LUKAS BERTA (73)! Magyar Hírlap 2005. 08. 30. 21.o.

Friss Európa a Kogartban

A Kogart Ház – fennállásának másfél éve alatt – másodszor rendezi meg a frissen végzett képző- és iparművészek bemutatóját, hagyományteremtő szándékkal. Az idei tárlaton tizenhat magyar és tizenöt külföldi művész állít ki.

Tehetséges képző- és iparművészek diplomáznak, aztán nincs lehetőségük kibontakozni, és elkallódnak. Nehéz bekerülni a kereskedelmi forgalomba. Magyarországon konzervatív a közízlés: itthon a klasszikus modern a kelendő. Külföldön könnyebben befogadják a posztmodern műveket. A művészeknek fontos, hogy nemzetközi porondon állják meg a helyüket.

Franciaországból a grenoble-i egyetem igazgatója, Ausztriából, Magyarországról és Szlovákiából Iványi Brigitta kurátor válogatott a Kogart részéről, Lengyelországból és Csehországból két társkurátor segített szelektálni: Marek Wasilewski és Michael Kolecek. Párhuzamokat találunk témában és formában, olyan közös pontokat, mint a televízió szerepe, a hatalmi struktúrák feltérképezése, a köztér kreatív átértelmezése kritikai szemlélettel és kreativitással. Egy ilyen kiállítás jó terep a globális párbeszédre és a versenyképesség felmérésére.

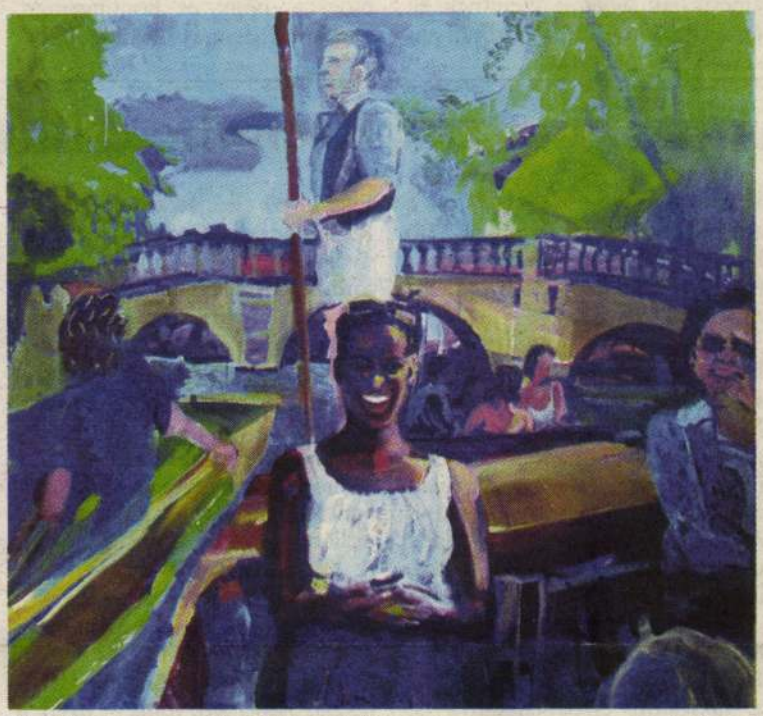

Matthias Baumgartner: A Cam folyón forrás: Kogart

A művész a környezet és a külvilág tudatos megfigyelője, kritikai véleményt alkot róla, művészi stratégiával úgy mondja el, hogy többrétegű olvasata van. Minden művész visszanyúl a tradíciókhoz, hogy ellentmondhasson nekik, lehet látni, hogy ki kit idéz. Vannak, akik művészettörténeti utalásokkal mutatják be a saját helyüket a mai művészetben. Nikola Hansalik Rejtett művészet című fotósorozata alatt világhírű régi klasszikus festők neveit és alkotások címeit találjuk, és meg kell fejteni, mi az összefüggés a fotók és a címek között. Lukas Berta videója egy múzeumi teret mutat be, ahol egy 19. századi nemesi portré meglepetésszerűen és észrevétlenül átalakul Mona Lisából híresség ekké: Michael Jacksontól Madonnán át Arnold Schwarzeneggerig. A számítógép és a klónok korát éljük.

A köztérhez való viszony klaszszikus, leíró módon, de absztrakt és játékos formában is megjelenik. A. Király András munkája megvalósult a gazdagréti lakótelepen: az egyik épület tűzfalát díszítő képsorozat metsző éllel eleveníti fel a lakásokban látható életképeket. Tomasz Mróz Egyre több című posztmodern, groteszk installációja a fogyasztói társadalom brutalitását, az elfojtott agressziót ábrázolja szuggesztív erővel. A performance során nyers húst darálnak egy természetellenesen nagy, ám ijesztően életszerű emberalak szájába. Szabó Norbert G7 címet viselő helyspecifikus installációja a hatalomelvű társadalom kritikája. Plexidoboz alatt, burokban, hatalmas fehér kezek döntenek… A grafikák, szobrok, installációk, videók mellett a festmények határozottabban szerepelnek, erőteljes vizuális egységekként összetartják a teret. Kiemelkedő értékű Tóth Ágnes klasszikus technikával készült festménye: Az 5 érzék.

Tisza Kata

Friss Európa
2005-ben diplomázott művészek
Kogart Ház, október 16-ig

pán salakon képes fantasztikus teljesítményre. Általános vélemények szerint óriási meglepetés lenne, ha nem kettőjük közül kerülne ki a végső győztes. Az amerikai Andy Roddick azonban igencsak jól járhelyett 2,2-t vehetne fel.

Akárcsak a belga Kim Clijsters, aki a nők felvezető versenyeinek pontversenyét nyerte meg. Az amerikaiak ugyanis szeretnék elérni, hogy mind több kitűnő verjobb esélye van a kétszeres pénzdíj megszerzésére. Valamennyi fogadóirodánál ő a favorit, 2,7 és 3,5 között mozog az odssza, és érdekes, hogy őt honfitársnője, Henin-Hardenne követi. Csak

Harmadik forduló vesztesei	40000
Második forduló vesztesei	25000
Első forduló vesztesei	15000
Egynemű páros győztesek	400000
Vegyes páros győztese	150000

Megjegyzés: 1 amerikai dollár kb. 200 forint

Hat pont még hathat

Két meccsen hat pont kell, hogy maradjon valami esélye a futballválogatottnak a világbajnoki selejtezőkben. Szombaton az újpesti Szusza Ferenc stadionban Málta ellen, négy nappal később a Puskás Ferenc stadionban Svédországgal játszik a csapat.

Lothar Matthäus, a válogatott szövetségi kapitánya kijelölte a két mérkőzésre 23 játékosból álló keretét. A tegnapi találkozón még nem volt teljes a létszám, mert az Angliában légióskodó Gyepes ma még bajnoki mérkőzést játszik, és csak szerdán jön. Nem kapott meghívást a győriek középhátvédje, Stark, valamint középpályása, Vincze Ottó sem. Megint van viszont egy újonc: a debreceni Máté Péter, bár őt várhatóan az utánpótlás-válogatottnál veszik számításba.

Matthäus bizakodva várja a két selejtezőt. „A nagy csapatok ellen már koncentráltan és helyenként elvárásaimnak megfelelően játszik a csapat. A mentalitáson viszont nehéz változtatni sajnos, s ezért a gyengébb ellenfelek ellen olykor lezserebbek a játékosok. Pedig ha nem sikerül Máltát legyőznünk, akkor már semmi tétje sem lesz a svédek elleni összecsapásnak. De ha mindkét meccset hozzuk, akkor tágra nyílhat a kapu előttünk a németországi vb-re."

Azért ez a tág kapu azt jelenti, hogy közelebb jutunk a pótselejtezőre jogosító második helyhez. Matthäus azt is elmondta, hogy a máltaiak ellen támadóbb szellemben kell játszanunk, a svéd csapatnak viszont nem lehet nekirontani. A válogatottnak egyébként a Málta elleni lesz a nyolcszázadik hivatalos meccse.

A válogatott edzőtáborában ott van már Gera Zoltán, a West Bromwich Albion idegenlégiósa, a válogatott csapatkapitánya is. „Sajnos a magyar válogatott nem annyira erős csapat, hogy a Málta elleni mérkőzést egy kézlegyintéssel elintézze – mondta. – Önbizalommal, de nem nagyképűen kell kimennünk a pályára, mert hallatlan nehéz dolgunk lesz. Nekem egyébként kellemes emlékeim vannak a Szusza Ferenc stadionból. Elég sok gólt szereztem már ott, és azon a pályán még soha nem kapott ki a válogatott." **bf**

Robinho csillogott

Elég idény eleji játékot mutatott a Real Madrid a Cadiz ellen a spanyol labdarúgó-bajnokság nyitófordulójában. Az újonc jól játszott, s bár a madridiaknál Ronaldo már a negyedik percben vezetést szerzett, nem adta fel a Cadiz, s Pavoni góljával a 62. percben megérdemelten egyenlített. Vanderlei Luxemburgo, a Real edzője ekkor döntött úgy, hogy pályára küldi a Santostól a nyáron harmincmillió dollárért megvásárolt Robinhót. A brazil csatár többször hülyét csinált a Cadiz védelméből, csodálatos passzt adott Ronaldónak, aki végül önzetlenül passzolt Raul elé, így – bár a döntetlen talán igazságosabb lett volna – nyert a Real. „Nem játszottunk igazán fölényben, de csak meglett a három pont – mondta a mérkőzés végén Robinho passzából kapufát lövő Helguera. – Még jócskán van mit javulnunk."

Így véli az AS spanyol sportnapilap is, amely szerint a Real meglehetősen szürke volt, ellenben a Cadiz csillogott. Na és persze Robinho, akit a napilap zseninek, a Real megmentőjének titulál.

De míg Carranzában mindenki a brazilt csodálta, addig egykori klubjában, a Santosban bemutatkozott az ő helyettesítésére érkező Geilson is, nem is akárhogyan: az első húsz percben lőtt két gólt a Coritiba ellen, így a Santos 2–0-s győzelmével utolérte az éllovas Corinthianst. A Santos elnöke, Marcelo Teixeira pedig már dörzsölheti a kezét: újabb dollármilliók a láthatáron…

Az olasz bajnokság első fordulójának zárómérkőzésén a címvédő Juventus az előző idényben éppen hogy bent maradó Chievót fogadta, s a veronaiak bizonyították, a tavalyi (le)szereplés nem pillanatnyi hullámvölgy. A Juve végigtámadta az első félidőt, azonban Fontana kapus hatalmasakat védett, így csak egy gólt sikerült Trezeguet-nek begyötörnie. A szünet után Fontanát lecserélték, meg úgy tűnt, az egész Juventust is, mert nagyon nem akartak megszakadni a fölényesebb győzelemért, igaz, nem is volt rá szükség. A Chievo lényegében helyzetig sem jutott, így végül maradt az 1–0-s torinói győzelem. **br**

Lukasevics (Lukatziwitz, Lucas, Cevich) Márton Buda. Ar.
1691. VIII. 2—1697. XII. 31. között polgárjogot kap. *Inasa:* 1696. IV. 18. Ilitz Miklós.

Művei:
Nem ismertek.

Irodalom:
BFL. 1696-os Lipót-féle privilégium. Bp. Tört. M.: Jungenbuch 1696. IV. 18.; Illyefalvy; Rómer F.: Századok XI. 1877.; Patakyné II.; Mihalik hagyaték: 15. p.; Dombi.

Pest. Buda 1977

Lukatschowiz (Lukacsovics, Lukascevich) Márkus Buda

Említik 1713—1730. 1713. VII. 30-tól 5 évig inas. 1717. II. 7. mester. †1730. IX. 4. Budán börtönben.

Művei:
Nem ismertek.

Irodalom:
Mihalik hagyaték: 46. p.

194

Pest-Buda 1977

Lukász Irén

Főleg rózsacsendéleschkel vett részt az alábbi kiállitáson.

Az Ország
1943. aug. 14.
(A déterdélyi magyar képzőművészek kiállitása [Brassóban])

Déli Hírlap (Brassó)
1943. aug.

Lukács

festőművész

Barcelonai világkiállitás - képzőművészeti kiállitása - kiállitási palotában - képével szerepel.

Portré

Nemzeti Ujság
1929.VII.21.

MDK

Lukas Jani testvér antalos XVIII. n.

A pécsi ferences templom sekrestyéje
butorainak kénitője.

Andreas Anggal: Barock in Ungarn. Bp. –
Leipzig-Milano. é. n. 66.

Lukaschowsky Ferenc

festő

lásd

Szathmáry László dr.

Magyar alkemisták,

Bp. 1928. 46, 47. l.

208. l.

ie den übrigen Landesteilen, eine ein-
öpferische Energien der tausendjährigen
darin beschlossen, daß sie schon von
gefaßtes Gefüge darstellten.
ngen mitumfassende Gang und Rang
mmende Missions- und Organisations-
Siebenbürgen in demselben Grade ver-
n Transdanubien, von der großen Tief-
ische Architektur verdankt ihre ersten
gen des heiligen und weisen Herrschers
mung, welche je zehn Gemeinden zum
eilige war einer der eifrigsten Kirchen-
ttung angelegen sein. Und gerade hierin
in Gisela, der Tochter des bayrischen
; für künstlerische Betätigung aus ihrer
ie schon von Herzog Geyza, dem Vater
nediktiner machten das Land mit der
n Basilikalstil bekannt, während istria-
ndlagen für Entstehung und Entwick-
Gefolge der Königin Gisela bayrisch-
iden an Alter und Wert ehrwürdigsten
süchtig gehütete Kleinodien des ungari-
ch von Rom die lateinisch beschriftete,
isela stickte für die ursprünglich königs-
enburg) den Königsmantel. In diesen
eten des Ungartums in die europäische
tsche Ausrichtung wieder, welche den
se zu bestimmen berufen war. Die Mis-
n beschlossen, diese Einwirkungen dem
l zu verschmelzen, wozu sie durch die
neine Geschichtslage in hohem Maße

LUKASICZ MICHAEL, gombkötőmester

1722-ben Pécs város tanácsa újabb összeírást és felmérést készíttetett.-/Grundtbuch Gemeiner Stadt Fünfkirchen./.Ot kéziratos kötet,754 tétellel.-Hazzal biró mesterek a Bekvárosban:
Telek száma: 96.-Tulajdonos neve: Lukasicz Michael.-
Foglalkozása: gombkötőmester

FETTER ANTAL: Pécs 1722-ben 125.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII. 1972-73, Pécs,1975

M.D.K.

Lukasitz Vencel ötvösmester

Temesvárott működött, s a városi tanács, 1788. aug. 29-i jelentésében, őt javasolta a fémjelzési tisztség betöltésére.

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert. Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.

270. old.

Lukász Gyula
festőművész
62 éves
(tüdőgyulladás)
+1951. III. 1.
Obudai Ujtemető

Halotti főhönyv
262.

Lukász Irén

1924/25 - 1927/28

I

Ferképzomfoiskèvk

110. l.

Lukász Irén /Brassó/

Fénykeresők

Képzőművészet, 1932. 54.szám.

Lukász Irén

festő

Magyarság

1943. júl. 6.

(Délerdélyi művészek kiállítása Brassóban.)

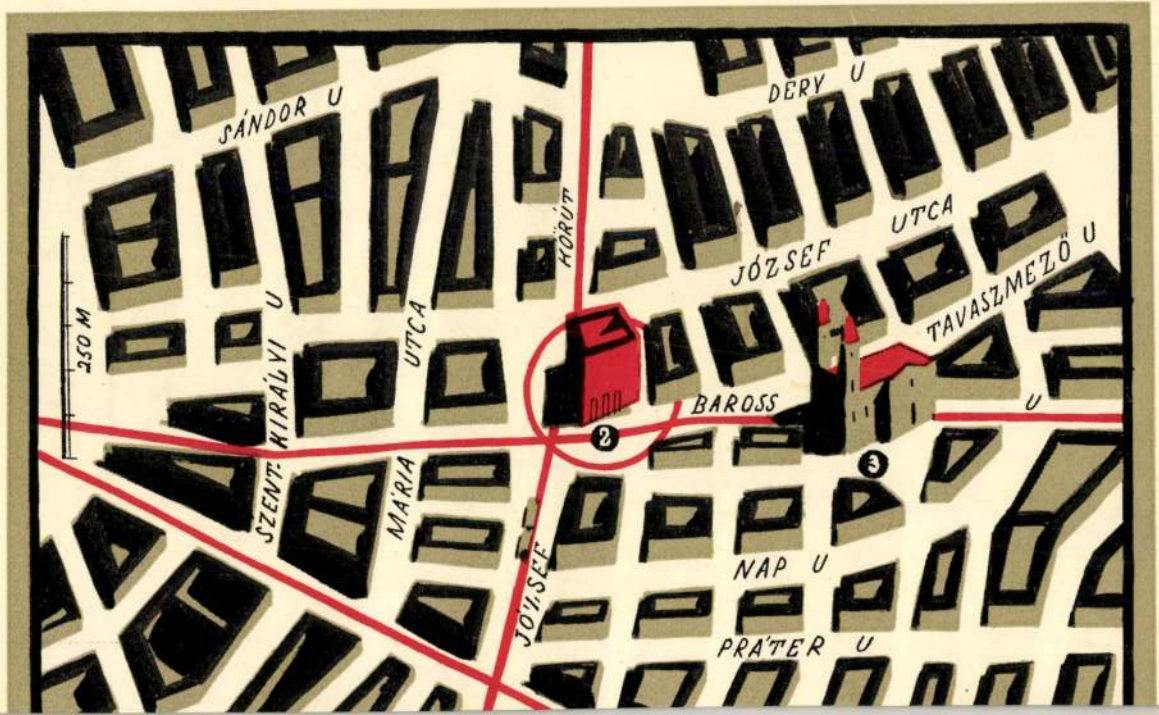
SÁNDOR U
DÉRY U
250 M
KÖRÚT
JÓZSEF UTCA
TAVASZMEZŐ U
KIRÁLYI U
UTCA
BAROSS U
SZENT
MÁRIA
JÓZSEF
NAP U
PRÁTER U
2
3

LUKÁSZ Irén *55, 68, 147*
Brassó, 1902. július 30.–Brassó, 1985. október 14.
Képz. Főisk. Bpest, festő

Banner Erdély

Lukáts

Jestő XIX-ik.

l.

Gereczerajztár

283. h.

⊥ a vigasztalni
sze mben ártatlan

1892. Kardos Gyula:

Az istenfélő Jób.

~~A vigasztalni jött, [illegible]~~
~~[illegible]~~ (Jó
mán mezfelenül ül az elsoványodott Jób
tekintve és vedelmezi ~~[illegible]~~ ⊥ A háttérben
dad ősz szakállú, bajuszú és
jezése ül, bal kezével az ala
temani Elifáz jobb kezének mozdulata szer
előrehajlik, fejét fekete csikos
sza és szakálla barna; köpe
kék köpenyébe burkolózva hallga

Vászon, méretei 97 : 100
Vétetett az 1900. x. 25-dik
Ára 3600 Kª. – Kifizett
xi. 15 én (577/900) s az elszámolás
rattal (688/900).
Sz. Napló száma ~~713~~ 788/90

LUKÁTS, mükiadó

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás. -Ezek jegyzéke:

18./. -Gróf Széchenyi István Döblingben. Mellkép, döblingi ablakban.
Rajzolta Löschinger Zsigmond/1837-1887/. Kőr. ajz.
Nyomda: Bäcker Wien. Kiadó: Lukáts. -48+45 cm. Előkép: Hans Gasser mellszobra. 167. old.

DAVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

Lukáts Erzsébet

1897/98 - 1901/2

Ferképzomfoiskèvk

110. (

Lukáts Erzsébet

mül. Tasnád Szarvad ??

1879 dec. 18.

1897/98. I. I. é. rajztjel

1897/98 II " —

1898/99 I II. 2 é. rajztjel

Divald Konrád II. 179

Lukáts Gabriella

az alábbi pályázaton ~~kiemelt~~ megvételben részesült 15. számú pályaterv egyik munkatársa.

Tokaji Béla: Fonyódi gyógyfürdő-gyógyszálló és meleg-vizű strandfürdő tervpályázata, 1971.
Magyar Építőművészet, 1971.6.sz.2-5.l.

Lukáts Gabriella

Hönich Henrik – Simon Ferenc –

– Kilián Katalin

35 ezer forinttal jutalmaztak pályaműveket az esztergomi Várhegy és Vármúzeum építészeti rialakítására kiírt pályázaton

Magyar Nemzet 1972 október 4
6. old.

Lukáts Gabriella

A 12. sorszámú terv /építészek: Hönich Henrik, Hrecsk
ka József, Zádori Attila; munkatársak: Hönich István,
Lukáts Gabriella, Ropoli Éva/ az alábbi pályázaton
VI. díjban részesült: /ismertetés, képpel/

Városy Péter: A szolnoki területi vezető egészségügyi
központ tervpályázata, 1970.
Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz. 8-16. l.

Lukáts István

asztalos

készítette a magyarlapádi ref. templom F legénykarzatát 1761-ben.

F festett és feliratos

Debreczeni László 1937

Ze. l.

INA

UNGHERESE

st, IV., Egyetem-u. 4.

ÁGA

2440 Franklin-Társulat nyomdája.

Lukáts Tamás

1808.

— 0 — 222

Igen ügyes rei [illegible]

LUKATS JANOS, fazekas

1735-ben a pataki fazekasok ,Körössi Fazekas György már Fazekas György, Fazekas Lukats János, mint Lutáts János, néven található. Fazekas András pedig bizonyosan Pikor András néven szerepel. 422.old. 14.jegyz

KATONA IMRE: A sárospataki habán kerámia-receptkönyv tanúságai 415.old

A Herman Ottó Múz.Évkönyve, XIII-XIV. Miskolc, 1975

SZÉKESFEHÉRVÁRI IZR. VALLÁSKÖZSÉG.

293 /1937 sz.

Műemlékek országos Bizottsága nagytekintetű Elnökségének,

Budapest.

IX. Flóyes Endre-u. 10.

Lukáts Kató

Lukáts Kató rajza

Gyűjtse a számlálólapokat. 100 különböző rajzú számlálólap 1 db eredeti művészi rézkarcra cserélhető. (VII., Erzsébet-körút 9/11., félem.)

ÁRA —.16 Ft

„A legszebb magyar folyóirat";
az ALKOTÁS.

Kapható könyvkereskedésekben
és IBUSz-nál

Lukáts Kató

lásd

Kaczne Lukáts K.

alatt

42 III. 21-11

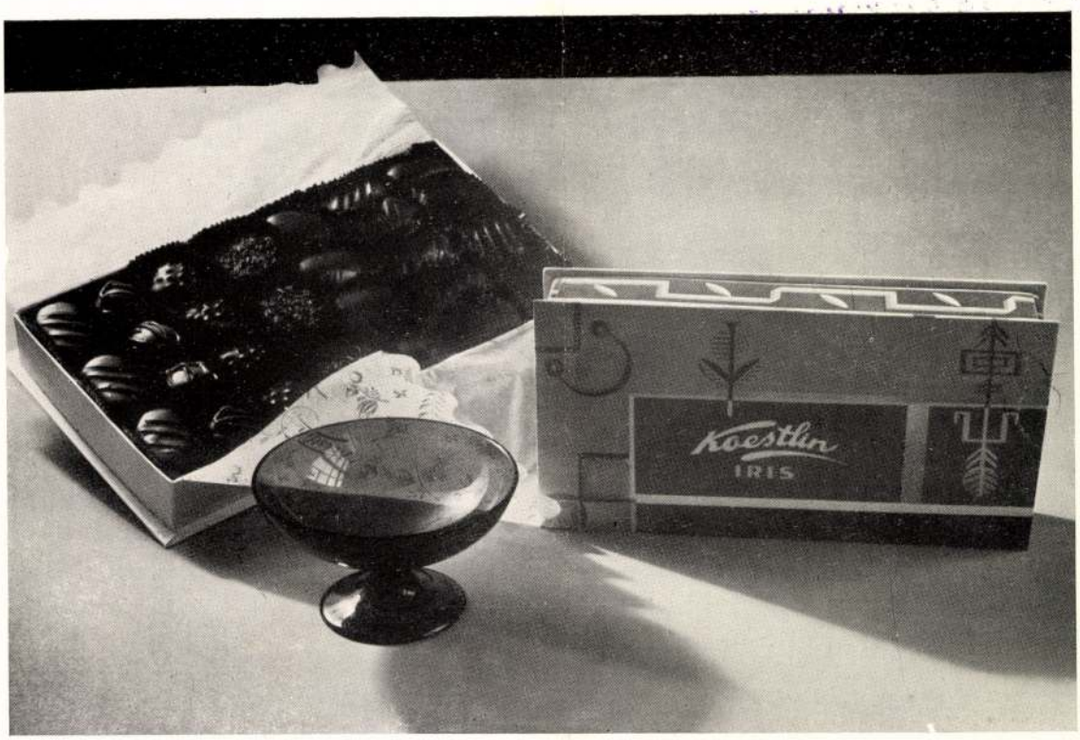

Dobozesomagolások. Fent : K. Lukáts Kató. Lent : Kolozsváry Sándor tervei. — Foto : Haár. Máté-műterem. — Schachtel-Emballagen. Oben : Entwürfe von K. K. Lukáts. Unten : von A. Kolozsváry. — Box-packings. Above : Designs by K. K. Lukáts. Below : by A. Kolozsváry.

MAGYAR IPARMUVESZET
1936.

Doboz- és bonbonesomagolások. Kolozsváry Sándor tervei. — Foto : Haár. Máté-műterem. — Schachtel- und Bonbon-Emballagen. Entwürfe von A. Kolozsváry. — Box- and sweet-packings. Designs by A. Kolozsváry.

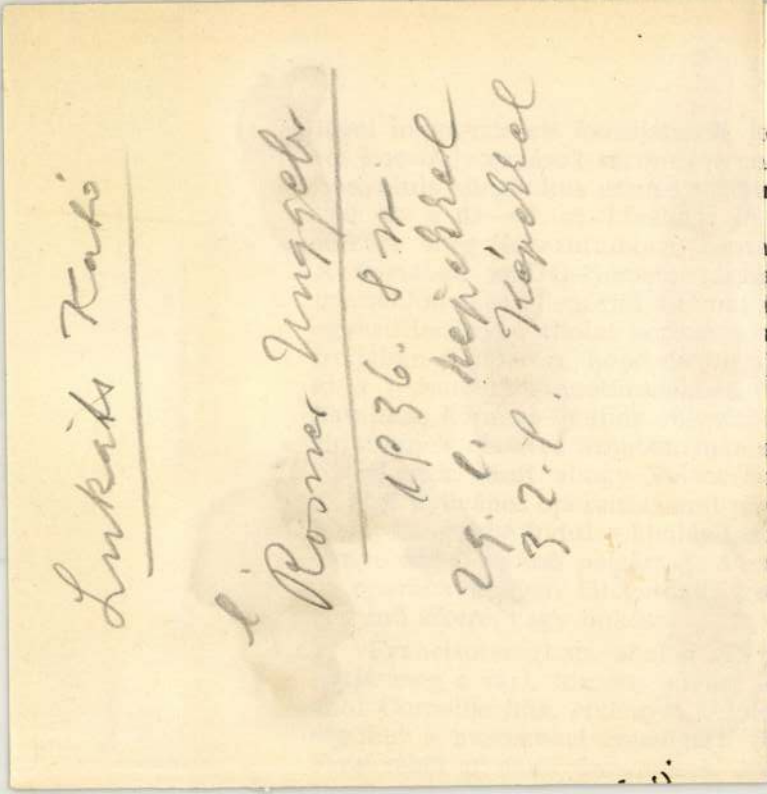

övetkeznek és káprázaegőrizve azért bizonyos
mat. (19., 28., 32. 197—
Olaszoktól tovább terakozik ki ez a műfaj
an. (21. sz.) Külsőségei
iskola vallásos témáival
nagy spanyol katolikus
) hatása alatt alakítják
teatrális szokásaiknak,
A képek tanúsága sze-
a nagy tömegek, széles
en 1637-ben megnyílik
r évtized alatt egész sor
, csillogó zenekart, lát-
zázad végén már tőlük,
ndolásoktól függ egy-

I. században Lully alevegőjű nagyoperát, és
zák fel minden ember-
64. sz.), Callot viszi el
afikus megfigyelését és

képekre ügyelő készülődése már előző év őszén megkezdődött, foglalkoztatva ezzel színészeknek, muzsikusoknak és a legkülönbözőbb mesteremberekneknek százait. És hozzá kell tenni, hogy Bardi gróf 6 intermedioja az ünnepségek egy estéjének csak egyik részlete volt és május első felének csaknem minden napjára esett akkor valami látványosság, felvonulás, játék, ünnepi torna.

Apollo küzdelmének jelenete azonban már előkészítette az igazi operát: Peri Dafne-ját Giovanni Medici 1594-iki karneváljára. 1607-ben pedig Mantovaban Monteverdi Orfeo-ja került bemutatásra. A Dafne Rinuccinitől írt szövegkönyve 1627-ben már német fordítót és zeneszerzőt kap (Opitz, Schütz) ugyancsak fejedelmi esküvőre. Franciaországban ezalatt a XVI. század második felében az udvari ballett fejlődik ki. A drámai energiát itt a zárt forma és kimért klasszikus mozdulat tartja féken. Firenzétől délre, Rómában a Néri Szt. Fülöptől alapított oratorio-ban a vallásos zenedráma bontakozik ki, de útja elszakad a színpadtól és az oratorium felé vezet. A színpad megfigyeléséhez egyelőre Firenzében kell maradnunk.

A Medici-család további tagjainak esküvői ünnepségei, már egységes operává fejlődő, sőt a generációkon keresztül ezen is túlmenő, teatralis mutatványokká, barokk

tányérosok, tenyés cinkotiakok. Az

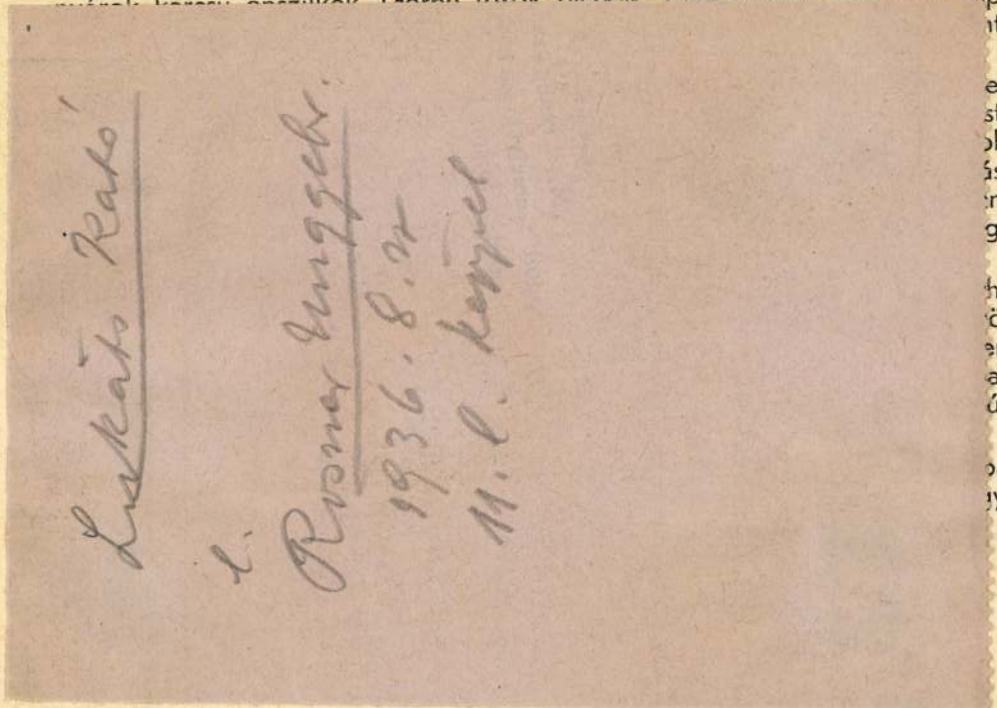

követve, egyszerre csak egy bástyatornyos, repkénnyel szőtt falú ősi vár körvonalait látjuk kiütközni a mögötte emelkedő hegyek zöldjéből, amint fehérre keretezett ablakszemeivel, piros tetőzetével, elbarnult tornyaival, hatalmas arányaival, belebámul a messzeségbe.

Megállunk. Bámulunk. Ajkainkat ki tudja hányszor, önkéntelenül hagyja el a kiáltás: óh mi felséges, mily szép!

Szép?! Nem! Ez a szó kevés kifejezni a valót. Nagyszerű, bámulatos, elragadó! Nincs festő, ki valamely idealizált táj képét összhangzatosabb kompozícióban tudná vászonra vetni. Nincs toll, mely a látására kiváltódott összhatást hűen le tudná írni. Olyan ez a kép, mint a legszebb álom, mint a legbájosabb költemény. Olyan, milyet csak az ihlet ritka pillanatai képesek a lélek lapjára rajzolgatni!

A patak vize csobog. Kecskenyáját őrző leány dalfoszlányait ringatja a szellő. Lábaink alatt üde, süppedő, selymes füvű rét, beszegve százados fenyőóriások láncával. Mintha őrséget állanának a bükktől megült várhegy körül, nehogy idegen zavarja a Multak emlékeit, melyek századok óta tanyáznak faltömegei között.

A vár Léka. Fraknón kívül legjellegzetesebb középkori lovagvára a nyugati végeknek. Valamikor a XII. században épült. Első okleveles nyoma 1200-ból való, mikor Bána vitézé. Majd a Chák nemzetség őséé: Chák soproni főispáné. A XIII. században a Németújváriak várláncához tartozott.

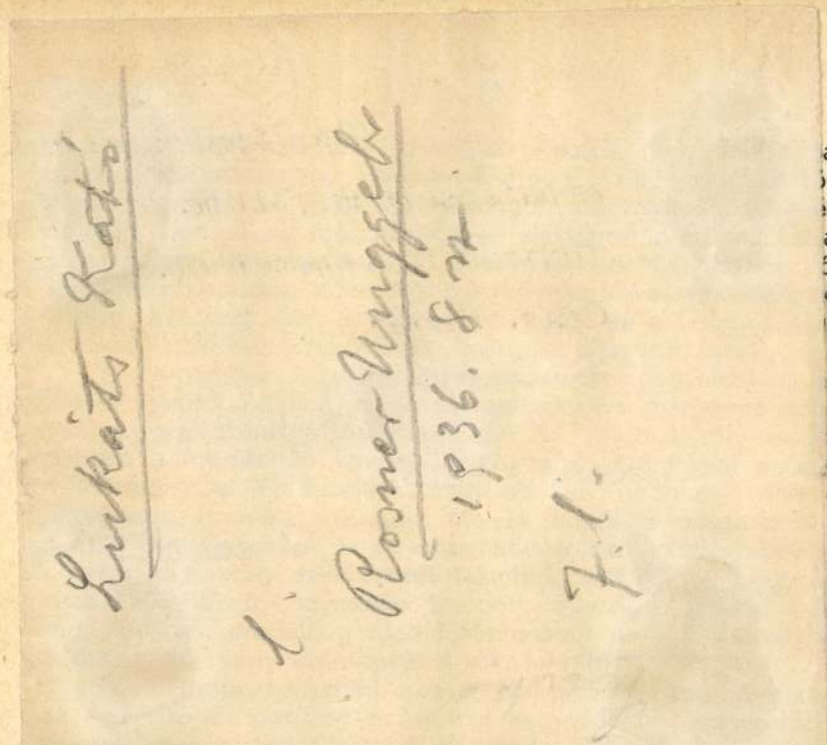

attyánnál, Pol-
ltünik a permi
nyei a márga,
a és Gerence
őleg a dach-
k vannak kép-
yében vannak

anem fedőré-
énból; a sza-
akony számos
ek, agyagok a
képvselve a
más kövüle-

z egy össze-
küli röghegy-
letompította

hegyvidéket-,
en az Észak-
-, Farkasgye-

mációkban gazdag völgyszorosok tagolják. Ilyenek például a Bakonynána

letekben gazdag; Bakonynána és Csernye között a Gaja, melynek vadregényes, csapadékos években vízesésekben gazdag völgye különösen Bakonynána alatt, meglepő részleteket tár a természetjáró elé.

De érdekesek a vidék 16—25 C.°. hévforrásai is. Ezek úgy keletkeztek, hogy a csapadékvíz nagy mélységbe szállván, ott fölmelegszik és főleg a hegység szélein levő vetődések, hasadékok mentén kerül ismét felszínre. Ilyen hévforrások például: a Tapolcai Tavasbarlang vize, a bodajki Fürdő-tó, Várpalota közelében a Kékerü és Péti-tó, az iszkaszentgyörgyi Duzzogó s az attyai Felső-tó.

Állóvizei, úgynevezett kálistái kicsinyek és legtöbbször a vidéken folydogáló patakok felduzzasztásából keletkeznek, vagy ősi, eltömődött dolinákban csapadékvízből gyültek össze, mint például a Várpalota-tési út középtáján, a karsztos jellegü Tési fennsíkon levő Kálista; Öcsnél a Büdös és Nagy-tó; Szentgálnál a Bujta-tó. Duzzasztásból eredő tavacskái a zirci növénykertben a Pap-tó, a Kabhegy bazalttakaróján a Gellért-tó, Várpalota alatt a Kékerü- és Péti-tó, Inotánál a Malom-tó. Haltenyészésre duzzasztott tavai a devecseri Sáros-tó, a bakonyszombathelyi Fekete-tó és a jutasi Mikád-tavak.

Növényzetét három floravidék: a pannoniai, illir és norikumi találkozása teszi érdekessé és gazdaggá. Magasabb hegyeit mindenütt bükkösök fedik. Ez a bükk igazi hazája. 30—35 méter magas, 100—150 c/m. átmérőjü fák még nem tartoznak a ritkaságok közé. Az alacsonyabb hegyeket a kocsányos és molyhos tölgy, cser, kőris, gyürüs juhar és nyírfoltos erdőségek fedik. Fenyővel Veszprém, Zirc, Veszprémvarsány, Ba-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

K. Lukáts Kata

1970 MÁJ 10

VAS NÉPE
Szombathely

1021

Kedves:

ami a kicsiknek tetszik

Gazdag — líra három nyelven

De jó lenne most gyermeknek lenni! Ez az óhaj buggyan ki az ember szívéből, amikor kézbe veszi, s végigolvassa Gazdag Erzsi új — számszerint kilencedik — verseskötetét. Mert jó lenne az irodalom, s az emberek szeretetét gyermekfővel újratanulni az Egérlakta kis tarisznya elbűvölően bájos, népi hangvételű, kristálytiszta versein és meséin. Mert ebben az új kötetben a líra mellett egyenrangú szerepet kapott a próza. Igaz: nem „igazi" próza, hisz a meséket is át meg átszövi gondolatilag és kifejezésmódjában az a líra, amelyet oly jól ismernek és nagyon szeretnek gyermekeink.

Olyan természetes mint egy táj, mint egy népmese, van, mert lennie kell, a költő mégis azt mondja: minden új verssorért költeményért meg kell küzdeni, mindig újra kell kezdeni! A Móra Kiadó adja most a kis olvasók kezébe, több, mint 28 ezer példányban a K. Lukáts Kata által illusztrált könyvet, amelyből a legkedvesebb sort nehéz lenne kiválasztani, hisz írójának is az a kedves, ami a gyerekeknek tetszik.

Mindig szebbet és jobbat szeretne nyújtani, s ez az újdonság még csak kéziratban, de már ott van a kiadó asztalán. S kiknek szánja ezt a könyvet Gazdag Erzsi?

— Felnőtteknek és gyermekeknek. Ezt szeretnem címnek: A megtalált tündérország (mese és valóság). Tulajdonképp anti-mese, mert azt szerettem volna benne elmondani, hogy a boldogságért nem kell messzire menni, itt van a Földön, köztünk, bennünk. A boldogság független a technikától, az életszínvonaltól, a boldogság a békével együtt bennünk van...

A kötet egy család történetét adja, amelyhez a juhász ükapa élete és mesélő kedve nyújtotta az élményanyagot. Gazdag Erzsi szép magyar nyelvezete a kifejezés biztonságát.

Itt él közöttünk Szombathelyen, s költészete most szólal meg első ízben más nyelveken. A hetedik verseskötetre, a Hívogató-ra a moszkvai könyvkiállításon figyeltek fel, már nyomják is Londonban angolul, s rövidesen az NSZK-ban is kézbe vehetik a kicsik németül. Öt, illetve tízezer példány készül a külföldi kiadásból a Corvina közvetítésével. Vajon vissza tudja-e adni a külföldi kiadás az elbájolóan finom lírát, a népköltészeten dajkált ízeket? Nem ezen töpreng, az erkölcsi sikert sem említi: dolgozik. Tele van tervvel, vággyal a többet gyújtásra. Beszél egy már megkezdett gyermekregényről s egy készülő mesés könyvről, amelyben ismét a kicsikhez szeretne szólni. Két háziállat, a kutya és a macska történetén keresztül beszélni hűségről, szeretetről, ragaszkodásról. „Modern népmesi" várják a sajtó alá rendezést, s mi is várjuk — kicsik és nagyok —, hogy mielőbb kézbe vehessük valamennyit.

Szakály Éva

Szelíd bék

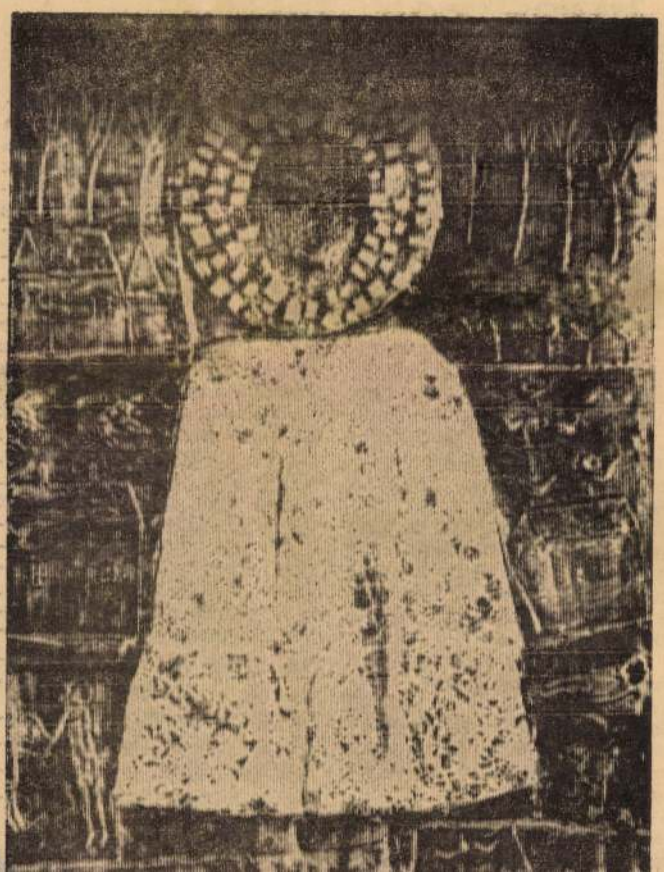

Egy

VAGYOK! TIZENNÉGY MÚLTAM, de tizenkilencnek néznek. Ennyivel kell beérnem. Más nincs! Anya megtiltotta, hogy Apával találkozzam. Nem szóltam, minek vitatkozzam. Fölösleges; erre már rájöttem. Anyából annál inkább ömlik a szó. A fülemet se dughatom be. Ismertem az érveit, meghallgattam még egyszer. Talán századszor! Anya ugyanis azt akarja, hogy Apa jöjjön fel. Ebből a cirkuszból azonban én se kérek. Szerencsére csörgött a telefon és erre kivonult a szobából.

Anya tehát megtiltotta! Apa tudomásul vette. Ők elváltak. Apa albérletbe költözött. A dologról többet nem tudok. Talán jobb is! Apa jövőre szerez lakást, addigra összejön a pénz, aztán lehet, hogy oda-költözöm az új otthonba. Lehet!

Így beszéltük meg. Mert azért mi találkozunk néha, hiába önagysága minden erőfeszítése, minden rafináltsága. Igaz, nem túl gyakran. Apa nagyon el-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukács Ágnes

NÉPSZAVA

63 MÁR

— LUKÁCS ÁGNES festőművész kiállítását március 9-én nyitják meg az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 MÁJ 31
SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

Ünnepi könyvhét, 1964

A fiatalok ünnepi könyvespolca

Nem pontos a cím. Miért ne lenne ott a fiatalok ünnepi könyvespolcán — mondjuk — a fiatal írók antológiája, Péchy Blanka Regénye, Jókai Mór Aranyembere, Mikszáth, Móricz, a Muzsikáló zenetörténet, Ráth-Végh, vagy A repülés története? De most beszéljünk arról az öt könyvről, amely csak a fiataloknak jelenik meg a könyvhétre.

Csak nekik? Megint nem vagyunk pontosak. Fekete Gyula remek fantasztikus szatírája, A szerelmesek bolygója például élvezetes olvasmány lenne jelnőtteknek is, bár a Móra Ferenc Kiadó Csikos Könyvek-sorozatában lát napvilágot. Fekete Gyula ebben a könyvében a »jó élet« megszállottjait, a szórakozni, »élni« vágyókat állítja szellemesen pellengérre.

S vajon hány felnőtt forgatta eddig is élvezettel Fekete István »gólya-meséjét«, a Kelét, amelyet a Magvető most sokadik kiadásban bocsát közre, oly nagy és széles körű az érdeklődés iránta? Vagy talán az idősebb generáció nem okulhat Csillik Gábor érdekes-izgalmas könyvéből, amelynek címe: Budapesten harcoltunk.

»Nyolc éven felülieknek« — ez a jelzés olvasható a Móra további két könyvheti kiadványán, mindkettő az ismeretterjesztő Bölcs Bagoly-sorozatban jelenik meg. Lukács Ernőné Szűcs Pál illusztrációival a mértékek világában igazít el Mekkora? címmel, Nóber Imre pedig Lukáts Kató rajzaival virágokkal, fákkal ismertet meg. Tetszetős, szép könyvének címe: Kirándulás növényországba. Mindkét könyv hasznos és szép is, könnyű olvasmány, kitűnő nyomdai előállításban. Dísze lehet a fiatalok ünnepi könyvespolcának, s ha majd a mai fiatalok felcseperedve kiszemezgetik könyvespolcukról azokat a műveket, amelyeket az új, nagyobb könyvszekrénybe is áthelyeznek, ezekkel a most megjelenő gyermek- és ifjúsági könyvekkel nem kell szégyenkezniük: megtarthatják mindet.

mögött Kátolyi hangját.

Jani nyel egyet. Most me fogja mondani. Mindent me mond! Többé nem lesz k mafla... Lendíti a karját, hog a tengelyre mutasson, és m formálódik benne a szó, hog az enyém! — de Kátolyi, a egy kicsit szórakozott (az es még fönt időzik az irodába elégedetten mormogja:

— Na, ugyi? Mondtam, hogy mindjárt jövök: még a végire sem ért.

Jani tehát nem mer szólni. Félrehúzódik. És onnan távolabbról bólogat, hogy igen, jókor van, még nem ért a végire... Azonban eközben mégis a végire ért. Kátolyi fölteszi a szemüvegét, vár egy pillanatig, aztán kikapcsolja a gépet, fogja a tengelyt, és odahelyez a padra. És ekkor megmerevedik. Két tengely volt készen, most meg négy van, hát hogyan lett a kettőből négy? Háromnak kéne lenni... vagy nem? Dehogynem, a teremtésit!

— Hű, az anyád! — kap észbe hirtelen, és Janira mered. — Te!

A fiú arca csupa tűz. Most kéne odacsapni a padra! Igen én voltam! — és ha rossz, üss agyon! De nem tud, nem mer, csak nézi izgatottan, hogy

Elfogadja. Kivesz egyet a csomagból, mintha ez volna a világ legtermészetesebb dolga, és amikor Jani gyufáért kapkod, az öreg rászól:

— Hadd csak, ne pazarold. Itt az én öngyújtóm.

És ő szolgál tűzzel a fiúnak.

LOSONCZY GYÖRGY

Háború a mikrobák ellen

A népszerű könyv bevezetésében a járványok történeti összefüggéseiről és az alapvető mikrobiológiai fogalmakról, a fertőzés létrejöttéről olvashatunk. Az egyes fejezetek és a leggyakoribb járványos megbetegedésekkel, azok leküzdésének módszereivel, a jelenlegi járványtani világhelyzettel és a jövő lehetőségeivel ismertetik meg az olvasót.

TÖRÖK SÁNDOR

két kicsi kis szoba

Végh Dezső rajzaival

Ezt úgy hívják: anakronizmus. Kiskocsma Budán. A belső szobában, félliter kadarka mellett, egy lány s egy fiú. Már jócskán esteledik, ők könyökölnek a piros abroszon s egymást nézik. Egyebet nem látnak. Az ajtóban egy szál cigány — csak úgy betévedt az árva, éppen jókor — s ők húzatják, hogy: — két kicsi kis szoba, hej, több hogy is lenne . . .

A cigány húzza, ők énekelnek. Egymást nézik és olyan, de olyan nagy érzéssel fújják, hogy még a szemük el is könnyesedik belé. S integetnek hozzá, úgy mutatóujjal, hogy: — hej . . . két kicsi kis szoba, hej, több, hogy is lenne — ugye kisangyalom, megférünk mi benne — ugyebár megférünk, ugyebár nem félünk, — megáldja az Isten a mi szegénységünk . . .

Két kicsi kis szoba . . . Ez nagyon divatos nóta volt valamikor. Akkoriban ez jelentette a polgári szegénységet, a szerelmes lemondást — két kicsi kis szoba. Ma két neue Sachlichkeit kombinált kis szoba, fehérre meszelve, rabicfalakkal, egy kombinált ággyal, kombinált szekrénnyel, kombinált asztallal, négy csőlábú székkel, három cserép kaktusszal — jólétet jelent. Ha még egy kép is kerül a falra, ami oldalról harmonikázó férfit, szemben tengerparti naplementét ábrázol, akkor már egyenesen jómód.

Hát ilyent igazán csak Budán lehet művelni. Itt kisujjat kisujjba fűzve andalognak a szerelmesek, itt fiatalemberek órákhosszat sétálnak egy ablak alatt, lesve a meglibbenő függönyt, itt nagyon öreg embereknek köszönnek az utcán ismeretlenek, itt féltenyérbevágott fejjel éneklik, hogy két kicsi kis szoba... A pesti oldalon ez elképzelhetetlen, ott nincs ehhez levegő.

Egy egész letűnt világ van ebben a nótában. Ahhoz a két kicsi kis szobához jó kis konyhát, tele kis kamrát s némi kelengyét és megfelelő állást gondolt a nótacsináló. Az akkor úgy volt. Ma? Mindennapi dolog, hogy a fiatalok összeházasodnak, beköltöznek nem is két kicsi, hanem egy kicsi — esetleg bútorozott — szobába, és egy pengő húszert ketten hozatnak egy menüt. És nem is panaszkodnak nagyon.

S ők itt ülnek a kiskocsmában a félliter kadarkával, egy szál cigánnyal és könnyes szemmel rezegtetik, érzelmesen: két kicsi kis szoba . . . — hová valók lehetnek? — . . . be kedvesek.

ASSZONYOK TÜKRE

MEGÉRTELEK . . .

Drágám, ugye sokszor sírtál már keserves könnyeket, amiért csalódtál barátnődben? Milyen ideálisan szép is az igaz barátnő fogalma, de sajnos, a valóságban olyan ritkán adódik, hogy ilyenre találjunk. Érdekellentétek, hiúság, irígység a legveszedelmesebb ellenségei a nők között levő barátságnak, és kevés kivétellel előbb vagy utóbb megölik ezt a szép kapcsolatot, amely pedig nélkülözhetetlenül szükséges mindenki számára. Nincs olyan lélek, amely a társtalanságot, a magányosságot hosszú ideig elviselné és ne vágyódnék egy megértő másik lélekre, ne vágyódnék arra, hogy megmutassa magát, hogy beszéljen azokról a problémákról, amelyek titkon kínozzák. Nagy megkönnyebbülést okoz egy-egy ilyen kibeszélés, valóságos lelki fürdőt jelent, amely felüdít, megnyugtat és elernyeszti az eladdig görcsösen összehúzódott lélek-izmokat. Persze a legtöbb emberben erős gátlás él az ilyen százszázalékos őszinte «kibeszéléssel» szemben, mert fél attól, hogy a másik, akinek kiönti a szívét, visszaél ezzel. Elpletykálja amit hallott, vagy kineveti, fölényesen leinti, nem érti meg lelki-zavarait. Esetleg — a barátság elmultával — felhasználja ellene azt, amit róla tud.

Drágám — mi ketten nem ismerjük egymást: nincsenek és nem lehetnek érdekellentéteink, nem állhat közénk irígység, hiúság, rosszakarat. Nekem nyugodtan kiöntheted a szívedet, elmondhatsz mindent. Még a nevedet sem kell megmondanod. Álarc mögül beszélhetsz, ami nagy könnyebbséget jelent. És meg lehetsz győződve arról, hogy csak egy szenvedő lelket látok Benned, és minden részvétem, együttérzésem, őszinte szeretetem a Tiéd. Megértelek . . . Megértelek és igyekszem – ha kell— tanácsot, útbaigazítást, vigasztalást adni, minden irányú gondodban segíteni, melléd állni.

Szeretettel vár
igaz Barátnőd

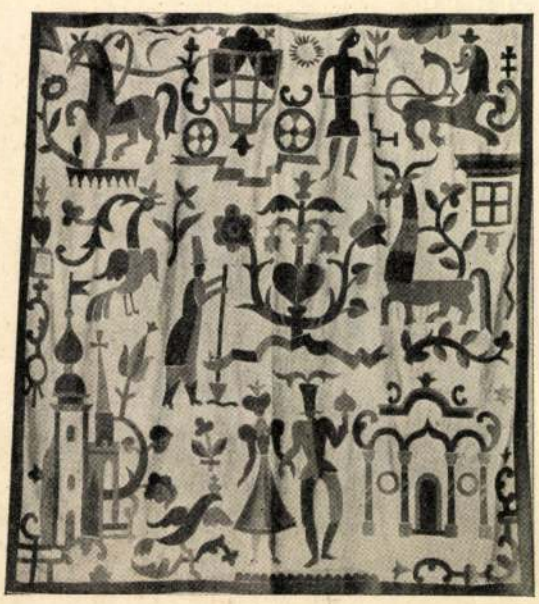

Lukács Kató: Fali függöny

AZ OTTHON ÖRÖME, GONDJA

A változott viszonyok folytán a legtöbb ember arra kényszerül, hogy kisebb lakással elégedjék meg, mint amilyen társadalmi állása szerint békében otthona lett volna. Ezekben a kisebb lakásokban már nincs helye külön ebédlő-, háló-, úriszoba-, szalonberendezéseknek. A divat — amely olykor alkalmazkodik a célszerűséghez is — kiküszöbölte ezeket a specializált szobákat amúgyis. A modern lakás manapság csupa lakószobákból áll. Kerevetek helyettesítik az ágyakat, miáltal nappali tartózkodásra is megfelel a hálószoba. A modern bútorok minden szempontból a kor jelszavát, a racionalizálást szolgálják, mert síma felületüket egyszerűen lehet letörülni, nem szükséges pemzlizéssel vesződni a faragott cirádák tisztításánál, szóval a takarítás gyorsan végbemehet. Ezenkívül egy-egy bútordarab szellemes elgondolása lehetővé teszi, hogy ugyanaz a tárgy több célt szolgáljon. A tetszetős külsejű, több fiókkal és polccal ellátott modern kommód zárt részében akár fehérneműt, akár

Tükör 1933. 1. szám

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

K. Lukáts Katót

ESTI HIRLAP

1964 DEC — 9.

Téli könyvvásár

1021

Gőgös Gúnár Gedeon

A társaságnak kétszeres szerencséje van. Először is: a kesztyű. Egy szőrmével bélelt bőrkesztyű, amit a sors kegyéből éppen az erdőben vesztett el valaki, és aminek éppen öt ujja van. Pocok, cinke, béka, szarvasbogár és hangya számára valóságos főnyeremény. A beköltözés némi hercehurcával jár ugyan — de a végén kiderül, hogy az új társasházban még klubhelyiséget is lehet berendezni, ahol esténként a lakók televízióznak, sakkoznak, diskurálnak. Hangya néni, sajnos, rövidlátó, de a kellemes társaságban ő is kiválóan érzi magát, mert mégis más baráti körben kötögetni, mint egyedül...

A szerencse másik fele az, hogy a lakótársak ráakadtak Varga Katalinra, aki a kis emberek örömére, remek humorral és kitűnő stílusban lejegyezte Pocokék esetét. Így került bele a Gőgös Gúnárról, a sülttökárus sünről, mackóról, Daru Tádéról, a vadászatkedvelő madárijesztőről és sok más, a gyermekvilágban ismert figuráról szóló történetkoszorúba Pocokék költözésének históriája is. A legváltozatosabb kalandokon átvergődő népes együttes nemcsak azért tartozik hálával Varga Katalinnak, hogy ilyen ügyesen válogatta ki a történeteket — azért is, mert a Móra Kiadóval közösen nagyszerű új dolgot talált ki, hogy az első osztályos gyermekeknek külön örömet szerezzenek, hozzájuk is eljuthasson első kézből a tarka mesekincs. A szöveg ugyanis az olvasni most tanulók betűismeretének fokozatos sorrendjében íródott. A könyv tehát részben felmenti a szülőket a meseolvasás alól, de ami ennél is jelentősebb: tartalmánál és didaktikai ötleténél fogva a legjobb gyakorló lehetőséget adja a betűk közt még csak botorkáló kisdiákoknak. A műanyag fóliával borított, ízléses kötet illusztrációiért elismerés illeti K. Lukáts Katót. Nemcsak fantáziája és gyermekismerete érvényesül a rajzokban, hanem jó érzékkel vette át Varga Katalin kedves humorát is.

A könyv Gőgös Gúnár Gedeon címmel került a könyvesboltokba — meggyőződésünk, hogy gyermekek és szülők örömére egyaránt.

n.

RIZÁLT

ikai és nyugatnémet katona vesz részt hétezer páncélkocsival a
ai—nyugatnémet hadgyakorlaton. A hadgyakorlat fedőneve:

MTI Telefoto

Folyóirat címlapterve. Kaeszné Lukáts Kató műve. — Entwurf für das Titelblatt einer Zeitschrift. Entwurf von Frau Käthe Lukáts-Kaesz. — Design for the frontispiece of a review. Work of Mrs. Kitty Lukáts-Kaesz.

MAGYAR IPARMUVESZET
1940.

Fent : Karácsonyi üdvözlő kártyák. Lent : Plakátok. Kaeszné Lukáts Kató tervei. — Oben : Weihnachts-Gratulationskarten. Unten : Plakate. Entwürfe von Frau Käthe Lukáts-Kaesz. — Above : Christmas cards. Below: Posters. Designs of Mrs. Kitty Lukáts-Kaesz.

Fent : Színpadi tánckosztümök tervei. Lent : Falfestés. Kaeszné Lukáts Kató tervei. — Oben : Entwürfe für Bühnen-Tanzkostüme. Unten : Wandmalerei. Entwürfe von Frau Käthe Lukáts-Kaesz. — Above : Designs for scenic dancing costumes. Below : Mural painting. Designed by Mrs. Kitty Lukáts-Kaesz.

Fent és lent : Intarziák. Kaeszné Lukáts Kató tervei. — Oben und unten : Intarsien. Entwürfe von Frau Käthe Lukáts-Kaesz. — Above and below : Inlaid works. Designed by Mrs. Kitty Lukáts-Kaesz.

K. Lukáts Kató

HELYREIGAZÍTÁS. Folyóiratunk 6—7. számának 167. oldalán az alsó kép aláírásánál sajnálatos tévedés folytán a Szabó Éva üzemében készült kézzel nyomott terítő tervét nem K. Lukáts Kató, hanem Pekáry István tervezte, amit ezúton helyesbítünk.

4 /
MAGYAR IPARMŰVESZET
1937. 206-l

4. céljuknak megfelelőek,
5. megbízható anyagból,
6. kifogástalan kivitelűek,
7. árban megfelelőek.

Méltóztassanak elhinni, nem könnyű feladat, ha nűvész és iparos ennek a hét nehéz követelmény-nek meg akar felelni. S ha jól felelnek meg, ne sajnálja tőlük a megbízó azt a honoráriumot, amely a jól végzett munkáért a jó Isten szándéka szerint is kijár.

Nem kételkedem, hogyha hazánkban nemcsak az iparművészetben, de más téren is hasonló törekvések fognak érvényesülni, akkor Magyar-ország ismét nagy, ismét boldog lesz. Adja a Mindenható.

Fenséges Uram! Igen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Hálás szívvel mondok köszönetet Önöknek azért a türelemért, mellyel meghallgatni szívesek voltak. Arra kérem Önöket befejezésül, támogassák a jövő-ben is változatlan szeretettel a magyar iparművé-szetet, népművészetet, a magyar műipart és házi-ipart.

K. Lukáts K.

Photo: H. Baranger, Paris

Photo: Pierre Verger, (Arts et Métiers Graphiques) Paris

A párizsi világkiállítás éjjel. Fent : Tűzijáték az Eiffel-tornyon, előtérben a Trocadéro-kerttel. Lent : Tűzijáték a Szajnán, háttérben az olasz pavillon. — L'Exposition Internationale de Paris la nuit. En haut : Feu d'artifice sur la tour Eiffel. Au premier plan le jardin du Trocadéro. En bas : Feu d'artifice sur la Seine. Au fond : Le pavillon italien. — Die Pariser Weltausstellung bei Nacht. Oben : Feuerwerk am Eiffel-Turm. Im Vordergrund der Trocadéro Garten. Unten : Feuerwerk an der Seine. Im Hintergrunde der italienische Pavillon. The International Exhibition, Paris, at night. Above : Fire-work on the Eiffel-tower. In front the Trocadéro garden. Below : Fire-work on the Seine, in the back-ground the Italian pavillon.

A párizsi világkiállításról. Fent : Porcellántárgyak a magyar pavillonban. Gácser K., Kovács M. és Vastagh György műveit kivitelezte a Herendi Porcellángyár R. T., Sinkó A. és Szomor L. műveit kivitelezte a Zsolnay Gyár R. T. Lent : Terítő a magyar pavillonban. Tervezte K. Lukáts K., készítette Szabó É. — À l'Exposition Internationale de Paris. En haut : Porcellaines du pavillon hongrois. En bas: Nappe du pavillon hongrois. Dessiné par K. K. Lukáts, exécuté par Éva Szabó. — Von der Pariser Weltausstellung. Oben : Porzellan aus dem Ungarischen Pavillon. Unten : Deckchen aus dem Ungarischen Pavillon. Entworfen von K. K. Lukáts, ausgeführt von É. Szabó. — From the Intarnational Exhibition, Paris. Above : China in the Hungarian Pavillon. Below : Cover in the Hungarian Pavillon, design by K. K. Lukáts, made by E. Szabó.

L 1
MAGYAR IPARMŰVÉSZET
937. 167 l.

GRÉ KOZMETIKA

ARCÁPOLÁS, KVARCOLÁS, MASSZÁZS

BUDAPEST IV, PETŐFI SÁNDOR UCCA 10

TELEFONSZÁM: 884-76

*

Tervezte K. Lukáts Kató

Magyar Grafika
1929. 3–4. sz.

K. Ludāts Kató

HATVAN ESZTENDŐ. 1873—1933. A Hungária-Nyomda R. T. kiadványa. Elegáns, tipográfiai szempomtból is nagyon szépen kiállított kis könyv. Hatvan eredményes, szorgalmas munkával eltöltött esztendő rövid összefoglalását tartalmazza. Hatvan esztendővel ezelőtt alapította Bródy Zsigmond a Hungária Nyomdát a Neues Pester Journal kapcsán s a Hungária Nyomda azóta készült kiadványai ékesen bizonyítják, mennyire kinőtt akkori feladatköréből. — Bárczy István, Lyka Károly, Kner Imre, Mikszáth Kálmán és dr. Bródy Lajos kitűnő cikkeit a gondosan összeválogatott képanyag és K. Lukáts Kató rajzai kitűnően illusztrálják. Szép nyomás és gondos kiállítás dícsérik még a Hungária Nyomdának ezt a művészi kiállítású kiadványát.

74. SZOMSZÉD

K. Lukáts Kató

MAGYAR IPARMUVESZET
1934. 34. L.

66. TANULMÁNY

magába a dolgok elől, de nem is kíván föléjük magasodni a képzelet vagy a temperamentum cselekvő hevében. Szőnyi művészetén nem fog a szellem és az akarat fölajzott, nyugati türelmetlensége, amely túlszárnyalja a termé-

K. Lukáts Kató

MAGYAR IPARMUVESZET
1940. 7-8-80. l.

Kézzel nyomott vászon.
K. Lukáts Kató munkája.

K. Lukács Kató

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 19. f.

CSOKOLÁDÉ-CSOMAGOLÁSOK. Néhány év óta valóságos verseny folyik az édesség- és cukorkagyárosok közt, hogy ki tudja ízlésesebb csomagolásban piacrahozni gyártmányait. Míg az úgynevezett „ősi márkák" megmaradtak hajdani fakó, seszínű burkolópapirosaik mellett, az újabb cégek igyekeznek a legkedvesebb színek és díszek vidám potpourrijával tarkítani dobozt és papírt. K. Lukács Kató nevével ilyen vonatkozásban is sokszor találkozik az, aki az édességeket szereti. De nemcsak neve, stílusa is van. A Stühmer-gyár részére készített dobozai, csomagolásuk díszei csak úgy hemzsegnek az ő kedves és behízelgő színes figuráitól. Népmesék és gyermekszobák, majd ódon divatlapok és rokokobálok kedves alakjai tarkítják a díszítendő felületet. Egy dallamos operett-zenének lágy ütemei ezek, melyek egy magyar kulturált lélek könnyű táncmuzsikáját viszik az áruház asztalára.

A hirdetésügy népszerűsítése

Hanák Nándor előadása

A Budapesti Napilapok Testülete által rendezett ismertetőelőadások sorozatában, a Lipótvárosi Társaskörben május hó 3-án nagyszámu hallgatóság előtt tartotta meg előadását *Hanák Nándor*, a Pesti Hirlap igazgatója. *Winter* Dezső, a kör elnöke üdvözölte az előadót, *Praznovszky Iván* ny. meghatalmazott miniszter, a Napilapok Testületének elnöke, megnyitó szavaiban hangoztatta a hirdetés, az ujságreklám fontos szerepét a kereskedelemben és az egész közgazdasági életben.

Az előadó, *Hanák Nándor*, rámutatott arra, hogy a kereskedelem, ipar és különféle foglalkozásokat üző rétegek a reklámban és a hirdetésben rejlő előnyöket nem használják fel és ezért szükséges az ösztönzés a magyar közgazdaság ügyének reklám és hirdetés útján való fellendítésére. Olyan mozgalomra van szükség, mint az az amerikai Unióban a „N. R. A." jelszava, a New-Deal. Vagyis igénybe kell venni a propaganda minden fegyverét, különösen a sajtó közreműködését, s meg kell indítani a gazdasági forgalom élénkítését és növelését.

A gyárosnak, kereskedőnek, iparosnak, vállalkozónak a gazdasági krizisben is életjelt kell adnia magáról, fenn kell tartania érintkezését a külvilággal, a nyilvánossággal.

A mindinkább szaporodó különféle hirdetőeszközök között — mint pl. plakát, hirdetőoszlop, fényvetítő, járdai, stb. hirdetési módszerek közül mind mostanáig a leghatásosabbnak és leginkább elterjedtnek az ujsághirdetés bizonyult.

A hirdetés a helyes, a jó gazdasági vérkeringés jellemző tünete — és egyben az a sajátos képessége is megvan, hogy mint élénkítő és erősítő szer fokozza a lanyhává vált vállalkozókedvet. Fokozza az élet lüktetését, bizakodást, optimizmust kelt, átsegít a bizalmatlansági válságon és a rendes mederbe tereli a kereslet és a kínálat áramát. Igényeket támaszt és egyben az embert tehetségének, szorgalmának nagyobbfoku kifejtésére ösztönzi.

A legfontosabb hatása és leghasznosabb eredménye a hirdetésnek, hogy alátámasztja a gazdasági rend hármas pilléreit. Élénkíti az üzletet, gyorsítja az áruk elhelyezését és *állandósítja*, stabilizálja magát a termelést.

A reklámnak az az eredeti célja, hogy vásárlásra ösztönözzön akkor is, ha még nincs is kialakult vételi szándék! Azt az érzést kell kifejlesztenie, hogy a hirdetett tárgyra szükség van, az elhatározást kell megérlelnie, kiváltania és az így kialakult vevőjelöltet rákésztetni arra, hogy a versenyáru helyett a saját propagált cikkét vásárolja meg. A hirdetési kampány tehát: harc — békés fegyverekkel!

Az előadás elnöki asztala. Balról-obbra: Dr. Berkes Róbert, Hanák Nándor, Praznovszky Iván és Winter Dezső

Made in Germany

Adva van egy magyar gyár. Notabene olyan magyar gyár, amelyiknek jól megy. De érthetően, — arra törekszik, — hogy még jobban menjen. Tehát: erőteljesen reklámoz.

Eddig minden rendben van. Újabban a gyár, a *Stühmer Frigyes r. t.* cukorkapropagandáját növénytani társasjátékkal kapcsolta össze. Ez is több, mint rendbenlévő, mert hiszen a növénytani-pályázat az abban résztvevő, — hogy úgy mondjuk, — iskolaköteles korban lévő vásárlóréteg szellemi fejlődését mozdítja elő.

Azonban a részvételre jogosító színes növényképecskéken rajta áll a *„Made in Germany"* jelzés. És ez az, amin minden jóérzésü magyar ember *felháborodik*. Hát még mindig gyarmatnak néznek bennünket? Még Stühmerék is, akik — egyelőre — a magyar közönség fillére-ire és pengőire vannak utalva!

Itt áll a magyar nyomdaipar európai hírü felkészültségével, színesnyomó, offszetnyomó, mélynyomó technikájával, szaktudással, szakemberek százaival, gépekkel . . . és — gyakran, sajnos, a szó szoros értelmében, — *áll* . . . munka nélkül! Ahelyett, hogy megállás nélkül düböröghnének a magyar nyomdákban a pompás gépek, hogy dicsőséget szerezzenek a magyar nyomdaiparnak, új vevőkört a reklámozóknak és munkát, kenyeret a sok ezer dolgozónak!

Tűrhetetlen és közönség-bojkottot hív ki maga ellen az az eljárás, *ha magyar vállalatok külföldön készíttetik el azt a nyomtatványt*, amit a magyar nyomda *legalább olyan jól*, csak *éppen olcsóbban* tud elkészíteni.

Tudod mit, kedves olvasó? Ez így sehogy sincs rendjén!

Offenbach Hoffmannja mesél
Hoffmann képkerete beszél

K. Lukáts Kató,

A kitünő magyar grafikus luxus-művészetének szenteli a londoni *Commercial Art* márciusi számának majdnem felét. Vezető helyen, mintegy igazolásául annak, hogy *Lukáts* Kató lapjai világviszonylatban is vezető helyen állanak. Ez a magyar siker nagy örömmel tölthet el bennünket. Az előkelő gazdagság világába vezetnek rajzai és luxuscsomagolásai, (a legszebb talán a bécsi Altmann & Kühne bonbon-csomagolása, bőség-szarúval, Altwien figuráival, gyönyörü színeivel).
Madarat a tolláról, árút csomagolásáról: akármilyen apróság, komoly ajándékká öltözik ilyen köntösben.
Nagy fantáziáju, finom kosztümrajzai színpad után kívánkoznak; báli meghívói szép nőkkel teli szerpentines-konfettis világba csábítanak.
Művészetének egy másik ágát, az ólomba metszett rajzot a Hungária-nyomda kitünő jubileumi albumának márciusi számunkba is mellékelt néhány illusztrációja képviselte. Lukáts Kató munkáinak sora és az a komoly méltánylás, melyben Londonban részesült, mutatja, hogy a „Neue Sachlichkeit" helyes alapokon nyugvó, de sokszor a dilettáns intellektualizmusa után ismét ujjáéled a rajzos művészet.
A rajz visszatérte a kereskedelmi grafikába bizonyság arra, hogy a művészi alkotás frissességet nem a minden áron való „modernkedés" adja meg.
A lapokat Rosner Károly választotta ki, küldte be és ő írta az érdekes kísérő tanulmányt is, hozzáértéssel és ízléssel.

A M. Kir. Dohányjövedék propagandája

Örömmel regisztráljuk azt az eleven tempót, amellyel a *M. Kir. Dohányjövedék* az év elején megindított, de már sokkal előbb esedékessé vált reklámtevékenységét folytatja. A Nemzetközi Vásáron a Dohányjövedék pavilonja volt a vásár egyik legpompásabb reklám-építménye; a *Regalia Media* helyszini gyártása ezúttal is nagy tetszést keltett és az azóta már közkedveltté vált *Vásárfia* cigarettát ötletes formátumu reklámnyomtatvány népszerüsítette. A Dohányjövedék propagandájának állandó bővülése miatt sem nélkülözheti már tovább egy hivatott reklámszakember bekapcsolódását.

Kollektiv érdekeket szolgál

az *Agfa* nemrég indult box-akciója és iskolapéldája annak, hogy lehet egy vállalat magánérdekét az egész szakma összességének érdekeivel összeegyeztetni. Az *Agfa* — igen ügyes propagandatevékenységgel, — egy újfajta box-gépet népszerüsít az akció során, de ezzel egyidejüleg propagálja az amatőr-fotográfia mindjobban népszerűvé váló sportját. Jól jár vele a gyár, jól jár az amatőr, mert olcsó pénzen kap jó gépet, de ugyanígy profitál belőle minden fotókereskedő, mert az olcsó pénzen megszerezhető gép új amatőrök ezreit jelenti! Az akció még javában tart, de már eddig is beváltotta úgy a gyár, mint a fotókereskedők részéről hozzáfűzött reményeket.

GEREBEN SOKSZOROSITÓIRODA
legolcsóbb, legszebb, speciális
szallagos nyomású irógépszöveg
V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 62. TELEFON: 23-8-31

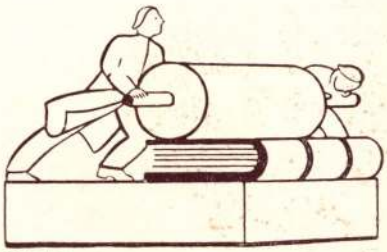

HUNGÁRIA

K. Luráts Kató

Reklamélet

1935. 1. 7.

B.U.É.K.

1935

BIRÓ MIKLÓS A HUNGÁRIA NYOMDA IGAZGATÓJA

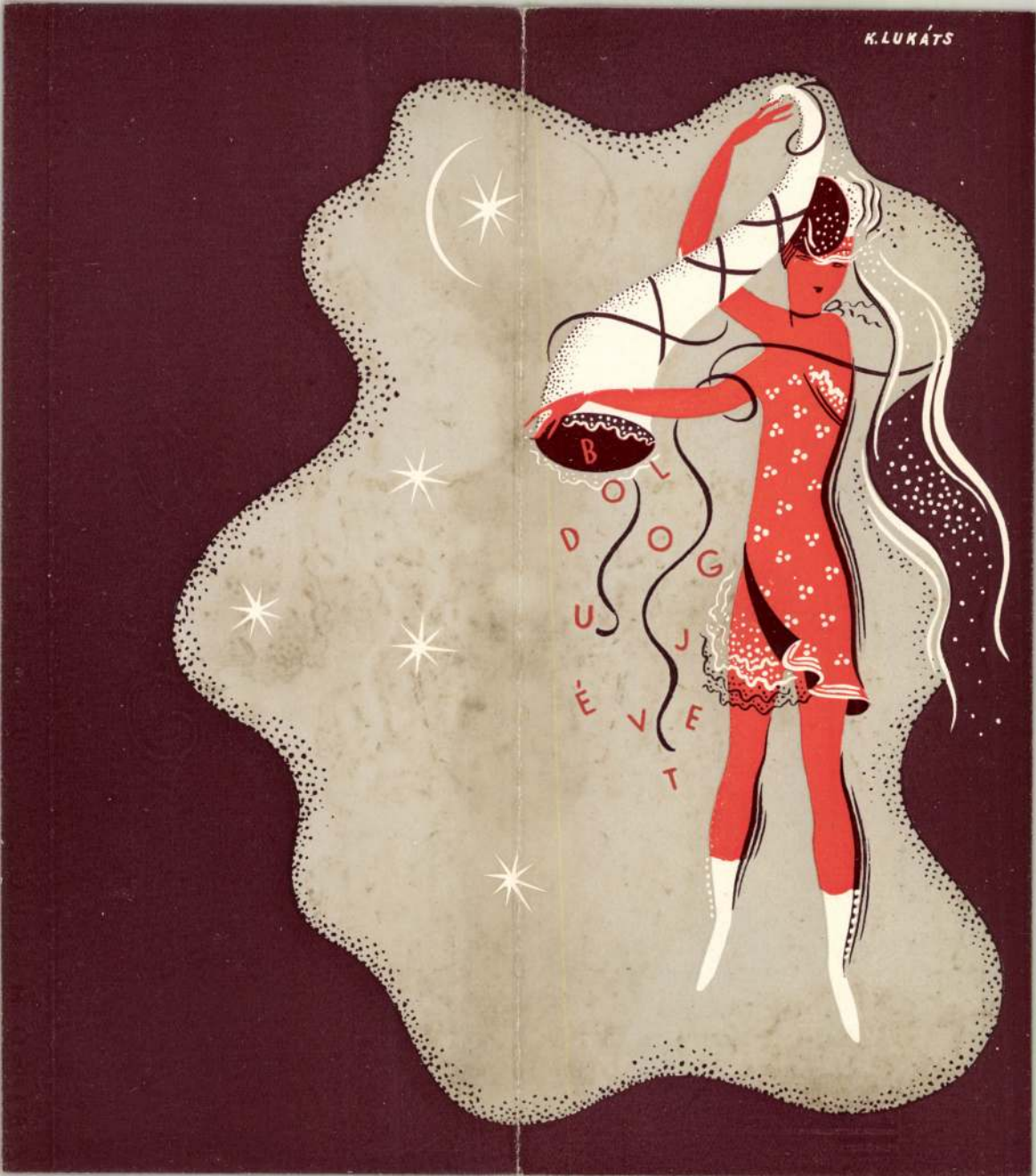
K. LUKÁTS
BOLDOG ÚJ ÉVET

Lukáts Kató
grafikus

Népszabadság
1990. február 2., péntek

Lukáts Kató halálhíréhez

Évei szerint egyidős volt az évszázaddal a tegnap örök nyugalomra helyezett *Lukáts Kató*, és jó ötven évig alkotópályája is egybeesett a magyar alkalmazottgrafikáéval. Amikor éppen nem egymagában volt azonos vele. Mert megtévesztő egymás mellé írni a tényeket: tervezett intarziát, textilt és plakátot, kiskönyvtárnyi könyvet illusztrált, bútort festett, édesipari cégeknek finom csomagolópapírokat és szelenceértékű díszdobozokat készített; — ez a felsorolás annak az iparművészeti teljességnek az illúzióját keltheti, amelyről ez a hivatás a múlt század óta álmodott. S lehet fellengzősen hozzátenni, hogy a két világháború közötti magyar alkalmazott grafikában olyan kortársakkal dolgozott egy időben, mint Bortnyik vagy Berény Róbert. Ezek is tények, és *így* sorolva ezek is félrevezetők.

Lukáts Katónak, az alkalmazott grafikusnak az *igazi kortársa* a szegénység, az igénytelenség, a demagógia és a rossz ízlés volt. Hiába komponált rafináltan halk színű csomagolópapírokat és cukorkás ékszerládikákat, ha első nagy korszaka idején a fogyasztók többsége megsodort, tölcséres zacskóba vásárolt, ha a rákövetkező, ugyancsak nem rövid korszakában a tömegárut újságba csomagolták — amikor éppen volt áru. Ezekben az évtizedekben az ízlést, a formát, a kvalitást nálunk nem a napi cikkekkel nyújtották át az állampolgárnak az üzletben, hanem monumentális pannók, freskók és szgraffitók formájában közületi falakon. Ebből a szempontból pedig tökéletesen mindegy, hogy mit hirdettek és hogyan zengtek a murálják. Ha egy ország lakosai több mint fél évszázadon át az egyéni, a mindennapi fogyasztás *helyett* kapják az alkalmi kollektív esztétikumadagjukat, minőségdózisukat, látványporciójukat, annak az országnak a fogyasztása ellehetetlenül. És már akkor sem produkál és követel csinosat, olcsót és jót, amikor — pillanatokra bár — megtehetné.

Lukáts Kató munkásságát ez a mizéria határozta meg elsősorban, s nem a megejtő *art deco*, amelynek ragyogó mestere volt. De ne lássék ez ravatal melletti sopánkodásnak: mindezzel nem Lukáts Kató veszített igazán. Ő tervezett külföldi cégeknek, ha nem volt hazai megrendelés, készített textilt, bútort, ha nem kellett a csomagolásművészete, mindig talált feladatot és megoldást — nem utolsósorban kiváló férje és alkotótársa, a belsőépítészeti és bútorkultúránkat máig meghatározó Kaesz Gyula mellett. S amikor végképp nem volt kelendő az iparművészet, késői évtizedeiben beállt képzőművésznek ő is: nem freskó-, még csak nem is táblaképfestőnek, mint az alkalmazottgrafikusok többsége, hanem könyvillusztrátornak, képgrafikusnak.

Még a töréseket is elsimította derűs egyénisége, munkaszeretete, ezért nem ő az igazi vesztes, hanem mai — hiányos és zavaros — fogyasztási civilizációnk, amely fél évszázadon át nem tudott kinevelni és eltartani egy professzionális szakmát, mert sosem volt hozzá elegendő gyártmány-, kereskedelmi és polgárkultúrája.

Innen kell szembenéznünk a Lukáts Kató örökségével is. Amely mulandó matériájához, rövidnek szánt élettartamához és a mi, dolgokat elpusztító újabb történelmünkhöz viszonyítva talán nem is forgácsolódott szét. Tizenegy évvel ezelőtti kiállítása az Iparművészeti Múzeumban, tárgyai a múzeumgyűjteményben és a jól őrzött hagyatékban ezzel vigasztalnak. Igazi maradandóságát azonban nem a megőrzött finom papírok, elegáns bútorok, remekmívű dobozok bizonyíthatnák. Hanem egy olyan csomagolástipográfiai és tárgykultúra, amely az övéhez volna mérhető. Nemcsak művészi invencióban, hanem pontos nyomásban, kifogástalan ragasztásban, tartós anyagban és az átnyújtó kéz kulturáltságában is. Tömegesen.

R. G.

KÁPOSZTÁSMEGYER

Árva úton áldat

Elég-e tüntetni

1200-1300 káposztásmegyeri lakás megépítéséről mondott le a Fővárosi Tanács, s ezzel — sokak szerint — az Újpestet képviselők a saját maguk által ásott verembe estek bele, ugyanis ők szorgalmazták leginkább a káposztásmegyeri építkezés leállítását.

Tették ezt talán abban a reményben, hogy a felszabaduló több mint egymilliárd forintot másra használhatják. Csakhogy tudvalévő, ami egyszer visszaáramlik a fővárosi nagykalapba, azt onnan még egyszer kivenni lehetetlen, hisz legalább huszonkét kerület „marakodik" érte. *Fekete Jánostól*, a IV. Kerületi Tanács elnökétől kérdeztük:

— Valóban eltaktikázták az 1200—1300 lakást, illetve annak árát?

— Semmi olyan sanda szándékunk nem volt, hogy így növeljük fejlesztési alapunkat. Ez a pénz nem is létezik, mert a káposztásmegyeri lakásépítésre milliárdok nem voltak félretéve. Tény viszont, hogy 1986-ban kezdeményezésünkre született meg egy állásfoglalás: tízezer lakásnál csak akkor épülhet több, ha kivezetik a metrót, mert anélkül teljesen lehetetlen helyzetbe kerülnének nemcsak a káposztásmegyeriek, hanem — ismerve az úthálózat és a tömegközlekedés sanyarú helyzetét — az Újpesten élők is.

— Ez az ellehetetlenülés azóta, sajnos, be is következett. A századforduló előtti években lóvasúttal hamarabb értek be az újpestiek a tanácsháza elől a Kálvin térre az emberek, mint ma.

— Az elmúlt esztendőkben történt egy lényeges változás, amelyről érdekes módon nem nyilatkoztak az illetékesek. Amikor elkezdtük építeni a káposztásmegyeri városrészt, a tervek szerint a lakások zöme 51—52 négyzetméteres, másfél, kétszobás lett volna. Menet közben azonban megváltoztatták az eredeti elképzelést, s a lakások zöme kettő plusz félszobás lett. Ebből az következett, hogy ma 7800 lakásban több ember él, mint amennyit a hetvenes években a tervezőasztalok mellett tízezer lakásban elképzeltem. Ez a magyarázata az ön által említett ellehetetlenülésnek.

— Ami lényegében a metró hiányának köszönhető.

— Pontosan. Ebben a patthelyzetben javasoltuk: azonnal állítsák le, ideiglenes jelleggel mindenképpen, a további lakásépítéseket, mert már így is katasztrofálisan zsúfolt a tömegközlekedés.

— Egyetlen árva utacska köti a lakótelepet Budapesthez...

— Nem rajtunk múlott, illetve nem egészen rajtunk múlott, hogy ilyen áldatlan helyzetbe kerültek a káposztásmegyeriek. Például: a Fővárosi Tanács vállalta, hogy kétszer két sávosra bővíti a Megyeri utat, a Fóti úttól egészen Káposztásmegyerig, de csak ezt a részt, mert többre nem volt kerete. Nem baj, mondtuk, majd mi keresünk valamiféle megoldást a Váci út és Fóti út közötti maradék szakaszra. Találtunk. Megépítettük. A Fővárosi Tanács viszont azóta sem. Talán az idén. A harmadik köldökzsinór a Szilágyi utca — lenne. A Fővárosi Tanács szerint azonban ez a bekötő szakasz az új metróhoz kapcsolódna, s ha az nincs, út sincs. Már-

mdk.

Lukács Kató

illusztrálta Ortutay Gyula: Hungarian Folk Tales (magyar népmesék) c. könyvét.

Díjazott ill. könyv.

Magyar Grafika 1963. 2. sz. 17. l.

mdk

K. Lukáts Kató

illusztrálta: Jankovich Ferenc: Szalma-papucs e. könyvét

Diczérétes.

Magyar Grafika, 1963. 2. sz 21. l

Stone

.mdk

Lukács Kató

illusztrálta: Nemes Nagy Ágnes Az aranyecset c. könyvét

Díjazott könyv

Magyar Grafika 1963 2. sz.

20. l

K. Lukács Kató

Tagja volt az iparművészek új, demokratikus szervezkedését megteremtő előkészítő bizottságának.

Kovács Zs.: 25 éve alakult a Magyar Iparművészek Szabad Szakszervezete; Ipari Művészet, 1970. III 15.l.

Lukács Kató

A lakáskultúrához kapcsolódó textil-ágazat művelője. A kézműipar és a gyáripar részére egyaránt tervezett.

Ernyey Gyula: Magyar design; Ipari Művészet, 1969. III. 21. l.

K. Lukács Kató

l.

Magy Ipars
1938. 20. 4. l.

szenvedő Krisztus.

AÉ., 44—1930., 261—62. l. — Gerevich IPGY, 89. l. (Képe 88. l.) — Genthon RMF, 121—122. l. (Antwerpeni manierista 1520 körül.) — Hoffmann Jegyzetek, 24. l. — Horváth, Enrico: Il rinascimento in Ungheria. Roma, 1939., 97. l. (60. kép).

risztus születése

ürülmetélés
, tempera, egyenkint 56·5×31 cm.
iner János püspök hagyatékából.

ÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVI. század első fele

ét szárnykép: *Donátor fiaival* és *Szent Lőrinccel*, *nátor felesége leányaival* és *Szent Katalinnal* , tempera és olaj, 88×23, illetve 89×22 cm.

ÉMETALFÖLDI FESTŐ, XVI. század első fele

ét szárnykép: *Donátor fiaival* és *Szent János ev.* l, kívül az *Angyali üdvözlet Máriája*

R. Lukács Kata

l-

Magy. Pharm

1938. 221-l-

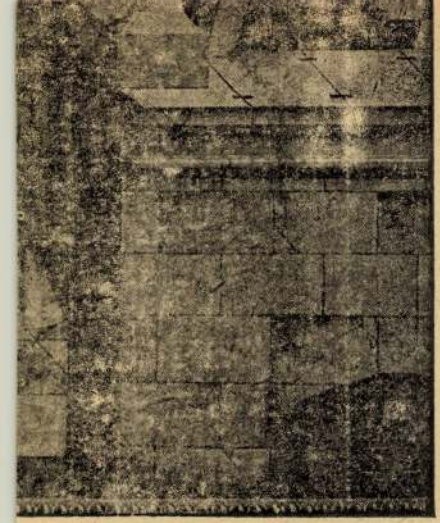

ietta vértanusága.

ÁK FESTŐ, XIX. század elej
g főhercegnő
niniatűr, 7×5·5 cm.

ÁK FESTŐ, 1820 körül
képmása
ír, pergamen, 7×6·2 cm.
Marco-gyüjteményből.

Lukács Katé

l.

Szabad Művészet

1948. 29/1. l.

203. kép. *Az Idő diadalmenete. Francia, 1520 körül.*

A SZENTHÁROMSÁG DIADALMENETE.
(204. kép)

Brüsszeli munka a XVI. század első negyedéből.

Restaurálta Kiss Jenő és Béla, 1929.

Gyapjú, 260 × 300 cm.

Az Ipolyi-gyüjteményből.

Radisics Jenő: Az Ipolyi-gyüjtemény falkárpitjai és keleti szőnyegei. Művészi Ipar, II., 1887., 169—170. l. — Radisics Ipolyi 17. szám. — Szendrei: Néhai Ipolyi Arnold gyüjteménye, AÉ, VII., 1887., 345. l. — Czobor: Ipolyi Arnold emlékezete. Bp., 1889., 14. l. — Ipolyi Biharvármegye, 100. szám. — Gerevich PA, 258. l. — Dutka 38—43. l. (Képe 39. l.) — Lepold—Lippay 58. l.

Kiszimi

Lukács Kató grafikus

Művelt Nép, 1953. okt. 10. 32. old.

K. Lukács Kató

erőd

Rovó Aladár

A könyv.

Bp. c. n. 67. l.

Köppel

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
662/1916.

LANDESKOMMISSION DE
Budapest, VI.

Es wird hiemit a
chen Domänen-Direkti
Orgelfabrik der Firr
Inneneinrichtung de
ten und durch die l
römisch-katholische
daher nicht nur von
im Interesse der Fe
wünschenswert, dass
baldigst errichtet

K. Lukáts Kató

Dobozbontó papír
Hines repr.

Magy Iparm. 1938
5-6-11

). *Marastoni, Giacomo: Női arckép.*

ELE DA VERONA (veronai festő, 1470—
;40 körül)
na a kis Jézussal (93. kép)
npera, 63·5×44·5 cm.
énvi 14—15. l. (Cima da Conegliano.) —
: Az esztergomi érseki képtár leírása.
j Magyar Sion, XVI., 1885., 761. l. —
aszlaghy II., 70. szám. (Cima da Coneg-
no.) — Gerevich: A prímási képtár külföldi
esterei. Vasárnapi Újság, 1916., 825. l.
Képe 826. l. Vincenzo Foppa.) — Lepold—
omor 97. l. — Gerevich PA, 236. l. (Képe
5. l. Michele da Verona.) — Rónay,
aria: Die Schätze des Christlichen Muse-
ns in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931.,

MDK

Lukács Kató

4. m. plakát kiáll. Mücs. 1961.

4. n. pl. Mill. Mfgs. 1901.

MDK

Lukáts Kató

grafikus

rajzai: Kodály-Ádám: Énekeskönyvhöz (Díjnyertes könyv) melléklet 8 oldalat mutatja be a könyvnek

A rép magyar könyv. 1958 Részletes Értékelés magyar Grafika 1959, 3 évf. 2. sz. 39 l.

MDK

Lukács Kató
grafikus

Kötésterve, illusztrációi: Móra Ferenc
Zengő ABC. c. könyvéhez.
(Díszérhet nyert könyv.) Díjnyertes:
A szép magyar könyv 1958 Részletes Értékelés.

Magyar Grafika 1959, 3 évf 2 sz 28 l.

MDK

Lukáts Kató, Izsák Magda, Ernyei S.
Murray R. Zorád Ernő, Darvas Árpád

közösen illusztrálták
Csáki Imre: Számtanját
(Tankönyvk.)

Az 1957 évi könyvművészeti versenyen
Magyar Grafika 1957, 1sö évf 9-10sz 39l.

HDK

K.Lukáts Kató, graf.

Alkalmi üdvözlő kártyáival, mint alkalmi reklámeszközökkel szerepel.

Rosner Károly:Reklámgrafika. -MIP.1934. 94-96.l.
Az Ip.M.Társ.kiáll.

MDK

K. Lukács Kató graf.

Nők az Ipm. Társ. jub. kiállításán. Magyar Női Szemle, 1936, márc. sz. 78 o.

MDK

Lukáts Kató

grafikus

illusztrálta, kötésterve Móra Ferenc Zengő ABC e. könyvet (Dicséretet nyert könyv) Díjnyertes

A szép magyar könyv. 1958 Részletes Értékelés. Magyar Grafika, 1959, 3. évf. 2. sz. 28. l

MDK

K.Lukács Kató, ip.müv.

terveivel készültek a Stübner, Meinl és Fl
Flóris dobozok finoman stilizált magyaros
motivumokkal diszitették.

Dr.Ruzicska Ilona,:"Müvészet az Iparban". Iparm.
Társ. karácsonyi kiállitása. 1941.dec. Magyar Ipar-
müvészet.12.sz. 133-36.l.

MDK

K.Lukács Kató,

reklámművészeti müveivel tünik ki.

K.A.:Az Iparművészeti Társulat Györgyi Kálmán emlékkiállitása.
Pesti Napló,1934 máj.19. 8.1.

K. Lukáts Kató, grafikus MDK

A kedves mesekönyvet illusztrálta.

n. : Gógös Gúnár Gedeon 2

ESTI HIRLAP bp. 1964. dec. 9.

Lukáts Kató, grafikus

MDK

Rajzai diszítik a könyvet.

Türkés Tibor: Gazdag Erzsi: Száll a sárkány

378-79.

X/8

Bp. 1960. augusztus

KÖNYVBARÁT

Lukáts Kabó, grafikus

1704

Kriza J. könyvét illusztrálta.

Páldy Róbert: Kriza János: Az alomlátó fiú
572. l

A Könyvtáros, 1961. szeptember XI/9.

41
KÖNYVBARÁT

M.D.K.

Lukács Kató
grafikus

Illusztrációk „A rászedett lány"
című albán népmesekre

Kertész Magda: Boszorka repülőgépen
Nők Lapja, 1961. máj 6

K. Lukáts Kató

MDK

Gazdag Erzsi "Mesebolt" könyvének illusztrátora

Szántó Tibor: Két irás a könyvillusztrációkról. I.
Müterem 1958 I. évf. 2. sz. 28-30 o.

M.D.K.

K. Lukáts Kató

Fazekas Anna: "Fényes telehold van" c. gyermekverseit illusztrálta.
K-s I.: "Könyvek a kirakatban" c. rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. márc. 29.
XIII. évf. 13. sz. 7. lap

Bomagolás

Lukács Kató:
Medium pec

1963

K. Lukáts Kató

grafikus

Nemzetközi Plakátkiállitás - Ginzában Japánban - a tokiói Hoesi-Egyetem iparművészeti szakosztálya rendezésében - plakátjával vesz részt.

Nemzeti Ujság
1935.I.27.

Lukács Kató

Varga Katalin: Gögös gunár
Gedeon c. könyvet illusztrálta, a
kötést és a burkolót tervezte (szerző)
„A négy magyar könyv" pályázaton
díjat kapott

N. N.: A négy magyar könyv 1965

Magyar Grafika 1966 III. mell.

Lukács Kató

Az Országos Iparmüvészeti Társulat 1937. nov. 21-én megnyilt kiállitásán részt vett-

Hajdu Béla: Borus idők - napsütés ek

Északmagyarország 1964. jan. 29. 2.1.

Lukáts kato

Nóbér Imre: Kirándulás növényosnégbe .. könyvet illuntrálta (emlitve)

Nagnova, 1964, máj. 20. 2 ed.

MDK

Lukáts Kató, Bp. 1960

rajzaival jelent meg Gazdag Erzsi:
Meseboltja.

F. A.: Nehéz a választás.

Nők Lapja, Bp. 1957. december 5. [24. l.]

MDK

Lukáts Kató

s.f: Grafikai ... művészetünk ...
Az Est, 1934. máj. 19.

MDK

Lukáts Kató

reklámgrafikai munkák.

Rosner K: A milanói Triennale. Magy. Iparművészet, 1933. 94 l.

K.Lukáts Kató

butorhuzat

Uj Magyar Otthon Kiállitás, 1940.katalogusa

• 42 lap

K.Lukáts Kató
iparmüvész

Uj Magyar Otthon kiállitás, 1940. katalógusa
28 lap

K. Lukács Kató, grafikus M Dk

Rajza Varga Katalin: Gögös Gúnár Gedeon c. művéhez

Repr.

Forgács ferencné: Kisgyermek könyve 14–15. 1.

Család és iskola, Bp. 1963. február

MDK

K. Lukáts Kató

Plakátművészeti Kiállitás Ernst Muzeum 1953.
Kat.

mdk

Lukács Kató

szép képei „Varga Katalin" gyermek.
Könyvei illusztrálják.

Könyvjelző

H. M. Varga Katalin, gögös gunár gedeon

Népszava, 91. évf. 51. sz. 1963. márc. 2. 2. L

Luhátsk Kató
grafikus

M.D.V.

Gyermekkönyv illusztrációkkal
foglalkozik.

P. Brestyánszky Ilona: Bibliofilia vagy könyvművészet
Művészet, 1963. január – 30 lap

MDK

K.Lukács Kató

Csomagolás. Repr.

Plakátművészeti kiáll.1953.Kat.

MDK

K.Lukáts Kató

Résztvett az Ernst Múzeumban rend.Plakátművészeti kiállitáson 1953-ban.

Plakátművészeti kiáll.1953.Kat.

MDK

K. Lukáts Kató

A magyar nyomdaművészet, könyv-és reklámművészet prágai kiáll. Magyar Iparművészet 1938.
53,54.l.

MDK

K.Lukács Kató, graf.

Durdilly. Junior lipstick. Csomagolás.

Ernst Múz. - Plakátművészeti kiáll. 1953. Kat.

MDK

K. Lukács Kató

"Csomagolás" Repr.

Plakátművészeti Kiállitás Ernst Muzeum 1953.
Kat.

K.Lukács Kató

Karácsonyi és ujévi lapok

Kisgrafika 1944. 1-2.sz. 5 l.

MUK

K.Lukács Kató
Gré-kozmetika, plakát

dr.L.Ö: Magy. művészek a Commercial Art-ban. Reklám-élet, 1933. 12.sz. 12 l.

MDK

Lukács Kató

dobozok

dr.L.Ö: Magy. művészek a Commercial Art-ban. Reklámélet, 1933. 12.sz. 12 l.

M D K

K. Lukáts Kató, "Commercial Art and Industry" febr. és márc. sz.

Magyar művészek sikere angol lapokban. Az Est 1934. márc. 25. 9. l.

Lukáts Kató

Kucrék, a békéscsabai Tevan Andor és nyomdász, grafikus, könyvkötő munkatársaik lelkes apostolaivá lettek a magyar könyvművészet ügyének. Szeknek egyik legnagyobb egyénisége Kozma Lajos építő-iparművész és grafikus. Művészete nemzeti (egyúttal európai) és konstruktív jellegénél jógva követőkre akadt. Mellette ... Lukáts Kató ... és mások is sok jót és egyénit alkottak.

Szántó Tibor: Emlékezés Kner Imrére.

Új Irás VI. évf. 1966. jún., 6. sz. 101. l.

Lukáts Kató

Polotai Boris: „Örök harag" c.
Könyvét illusztrálta (emlitve)

Négmava 1966 VI.1 2 old.

Lukács Kató, grafikus

Gazdag Erzsi: Szálla sárkány című, gyermekeknek írt verskötetét illusztrálta.

—: Könyvekről

Népszabadság, bp. 1959. dec. 13.

10.e

MD K

K.Lukáts K ató ,festö-graf.

A kiáll.-t rendezte:OMIT és a Magy.Ip.Müv.Orsz.Egyes.

"Ma/gyarország" 1940 márc. 16. 8.l.
Mária Valéria u.helys.:"Uj Magyar Otthon" kiáll.

Lukács Kató

Az 1930-as években a lakástextil nonalán többekkel együtt új vállalatok számára különböző technológiákra alkalmas feladatokat old meg.

Lukász – Pécsi: A magyar lakástextilek tervezése...
Ipari Művészet, 1967. 4. sz., 19. l.

Lukács Kató

grafikus Kacsz Gyula felesége.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 142 l

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

MDK

Lukáts Kató, grafikus

Nóber Imre: Kirándulás

Növényországba c. könyvhöz

a rajzokat kénítette.

Dr. Tóth Béla: Ismeretterjesztő képes-
könyvek kisiskolásoknak 303-304.1

A KÖNYV, bsp. 1964. november IV/9

K. Lukáts Kató

készítette a kötet illusztrációit, a borítót és a kötéstervet.

Kaesz Gyula: A butorstilusok. Bp. 1962. Kossuth k., 268 l., k ill., képes.

Gy. l.

Lukáts Kata

Varga Katalin: Gögös punár.
Gedeon a könyvét illusztrálta
(emlitve)

Nagnova 1965 dec. 28

MDK

K. Lukács Kata, iparművész
művészi dobozok grafikai játékossága
megkapó.

Mária Valéria - u. - i termek. - „Művészet az Iparban".
kar. kiáll. - Uj Magyars. 1941 XII. 5

Lukács Kató, grafikus

A gyermekkönyv illusztrációk versenyében bronzérmet nyert.

—: Huszonhét díjat nyert Magyarország a lipcsei nemzetközi könyvművészeti kiállításon

Népszabadság, Bp. 1959. okt. 6. 8. l

K. Lukács Katalin

grafikus

M.D.K.

Nemes Nagy Ágnes: Az aranycsat
című művét illusztrálta

P. Bresztyánszky Ilona: Néhány szó a könyvművészetünk
legújabb eredményeiről

Művelet, 1963. augusztus - 23 lap.

Lukács Kató, grafikus MDL

Az elmúlt érben is gyakran illusztrált Könyveket.

Dr. P. Brestyánszky Ilona: Legszebb Könyveink 16-17. l

A Könyv, Bp. 1962. május. II/5.

Negativ

Petrás. Kerényiné

173 Lukács Kató: Velmetina./puderdoboz tető/

174 Lukács Kató:Velmetina.

175 Lukács Kató: Exotic./fedőlap/

Lukáts Kató

Illusztrálta ~~Noé~~ Nobér I. könyvét

A könyvtiadók 1964. évi díjazott és dicséretben részesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 sz. 19. l.

M .D.K.

Lukáts Antal grafikus

Illusztráció Palotai Boris: Örök harag c. könyvhöz / Móra/

Ünnepi Könyvhét

Magyar Nemzet 1966. május 29. 11. 1.

M. D.K.

Lukáts ,ató grafikus

Illusztráció Falotai Boris: Örök harag c. könyvéhez / Móra/

Ünnepi Könyvhét

Magyar Nemzet 1966. május 29. 11. 1.

Negativ

Petrás Kerényiné

141 Lukács Kató: Exotic

142 " " Velmetina puder

144 " " Parcol puderdoboz csomagolás

145 " " Timea szappan

MDK

K. Lukáts Kató

Szignet. Repr.

Magyar Grafika, 1929. 3-4.sz. Márc-Ápr.
60.lap

K. Lukáts Antó

Selymet. Mepr.

Magyar Vasutak, 1925. 3-4.sz. Marc-apr.
60.lap

Lukács Katalin

Illustrációk Gyula Ortutay: Hungarian Folk Tales c. könyvhez.

Említve.

A Nép magyar könyv, 1962 17. l.

MDK

K. Lukáts Kató

Polgári kislakás berendezése. Tér és Forma 1936. 7. sz. 213.l.

Lukáts kató

Kriza: Az álomlátó fiu ..

könyv kötését és illusztrációit

tervezte

I. díjat kapott

A szép magyar könyv, 1961, 27 old

Lukáts Kató, grafikus MOk

Kivalik a gyermekkönyvek illusztrálásában.

Kéki Béla: A könyvillusztrálás modern erkölcsei 324.(

A Könyv

[Könyvbarát], Bp. 1955. július V/7.a

M. D. K.

LUKÁCS Kaló grafikus

Illusztráció Móricz „Iciri-piciri" és „A török és tehenek" c. művéhez

Magyar Nemzet 1961. (XVII.) jan. 3. 4. l.

Lukáts Kató, grafikus TDK

Móricz Zs.: Icizi-picisi c. mesekönyvét illusztrálta a kötetben levő két meséhez tartozó pompás rajzokkal.

Balács Sándor: Móricz Zsigmond meséi – A nehéz két garasos – Icizi-picisi 29. l

Könyvbarát, sp. 1952. szeptember II/9

Lukács Kató, grafikus 17 Dk

Kitűnő illusztrációkat készített az Új mesekönyv c. gyűjteményhez.

G. b.: Új mesekönyv
(Ifj. könyvkiadó) 39. l

Könyvbarát, Bp. 1952. augusztus II/8

Lukács Kató, [grafikus ?] Dok

„Két magyar népdalt elevenít meg
Lukács Kató eleven, színes képzőrozatával.

Elek István: Karácsonyi Könyvtár 8. l.

Család és Iskola, Bp. 1954. december V/12.

MDK

K. Lukáts Kató iparm.

Uj Magy. Otthon kiáll. Iparm. Társ. 194o.

28 l.

MDK

K.Lukáts Kató iparm.

Új Magy. Otthon kiáll. Iparm. Társ. 1940.
43 l.

K. Lukáts Kató, grafikus MDK

1.) A Tolsztoj mesétől készült A répa című hajtogatható mesekönyv rajzait és

2.) Gazdag Erzsi verseskönyvének, a Meseboltnak rajzait készítette.

E. J.: Karácsonyi Könyvvásár 18. l

Család és Iskola, bp. 1957. december VIII/

MDK

K.Lukáts Kató

Dobozcsomagolások. K.Lukáts Kató tervei.
Repr.

Magyar Iparművészet, 1936. 103.l.

K. Lukáts Kató

Illusztrálta Jankovich Ferenc:
Kalmopopus c. könyvéi.
Diszérettel Kapott

A szép magyar könyv, 1962, 21 old.

K. Lukács Kató

Nemes Nagy Ágnes: A aranyecet
c. könyvét illusztrálta

Díjat kapott

A mai magyar könyv, 1962, 200 old

MDK

K.Lukáts Kató

Rovó Aladár: "A könyv" c.munkajaban K.Lukáts Kató szines grafikái.

-y.: A könyv.

Magyar Iparművészet,1934. 161.l.

MDK

K. Lukáts Kató

Kézzel nyomott vászon, repr.

Magyar Iparművészet 1940. 7. sz. 80.l.

MDK

Lukáts Kató

Dobozcsomagolás. Lukáts Kató terve. Repr.

Magy. Iparművészet, 1934. 3-4. sz. 48. l.

K. Lukáts Kató, grafikus MDK

Az év termésétől kiemelkednek
K. Lukáts Kató illusztrációi.

Nemes Nagy Ágnes: Az aranyecset c. kötetét
illusztrálta.

Dr. Pataky Dénesné: Legszebb Könyveink –
– 1962-ben 16-17.

A KÖNYV, Bp. 1963. május III/5.

MDK

K. Lukáts Kató

Kéziszövésü és kézinyomásu textilanyagok,repr.

Magyar Iparmüvészet 1938. 22.l.

MDK

K. Lukáts Kató, ip. müv.

Debreczenmagolások. /Koestlin/. Kép.
Foto: Haár. Máté-müterem.

Magyar Iparmüvészet. 1936. 103.1.

MDK

K.Lukáts pató, graf.

a grafikai anyag bemutatója müveivel gazdagodi .

Az Iparmüvészeti Társulatnak az Iparm. Muzeumban ren
dezett 50 éves jub. kiállításának résztvevöi.
Magyar Iparmüvészet.1935. 265.l.

Lukács Kató
grafikus

MDK

1937 tól csomagolás-szerés-
sel kezdett foglalkozni.

Frank János: Végh Gusztávnál.
Élet és Irodalom 1966. okt. 15 - 8 lap

Lukáts Kató, grafikus

MDK

Nóber Imre: Kirándulás növényországba c. könyvét illusztrálta.

Könyvekről

Vekerdy Tamás: Nyári nézelődés

32 – 34

CSALÁD és ISKOLA, Bp. 1966. július XVII/7

Lukáts Kató

Kriza János: Az álomlátó fiú c. könyv illusztrálása.

Reprodukció.

A szép magyar könyv, 1961

Lukàts Kató

Méltatás

Szántó Tibor: A könyv bűvöletében.
Művészet, 1978. július – 30. lap.

Lukáts Kató

A lakáskultura fellendüléséhez kapcsolódott kerámiamüvészetünk, valamint az ipari termelésre alkalmas lakástextil-müvészet indulása/Lukáts Kató, Pekáry István, Schubert Ernő, Szabó Éva, Vértes Árpád/.

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyarországon

Akadémiai Kiadó 1974 35.o.

Lukáts Kató

e redményeket ért el a csomagolás területén

Ernyey Gyula: Az ipari forma története
Magyarországon
Akadémiai Kiadó 1974 35.o.

Lukács Kató.

E riportfilmben a Műcsarnok 1975. nyarán rendezett jubileumi iparművészeti kiállítás és a Bpesti Őszi Vásár látható. —

Szellemes, apró ötlet volt Lukács Kató desszertes dobozai, a hajdani Stühmer cég számára. (emlékre)

365 nap művészet.

1976. I. 17. TV. 16.35

Lukáts Kató

Gazdag Erzsi könyvét illusztrálja.

Tüskés Tibor: Gyerekkönyvek illusztrációi.

Könyvtáros, Bpest, 1972. jan. 48. old,

K. Lukáts Kató

Varga Katalin „Gögös Gunár Gedeon" c. könyvét illusztrálta K. Lukáts Kató.

Nógrád, 1975. nov. 2.

K. Lukács Kató

Szücs Erzsébet müvésztársával illusztrálta
Mérei Ferenc és V. Binét Ágnes: "Ablak - Zsiráf"
c. gyermek lexikont.
Horgas Béla ismerteti "Mi ez?" cimmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. okt. 23.
XV. évf. 43. sz. 11. lap

LUKÁCS KATÓ, grafikus, iparművész, gyermekkönyvilluszt.

A népi fogantatasu grafikai művészetért, tipografiai ökonómiaért tett sokat a gyomai Kner, a békéscsabai tevan nyomda, Kozma Lajos, Biró Mihaly, Tabor Janos, Lukacs Kató, Gróf József, Csabai Lajos, Vagh Gusztav. Lukacs Katókassz Gyulané. 353.old

ANKAI TAMÁS: Szecessziós sajtógrafika 347.old

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve, XIV-XV. évf. 1969-1970. Pécs, 1974

Lukáts Kató

Móra Ferenc „Zengő ABC"-je játékos olvasási gyakorlatokkal kiegészítve jelent meg, Lukáts Kató illusztrációival. (ennlitve)

Tolnamegyei Népújság, 1974. okt. 27.

Lukáts Kató, grafikus

L.: Karsák Lajos

Tüskés T.: Gyermekkönyvek ... 45–48.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1972. jún. XXII. 1.

Lukáts Kató

A Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó újból kiadja Móra Ferenc-Lengő ABC-jét, olvasási gyakorlatokkal kiegészítve, Lukáts Kató illusztrációival.

Nógrád, 1974. okt. 27.

Lukáts Kató

Alkalmazott grafika, részt vett a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Miskolc, 1975. jún – júl.

Lukáts Kató/Katalin/. grafikus

Művészek,tervezők,akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola beiratkozott növendékei voltak 1920 és 1944 közt

Lukáts Kató/Katalin, grafika szakon 54.old

Mező Ottó: Az orsz.M.Kir.Iparműv.Iskola/1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

K. Lukáts Kati

Müvei szerepelnek Soó Rezső ex libris, kisgrafika gyüjteményében

Weiner Mihálynés Magyar ex librisek Soó Rezső kisgrafikai gyüjteményében

Müvészettörténeti Értesitő 1974/1 79.old.

LUKÁCS KATÓ, festő, grafikus

Illyés Gyula munkáinak első kiadásai
DÓZSA GYÖRGY, Dráma 3 felvonásban. /Bp. /1956. Szépirodalmi kiadó, 156/3/, 1.9 t. 24 cm. -Gink Károly 20 fényképével. Borító: Lukács Kató. 171. old

PÁL FERENC: Illyés Gyula munkáinak első kiadásai
169. old

A Petőfi Irodalmi Muzeum Évkönyve, 9. Bp. 1971-72

Lukács Kató

Lukács Kató, Kaesz Gyuláné (1900–):
grafikus és iparművész. Ismert
gyermekkönyv-illusztrátor.

Mihályfi Ernő:Müvészek,barátaim Bp.1977.Corvina

Lukács Kató

Az első nyomott vászon, mely népi motívumok felhasználásával készült, a stilizált virágos vászon (Napraforgó, Budapest, Tünde) tervezése az ő érdeme.

P. Szabó Éva: Textilterveink a két háború közötti. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 60. l.

Luhács Kató

A P. Szabó Éva által 1940-ben benyújtott 77 lakástextil terv közül négy az ő munkája volt.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború közöt. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 58. l.

Kaeszné Lukács Kató

Fászkarajenőn született 1900-ban. 1922-ben művészeti tanulmányait az Iparművészeti Iskola grafikai tanszakán folytatta. Eleinte dekorativ iparművészeti műfajokkal, bútorfestéssel, intarziával, textiltervezéssel foglalkozott.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború között. – Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 57. l.

Kaczvinszky Lukács Kató

Később csomagolóstervezésre tért át, főleg külföldi nagyvállalatok számára. Műveit világszerte publikálták a szakfolyóiratok. A felszabadulás után főként könyvgrafikával foglalkozik, gyermek képeskönyveket illusztrál. Az 1959-es lipcsei könyvművészeti kiállításon (Internationale Buchkunstausstellung) két Grand Prix-et nyer.

D. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború között. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 57. l.

Kaeszné Luhács Katá

A Magyar Iparművészet 1933-ban színpadi kosztümterveiről és csomagolásairól képanyagot közöl. A milánói Triennálén a magyar grafikusok közt szerepel. Fényének a bútorstílusokról írt könyvét illusztrálta, a burkolat- és kötéstervet készítette.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a hét kötetben közölt. — Iparművészet, 1967. 2. sz., 57. l.

Kaczvinszky Lukács Katalin

1936-ban Náday Pál a bútorszövetekről és készítőtechnikáról írt tanulmányában számos mellékletként közli az általa tervezett cégkártyát, 1938-ban a M. Iparművészet a Stükmer doboz-borító papírt hozza le. A Magyar Nyomda- és Reklámművészet Kiállítása Prágában címmel a lap megemlékezik munkásságáról.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború között. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 57. l.

Kaeszné Lukács Kató

A csomagolópapír, amelyet 1935-ben már az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat kiállításán és az Altmann und Kühne bécsi bonbonnállalat részére készült enkrászdában kiállítva lehetett látni, mindmáig használatban van.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború között. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 57. l.

Kacsznè Lukács Kató

A szerző 1966-ban a bécsi Grabenen, az Altmann und Kühne hirakatában a dobozoknál csak ezt a csomagolópapirt látta.

D. Szabó Éva: Textiltervezők a hét kábrú között. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 57. l.

Kacszné Lukács Kató

7.

Textiltervezői tevékenysége ebben a bécsi cukrászdában került első ízben bemutatásra. (Tervezte: Kacsz Gyula) 1936-ban a milánói Triennálén a Stühmer gyár részére készített csomagolásai voltak kiállítva.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború között. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 57. l.

Kaeszné Lukács Kató

8.

Az említett cukrászdában a hátsó falon korábban svájci grenadiura nyomva egy nyomott anyag függött, halvány terrakotta alapon fehér alakokkal, Lukács Kató műve. Az első olyan nyomott textil Magyarországon, amely modernséje mellett népi ornamentika felhasználásával készült.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború között. – Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 57 l.

Kaesznè Lukács Katò

A nyomott anyag neve: Kalota. A következő (Naprafergò) stilizált mirágmintás, a továbbiak közül a Budapestet követő Tünde gyermekszerba bútorok bevonására és függönynek készült. Ezek tervezésére a szerző kérte fel Lukács Katót.

D. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború között. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 58. l

K. Lukács Kató

A P. Szabó Éva megbízásából készült tervek kézinyomással készültek, és az ő bemutató helyiségében kerültek forgalomba.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a két kábrúz között. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 58. l.

11.

K. Lukács Kató

Hinatása szerint grafikusművész.

P. Szabó Éva: Textiltervezők a két háború között. — Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 58 l.

K. Lukáts Kató

Gazső

44 - 43 - 4

K. Lukáts Kató

l. w 1

MAGYAR IPARMUVESZET

1940. 39. l.

K. Lukáts Kató

Uj magyar otthon
kiáll. 1940.
Színes kétajtós szekrény
terverte és festette fenti

Repr.

Tér és Forma
1940. 2. sz. 29. l.

75334

Lukáts Kató

rajzolta a következő könyv címlapját biedermeier stílusban.

Lestyán Sándor:

József nádor. Egy alkotó élet írásban és képben. 1776–1847. Bp 1943

K. Lukáts Kató

a Hungária Hírlap-
nyomda reklámlapja.

Rajzolta fent:
Repr:
Bíró Lukács: Magyar
Grafikai Almanach.
Bp. 1933.

Kaesmé Lukáts
Kató

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

K. Lukáts Kató

Grafikus

Plakát

1933. 1. 7.

K.Lukáts Kató

Alkotása az Iparmüv.Muzeum kiállitásán a grafikai anyagban szerepel.

M.934.V.19.

K. Lukáts Kató

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 112. 9.

K. Lukáts Kató

Stühmer Rt. dobozbori-
tó rapiója.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1937. 1. 7.

Stühmer
Stühmer
St

K. Lukáts Kató

Csomagoló papír

Reklámcélra

1935. 3 ív.

STUHMER
STUHMER
STUHMER
STUHMER

K. Lukáts Kató

írod

Commercial Art and Industry

~~Magazine~~

London, 1934. febr-márc

szám.

Az Est, 1934. III. 25.

30000.—	4000.—
25000.—	4000.—
25000.—	4000.—
20000.—	4000.—
20000.—	4000.—
20000.—	stb. stb.

stb. stb.

Bátran állithatjuk tehát, hogy már sok ezer ember annak köszönheti boldogulását, hogy felhivásunkat és tanácsunkat készséggel és kitartóan követte.

Szives figyelmébe!

Az összes nyereményeket tartalmazó 5. osztályu főnyeremény jegyzéket mellékelve megküldjük.

U. i. Szíveskedjék a mellékelt számokat az előző osztályu sorsjegyekkel pontosan összehasonlitani és az esetleges tévedést velünk postafordultával közölni.

300

Nyeremények: 300.00

és még s

7,722.000

Szíveskedjék int

sorsjegyet megtartani.

A sorsjegyért

szíveskedjék mielőbb ho

kifizetett sorsjegyek tarth

Azon nem rem

tana, ugy legyen szaba

az uj játék kiváló beren

annak visszatartásával

A sorsjegyek betéti ára kö

	1/1	1/2	1/4
P	24.30	12 30	6.30

Sorsjegy, játékterv. Bef.

Lukáts Katalin

grafikus

1920 - 1924

Éinüsk 1930. 86. l

Gyulai Árvíztkönyv. Kerr. és Kiadja Hathmá-
si Károly. Gyulán, 1856. Réthy Lipót
nyomdája. 320 p.
Föv. Kvt.

Kt. ①. 843.

LUKÁTS Mária

LUKÁTS MÁRIA

Sz: 1954. III. 27. Kolozsvár, Cluj

T: KKA 1984.

C:

M:

1. Rajz (vt. - 70/100 cm - 1989.)

LUKATS Mária
Kolozsvár, 1954. március 27.
IA Képz. Főisk. Kvár, grafikus

Banner Erdély

LUKÁTS Mária festő

2. 25.p. - Medium 2.c. Ziáll 1991, Mvásárhely

Új Művészet 1992

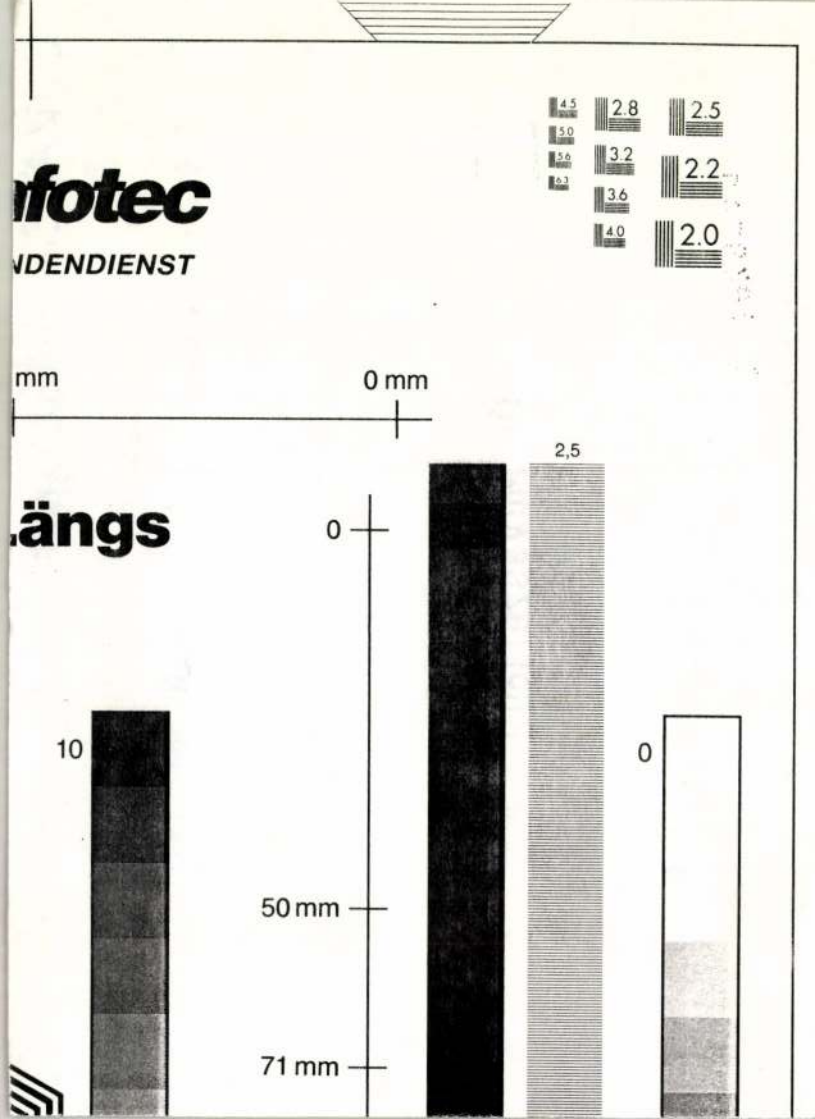

4.5
5.0
5.6
6.3
2.8
3.2
3.6
4.0
2.5
2.2
2.0
mm
0 mm
2,5
0
10
0
50 mm
71 mm

LUKÁTS *Sámuel*, festő, * Pécel 1767 jún. 19, † Losonc 1789 jún. 16. Arcképeket festett, melyek közül ismeretes önarcképe és atyjának, L. Mihály lelkésznek, képmása.

MDK.

Ifj. Lukátsovits Alajos asztalosmester.

Pécsi Kiállitás VI. Kiállitási ezüstérem.

Magyar Iparmüvészet 1907. 300. l.

Lukotpovits Ily

Bibliográfia: Az Ernst Múzeum kiállításai, 40. k. 12 l. 5 t.

Fiola Pál: Vakary János biográfia és bibliográfia, Kaposvár, 1970

581

MDK

Lukátsovits Ily, ip.müv.

tárgyai az üvegszekrényben: legyezők, przsa áttöressel; himezett tüllteritők, gyöngynyakek, battikvirág. Battikok a szobrok talapzatán.

Ernst Muzeum. Kiállitásai. XXXIII. Mudnay Gyula festőm és Pásztor János szobrász gyüjt. kiáll.-a.
Bp.1918. szept.

Lukásovits Tly épanuvész

Pesti Hirlap. 1920. febr. 22. 4

K. K. L. Az Ernst-muzeum uj kiállitása

MDK

Lukatsovits Ily

Iparművészeti holmikkal vett részt az Ernst-muzeumban megnyilt Kernstok Károly gyűjtm. kiállitásan.

Művészet, 1917. 68.l.

MDK

Lukátsovits Ily

Művészet 1918. évf. 68.l.

Müvészeti Lexikon

. aug. 6.-- ?/: szobrász

Lukácsovics Ilona

l.

Crakhgyörgy

132 l.

Lukácsovits Ily

† 1920. ápr. 10.

nekrolog

Magyar Iparművészet

1920. 24. l

1057

Gyüjte

A hely neve	A tárgy megnevezése
Eger,	Érseki Líceum képtár

Lukátsovits Ily

Finom himzéseket, gyöngéd, szép batikmunkákat mutatott be a tehetséges iparművész az Ernst Muzeumban rendezett kiállitáson.
Művészet c. rovat közleménye.

A HÉT, Bp. 1918. szept. 15.
XXIX. évf. 37. sz. 574. lap.

MDK

Lukátsovits János

Ezüstéremmel tüntették ki a párisi világkiállitáson. /Olcsó és diszbutorok./

Cikk: Kitüntetések a párisi világkiállitáson.

Magyar Iparművészet 1900. 356.l.

MDK

Lukátsovits János

Karos szék, bőrrel, készitette Lukátsovits Pál. A vall-és közokt.miniszter megvásárolta az Iparmüv.Társ.1899.évi karácsonyi tárlatán.

Cikk: A miniszter vásárlásai.

Magyar Iparművészet, 1899. 38.l.

M.P.K.

LUKÁTSY Éva építészhallgató diplomaterve:

Bp. Orczy-tér rendezése.

Kismarty-Lechner Gyula: A város-építési tanszék oktató munkájáról Magyar Építőművészet 1960. 4. sz. 18. l.

Lukátsy László

Első világháborús emlékmüve

Bp. IV. Megyeri u. 45 (temető).

Rajna György: Elyámolás a külső kerületek műemlékeiről

Budapest 1982/12

138. Lukava, g. k. fatemplom.

1733. „templum ligneum". (O. L.; C. P. D. A. 1733. pan. 26.)

1747. „Ecclesia lignea in statu misero." O. L.; C. P. Tab. et Conscr. 1747. No. 8.)

(Bereg m.)

Domfaép.

CH

ER

E

E

LIN

DEUTSCHE DOME

ERSTE FOLGE

RICHARD HAMANN UND HANS WEIGERT

DAS STRASSBURGER MÜNSTER

UND SEINE BILDWERKE

118 Seiten Text mit 87 Textbildern und 89 Vollbildern

Ganzleinen . . . RM. **28.**—
Ganzpergament RM. **60.**—

WALTER HEGE UND WILHELM PINDER

DER BAMBERGER DOM

UND SEINE BILDWERKE

88 Seiten Text mit 56 Textbildern und 95 Vollbildern

Ganzleinen . . . RM. **32.**—
Ganzpergament RM. **60.**—

WALTER HEGE UND WILHELM PINDER

DER NAUMBURGER DOM

UND SEINE BILDWERKE

56 Seiten Text mit 21 Textbildern und 87 Vollbildern

Ganzleinen vergriffen
Neuauflage Herbst 1930
Ganzpergament RM. **60.**—

DEUTSCHER KUNSTVERLAG
BERLIN W 8

LUKOVICH Tamás épiten 1997 szept 19.

Az építészek nem főpapok

Könyvbemutató utáni beszélgetés Lukovich Tamás városépítésszel

Naponta ezermilliárd dollár áramlik innen oda, onnan ide, látszólag kaotikusan a világ tőkepiacán. A megapénz kormányokat képes megingatni, a feketegazdaság ingatlanspekulációi pedig a városok gyors és önkényes átalakulását eredményezhetik. A városlakók azonban erről épp oly keveset tudnak, mint közvetlen lakókörnyezetük pusztulásának vagy éppen felemelkedésének okairól. A városépítészekre nagy feladat vár az elkövetkező évtizedekben. Lukovich Tamás építő- és építészmérnökkel – a Magyar Urbanisztikai Társaság igazgatójával, a sydneyi New South Wales Egyetem várostervező tanárával – a héten megjelent könyvének ürügyén beszélgettünk.

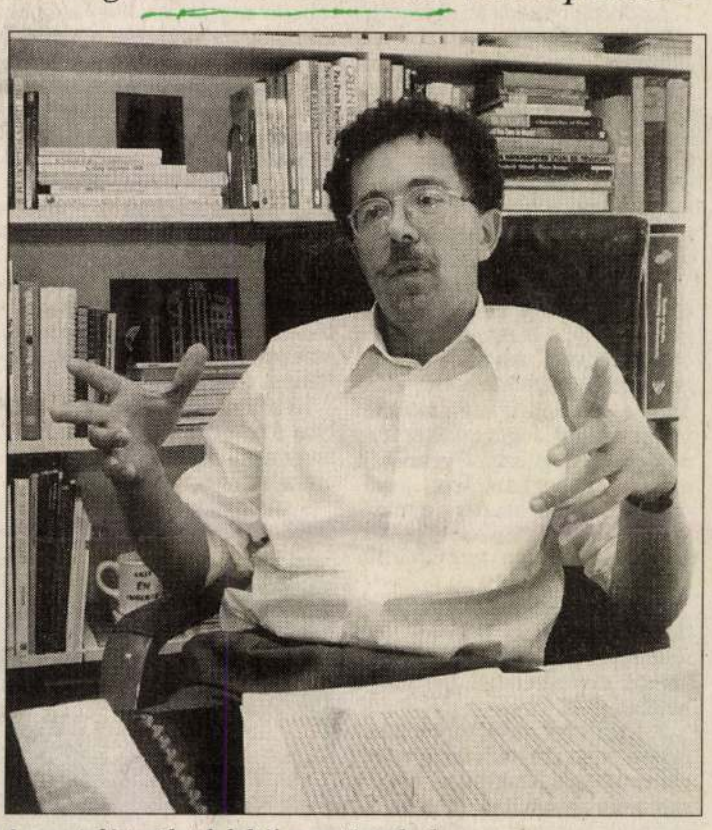

A pusztuló területek lakói nem tűnnek el HETÉNYI ZOLTÁN FELVÉTELE

– A posztmodern kor városépítészetének kihívásai című kötetében azt állítja, hogy társadalmi méretű hitelvesztéssel kell szembenéznie a szakmának. Nem festette kissé sötétre a képet?

– Ez a hitelvesztés sajnos a városfejlesztéssel kapcsolatos valamennyi szakmára igaz. Az egyetlen jó hír csupán az, hogy ez a fejlett országokban sem volt másként, legfeljebb mi egy kicsit mélyebbre süllyedtünk. A szakma hazai gyakorlói ugyanis nem mindig tárták fel a fejlesztések várható következményeit, így a polgárok utólag gyakorta becsapottnak érezték magukat. A pszichológiai vizsgálatok ugyanakkor kimutatták, hogy az otthon elvesztése, a lakókörnyezet jelentős átalakulása egy közeli hozzátartozó halálának traumájához hasonlítható. Igaz, ha mentegetni akarjuk magunkat, akkor azt is hozzátehetjük, hogy meglehetősen szűkre szabták akkortájt a mozgásteret. A tervezők korlátok közé szorítása persze a politikai hatalom jelenlegi gyakorlóitól sem idegen, legfeljebb nem olyan direkt eszközökkel. Hitele újraépítéséért azonban a szakmának is tennie kell. Hiányzik még a türelem, az empátia, és jó volna megtanulni néhány konfliktuskezelési gyakorlatot is. A polgárok igényeinek előzetes vizsgálata a jövő városépítészetének alapvető kötelessége lesz.

– Az új építési törvény mégsem szentel ennek a kérdésnek többet néhány sornál...

– A városépítészet egész témakörére nem szán többet tizenkilenc oldalnál, holott Németországban és az angolszász államokban kötetekre rúgnak az ide vonatkozó jogszabályok.

Művészet vagy tudomány?

– A szakemberek azonban inkább félnek a polgárok bevonásától, mintsem kívánnák azt. Ha ez a jövő útja, akkor miért tartanak tőle ennyire?

– Örök vita, hogy a városépítészet a művészetek vagy az egzakt tudományok közé tartozik. Tegyük fel, hogy közelebb áll az előbbihez, de akkor is gyökeresen különbözik az összes többi művészeti ágtól. Egy épület, egy városépítészeti egység esetében a polgár nem kívülálló nézője, hanem része az alkotásnak, tehát nem léphet egyszerűen tovább, ha nem tetszik neki. Így itt nem lehet helye semmiféle arroganciának. Az építészek nem főpapok, hogy kinyilatkoztassanak. Azt viszont megértem, hogy a tervezők nem szeretik a lakossági fórumokat, hiszen az csak arra jó, hogy próbára tegye az ideigeiket. Ennél sokkal hatékonyabb módszerek is léteznek a polgárok bevonására – a szakirodalom bővelkedik ilyen ötletekben.

– Mint például az úgynevezett main street program?

– Ez valóban kiváló találmányuk a kanadaiaknak. Jó tíz éve a halódó helyi közösségek fel-élesztésére találták ki. Már a kiindulópont ellenkezik minden korábbi városépítészeti tanítással, hiszen a helyi közösségek természetes találkozóhelyeként nem az iskolát vagy a parkot körülötte, hanem a főutca boltjait jelölték meg. Úgy találták ugyanis, hogy a polgárok politikai és társadalmi szempontból egyaránt semleges helyen szeretnek találkozni, márpedig az iskola nem az. A park meg nem elég biztonságos. A környékbeli üzletekben viszont a vásárlás mellett néhány mondatot is válthatnak egymással. A bevásárlóközpontok azonban éppen ezeket sorvasztják el. A kanadaiak modellértékű programjában így a polgárok, kereskedők bevonásával a főutca revitalizálására helyezték a hangsúlyt. Akcióbizottságot alakítanak, kisebb csoportokban megbeszélik a teendőket, és mindvégig szoros kapcsolatban vannak az adott terület lakóival. Ez a városfejlesztési forma nálunk még ismeretlen. Talán az erős civil szervezetek hiányoznak hozzá.

A Lágymányosi híd példája

– A tiltakozó akciók sikere mást mutat. A Hamzsabégi út lakói például szívósan ellenálltak a főút építésnek, így a Lágymányosi híd most nem vezet sehová. Ön szerint hol húzódik a határ közérdek és lokális érdek között?

– Minden határ másutt van. Ezt egyetlen törvényben sem lehet szabályozni. A Lágymányosi híd esete azonban a hozzá nem értés eklatáns példája. A főváros – gyenge jogosítványai tudatában – meglehetősen óvatosan közelítette meg a kérdést, pedig olyasvalamit kértek rajta számon, amin vitatkozni sem kellett volna. A hídról levezető út ugyanis évtizedek óta szerepel a rendezési tervekben, így számomra érthetetlen, hogy olyanok beszélnek értékvesztésről, akik annak idején éppen az út miatt jutottak ott kedvező áron telekhez. Tegyük mindjárt hozzá, hogy az efféle konfliktusokat a fejlettebb világokban sem az önkormányzatok, illetve az állami szervezetek oldják meg, hanem megbíznak egy erre szakosodott céget.

– Nem teszi ez túlságosan költségessé, hosszadalmassá az amúgy sem rövid tervezési folyamatot?

– Szerintem az a terv drága, amelyik sohasem valósul meg, vagy éppen annyiszor módosítják, hogy már nem ad választ az eredeti kérdésekre. A Lágymányosi hídra visszatérve: szinte bizonyos, hogy néhány év múlva ki kell építeni az eredetileg tervezett levezető szakaszt, ez pedig többe kerül majd, mint egy konfliktuskezelő cég megbízása. A költségcsökkentés másik hatásos, ráadásul olcsóbb eszköze lehetne a folyamatos párbeszéd. A polgárokkal még a tervkészítés előtt ismertetni kellene az önkormányzat vagy a befektető céljait, hogy az érdekek ütköztetése már akkor elkezdődjön.

– A ferencvárosi SEM IX. rehabilitációs program elindításakor jó néhány szakmabeli gettódosodást kiáltott, és a terület lakói sem voltak igazán lelkesek. A program mégis sikeres. Ezek szerint lehet a helyi lakóközösségek ellenében is sikeres városrendezési tervet készíteni?

– A terület társadalmi státusának emelkedését célzó fejlesztések többnyire kedvező visszhangra találnak. Mindemellett a városépítészet egyik legnehezebb feladata a különféle társadalmi csoportok keveredésének, illetve elkülönülésének helyes arányát meghatározni. A szegregáció egy lakótömbön belül természetes folyamat. A hozzánk hasonló keresésének egyszerűen technikai okai vannak. Az eltérő életritmusban élők óhatatlanul ütköznek egymással, ami feleslegesen gerjeszt társadalmi feszültséget. Ugyanakkor a teljes szegregáció sem kívánatos, hiszen a kreatív gondolkodáshoz mindennap új információk és benyomások szükségeltetnek, amit egy steril környezet nem tud biztosítani.

– Az elit lakóparkok építtetőinek célja mégiscsak az elkülönülés...

– A programok alkotói valóban a dzsentrifikációt, vagyis a terület felértékelődését és magasabb társadalmi osztályok odavonzását szeretnék elérni. Ez gazdasági érdeküknek, de találkozik bizonyos csoportok jogos igényeivel is. Hiszen ki szeretne olyan szomszédot, aki mondjuk pengével vágja fel az ember zsebét, vagy részegen illemórákat ad a külföldi vendégeknek? Persze a pusztuló területek lakói nem tűnnek el, legfeljebb a város más részeiben bukkannak fel ismét. Végleges megoldás nincs.

A gazdasági érdekek diktálnak

– Milyen lesz a jövő városa?

– Ahány szakember, annyi válasz. Egy biztos: a városépítészet teljesen új irányt vett. A korábbi higiénés, kulturális szempontok helyébe a gazdasági érdekek léptek. A városok a világmarketing részeivé váltak, ahol egyre nagyobb a verseny a különféle hálózatok csomóponti helyeinek megszerzéséért. Az információs társadalom egészen más lesz, mint amilyenben most élünk. Ennek persze lesznek vesztesei, de a folyamat megállíthatatlan. A tőke mozgása olyan gyors és a hálózatok révén olyannyira átláthatatlan, hogy a nemzetállami érdekek gyorsan háttérbe szorulhatnak.

– Hogyan hat ez a városok fejlődésére?

– Meghatározza a városok fejlődését. A világ ötven legnagyobb multinacionális cégéből harmincöt már itt van Magyarországon, közülük az első négy egyenként többet ér, mint a teljes hazai GDP. Talán az sem véletlen, hogy az ENSZ Bécsben állította fel a szervezett bűnözés elleni küzdelem központját. A feketegazdaság egyébként tavaly nyolcszázmillió dollárt forgatott, a pénzmosás legkedveltebb formája pedig éppen a spekulatív ingatlanfejlesztés. Ez okozza a nagyvárosok ingatlanpiacainak instabilitását, ami a városalakzatok hirtelen átalakulásához vezethet anélkül, hogy a helyi társadalom, illetve a gazdaság körülményeit figyelembe venné. A nemzetközi elemzések szerint ennek egyetlen ellenszere az, ha erős civil szervezetek működnek az adott térségben.

Szalai Anna

Szerezhet-e a külföldi termő

1. Az országban ma az egyik legvitatottabb kérdés, szerezhet-e a külföldi termőföldtulajdont, másszóval a kormány által benyújtott földtörvény-módosítás tervezete lehetővé teszi-e, hogy külföldi termőföldtulajdont szerezzen? A válasz elég egyszerű, ha ismerjük a földtörvény hatályos szabályait és abba belehelyezzük a módosításokat.

2. A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény szerint: a magánszemély, a Magyar Állam, az önkormányzat, az erdő- és a legelőbirtokossági társulat, valamint a közalapítvány szerezhet földtulajdont. Jogot ad a törvény az egyházi jogi személyeknek is arra, hogy meghatározott jogcímeken: végintézkedés, ajándékozási, tartási vagy életjáradéki szerződés alapján termőföldtulajdont szerezzenek.

Kizárja viszont a földtulajdonszerzésből a belföldi jogi személyeket és jogi személyiség nélküli szervezeteket, illetőleg a külföldieket.

3. Elemezve a földtörvény hatályos jogszabályait, arra a következtetésre lehet jutni, hogy a szerzésre jogosultak és a belőle kizártak körének meghatározása nem egészen átgondolt. A magánszemélyek esetében a földtulajdonszerzés korlátozásával (300 ha) egyet lehet érteni, mert ez a birtoknagyság egy átlagméretű családnak megfelelő egzisztenciát tud biztosítani.

Vitatható azonban a többi jogosult korlátlan szerzési joga. Még az állam esetében sincs különösebb indok arra, hogy az agrártevékenységet folytató jogi személyekkel ellentétben miért szerezhet korlátlanul termőföldtulajdont.

Nem érthető, hogy az önkormányzat, amelyik nem gazdálkodószervezet, miért szerezhet korlátlan mennyiségben termőföldtulajdont. Ki műveli meg az ilyen tulajdonú földet, vagy hogyan gondoskodik az önkormányzat a föld megműveléséről? Nyilvánvalóan haszonbérbe adja. A közalapítvány esetében pedig az a kérdés, ki vagy milyen szervezet bocsátja rendelkezésre a földet. Illetőleg, ha az alapítvány megszűnik, kinek a tulajdonába kerül a föld?

Egyháznak lehet

Az sem érthető, hogy a törvény miért jogosítja fel az erdőbirtokossági társulatokat a korlátlan tulajdonszerzése – bennük nem lehetnek külföldiek? Köztudott, hogy nemcsak lehetnek, hanem vannak is, hiszen a kárpótlási eljárás során számtalan külföldi szerzett erdőtulajdont. A legeltetési társulatoknál sem érthető a korlátnélküliség, hiszen ezek a szervezetek területileg korlátozottak, mindig az adott településen belül fejtik ki tevékenységüket. Miért kell tehát nekik a szükségen túl szerzési jogot adni?

Végkép nem érthető a jogi személyek és a jogi személyiség nélküli szervezetek megkülönböztetés nélküli kizárása és az egyházi szervezeteknek a korlátlan szerzők közé történő beemelése, még akkor sem, ha ez utóbbi esetben a szerzés jogcímei meghatározottak. Helytelen volt – a törvény meghozatalakor (1994. április 6.) egyenlőségi jelet tenni a különféle gazdálkodószervezet közé. A disztinkció feltétlenül szükséges a termőföld védelme érdekében. Ezért csak azoknak a szervezeteknek, főként agrárszövetkezeteknek szabadott volna a szerzésre jogot adni, amelyek mezőgazdasági tevékenységgel foglalkoznak; azokat pedig, amelyeknek nincs közük a mezőgazdasági termeléshez, ki kellett volna zárni. Az ugyanis teljesen nonszensz, hogy a cipész megveheti a kaptafát, a hentes a húsbárdot, vagyis a tevékenység folytatásához szükséges eszközt, de a mezőgazdasági szövetkezet nem szerezhet földet. Ez diszkrimináció, amit nem szabad fenntartani. Diszkrimináció az is, hogy az állampolgárok – ideértve a szövetkezeti tagokat és alkalmazottakat is – csak az egyházzal köthetnek eltartási, életjáradéki vagy ajándékozási szerződést, de azzal a szövetkezettel, amelynek keretében egész életükben dolgoztak, nem.

Helyesen teszi viszont a hatályos földtörvény (7. §. [1] bek.), hogy a külföldiek földtulajdonszerzését megtiltja, mert:

– ma még nincs kialakult földérték, földár és földpiac, a magyar földművelők többsége szegény, nincs abban a helyzetben, hogy földet vegyen. A kárpótolt földtulajdonos pedig nem tudja még megművelni a földet, ezért érdeke a föld eladása vagy bérbeadása. A vagyonos külföldi pedig ezt az átmeneti helyzetet kihasználva, alacsony áron földet szerezhet;

– megváltozhat a külföldiek földhöz jutása esetén a termékszerkezet is, a termőföld művelési ágának megváltoztatása pedig nem kívánt hatásokat válthat ki természeti környezetünkben, a bio- és ökoszférában, végső soron veszélyeztetheti az ország mezőgazdasági termékkel történő ellátását is;

– a külföldiek megváltoztathatják a birtokstruktúrát, újra visszaállíthatják a nagybirtokrendszert és a vele együtt járó kiszolgáltatottságot, amely a munkanélküliség következtében amúgy is nagyon nagy veszély;

– ad abszurdum megváltoztathatják az országhatárt, hiszen Burgenland környékén már amúgy is az osztrákok bérlik a termőföld jelentős hányadát;

– az ország újra kiszolgáltatott helyzetbe kerülhet – csak most nem a Kelettel, hanem a Nyugattal szemben –, s jó volna végre már, ha saját magunk irányíthatnánk a sorsunkat, idegen befolyás nélkül és nem mások diktálására.

4. Kell-e ezek után a földtörvényt módosítani? Válasz csak igen lehet. Sőt mindent egybevetve, akkor jár el a parlament helyesen, ha lehetővé teszi az agrárszervezetek számára a termőföld tulajdonjogának megszerzését.

Ezzel a megoldással – mint ismeretes, főként ellenzéki sorokból – sokan nem értenek egyet. Azért, mert szerintük a földtörvény módosítása azáltal, hogy megengedi a belföldi jogi személyeknek és jogi személyiség nélküli más szervezeteknek a termőföldtulajdon megszerzését, közvetve lehetővé teszi a külföldiek földhöz jutását is.

Az EU-hoz közelít

Ezzel a véleménnyel vitatkozni kell. Aki ugyanis figyelmesen elolvassa a módosítást, láthatja, hogy szó sincs a külföldiek földtulajdonszerzésének megengedéséről. A már hivatkozott tiltó rendelkezés ugyanis változatlanul hatályban marad. A módosítástervezet pedig azt mondja ki, hogy csak az a belföldi jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet szerezheti meg a termőföld tulajdonjogát, amely:

– a tulajdonszerzést megelőzően legalább öt éve – természetesen itt, Magyarországon – mezőgazdasági tevékenységet folytat. Ez azt jelenti, hogy csak agrárszervezet jogosult a szerzésre, azaz szövetkezet vagy gazdasági társaság, s nem akárhol, hanem

– csak a székhelyén és telephelyén és csak 300 hektárig, az a feletti szerzéshez a helyi önkormányzat engedélye szükséges. Ez azt jelenti, hogy a szerzés a működési területre korlátozódik és nem az ország egész területére, vagyis a földdel történő spekuláció is eleve kizárt. Feltétel még az is, hogy

– az agrárszervezetnek legyen olyan tagja vagy alkalmazottja, aki legalább középfokú szakképesítéssel rendelkezik. Ez a szabály pedig a föld szakszerű megművelését kívánja biztosítani.

A módosításban meghatározott feltételek egyébként némileg közelítenek az EU országainak földszerzési szabályaihoz is.

5. Lehetséges-e, hogy e feltételeknek megfelelő jogi személynek külföldi taguk van? Elképzelhető, de nem biztos. Ismereteink szerint a mezőgazdasági szövetkezeteknek nincs külföldi taguk, de az agrártermeléssel foglalkozó gazdasági társaságok esetében is igen ritkán fordul elő. De ha van is külföldi tagja a termőföldet megvásárló szövetkezetnek vagy gazdasági társaságnak, a földtulajdont nem a külföldi, hanem az agrárszervezet szerzi meg. Amíg tehát az agrárszervezet működik, tulajdonjoga is fennáll. Ha megszűnik és marad felosztható termőföld vagyona, az sem probléma, mert ebben az esetben már érvényesül a hivatkozott általános szabály, nevezetesen, hogy külföldi jogi és magánszemély nem szerezhet termőföldtulajdont. Ez a rendelkezés abszolút hatályú és a vagyonosztozkodásra is érvényes, vagyis a termőföldet a külföldi vagyonrészként sem szerezheti meg. Ilyen esetben a vagyonosztást más módon kell megoldani, például a földet el kell adni az arra jogosult földművelőknek.

Megtartó erő

SZABÓ BARNABÁS FELVÉTELE

LUKOVICH Tamás ajánlata

Régiók

A Magyar Nemzet melléklete

HÉTFŐ, 1997. december 15.

Rossz a költségvetés struktúrája, távol marad a működő tőke

Pécs a csőd szélén táncol

Nincs könnyű helyzete manapság a vidéki nagyvárosoknak. Bármennyire is hangoztatják kormányszinten az önkormányzatok támogatásának fontosságát, világosan látszik: bár nominálisan nő, reálértékben jelentősen csökken az állami támogatások összege. Pécsett is mindennapos harcot vívnak a város működőképességének fenntartásáért. Természetesen minden nyomorúságért nem okolható a kormány, ám mégiscsak furcsa, hogy például Szeged, Debrecen vagy éppen Kaposvár városa Pécsnél jóval jelentősebb összegeket hasít ki a közös tortából…

Ennek okait mostanság kisebb pécsi „kutatócsoport" vizsgálja: vajon rámenősebb országgyűlési lobbyzás szükségeltetik-e az egyenlőség megteremtéséhez, vagy a saját erőket latba vetve kellene változtatni a város jelenlegi elkeserítő helyzetén. Az már többször, több helyen elhangzott, hogy az 1994-es bányabezárások után a terület gazdasági hanyatlásnak indult. A működő tőke – talán elsősorban a közúti kapcsolatok hiányosságai miatt – elkerüli a vidéket, s főleg a jobb feltételekkel rendelkező nyugati országrészbe orientálódik. Pécsnek tehát fontos feladata lenne a gazdaságélénkítő beruházási, városfejlesztési, infrastruktúra-bővítési célok megvalósítása. Ezekből lásuk szerint is – a pécsiek költik a legtöbbet (költségvetésük közel *hetven* százalékát) intézményeik fenntartására. Ezenkívül beruházásaik nagy része sem a halasztathatatlan napi szükségletek kielégítését – gáz, csatorna, víz, ról van szó, senki sem vitatja diákváros voltát, kulturális, művészeti és tudományos életének jelentőségét. A városatyák szerint bizonyos racionális átszervezésekre, összevonásokra, leépítésekre, egyes ingatlanok kiürítésébezárását, ahol hárman is dolgoznak a házunkból?" Ezzel szemben tény, hogy az elmúlt tíz évben a pécsi általános iskolás korú gyermekek száma *egyharmaddal csökkent*, a pedagógusok száma viszont *emelkedett*. Hogy a kötelező óraszámokat elérjék – panaszolja a költségvetési bizottság elnöke –, csoportbontásokkal *nyolc–tíz fős kabinetoktatást* szerveznek. Közben azokat az érzelmileg mindenképpen érthető megállapításokat hangoztatják, hogy „iskolabezárás soha nem történhet a gyerekek érdekében", „a jövőt kockáztatjuk, ha látszólagos mai anyagi előnyök miatt visszaszorítjuk a minőségi kiscsoportos oktatást", „a kisebbségi jogok is sérülnek azon intézmények bezárásával, amelyek a kisebbségekhez tartozó gyermekeket is befogadják". Ez az a pont – mondja Molnár Tamás –, ahol a gazdasági szakemberek akarata már kevés. Itt határozott politikai, képviselői, polgármesteri cselekvésre lenne szükség. A frakcióknak nem egymás elleni uszításra kellene használniuk az intézményrendszer korszerűsítésének szükségességét. Nem választási harcot kellene vívni ezen a téren is, hanem meglépni, ami szükséges.

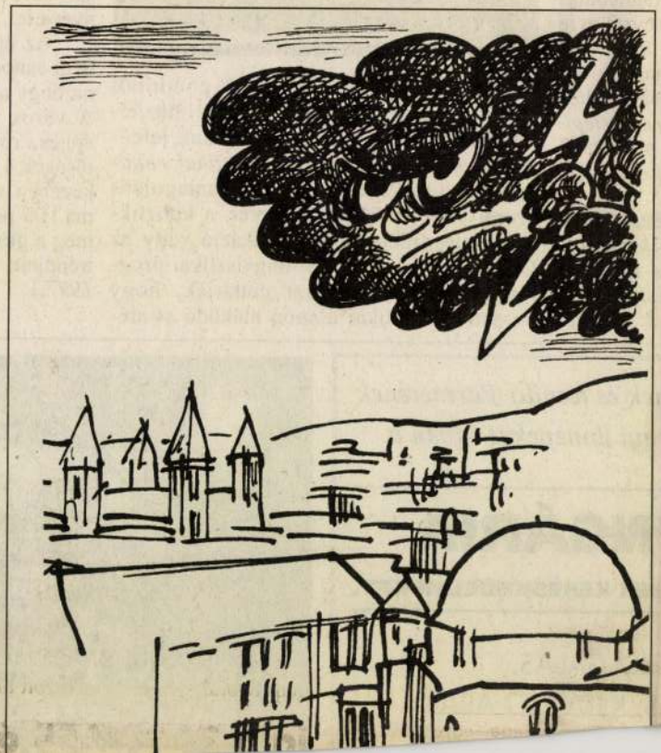

Dialízisközpont épül Szombathelyen

Az elhúzódó kezelésnél olcsóbb a szervátültetés, csakhogy hazánkban a vesebetegeket tekintve nincs elegendő donor. A vasi megyeszékhelyen a vesebeteg-kezelések száma tavaly 14 ezer volt, az idén pedig eléri a 16 ezret. A jelenlegi kezelőhelyen már nem tudják a megnövekedett igényeket kielégíteni, ezért szükségessé vált egy új dialízisközpont létesítése. A minapi alapkőletétel után megkezdődtek a jelentős beruházás kivitelezési munkálatai. Az építkezés gazdája az EuroCare Részvénytársaság. A 29 kezelőhelyes központ 1998 őszére készül el, ahol a legkorszerűbb körülmények közepette végezhetik majd a művesekezeléseket.

A szombathelyi Markusovszky Kórház udvarán létesülő dialízisközpont helyét nem véletlenül választották ki a szakemberek, hiszen ott egy jó hírű egészségügyi komplexum része lesz. Ugyanakkor a Markusovszky Kórház megyei, regionális és egyetemi oktatási feladatokat egyaránt ellát.

Világszerte, így hazánkban is kedvezőtlen tendenciát mutat a vesebetegek számának alakulása. Vas megyében évente körülbelül tíz százalékkal emelkedik a vesekezelésre szorulók aránya. A szombathelyi kórházban a rendkívül szűkös helyen jelenleg négy műszakban, éjjel-nappal folynak a kezelések. Mindemellett külön is dicséretes, hogy egyetlen rászoruló sem maradt kezelés nélkül, ám a jövőben ez nem lenne megvalósítható az új központ nélkül.

(v. v. p.)

Csalódott kereskedők a határ mentén

Új számvetésre kényszerülve

Az elmúlt években gomba módra szaporodtak a pici piacok, a kereskedőházak, a csinosabbnál csinosabb butikok az osztrák–magyar országhatár magyar oldalán. A nagy reményekkel ne- azokat. Lehangoló tapasztalat, hogy a burgenlandi polgárok visszafogottabbak a ruhaneműk és más árucikkek vásárlása terén is. Amíg korábban hetente eladtam 12–14 fonott kosarat is,

Portásverés a kaposvári hajléktalanszállón

Ufófülkéből fapadosba

Jenő, az egykori első osztályú bokszoló és ökölvívóedző a legszelídebb alkalmazottja a kaposvári hajléktalanszállónak. Régi ismerősként köszönt, s meg sem várja kérdésemet: rögvest a legutóbbi verekedési ügyről tájékoztat. Egy önmagáról megfeledkezett, szipózástól kábult hajléktalan fiatalember nekiesett az éjszakai portásnak, leteperte a földre és helybenhagyta. A fiatalember az éjszakai menedékhelyről kitiltottak egyike volt: ama „négyek" közé tartozik, akik úgy döntöttek, hogy sátrat – pontosabban kalyibát – építenek a szálló mögé, ha már odabenn nemkívánatos személyiségek. „Az ellátottak többsége nem tudja, hogy több évtizedig bokszoló voltam. Nem is kérkedem ezzel, én szép szóval igyekszem meggyőzni az urakat és a hölgyeket" – mondja Jenő, a tettleg bántalmazott portás váltótársa.

„El lehet kerülni a bántalmazásba átcsapó konfliktusokat, de ehhez technikákat kell tanulni" – állítja *Szabó* János, a kaposvári családsegítő központ igazgatója. *Nem jellemző, hogy verik a szociális munkásokat vagy a szálló alkalmazottait,* ám az utóbbi hónapokban a kaposvári szállóban kriminalizálódott a helyzet. A szegénység és a bűnözés itt is felerősíti az indulatokat, és mert egyre több a börtönviselt lakó, a hajléktalanok szálláshelyein is kialakult egy veszélyes belső hierarchia. Az agresszívebbek sokféleképpen igyekeznek kitűnni – például a személyzettel való szembefordulással is.

A Somogy megyei APEH-igazgatóság nyolcemeletes irodaháza mellett, az egykori állami építőipari vállalat telephelye mellett alakították ki a kaposvári hajléktalanok „barakkvárosát". Az átmeneti szállás „luxusát" most tizenöten élvezik. Ők azok, akik kétágyas szobában laknak, ám reggel el kell hagyniuk lakhelyüket, és csak este hatkor térhetnek vissza. Velük nincs gond, ám az a harminc–negyven személy, aki megfelelő modellt állítottak eléjük, s egy, a nevelőotthonnál kevésbé komfortosabb helyen nem tudnak mit kezdeni magukkal. Az idősebb szállólakók közül néhányan közmunkát vállalnak a városnál: tíz napra hatezer forintot kapnak. Majd jön a semmittevés. „Egész nap tévézek, nincs mást tenni" – mondja *Orsós* Feri, aki csak néhány napja érkezett Ozoráról. „Búcsús voltam, a körhintákat építgettem, bontogattam, de most, hogy vége a szezonnak, otthagytam a főnököt. Jövőre a Balatonhoz megyek. Ozorán az *ufófülkében* aludtam; itt hatan vagyunk egy szobában. Egyedül kevés az ember, hogy kijusson innen. Rózsaszínű álmokat kergetünk valahányan, persze mi is többet tehetnénk" – teszi hozzá a »búcsús fiú«".

Az egyik „verekedőssel", *Horváth* Gáborral is volt alkalmam szót váltani. „Nekem nem tetszett, amit ő mondott, neki pedig az, amit én akartam. Nem tagadom, volt bennem *valami*" – idézi föl a tettlegesség történetét. A „valami" a hajléktalanok ópiuma. A családsegítő központ vezetője szerint ez náluk különböző *ragasztókomponenseket* jelent. Néhányukat igyekeznek kigyógyítani a szigetvári pszichiátrián, ám visszatérve a szállóra, újból kézbe veszik a nejlonzacskót.

„Kaposvárott hozzávetőleg háromszázan tartoznak a hajléktalanok holdudvarába. Az utcán lévők feleennyien vannak, s közülük 85–90 bejöhetne a szállóra. Hatvanan be is jönnek, de van nyolc-tíz, akit riaszt az itteni házirend, és sokan félnek a leendő lakótársak esetleges inzultusaitól is. Na és vannak az úgynevezett *szabad emberek,* akik előtt emlegetni sem illik ezt a helyet – mondja Szabó János, a *„fapados szállót"* irányító szervezet igazgatója.

Kaposvár hajléktalanszállására ez év nyarán tíz és fél millió forintot költött az önkormányzat és a népjóléti tárca, a fabarakk hotel mindazonáltal nem tekinthető végleges megoldásnak – tudtuk meg

Városféltő építészek

Lukovich Tamás könyve az urbanisztikáról

A Magyar Urbanisztikai Társaság – más szakmai szervezetekkel ellentétben – legkevésbé sem fővároscentrikus szervezet: a városiasodás problémáit nem csupán Budapestre vonatkoztatja. Ennek egyik formai jele, hogy Aczél Gábor elnök mellett a két alelnöke – a valaha környezetvédelmi miniszterként is szolgáló Keresztes Sándor, illetve a bankszférában is otthonosan mozgó Lukovich Tamás – szakmai tekintetben kifejezetten a vidéket, a „régiókat" felügyeli. Utóbbinak új, A posztmodern kor városépítészetének kihívásai című könyvéről Kapy Jenő, az Ybl Miklós Főiskola tanára írt méltató sorokat.

Lukovich Tamás könyve hiánypótló (közhely: mi nem pótol hiányt e szegény honban?) abból a szempontból, hogy mintegy folytatása *Meggyesi* Tamás professzor hasonló témájú munkájának. Ez olyan siker volt, hogy – mivel azóta sincs utánnyomás – az építészhallgatók „nyomják" évről évre újra: sokszorosítják, másolják. Lukovich Tamás most megjelent kötete hasonló sikernek ígérkezik. Ahhoz a felismeréshez kötődik, hogy *nincs építészet környezetépítés nélkül, és környezetépítés a problémákat a globalitás szintjén érzékelni tudó gondolatiság nélkül.*

Kimondható, hogy az építészet alapproblémáit mára ténylegesen *filozófusok* fogalmazzák meg, sőt építész és filozófus együtt ad nevet filozófiai, építészeti vagy művészeti irányzatoknak (lásd: dekonstruktivizmus). Mivel korunk gondolati struktúrái csak töredékekben értelmezhetők, a földrészeket átfogó társadalmi jelenségek értelmezéséhez immár *etikai rendszerek* szükségesek. A problémamegoldás kreativitást növelő módszerei, a konfliktuskezelés, illetve kommunikáció vagy az USA-ban divatos „neurolingvisztikai programozás" elméletei azt mutatják, hogy hosszú távú, etikai alapon működő stratégiákra van szükség ahhoz, hogy az emberiség túlélje önmagát. A jövőkép már benne van a jelenben: pár év múlva húsz–harmincmilliós nagyvárosok bennszülött tömegei a puszta életben maradásukért az utcákon ölik majd egymást szerte a világon (és ezek a bennszülöttek *mi* vagyunk); miközben *tematikus lakóparkok, üzleti parkok és bevásárlóparkok* őrzött, zárt parkolói között lefóliázott, golyóálló autókban közlekedő néhány száz kiváltságos kezében összpontosul a világ összjövedelmének négyötöde.

Lukovich könyvének legérdekesebb része számomra – a *városféltő építész* számára – éppen az, amelyben ezekre az áramlatterekben szerveződő tematikus parkokra hívja fel a figyelmünket, a jövő városképét alakító megjelenésükkel. Tehetünk-e valamit azon kívül, hogy először is megkíséreljük a környezetünket megérteni? Van-e esély a beavatkozásra, fenntartható-e valamiféle városépítészet? Lukovich szerint még igen: csökkentéssel, újrahasznosítással, sűrűségminimalizálással reagáló környezettel.

Az épített környezet alakítása ma már nem csupán szakértelem dolga: fontos tudni, hogy a beavatkozás nem politikamentes. A város problémáinak megoldásában az építész *csak asszisztál;* a döntések és lehetőségek a tudatosan szerveződő közösségek kezében vannak. Vagy ez is illúzió, s már ma is a pénzintézetek és multik határozzák meg a globális világrendet és környezetünk trendjeit, sőt törvényeit? *(Szószabó Stúdió, 1997.)*

Kapy Jenő

Minden Kedves Vevőjének és leendő Partnerének békés, boldog karácsonyi ünnepeket kíván a

PBS–HUNGÁRIA

PAPÍR, IRODA- ÉS ÍRÓSZER KERESKEDELMI KFT.

GYORS KISZOLGÁLÁS,
HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS, KEDVEZŐ ÁRAK!

Lukovich Tamás, építész

a Belvaros déli részének rendezése. Tervpályázat, 1985.

a pályaműnek díjazása:

a Bizottság 200.000 Ft-os I. díjban részesítette a 8. bírálati sorszámú pályaművet; szerzői: Avnél Gábor, Lukovich Tamás, Gergelyne Korompay J., Benson Tiborné, Füleki E., Papp M.-né, Sike T.-né és Könyáné Spányik L.

1. az I. díjas terv.
2. az I. -"- -"- beépítési-javaslata. } |repr.|

Magyar Építőművészet, 1986. 3., 16-old.

1.

2.

Fejtamelmenyös
Lukavsky Géza akademikus
Hunyarai
Ludovikai Levente 1937/38
XVI. évf. 64 l

Lukavszky Géza

Balatonkenese. *LUKAVSZKY GÉZA aks. vízfestménye.*

Ludovikai Levente

1937/38. XVI. évf. 16 l.

Lukawszky Jan

Balatonkenese.

Balatoni táj.

LUKAVSZKY GÉZA akv. vízfestményei.

Ludovikás levente
1937/38. XVI. éf. 40. P

Lukavorky Géra

LUKAZOVIZ NICOLAUZ

AZonositható Nikolaus Lugazoviz-zal

budai aranymüves, 1691 kapott polgárjogot

Budapest régiségei XIX. 1959.222.1.

Lukenics v. Lukenics György

ötvös.

Trencsében Vödrödi Páltól tanult. 1720-ban Pozsonyban élt. 1732-ben is itt van. Mesterségét elhanyagolta és nyomorúságosan élt.

Dr. Illésy János: Magyarországi ötvösök 1732-ben. Arch. Ért 1904 évf. 394. l.

i nyomda Budapest.

Lukenics (Luknics) György

ötvös

1720, 1732 Parsony,
Trencséni, Vädrödy Pálnál tanult
Kapmagyarorszötvösök 23 l.

ɔrdultan áll. Jobb kezét
', a melynek mutató- és
ɔisel, égő szivart tart.
ıe szürke, bajusza barna,
allérja lehajtott, kézelői
ehér, nyakkendőjét cso-
ɔátja fekete, melltűje és

. — Lelt. sz. 758. — Értéke
féle ereklyemúzeumból. —
kat l. a 62. lapon az 580
ɜ 23-án (107–95). — Átvételi
násul vette az 1896 április

Lüknisch György

Jötvös 1716.

laid

Mili. Pors. 124

Lüknisch György, pozsonyi ötvös V. 124.

Lukeschitz Mihály

ács

Sopron

1686. okt. 21.

polgárosult

Házi

bbra. Fejét babérkoszorú övezi, göndör ha-
k, bajusza kicsiny s arcza leberetvált.
s baljával kendőövjét látszik fogni. Vértbe
pjásrendet lánczon viseli. A háttérben füg-
résén pajzs tűnik ~~fel~~ szemünkbe kétfejű
s sorban:

imo Im=
ni"

keretnek 18.2 : 13.2 Cm.

re dell Vngaria, breuemente descritta
zimlap.

Zi.

~~[illegible]~~ 66/93 № 7.

Lukézi Ottó épitész M.D.K.

Miskolc, Kilián-Déli lakótelep , /középblokkos lakóépületek /

Társtervező: Ábrahám I., Szepes Z., Pénzes L., Zukovit
-zalai Z., Föző K.

Magyar Épitőmüvészet 1962 /5. 61.l.

M.D.K.

Miskolc, Kilián-Déli lakótelep , /Középblokkos lakóépületek /

Társtervező:

Magyar Építőművészet 1962 /5. 61.1.

LUKICS Ferenc művelődés

Szabó Tamás: Kaposvári művelődés.

I. Lukics Ferenc (1872-1908)

= MT 2001/4. 35-41. old

M.D.K.

Lukits Pál

ötvösmester

cejre annak a két jómódu aranyműves nek, akikről cej. 1788-évi jelentésben említés történik

S. Mihalik: Versuch einer Zentralisierung des ungarischen Punzierungswesens im 18. Jahrhundert.
Acta Historiae Artium, 1961. Tom.VII. Fasc.3-4.
268. old.

ANTONIUS LUKITY, ötvös

A Táblázatban szerepel:

Antonius Lukity ötvösmester,Budáról származott, Palánkban lakott,egy háza volt.1750-ben polgár, 1761-ben halt meg. 36.old. után

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I. Szeged, 1974

ANTONIUS LUKITY, ötvös /Lukács/

Paulus Lukity, Lukács ötvös szegeden a Palánban háza volt. a 6,7,9. Lo. pajzs készitője. -1766-77 közt szerepel neve, de valószinüleg 1795-ben is itt működött. -De 1750. tól 61-ig szerepel egy Budáról származó Antonius Lukity nevü ötvös is A palámkban háza volt. 1750. jún 8-án lett szegedi polgár, feltehetően Paulus Lukitynek az apja volt 54 éves korában halt meg 1760. júl. 1-én. 24. old

T. KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX. századi fémtárgyak és mesteremberek 19. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

PAULUS LUKITY, ötvös /Lukics/

A Táblázatban szerepel:

Paulus Lukity, ötvösmester, Feltehetően szegedi származású, Antonius Lukity fia. 1765-ben házasodo
1777-ig találkozunk nevével. 36.old.után

T. KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX. századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

PAULUS LUKITY /LUKICS/, ötvös

11.sz.PAJZS.- Joannes Vass lakatosmester pajzsa 1796-b[ó]l.-Ötvösjegye nincs,formailag teljesen megegyező a 6.sz.pajzzsal,melyet Paulus Lukity készitett.De az ezüst munka oly durva,és száraz,hogy csupán az emlitett darab lemásolására gondolhatunk.-29.old. 11.sz.kép. 28.old

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Muzeum Évkönyve, 197[2]/73. I.
Szeged, 1974

PAULUS LUKITY /LUKICS/, ötvös

10.sz.PAJZS.- Laurentius Vid lakatosmester pajzsa 1795
ből.Ötvösjegyet e darabon nem találunk,de a könnyed fo
formai megoldás,és rajzi kivitelezés,a számok és betük
vésete a PL ötvösjegyü mester kezére vall/Paulus Lukity
annak legszebb darabja. 29.old. 10.sz.kép. 28.old

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és
mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 197x/7x. I.
Szeged, 1974

PAULUS LUKITY/Lukács/ Pál ötvös

1765.jan.20án vette el Gatharina Temesvárit.Nevével 1766-77 között találkozunk palánki összeirásokban,ott háza van.Feltételezhető,hogy a 6.számon kivül a 7,8.9 és 10 számu pajzs is az ő müve.-még 1795-ben is itt működött. 24.old.

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtargyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I. Szeged, 1974

PAULUS LUKITY/Lukács/, ötvös

6.sz.Pajzs.- Balról taréjás perecidommal, jobbról gránát almás füzérrel határolt mezőben: keresztbe tett, domborito tott kulcs és kalapács két oldalán vésett 1787-es évszám Felette: "L M" betük, alatta beütve 13-as hitelesitőjegy és "P L" ötvösjegy/Paulus Lukity/Lukács/.H:11,5 cm.S : 8.cm.Ip.ltsz:54.51.l.-22.old.6.sz.kép.26.old.Feketa repr

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mestreemberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

PAULUS LUKITY/Lukics/, ötvös

--- ---

7.sz.kép.-Jobbról tartajos perecidommal,balról gránátalmás füzérrel határolt mezőben:keresztbe fektetett dombolított kulcs és kaéaács két oldalán vésett 1787-es évszám,felette:"I P" betük.A paizs kidolgozása egyezik a 6.számúval,ezen rajt van az ötvös mesterjegye.H:10.5 cm. Sz:7 cm.-Ip.ltsz:54.34.1.-24.old. 7.sz.kép. 26.old

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

PAULUS LUKITY /Lukács/, ötvös

--- ---

6.sz.PAJZS.-Balról taréjos perecidommal,jobbról gránát almás füzérrel határolt mezőben:keresztbe tett ~~kulcs~~ és domboritott kulcs és kalapács két oldalán vésett 1737-es évszám,felette:"L M betük./Laurentius Miller/. Alatta be ütött 13-as hitelesitőbélyeg és "P L" ötvösjegy.H:11,5 cm.SZ: 8 cm.Ip.ltsz:54.51.1.-22.old. 6.sz.kép. 26.old

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

PAULUS LUKITY/ Lukics/, ötvös

9.sz.PAJZS.-Az I S betük feltehetően az 1791-tól szereplő Joann Schmidt/Smidt/fölsővárosi kakatosmester névbetüi.A pajzsnak ugyan nincs ötvösjegye,de megformálása,kivitelezésének szinvonala,a betük és számok vésete a 6-7.szápajzshoz hasonlóan a P L ötvösjegyü meter,Paulus Lukity kezére vall.-25.old. 9.sz.kép. 26.old

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974.

PAULUS LUKITY / LUKICS / ?ötvös

10.sz.PAJZS.-Jobbról taréjos peremidommal,balról gránitalmás füzérrel határolt mezőben:Keresztbe tett domboritott kulcsok,ezek felett vésett 1795-ös évszám,mellette vésett"L W" betük.Ötvös jegy nincs,de formai kikövetése Paulus Lukity munkájára vall.-H:10,5 cm.-Sz:7 cm. Ip.ltsz:54.45.1.-29.old. 10.sz.kép. 27.old. Fekete repr.

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I. Szeged. 6974

PAULUS LUKITY /LUKICS/? ötvös

10.sz.PAJZS.-Jobbról taréjos peremidommal,balkról grá-
nátalmás füzérrel határolt mezőben:keresztbe tett dom-
borított kulcsok,ezek felett vésett 1795-ös évszám,mel-
lette véset"L W" betük,Ötvös jegy nincs,de formai ki-
képzése Paulus Lukity kezére vall.-H:10,5 cm.Sz:7 cm.
Ip.ltsz:54.45.1.-29.old.Kép. 28.old. 10.sz.

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és
mestereemberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I.
Szeged. 6974

PAULUS LUKITY /LUKICS/ ,lak ötvös

--- ---

11.sz.PAJZS.-Joannes Vass lakatosmester Pjzsa.A pjzsnak ötvösjegye nincs,formailag teljesen megegyező a 6.sz. pajzzsal,melyet Luity késziett.De az ezüstmunka kivitelezése oly durva,hogy és száraz,hogy csupán az emlitett darab lemásolására gondolhatunk. 29.old. 11.sz.kép. 28 old. Fekete repr.

KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I.
Szeged. 1974

PAULUS LUKITY, ötvös (Lukács)

7.dz.PAJZS.-Jobbról tarajos perecidommal,balról gránátalmás füzérrel határolt mezőben:keresztbe fektetett domboritott kulcs és kalapács két oldalán vésett 1787-es évszám,felette: "I P" betük.-A pajzs kidolgozása egyezik a 6.számuval,ezen rajt van az ötvös mesterjegy H:10,5 cm.Sz:7 cm.Ip.ltsz:54.34.1.-24.old. 7.sz.kép. 26.old. Fekete repr.

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I. Szeged, 1974

PAULUS LUKITY / Lukics/, ötvös

9.sz.PAJZS.- Tarejos peremdomborkal körülzárt mezőben egymast keresztező,domborított kulcs és kalapács,ezek két oldalan vésett "I S" betük./Joannes Schmidt/.alatta vésett 1792-es évszam-ötvösjegye nincs,de kivitelezése alapján a 8.sz.Pajzsához,melyen van ötvösjegy:"P L".ez pedig Paulus Lukity jegye.H:10,5 cm.Sz:7,5 cm.-Ip.irod.: 54.44.l.-25.old. 9.sz.kép. 26.old.

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

PAULUS LUKITY /Lukics/, ötvös

--- --

9.sz.PAJZS.- Taréjos perecidomokkal körülzart mezőben egymást keresztező,domboritott kulcs és kalapács.ezek két oldalán vésett "I S" betuk,alatta vésett 1792-es évszám.-Ötvösjegye nincs,de kivitelezése hasonló a jeggyel ellátott 6-7.pajzsokhoz,melyen van jegy:"P L".ez pedig Paulus Lukity.-H:10,5 cm.-Sz97,5 cm.-Ip.ltsz:54.44.1.
25.old. 9.sz.kép. 26.old. Fekete repr.

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I.
Szeged. 1974

LUKICS /LUKITY/ Pál, ötvös
--- ---

1765. jan. 20-án vette el Catharina Temesvárit. Nevével 17
1766-17777 közt találkozunk palámki összeirásokban.
Ott háza van. Feltételezhető, hogy a 6-on kivül a 8, 7. 9,
10 pajzs is az ő müve, még 1795-ben is itt müködött.
24. old.

T. KHOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX. századi fémtárgyak és
mesteremberek 19. old

A MÓRA FERENC Múzeum évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

Lukonich Lajós

festő

1894

Éinuska 1930.86.1.

MDK.

Lukovic Alexandar

Kiállitott az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1965 május 4.lap -

Lukovich Ilona

grafikus

1928-29.

Érmiek 1930. 86-l.

Pécs szabad kir
a városnak a török uralo
negyedévezredes
EMLÉKÜNN
és ezt a hálaadás

MISSA S

Ujházy György l
a székesegyház előtt szabadt
1936. június 10-én e

A dráma keretében a LISZT EM
LISZT FERENC
amelyet a szerző Scito
a későbbi herc

Ezen bemutatót követő
június 11., 13. és 1

A Pécsi Ünnepi Játékok
dómtéri ünnepi előadás

Pécs, 1936. június havában.

A Baghy-házaspár családi életéről kihallgatják volt cselédjüket

Az ellenőrző orvosszakértő véleménye a tragédia lefolyásáról Helyszíni szemlét kér — Kinek a kezében volt a revolver? Mikor történtetett a második lövés? — Eltemették Baghy Károlyt

(Saját tudósítónktól.) Csütörtökön délután 4 órakor temették el a farkasréti temetőben *Baghy* Károlyt, az attilakörúti családi dráma áldozatát. A temetésen többszázan jelentek meg, köztük igen sok nő. A ravatal mellett baloldalt állott *Baghy* Rózsi, az áldozat nővére és rokonsága, jobboldalt pedig *Lukovich* Gyula ezredes, Baghyné édesapja, gyászkarszalaggal. Melette egy ludovikás. A pap búcsúztató szavai után a ravatal elé lépett *Csapláros* Ferenc, a VI. kerületi előljáróság vezető tanácsnoka, aki hivataltársai nevében búcsúzott Baghy Károlytól. Hangsúlyozta, hogy *szeretetreméltó, szorgalmas, tisztességes munkatárs volt,* aki feljebbvaló és kartársai szeretetét és tiszteletét érdemelte ki. A búcsúbeszéd után a holttestet elhantolták.

Dr. Baghy Károly temetése. Elől megy Baghy Rózsi, mögötte Lukovich ezredes

A temetés után a boncolás eredménye alapján újult erővel indult meg a tisztázatlan kérdések ügyében a vizsgálat. Dr. *Medvés-Medico* vizsgálóbíró bizonyos körülményeket tisztázatlanoknak lát, így többek között a rendőri nyomozásról készült aktákban nem látja annak a *mindeneslánynak a kihallgatását,* aki március 15-ike előtt állott Baghyék szolgálatában és így a házaspár családi életéről és a házastársak egyéni körülményeiről sok mindent kell tudnia. Intézkedés történt, hogy ezt a cseléd lenyt előkerítsék és kihallgassák.

Baghy Rózsi egyébként ügyvédje, dr. *Vándor* Mihály útján beadványt intézett a vizsgálóbíróhoz, amelyben az ellenőrző orvosszakértőnek, dr. *Völgyessy* Ferencnek szakvéleménye alapján *újabb bírói intézkedések megtételét kéri.*

Völgyessy ugyanis a következőket mondja:

— A vádlott szerint először dulakodás közben sült el a revolver. Azután, amikor férje szorításából kimentette magát, s az ajtó felé rohant, akkor vette észre, hogy férje kinyujtott karral fut utána. Ekkor anélkül, hogy hátranézett volna, vagy helyzetét mérlegelni képes lett volna, halálos félelmében lőtt hátrafelé. Azt nem is tudta, hogy férje előzetesen megsebesült.

Az orvosszakértő ezzel szemben a boncolás adatai alapján más véleményen van. Eszerint elképzelhető, hogy az asszony halálos félelemben és izgalomban volt, azonban a második lövés *felülről lefelé hatoló iránya* kizárja a hátrafelé való lövés lehetőségét, vagy legalább is azt, hogy ez a második lövés, amely már feltétlenül halálos volt, egy valóban a tettes életére nézve veszélyes, teljes mértékben cselekvőképes támadó ellen irányult volna. A férj ugyanis 172 centiméter magas, jól megtermett férfi volt, a felesége nálánál körülbelül háromnegyed fejjel alacsonyabb. Az alacsonyabb asszony a nálánál magasabb férfit felülről lefelé hatoló irányban csak akkor lőhette keresztül, ha egy székre állva adta volna le a lövést. A futás közben hátrafelé leadott lövés iránya vagy alulról felfelé hatoló lett volna, vagy pedig egészen alacsonyan a lábak tájékán sebezte volna meg az áldozatot. A második lövésnek tényleges iránya úgy magyarázható, hogy a homlokán már megsebesült férfi, akinek fejét a vér már elborította, szédülten támolygott az asszony után, amikor a második, a halálos lövés érte, már *összeroskadás előtt állott.* A lövést mintegy másfél méter távolságból adta le az asszony férjére.

A boncolás során megállapították azt is, hogy Baghy *szeszt nem ivott,* semmifféle szesznek a nyoma sem volt a gyomrában.

Leszögezi az ellenőrző szakértő, hogy az első sérülés után, a második halálos sérülés előtt Baghy Károly cselekvési képessége annyira csökkent, hogy a jogos önvédelem emberi elbírálása nem egészen felel meg a jogos önvédelem jelen esetre vonatkozó jogi elbírálásának.

Az orvos végül szükségesnek találja, hogy *helyszíni szemlét rendeljen el a vizsgálóbíró,* amelyen az eseményeket most már a boncolási adatok ismeretében rekonstruálják, ezenkívül pedig a revolvert fegyverszakértőkkel vizsgáltassa meg a helyszínen.

Két érdekes vallomás is elhangzott. Az egyiket *Vigh* Lászlóné tette, aki Havas Imréné szolgálatában áll. Vigh Lászlóné erről a vallomásról a következőket mondotta a *Pesti Napló* munkatársának:

— Az emlékezetes napon én a konyhában tartózkodtam. Hallottam két női sikoltást. Azután felcsapódott az ajtó, majd beugrott Baghyné és elkiáltotta magát, hogy az ura meg akarja őt ölni. Havasné vette az asszonyt védelmébe. Rövid idő mulva jött a férj, aki kiráncigálta feleségét Havasék lakásából és bekényszerítette a saját lakásukba.

— Én — úgymond Vighné — bementem a mi lakásunk ebédlőjébe, amely Baghyék szalonja mellett van és *fülemet a falra téve hallgatóztam,* hogy mi történik a másik lakásban. Hallottam, amikor az asszony azt mondta: »Engedjen beszélni«. A férfi ekkor kétszer egymásután ezt kiáltotta rá: »Tessék az ablakot becsukni«. Pillanatok mulva hallottam, amikor a férfi ezt mondotta a nőnek »*Azt gondolja, hogy én megijedek egy revolverlövéstől*«?

Ezt a vallomást abból a szempontból tartják fontosnak, mert eszerint a nő kezében lehetett már a revolver, amikor közöttük még mindig folyt a perpatvar, a vitatkozás.

Havas Imréné vallomásában szintén érdekes újabb körülmény merült fel. Ő ugyanis azt állítja, hogy amikor Baghy Károlyné másodszor kifutott a lakásból és hozzáment, ezt kiáltotta:

— Hívják a mentőket, mert *két lövést adtam le a férjem szívébe.*

MÓRICZ ZSIGMOND
BARBÁROK
1932 ROTHERMERE-DÍJ
A NAGY ÍRÓ ÚJ TERMÉSÉNEK REMEKEI
ATHENAEUM
:: KAPHATÓ MINDENÜTT ::
1 PENGŐ

A Fischer Simon és Társai cég közel ötödfélmillió pengő tartozással fizetésképtelen

Pénteken indulnak meg a kibontakozási tárgyalások a Hitelezői Védegyletben

(Saját tudósítónktól.) Közvetlenül a husvéti ünnepek előtt szokatlanul nagyarányú inzolvencia verte fel a budapesti textilpiac nyugalmát. A *Fischer Simon és Társai Rt.*-ról van szó, amely több évtizedes fennállása alatt a vezető cégek közé emelkedett a selyem- és csipkeáruszakmában. A régi, széles körökben ismert cég, amely egy egész üzletházat tartott fenn a Bécsi uccában, súlyosan megérezte a mostoha viszonyokat, úgyannyira, hogy *bankhitele már körülbelül egy évvel ezelőtt megrendült.* Azóta gyakran esett szó a cég súlyos válságáról.

Miután a főhitelezőkkel magánúton folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre, a cég vezetői *a Hitelezői Védegylethez fordultak azzal a kéréssel, hogy a hitelezőkkel folytatandó tárgyalások útján tegye lehetővé az ügyek rendezését és a szanálást,* amely elkerülhetetlenül szükségesnek mutatkozik. A Védegylet vállalkozott erre a feladatra és péntekre értekezletre hívta össze a főbb hitelezők képviselőit.

Az ideiglenes státus, amelyet a pénteki értekezleten fognak ismertetni, legfőbb tételeiben a következő képet mutatja a cég helyzetéről: *A tartozások összege 4,368.000 pengő,* ebből mintegy másfélmillió pengő esik az áruhitelekre. A száz százalékkal kielégítendő köz- és magántartozások összege eléri a 200.000 pengőt, míg *a családi természetű követelések 1,635.000 pengőre rúgnak.*

A meglehetősen nagyösszegű tartozásokkal szemben *az aktívák az ideiglenes státus szerint 2,200.000 pengőt tesznek ki.* Hitelezői körök azonban lehetségesnek tartják, hogy az áruraktárt, esetleg más aktív tételeket is optimista becslés alapján vettek fel a mérlegbe, úgyhogy a *végleges státus az aktív oldalon talán még 200—300.000 pengővel csökkenni is fog.*

Ilyen körülmények között a fedezet és a kvóta kérdése egyelőre teljesen *bizonytalan.* A Védegylet vezetősége arra törekszik, hogy a *családi természetű követelések kikapcsolásával állítsák összsze az új státust,* amely ilyenformán nagyobb kielégítési hányadot biztosítana a többi kvotális hitelezőknek. Az érdekeltek szerint azonban a bankok támogatása volna szükséges ahoz, hogy a családtagok hátrább álljanak a maguk követeléseivel.

A Védegylet megvizsgálta a cégtagok nevén álló *ingatlanok* helyzetét is, azonban arra a megállapításra jutott, hogy ezek *túl vannak terhelve,* s így az ügy lebonyolítása szempontjából aligha jönnek számításba. Ezzel kapcsolatban megállapították azt is, hogy a részvénytársaság igazgatósági tagjai különösen az utóbbi évben a *maguk egyéni vagyonával is hozzájárultak a cég szanálásához,* ami azonban rajtuk kívüleső okokból nem sikerült.

A pénteki hitelezői értekezletet, amely a tisztes multú cég további sorsáról lesz hivatva dönteni, általános érdeklődés előzi meg.

Ötmilliárd deficitje van a francia költségvetésnek

Chéron szenátor támadta Laval és Tardieu pénzügyi politikáját

Párizs, március 24.

A szenátus ma délután megkezdte a költségvetés tárgyalását.

Gardey előadó kimutatta, hogy az 1931/32-iki költségvetési év a kiadások időközi megduzzadása, a bevételek terén mutatkozó hiány és a német fizetések elmaradása következtében körülbelül *4.500—5000 millió deficittel fog zárulni.* Ha nem hoznak gyökeres rendszabályokat az államháztartás rendbehozatalára, akkor *a jövőévi költségvetés már 6 vagy 7 milliárdos deficittel fenyeget.* A pénzügyi helyzetet az állami kiadások *szigorú megszorításával* kell orvosolni.

Bérenger szenátor szerint szakítani kell vámügyi téren a nacionalizmus túlzásaival.

Chéron volt pénzügyiminszter igen éles hangon kritizálta a Laval- és Tardieu-kormányok pénzügyi politikáját, akik *a francia államot a mai súlyos pénzügyi helyzetbe juttatták.* Emlékeztette a szenátust arra, hogy amikor 1930-ban a pénzügyminisztérium vezetésétől megvált, a francia állam 19 milliárd franknyi pénzkészlettel rendelkezett. Egyedül az 1929-es költségvetési év négy milliárd fölösleggel zárult. Chéron erélyes takarékossági politikát követelt és felhívta a szenátus figyelmét arra, hogy csupán az államvasutak gazdálkodása *évente 3.6 milliárd frank deficittel terheli meg az államot. Flandin* pénzügyminiszter védelmébe vette a kormány pénzügyi politikáját.

Vegyen vagy rendeljen sorsjegyet a GORZÓ
34 év óta az egész országban közismert
GORZÓ
bankházban, Petőfi Sándor ucca 9—11. sz.
Telefón 87—2—47
GORZÓ bankház sorsjegyei szerencsések.

Orion dinamikus
hangszóróra, kedvezménnyel kicserélheti hangszóróját.

NAPI HÍREK

JÓ REGGELT!

Csütörtökön megkezdődött a husvéti gyenge bárány árusítása. Kilónként egy pengő nyolcvan, ami azt jelenti, hogy a gyenge bányhoz erős anyagi fedezet kell.

Al Caponet még ötvenezer dollár kaució ellenében sem bocsátják szabadon. Ezt az összeget hajlandó egy-két üzletkötés után meg is duplázni.

Beszélgetés a kávéházban: »Olvasta? Kettészakadt a Pen Club, ami külföldön nagy megütközést kelt.« »Sőt ellenkezőleg. Bizonyára imponálni fog nekik, hogy egy ilyen kis államnak két Pen Clubja van.«

A nap aktuális kérdése: »Vajjon az autótaxi drágítása után jobban fog menni a BESzKÁR-nak?«

A nap hőse: Henry Kent, aki 74 éves korában megtanulta az ötvenötödik nyelvet. Előrehaladt korára való tekintettel, azt hiszi, hogy rövidesen használt veszi a holt nyelveknek is.

Négy berlini suhanc megvert egy diplomatát, akinek a nevét a rendőrség nem akarja megmondani. Valószínűbb, hogy a merénylők neveit sem tudják.

Beszélgetés a villamos perrónján: »Olvasta? Egy többszörös háztulajdonos fia arra izgatta az embereket, hogy ne fizessenek házbért.« »Előrelátó apa. A rossz gazdasági viszonyok miatt lakónak neveli a fiát.«

Mindenben első a Pesti Napló

— A Pesti Napló legközelebbi száma nagypéntek ünnepe miatt e hónap 27-ikén, husvét vasárnap jelenik meg, a rendes időben.

— Újból csökkentették a mentők államsegélyét. A népjóléti minisztérium értesítette a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület igazgatóságát, hogy a súlyos gazdasági helyzetre tekintettel *államsegélyét redukálta.* Az államsegély, amely eredetileg 30.000 pengő volt, most *22.068 pengő.*

— Albérleti szobát vett és megmérgezte magát egy fiatal asszony. A *Gülbaba* ucca 30. számú házban kedden reggel megjelent *egy elegáns, csikóbundás hölgy* és az egyik lakónál kivette albérletbe a hirdetett szobát. A bért kifizette, azután bezárkózott szobájába és többé nem adott magáról életjelt. A háziasszony csütörtök délben gyanút fogott, *feltörte az ajtót.* Elegáns albérlőnőjét az ágyban *holtan találta.* A nyomban megérkezett orvos szerint *megmérgezte magát.* A bejelentőlap szerint *Kalmár* Ferencnének szül. *Kádár* Rózának hívják, 25 éves elvált assony. Búcsúlevelet találtak, amelyet »drága anyám!« megszólítással kezd az öngyilkos s azt írja benne, hogy *»ne haragudjon, de ez a legjobb megoldás«.* A levél alá *Margit* név van írva, amiből arra következtetnek, hogy az elegáns és csinos fiatal nő *álnéven jelentette be magát.* A rendőrség a nyomozást megindította.

— Kertibútor szenzáció Stadlergyár Bp. Teréz krt 43.

Első eredeti hangos felvétel a
LINDBERGH BABY
ELRABLÁSÁRÓL
nagyszombattól
URÁNIA * UFA * CORVIN

— Áldozó József földművesfestő képei. A Falu-Szövetség nagytermében (V., Báthory ucca 24. földszint) új festő mutatkozik be mintegy 50 darabból álló kollektív kiállítással: *Áldozó József* sopronmegyei földműves. A kiállítás szervezői minden valószínűség szerint Benedek Péter sikerein felbuzdulva rendezték a bemutatót, de Áldozó képei — főként pasztellek és néhány olajfestmény — lényegesen különböznek Benedek piktúrájától. Benedeket a primitív ember ősi ösztönéből kifolyólag mindenütt a tárgyi motívum érdekelte, aminek a festői megfogalmazása mindig csak másodlagos volt — Áldozó József ezzel szemben képszerűségre törekszik és pedig a naturalizmus és impresszionizmus értelmében vett képszerűségre. Ez a törekvés, amely — úgylátszik — akadémikus kiképzéssel párosul (vagy pláne annak a következménye), szükségszerűen hozza magával Áldozó képeinek egyenetlen színvonalát: nagyon frissen látott és meglepő rutinos technikával fogalmazott figurális falusi jelenetek mellett ügyetlenül rajzolt állatképek és technikailag bizonytalan olajportrék szerepelnek az anyagban. Egészében a kiállítás mégis kellemes, bár kétségtelen az is, hogy Áldozó József további fejlődéséhez nem igen lehet különösebb reményeket fűzni. *(—r.)*

Új egyetemi magántanárok Szegeden. A közoktatásügyi miniszter dr. *Falta* Marcell szegedi tb. városi főorvosnak és dr. *Gáspár* János, budapesti egyetemi adjunktusnak a szegedi tudományegyetem orvostudományi karán *egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette* és őket e minőségükben megerősítette.

— Előállítottak egy ügyvédet. Felsőőri *Cseresnyés* László ügyvédet, Veszprém vármegye tiszteletbeli ügyészét a főkapitányságra előállították, mert a büntetőtörvényszék körözte. Az ügyvéd tiltakozott az eljárás ellen és azt alaptalannak tartotta. *Átkísérték az ügyészségre,* ahol döntenek ügyében.

— Előléptetések. A kormányzó *Bogdány* Ferenc és *Antos* Mihály katolikus középiskolai rendes tanárokat az állami VI. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő 10. fizetési fokozatba előléptette.

— A lisztfehérítési tilalom meghosszabbítása. A földművelésügyi miniszter a lisztfehérítő szerek és eljárások alkalmazásának tilalmazásáról januárban kiadott rendelet életbelépésének idejét, tekintettel az 1931. évi búzatermésből még fel nem használt lisztkészletekre, *augusztus 1-ig meghosszabbította.*

— Címadományozás. A kormányzó *Jeszenszky* Géza földbirtokosnak a numizmatika terén kifejtett tudományos tevékenysége elismeréséül a tiszteletbeli múzeumi igazgatóőri címet adományozta.

— Elítélték a Blokmalt-utánzat terjesztőit. A kamarai választott bíróság dr. *Mayer* Gézának, a szabadalmi bíróság alelnökének elnöklete alatt elítélt tisztességtelen verseny címén egy *Üllői úti* cukrászt és egy *Mátyás téri* cukorkaárust, akik a *Blokmaltot* kérő vevőnek rendszeresen utánzatot szolgáltattak ki, amelynek kristályos, jegecszerű feketéllő fénye és szilánkokban megjelenő sajátságos alakja az eredeti *Blokmaltot* utánozta.

— Már három pestszentlőrinci jegyző ellen folyik fegyelmi vizsgálat. Pest vármegye alispánja fegyelmi vizsgálatot rendelt el *Juhász* József, Pestszentlőrinc közigazgatási jegyzője ellen. Most már a *harmadik pestszentlőrinci jegyző ellen folyik fegyelmi eljárás. Kuszenda* Lajos és *Gombos* Lajos ellen már korábban rendelték el a fegyelmi vizsgálatot, ők ketten *fel is vannak függesztve.*

— Eltűnt egy szénkereskedő. *Dán* Fülöp szőrmekereskedő felesége bejelentette a rendőrségen, hogy édesapja, *Polacsek* Ernő 75 éves fa- és szénkereskedő eltűnt *Szövetség* ucca 2/b. számú házban levő lakásukról.

— Kerítés, kapu, acélbútor, kertibútor Haidekkerféle garantált márka. Képes árjegyzék ingyen. Kérje: Haidekker Sándor Rt. Budapest, VIII., Üllői út 48.

— Kocsmárosok közgyűlése. A Budapesti Kocsmárosok Ipartársulata csütörtök délután tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen tiltakozott *az adóhátralékok miatt folyamatban levő tömeges engedélymegvonások miatt.* Felhívja ezenkívül a kocsmárosok gyűlése a közönség figyelmét a fertőző betegségeket terjesztő, tisztátalan és hatóságilag nem ellenőrzött, batyuzott bor használatának veszélyére. A közgyűlés végül megejtette a tisztújítást, amelyen elnökké *Orbán* Zoltán Gézát, társelnökké *Gallyay* Istvánt választották meg.

— Halálozás. Dr. *Wittmann* Ferenc, a Magyar Királyi József Műegyetem technika-fizikai ny. r. tanára, a gépészmérnöki osztálynak volt dékánja, a kolozsvári s ezidőszerint a szegedi m. kir. Ferenc József tudományegyetem tiszteleti bölcsészetdoktora, a Magyar Tudományos Akadémia levelezőtagja stb. 72. évében meghalt. Temetése pénteken délelőtt fél 1 órakor lesz a rákoskeresztúri közp. izr. temető halottasházából.

— A gazdasági viszonyok rosszak, de a jövőben bizakodunk és reménykedünk, különösen akkor, ha veszünk egy osztálysorsjegyet. A szerencse vak és véletlen. könnyen lehetséges, hogy Ön is nyer egy tekintélyes összeget és jólléthez és gondtalansághoz jut! Akinek nincs sorsjegye, ez a reménye nincs. Most itt az alkalom, rendeljen egy osztálysorsjegyet bármelyik főárusítónál. Húzás már április 15-én kezdődik.

MEGNYILT
ÚJONNAN ÁTALAKÍTVA
SEIDLER SEVILLA
CIPŐSZALÓN
ÚJ MODELEK. OLCSÓ ÁRAK.
IV., KOSSUTH LAJOS UCCA 7.

— Megérkeztek az első fecskék és gólyák. A Madártani Intézethez befutott hírek szerint nagyon gyéren bár, de a fecskék és gólyák is kezdenek érkezni.

— Újabb kommunista szervezkedést leplezett le a rendőrség. Az Erzsébet körút 21. számú házban, egy sportegyesület helyiségében *73 embert* fogtak el, az Örömvölgy ucca 16. számú házban pedig szintén elfogatások történtek, mert arra izgatták a lakókat, hogy május 1-én ne fizessenek házbért. Az elfogottak között van *egy volt egyetemi diák,* akinek az apja háztulajdonos.

— A Budai 11 újabb győzelmet aratott francia túráján. *Reimsből* jelentik: A Budai 11 Franciaországban túrázó csapata csütörtökön újabb sikert könyvelt el, amennyiben a Stade de Reims labdarúgócsapata ellen 5:1 (1:1) arányú győzelmet aratott. A gólok közül kettőt *Polgár,* egyet-egyet pedig *Sztancsik, Schuster* és *Lyka* lőtt.

— 30.000 pengős kasszafúrás az OMGE-ben. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Köztelek ucca 8. számú székházában ismeretlen tettesek megfúrták a páncélszekrényt és *30.000 pengőt* vittek el. Az OMGE igazgatósága a megtalálandó összeg 10 százalékát jutalomképpen kitűzte annak számára, aki a rendőrséget a kasszafúrók nyomára vezeti és az elrablott pénz megtalálásához segíti.

— Razzia. A csütörtökre virradó éjszaka a budapesti államrendőrség egész területén általános razziát tartott a főkapitányság. 129 férfit, 76 nőt állítottak elő. Közülük a központi rendőr-büntetőbíróságnak átadtak 71 férfit és 18 nőt, a dunai kapitányságnak 1 férfit és 1 nőt, s végül az erkölcsrendészeti osztálynak 33 nőt. Az előállítottak között 1 nőt a budapesti királyi törvényszék körözése alapján az ügyészséghez kísértek át, míg 4 férfi és 4 nő, kik a főváros területéről ki vannak tiltva, a toloncházba kerültek.

— Felakasztotta magát egy 18 éves gimnazista. *Pirócz* István 18 éves főgimnáziumi tanuló *Pesterzsébeten* a *Jókai* ucca 7. számú házban *felakasztotta magát.* Tettét apja vette észre, aki *levágta fiát a kötélről.* A mentők beszállították az életunt diákot a Rókus-kórházba, ahol beszállítás után *meghalt.*

— Kitüntetés. A kormányzó özvegy Garda Dezsőné szül. Tomcsányi Gizellának a Magyar Vörös-Kereszt érdemkeresztjét adományozta és megengedte, hogy özvegy Sass Béláné szül. Csáky Máriának elismerését tudtul adják. — A kormányzó Romány Antal tiszapüspöki r. kat. egyházfinak a magyar bronz érdemérmet adományozta.

Előadások 2—6-ig folytatólagosan, azután 6, 8, 10 órakor.
Vasárnap és ünnepnap 1—4-ig folytatólagosan, azután 4, 6, 8, 10 órakor.
800 ülőnely 1 pengőtől 2 pengőig.

Husvéti előadások a FŐVÁROSI OPERETTSZÍNHÁZ-ban
Vasárnap és hétfőn délután és este
RÉGI ORFEUM
a legnagyobb színpadi produkció.

Az Osztálysorsjáték teljes gyorslistáját közöljük!

Budapest, 1932. * Csütörtök * szeptember 1. XXIII. évfolyam * 195. szám.

AZ ÉST

Előfizetési ár:
Egy hónapra .... 3 pengő
Egyes szám ára a fővárosban, a vidéken és a pályaudvarokon 10 fill.
Telefón: J. 455—80-tól 87-ig, J. 464—18, J. 464—19

Politikai napilap

FŐSZERKESZTŐ: MIKLÓS ÁNDOR

Szerkesztőség: VII. ker., Rákóczi út 54.
Kiadóhivatal: VII., Erzsébet körút 18-20.
Szerkesztőség Bécsben: I., Kohlmarkt 7.

Éljen

a tévedés, vagy éljen az, hogy csak tévedés volt, éljen a korrektor, éljen a sasszem, aki észrevette, hogy az új látszatadó-tervezet csak tévedésből került nyilvánosságra, mint nyomdai túlszedés, mint sajtóhiba vagy mint mit tudjuk micsoda. Ne nyargaljunk a kulisszák mögötti vesszőparipákon, ne kérdezzük, hogy szándékosan tévedtek vagy tévedésből tévedtek, fő, hogy: elmult. *Az Est* ma megírja, hogy nincs, nem lesz új látszatadó és hogy megírhatja, emögött párnapi kemény munka van, teljes ujságírói kiállás, harc a front első szakaszán, küzdelem, melyben *Az Est*-et fényesen támogatta az, akiből *Az Est* lett: a magyar közönség.

De nem hurrázunk, nem gyüjtünk skalpokat, nem keresünk se legyőzöttet, se bűnbakot, a fő hogy elmúlt. Egy fekete felhő a fejünk felől. Feloldódott egy dermedtség, szétoszlott egy pánikhangulat. Amire, kérdjük, kérdjük és harmadszor is kérdjük: mi szükség volt? Vargha Imre államtitkár urat külön is megkérdezzük, mi szükség volt erre a többnapos országos fejfájásra, személyében megkérdezzük, szabad-e akkora pénzügyi és adminisztratív súlyú egyéniségnek mint ő, ekkorát tévedni és még akkor is, ha mint most kiderül, hogy ez a tévedés — legyünk jó gyerekek, higyjük el? — csak technikai tévedés volt. Ilyen és ekkora tévedésnek talán még se volna szabad kitenni egy országot és nem különösen harmadéves megkínzottságában ezt a mai magyar gazdasági közönséget. De elmúlt. Ha nem is az államtitkár úr, de a tévedés. Kimagyarázódott egy kölcsönös félreértés, amiben éltek kormány és közönség, ám kérdezzük: lehet-e, szabad-e félreértésnek lenni kormány és közönség között, különösen a mai időkben és különösen olyan félreértésnek, amit nem a közönség kezdeményezett. De: elmúlt. És elmúlt a mai napon még valami: elmúlt még mielőtt megszülethetett volna a szénkartel. Halvaszületett fekete kartel és ezt a gyászjelentést kitűzzük mint egy győzelmi kokárdát végén egy harcnak, amit kéz a kézben vívott *Az Est* együtt azzal, akiből *Az Est* lett, a magyar közönséggel. Kitűzzük mint egy győzelmi kokárdát, ebben a harcban, amit folytatunk a látszatadó és a valóságos drágaság ellen.

A kormány visszavonta a látszatadó-rendeletet

Nagy folyosói botrány közben zárt tárgyaláson kezdték meg a férjgyilkos Baghyné bűnügyének tárgyalását

— Az Est tudósítójától —

Esztendők óta nem volt olyan *hatalmas érdeklődés* bűnügy főtárgyalása iránt, mint amilyen ma reggel a *Baghyné-féle főtárgyalás* iránt mutatkozott.

Ez az érdeklődés már napokkal ez előtt megnyilvánult, amikor a törvényszék elnökségére egymás után jöttek az emberek, hogy

jegyet próbáljanak szerezni a mai tárgyalásra.

Jegyet azonban úgyszólván senkinek sem adtak, mert aránylag kis tárgyalóterembe tűzték ki a főtárgyalást és így az ujságírókon kívül csak néhány ember juthatott jegyhez.

A jegyeknek korlátolt mértékben való kibocsátása azonban nem akadályozta meg a tömeget, hogy ma reggel kilenc óra előtt

még egyszer megpróbáljon utolsó ostromot indítani a törvényszéken jegyekért.

Ez az ostrom sem sikerült és így a *törvényszék II. emeleti folyosóját szállták meg a kíváncsiskodók*, hogy legalább a tárgyalásra felvonulók arcát láthassák.

Farkasszemet néz két család

Az izgalom, amellyel *Baghyné* bűnügyének tárgyalását várják, a *folyosóra is átragadt.* Ez az izgalom annál inkább fokozódott, amikor *a bűnügy érdekeltjeinek két csoportja egymástól különállóan helyezkedett el* és valósággal

farkasszemet nézett egymással.

Az egyik oldalon álltak a megölt férjnek, dr. *Baghy* Károlynak családtagjai, a másik oldalon pedig a gyilkos asszonynak, özv. dr. *Baghy* Károlyné, született *Lukovich* Irénnek hozzátartozói. A *Lukovich*-család tagjainak közepén állt az apa: *Lukovich* Gyula csendőrezredes teljes díszegyenruhában. Mellette az anya, *Lukovich* Gyuláné.

DR. BAGHY KÁROLY

Ott várakoztak a folyosón a két család tagjain kívül felvonuló *tanuk is*, akik között különösen egy, a Ludovika egyenruháját viselő fiatalember tünt fel: *Vlaszaty* László, a Ludovika hallgatója. Ő volt az, aki egészen ártatlanul és akaratlanul annak *a féltékenységi jelenetnek a középpontjába került*, amely miatt *Baghyné* kezében a revolver eldördült.

A fiatal ludovikás izgatottan sétálgat a folyósón az egymással farkasszemet néző családtagok között.

A meggyilkolt férj családjának néhány tagja még most is gyászban van. Gyászban van huga, *Baghy* Rózsi tanitónő is, aki fivérének meggyilkolása után minden lehetőt megtett, adatokat gyüjtött, tanukat keresett, hogy *igazolja fivére ártatlanságát* és annak a vádnak az alaptalanságát, amely *Baghy* Károllyal kapcsolatban elhangzott.

Ő jelentette be ügyvédje útján a bíróságnak a tanukat is, akikkel igazolni akarja, hogy *fivére nem volt iszákos, nem volt brutális, nem volt féltékeny* és a gyilkosság hátterében nem ezeket az indokokat, hanem más motivumokat kell keresni.

Eljöttek a tanuk között azok is, akik a családi élet intimitásairól fognak tanuvallomást tenni: *Ohács* Margit, *Baghyék* háztartási alkalmazottja, *Győri* Erzsébet, aki szintén háztartási alkalmazott volt náluk, özv. *Havas* Imréné, *Baghyék* szomszédja, akihez *Baghyné* rátámadó férje elől menekült és ahonnan *Baghy* Károly kivonszolta feleségét, továbbá özv. *Havas* Imréné két fia és takarítóasszonya, *Vég* Lászlóné.

Az izgatott hangulatra való tekintettel *rendőrök cirkálnak a folyosókon is, hogy minden esetleges incidensnek elejét vegyék.* Hiába volt azonban minden óvatossági rendszabály:

heves incidens tört ki a folyosón néhány perccel a tárgyalás megnyitása után.

Közbtn a tárgyalóteremben elhelyezkedttk a felek. Elfoglalta helyét az ügyészi pódiumon dr. *Traeger* László ügyész, mellette a *Baghy*-család ügyvédje, dr. *Vándor* Mihály. Velük szemben leült a védői pulpitusra a védő, dr. *Sándor* László.

Mély gyászban megérkezik Baghyné

Ő hozta magával az épületbe, ő vezette a tárgyalóterembe *a gyilkossági ügy vádlottját, dr. Baghy Károlynét. A hitvestárson erőszakos felindulásban elkövetett szándékos emberölés bűntettével vádolt asszony mély gyászban* lépett a tárgyalóterembe. Kis fekete kalapjáról hosszú fátyol hull alá. Rendkívül elegáns. Finom fekete gyászruha simul karcsú derekára. Amint a terembe lép, tétován körülnéz,

megkeresi a vádlottak padját, gyorsan odasiet és leül.

A fekete gyászból csak *fehér arca* válik ki és a fekete kalap alól kilátszik *aranyszőke haja.* Száját összeszorítja, arcát elfordítja a tárgyalóterem közönségétől, az ujságirók padja felől és a még üres elnöki asztalon levő aktákat nézi. *Meg se mozdul.* Nem látszik izgatottnak sem, csak néha lehunyódó szemei jelzik, hogy *nyugalma mögött milyen izgalom forr.*

Kilenc óra után öt perccel

bevonult a bíróság.

Az elnöki székbe dr. *Horváth* Géza törvényszéki tanácselnök ül, mellette jobbról a nagy bűnügy referens bírája, dr. *Lengyel* Ernő törvényszéki bíró foglal helyet. A bűnügy harmadik bírája, *Horváth* Ferenc, de pótbíró is leül a tanácselnök mellé, dr. *Falaky* János törvényszéki bíró.

Baghyné kihallgatása

Bezáródnak az ajtók és

Baghy Károlyné az elnök elé áll.

Amikor *Baghyné* megszólal, alig érteni a szavát. Olyan halkan beszél, hogy még a jegyző sem hallja. *Ha az elnök nem ismételné minden szavát, a jegyző nem is tudná leírni.*

— Hogy hívják? — kérdezi az elnök.

Baghyné belefogózkodik a vádlottak padját az elnöki emelvénytől elválasztó barna farácsba és halkan mondja:

— *Lukovics Ilona.*

— Igen, — jegyzi meg az elnök, — de ezenkívül ugye özvegy dr. *Baghy* Károlynénak is hívják?

— *Igen, úgy is hívnak,* — feleli elhaló hangon.

— Hol született?

— *Nagyváradon.*

— Mikor?

— *1912-ben.*

— Mi a vallása?

— *Református.*

Elmondja, hogy férje adóhivatali tisztviselő volt. Most szülei tartják el. Hat gimnáziumot és iparművészeti főiskolát végzett. Apja *Lukovics* Gyula csendőrezredes.

Az elnök most *számbaveszi a tanukat,* köztük a vádlott asszony szüleit, az áldozat hugát és számos más rokont. Hat-hét tanu nem jelent meg. Ezután az elnök a tanukat kiküldi a teremből és *meg akarja kezdeni a vádlott kihallgatását,* amikor feláll *Sándor* László védő és azt mondja:

— *Kérem, a tárgyalás egész tartamára*

a zárt tárgyalás elrendelését

és engedjék meg, hogy *ezt a kérelmemet is zárt tárgyaláson indokoljam meg.*

Az ügyésznek ez ellen nincs kifogása, a bíróság kiüritteti a termet.

Nagy botrány a folyosón

A folyosó megtelik *izgatott emberekkel,* akik hangosan vitatkoznak. Ebben a túlfűtött atmoszférában egyszerre csak

kitör a botrány.

Két jól öltözött hölgy, a meggyilkolt Baghy rokonai,

odalép Lukovics Gyuláné hoz.

A gyászruhás anya meglepve kérdezi:

— *Mit akarnak tőlem?*

A Baghy-család két nőtagja most még közelebb lép a csendőrezredes feleségéhez és kirtelen

hangosan szitkozódni kezdenek.

Lukovicsnét szidják, ordítanak, gesztikulálnak, szinte *artikulátlan hangon inzultálják a gyászruhás asszonyt.*

— *Inzultáltak, inzultáltak!* — kiáltja egyszerre csak *Lukovicsné,* majd *hangosan sírvafakad* és arcát két kezébe temetve elszalad az inzultus színhelyéről.

A két hölgy közül az egyik változatlanul *tovább kiabál* és egyszerre csak azt veszi észre, hogy *sürű embergyürü veszi körül.* Most *a gyürü közepéből kiabál különböző szitkokat a csendőrezredes felesége után.*

Rendőrök jönnek és igazoltatják a botrány összes szereplőit és felírják az összes tanuk neveit.

Ekkor *Horváth* elnök ismét megnyitja a tárgyalást és kihirdeti:

— *A törvényszék elrendeli a tárgyalás egész tartamára a zárt tárgyalást,* mert a tárgyalás anyaga esetleg *veszélyeztetheti a közerkölcsöket.*

Mindenki kimegy a teremből, csak a bizalmi férfiak maradnak bent. *Zárt ajtók mögött kezdődik meg a gyilkossági per tárgyalása.*

Szeptember 1-én
ismét
CSÁKVÁRY DUO
Budapest kedvencei
a CAPRI-ban
Podmaniczky ucca 8

LÓSPORT

Szerdai megyeri lóverseny

Többhetes szünet után ma ismét Megyeren találkozunk a telivérekkel. Ezúttal a program szebb sportot igér, mint az utóbbi időkben. *Az Urlovasok Szövetkezete hét futamból álló versenynapot rendez,* melyben két szép gátverseny, egy valamivel gyengébb akadályverseny és néhány érdekes futam a síkon, szerepelnek. Megyeren *általában több biztonsággal számíthat a közönség a formák beteljesedésére, mint Budapesten,* különösen a most lezajlott budapesti versenyek után. Talán innen ered Megyer népszerűsége. Reméljük, hogy a mai napon sem ragad át a budapesti »felfordulás« Megyerre.

Tipjeink: I. Sanyi—Kolompos II. II. Gracia—Fogd meg—Naszrabad. III. Rab Ráby—Mazurka—Finum Rózsi. IV. Gombolai idomítás—Gyöngyike. V. Tally hó—Szelim Pasa—Madár. VI. Rejtély—Csalóka—Allegra. VII. Inca—Kitáblázás—Nemdebár. Versenyek kezdete: 2.40 óra.

A megbízható összetételü
„LABOR" gyógyszappanokat
bőrgyógyászok és kozmetikusok rendelik:
Epeszappan „Labor"
Boraxszappan „Labor"
Kénszappan „Labor"
Kátrányszappan „Labor"
stb. stb. mind kiváló minőségüek

Megbukott a szénkartel

A szénbányák lemondanak a kartelszerződésről

A kartelbizottság szerint: „a közjó érdekét veszélyezteti"

— *Az Est tudósítójától* —

A szénfronton tegnap este *döntő fordulat történt.* Két esemény idézte elő ezt a változást. Az egyik a *kartelbizottság* döntése, a másik a *Salgótarjáni* elnökének állásfoglalása.

A kartelbizottságban arról kellett dönteni, hogy a szénkereskedelmi egyezmény a kereskedelmi miniszter által történt változtatások után megfelel-e a »közjó« érdekeinek vagy sem? Azt a kérdést, hogy az árelemző bizottság által megengedhetőnek tartott *árak* kielégítők-e, a bizottság nem is vizsgálta, mert egyelőre csak abban a kérdésben kellett a miniszter felkérésére döntenie, hogy *nem ütközik-e a szerződés a karteltörvény hatodik szakaszába?*

Ebből a szempontból vizsgálva a kérdést, a kartelbizottság hosszas tárgyalás után hozta meg azt a határozatát, hogy a kartelegyezmény megváltoztatott formájában sem tekinthető kielégítőnek és így is *»a közjó érdekét veszélyezteti«.*

E határozat következtében most a kereskedelmi miniszterre tartoznék az intézkedés joga és az ő kötelessége lenne az, hogy folytassa *az adatok megvizsgálását* és kísérelje meg közvetlenül *az egyeztető bizottság* útján a szerződés újabb megváltoztatását.

Erre

az újabb vizsgálatra és egyeztető eljárásra azonban aligha kerül sor.

mert, mint értesülünk, hazaérkezett *Chorin* Ferenc, a *Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.* elnöke, aki azt az álláspontot foglalta el, hogy ha a kartelbizottság a tíz nagykereskedővel kötött egyezményt olyan szervezetnek tekinti, amely a közjó érdekét veszélyezteti, úgy *a maga részéről az egyezmény fentartásához nem ragaszkodik,* attól szívesen eláll és ha a szerződő felek a miniszter vagy a kartelbizottság óhajának megfelelően nem tudják vagy nem akarják megváltoztatni az egyezmény sérelmesnek vélelmezett rendelkezéseit, úgy

szívesen kiengedi őket a szerződésből és hajlandó azt azonnali hatállyal érvénytelennek tekinteni.

Ez az állásfoglalás megváltoztatja az egész szénhelyzetet, mert ha már a bányák sem kívánják az általánosan kifogásolt kartelszervezet fentartását és azt a kartelbizottság is *közjóellenesnek* tekinti, *úgy többé semmi érdek nem kívánja az egyezmény fentartását* és a miniszter számára meg van könnyítve a döntés, amely ilyen körülmények között természetesen nem lehet és reménhetőleg nem is lesz más, mint a fogyasztók érdekeinek megvédelmezése.

Báró Perényi Zsigmond: „A szénkartel még mindig veszélyezteti a közérdeket"

A *Pesti Napló* ma reggeli száma jelentette, hogy a kartelbizottság elfogadhatatlannak jelentette ki a szénkartel szerződését. *Az Est* munkatársa beszélt báró *Perényi* Zsigmonddal, a kartelbizottság elnökével, aki a következőket mondotta:

— Mi megtettük a kifogásainkat a kartellel szemben, *a tervezett szerződést kifogásoltuk és fel is soroltuk észrevételeinket.* Megmondottuk, hogy a közönség szempontjából miket tartunk károsnak. A szénkartel erre bizonyos változtatásokat tett, azt mondhatnám, hogy

sok tekintetben deferált nekünk,

a szervezet egész struktúrája azonban olyan, hogy a közérdeket még mindig veszélyezteti. Ilyen körülmények között tehát

még ebben a formában sem tartjuk elfogadhatónak a kartel ajánlatát.

A lényeg nem is azon van, hanem

a szénárakat kell eldönteni.

Ami a szénárakat illeti, *ebben az ügyben még nem tudtunk határozni.* Meg is mondom ennek az okát. *A bányatermelési árakat kell pontosan tudni.*

Mi ezeket az adatokat már régen kértük, de eddig még nem tudtuk megkapni, dacára az árelemző bizottság szorgos munkásságának. Most azt kívánjuk a kereskedelmi minisztériumtól, hogy *a legrövidebb időn belül bocsássák ezeket az adatokat rendelkezésünkre.* Ha ezek megvannak, úgy

a külföldi és a békebeli árakkal össze fogjuk majd hasonlítani

és meghozhatjuk a döntést. Tisztában vagyunk azzal, hogy ezek a munkálatok nagyon komplikáltak, de a kereskedelmi minisztérium már régen foglalkozik az előkészületekkel és így *nagyon rövid időn belül minden adatot rendelkezésünkre bocsáthat.* Amint megkapjuk, *huszonnégy órán belül dönteni fogunk.*

Herriot

Herriot a világbékéről és a világválságról tárgyalt az angolokkal

Párizs, augusztus 31

Herriot miniszterelnöknek a Normand-szigeteken tett látogatásáról írva a Temps úgy értesül, hogy a cáfolatok ellenére

a francia és angol államférfiak között nagyfontosságú tárgyalások folytak,

amelyek nem vámkérdések és útlevélügyek körül, hanem a küszöbönálló *újabb értekezletek* körül forogtak. **Herriot kijelentette, hogy elsősorban a béke megszilárdítása, másodsorban pedig a gazdasági válság enyhítése a célja.**

Öngyilkos lett egy szekszárdi úriasszony

Szekszárd, augusztus 31

Szemesi Károlyné született *Birkhoffer* Katalin vagyonos magánzó felesége, *gyógyithatatlan betegsége miatt* elkeseredve, öngyilkos lett és *meghalt.*

Kinek mi a hobbya: Rotschild gyüjti — Tel. 41-6-55,54,53 Ditrichsteintrtja!

Lukovich István

épített

a X. Kerepesi út 33.

szám alatt óvodaépü-

letet a polgármesteri

IX. és XIII. ügyosztály uta-

sításainak alapján

anya- és csecsemővé-

dő" otthonnal, óvo-

dával és bölcsődével

alakítva át 1940-

1941-ben.

Halászkőzép 1940

62. l.

Az e hó 4
van szerencsénk me
jelenleg Nay és Berge
haszonbéri szerződés
mindazon javitások
re a törvény értel

Ajánlva,

Lukovich István

épitész

l.

Szendy K. Brest

nékesf. közig. évk. 1942

Bp. 1943. 368. l.

Sorszám	N é v
1.	Dr.Gerevich Tibor
2.	Dr.Dercsényi Dezső
3.	Dr.Tolnai Gáborné
4.	Dr.F.Tombor Ilona
5.	Dr.Szabó Erzsébet
6.	Dr.Rónay Kamillné

Lukovich Pál [építész?]

Tervei díjat nyert.

— : Tervpályázat a Nyugati pályaudvarnak és környékének rendezésére 9.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 8.

A XIV. ker., Pillangó-utcai menhely. A családos ápoltak lakása.

A XIV. KER., PILLANGÓ-UTCAI MENHELY BŐVÍTÉSE.

A családos menhelyi ápoltak részére a XIV. ker., Pillangó-utcai menhely telkén a Zita-telepi bontásból kikerült anyagból 126, mintegy 20 m² alapterületű szobát létesítettek. Egy-egy szoba előállítási költsége 537 pengő volt. A menhelyi ápoltaknak e rendszer szerint történő elhelyezése, amelynek lényege az, hogy az elöregedett és munkaképtelenné vált házaspárok a hatósági gondozás idején is együtt maradhatnak, célszerű szociális megoldásnak mutatkozott, ezért a polgármester 56 további ilyen lakás építését rendelte el.

A X. KER., KEREPESI-ÚT 33. SZÁM ALATT LÉVŐ ANYA- ÉS CSECSEMŐVÉDŐ OTTHON, ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE.

A csecsemő- és gyermekvédelem gyökeres átszervezésével kapcsolatban a törvényhatósági bizottság 91/1940. számú közgyűlési határozatával a X. ker., Kerepesi-út 33. számú telken lévő óvodaépületnek gyermekotthonná és bölcsődévé való átalakítását rendelte el.

A terveket a polgármesteri IX. ügyosztály utasítása és a polgármesteri XIII. ügyosztály vázlattervei alapján *Lukovits* István építészmérnök alkotta.

Az eredetileg egyemeletes épületet átalakították és kétemeletes szárnnyal bővítették ki. A földszinten az óvodát és az orvosi tanácsadót,

A X. ker., Kerepesi-út 33. szám alatti óvodaépület.

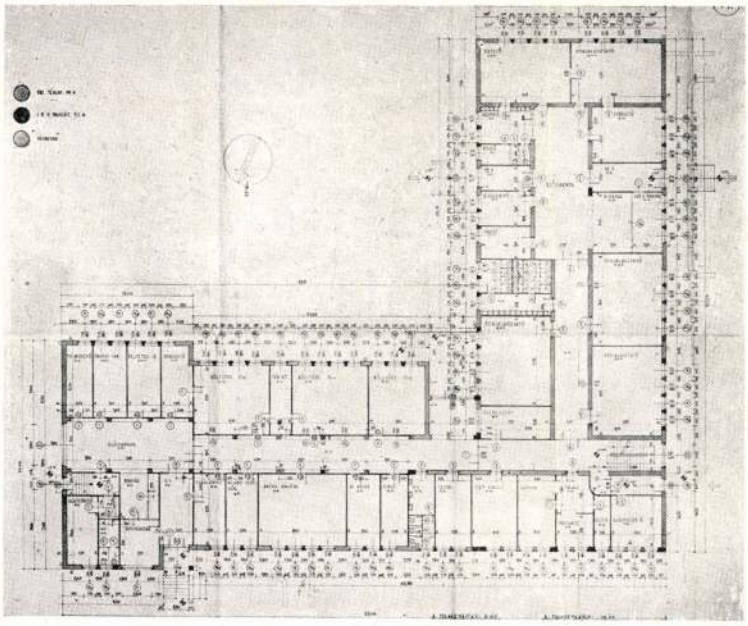

A X. ker., Tomcsányi- és Pongrác-úti óvoda földszinti alaprajza.

az első emeleten a bölcsődét, a második emeleten a személyzet részére szükséges helyiségeket osztották be. Az épület berendezéseit megfelelő számú fürösztő, zuhanyozó egészíti ki és kellő mennyiségű W. C. is rendelkezésre áll a központi meglegvízszolgáltatással és melegvízfűtéssel ellátott épületben. Az építés költsége 407.000 pengő.

Az építési munkálatok 1940. augusztus havában kezdődtek és befejezésük az 1942. évi január havára várható.

A X. KER., TOMCSÁNYI- ÉS PONGRÁC-ÚTI ÓVODA ÉS NAPKÖZI OTTHON.

A X. ker., Tomcsányi- és Pongrác-út sarkán a nemrégiben felépített kislakásos bérháztelep területén óvoda és napközi otthon építése folyik. Ennek az intézménynek célja a kislakásos bérháztelep népes családaiban élő rászorult gyermekek ellátása.

A szülőotthont is magában foglaló, 200 gyermek befogadására alkalmas épület terveit a polgármesteri IX. ügyosztály óhajainak figyelembevételével a polgármesteri XIII. ügyosztály által elkészített vázlatterv

A X. ker., Tomcsányi- és Pongrác-úti óvoda.

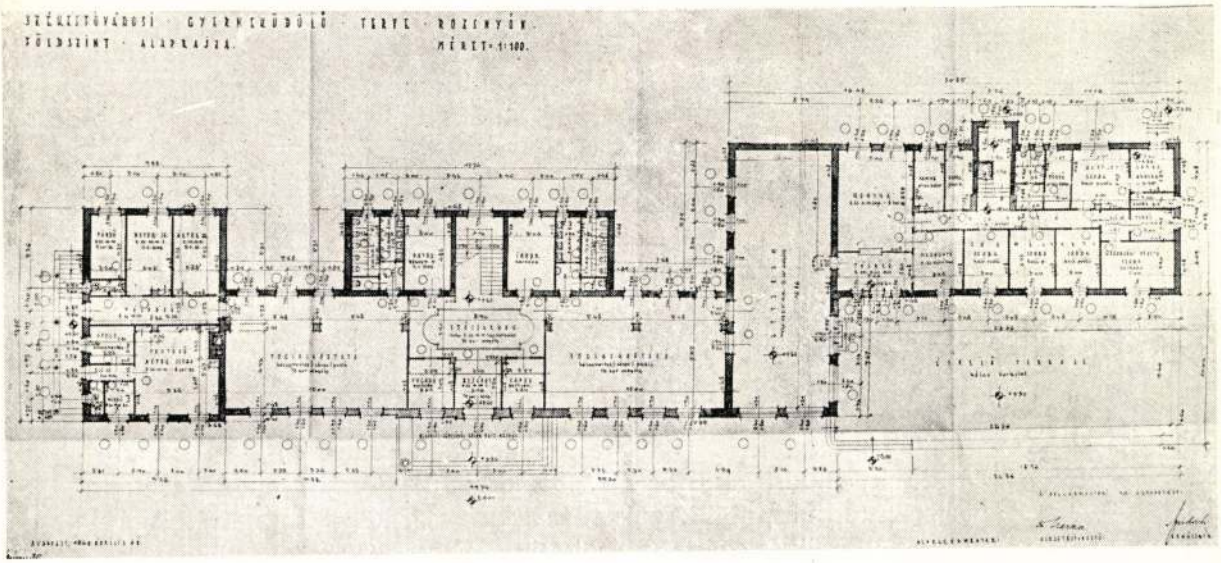

A rozsnyói gyermeküdülő földszinti alaprajza.

alapján *Szabó* László építészmérnök készítette. Az intézetet központi melegvízszolgáltatással és fűtéssel is ellátták.

A beépítés kereken 10.000 m³, az előirányzott építési költség 456.000 pengő.

Az építési munkák 1940. évi december hó 1. napján kezdődtek, befejezésük 1942. évi január havára várható.

A SZÉKESFŐVÁROS ROZSNYÓI GYERMEKÜDÜLŐJE.

A Rozsnyó megyei város közönsége által a Schmidt-kertnek nevezett, erdőövezte völgyszakaszban felajánlott területen a székesfőváros 1940. évi október hó 15. napján gyermeküdülő építését kezdte meg.

Az üdülőépület részben két, részben egyemeletes kialakítást nyert. Télen 164, nyáron 260 gyermek befogadására alkalmas. Alaprajzi elrendezésében a terephez és az égtájakhoz alkalmazkodik. Az előcsarnokon, irodán, felügyelőszobán, háló- és foglalkoztató helyiségeken kívül teljes gazdasági üzemet, tehát közös étkezőtermet és terraszt, konyhaüzemet, mosóüzemet, fürdőt, zuhanyozót, gyengélkedő és elkülönítő szobákat, valamint szolgálati lakásokat építettek. Az épületet központi melegvíz- és fűtőberendezéssel látták el. A telep vízellátása saját kutak útján történik, a csatornázást pedig derítőkkel és a tisztított szennyvizek szikkasztásával oldották meg. A világítást villanyáram szolgáltatja. Az épület körül a talajvizek elvezetésére alagcsövezés létesült.

A rozsnyói gyermeküdülő építés közben.

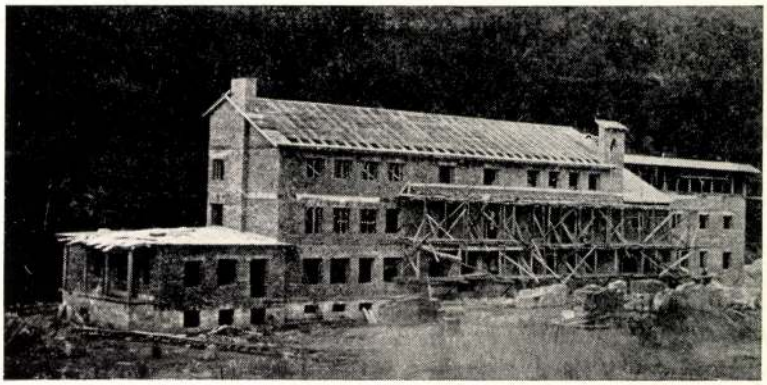

560.000 pengő hitelösszeg felhasználásával 8400 m^3-t építettek be. Az építkezés annyira előrehaladt, hogy annak teljes befejezése 1942. év május hó 1. napjára várható.

A rozsnyói gyermeküdülő terveit a polgármesteri XIII. ügyosztály *E)* alosztálya készítette.

A KISLAKÁSOS BÉRHÁZAK TATAROZÁSA ÉS ÁTALAKÍTÁSA.

A polgármesteri XIII. ügyosztály műszaki gondozása körébe tartozó 44 bérház, 49 kislakásos bérház, 85 kisajátított ház, 28 alapítványi és gyámpénztári ház, a 421 épületet magában foglaló 24 átmeneti kislakástelep és 19 szükséglakástelep épületein a magasépítési ügyosztály *B)* alosztálya a felmerült szükségleteknek megfelelően elvégeztette a nélkülözhetetlen tatarozásokat.

Ezek a kisebb jelentőségű javítások, helyreállítások és pótlások a felsorolt épületeknél mintegy 106.000 pengőbe kerültek.

Mivel a karbantartási munkák a takarékossági szempontoknak megfelelően kizárólag az esetenként felmerült legszükségesebb javításokra szorítkoztak, valamint annál az oknál fogva, hogy a székesfőváros a már tovább el nem halasztható általános jókarbahelyezési szükségleteket kívánta elsősorban szem előtt tartani, az 1941. év folyamán a leromlás mérvének megfelelő sorrendben, — részben rendkívüli hitelek keretében — a következő nagyobb tatarozási, illetőleg általános jókarbahelyezési munkák készültek el :

1. *a II., Margit-körút 64/a—b számú kislakásos bérházépületben* a légudvarok, előterek, folyosók, melléklépcsők tatarozása, bádogos-, tetőfedő- és burkolómunkák javítása és pótlása, összesen 12.014 pengő hitelkeretben ;

2. *az V. ker., Csáky-utca 88—92. számú kislakásos bérházépületen* az utcai és udvari homlokzatok tatarozása, a világító udvarok vakolatjavítása, bádogos- és tetőfedő munkák javítása, pótlása, valamint mázolása 45.000 pengő hitelkeretben ;

3. *a VI. ker., Aréna-út 138—140. számú kislakásos bérházépületen* az utcai és udvari homlokzatok tatarozása, a kerítés és kéményseprőjárdák karbahelyezése, a tetők javítása, a bádogos- és lakatosmunkák javítása, a lépcsőházak, ajtók, ablakok, rácsok festő-, illetve mázolómunkái 49.700 pengőbe kerültek ;

4. *a IX. ker., Imre-utca 5., Mátyás-utca 4. számú bérházépületen* a homlokzatok tatarozása, a belső vakolat, a tető-, a bádogos-, asztalos-, lakatosmunka javítása és a mázolás 9800 pengő kiadást igényelt ;

Lukovics János, sárospataki fazekasmester

Napstányér látm. 23 cm
Lelőhely: Cigánd
Sárospataki Tudományos Gyűjtemények Múzeuma 1409
1900 körül
Fekete-fehér repr.

Román János: Sárospataki kerámia. Bp. 1955.
46. o.

Lukovics János, Sárospataki fazekasmester

Harmadik tál (veresfestés, nincs virágozás)
Lelőhely: Cigánd
Sárospataki Rákóczi Múzeum 52.254.1.
cifm: 28,5 cm
A mester maga taskóita
Fekete-fehér repr.

Román János: Sárospataki kerámia Bp. 1955.
45.o.

Lukovics János, sárospataki fazekasmester

Harmadik tál (veres festés, nincs virágozás, merev virágnéllal)
Lelőhely: Ligánd
Sárospataki Tudományos Gyűjtemények Múzeuma, 1416
átmérő 29 cm.
A mester maga tarkázta
1900 körül
Fekete-fehér repr.

Román János: Sárospataki kerámia. Bp. 1955.
45. o.

Lukovics János, sárospataki facekosmester

Nagytányér (átm. 22 cm)
Lelőhely: Cigánd
Sárospataki Tudományos Gyűjtemények tűzenmes 1406
1900 körül
Fekete-fehér repr.

Román János: Sárospataki kerámia. Bp. 1955

Lukovics János, sárospataki farekasmester

Csipkésnélű lapos tál (felül festés, nincs virágozás)
Sárospataki Tudományos Gyűjtemények Múzeuma 52.192.1
átmérő: 26,8 cm
1900 előtt
Fekete-fehér repr.

Román János: Sárospataki kerámia Bp. 1955.
45.o.

Lukovics János

a 19. n. utolsó felében (az 1900-as évek elejéig) önálló fazekasmester Sárospatakon
~~Rinkó János nevű fazekas özvegyét vette el, így vál~~
~~önállóvá~~.

Román János: Sárospataki kerámia. Bp. 1955-
27. o.

Lukovits István

cvád

Tér és Forma.

1942. 45. l. 46. l.

(Kerepesi-úti óvoda és bölcsöde, képekkel ~~keppel~~)

Terverte fenti

Lovagvárak II. 197.

Lukovits István

Lukovits István építészmérnök,
V. Hollán-u. 15/15. 114-544

Bptávb 1940 szept.

Lukovits István

építészmérnök a X

kr. Kerepesi-ut 33.

sz. ovodaépületet gyer-

mekokhonná és böl-

csödévé alakitott.

Halászkörép 1941.

45. f.

LUKOVICZKY ENDRE MŰVEI:

Grafika

1.	Fekvő nő	28x50 cm
2.	Nő galambbal	30x42 cm
3.	Nagymaroson	33x47 cm
4.	Nő csendélettel	33x46 cm
5.	Csendélet ablak előtt	47x17 cm

Fametszet

6.	A mezőn	31x38 cm
7.	B. Romlás virágai illusztr. 3 db	13x8 cm
8.	Puskin illusztrációk 2 db	15x25 cm
9.	Sortűz	19x63 cm
10.	Vietnam, dzsungel háború	45x30 cm
11.	Vietnam, robbanás	45x30 cm
12.	Vietnam, embermáglya	45x30 cm
13.	Siratók	67x25 cm
14.	Nővérek	15x12 cm
15.	Tájkép	15x12 cm
16.	Táj hegyekkel	15x12 cm

Monotypia

17.	Portrék I—II.	26x20 cm
18.	Jelkép I—II.	26x20 cm

Akvarell

19.	Hegy-völgy	53x37 cm
20.	Utcarészlet	53x37 cm
21.	Csendélet üvegekkel	53x37 cm
22.	Szobarészlet	53x37 cm
23.	Piros kompozíció	53x37 cm
24.	Rózsaszínű kompozíció	53x37 cm

Olaj

25.	Befőtt-eltevés	60x35 cm
26.	Önarckép	50x65 cm
27.	Kék-sárga	70x50 cm
28.	Csendélet	75x120 cm
29.	Kompozíció	73x91 cm
30.	Nő, csendélettel	120x69 cm
31.	Lelátás a hegyről	80x120 cm
32.	Dunántúli táj	94x100 cm

Fk.: Köteles István 66 11 FNyV 14 15803 — Fv.: Patyi Árpád

LUKOVICZKY ENDRE

KÉPCSARNOK

MEDNYÁNSZKY TEREM

Budapest, V. Tanács krt. 26.

LUKOVICZKY ENDRE

festőművész kiállítása

1966. november 19-től december 3-ig

*

Ötödik éve, hogy a pályán van Lukoviczky Endre, és azzal a szerény szándékkal mutatja meg a nyilvánosságnak műveit, hogy a végleges, egyéni stílus keresésének szinte kísérleti stádiumában bocsátja elénk festményeit és grafikáit. A műfajok tükrében több oldalról is szemügyre vehetjük tevékenységét, amely egyaránt tanúskodik spontán reflekciókról és alaposan végiggondolt felfedező útról.

Lukoviczky Endre 1939-ben született Békéscsabán. A helyi szlovák gimnáziumban érettségizett, de már 15 éves kora óta a képzőművészeti szakkör volt számára a legfontosabb. Nemcsak festett és rajzolt, hanem mindenféle anyaggal szívesen foglalkozott; fúrt, faragott, gyalult, tárgyakat készített. 1957-ben jelentkezett az Iparművészeti Főiskolára, ahol a textilszakra felvették. Rákosi Zoltán irányításával speciálisan a gobelinnel foglalkozott leginkább. Diplomamunkáját is e képtextil műfajban készítette el 1962-ben. Ezzel majdhogynem pontot is tett a gobelin munkák végére, mert néhány pályázati terv kivételével nem is érintkezett később e műfajjal. Az olyan méretű gobelin elkészítéséhez, amely grande art színvonalon tud megjelenni, annál magasabb összegű befektetés szükséges, mint amilyent egy kezdő művész elő tud teremteni. Igy esett, hogy végül is Lukoviczky a festéshez és grafikázáshoz pártolt.

Nem ment könnyen ez a váltás, az eredmények csak évek múltán jelentkeztek. A textilek halvány színvilága enerváltan hatott a vásznon, a statikus figurák a klasszikus térrendezésben banális látványt közöltek. E kezdeti állapot után a fordulat szinte észrevétlenül következett be. Visszatért a síkszerűség elvéhez. Mert újra dekoratív lenni és előítélet nélkül vállalt aktuális témákat, mindez meghozta az első sikereket. A Fiatal Képzőművészek Studiójának néhány belső pályázatán eredményesen szerepelt, díjakat nyert, ösztöndíjat kapott a szervezettől és megtalált önbizalommal alkotta meg anyagát, melynek javarésze e tárlaton látható.

A grafikát valahogy alkalmazott műfajként értelmezi. Részben illusztrál, részben magas művészi színvonalon röplapokat készít. A politikai tematika (pl. vietnami sorozat) szervesen kapcsolódik be grafikai stílusába. A klasszikus tónusellentétek pozitív—negatív formarendjén alapszik fametsző munkássága, de valószínű textiles multjából mentette át azt a szálszerű felületmotivációt, amely gazdagítja, lazítja konstruktív, szerkezetes foltjait. A maga nemén-rendjén belül nem is expresszív vagy agitátori a hangja ahogy társadalmi, politikai témáit feltárja, hanem a találó ábrázoló és megjelenítő motívumok szövetét adja, miként a megfontolt magyarázók. Hangsúlyozni kell munkásságának ezt a sajátosságát, azért is, mert e tekintetben nemigen támaszkodhatott előképekre.

Festészeti anyaga inkább műtermi jellegű; egy képzőművész emberi-szakmai meditációja vizuális eszközökkel. A képcímek

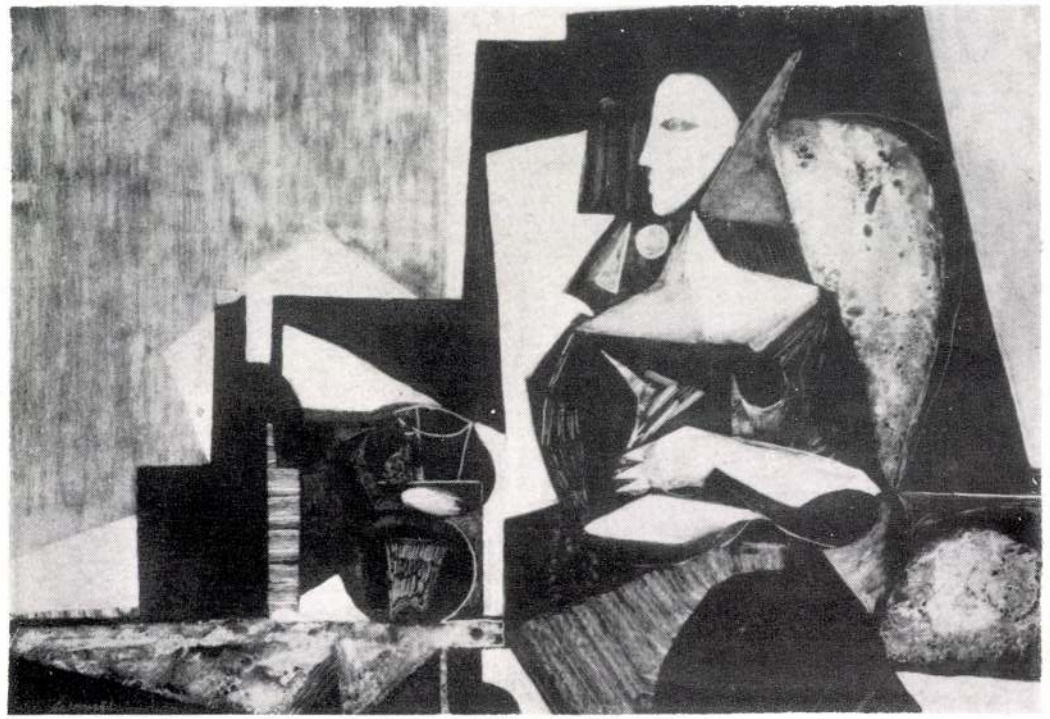

nem annyira a tartalomra utalnak, mint inkább csak a tárgyra, a motívumra, amely ürügyül, illetve kiinduló ponttul szolgált. Sok-sok természetelvű — mondhatnánk naturalista — rajz után pihenteti a témát, aztán a festői probléma szempontjai szerint képet fest az előmunkálatok emlékei alapján. Szemben a grafikákkal, a cél ezúttal az esztétikus kép-tárgy elkészítése. Kompozíciós rendszerek kipróbálása, a szimmetria oldása, nem kiegészítő, nem konszonáns színekből való építkezés, a tér megjelenítése síkszerű rendezéssel stb., stb., ez festményeinek alapproblémája. E csendes és következetes szakmai tevékenység azonban olyan hangulatos, nívós képeken bonyolódik — akár az akvarellekre, akár az olajokra gondolunk —, amelyek alapján gazdag tehetség jelenlétét feltételezhetjük, amely a megfelelő időpontban, amikor majd a belső indulat meg fogja ragadni a feltörő témát, tartalmat, komplett művészi munkában tudja azt majd közvetíteni a nézőnek. Legjobb olajfestményei és akvarelljeinek többsége már most elérik a vizuális sűrítettségnek az a fokát, ahol semmilyen magyarázat, mentegető szó nem szükségeltetik; önmaguk világában teljességgel fejezik ki Lukoviczky gondolatait, programját.

Nem lebecsülendő ez az eddigi eredmény és nagyon-nagyon szimpatikus az a művészi magatartás, hogy mostani stádiumát csak további munkássága kiinduló pontjának tartja.

Bolgár Kálmán

LUKOVICZKY ENDRE

1939-ben született Békéscsabán / 1939, in Békéscsaba geboren / Born in Békéscsaba, 1939 **Tanulmányok / Studien / Studies** 1962 Budapest Iparművészeti Főiskola **Önálló kiállítások / Einzelaustellungen / One man show 1963** Bercsényi Klub, Budapest, **1965** Mednyánszky Terem, Budapest **1967** Gödöllő, Miskolc, Szeged, Fiatal Művészek Klubja, Budapest **1968** Budapest, Szófia (Bulgária) **1969** Norwich, Bukarest, Skopje, Szentendre **1971** Nápoly, Budapest **1972** Skopje–Strumica, Szentendre **1974** Csók Galéria, Stúdió Galéria, Szabadka (Jugoszlávia) **1976** Nemzeti Galéria, Omszk (SSSR) **1977** Miskolc, Szentendre, Xilon 7 Friburg, San Paulo **1978** Xilon 8 Friburg, Vác, Nagykőrös, Strumica (Jugoszlávia), Moszkva, Faintarzia Vác **1979** Kőszeg, Salgótarján, Szentendre, Budapest **1980** Tapolca, Pest-megyei Tárlat, Szófia, Szegedi Nyári Tárlat **1981** Szentendre, Xilon 9 Friburg, Bécs **1982** Berlin, Södertalje Kunsthall (Svédország), Budapest, Groznjan (Jugoszlávia), Bécs, New York, Bázel **1983** Fransson Galéria Södertalje, Stockholm Layota Art, Suhl (NDK), Ankara, Athén **1984** Budapest, New York, Koppenhága, Róma **1985** Dachau (NSZK), Torontó, Nápoly Stúdió '85 **1986** Delmerhorst (NSZK), Szentendre, Bari (Olaszország) **1987** Bolzánó (Olaszország), Budapest, Szentendre **1988** Budapest, Szentendre **1989** Stockholm Art Fair, Budapest, Lágymányosi Közösségi Ház **1990** Szentendre Barcsay Ház, Amsterdam Signál Galéria, Hofheimer Galéria (Németország), Zürich Módus Vivendi Galéria; Budapest, Korona Galéria, Szentendre Műhely Galéria. Tanulmányúton volt több európai országban, valamint az USA-ban. Az Egyesült Államokban négyszer volt. Az amerikai építészet és festészet nagy hatással volt rá, úgy munkáira, mint mentalitására is. Számos munkája került magángyűjteményekbe és múzeumokba Magyarországon és külföldön is.

Hommage à Kandinsky 1.
Bp. Fénel 6, 1991

Feltartóztathatatlan, 1990. 80x120 cm olaj, vászon

Lukoviczki Endre

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

1964 MÁJ 11

JÖVŐ MÉRNÖKE

LUKOVICZKI ENDRE festőművész kiállítása nyílt meg a Bercsényi utcai kollégium klubjában május 10-én. A kiállítást Fajó János nyitotta meg. A kiállítás május 24-ig lesz nyitva délután 14—20 óráig.

A. N. VOJNOV. A MOSZK

ortakezesenek cime: Mate-

Lukoviczky Endre

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 JUL 10

NÓGRÁD

Salgótarján

— **1969 a gyermeki jogok éve** — hirdetik a salgótarjáni utcákon a nemrégiben megjelent nagyalakú plakátok, amelyet a DIVSZ adott ki. A falragaszokra kiírt pályázatot a magyar Lukoviczky Endre nyerte. A plakátokat elsősorban Nyugat-Európa országaiban ragasztották ki, de Magyarországra is eljutott belőlük pár példány.

100

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Lukovicky Endre

1966 NOV 17

Lukoviczky Endre festőmű-
vész kiállítása november 19-
én, szombaton nyílik meg a
Mednyánszky Teremben.

1021

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovicky Endre
SZABAD FÖLD
1960. JÚLIUS

1031

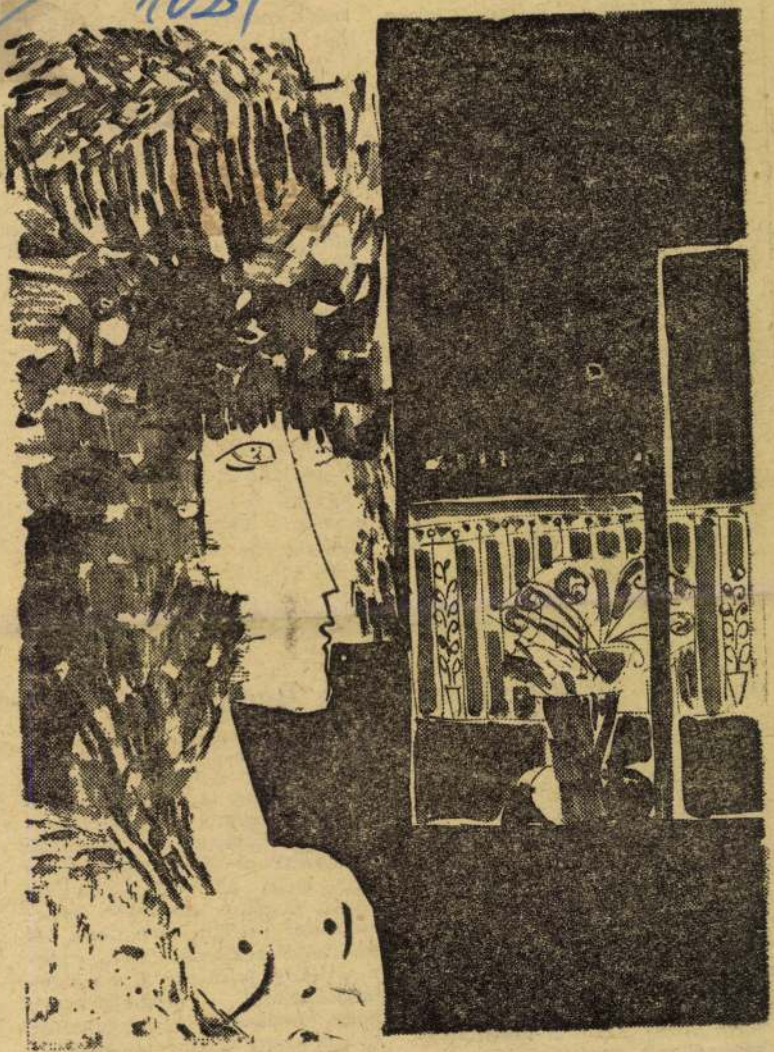

Leány az ablaknál
(Lukoviczky Endre rajza)

Szép teljesítmény volt, hogy a *Gemini 10.* elnevezésű, amerikai űrhajó űrrandevút hajtott végre az ugyancsak Föld körüli pályára juttatott *Agena 10.* célrakétával. Sikeresen elvégezték a két szerkezet összekapcsolását, sőt a *Gemini-űrhajó* hajtóanyagot is vett át az *Agena 10-től*, és ezzel 776 km-es rekordmagasságú, új pályára tért át (ez volt az embernek a Földtől való eddigi legnagyobb eltávolodása). *Collins* űrpilóta kilépett a világűrbe is rövid „sétára", amiközben a magával vitt értékes fényképezőgépet elvesztette. Úgy történhetett ez meg, hogy miközben kezeivel meg akarta fogni az ugyancsak súlytalanság állapotában lévő fényképezőgépet, azt kissé eltaszította magától. A közismert „köldökzsinór", mely az űrhajóst az űrhajóval összeköti, nyilván nem tette lehetővé, hogy utánamenjen az el-

[illegible]

február 3-án. Nos, azóta már a *Luna-sorozat* újabb tagjai is megtették a Föld és Hold közötti utat. Előbb a *Luna 10.* juttatott el értékes információkat a kutatókhoz a Hold körül végezve keringéseit, majd éppen a közeli napokban a *Luna 11.* 1640 kilogramm súlyú, önműködő űrállomást irányították a Hold körüli térségbe.

Hasonló kutatósorozatai az Egyesült Államoknak is vannak, sőt újabban már Franciaország is folytat űrkísérleteket. Ezekről egy másik alkalommal számolunk be majd.

B. I.

Aranykitermelés a Dunából

Sokat fejlődött a technika a folyók hordalékából való aranymosás első, primitív formái óta. Ma már korszerű aranymosókotrógépek szántják a folyók medrét olyan helyeken, ahol kifizetődőnek mutatkozik a kitermelés. Csallóközben több évszázados múltja van az aranymosásnak, sőt csehszlovák részről ipari méretű kitermelést is folytattak 1934—38 között Kolozsnéma község környékén.

Az arany a Duna hordalékában vékony, apró lemezkék formájában található. Az egy köbméterben előforduló mennyiségre vonatkozóan még nincsenek pontos adatok, régebbi tapasztalatokra támaszkodva 80—125 milligramm aranytartalomra lehet számítani egy köbméter hordalékban. Figyelembe véve azt, hogy az arany mellett egyéb értékes ásványi szemcsék, így például *cirkónium* is található a hordalékban, érdemes lenne felmérni a reális lehetőségeket. Megjegyzendő, hogy gazdaságossági szempontból az aranytermelést világszerte az egyébként is szükséges mederkotrással kötik egybe.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovitzky Endre

VILÁGOSSÁG

akit föl nem ver annyi ágyú,
rezzenti-é gyenge sírástok?

1021

Lukovitzky Endre: Anya gyermekével

agan keresztül ér

Az űrkutatás ho
A mesterséges égi
nálása alig egy é
lógiai, híradástec
dak máris bizon
célkitűzésekre, n
jelzése, az egész l
a Föld alakjának pontos meghatározása is sikerrel felhasználhatók.

S ami a megismerés szempontjából talán a leglényegesebb, az ember gyakorlati tevékenysége általuk került közvetlen kapcsolatba a világegyetemmel. Az ember a világűrben közlekedik s ott dolgozik. Még csak tudományos kutató munkát végez. De ha majd az ember eljut a Holdra és a bolygókra, ott kutatóállomásokat létesít, ezek berendezése, fenntartása, a munkához szükséges mesterséges környezet megteremtése során a *termelő munka* is kiterjed az égitestekre.

Az újabbkori csillagászat elvi síkon szolgáltatott bizonyítékokat a világ anyagi egységéről. Amikor a modern természettudomány a csillagászat által nyert eredményeket más területeken felhasználja, vagy amikor a csillagászat eredménnyel alkalmazza a Földön végzett kutatások során kialakult fizikai és más módszereket, pl. a színképelemzést, akkor a világ anyagi egységének elvére épít tudatosan vagy ösztönösen s minden új tudományos eredmény e tétel helyessége mellett szolgáltat új meg új bizonyítékokat. Az űrkutatás során pedig az ember gyakorlati tevékenységében és termelőmunkájában is „testet ölt" a földi és a Földön kívüli természet egysége. S ez kétségtelenül befolyásolja az ember gondolkodását is: a földi természet és a „csillagos ég birodalmának" hajdani megkülönböztetése mindinkább nyilvánvaló anakronizmussá válik, s átadja helyét a világ anyagi egységét tudatosító materialista világszemléletnek.

RÓKA GEDEON 551

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovicz Endre

ÉLET ÉS IRODALOM

1966 MAR 18

1021

Lukoviczky Endre: Ülő nő

volt. A sima, nagyv
mellett a rusztikus

Kovács Sándor: Csendélet

A KÉPZŐMŰVÉSZET RADNÓTIJA

Haulisch Lenke: Ámos. (Corvina).

Harminc-egynéhány év távolából magam elé idézem szőke körhajas, szelíd fejét, magas nyakú körpántos ingét (rubáska? talán igen — polgár-ijesztőnek többen hordtunk ilyet), amint minden délben leültünk a Rákóczi úton, majd az Üllői úton az egyetemi menza viaszosvászon terítésű asztalához a paprikáskrumplival vagy borsófőzelékkel gőzölgő egytál elé. Ámos Imre még annyit sem kapott meg a sorstól, mint vele egyívású költő-

figyelmet erre a festőre, ki korá
nak egyik legegyénibb, legpoét
kusabb, leglátomásosabb és
életútját tekintve — legtragiku
sabb sorsú magyar festőművész
volt. „Járkálj csak, halálraítélt
— e Radnóti-sor rettenete roko
nítja a festőt a költővel: ugyan
annak a generációnak a tagj
voltak, a félelemnek ugyanaz a
árnyéka borult rájuk, ugyanabba
az évben ölte meg őket a fasizmu
Egy halálraítélt nemzedék áldoza
ti vére piroslik és eszkomptált ki
végzése feketéllik Ámos dermesztő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1970 OKT 13

LUKOVITZKY ENDRE

7. Lukovitzky Endre és Bálint Ildikó

1021

„A moziban ültünk és a híradó ment. Mikor megláttam a plakátomat — a „külföldről jelentjükben" volt —, szerettem volna felugrani és mindenkinek elkiabálni: ez az én munkám, nézzétek! Nagyon büszke voltam."

A filmanyag Helsinkiből érkezett a magyar filmhíradóhoz. Az operatőr az ifjúsági világkongresszusról készített felvételeket. Az egyik képen, az előadó háta mögötti falon ott függött *Lukovitzky Endre* vietnami plakátja.

— Látta már máshol is?

— Egyszer a televízióban. Párizsi tüntetők vitték.

A plakát az A/1-es formátumnál nagyobb valamivel, Ausztriában, olasz gépeken nyomták, darabját — magyar pénzben — hat forintért. A DIVSZ küldte szét — a világnak szinte valamennyi országába eljutott.

— Sorozatot csináltam a DIVSZ-nek. Szeretem ezt a munkát.

— Nem tartja rangon alulinak? Hiszen festőművész...

— Ezért tartom rangon felülinek. Ezek a plakátok nem kerülnek rámába, nem akasztják csupasz falakra őket, hogy gyönyörködhessenek bennük. A plakátok tiltakoznak — a tüntetéseken fiatalok viszik, a házfalakra enyvvel ragasztják fel.

— A politizáló művészet híve?

— Nem lehet elzárkózni a politika elől... Nem is akarok. Aki ezt nem veszi tudomásul, nem alkothat maradandót. Vége annak az időnek, amikor elég volt „elolvasni" a képet, akinek tetszett, tetszett, akinek nem, nem... Ma mondanom kell valamit.

Mikor megkaptam a művésztelep lakóinak névsorát, *Bálint Ildikó* grafikusművészként szerepelt rajta. Zárójelben két kettőspont közé zárva ott volt az asszonyneve: Lukovitzkyné.

— Nem vagyok kizárólag grafikus. Csinálok grafikán kívül kisplasztikát, gobleint, festek is...

— Sikerei?

— Úgy érti, eladom-e a képeimet?

— Nemcsak úgy. Magában hordoz-e sikereket?

— A munkát. Festményeimet még nem adtam el. A jól

sikerültet sajnálom, a rosszat szégyellem.

— Miből élnek?

— Megbizatásokból. Plakát, goblein...

— Milyen mottót választana önmaga jellemzéséül?

— A mottókat ki nem állhatom. Sokszor mottókba bújunk a felelősség elől. Kassák Lajos mondása áll közel hozzám: „Mindenből minden lehet". Egyszer nagyon megsértettem egy idősebb szobrászművészt. Rám nézett és azt mondta: „Miért olyan ideges maga, Ildikó?" „Háborús gyerek vagyok." Fölcsattant: „Maguk mindig ezzel jönnek elő!" Rögtön feleltem: „Maguk meg ebből élnek" — és azóta nem találkoztam vele. Mástól tudom — kerül, megsértődött.

— Voltak nemrégen Jugoszláviában...

— Igen, meghívtak bennünket egy makedóniai kis falucskába. Művésztelepre. Nem nagyon tetszett. A társaság sznob volt és végtelenül beképzelt. Érkezett Leszkovácsból egy fiatalember, festő és azt vallotta magáról: „Nézzétek, én olyan vagyok, mint Thomas Mann... Ő mondta Svájcban — ahol én vagyok, ott a német kultúra..." Nevetni akartunk, de ő komolyan gondolta a kijelentést: Leszkovács a mai jugoszláv kultúra centruma.

— Mind a ketten Iparművészeti Főiskolát végeztek. Kisebbrendűségi érzés?

— Azért, hogy a többiek Képzőművészeti Főiskolába jártak? Míg tanultam, zavart... A telepen egyáltalán. Itt senki nem tartja többnek a képzősöket, mint az iparosokat.

Kint a ház előtt világoskék Simca.

— Nézze csak — fut előre *Lukovitzky Endre*. — Látni a helyét, ahol karamboloztam?

Végigbámulom a kocsi karosszériáját, tenyérnyi helyen, az első kerék fölött, fénytörés.

— Látni.

— Kár. Büszkélkedni akartam. Én kalapáltam ki. De azért jó munka, nem?

Az.

Tamás Ervin
Foto: Urbán Tamás

gyal.

ELUTAZOTT HERTTA KUUSINEN

Vasárnap délelőtt elutazott *Budapestről Hertta Kuusinen*, a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség elnöke. Az elnökasszony a szövetség negyedszázados jubileuma alkalmából összehívott ötnapos tanácskozáson vett részt, búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelentek a magyar nőmozgalom vezetői.

Különvonat az NDK-ból

Hazatérők

Vasárnap különvonattal hazaérkezett csaknem 350 fiatal, akik 3 éven át az NDK-ban dolgoztak. Különböző szakmákat sajátítottak el a többi között *Drezda, Erfurt* és *Eberbach* üzemeiben, gyáraiban. A Nyugati pályaudvaron a KISZ, a Munkaügyi Minisztérium és a Fővárosi Tanács képviselői, valamint a családtagok fogadták a hazatérő fiúkat és lányokat.

nevelés leghaté
ze is a szűkebb
ismerkedés.

Dr. Ortutay mikus, az Orsz
reti Bizottság
csolta az Akadé
majd azt mond
tudományos é
elsőrendűnek,
hogy a jövő ne
szerető, tiszta gondolkodású emberekké neveljük." Ezután sorra átadta az ország legkiválóbb honismereti szakköreit vezető tanároknak a kitüntetést és a pénzjutalmat.

Közöttük volt két Pest megyei pedagógus is. A rövid ünnepség után, amíg ki-ki elfogyasztotta a csésze feketét, igyekeztem róluk vázlatos „ceruzarajzot" készíteni.

Dr. Kovács Józsefné,

a ráckevei Ady Endre Gimnázium tanára:

— A férjem kezdte, úgy vettem át tőle nyolc éve, amikor a múzeum igazgatója lett. Körülbelül százhúsz dolgozatot írtak már a gyerekek, képzelje el, nyolcezer oldal! Így gyűlt össze az Árpád Múzeum anyaga is: fáradhatatlanul kutató gyerekkezek gyűjtögették.

— *Valóban szép...*

— A mi szakkörünk mentette meg az országban egyedüli szovjet front-faliújságot, mi

— És már öt szám megjelent a Csepel-szigeti füzetekből, most, a hatodikban a diákok dolgozatát bublikáljuk majd. Persze én is felhasználtam a dolgozatok anyagának egy részét. A mindennapi életben használt lehet venni a gyűjtésnek. Például: az fmsz most használni fogja azokat a szerb és német recepteket, amelyeket a lányaink gyűjtöttek.

Dr. Heltai Miklós,

a gödöllői Petőfi általános iskola tanára időközben „előkerül", mellénk telepszik. Őt kezdem faggatni.

— Nálunk legfontosabb a történelmi kabinet. Ez azt jelenti, hogy nem egyszerű osztályteremben tartjuk az órát, hanem szakteremben. Tíz tárlóban benne van az egész tananyag: régészeti kincsek, plakátok, gépek, újságok stb. Minden leckéhez megvan a konkrét, szemléletes anyag, így sokkal könnyebb és élvezetesebb a tanulás.

— *És a helytörténet?*

— Összegyűjtöttük a Tanácsköztársaság és a háború emlékeit. Gyakorta megyünk régészeti kirándulásra. Igyekszünk minden fellelhető anyagot összegyűjteni. A szakkör segítségével elkészült Gödöllő teljes története.

— *Más érdekesség?*

— Minden évben összeállítunk és bemutatunk egy-egy színpadi jelenetet. Móra Ferenc történeti novellái közül eddig négyet vittünk színre, nagy sikerrel. És bemutattuk a szakkör gyűjtőmunkáját is — dramatizálva. Jómagam 18 év alatt — a szakkör segítségével — állítottam össze a helytörténeti múzeum anyagát. A Tanácsköztársaságról és Stromfeld Aurélról írtam dolgozatot, díjat is nyertem vele a megyei pályázaton.

— *Hány tagja van a szakkörnek?*

Ketten válaszolnak egyszerre:

— Hivatalosan húsznál több nem lehet. De valójában 30—40 lelkes ifjúnál sosincs kevesebb.

(paládi)

---

zett irodánk van, hanem az ízléstelenség. Piros ragasztott szőnyeg, piros telefonkészülék, intarziás íróasztal, kifli alakúra hajlítva. Intarziás bárszekrény a sarokban, pontosan a szoba sarkának formájához és méretéhez szabatva. Süppedő, sky-heverő, fotel...

Sokáig voltunk szegények, de ez talán még rosszabb.

Visszatérve a mi pingpongasztalunkhoz. Kisvárosban sokan *fogják egymás kezét*, amikor meghúztuk a nadrágszíjat és földhöz csaptuk az aranytojást (Távozz tőlem, sátán), azonnal megkezdődött a sorbanállás a kenyérért. „Nyüzsög az ellenség a városban" — „N. N. pék szervezi a sorbanállást, szabotál!" — elég szép, hangzatos címeket adtunk, de a kenyér nem akart megszaporodni, Egerben sem, pedig ott igen sok a templom, de a mi munkánkon nem volt áldás. A pék erős ember volt, egy kézzel söpörte műhelyét, a péklapát nyelét is egy kézzel fogta, pedig a végén rajta volt a vekni. Mégsem ő volt az erős, hanem a női ész. Az egyik igazgatónőt ebben az időben Géza *kiszerkesztette*, némi visszaéléseket vélt felfedezni az üzemnél. Mondta a nő a péknek, nem kell agyonütni ezt a firkászt, azért börtön jár. Elküldött az alapszervezetnek egy levelet. Volt abban minden. Bárólány, a levitézlett osztály képviselői, bűnös szerelem, s mindennek főszereplője, negatív hőse Géza volt. Még arról is szót ejtett a följelentő, hogy a fiú a Koronába jár táncolni, holott az I-es körzetben is össztánc van szombaton. De ugyebár *büdös a proliszag*.

Aki nem bírta a proliszagot, annak mindössze egy inge és egy gatyája volt. És nagyon jó kedélye. De most eltörött a mécses. Kizárták a pártból, el kellett mennie a laptól. Hol van az édes háti kosár, a kínai kuli, a csizma, a motor?

A megyetitkár is új ember volt, én is. A megyetitkár egykor kubikos, most melegszívű, bölcs pártmunkás. Ahogy beszélt, már tudtam; jól áll a szénánk.

— Milyen erősen fogják ezek egymás kezét — gondolkodott hangosan.

— Fogjuk *mi is* erősen... — válaszoltam kérdezetlenül. Az ügyet rám bízta, jólesett a bizalom. Egy hét múlva tisztázódtak a „frontok", játszottunk tovább... Ötvenhat után találkoztam vele Szolnokon, rendőrkapitányként szolgálta osztálya igazságát. Most ismét megyetitkár. Amikor meghallotta az egri eseményeket, csak ennyit mondott:

— Látja, az ellenforradalom jobban szelektál. Azok jobban tudják, hogy ki az övéké és ki az ellenfeleiké. Ennyi tanulságot le kéne vonnunk ezekből a súlyos napokból.

Géza Rózsa Ferenc-díjat kapott, három magas kormánykitüntetést, otthon, immáron 24 éve egy helyben írja az újságot, naponként három cikket. Elvégezte az egyetemet, a pártfőiskolát, évek óta szövetségünk alelnöke, de regényét, drámáját még mindig nem fejezte be. Öregszik. Esténként Fiat kocsijával egy kis helyiség előtt parkíroz, benn vágni lehet a füstöt, kártyáznak és összevesznek az ultin. Vele, az I-es körzet volt, jelenleg nyugdíjas párttitkárával.

Kisvárosban az újságírásnak és az újságírónak különös varázsa van...

Következik:
Szentendre

„Nyaraló tsz-tagok"

A napokban megkezdődik a termelőszövetkezeti tagság őszi üdültetése. 15-én reggel harminc megyei tsz-tag érkezik meg a debreceni tsz-üdülőbe. Azt követően november elején újabb 30 fő indul el ugyancsak Debrecenbe. Majd december első napjaiban népesebb csoport piheni ki fáradalmait Hévízen. Az üdültetés költségét a megyei biztosítási önsegélyező csoport viseli.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lukoviczky Endre
ÉLET ÉS IRODALOM
1966 DEC 31
1021

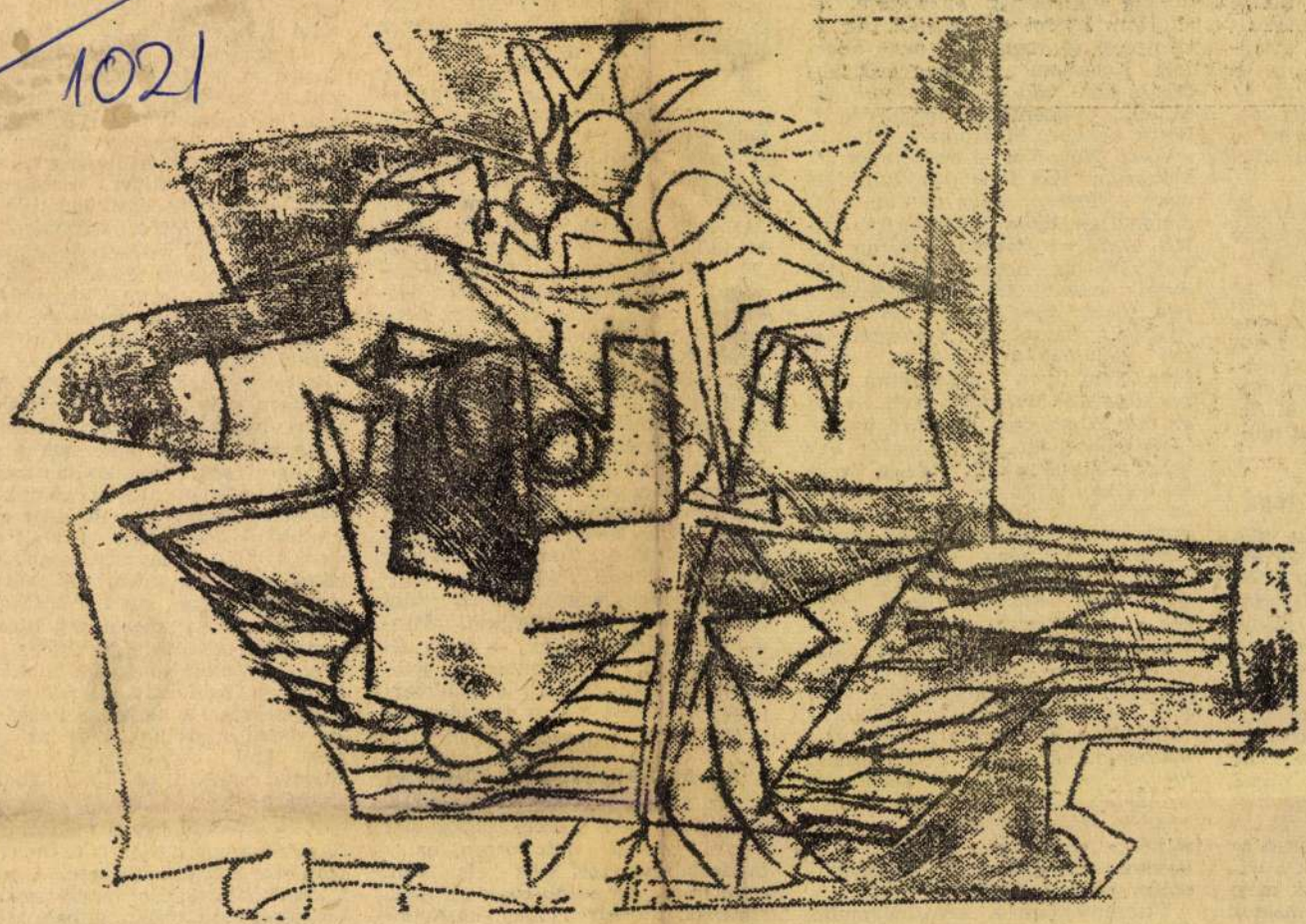

Lukoviczky Endre: Csendélet gyümölccsel

sapos kérdezés
a nagy csésze
darab húsom-
mintha világ-
ánta volna a
eréljen az, ki
mrot, úgy lát-
lni, még ha az
ra van is távol

éden, március
m megbocsátó
ssze a pincér-
sz vendéglőben
vörösbort kér-
e, hogy Lewis
csak a neve,
ciás és velem-
áni finom esp-
n élveztük. (Ez
ú ideig az utol-
om is.)

furcsa gép.)

béd után alig
Mintha közben
k volna a lá-
iben ötezer mé-
erültem volna.
en észrevették;
Amerikában a
axit kerestek,
tömbnyire vol-
„Mit érez?" —
kevesebb lenne
m. „Nem mint-
sebb. Meg kell
k-i levegőt. A
za elemészti az
t vannak a vá-
zem csak meg,
esült Nemzetek
m-e már fény-
dalról? Ugye
benne volna a

sapos kérdezés a nagy csésze darab húsom- mintha világ- ánta volna a eréljen az, ki mrot, úgy lát- lni, még ha az ra van is távol

éden, március m megbocsátó ssze a pincér- sz vendéglőben vörösbort kér- e, hogy Lewis csak a neve, ciás és velem- áni finom esp- n élveztük. (Ez ú ideig az utol- om is.)

furcsa gép.)

béd után alig Mintha közben k volna a lá- iben ötezer mé- erültem volna. en észrevették; Amerikában a axit kerestek, tömbnyire vol- „Mit érez?" — kevesebb lenne m. „Nem mint- sebb. Meg kell k-i levegőt. A za elemészti az t vannak a vá- zem csak meg, esült Nemzetek m-e már fény- dalról? Ugye benne volna a

...gyúrtam a kényelmes székben, de még mindig légszomjjal küzdöttem. Ki akartam nyitni az ablakot, de se kilincset, se fogantyút nem találtam. Kerestem a szoba másik ablakán, nem volt azon se. Nem értettem, átmentem megkérdezni Betty boxába. Megtudtam, hogy a modern New-York-i épületeken az ablakokat nem lehet kinyitni. Minek? A levegőt télen-nyáron kondicionálják, télen meleg fúj az ablak alatti rostélyból, nyáron hideg. Ést ezt hogy bírják? Köszönik, rosszul. De most még istenes, majd meglátom, mi lesz nyáron. Egyszerre gyengédséggel gondolok a Chelsea szállóra. Nem ilyen alumínium vázas, sötétzöld üvegfalas épület mint ez, de az ablakot ki lehet nyitni, legfeljebb megráz a kilincsén egy kicsit a statikus villamosság. Ezektől a kinvithatatlan ablakoktól egyszerre klausztrofóbiám támadt: hogy ezzel a szorongással éppen Amerika földjén fogok találkozni, meglepetésként ért. (És még nem tudtam, hogy nyáron a kinyitható ablakokhoz sem lehet nyúlni a léghűtő masina miatt. Mennyi perpatvarom támadt házigazdáimmal és a hotelesekkel, amikor fulladozva mégis felhúztam az ablakot! Közben a nevetéssel küszködtem, mert a léghűtés szent és sérthetetlen gépezetéhez egy másik gép képzete társult bennem, és ettől mindig nevetnem kellett, mint Pavlov kutyájának a csengettyűszóra. Ez így történt:)

Visszamentem a karosszékembe, elnyújtóztam, talán el is nyomott a buzgóság néhány percre. Frissebben ébredtem, el akartam menni. Intézet legilevelpapírjat használtam, ha akarnak, belekukkanthatnak. Betty másként értette, mert így válaszolt: „Hagyja csak, van a titkárságunkon egy nyalógép."

Nem értette azt sem, miért kezdek röhögni. „Mi ezen a mulatságos? *Licking-machine*, csak bele kell tenni a borítékokat..." Köszöntem, értettem. Azért nevete mert ez olyan kafkai. Vagy inkább tettem hozzá, s amit kimondtam, tisztában voltam vállalkozásom meddőségével, inkább karinthys. „Ez valami magyar Kafka-tanítvány?" — kérdezte. Mi mást felelhettem volna, mint azt, hogy nem tanítványa Kafkának, hanem kortársa. Később még sokszor előkerült beszélgetésekben Karinthy Frigyes, s ilyenkor hozzátettem, a polgárok meghökkentésére: „egyébként Ionesco az ő tanítványa". Ezen az első napon még nem volt nálam, de azután már beszereztem Karinthy Énekleckéjét. Bementem a csodálatos New York Public Librarybe és kimásoltam egy magyar Karinthy-kötetből. Egyetemi hallgatóságoknak vagy vacsora utáni party-kon le-lefordítottam. Mindenki ismerte Ionesco — hogy finom legyek — hasontárgyú jelenetét és nem győztek csodálkozni nagy szellemek titkos egymásratalálásán.

(Az autóbuszvezető dicsérete)

Sikerült meggyőznöm vendéglátóimat, hogy nem taxin szeretnék menni, hanem autóbuszon, ez is tapasztalatszerzés. Az is volt, egyébként. Az autóbuszok tágasak, szélesek, ülőhely csak hosszanti van bennük, gyakran közlekednek és minden második utcasarkon megállnak. Ez a *minden második*

Ezen meghúzott e... a kezébe ömlött a váltópénz, ezt viszont az én markomba nyomta. Megköszöntem és igyekeztem a kocsi belsejébe, mint fegyelmezett pesti utas. „Hé, miszter, hova megy!" — szólt utánam a buszvezető. Megálltam és semmit sem értettem. Valamit makogtam, hogy fizettem már, most adta vissza a pénzt. Most már rám mordult, hogy ne tréfáljak vele, sok a dolga. Az utasok nyomakodtak mögöttem, a már bennlévők maguk elé meredek. Senki sem törődött a mi vitánkkal. Gondoltam, tizenöt cent nem a világ, valamiért tandíjat fizetek most, de miért? (Z. bátyám magyarázta meg, másnap a Chelsea szállóban: a buszvezetőnek tilos levonnia a felváltott pénzből a jegy árát, sőt neki magának a három ötcentest bele sem szabad ejtenie a perselybe. A teljes összeget adja vissza a dollárból és az utasnak kell bedobnia a viteldíjat. Miért? Szabály, az Amerikában is szabály.)

A buszvezető iránti méltatlankodásom hamar elpárolgott, mert figyeltem, hogyan dolgozik. A New York-i közlekedés zűrzavarában, idegességében, rohanásaiban, kicentizett előrehaladásban vezet naphosszat s közben folyton meg kell állnia. Menet közben csak balkéz-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉS MEGYEI
NÉPÚJSÁG
Lukovicz Endre
1971 JAN

„A békéscsabai képzőművészeti szakkörnek sokat köszönhetek"

— Beszélgetés Lukoviczky Endre festőművésszel —

Amikor beléptem a budapesti Mednyánszky-kiállítóterembe, már várt rám. Mosolyogva integetett felém, hogy észrevegyem, majd belém karolt, hogy végigkalauzoljon első önálló kiállításán. Lukoviczky Endre, ez a rendkívül szimpatikus fiatal művész azon kevés emberek közé tartozik, akikkel az újságírónak könnyű boldogulni. Mosolygó arcáról látom, örül a találkozásunknak.

— Öt éve festek — mondja magáról a fiatal művész — s eddigi erőfeszítéseimet mutatja ez a kiállítás. Tudom, hogy alkotásaim alapján még nem egy érett művészt lát a közönség, de ezzel a kiállítással a célom csak az volt, hogy stíluskeresésem kísérleteit bocsássam a nyilvánosság elé.

— Mikor és hol kezdett foglalkozni a képzőművészettel?

— Békéscsabán születtem és ott is érettségiztem 1957-ben a szlovák gimnáziumban. Szüleim most is ott élnek. Tizenöt éves korom óta a városi képzőművészeti szakkör volt számomra a legfontosabb. Sokat köszönhetek neki, mert ez keltette fel bennem a képzőművészet iránti szeretetet. Sokat festettem, rajzoltam, s fából különféle tárgyakat készítettem. Az érettségi után az Iparművészeti Főiskola textilszakán folytattam tanulmányaimat.

— Melyik tanárára gondol a legszívesebben? Hatott tanárai művészete az ön alkotó módszerére?

— Országos hírű tanáraim voltak, mint pl. Hincz Gyula Kossuth-díjas és Rákosi Zoltán. Különösen Rákosi Zoltántól tanultam sokat. Irányítása alatt a gobelinnel foglalkoztam leginkább. Nem állíthatnám azonban, hogy művészi módszereiket átvettem volna. A főiskola elvégzése után a gobelinmunkával többet nem is érintkeztem. A gobelinkészítéshez sokkal nagyobb anyagi befektetés szükséges, mint amilyet egy magamfajta kezdő művész elő tud teremteni. Így aztán a grafikánál és a festészetnél kötöttem ki.

Elbeszélése alapján el tudtam képzelni, mit jelentett számára ez a váltás, egyik napról a másikra otthagyni a gobelint és belemélyedni a grafikába és a festészetbe. Hosszú, munkával teli évek csak lassan érlelték a sikert. Otthagyta a textilek halvány színvilágát, s a statikus figurák klasszikus térelrendezésében való ábrázolását, s visszatért a síkszerűség elvéhez. Jelentkeztek az első sikerek is. A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának pályázatain s a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon díjakat nyert.

— Ebben az évben három hónapot a művészet hazájában, Olaszországban töltöttem. Itt tanulmányoztam a mai modern olasz grafikát és a nagy klasszikusok műveit is. Nehezen tudnám elmondani azt az érzést, amelyet Leonardo da Vinci, Michelangelo és más olasz mester híres alkotásával való első találkozásomkor éreztem. Szemtől-szembe állni az eddig csak reprodukcióról ismert művekkel valami lenyűgöző, csodálatos!

— Minden művésznek megvan a saját alkotó módszere. Önnél hogyan születik meg egy mű?

— Rengeteget utazom és mindenhol sokat festek természet után. A sok rajzolás után pihentetem a témát, majd néhány hónappal később megfestem a képet.

Igen, Lukoviczky Endre festészete inkább műtermi jellegű; rengeteg vizuális emlékből áll össze nála a kompozíció. Festményei jól mutatják a kompozíciós rendszerek kipróbálását, jellemző rájuk a szimmetria oldása, a nem konszonáns színekből való építés, a tér síkszerű rendezése stb. Legjobb festményei és grafikái már most teljességgel fejezik ki a fiatal művész magas művészi szintjét, s művészi programját.

Bárkányi Zoltán

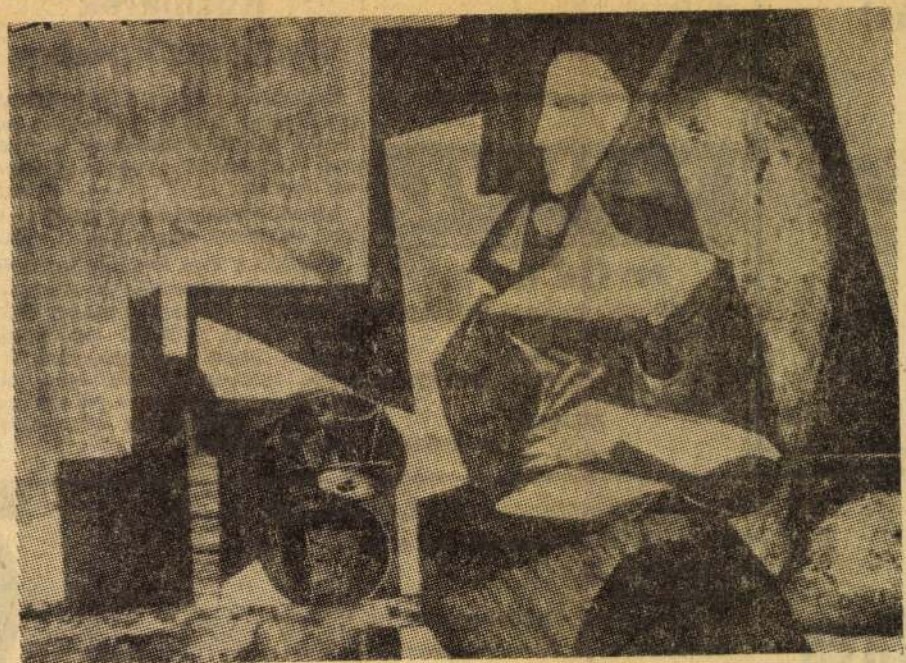

Lukoviczky Endre

Nő csendélettel

...kiadó. Ér-
...h utca 12.
130638

...lékhelyisé-
...telekkel.
130641

...zobás laká-
...Érdeklőd-
...z utca 1.
106891

...bejáratot, napi
... órára — esetleg bentlakással Békéscsabára. Cím a kiadóban. 392

Idős személy gondozását lakásért vállalom. Levél „Megbízható" jeligére a lapkiadóba. 377

Szappancserélés zsiradékért mindennap Békéscsabán, Bartók Béla út 29. alatt. 106869

Műhelyhelyiséget keresek belterületen. Ajánlatokat Békéscsabára, Beloiannisz utca 1 szám alá kérek. 106890

ESSEN
APUNKBAN:

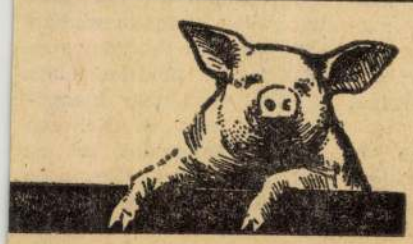

hizlaló gazdák!
elem!
ővített biztosítás!

NUÁR ELSEJÉTŐL az állattartók
azdaságukban tartott összes
nónapnál idősebb) sertésre
ényes háztáji biztosítást köthetnek.
egség vagy baleset következtében elhullt
nyszervágott) VALAMENNYI sertésért
térítést fizet az Állami Biztosító.
irtérítési összeget és sok más előnyt
táji biztosítás.
esetén a megtérülés összegét
LE.
adnak az Állami Biztosító fiókjai,
i, helyi megbízottai
vetkezetek. x

Mozi

JANUÁR 1.

Békési Bástya: A Nagy Medve fiai. **Békéscsabai Brigád:** fél 4 és 7 órakor: Egy magyar nábob és Kárpáthy Zoltán. **Békéscsabai Szabadság:** 3 és 6 óra 30 perckor: Egy magyar nábob és Kárpáthy Zoltán. **Békéscsabai Terv:** fél 4 és fél 6-kor: 101 kiskutya; fél 8-kor: Az állhatatos feleség. **Gyomai Szabadság:** Vérrel megpecsételve. **Gyulai Erkel:** A fáraó I—II. **Gyulai Petőfi:** A fáraó I—II. **Mezőkovácsházi Vörös Október:** 3 és 5 órakor: Mese a 12 találatról; 7 órakor: A férfi egészen más. **Orosházi Béke:** Zorba, a görög. **Orosházi Partizán:** 4 órakor: Én és a gengszter; 6 és 8 órakor: Tom Jones. **Sarkadi Petőfi:** Nyugodj meg, kedves. **Szarvasi Táncsics:** 4 órakor: Nyúl kolléga házassága; 6 és negyed 9-kor: Házasság olasz módra. **Szeghalmi Ady:** A lányrabló.

JANUÁR 2.

Békési Bástya: A Nagy Medve fiai. **Békéscsabai Brigád:** fél 4 és 7 órakor: Egy magyar nábob és Kárpáthy Zoltán. **Békéscsabai Szabadság:** 5 órakor: Egy magyar nábob és Kárpáthy Zoltán. **Békéscsabai Terv:** Az állhatatos feleség. **Gyomai Szabadság:** Vérrel megpecsételve. **Gyulai Erkel:** A fáraó I—II. **Gyulai Petőfi:** A fáraó I—II. **Mezőkovácsházi Vörös Október:** Aknaveszély nincs. **Orosházi Béke:** Zorba, a görög. **Orosházi Partizán:** Tom Jones. **Sarkadi Petőfi:** Bűntény a leányiskolában. **Szarvasi Táncsics:** Házasság olasz módra. **Szeghalmi Ady:** A 26 hős.

SZÍNHÁZ
műsora

Január 1-én, vasárnap 19.30 órakor **Körösladányban:**

A BOHÓC

Január 1-én, vasárnap 19.30 órakor **Békéscsabán:**

LILIOMFI

(Bajor-bérlet)

AM

1967. J

9.58 Sp... a király... vevő géppel. Kisfilm. 11.40 Kisfilm. 11.50 Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének újévi üdvözlete. 12.05 Koncert J. Strauss műveiből. 15.48 A Magyar Hirdető műsora. 16.00 Rodolfó bűvésziskolája. 16.20 Utazás jegy nélkül. Bibi-Hanun nyomában. 16.50 Magyar mesterek: Gulácsy Lajos. Kisfilm. 17.20 Filmösszeállítás. 18.20 A nagy kaland. Magyarul beszélő olasz film. (10 éven felülieknek.) 19.50 Esti mese. 20.00 Tv-híradó. 20.20 Sporthírek. 20.30 Princ, a katona. Az idegenlégió. (Tv-filmsorozat VI. rész.) (14 éven felülieknek.) 21.05 Újévi szórakoztató műsor. 22.25 Tv-híradó — 2. kiadás.

A román tv műsora

Vasárnap

17.00 Zenés műsor gyermekeknek. 18.00 Tv-híradó. 18.15 Román játékfilm. 20.00 Újévi műsor. 22.15 Hírek. Időjárásjelentés.

Hétfő

17.00 Gyermekműsor. 18.00 Tv-híradó. 18.15 Újévi műsor. 19.00 Híres előadóművészek. 20.00 Filmcsillagok. 21.45 Hírek. Időjárásjelentés.

Közületek munkaerőigénye

Technikumot végzett gépcsoportvezetőt legalább 5 éves gyakorlattal felvesz a Magyar—Csehszlovák Barátság Tsz, Csabaszabadi. Fizetés megegyezés szerint. 106871

Rakodómunkásokat vesz fel az orosházi MÉH-telep, Huba utca 31. 130657

Legalább 5 éves termelőszövetkezeti gyakorlattal rendelkező mérlegképes főkönyvelőt keresünk azonnali belépésre. Fizetés a 16/1964 FM-rendelet alapján. Lakást nem biztosítunk. Erkölcsi bizonyítvány szükséges. 3500 kh. Utazási költségtérítés felvétel esetén. Vörös Október Mg Termelőszövetkezet, Mezőtúr. x

MA esedékes

a kötelező gépjárműszavatossági biztosítás 1967. évi díja.
Január 31-ig pótlékmentesen befizethető.
Évi biztosítási díj:

magánautó	460 Ft
motorkerékpár (oldalkocsival is),	
rendszámos segédmotorkerékpár	100 Ft

Felvilágosítást fiókjaink adnak **ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ** x

!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 DEC 10
Magyar Ifjúság

Lukoviczky Endre

„Esztétikus kép=tárgy"

LUKOVICZKY ENDRE KIÁLLÍTÁSA

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója — novemberben — Lukoviczky Endre festőművész grafikai munkáit, fametszeteit, monotípiáit, akvarelljeit és olajképeit mutatta be a Mednyánszky-teremben. A művész 1962-ben végezte el az Iparművészeti Főiskolán a textilszakot; rendszeresen részt vett a stúdió kiállításain, legutóbb a vietnami kiállításon szerepelt.

Most bemutatott munkáit elsősorban a kubizmus különböző szakaszaiból származó stílusjegyek jellemzik, de egyes képein megtalálhatók más, elvont irányzatok stílusjegyei is. Sajnos, a kiállított munkákból *nem tűnik ki, hogy milyen belső, művészi indítékok fordították figyelmét a századunk első évtizedeiben virágzó irányzat felé.* Azok a problémák, amelyek a kubizmust akkor Franciaországban életre keltették, ma már ott sem aktuálisak. Nálunk abban az időben sem voltak azok; s nem időszerűek ma sem.

Az sem állítható, hogy azért nyúlt a kubizmushoz és más, elvont irányzat kifejezésmódjához, mert annak segítségével mélyebben, meggyőzőbben akarja megfogalmazni a korunkat, társadalmunkat jellemző problémákat. Stílus vagy stílusjegyek adaptálása, megfelelő társadalmi légkör nélkül, mindig provincializmushoz vezet. Ez a vonás, sajnos, a kiállított munkákra is jellemző.

Bolgár Kálmán a katalógushoz írt előszavában ugyan magyarázatot kíván adni arra a kérdésre, hogy mi késztette Lukoviczkyt a hagyományosnak mondható kifejezésmódtól való eltérésre. Indoklása nem meggyőző. Azt írja:

„A textilek halvány színvilága enerváltan hatott a vásznon, a statikus figurák a klasszikus térrendezésben banális látványt kösöltek."

Banális látványt a képzőművészeti alkotások abban az esetben „közölnek", amikor a művésznek nincs személyes mondanivalója, s amikor közhelyeket ismétel. De ez független a stílustól. A mondanivaló hiánya vagy a közhely akkor is banális látványt nyújt, ha azt az elvont művészet stílusjegyeivel önti formába a festőművész.

Bolgár Kálmán maga is elismeri, hogy a kiállított képekben egyelőre nem fedezhető fel tartalmi mondanivaló. Hiszen ezt írja, a festészeti anyagról szólva:

„Szemben a grafikákkal, a cél ezúttal az esztétikus kép-tárgy elkészítése. Kompozíciós rendszerek kipróbálása, a szimmetria oldása, nem kiegészítő, nem konszonáns színekből való építkezés, a tér megjelenítése síkszerű rendezéssel stb., stb., ez festményeinek alapproblémája. E csendes és következetes szakmai tevékenység azonban olyan hangulatos, nívós képeken bonyolódik — akár az akvarellekre, akár az olajokra gondolunk —, amelyek alapján gazdag tehetség jelenlétét feltételezhetjük, amely a megfelelő időpontban, amikor majd a belső indulat meg fogja ragadni a feltörő témát, tartalmat, komplett művészi munkában tudja azt majd közvetíteni a nézőnek."

Lukoviczky képein alapjában naturalisztikus szemlélet tükröződik. Nem állítható, hogy anakronisztikusan ugyan, de a kubizmus problémáiban merült volna el. A kubisztikus formafelbontás képein csak külsőségesen és felszínesen jelentkezik *(Hegytető, Csendélet)*, vagy eredeti értelmétől megfosztottan, perspektívikus ábrázolással keveredve, határozatlan foltokban, puhán, erőtlenül érzelmes festőlességben feloldottan jelenik meg *(Nő csendélettel)*. A szintetikus kubizmus sajátos vonásaira utaló *Befötteltevés* sem tudja leplezni naturalista szemléletét. Hiányzik a szintetikus kubista műveknek jellemző ereje, expresszivitása. A naturalista formákat csak átrajzolta, de nem fogalmazta át. Politikai tárgyú képein *(Vietnam, dzsungelháború; Vietnam, robbanás; Vietnam, embermáglya)* a jelenséget, a fényhatást, a felszabadult energia elemi erejét ábrázolja ugyan, de nem utal a tartalomra; az agresszió dehumanitására.

A *Stúdió 66* kiállításon a kifüggesztett jelmondatokban — többek között — ezt olvashattuk:

„A művészet társadalmi szükséglet."

Viszont a stúdió tagjainak három egyéni kiállítása (Molnár Sándor, Kátay Mihály és most Lukoviczky Endre) felveti azt a nagyon lényeges kérdést: vajon társadalmunknak szüksége van-e effajta művészi megnyilvánulásokra?

Ujvári Béla

A rövidesen véget érő 1966-os esztendőben valóban jelentős változások következtek be az afrikai kontinens országaiban. Az 1960-as esztendő szinte robbanásszerű változásai után, amelynek eredményeként Afrika 17 gyarmata elnyerte alkotmányjogi önállóságát, a fejlődés egy újabb és bonyolultabb szakasza következett. A kolonializmus elleni harcban könnyebb volt egy frontba kovácsolni a különböző politikai áramlatokat, míg a hatalom elnyerése után ezek az áramlatok a legtöbb országban egymás ellen fordultak. Felszínre kerültek a gyarmati örökségként átvett súlyos gazdasági és társadalmi problémák.

A belső ellentmondások helyenkénti éles kirobbanása együtt járt azzal az ellentmondással, amelyet a 60-as esztendők csapásaiból kilábolt neokolonializmus indított Afrika független országai ellen. Ugyanakkor Afrika fejlődése egyre inkább elmaradt a fejlett tőkés országok gazdasági növekedése mögött. A mintegy 270 millió lakost számláló Afrika ma is mindössze 2,2 százalékkal járul a világ ipari termeléséhez. Pedig ezen a kontinensen él a földkerekség népességének 7,1 százaléka. A *nyersanyagárak* — a rezet, urániumot és néhány más bányaterméket kivéve — tovább *csökkentek*, míg az iparcikkek ára világszerte *emelkedő* tendenciát mutat. Afrika egyszerűen nem tudott lépést tartani azzal a rohamos ipari fejlődéssel, amely a legutóbbi évtizedben világszerte kibontakozott.

Afrika helyzetét súlyosbítja, hogy a lakosság gyorsabban szaporodik, mint a termelt javak mennyisége. Még az olyan, viszonylag gyors ütemben iparosodó ország, mint az Egyesült Arab Köztársaság is, amely az asszuáni gáttól nemcsak villanyenergiát, hanem új, megművelhető öntözéses földterületeket kap — küzd a népesség-szaporulat [illegible] problémákkal. A legutóbbi

Lesotho, az idén függetlenné vált Basutóföld (lakóinak száma 900 ezer, fővárosa Maseru) miniszterelnöke, Leabua Jonathan, aki együttműködést keres az országát körülvevő fajvédő Dél-Afrikával.
(Foto: NBI)

szágok további előnyt szereznének. A jelenlegi ütemben az afrikai országok a mostani fejlett államokat csupán 80—200 év alatt érnék utol.

A kairói szimpóziumon rámutattak, milyen áthidalhatatlannak látszó nehézségek állnak az iparosítás előtt. Néhánytól eltekintve egyetlen afrikai ország sem lenne képes évi félmillió tonna kapacitású, egyetlen közepes nagyságú acélgyár termékeit felhasználni. Pedig a kontinens, *mint egész, kedvező feltételek fölött rendelkezik korszerű ipar kiépítéséhez.* Afrikában termelik ki a kapitalista világ uránjának 23,5 százalékát, a réz 25,5, a mangánérc 41,5, a krómérc 45,5, s a gyémánt 97,6 százalékát. Afrikában található a világ vízienergetikai készleteinek mintegy 40 százaléka. Ez a természeti gazdagság azonban *nem egyenletesen oszlik meg* a kontinens 39 független országa között. Az iparosítás akadályai közé tartozik az egyes nemzeti piacok kicsiny volta, s a vásárlóerő rendkívül alacsony színvonala.

Hogyan lehetne kijutni ebből a helyzetből? — ez a kérdés változatlanul választ vár a legtöbb afrikai országban. Mali, Guinea, az Egyesült Arab Köztársaság, Tanzánia és a legutóbbi időben hozzájuk csatlakozott Brazzaville-Kongó *a fejlődés nem kapitalista* útjának példáját mutatja. A kairói szimpózium arra a következtetésre jutott, hogy *a belső tartalékok mozgósításán* kívül a jövőben a külföldi se-

Hiába
afrikai
lyok es
kában.
szágban
osztályo
az úgyn
kolonial

1966-ban két afrikai ország — Botswana és Lesotho — lett független. Képünkön Botswana (a korábban Becsuánaföldnek nevezett félmilliós sivatagi ország) első miniszterelnöke a függetlenségi bálon a kenti hercegnővel.
(Foto Archiv)

réteg egyre inkább szemben találja magát a változatlanul kisemmizett és elnyomott munkások, parasztok és kisemberek tömegével.

Az afrikai „elit"

Erről az afrikai „elitről" érdemes részletesebben is szót ejteni. Az imperializmus már a gyarmati elnyomás korszakában a szó szoros értelmében kitermelte és megvásárol-

-ko
le
isz
nto
(I
a
t-A
et
és portugál gyar
lan és feltétel n
sának kérdésebe
leg aligha várha
ezekben a kérdé
A függetlenség
láncfolyamata, „
— sokunkban na
zott reményeket
„anyaországokban
akkor készültek
térjenek egykori
új módszerekkel
politikát. Afrika
szemben találták
lem új formáival
a belső probló
azonban egybefo
nializmus elleni
Hosszú küzdele
jelenség, hogy e
folyamatban épp
gok haladnak le
előre, melyek
utat járják.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 DEC 13.
MAGYAR NEMZET

Lukoviczky Endre

festőművész kiállítása

1224

A *Mednyánszky Terem* új kiállításán ismét fiatal festő mutatkozik be a látogatóknak. *Lukoviczky* Endre öt éve végezte el az Iparművészeti Főiskola textiltervezői szakát, a festészet azonban főiskolás kora óta vonzotta — s amikor tanulmányait befejezte, véglegesen a piktúra mellett döntött. Mostani tárlatán már kizárólag festményeket és grafikákat mutat be.

Lukoviczky kiállításának tanulsága szerint — e periódusában a kubizmus bűvöletében dolgozik. Vásznainak és grafikáinak legnagyobb része ebben a stílusban készült, hű tükreként a reprodukciós könyvek közismert ábráinak. A modorrá degradált kubizmus azután alaposan meg is bosszulja magát: a néző nehezen tud kontaktust találni a kompozíciókkal, legfeljebb Picasso, Braque és a többi mester nevét mormolja, ahogy képzeletében felderengni látja egy-egy műveket a látottak hatására. Lukoviczky művészi felelősségérzésében természetesen nincs jogunk kételkedni. Témái, mint például a Vietnam harcával foglalkozó három lap, azt mutatják, hogy érti korunk problémáit és hallatni akarja hangját velük kapcsolatban. A kubizmus felszínes használata azonban — amellyel megfosztja magát az elmélyült kifejezés lehetőségétől — dadogásba fullasztja legszebb szándékait is.

H. Gy.

követelik: tartsák tiszteletben a genfi egyezményeket, vonják ki Dél-Vietnamból az idegen csapatokat és ismerjék el a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Frontot, a dél-vietnami nép jogos képviselőjét.

— Minden jel arra mutat, hogy a Vietnami Hét eseménysorozata beváltja reményeinket. Gyűlések, találkozók és más összejövetelek ezrei szerepelnek a programokban. Az ország valamennyi KISZ-alapszervezetében megismerkednek a fiatalok a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front történetével, harcaival, sikereivel, amelyek az egész haladó emberiség rokonszenvét kivívták. Tiltakozó gyűléseket és más demonstrációkon foglalnak állást az Egyesült Államok agressziója ellen. Salgótarjánban, Tatabányán, Zalaegerszegen, Dunaújvárosban és Debrecenben nagygyűléseket, tüntetéseket rendeznek, amelyekre a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front

NEON REKLÁM

tervezését, készítését, szerelését végzi a Siófoki Szolgáltató Ktsz. Fényreklámkészítő üzeme. Meglevő berendezései karbantartására kössön

KOMMUNÁLIS

szerződést.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VALÓSÁG
1967 JUN

Lukovicky Endre

1021

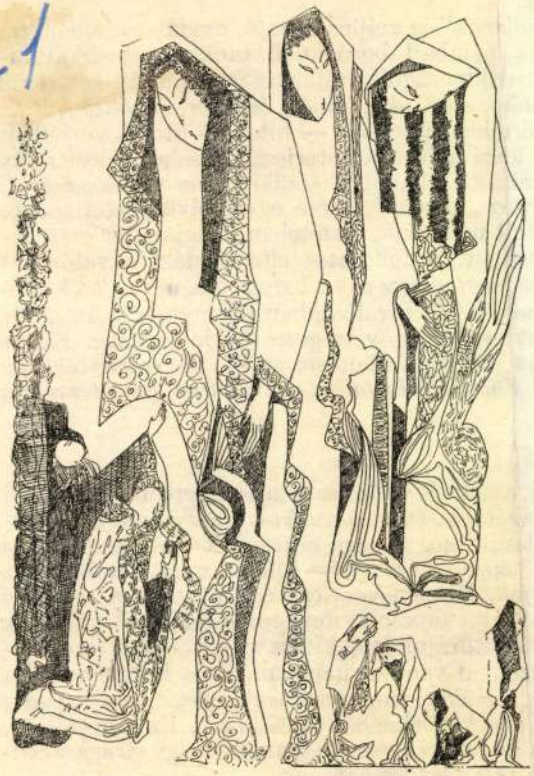

Lukoviczky Endre: Japán versekhez

képbe sűrűsödik: *A megbántott Föld ha kihűl, / eg Flo*
— a két sor egymásutánja — fontos itt is: kifejezi
lehetőségét, és a „mégis" reménységét.

Az utódok, akik a „művelhető csillagok"-ig szá
a Spanyolhonban fosztogató bandának, bamba tábo
vonuló söpredéknek — legjellemzőbb tulajdonságuk,
leírja, kiemeli a költő: *Mert mi teremtünk szép, okos*
Egész életén, költészetén követhető értelem-tisztele
még fokozódik. Az emberi szellemet idézi a fasizmu
ereje megőrzéséért, szólongatja az értelmetlen halálba készülő ember védekezésével, utolsó, görcsös kapaszkodásával: mert az „üres űr" érzése egyre elviselhetetlenebb. A Flóra-versek megritkulnak, a szeretett nő alakja, a szerelem hangjai már csak áttételekben és utalásokban kapnak hangot. A fokozatos eltávolodást a valóságos távollét is mélyíthette. *Félnek emlékeim, mert messze van a kedves.* Megújulnak a kétségek, már nemcsak a szerelem értékében, a teljes valóságban bizonytalan. Az „üres űrrel" való küzdelemhez pedig rendíthetetlen szövetségesre lenne szükség. Ekkor szólal meg újra az Edit-versek hangja; végleges döntésre szólít: *Ne méricskéld, ne latold magadat. / Ölj öledbe, ha kellek. / Vagy fölkél s falhoz veti a harag, / mint a részeg a poharat, / e szesztelen szerelmet.*

A szövetség, amely több a szerelemnél, amely úgy fűz össze két embert, hogy értelem és ösztön vonzódása egyenrangúan és szétválaszthatatlanul olvad össze; ez a szövetség József Attila életében sohasem valósult meg a maga teljességében és mindennapi realitásában. A Flóra-versek éppúgy képzelt házak üres telken, mint korábban az *Óda;* vágy és ábránd szülte építmények. Minden vers egy-egy tervrajz a *szövetség* modelljéhez, egy — általánosan — *lehetséges* kapcsolat megteremtéséhez. A modellek az igényből születtek, szerkezetük és struktúrájuk kialakítása az egyén, a társadalom és a természet kérdéseire adott válaszokkal van összhangban. Ez a harmónia adja érvényes igazságukat, művészi-emberi hitelüket, megformálásuk jellegzetessége pedig a személyes valóra váltás lehetetlenségének félelméből táplálkozik. Ez a kettősség, a szorongás és a reménység két pálya közé feszíti a verseket, amelyek így elrugaszkodnak a konkrét valóságtól, de *esztétikai valóságot* teremtenek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI HÍRLAP

Lukovicsky Endre

1900 NOV 18

— Lukoviczky Endre festőművész kiállítása szombaton délután nyílik meg a Mednyánszky teremben. (V., Tanács körút 26).

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

Lukovics Endre
1965 NOV 19
1021

NYITÁS: MA DÉLBEN

Kiállítások hete

Mint minden szombaton, ma délben is több kiállítást nyitnak meg a főváros kiállítótermeiben. A *Magyar Fotóművészet 125 éve* című kiállítást a Nemzeti Galériában rendezik meg. A Képcsarnok két művész kiállításának megnyitójára küldött meghívót —. Az egyik *Lukoviczky Endréé* a Mednyánszky-teremben, a másik *Szilágyi Ilonáé* a Derkovits-teremben.

Három német grafikusművész — *Fritz Cremer, Arno Mohr* és *Hans Theo Richter* — munkái láthatók a Kulturális Kapcsolatok Intézetének rendezésében a Műcsarnokban.

Lukoviczky Endre
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 [illegible]
VALÓSÁG
1021

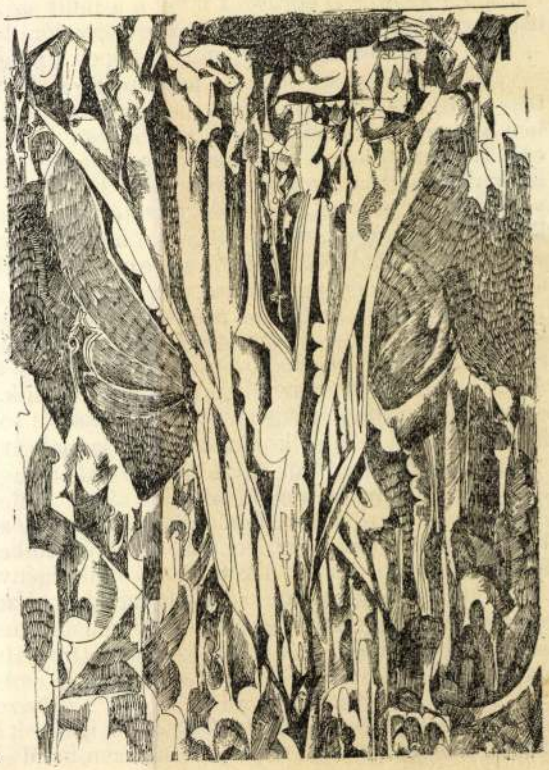

Lukoviczky Endre rajza

súlyos műfaji ellentmondásokat szül
sát, amelyet az építészet adott fejlődésén
eszmei tartalommal sem lehetett magyarázn
szerkezeti funkciók és az esztétikai hatások
ves kapcsolat. Az építészet technikai és m
hanem egymással szemben működve, néha
ságban lépett kényszerházasságra. A tört
folytán a keletkező építészet inkább a múl
lista, sőt álhumanista, eklektikus művészet
— más művészeti ágak területén — éppen a

A történelem folyamán a művészi formálás igénye nemcsak egy-egy tárgy, alkotás egyedi valóságára irányult, hanem a többé-kevésbé tágabb környezetre is, melyben a tárgyak, valóságelemek valamilyen módon együttest alkottak. Ekkor már az esztétikai tartalom a tárgyak, valóságelemek egymáshoz való viszonyában, kapcsolatának módjában, rendjében is jelentkezett. A tárgyak, alkotások egymáshoz való viszonyának ez az új, más jellegű esztétikai tartalma olyan többletet jelent, amit külön-külön egy-egy tárgy önmagában nem hordoz. Ezt a többletet közhasználatú szóval komplex hatásnak szoktuk nevezni, s valójában azt értjük ezen, hogy a tárgyak, elemek hatása nem egyszerűen összegeződik, hanem szinte meghatványozódik.

A szocialista realizmus problematikája a környezetalakításban sajátosan jelentkezik. Az általános, ma már eléggé tisztázott elvi megállapítások — amelyeket a Kulturális Elméleti Munkaközösség irányelvei is tükröznek — alapul szolgálhatnak. Az általános elveken azonban túl kell mennünk. Az esztétikai és történeti szemlélet egységében, tudományos igényű esztétikai és történeti analízisek kapcsán körvonalozódhatnak a feladat konkrét megoldásának útjai.

Minden emberi mű, így a megformált tárgyi környezet is az alkotásra irányuló igény és az anyagi, technikai adottságok dialektikus harcának, kölcsönhatásának eredménye. A történeti fejlődésben, a termelőerők és termelési viszonyok alapján bontakoznak ki azok az igények, amelyek emberi művek, alkotások keletkezésének kiindulópontjai. Ez az alkotásra irányuló igény találja szemben magát a rendelkezésre álló anyagi, technikai adottságokkal. Ezek dialektikus harcából születik az alkotás. Minden alkotás egy-egy komponens, amely az adott természeti, anyagi valóság talajából kinőve, azt többé-kevésbé átformálva, de mindenképpen abba ágyazódva és egymásra átsugározva alkot eredőt, az ember-alakította környezetet.

Az igények a társadalom fejlődésével változnak, alakulnak. E változás általános keretén belül differenciálódnak aztán az igények helyileg, nemzeti, kultúrtáji sajátosságok szerint, s még tovább — mindezen belül — az egyéni, művészi törekvéseknek

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 dec 10
LUDOVE NOVINY

Budapest, 8. dec. 1966.

Ľudové noviny

1021

Rozhovor s Endre Lukoviczkým

Keď som vstúpil do výstavnej sály Mednyánszkeho, už čakal na mňa a usmievavo mi kýval rukou, aby som ho zbadal, a aby ma povodil po výstavnej sále a ukázal mi svoju

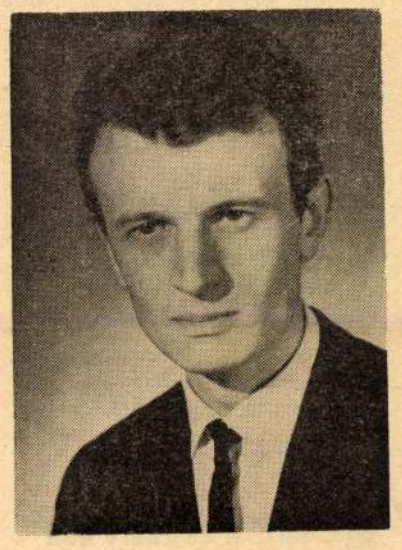

prvú samostatnú výstavu. Endre Lukoviczky, tento mimoriadne sympatický mladý umelec, patrí medzi tých zriedkavých ľudí, s ktorými má novinár ľahkú prácu. Na moje otázky vyčerpajúco odpovedá.

— *Päť rokov maľujem* — hovorí o sebe E. Lukoviczký — *a námaha týchto rokov je stelesnená v tejto výstave. Viem, že nie sú to ešte úplne zrelé diela, ale mojou zámienkou bolo predniesť verejnosti doterajšie moje pokusy o vytvorenie svojho konečného štýlu a tvorivej metódy.*

— *Kde a kedy ste sa začali zaoberať výtvarníctvom?*

— *Som rodákom z Békéscsaby, pochádzam zo slovenskej sedliackej rodiny. Tu som chodil aj do školy. Roku 1957 som maturoval v slovenskom gymnáziu. Samozrejme výtvarníctvom som sa začal zaoberať skorej. Keď som mal 15 rokov, už som bol členom výtvarníckeho krúžku. Mnoho som kreslil, maľoval a z dreva strúhal rôzne predmety. Po maturite som pokračoval v svojich štúdiách na budapestianskej priemyselnej výtvarníckej vysokej škole. A bez skromnosti môžem povedať, že tieto roky majú veľký význam v mojom živote.*

— *Na ktorých svojich profesorov radi myslíte? Má vplyv niektorý z nich na vašu umeleckú metódu?*

— *Mal som známych profesorov, ako sú grafik Gyula Hincz, Laureát Kossuthovej ceny a Zoltán Rákosi. Hlavne od Z. Rákosiho som sa mnoho naučil. Pod jeho vedením som sa zaoberal gobelínovým umením. Nemôžem však tvrdiť, že by som bol prevzal ich umelecké metódy. Po skončení vysokej školy týmto umeleckým druhom som sa už ani nezaoberal. K tkaniu gobelínov sú však potrebné i hmotné prostriedky* — poznamenal — *a to som nikdy nemal.*

Ako mi rozprával, vedel som si predstaviť, čo znamenalo pre neho z jedného dňa na druhý nechať gobelíny a vhĺbiť sa do grafiky a maliarstva. Plod zdĺhavej a vytrvalej práce len pomaly zrel. V rámci výstav Štúdia mladých výtvarníkov si získal niekoľko prvých a druhých cien.

— *V tomto roku tri mesiace som strávil v Taliansku, v krajine umenia. Preštudoval som si súčasnú modernú taliansku grafiku a diela veľkých klasikov. Ťažko by som vedel opísať ten pocit, ktorý som cítil pri prvom mojom stretnutí so svetoznámymi dielami Leonarda da Vinciho, Michelangela a iných italských klasikov. Slovom bol to pocit očarujúci.*

— *Ako sa zrodí vaše dielo?*

— *Mnoho cestujem a všade mnoho kreslím podľa modelu. Napriek tomu na tieto kresby sa len o niekoľko mesiacov znovu pozriem a podľa pamäti komponujem svoje maľby.*

Opravdu, umenie E. Lukoviczkého je skorej rázu ateliérneho. I tituly jeho obrazov poukazujú skôr len na predmet a motív a nie na obsah obrazu. Jeho diela sú skôr náladové kompozície vysokej umeleckej úrovne. I jeho grafiky, z ktorých spomenieme diela politickej tematiky (séria o Vietname) sú skorej dekoratívneho rázu a sú organickou zložkou jeho umenia.

Z. Bárkányi

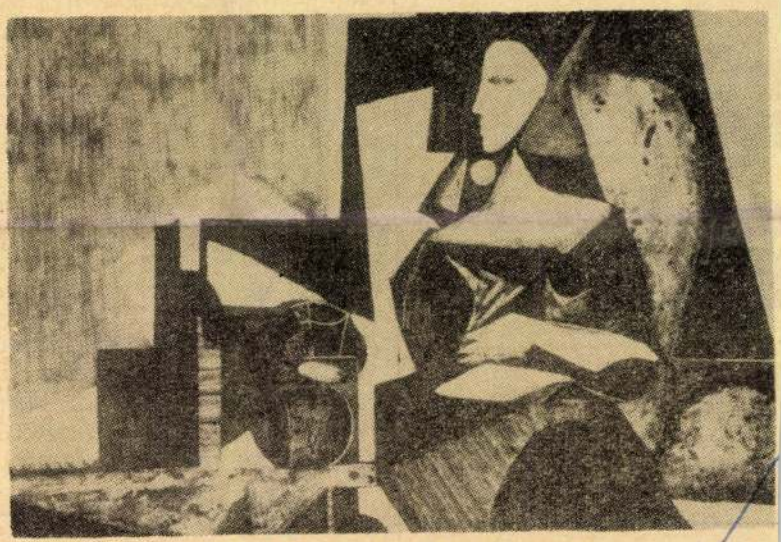

Endre Lukoviczký: Žena a zátišie

Mladým mamičkám

Dojčenské čkanie

Sú dojčatá, ktorým sa po nakrmení prí všetkej starostlivosti začne čkať. Niekedy sa čkanie začne úplne bez príčiny. Býva to v prvom druhom a treťom mesiaci. Čkanie môže trvať pol hodiny i dlhšie a nedá sa obvyklými prostriedkami utíšiť. Na dieťati nevidíme, žeby mu čkanie robilo nejaké ťažkosti, ibaže niekedy dochádza ku grckaniu. To je pre matku nepríjemné. Tvár, bielizeň nemluvňaťa sú ustavične vlhké, dieťa treba stále preobliekať a pohyby pritom dieťa zas len dráždia do ďalšieho čkania.

Čkavka sa odstráni pokojom. Matka si má uvedomiť, že tu nejde o chorobu, ale iba o nepríjemnosť. S takým dieťaťom treba zaobchádzať pozorne, aby sa nevzrušovalo a aby sa s ním príliš nehýbalo. Ak sa dieťaťu aj napriek takejto pozornosti ustavične čká, treba sa poradiť s lekárom, či je dieťa nie prekrmované, lebo aj príliš naplnený žalúdok vyvoláva čkanie.

Dobrá rada nad zlato

* Čistenie elektrického sporáka alebo sporáka vôbec a zvlášť platne, nie je príjemná práca. Ak sa ešte pri pražení mäsa poffkajú platne masťou, alebo ak vykypí mlieko a káva, tým je táto práca nepríjemnejšia. Aby sa nám nestalo, že nám masť bude frkať, do nádoby kde pražíme mäso, pridáme trochu suchého hrachu alebo fazule. Niekedy aj trochu vody veľmi dobre pomáha.

* Skoro pre všetky druhy koláčov dobre je použiť mäkkú múku, ale na krémy a pudingy používajme výlučne ostrú múku. Lepšie sa nám vydaria.

* Ak je polievka už mastná, mastnú vrstvu ľahko zoberieme aj takto : dve lyžičky zachladíme vo vode a s nimi zozbierame masť. Masť sa zalepí na chladnú lyžicu. Zopakujte to niekoľkokrát a uvidíte, že sa vám to podarí.

* Nepríjemnú vôňu pri čistení rýb odstránime takto : ruky umyjeme vo vode, do ktorej sme pridali trochu octu a do nádob pridávame trochu horčice, ktorá vôňu po rybách pohltí.

Kosygin vo Francúzsku

(Pokr. z. 1. str.)

podmienka pre spoločné rozvíjanie určitých priemyselných odborov.

— *Domnievame sa, že naše vzťahy s Francúzskom sa vyvíjajú priaznivo* — povedal — *a Sovietsky zväz vykoná všetko v záujme ich ďalšieho upevnenia.*

Odpovedajúc na otázky týkajúce sa Vietnamu a sovietsko-amerických vzťahov, Kosygin prehlásil: — *Predovšetkým treba ukončiť vietnamskú vojnu. Vytváranie sa stykov medzi Sovietskym zväzom a Spojenými štátmi v mnohom závisí od toho, ako ju ukončíme.*

— *Podľa našej mienky vietnamskú vojnu treba ukončiť na podklade podmienok nastolených ministerským predsedom Vietnamskej dem. republiky Pham Van Dongom, ako i Národným frontom oslobodenia južného Vietnamu. Vy dobre poznáte program štyroch bodov VDR a piatich bodov Národného frontu. Sovietsky zväz podporuje tento program a je toho názoru, že vojnu vo Vietname treba ukončiť na podklade týchto bodov.*

Záverom Kosygin poznamenal: nezávisle od vzťahov medzi Sovietskym zväzom a Spojenými štátmi, priateľstvo s Francúzskom zostane trvalé.

Sovietska vládna delegácia 9. decembra odcestovala z Francúzska do vlasti.

U Thant opäť generálnym tajomníkom OSN

Na plenárnom zasadnutí Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov koncom týždňa U Thant bol opäť zvolený za generálneho tajomníka OSN na ďalších päť rokov. Keď na tribúne po výsledkoch hlasovania zaujal kreslo generálneho tajomníka a ujal sa slova, vítal ho búrlivý potlesk.

U Thant vo svojej reči vyjadril vďaku za dôveru voči nemu a odvolával sa na svoje rozhodnutie zo začiatku septembra, keď sa mienil vzdať tejto významnej funkcie. V dobre informovaných kruhoch OSN nebolo tajomstvom, že príčinou U Thantového úmyslu bolo rozšírenie agresívnej vojny Američanov vo Vietname. — *Myslel som,* — povedal o. i. — *že zmena osoby generálneho tajomníka v danej situácii by urýchlila riešenie vážnych medzinárodných konfliktov a napomohla veci mieru. Avšak moja mienka sa stretla s protikladným názorom Bezpečnostnej rady a Valného zhromaždenia OSN, podľa ktorého moje rozhodnutie zostať aj naďalej vo funkcii generálneho tajomníka by slúžilo vyšším záujmom Organizácie Spojených národov a bolo by pozitívnych činiteľom.* — U Thant ďalej zdôraznil, že od začiatku septembra v medzinárodnej situácii nedošlo k žiadnym takým zmenám, ktoré by oprávňovali ľudstvo robiť si pekné nádeje. — *Nebezpečie ohrozujúce mier v mnohých oblastiach sveta, predovšetkým ale vo Vietname, i naďalej je pre mňa znepokojujúcim, ba zarmucujúcim javom,* — vyhlásil.

— *Stále sa stupňujúca vojnová kríza ma núti vynakladať nové zvýšené úsilie za vec mieru. Tento problém už od dávneho času je a i v nasledujúcich mesiacoch bude stredobodom môjho snaženia. Využijem každú príležitosť na zdôraznenie toho, že*

Vallomás

ESZMÉLET*

Bennem öleli meg hősét
az újnak készülő világ
József Attila

Mert a történelem irama fölgyorsult s olyan bőségben árad a világ, hogy gyakran csak a körvonalak, vagy csak a részletek látszanak, mert a kérdések úgy elborítják a szívet és az elmét, hogy a cselekvésre semmi erő nem marad — szükség van a válaszokra. Okos határok, tudós próféták kellenek, akik sugallataikat a közgazdaságtan képleteivel magyarázzák, költők, akik az értelem romantikáját ébresztgetik, és példaképek, akik az elindulásban segítenek.

A példaképek ma nem személyek — inkább struktúrák, modellek, cselekvést-segítő, szabadságra-vezérlő, nyílt szerkezetek, amelyekben a kor hőse megfogalmazhatja, továbbépítheti magát és a világot; szerkezetek, amelyeket megszüntetve őrizhet a leghűségesebben. A példa, az ürügy, az alkalom keresése és megragadása, mint keresés és kötődés, maga is érv a közöny és a széthullás ellen. Nem a lét értelmét, legvégső képletét kutatom, nem az egyetlen és fénylő magot, a mindenség-egyenletet keresem, de nem nyugodhatok bele a vallás, a filozófia, a tudomány és a művészet egymástól független, csak önmagában logikus világainak, e külön világok egyidejű létezésének elismerésébe sem. Rendet keresek, de nyugtalan vagyok és a nyugtalanság elterjedésében reménykedem. Rendet keresek, és helyet a rendben, amely nemcsak megengedi, de megkívánja az autonóm személyiség aktivitását. A tiltó etikák, a „ne tedd"-ek után a „tedd"-ek kora következik. A világ tudja a gondolatot, ismeri a módszert, próbálta a következményt, forradalmak és háborúk villámlásai közben, a pusztítás laboratóriumában megalkotta az Eszközt, mely közös jövőbe parancsolja. Századunk — ma már kétségtelen — a technika, a természettudományok százada, de azon fordul meg közös jövője, hogy az eszköz forradalmát egyesíteni tudja-e az ember forradalmával, az űrkutatás gondolatát a szocializmus gondolatával, az elegendő étel és ital megszerzését a szépség és az igazság keresésével.

A példaképek nemcsak az elindulásban, az első mozdulatban segíthetnek, jelenlétük megkönnyítheti a mindennap újrakezdődő harcot is, mert a rend, a szabadság, a harmónia soha nem lehet befejezett. A fogalmak, eszmék és eszmények önmaguk ellen fordulnak, eltorzulnak, megmerevednek vagy kiürülnek, ha az ember mozdulatlanságával hűtlen lesz hozzájuk. A forradalom a változást: távolodást és közeledést, az örökös erőfeszítést, a szüntelen újrafogalmazást hívja, és arra int: érettségedből, felnőttségedből gőg, szerelmedből, új idillt teremtő szövetségedből unalom és megszokás lesz, nagyszerű látomásaid a jövőről, a később születő emberiségről rosszízű feliratokká, szólamokká változnak, ha nem éled át újra és újra, ha nem alakítod egyre tökéletesebbé. A keskeny sínen billegő, kitárt karú gyerek is minden lépésnél újból megkeresi egyensúlyát. És az egyensúly nem azonos a megalkuvással, nem semmisíti meg, inkább fönntartja a végleteket, és elmélyíti vonzásukat. Az egyensúly a végletek közege, közlekedési tere, egyetlen lehetőség a cselekvésre. A megelégedett, a múltján kérődző öntudatlan társa, cinkosa a halálnak; nem ismeri az egyensúly tágasságát. Jorge Semprun írja: „Én nem akarok régi frontharcossá válni. Nem vagyok régi frontharcos. Én majdani frontharcos vagyok."

A távolodás áramában boldogan ismerem fel a nekem oly drága összefüggéseket, és hűségesen követem változásaikat. Követem, mert a változás nem független tőlem, az új alakban az én erőfeszítésem is benne van. Tagadásaim, romboló mozdulataim beépülnek új világomba, a szomorú vagy dacos „nem"-ek nélkül a büszke „igen"-ek is hitelüket vesztik. Az igenekre pedig nagy szükség van, mert a rombolás szolgálhat ugyan pozitív célokat, lehet az építés megkerülhetetlen feltétele, de maga az építés nem lehet. Ha személyiségemet meg akarom fogalmazni: föl akarom építeni — nem hagyatkozhatom a tagadásra. Újra föl kell tenni a száz éve elhangzott kérdéseket: Ki vagyok én? Mi az én feladatom? Mit kell tennem és mivé kell

* Bevezetés egy készülő József Attila-könyvhöz

lennem? És a válaszoknak nem a fölösleges, hanem a nélkülözhetetlen ember képét kell megrajzolniok.

A nélkülözhetetlen ember legfőbb jellemzője, hogy korszerű személyiségébe egyenlő arányban olvasztja be a kollektivizmus és az „individualizmus" gondolatát; egy közösség annál fejlettebb, minél nagyobb autonómiával bírnak tagjai, minél jobban különböznek mindenki mástól, minél jobban, teljesebben valósíthatják meg önmaguk lehetőségeit a többiekért, minél boldogabban élnek a jelenben, mely a múltból jön és a jövőért van. Egyén és közösség viszonya csak dialektikus lehet, érdekük nem előzi meg, áthatja egymást; kettősüket nem zavarja semmiféle sorrend. A nélkülözhetetlen ember XX. századi fajtájáról írta József Attila:

Uj nép, másfajta raj.
Másként ejtjük a szót, fejünkön
másként tapad a haj.

Az eszmélet egyre világosabb ege alatt a XX. századi nélkülözhetetlen ember keresni kezdi hát ezt a másfajta rajt, a másként beszélő, majdani frontharcosok közösségét. A keresés keserű tapasztalatokkal jár. A szörnyű társadalom öntőformái föllazultak, változtak, a raj előtt megnyílt a repülés távlata, de a megvalósulás olyan bonyodalmakat hozott, amelyek válsággal fenyegetnek. Az eredeti raj, akinek fején azért tapadt másként a haj, mert evidenciaként élte át a változás szükségességét, nehezen talál kapcsolatot az új rajokkal; az újakkal, akik a változó viszonyok, átmeneti formák között, az evidencia mámoros közegétől megfosztva nyújtogatják kezüket kapaszkodó után. Az optimális modell talán középütt, az egyensúlyi állapotban rejtőzik; az első nemzedéknek elfogulatlan distanciára, a másodiknak meg elfogult pártosságra van szüksége.

Egyre többet tudhatok meg magamról és a világról, egyre mélyebbre hatolhatok belső világomba, és egyre távolabb tekinthetek. Felnőtt emberré lenni! Ismerni önmagam és a világot! Megváltoztatni önmagam és megváltoztatni a világot! A jelszavak újra meg újra visszatérnek. Az embernek kell, hogy így tágítsa személyiségét, hogy ujjaiban érzékelje a csillagok rezgését, rakéták és naprendszerek mozgását, sejtjeinek változását. De a mikro- és makrokozmosz átölelésében mindenekelőtt az embert kell éreznie, önmaga mélységeit, és embertársait — a tőle legmesszebb élőt is. Egyre többünket kínoz az a gondolat, hogy óriási különbség van a magunk és embertársaink életviszonya, lehetősége között, és hogy ez a különbség megszüntethető a modern tudomány és technika kiterjesztésével. Az ember tágítja önmagát, és érezni kezdi a már elfelejtett éhséget, szomjúságot, azt a megaláztatást, amely valahol Ázsiában pusztítja a saját fajtáját. Lelkiismeretem minden lecsapolatlan mocsárral szennyesebb. És nem szaporíthatom a vétkeimet azzal, hogy nem gondolok erre, hogy nem veszek tudomást róla. Tudnom kell, éreznem és értenem, hogy lázadhassak ellene, hogy lázadhassak önmagam ellen. Az ember felnőtt akar lenni, tudja, hogy így nehezebb, mégis így akarja. „Igen, tán volna még egy, a gondolat, ez nagykorúvá tenne, önerődre bízván, hogy válassz jó és rossz között"—írja Madách *Az ember tragédiájában*, és ezt följegyezheti magának minden felnövő nemzedék, nemzet, és a felnövő emberiség is. A jó és a rossz azonban önmagában kevés: a cselekvő ember, aki nem az ítélet, hanem a teremtés szabadságát kívánja, tudni akarja a világban levő rossz nevét is, hogy fölismerhesse és jóvá tehesse. A gondolat önmagában mit sem ér, az egyéni és a közösségi önismeret a változtatás nélkül csak a lelkifurdalást mélyíti el — ami már több a gondolatnál, de még mindig kevesebb a cselekvésnél. A tett még mindig messze van tőlem — csak a vágyódást érzem ujjaimban, mint a csillagok és a rakéták rezgését. Legjobb erőimet ennek a távolságnak az áthidalása emészti föl, a tettért teszek, a cselekvésért cselekszem, és lemaradok a tényleges harcról. Nem a világ ellentmondásait oldozom-kötözöm, azért küzdök, hogy az oldás-kötés közelébe jussak. Hasonló vagyok a város ostromára induló katonához, aki a külső vizesárokba botlik és elpusztul, mielőtt a falakhoz jutna. Az álharcok elégedett folytatói, a vizesárkok hősei persze megteremtik a gyászos szerep ideológiáját, fölmutatják a nemtelen mártíromság lobogóit, de én gyűlölöm ezeket az ideológusokat. Lehet, hogy vannak személyek és nemzedékek, akik a történelemben mártírsorsra jutnak vagy az észrevétlenség, az értelmetlen, harc nélküli pusztulás megalázó csapdáiba hullanak, de aki él, és aki bír öntudatával, ezt sohasem ismerheti el: nem emelheti a szükségszerűség magasába.

A boldogság, amely a mindig változó jelen megragadása, maga is változás, mozgás: az idő és a történelem, a közösség és az egyén együtthaladásának érzékelése. Közbülső állapot, de nem várakozás; értelme nem a beteljesülés, de a beteljesülések nélkül értelmetlen. A boldogság lehetőség a szabadságra; feltételei a közösségtől és az egyéntől függnek. A közösségi feltételeket, az éhség, a szomjúság, a testi és a szellemi megaláztatás fölszámolását megszerezheti, biztosíthatja magának az ember, és ebben az a tudat sem fékezheti, hogy mindez csak szükséges és nem elégséges: a halál, a betegség, a szeretetlenség kiszámíthatatlan csapásai még boldogtalanná tehetik.

Nem hiszek a túlvilágban és semmiféle „földöntúli" üdvözülésben, a boldogság jelenidejűségét követelem

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

magamnak, embertársaimnak, és nem utódaimnak, az eljövendő nemzedékeknek. A boldogságnak nincs méltóbb és jogosabb igénylője az élő embernél, és a jövőnek nincs nagyszerűbb ígérete, biztosabb esélye, mintha boldog múltból táplálkozhat. Az egyes ember kerülhet olyan helyzetbe, hogy választania kell egyéni boldogsága és a közösség boldogsága, élete és a történelem igaza között, feláldozhatja önmagát, de áldozatát nem avathatja általános elvvé az álszent utókor. Vajda János keservesen-józan, indulatos *Önbírálat*ában írja 1862-ben: „A meddig csak halál kellett a hazáért, addig a haza nem panaszkodhatott, hogy cserbenhagyták . . . És még is. . .? És még is. . .?! Annyi szív, hiába szakadt meg a honért?! Vajjon talán az idők úgy fordultak, miszerint a haza valami egyebet, és nem csupán vért kíván fiaitól?" Vajda szavai máig tartják érvényességüket: hatalmasabb az a rend, az a világ, ahol az embernek nem meghalni, hanem élni kell a közösségért. Az egyén saját sorsában az emberiség sorsát is választja; eszményeinek kialakítása, önmegvalósítása a többiek életét is formálja, mint mérték és követelmény. Boldognak kell hát lennie, mert boldognak akarja látni az embert.

Az önfeláldozás, a mártíromság, a heroikus helytállás lesüllyedhet az öncélú moralizmus embertelen régióiba, ahol elveszíti eredeti jelentését és már nem helytállás többé, hanem kibúvó, fölmentés, szörnyű magyarázat. Cél és módszer helyet cserél, fölismerhetetlenül összekeveredik. Már csak küzdelem a küzdésért, helytállás a helytállásért. Félek a moralizálóktól és a vizesárkok hőseitől, akik iszonyú egyetértésben találkoznak. József Attila azt írja *Ars poetica*jában:

Nincs alku — én hadd legyek boldog!
Másként akárki meggyaláz
s megjelölnek pirosló foltok,
elissza nedveim a láz.

A gyalázat, akárcsak az erőszakos halál és a beteljesülések nélküli boldogtalan élet — természetellenes; a nyomában járó szenvedés le nem mérhető a valóságos hiánnyal. Minden természetellenes sors embertelen, önmagától elidegenedett szerep csupán, amelyet nem oldhat fel semmiféle gesztus, lírai magyarázat. Camus Sziszüphosza, aki azt tartja, hogy „a magaslatok felé törő küzdelem egymaga elég ahhoz, hogy megtöltse az emberi szívet", bármilyen megrendítően is küzd terhével, nekem ellenfelem. Ő megismeri, és felülemelkedve megveti — de elfogadja — sorsát, én föllázadok ellene. „A haszontalan és reménytelen munka" végzésére ítélt hős, minden emberi élet értelmetlenségének és reménytelenségének jelképe, a boldogság egyensúlyát a szenvedésben találja meg. Nincs senkihez és semmihez köze, elborítja a magány, a küzdésért való küzdés önmagába zárt gőgje. Erre gondol, arisztokratikus és látványos helyzetére, mikor verejtékes arcát a kőhöz szorítja, ebben a reménytelenségben reménykedik. Élete-helyzete nem abszurd, csak idegen, mint a gépek között gépként dolgozó munkásoké, akiknek már a megkülönböztető gőgből sem jutott. Nem érzékenyülök el a kőgörgető Sziszüphoszon. Pazarló mutatványát bámulom, de nem követem. Nekem az ő sziklája a nyomorúság, és nem a lakható föld, a berendezhető világ. Én az evilágra visszatérő Sziszüphoszt idézem, aki elhagyja az alvilágot, és az öböl hajlatán, a forró kövek és a csillogó tenger társaságában telepszik meg, merészen és dacosan, nem törődve a haragvó istenekkel. Camus Sziszüphosza nem választja, nem vállalja, csak elviseli a sorsát — vállalni csak a lázadást lehet.

Lukovitzky Endre rajza

Sziszüphoszom halandó persze, alakíthatja sorsát, de a halál végzetét el nem kerülheti; rá is érvényes az igazság: nem halhat meg helyette senki. Fél a megsemmisüléstől, de érzi a kövek forróságát, látja a tenger színeit: élvezi a föld sokféle örömét, és ezt — viszszamenőleg — a halál sem érvényteleníthetti.

Camus azt írja: „Ha ez a mítosz tragikus, ez azért van, mert hőse tudatos. Valóban, hol volna a szenvedése, ha minden lépésnél éltetné a siker reménye?" Ha Szi-

szüphosz halandó, sem teljes énjét, sem teljes idejét nem járhatja át a reménytelenség. Az örökös és teljes reménytelenséget csak az elme ismerheti, és akkor már „lehetetlen" a neve: az érzelem soha. A remény a jó lehetőség tisztelete, bizalom a jövőben, amely a legsötétebb reménytelenség mélyén is ott csillámlik: ha esztelenül, ha az ösztönök barlangjába bújva is, de ott van. A reménytelenség teste a pusztulás, megvalósulása a megsemmisülés: az utolsó és teljes kudarc, az esély halála. Az önmagától elidegenedett tudat tudatossága, hasadása: félelmem, legveszélyesebb ellenfelem. Eldobom az ő fegyvereit, megtagadom harcmodorát. Ragaszkodom a választás jogához, a cselekvés esélyeihez. Nem zárom ki a heroikus pesszimizmus lehetőségét, de nem is emelem egyeduralkodóvá. Kerülhetek olyan helyzetekbe, amikor az értelem belátása ellenére, az esélytelenség zászlaja alatt indulok el, amikor minden tudható körülmény ellenemre van. A magyar történelem gyakran teremtett ilyen helyzeteket, és aki érezte és értette, hogy nincs más választása — önmagáért vagy másokért —, az nem habozott kimondani a mégis jeligét, hívták bár Apáczai Csere Jánosnak, Dózsa Györgynek, Vörösmarty Mihálynak vagy Petőfi Sándornak. Nem az óvatos, esélyeket latolgató üzletembereket idézem, de félek az esélytelenség mitizálásától.

Vannak kedvenc szavaink. Hajtogatjuk, ismételgetjük őket, és csodálkozva nézünk a másikra, mikor nem érti, mit beszélünk. Fogalmaink észrevétlenül rohadnak meg és ránkvicsorodva hirtelen, szenvtelenül jelzik a világ romlását, halálos zavarát. Egymás mellé rántják a végleteket, ahelyett, hogy egyensúlyban tartanák, egymás felé lökik, összecserélik az ellentétes pólusokat, amelyek az ijesztő közelségben kivetkőznek hasznosságukból és megsemmisüléssel fenyegetnek. Naponta megkísért a kétely: több ez a teremtő fortyogásnál, az újat akarás tanácstalanságánál. Az újságok kígyófejű hírei becsusszannak a reggeli ébredés elragadtatott körképébe, és szeletekre szaggatják. „Vörösgárdisták"-ról olvasok, akik számomra a vörösgárdisták ellenfelei, olvasom, hogy könyvet égetnek és hanglemezt törnek, olvasom és nem merem hangosan kimondani a nevüket. Félek, hogy velem is megtörténhet az, ami az újsággal: a cikkben néha elfelejtették a „vörösgárdisták" szó mellől az idézőjelet, és azt írták, hogy a vörösgárdisták könyvet égetnek, hanglemezt törnek. Vigyáznom kell, mit mondok és kinek mondom, mert az értelmezés során bármelyik pillanatban közös platformra kerülhetnek velem szemben az egymással vitázók, mint ahogy én is összekerülhetek az egyikkel vagy a másikkal, az egyik vagy a másik ellenében. Vigyáznom kell, mert ugyanaz a szó többféle, sokszor egymásnak ellent-

mondó j
ere. Az
sának —
— majd minden szituációban más és más, a szembenálló féltől függően — még a szándék és eredmény harmóniájára épül. Az összekerülés másik fajtájában azonban szándékom ellenére kerülök közös nevezőre ezzel vagy azzal; a társadalom úgy értelmezi-értékeli cselekedetemet, hogy besorol valamilyen csoportba, rámragaszt egy absztrakt címkét. Mondanám, hogy nem figyelek a többiekre, gondoljanak és tegyenek amit akarnak, tartsanak rólam akármit, én szabad vagyok — mondanám, de éppen akkor adnám el a szabadságomat és személyiségemet, amelyet csak másokban, a másokhoz fűződő viszonyban teremthetek meg, élhetek át.

Friss záporokkal szivárogj a földbe —
hiába fürösztöd önmagadban,
csak másban moshatod meg arcodat.
Légy a fűszálon a pici él
s nagyobb leszel a világ tengelyénél.

— írja József Attila. Másképpen nem lehet, s kevesebbért nem is érdemes. Szükségem van az új fogalmakra, az új igazságok nevére, az értékek új rendjére. Szükségem van a közérzetek, hangulatok, kudarcok és győzelmek új vegyületeinek képletére, szükségem van a közösségre, a barátság, a szerelem, az osztály, a nemzet, az emberiség közegére. S mert szükségem van, mert a teljes és kollektív önpusztítás lehetősége az individuális vágyakat, ködös nosztalgiákat parancsoló szükséggé változtatta át, keresem a magasabb szintű közösségbe való visszatérés valóságos útjait, hogy a szükséget kielégítve megmoshassam arcomat és nagyobb tegyek a világ tengelyénél. Ma, 1967-ben, félreérthetetlen egyértelműséggel rajzolódik ki ez az út, át az anakronisztikus országhatárokon, át a harmadik évezredbe. Minél előbbre tekintek, annál tisztábban látom. Az a testére talált kísértet lépked rajta, akinek megjelenését 1848-ban a Kommunista Kiáltvány hírül adta. A látomás megelevenedett, de úgy nyert reális lehetőséget, hogy az életbenmaradás feltételévé változott. Ami realizálhatja, az el is pusztíthatja: az ember szabad, kezében a választás lehetősége, dönthet sorsa fölött. De csak mint emberiség dönthet, mint minden egyes ember közössége s ezért a világban levő jó és rossz esélye kiáltóan aránytalan. Hárommiliárd „jó" szavazatot — és szavazót — egyetlen őrült semmissé tehet, ha az Eszköz birtokába jut, s ha figyelembe veszem, hogy a szavazatok valószínű aránya ennél sokkal kisebb, akkor minden okom megvan, hogy a testesedni készülő kísértet életét — az életünket — féltsem. Nem marad más hátra, mint félelmem megtartása mellett olyan tevékenységet folytatni, ami szüntelen szavazat a jóra, az élet őrzésére.

LEVENDEL JÚLIA—HORGAS BÉLA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

LUDOVE NOVINY
1967 OKT. 6.

1021 Lukovicz Endre 3

Druhá samostatná výstava Endre Lukoviczkého

20. októbra sa otvorila druhá samostatná výstava Endre Lukoviczkého v Budapešti, v klube mladých umelcov. Výstavu otvoril historik umenia István Kerékgyártó. Mladý umelec, rodák z Békéscsaby, na tejto výstave predstavuje svoje najnovšie grafické diela.
Na snímke E. Lukoviczky: Interieur, 1967.

Ženám – dievčatám

Nová škôlka v Nézsi

Osem rokov pôsobila v obci Nézsa v jednej vedľajšej miestnosti bývalého kaštieľa miestna škôlka. Spočiatku ešte vyhovovala obecným nárokom, poskytujúc druhý domov pre 35 nézsanských detí. V posledných rokoch však nároky na škôlku sa čoraz viac zväčšovali. Žiadosť mnohých rodičov o prijatie ich dietok do škôlky bolo nutné odmietnuť pre nedostatok miesta. Problém nadobudol takých rozmerov, že obecná rada musela *jej kapacita sa skoro zdvojnásobila. Samozrejme zdvojnásobil sa i jej personál. Doterajšie vybavenie starej škôlky bolo*

…következő napokban még ennél is forróbb lesz a levegő.

Szerda 14 óra

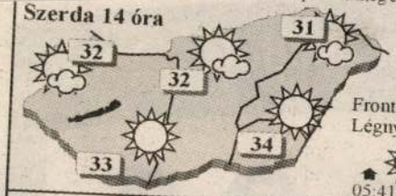

Légszennyezettség
(Budapesten)

SO_2	CO	NO_2
20	28	80

Fronthatás: nincs
Légnyomás: gyengén süllyed

05:41 19:54 20:49 06:36

Kid AKCIÓ
tanulóasztalok
görgős székek
lámpák
számítógépes
minkahelyek
polcok
20-30% Engedmény
Bp. III. Szőlő u. 88. Tel: 453-21-04

NAP-KELTE

Augusztus 17-én, csütörtökön reggel is Nap-kelte 5.50–9.00 óra között a Magyar ATV-n stúdióbeszélgetésekkel, szolgáltatásokkal, hazai és külföldi jelentésekkel. A témákból: – Összehívják-e a parlament rendkívüli ülését, és ha igen, minek? Vita a Szaunában Lendvai Ildikó (MSZP) és Koltai Ildikó (Fidesz) között. – Sikkasztással vádolják a zámolyi romák vezetőjét. Mi lett a kisszekrényekkel és a dohányzóasztallal? Kinn, padon: Krasznai József. – Az olajügyekről az érintetlen MIÉP elnöke. A Kereszttűzben: Csurka István. – Magyar–osztrák után, magyar–olasz előtt. A Sportplusz vendége: Bicskei Bertalan. – Miért verték agyba-főbe a távgyógyító Oláh Imrét? A Beszélőben: a „csodadoktor" lánya és ügyvédje: Kuchta Ferenc. – Az esztergomi bemutató előtt a Nap-keltében a Veled, Uram! szerzőpárosa: Szörényi Levente és Bródy Sándor, s aki elkíséri őket: Kaszás Attila.

A PROBLÉMÁKKAL
KÜSZKÖDŐ, VESZÉLYBEN
LÉVŐ GYERMEKEK
ÉS FIATALOK HÍVÁSÁT VÁRJA
A KÉK VONAL HÉTKÖZNAP
8–21 ÓRÁIG, HÉT VÉGÉN
ÉJJEL-NAPPAL A
06 (80) 505-000
TELEFONSZÁMON

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
BUDAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

Magyar Nemzet ONLINE
POLGÁRI NAPILAP
www.magyarnemzet.com
Keresse megújult, „.com-os" honlapunkat az interneten. Szavazzon aktuális közéleti kérdésekben. Iratkozzon fel hírlevelünkre, hogy leghamarabb értesüljön lapunk tartalmáról. :-)

…cél kísérletileg alá zaplatve. A nyugat-ausztráliai Perth északi részén fekvő Joondalup-kórház szóvivője nagyon különösnek nevezte a történteket, hozzáfűzve, hogy az orvosok sem tőt hívtak, de a mentokocsiban, majd a kórházban kudarccal végződött az egészségügyi személyzet, illetve az orvosok minden próbálkozása, hogy újraindítsák lélegzését, szívműködétották a perthi Princess Margaret-kórház intenzív osztályára. A Joondalup-kórház szóvivője nem tudta megmondani, lesz-e bűnügyi vizsgálat az ügyben.

után mindennapos használatba vették. A vasi nagyközség nemzetközi hírű gyógyfürdőjének köszönhetően egész évben számos külföldi vendég érkezik Bükre.

MAI TELEVÍZIÓ- ÉS RÁDIÓMŰSOR

A rádió- és a televízió-műsorok részletesen és ajánlóval a szerdánként megjelenő, színes, 32 oldalas **MŰSORÚJSÁG** című mellékletünkben olvashatók.

m1:

5.42 Hajnali gondolatok
5.45 Agrárvilág
6.00 Naprakész
8.30 Ezredforduló
8.35 A bestia
9.00 Csak ma!
9.30 Helló, Einstein!
11.30 Mindent a szerelemért
12.00 Déli harangszó
12.01 Híradó délben
12.11 Körzeti híradók
12.20 Bank utca
12.24 Világhíradó
12.40 Lezáratlan akták
12.45 Agrárvilág-tallózó
12.53 Időjárás-jelentés
13.00 Hrvatska kronika
13.25 Ecranul nostru
13.58 Hírek, időjárás
14.00 Milleniumi filmtár
14.20 A csúnya lány
15.50 Ezredforduló
16.00 English 4U
16.30 A templomépítő Szent István
17.00 Találkozunk Sydneyben
18.00 Híradó hatkor
18.15 Körzeti híradók
18.35 Időjárás-jelentés
18.41 Sporthírek
18.46 „Turistameteorológia"
18.50 Alaphangok
19.00 Sikkes
19.30 Híradó este
19.50 Sporthírek
20.00 Nem jogerős
20.30 TS
20.35 Magyarország–Ausztria barátságos labdarúgó-mérkőzés
22.50 Híradó este
23.00 Aktuális
23.20 Téma
23.30 Alaphangok
23.40 Magyar Szalon
0.05 Ezredforduló

m2:

5.42 Hajnali gondolatok
5.45 Agrárvilág
6.00 Naprakész
8.30 Panoráma
9.00 Erkel Ferenc: Hunyadi László
10.45 Égi-földi ég
11.00 Dallamkoktél
12.00 Déli harangszó
12.05 A mi kis családunk
13.00 Híradó délben
14.00 Aranyfüst
15.40 Popzenei válogatás
16.00 Iskola utca
17.30 Sorstársak
18.00 TS
19.40 Esti mese
20.00 Híradó este
20.20 Sporthírek
20.35 Századforduló: magyarok
21.25 A bolygó neve: Föld
22.10 Elképesztő övezet
23.00 Záróra

DUNA TV:

4.10 Plusz egy óra Virradóra
5.30 Virradóra
9.00 Reggeli muzsika
9.15 Nyári matiné
9.30 A dzsungel könyve
9.55 A titkos küldetés
10.25 A helyettesítő tanár
11.55 Vers
12.00 Déli harangszó
12.20 Napóra
12.50 Gazdakör
13.20 Pop-sa-rock
13.50 (Kis)mamaklub
14.20 Forrásvidék
14.50 Anzikszok
15.05 A világörökség kincsei
15.20 A Föld körül az Equator vitorlással
15.45 Műsorajánlat
15.50 Az élet szele
16.35 Szóról szóra
17.05 A rettenthetetlen riporterek új kalandjai
17.30 Mese
17.50 Műsorismertetés
18.00 Napóra. Benne: Híradó
18.55 Hej, hej, helyes beszéd!
19.00 Régiók
19.30 A XX. század száz híres fotója
19.35 Műsorajánlat
19.45 Irány a túlsó part
20.35 Tudósítás a Földről
20.45 Police
21.30 Híradó, sportpercek
22.00 Ezredforduló
22.05 Navigátor
22.55 Éjkék jaguár
23.45 Híradó

RTL KLUB:

6.30 Reggeli
9.00 Receptklub
9.10 Teletubbies
9.35 Az első csók
10.00 Helene és a fiúk
10.30 Top-shop
11.30 Ünnepnaptár
12.30 Receptklub
12.50 Mire gondolok?
13.00 Hírek
13.20 Kavalkád
13.30 Celeste
14.20 Senora
15.10 Kék vér
16.05 Matlock
16.55 Mire gondolok?
17.00 Szeretni bolondulásig
17.30 Mire gondolok?
17.35 Cobra 11
18.30 Híradó
18.50 Fókusz
19.20 Fókusz ráadás
19.25 Üzenet
19.30 Csattanó
20.30 Vad Amerika
22.25 Piranha
0.05 Este
0.25 Pont hu
0.55 Fókusz, időjárás

tv2:

6.00 Reggeli kiadás
6.30 Jó reggelt, Magyarország!
8.30 Tv2-matiné
10.05 7-es csatorna
10.30 Csupa-csupa élet
10.55 Állatklinika
11.20 Közvetlen ajánlat
11.45 Kakuk!
12.10 Riviéra
12.35 Gazdagok és szépek
13.00 A Merkúrról jött fiú
14.50 Időzsaru
15.40 A klinika
16.30 Sunset Beach
17.15 Szerelmes álmodozók
18.00 Camilla
18.30 Tények
19.00 Szerencsekerék
19.30 Vad angyal
20.00 Forró nyomon
20.50 Tűzkapu
22.50 Jó estét, Magyarország!
23.40 Profiler – A pszichozsaru
0.30 Eskütt ellenségek
1.20 Hálé@világ

HBO:

7.00 Mozi! Mozi! Mozi!
7.30 Az alku
9.25 Boszorkányüldözés
11.00 Egy jó unoka aranyat ér
12.35 Hat nap, hét éjszaka
14.20 A vér szava
16.00 Kokó-interjú
16.35 Jelbeszéd
18.05 Az alku
20.00 Három a nagyfány
21.50 A közellenség
0.05 Gloria
1.55 Az ördög menyasszonyai
3.35 Még egy nap a Paradicsomban
5.20 Tökéletes gyermeket akarunk!

SPEKTRUM:

8.00 Állatenciklopédia
8.30 Ez állati!
9.00 Szent növények
9.55 Földön, vízen, levegőben
10.45 Az európai dinaszták alkonya
12.05 Hihetetlen állattörténetek
12.30 Élet álomkivitelben
13.00 A holnap háborúja
14.00 Ikrek – két testbe zárva
15.00 Múltidéző utazások
15.30 Szülők iskolája
16.00 A kifutók titokzatos világa
17.00 Búvárok felfedezőúton
17.30 Kalandra fel!
18.00 Titkos történelem
19.00 Inyenctúrán Franciaországban
19.30 Yin és Yang
20.00 Azok a csodálatos masinák
20.30 Csodák világa
21.00 A Seychelle-szigetek
21.30 A rozsomák
22.05 Vidámparkok világa
23.00 Totemre hívás
0.00 Európa vadvilága
1.00 A jövő hadigépezetei

MAGYAR ATV:

5.50 Nap-kelte
9.35 Csak TERmészetesen!
10.35 Ebugatta
11.20 Ingatlanpiaci körkép
12.20 Látók, szóljatok!
13.20 Színházi látcső
13.45 Premier plan
14.40 Top-shop
15.10 Műsorajánlat
15.30 A Magyar ATV vendége a TV11
17.00 Kulturális kalauz
17.30 III. félidő
18.00 Nap-nyugta
19.00 ATV Híradó
19.30 Millennium 2000
20.00 Miss Universe Hungary
21.00 Érted!?
22.00 ATV Híradó
22.30 Lapszemle
22.35 HQ 2000
22.45 Autósvilág
23.45 Színházi látcső

BUDAPEST TV:

16.00 Paletta
17.05 Noé bárkája
17.55 Hírpercek
18.05 Jó tanácsok Bözsi módra
19.00 Szemforgató
19.15 Mozi a képernyőn
19.45 Hírpercek
20.05 Nótafa
21.05 Kotyogó
21.40 Szemforgató
21.45 Gyógyír
22.30 Otthonunk a XVI. kerület
23.00 Nosztalgiaparádé
23.30 Szemforgató
23.15 Hírpercek

EUROSPORT:

8.30 Labdarúgás
10.00 Sziklamászó Világkupa
10.30 Triatlon Világkupa
11.00 Gyorsasági motoros-vb
12.30 Mountain bike Európa-bajnokság
13.00 Vitorlásmagazin
13.30 Golf
14.30 Lovaglás
15.30 Tenisz
18.00 FedEx cartbajnoki versenysorozat
19.00 Tenisz
22.30 Labdarúgás
0.00 Extrém sportok

KOSSUTH:

4.33 Határok nélkül
5.39 Falurádió
8.19 Mindennapi tudomány
9.04 Napközben
11.04 Lemezjátszó
11.35 Csodák és csudák
12.00 Déli Krónika
12.40 Ki nyer ma?
12.50 Törvénykönyv
13.05 Vendég a háznál
13.20 Gyülekezeti énekek
13.30 „Tebenned bíztunk eleitől fogva..."
14.04 Klasszikusok mindenkinek
14.35 Irodalmi figyelő
14.54 Első közlés
15.05 Szóljon hozzá!
16.00 Délutáni Krónika
16.20 Hasznos tudnivalók
16.25 A Zempléni Művészeti Napok elé
17.05 „Magyarországról jövök..."
18.00 Esti Krónika
19.05 Sportvilág
19.30 Jó éjszakát, gyerekek!
19.40 Márai Sándor: Napló 1967
20.04 Népdalkörök és citerazenekarok felvételeiből
20.30 Határok nélkül
21.05 Kossuth-klub
21.55 Szóló
22.00 Késő esti Krónika
22.30 Mérleg
23.04 Nagy mesterek, világhírű előadóművészek
0.00 Hírek

PETŐFI:

4.32 Hajnali dallamok
6.03 Kívánságreggel
8.44 Sportreggel
9.00 Petőfi-délelőtt
9.10 Kabarépercek
9.40 Gordiusz plusz
9.50 Apró-cseprő
10.10 Délelőtti vendég
10.50 Zöld jelzés
11.05 Sporthírek
11.21 Hangalbum
12.00 Jó ebédhez szól a nóta
13.00 Verkli
14.00 Zeneszerda
16.00 Közlekedés
16.40 Kocsatár nélkül
17.00 Háztól házig
18.01 Kölyökrádió
18.30 Számít a technika
19.04 Magyar királyok
19.53 Váltóhang
21.30 Sport
22.30 Menza
23.00 Hírpercek
23.15 Korzó
0.00 Éjfél után...

BARTÓK:

6.00 Muzsikáló reggel
7.05 Kulturális hírek, programajánlat
8.06 Pódium
9.05 Michael Haydn: Szerenád
9.40 A budapesti Monteverdi Kórus énekel
10.05 Harmonia Caelestis
11.12 Mozart: Klarinétötös K. 581.
11.40 Országok, tájak zenéje
12.00 Hírek
12.06 Hangverseny délidőben
13.37 Magyar zeneszerzők művei
14.05 Ne féljetek
15.05 Ben Heppner operáriákat énekel
15.40 Hitélet és történelem
16.05 Muzsikáló délután
17.00 Kulturális hírek
18.05 A magyar zene évszázadai
18.55 Ez van!
19.05 Händel-szonáták
19.35 A puritánok
20.30 Az Oslói Filharmonikus Zenekar hangversenye
21.10 Vadócba rózsát oltok
22.20 Madrigálok
22.34 J. S. Bach minden mi
23.00 Éjszakai dzsesszklub
0.00 Hírek
0.05 Notturno

Lukovicsky Emőke

Magyar Nemzet 2006 aug 16.

Szentendre reggel, délben, este

■ P. Szabó Ernő

A nagyvárosok mellett különböző „nagy tájak" karakteres jegyei számítanak meghatározónak a művészet sorsa szempontjából: a francia „midi" például, a földközi-tengeri partvidék, ahol olyan kék a tenger és olyan plasztikusak a formák, hogy művészek generációit inspirálják, Toszkána vagy Velence lagúnái, ahol a művészet a XX–XXI. század fordulóján is képes a megújulásra.

Mindezek tükrében anakronizmusnak tűnhet arról beszélni, miféle művészet jöhet létre egy-egy olyan területen, amelyet elsősorban közigazgatási-adminisztratív jellegű megnevezéssel lehet meghatározni. Pest megye – a megnevezés meglehetősen prózainak tűnik, pedig a bürokratikus megnevezés mögül nagyon is gazdag tradíció, a táj és az alkotók közötti sokszínű kapcsolatrendszer tűnik elő. A XX. századi magyar művészet legfontosabb helyszínei közé tartozik például Zebegény, ahol *Szőnyi István* dolgozott, ahol *Kós Károly* temploma áll, Nógrádverőce, ahol *Gorka Géza* készítette kerámiáit, s persze elsősorban Szentendre, a festők városa.

A szentendrei művészet utolsó, igazán virágzónak nevezhető korszaka a hetvenes évekre esik, amikor is újat kereső fiatal alkotók – belőlük alakult meg a Vajda Lajos Stúdió – művei borzolták a „megyei elvtársak" idegeit. A nyolcvanas évektől egy kevesebb szó esett a művéről. Volt olyan év, hogy a ők városa múzeumában e nem is rendeztek kortárs szeti bemutatót.

Közben azonban másféle ok is elindultak. Szentendrén elindult a mozgalom egy új művészeti centrum létrehozására, amely azután a kilencvenes évek végén meg is nyílt ott, ahol a giccs főutcája (egyelőre) véget ér Szentendrén. A következő években dől el, hogy a MűvészetMalom sziget marad-e a vizuális környezetszennyezés hullámai között. Az augusztus elején megnyílt Pest Megyei Tárlat 2000 című bemutató arról beszél, van rá esély, hogy a felújított malomépület a város, a megye határain túl sugárzó fontosságú művészeti centrum lehet, de a bemutatott anyag egyenetlenségével kételyeket is hagy a látogatóban.

A bizalomra okot ad, hogy a térség kiváló alkotóit – *Balogh László*, *Deim Pál*, *Farkas Ádám* és mások – ugyanúgy megnyerte a vállalkozás, mint több, á megyéhez lazán kötődő művészt. Különböző szemléletmódokat, stílusokat képviselő festők, szobrászok, grafikusok vannak jelen, a legkülönbözőbb generációk állítanak ki (nyolcvanegy éves a legidősebb, huszonkét éves a legfiatalabb művész). A millenniumi év gondolatköre újabb ösztönző erőt jelentett, amit nemcsak az mutat, hogy számos, a magyar történelemmel foglalkozó mű látható, de az is, hogy az egyik különdíjat, amelyet a Pest Megye Közgyűlése Millenniumi Munkacsoportja ajánlott fel, *Blaskó Sándor* szobrászművész kapta Magyar oltár című művéért. A megyei közgyűlés első díját *Lukoviczky Endre* festőművész Szentendre reggel, délben, este című alkotása kapta. A jól szerkesztett, esztétikusan formált katalógus nemcsak arra ad lehetőséget a krónikásnak, hogy a további három díjazott, *Kis Tóth Ferenc*, *Puha Ferenc*, *Holdas György* nevét megemlítse, hanem arra is, hogy a plakát információját korrigálva, reménykedjen abban, hogy tárlat nem augusztus 18-ig, hanem augusztus 27-ig tart nyitva.

A Pest Megyei Tárlat 2000 című kiállítás augusztus végéig tart nyitva
Fotó: Somosköy Béla

1992 Zempléni Művészeti Napok 2000

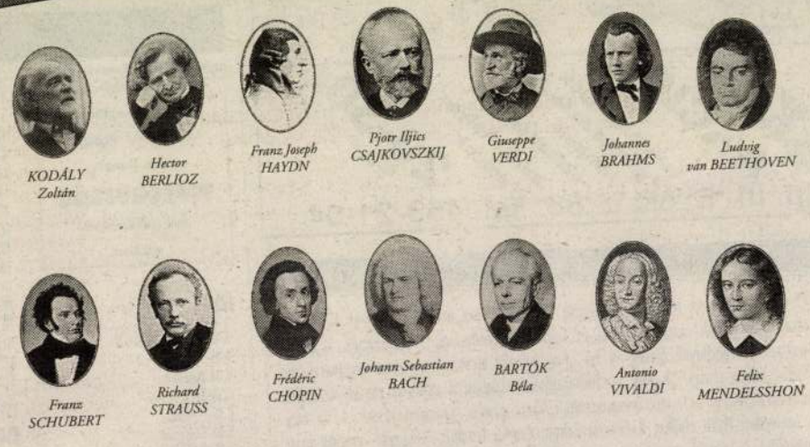

Főtámogató:

antenna hungária

Találkozunk, mint minden évben,
idén is augusztus 18–26. között

2000 ZEMPLÉNI MŰVÉSZETI NAPOK

Rendező:
LISZT FERENC KAMARAZENEKAR ALAPÍTVÁNY

www.ahrt.hu

STÚDIÓ 67

LUKÓVICZKY ENDRE: INTERIEUR (OLAJ)

A Fiatal Művészek Stúdiója 66-os kiállításának friss, modern, eleven volt a légköre. Pedig, ha felidézzük emlékezetünkben az akkor látottakat: kevés volt köztük a valóban kiérlelt, maradandó alkotás. Mégis: a képek, grafikák, szobrok — *együttesen* — mozgékony, kísérletező szellemet sugároztak. Azt jelezték, hogy a fiatal művészek szakítani kívánnak előző kiállításaik többé-kevésbé színvonalas, ám szolidan langyos jellegével. A 66-os kiállítás végeredményben hiteles és érdekes keresztmetszetet nyújtott a fiatalok művészetéről. Fölcsillant a lehetősége, hogy a képzőművészet is csatlakozik ahhoz a belső megújuláshoz, amelynek az irodalomban, zenében, filmművészetben — ha nem is egyforma mértékben — biztató jeleit láthatjuk.

Nagy kíváncsisággal vártuk tehát a Stúdió idei kiállítását. Újabb gazdagodást — a formai kifejező eszközök bővülésén túl —, a korszerű mondanivalók még erőteljesebb jelentkezését reméltük. A kiállítás azonban langyosan szolid benyomást gyakorol a látogatóra. Egyes képekre még a tavalyi kiállításról emlékezünk. Bányai József például újra kiállította a már ismert fekvő aktjának hasonmását. Meszes-Tóth Gyula önarcképére is emlékszünk. Veress Sándor festményei is a tavalyihoz hasonló tematikát és hangulati tartalmat variálnak, bár kétségkívül elmélyültebbé váltak. Sorolhatnánk még a műveket, amelyek régebbi alkotások újra-variálását — üresjáratszerű ismétlését, jobb esetben némi gazdagodását — mutatják.

A Stúdió 67 kiállítása nyomán felmerül a kérdés: hol tart a fiatal magyar képzőművészet?

Az utóbbi évek során a fiatal képzőművészetben jól felismerhetően kialakult néhány csoport. Ha ezeket meg akarjuk érteni, akkor a nagy hagyományú művésztelepekhez való kötődés és a stílustörekvések alapján különíthetjük el őket. A »csoport« elnevezés itt persze többnyire fikció, hiszen nem olyan programszerű összetartozásról van szó, mint például a század tizes éveiben, a nevezetes »Nyolcak« esetében. Az áttekinthetőség kedvéért soroljuk egybe a *hasonló* törekvések, stílusjegyek alapján, a lazán összetartozó, vagy éppen egymástól elszigetelten tevékenykedő művészeket.

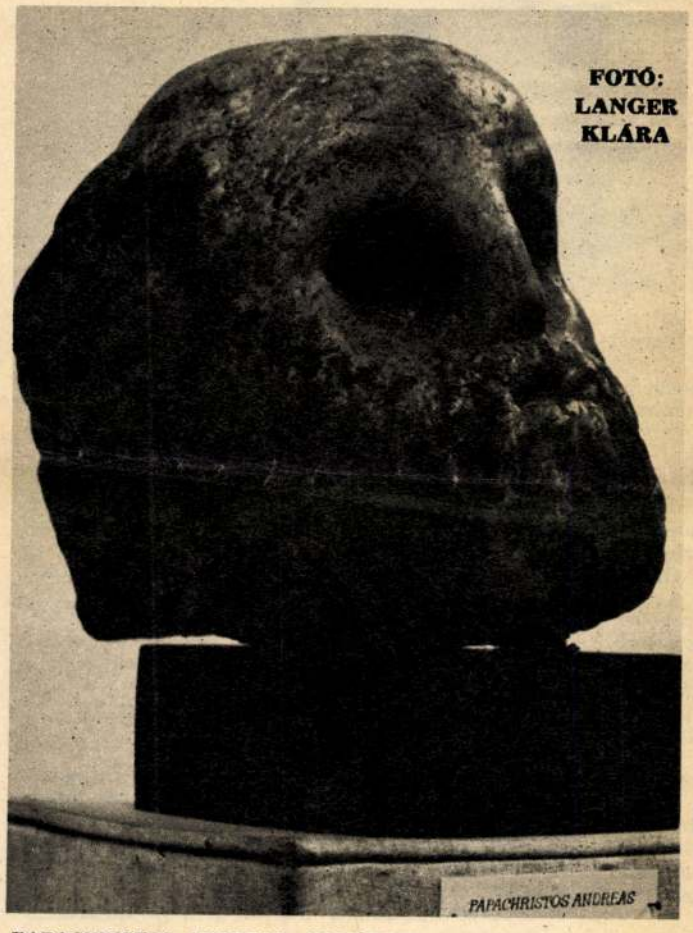

FOTÓ: LANGER KLÁRA

PAPACHRISTOS ANDREAS: HOMÉROSZ

Az utóbbi években erőteljesen bontakozott ki a »vásárhelyi iskola«. A csoport tagjai nemcsak hódmezővásárhelyiek: az ország különböző tájairól verődtek össze, s az alföldi festészet hagyományait folytatják, hasznosítva többek között a mexikói művészet hatásait is. Erősen dekoratív és többé-kevésbé stilizált, népművészeti motívumokat újjáalkotó képeiken ember és természet, ember és munka, a paraszti életforma múltja és jelene nyer általános emberi tartalmakat hordozó megfogalmazást. Kísért náluk a zsánerképszerű anekdótizmusba fulladás és az álmonumentalitás veszélye.

Egy csoportba sorolhatók azok a művészek, akik a *hagyományos* realizmus folytatásán, ill. megújításán munkálkodnak. Egyeseknél közülük ez a program csupán a mérsékelt alkotó-tehetséget, az önálló stílus- és formafantázia hiányát takarja. Másoknál viszont valóban figyelemkeltő, tartalmas műveket eredményezett.

A harmadik, jól elkülöníthető csoportba a »szürnaturalisták« néven ismert festők sorolhatók. Képeik a szürrealizmus irreális atmoszféráját sugározzák, mindezt azonban naturalisztikusan pontos, mármár fényképszerűen részletező ábrázolási eszközökkel. A csoporton belül egymástól eltérő színvonalú és szemléletű törekvéseket különböztethetünk meg: a sematizáló, illusztratív művektől a montázstechnikát felhasználó, s a szürreális elemeket az intellektusnak alárendelő, társadalomformáló igényű alkotásokig. Néhányan a szürrealizmusnak a népművészeti, mesei motívumokat magába sűrítő s leginkább Chagall hatását tükröző változatához kapcsolódnak.

A negyedik irányzathoz a konstruktív szellemű, a dolgok belső lényegét, szerkezeti összefüggéseit kutató művészek tartoznak.

Az ötödik csoportba sorolnám az elvontabb kifejezési formákat alkalmazó festőket. Egyesek az ábrázolt tárgyi világot egyszerűsítik le a leglényegesebb elemekre. Mások a konkrét tárgyi világtól teljesen elszabadult — nonfiguratív formákból épülő — festői világot akarnak teremteni. S akadnak olyanok is, akik a nonfiguratív kifejezésformákat kívánják egyesíteni a figurális motívumokkal. Sokan közülük alig haladják túl a divatosan tájékozódó epigonok szintjét. Többen viszont, mind tehetségük, mind problémaérzékeny alkotói törekvéseik alapján — figyelemre méltóak.

A két utóbbi csoport képviselői többnyire az Iparművészeti Főiskoláról kikerült művészek, akiknek formafantáziája kevésbé tapad a konkrét, a látványszerűségben megragadó tematikai elemekhez. Többnyire a szentendrei művésztelephez kötődnek, s a hazai és európai avantgarde hagyományait folytatják.

Sokfajta keresés, próbálkozás jellemző tehát fiatal művészeinkre. Az Ernst Múzeum-i kiállítás megkö-

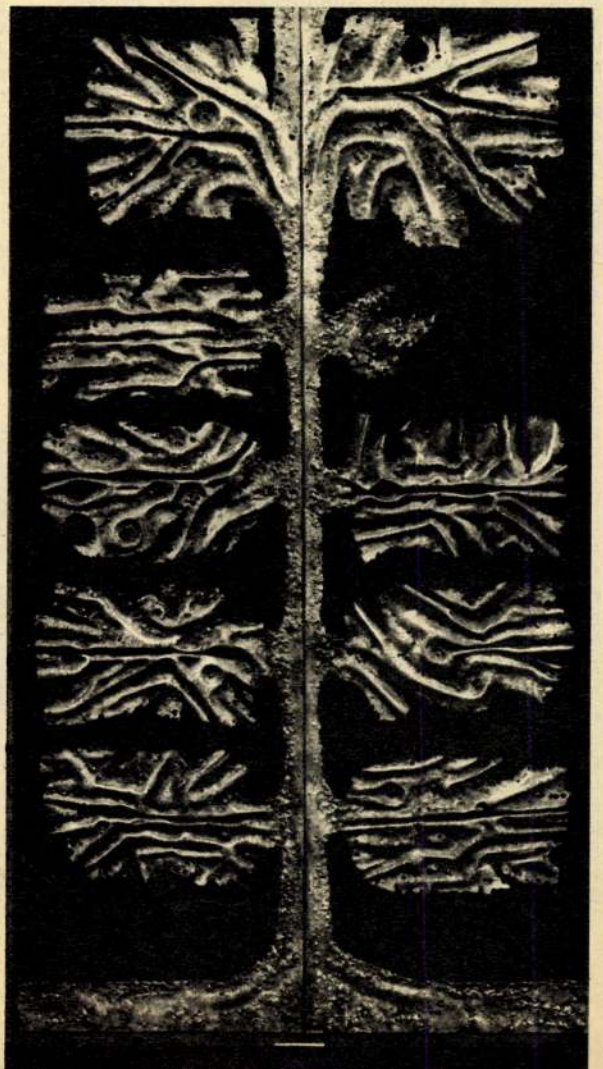

BOHUS ZOLTÁN: KREMATÓRIUM-AJTÓ

Turisták—baráti határon

„Somoskő nem nagy vár volt, nem is nagy hegyen fekszik... de bámultam építését, mely gyönyörü öt-hathét-szögü kövekből van..."
(Petőfi: Útijegyzetek)

A KÖLTŐ — 1845 júniusában járt itt — méltán bámulta meg a vár szédítő falait, amelyek nem a szokásos sziklatömbökből, nem is téglából, hanem bazalt-oszlopokból épültek. Óriás falak, hasítatlan kő rönkökből rakva.

A vár építőanyagát maga a várhegy szolgáltatta. A várhegy is, miként szomszédai, vulkánikus eredetű. Amikor — a tudósok szerint 30 millió évvel ezelőtt — a Pannon tenger ezt a tájat is elárasztotta, a víz a feltörő bazalt-lávát 5—6—7 szögletű oszlopokba dermesztette. Ezt, a bazalt-lávára annyira jellemző kihűlési és elválási formát figyelhetjük meg a badacsonyi »kőzsákokon« is. A somoskői bazalt azonban nemcsak szebb, hanem érdekesebb képződmény is, mint más bazalthegyeink. A vár tövében látható bazaltömlés pedig igazi geológiai különlegesség. Egy megkövesedett vízesés. A hatalmas bazalt-kéve sokszögű szálai a levegőn elválnak egymástól, a széthulló oszlopokból épültek fel a vár falai. A bazalt azonban nemcsak építőként, hanem sírkőként is szolgált. A törökök innen vitték az egri, de még a budai török temető fejfáit is.

Somoskő vára valamikor a XIII. században épült. Valaha, az ősi Kacsics nemzetség után, Csák Máté volt a gazdája, majd a Losonczi-család kezére került. Itt nőtt fel Losonczi Anna is, Balassi szerelme, s járt itt Balassi Bálint is.

A vár ma már omladozó emlék. De a hegyoldal teraszait a falu ifjúsága fiatal fákkal ültette be. Az emlékliget fácskái Nógrád megye egy-egy nagy fiának, a megye nagy történelmi eseményeinek emlékét őrzi.

A legalsó teraszon 19 vadgesztenye az ország 19 megyéjét jelképezi. A felsőbb teraszokon egész kis arborétum susog. Mikszáth Kálmán vadgesztenye csemetéje a közeli Mohora védett fájának unokája. Madách Imre csesztvei hársfa-Matuzsálemét itt egy óvodás hársfa képviseli. Veres Pálnéra — akinek Madách a Tragédiát Vanyarcon egy nyírfa alatt olvasgatta fel — itt egy ifjú nyírfa emlékezet. S itt áll II. Rákóczi Ferenc törökmogyorója is, késő hajtása a romhányi faaggastyánnak, amely körül 1710. január 22-én a fejedelem utolsó csatáját vívta.

Az emlékliget még nem teljes... Benczúr Gyula, a megye nagy festőjének emlékét hamarosan egy tiszafa hirdeti majd. Petényi Salamon Jánosnak, a magyar madártan megalapítójának (Herman Ottó nevezte így!) madáretetőt és itatót állítanak. Kodály Zoltánnak, a palóc dalok gyűjtőjének s a Balassi-kórus szerzőjének jávorfát szánnak. S nem feledkeznek meg Borbás Vincéről, a magyar növényföldrajz megalapítójáról sem. Munkásságának hírét a róla elnevezett növényekre bízzák. S ültetnek fát a »Palóc dalok« költőjének, a Herencsényben született Lisznyai Damó Kálmánnak a tiszteletére is.

Ez a zöldellő nógrádi pantheon — dr. Somoskeői István kezdeményezése — az egész országnak példát mutat a honismeret szép tudományából. Aki e fácskák között sétálgat, a táblácskákat elolvassa, valóban »könyv nélkül« tanulhatja meg a megye történelmét.

Mert az emlékliget nemcsak a megye jelentős személyeivel ismerteti meg a látogatót. Jelentős történelmi eseményeivel is. Az 1954-es béke-világkongresszust ugyan Helsinkiben tartották, de emlékét itt is őrzi egy békefa. S mi más lehet a béke fája: egy ezüstlevelű olajfa. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára vérbükköt ültetnek. S itt van a közelben Abroncspuszta, ahol 1944. december 28-án magyar partizánok vívtak véres harcot a menekülő fasisztákkal. A csata emlékét majd egy vörös tölgy őrzi. S egy másik tölgy az 1928. február 28-án Losoncon tartott illegális pártkongresszusra emlékeztet. Valamint itt fog állni a Tanácsköztársaság emlékfája is, amelynek eredetije, a Salgótarján határában álló hatalmas tölgy alól a bányászok és a vasasok munkászászlóaljai indultak az intervenciós csapatok ellen.

AZ EMLÉKLIGETBEN tavaly júniusban építették föl a Petőfi-kunyhót. Annak a jobbágyháznak a helyén, amelyben valaha Petőfi megpihent.
(»Amint lejöttünk a várról a faluba, egy parasztasszony a házához hítt bennünket, s ott — fölszólítatlanul — jól tartott édes és alutt tejjel. Nagynehezen birtuk rá venni, hogy pénzt fogadjon el. A jó emberek!«)

Amikor Somoskeői Istvánnal, a megyei műemléki albizottság titkárával a kunyhóba lépek, a megye műemlékeinek gazdája leveszi a kalapját...
— *Kegyeleti helyiség!* — mondja. S igaza van.

A fal mellett az eredeti »boronafalú« faház tölgygerenda fala. A szűette küszöbgerenda évgyűrűi 350 éves tölgyről vallanak. Ezt a küszöböt legalább 200 évig koptatták a jobbágybocskorok... A kunyhó faláin megható emlékek. Barabás Miklós Petőfi-portréja, 1845-ből. A költő éppen ebben az évben járt itt. Mellette a Salgó kezdő sorai:

Nógrád s Gömör közt hosszan nyúlik el
A Mátra egyik erdőséges ága,
Miként sörényes, elfáradt oroszlán,
Nézvén sötéten messze tájakig...

A bejárattal szemben, egy reneszánsz faragású kőtömb fölött Balassi Bálint arcképe. S bár nincs itt, de mellette felsejlik a »hét fű csillag« szépségében tündöklő Anna is. S itt látható Ráday Pál arcképe is, Rákóczi kiváló kancellárjáé, aki a híres kiáltványt megfogalmazta:
Recrudescunt vulnera inclitae gentis Hungariae...
Kiújultak a nemes magyar nemzet sebei...

A kancellár volt Somoskő utolsó magyar gazdája. Ráday elbújdosott, s a vár a Starhemberg hercegek kezére került...

A Petőfi-kunyhó előtt — akárcsak a költő kiskőrösi szülőföldjén — tamariszkusz bokrok virítanak, alattuk, haranglábon, legendás, viharfellegeket előző kisharang. Körös-körül a nógrádi erdők zúgnak. Szemben, túl a Kopjatörés-dűlőn, az egykori töröktemetőn, a Strázsaparton, a medvesi fennsík peremén állnak Salgóvár romjai. Nyugat felé a Karancs, a »palóc Olimpus«, a sörényes, elfáradt oroszlán...

LENT A VÖLGYBEN, az Eresztvényi patak partján utat építenek. Az új út azonban már nem a török, meg a labanc seregek lába nyomán porzik. A buszok turistákat szállítanak. A vár és a bazalt zuhatag csehszlovák területen fekszik, az emlékliget ideát zöldell. A baráti határon az Ibusz turistacsoportjai minden formaság nélkül átsétálhatnak.

Tavaly húszezer látogatója volt a várnak, s az emlékligetnek. Az eresztvényi túristaszálló 170 fekhellyel, jó konyhával várja a kirándulókat. akik Petőfivel elmondhatják e tájról: *»Sokáig ültem romjainak legfelsőbb csúcsán, tekintetem mérföldekre, lelkem századokon túl barangolt.«*

MOLNÁR AURÉL

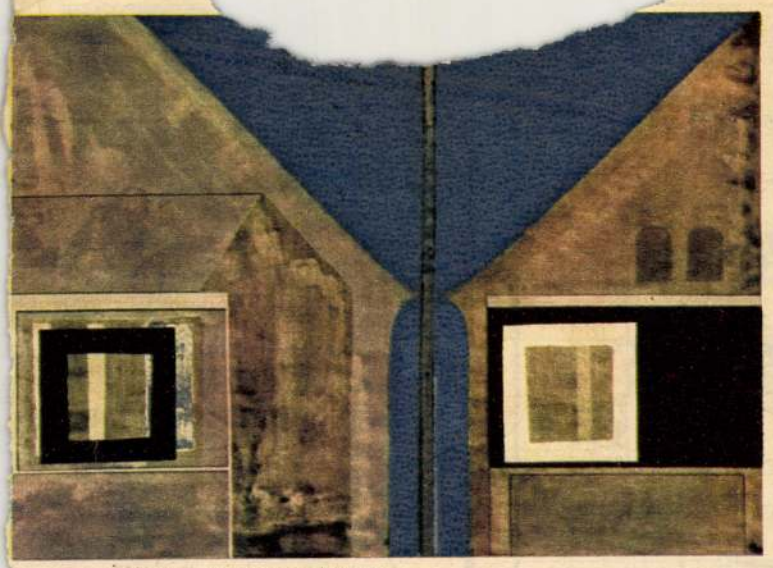

DEIM PÁL: SIKÁTOR (OLAJ)

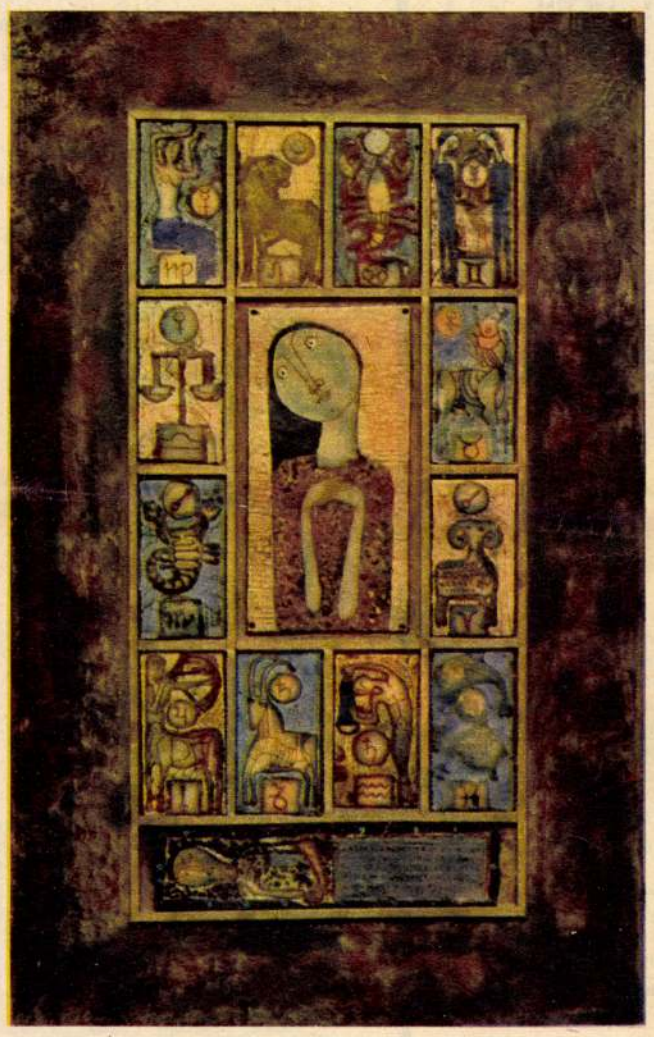

KÁTAI MIHÁLY: CSILLAGKÉPEK (TŰZZOMÁNC)

GESZLER MÁRIA: FERENC MESEKÖNYVE (KERÁMIA)

A konstruktivista alkotások közül kiemelhetjük Gy. Molnár Istvánnak, az orosz avantgarde hagyományokat követő grafikáit.

A *hagyományos* realizmus megújításán munkálkodó alkotók az idei kiállításon fáradt művekkel jelentkeztek. Sváby Lajos két portréja csalódást okozott. A tavalyi kiállítás legtartalmasabb szobrai közé tartoztak Melocco Miklós munkái; a most kiállított, különben érzékeny portréja önmagában nem elégíti ki várakozásunkat.

A modern törekvéseket követő Papachristos Andreas »Női fej«-e továbbra is Borsos Miklós plasztikáját asszociálja. Homeros portréja azonban a kiállítás legerőteljesebb szobra, annak ellenére, hogy kissé még zavarnak bennünket az impresszionisztikus esetlegességek és a szecessziós ötletek.

Furcsa módon, a kötöttebb kifejezési lehetőségek ellenére, Bohus Zoltán krematóriumajtó tervei a kiállítás legtöbb szobránál — mondanivalóban és megformálásban egyaránt — erőteljesebbek.

A plakettanyag — bár a tavalyihoz képest sok újat nem hoz — egyenletesen színvonalas. Kátai Mihály, Stefániai Edit és mások gazdaghatású tűzzománcai most már a kétkedők előtt is igazolhatják e műfaj polgárjogát.

Legnépesebben a szürrealista-szürnaturalista csoport képviselteti magát a kiállításon. A különben igen figyelemre méltó Berki Viola gyönge képekkel szerepel: sok tehetséget pazarol utánzásra. A szürnaturalistákról szólva megállapíthatjuk, hogy Kóka Ferenc giccsbe hajló képen is a tavalyihoz képest fokozódott a részletek burjánzása. Korga György festményének illusztratív jellegén nem változtatnak az ikonszerű utánérzések. A nagyon tehetséges Lakner László »Várakozók« című képe továbbra is a rauschenbergi stílust ötvözi a montázstechnikával, de a belső fűtöttség, az alkotó szenvedély még mindig nem hitelesíti eléggé művét. A »Várakozók« háborúellenes alkotás: az embertestű és tigrisfejű ülő figurák, az állatias ösztönök metaforikus érzékeltetésén keresztül, a rombolás, a pusztítás fanatikusait, a militarizmust idézik. A festmény azonban túlzottan magyarázkodó, illusztratív — inkább plakátszerű, mintsem szuverén festői megvalósulás.

Gyémánt László önálló kiállításán a hagyományos tér- és időszemléletet túlhaladni igyekvő, érdekes alkotásokat láthattunk; a Stúdió kiállításán szereplő művei azonban felszínesek. A szürnaturalisták tehát ezen a kiállításon nem oszlatták el a közönség erősen vegyes érzéseit.

Fiatal művészeink — a Stúdió 67 tanúsága szerint — keresik, de még *nem* találtak rá igazán a maguk egyéni s egyben korszerű kifejezésmódjára. Túlságosan is csak a műhelyproblémák foglalkoztatják őket. Pedig korszerű mondanivaló és egyéni felismerések nélkül, a teljes világot átérző és felelős szenvedély híján, nem lehet igazán nagyot alkotni. A mesterségbeli eszközök ismerete sem mindig kielégítő. Sokszor zavar a konvencionális, avált látásmód, a sablonokkal megelégedő formai igénytelenség.

A tárlatlátogató a mai ember világképének és érzésvilágának eleven, korszerű kifejezését várta a kiállítástól. A fiatal művészek Ersnt Múzeum-i kiállítása, sajnos, elmaradt ettől a jogos várakozástól.

KERÉKGYÁRTÓ ISTVÁN

EGY ELFELEJTETT FILOZÓFUS

A minap emlékeztek meg a debreceni zsinat — innen számítódik a magyar református egyház története — négyszázéves fordulójáról. Egy magyar teológus, Czabán Izsák, száz esztendővel később, 1667-ben »Az atomok létezéséről« címmel publikált egy materialista ihletésű művet Wittenbergben. E mű egy mondatát tartalmazza rejtvényünk a következő sorokban: függőleges 1., 18., vízszintes: 1. és 57.

Beküldendő az idézet: június 6-ig.

VIZSZINTES:

14. Valamennyien tőle származnak. 15. . . . Dietrich, egy művésznő, akinek nincs kora. 16. Hisz. 17. Német személyes névmás. 19. Zeusz kedvese, akit Héra tehénné változtatott. 20. Délkelet-ázsiai állam betűjele. 21. Hegycsúcs (8520 méter) az alaszkai Kordillerákban. 23. Nehézfém. 25. Se . . ., se száma. 27. Iparváros az USA Massachusets államában. 28. Egyik érzékszervünk funkciója. 30. Származik. 31. I. E. A. 32. Szétmorzsolja az erejét. 33. Végtelen esés! 34. Római váltópénz. 36. Közlekedési viszonylat. 38. Z. Z. 39. Dunántúli megye. 41. S. V. I. 42. Svéd légiforgalmi társaság. 44. Enged. 46. Lengyel fürdőhely a Keleti tenger partján (a szó német változata). 48. Francia forradalmár. Peter Weiss most műsoron levő színművének hőse. 49. Trinitrotoluol. 51. USA-állam. 52. Jugoszláviai üdülőhely. 53. Világhírű francia filmszínész (Boyer). 55. Doktor becézése. 56. Szilfa — angolul. 58. Személyi megkülönböztető megjelölése (+,). 59. Sír. 60. Fűszer. 61. Ürmérték rövidítése. 62. Az olasz skála első hangja. 64. Igekötő. 65. Arab törzs, melynek tagjai meghalnak, ha szeretnek. 67 . . . . Crosby, világhírű amerikai dalénekes. 68. Bánat. 70. Járási székhely, Hajdú-Bihar megyében (nevelővel). 71. K. S. 73. A béke jelképe. 75. Derekasan helytálló ember (névelővel). 77. . . . áll = kiegyenesedik ülő helyzetéből. 80. . . . kerék = meghajtó szerkezet (ford.). 81. Kiváló angol regényíró (»Jó széllel francia partra«). (H. E.). 84. Svájc nemzeti hőse (ford.). 85. O. O. L. 86. Kemény útburkoló anyag. 88. P. S. T. 89. G. V. 90 A bélyeggyűjtés tudománya 92. D. Y.

FÜGGŐLEGES:

2. Kilátása van a győzelemre. 3. . . . Mercuri, görög filmsztár. 4. Délután angol betűjele (post meridiem). 5. Község Debrecen közelében. 6. Német névelő. 7. Európai nép. 8. A. M. 9. Egészen frisskeletű. 10. A szerelem istene a görög mitológiában. 11. S. L. 12. Róma folyója. 13. Magyar óceánrepülő (György, 1901—1932). 22. Német prepozíció. 23. Házassággal kezdődik. 24. Tehetséges zeneszerzőnk (Tibor). 26. Z. E. 28. A Háború és béke szerzőjének keresztneve. 29. Ellentétes kötőszó. 35. Reped. 37. Ragad. 39. Az csik bele, aki másnak ássa. 40. Rövidített szent. 42. Fanyar gyümölcs. 43. Kém. 45. Olasz filmsztár (Giovanna). 47. Német nagybácsi. 49. Íróeszköz. 50. Lélektani vizsgálati eljárás. 53. Igekötő. 54. Felekezet betűjele. 57. Folyó a Közel-Keleten. 60. Vasúti csomópont Szolnok közelében. 63. Nobel-díjas amerikai színműíró (Eugene. 1883—1953). 66. Nyugatnémet elektromossági trószt betűjele. 67. Angol motorkerékpár márka. 69. A szovjet balettművészet büszkesége — fon. 71. A Népszabadság publicistája (Gyula). 72. ». . . vitézek, a harc riadója . . .« (A Rákóczi induló szövegéből). 74. Az első gyilkosság áldozata (+,). 76. A láb része. 78. Francia regényíró és publicista (Pierre). 79. Bizakodik. 81. Férfinév (2. kockába +,). 82. Világhírű, most elhunyt olasz filmkomikus. 83. Takarmánytároló. 86. Kérdőszó. 87. Számnév. 90. Az angol külügyminisztérium (Foreign Office) betűjele. 91. A. O.

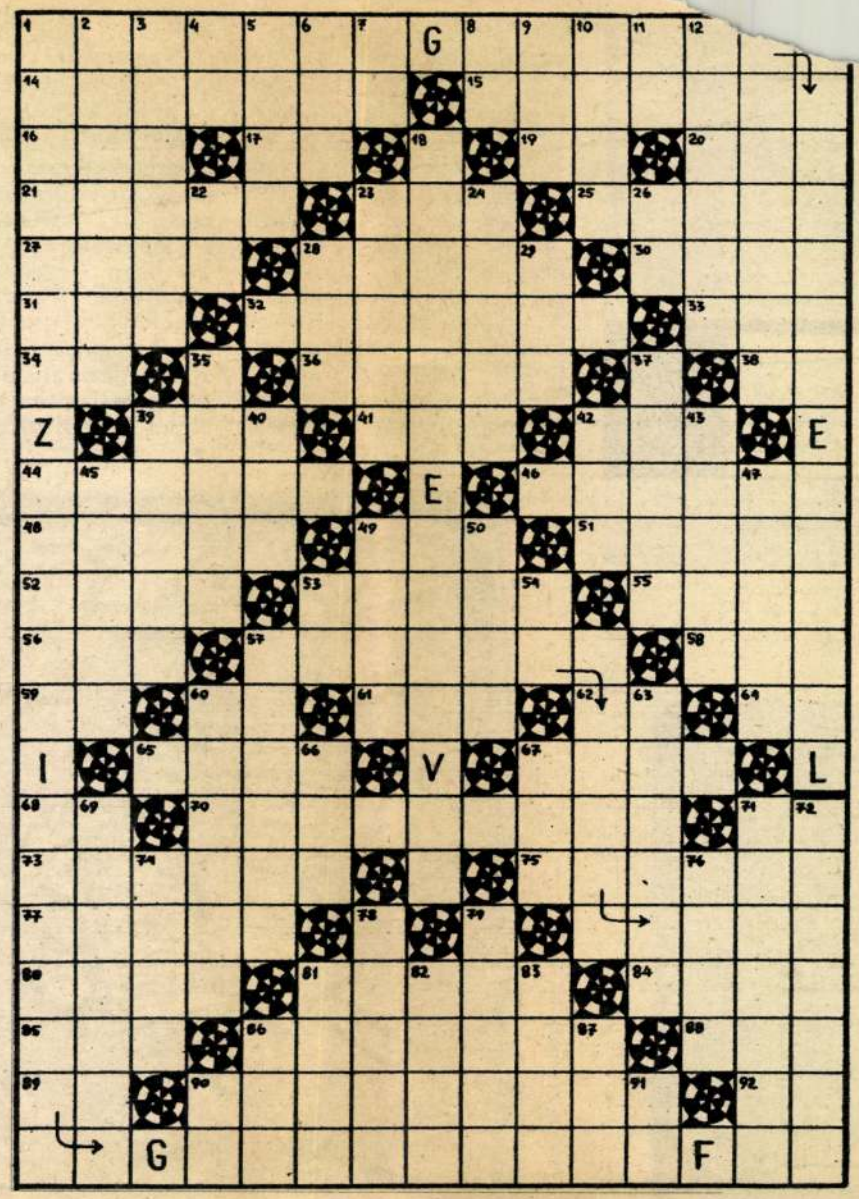

Címzés: Tükör szerkesztősége, Bp. 8., pf. 6. »Rejtvény«.

A 20. számban megjelent rejtvény megfejtése:

És senki lelkét meg ne puhítsa most
a csüggedés, bár jön-jön a nagy csapás,
gondoljatok sok múlt bajunkra, —
most legyen ám erős a férfi!

(Alkaiosz)

KÖNYVJUTALMAT NYERTEK:

Kufcsák I.-né, Bp. V., Bajcsy Zs. u. 34., Szabó V., Bp. XIII., Kádár u. 8., Gerely P., Bp. XII., Mártonhegyi út 47/b., Vadas P., Bp. XII., Melinda út 24., Mrázik Gy., Bp. I., Fő u. 37/b., Győrffy M., Bp. XI., Lágymányosi u. 4., Brenner K.-né, Bp. XII., Ugocsa u. 5., Hidasi J.-né, Bp. XIII., Róbert K. krt. 54., Sulyok I.-né, Balatonfüred, Kasztovszki B., Balatonfüred, Sárosi J., Sóstóhegy, Hornyai Gy., Vencellő, Tóth G., Makó, özv. Hlatky T.-né, Nyíregyháza, Beregszászi K.-né, Győr, Cifrik Á.-né, Győr, Sárváry E., Mosonmagyaróvár, ifj. Sági K., Keszthely, Takács P.-né, Deszk, Dömötör S.-né, Vác.

Kellemes útitárs kiránduláshoz, túrázáshoz, nyaraláshoz!

Vigyen magával praktikus műanyag

HASZNÁLATI ÉS FELSZERELÉSI TÁRGYAKAT

Nagy választékban vásárolhatók, ételtartó dobozok, hűtőtáskák, kulacsok, poharak, tányérok, tojástartók, palackok, citromcsavarók, cukor- és sószórók, szappantartó dobozok, tároló-kannák, vedrek, autómosó kefék stb.

A FŐVÁROSI VAS- ÉS EDÉNYBOLT VÁLLALAT MŰANYAG SZAKÜZLETEIBEN

II, Mártírok útja 54. Telefon: 355-588
VII, Rákóczi út 8/b. Telefon: 220-289
VI, Lenin körút 68. Telefon: 221-363

Világos látszólag jelentéktelen lépéscserét tesz a spanyol megnyitás Fischer által felújított csereváltozatában. A megnyitásokat azonban pontosan kell ismerni. Sötét könnyen kiegyenlít és érdekes módon előnybe is kerül.

Spanyol megnyitás

R. Wade (Anglia)
N. Karaklaics (Jugoszlávia)

Monaco, 1967

1. e2—e4	**e7—e5**
2. Hg1—f3	**Hb8—c6**
3. Ff1—b5	**a7—a6**
4. Fb5:c6	**d7:c6**

Régebben e csereváltozatot döntetlen színezetűnek tartották.

5. 0—0	**f7—f6**

Egy másik lehetőség 5. —, Fg4 6. h3, h5! 7. d3, Vf6 stb. kétélű játékkal.

6. c2—c3?	**. . .**

Sötét válaszlépése miatt kétes értékű. Itt 6. d4, Fg4 7. c3, Fd6 8. h3, Fh5 9. Hbd2, Ve7 (Bronstein—Geller, XXXIV. szovjet bajnokság) szokásos.

6. . . .	**c6—c5!**
7. Hb1—a3	**Hg8—e7**
8. d2—d4	**c5:d4**
9. c3:d4	**e5:d4**
10. e4—e5?	**. . . . .**

Világos túl heves. Jó volt az egyszerű 10. Hd4:, mert c5? nem megy 11. Vh5† miatt.

10. . . .	**Fc8—g4!**
11. e5:f6	**g7:f6**
12. Vd1:d4	**Fg4:f3!**

A most következő bonyodalmak pontos számítást igényelnek.

13. Vd4:f6	**Ff3:g2!**
14. Vf6:h8	**Fg2:f1**
15. Fc1—h6	**. . .**

Ebben bizakodott világos.

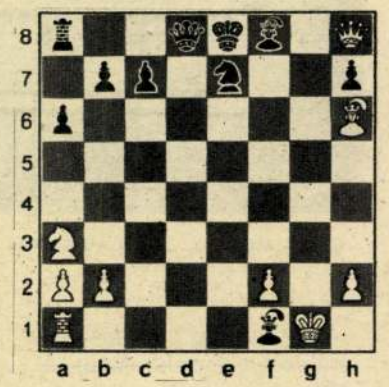

15. . . .	**Vd8—d5!!**

Most fenyeget matt g2-n. 16. Vf8:†, Kd7 vezérvesztésre vezet, így világos válasza kényszer.

16. Ba1:f1	**0—0—0**
17. Fh6:f8	**He7—g6**

Sötét visszanyeri a tisztet. Utána a világos királyállás összeomlik.

18. Vh8—g7	**Bd8—f8**
19. f2—f3	**Bf8—g8**
20. Vg7—f6	**Hg6—f4†**
21. Kg1—h1	**Vd5—d3!**

Világos feladta.

A KÉPCSARNOK
MEGHÍVJA ÖNT

LUKOVICZKY ENDRE

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1966. NOVEMBER 19-ÉN,
SZOMBATON DÉLUTÁN 1 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

HINCZ GYULA

KOSSUTH DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ

MEDNYÁNSZKY TEREM
BUDAPEST, V. TANÁCS KRT. 26.

MEGHÍVÓ

Fk.: Köteles István

9309 66 FNyV 6 t

LUKOVICZKY ENDRE

1939-ben, Békéscsabán született.

Az Iparművészeti Főiskolán szerezte diplomáját 1962-ben. Tanárai Rákosi Zoltán, Hincz Gyula, Molnár Béla és Dudás Jenő voltak. 1965 óta rendszeresen kiállít az országos és külföldi tárlatokon. Első önálló kiállítása 1963-ban, Budapesten a Bercsényi Klubban, majd a Mednyánszky Teremben volt. Festői munkássága mellett grafikákat és faliszőnyegeket is készít.

1. ESTI FÉNYEK	olaj, vászon,	45x48 cm
2. IKREK	olaj, vászon,	45x48 cm

LUKOVICZKY ENDRE grafikus
Békéscsaba, 1939

1962-ben végzett az Iparművészeti Főiskolán Rákosi Zoltán, Hincz Gyula és Molnár Béla növendékeként. 1965 óta minden országos és Studió kiállítás résztvevője, szerepelt Bulgáriában, Lengyelországban, Norvégiában, Jugoszláviában, Olaszországban és Romániában. 1965-ben a Mednyánszky Teremben, 67-ben a Fiatal Művészek Klubjában, 1974-ben a Szentendrei Galériában mutatkozott be önálló kollekcióval. - Speciális grafikai technikákkal kisérletező (pl. gipsznyomat) művész, téma- és formavilága a konstruktivizmus problémaköréből táplálkozik. Gobelinszövéssel is foglalkozik.

Művész életrajzok 1975

1021

Világosság

Lukovitzky Endre

Ára: 5,– Ft
Index: 25 871

SOMMAIRE

65 L'immortel Copernic • *Gedeon Róka*

Art et société

71 Sur la préhistoire de l'esthétique • *László Sziklai*
Art rupestre et société tribale

De l'histoire de la culture

80 Les hérésies et la culture de langue maternelle
Éva Földes
Culture et instruction publique dans les mouvements religieux antiféodaux

Parole humaine

86 *Luigi Pirandello:* La madonne de cire
(Traduction de *Szilárd Biernaczky*)

Poésie et idéologie

90 Paix séparée avec le néant • *Mária Kálmán*
Sur la crise idéologique de Lőrinc Szabó

Miroir

95 Épopée sur l'écran de télévision • *Róbert Falus*
Sur l'adaptation filmée de l'Odyssée

98 Le drame de l'équilibre? • *Miklós Almási*
Le dilemme de Bruno Giordano dans le Théâtre National

100 La Bible devant le microphone

Vie et morale

103 Problèmes actuels de l'éducation sexuelle
Vilmos Szilágyi

Atelier

111 L'anatomie de la citatologie • *Ottó Beöthy*
Remarques relatives à l'histoire d'éditions

Point focal

120 Les démo-chrétiens de Chile devant un choix
Gyula Lovas

Revue

127 La renaissance de l'occultisme • *Péter Teknős*

Poésies

89 *Kingsley Amis:* Une nouvelle position d'esprit fait besoin

D. J. Enright: Rues saignantes (traductions de *Miklós Hernádi*)

94 *Lőrinc Szabó:* La voiture part pour l'Opéra

СОДЕРЖ

65 Бессмертный Коперник • *Гедеон Рока*

Искусство и общество

71 К предистории эстетического
Ласло Сиклаи
Пещерное искусство и родовое общество

Из истории культуры

80 Ереси и культура на родном языке
Ева Фельдеши
Просвещение и образование в антифеодальных религиозных движениях

Слово человека

86 *Луйджи Пиранделло:* Восковая Мадонна (перевод *Силард Биернацки)*

Поэзия и мировоззрение

90 Сепаратный мир с ничем
Мария Кальман
О мировоззренческом кризисе у Лёринца Сабо

Зеркало

95 Эпопея на экране • *Роберт Фалуши*
Одиссея в телекино

98 Драма равновесия? • *Миклош Алмаши*
Дилемма Джордано Бруно в Национальном театре

100 Библия у микрофона

Жизнь и мораль

103 Актуальные проблемы сексуальной педагогии • *Вильмош Силади*

Лаборатория

111 Анатомия цитатологии • *Отто Бёти*
Заметки к истории издательского дела

В центре внимания

120 Чилийские христианские демократы перед выборами • *Дьюла Ловаш*

Обзор

127 Ренессанс оккультизма • *Петер Текнёши*

Стихи

89 *Кингсли Эмис:* Нужен новый подход

Д. Ж. Ирнайт: Кровоточащие улицы (переводы *Миклоша Хернади)*

94 *Лёринц Сабо:* Автомашина отправляется к Опере

Lukovitzky Endre

2000 Szentendre Lukács fivérek u. 5-7

1939 Békéscsaba. –

Az Iparművészeti Főiskolán szerezte diplomáját, 1962-ben. Tanárai Rákosi Zoltán, Hincz Gyula, Molnár Béla és Dudás Jenő voltak. 1965 óta szegel az országos és a Külföldön rendezett Kiállításokon és a Fiatal Művészek Studiójában. 1969-ben feleségével, Balint Ildikóval Szentendrén Zapott műtermes lakást, azóta állít ki a Pest megyei és a szentendrei tárlatokon. önálló bemutatkozások: 1963 Bp. Bercsényi Klub, 1965 Medvyánszky-Terem, 1967 Fiatal Művészek Klubja, 1974 Szentendre.

Kiállított művei:

Tér, forma 1974 (varrott faliszőnyeg, gyapjú) 200 x 220 cm

A győzelem 30. évfordulójára I. (gipszmetszet) 560 x 560 mm

Variáció (gipszmetszet) 540 x 600 mm

Templom I. (gipszmetszet) 560 x 560 mm

– fotó – Templom II. (gipszmetszet) – " –

Szentendrei művészet 1976

MNG 1976 május

Lukovicsky Eudre

Lukoviczky Endre, grafikus

LUKOVICZKY ENDRE NYERTE

a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség tavaly meghirdetett VIT-plakátpályázatát. Több száz pályázó közül a második díjat Pham Duc Phong vietnami, a harmadik díjat pedig Marian Nowinski lengyel grafikusművész nyerte el. Mindhárman a havannai VIT részvevői lesznek.

-thi.

8.

Népszabadság, Bp. 1978. jún. 10

09

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 MÁR '9'

Pestmegyei Hirlap

Lukoviczki Endre

Alkotók Pest megyében

1021

Lukoviczki Endre, a geometrikusság művésze

Békéscsabán született 1939-ben. Az Iparművészeti Főiskolán szerzett diplomát, tanárai: *Dudás Jenő, Hincz Gyula, Molnár Jenő* és *Rákosi Zoltán* voltak. 1965 óta rendszeresen kiállít itthon és külföldön. Feleségével, *Bálint Ildikó* festőművésszel Szentendrén, az új művésztelepen él. Állandó részvevője a szentendrei és a Pest megyei tárlatoknak. Tavaly októberben, a Művésztelepi Galériában rendezett kiállításán legújabb grafikáit, gipsz- és linómetszeteit és faliszőnyegeit mutatta be.

Kiállításon vagy múzeumban általában első dolgunk, hogy megnézzük a kép vagy szobor alkotójának nevét. De, ha az utcán egy-egy szuggesztív plakát hívja föl a figyelmünket, ritkán gondolunk a művészre. Lukoviczki és felesége a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség megbízásából készítenek plakátokat és grafikákat. Ez utóbiak megalkotásánál — amelyeket először gipszalapra karcol és arról a mintáról készít nyomatot — felhasználja a fotót is.

Általában egyszerű tárgyakat — többnyire kockákat — fest. E látszólagos témaszegénység mögött azonban kimutatható a konstruktivizmus és a kubizmus szellemet fegyelmező hatása; a megfontolt válogatásra és az egyensúlyprobléma megoldására való igény. *A tárgy nála azonos a formával.* Legjobban sikerült alkotásain ezek a geometrikus formák érzelmekkel is telítődnek, annak ellenére, hogy következetesen betartja a háromdimenziós ábrázolás szabályait (néha még a szerkesztési vonalakat is föltünteti). Szereti a geometrikus metszéseket és a formatalálkozásokat, amelyeket az ábrázoló geometria törvényei szerint szerkeszt meg. Képtereit is geometrikusan tagolja és merev, néha *az építészetre emlékeztető* kompozíciókat dolgoz ki. Közben mintha túl nagy szerepet juttatna a szerkesztésnek, ami csökkenti a mű elevenségét és ezért a dekorációs jelleg kerül előtérbe.

Tárgyakat ábrázol, amelyek — anélkül, hogy külső megjelenésükből valamit is veszítenének — belső jelentéssel gazdagodnak, mintha a szemnek lehetősége volna nemcsak körüljárni, hanem *belülről* is szemügyre venni azokat. Mintha kétféle szemmel, s egyszerre néznénk valamit. Olyan festői szerkezeteket alkot a vásznon, a szőnyeg kétdimenziós síkján, amelynek a látható világban gyakran nincs megfelelője. A tárgyak közötti és az azokat körülvevő *térnek* ugyanolyan jelentősége van, mint magának a tárgynak.

Iparművészeti alkotásainak gyakran több köze van a művészethez, mint a látványhoz; képi világa *szerkesztett* világ. Csak a harmónia kedvéért töri meg néha az egyenesek rendjét egy-egy görbe vonallal. *Le kell fordítani a képzőművészet nyelvére azt, amit a dolgok karakterének szoktunk nevezni. A művészet tehát nem verseny a természettel, hanem az a célja, hogy térré fordítsa át az ember szellemét* — mondta *Réth Alfréd*, s Lukoviczki is ehhez tartja magát. Példának álljon itt két képe.

Menyhárt László

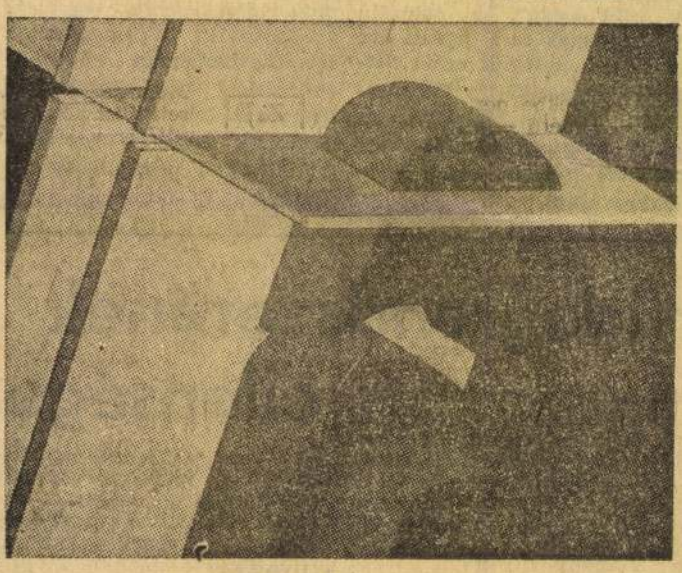

Térforma

Duett

A zöld óceán kincsei

Szovjet tudósok egy jelentős létszámú csoportját az a kérdés foglalkoztatja, miként kell ésszerűen gazdálkodni a tajgák zöld óceánjának kincsével, hogy az sokáig híven szolgálja az ország lakosságát, és az egész emberiséget. A „zöld óceán", a tűlevelű erdőségeknek ez a gigászi öve az Ural-hegységtől egész Szibérián keresztül a Csendes-óceán partjáig húzódik, és óriási oxigénakkumulátorként betöltött szerepe egész bolygónkra kihat.

A roppant kiterjedésű területek számára a kutatók fakitermelési normákat írnak elő, „stratégiát" dolgoznak ki az erdőtüzek és a növényi kártevők elleni harchoz, tervet készítenek az erdőségek felújítására, figyelemmel állományösszetételük egyidejű javítására is. Ugyanakkor a laboratóriumokban növényfiziológiai, növénynemesítési kísérletek folynak (a kép, a növények légzését, gázcseréjét ellenőrző vizsgálatról készült).

...er idegrendszerének ellensége

...nyezés napjainkban világprobléma... világproblémákért a tudomány és ...gyors fejlődését teszik felelőssé, ...szközök, amelyekkel az ember él... De a legtöbb környezetvédelmi ...ek idézik elő, úgyhogy valójában ...etlenebb ellensége az embernek, ...ny és a technika.

...mérce magasabb

Napjainkban még nem ismeretes a viselkedésbeli zavarokat előidéző mérgezőanyagszint, csak annyi, hogy ez jóval a klinikai mérgezést okozó koncentráció alatt van.

Verekedési hajlam — ólomtól

Az egyik legfontosabb idegrendszerre ható mérhető anyag, az ólom, kétféle alakban fordulhat elő, szerves és szervetlen kötésben. Az ólomalkil benzinadalékok gyakorlatilag az egyetlen forrásai a környezetbe jutó szerves ólomvegyületeknek. Újabb vizsgálatok szerint a városi levegőben előforduló ólomnak mintegy 10 százaléka van szerves alakban jelen, a többi szervetlen alakú, de mindkettő főként a benzinből származik, kivéve talán az ólomkohók, akkumulátorgyárakat stb. környékét. A szerves ólomvegyületek zsírban oldódnak és ezért véragygáton könnyebben átjutnak, mint a szervetlen ólomvegyületek. A súlyos mérgező hatást előidéző adagnál kisebb koncentrációban verekedési hajlamot idéznek elő a patkányokon. Amikor fél évszázaddal ezelőtt az USA-ban elkezdték az ólom-tetraetil gyártását, több munkás meghalt, mások megőrültek.

Az ólom, cink, réz és alumínium az iparban használt legfontosabb színesfémek. Ennek következtében ma az élelmiszerek, italok stb. gyakran a természetes ólommennyiség sokszorosát tartalmazhatják, amihez az emberi szervezet még nem szokott hozzá. Birmingham és London egyes városrészeiben a házi próbán 30,000 mg/kg ólomtartalmat mutattak ki. Ez a mennyiség néhány hónapon át belélegezve kisgyermekeknél előidézheti a klinikai ólommérgezés tüneteit. Az ólom elektromos méreg, amely az agyban maradandó károsodást okoz. Angliában az ólomiparban dolgozó munkások körében végeztek orvosi felméréseket az utóbbi években. Az ólom hatásának kitett dolgozók kimutatható idegrendszeri károsodást szenvedtek, értelmi és személyiségi zavarokra utaló tüneteket mutattak, ugyanakkor szellemi energiájuk csökkent. Egyébként erre utalnak azok a svájci közlemények is, amelyek a bűnözési hajlam és a túlságosan nagy ólomtartalom között tételeznek fel összefüggést, bűnözőkön végzett vizsgálatok alapján.

A kör bezárul

Ezzel lényegében bezárult a kör. Az ember tevékenysége különféle szennyeződést okoz a környezetben. Feltételezhető, hogy a neurotoxikus szennyezések az ember viselkedését káros irányba befolyásolják. Ennek nemcsak az egyén egészségére, hanem az egész társadalomra felmérhetetlen a hatása.

H. M.

Lukoviczky Endre

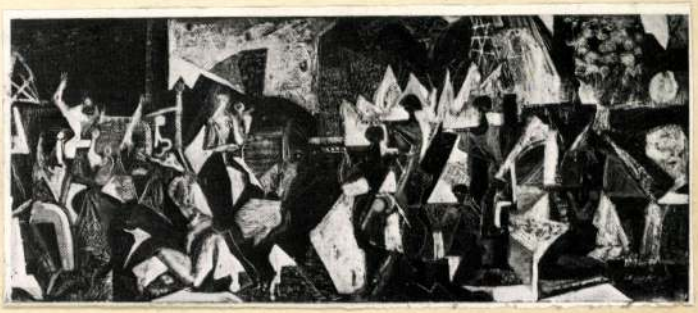

1945. kivégzés

Kovács Gyula: A kifejező és a dekorativ vonal I.
Müvészet, 1978.augusztus - 28.oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Pestmegyei Hirlap

1974 NOV 10

Lukoviczki Endre

1974. NOVEMBER 10., VASÁRNAP

1021

Térforma

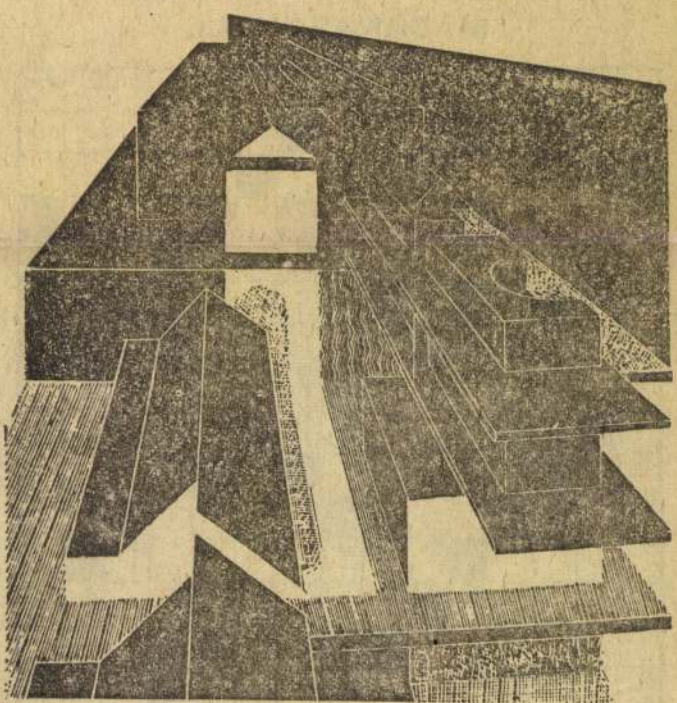

Lukoviczki Endre alkotása

KERESZTREJTVÉNY

MADARÁSZ EMIL

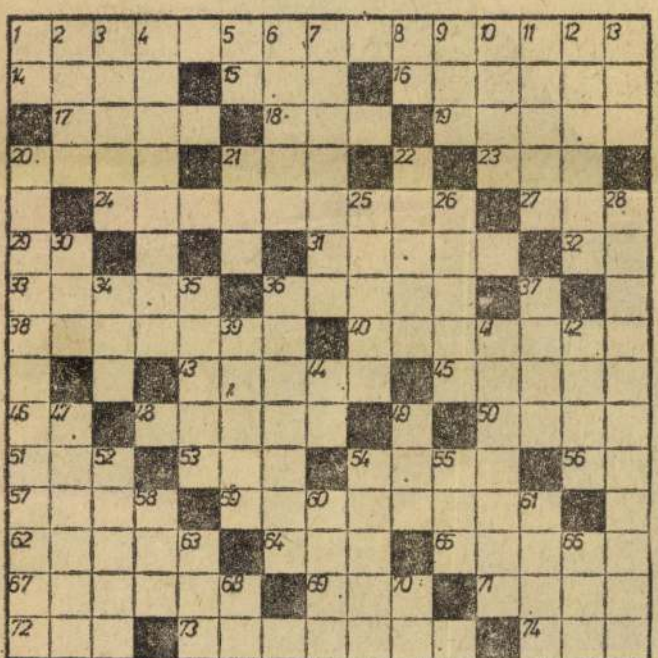

Kilencven évvel ezelőtt, 1884. november 12-én született Madarász Emil költő, író, újságíró, a magyar és nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosa.

VIZSZINTES: 1. A Szovjetunió- vízsz. 19-cel. 12. Világegyetem. 1 Dupla kettős mássalhangzó. 20. . II. világháború alatt Taskentbe ennek volt a vezetője. 21. Azono mássalhangzók. 22. Az őlt. 25. Névelős göngyöleg. 26. Egyik megyén nevében van. 28. 1919-ben ennek a

LUKOVICZKI ENDRE a szentendrei Művésztelepi Galériában állította ki gipsz- és linómetszeteit. A szentendrei telepnek viszonylag fiatal tagja: az új művésztelep átadásakor került oda. Ez az első önálló bemutatkozása a városban. Tárlatán úgynevezett minimal-konstrukciókat állít ki.

Lukoviczki Endre e sorozatában a szentendrei piktúra Deim Pál képviselte ágából indult el, mint ezt a *Térfigura* című gipszmetszet jelzi: a redukált ház és alak-forma két színvariációban motívált lapjain. A *Perspektíva* még a néző által megszokott téri elrendezésre épül. Későbbi kompozícióin azonban néhány egymásba kapcsolódó alapformára egyszerűsíti a motívumokat; ezek mindig tért sugalló elemek. Mindig több színvariációban alkotja meg őket: öt, négy vagy legalábbis két színváltozat alkot egy együttest. Két nagyméretű, varrott technikával készült faliszőnyege is ezekre a térstrukturáló elemekre épül: az elemek áthatják egymást, merőleges rendszerük pedig meghatározza a teret, melyben megjelennek. Lukoviczki antiképei mindig a jelzett variábilis térviszonylatokra épülnek: hatásuk nem annyira önnön formáikban, mint a formák és színek együttesében rejlő térmeghatározó képességükben rejlik.

Láncz Sándor

Lukoviczki Endre

1971

Kiállításról kiállításra.
Magyar Hírlap,
1974. nov. 6.

és Gépgyár művelődési házában tartották meg, ahol *Barinkai Oszkárné*, a Pest megyei pártbizottság titkára mondott beszédet.

Ugyancsak ezen a napon emlékeztek meg az évfordulóról *Aszódon* a gödöllői járás, *Acsán* a váci járás lakosai, *Százhalombattán* pedig a Dunamenti Hőerőmű Vállalat dolgozói. Acsán ez alkalommal adták át rendeltetésének a kibővített óvodát.

A Salgótarjáni Kohászati Üzemek ünnepségén megjutalmazták a kiemelkedően dolgozó munkásokat és a kongresszusi munkaversenyben élenjáró szocialista brigádokat. A Lampart ZIM salgótarjáni gyárában nagygyűlés volt, ahol 23 törzsgárdatagot — 40 évi szolgálatuk elismeréseként — aranygyűrűvel tüntettek ki. A Nógrád megyei Tanács székházában *Hoffer István*, a megyei tanács elnöke kitüntetéseket adott át a munkában élenjáró tanácsi dolgozóknak. *Karancslapujtőn*, *Kazáron* és *Kisterenyén* kommunista veteránok emlékeztek meg egykori közös harcaikról.

Székesfehérvárott az Ikarus Karosszéria- és Járműgyár 3000 dolgozója vett részt a munkásgyűlésen. *Langó István*, a gyár pártbizottságának titkára ünnepi beszédében *bejelentette, hogy a gyár dolgozói teljesítették kongresszusi felajánlásukat:* 300 autóbuszt gyártottak terven felül. Az ünnepségen a gyár 12 dolgozó-

Lukoviczky Endre

Részt vett a szentendrei tárlaton.

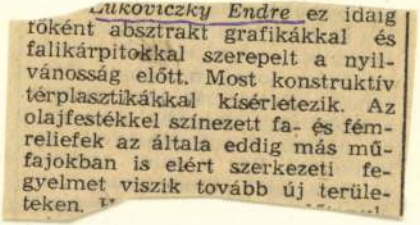

Lukoviczky Endre ez idáig főként absztrakt grafikákkal és falikárpitokkal szerepelt a nyilvánosság előtt. Most konstruktív térplasztikákkal kísérletezik. Az olajfestékkel színezett fa- és fémreliefek az általa eddig más műfajokban is elért szerkezeti fegyelmet viszik tovább új területeken.

Magyar Hirlap 1979/222/6

Wagner: Kortársak utkőzben

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Lukoviczky Endre, grafikus

PEST MEGYEI HÍRLAP

1980 JUL 30

1021

Győzelem

Lukoviczky Endre grafikája

Erzsike a paradic

Majd l

Íme a sok emlékezetes találkozás egyike: kezembe nyomta a fényképet és szégyenlősen elszaladt. A színes fotográfián ott állt az első sorban. Ballagási kép volt, a nyolcadikat éppen végzett lányok között *Erzsike*, mosolygott, mint a többi — lehet: csupán én láttam úgy —, talán vidámabb volt társnőinél. Pedig pokoljárásnak tűnik a paradicsomba menetele. Megdöbbentő sorai ösztönöztek riportírásra tavaly novemberben.

Egy régi látogatás

„... nyolcadikos vagyok, de én egy nagyon szegény családból származom, sokan vagyunk, édesapám egyedül dolgozik. Édesanyám cukorbeteg, nem tud elhelyezkedni, amikor orvosira megy, elhúzzák. Ráírják: munkaképtelen... se ruhánk, se cipőnk, de még fekhelyünk sincs: párosával fekszünk és múltkor egy riportban hallottam a rádióban, hogy a régi bútorokat kirakják az utcára, hogyan kaphatnánk mi abból és ócska szőnyeget...” Tfaluból M. Erzsike VIII. oszt. tan.

A behajtani tilos tábla szégyenlősen fedi el a faluszéli utat, lúcfenyők, akácok is takarják. A há-

talán nem is szidna senki, min M-éket szidják, most nagyon so kan...”

Tisztelt P. Sándorné!

Nem írtam Önnek akkor levelet akkor, *december elején.* Úgy érez tem, a falu szégyenli a kiteregetet történetet, pedig T-n is él még család hasonló, vagy rosszabb helyzetben, mint M-ék. *A megyében megközelítően 4 ezer olyan család él, ahol egy-egy kereső van és az egyik házastárs objektív okból nem dolgozhat.* Akkor, decemberben képtelen lettem volna cáfolni látszólagos igazát. Minek vetettem volna ellen a süldők betegségét igazoló okmánynak (a hús fogyasztható volt!) Miért írtam volna a cefréből készült borról? És Ön ne tudná, hogy a községi tanácsnak évente alig féltucat lakásra telik a pénzéből. És *a segély alig több, mint a társadalom lelkiismeretének megnyugtatása.* Mit kezdhettem volna a félmon-

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1980 MÁJ 3
Lukoviczki Endre

1021

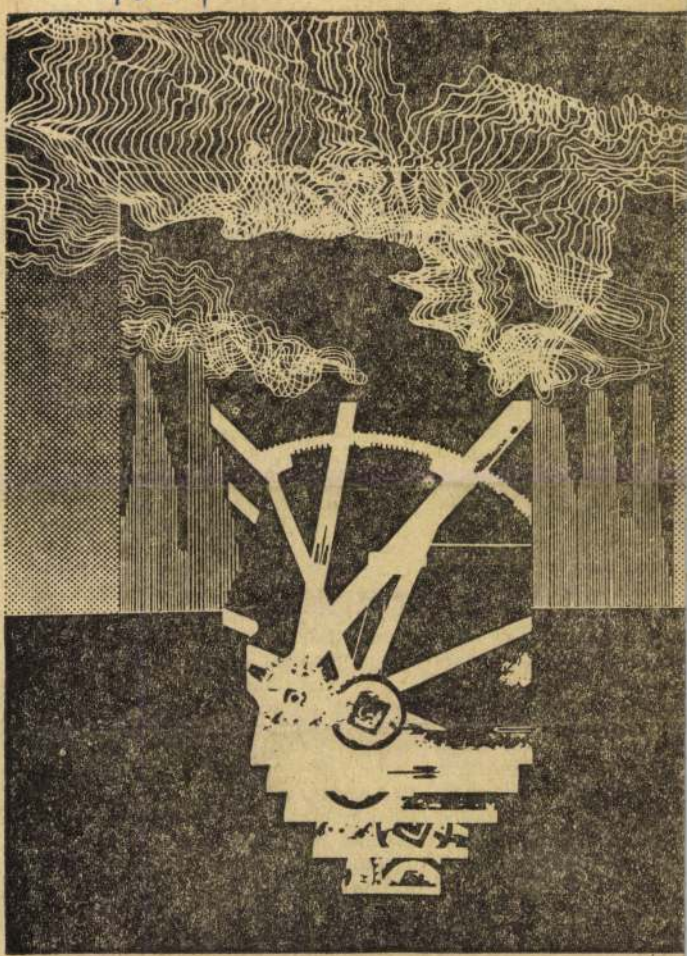

Lukoviczki Endre: A város peremén

RNAP:

ıvak, a leg-
ompromittál-
— a proleta-
énnek ünnepe
hírlapi tudó-
)e. Az írás a
szterelnök és
erlini látoga-
nmár nem a
címe is ezt a
jelzi: *Berlini*
on kívül. A
ájus 1-i szá-
asható. Egy
s hogy élnek
szik, jól vagy
ıek van okuk
Hitler alkotá-
ész nemzetet
olgári osztály
mende-mon-
termelésben,
a Friedrich-
trasse mutat-
legszükségleti
fő gondot, a
gfizettetik. A
házakban ren-
a tavasz, a fel-
nnepén egész
a magánhá-
non feliratok
ıint »a biro-
t«. Negyedik
amját. Azt is,
e a magyar
ak azt mond-
en keményen
címért." Lám,
elseje ünnep-
Horthy-Ma-
moló szerzője
zikus költőnk,
néről, kacska-
áról mostaná-

ÁPRILIS 28., HÉTFŐ:

A szegedi Somogyi Könyvtárból érkező küldemények mindegyike izgalmas történeti ereklyét feltételez. Ezúttal a *Délmagyarország* hetven esztendős történetéből ismertetnek 11 címoldalt, illetve egyszer a híroldalt. Fakszimile kiadás ez — tanulságos olvasmány. Kik szerepeltek az első oldalon? Návay Lajos „valóságos belső titkos tanácsos" és Mikszáth Kálmán, Juhász Gyula és Bródy Sándor, Móra Ferenc, Vörös János vezérezredes, valamint Révai József. A híroldalon, 1925. március 25-én, az ügyeletes gyógyszertárak jegyzéke után, a rovat élén József Attila verse jelent meg, a *Tiszta szívvel.* Egy vezércikk, 1924. augusztus 6-án, így kezdődött: „Herczeg Ferenc, a vasaltnadrágos és szalónképes magyar irodalom dolovai nábobja és Gyurkovics fia, a régi jó idők népszerű és középszerű kasznárja, délutáni feketekávéja mellé, hűvösvölgyi villája kényelmes és kellemes teraszán cikket írt Ady Endréről, egy igen elterjedt napilap hasábjaira, amelyben a Nemzeti Kaszinó urainak széles és hanyag gesztusával óhajtotta elintézni és végképpen lehetetlenné tenni a gutgesinnt budai magyarság és svábság előtt azt a költőt, aki ma már mindenféle irodalmi, sőt politikai pártállások szemében is örök értéke és maradandó kincse a magyar költészetnek." A vezércikket Juhász Gyula írta — és szerkesztőségi

Lukoviczky Endre festő

A gyermek zenei nevelése jóval az iskolai képzés előtt kezdődik

Alma a fájától...

Nem reklámfogásból közzétett sajtóhírekből tudjuk, hogy a kalászosok dúsabb termést érlelnek, ha komoly zene szól a ringó búzatábla mellett, a tehenek több tejet adnak, ha fejés közben klasszikus zene andalítja őket, és legfrissebb információim szerint olyan honfitársunk is él Amerikában, aki magyar puli- és vizslatenyészetén az okos négylábúak intelligenciájának finomítására ebei eledele mellé a hangszórókból a leghíresebb opuszokat adagolja kitartó meggyőződéssel. Köztudott, hogy annak idején az ember előbb ismerte és használta a ritmust — vágyainak kifejezésére, kommunikációra, mélysége, magassága, szépsége végig kísérte és kíséri őt, bennünket azóta is az élet sok-sok pillanatában.

Szeretem a rádió „Vendég a háznál" című műsorát. Emberarcúságával feszített rohanásunkat szakítja félbe, megcélozva egy röpke odafigyelést, továbbgondolkodást. Erre kényszerített az a békéscsabai, kétgyermekes édesanya nyilatkozata is, aki az egyik ilyen, déli riportban ötéves kislánya zeneóvodás élményeiről mesélt, a gyermeki énekhang varázsáról, amely egyedüli gyógyír a világtalan, síró kistestvér lecsillapítására. Mi, hétköznapi emberek kezdjük elfelejteni a nagy tanítómester szavait: „A gyermek zenei nevelése az anya születése előtt kilenc hónappal kezdődik." Külföldi konferenciákon indító motívummá vált már ez a kodályi szállóige. Újraismétlésként kitágíthatjuk a kört. Nem csak a zenei nevelés, de a *nevelés* is. Hogy milyen fogékony, nyitott, igyekvő, egymást segítő és szerető lesz a felnövő új és újabb generációk sora, ez valóban az ifjú anyák és apák, a fiatalok formálódásán múlik. És tanításuk, megtanításuk ennek a pedagógiai láncolatnak még csak az első foka. Az értelmi nevelés, a racionális ismeretek elsajátíttatása mellett *az érzelmi, esztétikai, erkölcsi nevelésnek hatalmas, társadalom arculatot formáló ereje van.* A minden újra nyitott pedagógusok hite bizonyára nem fog elveszni egyre bonyolultabbá váló iskolarendszerünk útvesztőjében, és a sok feladat, szakkör, különóra, kabinetrendszer gépezetében továbbra is központi helyet kap a nevelendő gyermek legértékesebb meghatározója, *ember* mivolta.

A természet élővilágából kölcsönzött példák is mutatják, hogy egyazon rendszernek vagyunk értelmes részei, és a nagy egészre vonatkozó harmónia csak akkor válik valósággá, ha az egyes ember önmagában is meg tudja valósítani azt. Ehhez *kiegyensúlyozott, a tanulásban örömet lelő, munkához szoktatott, de sikerélményekkel gazdagított gyermek- és ifjúkorra volna szükség.* A gyerekekből valószínűtlen gyorsasággal szintén szülők lesznek, és valóban az elődökön múlik, hogy az alma milyen messzire esik majd a fájától.

Milyen jól tudták a régi korok feltűnően civilizált társadalmai, hogy egy nép, egy nemzet a szellemi kincseiről, a kultúrájáról ítéltetik meg. Maradandóvá, évezredek múlva is élővé ezek az értékek teszik őket. Századvégünk megújuló iskolatípusai bárcsak az ókori példát, a *teljes ember* nevelését célzó, görög iskola ideálját, a szellem, a test és a szív egyenrangú kimővelését tekintenék követendőnek. Nem az óraszám növelésével, a sorozatos felmérésekkel, a kitudjamirejó tesztlapokkal, a nulladik és a hetedik órákkal, az egyébként is törékeny, sérülékeny gyermek agyonterhelésével (mert mi mások lehetnének e veszélyeztetett idők szülöttei), hanem valami mással. Valami egészen mással. Amit a régi nagyok, a Németh László-, a Szabó Magda-féle pedagógusok és a hozzájuk hasonlók oly nagyszerűen tudtak. Mint megboldogult fizikatanárunk, Paula néni, aki a negyvenöt percből Ohm-törvénye mellett a bableves-készítés fortélyaira is tudott időt szakítani (zenegimnáziumi osztályunkból hármat sebtiben fel is vettek az orvosi egyetemre). Vagy tizenéves keresztlányom matektanára, akit Zsikeként imádnak a gyerekek, s úgy magába bolondította őket, hogy kedvéért a fél osztály jelesre vizsgázott az egyenletek világából (pedig uram bocsá' nála óraközben is lehet falatozni, mert tudja, hogy a korgó gyomor a figyelem ellensége). Nahát, valahogy így, és még sok más ezer példával, amit oly nagyon sokan tudnak, és szeretnének is megvalósítani, csak ne béklyózná meg tehetségüket, fantáziájukat a követelmények riasztó szorítása. Nem biztos, hogy ez a versenyfutás az idővel melyet úton-útfélen tapasztalunk, jobb orvosokat, mérnököket vagy kazánkovácsokat fog nevelni. Biztos, hogy nem. Még idejében stoppot kellene kiáltani a nem emberléptékűre méretezett, „nevelési" túlkapásoknak, és hagyni, hogy délutánonként magától focizzon a gyerek, ha kedve tartja, hogy leülhessen mellé meghallgatni, amint a furulyán saját kedvére silabizálgatja a rózsaszínű párduc dallamát, vagy bármi olyan passzióra marad, könyörgöm, maradjon hétköznap is ideje, amikor a *kemény munka, a tanulás mellett kiélheti, megvalósíthatja önmagát.* Ha ezt megakadályozzuk, mi több, az ellenkezőjét segítjük, akkor akarva-akaratlan beléjük oltjuk már zsenge korukban a rohanó életmód belénk ivódott rabszolgaságát.

Ezt pedig mi, értük felelősek ugye nem akarjuk?!

F. Pálfy Zsuzsa

A Művészetek—Társadalom oldalakat Niedzielsky Katalin szerkeszti

Kiegyensúlyozott rend

Lukoviczky Endre képei szülővárosában

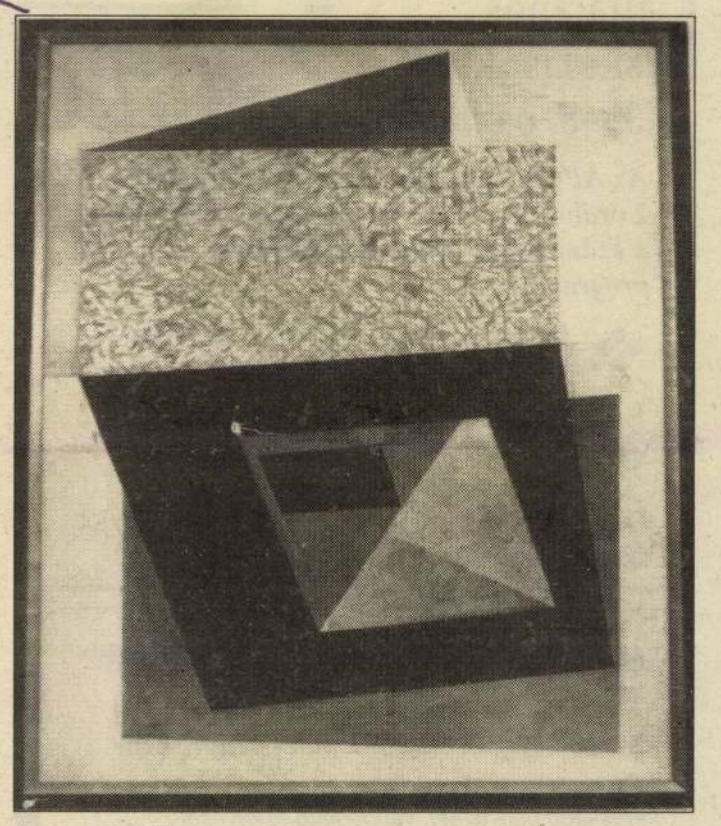

Kompozíció I.

A művész esetében is fontos az a táptalaj, amiből az egyéniség kinőhet, amiből aktuális gondolatokkal és örök igazságokkal töltekezhet. Lukoviczky Endre annak a Mokos Józsefnek a tanítványa, aki Békéscsabáról kitűnő alkotókat bocsátott útra. Gyötrődések, kudarcok és újrakezdések árán teremtette meg — az elbocsátó város élménypoggyászának folytonos jelenlétében — a maga személyiségét. Immár évek óta karakteres egyénisége a magyar képzőművészeti életnek. Képei eljutottak Svédországtól Párizson át Koreáig. Legutóbb arra a bemutatóra is válogattak műveiből, amelyen a kortárs magyar alkotók munkáit tekintette meg II. Erzsébet angol királynő.

Képei szemléletéhez a művész nem a látványt felölelő, de nem is a forma önmozgását követő úton jutott el. A többszörös áttételeken is ható túlzott általánosság és túlzott egyediség világába merül el. Azt érzékelteti, amióta és ameddig a világ létezik, változatlan a jelenvalóság, mindig ma van. Művein mozgásteret kereső képlékeny motívumok s a térben elfoglalt pozíciójukat véglegesen stabilizáló kompozíciók választkereső izgalommal fogalmazódnak meg. Ellentétek csapnak össze képein: a zárt és nyílt, a szilárd és a képlékeny, az átalakulni kész, mégis önmaga helyzetéhez ragaszkodó motívumok vallanak Lukoviczky létezésfelfogásáról. Hol rejtőzik konfliktus a természeti jelképek és a művész által kifejezett festői gondolat között? Milyennek kell annak a képnek lennie, amely az ember által épített környezet és az alkotói intuíció következtében jön létre?

A kiállított akvarellek, festmények azt példázzák, a formaalakítás és a kompozíció jelentése másutt keresendő. A művész személyes életében, a képzőművészet történelmi, társadalmi helyzetében, illetve az alkotó erkölcsi alapelveinek tisztaságában találjuk a valóságban létező dolgok konfliktusának megoldását. A korszerűség irányában kitörni akaró magyar művészek közé sorolhatjuk a geometrikus absztrakt útján messzire jutott kiállítót.

A békéscsabai főiskolán bemutatott képei 1986 és napjaink között keletkezett alkotások. Sorozatának közel a felét láthatja szülővárosa közönsége. Az amerikai világvárosról, New York városról sokféle kimértséggel fogalmazott műveket, amelyeken mindenekelőtt két téma érdekli: a művészet és az építészet. Ezeken az akvarelleken a formák eltolódnak, deformálódnak a festő meglátása szerint. Adva van a felhőkarcoló egy csoportja, de nem a látvány érdekli, hanem az az erő, mely a tömbök mögött az épületek egymáshoz való viszonyát alkotja. Viszonyítások e művek térben és időben az univerzumhoz. A mértani alakzatok hálózata mögött szorongó formákban jelen van az ember. Olyan szívszorítóan jelennek meg feszültségek, mintha az emberi létben meglévő ellentmondásokkal találkoznánk. A Kompozíció I—V. sorozatán a tisztulási folyamat és a dinamika elemi erővel van jelen. És ez megint tovább vezet ugyanazon a csapáson, amelyet a kiállító évtizedek óta művel. Kutatja a maga kristálygömbjét, kiolvasva belőle a kiegyensúlyozott rendet.

Azok a jelformák, amelyek megfogalmazást nyernek ezen a sorozaton, egy konzekvens képzőművészeti megközelítés alapján jöttek létre. A művész eszköze a gondos, alapos munka, a pontosság, a mesterségbeli tudás. Ezekkel uralkodik a világban létező káosz felett. Az ezredvég szétesett életérzését akarja ellensúlyozni a maga eszközeivel. Ezek a genetikus formák figyelmeztetnek: az élet a legmegrázóbb dráma. Méltán remélhetjük, hogy egyszer gyűjteményes tárlaton is megtekinthetjük Lukoviczky Endre komoly életművét szülőhelyén.

Cs. Tóth János

Kiss Ottó: „A szavakkal van dolgom..."

Emberes írások

Új könyvvel ad életjelt magáról a költő. Mindig egy-egy pályaszakasz lezárását látjuk abban, ha írásait összegyűjtve elibénk áll a szerző. Ugyanakkor nem kis örömmel tapasztaljuk, hogy az eddig lírikusként számon tartott Kiss Ottó új kötetében a versek mellett néhány novellát is olvashatunk. Éppen ezért nem véletlen, hogy a kötet alcíme ez: *Emberes írások.* Ez pedig legalább két dolgot jelent. Az egyik, az írások alatt magát a szöveget értjük, azt a rögzítési módot, ahol a líra és a próza határát nem tudjuk — főként, mert nem is akarjuk — élesen meghúzni. S a másik, hogy a szövegek írója igen kevéssé akar büsongani és magyarkodni, inkább „embereskedik". Mint írja: „A szavakkal van dolgom; a volt, van, lesz szócskákat elfogadni, mint igéket, feltételezni és — a lehetőségekhez mérten — megélni bennük a cselekvést." Amennyiben mi is azt valljuk, hogy az író féltékenyebb anyanyelvére, mint hazája bármely más értékére — úgy a gyulai író nem jár rossz úton. Mert minden egyéb helyett alanyban és állítmányban gondolkodik, és mégsem hazátlan bitang.

A kötet szerkesztése rendhagyó. Az egymást követő lírai és prózai darabok, valamint ezek ötvözetei között apró szösszenetek kötik össze könyvének kalandjait. Ez a Kaland immár nem az élet; mert az sokkalta szürkébb, semmitmondó és alig-valahová-vezető, hogy megillesse a reménykeltő, izgalmakkal teli élni vágyás. Talán az utolsó, tehát az egyetlen kaland a szerelem. Ezért bújik elő a lapok közül hol Lisa, hol Anna, hol egyáltalán a nő.

A kötet talán legerősebb és legegyenletesebb írásában, az „*Egy idézet elmaradásában*" éppen Anna. A feszesen megírt novellában költői erényeket csillogtat Kiss Ottó. Elmondja úgy a történetet, hogy közben nem fecseg, sokadszori olvasásra sincs egy balul-sikerült mondata, egy meg nem gondolt szava, rosszul használt jelzője. A végkicsengése pedig gúnyos fricska úgy maga, mint olvasója felé. A történet csak lehetőség, és könnyen lehet, a cselekmény lehetséges szellemi utazás, csupa-csupa „ha". A történet az, hogy nincs történet.

Másutt orrunk alá dörgöli mindennap használt szavainkat. Rákérdez valós jelentésükre, válaszolni ő sem tud, de kérdése elhangzott, és a válaszolni kívánók körében fölöttébb nagy a csend. Éppen ezért annyira létezik valóságosan szabadság, mint amennyire cselekvőképes a kezünk és idegzetünk egy vers megírására, az általa felajánlott körülmények szerint a *Szabad vers* kipontozott tizennégy sorában. Semennyire.

Hiba volna az írások közötti összekötő szöveget egy-egy cikluskénti értelmezni. Másról van szó. A kalandok szövevényes egymáshoz tapadásáról, a kaland utáni kalandról és az azok közötti szünetekről. Kiss Ottó a merészen kísérletezőkhöz tartozik, ilyenkor óhatatlan, hogy fáradtabb megoldásokkal is próbálkozik. De a létrehozott szövegek egyikéből-másikából előbukkan a valódi jelentés. A kísérleteiben is komoly, ötleteiben nem ötlettelen, néhány mondatot a valóságból az irodalomba átmenteni tudó író előtt kitaposatlan út áll. És nagyjából-egészéből nem az úton, nem a cipőjén, hanem rajta áll — vagy bukik —, hogy az irodalom mezején átevickélve látjuk-e majd a lábnyomát?

Bod Tamás

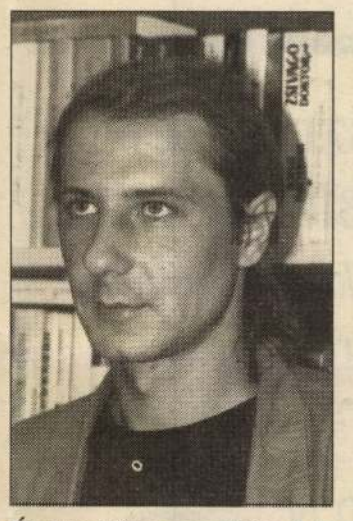

Új kötetében novellákat is olvashatunk

FOTÓ: KEREKES ISTVÁN

Lisa mint sirálylány

Legyek fogoly
egy királyi bárkán.
A királynak legyen
pöffeteg feje.
És támadjon nagy szél
a part felől,
hogy ballonkabátom kincses versekkel
tömje tele.
A bárka alján pedig
ringó bár legyen,
hol a rab zongorista ringva zongorál.

Lisa veszi a búcsút

Jön az árvíz, mondta Lisa.
Jön az árvíz, mondta,
és félrenézett.
Jön az árvíz!, idézte
riadt tekintettel Petőfit,
pedig akkor még
csak patakokban
folyt arcáról a könny.

Számítógép-kezelés oktatása általános iskolásoknak (3—8. osztály)!

APC STUDIO

Az APC Iskola keretében a tanulók heti 2 órában ismerkednek meg IBM—PC gépeken a számítógép-kezeléssel, az elemi programozással.

❖ Év végén a tanulók záróvizsgát tesznek. Felvételi 4-es bizonyítványtól.

KÉRJE TÁJÉKOZTATÓNKAT!

Békéscsaba, Belvárosi Általános Iskola, Papp Sándor vagy Obuch László.
Orosháza, 3. Sz. Általános Iskola, Orosz László.
Gyula, Kerék u. 9. sz.

OTP BANK

Az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. Békés Megyei Igazgatósága

a vésztői fiókigazgatói állás betöltésére

PÁLYÁZATOT HIRDET.

Elsősorban felsőfokú közgazdasági vagy jogi végzettségű, lehetőség szerint pénzügyi szakmai gyakorlattal rendelkezők jelentkezését várjuk.

BÉR MEGEGYEZÉS SZERINT.

A részletes önéletrajzot Juhász Katalin megyei igazgatóhelyettesnél (Békéscsaba, Szt. István tér 3.) kérjük leadni.

Szabad kapacitással rendelkezünk:

- ❑ gatter
- ❑ egyéb faipari tevékenység.

Asztalos minőségű borovi fenyő, valamint épületfa megrendelhető.
Cím: Intel Comp Alapítvány, Fatelep. Sarkad, Anti u. 10. Telefon/fax: (66) 375-567.

Hanghordozókat kedvező áron a Musicland Bt.-től!

Műsoros kazetták, CD-k,
Üres kazetták és tartók nagy választékban!

Musicland Bt., Hanglemezbolt, Békéscsaba, Munkácsy u. 7.
(A Philips Márkabolt mellett.)

FUVAROZÁSI ADATBANKBA

autóbuszos személyfuvarozók, valamint teherfuvarozók 1—26 tonnás szállítási kapacitással jelentkezhetnek.

Jelentkezési lap személyesen átvehető vagy felbélyegzett válaszborítékkal kérhető:

A-tól Z-ig Szolgáltató Iroda, 6640 Csongrád, Dózsa György tér 4.
Nyitva: hétfőtől péntekig 9—12 óráig, 13—17 óráig, szombaton: 9—12 óráig.

LOTUS VIDEOTÉKA

Békéscsaba, Jókai u. 6.
Telefon: 322-027.

MAI AJÁNLATA:

HÁROM FÉRFI ÉS EGY BÉBI
Szinkronizált amerikai vígjáték
Fsz.: **Tom Selleck, Steve Guttenberg**

Mindent a szemnek!

VÁLLALKOZNI AKARÓK, PÁLYAKEZDŐK FIGYELEM!

A KISOSZ BÉKÉS MEGYEI SZERVEZETÉNÉL AZ ALÁBBI TANFOLYAMOKRA LEHET JELENTKEZNI!

Szaktanfolyamok:
kereskedő boltvezető, vendéglátó üzletvezető, külkereskedelmi ügyintéző, kisvállalkozások gazdasági ügyintézője.

Jelentkezési feltételek: *18. életév betöltése, érettségi bizonyítvány, illetve szakmunkás-bizonyítvány.*

Ágazati szakmunkásképző tanfolyamok:
vendéglátó eladói, ABC-áruházi eladói, szitanyomó, virágkötő tanfolyamok.

Jelentkezési feltételek: *16. életév betöltése, nyolc általános iskolai végzettség.*

Részletfizetés lehetséges!

Munkanélkülieknek a munkaügyi hivatal a költségek egy részét átvállalhatja!

Jelentkezni: *KISOSZ, Békéscsaba, Dr. Becsey O. u. 4/1. sz. Telefon: 322-325, 325-997.*

A GYULA ÉS VIDÉKE ÁFÉSZ

bérleti üzemeltetésben meghirdeti az alábbi egységeit:

137 m² üzlethelyiség,
5700 Gyula, Városház u. 18. sz.

54. sz. élelmiszerüzlet,
5741 Kétegyháza, Dózsa Gy. u. 103. sz.

55. sz. élelmiszerüzlet,
5741 Kétegyháza, Gyulai u. 1. sz.

Jelentkezni írásbeli pályázattal lehet a Gyula és Vidéke ÁFÉSZ központi irodájában a vállalkozási csoportnál *(5700 Gyula, Árpád u. 2. sz.).*
Telefon: *463-211/29.*

Jelentkezési határidő: 1993. október 8.

A Petőfi Mgtsz, Dombegyház kertészete meghirdeti a szedd magad mozgalmat.

Starking, golden téli almából 10 Ft/kg áron, amíg a készlet tart!

Nyitva: 7—16 óráig, vasárnap 7—12 óráig.

Gyomaendrőd központjában kiadó irodaházban lévő 2 db, egyenként 3 m² alapterületű, pavilonszerűen kialakított hírlap és egyéb apró cikk árusítására alkalmas üzlethelyiség.

Érdeklődni a (67) 386-611-es számú telefonon lehet.

Keresünk angol nyelvismerettel rendelkező, felsőfokú végzettségű munkatársakat
csúcstechnológiai termék exkluzív forgalmazásához.

„AMERIKAI—MAGYAR VEGYES VÁLLALAT" JELIGÉRE A HIRDETŐBE.

Osztálykirándulás félpénzen!

A Dánfoki Üdülőközpont őszi akciója. 10—50% kedvezményt élvezhetnek a Békés megyei iskolák! A szervezők jelentkezését szeptember 30-áig várjuk. Az osztályfőnökök teljes szállásköltségét az üdülőközpont átvállalja és ez csak egy a számtalan lehetőség közül.

Információ telefonon: (66) 341-830.

MAGYAR SUZUKI

AFIT KFT., GYULA

MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ

MINDIG KEDVEZŐ LEHETŐSÉGGEL ÁLL ÜGYFELEI RENDELKEZÉSÉRE.

Szeptember 15-étől
— 30% előleg befizetése mellett már 4 évi részletfizetéssel is lehet a „MI AUTÓNK" boldog tulajdonosa. Már elég 250 000 Ft előleget befizetnie és havonta 12 400 Ft-ot törlesztenie, hogy Suzuki személygépkocsihoz jusson.
— Használt autóját megegyezés szerint (kereskedelmi áron) beszámítjuk a vételárba.
— Gazdálkodóknak, vállalkozóknak, intézményeknek, jogi személyeknek, oktatóknak, taxisoknak kedvező fizetési és lízinglehetőséget ajánlunk.
Fontolja meg, és már most döntsön jelenlegi áraink mellett!

Suzuki Maruti	632 000 Ft
Suzuki Swift 1,0 GA	775 000 Ft
Suzuki Swift 1,0 GC	805 000 Ft
Suzuki Swift 1,3 GA	848 000 Ft
Suzuki Swift 1,3 GC	880 000 Ft
Suzuki Swift 1,3 GL	902 000 Ft
Suzuki Swift 1,3 GL Sedan	1 098 00 Ft

Továbbá japán gyártmányú új SUZUKI gépkocsik is megrendelhetők. Típustól függően áfa-visszaigénylési lehetőség!
AZ AFIT MÁR 20 ÉVE AZ ÖN TÁRSA. EZ EGY MEGBÍZHATÓ KAPCSOLAT!

Cím: Gyula, Csabai út 9. szám. Telefon: (66) 362-822, telefax: (66) 463-062.
Suzuki Autószalon, telefon: ***(66) 362-887.***
*Nyitva tartás: szerviz, hétköznap 6.30—**18** óráig,*
*autószalon, hétköznap 8—**18** óráig, szombaton 9.30—12.30 óráig.*

Taurus AGROTYRE

ŐSZI MUNKÁIHOZ MOST SZEREZZE BE ABRONCSAIT!

September 20-a és október 30-a között minden vásárlónk ajándékot kap és részt vesz a főnyeremény-sorsoláson.

HALADJON VELÜNK!

AKCIÓS TERMÉKEINK:

mezőgazdasági radiál, diagonál és implement ABRONCSOK, targoncaabroncsok, TÖMLŐK.

Az Ön TAURUS márkakereskedője:

AGRO stop Ipari Kereskedelmi Kft.,
5600 BÉKÉSCSABA, SZARVASI ÚT 84.
Tel.: (66) 328-588, 328-232, 447-335. Fax: (66) 328-632.

Szombaton is nyitva!

STIHL®

A világon az első.

+ 5000 Ft ajándék szeptemberben.

Minden, szeptemberben vásárolt STIHL motorfűrészhez 5000 Ft értékben választhat STIHL-árut az ország 150 márka-kereskedőjénél.

Márkakereskedők: **DANSZKI Kft., Gyula, Kárpát u. 4. sz. Telefon: (66) 362-811.**
AGROKOMBI ÁRUHÁZ, Békéscsaba, Szarvasi út.

NAPI DÉLKELET
12,80
II./206. 1993. SZEPTEMBER 4., SZOMBAT

1993 Az Antall-kormány legrosszabb éve

A Békés Megyei Művelődési Központ és az Állampolgár Kör felújította az 1985–89 között szervezett Magyarország felfedezése című közművelődési sorozatát. A konzultációval egybekötött kéthetenkénti előadások ezúttal az Oskola elnevezésű program jegyében zajlanak, meghívottai névsorában pedig országosan ismert politológusok, szociológusok, közgazdászok, drámapedagógusok is szerepelnek. Az Ezredév Alapítvány által támogatott békéscsabai Oskola célja a civil társadalom objektív tájékoztatása, valamint a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. Az első összejövetelre tegnap délelőtt került sor a művelődési központ nagytermében, ahol *Petschnig Mária Zita* közgazdász, majd férje, *Kéri László* politológus tartott előadást.

(2. oldal)

LOTTÓ

A Szerencsejáték Rt. tájékoztatása szerint a 36. heti lottósorsolás nyerőszámai a következők:

1, 4, 39, 54, 79

JÖVEDÉKI BUKTATÓK

(3. oldal)

Főiskolát avattak Gyulán

Tegnap délután megnyitotta kapuit a Dote Egészségügyi Főiskolájának Diplomás Ápolói Szakának otthont adó gyulai intézete. A városháza dísztermében *dr. Pocsay Gábor* polgármester üdvözölte az első évfolyam negyvenkét hallgatóját, és a Debreceni Orvostudományi Egyetem, a Népjóléti, valamint a Művelődési és Közoktatási Minisztérium képviselőit. Mint elmondotta, az egész Tiszántúl összefogásának köszönhető, hogy Gyula végre otthont adhatott a főiskolának, mely létrehozásának gondolata már a második világháború után megszületett. A város elképzelésének megvalósulását az említett minisztériumok, s leginkább a DOTE rektora, *dr. Gergely Lajos* segítette. A főiskola speciális, magas szintű oktatási programja az alapvető szakmai tantárgyakon túl (például korszerű betegápolás, családorvoslás, házi betegellátás) az informatika, a menedzsment, a pszichológia, a szociológia és a jog rejtelmeibe is beavatja diákjait. A hallgatók egyébként szeptember ötödikén Debrecenben teszik le hivatásuk esküjét.

Laer

FOTÓ: BARTOLF ÁGNES

A főiskola méltán lett Gyula büszkesége

Tolvajok a Forma–1-en

(2. oldal)

REJTVE

(9. oldal)

Merre jár a traffipax?

Ma 6 és 14 óra között Békéscsaba belterületén, délután 14-től 22 óráig Békés belterületén figyelik a forgalmat a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság traffipaxos kocsijai.

És holnap 6 és 14 óra között Mezőberény belterületén, délután 14-től 22 óráig Gyomaendrőd belterületén figyelik a forgalmat a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság traffipaxos kocsijai.

A „műsorváltozás" jogát a rendőr-főkapitányság fenntartja.

TREZOR
Number one in Hungary
®
VAGYONVÉDELEM
TREZOR SECURITY
A SECURITY ÜZLETÁG TEVÉKENYSÉGI KÖRE:
Pénzszállítás, pénzőrzés – saját páncéltermeinkben is;
VIP személyek, bankok, objektumok, gyártelepek, üzemek, kiállítások, koncertek, sportrendezvények fegyveres őrzés-védelme, komplett rendészeti tevékenység ellátása.
Vagyonbiztonsági ügyintézés, biztonsági őrök alkalmazása és képzése.
Cím: 5600 Békéscsaba, Mednyánszky u. 19. Telefon: (66) 325-431. Fax: (66) 453-540.

A NAP

ITTHON

EDU-támogatás

Az Európai Demokrata Unió nyomatékosan támogatja Magyarország, Lengyelország és Csehország csatlakozási szándékát az Európai Közösséghez és a NATO-hoz – hangsúlyozta Alois Mock, az EDU elnöke a szervezethez tartozó pártok vezetőinek budapesti tanácskozását lezáró sajtótájékoztatón. Ígérte: az EDU latba veti majd befolyását, hogy – az Európai Tanács koppenhágai nyilatkozatának szellemében – a csatlakozás előfeltételének számító közeledésnek lendületet adjon.

A MOSZ jövő kedden dönt

A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének (MOSZ) vezető testülete kedden dönt arról, hogy a tervezett agrárdemonstrációra szükség lesz-e – tájékoztatta az MTI-t Filipsz László, a MOSZ titkárság vezetője. Értékelik majd a kormány és az Agrár Érdekegyeztető Fórum tárgyalásainak legutóbbi fordulóját, és azután határoznak.

Demszky a pedagógusbérekről

A demokrácia, illetve a kormány társadalom előtti hitele múlik azon, hogy a pedagógusok januártól megkapják a már törvényben deklarált bérüket – jelentette ki Demszky Gábor főpolgármester a fővárosi oktatási-nevelési intézmények újonnan kinevezett igazgatóinak köszöntésekor. Hangsúlyozta: az önkormányzat mindent elkövet, hogy a pedagógusokat alapvetően foglalkoztató kérdésben megnyugtató megoldást találjon. Ennek érdekében a Költségvetési Intézmények Érdekegyeztető Tanácsa (KIÉT) jövő heti ülésén egy javaslatot terjesztenek elő a közalkalmazotti bérek finanszírozásának lehetőségéről.

Göncz fesztivált nyitott

Göncz Árpád nyitotta meg Pápán a nemzetközi játékfesztivált, amely egy időben öt ország öt városában – Berlinben, Mürzstegben, Piranban, Pilzenben – is játszani hívja az ifjúságot. – Amikor Pápa városa bekapcsolódott a Nemzetek Együttes Játékainak ünnepségeibe, tanúbizonyságot tett az ifjúság szeretete mellett – hangsúlyozta a köztársasági elnök, aki úgy értékelte a nemzetközi fesztivált, mint Európa öt részének kézfogását.

Bíznak Csepiben

Az Állami Vagyonügynökség Igazgatótanácsa közleményben biztosította bizalmáról Csepi Lajost. Az ügyvezető igazgató folytatja a munkáját az ÁVÜ élén, miután Szabó Tamás, privatizációért felelős miniszter nem fogadta el Csepi lemondását.

Surján a választásokról

Surján László kijelentette: nem tartja elképzelhetetlennek, hogy 1994 májusa helyett már akár márciusban vagy áprilisban megtartsák a parlamenti választásokat. A KDNP elnöke az MTI-nek adott nyilatkozatában leszögezte: a jövő évi költségvetést még mindenképpen a jelenlegi parlamentnek kell jóváhagynia.

NAPI DÉLKELET

BÉKÉS MEGYEI KÖZÉLETI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadó: 5600 Békéscsaba, Gyulai út 2.
Telefon/fax: (66) 441-610, 322-032
Hirdetésfelvétel: 442-596
Felelős szerkesztő: Kőhalmi Endre
Kiadó: BÉDÉKÁ Kft.
Készült: a Denbinder Bt.
Színes Lap- és Könyvnyomdájában,
Békéscsaba, Kétegyházi út 18.
Terjeszti: a Magyar Posta. A lap előfizethető a postai kézbesítőknél és a postahivatalokban.

1993: az Antall-kormány legrosszabb éve

A Békés Megyei Művelődési Központ és az Állampolgár Kör felújította az 1985–89 között szervezett Magyarország felfedezése című közművelődési sorozatát. A konzultációval egybekötött kéthetenkénti előadások ezúttal az Oskola elnevezésű program jegyében zajlanak, meghívottai névsorában pedig országosan ismert politológusok, szociológusok, közgazdászok, drámapedagógusok is szerepelnek. Az Ezredév Alapítvány által támogatott békéscsabai Oskola célja a civil társadalom objektív tájékoztatása, valamint a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. Az első összejövetelre tegnap délelőtt került sor a művelődési központ nagytermében, ahol *Petschnig Mária Zita* közgazdász, majd férje, *Kéri László* politológus tartott előadást.

Petschnig Zita gazdasági helyzetelemzésében hangsúlyozta: az új kormánynak már nem csak az oly sokat emlegetett negyven év terhes örökségével kell majd megküzdenie, hanem a rendszerváltás utáni évek alatt felhalmozódott óriási adósságállománnyal is, mivel az 1993-as esztendőre tervezett mérsékelt gazdasági növekedés nem valósult meg. Következzék néhány statisztikai számadat ennek igazolására: a mezőgazdaság 25-30, az építőipar 20 százalékkal esett vissza, a beruházások 10-15 százalékkal, az exportok pedig 25-28 százalékkal csökkentek. A külkereskedelmi mérleg egyenleg 2300 millió dolláros passzívumot mutat a korábban feltételezett 100-400 millió dollár helyett. Adósságunk jelenleg 1500 millió dollárra rúg, a belső eladósodás '89-ben 1,7 billió forint volt, míg az idén 2,1 billió forint – és hol van még az év vége?! Az állam túlköltekezik, a költségvetés hiánya közben egyre növekszik, s ellensúlyozására nincs mód, hiszen lassul a külföldi tőke beáramlása, és hitelképességünk igencsak elhalványult. A hiány miatt államkötvényeket bocsátottak ki (tavaly 300, idén mintegy 500-700 milliárd forint értékben), így többek között a lakossági megtakarításokkal tömik be a költségvetésen keletkezett lyukakat. Bár senki sem mondja ki, nyilvánvaló, hogy a kötvények beváltására nem lesz fedezet, ezért ismét újabb papírokat kell kibocsátani... „Mindent összevetve tehát elmondható, hogy az Antall-kormány legrosszabb gazdasági éve az 1993-as, s hogy jelenleg az ország feléli a jövőjét." – hangzott el végül.

Kéri László a '94-es választásokkal kapcsolatban elmondta: az utolsó pillanatig kiegyenlített, szoros verseny várható. A három évvel ezelőtti pártharcok „a múlt feletti kultikus tombolásban" merültek ki, ezt a jelszavak is mutatták: „Aki otthon marad, az a múltra szavaz!". A szavazók többségének fogalma sem volt arról, hogy kire adják voksukat, sőt maguk a pártok sem voltak egészen tisztában azzal, mi vár rájuk. Mostanra viszont „megedződtek" az emberek, nem hisznek el mindent, s megpróbálnak jobban tájékozódni szavazás előtt. Az önmagukat elitnek és mindent tudónak tartó politikusok bizonyára meglepődnek majd, amikor a lakosság ilyen kérdésekkel kezdi ostromolni őket: „Mennyiért veszik át a disznót, hogyan javítják a közlekedést, mit tesznek a munkanélküliség ellen, vagy az oktatás terén?". Éppen ezért a következő kormány csak akkor érezheti biztonságban, avagy népiesen szólva nyeregben magát, ha alaposan és tisztességgel felkészül az említett problémák *konkrét* megoldási lehetőségeinek vázolására. Kéri László szerint a mostani pártoknak nem lesz új, eddig ismeretlen riválisuk a választásokon, amelyeket egyébként – vélhetően – a korábbiakkal megegyező módon, vagyis a régi formai szabályokat követve vezetnek le.

Laer

Konferencia- és tárlatnyitó

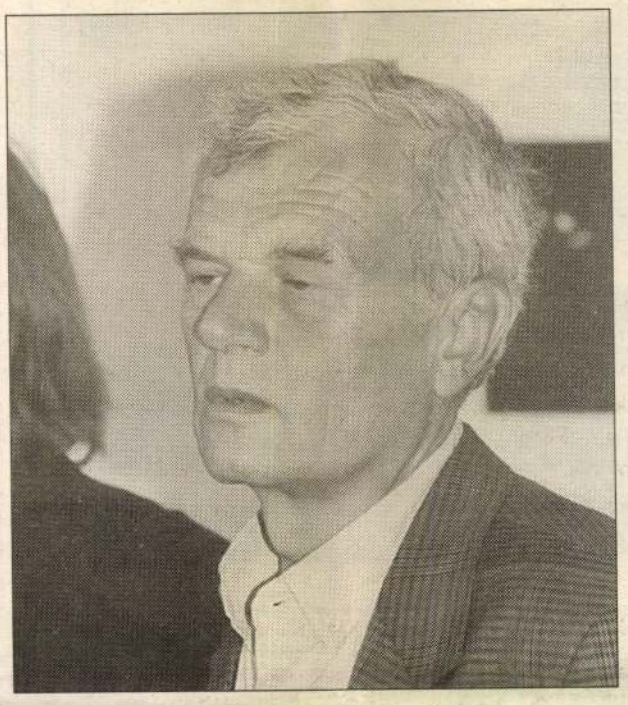

Lukoviczky Endre festőművész

A békéscsabai Kőrösi Csoma Sándor Főiskolán tegnap délelőtt vette kezdetét a Békéscsaba újratelepítésének 275. évfordulója alkalmából rendezett Országos Történeti és Művelődéstörténeti Tanácskozás. A konferencia előtt, a főiskola 2. emeleti galériájában *Lukoviczky Endre* festőművész kiállítását *Árpási Zoltán*, a Békés Megyei Hírlap főszerkesztője nyitotta meg. A békéscsabai származású művésznek ez az első önálló kiállítása a megyeszékhelyen. A világ olyan nagyvárosaiban állított már ki, mint – többek között – Stockholm, Koppenhága, Nápoly, Toronto, és jelenleg folynak párizsi tárlatának előkészületei. A kiállítás szeptember 30-ig tekinthető meg.

A máig tartó tudományos tanácskozás főbb témái: Az ország és a régió újratelepítése 1718-tól; A kitelepítések és a lakosságcsere története 1945 után; A migráció története, művelődéstörténeti hatása napjainkig.

(vin)

FOTÓ: BARTOLF ÁGNES

Tolvajok a Forma–I-en

Sokak kedvenc időtöltése mostanság a száguldó, áramvonalas versenyautók derbijének figyelemmel kísérése. Néhány orosházi fiatal is szívesen látogatta a Forma–I magyarországi futamait, ám őket nem annyira a versengés, mint inkább a ring mellett felállított sátrak érdekelték.

A rendőrség a közelmúltban fejezte be annak a bűncselekmény-sorozatnak a nyomozását, melyben huszonkét gyanúsítottat hallgattak ki. Ezek a fiatalemberek már 1991 óta sorozatosan követtek el Orosházán és környékén betöréseket, telefonrongálásokat, kerékpárlopásokat. Szívesen törtek fel újságospavilonokat, s innen leginkább a drága szexújságokat vitték magukkal.

A leginkább figyelemre méltó lopássorozatukat Mogyoródon követték el. Csoportosan utaztak a Forma–I helyszínére, de ott nem a versenyautók vad száguldását figyelték, hanem a környékbeli kempingek sátrait. A gazdátlanul hagyott, márkás motoros felszerelések, bőrruhák, bukósisakok hamar gazdát cseréltek, ugyanis a srácok profiként válogattak az igencsak drága holmik közül. Némelyik külföldi sisak akár negyvenezer forintot is megér.

A huszonkét tagú, többnyire fiatalkorúakból álló csapat nemrégen bukott le egy másik bűnügy vizsgálata során. A srácokat ezúttal hatvanhat „balhé" terheli.

(mse)

PÉNZRE VAN SZÜKSÉGE? BEFEKTETNI KÍVÁN?

Van megoldás!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy irodánk megkezdte tőke-, gépkocsi-, ingatlanközvetítő tevékenységét.
Ha tőkére van szüksége, vagy befektetni kíván, venni vagy eladni akar, keressen fel bennünket Békéscsabán, a Szabadság téren.

TÓTH ÉS TÁRSAI
Békéscsaba, Szabadság tér 11-17 .II. 17.
Telefon **(66) 447-247/153**

LUKOVICZKY Endre

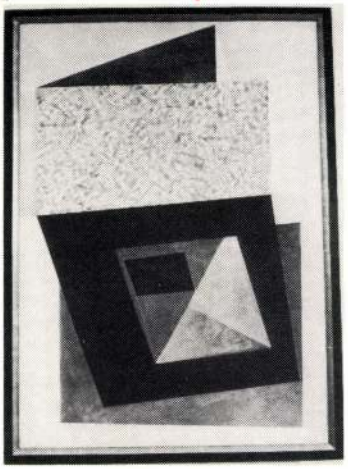

Lukoviczky Endre: Kompozíció I. 1992,
vegyes technika, 80×60 cm
(Fotó Kovács Erzsébet)

Gyötrődések, kudarcok és újrakezdések árán az elbocsájtó város élménypoggyászának folytonos jelenlétében teremtette meg a maga személyiségét. Immár évek óta karakteres egyénisége a magyar képzőművészeti életnek. Képei eljutottak Svédországtól Párizson át Koreáig. Legutóbb arra a bemutatóra is válogattak műveiből, amelyen a kortárs magyar alkotók munkáit tekintette meg II. Erzsébet angol királynő.

Képei szemléletéhez a művész nem a látványt felölelő, de nem is a forma önmozgását követő úton jutott el. A többszörös áttételeken is ható túlzott általánosság és túlzott egyediség világába merül el. Azt érzékelteti, amióta és ameddig a világ létezik, változatlan a jelenvalóság, mindig Ma van. Művein mozgásteret kereső képlékeny motívumok s a térben elfoglalt pozíciójukat véglegesen stabilizáló kompozíciók választ kereső izgalommal fogalmazódnak meg. Ellentétek csapnak össze: a zárt és a nyílt, a szilárd és a képlékeny, az átalakulni kész, mégis önmaga helyzetéhez ragaszkodó motívumok vallanak Lukoviczky létezésfelfogásáról. Hol rejtőzik konfliktus a természeti jelképek és a művész által kifejezett festői gondolat között? Milyennek kell annak a képnek lennie,

Kiegyensúlyozott rend

Lukoviczky Endre képei

A művész esetében is fontos az a táptalaj, amiből az egyéniség kinőhet, amiből aktuális gondolatokkal és örök igazságokkal töltekezhet. *Lukoviczky Endre* annak a *Mokos József*nek a tanítványa, aki Békéscsabáról kitűnő alkotókat bocsájtott útra (*Bohus Zoltán, Fajó János* stb.).

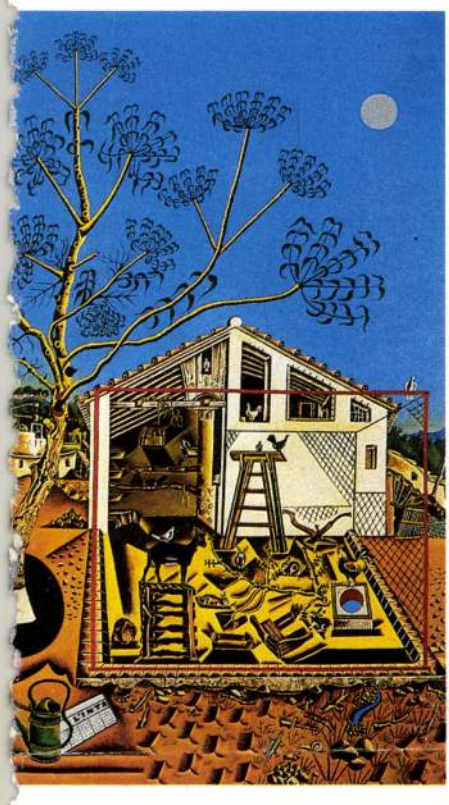

nagyközönségnek. Az alapítvány nemcsak a saját gyűjteményére támaszkodott, hazai és külföldi múzeumok, magángyűjtemények adták kölcsön Miró-műveiket. A rendezők a legnagyobb hangsúlyt arra fordították, hogy Miró fő művei teljes számban láthatók legyenek a kiállításon, s ez nem kis erőfeszítésébe kerülhetett az alapítvány munkatársainak, hiszen ezek nagy része külföldi gyűjteményekbe került. A kiállításon többek között látható volt az 1921—22-ben festett *A tanya* című kép, amely nem sokkal megszületése után Hemingwayé lett, az 1924—25-ös *Bohócfarsang* pedig Buffalóból került az alapítvány falára, az Albright—Knox Art Galleryből. De ott voltak a kiállításon az 1928-as keltezésű *Holland interieur* című festmények is a New York-i Museum of Modern Artból és Peggy Guggenheim gyűjteményéből, valamint a *Mills kisasszony arcképe 1750-ből* című festmény New Ca-

kiállítottak között, merthogy sajnos ilyen alkotásokkal — eltekintve a Szépművészeti Múzeum sokszorosított grafikáitól — nem dicsekedhetünk.

Miró művészetének értékelésénél a tehetséget az eltelt majd 70 év óta nem vitatja senki. Mára azonban már azok számára is több a tehetség konstatálásánál, akik a szürrealizmust

amely az ember által épített környezet és az alkotói intuíció következtében jön létre? A kiállított akvarellek, festmények azt példázzák, a formaalakítás és a kompozíció jelentése másutt keresendő. A művész személyes életében, a képzőművészet történelmi-társadalmi helyzetében, illetve az alkotó erkölcsi alapelveinek tisztaságában találjuk a valóságban létező dolgok konfliktusának megoldását. A korszerűség irányába kitörni akaró magyar művészek közé sorolhatjuk a geometrikus absztrakt útján messzire jutott kiállítót.

A békéscsabai főiskolán bemutatott képei 1986 és napjaink között keletkezett alkotások. Város-sorozatának közel a felét láthatja szülővárosa közönsége. Az amerikai világvárosról, New Yorkról sokféle kimértséggel fogalmazott műveket, amelyeken mindenekelőtt két téma érdekli: a művészet és az építészet. Ezeken az akvarelleken a formák eltolódnak, deformálódnak. Ott van a felhőkarcolók egy csoportja, de nem a látvány érdekli, hanem az az erő, mely a tömbök mögött az épületek egymáshoz való viszonyát alkotja. Viszonyítások e művek térben és időben az univerzumhoz. A mértani alakzatok hálózata mögött szorongó formákban jelen van az ember, az emberi létben lévő feszültségek. A *Kompozíció I—V.* sorozatán a tisztulási folyamat és a dinamika elemi erővel van jelen. És ez megint tovább vezet ugyanazon a csapáson, amelyet a kiállító évtizedek óta követ. Kutatja a maga kristálygömbjét, kiolvasva belőle a kiegyensúlyozott rendet. Azok a jelformák, amelyek megfogalmazást nyernek ezen a sorozaton, egy konzekvens képzőművészeti megközelítés alapján jöttek létre. A művész eszköze a gondos, alapos munka, a pontosság, a mesterségbeli tudás. Ezekkel uralkodik a világban létező káosz felett. Az ezredvég szétesett életérzését akarja ellensúlyozni a maga eszközeivel.

CS. TÓTH JÁNOS

Kiadó
ánlata

ik Dénes
Frigyes
1884)
— Ft áfával

igyes munkássága a múlt
magyar építészettörténet egyik
sabb fejezete. Ezt 50 éve tudjuk,
róla szóló publikációk rengeteg
atot és feldolgozatlan fehér
rtalmaztak. Komárik Dénes
k legfőbb erénye, hogy
lja a kívánatos egyensúlyt
ín ismeretterjesztő,
t a csak szakembereknek szóló
ísmód között.

i Judit — Halmos György
mszterdami Iskola
1930
ktúra sorozat
— Ft áfával

országaiban általában alig folyt
első világháború alatt, utána
hagyományokkal drasztikusan
építészeti irányzat vált
rozóvá.
áborúzó Hollandiában azonban
kadt meg a tízes évek elején
damban pályakezdő építészek
evékenysége. Felfogásuk és
tuk előzménye a századforduló
„új művészet"-e volt.
erdamiak hagyományőrző
a szokatlanul gazdag egyéni
sal párosult, a példamutatóan
várospolitika pedig lehetővé tette
megvalósítását.
építész szerzőpáros ezt
ámára is tanulságos építészeti
és gyakorlatot mutatja be,
i háttér széles körű
sével.

Lukovicsky Endre festő

Kroníka

Varga Virág kiállítása

Budapesten a Dísz Tér Galériában szeptember 4-én, ma nyílik a Békés megyei származású festőművész, Varga Virág akvarellkiállítása. A tárlat szeptember 19-éig látható.

Business School Békéscsabán

A napokban fogadták Békéscsabán a megyei jogú város vezetői az újonnan alakult Business School tanárait.

Fontos tudnivaló, hogy az új felsőfokú oktatási formára jelentkező diákok a Certificate in Management Studies képzésére szociális ösztöndíjat is igényelhetnek az alapítvány kuratóriumától (Békéscsaba, Szabadság tér 11—17. III. 12.).

Helytörténeti kiadvány

Medgyesegyházán a település 100 éves évfordulójára olyan helytörténeti kiadvány készül, amely teljes egészében felöleli a település történetét. A kötetet dr. Szabó Ferenc, a Békés Megyei Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója állítja össze. A napokban nyomdába került a kiadvány, így az évfordulón a lakosok a kezükbe vehetik a helytörténeti munkát.

Súlyos sérülés

Tegnap 8 óra tájban Csabacsűd külterületén, a 44-es számú főútra úgy hajtott kerékpárjával a csabacsűdi Sz. P., hogy nem adott elsőbbséget W. O. német állampolgár által vezetett személygépkocsinak. A 69 éves kerékpáros férfi súlyos sérülést szenvedett.

Erkel Eszter meditatív koncertje

A Zürichben élő, ott zeneiskolát alapító Erkel Eszter meditatív koncertet ad szeptember 8-án, 19.30 órakor Békéscsabán, a Békés Megyei Könyvtárban. Rendhagyó zongoraestjén a nyelv és a zene harmonikus összefonódásával segíti a hallgatóságot abban, hogy az emberi lélek magasabb szellemiségéhez vezető útját megtalálja. Erkel Eszter műsorán Bach, Mozart, Beethoven, Chopin, Erkel Ferenc művei és a zenei meditációhoz illő tételek hangzanak el. A zongoraművész, aki az idén Martonvásáron mesterkurzust tartott, rendhagyó estjeivel bejárta Európát. Mint írta, nagyon örül, hogy a Nemzeti Filharmónia hangversenyén meditatív koncertjét anyanyelvén is előadhatja. (Jegyek a filharmónia Andrássy úti kirendeltségén válthatók.)

„...ÖNMAGUNKAT MEGISMERNI EGYRÉSZT A LEGNEHEZEBB DOLOG..., MÁSRÉSZT MEG A LEGKELLEMESEBB..."
(ARISZTOTELÉSZ)

Átadták a gyulai egészségügyi főiskolát, s megnyitották az első tanévet

Ez igen, ez gazdagodás!

A békési térség életének jelentős állomása volt a tegnapi. Gyulán a diákok, a tanárok birtokba vehették a Debreceni Orvostudományi Egyetem Nyíregyházi Egészségügyi Főiskolája Gyulai Diplomás Ápolói Szakának épületét. A főiskola — szépségei ellenére — szemlátomást torzó maradt, hiszen nagy előadók, tornacsarnok és egyebek hiányoznak. Így az első tanévnyitót a városháza dísztermében tartották meg.

Dr. Pocsay Gábor, Gyula város polgármestere hangsúlyozta, hogy Gyula közel évszázados álma, törekvése valósult most meg. A város általános kulturális viszonyai mellett fejlett egészségügye is hozzájárult a főiskolai képzés alig egy esztendei előkészítést követő megindításához. Hangsúlyozta, hogy a főiskola korszerű szakmai tartalmával és oktatási módszereivel emelkedhet ki a főiskolák sorából. A polgármester a város nevében köszöntötte a negyven elsőévest.

Dr. Gergely Lajos, a most 75 éves DOTE rektora a város, az érintett minisztériumok segítőkészségéről és áldozatvállalásáról szólt. Elmondta, hogy a tanári kart (más egészségügyi főiskolák oktatóival együtt) a tegnapi ünnepségen is megjelent clevelandi (USA) *dr. Doris Modli* professzornő készítette fel a humánus szemléletű Project Hope oktatási program végrehajtására. *Dr. Jávor András*, a Népjóléti Minisztérium államtitkára az ápolóképzés korszerűsítését az egészségügyi reform egyik sarkkövének nevezte. *Gábor József*, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium helyettes államtitkára a főiskola létrehozásáért fáradozók teljesítményét dicsérte.

K. A. J.

Sorsunk a kényszerű (nép)vándorlás?

(Folytatás az 1. oldalról)
a tehetségeket felnevelte és nagyrészt megtartotta. Békéscsaba története azt példázza, hogy a város akkor működött jól, amikor a különböző értékrendek és érdekek képviseletéhez jutottak. Az érdekegyeztetésen alapuló várospolitika képes volt közös irányt szabni ezeknek. Szabó Ferenc megyei múzeumigazgató a vasút és a katonaság idetelepítésének polgárosító hatásairól szólt, Tímár Judit kutatóintézeti főmunkatárs a városszerkezet mai alakulását vizsgálta. Napjainkban a városközpont üzletövezetté válik, a lakótelepek lakossága is cserélődik és tanúi vagyunk a nagyvárosból való kiköltözésnek.

Délután többek között az elhurcolásokról, kitelepítésekről és következményeikről, a lakosságcsere hatásairól volt szó. A nap a főiskola új zászlajának átadási ünnepségével zárult.

(SZŐKE)

A tudományos tanácskozás alkalmából Lukoviczky Endre festőművész (képünkön jobbról) kiállítását Árpási Zoltán, lapunk főszerkesztője nyitotta meg FOTÓ: KOVÁCS ERZSÉBET

Egy napra öt lakásbetörést terveztek a megyeszékhelyen

A békéscsabai piacon árukon kívül olyan információk is kaphatók, amiket aztán a rendőrség hasznosítani tud. A napokban egy eddig látókörön kívüli betörőbandáról szólt a fáma, melynek tagjai elsősorban kertes családi házakat, gyér forgalmú helyeken lévő üzleteket, italboltokat szemelnek ki. Gondosan feltérképezik a terepet, a bejutás lehetőségét és piacképes árukat, tévéket, rádiókat, videókat, háztartási gépeket, ékszereket zsákmányolnak, majd orgazdáknál értékesítik. A „füles" konkrétumokról is beszámolt, miszerint augusztus 30-án Békéscsaba öt pontján terveznek lakásbetörést.

A Békéscsabai Rendőrkapitányság munkatársai a megnevezett házaknál vártak és figyeltek a megadott napon. A csapdába Jamina egyik csendes utcájában autóztak be a betörők. Egy Zsiguliból két férfi szállt ki, majd a kocsi továbbhajtott. Előkerültek a szerszámok és a behatolás könnyen ment, hiszen a bejárati ajtót csupán egy gyenge zár védte. A terepszemlén ezért is választotta ezt a házat a csapat. Miután meggyőződtek, hogy a tulajdonosok nincsenek otthon, egyikük benn „dolgozott", társa kint figyelt. Nem kevés készpénzzel és egyéb értékekkel az őket váró kocsihoz siettek, de ekkor lecsaptak a rendőrök és négy, 20 év körüli békéscsabai fiatalembert másik autóba „invitáltak". A társaság számláján több lakásbetörés, gépkocsifeltörés szerepel és érintettek a játékautomatákkal kapcsolatos alvilági üzletekben is. Ellenük őrizetbevétel mellett folyik eljárás.

Ugyanezen az éjszakán a belvárosban is fennakadt két gépkocsifeltörő a rendőri hálón. Ők egy Skodát és egy Daciát rámoltak ki, de a lesben álló egyenruhások gyors távozásukat megakadályozták, a lopott holmik pedig visszakerültek a jogos tulajdonosokhoz.

Miért szivárog a berényi víztorony?

Mezőberény önkormányzati képviselő-testülete tegnapi ülésén a szivárgó víztorony kérdése került napirendre. A helyszíni szemle és bejárás során a toronynál szerkezeti meghibásodást nem tapasztaltak, csupán a belső szigetelést kell újra elkészíteni. E munkálatok várhatóan szeptember 15-én kezdődnek, s körülbelül két hétig tartanak. Ezen időszakban vízkorlátozásra nem kerül sor, de nyomásingadozásra számítani kell.

A bejelentések sorában a testületnek egy korábbi döntése köszönt vissza. A köztársasági megbízott törvénysértőnek ítélte meg a Petőfi u. 3. szám alatti, volt postaépület értékesítését. Mivel a vevő az ingatlant kifizette, annak bontását megkezdte, így helyreállítása aránytalanul magas költségeket igényelne. Ezért a testület igencsak éles vitában úgy döntött: az eredeti adásvételi szerződést tartja érvényesnek, hatályában fenntartja, ugyanis időközben — kompromusszimos megoldásként — hozott rendeletmódosításával az érvénytelenségi okot megszüntette.

—sz—

Szezonnyitó a TIT-nél

A TIT Körösök Vidéke Egyesülete nemrég tartotta évadnyitó értekezletét. A tervek között említették, hogy folytatják hagyományos tevékenységeik közül például a negyedik esztendejébe lépett Levelező Baráti Kör ötfordulós versenyeit, amelyeken matematikából és kémiából az általános iskola harmadiktól nyolcadik osztályosai vehetnek részt.

A Haán Lajos Szabadegyetem népszerű sorozatai is folytatódnak, így az építészettörténetről, csillagászatról, űrkutatásról, közgazdasági kérdésekről szóló előadásokat továbbra is látogathatják az érdeklődők.

Szeptembertől jó néhány tanfolyam is indul. Így a népszerű nyelvtanfolyamok közül angol, német, olasz, francia nyelvből kezdő és haladó szinten lesznek 120 órás és 300 órás hétvégi intenzív tanfolyamok is. Máris nagy az érdeklődés az alap- és középfokú állami nyelvvizsgára felkészítő tanfolyamok iránt angolból és németből.

A szakmai tanfolyamok közül több éve folyik az ipari gáz- és olajtüzelő-berendezés kezelői, a kisteljesítményű kazánfűtői, a virágkötészeti és méregkezelői tanfolyam. Idén is lesz gitár-, gyorsíró- és külön gépírótanfolyam is. Újdonságként indítják a már dolgozó, illetve a leendő benzinkutasok számára a benzinkútkezelői tanfolyamot.

B. S. E.

Bocsánat, kedves olvasó!

Igen, elnézést kérünk kedves olvasó, amiért rossz hírt vagyunk kénytelenek közölni Önnel: október elsejétől lapunk ára 16,30-ra, havi előfizetési díja pedig 375 forintra emelkedik. Hivatkozhatnánk mindenféle gazdasági indokra — az áfakulcs emelésére, a nyereséges lapok „nyakába sózott" kulturális adóra meg egyebekre —, de alighanem Önnek kedves olvasó ezzel már tele van a hócipője. Ön bizonyára csak azt látja, „ezek már megint emelnek". Kérjük, lássa be, nem szívesen tesszük, s jövő októberig nem is nyúlunk az árhoz. Mi azt akarjuk, hogy Ön mindig megkapja kedvenc lapját, s ezt gazdaságilag erős, fejlődőképes vállalkozás tudja biztosítani.

Kedves Olvasó! Ilyenkor mindig nagy ígéretek szoktak következni, hogy Isten bizony gazdagabb, meg jobb lapot fogunk készíteni. Mi ehelyett továbbra is tisztességes munkánkat ajánljuk. Hiteles tájékoztatást, az Ön tiszteletét. Kérjük, mérlegelje, megér-e Önnek ez havonta ötvenhat forint többletkiadást.

Abban a reményben kérünk Öntől bocsánatot, hogy úgy dönt: igen, megér!

Új pályán a békéscsabai baromfifeldolgozó

Elsődleges cél a termelők biztonságának garantálása

(Folytatás az 1. oldalról)

— Mi az, amit Bábolna nyújt?

— A termeltetéstől a forgalmazáson át, a pénzügyi biztonság garantálásáig lényegében mindent. Különösen fontos, hogy nem tervez leépítést, hanem az árutermelés növelését tűzte célul, s ez a foglalkoztatás javításával is jár. Ami a részleteket illeti, az első és legfontosabb a termelők biztonságának fokozása. Jövedelmező terméket akarunk előállítani és forgalmazni úgy, hogy ez a termelő számára is jövedelmet hozzon.

— Mit tesznek ezért?

— Először is a két legfontosabb termék, a májliba és májkacsa esetén készen kapja a kiváló minőségű tömőalapanyagot, a takarmányt, továbbá egy technikai csomagot, s mindezt úgy, hogy a költségek nagy részét átvállaljuk tőle. Hasonló módon segítjük a más baromfifajtát előállítókat is. Ehhez kacsolódóan termelési zónákat alakítunk ki csirkére, májlibára és májkacsára. Olyan termelői hátteret akarunk tehát teremteni, amely garantálja a minőségi árut és ezt meg is fizetjük. A gyors megtérülést bizonyítja, hogy például a 4,5 kilogram súllyal a termelőhöz kihelyezett liba három hét után eléri az átadósúlyt, a 7—7,5 kilogrammot. Tehát a megfelelő feltételek esetén, amelyek döntő hányadát mi biztosítjuk, ennyi idő alatt lehet jövedelemhez jutni. Ez a munkanélküliek számára is egy lehetőség.

— Milyen belső változásokat hozott az új helyzet?

— Az átalakulás természetesen belső átszervezéssel, ésszerűsítéssel is járt. A korábbi öt igazgató helyett három látja el az egyes területek — termeltetés, feldolgozás, marketing — irányítását. Az új vezetést Bábolna megerősítte, ami a munka biztonsága szempontjából nem lényegtelen. Üzleti terveinket az új követelményekhez igazítottuk, és jövőre készül az a privatizációs program, amely lehetővé teszi, hogy a munkavállalók tulajdonosok is legyenek.

Végül annyit, hogy dolgozóinknak nem kell tartani létszámcsökkentéstől, a rendelkezésre álló háttér, Bábolna és a mi adottságaink garantálják az eredményességet. Ehhez azonban a korábbinál vállalkozóbb szellemű, magasabb színvonalú munkára is szüség van — mondotta a vezérigazgató.

S. F.

Sarokba szorítva

Visszatérés a földhöz

Ősz lévén néhány településen ismét felélénkültek a kárpótlási földárverések. Sokan az év közben megkapott jegyeikkel e napokban jelentkeznek jogos tulajdonaikért. A hivatalos átvétel után pedig egyre többen gondolkodnak azon: „talán mégis érdemes megpróbálkozni a földműveléssel". Mert igaz, hogy az 1993-as év időjárása nem kedvezett a mezőgazdaságnak, de ha szétnézünk a határban, mindenütt érlelődő vagy beérett növényeket látunk. Aszály ide, jégverés oda, ha nem is rekordtermést, de valamicskét biztosan betakaríthat a gondos gazda.

„Visz is, marad is" — mondják a parasztemberek a kétkezi befektetésről. Aki pedig belefogott, az bizakodó: jövőre talán az „ég" is segíti a termést. Kit a kényszer, kit az elszántság, másokat csupán a próbálkozási vágy visz a mezőgazdasági termelésbe. Egy azonban biztos: aki egyszer belefogott, az nehezen hagyja abba. A fiatalok, mert élni boldogulni szeretnének, az idősebbeket pedig évtizedek vonzódása, a föld szeretete köti a szántáshoz, vetéshez. Igaz, a földből sokan megéltek, mások eltengődtek rajta, a vidéki embernek azonban mindig valamiféle visszatérést jelent. Régi és új lehetőséget. Csak az nem mindegy: milyen áron.

HALASI MÁRIA

Több tapéta

Megduplázta tapétaüzemének teljesítőképességét a Graboplast Textil és Műbőrgyártó Rt. A 120 millió forintos beruházást meglévő piaci igényekre alapozták. Eddig a kelleténél kevesebbet tudott előállítani a gyár domormintás habtapétából. A fejlesztés nyomán mostantól évente 15 millió négyzetméter tapéta gördül le a gépsorokról. Ez hárommillió tekercs, amelynek nagyobb hányadát továbbra is exportálják, egyebek között Hollandiába, Németországba, Svájcba. Azonban a korábbiaknál annyival több marad itthon, amely a jelzések szerint elegendő lesz a hazai kereslet kielégítésére. Az egyenletes ellátás érdekében a cég értékesítési hálózatot alakít ki: 25 boltsarok, üzletrész máris működik, s rövidesen továbbiak nyitására is sor kerül az ország különböző vidékein.

A Turizmus Éve: 1995

A Magyar Turisztikai Egyesület (MATUR) 1995 évre meghirdeti a Turizmus Évét Magyarországon — erről tájékoztatta a szervezet illetékese az MTI-t.

Mint elmondta: az eseménynek kettős célja van. Egyrészt a közvélemény figyelmét szeretnék felhívni a turizmus fontosságára, gazdasági, kulturális és környezetvédelmi szerepére, másrészt pedig a rendezvénysorozat a szakma felkészülésének főpróbájául szolgálhat az 1996. évi világkiállítás és az 1100. éves honfoglalási évforduló megünnepléséhez. A Turizmus Éve '95 gondolatát támogatja az Országos Idegenforgalmi Hivatal és több turisztikai szakmai szervezet is.

Kilógnak a felsőoktatási rendszerből

Versenyhelyzetben a csabai főiskola

Már a városi általános iskolák között komoly versenyhelyzet alakult ki a tanulókért. Ez fokozottan érvényes a középiskolákra, ahol az egyházi iskolák újraindítása színesíti a választékot. Felsőfokon a versenyhelyzet már az előző években kialakult. A korábban merev korlátok közé szorított képzésnek, és ezen belül a csabai főiskolának milyen kitörési lehetőségei vannak ma? — kérdeztük a Kőrösi Csoma Sándor Főiskola főigazgatóját, dr. Köteles Lajost.

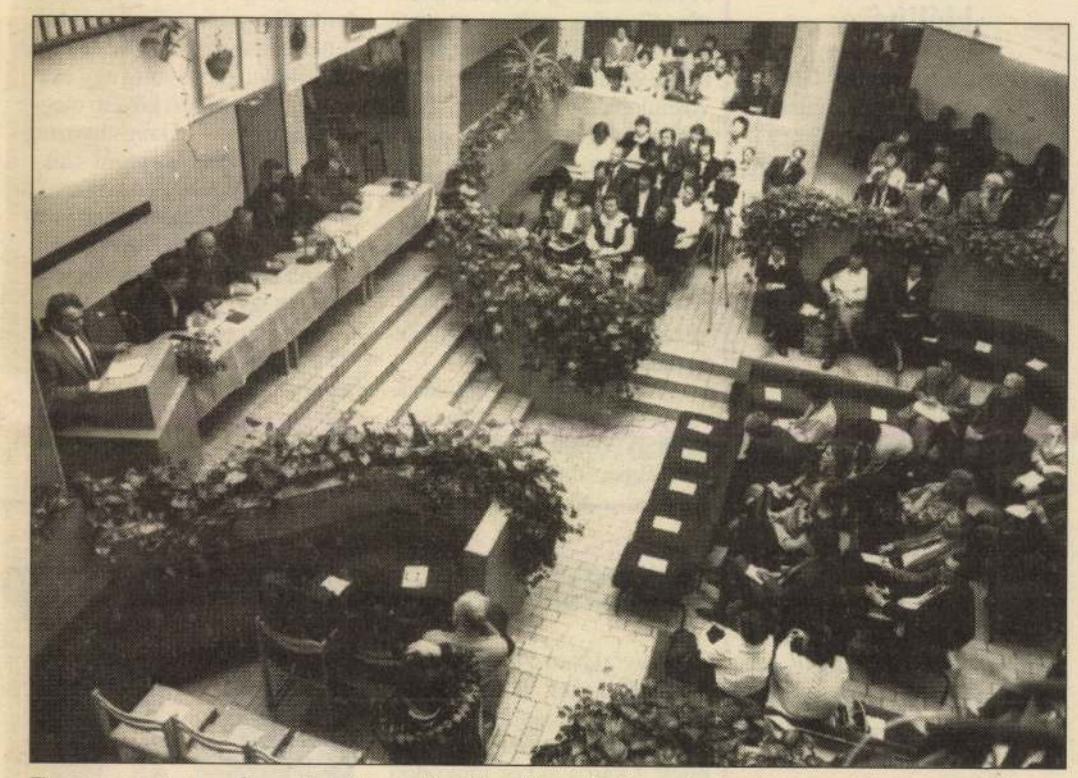

Egy rangos tudományos konferencián készült ez a fotó tavaly áprilisban a főiskola aulájában: A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Arany Jánosra emlékezett

— Azt hiszem, az a legfontosabb, hogy nyitottabbá vált a társadalom felé a főiskola. Célja: minél jobban szolgálni azt a régiót, amelynek a pénzéből felépítették, és megtalálni azokat a kitörési pontokat, amelyek elősegíthetik, hogy egy évtized múlva jobb pozíciói legyenek az országrészek közötti versenyben ennek a térségnek és intézménynek. Ennek szellemében a közgazdasági képzésért folytatott évtizedes küzdelem végre eredménnyel járt. Óriási iránta máris az érdeklődés.

A másik, ami szintén a térség több évtizedes vágyának beteljesülését jelenti, hogy az itt élő szlovákok és románok számára itt, helyben jön létre az értelmiségképző intézet. A szlovák és román tanítóképzéssel az a célunk, hogy e szellemi központ segítse a két nemzetiség önmagára találását.

— Ez a szellemi szervezőmunka hogyan valósulhat meg egy felsőfokú intézményben? Hiszen nem elsődleges feladata...

— Sokféle olyan törekvés van, ami ezt a célt szolgálja, de nem volt, aki ezt koordinálja. A szlovák és román tanítóképzés is úgy indult, hogy a besztercebányai és a nagyváradi egyetemek nemcsak nevüket adták, de részt vettek a közös program kidolgozásában is. Ami azzal kezdődik, hogy a hallgatók az első félévet nyelv- és kultúratanulmányozással ott töltik, tehát a képzés nem szűkül le csak tanítóképzésre.

— Valamiféle hivatalos támogatottságot is élvez ez a program?

— Igen, mindkét ország támogatja. Az oktatási kapcsolatok révén széleskörű kezdeményezések bontakoznak ki Romániával és Szlovákiával. Mivel a kultúra viszonylag távol tartható a politikától, amit teszünk, kiindulópontja lehet egy más típusú, európai kapcsolatteremtésnek. Ugyanez az erkölcsi alapja annak, amiért az erdélyi magyarság felkészítését is vállaltuk. Tudomásul vesszük, és az oktatás szelleme is ez lesz, hogy az erdélyi magyarság és románság sorsa évszázadok óta összefonódott, és csak akkor lesznek képesek előremozdulni, ha először megismerik, majd elfogadják egymást, végül pedig együttműködnek. Mi ebben a szellemben kívánjuk a szlovákokat, románokat és a magyarokat is oktatni.

— Az útkeresésnek oka lehet az is, hogy egyre kevesebb tanítói állás van...

— Alig végeznek nálunk olyanok, akik csak általános tanítói diplomát szereznek, mellé egyre többen második szakot is felvesznek. Az érzékelhető versenyt az egyes főiskolák között az dönti el, melyik képes egyre magasabb színvonalon oktatni, tartalmas diákéletet tud nyújtani, s melyiknek van határozott szellemi arculata. A csabai főiskola is tisztázta saját szellemiségét. Erre azért is szükség volt, mert a környékünkön a főiskolák egy része egyházi kezelésbe került, ahol a keresztyén értékrend szerint oktatnak. Mi, mint világi főiskola, minden humanista értéket közvetítünk, fontosnak tartjuk a magyar nép által teremtett értékek továbbadását, de a szomszédos népek kultúrájának megismertetését is. Végül, mint regionális főiskola, a térség igényeire is épít és azt szolgálja. Máris kilógunk két szerveződő karunk révén a felsőoktatási rendszerből. A távoktatás révén pedig esetleg többezressé nővő hallgatói létszámunkkal néhány év múlva akár kelet-európai egyetemmé is válhatunk.

— Ezekhez a nagyléptékű tervekhez az oktatói kar támogatása is szükséges. A gyors váltásokat és tempót nem fogadták ellenérzéssel?

— Nem minden ellenérzés nélkül mentek és mennek végbe ezek a változások. Egyértelmű szakítást jelent azzal a létformával, amelyik a korábbi, nyugodt pedagógusi létformát jellemezte. Az intézményen belül is verseny van. Az új lehetőségekbe senkit sem kényszerítünk, de egyértelműen megmérettetik mindenki. Az akkreditációs bizottság ellenőrzése formális külső értékmérést hoz, mert a versenyhelyzet miatt egy-két éven belül úgyis lejátszódik egy belső értékmérés. A valóság kényszeríti ki, hogy csak azok maradjanak, akik a legkiválóbbak az adott körülmények között. Ez a folyamat nem zajlik feszültségmentesen, de úgy tűnik, túljutottunk a nehezén. Most a főiskola szerkezetátalakítása van napirenden, mert fontos, hogy maga a struktúra is képes legyen gyorsan reagálni a változó igényekhez. Mi vagyunk az egyetlen főiskola, amelyik a megyei önkormányzattal és Békéscsaba várossal együtt megrendelte az Oktatáskutató Intézettől a főiskola fejlesztésének fölülvizsgálatát az európai tapasztalatok tükrében. Ez természetesen kihatással lesz a középfokú oktatás szerkezetére is. A kutatás eredményei igazolták regionális fejlesztési törekvéseinket.

B. SAJTI EMESE

Randé Jenő: Nagykövet voltam Egyiptomban

Időtlen háború

21.

Szadat bízott abban, hogy az Egyesült Államok nemcsak kész segíteni belső, elsősorban gazdasági problémáinak megoldásában, hanem segítségére lesz — Izrael meggyőzésével — a megszállt területek legalább egy részének visszaszerzésében, ha a szovjet szakértők távoznak Egyiptomból. Hogy volt-e ennek a várakozásnak alapja? Az Associated Press megbízható forrásra hivatkozva homályos megfogalmazásban ugyan, de nehezen félreérthetően olyan hírt közölt, amely szerint az egyiptomiakat tájékoztatták arról, hogy az Egyesült Államok támogatást nyújt Egyiptomnak, ha a szovjet szakértők távoznak. A hivatalos egyiptomi cáfolat nem mindenkit győzött meg.

Ha ez az okoskodás igaz — közel-keleti logikával, amiben több az irracionális elem, mint a racionális érvelés, miért ne lenne igaz —, akkor lehet az a következtetés is, hogy Szadat, bármennyit beszélt is a döntő évről, elsősorban nem az 1973 októberében megkezdett háborúra, a megszállt területek felszabadítására készült, hanem az Egyesült Államok irányába tett nyitással, pontosabban nyitások sorozatával igyekezett békés megoldást elérni.

Erre utal az az üzenet, amelyet Szadat 1972. július 13-án, tehát öt nappal döntésének nyilvánosságra hozatala előtt a „titkos csatornán" juttatott el Washingtonba, s amelyben újra megerősítette, hogy kész magas beosztású képviselőjét az Egyesült Államokba küldeni, ha az amerikaiaknak valamilyen új javaslata lenne. Kissinger azonban, mint emlékirataiban bevallja, nem tudott mit kezdeni a „delphi-i üzenettel".

Szadat közel-keleti gondolkodásmódja: majd a partnerem kitalálja, mit gondolok, ha képletesen érzékeltetem vele, mit szeretnék és Kissinger amerikai (európai?) logikája: miért adjak olyasmiért valamit, amit úgyis megkapok, egymás félreértését eredményezte, s ez tragikus következményekkel járt Egyiptomra, a Közel-Keletre s végül magára Szadatra. Mert amikor bebizonyosodott, hogy Izrael makacssága s az Egyesült Államok reagálásának hiánya miatt nem tudja engedményekkel biztosítani az „amerikai békét", megkísérelte azt szovjet fegyverekkel kivívni.

Addig azonban még több mint egy év pergett le a Közel-Kelet történetében.

A „fantomdiplomácia"

Szabadságomról visszatérve első látogatásomon a Külügyminisztériumban hallok egy emlékezetes mondatot: „Minden ajtót és ablakot nyitva hagytunk, de senki nem kopogtat".

Mit tehet ilyenkor az elnök? Átalakítja a kormányt. Új hadügyminiszter, új miniszterhelyettes, új hadseregfőparancsnok, változás a haditengerészet, a Központi Katonai Körzet és a katonai hírszerzés élén. A változások nem utalnak egyértelműen a katonai megoldás felgyorsítására, márcsak azért sem, mert az elnök már korábban cserét hajtott végre a Külügyminisztérium vezetésében. Úgy látszik, dr. Murad Ghaleb moszkvai nagyköveti múltja az adott helyzetben — a szovjet szakértők hazaküldése után — nem jó ajánlólevél.

Alig vette azonban át a külügyminiszteri posztot Mohamed el-Zajjat, aki, mint volt indiai nagykövet, majd az egyiptomi képviselet vezetője az Egyesült Nemzetek Szervezete mellett, legutóbb tájékoztatási miniszter támadhatatlan volt, máris olyan hírek keringtek róla diplomáciai körökben, hogy hamarosan megválik új székétől, amiben jóformán még meg sem melegedett. (Meg kell adni, a megfelelő egyiptomi szervek nemcsak a közvélemény alakításának, de a diplomáciai testület beszédtémái befolyásolásának is mesterei voltak.)

Ilyen helyzetben érkezett Kairóba az olasz nagykövetség mellett működő amerikai érdekképviselet új vezetője, Joseph M. Greene Jr. Mivel elődjét azért hívták vissza, mert — állítólag a saját szakállára — túlságosan sokat kezdeményezett, Greene mindenkinek arról panaszkodott, hogy tétlenségre van kárhoztatva, valójában nem is létezik, „fantom". Persze az is bántotta, hogy nem számított nagykövetnek, mivel a két ország között nem volt diplomáciai kapcsolat. Hiába próbálkozott meg újra meg újra bejutni Szadathoz, „csak" a nemzetbiztonsági tanácsadó vagy a külügyminszter fogadta. (Nem mintha a többi nagykövetnek szabad bejárása lett volna az elnöki palotába.)

Az amerikaiak nem kezdeményeztek. Ennek megvolt az elvi oka. Mint Kissinger hivatalbalépése után a kitűnő publicistának, James Restonnak mondta: „Véleményem szerint az a fontos, hogy amikor az Egyesült Államok valamilyen külpolitikai lépést tesz, előbb megértse, mi az amerikai érdek az adott lépéssel kapcsolatban". Úgy látszik, ennek még nem jött el az ideje. Kissinger a közel-keleti kérdést nem tartotta igazán fontosnak, s többször őszintén el is ismerte, nem igazodik el ezen a tájon. Talán ez is hozzájárult ahhoz, hogy mint az 1973 tavaszán az egyesült államokbeli Pocatello egyetemén kiderült, a Közel-Keletet a világ „potenciális veszélygócai" között az utolsó helyre sorolta Délkelet-Ázsia, az Indiai-óceán és a Mediterrán-medence után.

(Folytatjuk)

Felhívás az 1945-ös Magyar Honvédség tagjaihoz

A Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere — a Magyar Nemzeti Ellenállási Szövetség kezdeményezésére, az előző kormányok több évtizedes mulasztását pótolván — 1992. július 28-án kiadott 15/1992. számú rendeletével, a német megszállók elleni harcra önként jelentkezett magyar katonák érdemeinek elismerésére „Független, demokratikus Magyarországért" Emlékérmet alapított.

Az emlékérmet azoknak adományozza, akik az Ideiglenes Nemzeti Kormány toborzó felhívására önként jelentkeztek, majd 1945. május 9-éig felvétettek a Magyar Honvédség állományába, valamint a honvédség hadrendjén kívül szervezett náciellenes magyar katonai alakulatokba.

Az emlékérem posztumusz is adományozható a túlélő házastársnak vagy leszármazottjának.

Az emlékérem adományozására első alkalommal 1992. december 21-én, második alkalommal 1993. március 11-én került sor.

Az utolsó adományozás ideje: 1993. december 21.

Ezért újra várják jelentkezésüket: 1945-ös Honvédelmi Minisztérium szervezőinek, beosztottjainak, a honvéd kerületi kiegészítő parancsnokságok, bevonulási központok katonáinak. A jászberényi 1., a pécsi 4., a szegedi 5., a debreceni 6. és a miskolci 7. honvéd hadosztály; a debreceni 1. őrzászlóalj; az 1. vasút- és hídépítő zászlóalj; az 1. vasútbiztosító zászlóalj; a határportyázó századok, a folyami flottilla, az aknakutató alegységek, a kórházak, szertárak, intézetek állományában szolgáltaknak, valamint a Magyar Királyi Honvédség 24. hadosztályának átállt és Hajmáskérre elvonult tisztjeinek és katonáinak. Továbbá: a hadrenden kívül alakult Budai Önkéntes Ezred, a Temesvári 1. önkéntes magyar hadosztály, az 1. magyar vasútépítő hadosztály, a 3. magyar vasútépítő dandár, az 1. magyar távbeszélő-építő zászlóalj egykori tisztjeinek, tiszthelyetteseinek és honvédeinek.

A rendelet értelmében kizárólag a Magyar Nemzeti Ellenállási Szövetség jogosult a felterjesztés előkészítésére. Ezért a kérelmet és a csatolt dokumentumok xeroxmásolatát — lehetőleg 30 napon belül — az alábbi címre küldjék: Magyar Nemzeti Ellenállási Szövetség, 1054 Budapest, V. ker., Zoltán u. 16. IV/425.

LIGETI ANTAL

389. Debrecen látképe, 1861 *106.*

cer., akv., p., 251x420 mm
Jelezve b.l.: Debreczeni 861.
MNG ltsz. F.57.249

Az előtérben a város országúti határa a vámházzal és a sorompóval, jobbra a vasúti pályaudvar, a középtérben a lombos fákkal, alacsony házakkal teli város, amelyből kimagaslanak a templomtornyok.

Libay szikár pontossággal jelenítette meg az alföldi várost, amelynek ábrázolását más hazai tájakkal együtt a hazai közönség már ekkor előnyben részesítette a keleti tájakkal szemben.

Publikálatlan.

Sz.J.

LIGETI ANTAL (Nagykároly, 1823 – Budapest, 1890)

Eredeti neve Hekler. Pályafutását kereskedőként, majd portréfestőként kezdte. Pesten és Bécsben tanult.

Részt vett a szabadságharcban, ezért bujdosásra kényszerült. Sopronban rejtőzködött, ahol Hekler Antal néven portrékat festett. Az 1850-es évek közepén Károlyi István gróf vette pártfogásába és itáliai, valamint közel-keleti utazásra küldte. Itáliában meglátogatta id. Markó Károlyt, egy ideig tanult is tőle, majd tovább vándorolt dél felé. Sok vázlatot készített Sziciliában, amelyek később nagyméretű festmények előképei lettek. 1856-ban a Szentföldre utazott, lerajzolta, akvarellezte Jeruzsálemet, Názáretet, Betlehemet, több napot töltött és rajzokat készített a Libanon hegyén. Közben állandó tanácsokat kapott otthonról megbízójától. 1857-ben visszatért Magyarországra, s csakhamar ismert tájképfestő lett, orientális és magyar témáit egyaránt kedvelték. 1861-től a Nemzeti Múzeum képtárának őreként sok fiatal festő (köztük Munkácsy Mihály) fejlődését segítette. Fontos funkciót töltött be a Képzőművészeti Társulatban, művei többször szerepeltek a Társulat műlapjaként.

1890-ben halála után nagyszabású emlékkiállításon mutatták be egész munkásságát, amely a klasszicizáló és orientizáló romantikától a sajátos középeurópai finom naturalizmusig vezet. A heroikus történelmi tájkép egyik mestere.

Irod: Rapaics 1938.

Sz.J.

Művészet Magyarországon 1830–1870
MTA MKCS – MNG Bp. 1981.

LIBAY KÁROLY LAJOS (Besztercebánya, 1816 – Bécs, 1888)

Atyjától, Libay Sámueltől először ötvösséget tanult, majd Bécsben tájrajzolást és tájképfestészetet. Egész Európát és a Közel-Keletet beutazta vázlatkönyvével, és ceruza- és akvarelltanulmányai nyomán litografált albumokat adott ki. Magyarországot is módszeresen lefestette, rajzolta. Stílusa az osztrák és német tájrajzolók harmincas évekbeli klasszicizáló-romantikus törekvéseihez kapcsolható. A művészeti stílusváltozások egész élete folyamán érintetlenül hagyták, de vedutafestészete pontos természetmegfigyeléseivel, gondos, részletező előadásmódjával, kultúrtörténeti fontosságú témáival a korszak magyarországi művészetének így is jelentős értéke.

Irod: Czakó E.: L.K.L. M 1902. 149–151; Siorbán V.: Adatok L. L. életrajzához. Dés 1917.

Sz.J.

387. Keleti táj, 1840-es évek *40.*

akv., p., 218x302 mm
MNG ltsz. F. 65.61

Nehezen meghatározható korú, valószínűleg kora középkori épület romjait elborító pálmaerdőt ábrázol ez a bravúrosan megfestett vízfestmény, amely sárgás tónusával a keleti tájak levegőjének színét igyekszik megközelíteni.

Irod: Aegypten Reisebilder aus dem Orient... nach der Natur gezeichnet und herausgegeben von Ludwig Libay. Wien, 1857; Staud 1931.

Sz.J.

388. Villa Maecenas *45.*

akv., p., 173x266 mm
Jelezve b.l.: Villa Maecenes
MNG ltsz. 1900–751

Róma környékén Tivoliban festette Libay ezt az akvarellt; a kép bal oldalán néhány részlet látszik a híres római művészetpártoló villájának romjaiból, a hegy oldalából vízesés tör elő és a tengerbe zuhan. A vízesés a romantika tájfestészetének kedvelt témája.

Irod: Szabó 1972, 25.kép.

Sz.J.

olajban is. A közel és távol fokozatai, a hegyvonulatok árnyalatai, az előtérben látható vízfelület árnyékos és fénytől megvilágított részei éppen olyan gondossággal készültek, mint a képen látható legapróbb alakok vagy növények.

Irod: Rapaics 1938, 15–16.

Sz.J.

393. Visegrád, 1860 *68.*

o., v., 28x42 cm
Mgt.

Ligeti a kisméretű vázlat nyomán nagyobb méretben is megfestette Visegrádot, melyről kőrajz is készült. A litográfiai lap alján felirat látható: „Visegrád délről" – „Természet után festette és kőre rajzolta Ligety Antal, nyomtatták a Pollák Testvéreknél Pesten 1862-ben".

A népszerű témáról már korábban is több nyomat volt forgalomban, Jakob Alt, Rohbock metszetei sok példányban forogtak közkézen. Ezeknél az egyes lapoknál nagyobbszabású vállalkozás volt J. v. Haeufflernek 1847-ben megjelent Visegrád albuma, melyeken a magyar tájak, romok nem csupán topografikus szemléletű, hanem festői motívumként felfogott ábrázolása az előbbieknél nagyobb hangsúlyt kapott. Ligeti Visegrádjával ezekhez a törekvésekhez csatlakozott.

Képén a visegrádi várat elvonuló zivatar után láthatjuk, a hegy jellemző körvonala mögül a Duna és Nagymaros tűnik elő a túlparton. Az előtérben laza foltokkal festett, csapzott levelű bokrok hajladoznak a süvítő szélben, egy kidőlt fatörzs az elvonuló égiháború erejére emlékeztet. A királyi vár romjai fölül már elvonult a zivatar, melynek utóvédjei dél felé húzódva esőpászmákkal áztatják a hegy oldalát. A festmény színvilága az okker és zöld szűk kromatikájára van szűkítve, laza, könnyed festékfelrakás jellemzi. A viharos ég, az elvonuló esőfüggöny mögül kibúvó fény gyakori motívumai Ligeti festészetének, mely festői elemek néha nagyobb szerepet kapnak a táj topografikus motívumaiban, illetve a két elem kiegészíti egymást.

Ligeti képén a visegrádi vár a rágmúlt és a jelen kettős idejében áll előttünk. Az elvonuló zivatar a zivataros múltat is jelképezi, melynek nyomán az egykor fényes vár e dicső múlt kriptája csupán.

Irod: Lyka Romantika; Rapaics 1938, 720; Häufler, J.v.: Album. Visegrád. Szerelmey kiadása 1947. Kiáll: Ligeti Antal hátrahagyott müveinek kiállítása. Műcsarnok, 1890. 140. Kat. sz; BÁV. XXII. Aukció 1970. 116. Kat. sz.

K.S.K.

390. Jeruzsálem, 1856 *67.*

akv., p., 322x942 mm
Jelezve j.l.: Ligeti A.
Felirata: Jeruzsálem az osztrák konzulátus ablakából
MNG ltsz. 1905–2149

Jeruzsálem látképe a XVIII. század végétől sok-sok európai tájrajzoló, metszetkészítő, sőt az 1840-es évektől már fényképész témája is.

Ligeti Antal kiterített vázlatkönyvével az osztrák konzulátus ablakából rajzolja a szent város kupoláit, falait, belső udvarait, tereit és pálmafáit. Az egykori metszetek kiemeléseivel már nem törődik, hanem a legnagyobb részletességgel a saját maga által látott kép rögzítésére törekszik, a sajátos színélményeket sem hagyva ki.

Irod: Rapaics 1938; Szabó J.: Antik romok a XIX. századi magyar tájképfestészetben és rajzművészetben. ÉÉT V.köt. 3–4.sz. Bp. 1973. 565–577.

Sz.J.

391. Libanoni cédrusliget, 1857 *69.*

tus, toll, p., 490x705 mm
Jelezve j.l.: Libanoni Cédrus liget 10. Aug. 857.
MNG ltsz. 1905–2151

A XIX. századi magyar újságok sokszor közöltek útleírásokat, keleti tárgyú elbeszéléseket. Mindezekhez hozzátartozott az ábrázolt helyszínek pontos rajzi megközelítése. Ligeti hasonló intenciókkal utazott el Keletre. Levelezése bizonyítja, hogy Károlyi István személyesen kérte meg, hogy hosszabb időt töltsön a híres libanoni cédruserdőben és hozzon magot is az ősi fákról a fóti kastély kertjébe. Ligeti monumentális tusrajzokban örökítette meg a fa-matuzsálemeket. A készítés idejét pontosan rávezette a rajzra. E rajz párdarabja, egy-egy nappal később készített hasonló kompozíciójú alkotás, az aradi Városi Múzeum gyűjteményében található.

Irod: Rapaics 1938; Szabó 1972, 25.kép; Szabó J.: Néhány ikonográfiai előzmény Csontváry cédrusképeihez. JPMÉ Pécs. 1979.

Sz.J.

392. Libanon és Antilibanon, 1850-es évek vége *67.*

o., v., 32,2x65 cm
Vác, Püspöki gyűjtemény ltsz. 57.3.

A finom, tört színárnyalatokra, gondos rajzi alapra épített kép valószínűleg akvarell-előzmény után készült. Lazuros technikával érzékelteti a festő az akvarell-szerű hatásokat

394. Tájkép ménessel, 1868 *106.*

o., v., 103x154 cm
Jelezve j.l.: Ligeti A. 1868
Miskolc, Hermann Ottó Múzeum ltsz. 63.38.

A nagyméretű festmény Ligeti magyar tájai közül az egyik legszebb. Kompozíciója szándékosan egyszerű természetkivágat, alaposabb vizsgálat után azonban kiderül: az árnyékos előtér, a megvilágított középtér és finom párás homályba vesző háttér felosztása és a bennük elhelyezett állatok, növények, tárgyak elrendezése Markó tájaihoz hasonlóan ideálisan kiszámított. A puszta és a távoli hegyek összefüggése mégis azt sejteti, ezért az ideális látványért konkrét tájat keresett a festő, s a részletek felismerhetőségéhez is ragaszkodott.

Irod: Rapaics 1938.

Sz.J.

396. Táj gémeskúttal, 1860-as évek *105.*

akv., p., 194x307 mm
Jelezve j.l.: L.K.
MNG Itsz. 1915–138

A motívum Barabásnál, Markónál (Kat. 371, 402), s számtalan kisebb festőnél már előfordult. Lotz természetes egyszerűséggel követi elődeit, s ugyanakkor ösztönös könnyedséggel újrafogalmazza a témát. Azzal a látszólag véletlennek ható fogással él, hogy a gémeskutat kissé a kép baloldalán helyezi el, s jobboldalt egy jegenyével s egy kis fahíddal ellensúlyozza a kompozíciót. A homokos, füves előteret széles ecsetvonásokkal jelzi, a felhőket könnyedén lavírozza.

Sz.J.

397. Két tanulmány lovakkal, 1860-as évek *105.*

391

403

390

392

393

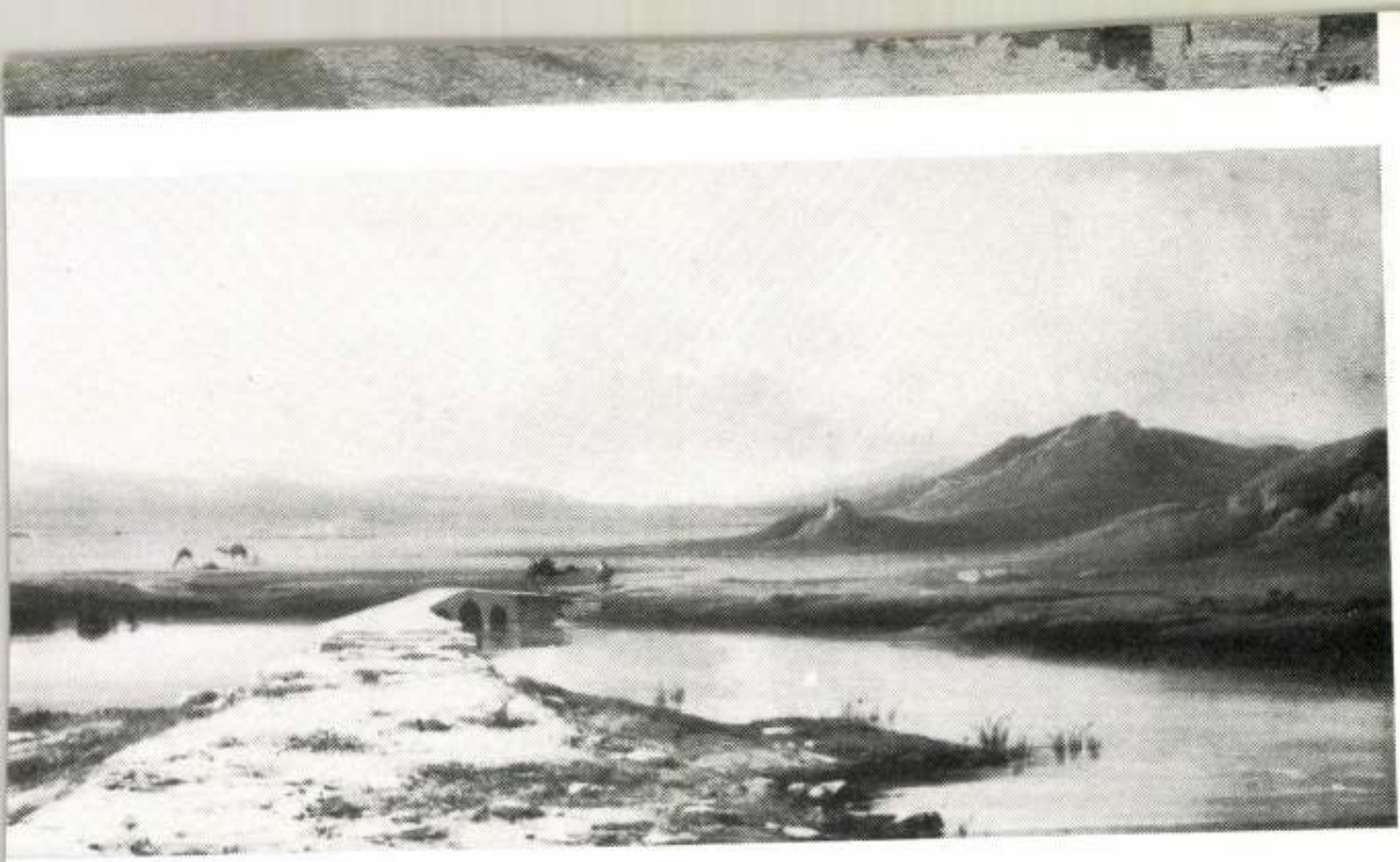

413

Leinárd Lévy Robert

Csod

Bálint Aladár. Öt magyar grafikusról. Mag. Nyomdászat 1909. 12 sz.

..... *mühely.*

őnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu.....

.....hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

.....nevü munkás igazolta

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KORTÁRS

Lukovicz Endre

1967 DEC

1021

LUKOVICZKY ENDRE rajza

nyán, de mert oly nagyon hittük, hogy meg tudnál
Elég mulatság volt, ha este, mikor elbúcsúztunk -
utcában laktunk –, elhatároztuk, hogy fölkavarjuk a
szemhéjuk alá, mind a kilencen egyszerre. Másnap
csak mi tudtuk, miért ébredtek piros szemekkel.

Így éltünk mi kilencen, az ifjúság vizein, a vidá
míg egyszercsak a kilencedik lány – akinek szeme l
a mienk továbbra is zöld maradt – így szólt: „Tudom, meg fogok öregedni. Jobb meghalni, mint megöregedni." És elment.

S amikor már csak nyolcan, oly kevesen maradtunk, mint akinek társa sincsen. Hát még másnap, amikor a nyolcadik lány is megszólalt: „Most már tudom, meg fogok öregedni. Azt is tudom, jobb meghalni, mint megöregedni." És ő is elment.

Az első szomorú szótól számított kilencedik napon magamra maradtam. Hogy mi lett a testvéreimmel? hogy fává változtak-e, záporrá vagy csöndes esővé? nem tudom. Csak azt tudom, én nem akarok meghalni, amíg az esztendők lépcsőt emelnek elém. S hogy most, a századik lépcsőre lépve, zihál a szív? roppan a derék? forog a kés szívemben, s derekamban is? annyi baj legyen! Embernek születtem én, nem zápornak, nem fának, nem vágytam kilobbanni, mint a zápor kanóca, letörni, mint a fa ága. Kilencen indultunk el az úton, de a boldogságot csak én értem el.

Ennél többet nem is mondhatok. De mert nem akarok hazugsággal fordulni a századik esztendőbe, végülis bevallom: nem voltunk mi testvérek, csak úgy hasonlítottunk egymásra, hogy kilenc egyformára nőtt akáclevél se jobban.

— 1913 —

Lukoviczky Endre M.[illegible].K.

Részt vett a pályázaton
/ [illegible]zocialista képzőművészet /
[illegible]ervezőtársa: Fajó János

Parmoczky Géza: A budai várpalota gobelin pályázata
Kiállítás a Fészek Klubban
[illegible]agyar [illegible]emzet 1966 március 16. 4.l.

Lukoviczky Endre
iparművész

M.D.K.

Kötött faliképet állitotta ki

Laricz Sándor: Iparművészetről
Élet és Irodalom, 1962. jennis 30 – 10 lap

M.D.M.

Lukoviczky Endre
festő

képeivel részt vett a kiállításon.

Bolgár Kálmán: A Studió „Család" pályázata
Művészet, 1963. április — 24 lap

M.D.V.

Lukoviczky Endre
festő

„Szarák - formák", „Csendélet
" - Zöldben" képe nyugtató.

Vidos Zoltán: A Fiatal Képzőművészek...
Művészet, 1969. Október - 21 lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Lukovicsky Endre
grafikus

M.DV.

„Mő nő"

Élet és Irodalom, 1966. március 19 - 7 lap.

Lukoviczky Endre igazmüvész

Szövetj emliti Szocialista képzőmüvészet c. gobelin-tervét

Pesneczky Gyula: A budai vásparlota gobelinpályázata

Magyar Nemzet 1966. más 16

Lukovicsky Endre, [ ]

MDK

Medmyánszky-teremben nyílik meg tárlata.

–: Kiállítások hete

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1966. nov. 19.

Lukoviczky Endre

M.D.Y.

Grafikus

Részt vett a grafikai pályázaton.

Szovács Gyula: Vietnam.

Műnészet, 1966 november - 34 kgs.

M.D.K.

Lukoviczky Endre

Müvei a kiállitáson

Perneczky Géza : Fiatalok Studiója, 1966.
Kiállitás az Ernst Muzeumban

Mag ar Nemzet 1966. ápr. 22. 4.l.

Lukovicsky Endre
grafikus

M.D.K.

„Csendélet gyümölcsel"

Élet és Irodalom, 1966. dec. 31-5 lap

Lukovszky Endre, [ ] MDK

Kiállítása Miedzyárinszky

Teremben néhető meg.

– : A hét végi Kulturális programból

12

NÉPSZABADSÁG

Dp. 1966. nov. 26.

Lukovetzky Endre

Lapunk képzőművészeti mellékletén most a Fiatal képzőművészek Stúdióját mutatjuk be... szemlesztőkő a stúdió fiataljainak változatos fraugvétele... Lukovetzky Endre például az építkezés és a gépek világából szőt egyenletes dekorativitású vonalhálót...

Új Irás VI. évf. 1966. febr., 2. sz. Műmelléklet, 1. oldal

Lukovszky László

A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagja.

Új Írás VII. évf. 1966. febr., 2. sz., 2. l.

Lukovszki Endre

Grafikus

M.D4

Részt vett a tárlaton.

B.L.: Grafika
Művészet, 1969. január - 20 kép.

Lukovetsky Endre

Grafika (repr.)

Új Irás VI. évf., 1966. febr., 2. sz., 92. l.

MDK.

Lukovetzky Endre

Rajza bemutatva

Uj irás 1966.2.

Lukoviczky Emil, építész

Budapesti. A keszthelyi múznak Györgyi Dénes által tervezett épületének kivitelezésére 1925 szept-ben kapott megbizást. Alapkőletétel 1925. okt. 11. 24. old. 268-270. jegyz.

Ságri Károly: Hetven éves a keszthelyi Balatoni Múzeum 11. old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 8/ 1969. Veszprém. 1969. Alföldi Nyomda.

Lukovitzky Endre grafikus

Nove emlitve

Pestmegyei Hirlap 1970 oktober 13
4. old.

Lukoviczky Endre

Nő csendélettel	fametnet	37 x 59 cm
Négyszögek térben	"	37 x 68 "

Studió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll. kat.
Dev.: Bereczky Lóránd

Lukoviczky Endre

Bárkányi Zoltán: „A békéscsabai képzőművéneti nakkörnek sokat köszönhetek." - Benélgetés Lukoviczky Endre festőművénnel. - Békés Megyei Hégnýság, 1967. jan. 1.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1970. 1. sz. 68-107. 1./

80. 1.

Lukovicky Endre festő

Kiállítása nyílt a Hednyánszky

terembén. Eredetileg textiltervezőnek

készült. Rákosi Zoltán volt a mestere

Befőtt eltevés (festmény, emlitve)

Csendélet " — "

Lelátás a hegyről " — "

Vietnam sorozat / grafika, ")

Kortárs 1967. III. n. 4 96 old

MDK.

Lukoviczky Endre

Kiállitási hir

Müanyag 1966 nov.3o.

M.D.K.

Lukoviczky Endre festő

kiállitás müveiből a Mednyánszky-teremben

Napló

Magyar Nemzet 1966. nov. 16. 4.1.

MDK.

Lukoviczky Endre

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1966 dec.

MDK.

Lukoviczky Endre

Kiállitásának hiradása

Magy r "emzet 1966 nov.16.

Lukoviczky Endre

festő

M.D.C.

Baudelaire meg Puskin verseiher készített mutszetehet. A Nő galambbal cimű szines rajza is szerepel a tárlaton.

Szentes Lajos: Lukoviczky Endre kiállítása . . .
Művészet, 1967. julius – 37 lap.

MDK

Lukovicsky Endre
festő

A kiállításon grafikák is szerepelnek, fametszetek, monotypiák, akvarellek és olajfestmények.

Szentes Lajos: Lukovicsky Endre kiállítása . . .
Művészet, 1964. július - 37 lap

Lukoviczky Endre
festő

M.D.4

Kiállítására bemutatta a „Hegy-
völgy" című akvarellt. A soro-
zat kiérlelt darabja az „Utca
részlet" és a „Csendélet ü. ugyikkel"
című lap.

Szentes Lajos: Lukoviczky Endre kiállítása ...
Művészet, 1967. julius - 37 lap.

M.D.K.

Lukovicsky Endre
festő

kiállítására bemutatja a „Csend-
élet", a „Csendélet üvegekkel"
című festményét, valamint a
„Dunaparti táj" olajképét.

Szentes Lapos: Lukovicsky Endre kiállítása ...
Művészet, 1967. július - 37 lap.

M.D.L.

Lechovitzky Endre
festő.

Tanulmányait az Iparművészeti
Főiskolán a textil szakon végezte.
Iparművészeti készült.

Szentes Lajos: Lechovitzky Endre kiállítása...
Művészet, 1967. július - 37 lap.

Lukoviczky Endre
festő

M.D.K

A Medugánszky Terembenrendezett tárlatot. — „Csendélet üvegekkel" (repro)

Szentes Lajos: Lukoviczky Endre kiállítása . . .
Művészet, 1967. julius – 37 lap.

MDK

Lukovitzky Endre, grafikus

Jó anyagot állít ki.

Rácsa Gyula: Jegyzetek a Magyar művészek
Vietnamért kiállításról 8

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967 ... 29.

MDK.

Lukoviczky Endre

Kiállitási hir

Jövő mérnöke 1966 dec.17.

Lukovicsky Endre, grafikus

Szerepel a szegedi nyári

tárlaton.

Rózsa Gyula: Háry János nyomában

8.

NÉPSZABADSÁG

Dp. 1966. júl. 31.

Lukoviczky Endre

MDK

A mezőn, fametszet

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.

Lukovszky Endre
grafikus

Részt vett a bírálaton.

B.L.: Pályázat a Fiatal Képzőművészek Stúdiójában
Művészet, 1968. október - 28 lap.

Lukoviczky André

festőnnüvén kiállítása szombaton du. nyílik meg a Medvyánszky teremben.

Pestmegyei Hírlap, 1966. nov. 12. 5.o

~~Lukovnik~~

Lukoviczky Endre

20 grafikáját mutatta be a Mini tárlaton, a Népköztársaság útja 112. sz alatt.

Magyar Nemzet, 1967. X. 21. 6. o.
Napi Krónika.

MDK

Lukoviczky Endre

Nő csendélettel, m.

Figurák, m.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

MDK

Lukoviczky Endre, grafikus

Más fiatal művészekkel együtt dec. 7-én szerepel a fének klubban a bemutató esten.

– : Bemutatás 2.

ESTI HIRLAP. Bp. 1968. dec. 7.

Lucovicsky Endre

Kiállít.

Pernecky Géza: „A negyedik miskolci Grafikai Biennálé".

Magyar Nemzet, 1967. XII. 13. 4. o.

MDK

Lukoviczky Endre

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1967 dec.13.

MDK

Lukoviczky Endre

Csendélet, o.

Fiatalok stúdiója 1966. Ernst Múz.

70.85

MDK

Lukoviczky Endre

Csendélet, vegyes techn.

Nő csendélettel, " "

Fiatalok studiója 1966. Ernst Múz.

Lukovszky László

Madách ilmentrációskrol (emlékvo)

Szerepel a III. Balatoni Nyári Tárlaton Keszthelyen

Jelenkor 1966 VIII. n. 741 old.

Sulovicski Endre
festő

Az Iparmüvészeti főiskolát 1957 és 1962 között végezte el. A főiskola elvégzése után grafikával és festészettel foglalkozott.

Kovács Gyula: Az uj müvésztelep lakói Szentendrén
MÜVÉSZET, 1970.október - 23.lap

Lukoviczki Endre

gafelius

„Plawát" (repro)

Kovács Gyula: Az uj művésztelep lakói Szentendrén.
MŰVÉSZET, 1970. október 23.lap

Lukoviczki Endre

fiszö -

A Demokratikus Ifjusági Világszövetség kiadványainkoz készet nyomdai grafikát, valamint politikai plakátokat. Felesége Bálint Ildikó, ugyancsak az Iparmüvészeti Főiskolán végzett.

Kovács Gyula: Az uj müvésztelep lakói Szentendrén

MÜVÉSZET, 1970.október - 23.lap

Lukovicski Endre

festő-

1939-ben Békéscsabán született, ahol szlovák általános iskolába és szlovák gimnáziumba járt. Ott is érettségizett.

Kovács Gyula: Az uj művésztelep lakói Szentendrén
MŰVÉSZET, 1970.október - 23.lap

Lukovszki Endre
festő.

Grafikáival mellett festészetre és
szobrászatra fordítja nagyobb
figyelmét. Grafikáiban a szín
dekorativ lehetőségeit kutatja.

Kovács Gyula: Az uj művésztelep lakói Szentendrén.
MŰVÉSZET, 1970.október - 23.lap

Lukoviczki Endre

festő -

A sík és a-tér viszonylatait értelmező olajfestményein, valamint vaszott és szövött gobelinképein scherze nincs dekorativ törekvéseit

Kovács Gyula: Az uj müvésztelep lakói Szentendrén.

MÜVÉSZET, 1 970. október - 23. lap

Lukovicszky András, grafikus

– kompozíciói a XI. Magyar Képző-művészeti Kiállításon

Ujvári Béla: A XI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Magyar Ifjúság, 1968. V. 3. 15. l.

Lukoviczky E., festő

- Interieur és Formák c. ~~képei~~ gobelnjei a Stúdió 67 c. kiállításon

Ujvári Béla: Stúdió 67
Magyar Ifjúság, 1967. V. 20.

Lukoviczky Endre

„Csendélet"
„Égő falu"
„Vietnam" c. lapjai szerepelnek a
Pestmegyei Képzőművészek Kiállításán. Szentendre.

Magyar Nemzet 1970 április 16
4. old.

Luhoviczky Endre
festő

A „Négyszögek" hel szerepel a
tárlaton.

Vidos Zoltán: A "Studio 70 " -
Művészet, 1970.november - 34.lap

Lukoviczky Endre

Grafika (repr.)

Magyar-almanach 1967/1. 48. l.

Lukoviczky Endre

Metszetek (repr.)

Magvető-almanach 1966/3. 161-3. l.

Lukovitsky Endre

Rajz (reprró)

Kortárs 1967 XII. 1914 old.

MDK

Lukoviczky Endre

Intérieur, o.

Formák, gobelin

Studió 67. Fiatal képzőm.kiáll. Ernst Muz.1967.

MDK

Lukoviczky Endre festő

olaj:

Nő csendélettel

Lelátás a hegyről

Dunántuli táj

Lukoviczky E. kiáll. Medgyánszky terem 1966. nov.

MDK

Lukovicky Endre

~~Lukovicky Endre~~

Csendélet, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Lukoviczky Endre

Csendélet, vegyes technika

Nő csendélettel," "

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

MDK

Lukoviczky Endre festő

Nő csendélettel, grafika

Csendélet ablak előtt, "

A mezőn, fam.

Lukoviczky E. kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

Lukoviczky Endre festő

fam.:

B. Romlás virágai illusztr. 3 db.

Puskin illusztr. 2 db.

Sortüz

Lukoviczky E. kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

L[U]kovicszky Endre festő

fam.:

Vietnam, dzsungel háboru

" , robbanás

" , embermáglya

Lukovicszky E. kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

Lükovicsky Endre festő

fam.:

Siratók

Nővérek

Tájkép

Lukovicsky E. kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

Lukoviczky Endre festő

Táj hegyekkel, fam.

Portrék I-II. monotypia

Jelkép I-II. "

Lukoviczky E. kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

Lukoviczky Endre festő

akv.:

Hegy-völgy

Utcarészéet

Csendélet üvegekkel

Lukoviczky E.kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

Lukoviczky Endre festő

akv.:

Szobarészlet

Piros kompozició

Rózsaszinü "

Lukoviczky E.kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

Lukoviczky Endre festő

olaj:

Befőtt-eltevés

Önarckép

Kék-sárga

L$_{u}$koviczky E.kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

Lukovszky Endre

repr.:

Motivumok

4. miskolci o. graf. biennale 1967.
Miskolci Gal.

MDK

Lukoviczky Endre

Fakturák fam.

Motivumok "

4. miskolci o. graf. biennale 1967. Miskolci Gal.

Lukovicsky Andre

Pernecky G.: Studió 67. Fiatalok
kiállítása az Ernst Múzeumban.

Magyar Nemzet, 1967. V. 17. 4. o.

Lukovicsky Endre

festőművész kiállitása. Bp. Medgyaszay-Terem. -Tom. H. Gs. Magyar Nemzet, 1966. dec. 13. - Ujvári Béla, Magyar Ifjuság, 1966. dec. 10.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

268. l.

Lukovičky Emke

Emlitve

Horváth, György: Pest megyei képzőművészet kiállítása
Magyar Nemzet, Jo. 1970. ápr. 10.

MDK

Lukovicky Endre

Kiállitási kritika

Magyar Ifjuság 1968 máj.3.

M.D.K.

Lukoviczky Endre

Vietnám / Légvédelem/ I. c.

grafikáját megvásárolta a Müvelödési Minisztérium

1967.

Müvelödési Minisztérium vásárlásai 1967. 8.1.

MDK

Lukoviczky Endre festő

olaj:

Csendélet

Kompozició

Lukoviczky E.kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

MDK

L[U]kovicz ky Endre festő

grafika:

Fekvő nő

Nő galambbal

Nagymaroson

Lukoviczky E. kiáll. Mednyánszky terem 1966.nov.

Lukoviczky Endre

Robbanás, Dzsungelháború, Embes-
máglya c. művekkel (ekl.)
szerepel a „Vietnam" c.
kiállításon a Medvyánszky
teremben
Lyvaki Béla: Fiatal képi mův.
Studiója grafikai kiáll. a
Medvyánszky teremben

Magyar Ifjúság 1966 IX. 24

Lukovicky Endre

Baudelaire: A romlás virágai. (illusztrációk) (repr.)

Valóság. IX. (1966) 7. sz. 74. p.

Lukoviczky Endre

Rajza (repr.)

Valóság IX. (1966) 11. sz. 85. l.

Lukovicsky Endre

Madarak (repr.)

Valóság X. (1967) 4. sz. 10. l.

Lukoviczky Endre

Japán versekhez (repr.)

Valóság X. (1967) 6. n. 18. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

MÁRKI 27

Lukovicky Endre

— **Minitárlat** nyílt péntek este a KISZ budapesti művészklubjában: Lukoviczky Endre 20 grafikai kompozícióját mutatják be a Népköztársaság útja 112. szám alatti helyiségében.

— **A televízió műsora szombaton:** 13.55: MTK—Tatabánya baj-

1024

MDK.

Lukoviczky Endre

Interieure - c. képe

Tükör 1967 máj.3o.

MDK.

Lukovszky Endre

Kiállitási kritika

Népszabadság 1966 juli.31.lap 8.

.

MDK

Lukovitzky

Lukovitzky és Reisenleitner: Kath.főiskolai internátus, Ráday utca. 5 emeletes épület.

Cikk: Magánépitési engedélyek.

Épitő Ipar, 1912. 229.l.

Lukoviczki Endre

A Magyar Nemzeti Galériában első
ízben rendezett Pest megyei tárlaton
„Térforma" textil faliképe szere-
pel. (említve)

Tárlatról tárlatra.

1971. X. 31. TV. 14.20 (12) K ✓

Lukovicsky Endre, jerő

Békéscsabai születésű.

Komáromban állít ki.

— : Békési táj Komáromban

2.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. jún. 16.

Lukoviczky Endre

Művei szerepelnek a Fészek Klubban rendezett szolidaritási Zamara Ziállitáson – az indokinai szolidaritási hét keretében

Magyar Nemzet 1972 szeptember 5
4. old.

Lukoviczky Endre

Öteszendős a szentendrei művésztelep c. kiállításon többek között részvett:Kocsis Imre,Kóka Ferenc,Ligeti Erika, Lukoviczky Endre,Gy. Molnár István, Papachristos Andreas.

Magyar Hirlap 1974/146.6.old.

Lukovicsky Endre
grafikus

Részt vett a tanácson.

Solymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt.
Művészet, 1971.augusztus - 10.oldal.

Lukoviczky Endre

Sikerrel zárult a szlovák nemzetiségi képzőművészek első országos kiállítása. A Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége Oroszlányban, Tatán rendezte meg a ~~Fo~~ tárlatot, amelyen Lukovitzky Endre festményeit is bemutatták.

Magyar Hírlap 1972/169 Sold.

Lukovicky Endre

A szentendrei müvesztelepen
a Das Magasin reportere ta-
lálkozott a müvesszel.

— Szentendre idegen szemmel.
Tükör, 1977. május 26 - 31 lap

A Graphica Hungarica II. c. kötetében szerepelnek Szabados Árpád/ József A. metszetei/, Ágotha Margit fametszetei, Szemethy Imre illusztrációi, Deim Pál murális kompozicióí, Lukoviczky Endre gipszmetszetei.

Magyar Hirlap 1976/26/1o

Flórián: Graphica ....

Lukovicsky Ede

Formák a térben I.

gipszmetszet 70x69

VII. Országos Grafikai Biennálé

Kisvárda 1973.

Lukovicz Ky Endre, [ ]

Szerepel a fének klubban.

↓

– : Kamara tárlat 2.

EST / HIRLAP, Bp. 1972. szept. 6.

Lukovczky Endre

Mürei szerepelni fognak a Fészek Klubban rendezendő indokínai szolidaritási hét keretében, szept. 7-i kamarakiállításon.

Magyar Nemzet, 1942. szept. 5.

Lukoviczky László

Az Ernst Múzeumban rendezett Stúdió '42 c. kiállításon gobelinje szerepel, valamint grafikái.

Tasnádi Attila: Stúdió '42
Népszava, 1943. jan. 14.

Lukoviczky Endre

Az Ernst Múzeumban rendezett Stúdio '72 kiállításon az eddig grafikusnak ismert művész nagyméretű falikárpítjával szerepel.
(említve)

Láttuk, hallottuk a kiállítótermekben.
1972. I. 6. 20.48 Petőfi 11/V.

Lukoviczky Andre
grafikaival reszt vett a Studio '72 kiallitasan.

Bojár Ivan: Studio '72 Fiatalok az Ernst Muzeumban.

Magyar Hirlap 1973/2 6 old

Lukoviczky Endre, grafikus

A jészek klubban

↓

— : Fiatal művészek bemutatkozása 8.

Népszabadság; Bp. 1974. febr. 8.

Lukoviczky Endre
Részt vett a budapesti művészeti hetek keretében rendezett kiállításon.

Bojár Iván: Pest magyar művészek tárlata

Magyar Hírlap 1971/270 6 old.

Lukovitzky Endre

Formár (thórax)

Szentendrei művész

Lukovitzky Endre

Formáll (Harsáll)., repr.

Szentendrei művésznő

Lukoviczky Endre
festő

Gipszmetszetei szerepelnek a
tárlaton.

Bozóky Mária. Pest megyei tárlat.
Művészet, 1972. január - 40 oldal.

Lukoviczki Endre

A Ferenczy Muzeumban Szentendrén megnyilt tárlaton szerepelt, 1971-es Tér-forma cimü falikárpittal.

Magyqr Hirlap 1978-89-9
Wagner: Szentendrei festészet

Lukoviczky Endre

Lukoviczky Endrenél a dekorativ vonal mint a képfelület et egységesítő tényező szerepel.

Kovács Gyula: Kifejező és dekorativ vonal.
Művészet, 1978. augusztus - 28 lap.

Lukoviczky Endre

Formák a térben I. repr.

VII. Országos Grafikai Biennálé
Miskolc 1973.

Lukovitzki Endre grafikus

A "Tájékozódás" c. rovat, "A Fészek Klub müsorai" cimmel beszámol a "Fiatal müvészek pódiuma" c. müsor-sorozatról, melyen harminnegyven éves költők, irók, zeneszerzők és képzőművészek alkotásait mutatják be. A sorozat müsorait negyedévenként rendezik meg. Az 1973. decemberi esten mutatták be a müvészt és Bálint Ildikó grafikust.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. márc. 16. XVIII. évf. 11. sz. 6. lap.

Lukovitzki Endre

A Szentendrei Teátrum évadzáró ünnepélyén alkotását átadták egyik szentendrei művésznek.

L.: Kialudtak a színpad fényei.
Pest m. Hírlap, 1972. aug. 1.

Lukoviczky Endre festőművész:

Komárnóban (Komárom) tegnap a Dunamenti Múzeumban nyitatták meg tárlatát, közösen négy szlovák származású békéscsabai festőművésszel.

(-a-): Békéscsabai művészek kiállítása.
Új Szó, 1942. jún. 17.

Lukovczky Endre festőművész

a Dunamenti Múzeumba készülő kiállításon művei fograk szerepelni.

-szem-: Békéscsabai festőművészek a Dunamenti Múzeumban,

Uj Szó, 1942. Jún. 15.

Lukovicsky Endre

Művei Ziállításokon szerepeltek

Tatabányán, Ovosslányban, Komárnoban

és Nyitrán

Magyar Nemzet 1972 junius 18

11. old.

Lukoviczky Endre

grafikái az alamti mű terjedelmének kötöttsége következtében maradtak ki abból.

Solymár István: Mai Magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l. 10 l.

Lukoviczky Endre

Bemutatott művei:

„Nő csendélettel", metszet, 60 x 37;

„Tigurák", metszet, 68 x 37.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968.

10 l

Lukoviczky Endre festőművész

Jún. 17-én a szlovákiai Komarnoban mutatták meg négy festőművész tárlatát, melynek művei szerepelnek.

Békés Megyei Népújság, 1972. jún. 23.

Lukovicky Endre festőművész

A Vértesi Napok ünnepségsorozata alkalmából megrendezett magyarországi nemzetiségi festőművészek kiállításán művei szerepettek.

-rz-: Negyvenezer látogatója volt a Vértesi Napoknak.

Dalgozók Lapja, Tatabánya, 1972. jan. 9.

Lukoviczky Endre festőművész

Komarnóban nyílik meg ma kiállítása, négy magyar festőművésszel közösen. Békéscsabai születésű. Többször rendeztek négyen közös kiállítást, legutóbb Oroszlányban és Tatabányán. A művésznek önálló tárlata volt Genovában, Tokióban és Oslóban.

A következő kiállítást Nyitrán rendezik meg.

Esti Hírlap, 1972. jún. 16.

Lukovicsky Endre

Perspektíva I. gipsznyomat

70×70 cm

Studio 71

Lukoviczky Endre festőművész.

Tatabányán négy festőművésszel közösen mjett meg tárlata.

Műsorkalauz.

Dalgozók Lapja, Tatabánya, 1972. jún. h.

Lukoviczky Endre

Az oroszlányi városi tanács és a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége közösen rendezte meg négy szlovák származású festő kiállítását, akik Békéscsabán születtek. Művei szerepeltek a tárlaton.

W.V.: Oroszlányi tárlat.

Dolgozók Lapja, Tatabánya, 1972. máj. 19.

Lukoviczky Endre festőművész.

Tatabányán, máj. 30.-án, a Puskin Művelődési Házban kiállítják négy művészszel együtt, alkotásait melyet más Oroszlányban is bemutattak.

Dalgozók Lapja, Tatabánya, 1972. máj. 27.

Lukoviczky Endre

Képei szerepelnek a "Pest megyei

tárlaton " a Nemzeti Galériában

Pestmegyei Hirlap 1971 szeptember 30

4.old.

Lukovičky Endre

gobelinjei, grafikái szerepelnek
a Studio '72 kiállításon az Ernst
Múzeumban – neve említve

Nápszava 1973 január 14
9. old.

Lukoviczky Endre

Bemutatott műve:

„Perspektíva," I. gipszmetszet, 50 x 70 cm.

Rozványi Mósta: Studió 1971.

Budapest, 1971

Lukoviczky Endre

Két metszete szerepel
a Studió 72 Viállításon az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1973 január 6
4. old.

Lukoviczky Endre, grafikus
festő

Szerepel a Pest megyei tárlaton. (N. Galéria.)

(„diszérendő ... szép színű ... falisző mezge ...")

Rózsa Gyula: Budapest a megyeszékhely 7.

Népszabadság, Bn. 1971. okt. 8.

Lukoviczky Endre
Gyarmüvén

„Szentendre" (repro)

A.Tóth Sándor: Az 5.nemzetközi kárpit biennálén.
Müvészet, 1971.december - 39.oldal

Lukovszky Endre

Dinamikus lapjai szerepeltek a szentendrei Pest megyei tárlat 70-en (Ferenczy múzeum).

Bojár Judit: Kiállítások — kiállításra; Magyar Hírlap, 1970. IV. 21. 9. l.

Lukoviczky Endre

a Fiatal Művészek Klubja 30–40 végi törzstaggab kezdte újra működését, – 1973-ban melynek tagja volt

Marafkó László: Egyéniségek klubja.
Magyar Ifjúság, 1976. márc. 5.

Lukoviczky Endre

Omszkban rendeznek ápr. 4.-én nyílő tárlatot, megjénk képzőművészeink alkotásaiból, melyen szerepel a művész műve.

Sasonci Miklós: Pest megjei alkotások Omszkban.

Pest Megjei Hírlap, 1976. jan. 25.

Lukoviczky Endre,

„1945, kivégzés", olaj, 52 x 125 cm., 1964.
(repr.)

Művészet, 1978. aug. 31. old.

Lukovszky Endre

Müvei szerepelnek a felszabadulásunk 30.évfordulójára meghirdetett pályázat anyagában a Balatoni Kisgrafikai Biennálé kiállitásának keretében a keszthelyi Balatoni Muzeumban - 1975.

-katalógus a könyvtárban-

Lukovszky Endre

Müve szerepel a Magyar Grafika 1978.

c.kiállitáson

Magyar Nemzeti Galéria,1979.február

- katalógus a könyvtárban -

Lukoviczky Endre

Megbízták Lukoviczky Endrét, hogy, a váci Lenéskolát faintarzia falburkolattal díszítse.

— : Köztéri munkák.
Művészet, 1979. május – 17. lap.

Lukoviczki Endre

1-

a szentendrei Müvésztelepi Galériában állitotta ki gupsz és linómetszeteit.A szentendrei telepnek fiatal tagja,az uj müvésztelep átadásakor került oda Ez az első önálló bemutatkozása a városban.A tárlaton un. minimal konstrukciókkal jelentkezik.

Magyar Hirlap 1974 3o6~~3~~ 6
Lámcz S;:Kiállitásról kiállitásra

Lukoviczki Endre 2.

a szentendrei piktura Dáim Pál képviselte ágából indul el mint a Térfigura c, gipmetszete is jelzi. A perspektiva még a néző által megszokott téri elrendezésre épül. Későbbi kompozicióin néhány egymásba kapcsolódo alapformára egyszerüsiti a motivumokat. Mindig több szinvariációban alkotja meg őket: öt, négy vagy legalább két szinváltozat alkot egy együttest.

Magyar Hirlap 1974 306/6

Lukoviczki Endre 3.

Két nagyméretü faliszönyege is a térstrukturáló elemekre épül:az elemek áthatják egymást, merőleges rendszerük pedig meghatározza a teret,m mélyben megjelennek.

Magyar Hirlap 1974 3o6/6
Láncz S. :Kiállitásról kiállitásra

Lukoviczki Endre

A SZENTENDREI MÚZEUM MEGHÍVJA ÖNT

LUKOVICZKI ENDRE

KIÁLLÍTÁSÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

BERECZKY LÓRÁND

1974. OKTÓBER 13-ÁN VASÁRNAP DÉLELŐTT

11 ÓRAKOR A MŰVÉSZTELEPI GALÉRIÁBAN

A KIÁLLÍTÁS NYITVA: (hétfő kivételével) 10–18 ÓRÁIG

Lukovics Ky Endre, grafikus

L.: Bálint Aladár

—: fiatal plakát-művészek
NÉPSZABADSÁG,
Bp. 1975. nov. 6.

Lukoviczky Endre, ipartmüvén

L: Deim Pál

-: Hír 8

Népszabadság, Bp. 1980 márc. 8

Lukoviczky Endre

Az egyes művészeti korszakok művésznemzedékének néhány tagját, művészi utját ismerteti Vadas József: "Nem vonalasan" c. kritikájában a Nemzeti Galériában rendezett -"Magyar grafika 78" c.- kiállitásról. A tárlaton szereplők közül megemlitiaz elhunyt mester, Varga Nándor Lajos nevét. A mai középnemzedékből: Bak Imre, Gy. Molnár István, Lukoviczky Endre, az ötvenes évekből: Kass János, Reich Károly, az 1956 utániakból: Csohány Kálmán, Feledy Gyula, Rékassy Csaba, és a közelmult jeles fiataljai közül: Szabados Árpád, Kovács Tamás, Banga Ferenc, Somogyi Győző, Szemethy Imre, Sáros András Miklós és végül Sarkadi Péter, és Kocsis Imre neve szerepel a névsorban.
Fenti cimü, igen részletes kritikát lásd: Reich Károly nevénél.

Élet és Irodalom, Bpp 1979. márc. 10. XXIII.évf. 1o. sz. 13. lap.

Lukáriczky Endre,

a Szentendrei Múzeumban júl. hó végéig látható a „Pest megyei tárlat, 1980" c. kiállítás, melyen szerepelnek a művész művei.

Losonci Miklós: Pest megyei tárlat, 1980.
Pest Megyei Hírlap, 1980. júl. 2.

Lukovszky Endre, grafikus

L. Tóth Ernő

Dér Endre: Új lap a naplóban 74-80

Új Auróra, Békéscsaba, 1981. dec 1981/3

Lukoviczky Endre, Jestő

Érdekes, tanulságos esné túlzottan lírai (nem értek telemit), vinont nehezen ömeforgható.

Molnár Zsolt: Az építő 67–73

Új Aurora, Békéscsaba, 1981 dec. 1981/3

Lukovszky Endre

festőművész kiállitása. Bp, Mednyánszky Terem. - Ism: Szentes Lajos, Müvészet, 1967.8.évf.7.sz.37.l. - Tasnádi Attila, Kortárs, 1967.11.évf.3.sz. 496-497.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970.1.sz. 68-107. l./

92. l.

Lukoviczky Endre

A művész alkotását a Kulturális Minisztérium és a Magyar Népk. Művészeti Alapja a szentendrei képtárnak adta.

Magyar Hirlap 1980/3/8/9

Lukoviczki Endre grafikus:

kiállítása a Római Magyar Akadémián

Népszabadság, 1984. XI.23.

Lukovitzky Endre, grafikusművész

A XI. salgótarjáni tavaszi tárlaton szerepelnek Lukovitzky Endre – korábbi önmagát felülmúlóan jól megkomponált, mély színvilággal telített szitanyomatai. /említve/.

Krunák Emese: A XI. salgótarjáni tavaszi tárlatról. Napjaink, 1981. ápr. 36. old.

Endre Lukoviczky

Der Ateliergemeinschaft gehören so bekannte Künstler wie Erika Ligeti, Endre Lukovicsky, um nur einige zu nennen.

Karin Rösicke: Neue Galerie in Szentendre.
Daily News, 1981. Nov. 5.

Lukovich Endre

Mappa Bálint Endre műveiből

Magyar Nemzet 1985. VII. 11.

Lukovicz Endre.

Alföldi Tárlat Békéscsabán

M. Nemsat
1987. IX. 12.

Lukoviczky Endre, grafikus

A Budapesti Tavaszi Fesztivál keretében márc. 16-án a Műcsarnok-ban megnyílt, Az Országos Képzőművészeti Kiállítás. Szabó György művészettörténész szóvá meg a kiállítást, ő szól róla. Lukoviczky Endre „Az idő múlása" c. szitanyomatát látjuk a tárlaton, amelyik már teljesen elvont fogalmat próbálja a maga eszközeivel megragadni. /említve/.

Képzőművészet '84

1984. III. 29. TV v műsor /Ezné/.

113. Lukovicsky Endre: Lebegő város,
nyomat, 45x39,5 cm

A SZEGÉNYEKET TÁMOGATÓ ALAPÍTVÁNY

meghívja Önt és családját
1990. december 5-én 14 órára
a Magyar Nemzeti Galéria III. emeletén rendezendő
kiállítására

A kiállítást megnyitja *MÉSZÖLY MIKLÓS*
(aki a 10 évvel ezelőtti kiállítást is megnyitotta)

A KIÁLLÍTÁS KÉPEIT
1990. december 8-án 11 órakor
AUKCIÓRA BOCSÁTJUK,
melynek bevétele a SZETA számlájára folyik be.

2.000.-

Lukovitzky Endre

Szerepelt a Magyar Művészek Vietnámért c. kiállításon.

Népszabadság 1967 jul. 29.

MDK

Ligeti Antal festő

Visegrád. Festette s köre rajzolta Ligeti A. A Magy. Képz. Társ. Albumlapja 1861. évre. Repr.

Album 1861. évre a Magy. Képz. Társ. tagjainak. Pest 1862

Lukovitzky és

Reisenleitner

Céd

Kath. főiskolai internatus, Ráday utca.

5 emeletes épület

Épitő Ipar 1912.

229. l. (Magánépitési engedélyek.)

MDK

Lukovitzky épitész

Lukovitzky és Reisenleitner épitészek terv.
a Ráday-utcai kath. főiskolai internatus
5 emeletes épületét.

Cikk: Magánépitési engedélyek.

Épitő Ipar 1912. 229.l.

Lukovitzky László

„Változások" fekete-fehér reprodukció.

D. Fehér Zsuzsa: új miskolci grafikai

Biennale. „Művészet" folyóirat, Bpest,

1968. febr. 2 p.

91.

Lukovszky János

Hadtáborolók olaj 60×57

V. Észak-Magyarországi Területi Képző-
művészeti Kiállítás Salgótarján 1969

M D K

Lukovszky Károly

Cseh M. : Fiatal grafikusok a kiállitáson. SzM.1955.
lol 1.

Károlyi-palotában rendezett képzőművészeti kiáll.
1927 febr. 1.

Lukovszky Ilona, népművész

L: Dienes Gábor

–: Pályázati –– Borító 3.

Mozgó Világ, Bp. 1978. Különnám IV/VII

Lukovszky Ilona, népművész

L: Lakatos Lilla

–: Közművelők és népművészek kitüntetése 4.

Nincsabadság Bp. 1978 aug. 19.

Lukovszky Ilona, népművész

Huszonöt éves az idén a tokáji művésztelep. Az ország különböző részeiből ideérkező szakkörvezető tanárok és amatőr képzőművészek három hetet töltenek a festői környezetben. Képünkön: Lukovszky Ilona népművész munka közben (MTI-foto Molnár Edit felvétele)

-:(- k

Esti

5-

2.

erjesszen be.

SAJTÓFIGYELŐ
HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

1971 MÁJ 9

1021

Lunczer Anikó:

LUNCZER ANIKÓ:
MŰTEREM

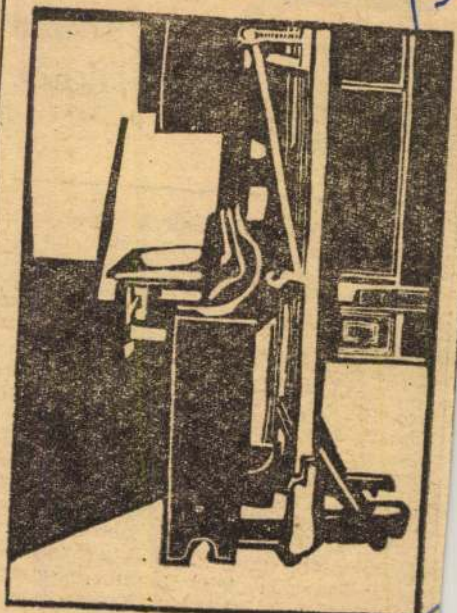

Szózat a zsürikhez

Alig ültek el a Tetemrehívással kapcsolatos viták hullámai, máris újabb vihart kavar a Szózat körüli bizonytalankodás a televízió *Kicsoda-micsoda?* játékában. Annak idején egy érettségizett leányka nem ismerte fel az elétárt tartalmi elemekből Arany János balladáját, most viszont a tudós zsüri tétovázott elfogadni Vörösmarty Mihályt a Szózat szerzőjeként. Ha az előző esetben sokan olyan messzemenő és borúlátó következtetésekre jutottak a mai fiatalság általános műveltségének megítélésében, vajon hová ragadja őket annak a kétségtelenül feltűnőbb és elgondolkoztatóbb hiányosságnak a felismerése, ami javakorabeli szakembereink műveltségében tátongott vasárnap este a televízióban?

Óvakodjunk a köny

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

NAPJAINK 1

1024 .IAN

1024

Lukovszky László: Változó táj

aztán még az évek sűllyesztőjé
rült az egész eset.

Hűvös reggel van és a kocsma
majdnem sötét. Egy villanykör
lágít, de az is csak úgy mag
A padlót nemrég seperték és e
feketéllik az olajtól, a pult né
nehéz reze, és a szürke cinl
megint nem ad semmi fényt, s
lon a pókhálós szarvasaggancs is
olyannak tűnik, mint valami kopasz
faág. Páran álldogálnak csak az ivó-
ban: a kocsmáros, három legény és
vagy négy-öt munkás a közeli üzem-
ből, akik az éjszakai műszakból tar-
tanak hazafelé. No, és Koruzs Már-
ton.

A legények mind bevonulók, húsz
esztendősek. Egy hosszabb, derék
gyerek, — ezen seb is látszik, karco-
lás az arcán. Meg két kisebb, az
egyik különösen méla még az ál-
mosságtól. Mind azért jöttek: mit
végeztek teknap? Búcsút rendeztek,
nagy ivást a bevonulás előtt és ki
emlékszik a részletekre? Majd a
kocsmáros, aki azonban csak azt
hajtogatta: „Nem volt semmi baj."

Elkopott ember

... Hanem, aki ehe-
lyett a Vajda főhadnagy helyett jött,
cudar ember volt. Meg sem gondol-
nátok máma.

Hallgatják, mint járt Koruzs Már-
ton a messzi orosz fronton, ahol
már az ősz is zimankósabb, és külö-
sen rossz volt abban az időben, mert
nem elég, hogy háború volt, senki
sem tudta mire ébred másnap, vagy
egyáltalán ébred-e; még az új fő-
hadnaggyal is számolni kellett, mert
az első nap megtapostatott egy em-
bert a lovával, alighogy odakerült
Mártonékhoz.

Nem valami közönséges lovon járt
a főhadnagy, mert a közönséges ló
nem lép az emberre, az szereti az
bert; de ennek egy hatalmas fekete
lova volt, nem is ló — harci mén.

A Miskolci Galéria tisztelettel meghívja Önt

LUKOVSZKY LÁSZLÓ

emlékkiállításának megnyitására
1982. június 4-én, pénteken délután 5 órára

A kiállítást megnyitja NAGY ZOLTÁN
az MSZMP Borsod-Abaúj-Zemplén megyei
Bizottságának titkára

A kiállítás megtekinthető a Miskolci Galériában
(Déryné u. 5.) július 11-ig

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
1965 JAN 14.

1021

Lukovszky László rajza

[illegible] mit jelent? Szó szerint ezt: „Vasutasok, [illegible]

bányászok elé, elmondták, mi vár a magyar munkásságra, és hogy mit tervez a program.

— Akarjátok-e?

1945. január 14-én 960 ormospusztai bányász közül 944 igennel szavazott. És munkára lendült a kéz. Szenet adott a bánya, megnyílt az iskola, kenyeret kapott az éhező, vörös őrség uralta a rendet, eltüntek a romok, a hegyek közül a hullák — a fagyos földön megmozdult az élet. Egy évvel később, május 24-én a megyében Ormospusztáról indult el az első munkaverseny-felhívás. Gyurkó István volt az indítványozója, a később, tragikus körülmények között elhunyt Kossuth-díjas vájár.

A sejt hatalmas, erős testté nőtt. A sejt harcos, elvhű emberekből állt. Néhányan meghaltak a sejtből, de az élők, s akik azóta hozzájuk nőttek, erejüket növelni és szívüket bátorítani gyakran visszafordulnak a húsz évvel ezelőtti tél emlékeihez, hogy meríthessenek belőle, mint a forrás tiszta vízéből..."

●

Így mesélnek a krónikások és tanúk ott, a felborult csille oldalánál, amelyre hótakarót borított az ég, s hasonlít ahhoz a sírdombhoz, mely alatt az ormosbányai pártszervezet első titkára fekszik. Emlékmű ez a sírdomb. A becsület és hűség emlékműve. Szelíd emlékezés írja rá a tisztesség betűit...

Csala Mária

zései va
körnek.
bélyegg
nyelvi,
téneti s
Budahá
igazgat

Mérési gyakorlat a műszerépítő sza

De van énekkara is a szakközépiskolának, mely már javában készül a sárospataki diáknapokra, s az előző

ségizett szakmunkások legtö
ször elhelyezkednek valai
lyik üzemben, vállalatnál,
jónéhányan jelentkeznek

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1967 JUN 1
Napjaink

1021 Lukovszky László

Hernádszurdok, 1919. Lukovszky László rajza.

Zoltán mellett békésen megfér Jonás Záborsky, a múlt század szlovák költője és Bacsik János, a mauthauseni vértanu. A középkori szentek szobrai körül rajzó galambrajok és „a béke és barátság útján" küzdő maratoni futók ugyanezt a nemzetközi testvériséget hirdetik, a békét és a testvériséget.

Háztetők és patakpartok, fák és árkádok, omladozó falak és vidám gyermekarcok művészien szép színes és fekete képei után ismerős táj következik. A Vasgyár és a Kilián-Dél? Kazincbarcika vagy Tiszaszederkény? Gépsorok és vadonatúj lakótelepek, építőállványok, a házak előtti gazban még legelésző csacsi. Nem hazai táj ez, hanem Kassa új negyede, a Várhegy domboldala, ahol ugyanolyan gyorsan nőtt ki a sokemeletes házak tömege, mint nálunk, nem is szebbek, mint a mieink, de egészségesek, játszóterekkel és uszodákkal, a távolban pedig éppúgy füstölögnek a Kelet-Szlovákiai Vasmű hatalmas gyártelepei, mint nálunk a Békeváros mellett a barcikai kéményóriások.

A fényképek — túlnyomó részük J. D. Zubricky műve — az igen fejlett csehszlovák fotokultúra jól sikerült alkotásai. Látása modern, a végtelen egyszerűségtől a technikai bravúrig terjedő — első látásra meghökkentő a bankói söröző teraszának tükörszerűen egymás mellé helyezett pozitív és negatív képe — és nagyon változatos. A képek összeállítása külön ritmust követ, a szinte tárgytalan foltoktól az építés szépségét hirdető panorámikus felvételekig, középpontjukban mindig az emberrel.

Külön kell megemlékeznünk Rácz Olivérnek a képsorhoz simuló, a lokálpatrióta szeretetet irodalmi ma-

Köszönjük kassai baráta
értékes ajándékát, és reméljü
hasonló kiállítású és értékű n
albummal tudjuk mihamara
szonozni. A kassai romanc
miskolci rapszódiával.

KORDOS LÁS

Tanulmány.

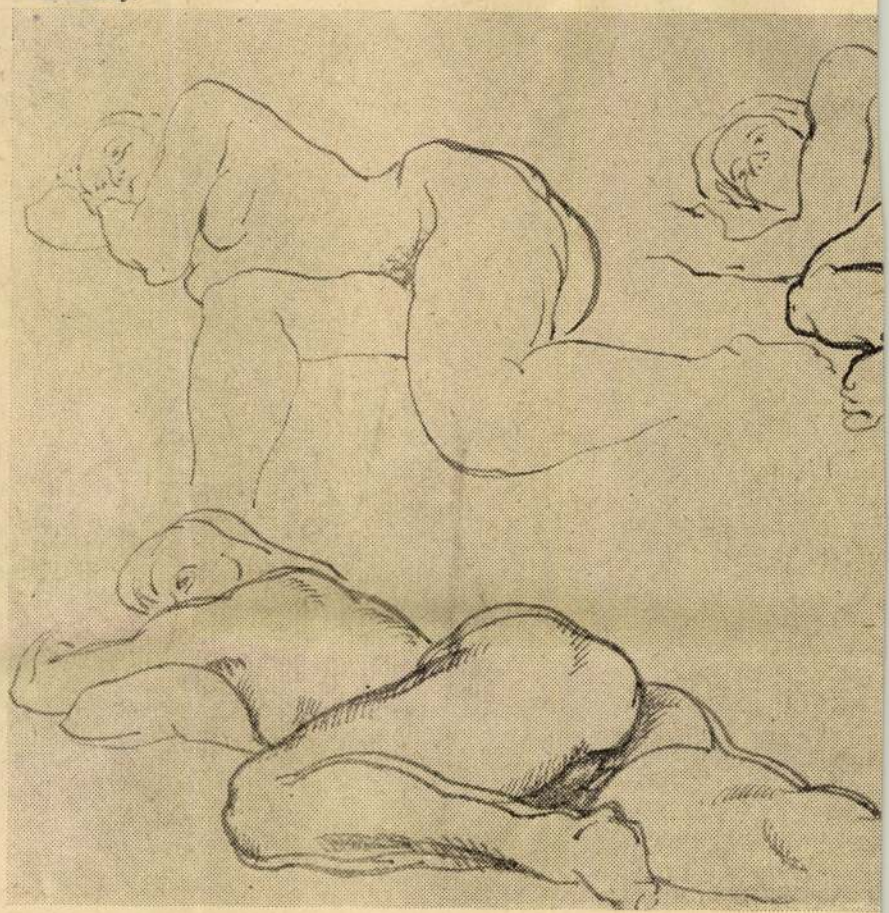

Lukovszky László
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1961 JUL 23.

2021

(Lukovszky László munkája)

Tudod-e...

...hogy a gépi csipkél
szítéséhez kötő-szövő gé
használnak, amelyek külö
ző minőségű fonalból ké
a csipkeszövetet. Ma már
gépek is léteznek, am
tökéletes finomsággal tu
utánozni a kézzel gyártott
csipke minőségét.

*

...hogy a felhasználható vasfajták alakjuk szerint a következők: rúdvas, laposvas, alakvas, vasgerenda, sín, lemez, drót, cső.

beszéd

— De igen.
— És azok is rádobják a másik bácsira, gyerekre?
— Igen.
— Hát az jó nekik, ha a másik bácsi elpusztul?
— Biztosan nem.
— Hát akkor miért ölik egymást?
— Mert nem szeretik egymást.
— Hát a bácsik is olyan szófogadatlanok? Hiszen mindig azt mondják nekünk a bácsik és a nénik, hogy jónak kell lenni, hogy szeretni kell egymást.
— Bizony, a szeretet olyan nehéz lecke, amit még a bácsik is nehezen tanulnak meg, sokan meg is buknak.
— Nagyapa! Mindig volt bomba?
— Nem, nem volt mindig, és reméljük, hogy nem is lesz mindig. És milyen jó lesz majd bomba nélkül, félelem nélkül, nyugodtan élni! Békében élni!
— Hát békét is tudnak a bácsik csinálni?
— Persze, hogy tudnak. Sőt, sokan már régen csinálják. Minél többen csinálják a békét, annál kevesebb lesz a bomba.
— Akkor az kellene, hogy mindenki a békét csinálja!
— Bizony, az kellene!

Szűcs István

— **CSÖKKENNEK** az üzem balesetek a MÁV miskolc Igazgatóságán. Az utóbb négy évben átlag 5—10 szá zalékkal kevesebb baleset tör tént.

— *VÁSÁRLÁSSAL egybe kötött cukrászipari bemutató tart Sátoraljaújhelyen a 6 számú cukrászda július 23-á vasárnap.*

— **KÓRUS** — táborozáson Az ózdi vegyeskórus egyhete táborozáson vett részt Szil vásváradon. A kórus a táboro zás idején sok új művet ta nult meg.

— **TEGNAPI** lapszámunk ban megjelent, Új árak a me zőgazdaságban című cikk ne gyedik bekezdésének második mondata helyesen így hang zik: „A Minisztertanács ren delkezése, a kormány határo zatának alapján, a húsáruk felvásárlási árát is lényegesen emeli, az élő hízott sertés árát összesen 3, a vágómarha árát összesen 2 forinttal kilónként, továbbá a tej árát 20 fillérrel literenként.

— *MUNKAVÉDELMI oktatófilm forgatókönyv írására hirdettek pályázatot Ózdon. A pályázatra tíz mű érkezett be, melyeknek elbírálását már megkezdték.*

— **MUNKAVÉDELMI** oktatófilm forgatókönyv írására hirdettek pályázatot Ózdon. A pályázatra tíz mű érkezett be, melyeknek elbírálását már megkezdték.

Ludrovszky László
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1967 AUG 13

1021

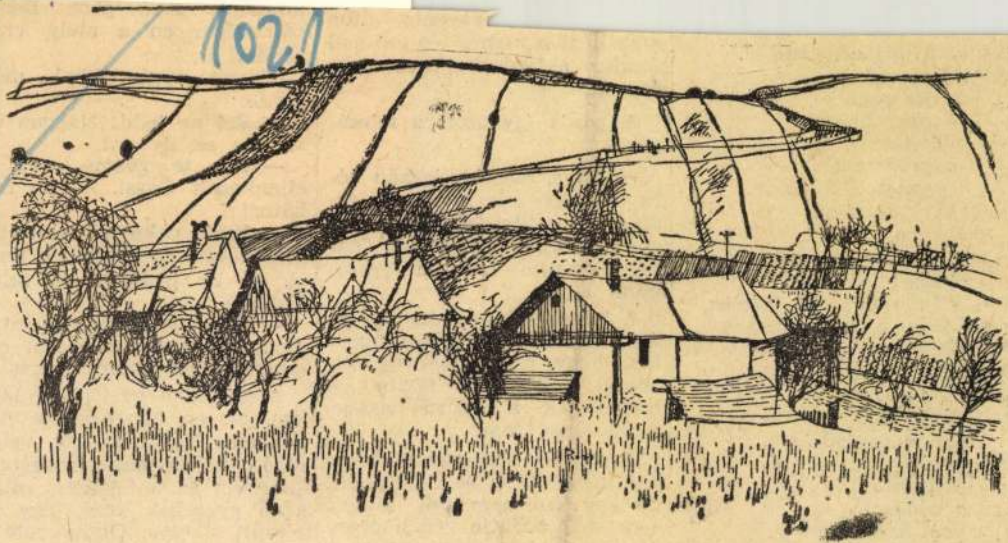

(Bukovszky László munkája)

fürdik a hajnali vadliba.
Háza nád és
fészke sás,
hangja könnyű
csivogás;
ha rádörrent
a vadász,
akkor se megy
világgá,
csak kiált, hogy:
gigágá!
S repül a rétre, zöld lagziba,
s ott legel estig a vadliba.
Vivivi—lululu! — mondja, ha
hazahúz este a vadliba.
Várja tó és
várja sás,
van még nyári
napja száz;
elhibázta
a vadász,
nem kell menni
világgá,
nem kiált, hogy:
gigágá!
Vivivi—lululu! — Ninc
hajnalig alszik a vadliba.

egyene

megelőzte a kutyát, és
átadta a varázsgyűrű
dáinak.

A gazda így szólt a
géhez:

— Ez a macska iga
ravaló egy állat, etes
után mindig bőséges
gondoskodjunk róla mindenben, mintha csak a gyerekünk lenne.

A kutyát pedig, amint hazaért, szidni és ütlegelni kezdték, hogy csak csavarog, elkószál, és nem segített a macskának a gyűrű visszaszerzésében sem.

A macska közben a tűzhelynél lustálkodott és dorombolt, de egy szó nem sok, annyit sem szólt barátja védelmében Megharagudott ezért nagyon a kutya a macskára, és ha csak tehette, üldözőbe vette.

Azóta ellensége egymásnak a kutya meg a macska.

— Csak vakmerő vagy! — állapította meg helyesen Gyuri. — Ez pedig rossz tulajdonság.

— Csak ne oktass engem! — gúnyolódott Gazsi. Azzal ott hagyta a jót akaró Gyurit.

A strandon az ifjúság játékos, eleven hangorkánja hallatszott. Hirtelen egy velőtrázó sikoltás hasított végig a strandon az önfeledten szórakozó gyerekek közé. Egy fiú rémült sikolya. Olyan volt a sikoly a színes strandon mint egy derült égből lecsapó villám.

— Segítség!!!

Gyuri megismerte a hangot

SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Lukovszky László

1961 JUL 30

1021

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László munkája

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

...cs végrehajtó bizottságának ülése Vattán

községi tanács gazdaságszervező tevékenységét is.

A tanács munkája aktív, sokoldalú

A tanácselnök beszámolt a vb-ülések, tanácsülések és az állandó bizottságok tevékenységéről. A beszámoló, majd a vita és a gyakorlati vizsgálat is azt bizonyította, hogy a Vattai Községi Tanács munkája aktív, sokoldalú, jelentős mértékben pozitív, abban inkább csak formai hibák tapasztalhatók. A községi tanács valamennyi határozata konkrét, előremutató volt, alkalmasak arra, hogy a tárgyalt problémákat lényegében is megoldják.

Beszámolója második részében a nagyon eredményes, gazdag, igazán termékeny községfejlesztési tevékenységről és a lakosság nagyszerű társadalmi tevékenységéről beszélt a vb-elnök, majd ismertette a pénzgazdálkodást és a községfejlesztés további költségvetését. Felsorolt egy tucatnyi fontos feladatot, köztük az iskola tatarozásának halaszthatatlanságát, a zöldségtároló építését, a közkutak tisztítását, eszpresszó építését, a kereskedelmi egységek (boltok, üzletek) külső és belső állapotának, kulturáltságának javítását, valamint a helyi szolgáltató ipar tevékenységének fejlesztését. Szükség van a faluban egy autó-motorszerelő műhely (kisiparos) működési engedélyének kiadására, egy férfi és egy női fodrászra és más szolgáltatói tevékenységre is. A tanácselnök elmondotta, hogy e feladatokat még ebben az évben el kell és el is akarják végezni.

Foglalkozott a beszámoló a jelölő gyűléseken elhangzott javaslatok és kérések teljesítésével is. Ezek közül megemlítette, mint legfontosabb választói kívánságot, az úgynevezett „pallóközisi híd" felújítását, amit a választói jelölő gyűléseken többen is kértek.

— Választóink jogos igényeit maradéktalanul teljesíteni akarjuk — mondotta Balla Zoltán vb-elnök —, de kérjük a járási tanácsot, adjon megfelelő segítséget a hídépítéshez.

A tsz és a tanács együttműködése

A vattai Szemere Bertalan

Szép, barna fiatal asszony, ...t a sok kínt és szenvedést, ...

A re... megyénk...

Mindjobban tisztázódnak a vitás gazdasági kérdések. Egyre világosabbá válik, hogy szükség van a szénbányászat gyorsabb ütemű korszerűsítésére, termelésének gazdaságossá tételére. Mind kevesebb azok száma, akik azt vallják, hogy a szénbányászat átalakítására az új gazdasági mechanizmus bevezetése miatt van szükség. A bányák műszaki vezetőinek jelentős többsége jól tudja, hogy a szénbányászat koncentrációjára, termelő létszámának ésszerű átcsoportosítására az új gazdasági mechanizmus nélkül is sor került volna. A szén bizonyos területeken háttérbe szorul az olcsóbb és gazdaságosabban kitermelhető, szállítható energiahordozók között. Olcsóbb a földgáz, az olaj, amelyekkel a szén csak úgy veheti fel a versenyt, ha termelésének önköltsége, árbevétele gazdaságos, mind az üzem, mind a népgazdaság számára.

Arról van szó, hogy hazánk tervszerű és gazdaságos energiaellátása végett népgazdasági terveink jelentős strukturális változásokat irányoznak elő az energiahordozók szerkezetében. Ez pedig mély-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 AUG 1

Lukovszky László

NAPJAINK

Babits-illusztráció — Lukovszky László rajza

1021

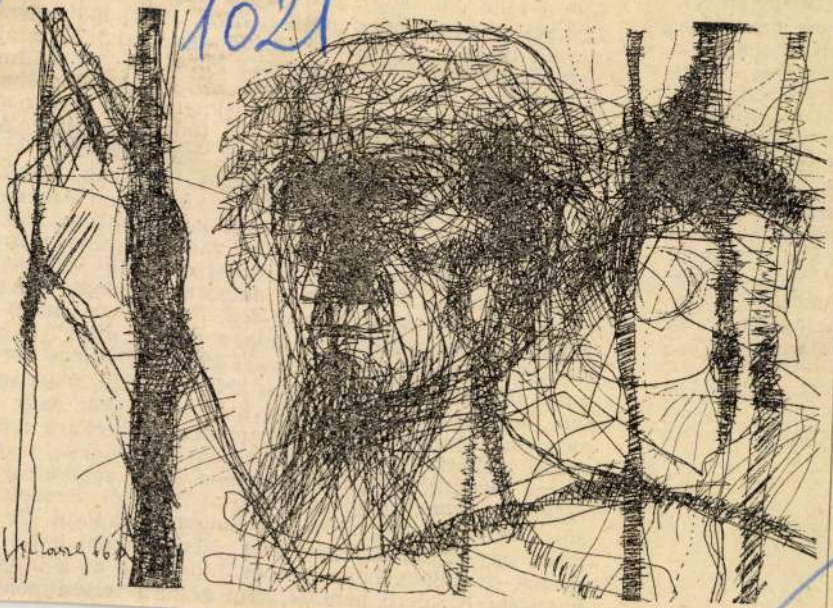

sujjából szopta
rt történeteket.
nem tanultunk
em feledem el:
násomra hozta:
agyobb tandíj-
a tanyán, mi-
t pályatársaim
tt mindőnknek,
valamiféle dip-
breceni egyete-
evő munkás- és
e hivatkozom:
tt tanulnia né-
saládjából szár-
n tagadó B. E.-

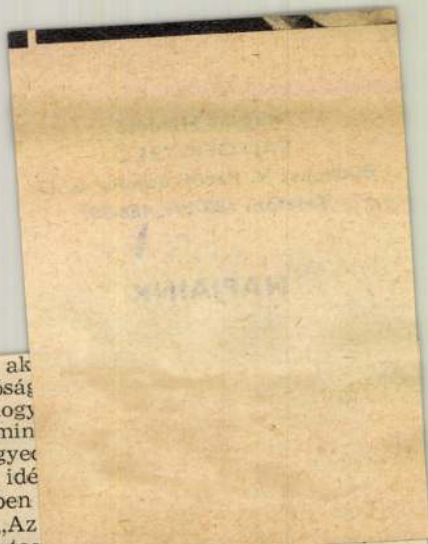

gyereke is tovább ak
szakadásban, valósá
tőle, s eljut oda, hogy
kedését. (Amikor min
filmek immár negyed
lom meg, hogy ne idé
rendezőnek 1932-ben
mondott szavait: „Az
buta, hanem tudatos
amerikai film témája mindörökre ugyanaz, meg van csinálva színben, pirosban, zöldben, makkban, tökben, de mindig ugyanaz: az optimista világnézet. Amerika nem hiába köti polgárai lelkére: keep smiling, mosolyogj! Amerikának nagy szüksége van az optimizmusra, ez tartja bennük a lelket, és *hiteti el velük, hogy nem fognak mindig 22 dollárért dolgozni Fordnál, hanem ők lesznek a Fordok 4 év múlva. Pedig 4 év múlva is még mindig ugyanazon a helyen fognak állni.*") Az a szemlélet, törekvés, hogy *csak Fordnak érdemes lenni*, vagy nálunk: *főnöknek*, olyan helyzetet szül, mint amilyet nemrégen ismerhettünk meg. Az egyik nagy és súlyponti ipari szakma szakszervezeti vezérkara fehér asztal melletti baráti beszélgetésen csodálkozva, vicceldődve, megütközve állapította meg, hogy *egyikük gyereke sem ment az apa* (egyébként igen jól jövedelmező) *ipari szakmáját tanulni*, hanem makacsul törtek mind egy szálig az egyetemre. Nem tudom, baj-e ez, de azt se tudom, hogy jó-e ez. Meglesz-é az a kő-makacságú hajtóerő bennük, ami akkora teljesítményre hajtja őket, mint

Lukovszky László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1967 JUL 2

1021

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

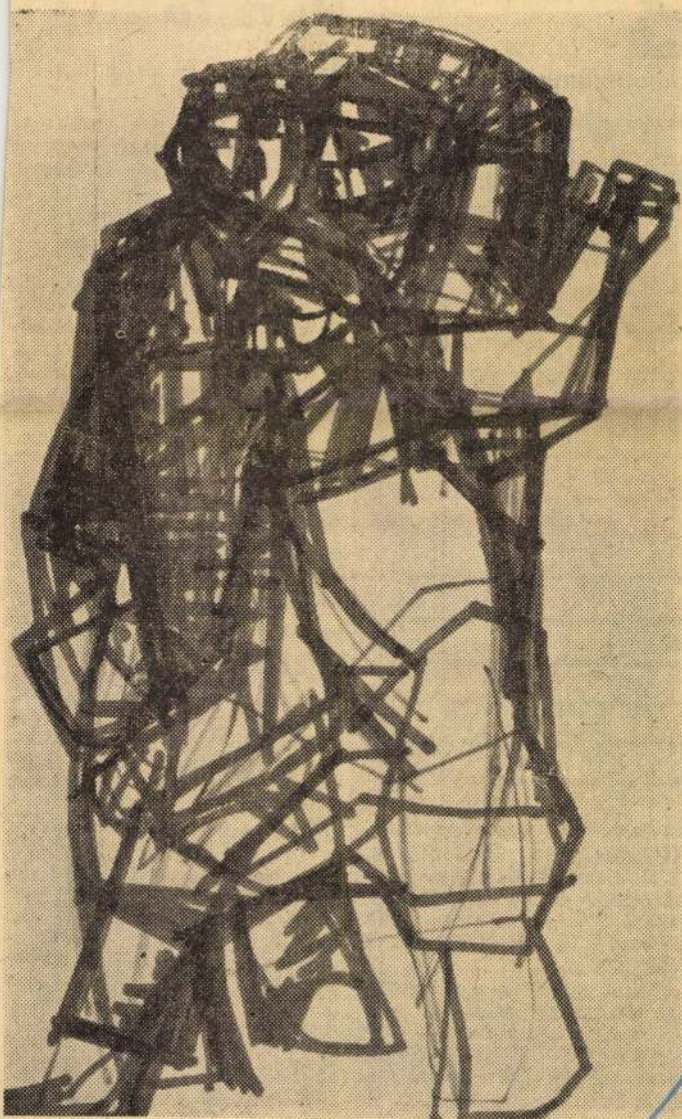

(Lukovszky László munkája)

Ő

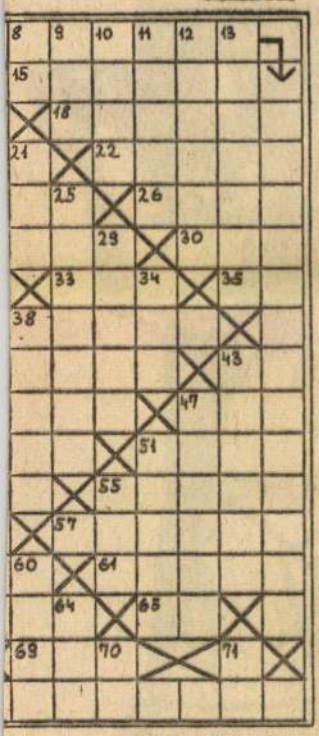

rövidítése. 63. Település az NSZK-ban. 64. Egy kimondott mássalhangzó és egy magánhangzó. 67. A fa része. 68. Növény. 70. Kettősbetű. 71. Sport Club.

Beküldendő a vízszintes 1., 41., függőleges 16. számú sorok megfejtése július hó 5-ig. A hibátlanul megfejtők között könyveket sorsolunk ki. A rejtvényben az o, ó, illetőleg az ő, ő között nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény

Bővülő községek

Megyénk legtöbb községében évek óta tovább tart az építkezés, a családi és kertes házak létesítése. A községek nagy része tovább bővül, gyarapodik. A tanácsok egyik állandó gondja a házhelyek kialakítása, kiosztása. Legutóbb nagyobb számú házhelyeket alakítottak ki Arnóton, Bükkszentkereszten, Felsőzsolcán, Parasznyán, Sajóbábonyban, Répáshután, Sajószentpéteren, Sajókeresztúrban.

Kis tsz — szép eredmény

A mezőcsáti járás egyik legkisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezete a szakáldi Alkotmány. A tsz-tagság jövedelmének további emelkedése itt elsősorban csak attól várható, hogy mindenki lelkiismeretesebben, nagyobb ügybuzgalommal lát munkához. Ezt tudják a szakáldiak, s az időjárás adta jó lehetőségeket ki is használják.

Az aratásra való felkészüléssel egy időben jól haladtak előre a növényápolással is. Már bekapálták a 170 holdnyi kukoricájukat, s végeztek a 18 hold dohány kapálásával is.

Beérett az őszi árpa. A tsz gépállomással dolgoztat. A 65 holdnyi őszi árpát a mezőcsáti és az alsóvadászi gépállomás kombájnjai várják.

A termelőszövetkezet vezetősége most is, mint az elmúlt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

Napjaink

1967 JUL 1

Lukovszky László rajza.

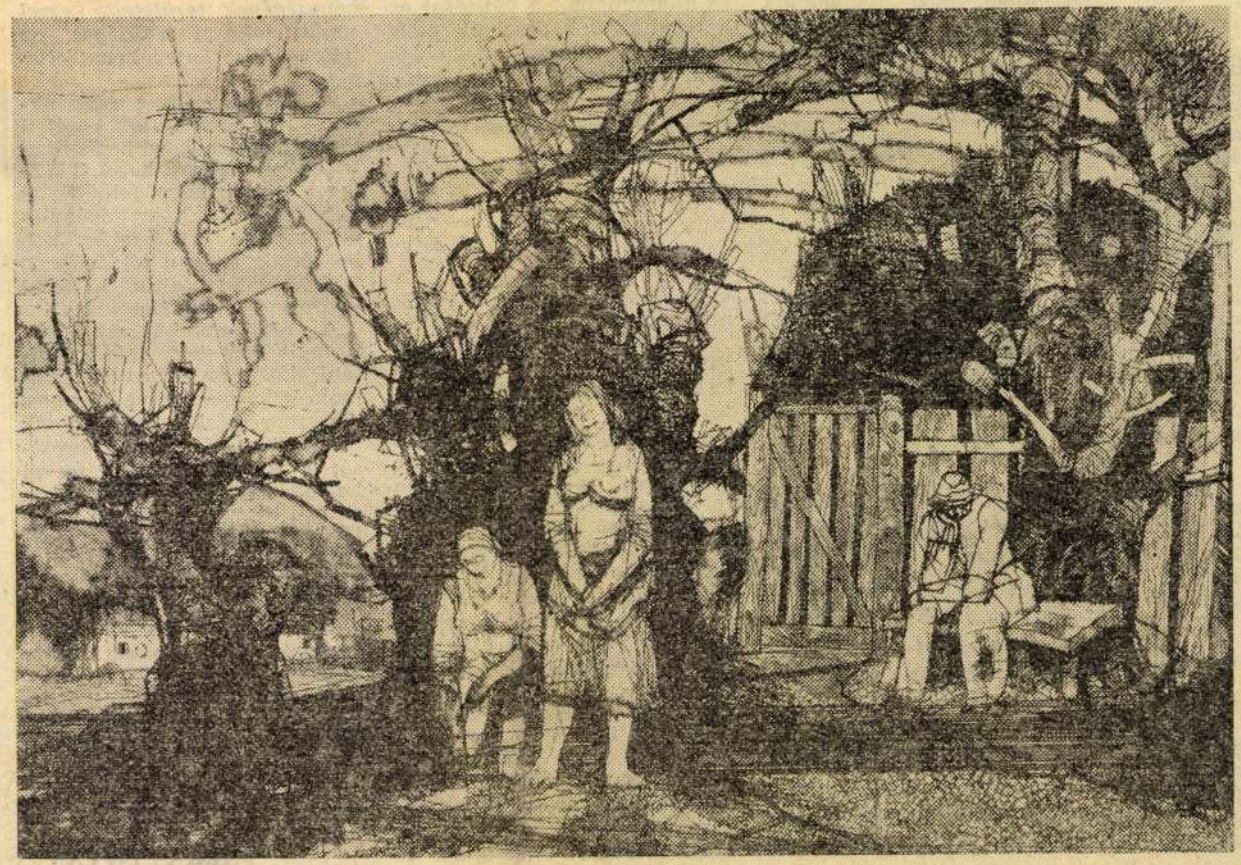

1021

18%
9%

keinek pedig 23

ezett hallgatók-
ka jár templom-
lásos hallgatók-
ázaléka látogat-
(megszokásból,
n). Az ingadozó
ázaléka nem jár
százalék pedig
sból látogatja.
tből a vallásos
0 százaléka és
) százaléka, az-
ettek 16 száza-
mba.
nevelést ka-
évfolyamon-
a következő

Részesült
45%
74%
81%
87%

kapcsolatos vi-
émák közép-
udomány és a
a áll. Arra a
összeegyeztet-
e a vallást a
megkérdezett
zázaléka felelt
zázaléka igen-

kérdésére érkeztek, arról tanúskodnak, hogy hallgatóink zöme mást ért a kérdésen, mint amit az ideológiai viták-ban szokás. Ebből adódik, többsége helyesen párosítja és államunknak a vallással és az egyházzal kapcsolatos politikáját. A válaszok megoszlása a következő:

	Összesen		Nem vallásos	Ingadozó	Vallásos
Helyes	66 fő	67%	67%	75%	62%
Túl enyhe	2 fő	2%	4%	0%	0%
Túl kemény	7 fő	8%	2%	7%	19%
Nincs válasz	21 fő	23%	27%	18%	19%

A hallgatók általában azt emelik ki, hogy ez a politika biztosítja az emberek materialista szellemben való nevelését, ugyanakkor nem idegeníti el a vallásos embereket sem.

4

A hallgatók körében végzett szociológiai vizsgálat tanulságai, valamint a KISZ-munka során szerzett tapasztalatok alapján *az NME KISZ-bizottsága határozatot hozott az egyetemi KISZ-szervezet munkájának irányvonaláról és soron levő feladatairól.* Befejezésül e határozat néhány pontját ismertetem (hiszen szociológiai vizsgálatunknak az volt a célja, hogy elősegítsük vele világnézeti és politikai nevelő munkánk továbbfejlődését).

A hallgatók világnézeti, politikai magatartásában jelentkező negatívumok megszüntetése, illetve mérséklése — a fogyatékosságok jellegéből következően — csak az országos ideológiai, politikai munka továbbfejlődésének, valamint a különböző egyetemi szervezetek és szervek együttes tevékenységének eredménye lehet. A KISZ-szervezet feladata, hogy a maga területén sajátos módszereivel hozzájáruljon ennek az eredménynek az eléréséhez.

A KISZ politikai tömegszervezet, az ifjúság kommunista szervezete, de a KISZ-munkát nem lehet és nem szabad az agitációs és propagandamunkára leszűkíteni. Az egyetemi KISZ-szervezet csak akkor és

ke
eg
ifj
gé

A KISZ-szervezet csak akkor válik a hallgatók közéleti tevékenységének elidegeníthetetlen területévé, ha a KISZ-tagok érzik, hogy felnőttként kezelik őket, hogy igénylik munkájukat és véleményüket, ha látják, hogy a jól végzett KISZ-munka pozitív hatással van mindennapi életükre.

A KISZ-munka szervezeti formáit úgy kell továbbjavítani, hogy az egyes évfolyamok és karok, illetve az egyes alapszervezetek munkájának meghatározását és végrehajtását a KISZ-bizottság szervei helyett, egyre inkább maguk a csúcs-, illetve alapszervi vezetőségek irányítsák. A vezetőségek munkastílusukat úgy alakítsák ki, hogy tevékenységük eredményeképpen a KISZ-tagok minél szélesebb rétegei kapcsolódjanak be az aktív KISZ-munkába. *A KISZ nevelő munkájában a KISZ-en belüli „belső" nevelést kell döntőnek tartani, amely arra épül, hogy a fiatalok egymást jól ismerik, és a közösség szavának minden egyén számára súlya van.*

FARKAS ISTVÁN

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Lukovszky László
1967 SZEP 10.

1021

(Lukovszky László munkája)

...ár a havi fizetéses rendszer ...rvényesül. A tagok a teljes...tmény alapján, minden hó...apban megkapják a munka...ér 80 százalékát, s ha a tervet ...eljesíti a tsz, akkor év vé...én a fennmaradó húsz száza...ékot. Minden valószínűség ...zerint, nemcsak a fennmara...ló összeget kaphatják meg, ...anem egy kis ráadást is.

Az elnököt arra kértem, ...mondjon néhány nevet. Be...széljen olyanokról, akik szor...galmasan dolgoznak.

— Nézze — mondta rövid ...töprengés után —, néhányat ...nem tudok. A gesztelyiek ...mind szorgalmas, jó munkás...emberek. Kit sértsek meg az...zal, hogy kihagyjuk a nevét?

— És beszél, hogy a szövetke...zetet erősen gépesítették, ala...posan felkészültek az őszi ...munkára, nem lesz semmi hi...ba benne.

●

Meglepő, vagy talán már ...természetes, hogy a gazdálko...dáshoz jól értő parasztembe...rek már nem ragadnak le a ...búza és kukorica termelésé...nél. Az ötletek egész sorát ...mondják el, hogy mivel a fa...**u közel van a városhoz, mi-**

...kel, baltákkal, s kutyá... 11-en kóboroltak, puszt... a határt.

Ez szégyenfolt. Az il... seken a sor ennek letörlé...

(Cs... ...ellátók, ismerik a havi prog-

Aranyat ér a korai vetés

— A hét elején, amint megérkezik a szuperfoszfát műtrágya, megkezdjük az őszi vetéseket — újságolta *Timár Árpád*, a forrói Új Világ Termelőszövetkezet főagronómusa.

— A szárazság nem hátráltatja a munkákat?

— A kedvezőtlen időjárás sem okoz különösebb gondokat. Július végére befejeztük az aratást és a cséplést. Valamennyi tarlónkat diszkvillerezték, így a vetőszántás is könnyebben ment. 702 holdon vetünk őszi kalászosokat, s e terület nagy részén már elkészült a jó magágy.

— *Minél korábban elvetni az őszi kalászosokat, ez a jelszó nálunk, a termelőszövetkezetben* — teszi hozzá a főagronómus. — *Az elmúlt esztendőkben saját tapasztalataink alapján jöttünk rá, hogy a korai vetés aranyat ér. Korán vetett őszi búzáink mind 20 mázsán felüli átlagtermésel fizettek.*

Az elmúlt esztendőkben érdekes kísérletet végzett a tsz. Jó néhány holdat felemelt vetőmag-adaggal vetettek. A megismételt kísérletek nagyszerű eredménnyel jártak. A Bezosztája I. például 150 kiló vetőmag esetében holdanként 20 mázsát, 200 kiló vetőmaggal pedig 27 mázsát fizetett. A többlettermés tehát 6 és fél mázsa volt. Az idén már nagyobb táblákat vetnek be felemelt vetőmag-adaggal.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napjaink

1021

Öreg fa. Lukovszky László rézkarca.

Kende Sándor

— **Látják,** ilyen ember ez az én öregem...

Na, nem mondhatok én rá semmi rosszat — meg amúgy is tisztességtelen dolog, ha egy asszony szidja az urát! — és aztán attól még semmi baja nem történik, ha megiszik odaát egy fröccsöt.

Hogy itt, a vonaton nem mérnek fröccsöt? — lehet, persze! — akkor egy kis üveggel se fog megártani neki. Legföljebb annyival később jön vissza: mert nem szokta lehajtani egyszerre, hanem bámészkodik maga elé sokáig. Igen, így mondom: bámészkodik, kezében az üveggel.

Persze, inkább csak azóta, hogy nyugdíjas lett. Előtte nemigen ért rá.

Ami igaz, az igaz: a faragásra nem most kapott rá, hanem rongyos ülepű, tökmag kora óta kitanulta a faragás millió fortélyát (a faragás művészetének, igen, így mondom, mert művészet az bizony, és vak ember, aki nem látja annak, vagy gonosz és nincsen szíve), ismeri is a friss fa százféle ravaszságát. Faragott mindig, ami éppen eszébe jutott, vagy amire kérték. Az iskolában pennatartókat, később a legénybarátainak koppantó gyűrűt a botjuk hegyire, kapukra jelet, fejfákra évszámot, otthon meg mindenféle huncutságot; engem is úgy nyert meg, egy szalvétakarikával,

Egyik nap virágcsokor s
só, szép eres fából, néha
szédéknak, vagy gyümölcs
pírvágó kés; mindent, mi
nálni fából, rengeteg holm
jén és az ágyunk alatt is
ságos bazár nálunk, ha m
ajándékozni azért egyet se
aznap fölfedezi, és akkor j
Mégis az a legrosszabb,
kor nem jut eszébe valam
belefogni semmibe!

Ennél aztán meg cs
hogy úgy járt
lánccal!...
Álló hónapig bajlódott v
is, hogy ilyen sokáig nyugt

Bozsik István illusztrációja.

no és igen, az emlékkönyvem táblájával, mert az nagyon szép volt: két ölelkező szív és a napsütésben egy galamb... — még mindig megvan, pedig háború is volt közben...

De így csak azóta csinálja, a nyugdíj óta! Így, hogy: — mindig.

És amikor iszik, akkor sem énekel, nem is beszél, csak tartja kezében maga előtt az üveget. Jól van, nem panaszkodom én: legalább nem kötekedik, mint annyi más férfiember ilyenkor.

tel ezelőtt végzett, egyet
görcstelen nyárfából. Halott
husángot a temetőből, az
képzeljék csak el: minden
dítani lehet, mégis egyet
szál az egész!

Nem vénember ő, annyin
amennyi, de hát nem is fi
nyem; — arról azonban n
rint valaki is megpróbálta
egybefüggő láncot készítsen

Irodalom és

Két okos, felelősséggel megírt cikk jelent meg Sz. Kováts Lajos és Bucz Hunor Géza tollából a Napjaink júniusi és júliusi számában. Mindkét írás az irodalmi színpadokkal foglalkozik, más-más nézőpontból közelítve a problé-

tőket, mint akik csak „ka-
kukk módon" tudnak alkot-
ni. Az irodalmi montázs-

utasítás, hát bel
De nem ez a kon
mint Kováts Lajo

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

A KÖNYVTÁROS

1965 JAN

1021

A MISKOLCI Városi Könyvtár 26. létesítményének, a libresszónak kéthónapos működés után több, mint 300 olvasója van, s október hónapban 894 kötetet kölcsönzött. A libresszó négyféle tevékenységet folytat: elsősorban mint kölcsönző működik Miskolc egyik legnagyobb új lakóterületén; a Nehézipari Műszaki Egyetem Könyvtárának segítségével folyóirat-olvasó helyiséget tart fenn, ahol a Vendéglátóipari Vállalat presszókávét és üdítő italokat árusít; végül pedig az országos nevű miskolci grafikusok kiállítási teremként is használják legújabb műveik bemutatására. Lukovszky László metszeteinek kiállítása után a közelmúltban Feledy Gyula műveinek kis bemutatójára került sor. A modern ízléssel berendezett, kéthelyiséges kis könyvtár különösen az esti órákban látogatott.

(MTI Foto — Birgés Árpád felv.)

*

SZÉKESFEHÉRVÁRON, a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban „Dürrenmatt és korunk drámája" címmel Fáy Árpád, a Nagyvilág szerkesztője tartott előadást. Közreműködött a budapesti Egyetemi Színpad UNIVERSITAS Együttese is. Az előadás alkalmából Dürrenmatt műveit, az ezekkel foglalkozó tanulmányokat és a modern drámával foglalkozó műveket felsoroló röplapbibliográfiát adtak ki. (—)

*

IFJÚSÁGI könyvbarátklub kezdte meg működését Kemenesszentpéteren (pápai járás), a községi könyvtárban. A klub hetenként háromszor tart nyitva, programjában előre tervezett és szabad foglalkozások szerepelnek. Többek között előadássorozat indul irodalmi, zenei és képzőművészeti témákról.

lyiséget adott a k
nak, és a községfe
alapból növelte l
szerzési keretét.
könyvtár a szakma
zottság közreműk
klubkönyvtárként
dik. Pápateszéren
velődési otthont
amelyben a könyvtár is megfelelő elhelyezést és korszerű felszerelést kapott. Ezt a művelődési otthont célszerűen tervezték, viszont Vaszar és Bakonyság község új művelődési otthonában nem kapott helyet a könyvtár, Bakonytamási községben pedig csak a művelődési otthon előcsarnokában jutott hely a könyvtárnak.

*

SZIGETVÁRON a községi tanács a járási könyvtár elhelyezésére megvásárolta a zsinagóga épületét. A könyvtári célra történő átalakítás terveit a megyei könyvtár készíti elő. (J. D. P.)

érdeklő, sajátos szakirodalomra figyelmeztesse. (K. T.)

*

GÖRGETEGEN (nagyatádi járás) olyan jó elhelyezést kapott a községi könyvtár a tanácstól, hogy ha a könyvtár szépítésére is megfelelő gondot fordítanak, a környék egyik legszebb könyvtárát alakíthatják ki az alkalmas helyiségben. Sajnos nem mondható ez el Lábod községről, ahol a több millió forint költséggel épült új művelődési házban kapott könyvtárhelyiség már most kicsi, és a fejlesztés is lehetetlen.

Lukovszky László
LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

1956 JUL 25

Északmagyarország,
Miskolc

ÉSZAKMAGYARORSZÁG Szerda, 1956. július 25.

LÁTOGATÁS A MISKOLCI MŰVÉSZTELEPEN

A PÁRTHATÁROZAT UTÁN

Szeptember elején másodszor nyílik Miskolcon országos képzőművészeti kiállítás. A borsodi művészek már hónapok óta készülnek, hogy ezen a kiállításon a tavaly szerzett tapasztalatokon okulva több, jelentős művel vegyenek részt a szeptemberi reprezentáción és bebizonyítsák: méltán éri Miskolcot az a megtiszteltetés, hogy immár másodszor választják ezt a várost ilyen nagyjelentőségű művészeti esemény színhelyévé.

Több művésszel beszélgettem, akik a nyáron a tokaji művészotthonban töltötték szabadságukat és ott dolgoztak kisebb-nagyobb műveiken. Mindannyian várják az alkalmat, hogy új műveiket nyilvánosság elé vigyék.

Ellátogattam a miskolci művésztelepre, ahol három műterembe kukkantottam be. Lukovszky László Munkácsy-díjast éppen munkaközben találtam. Nagyobb kompozición dolgozik. Témája: egy megbeszélés a diósgyőri durvahengerdében. A kép még erjedőben van. A hires Novák-brigádot ábrázolja, amely hosszú évek óta 120 százalékra teljesíti normáját. A felvázolt alakok, a kialakuló jellegzetes munkásarcok azt sejttetik, hogy Lukovszky, aki már megbirkózott nagyobb feladattal is, most jobban kézben tartja anyagát, sikerül neki egységesebb, kifejezőbb, jobban összefogott kompozíciót alkotnia. Szanaszét fej és alaktanulmányok, egy kisebb színvázlat a nagy egészről, tájképek, melyek a nagyigényű alkotás pihenői közben születnek.

Vati József is szorgalmas munkában van, egyik grafikai művét, a Földosztást próbálja most nagyobb méretekben olajban megfesteni. Az ő munkája kötetlenebb, tágabb teret enged fantáziájának és az a törekvése, hogy eszmei mondanivalója harmonizáljon színeivel, a táj megfogalmazásával is. De foglalkoztatja egy »új«, de örök téma is: a szerelem. Még nem lehet eldönteni, mennyi kifejező erővel beszél majd ez a temperakép az árnyas fák közt egymást átölelő szerelmes pár boldogságáról, lelkivilágáról, az őket körülölelő hangulatról, de úgy érzem, ez itt a festő problémája. És meg is fogja oldani.

Nemrégen került a művésztelepre a fiatal Tóth Imre, aki Vati Józseffel együtt végezte a főiskolát. Diósgyőrvasgyárból került a főiskolára. Rendes kis műteremhez és lakószobához jutott. Elmondja, milyen örömmel jött Budapestről Miskolcra.

— Egyik-másik professzor óva inti tanítványait attól, hogy vidéken telepedjenek meg, mert szerintük ez elsekélyesedéshez vezet. Nekem más a véleményem — mondja Tóth Imre. — Az a sok fiatal művész, aki nem megfelelő lakásban hányattatottan is ragaszkodik a fővároshoz, előbb-utóbb elveszti kedvét, elkallódik a nagyok árnyékában. Én itt megelégedetten dolgozom és családom közelében élhetek, egy szocialista szerződés biztosítja megélhetésemet. És örülök, hogy kikerülök az olyan mesterek bűvköréből, akik tanítványaikra szinte rá akarják kényszeríteni a maguk egyéni ízlését, a maguk művészeti normáit, hogy ezzel is a maguk csalhatatlanságát bizonyítsák. Én őszintén megmondom, hogy az ilyen »nagyoknak« a nyomasztó közelsége károsan hat a fiatal művészek egyéniségének a kifejlődésére, érvényesülésére.

Elgondolkoztató, értelmes beszéd ez. Ahogy nézem Tóth Imre képeit, művészi kísérletezéseit, egy csendéletét, egy tájképét és pillanatnyilag legjelentősebbnek szánt művét, egy utcabált ábrázoló olajvázlatát, Bernáth és Szőnyi hatások keveredtek bennük és a fiatal művész be is ismeri ezt. De az is nyilvánvaló, hogy Tóth Imre ezeket a hatásokat a maga egyéni ízlésén átszűrve igyekszik úgy értékesíteni, hogy csak az maradjon meg belőlük, amiket az ő egyéni művészi meggyőződése szívesen fogad be. Már is megragad egy csendélete, amelynek hideg és meleg kékjei izgalmasan szép színharmóniába olvadnak a legmelegebb színekkel, odavetett foltokkal. És sokatígérően alakul Utcabál című kompozíciója.

Három műtermet láttam, de még keresnék valamit, amit Tóth Imre már megpendített. Az arra való határozottabb törekvést, hogy az egyéniség bátrabb érvényesítésével bontakoztassuk ki a szocialista-realista művészet stílus és témagazdagságát. Fiatal művészeink élénken reagálnak a legszélesebb körben folyó vitákra, a Központi Vezetőség határozatára. Öröm hallani azt, hogy átlátják e határozatnak azt a roppant jelentőségét, hogy megmutatja az utat a pártegység megszilárdításához és mindazoknak a vitás kérdéseknek tisztázásához, amelyek építőmunkánkat zavarták vagy zavarják.

A második miskolci országos kiállításon az alkotások fognak beszélni arról, hogy művészeink munkájában milyen termékeny talajra találtak az egészséges alkotó viták s a Központi Vezetőség határozatának a képzőművészeti kultúra fejlesztését érintő, tág érvényesülési lehetőségeket biztosító elvi megállapításai.

HAJDU BÉLA

Orvosolj a becsületes volt SZDP tagok sérelmeit

Beszélgetés Treit László elvtárssal, a Lenin Kohászati Művek nagyüzemi pártbizottsága titkárával

A Központi Vezetőség július 18-i határozata világosan kimondja, hogy rehabilitálni kell az ártatlanul megbúrcolt, volt SZDP tagokat, orvosolni kell a velük szemben elkövetett sérelmeket és túlkapásokat. S hogy ezt a munkát miként kell elvégezniök pártszervezeteinknek, példát mutatott rá a Politikai Bizottság, amikor megnyugtatóan, leninista módon és következetesen rendezte az ártatlanul letartóztatott, a multban érdemeket szerzett szociáldemokrata párttagok ügyét, akik közül egyeseket visszahelyeztek funkciójukba, újra beválasztották a Központi Vezetőségbe.

★

Lapunk munkatársa felkereste Treit László elvtársat, a Lenin Kohászati Művek nagyüzemi pártbizottságának titkárát, s ezzel kapcsolatban néhány kérdést tett fel.

1 Milyen jelentőséget tulajdonit a rehabilitációnak?

— Már előjáróban meg kell mondanom, hogy teljes egészében egyetértek a Központi Vezetőség határozatával. Nagy jelentőséget tulajdonítok a becsületes, volt szociáldemokrata párttagok rehabilitálásának, amely a pártegység megszilárditását viszi előre. A Lenin Kohászati Művekben az egyesülés előtt sok szociáldemokrata párttag volt és számos becsületes elvtárssal történt igazságtalanság. Bizony előfordult, hogy az egyesülés után a lehető legrosszabb vélemény alakult ki róluk. Káderlapjukra rávezették, hogy SZDP tag volt. A pártszervezetek itt-ott vonakodtak komolyabb pártmegbizatást adni ezeknek az elvtársaknak. Ez a megkülönböztetés károsan kihatott a pártéletre, amelynek hatását igazán csak most tudjuk felmérni. Ugy vélem, változtatnunk kell ezen a helyzeten és igazságot kell szolgáltatnunk.

2 Mik a legfontosabb tennivalók?

— Azonnal hozzá kell kezdenünk, hogy a Magyar Dolgozók Pártjában megnyugtató módon rendezzük a volt szociáldemokrata párttagok ügyét. Többi feladatainkkal párhuzamosan ezt a kérdést is folyamatosan rendezzük. Már a Központi Vezetőség júliusi határozata előtt több volt szociáldemokrata párttag ügyét megvizsgáltuk és közülük alapos körültekintés után néhányat már visszavettünk a pártba. Ezt a munkát folytatnunk kell a jövőben is. De ügyelnünk kell arra, hogy ne hamarkodjuk el a dolgot, megfontoltan és higgadtan cselekedjünk. Nagyon fontos az is, hogy a rehabilitációnál a legmesszebbmenőkig vegyük figyelembe a párttagság véleményét, s miután tisztán látunk, csak akkor döntsünk egy-egy volt szociáldemokrata párttag ügyében.

3 Mire ügyeljünk a vizsgálat során?

— Az amnesztiával szabadult volt szociáldemokrata párttagokat nem rehabilitáljuk. Pártunk egy pillanatra sem mond le a szociáldemokratizmus elleni ideológiai harcról, hanem továbbra is bírálja a szociáldemokratizmust, ugyanakkor elismeri a becsületes, volt szociáldemokraták eredményes munkáját, amelyet a munkásosztály érdekében, a két párt egyesüléséért és a pártegység megteremtéséért fejtettek ki.

★

Örvendetes, hogy a Lenin Kohászati Művek nagyüzemi pártbizottsága a Központi Vezetőség határozata után azonnal hozzálátott e fontos kérdés felülvizsgálásához, rendezéséhez és nem várt felsőbb utasításra. Ez a tennivaló minden pártbizottságon és alapszervezetben.

★

BESZÉLGETÉS A FÖLD ALATT

BÁNYAJÁRÁS A KV HATÁROZATA UTÁN

Mint mondják, igazi őszinte beszéd, baráti társaságban, fehér asztalnál hangzik el leggyakrabban. Én ezt megtoldanám szerény tapasztalatommal: a bánya[illegible]

— Bizony akadt itt baj elég. Én például az imént azt számolgattam, hogyha nálunk, ebben a nagylétszámú bányában naponta csak tíz

Lassan kitisztul az akna, s jó levegő áramlik a munkahelyre. Mi is visszahúzódunk a szénomladék[illegible]. A kis csapat minden egyes

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉLET ÉS IRODALOM

1962 JUN 16.

1021

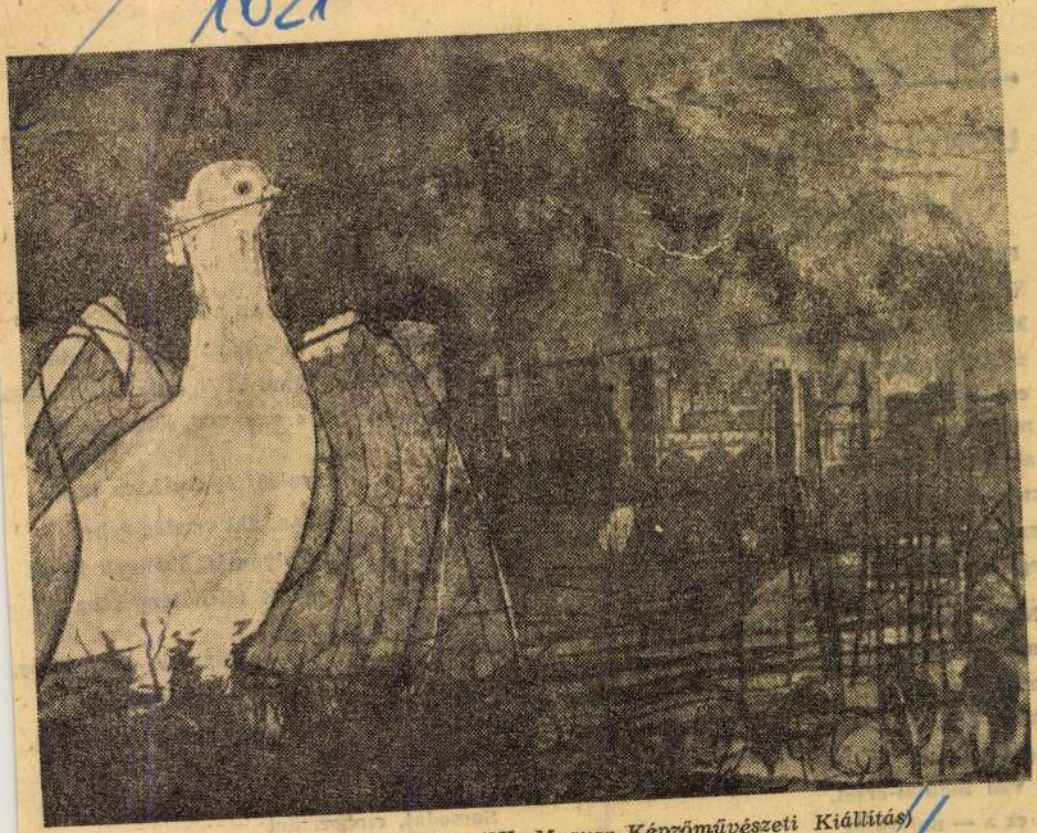

Lukovszky László: Béke (IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás)

SZOVJET ÍRÓ

LEONYID MARTINOV:

Művészet

Erdő.
Sűrű volt.
Madárért lested a tisztást,
szeretted, ha lomb zúgott,
egy bokor-hajtást, suhogót
metszettél, de bicskád
abból se hajcsárbotot
nem is kalitkát,
szíved szerint is inkább
egy sípot farigcsált...

Nézd, a papírlap,
míg rá nem írtak,
mily üresen nézett.
Most dombot, sziklát,
ágat hajít rá
a vad indulat-érzet.
S ez a — művészet.
Ehhez jogom van!
Én ...

DAVID SZAMOJLOV:

Tenyér

Tartsd ki kezed, ha hull a hó
a kristály-csillagoknak.
Mint tűzben az olvasztható
fém, mind fölforr, megolvad.

Elolvad és belecsorog
folyni a sok vonásba,
s lesz mind a kanyargó folyó
testvéri hasonmása.

Másik vonal országokat
ölelve épp határt szab.
A szem várost, országutat,
még fővárost is láthat.

Olyan a kezem, mintha ős
és szilárd földrész volna.
Van, ki él rajta, mint a hős
s van, aki szomorkodva,

valaki éppen haza tart,
van, aki vendégségbe,
s olyan is, aki csak havat
gyűjt télen tenyerébe.

Milyen tágas is vagy, világ,
itten a tenyeremben!
Istenként tudok hatni rád,
annak fogadsz el engem.

Sorsodat, embereidet
én óvom, úgy is szinte,
hogy kezemet, ha már hideg,

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1961 APR 28

1021

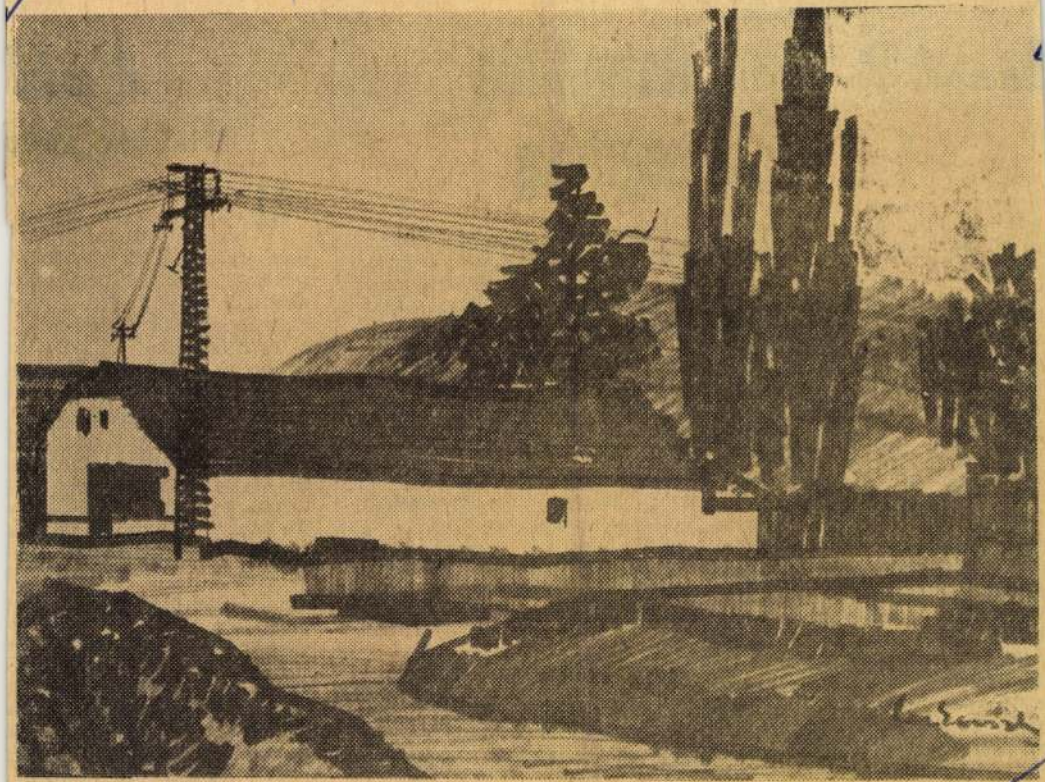

Lukovszky László munkája.

kot?

fel néhol legalább a kommunisták az irreális igényekkel szemben? Miért tűrik, hogy egyoldalú megvilágításba kerüljön bárhol is az az elv és törekvés, hogy *a gazdaságirányítás új rendszerében a nagyobb felelősség, tudás, szorgalom és helytállás nagyobb anyagi és erkölcsi elismerésben is részesüljön.* És egyáltalán: mindenki *olyan mértékben* vehessen ama bizonyos közös kalapból, *amilyen mértékben hozzájárult*, hogy legyen is benne valami, illetőleg, hogy minél több legyen benne.

Megítélésünk szerint *a vitalogikájában a sorrend sem elég helyes.* Most, az 1968. gazdasági év elején, a második negyedév küszöbén, *célszerűbb lenne arra irányítani minden vitatkozó figyelmét, hogy* a jövő tavasszal, amikor osztást remélünk, *lesz-e miből osztani? És kinek-kinek a maga posztján mit kell tennie azért, hogy legyen.* S az a bizonyos 15—50, vagy 80 százalék összegszerűen ne legyen keve-

Hatmilliós segítség

Megyénk mezőgazdaságának egyik nagy gondja a gyenge minőségű legelőterületek megjavítása. Az állam már esztendők óta jelentős összegekkel támogatja a termelőszövetkezetek legelőjavításait. Az idén hatmillió forint az ilyen célokra fordítható állami támogatás összege. A megyei tanács mezőgazdasági osztálya jelölte ki azokat a gazdaságokat, amelyek a leggazdaságosabban használhatják fel ezt az állami támogatást.

Napjainkban, a tavaszi kihajtások előtt megyénkben mindenütt felülvizsgálják a legelőket. Minden járásban ügyelnek rá, nehogy a túl korai kihajtással tönkretegyék a

Fell

Miskolc várc

Május elsején a vilá minden táján ünnepe nek a dolgozók. Ez nap immár több évtizede munkásosztály nemzetkö szolidaritásának, a népe összefogásának ünnepe.

Összefogással, tántoríth tatlan egységével óriási ha cokat vivott a történelem s rán a világ munkássága. kizsákmányolás rablánc először a Szovjetunióba majd az országok egész s rában letépték a dolgozó Megszűnt a nyomor, s me kezdődött a proletárállamo felépítése. E folyamat azót is tart, s a már felszabadul vagy a függetlenségüké küzdő államok, gyarmatok é félgyarmatok a Szovjetuni vezette szocialista tábort kérnek és kapnak állandó se gítséget, útmutatást. A je lenlegi helyzetben a szocia lista táborra tekintenek kapitalista országok halad gondolkodású dolgozói i

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

DIÓSGYŐRI
MUNKÁS

1968 AUG 13

1021

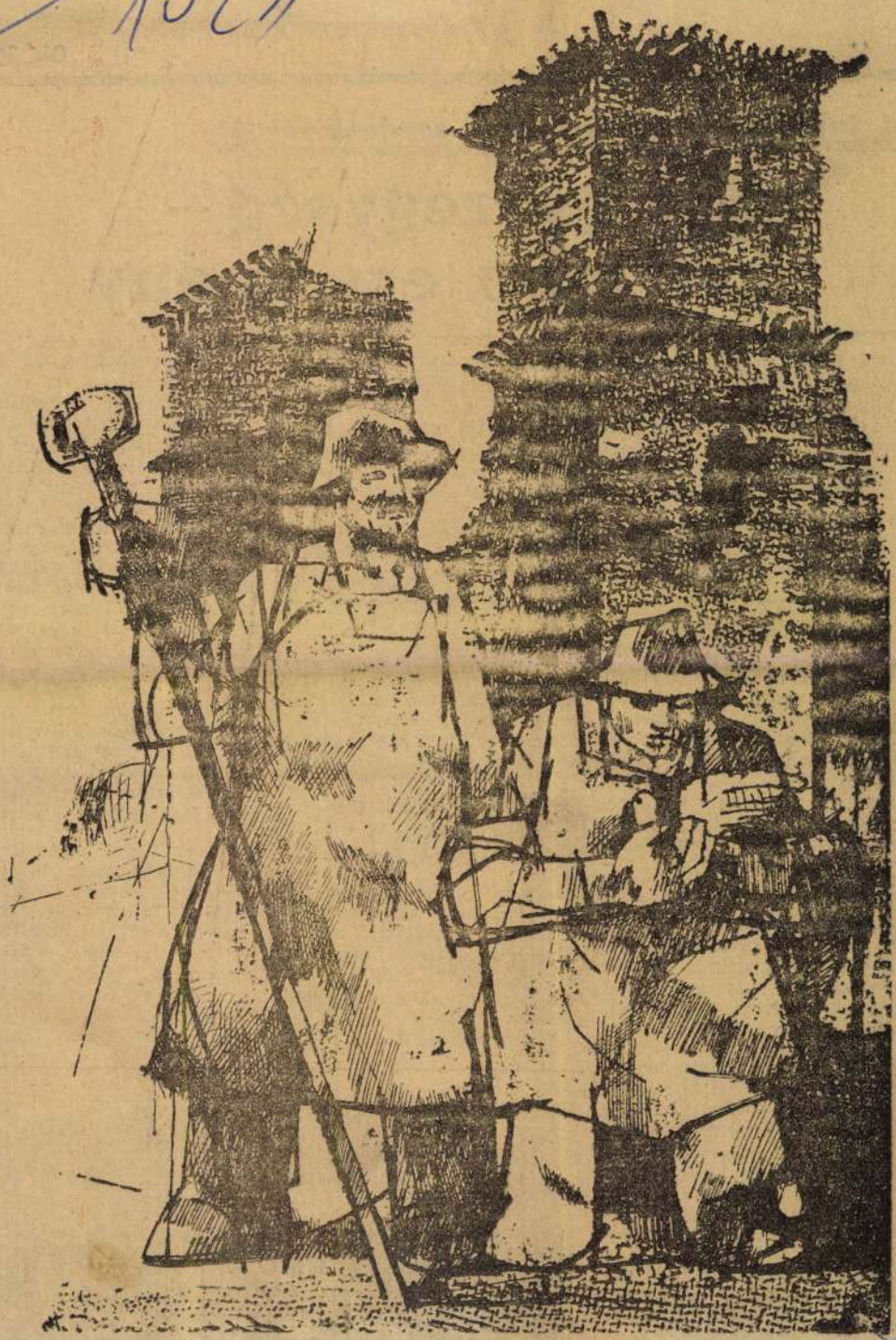

Lukovszky László, kétszeres Munkácsy-díjas festőművész alkotása

A jubileumi munkaverseny eredményeiből

Két gyáregység – két szép eredmény

Ez év elején a Lenin Kohászati Művek és a Diósgyőri Gépgyár dolgozói megtették vállalásaikat a hármas jubileumi évforduló tiszteletére. Ez a nagyszabású munkaverseny a féléves értékelés alapján igen szép eredményeket mutat fel, a különböző gyáregységek dolgozói mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a papírra rögzített vállalásaikat maradéktalanul teljesítsék.

Két gyárrészlegbe, gyáregységbe látogattunk el, s mind a két helyen pozitív képet kaptunk a vállalások teljesítéséről.

Csökkentették a selejtet

Az LKM nemesacél-kovácsművében a különböző rekonstrukciós munkák ellenére, a féléves értékelés szerint, a jubileumi vállalást eddig teljesítették a dolgozók. Az éves vállalásuk különben a következőképpen hangzik: „Termelési tervünket a lehetőségekhez mérten túlteljesítjük. Tételes kiszállítási kötelezettségünket 100 százalékban teljesítjük a negyedéves ütemezés betartásával. Gyártmányaink minőségére vigyázunk és az engedélyezett 0,31 százalékos selejtszintet nem lépjük túl. Létszámtervünket alkalmazott és munkásállományi szinten alkalmazzuk, az előírt anyagkihozatali tervünket teljesíteni fogjuk. A gyárrészleg területén rendet és tisztaságot tartunk."

A nemesacél-kovácsmű dolgozói az említett kötelezettségeket eddig teljesítették. 1968. január 1-től július 1-ig bezáróan a fél évre esedékes tervet 26 tonnával teljesítették túl, a tételes kiszállítási tervüket havi és negyedéves bontásban 100 százalékra teljesítették. A 0,31 százalékos engedélyezett selejtjüket 0,30 százalékra csökkentették, a létszámtervü-

s hideg fejre, józan észre és kemény akaratra van szükség ahhoz, hogy a termelés és a rekonstrukció is a tervek szerint zavartalanul haladhasson.

A rekonstrukció ellenére is helytálltak

Jóllehet, az F-egység a vállalati versenyben az első fél év után csak a negyedik lett, de még így is az elsők között van, e ez elismerésre méltó, mert a fent említett okok miatt kétszeresen nehéz a dolguk.

A gyáregység az év elején vállalta, hogy tervét teljes egészében teljesíti és a rekonstrukció mellett is biztosítja a zavartalan belső ellátást, és a járműipari alkatrészek gyártását. Nos, ez a vállalás több részterületet foglal magába. A részterületek közül csak egyetlen egy az, ahol a tervtől elmaradtak. Ez pedig a balesetek következtében kiesett munkaórák csökkentése. Más területeken tervüket, vállalásaikat nem hogy teljesítették, hanem túl is teljesítették. Így: befejezett termelési tervüket 101,7 százalékra, a munkaverseny szervezettséget 95,5 százalékra, (a vállalás 94,9 volt), műszaki fejlesztési tervüket 123 százalékra, és a minden részletet összefogó teljes keresztmetszetű tervüket 101,4 százalékra teljesítették.

Az egységben már a második negyedévben is pozitív fejlődési irányt mutatott a baleseti statisztika, így minden remény meg van arra, hogy a második fél évben e vonatkozásban is teljesíteni tudják vállalásukat, melynek következtében az egység a vállalati „ranglétrán" előbbre léphet.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

NÉPSZABADSÁG

1021

1968. augusztus 25, vasárnap

Nemzetközi fotókiállítás Miskolcon

A Miskolci Fotoklub fejlődő nemzetközi kapcsolatainak eredményeként szombaton nagyszabású nemzetközi fotókiállítás nyílt a Miskolci Galériában. Ez alkalommal az *Austria-trio* néven Európa-szerte ismert három fotóművész — *Anton Bruckmüller, Willy Hengel* és *Erwin Kneidinger* — állította ki 30—30 képét, valamint 25. jubileumi egyéni kiállítását is itt rendezte meg a hármas egyik tagja, Willy Hengel. Részt vesz a tárlaton színes kollekciójával *dr. Raimo Gareis* NSZK-beli fotóművész is.

A kiállítást nagyszámú érdeklődő jelenlétében *Lukovszky László* festőművész nyitotta meg, s jelen voltak az Austria-trio tag-

A csehszlová
fejleménye

A csehszlovákiai eseményekről la
rendszeresen és nagy terjedelem
be, ezért e helyen jobbára csak azo
szerű felsorolására szorítkozunk.

A csehszlovák jobboldali elemek
a párt elleni támadás, a népi mil
sára irányuló aláírásgyűjtés, a s
televízió szovjetellenes, szocialist
— amely a pozsonyi találkozót köv
meg — a hét elején *tovább erősödö*

A Csehszlovák Kommunista Pá

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

MAGYAR IFJÚSÁG

1956 FEB 15

610

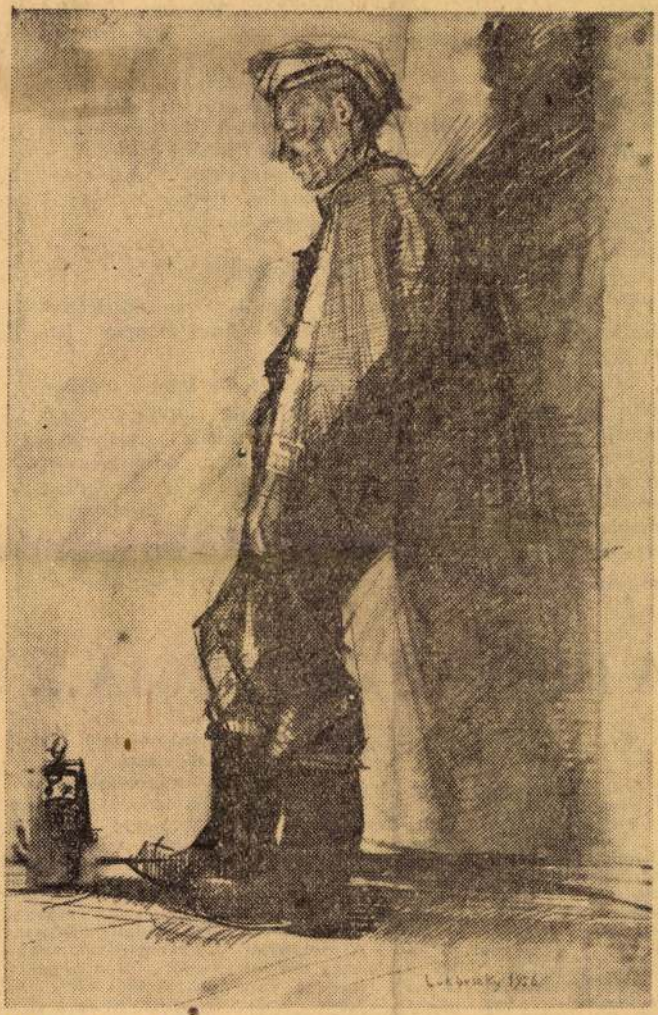

Lukovszky László:

BÁNYÁSZFIÚ

...os Hadsereg születésénél, Kovpak és Dovator partizántábornokok volt beosztottjai — sokan közülük a Szovjetunió hősei...

— És az az elvtársnő, aki az ajtónál dolgozik — kérdezem újra, mert sehogysem tudom elképzelni, vajon mit tehetett ez az egyszerű, széparcú szovjet asszony, akinek íróasztalán ízléses képkeretben egy tíz év körüli kisfiúcska képe mosolyog. A fiáé.

— *Hallott már a mi önkéntes női gárda-repülőezredünkről... Bersanszkaja alezredes volt a parancsnokuk. Most itt dolgozik ő is Moszkvában. Egyébként egyetlen férfi sem volt ebben az ezredben. 1942 májusától mint éjszakai könnyűbombázók, végigküzdötték az egész háborút. Utolsó beve-*

Mareszjev ifjúsági brigád."

Megannyi sok-sok emlék, valamennyire szívesen emlékezik Mareszjev elvtárs.

Így búcsúzik tőlem:

— *Adja át forró üdvözletemet valamennyi magyar barátomnak.*

Azután tollat kért, s írásban is tolmácsolta üdvözletét: *„A Magyar Ifjúság olvasóinak szívbéli harcos üdvözletemet és további sikereket kívánok a munkában és a tanulásban. A. Mareszjev."*

Zele Ferenc

A HIBÁS STRATÉGIA...

Sasok és gólyák háborúja

Törökország ázsiai részében minden évben a lakosság, valamint az ez alkalommal ideérkező ornitológusok, tudósok és egyszerű kíváncsiak hatalmas érdeklődése mellett zajlik le a sasok és a gólyák háborúja.

A csata rendszerint a Brussza tartomány feletti légi térben, a kőszáli sasok birodalmát képező Bithynie hegység felett folyik. Az évről évre

Ez idén a csata színtere megváltozott. Nem Bithynie felett, hanem a Szmirna melletti Cseszmé helység közelében zajlott le a párját ritkító harc.

A harc 14 óráig tartott. A megfigyelők észlelése szerint a csata idején a varjakat kivéve valamennyi állat elrejtőzött. A harcban 80 gólya és 20 kőszáli sas vett részt. A gólyasereg reggel négy

Szmirna felé vonultak vissza.

Az eddigi gólya—sas háború megfigyelői szerint a gólyák ez idén azért szenvedtek vereséget mert hibás stratégiát alkalmaztak. Eddig ugyanis, ha veszélyben voltak, a Brussza tartományban megpihenő vándorgólyacsapatoktól kértek segítséget. Itt ez a stratégia csődött mondott, ugyanis Szmirna környékén nagyon kevés gólya pihen meg vándorútjában

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1958 DEC 5

ÉLET ÉS IRODALOM

610

LUKOVSZKY LÁSZLÓ: TANULMÁNYFEJ

re jellemző. ...
hogy ők ezzel b
gyobb tisztességb
tek, mert felénk
és meghódításunk
zebb ellenállás té
tották. Mellesleg,
ben kezdtük, ahol
román hallgatók
tek és ez talán n
günkre szolgál.

A Marosvásárh
Székely Színház öt darabbal mutatkozott be. Mihail Sebastian: *Lapzárta előtt*, Kós Károly: *Budai Nagy Antal*, Gorkij: *Vassza Zseleznova*, Richard Nash: *Az esőhozó ember*, Bródy Sándor: *A tanítónő*.

Sebastian neve

már nem ismeretlen a magyar színházbajárók előtt, a Madách Színház sikerrel játssza a *Névtelen csillag* c. művét. Sebastian érdekes tehetség. Több értékes művet adott a román irodalomnak. Nagy nyomorban született, és fiatalon, 38 éves korában (1945) egy rohanó autó vetett véget életének. A Lapzárta előtt éles társadalmi szatíra a harmincas évek idejéből. Sebastiannak különös tehetsége volt a színműírói tevékenységen belül a valóság és

magyar színészetnek Marosvásárhelyen nem volt állandó fészke. A kolozsváriak rándultak oda már 1803-ban Kótsi Patkó János híres társulatával. Utána csaknem minden évben. Büszke is a Székely Színház, amikor kijelenti: „*A magyar színjátszás és elsősorban az erdélyi magyar színjátszás legnagyobb hagyományait ápolva, felhasználva mindazt, ami abban jó és előremutató volt, végre megteremtettük Thália örök szerelmeseinek* marosvásárhelyi színházát." Az erdélyi magyar színészet saját szerzőkkel is rendelkezik úgy, mint az irodalom minden ága, sajátosan termeli a maga helyi, társadalmi mondanivalóit, ami gyakran összefonódik a mieinkkel. Kós *Károlyban* különösen. Budai

---

Hosszú az országút, sehol senki. Madarak ugrálnak a szegélyező akácfákon és az út porát meg-megrezzenti a nyugatról induló szél. Szeme mereven bámul előre. Menekül. Menekül a valóság elől, a halál biztos tudata kíséri.

feszülve, ég, és
kiszikkadtak, v
módja, ami má
nem tud fakas
dül. Érzi, hogy
alacsony töltés

MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-9068, 337-748, 340-726
1987
3

BORSODI SZEMLE

1021

Lukovszky László grafikája

A naponta hazajáró egyéb állatokkal legeltették, vagy a ház körül tartották teje miatt. 2. *A középhegységi területek kecsketartása:* a XIV—XV. századtól kialakult. Itt leggyakrabban a juhászathoz, ritkábban a földművelő életmódhoz kapcsolódott. Az erdei legeltetés játszotta a főszerepet. A kecsketejet a juhtejjel együtt dolgozták fel. 3. *Havasi kecsketartás:* a havasi juhászathoz kapcsolódik, s a terméketlen területeket a kecsketartás révén hasznosítják. A vlach pásztorok évszakok szerint vándorolva legeltették a kecskét az alacsonyabb és magasabb hegyi legelőkön. A szerző bemutatja a kecsketartó gazdaságok típusait is. A legszegényebb parasztcsaládok és a nem mezőgazdaságból élők számára a kecske a minimális létfeltételeket biztosította, de szerepe volt a parasztgazdaságokban, a pásztorok állattartásában, a régi majorsági és újabban a szocialista mezőgazdasági üzemek gazdálkodásában.

A következő fejezet az állatfajtákat és a tartás technikáját ismerteti. A szerző recens és irodalmi anyag alapján részletesen leírja a szaporítást és mustrálást, melyek között a pásztorkultúra régi közös hagyományai is megtalálhatók (pl. a kecskebak foggal való herélése). Megismerhetjük a gyógyítás racionális módozatait, a kecske sózásának és itatásának lehetőségeit. A kecske sokszor más állat tartásának hagyományait örökli, így tenyésztésének saját kultúrája és ismeretanyaga alig van. A kecs-

lis színvonal [illegible] másodlagos jelentőségű, ezt a [illegible] marha- és juhhúshoz hasonlóan dolgozták fel. A korábbi évszázadokban a viseletben jelentős szerepe volt a kecskebőrnek, melyet kordoványosok, tímárok, vargák készítettek ki. A kecskeszőr hasznosításának (szőrtarisznyásság, csergekészítés) elsősorban az ország délkeleti részén volt nagyobb hagyománya. Szórványos adatokat találunk a kecske igázására is. A szerző végül bemutatja a kecske értékesítésének hagyományos formáit.

A kötet befejezéseként Viga Gyula meghatározza a kecsketartás jelentőségét az emberiség állattartó kultúrájában. Megállapítja, hogy a háziállatok magasabb szintű tenyésztésével párhuzamosan általában mindenütt háttérbe szorul a kecske tartása, csupán a mostoha természeti viszonyok és a szociális szükség biztosítják fennmaradását. A kecskére elsősorban az extenzív tartásmód jellemző. Általános jelenség a kecskének más állatokkal, főleg a juhokkal való közös tartása.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

L

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

L1981 MAR

1021

1981. március 7., szombat

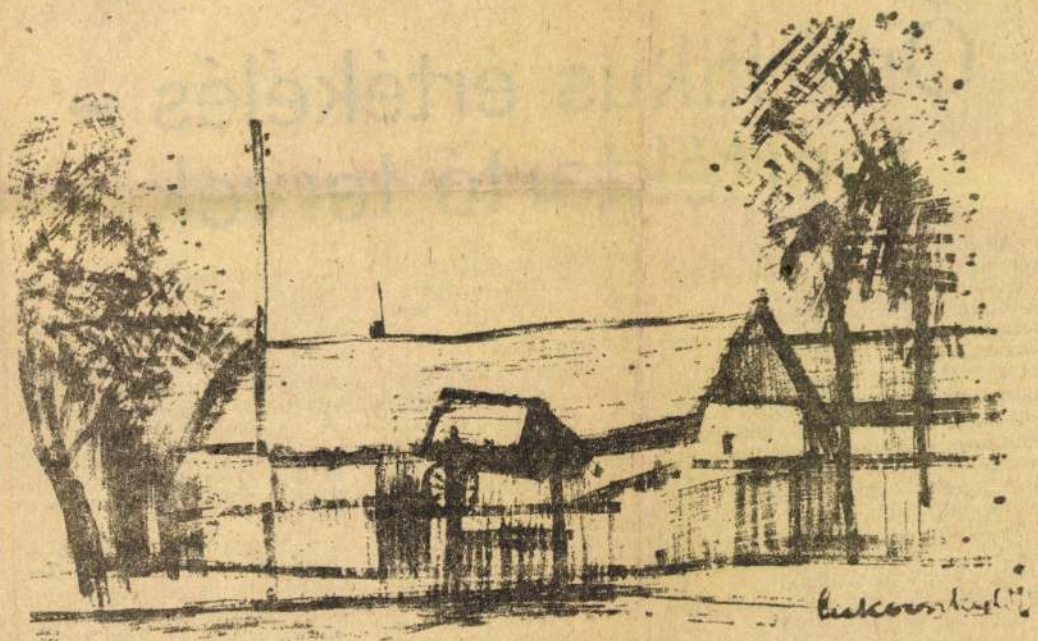

Lukovszky László rajza

1981. március 7., szombat

Önkritikus értékelés – mértéktartó tervek

Az encsi járási KISZ-bizottság az elmúlt években rendszeresen foglalkozott a lakóterületi „alacsony szervezettségű" (kis létszámú), alapszervezetekben folyó KISZ-munkával. A színvonalasabb mozgalmi élet érdekében hozott intézkedési tervek végrehajtása állandó feladatuk, hiszen a járás területének háromnegyed részét az apró-falvak foglalják el.

Az ifjúságmozgalmi munka fejlődése vitathatatlan, de lassú, megtorpanásokkal és gondokkal terhelt; ezt jelezte azoknak a KISZ-titkároknak a véleménye is, akik az egyik — a közelmúltban tartott — titkári értekezleten összegezték az elmúlt év

retnénk jobb kapcsolatot kialakítani. A múlt évben öt új tagot vettünk fel, velük megerősödve az idén szeretnénk többre vinni.

A társadalmi munka szinte mindenkinél szóba került: a fiatalok akarnak dolgozni, tudnak áldozatot hozni, ha értelmes feladatokat kapnak — és ha keresnek magukat. Mint a szemerei KISZ-esek, akiknek mégsem sikerült úgy, ahogy szerették volna:

— Nem is tudom — nevetett *Salacz József* titkár —, pedig a buszváró, aminek az alapját kiástuk és betonnal kiöntöttük a kocsma mellett van. De még ide sem jöttek a fiatalok, dolgozni

tak a közösen használt teremmel kapcsolatban.

A szervezeti élet fejlesztése állandó feladatként és igényként újra és újra felvetődik. *Széll István* vilmányi titkár is sorolja a gyenge pontokat: az oktatás, a társadalmi munka szerénynek is alig mondható eredményeit, amelyen változtatni akarnak:

— Van bennünk kurázsi — mondotta —, hiszen az ezeréves Hejce tiszteletére rendezett vetélkedőn szép eredményt értünk el. Ezer forintot nyertünk. Bízunk azokban — és nyitva előttük a KISZ-szervezet —, akik tisztességesen élve-dolgozva

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1981
31

BORSODI SZEMLE

1021

Kurovszky László

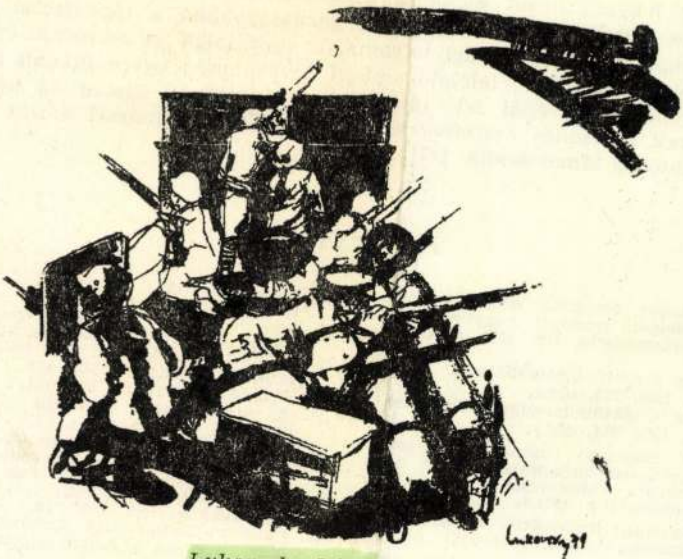

Lukovszky László grafikája

ágainak harmoni
növekedés összefüggésében „hosszú tá
hogy gazdasági növekedés vagy infrast
sági növekedéshez milyen méretű és
lyen az az infrastruktúra, amely hossz
különböző szféráinak többé-kevésbé e

Ezért, elismerve, hogy az egyes o
infrastruktúra fejlődése azonos korszak
térő típusok, mint az egyes országok, i
háttérágazata tekintetében eltérő fejlődési

Az egyes gazdaságok fejlődésének különböző időszakaiban viszont az infrastruktúra fejlesztése, magasabb fejlettségi szintjének biztosítása, mivel ez „hosszabb távon legalább annyira egyensúlyi tényező, mint amennyire rövid távon az egyensúly helyreállítását elősegítő megtakarítások természetes forrása" [26], mindig fontos feladat, hiszen a modern gazdaságokban a társadalom életében alapvető szerepet játszó gazdasági folyamatok, egyáltalán „a sokoldalú és bonyolult mozgásformák tömegét felölelő emberi tevékenység egyre inkább az infrastruktúrák rendszerére épül fel: infrastruktúrát igényel, illetve az infrastruktúra-rendszerek kölcsönös összefonódását tételezi fel, egymással szoros funkcionális kapcsolatokra támaszkodik" [27].

JEGYZETEK

1. Árvay János: Nemzeti termelés, nemzeti jövedelem, nemzeti vagyon (Közg. és Jogi Könyvkiadó, Bp. 1973. 49—51. oldal).
2. Marx: Az értéktöbblet-elméletek I. rész (Kossuth, 1958. 373. old.).
3. Marx: Az értéktöbblet-elméletek I. rész (Kossuth, 1958. 374. old.).
4. P. Oldak: Naucsno technicseszkij progressz i granyicü ekonomicseszkovo analiza (Mirovaja ekonomika i mezsdunarodnüje otnasénija 1971/8. 111. old.).
5. Szabó Kálmán: Innováció és adaptáció (Közg. Szemle, 1978/11. 1283—1284. old.).
6. Marx: A tőke I. köt. (Bp. 1973. 454—455. old.).
7. Szabó Kálmán: Innováció és adaptáció (Közg. Szemle, 1978/11. 1291. old.).
8. Román Zoltán: Termelékenység és gazdasági növekedés (Kossuth, Közg. és Jogi Könyvkiadó, 1977. 135. old.).
9. Román Zoltán: uo. 135. old.
10. Román Zoltán: uo. 135. old.
11. A szocializmus politikai gazdaságtana (Kossuth, 1980—81. 247. old.).
12. Pogány György: A munkamegosztás fogalma és rendszere (Társadalomtudományi Közlemények, 1976/3. sz. 58. old.).
13. A politikai gazdaságtan I. kézirat (Tankönyvkiadó, Bp. 1980. 32. old.).
14. Palotás Zoltán: Az infrastruktúra néhány kérdése (Területi statisztika, 1971/6. sz. 578. old.).

NAPI KRÓNIKA

Lengyel akadémiai küldöttség érkezett Budapestre

A Lengyel Tudományos Akadémia és a Magyar Tudományos Akadémia 1956. évi tudományos együttműködési megállapodásának tárgyalására csütörtökön Budapestre érkezett a Lengyel Tudományos Akadémia küldöttsége: Pavel *Sulkin*, a Lengyel Tudományos Akadémia levelező tagja, az Akadémia tudományos titkárhelyettese és elnökségi tagja, Bronislav *Bilinski*, a társadalmi tudományok osztályának titkárhelyettese, Jerzy *Zaremba*, a tudományos tervezési és kutatási osztály igazgatója. (MTI)

— **Huszonnégyezer tonna szenet** adott eddig terven felül a várpalotai Cser-bánya, amely már november 4-én befejezte évi tervét.

— **Kettős ünnep** köszöntött december 1-én az Építésügyi Minisztérium 29/3. számú Csatorna- és Vízvezetéképítő Vállalatára. A vállalat dolgozói ezen a napon fejezték be évi tervüket, s ugyancsak ezen a napon nyerték el negyedszer az élüzem címet.

— **Az egyik angol távolbalátó adóállomás** a karácsonyi műsor keretében filmet szándékozik bemutatni Moszkváról és a Kremlről. A film rendezője Peter Brook, a jelenleg Moszkvában tartózkodó angol színészcsoport művészeti vezetője.

— **Szokatlanul nagy hideg** köszöntött be az Egyesült Államokban a Nagy Tavak vidékére. Egy nap alatt több helyen 60—80 centiméteres hó esett. A New Yersey állambeli Newarkban még soha ilyen alacsonyra nem ment le a barométer higanyszála, Atlantic Cityben pedig nyolcvankét év óta nem mértek hasonló hideget.

Enyhül az idő

Budapesten csütörtökön 21 órakor a hőmérséklet 2 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás péntek estig: felhős, párás, helyenként ködös idő, délnyugaton helyenként több helyen havazás, eső. Mérsékelt, helyenként élénkebb délkeleti—déli szél. A hideg lassan gyengül.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 3—6 fok között.

A Duna vízállása csütörtökön reggel Budapestnél 168 centiméter.

— **Hatásos új altatószer,** a dermatol, készül a Chinoin-gyárban. A dermatol ezenkívül kiváló fájdalomcsillapító is. A gyulladásos betegségek gyógyítására a penicilinnél is jobb tetrant a jövő év elején hozza forgalomba a Chinoin.

— **A kaposvári állami levéltár** munkatársai összegyűjtik a megye munkásmozgalmi dokumentumait. Az eddig gyűjtött anyag alapján állították össze a »Somogyi aratósztrájkok története« című munkát.

— **Tájfun dühöngött** a Fülöp-szigeteken. A katasztrófa huszonhat emberáldozatot követelt, sokakat eltűntnek nyilvánítottak. Több várost elöntött a víz, számos hidat elsodort az ár, a távíróösszeköttetés megszakadt. A kárt eddig másfél millió dollára becsülik.

— **A sepsiszentgyörgyi állami magyar színház** Bukarestben vendégszerepel.

A dolgozók vasúti igazolványainak meghosszabbítása

A MÁV vezérigazgatósága közli, hogy a dolgozók napi munkába járására szolgáló igazolványainak és a menetértí jegy váltására jogosító A, B és C jelű igazolványainak 1956. évi nyilvántartásba vételét a vasútállomások *1955. december 1-től 31-ig* intézik. A nyilvántartásba vételkor a dolgozó köteles felmutatni személyi igazolványát. Az új igazolvány átvételekor a régi igazolványt vissza kell adni. (MTI)

— **A tízezredik mosógép** készült el csütörtökön a Villamosgép és Kábelgyárban. Ebben a hónapban előreláthatóan 2500 mosógépet gyártanak.

— **»Balesetmentes közlekedésért«** címmel kiállítás nyílt szerdán a 15. számú Autóközlekedési Vállalat Pápai István utca 5—7. számú telepén. A hat napig nyitva tartó kiállítást megtekintik a többi fővárosi autóközlekedési vállalat dolgozói is.

— **Baranyában** hét munkaközösség alakult a megye munkás- és parasztmozgalmi hagyományainak feldolgozására.

— **Megjelent a Filozófiai Értesítő** első száma. A negyedévenként megjelenő értesítő filozófiai és világnézeti kérdésekkel foglalkozó tanulmányokat közöl.

— **Idegélettani konferenciát** tartanak Lipcsében a Humboldt-egyetem rendezésében. A Magyar Tudományos Akadémia képviseletében Gömöri Pál és Lissák Kálmán vesznek részt a konferencián.

— **A British National Galleryben** az utóbbi időben — rossz tárolási viszonyok következtében — több festmény tönkrement. A képtár egyik ügyvivője szerint a kár több millió fontsterlinget tesz ki.

— **A torinói Einaudi-könyvkiadó** nemrég jelentette meg Bartók írásait. A kiadvány iránti érdeklődést mutatja, naponta mintegy 50 darabot vásárolnak belőle.

— **Pekingben megnyílt** a magyar ásványkutató berendezések és műszerek kiállítása. A kiállítást eddig háromezer kínai, szovjet és vietnami szakértő tekintette meg.

— **Játékkiállítás** nyílik december 3-án a Sztálin út 12 számú házban. A nyitvatartás három hete alatt a kiállított játékokon kívül rendezvényekkel szórakoztatják a gyermeklátogatókat. Többször tartanak filmvetítést, valamint társasjáték-versenyt a gyermekek részére.

— **Lezuhant egy lökhajtásos vadászrepülőgép** az alaszkai Fielsoni légitámaszpont közelében. A gép egy épülettömbre zuhant, ahol nagy tűz keletkezett. A romok közül kilenc holttestet, köztük három gyermeket emeltek ki.

AZ OLVASÓ *írja*

EGY NÉPKÖNYVTÁROS MUNKÁJÁRÓL

Nemesbikk községet ezernél valamivel többen lakják. Ez nem nagy szám; annál többet jelent, hogy a népkönyvtár olvasóinak száma 220. A fiatalok vasár- és ünnepnaponként nem a kocsmát járják, hanem a kultúrotthonba jönnek tanulni, szórakozni. Forgalmas is ilyenkor a kultúrotthon! Ekkor vannak a szakkéri foglalkozások, az ismeretterjesztő előadások, az olvasók könyveserél. A 220 olvasó között nem egy akad, aki szépirodalmi műveken felül politikai vagy szakmai könyveket is olvas. A szép eredmények Dobos Sándor könyvtáros, kultúrotthon-igazgató munkáját dicsérik, aki szívvel, lelkesedéssel látja el feladatát. Könyvismertető, valamint mezőgazdasági tárgyú szakelőadásokat tart és mindent elkövet, hogy mind szépirodalmi, mind szakmai vonatkozásban felkeltse a falu dolgozóinak érdeklődését. Kérése: biztosítsanak számára minél több könyvet, könyvszekrényt és megfelelő menynyiségű tüzelőt, hogy a könyvtár télen is — amikor a legnagyobb szükség van rá — zavartalanul eleget tehessen szép feladatának.

OROSZ MIHÁLY
járási könyvtáros, Mezőcsát.

Színházak műsora

Operaház: Igor herceg (7) — **Erkel Színház:** Trubadur; 14/3. (7) — **Nemzeti Színház:** Az anya (7) — **Katona József Színház:** A titkárnő (7) — **Madách Színház:** Romeo és Júlia (7) — **Madách Színház Kamaraszínháza:** Szerelem (7) — **Magyar Néphadsereg Színháza:** A néma levente (7) — **József Attila Színház:** Nagymama (7) — **A József Attila Színház vendégjátékai: a MOM Kultúrotthonban** (XII., Csörsz u. 18.): Vidám álom (3), **a Dallos Ida Kultúrotthonban** (XI., Fehérvári út 47—51.): Zsuzsi (7) — **Fővárosi Operettszínház:** Csárdáskirálynő (7) — **Blaha Lujza Színház:** Balkezes bajnok (7) — **Déryné Színház:** A lámpás (7) — **Jókai Színház:** Az igazgató úr nevenapja (7) — **Petőfi Színház:** Gimnazisták (5) — **Vidám Színpad:** Csak egy evőkanállal (7) — **Kis Színpad:** Bukfenc (fél 8) — **Állami Bábszínház:** Misi mókus újabb kalandjai (3 és 5), Szigorúan bizalmas (fél 8) — **Zeneakadémia:** MÁV Szimfonikusok V. bérleti hangversenye (8) — **Bartók-terem:** Tátrai-vonósnégyes kamaraestje; M. bérl. 3. (8) — **Budapest Varieté:** Fele is tréfa (8) — **Kamara Varieté:** Özönvíz előtt (6 és fél 9) — **Fővárosi Nagy Cirkusz:** Circus Busch (3 és 7) — Egressy Színpad: Kisfaludy K.: Három egyszerre, Kleist: A pórul járt bíró, Caragiale: Leonida naccságos úr (7).

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK, DECEMBER 2.

KOSSUTH-RÁDIÓ: 8,10: Szovjet népek dalai. — 9,00: Karcolat. — 9,10: Olasz operákból. — 10,10: Óvodások műsora. — 10,30: Gyermekrádió. — 10,40: Hangszerszóló. — 10,52: Balakirev: Tamar — szimfonikus költemény. — 11,10: Ünnepi könyvújdonságokról. — 11,20: Negyven perc utazás. — 12,10: Cserehátí népdalok. — 13,00: Falusi híradó. — 13,15: Tánczene. — 14,15: Úttörőhíradó. — 14,35: Operarészletek. — 15,10: Egy könyv hősei. — 15,30: Esztrádzenekar. — 16,00: Az ősi vár. Rádiójáték. — 16,40: Francia népdalok. — 17,10: Jó munkáért — szép muzsikát. — 18,00: Riportműsor. — 18,15: Bartók zongoraműveiből. — 18,45: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk. — 18,55: Kommentár. — 19,00: A zenei stílusok kialakulása. — 19,54: Jóéjszakát, gyerekek! — 20,00: Esti híradó. — 20,20: A Csehszlovák- és a Magyar Rádió hangversenye. — 22,15: Tíz perc külpolitika. — 22,25: Liszt: Dante szimfónia. — 23,20: Népi zenekar.

PETŐFI-RÁDIÓ: 14,00: Népek zenéje. — 15,00: Szimfonikus hangverseny. — 16,00: Lapszemle. — 16,10: Operettkettősök. — 16,40: Orosz nyelvtanfolyam. — 17,00: Népdalok. — 17,30: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18,00: Beethoven: D-dur szerenád. — 18,30: Milyen formái voltak a kizsákmányolásnak a kapitalizmus előtt. — 18,50: Kórusdalok. — 19,16: Pergolesi: Észdur concertino. — 19,25: Válaszolunk hallgatóinknak. — 19,40: Kellemes szórakozást! — 20,40: Hétmérföldes léptekkel . . . — 21,00: Operarészletek. — 21,30: Sporthíradó. — 22,00: Tánczene.

Újabb kiskocsmák Budán

Az elmúlt napokban a Hegyalja út 23. számú házban megnyílt a *»Két verébe« csárda*, amelyben olcsó áron kaphatók meleg ételek, frissen sültek. Rövidesen megnyílik a Bán utca 8. számú házban a *»Budai sportvendéglő«* és átépítése után, a Fő utca és a Halász utca sarkán a *»Halásztanya«*.

SPORT

Versenyzőink sikere az országos úszóbajnokság második napján

Csütörtökön délelőtt időfutamokkal folytatódtak az országos úszóbajnokság küzdelmei. *A 400 m-es férfi gyorsúszásban* meglepetésre *Csordás, Dömötör, Kádas, Gyöngyösi és a francia Collignon* nem jutott a döntőbe. A pénteken sorra kerülő *400 m-es férfi gyorsúszás* döntőjébe *Záborszki, Nyéki, Till, Kettesi, Romani (olasz), Gremlovszki (lengyel) és Montsorret (francia) jutott.* A 100 m-es női pillangóúszásban a beteg *Littomericzky* nem indult. A 200 m-es férfi pillangóban és a 100 m-es női hátúszásban az esélyesek jutottak döntőbe.

100 m-es női pillangó: 1. Gyenge 1:15.9, 2. Székely R. 1:17.1, 3. Skupilová (csehszlovák) 1:19. 200 m-es férfi pillangó: 1. Tumpek 2:25.1, 2. Popescu (román) 2:34.9, 3. Fejér 2:35.1, 4. Samuhel (csehszlovák) 2:39.2. 100 m-es női hátúszás: 1. Pajor 1:14.4, 2. Szász 1:16.4, 3. Novák I. 1:17.2, 4. Boros 1:19.5, 5. André (francia) 1:21.7. A férfi műugró-bajnokságot Gerlach nyerte *Siák* és a német *Schäffel* előtt.

Mit hoz az úszóbajnokság harmadik napja és a Magyarország—Olaszország vízilabdamérkőzés

A magyar úszóbajnokság harmadik napján több számban nagyszerű küzdelem ígérkezik. A 100 m-es férfi hátúszásban ismét találkozik a francia világcsúcs-tartó Bozon és Magyar László. Pompás mérkőzésre van kettőjük között kilátás. *A világ- és Európa-csúcsot 1:02.1 mp-cel a francia Bozon, a magyar csúcsot pedig 1:05.3 mp-cel Magyar tartja.* A 200 m-es férfi mellúszásban is erős mezőny áll rajthoz, a román versenyzők indulása ad érdekességet ennek a számnak. Ebben a számban a *világcsúcsot Furukava (japán) 2:31 p, az Európa-csúcsot Fritsche (NDK) 2:35.9, a magyar csúcsot Utassy 2:37.5 tartja.*

Az úszóbajnokság után a *magyar—olasz vízilabda* válogatott mérkőzésre kerül sor. Mindkét együttes alaposan megfiatalított csapattal száll medencébe. 1954-ben, a torinói Európa-bajnokságon a magyar válogatott 8:1-re, 1954 nyarán Moszkvában 5:2-re győzött. Most is mi vagyunk az esélyesebbek.

Az úszóverseny délelőtt 10 órakor kezdődik, a döntőkre 6 órakor kerül sor.

Kettős magyar győzelem Bécsben

A bécsi nemzetközi vívóbajnokság küzdelmeiben az első versenynapon a férfi tőrversenyt bonyolították le 49 versenyző részvételével. A magyar színekben induló *Gyuricza* és *Fülöp* biztosan jutott az elődöntőbe és a döntő során *Gyuricza* nagyszerű küzdelemben 7 győzelemmel megszerezte az első helyet. *Fülöp* 6 győzelmével megelőzte az osztrák *Korbot* (5) és a lengyel *Pawlowskit* (4). Pénteken a női tőrvívóversenyt rendezik.

Sport HIREK

SZOMBATON MEGALAKUL a Magyar Népköztársaság »Fehérvári Miklós« központi repülőklubja.

MESTERFOKÚ TORNÁSZBAJNOKSÁG. A hét végén a Sportcsarnokban a legjobb huszonhat magyar tornász teljes olimpiai műsor szerint versenyez a bajnoki címért.

NEMZETKÖZI NŐI KOSÁRLABDATORNA. December 4 és 10-e között rendezik Prágában a hagyományos nemzetközi női kosárlabda-tornát. A részvevők a következők: Prága, Moszkva, Budapest, Varsó, Szófia, valamint a csehszlovák és szovjet utánpótlás-válogatott.

Az Új Idő 29. száma

A vezércikk Bulganyin és Hruscsov indiai látogatásának jelentőségét méltatja. A lap második szerkesztőségi cikke a genfi értekezlet eredményeit elemzi. Figyelő cikke a Szovjetunió és Norvégia viszonyával foglalkozik. Nyina Popova, az NDNSZ alelnöke, részletesen beszámol a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség tízesztendős működésének eredményeiről. Melnyikov a német kérdés megoldásának reális útját világítja meg. Két nyilatkozat számol be a Szovjetunió idegenforgalmi kapcsolatainak fejlesztéséről. B. Sztahejev Adam Mickiewicznek, a lengyel nép nagy költőjének életműveről írt figyelemreméltó tanulmányt.

HÁZTARTÁSI ALK.

Ajánlom megb., nyugd., bennlakó, szerény takarítónőmet kis lakásba 1—2 személyhez. József krt. 53. I. 12.

Megbízható nő bejáró takarítást vállal, heti háromszorra. XIII., Lehel u. 7/B II. 20. Vizi Lajosné.

Megbízható bejárónő 1—2 napi takarítást vállal. Tel.: 112—361.

Gyermek mellé, cserecsemő mellé is, bejárnék. Abszolút megbízható idősebb nő. K. I.-né, Tisza u. 4. II. udv. f. 12.

Dolgozó házaspár felvenne bizonyítvánnyal rendelkező, jólfőző mindenest. Jelentk. lehet hétköznap du. 5—8-ig. Vas. du. 3-tól 8-ig. Bodnár József, Mátyásföld, Kossuth Lajos u. 25.

Gyermekszerető, önálló, megbízható főzőmindenest 2 gyermek mellé Pest környéki villalakásba felveszek. Választ »Információképes 59735« jel. Felszabadulás téri hirdetőbe kérek.

Perfekt házv.-nő, középkorú, intell., teljesen önálló, megbízható, leinformálható, gyermektelen dolgozókhoz, magánoshoz ajánlkozik. T.: 384—450, reggel 9-től.

Jó bizonyítvánnyal háztartási alkalmazottat keresek, Koltai. XI., Bartók Béla út 32. II. 8. Este 6—8 között. T.: 259—132.

Háztartási alkalmazottat, megbízhatót keresek. Nádas. Istenhegyi út 4/F. 155—748.

Gyengélkedő feleségemhez főzni tudó, intell. nőt keresek, bejárással, ellátás nélkül. Tel.: 18—19 óráig. 427—201.

Takarítást vállalok. »Megbízható 59575« jel. Felszabadulás tér 1. Hirdetőbe.

Főzőmindenest, középkorút, teljes ellátással keresek, vidékre, beteg mellé. »Otthonra talál 8940« jel. kiadóba.

Bejárónőt, aki főzni is tud, keresünk, lehetőleg minden napra. Tel.: 112—821, egyszáztizenkettő — nyolcszázhuszonegy, a reggeli órákban.

ÍRÓ- SZÁMOLÓGÉP

Számológép, kézihajtású eladó. Wolf. Ráday u. 12.

Megvételre keresünk szorzógépeket. Értesítést: Erdőgazdaság. Sárvár, Puskin krt. 1.

Vásárolnánk Facit, vagy Everest márkájú szorzógépeket. Ajánlatokat kérjük a Kohászati Alapanyagellátó Váll. beszerzési osztályára, XIII., Váci út 41. Tel.: 200—643 megadni.

Remington táskaírógép kifogástalan, 2400. Lenin krt. 35. Megyes.

Irodai írógép, szorzógép bérbe adó. — T.: 205—018.

Baby táska írógép 2500. Pannónia u. 9. III. Tenner.

VARRÓGÉP

Univerzális Singer varrógép eladó. — VIII., Futó u. 1. Börhulladékfeld.

Univerzális Singer 206 motorral bérbe adó. Tel.: 329—240.

MŰSZER

Rövidhullámú készüléket veszek. Teljesítmény, ármegjelöléssel. Bárdos, Fehérvári út 19. V. 5.

GÉP, SZERSZÁM

9 fejes cérnázógép 0,7 HP, 3 fázisú motor és 12 fejes motringoló eladó. Tel.: 188—385.

Vasállványú 60-as szalagfűrész, villanymotorral eladó. Válaszos levélre vállaszolok. Tasi Károly, Tiszafüred, Vasút út 1.

Kártoló-fonóberendezés kitűnő állapotban eladó, Berger, Szigetvár, Széchenyi 41.

SZŐNYEG

Keleti három négyzetméteres szőnyeg eladó. Káldi Gyula (v. Laudon) 1. I. 8.

Perzsa szőnyeg afgán, 280×200 méretű, kifogástalan állapotban eladó. — Megtek. vas. 12—19 óráig, hétköznap du. 4—7-ig. Tel.: 496—798. Ilka u. 32. II. 2.

Szőnyegét különlegesen megjavítom, kitisztítom, vagy szakadtan, hibásan megvesszem. Bútorkarpitjait helyszínen kitisztítom. Domány kisparos, VI., Majakovszkij utca 56. — Telefon: 420—637.

Keleti afgán szőnyeg 300×400-as eladó. Makarenko (Horánszky) utca 9. I. 8. Este 6 után. Szombat és vas. 2-től.

HANGSZER

Zongorák, pianínók eladása! Használt zongorákat, pianínókat veszek! 342—662. Aggteleki u. 5. Daróczi.

Eladó rövid, páncéltőkés, kereszthúros eredeti bécsi Stelzhammer zongora készpénzért. X., Kőrösi Csoma út 36. III. lépcső. III. 52. Vas. de.

Márkás zongora, angolmechanikás pianínó, garanciával eladó. Lipovniczky koszorúval kitüntetett zongorakészítőnél. Rákóczi út 34. — (Rókus kórházzal szemben!) Tel.: 420—636.

Bösendorfer hosszú zongora eladó. V., Sörház u. 6. II. 10. Este 6—9.

Zongorát v. egy pianínót magánhelyről, sürgősen vennék. — Tel.: 325—740.

Pianínó hétszerfától zongora, tangóharmonika garanciával. Radványinál. Szövetség u. 18. (Divatcsarnoknál.) T.: 420—290.

Stingl zongora privátnak eladó. Kifogástalan. Kispest, Batthyány u. 182. 51-es villamossal.

Zongora eladó. Érdekl. vas. 10 után. XVI., Rákosszentmihály, Békés Imre u. 76.

Hohner Tangó II. 80 basszusos harmonika eladó. Mátyásföld, Huszár u. 17.

Zongorák, pianínók, harmóniumok eladók. Használt zongorát, pianínót veszek. Sasváry. Lenin krt. 21. T.: 423—819.

RÁDIÓ

Rádiójavítás az ön lakásában azonnal, garanciával. Köves. — Szinyei-Merse u. 1. T.: 115—742.

FOTÓ, OPTIKA

Nagyítógép, kisfilmes, Altix 5, Zorkij optika becsávarható eladó. Szerda, péntek, vasárnap este. Csemiczky, József krt. 58. II.

RUHÁZAT

Vennék Teddybeer béléses lemberzsek kabátot, egy kisebbet, egy nagyobbat. 159—892. Mezei.

37-es és 41-es vorlage sícipő eladó. — 351—277.

Külföldi bőrmellény, szőrme béléssel, ujjas eladó. Füledi. — Akácfa u. 34.

Alig használt kifogástalan szilbunda közép termetre eladó. Victor Hugo u. 45. fszt. 3.

8—10 éves gyermek részére irhabunda eladó. Érdekl. du. 6—8 között. XI., Lágymányosi u. 20. II. 5.

Bőrruháját a készítőnél javíttassa, festesse. Baross tér 9. Bánczi.

Külföldi kisestélyi ruha, frakk, fekete selyem blúz eladó. 189—194.

Bőrkabátok, szőrmebundák speciális festése, tisztítása, javítása. Kaszás szűcsnél, Váci utca hatvanhét.

Bundák, irhák, kullkabátok, divatos átszabása, bélelések, javítások. Használt bundát veszek. Somogyi szűcs. Kossuth Lajos u. 5.

ADÁS, VÉTEL

Autógejzer, kicsi, kvarclámpa eladó. Váci út 70. II. 44.

Ajtók, ikerablakok kaphatók; méretre megrendelhetők! — Miskolczi u. 112. — 67-es villamossal.

200 literes tölgyfahordó eladó (zsíros). XV. ker., Rigmus u. 6.

Nagyméretű irodai íróasztal, cserkészsátor, Hungária személymérleg eladó. Tel.: 114—614.

00-ás Märklin kisvasutak, új mozdonyok, sínek, különleges terepasztal tartozékokkal eladó. XIII., Klapka u. 15/a. fszt. 5.

Zephir 14 lyukas fehér zománc nikkelezett kandallókályha, mint az új, eladó. Tel.: 343—699.

Komplett új vaskerités Ia. kivitelben eladó, esetleg kedvező fizetési feltételekkel is. Érdekl. kizárólag levélben. Tanos. Francia u. 42.

American Heating 16-os kályha, fűtató kovácsműhelybe eladó. Knefély. — Tolna.

Héber kályha, 8 csöves, kifogástalan, nagyméretű kocsiponyva, Ia., 4 kerekű kézikocsi, férfi télikabátok, 43-as cipők eladók. 167—962 vagy 121—512. Bartos.

Eladó: Berlini Siemens 14 GW rádió, amerikai rendszerű hangszekrény (kisebb rádiók nagyját megkétszerezi), 6 fm. állványlétra, Meidinger kályha, 1 négyzetm. parketta. 358—031. De. 10 óráig.

Női halinacsizma, kifogástalan minőség eladó. Tel.: 188—464.

Müselyemfonal, fekete motringos eladó. Budaörs, Marx K. u. 12. Fehérneművarroda.

Kliőpliscipke, függöny 300×320, új állapotban. Finom férfi télikabát, keveset hordott, alacsony termetre, 12 személyes barokk ezüst evőeszköz 1 forintért. Szemere u. 21. III. 2.

Kötőgépasztal, fiókos eladó! Mellis, Domonkos u. 17. este.

Ezüst evőeszköz, Altiflex fényképezőgép, Leeb mesterhegedű, csillár, személymérleg, hatkvadrátos afgán perzsaszőnyeg stb. eladó. Tel. tizig: 110—707.

Nagy alvó franciababa, valódi, hajjal, modell játékzongorák, játéktűzhely (valódi), rúhinta, évesnek csolyakos Nagymez II 1.

2 db karú nagyobb tükröt, zott ker szes n külsőbejáratú vaskapui, 12 db udvari fém hulladékgyűjtő kosarat veszünk. — Cím: Bábolnai Áll. Gazdaság, Bábolnapuszta.

Kvarclámpa és villamos vasalógép megbízásból eladó. Vészi. V., Régiposta u. 15. 184—371.

Royal gyorsmérleg eladó. Szabó. XIX. ker., Attila u. 91. Megtek. du. 4—6.

Használt ajtók, ablakok olcsón kaphatók. Detre asztalos, Soroksári út 32. udvarban.

Eladó Berkel mérleg, baromfiketrecek, mázsa, hordárkocsi. Pesterzsébet, Jósika u. 55. Este hattól, vasárnap egész nap

Hűtőgép, külföldi, gyári új, eladó. Tolbuchin krt. 12. Rádiószervisz.

Nagy porcelánváza, kovácsoltvas állványos szamovár, porszívó, 2 figurális bronz gyertyatartó, petróleumkályha radiátorhoz. Du. 5-től. József krt. 28. III. 7.

Jó állapotban levő Zephir kályha, húszcsöves eladó. Tel.: 404—793.

RÉGI KÖNYVEK

Révai Lexikon, ujszerű, 21 kötet eladó. Tel.: 8—16-ig. 422—381.

Könyvvétel! Herczegh: Elbeszélések c. könyvét sürgősen megvenném. 469—199. Czermanné.

atex szövőgép felszereléssel **Csepel,** Szé- u. 62.

TŐ—ABLAK GELZÁRÁS

előanyag megtakarítás, molegebb otthon. Huzatmentes munkahely. **Közületeknek is. Brieger.** Katona József u. 39 T.: 115—550

Hites építész-szakértő tanácsot ad, vitás építési ügyeit elintézi ellenőriz, tervez. 121—338.

CSILLÁRT

készítőnél vegyen. Részletre is. Csere, javítás, vétel. József krt. 67. Váradi. Tel.: 342—263.

Használhatatlan nylonharisnyából, újításommal újnál tartósabbat készítek, cserélek, eladok. — Kisparos, vidékieknek. Horn Ede 8.

6 palackos orsózó olcsón eladó. VII., Dózsa György út 14. fszt. 3.

Síkkötőgép 6/35 eladó. VII., Cserhát 19. I. 15.

Aktatáskámat elvesztettem november harmincadikán este fél tizkor. Becsületes megtaláló pénzjutalomban részesül, csak az iratokat kérem leadni Majakovszkij utca 98/a. Győrffy kárpitosüzletben.

Szépségápolás, arctisztításlanságok végleges eltávolítása, fogyasztómasszázs. Hársfa 17. Tel.: 423—435.

SÉRVKÖTŐ

rugóval és rugó nélkül lúdtalpbetét gipszmintára gyógyhaskötő fűző. Vámosné orvosi műszerész. Budapest, **Lenin körút 85. Férfi és női kiszolgálás. Tel.: 125—597.**

Rekamiét, garnitúrát, fotelt szeket, szlont, olcson jóállással, fiz. könnyítéssel minőségi munkával

Fotelt szeket, szlont, olcson jóállással, fiz. könnyítéssel,

KÖZELEBB A MAI ÉLETHEZ!

A vidéken élő képzőművészek II. országos kiállításának néhány tanulsága

November közepén nyílt meg a *Nemzeti Szalonban* a vidéken élő képzőművészek II. országos kiállítása. Nem kis jelentőségű eseménye ez képzőművészeti életünknek. Öt esztendővel ezelőtt hozta létre a Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége a megyei munkacsoportokat, hogy megszüntesse ezzel azt az egészségtelen helyzetet, amely akkor szinte kizárólag a fővárosra korlátozta képzőművészeti életünket. A megyei csoportokon keresztül — a kellő munkafeltételek, valamint a szükséges szervezeti, anyagi és elvi segítség biztosításával — a vidéken dolgozó művészek is bekapcsolódhattak a fejlődés egységes vérkeringésébe. De a megyei munkacsoportok nemcsak a vidéki művészek munkájának és továbbfejlődésének feltételeit teremtették meg, hanem egyben fontos kultúrpolitikai feladatot is kaptak: új képzőművészeti kultúránk kialakulásának, *a közönség képzőművészeti nevelésének vidéki gócpontjaivá kellett lenniök.*

Hogy az alkotó munka decentralizálását, a fejlett vidéki képzőművészeti élet megteremtését célzó intézkedések milyen kézzelfogható, műveken lemérhető eredményeket hoztak, arról ennek a kiállításnak kell számot adnia.

Öt esztendő munkája sok szempontból kétségtelenül eredményes volt. A megyei munkacsoportok egyre izmosodtak, vidéken élő művészeink sikeresen szerepeltek fővárosi tárlatokon, nem egy országos szempontból jelentős, Munkácsy-díjjal jutalmazott alkotás született vidéken. És ami talán még ennél is jelentősebb, a legjobban dolgozó munkacsoportok eleven képzőművészeti életet tudtak teremteni saját székhelyükön, gyümölcsöző kapcsolatot tudtak kiépíteni a helyi tanácsok kulturális szerveivel, az üzemekkel és a termelőszövetkezetekkel, a megyei kiállítások révén meg tudták szerettetni munkájukat városuk közönségével — tevékenységük a megye kulturális életének szerves tartozéka lett. A munkacsoportok egyre több támogatást kaptak a tanácsok szerveitől; helyi megbízatások, díjak és jutalmak serkentették munkájukat. Hozzájárult a fejlődéshez a művésztelepek megélénkülő élete is. Ahol egészséges kapcsolat tudott kialakulni — mint pl. Miskolcon, Szolnokon és Hódmezővásárhelyen — a művésztelepen dolgozó fővárosi és a helybéli művészek, valamint a város dolgozói között, ott ez a kapcsolat nagyban hozzájárult a budapesti és vidéki művészeti munka közötti különbség megszüntetéséhez. Meg kell említenünk még a megélénkült kiállítás szervezést is. Az elmúlt év folyamán több vidéki művész rendezett egyéni vagy csoportos kiállítást a fővárosban és két vidéki városban — Miskolcon és Hódmezővásárhelyen — volt országos jellegű képzőművészeti tárlat. Mindezek eredményeként a vidéken élő képzőművészek megindultak azon az úton, amely országos látókörű és országos érdeklődésre is számottartó művészet kialakulásához vezet.

Milyen tehát maga a kiállítás? Ha végignézzük a kiállítást, meg kell állapítanunk, hogy *túlnyomó részét tájképek teszik.* Persze azon, hogy a vidéken élő művészek sok tájképet festenek, nincsen semmi csodalkozni való, hiszen közel élnek a természethez, a táj szépsége és a természet váltakozó élete közvetlen és mindennapi élmény számukra. Számos jó alkotás is született a természet-adta élményekből. Első helyen kell talán említenünk a székesfehérvári *Áron Nagy* Lajos tartalmas tájképeit, az *Uszályok*-at és a *Zagyvaparti*-t, melyek gazdag festői értékeikkel, mélyen emberi tartalmukkal tájképfestészetünk legjavához tartoznak. Különösen nagy meglepetést szerzett a *Tokaji táj*, mely Áron Lajos többi képétől elütő alaphangjával, derűs, eleven színvilágával megmutatta, hogy a művész úrrá tud lenni az itt-ott fenyegető egyszólamúságon, művészetével sokrétű, változatos mondanivaló megszólaltatására képes. Gazdag hangulatú elemek éltetik *Imreh* Zsigmond finom, szürkés-zöldes tónusú, tartózkodó pasztellképeit is, a *Hajnal*-t, a *Tiszapart*-ot, a *Bodrog-részlet*-et, csak úgy, mint ahogy komoly nyereséget jelentenek tájképfestészetünk számára a vaskúti *Weintrager* Adolf eleven és színgazdag *Gouache*-képei is.

De, bár a felsoroltakon kívül még számos értékes elemekkel gazdag tájképet találhatunk a kiállításon, meg kell állapítanunk, hogy *éppen a tájfestészet viszonylagos túltengése miatt a kiállítás témaköre aránylag szűk élményanyagból táplálkozik!* Ilyen szempontból bizonyos visszalépést jelent a tavalyi kiállítás nagyigényű kísérleteihez viszonyítva. Természetes, hogy nem kérhetjük számon nagyigényű és nagyméretű kompozíciók sorozatát a vidéki művészeken; hiszen legtöbbjük rajztanár, akinek pedagógiai munkája mellett kell időt szakítania művészi tevékenységéhez, és emellett a nagyigényű alkotásokhoz szükséges feltételek, (műterem, modell, stb.) sem állanak rendelkezésre a legtöbb helyen. De ezek figyelembevétele mellett is joggal kevesellhetjük azokat a képeket, melyek a *mai emberrel*, az ember mindennapi életével, a vidéki élet számos eseményével foglalkoznak.

A legnagyobb feladatot Soltra Elemér tűzte maga elé állami megbízatásra készült *Bányamunka Komlón* című festményével. Bátor feladatvállalása kétségtelenül értékes és sok szempontból példamutató akkor is, ha megoldásában elmaradt tavaly bemutatott *Tányérfestő lány* című képének színvonala és életszerűsége mögött. Talán a kissé szegényes, egyhangú színvilág, az alakok túlságosan beállított jellege gyengíti elsősorban komlói képének hatását, melyen még bizonyos önállótlanság, Domanovszky Endre festői módszerének utánérzése is jelentkezik. Az emberábrázolásnak is egyik legkiemelkedőbb példáját mutatja a kiállításon Áron Nagy Lajos az *Árvíz* című képhez készült kisméretű tanulmányával, melyen szűkrefogott, de sokatmondó eszközökkel ábrázolja az áradó víztől sodort kompon álló aszszonyt, és az ijedten hozzábújó, menedéket kereső kisfiút, *P. Bak* János *Ebéd után* című kis képe — ha zavar is kissé darabossága és túlságosan Rudnay Gyula festészetére emlékeztető színvilága — szintén igaz jellemző és emberábrázoló készségről tesz tanúságot éppen úgy, mint a *Leányka* arckép, amely talán a kiállítás legjobb portréja, Soltra Elemér *Sudár Ferenc Kossuth-díjas vájár* és *Gádor* Emil *Anyám* című arcképe mellett.

A drámai igényű, súlyos mondanivaló tolmácsolásának másik nagy kísérlete, a pécsi *Erdősi* András *Csertetői vérengzés* című képe mostani állapotában inkább vázlatszerűen hat és kezdetnek tűnik, melyből a benne rejlő komoly, művészi lehetőségek majd a továbbfejlesztés, az elmélyülten elemző művészi munka során fognak kibontakozni.

Nem lehet felsorolni, természetesen, mindazokat a műveket, melyek egy-egy értékes, fejlődésről tanúskodó elemmel gazdagították a kiállítást. Kétségtelenül közéjük tartoznak *Holló* László temperamentumos, ízes, szinte izzó színvilágú csendélete, *Lukovszk*[illegible] és *Kerti* Károly grafikái, [illegible]*ták* Pál és *Lipovniczky* László akvarelljei, és még jónéhány alkotás. Mindezek ellenére a kiállítás *összhatása* mégis az, hogy vidéken élő művészeink ebben az évben kissé veszítettek munkájuk lendületéből, a könnyebben kínálkozó, egyszerűbb megoldások felé fordultak és bizonyos mértékben elmaradtak a körülöttük zajló élet ütemétől. Ez az elmaradás mutatkozik meg a kiállított képek tartalmi leszűkülésben, az emberábrázolás háttérbeszorulásában.

A kiállítás szobrászati anyagával egészen külön kell foglalkoznunk. A szobrok száma elenyésző a festmények mellett, és ha elmondhatjuk, hogy minden probléma vagy időleges megtorpanás ellenére is eleven festészeti élet alakult ki vidéken, nem mondhatjuk el ugyanezt a szobrászatra vonatkozóan. Mindössze öt vidéki szobrász állította ki műveit: *Berky* Károly, *Gády* Lajos, *Rajki* József, *Szabó* István és *Tápai* Antal. Ötük közül egyedül a szegedi Tápai Antal dolgozott konkrét megbízatáson — a szegedi színház számára készítette el két magyar zeneszerző szobrát az elmúlt év folyamán. Az *Erkel Ferenc*-szobor kisméretű változatát küldte el a kiállításra is. Nyilvánvaló, hogy a vidéki szobrászat fejlesztése terén még számos tennivaló van; komoly szobrászi tevékenység elképzelhetetlen a létfontosságú szakmai feltételek — műterem, anyag, állványzat építéséhez szükséges eszközök stb. — megteremtése és a szakmai továbbfejlődéshez nyújtott egyéb segítség nélkül.

A kiállítás egyik legnagyobb tanulsága, hogy a vidéki munka fellendítése érdekében elsősorban *a szövetség fokozott elvi irányító munkájára van szükség* és mindenek előtt arra, hogy a vidéken dolgozó képzőművészek az eddiginél még szorosabb kapcsolatba kerüljenek saját városuk, környezetük dolgozó embereivel, mindennapi életük problémáival. Ezáltal feloldódhat az ezen a kiállításon tapasztalható tartalmi leszűkítettség, a vidéken dolgozó művészek munkájában hangot kap majd az élet egész sokoldalúsága, gazdagsága. Ehhez természetesen hozzátartozik a munkafeltételek további javítása, és nem utolsósorban a szakmai téren nyújtott segítség, a fővárosban és a vidéken élő művészek szerves együttműködésének még fokozottabb biztosítása is.

Cifka Péter

FILMKRÓNIKA

DANDIN GYÖRGY, VAGY A MEGCSÚFOLT FÉRJ

Francia vígjáték színes magyar filmen

Molière műveit a világ valamennyi színházkultúrával rendelkező népe nagy értéknek becsüli és kiemelkedő alkotásait a közönség osztatlan örömére újra meg újra műsorra tűzik. A színházi rendezés ilyenkor mindig döntő vizsgafeladatának tekinti, hogy a nagy klasszikus vígjátékíró szinte utolérhetetlenül világos, találó, kritikai szellemtől áthatott párbeszédeit félreérthetetlenül, tehát méltó módon tolmácsolják a művészek. A Comédie Française, amely a molièri hagyományok klasszikus őrizője, egész játékstílusát ennek a főfeladatnak jegyében fejlesztette ki. Röviden szólva: alig vitatható, hogy Molière jó előadása a tökéletes szövegmondáson alapulhat elsősorban. Önmagában véve tehát az, hogy színes film készül Molière valamelyik vígjátékából, sok tekintetben már kérdéses vállalkozás, mert hiszen jogos aggály az, hogy a film a maga sajátos eszközeivel, tágasabb lehetőségeivel sem alkalmas arra, hogy többet nyújtson a színpadnál. Ha látványosabbá emeli a vígjátékot, *ezzel nyilvánvalóan csökkenti a molière-i játék kifejezőerejét.* Valószínű, hogy ez a tapasztalat tartotta vissza a francia filmművészeket és a világ más filmművészeit is attól, hogy Molière-t megfilmesítsék. Ezért elkerülhetetlen az, hogy most, amikor a magyar filmművészet Molière egy komédiáját megfilmesítette, őszintén felvessük a kérdést, vajon nem téves alapon jutottak művészeink arra a következtetésre, hogy *e látszólagos hiány* betöltése éppen reánk vár. Kétségtelen, hogy nálunk, Magyarországon és különösen a felszabadulás után Molière éppúgy polgárjogot nyert színpadainkon, mint nemzeti kultúránk klasszikusai. A molière-i darabok között éveken keresztül különösen a *Dandin* volt az, amely még kissé gorombán magyarított formában, mint *Duda Gyuri* is megtalálta útját a nép szívéhez. Ez a siker is persze csak *látszólag* indokolja, hogy most film segítségével tegyünk kísérletet arra, amit színészeink nagy lelkesedéssel országszerte s gyakran faluról falura, sőt nem egyszer tanyákon is oly sikerrel cselekedtek.

A vállalkozás művészi jogosultsága maga is kétséges már.

Várkonyi Zoltán, a film rendezője, arra törekedett, hogy a molière-i hely- és időegység *megbontása nélkül* több színhelyre vigye a cselekményt, mint a színpadi előírás. Megőrizte a jelenetezés sorrendjét is és az eredeti szöveget. Ezzel eleget tett a nagy szerző iránti köteles tisztelet és hűség szabályának, de keveset ahhoz, hogy a játék *valóban filmmé* változzék. A Szovjetunió filmművészete több klasszikus darabot, így például Lope *de Vega Táncmester* című komédiáját is megörökítette filmen, ámde ügyelve arra, hogy a mű színpadi jellege ne váljék kétségessé. Ezek a szovjet filmek, mint színdarabfilmek, sikert is arattak, de az előadások után következő viták arra a világos eredményre vezettek, hogy a színdarabfilm *nem azonos az igazi filmmel.* Mint filmek: dokumentáris értékek, amelyek megőrzik a nagyszerű színpadi teljesítmény hiteles emlékét. Nyilvánvaló, hogy a magyar Molière-film sem hozhat ettől nagyon eltérő tapasztalatokat és nem tűnik igazságosnak az eredmény, ha egybevetjük például a *Liliomfi*-val, amelynek alapja ugyan Szigligeti egyik vígjátéka, de mint film, eltér a vígjátéktól, szabadon törekszik a filmjáték irányába és ezáltal filmnek jobb mint a *Dandin*, holott senki sem tételezheti fel, hogy a filmek *alapját* képező vígjátékok rangja ugyanilyen eredménnyel lenne összehasonlítható.

Kitűnő szereplőket választott Várkonyi a vígjáték előadásához. *Pécsi* Sándor jellemábrázoló ereje színesen, változatosan, bőségesen nyilatkozik meg az uraskodásba belebicsakló paraszt figurájában. Az egész együttes jól vezetett játéka támogatja a címszereplőt abban, hogy élesen fejezze ki a darab főtanulságát: mennyire nevetséges, amikor egy alacsonyabb társadalmi osztály tagja egy magasabb társadalmi osztály életvitelét, szokásait nyersen magára szedi s ezzel magát kiszolgáltatottá teszi. A rendező sosem téved, amikor e főkérdés körül élesíti a jeleneteket, s megteremti azokat a drámai vígjátéki pozíciókat, amelyekben leghatásosabban hangzanak a nagyszerű párbeszédek. *Mészáros* Ági Angyalka-figurája finom, kedves és megható. De kevesebb benne a pajkos játékosság, mint amennyit ennek a szerepnek tökéletes előadása megkívánna. Nem mutatkozik meg eléggé az, hogy egy ilyen nagyúri, de hanyatló család leánya képmutató szerepét csúfondárosan oldja meg, s ez őt magát is megalázza, nemcsak az otromba férjet. Ugyanez a szinte pasztellszerű finomság csorbítja a szerelmes ifjú, Klitander, alakjának kifejezőerejét *Kállai* Ferenc alakításában. A két szerelmesnek lírai egybehangoltsága leköszörülli annak a csúf rászedésnek élességét, amelynek Dandin áldozatává válik. Ez pedig aligha ered a darab és a szerepek helyes értelmezéséből, de mindenesetre hozzájárul ahhoz, hogy a játék veszít eszmei erejéből. Klitander — Molièrenél — nyeglébb uracs és Angyalka pajzánabb és romlottabb, mint a film alakjai. Az arisztokrata após és anyós szerepében *Uray* Tivadar és *Sulyok* Mária összhangzó házaspárt alkot. *Olthy* Magda a szolgálóleány szerepében eleven figurát ad. *Szirtes* Ádám pedig a szolgafiú szerepét alakítja elég meggyőzően.

A film hangja, amelynek itt oly nagy szerepe volna, sajnos nem szolgálja eléggé *Illyés* Gyula nagy művészettel fordított szövegét. Néhol töredezetten érvényesül, olykor sejtelmesen, akad hely, ahol közelít a lejárófélben levő gramofon hangjához. Fontos és nagyszerű beszédszövegről lévén szó, ez elég fájdalmas. A díszlettervező *Fábry* Zoltán, kitűnő alkotóművész módján törekedett a változatos színek művészi megkomponálására s ezen felül még arra is, hogy a sokféle szín között művészi összhangot teremtsen. Fábrynak magas művészi fokon sikerült feladata teljesítése.

Mindent egybevetve: ezt a filmet a kísérletek sorában nyereségnek tekinthetjük, de teljes eredménynek nem. Biztosabban haladtak volna a film készítői a siker felé, ha feladatukat kitágítják az eredeti molière-i felfogás irányában és önálló Molière-filmet alkotnak, *a film önálló műfajának megfelelően.*

(Végezetül egy megjegyzés: sajnálatos, hogy a film propagandaszerveit nem hatja át a vígjáték nagy szerzője iránti megbecsülés annyira, hogy a falragaszok említenék *Molière* nevét. Csak annyit közölnek, hogy francia vígjáték színes magyar filmen. Ez lehet feledékenység ugyan, de mindenesetre helytelen.)

Ujvári Imre

Szovjet-Ukrajna hetének eseményei

A napokban Budapesten érdekes előadások ismertetik a Szovjet-Ukrajna kultúrájának eredményeit.

Szombaton este az MSZT XIII. kerületi szervezete ünnepi hangversenyt rendez. Ugyanekkor a VI. kerületi MSZT a művészeti szövetségekkel együtt nagy művészestet ad a Művészeti Szövetség Házában. *Devecseri* Gábor bevezetője után *Bacher* Béla műtörténész tart előadást *Sevcsenko*-ról. Az előadást kiegészítő műsorban *Bánki* Zsuzsa, *Sándor* Judit és *Lukács* Pál szerepel.

Vasárnap a IX. kerületi MSZT-szervezet rendez ünnepi délutánt színvonalas műsorral.

Új bemutatókra készülnek vidéki színházaink

December elején több vidéki színház vesz fel új darabokat műsorába. *Kacsóh János vitéz*-ét mutatja be az egri Gárdonyi Géza Színház december 4-én. *Zeller* nagyoperettjét, a *Madarász*-t Szegeden december 10-én játsszák először.

Móricz Zsigmond *Nem élhetek muzsikaszó nélkül* című darabja a debreceni Csokonai Színházban kerül színre. Kaposvárott *Dihovicsnij Nászutazás* című vígjátékát mutatják be december 3-án. Szovjet darabot próbálnak a győri Kisfaludy Színház művészei is: *Stein Személyes ügy* című négyfelvonásos színművét. A próbákon részt vett *Koleszajev*, a moszkvai központi gyermekszínház hazánkban tartózkodó igazgató-főrendezője, aki értékes tanácsokat adott a szereplőknek.

A pécsi Nemzeti Színház Kamaraszínháza vasárnap tartja *Kodolányi Végrendelet* című színművének bemutatóját.

A Déryné Színház (Állami Faluszínház) is több vidéki bemutatóra készül. *Szofronov A szív nem felejt* című színművét Aszódon, *Jókai—E. Kovács: Gazdag szegények* című tragikomédiáját Mosonmagyaróvárott játsszák először.

NAPLÓ

DECEMBER 2

Bródy Sándor »Tanítónő« című színművét játssza a komarnói magyar területi színház. A »Rudé Právo«-ban Egri Viktor méltatja az előadást.

⊡

Rendszeres televíziós adás indul meg januárban a Német Demokratikus Köztársaságban.

Bulganyin és Hruscsov indiai útjáról készült szovjet külön híradót csütörtökön este a körúti Híradó Filmszínházban bemutatták.

~

A »Budapesti tavasz«-t nagy sikerrel vetítik a bukaresti filmszínházak. A »Scinteia« című román lap hosszú cikkben foglalkozik a filmmel.

⊙

Énekduett-hangversenyt rendez a Művészeti Szövetségek Háza december 5-én este. Közreműködik: Eyssen Irén és Máthé Jolán.

HASZNÁLT

férfi, női és gyermek átmeneti és télikabátokat

VASÁRNAP 9—5-ig is vásárolhat

a HASZNÁLTCIKK KTSZ

VII., Lenin körút 35. szám alatti boltjában

SOPRON

Új magyar dokumentumfilm

Miként lehet megismertetni egy várost úgy, hogy történetének legfőbb adatait és építészeti emlékeit emlékezetébe vésse a néző, s hogy ezenfelül megérezze az ősi település sajátos légkörét is; miként lehet gazdag tudományos ismereteket adni, de egyszersmind megragadni és kifejezni az események és épületek líráját is — erre a kérdésre válaszol az új magyar dokumentumfilm. Aki valaha járt már Sopronban, az is ámulva látja most azokat a szépségeket, amelyek valamiképpen elrejtőztek előtte, s aki csak erről a filmről ismeri meg a várost, azt a film szinte ugyanolyan bensőséges élménye gazdagítja, mintha valóban ott járt volna.

Basilides Ábris írta és rendezte a filmet, a képeket *Bodrossy* Félix fényképezte, s mint az már az eddigiekből is kitűnhetett, munkájuk példaszerűen sikerült.

Az ismeretterjesztés és a művészi élménykeltés szándéka ötvöződött eggyé a szinte szükszavúan pontos és csak a tényekre szorítkozó szövegben. A képek először áttekintést adnak a városról, azután képzőművészeti stílusok szerint csoportosítva mutatják be Sopron építészeti emlékeit, városképének sajátosságait. Ez az eleven művészettörténet nemcsak a város múltjával és jelenlegi gazdagságával ismertet meg, hanem sajátos szellemi utazás izgalmával is megajándékoz: *sűrítve* kapjuk azt, amit száz helyről kellene összeszedegetnünk, s ekként szinte előttünk s egy város példáján bontakozik ki az építészet és általában a képzőművészet történelmi fejlődése.

Sopron egyik legékesebb városunk. Basilides Ábris és Bodrossy Félix új filmje méltó hozzá: egyike a legszebb dokumentumfilmnek.

S. Gy.

Műkedvelő színházi hét Nagykőrösön

Szombattól kezdve egy héten át minden este színházi előadást lát Nagykőrös. Az Arany János kultúrotthonban vendégszerepel a váci járási kultúrház Madách Imre művészegyüttese. A hét során bemutatják *Shaw: Pygmalionját, Szirmai—Emőd: Mézeskalács* című daljátékát, *Lope de Vega: A kertész kutyája* című vígjátékát, *Sós* György: *Petytyesét, Csehov* három egyfelvonásosát, *Békeffi—Kellér: Szombat délután* című zenés vígjátékát és *Schiller: Ármány és szerelem* című drámáját.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1021

Lukovszky László rajza

Borsodi Vez
Továbbképző Ta

Két esztendővel ezelőtt, amikor először nyitottam be *dr. Susánszky János* tanszékvezető docenshez, éppen olyan szeretettel, hivatástudattal és sok-sok tudományos megalapozottsággal beszélt a vezetők ismeretanyagának bővítéséről, az embereknél alkalmazható *„technológiákról"*, mint most.

Egyezséget kötöttünk egy ankétra, amelyen Borsod megye ipari üzemeinek vezetőivel szót váltanánk a mai vezetési módszerekről, igényekről — *és lehetőségekről.*

Úgy mondtuk ezt akkoriban: *megvitatjuk, miképp lehetne az MSZMP VIII. kongresszusán hozott határozat vezetési színvonalát érintő részét valamiképpen aprópénzre váltani.*

Két hét múlva, szerény ankéton — melyet a megyei pártbizottság ipari osztályával közösen rendeztünk — együtt voltak Borsod ipari üzemeinek vezetői.

A másfél órás vitaindító előadás után mindenki szót kért. Vezérigazgatók, vállalatok, intézmények vezetői, tröszti főmérnökök *„egy nyelven"* vallották: *nagy szükség van az ilyesfajta eszmecserére, mindenki tanulhat belőle.*

Így történt, hogy a következőkben hónapról hónapra összejött egy szükkörű, de beosztásánál fogva szinte az egész megye iparát, közlekedését átfogó, irányító kis társaság és megvitatott egy-egy fontos vezetéselméleti és gyakorlati témát.

Mindig többen lettünk ezeken az ankétokon. *A megszokott arcok közé újak vegyültek.* Amint közeledett az ankétsorozat vége, egyre több szó esett arról: *szervezettebb formát kellene adni nálunk is a vezetők továbbképzésének.*

A nyári vakációban végül is kialakultak a körülhatárolt állásfoglalások, s ősszel, amikor Jávorkútra indultunk, megyénk közép- és nagyüzemeinek vagy harminc vezetője gyűlt össze, hogy részese lehessen az *első vezető továbbképző tanfolyamnak.*

Időközben *dr. Susánszky János* vezetésével megalakult a *Borsodi Vezető Továbbképző Tanfolyam oktatási tanácsa* és elkészültek a tematikák, a programok.

többnyire csak külföldi szak
irodalmakban olvashattun
A sebespataki üdülőben me
rendezett továbbképző tanf
lyamon ezek a korábban s
kak előtt *utópiáknak tű*
oktatási formák nagyszerű
realizálódtak.

Az első turnusnál a tanf
lyam vezetői aggodalomm
kezdték a megoldási játék
kat. Aztán a foglalkozás p
perces elkezdése után kid
rült: *a szereplők elfelejti*
hogy nem valóságos üzemb
élnek, hanem játszanak. K
molyra vették ezt a *„játéko*
és izgalommal figyelték
eredményeket. Amint a közv
leménykutatásból is kiderü
helyesnek, célravezetőne
eredményesnek tartották
az új oktatási formát, mó
szert.

A napokban kinn jártam a
zető továbbképző tanfolyam
A hallgatóság összetétele
tért a korábban megszok
taktól. Ezelőtt csupán a b
sodi üzemek vezetői, főm
nökei, párttitkárai ültek
kolapadba, most viszont a K
lekedés- és Postaügyi Mini
térium felügyelete alá tartc
legnagyobb vállalatok, főo
tályok, vezérigazgatóság
vezetői jöttek össze, hogy
szesei lehessenek egy *terv*
felül szervezett tanfolya
nak.

Most volt a tanfolyam zá
sa. Kiforrott, tárgyilagos
leményeket hallhattak a ta
folyam vezetői. Jóleső érz
sel jegyeztem fel *Buly*
Konstantin elvtársnak, a r
nisztérium személyzeti főo
tálya vezetőjének megálla
tását: *számos olyan módsz*
rel gazdagodva térünk vi
sza munkahelyeinkre, an
lyekről korábban csak álta
nosságban hallottunk.

Eszembe jutott egy má
vélemény is. Azt akkor hall
tam, amikor az első turn
tagjai már egy hetet tölt
tek a tanfolyamon. Egy
mérnök mondta: *a tengely*
megmunkálásának techno
giájával néha napokat töltü
el. Végül is kialakítjuk, m
találjuk a legjobb módsze
ket. Itt döbbentem rá, hog
vezetésnek is van techno
giája... Tizenöt éve vag
vezető, de ezzel még so
sem foglalkoztam. Számo
csupán ennek a felismerése
a tanfolyam legnagyobb er
ményei közé tartozik.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

NAPJAINK
1964 SZEP 1.

1021

Lukovszky László rajza.

csak ne az iskola adja a hatást a számára.

Ebből következik: nem kell félni a jövőt illetőleg. És itt válik el ifjúságunk útja a jelenségeiben hozzá sokban hasonló nyugatitól. Ott az iskola taszító hatása csak egyik komponense a nihilnek, céltalanságnak, amely társadalmi méretekben fogadja őket. Ami nálunk csak jelenség, és inkább — mint látni fogjuk — csak tervezési hibákat tükröz, az másutt a társadalom strukturális fogyatkozásaira irányítja a figyelmet. (Összevetésül *Salinger Zabhegyezője*, vagy az amerikai szociológusok eredményeit és problémáit ismertető tanulmány: *Heller Ágnes A morál szociológiája avagy a szociológia morálja.)* A mi fiatalságunk nagy része meg fogja állni a helyét szakmailag és *etikailag is.* Csak épp a *rendszeres alapozás hiányát* viszi magával. Egyénileg meg fogja keresni a helyét a társadalomban, de ezt a folyamatot még nem sikerült társadalmasítani, az iskola ma nem nevel az életre. És ezzel kerül összeütközésbe a társadalmi igénnyel, mely ma már nemcsak ábránd, hanem objektív szükséglet, sőt megfogalmazott törvény.

Óriási eredményeket mutathatunk fel iskoláink fejlődésében is az utóbbi másfél évtizedben. Annál szembetűnőbb *az ezzel aránytalan* eredmény.

Az elidegenedés

ott ütötte fel a fejét, ahol a legkevésbé számítottunk rá, és ahol a legkevésbé lenne szabad: az új emberek indításánál. A tanuló ifjúság forradalmi jellegű létszámemelkedését nem követi a személyi és tárgyi feltételek hasonló növekedése. Létrejönnek a sokműszakos mammutiskolák, a képességeiken többszörösen túlterhelt pedagógusokkal.

Nézzük szűkebben, csak a középiskolákat. Napjainkban talán itt kulminál a kulturális *forradalom.* Jelenti ez azt, hogy a lassú, elodázott fejlődés az ugrásszerű változás fázisába lépett. Eredménye: bármely fiatalnak módjában áll elvégezni a középiskolát, a perspektíva: túllépni az általános iskolát, mint kötelező felső határt. Ennek megfelelően a *korszerű* sokirányú műveltség megszerzésére kell alkalmassá tenni.

loga. Mo
dalmi vá
Kétségtel
ennek lé
jelzi érd
talságunk
iskola ve
ből embe

De tud
nem mindenki forradalmár. Még bonyolultabbá válik a helyzet, amikor a hatalom megszerzése, és a gazdasági megalapozás után a forradalom színtere az eszmei frontra tevődik át. Forradalmi változást kell előidézni konszolidált, békés körülmények között. Nyugodtan, jól élő emberek *gondolkozásában*, szellemi tevékenységében kell elérni a változást. Nagyrészt ugyanazokkal az emberekkel kell megtennünk azt, amit tegnap talán még elleneztek. *Az eredményt azoknak kell szülni, akiknek ehhez önmagukon is változtatni kell.* És amíg ez a folyamat teljes egészében le nem zajlott, addig minden ellentendenciának, vagy annak jelzéseinek megvan a lehetősége, a jelen esetben *élő veszély a diákság elszemélytelenedése.* Épp ezért össztársadalmi fejlődésünkbe kell ágyazni ezt a folyamatot, társadalmi feladat felfigyelni rá, és a forradalmi erők javára billenteni a mérleget.

De állami feladat

megszüntetni (ahogy a gazdasági lehetőségek engedik) ennek objektív gyökereit. Főleg a mammutiskolák felszámolásával, a pedagógusok túlterhelésének csökkentésével, az államilag előírt arányok megtartásával *(lakóház és iskolaépítési arány!).*

Ismerünk ezzel szemben egy ellenérvet: nem érdemes sok új iskolát létrehozni. A mostani túlterhelés átmeneti jelenség (oka az úgynevezett Ratkó-korszak). Ennek hulláma most önti el a középiskolát. Ha ez a generáció kifut, mit csinálunk a sok új iskolával, pedagógussal azután, hisz mindinkább csökken a népszaporulat. Az érvelés logikusnak tűnik, mégis csak látszólag gyakorlati ez a ja

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1965 MÁR 30.
DIÓSGYŐRI MUNKÁS

1021

Lukovszky László-rajza

mindkét gyár f
staféta szalago
melyeket a KIS
tek képviselői a
dáson.

Április 3-án
LKM pártbizot
zottsága, igazgatósága,
szervezeti bizottsága és az
MSZBT közös koszorúzási ünnepséget rendez a vasgyári temetőben a szovjet hősök sír-

és városi pártbizottság, a m
gyei és városi tanács és a H
zafias Népfront megyei és v
rosi bizottsága. A díszünnepsé

...és hajóra került a

A Lenin Kohászati Művek évről évre növeli export termékeinek számát, és egyre több valutát szerez népgazdaságunknak. Elsősorban a nyugati államok részére igyekeznek minél többet exportálni. Ez a kis „epizód" is egy ilyen szállítmány lebonyolítása körül játszódott le és úgy érzem, érdemes feljegyezni.

A nyugatnémet Salzgitter cég rendelésére 4600 tonna 70-es bugát kellett a középhengerműben legyártani az I. negyedév végéig. Március 16-án külkereskedelmi vállalatunk értesítette a kohósalak műveket, hogy a rendelő március 26-án Rijekából induló hajón foglalatott helyet a tőlünk várt szállítmánynak. A középhengerműben alapanyag hiány és egyéb kötelezettségek miatt az eredeti tervtől eltérően csak 15-én kezdték hengerelni az anyagot. A feladat, hogy a 4600 tonna buga elérje a 26-án induló hajót, megoldhatatlannak látszott. És akkor egy rövid megbeszélés...

Itt a feladat elemzése. Ahhoz, hogy kivitelezhető legyen, a gyár legkülönbözőbb szerveinek kell összefognia és mindenkinek a „fedélzeten" lennie. A legfontosabb, hogy alapanyagot biztosítsunk a martinban és a készrehengerlés legkésőbb 20-án befejeződjön. Huszonkettedikén az utolsó szállítmánynak is el kell hagynia a gyárat, 25-én az utolsó darabnak is Rijekában kell lennie, hisz 26-án a hajó indul.

Így elmondva is sok. gondoljuk meg! Nyug exportról van szó. Gond sabb kikészítés, gondosa átvétel, kontroll-elemz irányvonatok szervezése, saját MEO-n kívül a ME átvevőinek is át kell venni anyagot. Irányvonathoz eg szerre legalább 1000 ton árunak kell szállíthatón lenni. A vegyiműhelyben kontroll-elemzésnek 24—4 órán belül el kell készüln hogy a kikészítés és átvéte alatt az is rendelkezésre áll jon. És mindez sikerült.. Sikerült, mert a Lenin Kohászati Művek kollektívája sok ilyen és hasonló harcokban megedződött.

Minden szerv megtette a magáét.

A termelés intézőség I. dolgozói az egész munkát előkészítették, összehangolták, segítséget adtak mindenüvé, ahol akadály látszott.

A szállítási osztály biztosította az okmányokat. A martinacélmű 19-én leöntötte az utolsó adagot.

A durvahengermű dolgozói az új blokksoron legyártották az alapanyagot. A középhengermű készrehengerelte és kikészítette, majd a közlekedési gyárrészleg által időben biztosított vasúti kocsira rakta.

A vegyműhely időben elkészült a kontroll-elemzésekkel. A gyári minőség ellenőrök a MERT átvevővel egyszerre dolgoztak.

És a folyamatos munka

A közgondoll és fejlődési

MAI ÉLETÜNKNEK sok olyan láncszeme van, ami ha látszólag külön-külön él is, mégis egységes egészet alkot. Egyetlen fogalom sem választható el a másiktól, de különösen nem a legfontosabbtól; szocializmust építő társadalmunk fejlődésétől. Ma, amikor húsz éves eredményünket teszszük mérlegre, s megvizsgáljuk, hogy milyen utat is tettünk meg eddig, *leginkább arra vagyunk hajlamosak, hogy csak az objektív tényeket tartjuk eredménynek*, ami különböző létesítményekben, szervezeti formákban, a gazdasági élet átalakulásában nyilvánul meg. Pedig e jelentős tények és változások mögött ott van a régi átalakítója, az új létrehozója, az ember is. Ez az ember már nem azonos a régivel, a felszabadulás előttivel, aki türelmetlen volt akkori helyzetével szemben, utat akart törni magának a jobb, a szabadabb élet felé, bele akart szólni a dolgok menetébe, de ezt az akkori társadalmi formák nem tették lehetővé. Fel kellett szabadulni az elnyomás alól a dolgos magyar népnek ahhoz, hogy saját sorsát másképpen irányítsa, életét szebbé, gondtalanabbá tegye.

Ebben a megváltozott légkörben azonban még nem úgy történt minden, mint, ahogy már napjainkban történni kezd. Még nem alakult ki egy olyan gondolkodási mód, ami előbbre lendítette volna a társadalom építését. Ma viszont örömmel láthatjuk, hogy üzemeinkben egyre nagyobb tért hódít az új gondolkodású embert kifejlesztő szocialista brigádmozgalom. És ha azt is számba vesszük, hogy ez a mozgalom már országos méretekben kétszer is hallatta hangját, tanácskozott, vitázott, — még figyelemreméltóbban láthatjuk, hogy *a szocialista brigádmozgalom a népgazdaság minden ágában szilárdan meggyökeresedett*, a dolgozó tömegek körében népszerűvé, követendővé, vagyis a munkaverseny legnépszerűbb formájává vált.

A BUDAPESTI TANÁCSKOZÁS egy héttel ezelőtt úgy értékelte ezt a fejlődést, hogy a dolgozók érettségére, öntudatára vall, hogy felismerték: *a szocialista brigádmozgalom hármas jelszava összhangban áll azokkal az igényekkel, követelményekkel, amelyeket a szocialista építőmunka ma minden dolgozóval szemben támaszt.* Ez a magyarázat egységesen elfogadható itt a mi viszonyaink között is. A diósgyőri nagyüzemek dolgozói is a gyakorlati életben tapasztalják, hogy amióta ez a mozgalom meghonosodott gyáregységeinkben, előbbre léptünk több olyan kérdésben, ami a szocialista építőmunkát, a színvonalasabb gazdasági termelést segíti.

A szocialista brigádok érdeme elsősorban az, hogy az első

nak az üzem terve
adataiból, *vigyáznak a termékek minőségére, tetszetősségére, gazdaságosságára.* A konkrét kimutatások jól tükrözik, hogy messzemenően takarékoskodnak a rájuk bízott anyagokkal, energiával, de élenjáró a korszerű technika elsajátításának, meghonosításának is. Most a feszabadulási versenyben csak elismerőleg szólhatunk a gépgyári TMK üzemben dolgozó Németh József brigádjáról is, amely egy nagyobb bonyolultsági fokú gép felújításával hozzájárul az üzem műszaki fejlesztési problémájának megoldásához.

A MOSTANI tanácskozás azonban részletesebben is felbontotta az első jelszót, kiemelte a legfontosabb feladatokat, mint az exportkötelezettséget, a takarékosságot, de a küldöttek pedig egyhangúlag javasolták; váljék gyakorlattá és jelszóvá minden üzemben, hogy *a szocialista brigádokat a szocialista munkaerkölcs és közgondolkodás* jellemezze! A szocialista munkakollektívák legyenek az üzemi közvélemény formálói, a munkásosztály szószólói. Ez a gondolat magában foglalja azt is, hogy a szocialista együttélés fejlesztése céljából a brigádok tagjai vállaljanak felelősséget a fegyelmezett munkára, a ve-

mozg
vább, ha
tagjainak
úgy a m
élet terü
időben
követésre

NAGY
sége van
nácskozá
mozgalon
gyelmét
Ez ugyan
még meg
lásának
brigádtag
hibáit, tá
lást egy
désekben
remt ah
rálja a
azok elk

A he
kialakul
kásöntud
brigádta
alizmust
ért fel
hogy m
kének s
cseleksz
úton ha
a közg
vel hal

1021

Vasárnap, 1965. június 13.

Tanulmány

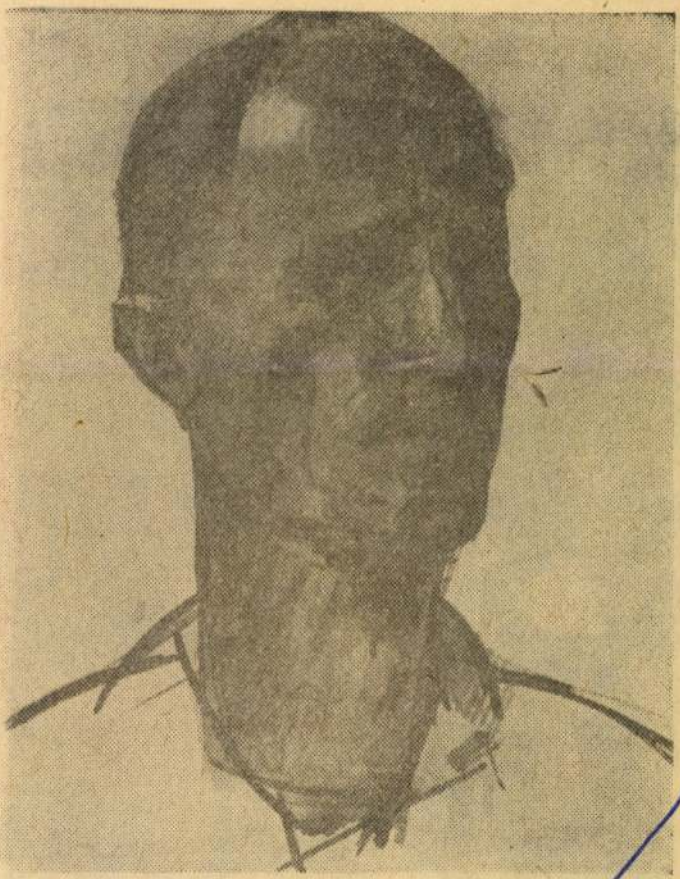

Lukovszky László rajza

Játék közben

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

NAPJAINK 1986 OKT — 1

1021

Madách-illusztráció (Az ember tragédiája XV. szín.)

Lukovszky László rézkarca.

hűen, szelíden rám kacag.

delekbe hulló reggelek,
karcsú szépségek villanása,
irgalom! hová tüntetek?

Bánat-szirmú csillag-virágok
nyílnak ki a szívem egén.
Kendős nénék, borostás bátyák
topognak sorsom kőkockáin
S szótlanok, mint e költemény...

Miskolci grafikai kiállítás Salzburgban

A Miskolcon rendezett országos grafikai biennálék sikerét bizonyítja, hogy az eddigi két kiállítás válogatott anyagát Salzburgan is bemutatták. A megnyitón a salzburgi Mirabell-Casino galériájában Feledy Gyula képviselte a miskolci képzőművészetet.

A kiállítás — az osztrák sajtó szerint — nagy sikert aratott. A Salzburger Volksblatt-ban Hans Kutschera behatóan foglalkozik a kiállítás jelentőségével. Igen elismerően szól arról, hogy az anyagból hiányzik a primitív uniformizáltság, a tárgynélküliség, mely a „modern művészetet" nyugaton jellemzi. A magyar művészek alkotásai „befolyásolástól mentesen" jöttek létre. Különösen kiemeli azt, hogy a szereplő művészek valamennyien igen jó kvalitásúak és technikailag tökéletesek. Hangsúlyozza, hogy az egész kiállítási anyagban nincs egyetlen kevésbé színvonalas, oda nem illő alkotás sem.

Szépen méltatja a cikk Miskolc város kulturális szerepét, a művésztelep és a grafikai műhelyek jelentőségét e művészet kialakulásában. Hans Kutschera a továbbiakban felvetette a salzburgi művészek miskolci bemutatásának lehetőségét is.

A több mint 50 lapból álló kiállítási anyagból a kritikus Feledy Gyula Női fej-ét, Kondor Béla Trójai faló-vát, Tóth Imre Tél és Lukovszky László Nyár című grafikáit, továbbá Kunt Ernő Cirkusz c. munkáját emelte ki. A cikket Vati József Anya és gyermeke című rajzának reprodukciója egészíti ki.

Grafikánk salzburgi sikere nagy öröm számunkra, mert ez volt az első alkalom, hogy művészeink együttesen mutatkozhattak be külföldön, és az ottani fogadtatás biztató igazolást jelent Miskolc régi vágya: a nemzetközi biennálé megrendezése felé.

—i —ó

Művészeti „légihíd" Salzburg és Miskolc között

Az alábbiakban közöljük Robert de Viszagh osztrák újságíró recenzióját a miskolci grafikai biennálé anyagából rendezett fent jelzett kiállításról, mely szeptember 11-én nyílt meg Salzburgban a Mirabell-Casino galériájában.

Hála a város valóban művészetbarát vezetőinek, Miskolc, a magyar iparváros keleti szomszédországunk grafikai központjává emelkedett.

A Budapesti Kultúrkapcsolatok Intézete és a Salzburgi Képzőművészek Egyesülete együttműködésének jóvoltából — hosszabb előkészítés után — lehetővé vált, hogy a Miskolci Művésztelephez tartozó, valamint kiállításaikon rendszeresen részvevő 19 grafikusművész 55 alkotását az ünnepi játékok városába küldje és itt, a Mirabell-Casino kiállító termében reprezentálja a mai magyar alkotószellem eredményeit. Bár az egyes művészek számos külországi kiállításon szerepeltek már, ez az első közös, külföldi tárlatuk.

Salfenauer városi tanácsos most Salzburgban kétségtelenül jelentős kiállítást nyitott meg, Ács Erzsébet, bécsi magyar kultúrtanácsos, Feledy Gyula, a miskolci művészek képviselője és Lois Lidauer, a Salzburgi Képzőművészek Egyesülete elnöke jelenlétében.

Ha a kiállító művészek neve (Barcsay Jenő, Hincz Gyula, Csohány Kálmán, Raszler Károly, Kunt Ernő, Tóth Imre, Kondor Béla, Pásztor Gábor, Vati József, Gross Arnold, Ábrahám Raffael, Gacs Gábor, Lukovszky László, Feledy Gyula, Rozanits Tibor, Gy. Molnár László) egyelőre nem is volt ismert előttünk, kétségtelen, hogy kiállított munkáik magas művészi színvonalat képviselnek. És ha az alkalmazott technikák és kifejezési módok változatos művészi értéket jelentenek is, mindennél örvendetesebb az a tény, hogy a miskolci művészek teljes alkotói szabadságban, az úgynevezett szocialista realizmus sematikus jegyei és épp úgy a sznobista modernkedés megkötöttségei nélkül dolgoznak. És ezzel a kiállítással is hozzájárultak a népeket összekapcsoló humanitás gondolatához.

Meg kell még említenünk, hogy a következő évben a salzburgi művészek miskolci kiállítását tervezik.

— RODEVI —

NIKLAI ÁDÁM:

TŰSZÚRÁ

III.

C. néni prémiuma, avagy a relativitás.

— Harmadik feljegyzésem Magát szólítja acupunkturám soronkövetkező páciensül, kedves Kortársnő! (Igen, így o-val, hiszen nem vagyunk kartársak valamely szakmában vagy munkahelyen; nem tudom a nevét, s azt sem, leány-e, vagy asszony, tehát ilyetén minőségében

előírt határidőre beszedik a lakóktól. C. néni szerény családi költségvetésében számos „alrovat" várja egyforma joggal a 200—300 forintnyi prémiumot. Indokolt bosszúsággal lépett tehát a legutóbbi elszámolási napon Kortársnő íróasztala elé, mert veszélyben tudta a már „betervezett" összegecskét, éspedig azért, mert egyik lakója „nincs pénzem, hagyjon békén!" — felkiáltás-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
NAPJAINK

1964 OKT 1
1021

Lukovszky László rézkarca.

Madách-illusztráció (Az ember tragédiája IX. szín.)

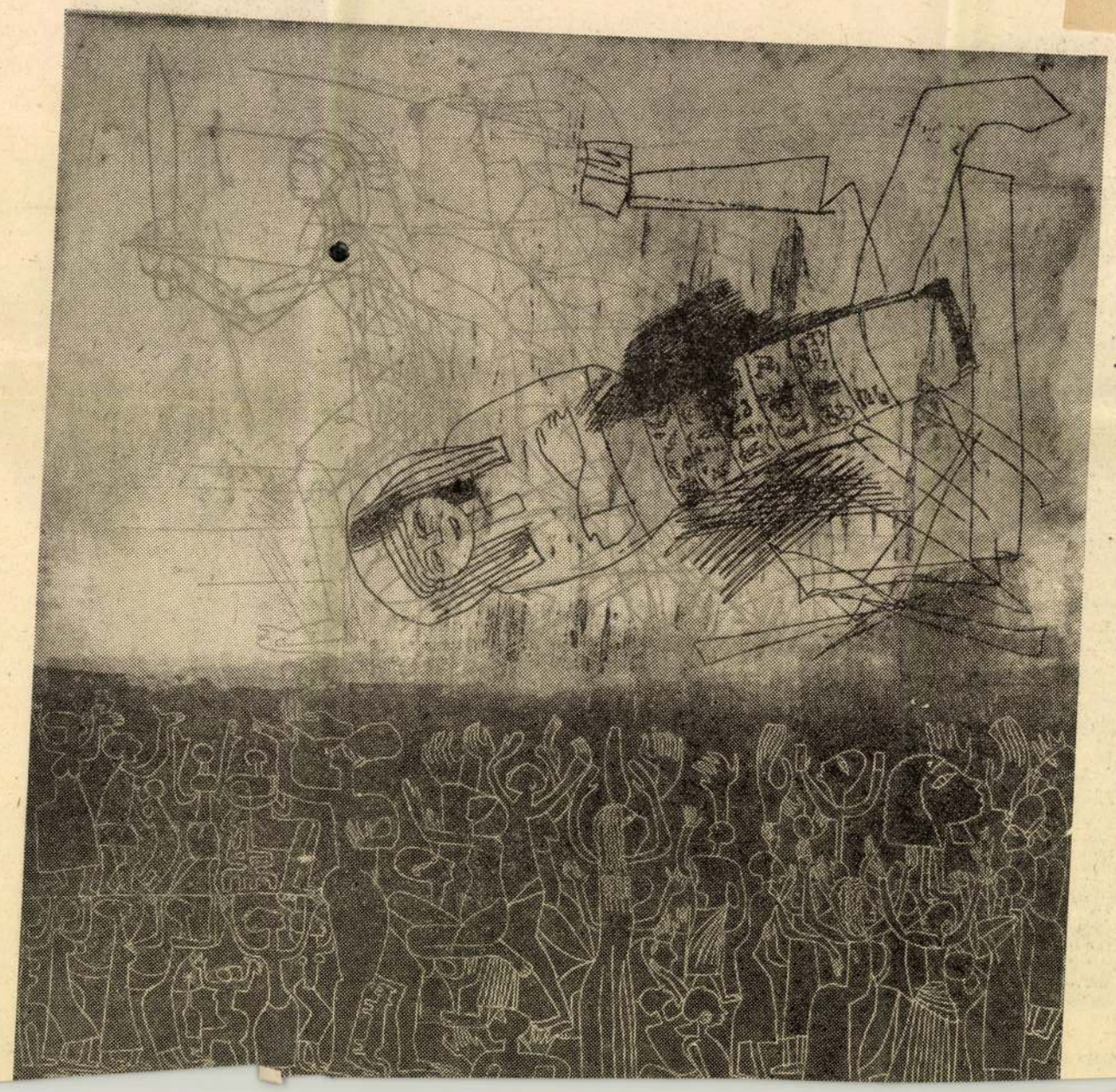

Ladányi Mihály vers

Kohós

Kohószag úszik izzadt
bódul tőle a nyomorék
Bankreklám ragyog rá
Most megy a gond éjj

Albérlőként tengődüni
öröklakásra vágyunk,
Horpadt lavórként úsz
gyárfüst pereg a sóvá

Napon

Naponta elsétálok
a ketre
ahol a rács mögött is
én vag
ahol életem árán inge
ezt a kedélybeteg, ria
megdobálom a reggel
magános esteket döfö
a pofájába, mialatt
egyre v
hátha üvölteni kezd, é
kihallatszik a közönyö
valami emberi hang.

Virág

Virágillatú fiatal has
elémtartod, mint egy
hogy tőled-részeg cs
odadobáljam: költő-p
Melled csészéje is az
hogy ámulatom méz

Hogy aztán két napi
ne engedj közeledbe

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Lukovszky László

1967 JAN 15.

1021

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RÉZKARCA.

Hírek

1967. január 15, vasárnap

A nap kelte 7.28, nyugta 16.19 órakor.
A hold kelte 10.07, nyugta 21.17 órakor.
Névnap: Lóránt.

1967. január 16, hétfő

A nap kelte 7.28, nyugta 16.21 órakor.
A hold kelte 10.22, nyugta 22.22 órakor.
Névnap: Gusztáv.

10 éve, 1957. január 16-án halt meg, 90 éves korában Arturo Toscanini, a zenetörténet egyik legnagyobb karmestere. A pármai konzervatórium elvégzése után néhány évig operai zenekarban volt csellista. Dirigensi pályafutása 1886-ban kezdődött Rio de Janeiróban. Beugrott a kifütyült karmester helyére, és a 19 éves csellista a közönség tomboló lelkesedésétől kísérve emlékezetből végigvezényelte az Aidát. Ezen a nyáron még 18 operát vezényelt — emlékezetből. Memóriája mesébe illő volt. Egy-két nap alatt megtanult egy operát. Erős rövidlátása miatt partitúra nélkül, fejből kellett vezényelnie. A milanoi Scala karmestere, majd igazgatója lett. Később a new-yorki Metropolitan, a new-yorki, utóbb a philadelphiai filharmonikusok karmestere volt, sokszor vezényelte a bayreuthi és salzburgi ünnepi játékokat. Hangversenydobogókról, operaházakból, a rádiókból, a hanglemezek millióiról a világ minden zugában ismerték művészetét. Budapesten 1937-ben vezényelt. A zeneirodalom számos remekművét ő tette ismertté és népszerűvé. Bátor antifasisztaként szembeszegült Mussolinivel, s bár imádta hazáját, mégis kivándorolt. Csak a fasizmus bukása után tért ismét haza. Halála előtt két évvel, 88 éves korában mondott búcsút a karmesteri pálcának.

— **KIGYÚLLADT** egy kéteméletes ház az ohioi Cleveland-ban. Négy gyermek a lángok között lelte halálát. Hatan égési sebeket kaptak.

— **LEFÜLELTÉK** ausztráliai, amerikai és angol együttműködéssel egy rendkívül veszélyes kábítószercsempészbanda hét vezétőjét. A csoport tíz hónap alatt ötmillió dollár értékű kábítószert juttatott be az Egyesült Államokba a Távol-Keletről. Tevékenységük négy kontinensre terjedt ki.

— **JÓL DOLGOZOTT** 1966-ban a Nyékládháza és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet. A bolthálózat 4,2 millióval teljesítette túl évi forgalmi tervét. Az elért nyereség csaknem 400 ezer forinttal több a tervezettnél. Több, mint száz új tagot vettek fel a földművesszövetkezetbe.

— *TALAJJAVÍTÁSI kísérletek. Az Igrici Petőfi Tsz-ben több mint 40 holdat homokos talajon kísérleteznek talajjavítással. Helyi tőzeg és mészkőpor keverékéből külön-*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1967 JAN 29

1021

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RÉZKARCA.

SZÍNHÁZ

29. vasárnap. HARC A SZALAMANDRÁKKAL. Bérletszünet. Délután 3 órakor.

HARC A SZALAMANDRÁKKAL. Látványos esték. Szigligeti bérlet. Este fél 8 órakor.

30. hétfő. Miskolci Szimfonikus Zenekar hangversenye. Este fél 8 órakor.

31. kedd. HARC A SZALAMANDRÁKKAL. Ifjúsági előadás. Gárdonyi bérlet. Este fél 6 órakor.

1. szerda. HARC A SZALAMANDRÁKKAL. Látványos esték. Lehár bérlet. Este 7 órakor.

2. csütörtök. AZ ESERNYÖS KIRÁLY. Bérletszünet. Este 7 órakor.

3. péntek. RÓMAI KARNEVÁL. Bérletszünet. Bemutató előadás. Este 7 órakor.

4. szombat. RÓMAI KARNEVÁL. Ifjúsági előadás. Petőfi bérlet. Délután 3 órakor.

RÓMAI KARNEVÁL. Színházbarátok 7 estje. Csehov bérlet. Este fél 8 órakor.

5. vasárnap. AZ ESERNYÖS KIRÁLY. Bérletszünet. Délután 3 órakor.

AZ ESERNYÖS KIRÁLY. Bérletszünet. Este fél 8 órakor.

A Magyar Rádió miskolci stúdiójának műsora

(A 188 méteres hullámhosszon 18—19 óráig.)

Vasárnap:

Egy óra a „hobby" birodalmában... riportműsor.
A sportrovat jelenti.

Hétfő:

A hét első napján.
Vita a vezetésről.
Klub-foglalkozások falusiaknak.
Népi kórusmuzsika.
Iskola, család, társadalom: szokás lebontás és szokás alakítás.
Megyei sporteredmények.
Slágerkoktél.

F

Tolnai Lajos

130 évvel ezelőtt született a költő, író, szerkesztő, aki a XIX. század végi magyar prózairodalom egyik jelentős képviselője.

VIZSZINTES: 1. Tolnai Lajos 1885-ben megjelent regénye. 13. Rosszul másolt. 14. Megtiltja az eladást. 16. „Az" omladék-e? 18. Égtáj. 20. Kimondott mássalhangzó. 22. Ebben a regényében Tolnai a beáramló idegen tőke pusztító hatását mutatja be. 24. Mássalhangzó kimondva. 25. Védő (—'). 27. Textilanyagot kikészítettem. 28. Szabad töltéssel bíró atom. 29. Nem göröngyös. 31. A mozdony igéje is lehet. 32. Becézett női név. 33. Öregember. 35. NEK-párja. 36. Rámutatva — arra van szüksége. 37. Folyadék. 38. ... poetica. 40. Ausztráliai futómadár. 41. Szovjet repülőgép-típus. 42. Népszerű táncdalénekesnő keresztneve. 43. Viharos szél az Adriai-tenger északi részén. 45. Irodalmi műfaj (—') 47. Fát nemesít. 50. Női név (—'). 52. Angol — főnök. 53. Moszatok. 55. Folyó Ausztriában. 56. Kártyalap. 57. Illeték (—'). 58. R. É. P. 60. Edény. 61. Részvénytársaság — röviden. 62. Szatirikus műve az arisztokrácia lezülléséről. 65. M. E. 66. Jegyzed 67. Időszakok, korok. 69. Kettősbetű. 70. Ez a regénye egy bevándorolt cseh-morva legény meggazdagodásáról szól.

FÜGGŐLEGES: 2. P. E. 3. Település az Ohotszki-tenger partján. 4. Húros, pengetős hangszer. 5. Régen ilyen cím is volt (—'). 6. Ilyen az egyik szerszámgépen átvágott anyag. 7. A zenében az E-hang. 8. Kedvel. 9. Edényem. 10. Vérszállító „pályái". 11. Német — piros. 12. Félig kártyajáték (!)

GYERME

Milyen a jó tégla?

A tégla alakja és nagysága is megváltozott manapság. Egyre gyakrabban láthattok a réginél nagyobb méretű tég-

nemcsak könnyebben lehet a épülő házakra felvinni, hanen ugyanolyan szélességű alapr több emeletet is rakhatnal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszki László

1967 FEB 5

1021

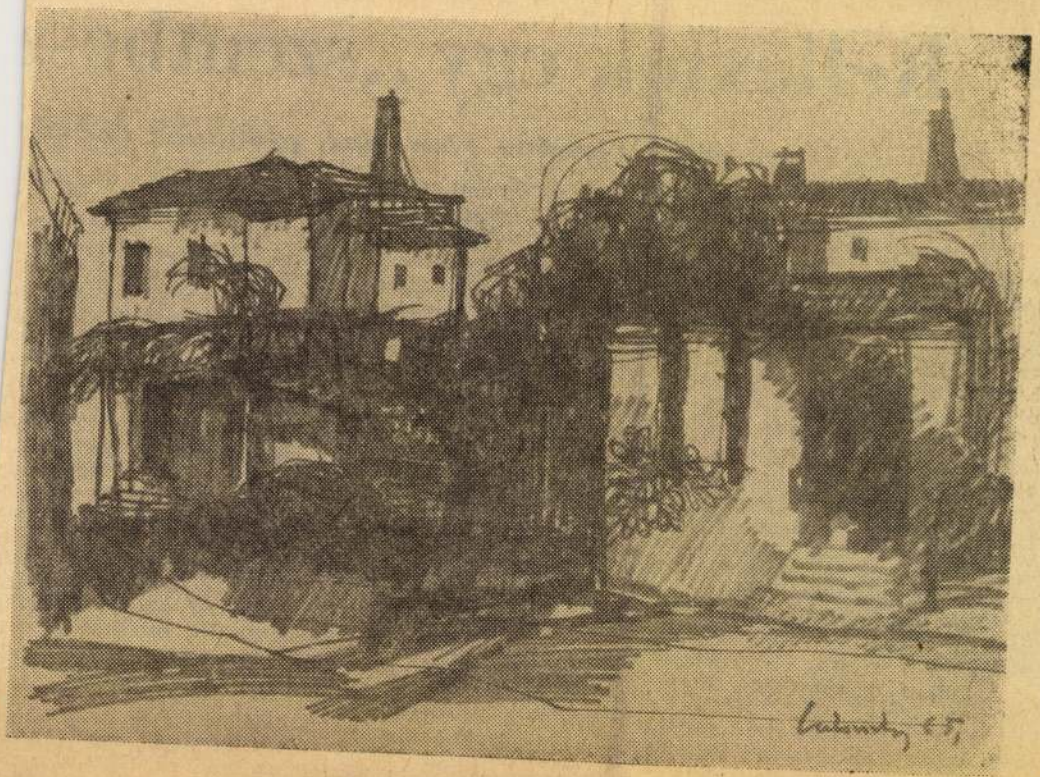

Lukovszky László rajza

Reflexiók egy „szentbesz

Irta: Ezsöl Tivadar róm. kat. plébános (Füzér

Az Egyesült Államok titkos diplomatáinak galériájában az elmúlt évtizedekben a háborús időkben mindig előtűnik diszkrét megvilágításban Spellman bíboros-érseknek, az USA haderői tábori püspökének jenki jellemiségű portréja. A jelentéktelen külsejű főpap rendkívüli agresszivitással, a született jenkik fanatizmusával támogatja a mindenkori Fehér Ház gazdáinak háborús és népellenes, fajüldöző és kizsákmányoló politikáját. Ahol a kardinális nem ér célt sima diplomáciai „titkos nagykövet" minőségében, ott egyházfejedelmi méltóságával él vissza — főként a katolikus országokban. Ha így sem sikerül kitűzött célját elérnie, a született bankár legbiztosabb eszközéhez, a legbiztosabb tolvajkulcshoz fordul, amely minden zárat megnyit — a dollármilliókhoz.

vívjátok a győzelmet! Határozott meggyőződésem, hogy minden más megoldás, mint a győzelem, elképzelhetetlen." Ezeknél a mondatoknál minden józan emberben felmerül a kérdés, hogyan lehetséges az, hogy ezekben az órákban, a katolikus egyház legfőbb pásztora, VI. Pál pápa Firenzében és Rómában teljes hivatali és erkölcsi tekintélyével a harci cselekmények beszüntetését követeli 507 millió hívő katolikus és minden becsületes és békeszerető ember nevében? Vajon a bíboros nem tudna XXIII. János pápa béketörekvéseiről, VI. Pál pápa ENSZ-ben mondott beszédéről, számos nyilatkozatáról a vietnami kérdésben, diplomáciai erőfeszítéseiről, a világ legtöbb püspökének és papságának hasonló tevékenységéről? Spellman nem ismerné a II. Vatikáni Zsinat határozatait a béke és háború ügyében? Nem ismerné több

amelyet karácsony másodnapján Spellmanhoz intézett Martin bíboros, roueni érsek sajtónyilatkozatát, Urbani bíborosnak, az olasz püspöki kar elnökének megbélyegző szavait, akik néhány óra múlva minősíthetetlen felelőtlenségnek bélyegezték Spellman beszédét, és erélyesen figyelmeztették őt a kereszténység szellemével teljesen ellentétes magatartására. A sajtóban a La Croix, a Temoignage Chréthen, az olasz Avenire d'Italia, a svájci Weltwoche, a bécsi Presse fűz elítélő és éles kritikát Spellman megnyilatkozásaival kapcsolatban. A legutolsó hetekben majdnem minden katolikus és nem katolikus sajtóorgánum hosszú cikket közölt a bíboros háborús úszításáról! New Yorkban tüntetések voltak, még az érseki székesegyházba is behatoltak, ami az USA-ban még soha sem volt.

Jogosan merül fel a kérdés mindenkiben,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK
1967 MÁR. 11

Lukovszky László
1921

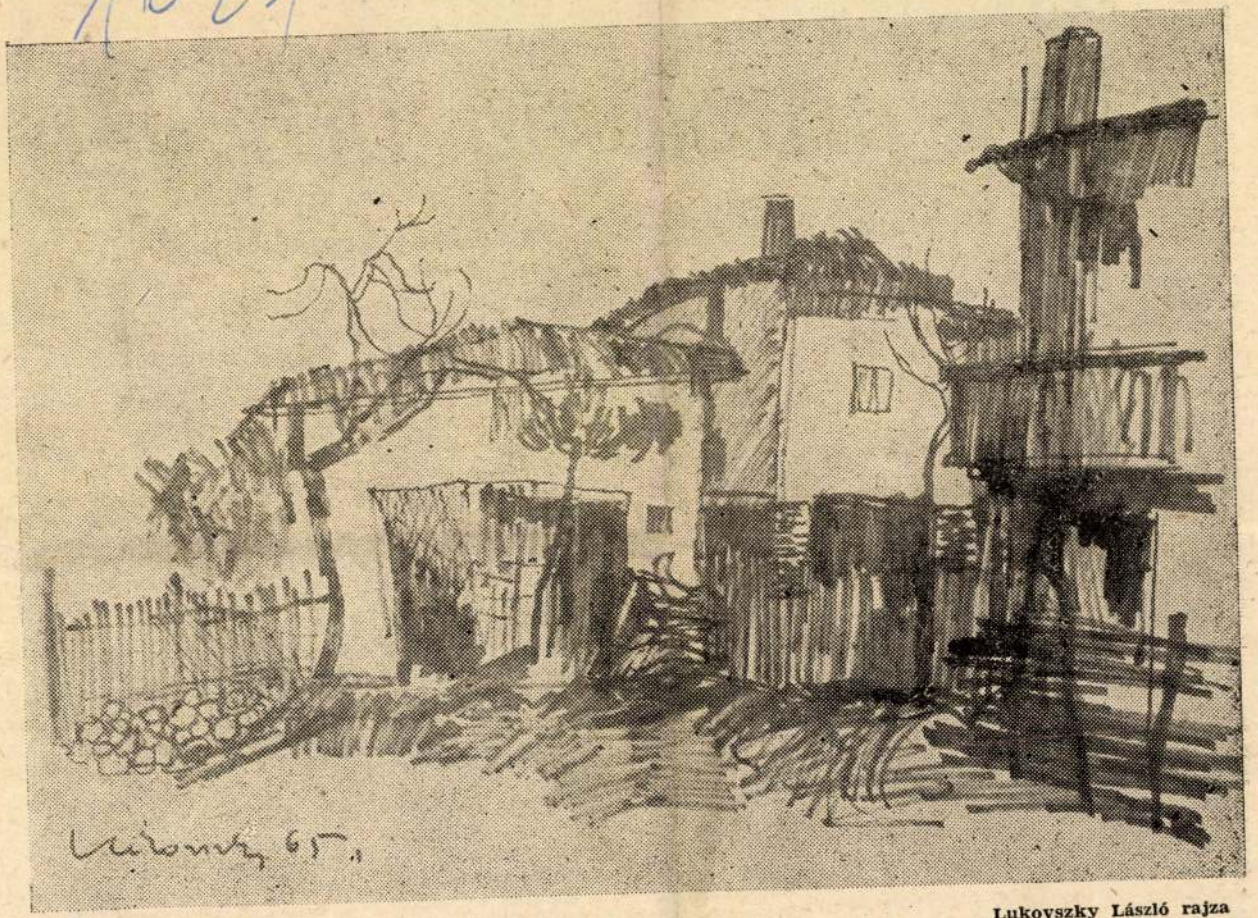

Bulgáriai táj

Lukovszky László rajza

Kristó Nagy István

Egy antológia ürügyén

(A magyar valóság versei. Válogatta: Csanádi Imre)

Csanádi Imre antológiája nem *egy* a különféle versgyűjtemények közül, hanem eléggé sajátos, szinte önkényesnek ható válogatás. Eltér mindenféle sablontól, s mégis, vagy talán épp ezért, úgy hisszük, igazi gazdagodása irodalmi köztudatunknak. Válogatásában ugyanis nem pusztán a költői, esztétikai érték volt meghatározó, hanem hogy azok a versek gyűljenek össze, melyek a múlt magyar életét legbeszédesebben, leggazdagabban megmutatják, tehát nem annyira az egyéni érzelmek, mint inkább a közösségi gondok, munka, fáradozás, öröm és bánat, — egyszóval életforma tükröződései. — Olcsó dolog volna azzal érvelni, hogy mily erős még mindig a polgári esztétika hatása, mely hajlamos arra, hogy a művet „önmagában", társadalmi összefüggéseiből kiszakítva szemlélje és értékelje, nem is szólva arról, hogy mennyire eltúlozza a költői egyéniség, szubjektum szerepét, a személyiség önkifejtésének, kifejezésének jelentőségét, az „új" fölfedezésének fontosságát. Nemcsak erről van szó — még csak arról sem, hogy a kifejezésmód igényessége, a szépség, a megformálás tökélye mennyi-

rebélyes, sőt ígéretes mai költői körnek is nemes múlttal történő méltó igazolása.

Ez azonban még nem tenné igazán értékké, sőt, épp múlt és jelen ilyenféle kapcsolódása vissza is üthetne — mindkét felé. Azt mondhatná valaki: épp ez a baj — a „tiszta költőiségen" kívüli tényezők szerepe, múltban és jelenben egyaránt. *A magyar valóság versei*-nek számos, eddig ismeretlen darabja épp ezért maradt ki költői köztudatunkból, s ha ezzel mai törekvéseket akarnánk erősíteni — azokat is csak diszkreditáljuk vele. Ám úgy hiszem, mégsincs más megoldás, mint vállalni a költészetnek ezt az *egyik* lehetséges, és minden bizonnyal *örök* lehetőségét: a közvetlen valóságtükrözését, a közéletiségét, a közösségi élményét. Különben is: a költészetet, mindinkább érzelmi-emocionális, szubjektív és elvont tartalmak, valamint formai tökély alapján megítélő későbbi esztétikai normák visszavetítése a múltak költészetére — végzetes perspektivikus hiba! Történetietlen, antidialektikus eljárás ez — mégis mindegyre elkövetjük. Ezzel

séggel. A „szép"-nek, mégpedig annak a szépnek, amit a múlt század közepén tartottak szépnek, szinte kizárólagos mértékül való megállapítása, s ehhez még bizonyos társadalmi elfogultságok is — elég voltak ahhoz, hogy mindaz, amit a megelőző idők alkotásaiból parlaginak, primitívnek, parasztosnak, provinciálisnak éreztek: kiszoruljon ebből a reprezentatív és valóban mértékké lett antológiából, mely túlságosan is jól sikerült, s annyira megfelelt az akkori úri osztály, az irodalmi közvélemény „elvárásainak", hogy szinte kizárólagos lett. Annál is inkább ez lett az *egyetlen* antológia, a standard mű, mert az egész irodalomtörténeti, kritikai ízlés ugyanezen szemléletnek felelt meg még Toldi után is, Gyulain és Négyessyn át Voinovichig...

A tizenkilencedik századi ízlésnormáknak az előző századokra visszavetítése azt eredményezte, hogy e korokból kitűnő tehetségek tűntek el a süllyesztőben, mert Toldi és követői a „zseniken" kívül csak az európai iskolák szolgai követőit voltak hajlandók akceptálni. Ismétlem:

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 DEC 1
Napjaink

1021

Lukovszky László rajza

tek a tájból.

Kézenfekvő, mégis váratlan a válasznak ez a része. Valaha a Képzőművészeti Főiskola fiataljai költözgettek Miskolcra nyaranta, hogy fessék a tájat. De egy fiataltól manapság kissé meglepő, hogy tájképeket akarjon programszerűen festeni.

— Nem is erről van szó. A motívum — keret ahhoz, hogy megvalósítsam benne az elképzeléseimet. És a miskolci táj bőven kínál erre lehetőséget. Egyébként sem vagyok tájképfestő. A csendéletet legalább annyira kedvelem. De a legérdekesebb számomra az emberábrázolás.

— Volt egy időszakom, amikor eljutottam egészen az elvont formadés teoriája — úgy l utcába jutott.

Felfoghatom ezt mű ként is?

— Igen. Én mindenl látok lehetőséget, ha tudással párosul. Az azonban a természethe úgy tetszik, röghöz kötött vagyok. Szükségem van arra, hogy kontaktusban legyek a természettel, de nem imitatív formában.

— A lényeges szempont: a kvalitás. A képtákolást nem szeretem. Akár ábrázoló, akár nonfiguratív a festő, mesterségbeli tudás nélkül hitelét veszti.

— Láthatnánk valamit újabb munkáidból?

Dezső József festménye

kompozíciók és egy újabb tájk változatos ritmikájú facsoportok.

Némelyik képén feltűnően érc különös texturájú foltok figyelhe meg. Újfajta technika?

— Hát nem egészen. Ilyesmit I ni Tiziánnál, Rouaultnál is.

A nagyokról eszembe jut egy szá ványos kérdés. Kik a kedvenc f tőid?

— Sok van. Hosszú ideig elsős ban Cèzanne érdekelt, de Van (ghot jobban szeretem. A magyar közül Egry és Nagy István áll kö hozzám. De csak szemléletileg, m nem festek „egryesen".

— Hogy érzed magad Miskolco

— Igaz, hogy csak két hónap élek itt, a benyomásaim elég vegy sek. Úgy látom, hogy a párt és tanács szívén viseli a művész ügyeit, azonban a Területi Szervez életét kissé enerváltnak tartom. kollégák részéről sok a panasz, sé lem és nem tapasztalom, hogy a T rületi Szervezet kellő intenzitáss foglalkoznék megoldásukkal.

— Talán nem elég rendszeres szervezeti élet. Mintha a művésze nagyon visszahúzódnának műterm ikbe. Pesten más légkörhöz voltar szokva.

Terveid?

— Sokat kísérletezni, sokat feste ni. Az önálló kiállítással még vár nék. A miskolci, északmagyarország közönség előtt talán így sem vagyok egészen ismeretlen, hiszen az országos kiállítások révén Miskolcon is szerepeltem. A decemberben nyíló kiállításon is lesznek képeim.

ZIRCZ PÉTER

Lopakodó prédikátorok

— Baráth Lajos novelláskötetéről —

Elképzelem, amint az előtérben látványosan és zajosan vitatkoznak a szakemberek az irodalomról, Baráth Lajos pedig csendesen ül hátul és mosolyog magában. Megteheti, hi-

mindannyian a sajátunknak éreznénk a felismerést. Valahogy így követi el novelláiban a kegyes csalást.

Hányszor, de hányszor vol-

írói munka során birtokba vett nemesebb életanyagot. Kezdetleges fokon az élmények nagy része köddé válik, vagy éppenséggel nem is tu-

mai pedantéria is lentumoknál kön rődik az ember, l derneskedő sl próbálják előügye hetség illúzióját. volt, lesz is, ám bedőlni neki. Ha v e század különbö tait, szinte legázo a harsány sarlatá mázott siserehada tesszük ezeket a f a sarlatánok vissz

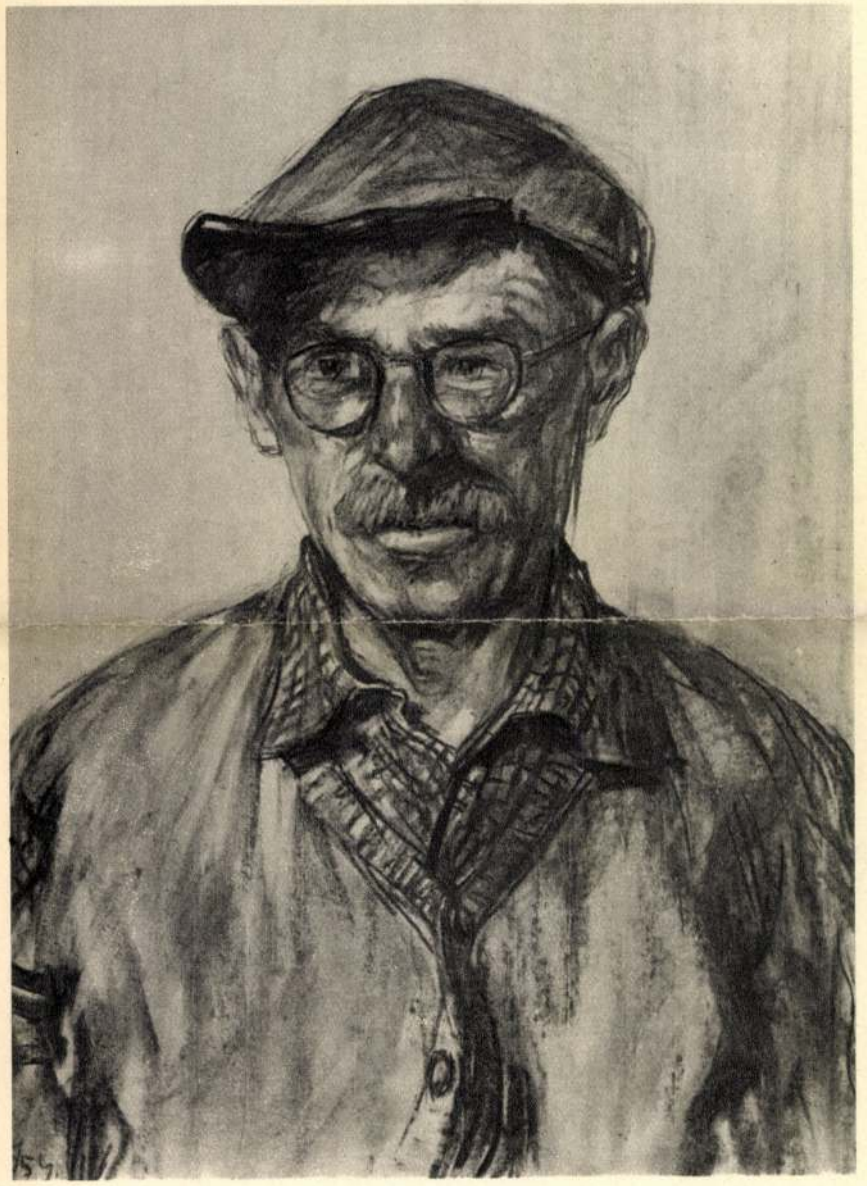

Lukovszky László: Fej

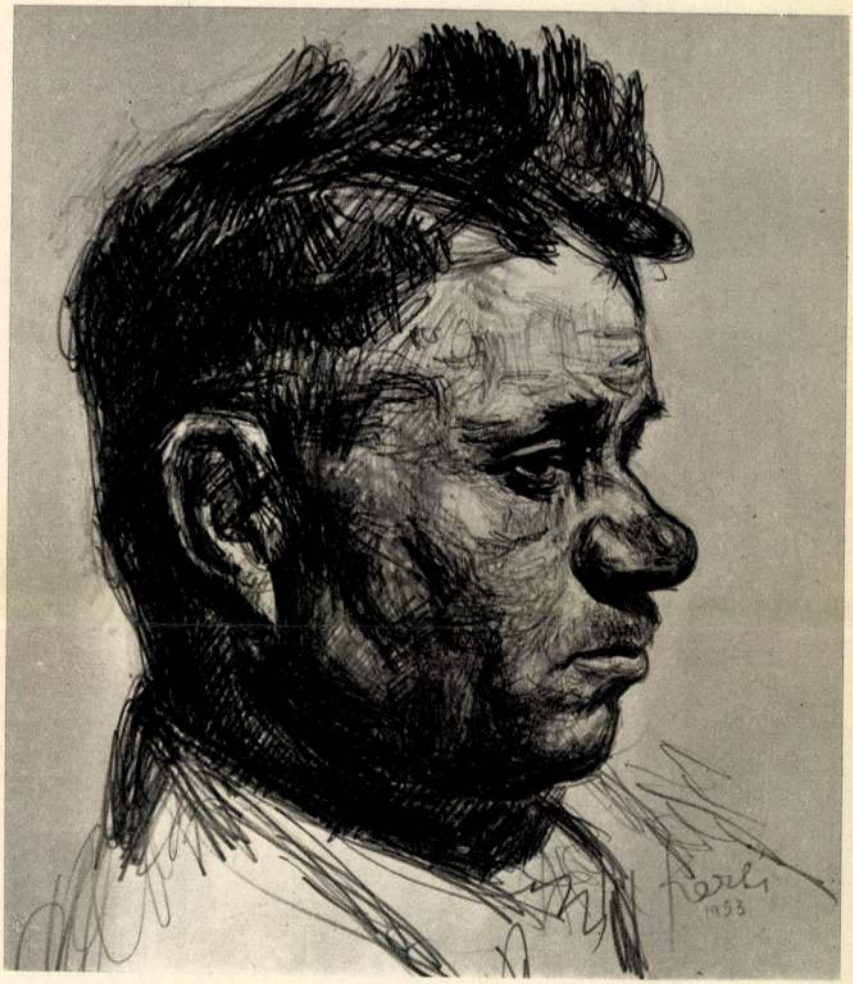

Kerti Károly: Munkásfej

Lukovszky László

A FŐVÁROSI KÉPTÁR
FÉNYES ADOLF TERME
VII., RÁKÓCZI-ÚT 30., FÉLEMELET

duplum dobozból

MISKOLCI FESTŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA

1952 október 11-től november 1-ig

Felelős kiadó: Végvári Lajos
3365 — Kelet-nyomda

A MISKOLCI KÉPZŐMŰVÉSZETI MUNKACSOPORT KIÁLLÍTÁSA

Még néhány évvel ezelőtt vidéki képzőművészeti életről alig lehetett beszélni. A mult rendszer úgyszólván semmit sem tett a vidéki képzőművészeti élet fellendítéséért, ez nem is állt érdekében, de anyagi fedezetet sem tudott volna biztosítani, hiszen a pesti művészek nagy része is nyomorgott. Erkölcsi és anyagi támogatás hijján tehát vidéki tehetségeink nagy része elkallódott.

A Magyar Népköztársaság kultúrpolitikája gyökeresen különbözik ettől a nemtörődöm, sőt a művészettel szemben ellenséges magatartástól. Kultú politikai szerveink nemcsak arra törekszenek, hogy biztosítsák az alkotóművészek széles rétegének a gondtalan munkához szükséges megélhetési lehetőségeket, hanem szüntelenül fáradoznak eddig rejtett tehetségek felkutatásában. A vidék képzőművészeti életét megkülönböztetett gonddal és szeretettel figyeli, folyamatos munkával egymásután emelik napfényre az ismeretlenségből lappangó tehetségeinket. A fejlődésben nagy szerepet játszik a Magyar Képző és Iparművészek Szövetsége, amely a vidéki munkacsoportok kialakításával lehetővé tette a vidéki képzőművészek szervezett munkáját, elősegítve a szakmai és az elméleti önképzést. A Szövetség tömegkultúrális szerve állandó konzultációkkal, vidéki kiállítások szervezése, szakmai ankétek rendezése útján egyre elmélyültebben foglalkozik a vidéki munkacsoportokkal. A Szövetség tömegkultúrális bizottsága fontos feladatának tartja, hogy a főváros dolgozói is megismerhessék a vidéki művészek munkásságát, ezért tervbe vette, hogy sorozatosan bemutatkozó kiállításokat rendez az egyes vidéki munkacsoportok válogatott anyagából.

Elsőként a miskolci képzőművészek munkacsoportja jelentkezik a budapesti tárlatlátogató közönség előtt. Elmondható, hogy ez a munkacsoport rövid két év alatt a legjobb vidéki munkacsoport, a szolnoki mellé küzdötte fel magát. Pedig ez az életképes munkacsoport nem dicsekedhet nagyszerű képzőművészeti előzményekkel. Miskolcon ugyan valaha művésztelep is volt, de ez nem játszott szerepet az országos képzőművészeti életben. A rohamosan fejlődő miskolci képzőművészek a jó munkájáért kitüntetett Csabai Kálmán festőművész vezetésével sokat haladtak az igényesebb képzőművészeti ábrázolás megvalósítása felé. Nem véletlen, hogy ketten, Csabai Kálmán és Lukovszky László a Munkácsy-díj kitüntetettjei s az eddigi eredmények és munkamódszer láttán az sem tekinthető valami rendkívüli dolognak, hogy egy mozdonyvezetőből, Ficzere Lászlóból olyan festőt tudtak az ottani munkacsoport tagjai nevelni, aki rövid idő alatt elérte nagy évi állami kiállításaink átlagos nivóját.

A miskolci képzőművészek anyaga, ha minőségében még nem is egyöntetű, határozott fejlődésről tanuskodik. Ezek a festők nagyrészt megszabadultak a vidéki festészetre különösen jellemző kispolgári csökevényektől, a hamis idilltől és a megejtően csalóka szinek érzelgősségétől. Mint az anyag bizonyítja, mindnyájan napjaink valóságának megragadására törekszenek; legfontosabb feladatuknak tartják, hogy az ötéves tervben szépülő városuk megváltozott életét, újtipusú embereit és tájait rögzítsék meg. Ugy vélem, hogy törekvéseik őszintesége és becsületessége megérdemli, hogy a budapesti dolgozók és képzőművészek egyaránt szeretettel foglalkozzanak a kiállítás anyagával és hozzászólásaikkal, biráló megjegyzéseikkel, érdemeik elismerésével a további fejlődést hathatósan elősegítsék.

Végvári Lajos

Festmények.

Csabai Kálmán: Loy Árpád Kossuth-díjas sztahanovista frontmester.
Csabai Kálmán: Aluljáró és kettősvágány építése.
Csabai Kálmán: Vadvirágok.
Ficzere László: Tanulmányfej.
Imreh Zsigmond: Út a szőllőbe.
Imreh Zsigmond: A békeváros építkezése.
Kunt Ernő: Hóolvadás Sárospatakon.
Lukovszky László: A Sajó völgye (Békeváros építkezés)
Lukovszky László: Színvázlat a „Sajó völgye — Békeváros építkezéséhez".
Lukovszky László: Festik a távvezetéket (Békeváros építkezés).
Mikó István: Próbavétel.
Nagymengyi András: Kohó.
Tenkács Tibor: Bodrogi táj.

Grafika.

Csabai Kálmán: Tavaszi eső
Klaudinyi László: Így épült a diósgyőri nagykohó.
Lukovszky László: Réselőgép üzembeállítása.
Lukovszky László: A Kazinczbarcikai bányában Donbasz-kombájnt szerelnek.
Seres János: Kapálók a csemetekertben.
Seres János: Hajógyári munkás.

Lukovszky László

festő gyűjt. kiáll.
lakóhelyen Sajószent-
péteren
1957. szept.

Szabad Művészet

1957. 10. sz.
Külső borítók

KIR. MAGY. EGYETEMI NYOMDA
BUDAPEST VIII, MÚZEUM-KÖRÚT 6
TELEFON: 46-1-45

3 PLD.

miniszteri osztálytanácsos.

A kiadvány hiteléül:

Füredi

miniszteri s.hiv.igazgató.

Luzsica Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZABAD FÖLD
1963 ÁPR. 7.

Luzsicza Lajos és Gádor Emil kiállítása Izsákon

1021

(Tudósítónktól)

Három izsáki férfi áll az *„Almaszüret"* című festmény előtt. Suttognak. Az egyik: *„Hallod, ez nagyon szép kép"*. A másik: *„Ugyan mibe kerülhet"*. A harmadik: *„Tudjátok hol készült? Nézzétek ezt a házat, rögtön felismeritek a tájat"*.

Az izsáki kultúrotthon termében lestük el a párbeszédet, ahol a napokban nyílt meg *Luzsicza Lajos* és *Gádor Emil* festőművészek kiállítása. Mindketten huzamosabb időt töltöttek Bács-Kiskun megyében, megfigyelték a tájat, az embereket, s élményük szebbnél szebb festmények formájában elevenedett meg. Mindezeket most kiállításon mutatták be.

Hosszasan álldogálok egy-egy alkotásnál, s gyönyörködöm a színekben. Luzsicza a sárga-kék színeknek a mestere. A *„Hazafelé"* című képen például az ég sötét-komor színét a tanyák, a sárgán kígyózó utak, mint üde színfoltok bontják fel. Hasonló színellentét érezhető más képén is. A sötét színek feszültségét, a vidám és élénk ecsetvonások bontják fel.

Mindkét művész kiállításán érezhető, hogy a falun töltött idő meghozta a kívánt hatást. Mindketten a parasztemberek hétköznapjait festették meg. Ezért is aratott nagy sikert a bemutató.

Mentegetőzik, de még nyereg-
ben érzi magát. Máskor így ír:
„Még 37 család van Deren-
ken. Ha a Dadányi-féle ingat-
lant megszerezhetem a deren-
kiek áttelepítése — amelyre néz-
ve az én vállalkozásom előtt két
ízben is eljárás indult, de ered-
ményre nem vezetett — em-
berfeletti munkám eredménye-
képpen befejezhető lesz.."

A minisztériumban azonban
most már bizalmatlanabbak. A
Derenk kiürítésére vonatkozó
határidőt kerek egy esztendővel
kellett meghosszabítani, a 850
ezer pengőn túl költekezni már
nem akarnak, s annyit sejtenek,
hogy Pitlik jelentései nem egé-
szen felelnek meg a valóságnak.

Derenken mindössze 37 család
artózkodna? S újabb földek kel-
lenek, hogy azokat is elköltöztes-
sék? Meddig akar még elmenni
ez az ingatlanügynök?

*a t[illegible]ison, hanem a kör-
jegyzőt utasította megjelenés-
re, aki viszont az áttelepítés
ügyének előmozdítása érde-
kében semminemű közreműkö-
dést nem fejtett ki.*

Budapest, 1942. október 26."

A bizottság kiszállt, a jelentése
irattárba került, s Derenk körül
a csend még nyomasztóbb lett.

Olyan nyomasztó, mint ami-
lyen csak vihar előtt szokott len-
ni.

VIHAR ELŐTTI CSEND

Lila árnyékok nyújtózkodtak
Rozsnyó főterén, a késő délutáni

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

MAGYAR NEMZET

SZFP 29

A Borsod megyei képzőművészek grafikai tárlata szombaton nyílt meg a miskolci Szőnyi István kiállítási teremben. Tizennégy művész — közöttük Lukovszky László, Feledy Gyula, Vati József, Seres János, Kunt Ernő és Mazsaroff Miklós — 61 rézkarca, linóleum- és fametszete szerepel a kiállításon.

=

lékszik:

— Az ünnepi játékokat a firenzei Palazzo Pitti udvarán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1966 FEB 20

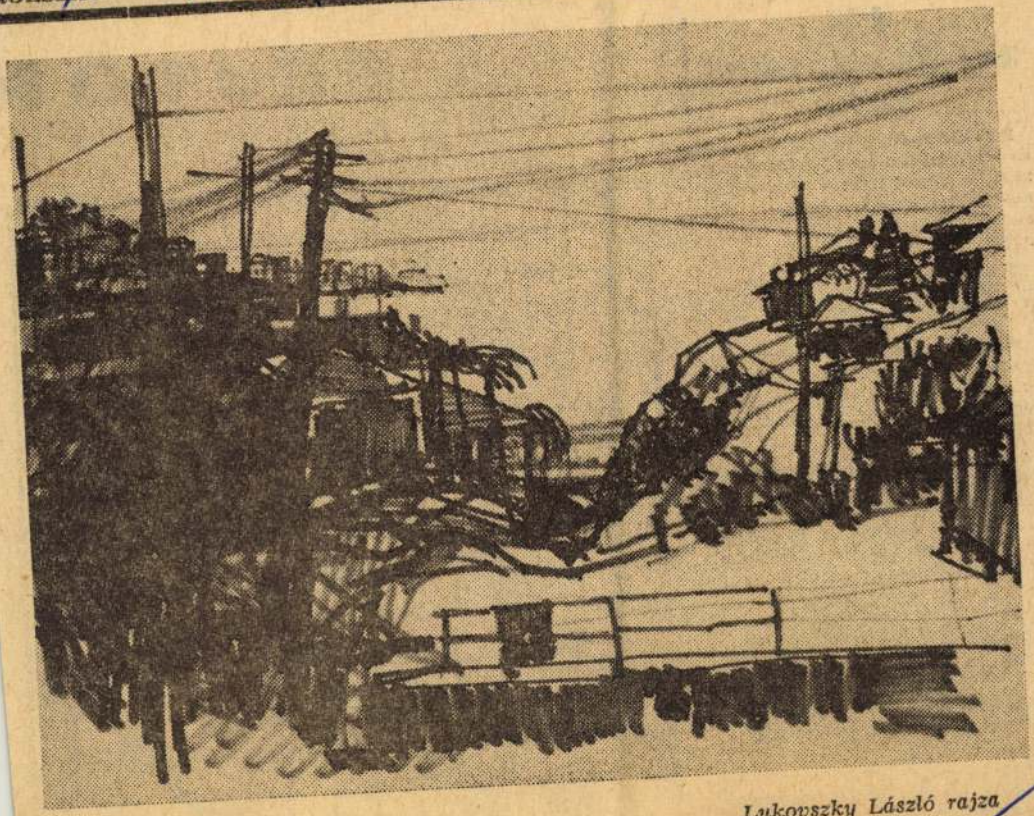

Lukovszky László rajza

A TIT miskolci Értelmiségi Klubjának programja

Február 21-én, 19,30 órai kezdettel az idegennyelvi szakosztály rendezésében német nyelvű klubest. A mai német irodalom címmel. Előadó: dr. Vid Józsefné, az idegennyelvi lektorátus vezetője.

23-án, 19,30 órakor az irodalmi szakosztály rendezésében előadás: A Nobel-díjas Solohov. Előadó: Gárdus János tanár.

24-én, 14 órakor közgazdasági szabadegyetemi előadás, Az ipar és a kereskedelem közös érdekeltségi rendszerének tapasztalatai címmel.

24-én, 19,30 órakor hanglemez-est: Beethoven VI. szimfóniája.

25-én, 14 órakor közgazdasági szabadegyetemi előadás, A gazdasági irányítás rendszerének változása a szocialista országokban címmel.

25-én, 19,30 órai kezdettel a jogi szakosztály rendezésében előadás, A kibernetika a jog szolgálatában címmel. Előadó: dr. Trócsányi László, a Jogtudományi Intézet tudományos munkatársa.

26-án, 18,30 órai kezdettel a Nehézipari Műszaki Egyetem kulturális bizottsága és a TIT városi szervezete közös rendezésében Németh László est. Közreműködnek: Némethy Ferenc, Várgha Irén, Sallós Gábor, Dobránszky Zoltán, Zoltán Sára színművészek. Az ész-

FEJTÖR

HEINE

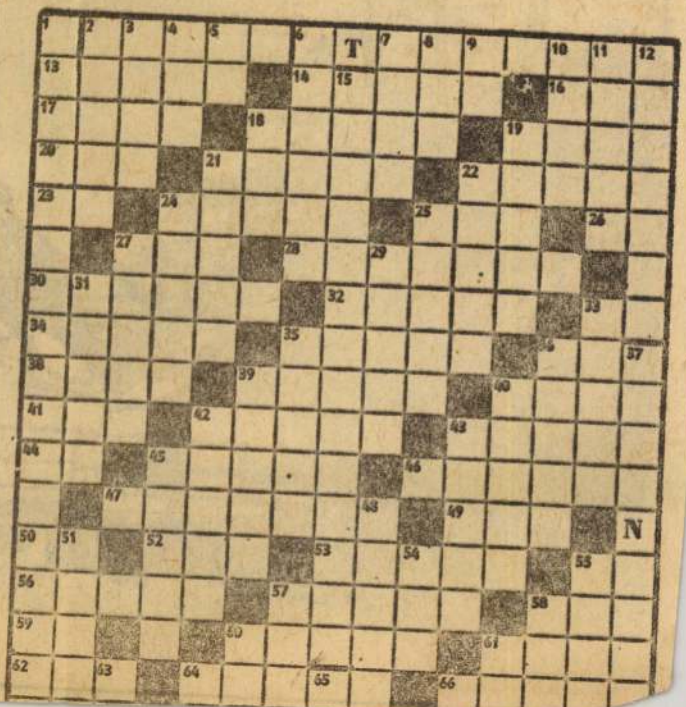

Lukovszky László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK

1966 MÁR 1

1021

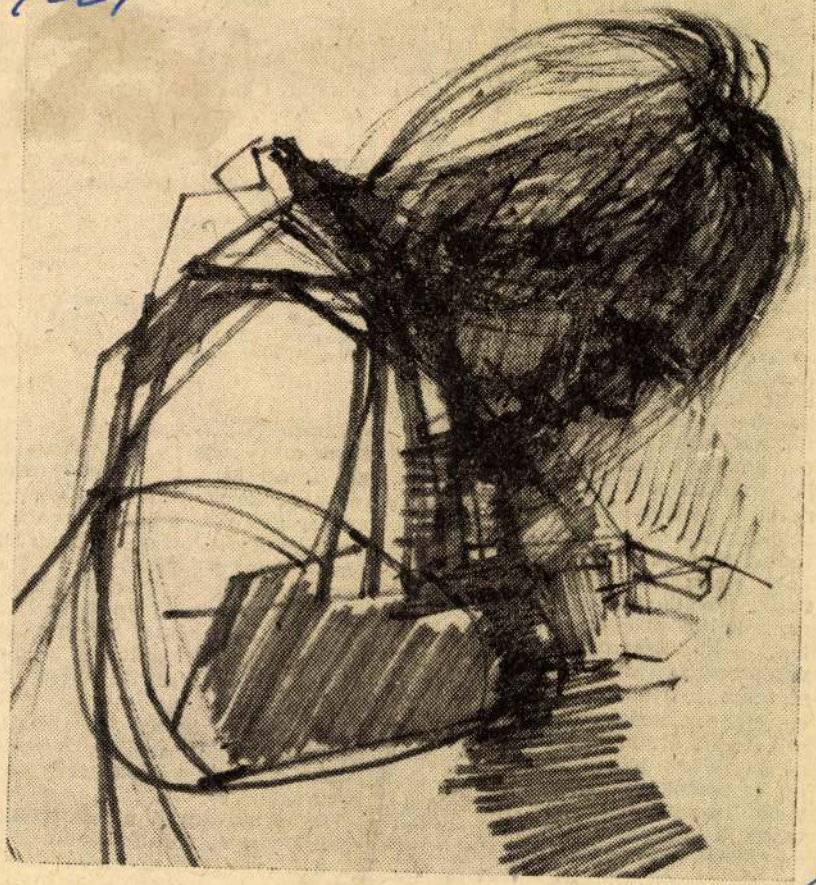

Lukovszky László rajza

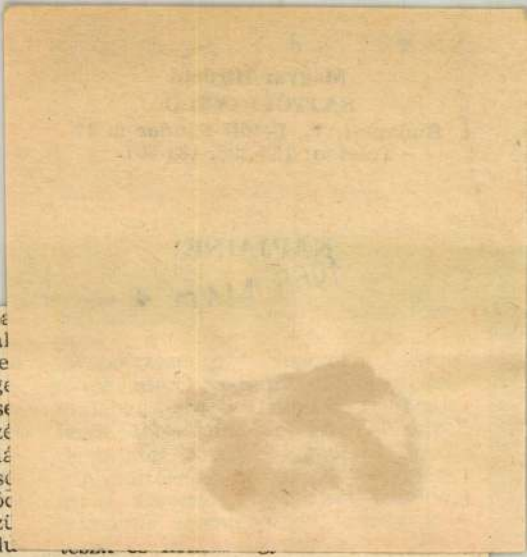

...ában az 1950-es évek ma-
sodik felét mégis fordulópontnak
robbanásnak tekinthetjük. Az ebbe
az időben jelentkező fiatal költőge-
neráció egy sereg kitűnő egyénisé-
get mutatott be, akik a kifejezé
frisseségével, a képzelet szárnyalá
sával ejtették ámulatba az olvasó
közönséget. Vonatkozik ez a valóc
debütáltakon — az 1930—35-ös szü
letésűeken — kívül a késve indu-
lókra is, akiket korábban nem en-
gedtek szóhoz jutni, mint *Miron Bialoszewski*, *Zbigniew Herbert*, *Tymoteusz Karpowicz*. A későbben indulók érett, kikristályosodott lírát teremtettek meg, szenvedélyesen és sajátos látószögből vizsgálták a valóságot. A már korábban is publikáló, kiábrándult, önmagukat, emberi-költői egyéniségüket kereső költők magáratalálása volt a harmadik ok, amiért a már megadott időszakot fordulópontnak kell tekintenünk. Valójában csak *Tadeusz Rózewicz*, (aki közvetlen a háború után indult pályáján) volt képes arra, hogy egész idő alatt, mind a mai napig következetesen valósítsa meg saját költői programját. Az a tény, hogy a költészet egyre szélesebb olvasótáborhoz juthatott el, megsokszorozta az ifjú költők elindulásának emocionális tartalmát.

A felmerült változásokat nemcsak az új nevek jelentették; az irodalmi csoportok hulláma is sok új értéket hozott magával. Az Írószövetség a korábbi időszakban minden megyében rendelkezett Ifjúsági Körrel. Bármennyire lelkes volt is létrejöttük, munkájuk nem tudott vonzóvá, hatékonnyá válni, s ez a körülmény szétesésükhöz vezetett. Az irodalmi (általában költői) cso-

Maradt még szappanom utánad
Mellyel szappanoztad a melled
A hajad szappanoztad a forrót
És orrod szappanoztad — az orrod.

Csókolom ezt a csúszós kövecskét
Zabálom ezt a csúszós kövecskét
Holnapra már nem is lesz elég
Istenem, elkezdődik az éhség.

(Az özvegy)

Lírája a disszonanciák és antitézisek művészete, a ma nyugtalanságát fejezi ki. A közönségesség, a megállapítások kiválogatásában idővel programszerűvé válik nála, melyet így foglal össze: „jobban szeretem a rútat, közelebb van a szavak vérkeringéséhez". Erre a programra alkották a latin *„turpis"* (csúf) szóból a *„turpizmus"* meghatározást. mely magába foglalta a kiemelkedőbb költőket, Bryllt, Grześczakot, Iredyńskit.

Az intellektuális beállítottságú Grochowiakkal szemben *Jerzy Harasymowicz* a szürrealizmus hatását mutatja.

Harasymowicz a mesék világához nyúlik vissza. Költői képeinek alapja a külvilág és az ember animista jellegű rokonítása. Ez a fajta, közelítés a primitív népek sajátsága. A fantasztikum színei, formái sok-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1966 JAN

NAPJAINK

Lukovszky László

1021

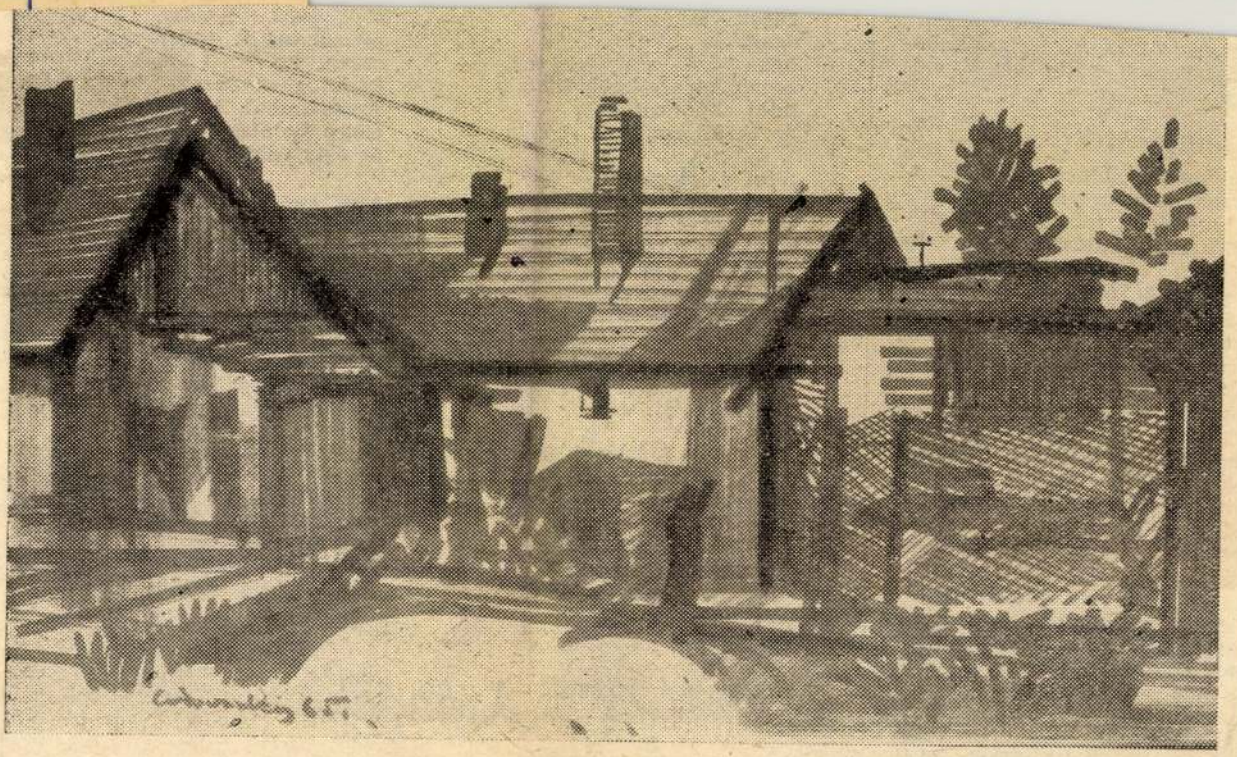

Lukovszky László rajza

példákat, a tanulságot a szállásonként szembetűnő különbségek mutatják.

Az ismeretterjesztés formái közül a munkásakadémiák tagozatai igérkeznek hatékonynak, számuk növekvő tendenciát mutat. A kötetlenebb előadások hatását növeli, ha egy előadó többször is találkozik hallgatóival. A fővárosban például korábban előadói munkaközösséget szerveztek egy szakma szállásaihoz. Így az előadó közelebbi kapcsolatba kerülhetett hallgatóival, az ismeretek továbbításával együtt nevelői feladatkört is elláthatott. A műveltség alapozásának és gazdagításának a munkásszállásokon is a könyvtár az egyik legfontosabb bázisa. A könyvtárak kihasználása ott jó, ahol független vagy tiszteletdíjas könyvtáros működik. Ezekben, például az építőknél, az olvasottság eléri az 50 százalékot.

Az utóbbi időben indokolatlanul kevesebb gondot fordítanak a színházi és más rendezvények közönségszervezésére. Más szakma is követhetné a Borsodi Szénbányászati Tröszt példáját. Szállásainak lakói közül 60-nak van színházi bérlete. A szakszervezeti bizottság jó kapcsolatban van a színházzal. A mű-

rugok vaskóróba,
ágaskodó
hóka tüzet megnyergelek,
a munkára rászögelem,
mint a patkót
az én kezem,

mint a kacsát
a satut meghápogtatom,
vonít, ugat itt minden
a harapós kalapácsoktól,
mint két kiskacsa,
fürdik a lábam
olajban: fekete tóban,

félországból jött
emberek esznek, horkannak,
rajzanak itt velem,
csikorog
szájukban igáslovak foga,
így mulatnak,
markukban
földet, vasat is szorítanak,
életükre
nem átkozódnak,
akácfák, dombok mögött

röpköd
pihenő
otthon
kétrét
szerszá
életre
az égi

ezek
nem is
ezeknek az embereknek
dereka fáradságból van,
belőlük él otthon
az isten is,
a tehén bemegy
éjjel az ágyukhoz
s testükből a pénzt
szívja, szívja,

nehéz tőlük a szívem,
csorog
értük hátamról a víz,
megöregszenek idő előtt,
holnap
elviszi őket egy
őszbe sikító vadlibacsőr.

Bényei József: *Ajándék*

Áldozataid elfogadtam,
éltem magamnak és magamban.
Nem kérdeztem, hogy te akartad?
Ez volt a te furcsa hatalmad,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉLET ÉS IRODALOM

1966 JAN 8

10211

Lukovszky László: Bányászok

Egyetlen rohammal nem könnyű birtokba venni mindazt, ami a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kis kiállítótermében Orosz János „itáliai utazásáról" látható: a közkedvelt szokástól eltérően nem földrajzi, hanem szellemi beszámoló ez; és nyelve azért olyan különösen nehéz, mert nem a látványról (mondjuk az olasz tájak és városok megejtő szépségéről, vagy a nyugati életforma könnyedén kipécézhető felületi groteszkjeiről) szól, hanem sokkal egyetemesebb és mélyebb „témáról": annak a hosszú, magányos meditációnak a gondjait közli, mely általában külországban keríti hatalmába az embert. És amelyben (fizikailag a hazától távol, de gondolatban-érzelemben annyira közel hozzá) szinte törvényszerűen számot kell vetnie mindennel: nemcsak egyéni értékrendjének egész szerkezetével és tartalmával, de egész eddigi életútjával és azzal is, mit tud majd hazahozni mindebből annak a közösségnek, amelyből vétetett.

Orosz János gazdag bizonyítékokkal tért vissza a római „Bakonyból": színes úti impressziók gyűjteménye helyett annak summázatával, amit töprengéseinek nehéz óráiban, általános és szakmai vívódásainak feszültségében, az idegen környezet minden hétköznapi vonatkozást felfokozó légkörében az *emberség* korszerű fogalmáról megtalált. S amit most már — új periódusának kezdetén — nyugodt lélekkel fordíthat

ban) azt a férfias in
összegező szándéko
ban jellemezte; csak
összetettebb, bony
szabad így mondani
ziósan igazabb lett
lentmondásosság tel
éltség mélyebb, a
nyebb: egy megindí
kegyetlen „pokoljá
ja ez a kiállítás. Nehezen kibogozható foltok és vonalak játéka? Gomolygó düh és gyermeki tiszta szeretet, vad káromkodás és halk panasz, idill és drámaiság tolong, egy-egy keretbe szorítva — ekkora hevületben a szokványos ábranyelvnek szét kellett esnie. És helyet kellett adnia egy másiknak, amely a kifejezés érdekében jelképrendszerét (a tárgyi világ felhasználásával, persze) már maga teremti meg s képes a természetbenieknél nehezebb tájakra is elragadni. Arra a vidékre mindenekelőtt, amelyen Orosz János kemény küzdelemmel legyőzte magában századunk nagy félelmét az Apokalipszistől, a kikerülhetetlen végpusztulástól, s a (talán ennél is rosszabb) csendes civilizált rothadástól. S amelyen most — e győzelem emlékére — a humánum értékeit őrző *pásztor* nyugodt-rejtelmes szobra magasodik.

Meddig marad majd ott, nehéz lenne megjósolni; azt azonban feltétlenül igazolja, hogy Orosz János itt, e periódusában lépett át a „figuratív vagy nem-figuratív",

számú képen például a férfi-alak jobb vállán). A részletek tanulságos elemzéssel szolgálhatnának egyébként: azt bizonyíthatnák, hogy festőnk igen sok lehetőséget magáévá tett mindabból, amivel a modern képzőművészet eszköztárunkat gazdagította; anélkül azonban, hogy ezáltal bármelyik múltbéli vagy jelenlegi iskola követőjévé vált volna.

Lehet ennél többet a dicséret veszélyei nélkül fiatal művészről mondani? Orosz János — bármennyire kevesen értik is ezt a mai magyar festészetben — tudja már, hogy a tükrözés nem passzív folyamat a művészetben, hanem sokkal több annál: világot változtató *akció*, minden igaz tevékenység alfája tehát.

Szabó György

CSILLAGKÉP

Gyergyai Albert: Kortársak (Szépirodalmi.)

Esszék 35 ív terjedelemben írókról, festőkről, színészekről. A leg-

Lukovszky László
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 ÁPR 1

Napjaink

1021

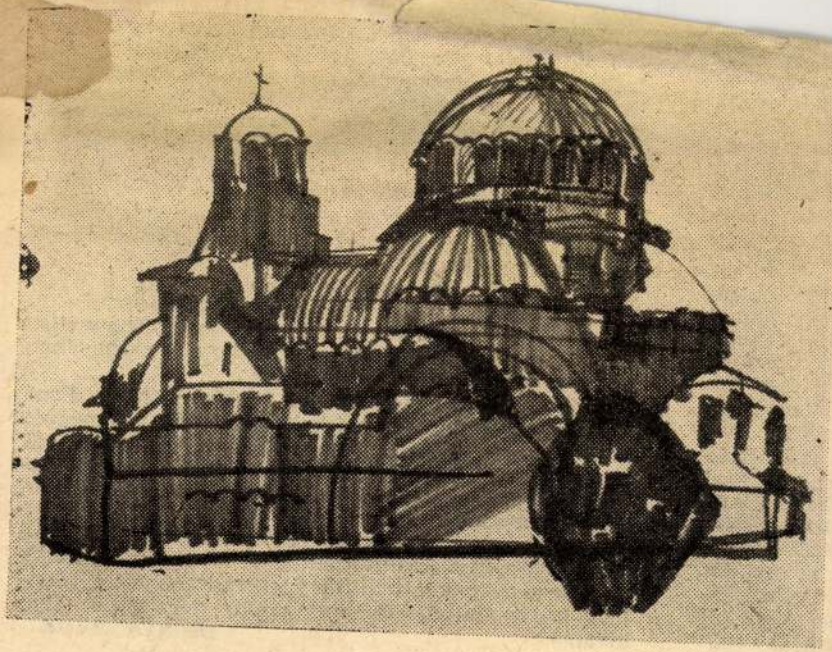

Lukovszky László rajza

általa megsejtett, megérzet
kívánkozó mondanivalót a
latába tudja emelni. Ilyen
legjobbak már bizonyítják,
igazán művészi eredménye
gazdagodtak művészi kife
gazdag mondanivalójának adekvát művészi formát
dott találni.

Igazolja ezt az évente megrendezésre került megyei tárlaton szereplő sokszínű alkotásai, a salgótarjáni területi kiállításon díjat nyert festményei, és most látható önálló kiállításán is.

Nagy Ernő mondanivalója, szemléletmódja művészi kifejező eszközeinek gazdagodása, lényegmeglátása és igazsága bizonyítja, hogy törekvése a szocialista realista alkotó módszer és világnézeti tudatosság tekintetében jó úton halad és eredményeket hoz.

Őszintén kívánom — talán a jelenlevő, Nagy Ernő alkotásaival ismerkedő miskolci közönség véleményét is kifejezve, hogy fiatal, igen tehetséges művészünk sok sikert érjen el alkotó pályája útján és a következő kiállítása legyen méltó bizonyítéka művészi érdeklődésének, fejlődésének.

Ezekkel a gondolatokkal nyitom meg Nagy Ernő festőművész első önálló kiállítását, köszönetet mondva a Képcsarnoknak a kiállítás megrendezéséért, s jelenlevő kedves mindnyájuknak gazdag művészi élményt kívánok!

DIENES TIBOR

---

* Elhangzott a kiállítás megnyitójaként.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 FEB 21.
ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1021

Lukovszky László rajza

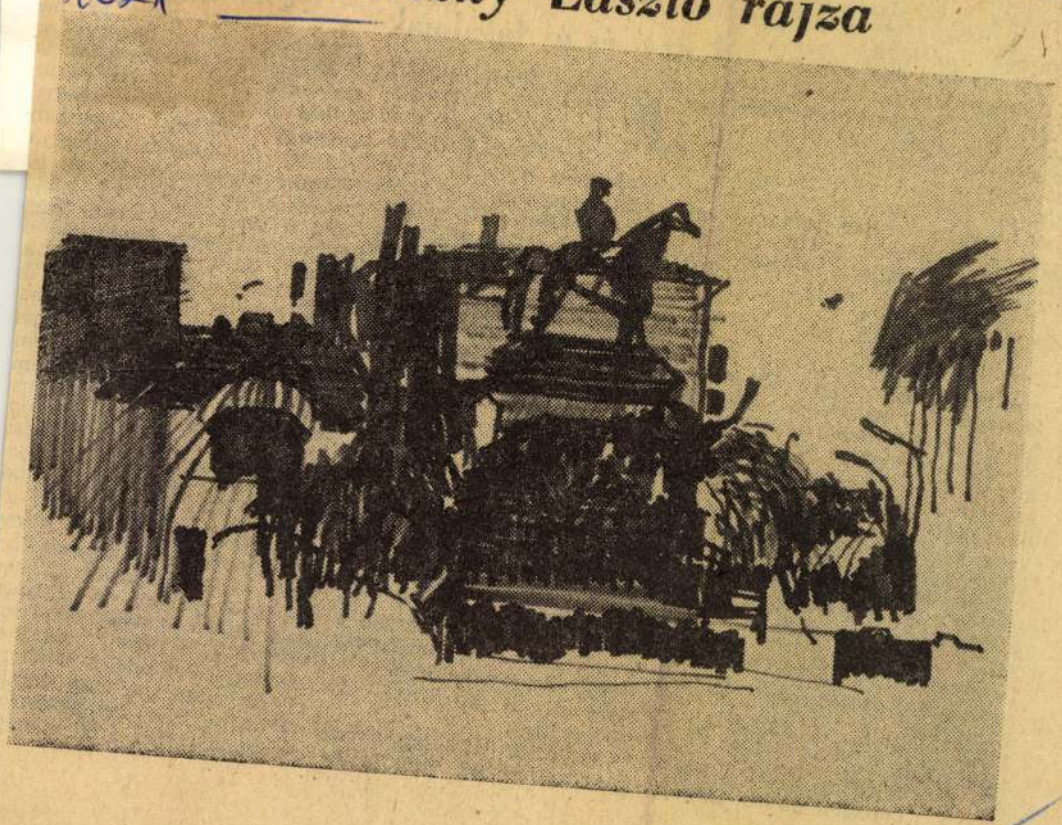

állapította meg a végrehajtó bizottság —, amelynek alapján tovább növekedett a dolgozó tömegek bizalma pártunk iránt. De nem kis mértékben járult hozzá az is, hogy a miskolci pártbizottságok és pártalapszervezetek nagy része, a Szervezeti Szabályzat és az érvényben levő párthatározatok szellemében, a korábbiaknál céltudatosabban foglalkozott a pártépítés problémáival, a tagjelöltek nevelésével.

2

A pártépítő munka múlt évi tapasztalatai alapján a végrehajtó bizottság néhány alapvető fogyatékosságra is felhívja a pártbizottságok és a pártszervezetek figyelmét. Elsősorban arra, hogy több pártszervezet nem hajtotta maradéktalanul végre a felsőbb pártszervek korábbi határozatait, amelyek utaltak a pártépítés időszerű feladataira. A 3. sz. ÉPFU, a Betonelemgyártó V., a Dohánybeváltó V., az LKM 69 pártalapszervezete közül 6, a Diósgyőri Gépgyárban 9, a MÁV üzemi pártbizottság hatáskörében 4, a BM pártbizottság hatáskörében 3, — a városban összesen 75 — alap-

tegét képviselő határo
kaptak szót. Cikksoroz
tunkban közzétesszük
ankét anyagát.

1. Régi és új fogalma

„Kilenc évvel ezelő 1955-ben érettség tem a Földes Fere Gimnáziumban. U na kitanultam a vájár sz mát. Azóta egyhuzamban szén falnál dolgozom. Kérdezhetnék tőlem: érvényesültem-e az életben? És én azt válaszolnám, hogy . . .”

Valahogy így kezdte szavait Horváth Ferenc ormosbányai vájár az *érvényesülésről*, a *karrierről*. Azután kilenc esztendő munkája, *életútjának* tapasztalatai alapján, egy szakmát hivatás magaslatára emelt nézőpontból válaszolt saját maga kérdésére.

Érvényesülés, karrier . . . — csaknem azonos fogalmat jelent, mégis kétféle, nagyon is elhatárolt értelmezésben használjuk. Hogy mennyire így van, mennyire más ízű a két szónak, arra bizonyság *Horváth Ferenc* példája.

Nem csinált karriert — *de érvényesült.*

Régi és új fogalmak kavarognak az ember gondolatá-

sokszor tel
merné a hízelkedők, a könyök
lők, a törtetők típusát. Vagy
az úgynevezett *„ügyes embe
reket”*, akik már diákkoruk
ban bebizonyítják, hogy a j
tanulmányi eredményekhe
nemcsak tanulás szükséges
hanem más is . . . S ez a szem
lélet később valóságos jellem
vonásukká lesz. Olyannyira
hogy az *ügyeskedést*, az ön
*mutogatást szinte művész
fokra emelik.* Ragyogóan *adjá*
elő magukat. Káprázatosan ad
minisztrálják semmittevésüke
Állandóan nyüzsögnek. A sze
rénységről vajmi keveset tud
nak, saját példájuknál ner
ismernek jobbat. Az egyszerű
bonyolulttá akarják tenni má
sok előtt, s bizony, ha kiss
közelebbről megvizsgáljuk ma
gatartásukat, no meg munká
jukat, ha kissé *„megkaparga
juk”* őket, igaz a közmondás

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

1956 APR 24

Északmagyarország, Miskolc

610

A „Borsod képzőművészei az árvízkárosultakért"-kiállítás

Képzőművészeink emberszeretete és hazafias áldozatkészsége szólalt meg, amikor a megyei képzőművész munkacsoport elhatározta, hogy kiállítást rendez az árvízkárosultak javára. A Herman Ottó múzeumban megtartott kiállításon húsz művész munkái sorakoztak fel, amelyek az ármegállapító bizottság értékelése szerint mintegy 24 ezer forint értéket képviselnek. Ez azt jelenti, hogy művészeink átlagban fejenkint ezer forintnál több értéket ajánlottak fel az árvízkárosultak javára. Persze ez úgy oszlik meg, hogy van a kiállítók közt olyan, aki — mint Lukovszky László Munkácsy-díjas —, egymaga 4000 forintnál nagyobb értéket állított ki, vagy Csabai Kálmán Munkácsy-díjas, Feledi Gyula Derkovics-ösztöndíjas, aki 2000 forintnál, Imreh Zsigmond, aki 1000 forintnál magasabbra értékelt anyaggal szerepel a kiállításon. De a legkisebb értékű műtárgy is eléri a 150 forintot.

Az említett művészeken kívül ott látjuk Ficzere László, Palcsó Dezső, Vati József, Klaudinyi László, Seres János, Kundt Ernő, Tenkáts Tibor, Kádár Jolán, Dala József, Keller Lívia, Csáky István, Nagy Rózsa, Kiss János, Dudás Miklós, Korkos Jenő képeit, grafikáit. Amikor a művek pénzértékéről beszélünk, tudnunk kell, hogy a kiállítás anyaga épp oly zsürizésen ment át, mint bármely más kiállítás alkalmával és a zsüri annyira vigyázott a művészi szinvonalra, hogy azokat a műveket, amelyek a feltétlen művészi követelményeknek nem feleltek meg, nem bocsátotta kiállításra.

Ezért a kiállítás két emeleti termet elfoglaló anyaga, ha nem is foglalja magában művészeink legnagyobb méretű és legnagyobb eszmei igényű alkotásait, egy-egy értékes gyöngyszemet képvisel alkotóinak életművében. Feltétlenül művészi értékű díszei lehetnek közintézetek, hivatalok, párt- és tömegszervezeti helyiségek, valamint magánlakások falainak.

A kiállításon április 28-án kisorsolják az el nem kelt képeket. A tízforintos tombolajegy lehetőséget ad arra, hogy a szerencséseknek majdnem ingyen birtokukba kerüljön egy-egy mű.

(h)

0064 0497
0098 0841
0051 0053
0087 0669
0103 0857
0178 0780
0212 0130
0239 0306
0253 0050
0279 0559
0322 0198
0340 0938
0416 0642
0471 0504
0486 0420
0511 0768
0580 0009
0590 0931
0502 0122
0718 0577
0746 0752
0766 0401
0794 0273
0832 0712
0840 0862
0910 0093
0914 0402
0946 0673
0957 0562
0965 0794
0994 0363
1018 0915
1024 0538
1031 0028
1086 0316

6829
6872
7130
7197

300 forin
nyert

I. RÉS:

0002 301-
0016 501-
0044 301—0400
0064 801—0900
0099 801—0900
0103 801—0900
0110 101—0200
0179 701—0300
0198 501—0600
0239 301—0400
0253 001—0100
0279 501—0600
0291 401—0500
0293 001—0100
0349 901—1000
0375 601—0700
0410 201—0300
0458 601—0700
0486 401—0500
0580 001—0100
0590 901—1000
0673 401—0500
0709 401—0500
0744 901—1000
0813 201—0300
0846 701—0800
0937 701—0800

5630 901—1000
5673 301—0400
5686 501—0600
5696 101—0200
5705 301—0400
5708 401—0500
5772 601—0700
5795 701—0800
5801 601—0700
5829 001—0100
5848 301—0400
5855 201—0300
5855 501—0600
5876 701—0800
5901 801—0900
5923 301—0400
5977 001—0100
6025 801—0900
6084 701—0800
6087 201—0300
6128 901—1000
6149 101—0200
6158 101—0200
6201 201—0300
6309 501—0600
6532 101—0200
6636 101—0200
6691 001—0100
6697 601—0700
6724 201—0300
6728 401—0500
6762 801—0900
6770 001—0100
6804 801—0900
6806 301—0400

2625 501—0600
2642 101—0200
2705 101—0200
2712 501—0600
2717 801—0900
2741 801—0900
2818 101—0200
2835 001—0100
2861 601—0700
2873 001—0100
2881 701—0800
2888 401—0500
2940 601—0700
2972 601—0700
2984 701—0800
2987 201—0300
2997 301—0400
2998 301—0400
3066 501—0600
3150 901—1000
3303 301—0400
3330 001—0100
3491 301—0400
3557 901—1000
3593 201—0300
3626 401—0500
3646 801—0900
3676 801—0900
3692 501—0600
3696 301—0400
3722 901—1000
3732 201—0300
3738 701—0800
3769 501—0600
3827 901—1000

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1963 ÁPR 14

Vasárnap, 1963. április 14.

1021 HETI NAP

Rácsodálkozás és tudatosság

Vajon csak a Szovjetunióban kibontakozó viták magyarázzák, hogy nálunk is *nőtt és gazdagodott az érdeklődés* a képzőművészeti kérdések iránt? Csupán a szenzációt, a pikantériát keresik ezekben a nagy hullámokat vert eszmecserékben? Akadnak, persze, ilyenek is nálunk, és az is igaz, hogy az absztraktok Szovjetunió-beli megméretése, Hruscsov elvtárs fontos megállapításai és Iljicsov fejtegetései hazai köreinkben is mély benyomást keltettek.

Mégsem csupán ezek az események *vonzzák a figyelmet* a művészeti alkotások és problémák felé. Elmondanám néhány friss élményemet annak igazolásául, hogy nem mondvacsinált érdeklődésre hivatkozom, és annak belső rúgóit keresem. A *Tiszamenti Művelődési Napok* keretében alkalmam nyílt kitűnő festőművészünk és grafikusunk, *Lukovszky László* kiállításának megnyitására. Elgyönyörködött az ember abban a tisztelettudó *rácsodálkozásban*, ahogyan idős tsz-parasztok, akik talán most találkoztak életükben először az igazi piktúra izgalmával, — a képek szépségeit magukba szívták. Nem valami kifinomult, differenciált avatottsággal, hanem — ahogy mondtam — rácsodálkozással; de vajon nem ilyen *„szent bűvöletből"* sarjadt-e ki az egész művészet, amikor az embernek sikerült szeme piciny világa elé varázsolnia a valóság hatalmas, sokrétű világát?

A miskolci új szakszervezeti székház előtt a napokban szoborcsoportot helyeztek el. Két kamaszgyereket ábrázol. Az egyik vizet merít, a másik feszes állásban fogja őt, hogy bele ne essék a forrásba. A művet a fiatal testek szépségét és mozgáskultúráját markánsan megragadó, csipetnyi játékosságot is sűrítő, érdekes, szép alkotásnak tartom. Más kérdés, hogy arányai kielégítik-e azt a terjedelmes térséget, amelyben elhelyezték. A szobor — állapítsuk meg — sok mindenkinek nem tetszik. Munkásemberek vitatkoznak róla, s ami különösen megragadó: nem úgy általában, hanem a megmintázás részleteit, az anatómiai hitelességet is vizsgálva, boncolgatva.

Néhány nappal ezelőtt közreadtuk *Picasso* nagy meglepetést keltő nyilatkozatát. Voltaképpen arról van szó benne, hogy a nagy művész körülrajongott absztrakt képeiről, amelyekre mint kinyilatkoztatásra hivatkoztak, kijelentette, hogy sznoboknak készült, mert akkoriban pénzre volt szüksége. Picasso fintora nem kis zavart és megrökönyödést okozott nyugati művészkörökben. Ami feltűnő: nálunk is erősen rezonált rá a közvélemény.

A honi, közelebbről a megyei példákat szaporíthatnám. Hivatkozhatnám az egymást követő kis és nagy tárlatok szép látogatottságára, képzőművészeti alkotások és reprodukciók kelendőségére, s az egy csésze fekete körül mind gyakrabban kavargó *hasznos, okos és tartalmas vitákra*, klasszikusokról és absztraktokról, pannókról és művészettörténeti oktatásról.

Nem akarnám persze túlbecsülni és főleg túllelkendezni a helyzetet. Ilyesmire semmi szükség sincs, hiszen tudott dolog, hogy széles körben uralkodik még a kispolgári ízlés, a giccs iránti vonzódás, és alig tudtuk még felolvasztani a közöny s az értetlenség jegét az egészséges határok között mozgó korszerű stílustörekvésekkel és formanyelvvel szemben. Messzire vezetne annak fejtegetése, hogy sok szép próbálkozásunk, tudatosan kialakított programok ellenére is még jelentős tömegeknél a képzőművészeti nevelés alapjait se raktuk le és a jól-rosszul ható spontaneitás érvényesül.

A példák, a friss élmények, amelyekre hivatkoztam, mindenesetre *nagyon fontos és időszerű tanulságot rejtenek magukban;* úgy mondanám, hogy *a vizuális kulturáltság* iránt megnövekedett igényt és fogékonyságot fokozottabb mértékben kell figyelembe venni. A vizualitás a mi korunkban sokkal jelentősebb szerepet játszik, mint valaha. Alakításában, fejlesztésében, gazdagításában olyan tényezők működnek közre, mint az utazások, a film, a formás gépekben és a városrendezésben mindinkább tért hódító esztétikum és nem kevésbé a televízió. (Érdemes lenne külön is foglalkozni azzal a témával, hogyan hat ki ez a megnövekedett vizualitás az iskolai oktatásra, az ismeretterjesztésre, a lakáskultúrára stb.) Az a tény, hogy szaporodnak a vizuális ráhatások és az ember több képi benyomásnak van kitéve, csak *növeli a képzőművészeti alkotó munka társadalmi hatásfokát és természetesen felelősségét is.* Többet kell törődnünk vele, mint a nevelés értékes eszközével, a társas örömök és szépségek forrásával és a látáskultúra gazdagítójával.

Helyi művészeinket őszinte társadalmi megbecsülés övezi. A megye, a város s az üzemek támogatását, törődését élvezik. Ez a kapcsolat országosan is példamutató. Van munkájuk, feladatuk, megnyilatkozási lehetőségük szépen. Állami elismerésekben részesülnek és külföldi tanulmányutakra mennek. Ott vannak a nemzetközi seregszemléken. A közvélemény tudja, hogy egyéni hangjuk, szenvedélyes útkeresésük sohasem vezette őket áthatolhatatlan bozótokba; a túlzásoktól és torzításoktól, az extrémitástól és a különcködő bűvészmutatványoktól megóvta őket *művészi tisztességük és tisztaságuk.* Sok jel és tanulság vall arról, hogy több társadalmi erő feszül becsületes törekvéseikben és munkájukban, mint amennyit hasznosítunk belőlük. Ugyanakkor nőttön-nő az igény a vizuális kulturáltság irányában.

A két egymás felé tartó erő gyakori találkozójára lenne tehát szükség! E *„randevúk"* megszervezésén érdemes az eddiginél többet töprengenünk.

Lordokból és bankárokból lett lordok

KI KINEK A KICSODÁJA címmel március 10-én hosszabb cikket írtunk a mai francia finánctőke és De Gaulle kormányának szoros kapcsolatáról. *Henri Claude:* De Gaulle és a francia nagytőke című műve volt utikalauzunk a francia bankokrácia labirintusában. Most egy másik könyvről szeretnénk beszámolni, mégpedig *S. Aaronovitch:* A brit uralkodó osztály című kötetéről, amely az idén jelent meg Angliában és most magyarul is napvilágot látott *Bácskai Tamás* fordításában a *Kossuth Könyvkiadó* kiadványai között.

A könyv szerzője a mai kapitalista világra mindenütt jellemző *finánctőke* uralkodó szerepét vizsgálja Ő Brit Felsége Birodalmában. Megállapítja, hogy „a finánctőke beépült a kormányba, teljes mértékben ellenőrzi a kormányt és a közigazgatást, a maga profitja érdekében." A könyv marxista analízisét adja ennek a tételnek és *talán legérdekesebb része az, amelyben tételét a brit bankok, nagyvállalatok vezetőinek bemutatásával, e vezetők gazdasági és személyi kapcsolatainak illusztrálásával támasztja alá.* Miután megállapítja; „a banktőke és az ipari tőke összefonódása azt jelenti, hogy a pénzügy és a hitel területe mindinkább egybeolvad a termelés és a kereskedelem területével", részletesen bemutatja *a kartellek létrejöttét*, a bankok *beavatkozását* befektetések segítségével az iparba és a kereskedelembe, valamint az *Angol Bank szerepét*, főleg egykori híres igazgatója, *Montague Normann* idején. Mintha csak a Horthy-korszak Magyarországáról hallanánk, amikor azt olvassuk, hogy „az ipari és kereskedelmi tőkések leghatalmasabb csoportjai beházasodtak az arisztokrata és nagybirtokos családokba és összeolvadtak e rétegekkel, magukra öltvén az uralkodó kaszt feudális köntösét." Erre talán egyik legjobb példa *Macmillan* miniszterelnök, aki egy nagy könyvkiadó cég junior-tulajdonosa volt, amikor feleségül vette *Evelyne Cavendish*-t, az angol arisztokrácia egyik legelőkelőbb családjának lányát és ma már sokkal jobban szeret vadászni, mint üzletekről beszélni.

TALÁN legizgalmasabb fejezete a könyvnek az, amelyben *a brit finánctőke főbb csoportjait* tárgyalja a szerző. Itt látjuk, hogy például az a *lord Bicester*, aki az amerikai Morgan-céggel kapcsolatban álló *Morgan—Grenfell*-cég feje (óriási érdekeltségei vannak Indiában is), a *Royal Dutch Shell* olajvállalattal együttműködve, kapcsolatban, mégpedig *szoros kapcsolatban* áll a híres *Jardine-Matheson Comp*-al. Ez viszont Honkongban érdekelt, tehát ugyancsak ázsiai, azaz birodalmi vállalat. Ám lord Bicester rokona is *W. J. Keswick*-nek, a Jardine—Matheson vezetőjének és *mindketten együtt ülnek az Angol Bank igazgatóságában.*

A Royal Dutch Shell azonban a *Rotschild*, a *Samuel* és a *Lazard*-cégekkel hozza kapcsolatba az előbbi kettőt egyrészt, az *Oppenheimer*-féle *AAC-vel*, a spanyolországi *Rio Tinto Co Ltd* rézbánya vállalattal másrészt. Ennek a spanyol bányának államosítása még a spanyol köztársasági kormány idején váltotta ki e tőkések bosszúját úgy, hogy uralomra segítették és támogatják még ma is *Franco*-t, aki persze biztosítja a vállalatok érdekeinek uralmát. A Rio Tinto vállalat viszont szoros kapcsolatban van a kongói harcok okával az *Union Miniere-vel*, *Csombe* fő

int a Lazard-cég Franciaország- mint Angliában, sőt Lazard az rendelkezik egy központtal. *És l-cég londoni feje ugyancsak ott atóságában, mint lord Bicester,*

a sort azzal, hogy lord Kins *Lloyds Bankban* is, amely vi- *Vational Provincial*-lal és ennek t lord Bicester a kapcsolata. Azt Lloyds igazgatójának anyja Be- ig a híres *Barclay Bank* alapítói Barclay Bank viszont Oppenhei- Rotschild—Samuel-csoporttal is

ből az érdekes könyvből, amely k számára, akiket valóban érdeítják a tőkés világ politikáját.

Máté Iván

•••••••••••••••••••••••

a nek más könyvtárak is, és sok
a segítséget adnak a műszakiak
ti képzéséhez. A végleges meg-
ár oldás azonban a „jó lenne ha"
re mögött rejlik, egy központi
ö- megyei műszaki könyvtár lé-
en tesítésében. Persze, hogy
ka- nem egyszerű dolog ez. Szá-
ből mos összetevő játszik megha-
a tározó szerepet, de mégsem ki-
an vihetetlen. Talán Borsodban
új szükségtelen egy műszaki
ite- könyvtár jogosságát bizony-
így gatni, de hadd mondjuk el
ést mégis, hogy megyénkben het-
is. venkétezernél több ember dol-
és gozik az iparban, akik közül
sen körülbelül 7400 a műszaki ér-
ra- telmiségi. A műszaki könyv-
rá- tár a mezőgazdasági szakmun-
m- kásoknak is tudna segíteni,
tás akiknek száma mintegy 25
ről ezer. Könyvanyagban sem va-
om gyunk szegények. Egyik nagy
ett probléma, a hely kérdése. De:
kí- a megyei könyvtár pár év
gá- múlva új épületet kap. (A ter-
az vek szerint 1967-re.) Mi lenne,
vő ha a könyvtár jelenlegi épü-
ló letére az a tábla kerülne fel,
melyről a cím elején szól-
tár tunk? Mi lenne, ha ezt az
ek épületet műszaki könyvtárnak
ak rendeznénk be? Csak Miskol-
39 con 40—42 ezer a munkások
ak és a műszaki dolgozók száma.
zer Bizonyára nem maradna ki-
ye- használatlanul még egy Tech-
tos nika Háza sem...
l a Utópia? Ma talán még igen.
ebb De mindenesetre olyan utópia,
ges amely sok ezer embert foglal-
nt koztat és melynek megvalósu-
ré- lása nemcsak a közvetlenül
el- érdekelteknek hozna hasznot.
lőd-

Priska Tibor

Mágyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
ÚJ IRÁS
1964 — 10.
1021

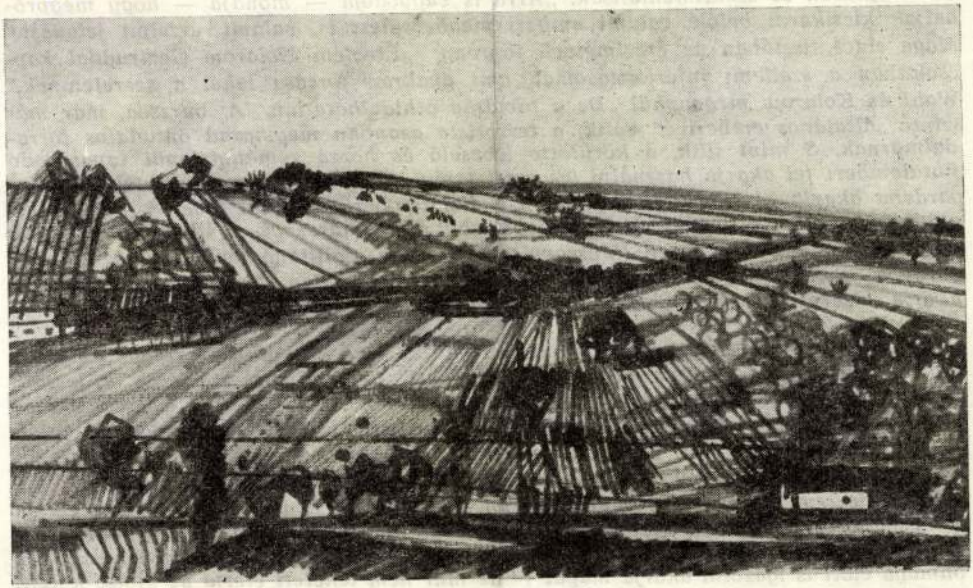

Lukovszki László rajza

hogy Wahl leleplezi. Jó, egy éjszakára az övé lesz. A burzsoá és a forradalmár zsarolt nászát megakadá zenész, Kolarow emigráns társa. (A regényből nem Kolarow rendezte-e úgy, hogy Hirscher jelen legyen meg az olvasó: a regényt Wahl Leó első személyben

Wahl a nő utáni csetlésben-botlásban beleszere romantikusan és szentimentálisan. „Arra is vágyódo báljak kicsikarni belőle valami emberi megbecsülést is, valami érzelmi jeladást." Maga sincs tisztában az érzelmeivel, töpreng: „Éreztem Kolarow Gertruddal kapcsolatban a szellemi inferioritásomat, ami gyakran forrása lehet a szerelemnek." Wahl és Kolarow megenyhül. De a távolság áthidalhatatlan. A burzsoá, már már szinte „általános emberivé" válik, a terrorista azonban megmarad öntudatos forradalmárnak. S mint illik, a körülötte lebzselő és hozzá reménytelenül tapaszkodó fiatalembert fel akarja használni (és ezzel talán be akarja kapcsolni életébe). Bellegardeba akarja kísértetni magát, hogy a fiatalember „ártatlan trveller külsejével" elterelje magáról a gyanút; Bellegardeba, ahol Voldemarasnak, a litván diktátornak megáll a vonata, amielőtt a Népszövetség városába szállítaná gyűlölt utasát. Bellegardeba, ahol merényletet fog elkövetni Voldemaras ellen. És Wahl Bellegardeba akarja kísérni Kolarowot, hogy megakadályozza őrült tervének kivitelében. Csak éppen...

Már fölszálltak a bellegardei vonatra, már közeleg az indulás pillanata, amikor Wahl Leóban győz a polgár az „általános emberi" fölött. Szorongás fogja el, leszáll, hogy lapokat vegyen, aztán válogat a képesrevük között, már szól a csengő, már kiáltják az indulást, amikor észreveszi, hogy cigarettát is kéne vennie, aztán gyufát, de milyet is? skatulyásat, vagy laposat? Már rohan vissza a csarnokba, de elfelejti (elfelejteni annyi, mint tudni nem-akarni), hogy a sok közt melyik is az ő vonatjuk. „Megkérdeztem egy vasutastól, aki riadtan rám kiáltott, hogy rohanjak, mert ebben a másodpercben indul — szól a regény. — Vágtatni kezdtem, de mire a bellegardei peronhoz értem, a vonat éppen megmozdult. Valóságos sprintet vágtam ki, mint aki önmaga előtt is igazolni akarja magát — de már nem lehetett elérni az utolsó kocsit. Megálltam és kétségbeesetten széttártam a karomat. Lekéstem! Mit csináljak, ha

Lukovszky László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1964 NOV 7.

1021

más volt. Az özvegy apa má- gyanús? Pedig nem

Lukovszky László rajza

adását K. Végh Katalin
Kemencei Tibor tartja a
kolci Herman Ottó Múze
ban. A vetítettképes m
címe: Beszámoló az 1964.
régészeti kutatásokról. I
pődíj nincs.

— **KÉTSZÁZ** holdon termeltek dohányt ebben az esztendőben a bodrogközi termelőszövetkezetek. A termés általában jó közepesnek mondható. Elsősorban a révleányvári, a lácacsékei és a ricsei közös gazdaságok takarítottak be jó minőségű dohányt.

— *IDEGEN nyelvű tanfolyamot indítottak Sárospatakon a vendéglői és cukrászdai dolgozók számára. A tanfolyamot, amely Tokaj-Hegyalja idegenforgalmának növekedése miatt igen szükséges, élénk érdeklődés fogadta.*

— **ELJÁRÁS** indult Kovács István edelényi motorkerékpáros ellen, mert gondatlan vezetés következtében elütötte Hornyák Mihály, ugyancsak edelényi lakost. Horváth 8 napon belül gyógyuló, könnyebb sérülést szenvedett.

— *TUDOMÁNYOS ülést tartanak a Szentpéteri kapui kórház kultúrtermében november 18-án, szerdán délután fél háromkor. Dr. Gyüre Zoltán, dr. Kolláth Zoltán és dr. Sótonyi Gábor tart előadást. Utóbbi előadását vetítéssel kötik egybe.*

kolci csoportja és a Gépipari Tudományos Egyesület miskolci szervezete a Bruel és Kjaer (Naerum Dania) műszereiből. A bemutatót a Pedagógus Szakszervezet nagytermében rendezik meg (Miskolc, Kossuth u. 11.).

A Magyar Rádió és Televízió miskolci studiójának műsora

(188 méteres hullámhosszon 18—19 óráig)

Szombat:

Őszi kaleidoszkóp. Zenés riport és irodalmi műsor.

Vasárnap:

„Egy óra veled" — A műsort szerkesztették a miskolci Herman Ottó Gimnázium tanulói.
A sportrovat jelenti.

Hétfő:

Hírek, riportok, tudósítások.
A hét első napján.
Mérlegen: Az októberi szállítási terv.
Vandini: G-dúr szonáta. Gordonkán előadja Gombás Ferenc.
Iskola, család, társadalom — Egy tudós népnevelő.
A régi cég utódja: A hangszerjavítónál.
Őszi hangulat — Könnyűzene.
Megyei sporteredmények.

Miskolci Nemzeti Színház

Nap	Bérlet	Előadás	Óra
7., szombat	Bérletszünet	Mária főhadnagy	3
	Bérletszünet	Háború és béke	fél 8
8., vasárnap	Bérletszünet	Háború és béke	3
	Bérletszünet	Mária főhadnagy	fél 8
10., kedd	Moliere	Háború és béke	7
11., szerda	Ódry	Mária főhadnagy	7
12., csütörtök	Pethes	Mária főhadnagy	7
13., péntek	Bérletszünet	Mária főhadnagy	7
14., szombat	Petőfi	Mária főhadnagy	3
	Madách	Mária főhadnagy	fél 8
15., vasárnap	Ady	Háború és béke	de. 10
	Bérletszünet	Mária főhadnagy	3
	Shakespeare	Mária főhadnagy	fél 8

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1963 MÁR 17

ÉSZAKMAGYAR

Vasárnap, 1963. március 17.

1021

A Tiszamenti Művelődési Napok rendezvényei

Miként arról korábban hírt adtunk lapunk hasábjain, március 24 és április 4-e között művelődési napok kezdődnek Tiszakeszi községben. Most a rendezvény-sorozat néhány kiemelkedő eseményére szeretnénk felhívni olvasóink figyelmét.

Március 24-én, vasárnap ünnepi tanácsülésen nyitják meg a művelődési napokat. Megnyitó beszédet Szabó István, a Mezőcsáti Járási Tanács vb-elnöke mond, utána kerül sor Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas képzőművész és Urbán Géza miskolci fotóművész gyűjteményes kiállításának megnyitására. Ugyancsak vasárnap este 7 órakor a községi művelődési otthonban a Diósgyőri Vasas Művészegyüttes táncosai, népi zenekara és szólistái szerepelnek.

A megyei bábjátékos szakbizottság vándorgyűlése március 26-án délelőtt lesz a művelődési otthonban, délután pedig ugyanitt láthatjuk a miskolci József Attila Művelődési Otthon és a Sárospataki Felsőfokú Tanítóképző Intézet bábcsoportjának bemutatóját. Este a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanárainak és tanítványainak részvételével klub-hangversenyt rendeznek. Csütörtökön, március 28-án este lesz a lengyel—magyar baráti est, amelyen részt vesz a budapesti lengyel nagykövetség képviselője is.

Érdekesnek ígérkezik a március 31-i Tiszamenti Dalostalálkozó. Április 1-én a tsz-ek kultúrfelelősei és a művelődési otthonok igazgatói találkoznak, s cserélik ki tapasztalataikat. Nagy érdeklődésre tarthat számot a Hová, merre ifjúság című rendezvény.

A tiszakeszi irodalmi színpad bemutatójára április 2-án este kerül sor a művelődési otthonban. A műsor címe: Valahol a Tisza mentén. Az április 3-i rendezvények: délelőtt járási agronómus találkozó a művelődési otthonban, délután a filmszínházban mezőgazdasági filmbemutató.

Április 4-én, hazánk felszabadulásának 18. évfordulóján a Tiszakeszin tartandó ünnepi nagygyűlésen dr. Bodnár Ferenc, a megyei pártbizottság titkára tart ünnepi beszédet. Ezen a napon avatják az új úttörőket. Este tartják a kulturális napok záróünnepségét. A rendezvényeket ez alkalommal Mező István, a járási pártbizottság titkára értékeli. A Tiszamenti Művelődési Napok a Miskolci Nemzeti Színház művészeinek vendégjátékával fejeződnek be.

lesz
ke-
0855
vőt

Vennék használt Pannóniát, ármegjelöléssel és 250 köbcentis rikssát. Kiss, Mezőkövesd, Jegenyesor 73. sz. 33235

Stingl rövid zongora eladó, igénynyesnek. Miskolc, Liszt F. u. 16. (Gépész u. villamosmegállónál.)

rine

ba-

Gyermek szobabútor eladó. Miskolc, Besenyői u. 14. Juhász.

no-
és

Dió telehálól útor, belga tükörrel, konyhaberendezés, jó állapotban eladó. Hunyadi u. 36., hátul.

ldó.

Skoda Spartak, kitűnő állapotban eladó. Somogyi Béla u. 44.

kis
érő,

Eladó jó állapotban lévő konyhabútor, egy kétkerekű kézikocsi. Miskolc-Tapolca, Győri u. 38.

Bútorozott szoba, két fiatalembernek, azonnalra kiadó. Diósgyőr, Árpád u. 16. 19734

Eladó beköltözéssel, két szobás ház, gyümölcsösben. Érdeklődni Miskolc, Bulcsu u. 8. Császiné.

Berendezett, szép utcában, 159 négyszögöl beépíthető telek, nem beköltözhető lakással eladó. Érdeklődni Hejőcsaba, Csabavezér u. 80., délután 4 órától, Nánássyéknál.

Egyműszakos leány, idősebb házaspárnál, lakást kaphat. Ugyanott javításra szoruló rádió, olcsón eladó. Solymosiéknál, Széchenyi u. 57., hátul az udvarban.

Gyermektelen dolgozó házaspár, üres, különbejáratú, albérleti szobát keres. „II. kerület" jeligére, a miskolci Hirdetőbe.

csű
tók.
nyi
27.
ért
Te-
0057
nos
0238

Két szobás, kertes családi ház, OTP-kölcsönnel, sürgősen eladó. Szirmabesenyő, Ságvári u. 12. sz.

Eladó Martintelep, Kapos u. 7. számú ház, nagy telekkel.

VEGYES

Főiskolát végzett, 35 éves, zárkózott fiatalember, hűséges, jó feleséget keres. Választ: „Egri örökláskás 10910" jeligére a Kiadóba kér. Széchenyi u. 15-17. 10910

om-
tá-
zo-
zo-
035.
5tt.
sá-
fo-
sti-

37 éves nő, gyermekszerető, vígkedélyű férfi ismeretségét keresi, házasság céljából. „Szeretni kell 33271" jeligére, a miskolci Hirdetőbe, Széchenyi u. 83. 33271

736.

Egy éves kortól gyermekek állandó gondozását is vállalom. Horváth Lajos u. 7. 33226

ádi
gő-
ha,
16.
294
gy
za.
755

Egészségügyi, szakképzett, nyugdíjas özvegyasszony, magános nő, férfi, vagy idős házaspár gondozását, kis háztartás vezetését vállalja, üres szobáért. Leveleket „Becsületes" jeligére a Hirdetőbe, Széchenyi u. 83. 33257

Apróhirdetés díja szavanként hétköznap 1, vasárnap 2 forint. Az első szó dupla. A legkisebb hirdetés 9 szó. Hirdetéseket felvesz a Kiadóhivatal, Széchenyi utca 15-17. szám és a Magyar Hirdető, Széchenyi u. 83. szám. Vidékiek postautalványon küldhetik be hirdetéseiket.

Állami vállalat keres hangszóróval felszerelt személygépkocsija részére alkalmas garázst, lehetőleg a belvárosban. Cím: Széchenyi u. 10. sz. Telefon: 13-045.

KPM Autóközlekedési Tanintézete garázsmesteri — felsőfokú — tanfolyamot indít. Felvételi feltétel: Középfokú vizsga. Jelentkezési idő: március 30. Baross G. u. 13-15.

Férfiak részére is rendel a „Modern kozmetika". Végleges szőrtelenítés, zsíros és pattanásos arc teljes kikezelése. Várszeginé, Petneházi toronyházban.

Házikosztot adok. Érdeklődni Tanácsház tér 18. Szemfelszedőnél.

Hosszú
VÁGOTT HAJÁT
ne dobja el, magas áron
MEGVESZEM
az állami fodrászat részére. Dobos, fodrászcikk kereskedő, Széchenyi u. 61.

Lukovszki László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296. 188-307

MAGYAR NEMZET

1964 OKT 7.

Művészek vidéken

Miskolci festők vallomása

Vidékről valaha mindenki menekülni igyekezett, akinek bármilyen művészethez komolyan köze volt. A főváros jelentette a fényt, a sikert, az emberré válást, az anyagi és szellemi elismerést.

És most?

Erre keresnék választ, bár a válasz első fele magától adódik: *igen, élnek vidéken művészek; írók, festők, színészek, költők,* és megfelelően élnek. Komoly, jelentős művekről adhatnak számot a miskolci grafikusok, a hódmezővásárhelyi festők, a pécsi balettosok és mások is.

Kétségtelen, hogy lehet vidéken élni. És alkotni.

A kérdés másik fele: szívesen, őszintén élnek-e vidéken ezek az emberek.

Íme, az első válasz, Miskolcról.

1

A kerítés melletti egy ember, overallban.

— Tóthék?

— Ott, arra följebb.

A férfi, aki ajtót nyit, vézna, elnagyolt. Nyugtalanság sündörög benne. Mozgékony az arca, a szeme megfoghatatlan. Csak a keze nyugodt. Erős, finoman rajzolt kéz. A kabát a csuklóját se takarja.

A műteremben csapzott rendetlenség. Kőpadló. Csupasz villanykörte a mennyezeten.

A festő hét évvel ezelőtt jött a művésztelepre. Úgy fészkelt meg itt, Miskolcon, hontalanul, mintha elfáradt volna, s mást nem akarna, csak nyugalmat.

Diósgyőrött született, harmincöt éve. 1953-ban végzett a főiskolán. *Tóth* Imrének hívják, Munkácsy-díjas, Derkovits-ösztöndíjas — az apja ács volt.

Az az érzésem támadt, mikor beszélni kezdtünk: nem megbékélt ember. Lázas.

A képei tömörek, sötétek. Idegenség van bennük, taszítás, vonzás, fájdalom. Mintha az érzelmek, az indulatok legmélyét járná. Sötét, szép út. Egyetlen gondolata, megmutatni a rémületet, a torz halált, hogy többé ne legyen. A fájdalom gyötrő formái valamiképpen a humánum győzelmét ígérik ezeken a képeken.

Nem megbékélt ember, de a gyötrő indulatok mögött békét keres.

2

— A festő nem tud mást adni, csak azt, amije van. Szándékát a sorsa kényszeríti. Én mindig úgy hiszem, hogy tartozom a sorsomért. Még azt se mondom, hogy az ember valamit le akar róni, de azt érzem, hogy a társadalmi dolgokkal foglalkozni kell. Nekem az a legfontosabb.

— Az emberek erőfeszítéseket tesznek, hogy valami pozitívumot igazoljanak. Elmondani aligha tudom, de mindennek, amit csinálok, a szándéka: bízni az emberekben és megértetni, hogy bízhatnak magukban.

— Irigyeltem azokat a festőket, akik nem tudnak dühöngeni. Azokat, akik simán végzik a dolgukat. Nekem minden sokba kerül. Gyötrődöm, hogy valamennyire is megközelítsem azt, amit szeretnék. Csak, amin keresztül rágja magát az ember, az az övé. Mindig tragikus volt a szemléletem. A rendben levő dolgokat természetesnek tartottam, csak azzal tudok törődni, ami fáj.

Nyugtalan arcát lehajtja. Lovaglóülésben ül a széken, a cigarettahamut a földre veri.

— Vidéken élni, szerintem nehéz — mondja hirtelen —, de legjobban itt lehet dolgozni, ha már erre megért az ember. Csak úgy érzem, ez a zárt, néha fojtó légkör bénítja az embert. Lehet, hogy azért érzem így, mert túl önfejű voltam világéletemben. A manuális készsége megvan az embernek, sok pénzt kereshet itt, ha hajlandó számba venni a környezete igényeit. Kínosan és gondosan kell ügyelnem arra, hogy el ne tévesszem, miről van szó, nehogy azt csináljam, amit néha elvárnak itt a festőtől azok, akik ehhez a festőnél kevesebbet értenek. Szeretném úgy leélni az életemet, hogy mindig tiszta legyen a gyomrom, még akkor is, ha nem sikerül tökéletesen az, amibe kezdtem. Persze Pesten is csak így dolgoznék, ahogyan itt, egyedül, hiszen magamnak való vagyok, csak attól félek, előbb-utóbb vidéken zsírréteg támad az ember lelkén, amit aztán rendszeres trenírozással sem lehet elapasztani. Jóakaratúan ugyan, de szűk még ez a táj és az ember szándéktalanul is belekényszerül. Arról szó sincs, hogy elzártnak és szerencsétlennek érzem magamat, hiszen mindent megkaptam, többet is annál, amit érdemeltem. Becsülnek, dolgozhatok, élhetek. Csak itt néha több az adminisztráció, mint a tényleges produktum. A miskolci képzőművészeti élet az utóbbi időben fényt kapott, talán élesebb fényt, mint amennyi járna. Ha megpiszkálnák a dolgot, kiderülne, hogy nincs nagy munka a mélyén. Még nem jutottunk annyira, hogy valamelyik rangos fővárosi kiállítóhelyen miskolci tárlat nyílhatott volna, a hódmezővásárhelyieknek már sikerült. Talán azért, mert több a múltjuk. Pedig nálunk sincs kisebb erő, mint Vásárhelyen, valahogy úgy érzem, a miskolciak összetettebben, problematikusabban nyúlnak a dolgokhoz, de mégis valahol hátrább tartanak.

— Rólam azt mondják, kicsit kemény vagyok, érdes. Embernek is, festőnek is. Lehet, hogy igaz. A »régebbi« miskolciakkal, Lukovszkyval, Feledivel jól megvagyunk, de nagy közösködés nincsen közöttünk. Egymás dolgait hivatalból ismerjük, de a festészetünkben sem formai, sem tartalmi azonosságok nincsenek. Miskolci stílusról, iskoláról nem lehet beszélni.

— Különféle emberek járnak ide hozzám. Van köztük ügynök, őszeres, mozdonyvezető, író, színész, vasmunkás. Sokat beszélünk, senkit se dobtam még ki, azt hiszem, szívesen jönnek.

— Az ember Miskolcon éppúgy festő lehet, mint máshol. A fiatalnak, amíg el nem puhul, nagyon hozzá nem szokik, csak használ a vidék sajátos élményeivel. És itt is egyre világosodik minden, egyre ritkul a pecsenyeszag.

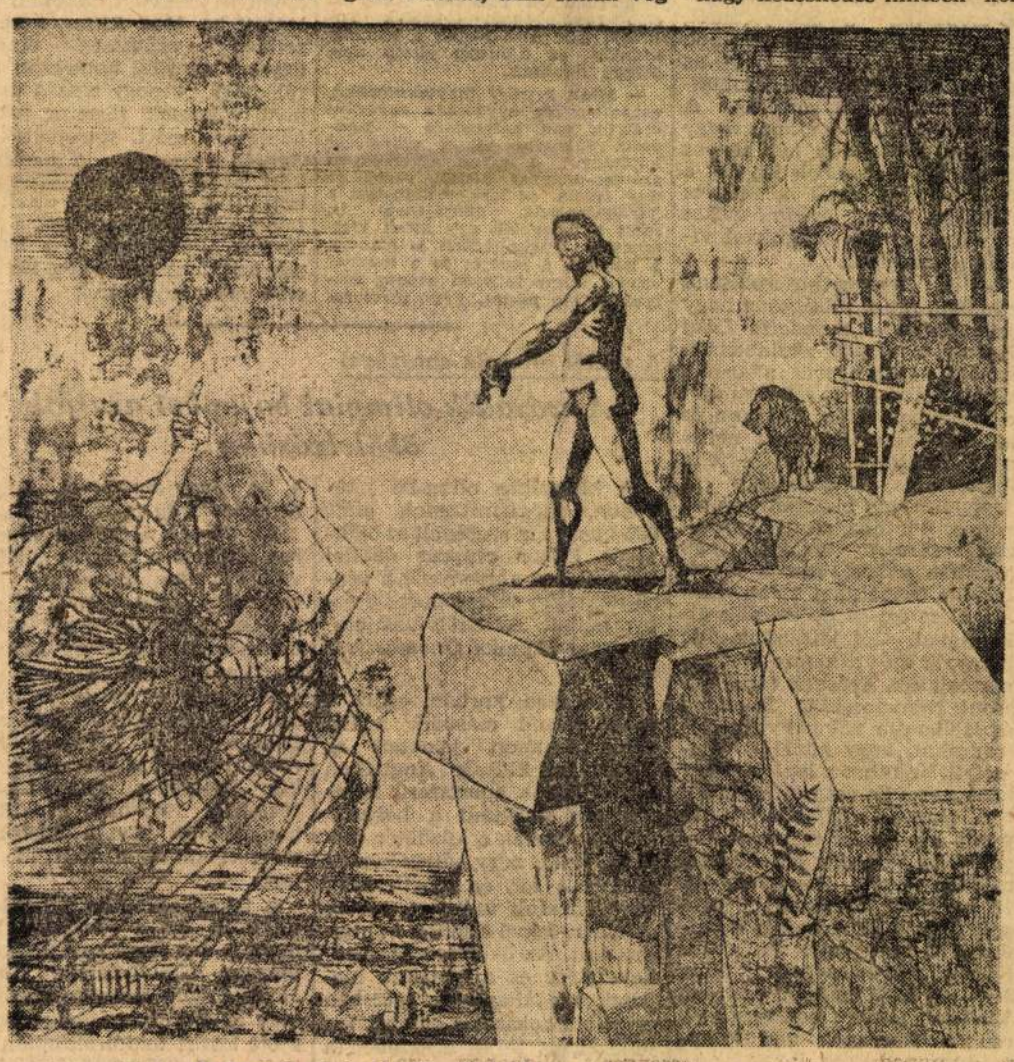

Lukovszky László: Illusztráció Az ember tragédiájához

3

A Kilián-telepen, Miskolc és Diósgyőr között, a tízemeletes toronyház árnyékában hat új műtermes lakás épült négy évvel ezelőtt.

Innen már látni lehet a hegyvonulatokat az ég alján, és a házak között gyors, hideg szél fúj.

Lukovszky László volt az első »idegen« Miskolcon. Az ötvenes évek elején jött el Pestről — Rákospalotán született. Aztán letelepedett Sajószentpéteren. Egy szénapadláson rendezte be a műtermét.

— Nyugodtan akartam dolgozni. Még azelőtt megismertem egy csomó, törtető nyikhaj embert. Nekem Pestről el kellett jönnöm.

Két évvel később Munkácsy-díjat kapott.

Az akkori miniszterhelyettes nyár végén felmászott a padlásra vezető létrán, körülnézett és igen határozottan kijelentette, hogy itt valamit tenni kell. A miniszterhelyettes szívén viselte a képzőművészek sorsát. Rövid idővel később Lukovszky lakást kapott Miskolcon, szobát a hajdani művésztelep egyik épületében. A többi helyiséget az ÉPFU raktárai és hivatalnokai birtokolták akkor. Az első festő helyet szorított a másodiknak. Feledi Gyula volt a második. Az ÉPFU lassan kiszorult a művésztelepről. A helyi szervek csendben figyelték ezt a jó szándékú harcot, nem avatkoztak bele »elvből« és óvatosságból.

1954-ben Feledi, Csabai, Seres és Lukovszky kiállítást rendezett Miskolcon. Ez a kiállítás mérte a végső vereséget az ÉPFU-ra. A festők k. o.-val győztek.

— Lakásunk volt már — folytatja Lukovszky —, műtermünk is, de helyünk kevés. A miskolciaknak sajátos ízlésük volt és az itteni »bennszülött« képzőművészek ennek az ízlésnek mértékein belül tevékenykedtek. Akkoriban harc volt közöttünk. Mi maradtunk felül, mert frissebbek voltunk és tudtuk valamennyien, mit akarunk, és ha ezt tudja az ember, akkor magától jön a konokság.

— A főiskolán egy osztályba jártunk valamennyien. Pór Bertalan volt a tanárunk, mi választottuk, pedig abban az időben Párizsban élt. Mikor hírét vette, hogy osztálya van, hazajött.

— Furcsa osztály volt. Összetartozott. Mikor megismertük egymást, az ember úgy érezte, hogy megszülettek mindazok a társai, akikre várt.

És a társak Miskolcon újra összejöttek. Távirat ment valakinek Pestre: a műtermed készen van. Erre az fogta az aktatáskáját és idejött. Valamennyien aktatáskával kezdték. Most hét Munkácsy-díj van Miskolcon. És az évenként ismétlődő grafikai biennálénak országos híre.

— Az embereket először erőszakolni kellett a kiállításainkra. A tanácsot, a hivatalos apparátust is noszogattuk. Mikor észrevették, hogy komoly a dolog, akkor gonddal kezdtek velünk törődni.

— A festéshez nyugalom kell. Egyre bonyolultabb olyat csinálni, ami meglepetés, egyre több eszközt kell igénybe venni, hogy az ember eljusson a kifejezés végéig. Én itt megtaláltam a nyugalmat. Rajtam kívül, azt hiszem, néhányan még megtalálták.

— Furcsa az is, hogy minden dolgunk közös volt, de egyikünk festészetének sincs köze a másikéhoz. Mintha a világ két végén élnénk. A táj is más, az emberek is mások a képeinken. Mégis, mióta itt élek, egy pillanatig sem éreztem magamat egyedülvalónak.

— Az egész életszemléletem realista, de nem tartom realistának azt a festészetet, aminek nincs költészete. A többieknek más a véleményük. Csak abban értünk egyet mindannyian, hogy a világot nem lefesteni, hanem megfesteni kell.

— Nem szándékos, mégis szükségszerű, hogy az itteni táj, az itteni emberek sajátos szerepet kapnak a képeinken. Feledinek a köldökével jött a bányász, vele született. A festő nem feledheti el, még akkor sem, ha akarná a kort, amelyben él. Aki elfelejtette, az nem festő többé. És az emberek ezt megérzik, és megértik.

— Engem Pest szinte eltaszított. Én csak vidéken tudnék élni. Mindegy, hogy hol. De ha választhatok, akkor Miskolcot választom újra. Úgy hiszem, ami itt teljesül, ahhoz közöm van.

— Tucatnyian élünk itt festők. És Csohány, Pásztor, Kondor Béla is szívesen lejön ide, ha teheti. Azt hiszem, barátok vagyunk.

— Sok szép emberrel találkoztam, mióta Miskolcon élek. Orvosok, mérnökök, színészek járnak hozzánk, nem gyakran, hiszen az embernek nincs sok ideje, általános emberi problémák jönnek szóba, ha beszélgetünk, olyan színvonalon, hogy érdemes vele foglalkozni.

— Úgy gondolom, Pesten gyakrabban szól a csengő, telefon és arra nekem nincs szükségem. Amire szükségem van, azt itt meglelem. A munkámban is, másban is. Néha úgy érzem, elégedett ember vagyok, de a festő semmiképpen sem lehet elégedett.

— Az, hogy Miskolc a magyar képzőművészeti életben tisztes szerephez juthatott, nem volt könnyű, egyszerű dolog. Mégis, ha most újra kellene elkezdeni mindent, még így, idősödő fejjel is elkezdeném. Csak azért kezdeném el, mert megéri. Festőnek is, embernek is. Ezt biztosan tudom.

Kristóf Attila

NIKA

— **Constantin Himarios,** a Görög Királyság budapesti nagykövete kedden átadta Moravcsik Gyula akadémikusnak a »Királyi Phönix-rend« parancsnoki keresztjét, amelyet II. Constantin görög király adományozott a professzornak a bizantinológia terén kifejtett és nemzetközileg is elismert munkásságáért.

ORSZAK

(Hegedüs István rajza)

— **Eredményes munkát végez Ghanában** két magyar orvos: dr. Jilly Pongrác és dr. Kövi József. Mindketten a ghanai Egészségügyi és Orvostudományi Kutató Intézetben működnek. A két magyar orvos jó munkája láttán a ghanai egészségügyi szervek még egy magyar orvost, valamint egy biokémikust hívtak meg Ghanába, akik már meg is kezdték tevékenységüket.

— **ÚTMENTI VILLANYOSZLOPNAK ÜTKÖZÖTT motorkerékpárjával Máza községben Müller János 35 éves szászvári bányász, aki ittasan vezette járművét. A férfi olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.**

— **Újabb nagy befogadóképességű autóbuszok** gyártását kezdte meg az IKARUS Karosszéria és Járműgyár és a buszokat még a negyedik negyedév folyamán átadja. A Fővárosi Autóbuszüzem 22 csuklós és 23 százszemélyes IKARUS 556-os kocsit kap. Az új csuklósokat elsősorban a Nagykörúton, az 556-osokat pedig az 5-ös járat vonalán helyezik üzembe.

— **KIVILÁGÍTATLAN KERÉKPÁRRAL KÖZLEKEDETT Hatvan és Hort között Molnár József 60 éves hatvani tsz-tag és egy személygépkocsi elgázolta. Molnár József a helyszínen meghalt. A balesetért felelősség terheli a személygépkocsi vezetőjét, Lepres Dezsőt is, aki ellen a rendőrség eljárást indított.**

— **Kedvezett a szőlők fejlődésének** az utóbbi két hét száraz, derült időjárása. A rothadás szinte teljesen megszűnt, a cukrosodás viszont erőteljes. A szőlők hozama minden borvidéken bőséges.

— **AUTÓBUSZT LOPOTT a fiatalkorú K. József, Batánovics Mártonnal és Kovács Jánossal a versendi végállomáson, és »kollektív vezetéssel« Dunaszekcsőre indultak, halászlés vacsorára. A kirándulás a rendőrségen fejeződött be, útközben ugyanis egy korlátnak ütköztek. — Buzás József és Lázár István pécsi lakosok egy teherautót loptak, amelyvel Harkányba indultak. Az autóbusz- és teherautótolvajok bíróság elé kerülnek.**

— **Az utóbbi évek legjobb rizstermését** takarítják be a Nagykunságban, ahol 13,8 mázsa az átlagtermés.

— **HALÁLOZÁS.** Juszt Gyuláné és családja fájdalommal tudatják, hogy **Juszt Gyula** optikusmester, a legjobb férj és családapa, okt. 5-én elhunyt. Temetése okt. 9-én lesz a Farkasréti temetőben, du. 14 órakor. ×

— Értesítjük ismerőseinket, barátainkat, hogy a felejthetetlen férj és édesapa, **dr. Vondra Nándor** egyetemi docens október 3-án tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése f. hó 9-én pénteken du. 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben. ×

— Fájdalommal tudatjuk, hogy felejthetetlen drága kisleányunk, **Medzihradszky Katóka** temetése október hó 8-án, du. 1 órakor lesz, a Farkasréti temetőben. ×

— Értesítjük azokat, akik szerették, hogy özv. **Kun Józsefné** sz. Szabó Jolán, élete 85. évében f. hó 1-én rövid szenvedés után elhunyt. Hamvait f. hó 23-án, de. 10 órakor helyezzük el a Farkasréti temető Columbáriumába. Dr. Kun Miklós és családja. ×

— **Dr. Schwanner Jenő** ny. egyetemi tanár, az állatorvos tudományok kandidátusa október 3-án meghalt. Az elhunytat az Állatorvostudományi Egyetem saját halottjának tekinti. Temetése október 9-én, pénteken du. 2 órakor lesz a Farkasréti temetőben. ×

SPORT

Belgiummal és az EAK-val kerültek egy csoportba vízilabdázóink

Mind a négy fegyvernemben „helyen" lehetünk — mondják a vívók

(Hoffer József, az MTI kiküldött munkatársa jelenti): Magyar szempontból a keddi nap érdekessége volt Tokióban, hogy elkészült a vízilabda-torna sorsolása. *Magyarország az EAK-kal és Belgiummal együtt a D-csoportba került.* Az *A-csoportba* Olaszországot, Romániát és Japánt, a *B-csoportba* a Szovjetuniót, Ausztráliát és Németországot, a *C-csoportba* Jugoszláviát, az Egyesült Államokat, Hollandiát és Brazíliát sorolták. A csoportokból 2—2 csapat megy tovább és belőlük két négyes csoportot alakítanak ki, és a 2—2 legjobb kerül a négyes döntőbe. Az eredményeket minden esetben magukkal viszik a csapatok.

— A csoportbesorolásnak azonban nincs túlságosan nagy jelentősége — mondotta *Laky* Károly, a magyar vízilabdázók edzője. — Ha nyerni akarunk, előbb-utóbb úgyis játszani kell a legjobbak ellen. Belgium és az EAK nem jelenthet nehezebb akadályt. Úgy érzem, *Jugoszlávia, Olaszország* és *Magyarország* biztosan bejut a négyes döntőbe, az újjászervezett *szovjet* válogatottnak azonban nehéz lesz a dolga. Láttam csapatukat a Japán ellen elért 6:1-es győzelmük alkalmával. Jól játszottak, de hiányzik még a nemzetközi tapasztalatuk. Erősnek tűnik viszont Németország, Románia és Hollandia válogatottja, előfordulhat, hogy közülük valamelyik bejuthat a legjobb négy közé a szovjet csapat helyett.

A magyar vízilabdázók naponta két edzést tartanak. Sorozatban játsszák előkészületi mérkőzéseiket. Ausztráliának 10, az EAK válogatottjának 9 gólt dobtak játékosaink, Brazíliát 14:3-ra győzték le, a különböző japán csapatok ellen 3—5 gól különbséggel nyertek. Vízilabdázóink egészségesek, csupán *Borosnak* van könnyebb ujjsérülése.

Laky Károly ismertette összeállítási terveit is. Kétféle elgondolása van. Az egyik csapat: *Boros — Mayer, Felkai — Konrád II. — Rusorán, Dömötör, Kanizsa (Kárpáti).* A másik: *Boros — Pócsik, Mayer — Felkai — Rusorán, Gyarmati, Konrád II.*

Sikerült a rádió próbaadása

Hétfő este először jelentkezett az olimpiáról a rádió két sportriportere. A próbaadás kitűnően sikerült. Ma az esti krónika keretében újabb próaadásra kerül sor és szombaton délben 12.15 és 12.30 között magnetofonfelvételről már sor kerül helyszíni közvetítésre az olimpiai megnyitó ünnepségről. Vasárnap reggel negyed 8-kor a Magyarország—Marokkó labdarúgó-mérkőzés utolsó 30 percének közvetítését kezdi meg Szepesi György. Vasárnap ezenkívül még három ízben jelentkeznek Tokióból a rádió riporterei. Az olimpiáról összesen 40 órás műsort ad a Magyar Rádió.

Felvonták a magyar zászlót

Hétfőn délután az olimpiai falu főterén 12 ország versenyzői vonultak fel az ünnepélyes zászlófelvonáshoz. Közöttük volt a teljes magyar olimpiai csapat is. *Kulcsár* Gergely vitte a zászlót. Az ünnepség közönségétől nagy tapsot kapott a magyar válogatott. Hétfőn estig már 61 ország lobogóját vonták fel az olimpiai faluban.

Megkezdődött Tokióban a Nemzetközi Olimpiai Bizottság 62. ülésszaka. *Hirohito japán császár üdvözölte a megjelenteket.* A császár 19 éves unokája pedig az olimpiai faluban dolgozik, mint *pincér.* Számos egyetemi diáktársa ugyanis önként vállalkozott az olimpia vendégeinek kiszolgálására, s ebből a munkából a fiatal herceg sem akarta kivonni magát. Amint elmondotta, családja helyesli, hogy az olimpiai faluban dolgozik, csak arra figyelmeztették: *ne törjön el túlságosan sok tányért.*

Látogatás kosárlabdázóink és vívóink edzésén

Kosárlabda-válogatottunk tagjai végignézték a yokohamai selejtező mérkőzéseket. Zsiros Tibor edző szerint csapatunknak a selejtezőből továbbjutott négy válogatottat feltétlenül le kell győznie.

— Gyengébbek vagyunk — mondotta az edző —, mint az Egyesült Államok, a Szovjetunió, Brazília, Jugoszlávia és Lengyelország. Az olaszokkal szemben bármilyen eredmény lehetséges, a többiek ellen viszont nyerési lehetőségeink vannak. Csapatunk egyre jobb formában van, sorozatban játszottunk edzőmérkőzéseket, japán együttesekkel. Általában 90 pont körüli eredményt értek el játékosaink, de a védekezés hibáira hívja fel a figyelmet, hogy az ellenfél is rendszerint 50—60 pontot szerzett.

A vívók két csoportban kétféle megterheléssel edzenek. Akik az első repülőgéppel érkeztek Tokióba, már újra bírják a kemény munkát, az újonnan jöttek még eléggé fáradtak.

— Mind a négy fegyvernemben, csapatban és egyéniben egyaránt esélyük van helyezésre — mondotta Sákovics József szövetségi kapitány. — A női csapatversenyen szovjet—magyar döntőt várok és úgy érzem, ez lesz a párosítás a kardbajnokság döntőjében is, mert a lengyelek egy kicsit visszaestek. Párbajtőrben a francia, a lengyel, a szovjet és a magyar csapat szinte teljesen azonos esélyekkel lép pástra. Férfi tőrvívásban a Szovjetunió, Franciaország és Lengyelország a legerősebb, de a legjobb négy közé mi is bekerülhetünk.

Törvénytelen a Nemzetközi Úszó Szövetség határozata

A Szovjet Úszó Szövetség, a nemzetközi szövetség kedden megnyílt ülésén tiltakozást jelentett be. Max *Ritter*, a nemzetközi szövetség elnöke ugyanis egyedül határozott arról, hogy tizenegy ország úszói nem vehetnek részt a tokiói olimpián, mert szerepeltek a Ganefo versenyén. A nemzetközi szövetség irodájának 14 tagja közül nyolcan tiltakoztak a döntés ellen, tehát a határozat ellentétben áll a Nemzetközi Úszó Szövetség tagjainak véleményével.

A tokiói olimpia sportágai

A századik olimpiai bajnokot avatják ökölvívásban

A klasszikus olimpiai játékokon, időszámításunk előtt 688-ban, már szerepelt az ökölvívás. Ekkor *csupasz ököllel* küzdöttek a versenyzők a végső döntésig, súlycsoport-beosztás nélkül. Az ökölvívás első olimpiai bajnoka *Onomasztosz* volt.

A modern korban, egész a múlt század második feléig, véres csatákat jelentett az ökölvívás. Először Angliában próbálkoztak sportszerű keretek közé szorítani a bokszot. Meghatározták a küzdőtér méretét, aztán négy súlycsoportot állítottak fel, és megtiltották az övön aluli ütéseket, illetve a földön fekvő ellenfél bántalmazását. Az ökölvívó kesztyű bevezetése és a menetek idejének megállapítása 1865-ben elvette a bokszolás embertelen jellegét, és teljes egészében a *sportok közé* állította be.

Az újkori olimpiákon először 1904-ben *St. Louis*-ban került műsorra az ökölvívás. Azóta csak 1912-ben Stockholmban hiányzott a programból. A huszas évek után lett igazán népszerű a boksz, s ma már 89 ország képviselteti magát a Nemzetközi Ökölvívó Szövetségben.

Az eddigi olimpiákon *kilencvenegy* bajnokot avattak, tehát Tokióban adják ki a *századik* aranyérmet. Az első helyeken eddig 19 ország versenyzői osztoztak.

A legeredményesebben az *Egyesült Államok* versenyzői szerepeltek, akik 24 arany-, 14 ezüst- és 11 bronzérmet nyertek eddig. Utána a sorrend a következő (zárójelben az arany-, ezüst- és bronzérmek száma): *Nagy-Britannia* (11, 10, 13), *Olaszország* (9, 11, 6), *Magyarország* (8, —, —), *Argentína* (7, 7, 8), *Dél-Afrika* (6, 4, 9), *Szovjetunió* (4, 5, 8), *Franciaország* (4, 1, 5).

Az olimpián értékes sikereket értek el a magyar ökölvívók. Egyetlen ország sem dicsekedhet azzal, hogy 1928 óta minden olimpián nyert volna bajnokságot, és *Papp* Lászlóhoz hasonló bravúrt sem vitt végbe még egyetlen ökölvívó sem. *Kocsis* Antal 1928-ban, *Énekes* István 1932-ben, *Harangi* Imre 1936-ban, *Csik* Tibor 1948-ban, *Pap* László 1948-ban, 1952-ben és 1956-ban, *Török* Gyula 1960-ban szerzett olimpiai bajnoki címet.

A tokiói olimpián nehéz lesz folytatni ezt a sorozatot, bár most is van nagy egyénisége a magyar ökölvívásnak. *Kajdi* János tavaly biztosan szerezte meg az Európa-bajnoki címet, s ott lesz a tokiói olimpián is. Sajnos, Kajdi kéztörése miatt hosszabb időt kihagyott, és az EB óta kevés nemzetközi mérkőzést vívott. Itthon nem nagyon volt ellenfele, rendszerint már az első menetben feladták ellene a küzdelmet a magyar ökölvívók. *Európában így is Kajdit tartják a legjobbnak,* de kérdés, hogy a tengeren túli országok kiket tudnak felvonultatni ebben a súlycsoportban. Az olimpiai bajnok *Török* Gyula sok gondot okozott a szakvezetőknek a két olimpia között, de Tokió előtt ismét összeszedte magát, becsülettel dolgozott, s jó sorsolás esetén újra a *legjobbak* közé kerülhet. Másik három versenyzőnk is értéke a magyar ökölvívásnak, de kiemelkedő eredményt ebben a nagy vetélkedésben nem nagyon lehet várni tőlük. Elsősorban a *szovjet,* a *lengyel,* az *amerikai,* a *német,* az *olasz* és esetleg a *japán* ökölvívók játszhatnak vezető szerepet az olimpián.

Pénteken állítják össze labdarúgó-válogatottunkat

Vasárnap a Népstadionban Csehszlovákia ellen mérkőzik a magyar labdarúgó-válogatott. Az együttes Tatán készül fel az összecsapásra. A felkészülésben 17 játékos vesz részt — ugyanazok, akik a svájciak elleni keretben is szerepeltek, csak éppen *Pál II.* helyét foglalta el *Sándor.* A csehszlovákok elleni válogatottat pénteken állítja össze a szövetségi kapitány. *Csak a csatársorban lesz változás.*

SPORTNAPLÓ

Új abszolút gyorsasági világrekordot állított fel az amerikai Art Alfons lökhajtásos autójával. 764 kilométeres sebességgel száguldott és ezzel alaposan felülmúlta Tom Green múlt heti 668 km-es világrekordját.

Go-kart versenyt rendeznek vasárnap délelőtt a Városligeti-tó betonján.

Bánfai Benő vívó mesteredző hamvasztás utáni búcsúztatására csütörtökön fél 10-kor kerül sor a Rákoskeresztúri temető halottasházában. A 86 éves korában elhunyt mestert a vívószövetség saját halottjának tekinti. A búcsúztatásra külön autóbusz indul az MTS székháza elől, csütörtökön délelőtt fél 9-kor.

Szerdai ügetőversenyek

TAJFUN DÍJ

Jelöltjeink:

I. Málcsi — Menő — Malachias — Máglya. II. Légvár — Lehel — Licike — Harlekin. III. Garibaldi — Gólkirály — Ítélet — Kisbíró. IV. Hízelgő — Juliska — Komédia. V. Lektor — Jonathan — Kékszakáll — Klarinét. VI. Labrador — Iridium — Kérkedő — Hajnalcsillag. VII. Kotnyeles — Imperator — Jóravaló — Krimhilda. VIII. Indolens — Kotnyeles — Igló — Jaffa.

Totó-tanácsadó a 41. hétre

1. Magyarország—Csehszlovákia	1
2. Nyíregyháza—Salgótarján	x, 2
3. Borsodi Bányász—Győri MÁV DAC	1
4. Miskolc—Oroszlány	x, 1
5. Ózd—Szállítók	1
6. Veszprém—Győri Dózsa	1
7. Szolnoki MTE—Bp. Spartacus	1
8. Atalanta—Juventus	x, 1
9. Genoa—Internazionale	x, 2
10. Mantova—Cagliari	x, 1
11. Messina—Catania	x, 1, 2
12. Róma—Fiorentina	1
13. Verona—Napoli	x, 2, 1

Tippjeink a pótmérkőzésekre: 14: x, 1, 2, 15: x 1, 16: 1.

Lukovszky László
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1021

Vasárnap, 1964. november 1.

Lukovszky László rajza

Hírek

1964. november 1, vasárnap

A Nap kelte 6.27, nyugta 16.28 órakor.
A Hold kelte 2.55, nyugta 15.43 órakor.
Névnap: Marianna.

1964. november 2, hétfő

A Nap kelte 6.29, nyugta 16.26 órakor.
A Hold kelte 4.05, nyugta 16.03 órakor.
Névnap: Achill.

180 éve, 1784. november elsején Horia, Closca és Crisan vezetésével nagyszabású parasztfelkelés robbant ki Erdélyben. A kétségbeejtően súlyos jobbágyi terheken könnyíteni, attól megszabadulni akaró parasztok már a nyáron megtagadtak minden szolgáltatást uraiknak, akik a tartozások behajtására katonaságot vettek igénybe. Rövid idő alatt mintegy 30.000 román, magyar és szász jobbágy sereglett a felkelők soraiba. Könyörtelenül megbosszulták földesuraikon a zsarnokoskodásokat. A császári katonaság túlereje és nagyobb szervezettsége azonban szétszórta a felkelőket. A vezetőket árulás játszotta a hatalom kezére. Horiát és Closcát kerékbe törték, Crisant pedig a börtönben fojtották meg. E megmozdulás hatására adta ki II. József, a később visszavont, jobbágyfelszabadító rendeletét.

*

20 éve, 1944. november 1-én felszabadult Szabolcsveresmart, Kisvárda, Tiszakanyár, Kecskemét, Kiskőrös, Ujkécske, (ma Tiszakécske), Lajosmizse, Kerekegyháza, Soltvadkert, Kecel, Harta, Dunapataj, Géderlak, Uszód, Zsurk, Záhony, Mándok, Tuzsér, Fényeslitke, Tiszabezdéd.

1944. november 2-án felszabadult Kiskunfélegyháza, Nagykőrös, Jászkarajenő, Kocsér, Tatárszentgyörgy, Kunszentmiklós, Szabadszállás, Fülöpszállás, Csengőd, Akasztó, Dömsöd.

— KONGRESSZUSI műszakot rendeznek ma, november 1-én a Miskolci Pamutfonodában. A KISZ VI. kongresszusának tiszteletére 226 fiatal dolgozik ezen a vasárnapon.

— TAPASZTALATCSERÉRE Miskolcra látogat november 4-én, szerdán a Vas megyei népfrontbizottság küldöttsége, amelyet dr. Zsigmond László országgyűlési képviselő, a Vas megyei népfrontbizottság elnöke vezet.

— ÜLÉST tart a Miskolci városi Tanács november 5-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor. Az ülés napirendjén szerepel többek között az 1965. évi költségvetési javaslat is.

— A MAGYAR—SZOVJET Baráti Társaság, a Művelődésügyi Minisztérium, a Magyar Úttörők Szövetsége, és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából jubileumi orosznyelvi szóbeli versenyt rendez az általános iskolák 7—8., valamint a középiskolák 3—4. osztályos tanulóinak.

— PÉNTEK éjjel 200 000 dollár értékű drágakövet loptak el a híres manhattani természettudományi múzeumból. Az ellopott drágakövek között van a világ legnagyobb zafirköve, „India csillaga".

— AZ MSZMP Központi Bizottságának Párttörténeti In-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1964 OKT - 8.

Szocialista szerződést kötöttek 1021

A több mint félévszázados miskolci művésztelepen élő alkotók és a megye közönsége közötti kapcsolat erősödését mutatja, hogy az idén a borsodi nagyüzemek jelentős részt vállaltak a mecénás szerepből. A diósgyőri Lenin Kohászati Művek után, amelynek évek óta van szocialista szerződése Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas festőművésszel, most négy további üzem, a Tiszai Vegyikombinát, az Ózdvidéki Szénbányászati Trösztöt, az Ózdi Kohászati Üzemek, valamint a Borsodnádasdi Lemezgyár részesít évente 15—20 000 forint értékű támogatásban négy festőművészt, akikkel szocialista szerződést kötött. A képzőművészek ennek ellenértékeként a gyár életét, termelő munkáját megörökítő alkotásokat készítenek az üzemek díszítésére.

gazdasági
zottság 5. ülésszaka alkalma
ból hazánkban tartózkodó ler
gyel küldöttség tiszteletére.

Három v

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1965 MÁR 21

1021

Lukovszky László rajza

kat. Sőt! Kiváló dolgozó cím birtokosává lépett elő három tanítványa. Ugyancsak a Pamutfonodában dolgozik *Kalina Jánosné*, aki néhány év leforgása alatt, mintegy száz ipari tanulót segített hozzá a szakmunkás bizonyítvány megszerzéséhez. Keze alól kiváló, nagyon lelkiismeretes munkások kerültek ki: szerte az országban dicsérik fonónőinek szorgalmát, ügyességét.

Az illusztrációnak szánt példák valamiféle pluszt sejtetnek; az egyén erőfeszítésének *többletét* az átlagosnál. Mert akár Szarvasné, akár Kalináné is beérhette volna egy jó közepes, megbízható eredménnyel. De mindketten képességeik *maximumát* nyújtották s néha még annál is többet. Tegyük hozzá mindjárt: nem anyagi ellenszolgáltatásért, hiszen sem a kötözési átlag emelkedése, sem a minőségileg kitűnő szakmunkások képzése sem jár külön fizetséggel.

Fiatal pedagógusokkal vitatkoztunk egyik délután. Egytől egyig friss diplomás. A városi tanács művelődési irányítói hívták össze őket, hogy tájé-

berek. Ezek nem lépnek burkaikból, mert attól ta nak, esetleg „felhígulnak" közösség gondjaiból tört vállalás közben. Persze, v nak olyanok is, akik egy rűen *nem látják* a lehet geket, nem ismerik azoka területeket, amelyeken sze mi erőfeszítésük a legjob érvényesülhetne. Ebben hibásak mindazok a szervek, amelyek nem határolják körül, nem fedik fel a segítségre szoruló munkaterületeket.

Visszatérően emlékeznünk kell arra a pedagóguslányra, aki az adott munkaterületen elvégzett becsületes, maradéktalan munkáról beszélt. Ő ugyanis megvallotta: nincsenek egyéb adottságai, minthogy jó pedagógus. (Ezt tartják róla felettesei is.) Tőle természetesen a társadalom nem vár mást, minthogy vállalt kötelezettségeinek, a jó pedagógiai munkának *hiánytalanul* megfeleljen. (Ha csak nincsenek benne olyan rejtett szellemi tartalékok, amelyek eddig valamilyen oknál fogva nem jöttek felszínre.) A szocialista társadalomban ugyanis a *heroizmus nem kötelező, de a*

italozott egy munkás, hogy 2 napig alig bírtak lelket verni belé.

De nemcsak a munkagépek mellett fordulnak elő hasonló kilengések, hivatalokban és más helyeken is. Az egyik hivatal fontos beosztású ellenőre napokig „elcsellengett", felettesei semmit sem tudtak hollétéről, mígnem betelefonálták, hogy az illetőt hol találhatják meg erősen italos állapotban.

Ezektől az emberektől tényleg nem várhatja el a társadalom a heroizmust. Pillanatnyilag azt sem, hogy felzárkózzanak a „derékhadhoz". De azt feltétlenül elvárhatjuk tőlük (akár a törvény erejével is), hogy kötelezettségüknek *eleget* tegyenek, munkájukat (amiért bért kapnak) becsületesen ellássák. Nem tűrhetjük el, hogy ezek az emberek má-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1962 NOV 17.

— LUKOVSZKY LÁSZLÓ kétszeres Munkácsy-díjas festőművész műveinek gyűjteményes kiállítása nyílik ma délután 5 órakor a Képcsarnok Vállalat miskolci Szőnyi István termében. A mintegy harminc művet bemutató kiállítást Csertői Oszkár, az Európa Könyvkiadó szerkesztője nyitja meg.

ır-
bé-
ná-
ló.
794
ıo-
éla
795
ás
el-

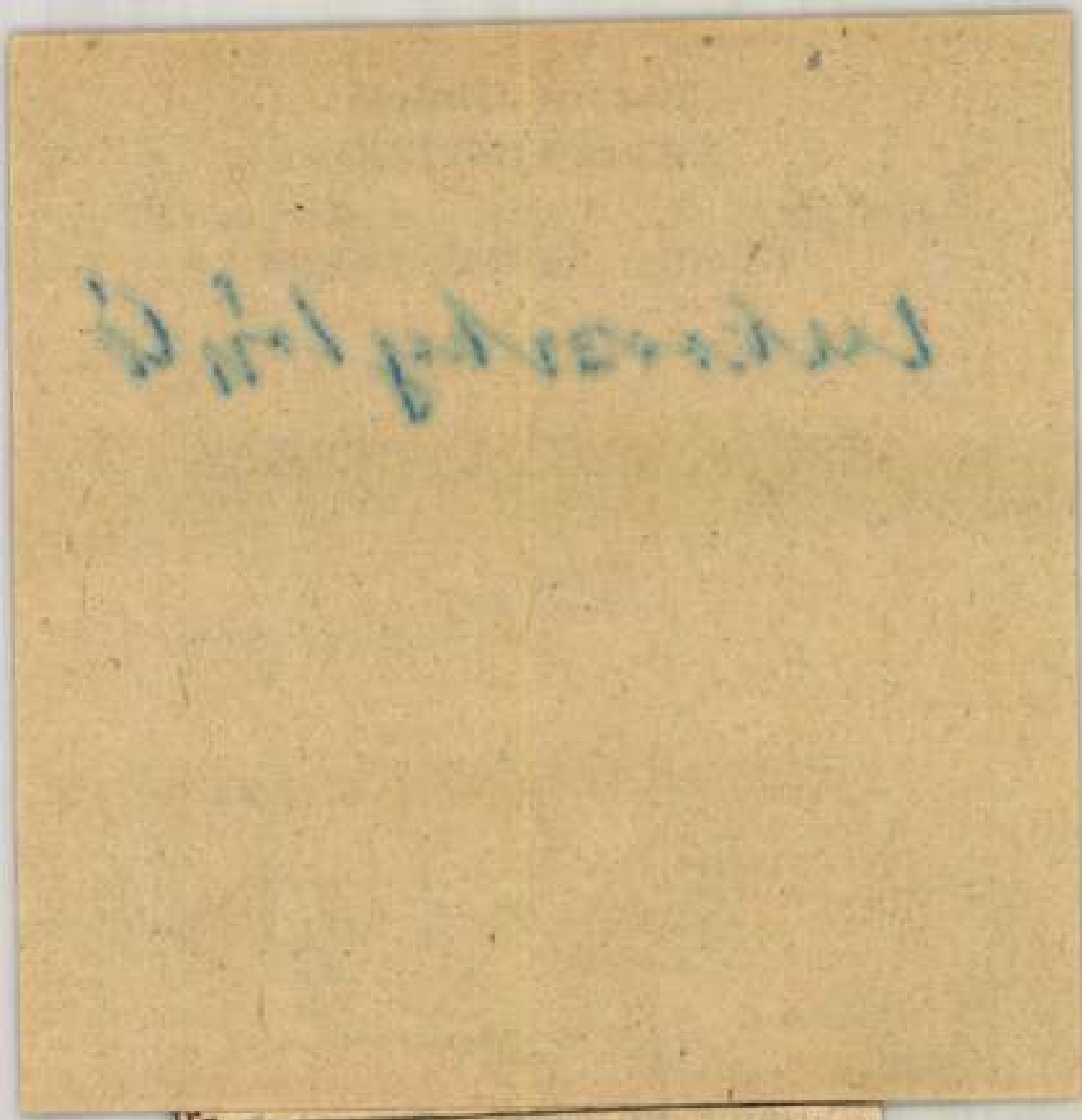

Az ápolt láb ma már nem luxu
Ápoltassa lábát szakemberrel. Es
tétikai kéz és gyógylábápolás. I
csi. Madarász Viktor u. 4. Re
gel 9—18 óráig. 83

Üvegezést, képkeretezést azonn
készít. Gecse üveges. Miskolc, Pa
lós u. 13. (Dózsa utca végén.)

Felkérem azon barátomat, ak

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V, Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1962 NOV 15
1021

Csütörtök, 1962. november 15.

A művészet budoárjában

Műteremlátogatás Lukovszky László festőművésznél

Komolyka kislány nyit ajtót a csengetésre.

— Tessék bejönni — mutat a műterem felé —, édesapám is azonnal itt lesz.

Udvariasan hellyel kínál, aztán mint igazi házikisasszonyhoz illik, nem fut a játékai után, hanem nekitámaszkodik az egyik oszlopnak, s igyekszik jelenlétével szórakoztatni. Csak a jelenlétével, mert nem szól többet, várja apukát — velem együtt.

— Hány éves vagy? — kezdek vele barátkozni.

— Tíz.

Szétnézek a helyiségben, s megakad a tekintetem egy nagyon ismerősnek tűnő képen. Kislány ül az asztal mellett, figyelmesen hajolva könyve fölé, de úgy, hogy előrebukó barna haja szinte teljesen eltakarja arcát. A képre nézek, aztán a kislányra.

— Ez te vagy?

— Igen — válaszol határozottan, egy jólsikerült kép modelljéhez illő öntudattal.

Aztán megjön édesapa. A kicsi áll még egy ideig, majd szinte észrevétlenül eltűnik.

— Ön kiállításra készül — fordulok a művészhez. — Hányadik kiállítása ez?

— Miskolcon az első önálló kiállításom, amelyet tulajdonképpen a Képcsarnok rendez. 30 képet mutatok be.

— Milyen témájú képek szerepelnek majd az anyagban?

— Eléggé változatos. Tájképek mellett intimebb témájúak is, például műterem-részlet, családi vonatkozású ...

— És ez? — mutatok egy igen megkapó fényhatású képre.

— Ez is.

A mű a miskolci Kilián-déli lakásépítkezések részletét ábrázolja — éjjel, reflektor megvilágításban.

— Ez a jelen — mondja a művész, s aztán a falhoz dűtött képek közül kiválaszt egyet, s így mutatja be: — Ez pedig a múlt.

Igen, így tevődik össze a valóság. Régi, múltszázadbeli házikókat ábrázol, valahol az Avas dombhajlatában. Idők múltával már bizonyára csak a művész ecsetjének jóvoltából fogunk rájuk emlékezni.

A munka utáni pihenést egy másik alkotás szimbolizálja. Árnyas kertben karosszék, rávetve egy puha, bársonyosan meleg színű takaró.

— Több változatát látom ennek a tánccsoportot ábrázoló képnek.

— Igen, ez olyan téma, amelyről több tanulmányt készítettem már.

— Részt vesz valamelyik a kiállításon?

— Ez — mutat rá a bekeretezett műre, amelynek főalakja fehér ruhában táncoló leány.

No, de ne beszéljünk minden képről, hagyjunk újdonságot a kiállítás közönségének is. Ámbár a legnagyobb újdonság az lesz, hogy az eddig főleg grafikai alkotásairól ismert művész ezúttal kizárólag csak festményeket mutat be.

Adamovics Ilona

Csütörtök, 1962. november 15.

Két miskolci küldött

Veres Albert

Mikor benyitottunk hozzá, éppen iskolába készült. Veres Albert szocialista brigádvezető, akit most választottak kongresszusi küldöttnek. Esténként gépipari technikumba jár. Fiatalos arcát őszülő haj keretezi, pedig még csak 36 éves.

1949-től dolgozik a December 4 Drótművekben. Azelőtt idénymunkás volt. Ott élt, ahol munkát kapott, az egész országot bebarangolta. Volt postás, dolgozott építkezéseknél, s ki tudja már felsorolni, hová el nem vetette a sors. 1949-ben került Miskolcra. Sikerült bejutnia a drótgyárba, s végleg ott is maradt. Kötélverő lett.

Korán bekapcsolódott a mozgalmi életbe, s már 1945-ben belépett a pártba.

Két éve brigádvezető. A brigád tagjai összetartóak, segítik egymást, ahol lehet. Ennek köszönhető, hogy az idén elsők között kapták meg az üzemben a „szocialista" címet.

minőségi munkát végezni ezzel elősegíteni az orszá méretű kongresszusi vers sikerét.

*

Zombori Bertalan a nin Kohászati Művekb dolgozik. Az acélöntés sz te családi foglalkozás v náluk. Acélöntő volt az ja, a bátyja, s ő is ezt szakmát választotta. M 1940-től „űzi" a mesterség Legkevesebb, de legtöbb jelentő szó, amit a munk járól mondani tud: szer tem a foglalkozásomat.

Már szocialista brigádv zető. Ő a brigádban a le idősebb, s mint a bátyju úgy fogja össze a brigád ta jait. Nem könnyű feladat á nevelni az embereket. H szen itt nemcsak arról v szó, hogy azt megértsé többet, jobban kell terme ni, mert ezt sokan csupá azért teszik, hogy nagyob

Zombori Bertalan

anyagi jövedelemre tehesse nek szert. Az emberek gon dolkozásmódját kell meg változtatni. Megértetni v

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

Lukovszky László rajza.

gát, a korosabbak mind petyhüdtek. Néhányon meglátszik, hogy sportol. Hol és mikor? Ó, Éva, Éva!...

Ilyenkor aztán visszaparancsolom a tekintetemet a tündérszép leányzóra. Ő derékig meztelenül imbolyog a füvön napozók között, csupán egy kis nadrágocska van rajta, most jött ki a vízből, felsőtestén ragyognak a vízszemek. Szőke, göndörfürtös haja vállaira omlik, szeme kéksége mellett tünjön el a nefelejcsé és amikor megszólal, csilingel a hangja mint az angyalok csengettyűje.

De nemcsak én, senki sem tud ellenállni neki. Megáll egy társaság mellett és mindenki egyszerre ezer kérdéssel halmozza el, mindenki mond neki valami kedveset és szépet. Vagy felel nekik, vagy nem, vagy rájuk néz gyönyörű szemével, vagy pedig elfordítja szépséges arcát és imbolyog tovább. Újra megáll egy szép néni mellett és érdeklődve nézi piros körmeit, melyekkel egy könyvben lapoz. Ezt a szép nénit már nem merném angyalhoz hasonlítani, különösen, amikor leveszi napszemüvegét és láthatóvá válik az a bizonyos tekintet, melynek hívása után minden egészséges férfiember áhítozik.

De nicsak! Ez a pillantás elködösül és megszelidül a gyönyösűségtől! A gondosan kimázolt száj gügyögésre görbül és csucsorodik:

— Hogy hívnak téged, te aranybogár? Gyere, hadd adjak egy k

Ez vará négyéves nakodó ha lép. A sz be, nagy elő kacat nyújtja. A gyönyörűség nem mohó, gondosan megvizsgálja előbb az adományt, mielőtt a kibontásához fogna.

Ezzel az ennivaló komolykodással teljesen lebilincseli az adakozó szép nénit. Nem bír uralkodni magán, feltérdel és átöleli a csöppséget és nagyon óvatosan megcsókolja az apró, gödrös kezecskét.

Nem tagadom, engem is meghat a jelenet. Bűnbánó Magdolna régen a múlté, de az a jelenség, hogy a bűn kanvargós útjain eltekergők időnként olthatatlan szomjúsággal vágyakoznak a tisztaság és szépség után, ma is előfordul, nem is olyan ritkán. Drukkolok a kis angyalkának: ébressz vágyat a néniben egy olyan tündéri gyerek után, mint amilyen te vagy! El ne told magadtól kezecskédet csókoló arcát! Felelgess csak neki selypítő hangodon, hadd szeresse meg ezt a muzsikát!

De amikor már majdnem könnyet ejtek a meghatottságtól, történik valami. Huszonhat év körüli, jóképű férfi terem valahonnan a kislány mellett, leguggol mellé, megfogja a karját és rosszalással csóválja a fejét.

— Ejnye, Ágika! Hát szabad elkérni a nénitől az ő csokoládéját? Nem kapsz te aputól

szép
an m
—
lepett
i a l
— Biztos és... gatja
apa a kislányt.

A gyerek bámészan rán aztán a kibontásnak szentel figyelmét. Az apa lehuppan földre és buzgón, kedélye magyarázza:

— Pedig meg tudja köszö ni! Megtanítottuk rá. Él-ha csokoládéért, azért fogadta Mintha nem kapna ott eleget!

Később újra odanézek, szép néni és az apa vidán beszélgetnek, a kis tündé csokoládét majszolja. Az gondol egyet és tovább sé valami rejtélyes felfed vágytól hajtva.

Másnap — egészen véletle — a tündérék tanyája mel táborozok le. Félig szur kálva mintha ezt hallanám

— Ágikám, látod ott az nénit? Menj csak oda, h milyen szép nyuszikája Én láttam az előbb, ott var dugva a táskájában!

Most sírhatnék is, de megémelyedek egy csit. No, nem vagyo sem szent. Nem is olyan ötlet; legközelebb kihozo szomszédék kislányát, a van ilyen szép. Arra is figyel akárki.

De a magamét? Mellb ez a túlzás. A fene egyen te disznó!

K 1962 SZEP 1 A 7

1021

Ungarische Kunst, ungarische Künstler

Ausstellung im Pavillon Unter den Linden

Seit langem bestehen lebendige und gegenseitig anregende Beziehungen zwischen der ungarischen und deutschen Kunst. Nun veranstaltet der ungarische Künstlerverband im Pavillon Unter den Linden wiederum

Dr. Cay Brockdorff

eine künstlerische Rechenschaftslegung. Sie bietet einen interessanten Überblick über das Gegenwartsschaffen in der ungarischen Volksrepublik. Die Ausstellung ist eine Auswahl der neunten Ungarischen Landesausstellung 1962.

Viele der uns bereits liebgewordenen ungarischen Künstler sind nicht vertreten. Kádár, dessen monumentales Historienbild „Vor dem Sturm" 1952 die deutschen Betrachter fesselte, begegnet uns lediglich mit dem Foto eines dekorativ ausgewogenen Wandbildes. Der Bildhauer Vigh zeigt reizvolle, schöne Medaillen und Sándor Ék drei tief berührende grafische Blätter. Dafür erhalten wir diesmal einen Einblick in das Schaffen einer Reihe jüngerer Künstler. Dem deutschen Betrachter fällt auf, daß die Auswahl auf dem Gebiete der Malerei offenbar von bestimmten Erwägungen ausging. Bilder, die vorwiegend naturalistische oder gewollt modernistische Gestaltungsmittel verwenden, fehlen, und das erfreut. Aber auch die Maler traditionell-realistischen Gehaltes sind seltener vertreten. Die Ausstellung widerspiegelt — so scheint es mir — eine bereits verbindliche Qualität, die das gesellschaftlich Neue auch künstlerisch neu auszudrücken sucht.

Es fällt auf, daß die koloristisch sehr unterschiedliche Palette der Maler im allgemeinen mehr zum verhalten Dunklen als zum unmittelbar Lichten neigt. Auch die inhaltliche Auffassung von Sujets und Motiven bezieht sich aus ähnlichem Denken und Fühlen. Nimmt man diese Ausstellung als Maßstab, so schafft die Genre- und Landschaftsmalerei mehr in den Bezirken des beziehungsvollen Intimen und das Porträt in der Sphäre der stillen Leidenschaftlichkeit. Ein Ähnliches kann man in der Plastik und Grafik beobachten. Doch beide erreichen die Ergebnisse der Malerei scheinbar noch nicht.

In der Porträtmalerei gibt es offenbar zwei Tendenzen, die typisch für die malerische Besonderheit dieser Ausstellung sind. Vecsési malt sein „Frauenporträt" in Oel à la prima, d. h. auf dem saugenden Malgrund deckend mit nassen Farben. Er bedient sich dabei koloristischer Grauwerte zum farbigen Zusammenhalt. Das Porträt überzeugt in seiner tiefen menschlichen Aussage. Einen anderen Weg, ebenfalls erregend durch seine hohe gestalterische Qualität, geht Kurucz. Er schuf seinen „Frauenkopf mit Kopftuch" in dünn lasierend aufgetragener Wachsfarbenmalerei (Enkaustik). Eine Technik, die im antiken Griechenland und teilweise noch von der byzantinisch beeinflußten Kunst geübt wurde. Um im Stil zu bleiben, verwendet der Künstler einen satten Ockerhintergrund, der dem Goldgrund der Ikonen verwandt ist.

Auf dem Gebiet der Grafik beeindruckten mich besonders zwei Blätter: Krajcsirovics „Bergleute", ein Linolschnitt von festen Konturen, kräftiger Binnenzeichnung und bestimmter, abwechslungsreicher Komposition. Er ist inhaltlich wie formal gleichermaßen bewegend. Mit ähnlichem vitalem Lebensgefühl gestaltet Lukovszky den bäuerlichen Kopf eines Mannes. Seine Radiertechnik, nirgends zart oder zärtlich, scheint weniger mit den Fingerspitzen geschrieben als mit der Faust. Schwere und harte Arbeit haben das Gesicht dieses Mannes geprägt, doch sein Ohr ist nicht taub geworden, sein Herz nicht müde.

Über ein Sondergebiet der Plastik, die Medaille, müßte ein ganzer Aufsatz geschrieben werden. Hier vermögen die Bildhauer der DDR wirklich zu lernen, hier verbinden sich reiche Schönheit, Können, Geschmack und Inhaltstiefe.

Wie immer kann unser kurzer Bericht nur Appetit schaffen, nur anregen, diese schöne und interessante Ausstellung zu besuchen. Sagt sie doch viel über ein Nachbarland, ein Freundesland aus, über seine Menschen und ihr Leben.

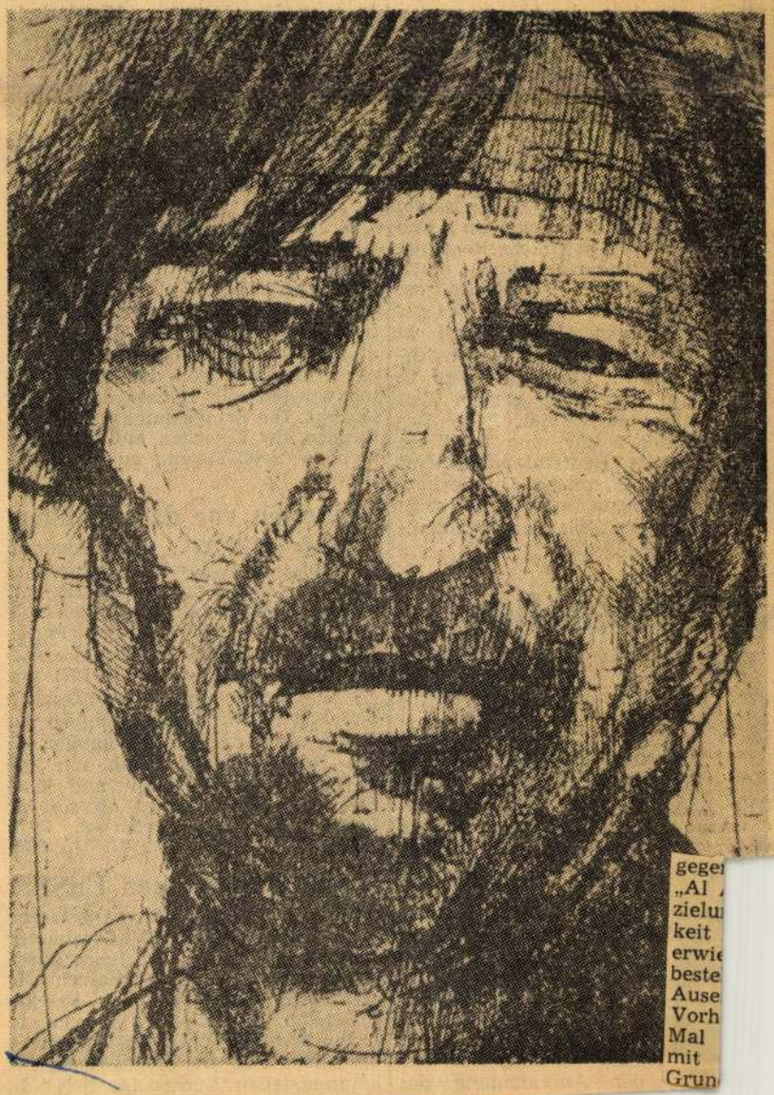

◀ *Laszló Lukóvszky: Mann*
Radierung

Istvan D. Kurucz: Frauenkopf
Enkaustik (Detail)

BERLINER ZEITUNG

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

größten Erdölfelder im Prahova-Tal.

Besonders stolz sind die Millionäre auf die 188 schmucken Wohnhäuser, die sie sich seit 1956 gebaut haben.

Eingehend unterhielten sich Gäste und Gastgeber über die Vorteile der vollgenossenschaftlichen Landwirtschaft, die in beiden Ländern unter Führung der Partei erreicht worden sind. „Besonders für uns Bäuerinnen war dieser große Fortschritt deutlich zu spüren", sagte Frieda Sternberg.

Auf einer Kundgebung in diesem Dorf ergriff dann auch Walter Ulbricht das Wort. Jeder ökonomische Fortschritt in den sozialistischen Ländern, so sagte er, verändere das Kräfteverhältnis in der Welt weiter zugunsten des Friedens und des Sozialismus. „Für diese schöne Aufgabe wollen wir in brüderlicher Verbundenheit arbeiten, wir, die Bevölkerung der DDR und das kluge, begabte rumänische Volk." Diese Worte Walter Ulbrichts wurden von den Teilnehmern der Kundgebung mit einem Beifallssturm beantwortet.

Kuba warnt Aggres

Banditen werden unnachsichtig bestraft / „Prawda": USA ver

Havanna (ADN/BZ). Die Provokationen der USA gegen die Republik Kuba dauern nach wie vor an. Wie das kubanische Ministerium für die Streitkräfte mitteilte, haben in den letzten Tagen wiederum fünf USA-Flugzeuge die Provinz Oriente überflogen. Die Zeitung „Revolucion" warnte gestern vor weiteren Piratenakten gegen Kuba und seinen Handel. Von nun an würden Banditen ihrer gerechten Strafe wegen Hochverrat zugeführt, die nur im Erschießen bestehen könne.

Washington. Eine sofortige Blockade Kubas forderten ungeachtet der ernsten sowjetischen Warnung die beiden USA-Senatoren Scott und Keating. Sie verlangten, alle ausländischen Schiffe, die Frachten nach Kuba bringen, „auf einer schwarzen Liste zu registrieren und ihnen die Einfahrt in Häfen der USA zu untersagen".

Moskau. In einem Kommentar weist die „Prawda" auf den krassen Gegensatz zwischen dem Verhältnis der USA und Kuba einerseits sowie der UdSSR und Iran andererseits hin. Die großen USA bereiteten eine Aggression gegen Kuba nur deshalb vor, weil die kleine Insel es abgelehnt habe, ein Satellit der USA zu sein, und ihr Volk nach eigenem Willen leben will. In krassem Gegensatz stehe hierzu die friedliche Vereinbarung zwischen einer Großmacht wie der Sowjetunion und einem kleinen Nachbarland wie Iran, schreibt die Zeitung unter Bezugnahme auf die Verhandlungen zwischen diesen beiden Staaten, die dazu geführt haben, daß die iranische Regierung erklärt hat, keine ausländischen Raketenstützp
zuzulassen.

Die USA beabsichtigen offenkundig, die internationalen Spannungen noch mehr zu verschärfen, erklärt das Zentralorgan der KPdSU an anderer Stelle. Dies zeigen die Vollmacht für Präsident Kennedy, 150 000 Reservisten einzuberufen, die Ankündigung neuer Kernwaffenversuche, die Aktivierung der U-2-Spionageflüge und die Erklärung Kennedys, ein Präventivkrieg der USA gegen die Sowjetunion und andere sozialistische Länder sei möglich.

Symbol und Warnung

Cyrankiewicz auf einer Gedenkkundgebung in Maidanek

Warschau (ADN/BZ). Zu einer leidenschaftlichen Anklage gegen den Revanchismus in Westdeutschland und Westberlin wurde Sonntag eine Großkundgebung von 500 000 ehemaligen Häftlingen des KZ in Maidanek. Ministerpräsident Cyrankiewicz betonte in seiner Rede: „Die heutigen Feierlichkeiten in Majdanek sind eine Ehrung des Andenkens aller hier in diesem Vernichtungslager Ermordeten — einem Lager, dessen Name zum Synonym des Märtyrertums von Millionen, zum Synonym der ewigen Schmach des Hitlerismus wurde. Maidanek ist ein Dokument, ein Symbol, eine Warnung."

Manche Leute erklären, sagte Cyrankiewicz, daß Adenauer nicht von einer Revision der Grenzen durch Krieg spreche. „Wir dagegen stellen fest, daß es kein Problem der Grenzen gibt, es gibt nur ein Problem: Krieg oder Frieden. Es geht nicht darum, wovon man heute spricht, sondern darum, was man für morgen oder übermorgen vorbereiten möchte. Es geht um die gefährlichen Tendenzen der Politik der revanchistischen westdeutschen Kreise."

Der polnische Ministerpräsident betonte auf der Kundgebung, daß ein deutscher Friedensvertrag abgeschlossen werden muß. Er sagte: „Die sozialistischen Staaten sind entschlossen, die friedliche Regelung der Deutschlandfrage durch einen Friedensvertrag herbeizuführen. Wir rechnen noch darauf, daß es gelingt, das Deutschlandproblem in Übereinkommen mit den Westmächten zu regeln. Aber die Lage in Westberlin und in der ganzen Welt läßt dafür nicht viel Zeit. Das Haupthindernis für eine friedliche Regelung des Deutschlandproblems und für die friedliche Entwicklung der Beziehungen in Europa stellt die Adenauerpolitik der westdeutschen Regierung dar."

OAS droht Pariser Botschaften

Paris (ADN/BZ). Die französische Terrororganisation OAS hat mehreren ausländischen Botschaften in Paris Drohbriefe zugeschickt, in denen den Diplomaten derjenigen Länder, die OAS-Mitgliedern politisches Asyl verweigern, Repressalien angedroht werden. Der französische Oberstleutnant Bastien-Thiery hat gestanden, Chef der Verschwörer

menen Maßnahmen, die gegen den Handel mit den sozialistischen Ländern gerichtet sind, scharfe Kritik ausgelöst.

Ein letzter Appell

Tunis (ADN/BZ). Der Präsident der Befreiungsbewegung Portugiesisch-Guineas, der „Volksunion von Guinea", Joao Gombes, erklärte über der tunesischen Zeitung Amal", friedliche Mittel zur Erng der nationalen Unabhängighätten sich als ungeeignet sen. „Unsere nächsten Pläne hen darin, mit der bewaffneten inandersetzung zu beginnen." er wolle man sich ein letztes an die Regierung in Lissabon dem Appell wenden, auf der dlage der Anerkennung des

Ehrung für Ernst Thälmann

Phöngjang (ADN/BZ). Die von Luise Ermisch geleitete Partei- und Regierungsdelegation der DDR, die gegenwärtig die Koreanische Volksdemokratische Republik besucht, wohnte Sonntag der Einweihung der mit DDR-Hilfe erbauten Manse-Brücke bei. Seit ihrer Ankunft in Hamhung hat die Delegation mehrere Betriebe und Schulen besucht. Die Banryong-Mittelschule erhielt bei einem solchen Besuch den verpflichtenden Namen „Ernst Thälmann".

Skorzeny verhaften!

Prag (ADN/BZ). Die unverzügliche Verhaftung des berüchtigten ehemaligen SS-Offiziers Otto Skorzeny haben Tausende Teilnehmer einer Friedenskundgebung in Plostina bei Gottwaldow in einer Resolution an den amtierenden UNO-Generalsekretär U Thant gefordert. Skorzeny war der Kommandeur einer SS-Einheit, die 1945 in diesem Dorf 23 männliche Einwohner ermordete. Von den Nazibanditen wurden alle Häuser des Dorfes zerstört. Die Kundgebungsteilnehmer fordern, ihr Ersuchen auf der kommenden UNO-Tagung zu veröffentlichen.

Algerien vor den Wahlen

Algier (ADN/BZ). Ganz Algerien bereitet sich gegenwärtig auf die ersten Wahlen des jungen Staates vor, die am Donnerstag stattfinden sollen. Für das zu wählende Parlament gibt es Einheitslisten der Nationalen Befreiungsfront (FLN) mit 180 algerischen und 16 europäischen Kandidaten. Mit dieser Wahl ist ein Referendum darüber verbunden, ob die Nationalversammlung nur die Verfassung ausarbeiten und eine Regierung bilden oder ob sie für längere Zeit gesetzgeberisch tätig sein soll. 292

Verleger besuchten UdSSR

Moskau (ADN/BZ). Repräsentanten großer amerikanischer Verlagshäuser beendeten Montag eine Reise durch die Sowjetunion. „Unser Besuch war sehr erfolgreich", erklärte Delegationsleiter Curtis Benjamin in einem TASS-Gespräch. „Wir berieten vor allem über die Verbesserung des kommerziellen Buchaustausches." In Kürze wird eine Verlegerdelegation

Lukovszky László

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Grafikusművész

1978 — 12

Napjaink

1021

Lukovszky 78

SAKKOZÓK

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

Minde

Tények és remények fü

A legnagyobb káposztát emberemlékezet óta négy esztendővel ezelőtt termették a hejőcsabai kiskertek. Ugyanis 1974 kora nyarán leállt a régi cementgyár, s az új még nem készült el.

A kapuzárás és az avatás között nem szitált a por: a káposzta harsogó zöld volt, az ablakokban pompázó muskátli piros, a lányok haja fekete, vagy gesztenyeszínű. És nem szürke!

A cementgyárat annak rendje és módja szerint felavatták. Az alkalom ünnepélyes volt. A hejőcsabaiak, mi tagadás, nem nagyon lelkesedtek. De aztán — bár a négy évvel ezelőtti rekordkáposztával adósak maradtak a kertek — megnyugodtak a kedélyek. Minden valamirevaló környezetvédelmi tanácskozáson a HCM-et emlegetik jó példaként. Magyarország pillanatnyilag legkorszerűbb építőanyag-ipari üzeme naponta négyezer tonna cementet állít elő, s csak 25 tonna port „gyárt". A régi, már lebontott gyár háromszor kevesebb cementet és tízszer annyi port produkált. Az Építésügyi Minőségellenőrző Intézet gyakori vizsgálódásai szerint a légszennyezés alatta marad a portalanító berendezést szállító cég által garantált értéknek, azaz a köbméterenkénti 30 milligramm szilárd anyagnak. A cementgyár egyébként akkor fizet bírságot, ha a szilárd anyag mennyisége a 200 milligrammot meghaladja.

védelemről tanácskoztak a szakemb
szép, okos szó hangzott el. De a te
kait be kellett csukni, mert a k
otthont adó iskolával szemközt szen
tek. Szemetet égettek a belvárosba
pős, orrfacsaró illat a zárt ablako
belopakodott a terembe, kellemetl
gadhatatlanul hiteles illusztrációját
nyezetkímélő, magunkat védő sz
felemásságának. Az ember elkesere
hében az öklét harapdálja. Az ir
gukban is pesszimista jósoknak le
R. F. Dasmann így kesereg az „
bolygónkat!" című könyvében: „S
gyunk annak a bolygónak, amely
ismert világegyetemben egyetlenké
gos az élet iránt. Hatalmunkban
lenné tenni. A mi kezünkben van
minden ismert élőlény jövője.
használjuk e hatalmat, az élet tov
rágozni kék bolygónkon, s az emb
godtan nézhet a jövőbe. De bárh
a Földön, nyilvánvaló, hogy nem

Lukovnyy László

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1978 — 12

Napjaink

grafi munkái

1021

Kedves Szerk

Olvasói levelek, véleménye

Kárpáti Béla A miskolci őszirózsák című (megjelent a Napjaink október—novemberi összevont számában) írásában sajnálatos tévedés szerepel. A második bekezdés 6—13. sorában tévesen szerepel annak a neve, aki Tisza István ellen merényletet követett el 1918 októberében. Kárpáti háromszor is Létai-Leitnerként említi a merénylőt, s a 6. sorban — nyilván nyomdahiba következtében — a név tovább módosul, Létál-Leitner Jánosra. Valójában az egyik sikertelen merénylet elkövetője Lékai (eredeti nevén csakugyan Leitner) János volt, a cikkben helyesen említett Kovács Gyula 1910-es kísérlete után ő fogott fegyvert Tiszára 1918. október 17-én. Kassák Lajos Egy ember élete című munkájának első kiadására hivatkozom, amelyben a Károlyi-forradalomról szólva, Kassák idézi a Népszava egy cikkét, amelyben Lékai János elvtársról írnak. Arról a Lékai Jánosról van szó, akit a Munkásmozgalmi Lexikon Korvin Ottó harcostársaként, majd a magyar és nemzetközi kommunista ifjúsági mozgalom egyik vezetőjeként méltat.

Sem Kassák, sem a lexikon nem írja viszont, hogy Lékai részese lett volna a Tisza István elleni, harmadik és sikeres merényletnek: ilyenformán tehát tévedésen alapul a szerző szójátéka is.

Máté Iván,
Miskolc

A Létai-Leitner János és Lékai János „szójáték" azoknak az elírásoknak — a forradalom tárgyában mellékes jelentőségű — szembeállítása, amelyek e tárgyban a korabeli lapok hírei között annak idején megjelentek.

A Miskolczi Napló 1918. október 18-i száma kommünikét közöl az október 17-i eseményekről. „A Tisza István elleni merényletet" címen részletesen beszámol a képviselőházi ülés utáni merénylet bírósági tárgyalásáról. A merénylőt V é k a i (sic!) Leitner L á s z l ó (sic!) néven szólaltatja meg.

Ugyancsak a Miskolczi Napló az október 31-i forradalmi események között beszámol arról, hogy a Mária Terézia laktanyában a katonák 300 foglyot szabadítottak ki a laktanyabörtönből.

A Reggel 1918. november 1-i száma az október 31-i híreket kommentálva közli, hogy „Létai Leitner Jánost, Tisza múlt heti merénylőjét kiszabadították fogságából, és diadalmenetben vitték körül." A Miskolczi Napló egy későbbi cikke arról ad hírt, hogy egy pincében sebesült fiatalembert találtak, ki azt vallja, hogy ő volt Tisza gyilkosa. A nyomozást azonnal megindították, de eredményéről később sem értesítenek a lapok.

Lékai Jánost, a Kassák-kör fiatal íróját Kassák Egy ember életében így mutatja be az olvasóak: „Ez időben került a laphoz egy csendes fiatalember, Leitner János, aki Lékai János néven írt. Szabó Ervin halála után pár nappal egyszersak arról adnak hírt az újságok, hogy Lékai János merényletet kísérelt meg Tisza István ellen..."

Kassák Az izmusok történetében (228. o.) már csak így ír róla: „Lékay (sic!) a Galilei-kör tagja volt; az itt lezajlott vitákon állt a Ma mellé, tizenhárom-húsz éves lehetett..."

A nevek boszorkánytáncát aztán követi a dátumok bakugrása is: Lékai János valóban október 17-én, Tisza emlékezetes bejelentése után kísérelte meg merényletét, így ő a Reggel Létai-Leitner Jánosa, akit „diadalmenetben" visznek körül. A Reggel Létaija csak a „múlt heti" merénylője Tiszának, holott ő a jó két héttel azelőtti merénylő volt.

Ha most Létai Leitner Jánost Lékai Jánosnak vesszük — mint ahogy valószínűsíthetjük is —, akkor zavarnak az „elkeresztelések": a Miskolczi Napló Vékai Leitner László-ja, a Reggel Létai Leitner János-a stb. A lexikonok pedig (Magyar Életrajzi Lexikon, Magyar Irodalmi Lexikon, Munkásmozgalom-történeti Lexikon stb.) nem közlik Lékai János családi (vagy előbbi) nevét.

A Tisza-gyilkosság egyébként monstre-perré nőtt az ellenforradalom idején, s a Károlyi-per „fiókvállalata" lett. 1919. november 11-től egészen 1921-ig (pontosabban májusáig) a lapok állandó témája a Tisza-per gyanúsítottjainak meg-megújuló kihallgatása. A per szövevényét táplálta gr. Károlyi Imrének, Tisza unokatestvérének (és Károlyi Mihály öccsének) 200 000 koronás felajánlása, amelyet az ellenforradalmi politikus (bátyja legádázabb ellenfele) a gyilkosok kézrekerítéséért tűzött ki.

A per gyanúsítottja volt a 11 tagú katonatanács Pogány Józseffel, Dobó Istvánnal és Horváth Banovics Ödönnel az élen, de gyanúba, sőt, perbe fogták Linder Béla hadügyminisztert és Friedrich István forradalom alatti államtitkárt és ellenforradalmi miniszterelnököt is. Friedrichet „kimosták" a vád alól de 1919. december 5-én a Tisza-ügy vizsgálóbírója (dr. Kovács Lajos) kiugrott harmadik emeleti irodája ablakán, és szörnyethalt.

KÁRPÁTI BÉLA

NAPJAINK

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács irodalmi és művelődési lapja.
Főszerkesztő: Papp Lajos
Szerkesztőség:
Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky út 15. sz.
3527
Telefonközpont: 16-672, 36-132, 36-579
Kiadja a Borsod megyei Lapkiadó Vállalat
3527
Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky út 15. sz.
Felelős kiadó: Veres Mihály
Kiadóhivatal:
Postacím: Miskolc, pf.: 178. 3501. Telefon: 36-131
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest V., József Nádor tér 1. 1900) közvetlenül, vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Postacím: Posta Központi Hírlap Iroda Budapest 1900
Előfizetési díj egy évre 48 forint.
Megjelenik minden hónap elsején
Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza
Készült a Borsod megyei Nyomdaipari Vállalatnál. Miskolcon.
Felelős vezető: Kilián Béla
Index: 25913 — ISSN 0547 — 2075

Lukovszky László
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-069, 337-748, 340-726
1978 — 12
Napjaink

1071

A TELKEN

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

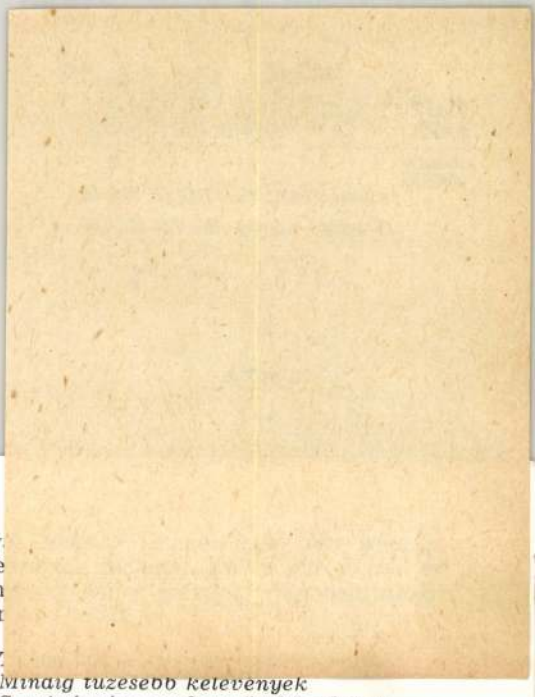

Az a személyes véleményem, hogy ez Európa egyik legérdekesebb, új utakat kereső irodalma. Kevés olyan érdekes új mű van a magyar irodalomban, amelyet le ne fordítottak volna lengyelre. Az utóbbi években Déry Tibor, Németh László, Illyés Gyula, Sánta Ferenc több könyve megjelent, azonkívül néhány elbeszélésgyűjtemény. Nagyon reprezentatív például az a tizenegy magyar elbeszélést tartalmazó kötet, amelyben többek között Moldova, Sánta, Csoóri, Csurka, Galgóczi művei szerepelnek. A magyar kultúra lengyelországi jelenlétéről elmondhatjuk, hogy „divatban vannak a testvérek". A harmincadik évforduló során több száz cikk jelent meg különböző lapokban. Jelentős esemény volt a magyar költészet antológiájának kiadása, amelybe olyan kiváló költők fordítottak, mint Tadeusz Nowak, Rózewicz, Bialoszewski.

— *Sok „fehér foltot" tüntet el ez a kötet...*

— Igen, komoly hiányosságok voltak. Nyolctíz évvel ezelőtt írtam egyik napilapunkban ezekről, hangsúlyozva, hogy a magyar költészet területén van legtöbb tennivalónk. Az utóbbi években jelentek meg egy-egy költőt bemutató kötetek is. Két különböző Petőfi-válogatás, József Attila-kötet, Illyés, Weöres, Kassák egy-egy kis kötete. Ady születésének századik évfordulójára 1977 novemberében készítettem elő a Krakkói Irodalmi Kiadónak az első nagyobb Ady-válogatást Lengyelországban. A kötet 112 verset tartalmaz több, mint 200 oldalon, igen szép művészi kiadásban jelent meg.

— *Az Ady-kötet szerkesztésével, előkészítésével nem könnyű feladatra vállalkozott. Hogy értékeli a vállalkozás sikerét?*

táncáv
kelet-e
„Elhan
amikor

Mindig tüzesebb kelevények
S mi árván, porban üszkösödtünk.
Hamupipőke a magyar kín...

A legfontosabb feladatunk az volt, hogy a legkiválóbb költőink segítségével átültessük Ady oly nehéz, de sokoldalú, polifonikus, igen gazdag skálán mozgó költészetét, keresésének sokoldalúságát. Olyan költő-műfordítókat igyekeztünk megnyerni, akiknek ars poeticája megegyezett Ady költészetének különböző irányzataival. Például Waczków kiválóan fordította Ady forradalmi és magyarság-verseit, Zadura a szerelmes verseit, Tadeusz Nowak pedig az istenes verseket. Meglepően nagy volt a visszhangja ennek a kötetnek. Írt róla többek között Jaroslaw Iwaszkiewicz, a híres költő és regényíró, a Lengyel Írószövetség elnöke legnépszerűbb napilapunkban a kötetet bemutatták mint a hét „sikerkönyvét" a Lengyel Rádió népszerű sorozatában, elismerő cikkek jelentek meg róla a „Literatura na swiecie", „Nowe Ksiazki", „Trybuna Ludu" című lapokban. Meglepő volt az a nagy érdeklődés, amelyet a három lengyel női lap tanúsított — főleg Ady szerelmi lírája iránt.

— *Új költészetünk mennyire ismert Lengyelországban?*

— Szükség lenne egy kötetre, amely a háború utáni magyar költészetet mutatja be. Nagy László verseiből Tadeusz Nowak kiváló fordításokat készített. Eléggé esetlegesek az eddig megjelent versek. Egy jelentős kiad-

Lukovszky László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

1978 — 12

Napjaink

1021

FEKVŐ NŐ

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

Ötven éve lesz 1979 tavaszán annak, hogy először rendeztek hazánkban könyvnapokat. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése össze kívánja gyűjteni és a nagyközönség számára is hozzáférhetővé tenni az ötven év könyvnapjainak-könyvheteinek dokumentumait. Akinek a birtokában ilyen dokumentumok (prospektus, levél, plakát, apró nyomtatvány, kézirat, ex-libris, könyvjelző stb.) vannak, juttassa el az-

ezer, másodi
ezer, 3—4. díj
10. díja 500 f
kű könyvutal
lés esetén a szerzők honoráriumot kapnak. A pályázatot a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése címére (Budapest 1051 Vörösmarty tér 1.) „50 év" jelzéssel, legkésőbb 1979. február 15-ig kell beküldeni. Eredményt az 1979. évi ünnepi könyvhéten hirdetnek.

✶

A Borsod-Abaúj-Zemplén megye kis településein levő kiállítótermek egyike, az erdőbényei Kisgaléria ismét megnyílt. A megyében ez volt az első kisgaléria, és hosszú idő után szolgált rá a felújításra. Falai között Magyar tájak címmel a Herman Ottó Múzeum Képtárának anyagából rendeztek festménybemutatót.

kóczi Ferenc Megyei Könyvtárban működő miskolci Új zenei műhely. Az első hangversenyen az előző két évad 11 előadásából válogattak, felhasználva a könyvtár zeneműtárának archívumát, amely míg megőrzi az elmúlt előadások anyagát bizonyítani igyekszik: a „konzervzene" és az élőzene közötti látszólagos ellentét feloldható.

✶

November közepén Magyarországon járt a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Állami Népi Művészegyüttesének 120 tagú csoportja. A Manszude nevet viselő, több mint 300 művészt

egyik
mű
tartjá
földr
alaku
leg
műve
tánco
be,
azonb
fel
Ázsia
gaiba
vendé
zett c
énekk
nekar
állt —
és n
táncok
kus
rusmű
zott b
házbar
rott, é
a M
Színhá

Lukovszky László
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1978 — 12
Napjaink

1021

BARÁTOK LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

első miskol

Harmincnégy éve, hogy felszabadították Miskolcot a győzelmesen előrenyomuló szovjet csapatok. A város felszabadulására emlékezve közöljük Bárczy János emlékiratának fenti részletét, amelyben a háború befejezése, a béke első napja miskolci eseményeiről fest szuggesztív, érzékletes képet. Az emlékirat 1979-ben könyv formájában is megjelenik, a Magvető Kiadó gondozásában.

A megzavarodott, izgatott hangulatban csak nagy sokára vettem tudomásul, hogy a szálloda egyik erkélyéről mi — a demokratikus honvédség képviselői — fogadjuk azt a katonai parádét, amelyet a szovjet és román helyőrség rendez a világháború győzelmes befejezése alkalmából.

Kinyomakodtunk a szűk erkélyre, melyről végig lehetett látni a város főutcájának számító Széchenyi utcát. Battha izgatottan ideoda ráncigált minket a beosztás szerinti rangsorba, és hogy — valamennyire — külső megjelenésünket is elfogadhatóvá formálja.

A város valamennyi köz-, s főleg iskolaépületét tábori kórházak számára foglalta le a szovjet katonaság. Ezer és ezer ápoltja kimenőt, eltávozást kapott a mai nagy nap örömére, a győzelem és béke megünneplésére. A sebesült katonák amúgy gatyásan, elöl tátongó hasítékkal, rövidke kórházi ingben, amelyet három madzaggal és három fagombbal foghatott össze magán, aki hűvösnek tartotta az ágy melege után a májusi reggelt. Bepólyázott fejű ukránok, gipszelt lábukkal dülöngélő kozákok, félkarú, véres csonkjukkal hadonászó oroszok, széles, kiugró pofacsontú ázsiaiak, gyalulatlan, lécből összeszegezett mankójukat messze előrenyújtották az úttestre, maguk meg végigülték a járda szélét. Emberroncsok, akiknek arcvonását felismerhetetlen, véres húscafattá égette a harckocsi felrobbanó üzemanyagtartályának lángtengere, szörnyű csontvázak, akik a házak falának dűlve — erőlködve, iszonyú hörgéssel — köpik ki szilánktól szaggatott tüdejük foszlányait, s a kimerültségtől verítékezve törlik le meztelen karjukkal a szájszögletükből ki-kiszivárgó vérpatakot.

Nem tudom, hogy így rendezte-e valaki, avagy a fasizmus felett aratott fényes diadal örömének spontán

Egy büszke
leaggatva ki
gon rázendí
csak foszlán
ban mondja
lan egyet a
ból zúg, zer
za, figurázz
tonsággal, a
lop mellett
kete fürtjei
valahol hát
hogyan képe
diadalittasar
jet nagy, na
Tűzbe-lá
morékok is.
magasba, cs
ban fel a t
gig a városc
A hang
golódás, izg
félszeg az
maroknyi cs
egykori tábo
bosban, ahá
tisztes és tis
kell ilyenko
mi lenne a
amely minke
göttünk van
katona egy i
Más is
itt-ott megm
kiálló pofacs
Sápadt,

Lukovszky 78

BETLEHEMESEK **LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA**

Nyelvünk kerti munkálkod

A csehszlovákiai magyar nyelvtudomán és nyelvhasználat harminc

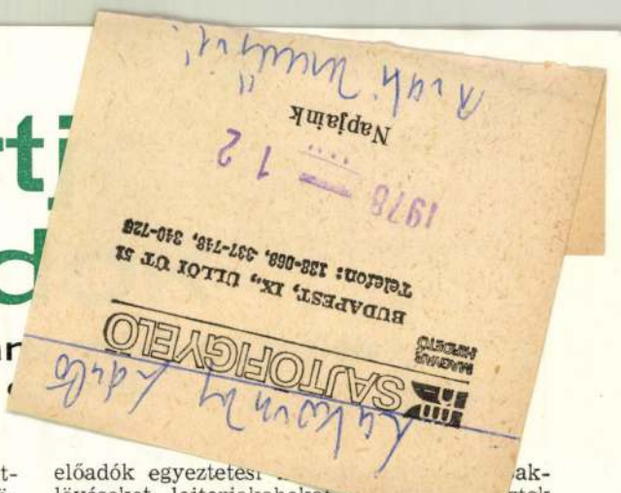

Az 1948-as fordulat meghozta Csehszlovákiában a magyar nyelv rehabilitálását is. Míg a második világháború végén ott — Fábry Zoltán tanúsága szerint — *„... nyelvünk egyszerűen tagadásba vétetett, kihágási objektum lett ...”*, addig a szocializmus építésének kezdetén — dokumentálni lehet — a jószomszédi viszony helyreállítására törekvő párt- és állami vezetők mindent elkövettek, hogy a nyelvünket ért sérelmeket orvosolják. (A kassai Batsányi-kör évkönyve, Madách Könyvkiadó, Bratislava, 1969.)

A magyar nyelv célszerű és méltányos használatához fokozatosan megteremtették a törvényes lehetőséget. 1948 decemberében napvilágot látott anyanyelvünkön az első újság, az *Új Szó* című lap. (A rendszeresen megjelenő magyar nyelvű sajtótermékek száma azóta kb. 20-ra nőtt!). 1949 januárjában elhangzott a Csehszlovák Rádió első magyar nyelvű adása. (Az eredetileg heti 8 órát kitevő magyar műsoridő az azóta eltelt 30 év alatt csaknem megnégyszereződött!). 1949 szeptemberében 154 osztályban anyanyelvén kezdte meg tanulmányait az első 5100 magyar nemzetiségű diák. (Azóta teljesen kiépült a magyar tannyelvű oktatási-nevelési intézmények hálózata: tavaly — Ján Gregor, az SZSZK kormányának alelnöke szerint — 337 ilyen óvoda, 376 általános iskola, 11 gimnázium, 6 szakközépiskola működött; ráadásul 10 szlovák gimnáziumban és 10 szakközépiskolában foglalkoztak magyar osztályokkal is. Az 1977/78-as tanévben ezekbe a különböző szintű pedagógiai létesítményekbe körülbelül 80 000 magyar anyanyelvű gyermek járt; közben másutt 2700 speciális érdeklődésű magyar diák szlovák tannyelvű képzésben részesült. Ugyanakkor a szlovákiai és a csehországi egyetemek, főiskolák nappali és levelező tagozatainak hozzávetőlegesen 3400 — túlnyomórészt nem anyanyelvén tanuló — magyar nemzetiségű hallgatója volt. *(Új Szó*, 1978. II. 3.)

A magyar nyelvű újságok, rádióadások és oktatási-nevelési intézmények — rendeltetésüknek megfelelően — magyarul szolgálták a politikai és szakmai ismeretterjesztés, a közművelődés és a szórakoztatás nagy ügyét; magyarul látták el a szocialista hazafiságra és a proletár internacionalizmusra való nevelés bonyolult feladatát. Magyarul, de — különösen eleinte — nem elég magyarán. A magyar nyelv írott és beszélt formája ugyanis a gazdasági és társadalmi átalakulás folyamán — Csehszlovákiában lényegileg két okból — az elfogadhatónál jóval idegenszerűbbé vált:

1. A többség nyelvéből — kölcsönzés vagy tükörfordítás révén — az ottani magyarság rengeteg „új” szót, kifejezést vett át (pl. a *társalgási stílusban* a szerkesztőség helyett a redakcia, a terv helyett a plán, a termelékenység helyett a produktivita, az érv helyett az argument, az elnök helyett a predseda, a szövetkezet helyett a družstvo elnevezés „jött divatba”; a *köznapi érintkezésben* pl. a nálunk ismert szerszámgépből — az obrábací stroj nyomán — megmunkálógép, a kévekötő aratógépből — a samoviazač bűvöletében — önkötözőgép lett).

2. A kisebbség nyelvében — szlovák hatásra — sok kifogásolható rag- és vonzathasználat jelent meg (pl. a pedagógusok zömükben ma is bizonyos *iskolán tanítanak;* a meghívott előadók erre vagy arra a *témára adnak elő;* viták alkalmával *szétszedik a problémákat;* ha valahol kifutnak az időből, *a gyűlést elteszik).*

Az ilyen — vagy hozzájuk hasonló — nyelvi idegenszerűségek visszaszorítására (pl. a szlovakizmusok, szakadár terminológiák leküzdésére) csak hosszú távon lehetett gondolni. Rövid távon nagy nyereségnek számított már az is, hogy 3—4 év leforgása alatt a magyar szó terjesztésének egész sor intézményes fóruma teremtődött meg.

1949 márciusában életre hívták a Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kultúregyesületét (ma: Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kulturális Szövetsége, népszerű nevén: CSEMADOK), melynek — Pávlik akkori tájékoztatásügyi és népművelési megbízott nyilatkozata szerint — *„... biztosítania kell, hogy a magyar dolgozók saját anyanyelvükön emelhessék kulturális színvonalukat, ugyanúgy, mint ahogy a Matica slovenská és a különböző szlovák egyesületek gondoskodnak a műveltség terjesztéséről a szlovák lakosság körében.”* (A CSEMADOK 25 éve, Madách Könyvkiadó, Bratislava, 1974.)

A CSEMADOK 1953-ban — az 1949-től kiadói tevékenységet folytató Magyar Könyvtár örökébe lépve — hozzáfogott egy Csehszlovákiai Magyar Könyvkiadó felállításához. Ez a könyvkiadó 1956-ban egyesült a Szlovákiai Szépirodalmi Kiadóval, de 1969-ben — Madách Könyv- és Lapkiadóként — ismét önálló életet kezdett. A kulturális szövetség tagjai eljártak a magyar színjátszás megindítása érdekében is: 1953-ban működési engedélyt kapott a komáromi Magyar Területi Színház, a MATESZ. A 25 évvel ezelőtti hőskorban Thália magyar „papnövendékei” korántsem hibátlan anyanyelvi szövegmondással, de lelkesen álltak az új világ „igehirdetőinek” sorába. A magyar nyelv helyzete az 1950-es évek elején — mivel az ismertetett tényállás mellett a kisebbségi könyvkiadás biztosítása, a magyarországi könyvexport növekedése, a csehszlovák—magyar közös könyvkiadási egyezmény megkötése is sokat nyomott a latban — fokozatosan normalizálódott. De a magyar nyelv írott — sőt írói — változata ekkor még számos esetben a nyelvi tudat zavaraival küszködött. (Gondoljunk a fogalmi kötöttségek fellazulására, a nyelvtani és mondatszerkesztési alapelvek gyakori megsértésére!) A magyar nyelv beszélt változata pedig magán viselte a provinciális — sőt vulgáris — nyelvhasználat árulkodó jegyeit. (Gondoljunk a nyelvjárási kiejtés elburjánzására, vagy a mondatfonetikai eszközök — a hangsúly, a hanglejtés, a szünet, a beszédtempó — funkciójának lebecsülésére!) Ezért a magyar nyelv helyzetének fokozatos normalizálódása után a nyelvművelés került előtérbe. Csakhogy sok probléma vetődött fel, nem álltak rendelkezésre csodatevő receptek, kevés volt a szakember. A nyelvművelés mégis megindult. A cikkírók ott fogták meg a munka végét, ahol tudták: egy-egy idegenszerűséget, szórendi vétséget, képzavart stb. tűztek tollhegyre. Az előadók egyeztetés[illegible]aklövéseket, lejterjakabokat [illegible]ztek ki. Nyelvünknek ezek a „mindene[illegible] alig győzték a munkát: főleg a szervezettség, az összehangoltság hiányát érezték, de lankadatlanul dolgoztak.

Az induláskor a pozsonyi Pedagógiai Főiskola, illetve a Komensky Egyetem két jeles, tudományos érdemekben bővelkedő tanára: Orbán Gábor (1883—1958) és Mayer Imre (1884—1961) állt a nyelvművelés bölcsőjénél. Tőlük vette át a nyelvművelés „stafétabotját” dr. Jakab István, a nyelvtudományok kandidátusa, a pozsonyi Komensky Egyetem magyar nyelv és irodalom tanszékének jelenlegi adjunktusa. Neki köszönhető, hogy a csehszlovákiai magyar nyelvművelés megszűnt magányos vállalkozók ellenőrizetlen, sőt ellenőrizhetetlen vadászterülete lenni. Az ő javára írandó, hogy az ottani magyar lapok megfelelő rovatában — legtöbbször a kellő időben — feltűnt egy-egy utánpótlásnak számító képzett nyelvművelő neve.

„Ma — mutatott rá az 1973-as Kazinczy-napokon Jakab István — *a régi nevek mellett vagy helyén újakat is találunk, például a Morvay Gáborét, Kapás Ferencét, Zsilka Tiborét, a magyarországi, de a mi nyelvhasználati problémáinkról írogató Dobay Béláét — hogy csak a leggyakrabban előfordulókat említsük. Persze ehhez mindjárt hozzá is kell tennünk, hogy még mindig kevesen vagyunk, a szükséglet jóval nagyobb, mint hogy azt ennyien fedezni tudnánk.”* (Irodalmi Szemle, 1975/5.)

A csehszlovákiai magyar nyelvművelés — noha olykor támadtak nehézségei — az 1960-as évektől minőségi átalakuláson ment keresztül. A passzív nyelvféltés átcsapott aktív nyelvvédelembe. Az ösztönös nyelvőri tevékenységet a tudatos nyelvszolgálat váltotta fel. Az alkalmi nyelvápolás helyébe az állandó nyelvgondozás lépett.

A csehszlovákiai magyar nyelvművelés minőségi átalakulásában akkor három körülmény játszott fontos szerepet:

1. csökkent a dilettantizmus veszélye;
2. nőtt az alkalmazott nyelvtudomány iránti „kereslet”;
3. javultak az érdemi munka személyi és tárgyi feltételei.

Ezeknek a körülményeknek a létrejöttéhez, fenntartásához és kihasználásához — másokkal együtt — nagymértékben hozzájárult dr. Deme László is, aki 1964 és 1969 között vendégprofesszor volt a pozsonyi Komensky Egyetemen.

A kedvező fejlemények hatására 1967-ben — a CSEMADOK Központi Bizottsága mellett — nyelvi szakbizottság létesült; ennek feladatává tették a nyelvművelő és nyelvjáráskutató mozgalom összefogását és fellendítését. A szóban forgó szerv nagy buzgalommal látott munkához; csak egy kissé feszélyezőleg hatott rá, hogy törekvéseihez — főleg értelmiségi berkekben — több reményt fűztek, mint amennyi teljesülhetett... Így a bizottság tagjai — környezeti hatásra — túl hamar az illúziók és a realitások ütközőpontjába kerültek. A maguk posztján ők mégis — sine ira et studio — betöltötték a

Lukovszky László
MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
grafikusművész
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
1981 JAN 17
/1021

1981. január

Álomlesők

Lukovszky László grafikája

, csütörtök

z 1981?

Béla,
mű Vállalat
zgatói a

goztunk ki. A tervnek megfelelően 1981-től folyamatosan felújítjuk a kazánparkot, az elhasználódott főgőzvezetéket pedig kicseréljük. Nagy munkába kezdtünk, hiszen két kazán és a hozzá tartozó gépegység felújítása 150—170 millió forint értékű beruházás, illetve rekonstrukció elvégzését jelenti. Közben pedig folytatjuk a környezetvédelem, a levegőszennyeződés megszüntetése szempontjából igen jelentős elektrofilter (pernyeleválasztó berendezés — szerk.) beépítését. Ehhez a munkához nagy segítséget kaptunk a Borsod megyei Tanácstól és az Országos Környezetvédelmi Hivataltól, ugyanis a mintegy 100 millió forint értékű környezetvédelmi beruházás megvalósítását több tízmillió forinttal támogatják. A rekonstrukciót úgy kell végrehajtanunk, hogy közben el kell látnunk megfelelő mennyiségű villamos energiával és ipari gőzzel a többi leninvárosi nagyüzemet, s biztosítanunk kell Leninváros 20 ezer lakosának energia-, gőz-, illetve

Az ÓKÜ-ben megvalósított
termelés, ugyanakkor lényege

Gyar

Az óévi számveté
hosszabb időt fogot
át: a most záru
tervidőszakot, amely alat
tovább fejlődött, gyarapo
dott, gazdagodott megyén
Az ötödik ötéves tervbe
folytatódott az ipar szer
kezeti átalakulása, korsze
rűsödött, egyre inkább
iparszerűvé vált a mező
gazdasági termelés és ka

Lukovszky László

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 JAN 1

SOMOGYI NÉPLAP

1021

Lukovszky László: Álomlesők

...kommens hét napja. 8.20: ...gatóink figyelmébe! 8.21: A ...nikék postája. 8.57: Olva... egy novellát. 9.22: Régi ...énekesek műsorából. 9.44: M... nevezzelek? 9.53: Lottósors... 10.00: Hírek, időjárás. Százszorszép színház. 10.50 Budapesti Koncert-fúvószen... Sebestyén András fuvósmüv... játszik. 10.59: Lottóeredmén... 11.00: Reklám. 11.05: Műsor... lat. 11.10: A Magyar Rádió ... zenekara játszik, Kozák G... József vezetésével. Magarász... talin és Gaál Gabriella cig... dalokat énekel. 11.41: Szép r... nyek. 12.00: Hírek, időj... 12.05: Édes anyanyelvünk. ... Világhírű zongoraművészek. ... Rázós után. 13.15: Kálmán ... operettjeiből. 14.05: Gondol... 15.00: Hírek, időjárás. 15.05: Ut... közben. 15.10: Frankfurti levél. 15.20: Népdalkörök országszerte. 15.40: Magyar előadóművészek. 16.32: 1960. 17.00: Hírek, időjárás. 17.05: Utközben. 17.10: Népdalgyüjtőúton Bartók Béla nyomában. 17.28: Pillantás a nagyvilágba. 17.48: Holnap közvetítjük ... 18.15: Hol volt, hol nem volt ... 18.28: Haligatóink figyelmébe! 18.30: Hírek, időjárás. 18.40: Utközben. 18.45: Diákkönyvtár hangszalagon. 19.45: Schubert: V. szimfónia. 20.13: Kirsten Flagstad és Lauritz Melchior Wagner operáiból énekel. 20.50: Dlán Kálmán népi zenekara játszik, Szalay László nótákat énekel. 21.16: Tegnap. 22.00: Hírek, időjárás. 22.10: Sporthírek. 22.15: Muszorgszkij-ciklus. 22.55: Bruno Walter vezényli a Columbia Szimfonikus Zenekart. 24.00: Hírek, időjárás. 0.10: Melódiakokéi. 1.58—2.00: Himnusz.

PETŐFI RÁDIÓ

6.00: Népszerű muzsika — koinkelóknek. 6.55: Műsorismertes. 7.00: Simon Preston orgonal. 54: Torna. 8.00: Hírek, időjárás. 05: Mit hallunk? 8.23: Vasárapi koktél — pénteken. 9.53: ötösorsolás. 9.59: Szivárvány. .52: Jó ebédhez szól a nóta. .49: A Pál utcai fiúk. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. .00: Panénekesek ...

...Magyarán szólva ... 13.40: Johann Strauss operettdalaiból. 14.00: Egy kis figyelmet kérek! 14.10: Artur Rubinstein három Chopin-polonézt zongorázik. 14.50: Szerkesztőségi beszélgetés a Faluradióban az agrár-felsőoktatásról. 15.00: Hírek, időjárás. 15.05: Új zenei újság. 15.55: Reklámparádé. 16.00: 168 óra. 17.30: A zeneirodalom remekműveiből. 18.17: Hol volt, hol nem volt ... 18.27: Mai könyvajánlatunk. 18.30: Hírek, időjárás. 18.40: Rádiószínház. 19.36: Brahms: Hegedűverseny. 20.17: A bikoli fák alatt. 20.26: Hallgassunk operát! 22.00: Hírek, időjárás. 22.10: Sport. 22.15: Romantikus kamarazene. 24.00: Hírek, időjárás. 0.10: Vaszy Viktor: Négy madrigál Shakespeare szonettjeire. 0.25: Himnusz. 0.30: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI RÁDIÓ

4.25—7.59: A Petőfi rádió reggeli, zenés műsora. 8.00: Hírek, időjárás. 8.05: Bulat Okudzsava énekel. 8.30: Hírek. 8.33: Magnósok, figyelem! 9.33: Világhírű tenoristák operettdalokat énekelnek. 10.01: Kaptam 29 percet — a kabarérovattól. 10.30: Hírek. 10.33: Műsorajánlat. 10.37: Harag György színháza. 11.39: Reklám. 11.40: Fiataloknak! 12.30: Hírek. 12.33: Jó ebédhez szól a nóta. 13.30: Éneklő ifjúság. 13.45:

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Lukovszky László

KISALFÖLD
1980 DEC 2 5

1021

■ Lukovszky László: Álomlesők

at, de van egy-
kőműves is. A
legalább fele
és nem a szü-

lkoztak, ismer-
a fiatalok?

— mondjuk, tíz-
itthon a műve-
a kisvendéglő
központja, meg
usi családi élet
nterei. Akkori-
vendégeskedtek
ázi társulatok,
az előadásra. A
elújítása, bemu-
fiatalt hozott
saságba. A bá-
nénynek számí-
kor, farsangkor.

kétféle bál van.
nden hónap va-
at estéjén a mű-
an. A környe-
aló zenekarok
fiatalok táncol-
en esték nélkü-
zokásos ünnepi
táncolók több-
aluliak, mert
ebből a szem-
zámít fiatalnak,
ny vagy leány.
dot alapított, az
féle táncmulat-
bból, művészeti
hagyomány is,
kényszer is:
yerekek mel-
ilyesmire. A
l — évente
a tűzoltóké
kereszté — az

vány,
kácsolt
— H
mondj
és koc
Aztá
gekhez
sége it
Két te
82 és
— E
pen —
—, a
pi tiz
jár. És a fiataloknak is én fő-
zök.

— Mit?

— *A papa mindig csak gáncát meg gombócot enne* (persze, mert megszoktam arató koromban a székeskáptalannál, szól közbe az öreg), *de a fiamnak, menyemnek, unokáimnak nem ízlik a tészta, így aztán a húsra figyelünk. A 365 nap alatt elfogy vagy száz csirke.*

A konyhában ülünk, a régi sparhelt körül. Fölötte a kemence ajtaja, még ma is használják. Karácsonyra kalács sül benne a betlehemeseknek.

✦ ✦ ✦

A művelődési ház klubszobájában a táblán a német ragozás. Pedagógusok, vendéglői dolgozók járnak a tanfolyamra, amelyet az orvos felesége vezet. Az új hóbortot, a makramézást az állatorvos feleségének irányításá-

autó. De főleg a ház,
minél nagyobb legyen.

— *Azért az se min*
hogy miben lakik az e
— vág közbe egy fiú. —
tehetik, miért ne épits
kényelmesebbet?

✦ ✦ ✦

Azt mondják, össze
nép lakik itt: segítik a
néhány egyedülálló,
öreget. Valamikor kalák
csépelték a gabonát —
kalákában házat épít
Aki épülni kezd, számba
a rokont, barátot, ism
kire számíthat a szakm
ban, segédmunkában.
visszaadja. Van, aki
évig nem veti le a mun
hát: egy-két esztendeig
ját házánál hordja,
meg a másénál.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky

ÉLET ÉS IRODALOM
1964 MÁJ 9

1021

rösen sütött, amikor lel-

Lukovszky László: Tanulmány

minél kíváncsibb
ban felelnek a l
— Kinek az é
gát?
Heten nyújtják
— Kinek az éc
jat?
Ötnek.
— Kinek az édesanyja dohányzik?
Egynek.
— Kinek van otthon kisebb könyvtára?
Tizenkettőnek.
— Kinek nincs otthon rádiója?
Háromnak.
— Kinek van autója?
Háromnak.

megtanulják, ah
taníthat? Kint á
állónál. Nézzük
Még csak félig
állványokat látn
kétoldalt a tany
szürke oldalúak
cok, óriási cirok
kőoszlop-sorai.
szőlők, az Alf
ben.

: Tanulmány

PALASOVSZKY ÖDÖ

A szárn

Vagyok, aki v
Az újarcú, új
A szárnyas vá
Ezer alakban.

Ezer alakban
A célszerűség
A fantázia ág
Az új szépség
A gondolatok

Vagyok toron
Vagyok szalag
És integetnek
Tavak partjá
Vagyok új ot
És szeret eng

Vagyok beton
Vagyok üveg
Vagyok világ
A nap ragyog

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ESTI HIRLAP

1963 MÁR. 27

□ LUKOVSZKY LÁSZLÓ Munkácsy-díjas festőművész háromhónapos tanulmányútra Párizsba utazott. Hazatérte után a művész a miskolci Herman Ottó Múzeumban kiállításon mutatja be párizsi alkotásait.

SZÍNHÁZAK SZERDAI

azonban vitáznak a „hogyan
továbbról". A különböző
irányzatok egyetértenek ab-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1963 MÁR 23

1021

— *A TISZAMENTI Művelődési Napok során március 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg Tiszakesziben Lukovszky László Munkácsy-díjas festőművész kiállítása. Az április 4-ig nyitva tartó kiállítás megnyitó ünnepségén Sárközi Andor, az Északmagyarország főszerkesztője mond beszédet.*

zsa és [illegible]
Egő lándzsa. Könyvismerte
15.00: Zenekari muzsika. 15.50:
világ minden tájáról. 16.05: S
küldi. 16.40: Műfordítók műhel
ben. Látogatás Aprily Lajosn
17.08: Kreitner: Két szvittétel. 17
Hengersorok és a nemzetközi m
kamegosztás. 17.25: Galsay Er

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MÁR 20.

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László festőművész Párizsba készül

Nagy örőm érte városunk Munkácsy-díjas festőművészét, Lukovszky Lászlót. E héten háromhónapos tanulmányútra indul a képzőművészek paradicsomába, Párizsba. Ugy értesültünk, hogy a termékeny művész nemcsak a világhíres képtárakat járja majd; „ecsetvégre" kapja Párizs szépségeit, az emberek mindennapi életét. Azt tervezi; hazaérkezvén a francia fővárosból, önálló kiállítást rendez a miskolci Herman Ottó Múzeumban, Párizsban született műveiből.

ó)
á-

Mária (Zrínyi (
nyi Erika (Zrín

SPART

A megyei sp
döntőn a férfia
valamennyi já
te magát. A
két csoportba
csoportgyőztese
az első hely s
csi járás csap
újhelyi járás együttesével
mérkőzött és a Balázsfalvi,
Kristofori, Harsányi, Spisák

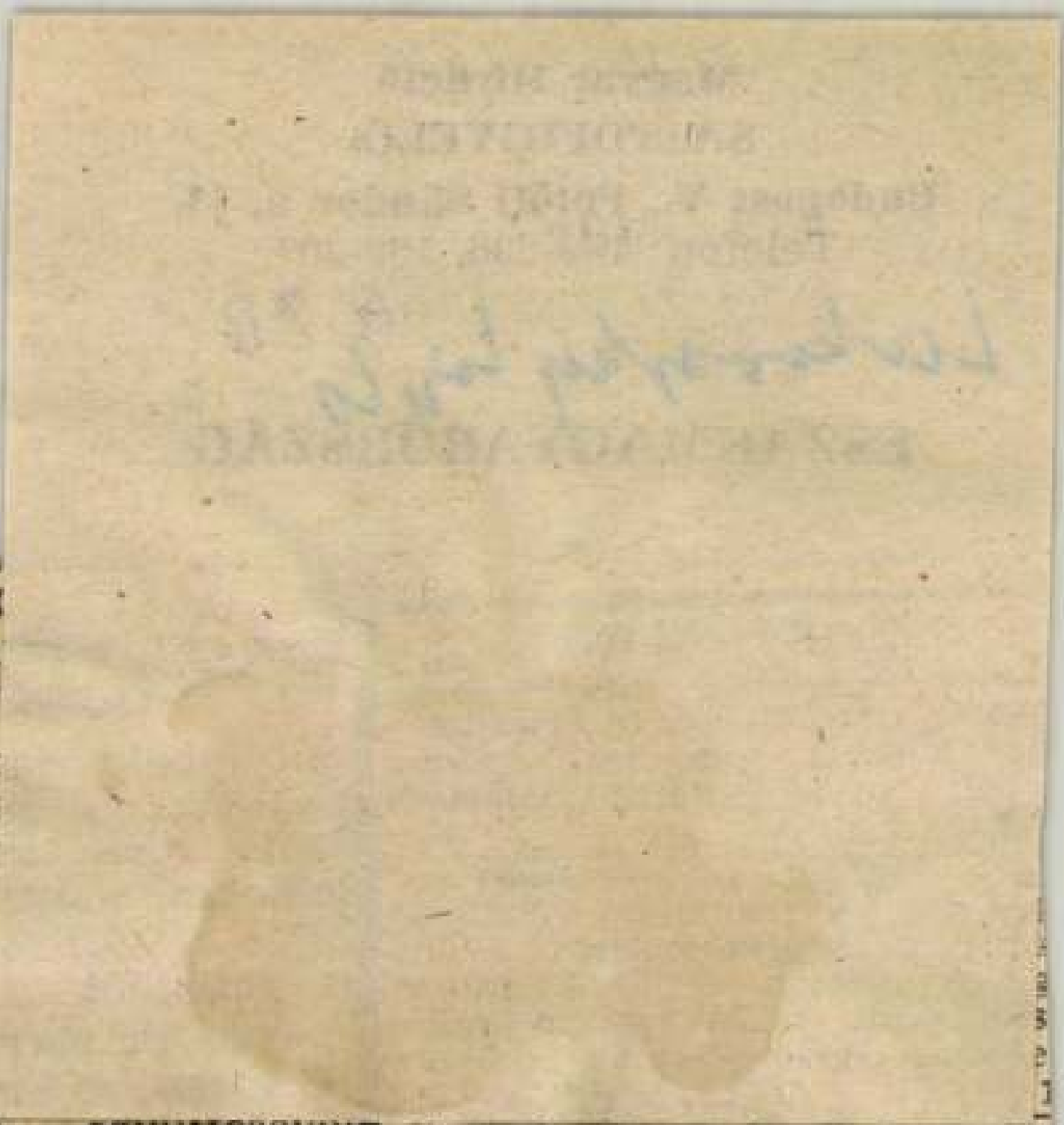

Állami vállalat keres hangszór
val felszerelt személygépkocsi
részére alkalmas garázst, lehet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1963 MÁR 24

1021

Ma kezdődik a Tiszamenti Művelődési Napok rendezvény-sorozata

Mint már korábban hírt adtunk róla, március 24. és április 4. között rendezik meg Tiszakesziben a Tiszamenti Művelődési Napok rendezvénysorozatát. Az ünnepség-sorozat ma délelőtt ünnepi tanácsüléssel kezdődik, majd Lukovszky László festőművész kiállításának megnyitására kerül sor, este pedig a Diósgyőri Vasas Művészeti Együttes csoportjai vendégszerepelnek a községben.

Az általunk már korábban részletesen ismertetett programból ki kell emelnünk a 28-án, csütörtökön megrendezendő lengyel—magyar baráti estet, amelyen dr. Stanislaw A. Sochacki, a budapesti Lengyel Olvasóterem helyettes vezetője tart előadást a népi Lengyelország életéről. A további gazdag programból külön megemlítjük még a 31-i Tiszamenti dalostalálkozót, az április 1-i ifjúsági vitát, a 2-i irodalmi színpad-műsort.

*

Érdekes, hasznos, újszerű kezdeményezés ez a rendezvény-sorozat a dél-borsodi Tisza-mentén. A mai megnyitás alkalmából köszöntjük a Tiszamenti Művelődési Napokat, azok szervezőit és közreműködőit.

szövetkezetekkel, háztáj
tagokkal és egyénileg ga
Egy mázsa átadott ken
kap a szerződő fél, ható
A **magkender-kórót** a
40,— Ft-ért átveszik.
A termelési szerződés m
megyei kirendeltségeinél,
zeti termelési felügyelők

Vetőn
Buda

174

ERDEMES HAZINYULA

Előnyös feltételek
mellett nevelési
szerződést köthet a

földműves-szövetkezettel

Átvételi ár:

2,51—2,80 kg súlyú nyulak
2,80 kg feletti súlyú nyulak
Kedvezmények:
Abraktakarmány juttatás
előleg, nagyüzemi felár.

Motorosok figyelem!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1983 MÁR 26

Megkezdődtek Tiszakeszben a Tiszamenti Művelődési Napok

Mint már írtunk róla, Tiszakeszi nagyközségben március 24-től április 4-ig művelődési napokat rendeznek. A megnyitó napjára ünnepi díszt öltött a község. Már a reggeli órákban sokan felkeresték a művelődési otthont és várták az ünnepségek kezdetét. Délelőtt ünnepi tanácsülésen találkoztak a tanácstagok és a község dolgozói. Szabó István, a járási tanács vb-elnöke méltatta a művelődési napok jelentőségét, értékes programját és tolmácsolta a járási tanács, s a megyei szervek elismerését, köszönetét az okos kezdeményezésért, a szervezőknek és a művelődési napok szereplőinek. Rámutatott arra, hogy a tartalmas program hozzájárul majd e nagy község dolgozóinak neveléséhez, szórakoztatásához, ismereteik gazdagításához. Az a fontos, hogy az ünnepi napok serkentő, ösztönző hatása állandó, színvonalas, sokrétű művelődési tevékenységben gyümölcsözzék. Az ünnepi tanácsülést Molnár József községi tanácselnök nyitotta meg és zárta be.

Ezután a részvevők a művelődési otthon másik termébe vonultak át, ahol Sárközi Andor, az Északmagyarország főszerkesztője megnyitotta Lukovszky László Munkácsy-díjas képzőművészeti kiállítását. Ezt követően Szebeni Győző, a megyei tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője nyitotta meg Urbán Géza miskolci fotoművész kiállítását. Mindkét kiállítást számos néző kereste fel vasárnap. Este a Lenin Kohászati Művek művészegyüttese vendégszerepelt a művelődési otthonban.

A Tiszamenti Művelődési Napok keretében ma délelőtt a megyei bábjátékos szakbizottság rendez vándorgyűlést a művelődési otthonban. Ugyanitt délután a miskolci József Attila Művelődési Otthon és a Sárospataki Felsőfokú Tanítóképző Intézet bábcsoportja tart bemutatót. Este 7 órai kezdettel „A zene kincsesházából" címen klubhangversenyt tartanak a Miskolci Zeneművészeti Szakiskola tanárai és tanítványai.

A Tisza

Rekord a mart

Az „éhségről" először a gyáregységvezető tesz említést. És aztán mondják mások is. Nos, ennek a furcsa „éhségnek" szerepe van a gyár fennállása óta legnagyobb rekord elérésében is.

A kemény és szokatlan tél, mint ismeretes, kihatással volt a Lenin Kohászati Művek termelésére is. Januárban és főleg februárban nem tudták teljesíteni a tervet, sőt anyaghiány miatt egy kemencét nem is tudtak üzemeltetni. Az embereket kezdte bántani a lemaradás.

E hónap közepe felé megenyhült az idő, javult a szállítás, a nagyolvasztó kellő mennyiségű és minőségű anyagot adott, javult a hulladékellátás is. Március 18-án már 100, 19-én 200 tonnával túlteljesítették a tervet. És ekkor jött a rekord.

délelőtti folytatásaként nagy jól ment a munka. 2400 tonnára számítottunk. A legutóbb nagy rekord december 30-án volt. 2449 tonna. Másnap, amikor bejöttünk, ámulva látta a táblán, hogy ezt is túlhaladtuk, mert az eredmény: 2500 tonna acél!

Az eredmény jó kedvre hangolta a martinászokat és azóta nem is értek el 2550 tonnás termelést (rekord nem szokletik minden nap!), de a terv rendszeresen 100—300 tonnával túlteljesítik. És hogy mi a rekord magyarázata? A martinászok azt mondják, jó volt az anyagellátás, a szervezés. Ez kétségtelenül igaz, de van még valami, amiről az üzemegység vezető, Apatoczki István beszél.

— Ebben az üzemben — mondja — sok függ az emberek egyéni hozzáállásától és a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
KÉPES UJSÁG

1021

NAGY ÚT ELŐTT

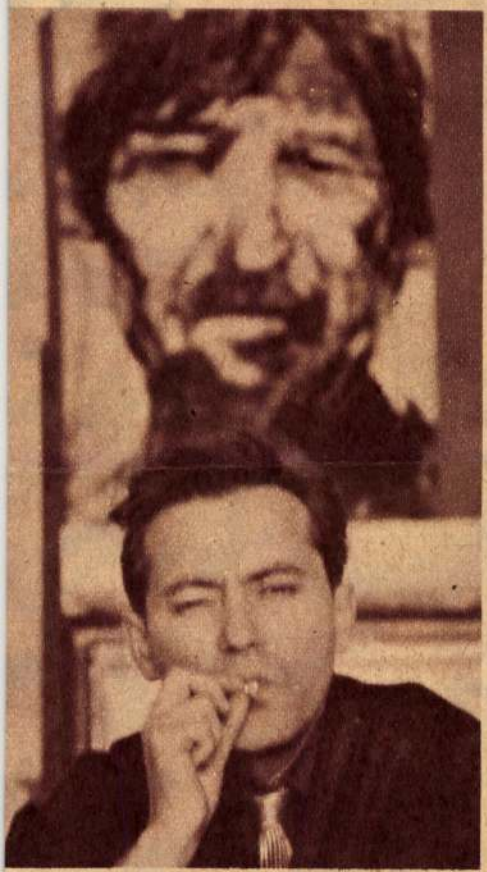

Az ifjú mester és világjáró alkotása: a Férfifej

Az utóbbi évben a külföldön megnyíló magyar képzőművészeti kiállításokat beharangozó plakáton egy gyönyörűen-torzonborz, szakállas férfifej tekint összehúzott szemmel az utcai járókelőkre. Arcán fáradt, diadalmas mosoly tündöklik az energikus barázdák mélyén...

A pompás színes rézkarc alkotója egy Miskolcon élő festőművész, Lukovszky László. Tehetségét két Munkácsy-díj is fémjelzi. Ez a világhírű férfifej egy régi korszakot zár le, s egy hallatlan belső gazdagodással, finomodással, elmélyüléssel teljes új korszakot ígér. Nemrég zárult Miskolcon önálló tárlata. Negyvenvalahány olajfestmény és akvarell mutatta be az utóbbi néhány év legjava termését. Meleg színharmónia, egyszerű, de jellegzetes képszerkesztés, finom vonalvezetés jellemzi Lukovszky László képeit. Igazi tehetség sugárzik alkotásaiból, s nézőit lebilincseli.

S most nagy út előtt áll: vázlatkönyvével, színes ceruzáival Párizsba megy, megismerni festő-eszményképének, Braque-nek teljes életművét. Ezenkívül elhatározta, megörökíti a világ képzőművészeinek örök Mekkáját, Párizst, az óriási metropolis hétköznapjait, egyszerű embereinek életét.

Őszinte kíváncsisággal várjuk Lukovszky László soron következő kiállítását, amelyen már a Nagy Élmény: Párizs üdvözítő visszfényei is minden bizonnyal felragyognak majd.

Hunyady József

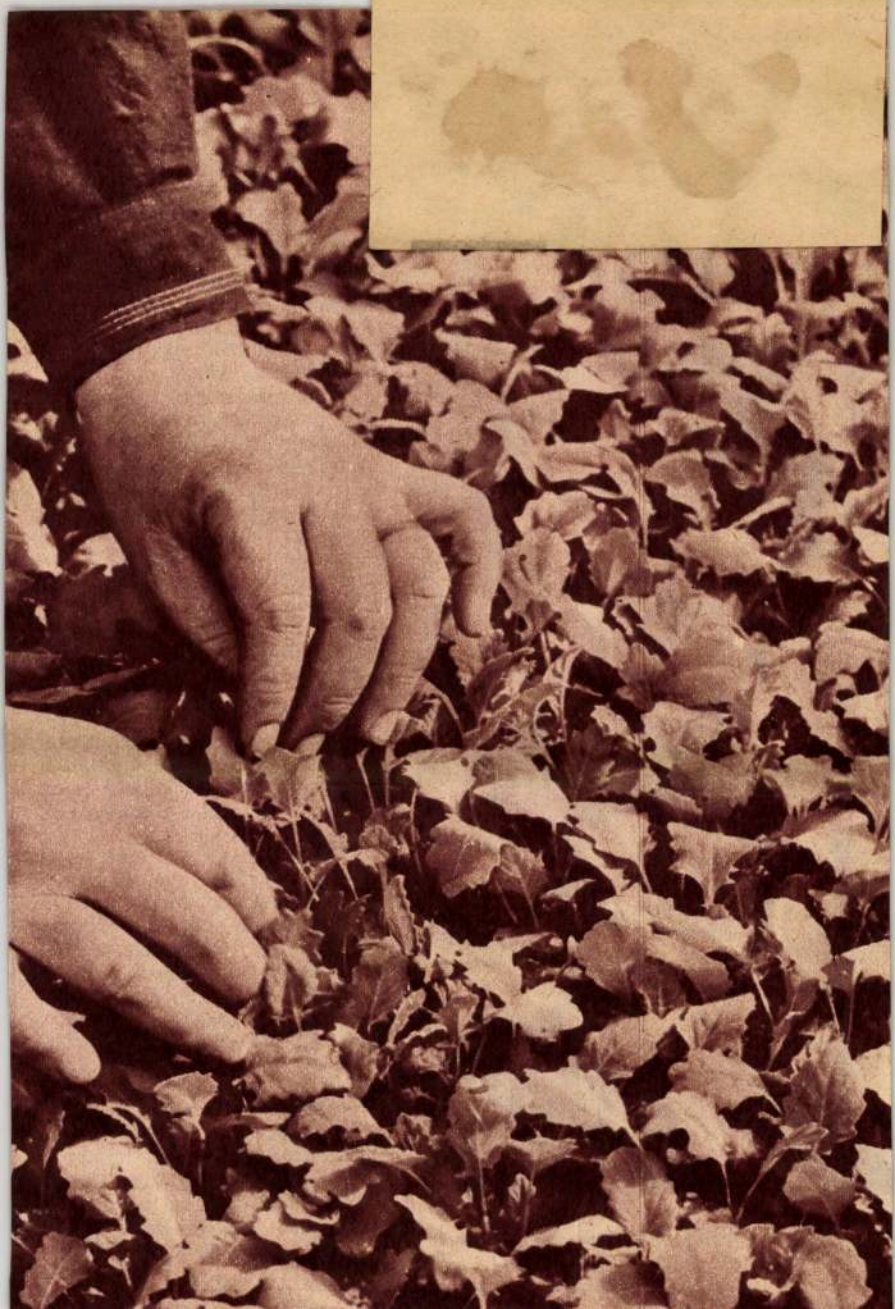

Lukovszky László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK 1

1021

Lukovszky László rézkarca.

szervezésének vesszük, akkor ki kell mondanunk: a népművelési munkának nem *egyik* intézménytípusa, nem *egyik* formája, hanem *alapja a könyvtár*, melyre mindenféle népművelési kezdeményezésnek épülnie kell" (17. o.). Végre *megint* leírva láthatom ez alapvető gondolatot. Ugyancsak ezt kerülgette *Kátai Ferenc* is a bolgár csitalistékről szóló párflekkes beszámolójában. Csupán ő nem merte magyarán kimondani, hogy a csitaliste elnevezés *olvasókört* fed. Persze, helyesen idézi a csitalisték alapszabályából ezt: „A csitaliste tömegkulturális munkát végző tömegszervezet". Helyes, össze egy-két szakszervezeti kulturális intézmény őrzi úgy-ahogy a régi munkásotthonok politikai-művelődési-emberneve-lő erejét, szokásait. Nem folytatom.

A tíz éve felvetődött, a népművelési szerkezet korszerűsítését célzó tervek, javaslatok lényegében ismét felvetődnek. Csak hát persze az évtizedes fejlődés (*a televízió* konkurrenciája, az *életszínvonal* emelkedése, a *szocialista demokratizmus kihajtása, elkerülhetetlen megerősödése*) most sokkalta élesebben, sürgetőbben veti fel mindezt. Bizonyíték szükséges? Az ÉLET ÉS IRODALOM-ban, a NAPJAINK-

önálló lé
de az úg
dom: /
piaci lég
A ver
utáni
megrök
szerkes
a megy
részvé
galmasabb
kallták, noszogatták, ingerelték a „megyei írókat". Mind-erről a fenti lap június 24-i számában tudósítottak, csak-nem teljes kolumnán.

Gondolom, el kell oszlatni egy tévedést. A helyi kulturális élet önálló, maga lábán járó, felnőtt autonómiáját nem

dern élet ábrázolás
oni azért választo
nát, mert gyárainal
rickjei, acélvázai
ehhez. Ugyanis Ra
nyékén található
egyik legjelentőseb
pontja. A háború u

Illa berek nádak erek...

(A tudós Erdélyi János szerint az „illa" főnév volt egykor és azt jelentette, hogy: „menedék!"
Magyar közmondások könyve 200. lap)

A talián hadi-indzsellér elismert tekintély volt a várépítésben és az erődítési munkálatokban. Ezért is bízta meg őt Bécsben a király 1552-ben, hogy menjen Magyarországra, nézzen szét ott alaposan, és visszatérve mondjon szakvéleményt arról, hogy azzal a várrendszerrel, ami ott van a végeken, meg lehet-é védeni a királyi Magyarországot?

Hosszú ideig odajárt a talián, s hogy visszatért Bécsbe, maga a haditanács elnöke fogadta és hallgatta ki. Az olasz kondorhajú feje fáradtan előrehajolt ahogy csüggedten intett arra Magyarország felé: — Uram, — mondta — én várakat szemlélni mentem volt oda, de bizony mondom, hogy alig találtam ott olyant, ami megérdemli a vár nevezetet. Hiszen a legtöbb építmény, amit láttam, még a váracs nevet sem érdemli. Kis erődítések azok csupán: huszárváracskák, hajdúpalánkok, latorkertek, templomerődöcskék, górék, nem várak azok. Hiszen közülük a legtöbbet maguk a magyarok is úgy nevezik, hogy: tarisznyavár. Olyan erődítést, ami megérdemli a vár nevet, alig láttam. Ilyen például az egri vár, amit nem sokkal azután, hogy megnéztem, ostromolni kezdett a török. Tán már el is esett azóta...

A haditanács elnöke megingatta a fejét, hogy: nem! A legutolsó jelentés szerint, bár nagyon szoros

meg zsoldnélküliek. Tolmáccsal beszéltem többel azt mondták, azért ilyenek, mert évszámra nem k pénzt, sem posztót...

A talián tovább is mondta volna még, de a feje gőgösen intett, hogy hagyja abba, mire az vont, és így foglalta össze szakvéleményét:

— Egyszóval nagyuram, reménytelen ott a he dák történhetnek talán, de a helyzet indzselléri tud rint reménytelen...

A haditanács feje intézkedett, hogy kifizessél aztán elbocsátotta. S utánamorgott a hadi-indzsell

— Goromba, károgó halálmadár!

*

Ha károgott is a hadi-indzsellér a haditanác bezeg nem károgott már egy óra múl szállásán barátok, víg ismerősök között nagy áldo a jó pénzt kapott olasz. Csengtek a poharak és f nóta is.

De azért a talián csak nem tudott felvidulni te cimborák között sem. Elnézegetett arra Magyarors arrafelé emelgette sűrűn a poharát. Tán a rongy tiszteletére, azok vitézségére, akik a világ legna seregével szemben bele mernek feküdni a paró tarisznyaváraikba.

Egyszer aztán a talián kirúgta maga alól a s emelte karjait, hogy csendesség legyen. S hogy cs kesülten felkiáltott:

— Van azoknak a szegény magyaroknak mé bevehetetlen váruk, barátaim. Bevehetetlen, elf megvívhatatlan, egy biztos menedék!

— Hogy-hogy? — kérdezte az egyik barát úgy van a helyzet, ahogy a haditanácsnál jelen

— De úgy van, pontosan úgy van, ahogy j

Lukovszky László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1964 OKT 25

1021

Lukovszky László rajza

Vasárnap, 1964. október 25.

Rongál a földgyalu, a gáz és a víz

Nem mindig a telefon a hibás

„A telefonhálózat az esőzés következtében erősen megsérült. A huzalok beáztak, és több száz telefonkészülék nem működik. A Posta azonnal megkezdte a hibák kijavítását."

Ilyen, s ehhez hasonló hír gyakran megjelent az idén lapunk hasábjain. Olvasóink is több alkalommal láthatták Miskolc utcáin a Posta kábelszerelőinek sátrait. Esőzések után rendszerint megrongálódnak a távbeszélő-állomások. Több száz, sokszor több ezer ember bosszankodik emiatt.

A napokban felkerestük a miskolci Postaigazgatóságot, és Albert László főmérnöktől, valamint Nagyhajú Ferenc csoportvezetőtől kértünk választ néhány kérdésre.

A kábelbeázásoknak többféle oka van

— Az egyik ok — mondták a szakemberek —, hogy a kábel ólomburkolatának szerke- [illegible] folyamán át- problémák fele Miskolcon jelentkezik. A város ugyanis rövid idő alatt nagyra nőtt, s ezzel a közszolgáltatások is igyekeznek lépést tartani. A közművek fejlesztése és korszerűsítése alkalmával sok keresztezés épül, s még elővigyázatos munka mellett is bekövetkezik a kábelek sérülése. Szemléletes példa a Maros utcai útépítés — mondották a továbbiakban. — Itt a kábelt a földgyalu egymás után többször is átszaggatta. Ezzel Diósgyőr napokra kiesett a távbeszélő forgalomból. De nemcsak a miskolci és nemcsak az előfizetői kábelekkel vannak bajok. Földgépek rongálták meg a közelmúltban az ózdi kábelt és több esetben a budapestit is. Ilyenkor az előfizetők hiába várják a helyközi beszélgetések kapcsolását.

Miskolcon tömeges kábelhibák az utóbbi években a Csabai-kapuban, a Szemere, a Kazinczy, Széchenyi és Hunyadi utcában voltak. De várható a következőkben a folyamatban levő és a tervezett tehiba van a csapadékvízelvezető hálózatban, szintén a telefonkábelek látják kárát. Sok bajt okoz a városi gáz is, amely a hálózat elkorrodeált csöveiből szivárog a talajba: összegyűlik, feltölti a postai csőrendszert, fellobbanása veszélyezteti a kábeleket, a szerelőket és a járókelőket. Sokan nem tudják, hogy a villamosvasút áramának egy része kilép a visszavezető sínrendszerből és elkóborolva a postai kábelek ólomköpenyén, keres és talál visszautat. Ez az áramszállítás „terven kívüli" postai szolgáltatás... Csakhogy nagyon sokba kerül, mert a korrózió hamar elfogyasztja a kábelburkolatot, és utat enged a talajvíznek.

A villamosvasút melletti kábelek a Selyemréttől Diósgyőrig mindenütt védelemre szorulnak.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

NAPJAINK

1964 JUL 1

1021

Lukovszky László rajza

ozmán hatalom félelmetes árnyéka vetődött, s az önös érdekeitől elvakított uralkodóosztály mégis azt tartotta legfőbb gondjának, hogy a servilis conditio, a szolgaállapot nyomorúságába szorítsa a jobbágyságot. A szegény adózó nép, a misera plebs contribuensis vállaira egyre súlyosabb terheket raktak, előkészítvén rőghözkötését annak az erőnek, amely fél évszázaddal korábban egész Európát védte meg a török támadástól Hunyadi János vezérletével. Az ország területének felét birtokló 25 oligarcha család ádáz küzdelmet vívott egymással a hatalomért s ennek pusztításait is az erősségek oltalmazó falai közé nem zárkózható parasztság sínylette meg. Nyomorukat *Ulászló* 1504-es dekrétuma is elismerte. Szegénységük miatt — írja — *„...az országlakosoknak jobbágyai és lakói közül igen sokan a szőlők és földek művelését csaknem abbahagyván és félretévén,... több-*

A „sz
sére a
más kar
hirdető l
alkalmat.
dett, hon
megcsalt
fordult.

BAGOL
LEVELE

A nagy
sorban az
de hullár
gyarország
tő volt. A
Illés tolc
Bakócz s
a népet,
keresztese
engedelme
tást elren
zérük, a
Ferenc m
írt levelé
laszolja a
tekre-feny
„az egész
fogtak feg

- . - Lukovszky László

bb 49. a borsod megyei tanács 20.000 forint értékben vásárolt képeket a második miskolci országos grafikai biennálén

vid fm/tné vm fm 1963. október 30.

1021 a grafikusok országos seregszemléje - amelyet vasárnap nyitottak meg a miskolci herman ottó muzeumban - naponta szokszázan tekintik meg. a kiállitáson már megtörténtek az első vásárlások. a borsod megyei tanács müvelődésügyi osztálya 20.000 forint értékben 18 rézkarcot, könyomatot, fa-és linóleum metszetet vásárolt meg. közöttük szerepel feledy gyula, raszler károly, kondor béla, csohány kálmán, hincz gyula Lukovszky László, gross arnold és iván szilárd grafikusmüvész egy-egy alkotása. a tanács a vásárolt képek nagyobb részét a falusi müvelődési otthonoknak ajándékozza, - többek között a mezőkövesden felépülő uj müvelődési háznak, a bükkzsérci müvelődési otthonnak, valamint a decemberben szikszón megnyiló grafikai képtárnak./ mti/

- . -

16.16/-n -25-

csok vizsgálják meg a tanyák kul[illegible]
tézkedéseket azok javitására, hozzanak létre társadalmi k[illegible]
és teremtsék meg müködésük tárgyi és személyi feltételeit. ehhez a
termelőszövetkezetek is nyujthatnak anyagi segitséget./mti/

- . -

bb 51. az iráni sah köszönőtávirata dobi istvánhoz

gk vm sr 1963. október 30.

mohammed riza pahlevi sah, irán uralkodója táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének a születésnapja alkalmából kifejezett jókivánságokért./mti/

- . -

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BORSODI SZEMLE

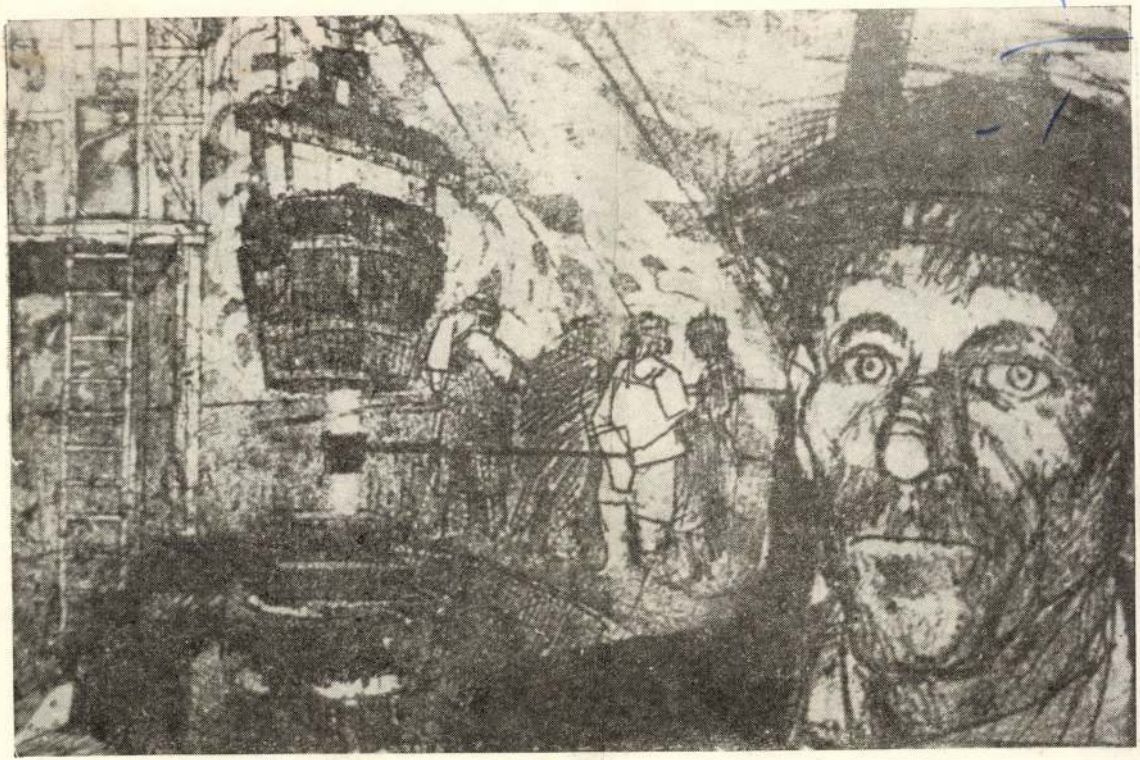

LUKOVSZKI LÁSZLÓ: Acél

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK
1968 NOV

1021

Lukovszky László illusztrációja.

Amikor leteszem Tornai kötetét, tudom, sokszor és szeretettel veszem újra kezembe. Ez a kötet mégsem az én emberségem. Pártolom: mert súlyosnak találtam, mert hiszek a sírásban és a káromkodásban, hiszek az írott szó katartikus erejében. Tudom, hogy Tornai ebben a kötetben még csak a lélek bizonyosságának Aranykapujáig jutott, annak szörnyeivel hadakozott. De elvette-e tőlük az aranykulcsot? Kiállta-e az utolsó próbát? S ha felpattan az Aranykapu, mire nyflik? Hoz-e új emberséget? Én azt szeretném!

ZIMONYI ZOLTÁN

Hazánk, Európa

Fábry Zoltán tanulmánykötete

fejletére figyelme
re, melyek a mi v
itt, hol ott ütik fel
mert történelmünk
luk, mert az emlék
san szépítő legendát

* * *

De Fábry nemcsa
aktuális tudott lenni. Legyőzve több-
ször megírt vágyálmát, hogy élvező
esztétaként elmerülhessen művészeti
értékek szemlélődésében. Számára ez
jelenthette volna azt az óhajt: „játszani is engedd szép, komoly fiadat".
Távolról irigykedve figyelhette
Proustot és Pirandellót, Kafkát és
Traklt felfedező hazai kollégáit — de
csak mi tudjuk, hogy mi ellenében és
mi helyett kényszerült ez esztétikai
azilumot, szigetet berendezni a hazai
író is. Fábry aktualitása ekkor épp az
antiesztétaság volt: a polgári Euró-
pa mellett felmutatni a szocialista
Európát, megformálni az új arcú ma-
gyarokat. Amit József Attilának vagy
Illyésnek Párizs, a forradalmak
emigránsai számára Bécs és a wei-
mari korszak Berlinje, azt jelentette
Fábry számára stószi élete: kapcso-
latot Európa leghaladóbb szellemei-

már többet akar
volt, és elvesz
Hogy ez a vox h
kai, hanem társa
ságú is, arra ta
Attila tanulmány
a folyamatot, e
humánum-eszmé
tályhűség azonos

De nemcsak eg
mi esemény kiv
ram volt ez, nem
pillanat adekváci
dig más és más
nyilvánuló — *mé*

Amilyen elkese
szlovenszkói ma
mei teljesítmény
hullám magyaror
után a megelé
szemben az a

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

19/0 DEC 5-

1021

Tárlat délről délre

Lukovszky László

* *Lukovszky László Emlékezés 1945-re című grafikája a szomorú vég és a termékeny kezdet egységbe foglalója.*

megkötését
sziteni, hogy
sőbb 1971. j
denütt kihird

Az üzemek
kimunkálásán
szükséges tám
gyobb tapaszt
delkező válla
rekre, a különféle üzemegységek képviselőire, a szakszervezet és egyéb tömegszervezetek, például a KISZ tisztségviselőire. A szerződés tervezetét a dolgozókkal való széles körű megvitatás előtt a vállalat vezetőinek és a szakszervezet vállalati szervének együttesen kell megtárgyalnia. Ezután bocsátható a közvélemény elé vitára.

Igen fontos rendelkezés hogy a vállalat minden év elején köteles írásban részletesen beszámolni a kollektív szerződés előző évi végrehajtásának tapasztalatai-

Nixo
Golo

**Nixon válaszolt Meir izrae
tére, amelyben az írásos „
újítja a Jarring-misszióban
Egyiptom jegyzékében közölt
eselekménynek tekinti az a
rító tevékenységét a Szuezi
tartózkodó Husszein jordán
folytatott megbeszélései után
tölti, és hétfőn utazik tovább**

Az izraeli miniszterelnök-asszony újabb követelésében arra kérte Nixont, hogy az

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DIÓSGYŐRI
MUNKÁS

1968 AUG 21

Lukovszky László

1021

DIÓSGYŐ

Nemzetközi fotokiállítás Miskolcon

Augusztus 24-én, szombaton délben nyílt meg az Austria Trio fotokiállítás a Miskolci Galériában. A kiállítást Lukovszky László, kétszeres Munkácsi-díjas festőművész nyitotta meg. Majd a megjelentek megtekintették Anton Bruckmüller, Willy Hengl Hon (EFIAP), Ervin Kneidinger (AFIAP), és dr. Ramio Gareis (NSZK) kiállított alkotásait.

ű időben
etben ü

****

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLIHÍRLAP
1971 JAN 22

1021

Lukovszky László

✶ Tanulmány

Lukovszky László rajza

ben), a Finn alotában fo- cöt (mellette

ül) és Péter János külügyminisztert (a kép balszélén). Az államférfiak hosszú, baráti eszmecserét folytattak.

miniszter és kíséretük többi tagja ma indul haza Budapestre.

A hazatérés előtt még sor kerül a sajtókonferenciára a Hotel Marskiban, majd a finn kormány ebédet ad a magyar kormányfő tiszteletére. Ennek végetérte után a magyar küldöttség hazautazik.

A tegnap esti fogadáson, amelyet Rónai Rudolf, hazánk finnországi nagykövete adott az egyik tengerparti étteremben —, a finn politikai élet főszereplői, valamint a tudományos- és üzleti élet

özlekedési Miskolcon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DIÓSGYŐRI
MUNKÁS

1968 JUL 23

Lukovszky
4. 1024 László.

Kiállítás a nagyolvasztónál

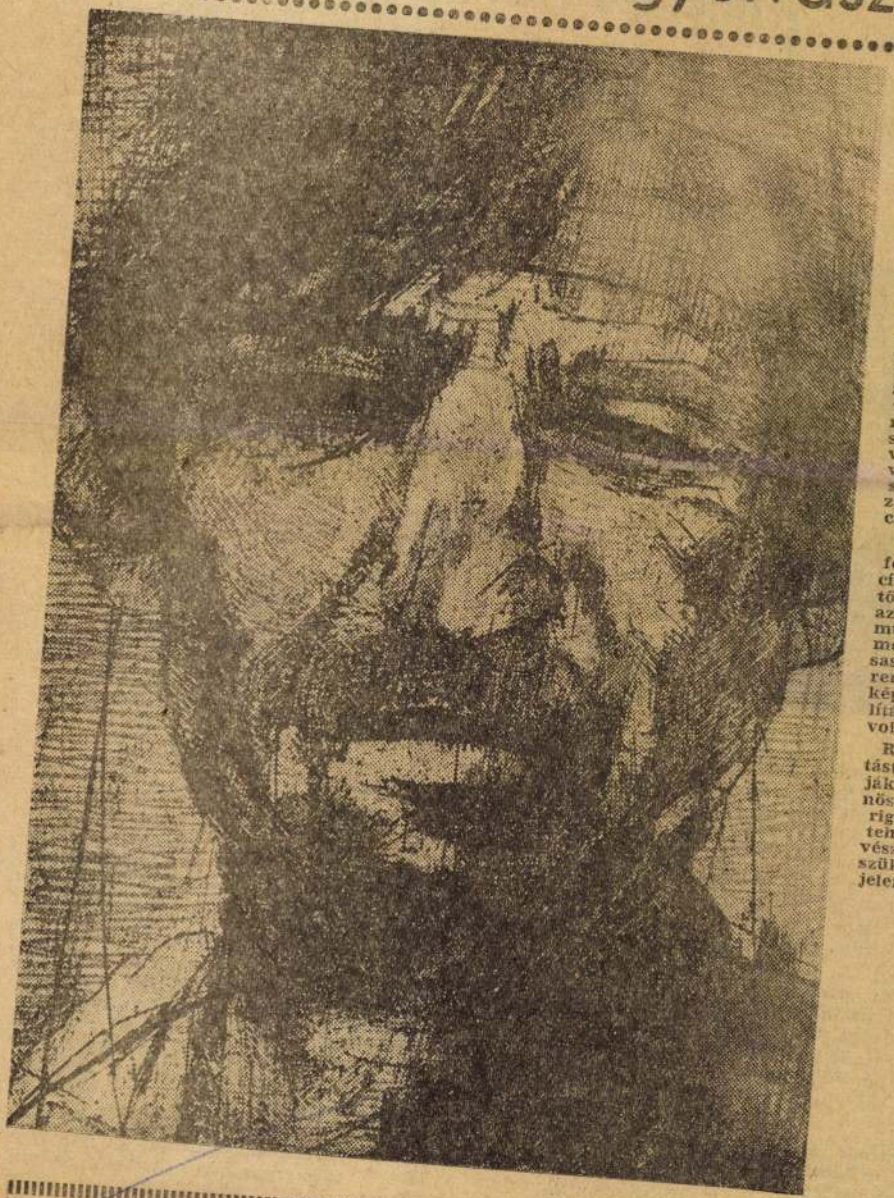

Ahogy arról már értesítettük olvsóinkat: Lukovszky László festőművész kiállítást rendez a gyár életét megörökítő műveiből, a nagyolvasztó gyárrészlegben.

Tegnap délután két órakor Hámori József, az LKM nagyolvasztó-gyárrészleg párttitkára megnyitotta a gyárrészleg nagy tanácstermében a kiállítást. A megnyitón részt vettek a vállalat politikai, társadalmi szerveinek képviselői, ugyszintén a nagyolvasztó gyárrészleg vezetői, valamint a szocialista brigádvezetők igen jelentős csoportja.

Lukovszky László festőművész „Férfi" című rézkarcát ízelítőül közöljük és azért is, mert ez a műve a Német Demokratikus Köztársaságban nemrég rendezett magyar képzőművészeti kiállítás címplakátja volt.

Reméljük, a kiállítást sokan meg fogják tekinteni, különösen a szocialista brigádtagok, hiszen a tehetséges festőművész éppen az ő részükre állítja ki legjelentősebb műveit.

NK...

indulásuk előtt

BEGYIK JÁNOS,
a gépgyár nagyüzemi KISZ-bizottságának titkára:

— *Már az iparitanuló-intézetben kezdtem ifjúsági mozgalmi munkát a KISZ-ben, mint osztálytitkár. 1957-től vagyok a KISZ tagja, ahol előbb mint alapszervvezetőségi tag, majd később mint titkár dolgoztam. 1959-ben a végrehajtó bizottság tagja lettem. A bizottság függetlenített munkatársa 1963-tól vagyok. 1967-ben lettem első titkár, azelőtt pedig a szervezési osztály vezetője voltam. Ifjúsági mozgalmi munkám elismeréséül 1955-ben felvettek a pártba. A munkásőrségnek 1960-tól vagyok a tagja.*

Mint esztergályos szabadultam, az akkori nehézszerszámgépgyárban dolgoztam.

A világifjúsági találkozón szeretnék minél több tanács-

Miskolc ivóvízellátásáról

nyilatkozik Hámori József országgyűlési képviselő

Az elmúlt héten jött haza Budapestről Hámori József országgyűlési képviselőnk. A hárommapos parlamenti tanácskozás után a szokott frissességgel látott ismét a nagyolvasztó-gyárrészlegben munkakörének ellátásához. Mondanunk sem kell, sok a feladata, egy országgyűlési képviselő nagyon is „befogott" ember, ami a szabad idejét illeti.

Néhány kérdéssel mi is megterheltük Hámori Józsefet, aki elfoglaltsága dacára, szívesen adott felvilágosítást a parlamentben elhangzott interpellációjáról, arról, hogy milyenek a kilátások Miskolc város jövőbeni ivóvízellátásában.

— *Mi volt az interpelláció lényege?*

— Miskolc város ivóvízellátása a nagy, országos aszályok idején szinte katasztrofális. Most és 1964-ben volt súlyos a helyzet, akkor azonban csupán napi 36 ezer köbméter vizet termelt a vízmű. Természetesen az elmúlt négy év alatt jelentősen megduzzadt városunk lakossága, és hiába növekedett a vízmű kapacitása — most júniusban napi 52 ezer, júliusban 45 ezer 800 köbméter termelt —, ez a mennyiség korántsem volt elég, hiszen napjainkban 65 ezer köbméter ivóvízre van szüksége Miskolcnak. Különösen a bükki karsztvizek forrásaiból táplálkozó városrészek szenvednek a vízhiánytól, mert ezeknek a forrásoknak a hozama a természetes csapadéktól függ. Ezért lenne feltétlenül szükségünk egy olyan vízműre, amely független a karsztvizek-

gos Vízügyi Hivatal elnökének címeztem, kértem: adják meg Miskolc város részére a maximális segítséget, tekintsék ivóvízproblémánkat igen fontos, sürgős megoldásra váró feladatnak. Az Országos Vízügyi Hivatal elnöke, Dégen elvtárs, konkrét ígéretet tett arra, hogy 1968 harmadik negyedévében a miskolci csúcsvízmű beruházási programja beindul. Dégen elvtárs ugyanis belátta, tisztában van azzal, hogy a rohamos fejlődés alatt levő város ivóvízproblémáját valóban meg kell oldani.

— *Hová építenék a csúcsvízművet?*

— Keresni kellett egy olyan megfelelő helyet, ahol tiszta a víz és a kutak biztosítják — a jelenlegiek mellett — a napi 30 ezer köbméter vizet, mert 1980-ra már 90 ezer köbméter lesz naponta a város vízfogyasztása. Az előzetes felmérés alapján a Hernádra esett a választás — előreláthatóan — a várostól 13 km-re telepítik a kutakat, illetve építik meg az új csúcsvíművet.

— *Mikorra várható tehát, hogy Miskolc város lakossága egy újabb nagy, országos aszály esetében megszabadul a kínzó vízhiánytól?*

— Sok tényezőtől függ. Elsősorban természetesen pénzkérdés. Az új csúcsvízmű felépítése közel 140 millió forintba kerülne s ehhez az összeghez — az Országos Vízügyi Hivatal segítsége mellett — Miskolc városának is jelentős összeggel kell hozzájárulnia. Dégen elvtárs megértő, biztató szavai után feltételezhető, hogy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DIÓSGYŐRI MUNKÁS

1963 AUG 6 Lukovszky László

1021

5

Lukovszky kiállítás

A nagyolvasztó gyárrészlegi kiállítás, amit Lukovszky László festőművész kezdeményezett, tegnap lezárult. A két hétig tartó kiállítást több százan nézték meg, nyugodtan mondhatjuk: Lukovszky László grafikáinak sikere volt. Fényképfelvételünk az érdeklődők csoportját mutatja a kiállítás egyik napján.
Foto: Pacz Pál

HÍREK

— A Lenin Kohászati Művek csavargyárában a nemrég beállított svájci melegsajtológép angol gyártmányú indukciós hevítőberendezéssel működik és percenként 800—1000 vasúti sínerősítő anyacsavart készít.

— Több mint egy évig tartó televíziós vetélkedőt rendeznek hazánk felszabadulásának 1970-ben esedékes 25. évfordulója alkalmából. A játék célja: a negyedszázados jubileum kapcsán minél többen és aktívabban foglalkozzanak a helyi munkásmozgalommal és helytörténeti témakörökkel.

TÁNCDALFESZTIVÁL

— Sebaj Jani bácsi, neke
a Zalatnai, magának a Zára

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

NAPJAINK

1971 JAN

1021

Lukovszky László illusztrációja

ıgikus hős, mint Bánk.
ajor Tamás rendezte E
drámának fogja fel a
ent talán egy korábbi i
történelmi-társadalmi
ó beállításának.

n tíz év után került most újra
ona József drámája *Nyilassy Judit*
san értelemző, eredeti rendezésé-
ezés jellemzőjeként kivált az ere-
ngsúlyozzuk. Ő maga mondja sze-
kellő öntudattal vállalkozásáról:
elünk rá, hogy: *mert először*, ak-
mond magáról. Ez a rendezői ma-
yesnek, sikeresnek bizonyul itt;
is, ha az egészében igaz s helyes
lykor vitatható részmegoldásokat
Nyilassy Katona művének sors-
egét emeli ki. Vagyis azt, hogy
mind Gertrudis, mind Melinda
égszerűen tragikus. Determinált
ó körülmények, mind belső alka-
s lelkivilágúk által. Gertrudis
ölcsű, élveteg udvarában sors-
latlanságában védtelen s kiszol-
linda bukása. A királya nélkül
kozó asszony, a gőgös, hatalmi
ött, s népe javára a magyarság
gult, következetlen királyné bu-
ű szintén, hisz férje maga ítél
kinyilatkoztatván, hogy méltat-
uralkodásra. Nem mert kerítőnő
Melinda ellenében, hanem mert
erítője volt uralkodása alá ren-
épe ellenében. Gertrudis alakja
értelmezésben válik teljessé, s

dulatának túlságos visszafogo
juk, szenvedélyük oly illedelm
tes, hogy már-már kétségbe v
dásuk valódi voltát, elégedetl
sét. Panaszkodnak inkább, mi
nak. Így aztán Bánk fékező
kaphat olyan drámai töltést,
demel.

Hogy az előadás, Nyilassy
maradva ugyan, mégis a *Her*
kettős-tragédia értelmezés fel
Kovács Máriának az együtte
Gertrudis-alakításából követl
kiemelkedő szerepformálás!
aki nemcsak birtokosa, fegye
lója mestersége eszközeinek, a
gásnak, a gesztusoknak, arcj
aki pontosan érti a művet, s
szerepét, nagy intelligenciával
rendezője elképzeléseihez, s e
tudatában nyújt átélt, hiteles,
kítást. Emlékezetes, nagy pil
alakításának; sugárzó szelle
Ottóval szemben, királynéi
dölyfje a világatlasz mellett e
lógjában, s a hatalom lehán
kibukkant, riadt asszony elját
való nagyjelenetében. Kovács
disa emlékezetes színházi élm

Paláncz Ferenc játszotta Bá

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1970 ~~JUL~~ 11
Napjaink VIII

1021

VALÓSÁG ÉS IRODALOM

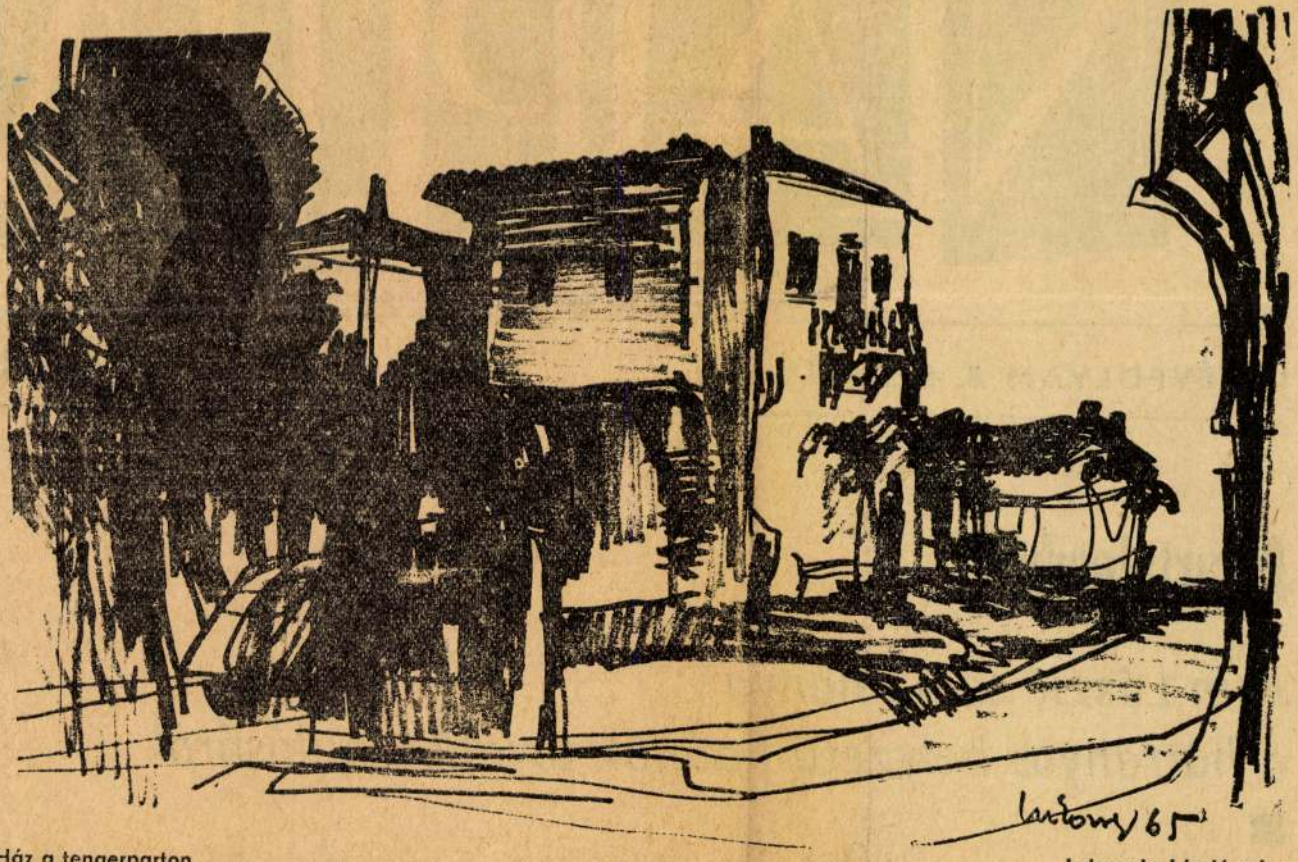

Ház a tengerparton

Lukovszky László rajza

Lukovszky László

NAPJA

IX. ÉVFOLYAM 8. SZÁM IRODALMI ÉS KULTURÁLI

A tartalomból:

Kun László tanulmánya
a hátrányos helyzetű fiatalok továbbtanulásáról

■

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
NAPJAINK
1964 NOV -2.

ORSZÁGI IRODALMI ÉS KULTURÁLIS LAP 1964. NOVEMBER 1.

11021

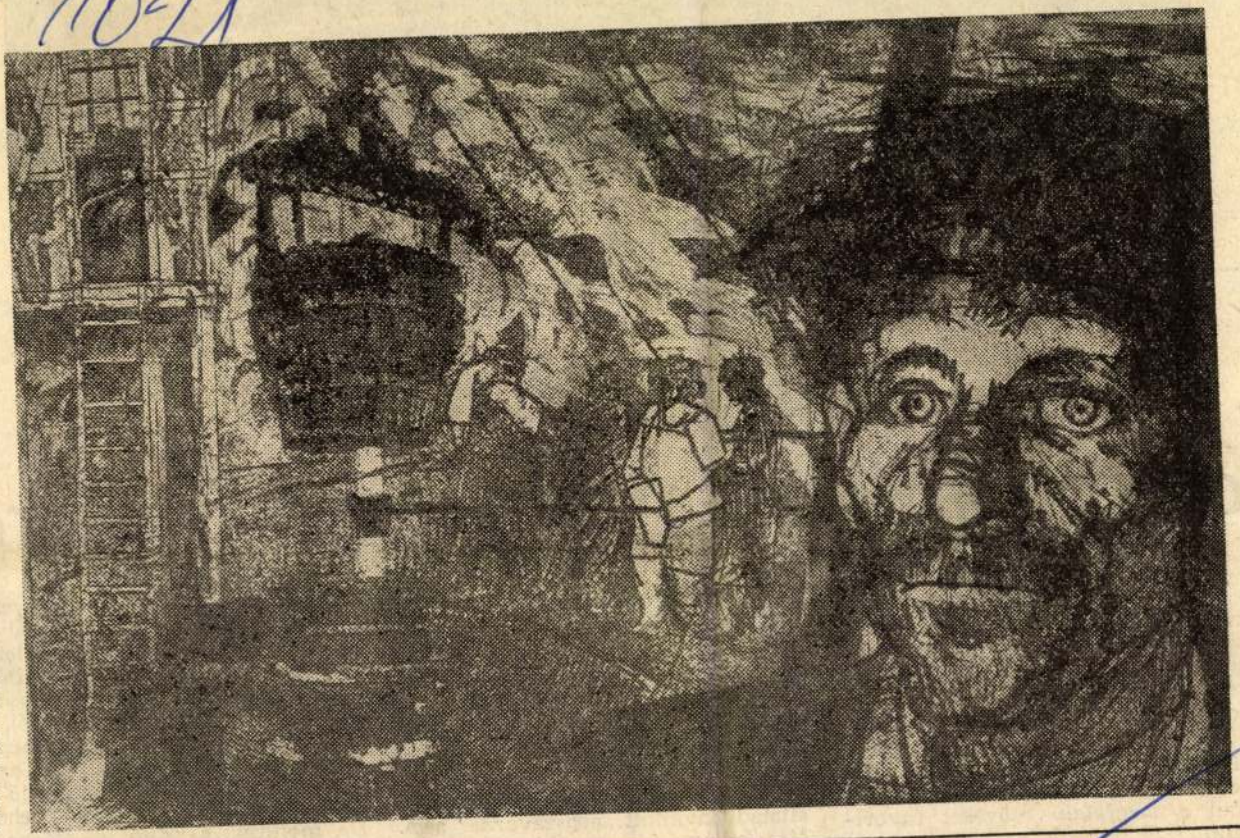

Acél: Lukovszky László rézkarca.

ERRŐL-ARRÓL

Ipari táj

Vati József rézkarca:

Miskolci dialógus a képzőművészetek népszerűségéről

— **Tetszik nekem.** gondolom: sok más kulturális munkásnak is, hogy ez a megifjodó ipari nagyváros rangjához, erejéhez méltóan veszi ki részét a mai képzőművészetek istápolásából.

— No persze, díjakat adni, megbízásokat tálcán odanyújtani nem nehéz. Talán könnyebb is, mint például a *megfelelő* műveket favorizálni.

— Úgy gondolod talán, hogy nem esik egyenlő súllyal az igazság és méltányosság serpenyőjébe a képzőművészetekre költött sok pénz és az ekként megszületett alkotások?

— **Mindezt tudom.** De értsünk szót: ez azt jelenti, hogy *egy-egy miskolci havonta talán egy forintot költ képzőművészeti alkotásra.* És ha meggondolom, hogy ennek az összegnek minden bizonnyal tekintélyes hányada *közületi* vásárlás, akkor nem találom túl derűsnek a képet. S ezen nem változtatna az általad javallott „népszavazás" sem. *Más* kellene ide és *több*, de országosan is.

— Az óhajtó módodnak igazat adok. Szerintem *Niklai Ádám* csupán egy momentumra figyelt fel, amikor az *Északmagyarország*-[illegible] megírta, hogy [illegible] az ezerre rúgó intézményekben megalapozott ízlésű népművelők tényked[illegible]? Nem merném letenni a főesküt. Emlékezz vissza *Bényei* József tanulmányára a *Népművelés* valamelyik előző évfolyamából, milyen helyzetképet rajzolt a népművelők kulturális szintjéről. Legtöbbet a leghatásosabb népművelő eszköz: a *rádió és televízió* tehetne. Ha mondjuk a rádió elkezdene egy egyéves kurzust, pontos tematikával és órarenddel, s ehhez előre kiadnák száz—kétszázezer példányban a bőven illusztrált képzőművészeti kézikönyvet. Bizisten többet érne

Lukovszky László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1970 MÁJ 31

1021 LUKOVSZKY LÁSZLÓ: CSARNOK

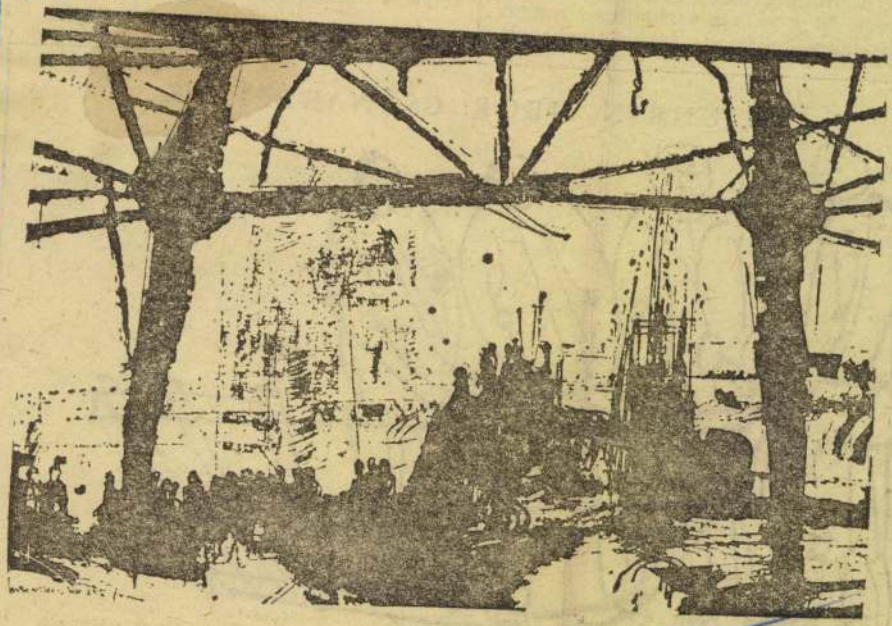

jó etudot lehet készíteni, amelyet
szakmabeliek élveznek.

Mi is hát ez a bizonyos filmszer
A filmművészet szuverenitás
rekvése. Meg akarja szabadítani n
az irodalmi műfajok kikristályos

CS. UHRIN TI

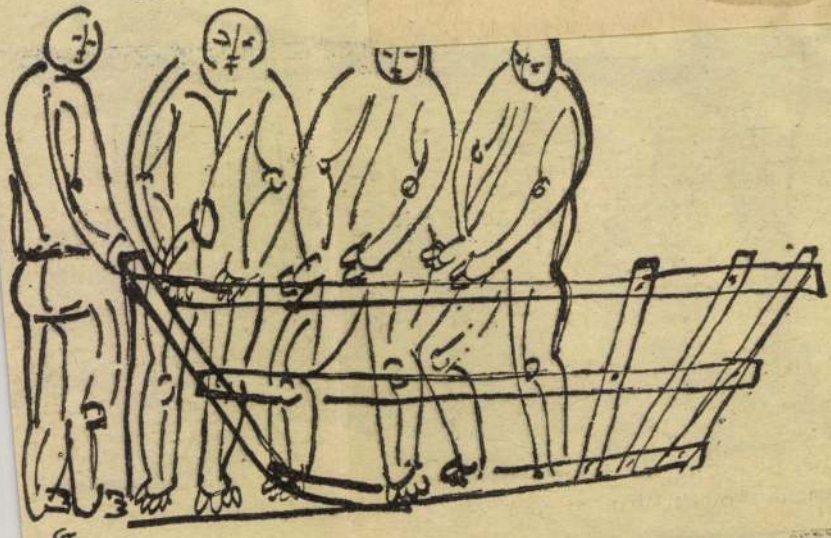

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPJAINK

1971 MÁJ
1021

az öngyilkos pipacsbabát.

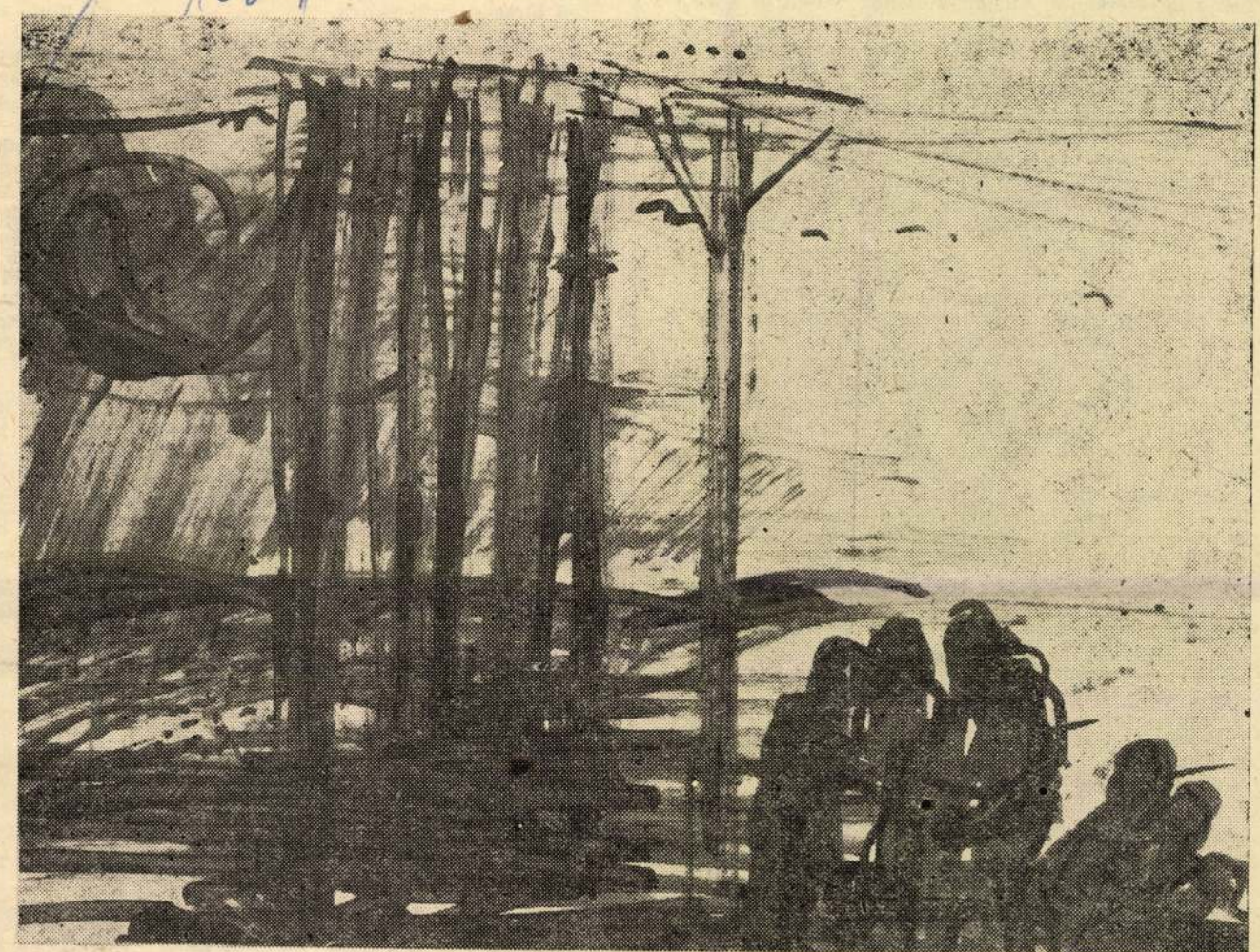

Szerelők

Lukovszky László rajza

Lukovszky László

követelve természetes jogát, hogy mindenkié legyen, mivel mindenki által van, aki dolgozik. Azt a munkát ünnepeljük, amely a mi szocialista társadalmunkban nyert polgárjogot, lett az emberek megbecsülésének s egyszersmind megméretésének valódi és igazságos mértéke. Azok vagyunk, akik ezen a napon a munkához való jogot ünneplik, s a munkában, a munka által szerzett jogot az élethez, a boldoguláshoz, az érvényesüléshez. Azok vagyunk, akik olyan társadalmat terveztünk az ember számára, amelyben felszabadulhat maga a munka is minden külső kényszeréből, mesterséges, idegen nyűgéből. S a felszabadult munka, a minden embert egyenlően szolgáló, az egész társadalom s benne minden polgár azonos érdekei szerinti munka megteremti majd a tartós és valóságos emberi egyenlőség társadalmát.

Egykori május elsejék, szorongó, el-elszoruló torokkal éneklő, menetelő, rendőrlovak közt, rendőrkardoktól kísért munkásünnepek; véres és gyászos napok! S maiak is... Mi már az elszálló piros léggömbökre figyelünk és galambok röptére, kezünkben tartott zászlók libegésére. Amott az ünnep kellékei a felszedett utcakövek is, amelyek nem szállnak oly szépen, könnyedén, mint a léggömbök, s oly sebesen sem, mint a kilőtt puskagolyók, de célba találnak, ha szükség van rájuk. Sok harc kell még ahhoz, sok-sok véráldozat, emberi szenvedés és fellázadó harag, hogy a kivetettek, a szegények, a városszéliek lenéző becsmérléssel, gyanakvó gyűlölködéssel kísért, törvényen kívüli ünnepe végre mindenütt polgárjogot nyerjen, s a legméltóbb, legegyetemesebb, legnagyszerűbb emberi tett, a munka ünnepe legyen a földön.

Hogy ez ismerősök mindenütt a világon találkozzanak a ligetben, évről évre ugyanannál a pavilonnál, és jókedvűen, gondoktól szabadultan együtt töltsék a délutánt. Hogy az öregek kvaterkázása, a mindennap korán kelők reggeli lustálkodása, a szerelmesek randevúja zavartalan legyen; a gyerekek pedig iskolai szünetet, óriási adag fagylaltokat és csillogó, hatalmas, piros léggömböket kapjanak.

S az ünnep elkészülő mérlegében a felszedett utcakövek többé soha, sehol ne szerepeljenek.

P. L.

(Mert nemcsak filmekkel él az ember még fesztivál idején sem...)

De mi történik fesztivál után? Levonják a lobogókat, a híres plakátok fölébe újak kerülnek, a gazdasági szakemberek elkészítik a végelszámolást (évről évre többe kerül a fesztivál), az újságok egyikemásika még „megereszt" egy-egy összefoglalót, a vendégek pedig úgy búcsúznak a miskolciaktól, hogy találkozunk jövőre.

És a következő évben ismét zászlódísz, ismét fogadások, fogadkozások és vetítések éjjel-nappal. De csak egyetlen hétig.

Ne kerülgessük a dolgokat. Miért nem lehet Miskolc a rövidfilmek városa egész esztendőben? Mert az alkotók nem itt élnek, a filmek nem itt készülnek, és néhány próbálkozáson kívül általában senki sem szorgalmazza a városban, hogy itt tűzzék műsorra az új rövidfilmeket. Ha megkérdezzük a tanács, illetve a moziüzemi vállalat illetékeseit, senki sem tiltakozik. A Hevesy Iván Filmklub hetven egynéhány férőhelyes nézőterével állandó otthont adhatna a rövidfilmeknek. Abban a városban, ahol a fesztivál hetében sok százan vásárolnak bérletet, mindig sikerrel lehetne tartani egy-egy szerzői estet. (Gondol-

ÁRA KÉT FORIN

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 MÁJ 9

1021

Lukovszky László rajza

Lukovszky László

kivitte ve
Pipára gy
bort tett a
Ültek és
ittak. Miu
óra hossza
dég búcsú
Gárdony
vakkal ma
— Vízsz
ges 14.

VÍZSZIN

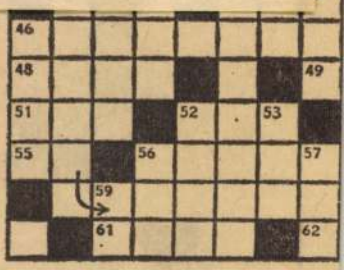

tyajáték neve (névelővel). 7. Összetett szavakban: régi. 11. Gárdonyi szavai. 13. Kerékgyártó. 15. Csurgó. 16. Lásd, ott, röv. 18. Szigetcsoport a Botteni-öböl bejáratánál. 20. Talajművelő eszköz. 21. Emberi testet ábrázoló kép. 22. Ógörög pengetős hangszer. 23. Sérülés. 25. Az állatgondozó teszi. 26. Áradat, egynemű betűi. 28. Szitkozódó, átkozódó. 30. T. N. 31. Lendületesen hozzáfog. 33. Meggyőződés. 34. ...Szófia (híres templom Istambulban). 36. Ülőhely. 37. Testrész. 39. Rábukkan valamire. 41. Időegység. 43. Német költő és író (1804—1875). Utolsó négyzetbe keresztnevének kezdőbetűjét írjuk. 45. Szintén ne. 46. Szabálytalan formájú. 47. Futball-labda. 48. Élesíti. 49. Büntetőtörvényköny. 50. Valótlan hír. 51. Mutató névmás. 52. Itatja az egereket. 54. Jármű fontos része. 55. Shaw neve előtt álló, keresztnevét jelölő, két betű. 56. A szép és helyes iránti érzék. 58. Egyenáramú elektromos generátor. 61. Gazdasági kézi eszköz. 62. Részeire esik, porlad.

FÜGGŐLEGES: 1. Folyó Szibériában, a Bajkál-tó vizét vezeti le a Jenyiszejbe. 2. Írásra használt lúdtoll. 3. Bálványoz. 4. Városrész, röv. 5. Saját magam. 6. Összekevert tej! 7. Ismert személyekről szóló tréfás történetek. 8. Nőstény disznó. 9. Színesfém. 10. O. G. 12. A zöldpaprikának is van. 13. Ősláp Somogy megyében (...tó). 14. A vízszintes 11. számú sor folytatása. 17. Férfinév. 19. Nekitámaszkodik. 21. Íróeszköz (névelővel). 24. Táncmulatság. 25. Gazdasági eszköz. 27. Rétegként borít. 29. Rászórja. 32. A bécsi császári udvar titkos tanácsosa volt. 35. Nagy elbeszélő költőnk. 38. Tápláló ital. 40. Lehelyező. 42. Amely személy. 44. Fogoly. 46. Rágóeszköz (névelővel). 47. Szükségépület. 50. Gépet zsírozni. 52. Tetszetős. 53. Hosszú idővel ezelőtt. 54. Kitelepszik a kapuba a kispadra. 56. A Ti-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 JUN 8 -

1021

ILONKA

Lukovszky László

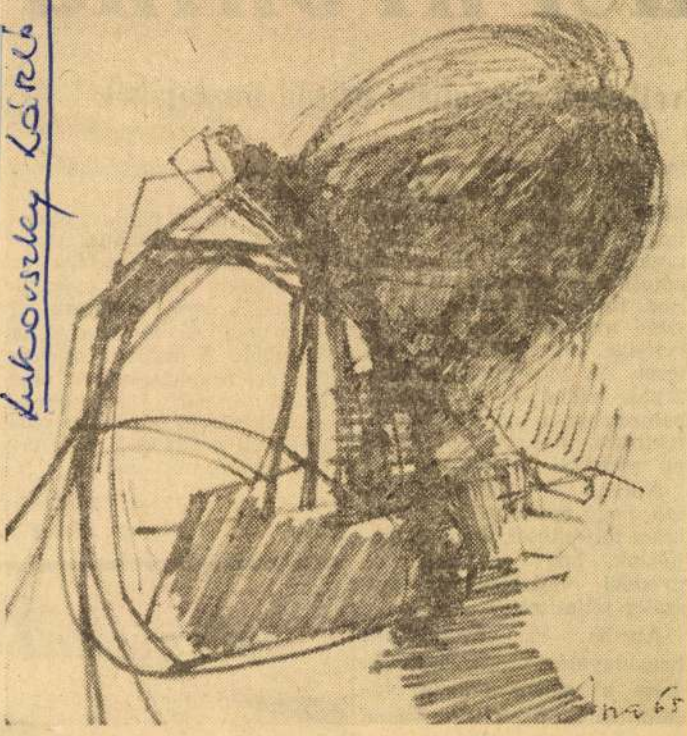

Lukovszky László rajza.

usi

övetkezeti szocialista brigád naplójából

legfontosabb tennivalókról.

Február 16. A felszabadulási évfordulóra vállaltuk, hogy kihasználjuk a kora tavaszi jó időt és 16 holdon pótoljuk az elmaradt trágyázást. Ezenfelül befejezzük a szőlő nyitását, metszését, a venyige kiszedését és elégetését. Az idősebbek, tapasztaltak vállalják a fiatalok betanítását, a gondos körültekintést, szakértelmet kívánó metszési munkába.

Április 3. Elérkezett az idő, hogy mérlegeljük a vállalás teljesítését. Megállapíthatjuk, hogy az első negyedévi vállalásunkat egy szálig teljesítettük.

Április 30. Ünnepélyes brigádgyűlést tartottunk. Ezen a szakszövetkezet vezetői is részt vettek. Ekkor tudtuk meg, hogy a Termelőszövetkezetek Országos Ta-

még inkább iparkodnak a szőlőben.

A keresztúri példa serkentően hatott Tokaj-Hegyalja többi szakszövetkezetére is. Jó néhány helyen megalakultak, s szép eredménnyel dolgoznak újabb szocialista brigádok. A területi szövetség idei munkatervében már fontos ösztönző tényezőként számol velük, e sajátos szövetkezeti gazdálkodási ág terebélyesítése érdekében.

Feljegyezte:
Berecz József

Megszűnt

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

NAPJAINK

1971 APR 4

Lukovszky László

1021

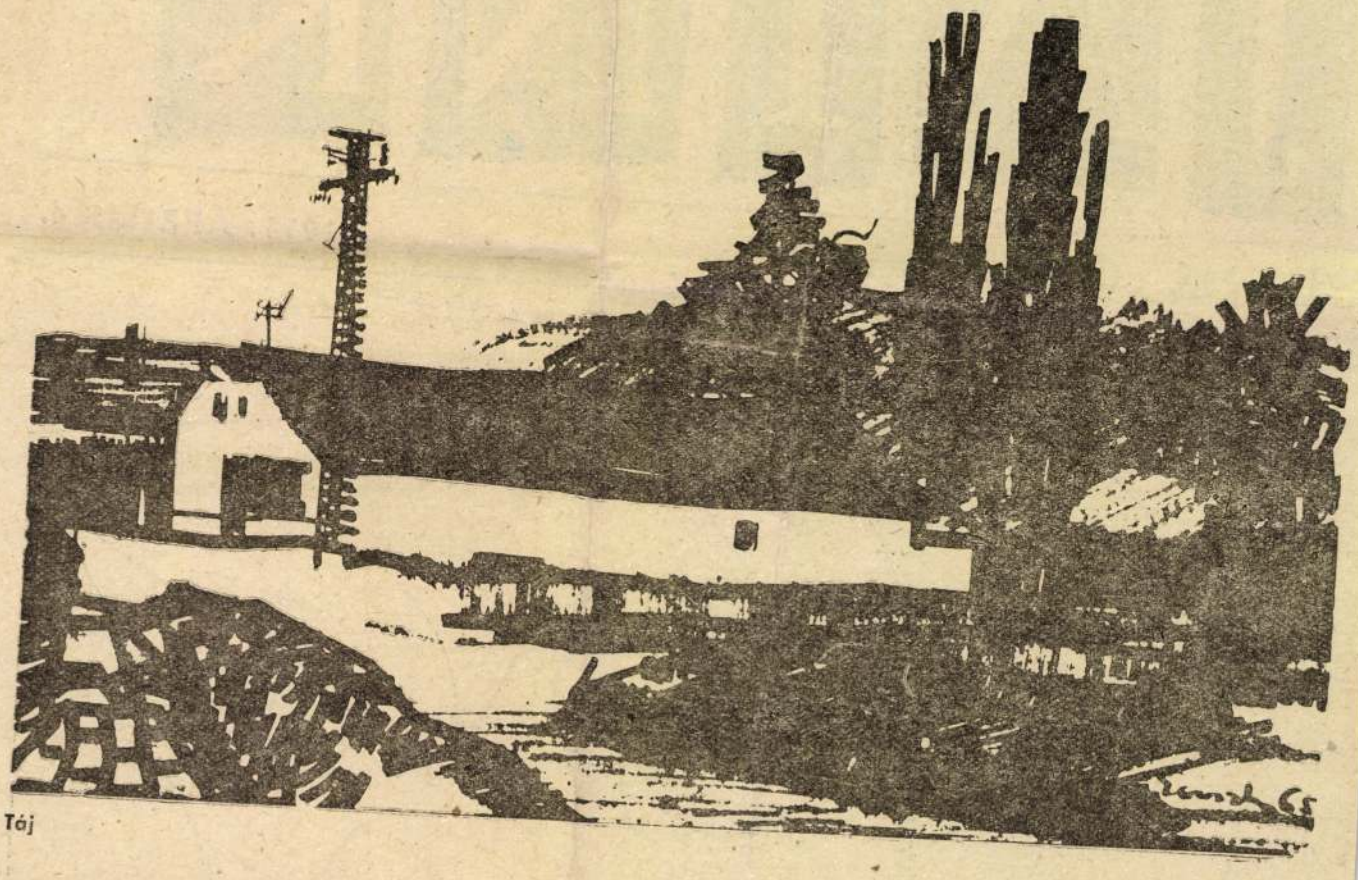

Táj

Lukovszky László rajza

JAINK

ODALMI ÉS KULTURÁLIS LAP

1971. ÁPRILIS 4.

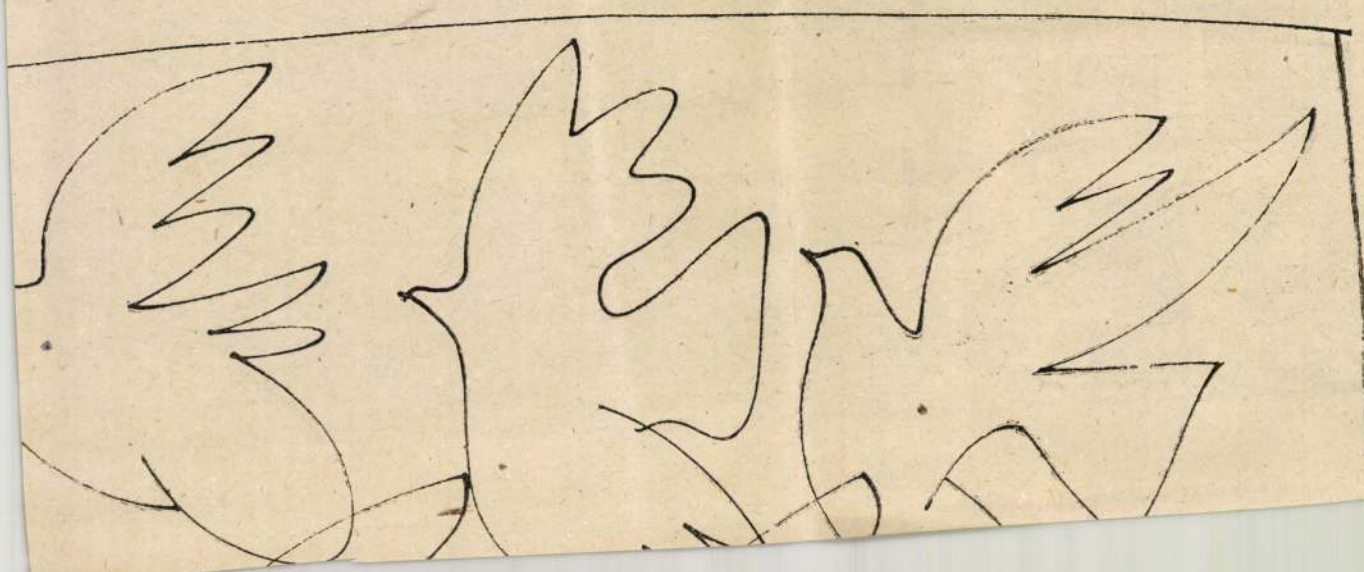

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPJAINK
1971 SEP

Lukovszky László

1971

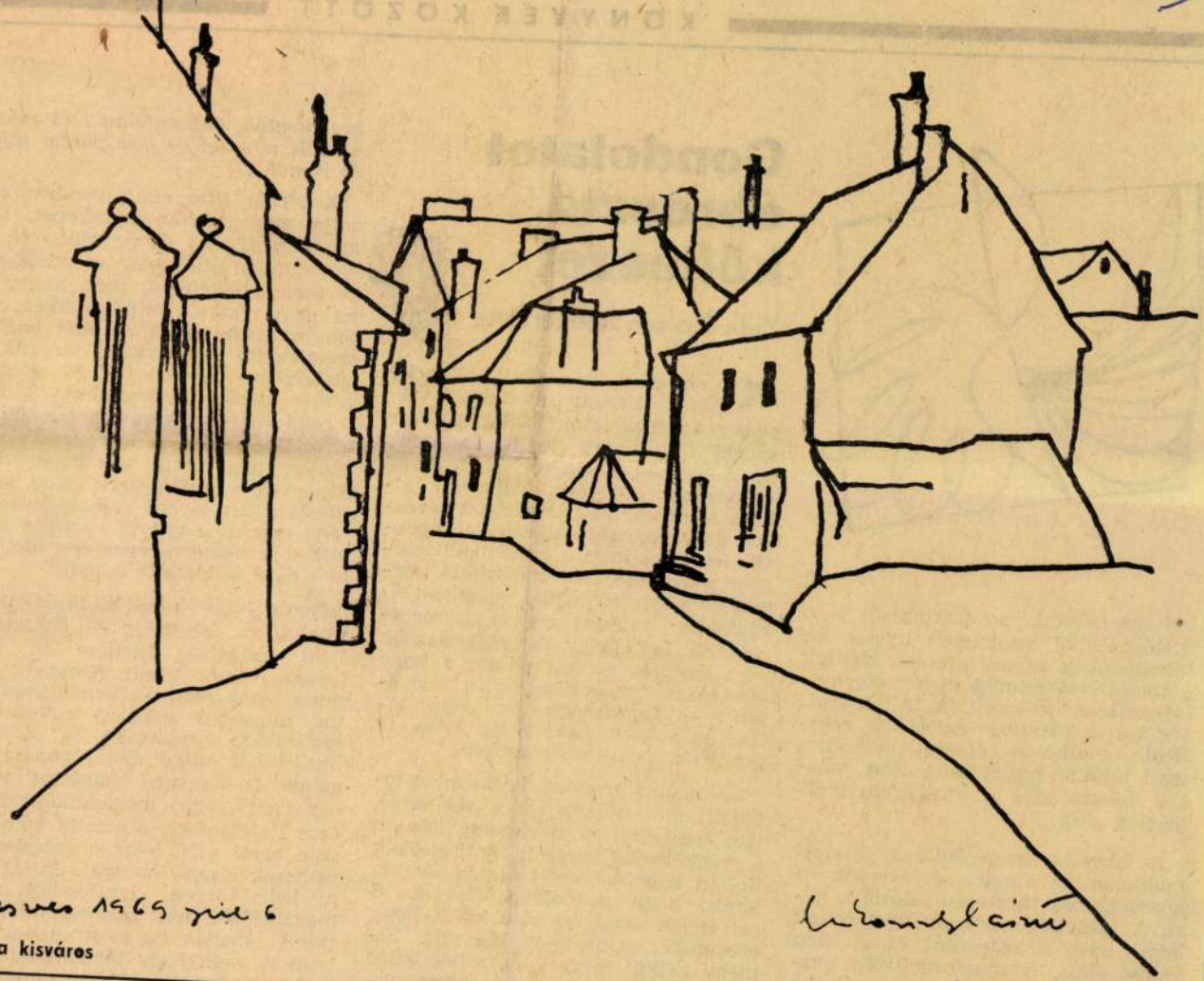

Mesves 1969 július 6

Francia kisváros

Lukovszky László rajza

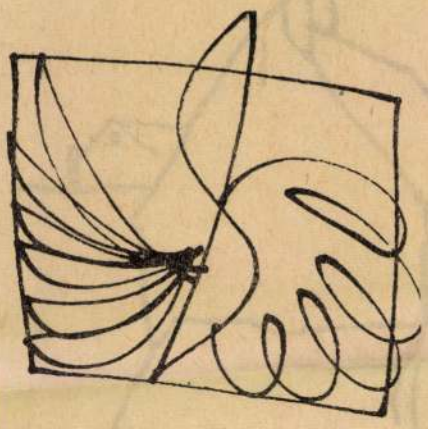

Gondolatot ébresztő költészet

Zelk Zoltán: Bekerített csönd

Kit nevezünk gondolati költőnek? Azt-e, akinek „áttételes" verseiben a képek szinte szótári pontossággal fordíthatók le a fogalmak nyelvére? — Könnyen lehet, hogy közönséges allegória-gyártóval állunk szemben. Vagy talán azt nevezzük gondolatinak, aki nem is képekkel fejezi ki magát, hanem tudományos szavakkal, „terminusokkal", értekező körmondatokkal, amelyek olvasásakor minden erővel koncentrálnunk kell, hogy összeegyeztessük az alanyt és az állítmányt, s hogy egyáltalán „megérthessük a szöveget"? — Egyszerűbb lett volna talán, ha a költő bevallottan értekező prózát ír, azt is világosabban.

Számomra minden költészet gondolati, ami megindítja a szellemet, ami érzékeink és érzelmeink talaján a gondolkodás magvait hinti el. Zelk Zoltán legtöbb versét éppen az jellemzi, hogy gondolatot ébreszt. S ezt éppen azzal éri el a költő, hogy eredendő élményeket közvetít. Élmény nélkül nincs vers, nincs tehát lírai gondolat sem; ami a tudományban esetleg szenzációs igazság, az a

kes homlok, dallamtalan / és szöveg nélküli tekintet — / se vidám tájak, se romok".

A *Néma film* című versben rajzolja meg művész-önarcképét, azét az emberét, aki élményeiben él, az élet minden átlelkesült és átlelkesítő percére érzékenyen, még akkor is, ha nem részesül mindegyikben, csupán mint szemlélő. Az élet partján szemlélődni — ez hozzá tartozik az „egészséges önzéshez", az öregedő ember derűs közérzetéhez. S még valami: az emlékezés, arra, aminek elvesztése után is úgy érezheti az ember, hogy nagy érzelmek, nagy élmények vendége volt: *„Egy néma filmben láttam oly szobát: / özvegy férfi veri a zongorát, / veri a semmit — s negyven éven át / de hallom én a billentyűk szavát!"*

Derűvel és kidalolt fájdalommal viselni az öregedést — önérzet és lelki szabadság kérdése is. Zelk öregség-versei közül némelyik túlmutat még ezen az önmagában fontos, mindenki számára előbb-utóbb realizálódó problémán is. A *Mert irgalomból adtad* című, panaszosságában is nagyon öntudatos verset egy szerelmében megcsalódott, húszéves fiatalember is írhatta volna, hiszen arról szól, hogy a szerelemben nemcsak kapni, hanem adni is tudni kell; hiszen „irgalomból adni" megalázóbb, mint megtagadni. A szerelmi odaadás, ha csak spontán kaland is, kell, hogy tartalmazzon egy örök mozzanatot, ahhoz, hogy így lehessen visszaemlékezni

vel bizonyítania hovatartozását — a dialógusokból áttételesen ugyan, de kibontakozik az írói arculat. Nálunk a történelem mindig direkt megnyilatkozásokat követelt. A líra lehetőség volt a közvetlen agitálásra, másfelől, az alkotók részéről, kétségbeesett kutatás hallgatóság után, máskor, hosszú időn át magányos kiáltozások sora.

A novella megerősödése irodalmunkban az alkotók és olvasók új közösségének megteremtődését is jelzi. A tárgyilagosság, amellyel íróink közelednek a közelmúlt és a jelen valóságához, a megformáltság gazdagodásához vezet — a látszólagos személytelenség, amellyel Jókai ke-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

1971 AUG 17

1021

Ember

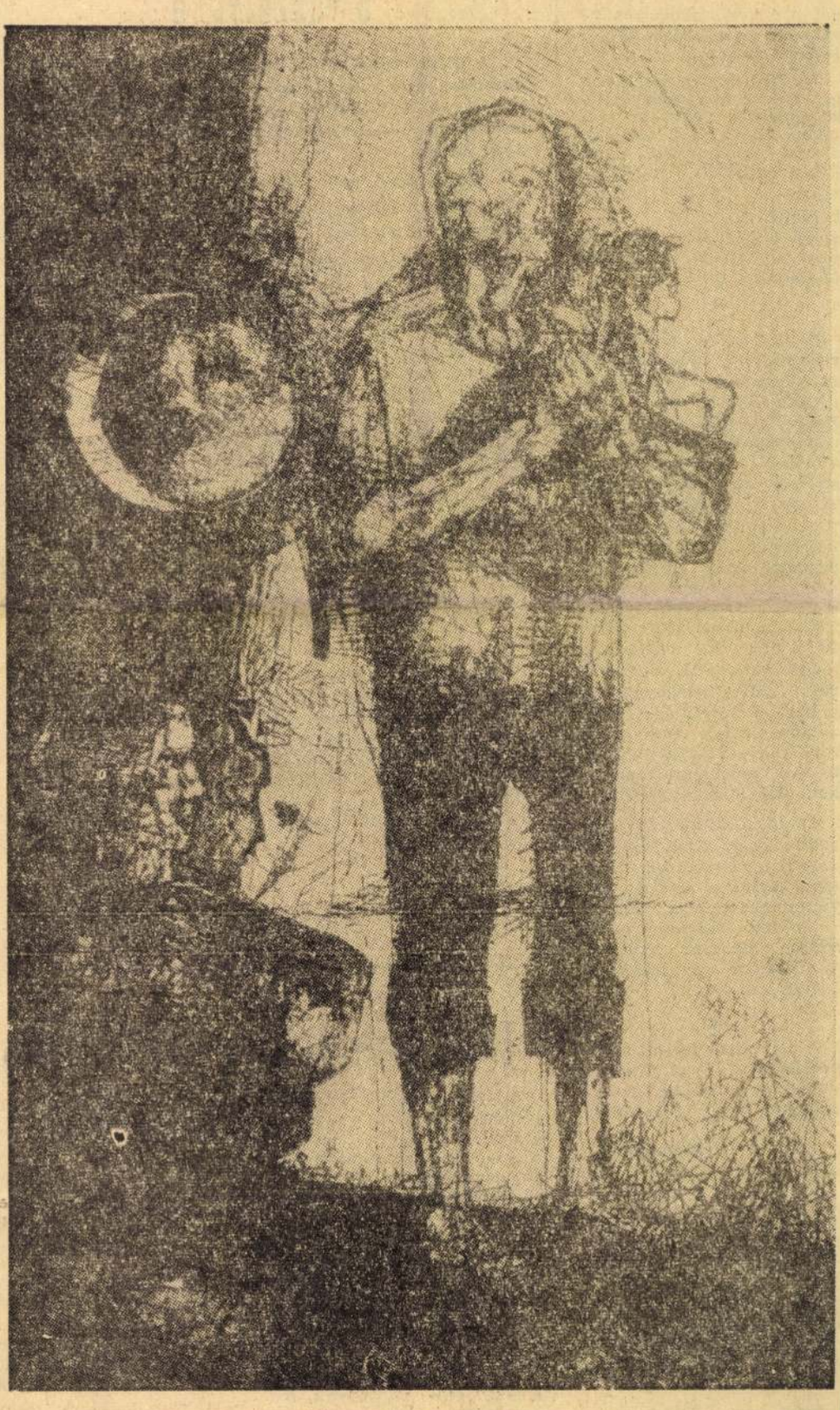

Lukorszky László grafikája

TÁN

képzett. A 40 férőhelyes intézmény adottságai meglehetősen rosszak.

Az új besorolással elégedettek a gondozónők. Régi panaszuk volt, az alacsony fizetés, és a gondozónevelő feladatukhoz, szakképzettségükhöz méltatlan besorolás. 3—400 forintos béremelést kaptak, hogy elérjék a bértétel minimumát, amit 1700 forintban állapítottak meg.

★

Szapárfaluban állami csecsemőotthon működik, ahol az édesanyák is bent laknak újszülötteikkel. *Dr. Vörös Béla* igazgató-főorvos hetven dolgozó, köztük harminchat gondozónő segítségével vezeti az intézetet. Tizenegy szakképzett, a többinek nincs oklevele. A béremelés túlzottan nem érintette őket, miután tavaly munkahelyi pótlékot kaptak. Átlagban 100—130 forint náluk az emelkedés. Itt is alig volt lehetőség a munkában eltöltött évek szerinti differenciálásra. De máris felkészültek, hogy a január elsejei éves — soronkívüli — bérszintfejlesztéskor, amennyire csak lehet, változtassanak ezen.

Az igazgató-főorvos elégedett az új fizetéssel. A személyi alapbérrel és a munkahelyi pótlékkal növelt összeg eléri a kórházi — hasonló beosztású — vezetőket, akikhez viszonyítva éveken át hátrányos helyzetben volt.

★

A kép nem teljes, a beszélgetések ötletszerűek voltak, de remélhetőleg sokak gondolatát fejezték ki.

(komáromi)

Nem voltak egyedül a veszélyben

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szabolcs megyei bizottsága és a megyei tanács végrehajtó bizottsága, a lakosság hálás köszönetét tolmácsolta az egészségügyi miniszternek az egészségügyiek helytállásáért a múlt évi árvíz idején.

Mindazoknak szól a köszönet, akik a nehéz hetekben a szabolcsiak segítségére siettek. Ezért hozzuk nyilvánosságra a levelet:

Kedves Szabó Elvtárs!

Megyénk területén az 1970. májusában bekövetkezett árvízkatasztrófa nagy megpróbáltatások elé állította a szamosközi, a szabolcs-szatmári emberek tízezreit. Ilyen váratlan és nagy területre kiterjedő, hatalmas pusztulással járó áradás emberemlékezet óta nem volt ezen a vidéken. A lakosság azonban a legnagyobb veszély óráiban sem maradt egyedül. A mentésben, a kitelepítésben, majd a visszatelepítésben és a gyorsan megkezdődő újjáépítés során állandóan érezte a párt Központi Bizottságának, a kormánynak és az egész társadalomnak tettekben megnyilvánuló együttérzését, segítségét.

Az egész ország erőfeszítésének köszönhető, hogy a példátlan természeti csapást követően, alig hat hónappal már újjáépült — közművekkel, új utakkal ellátott — községekben korszerű házakban lakik a Szamosköz árvízkárt szenvedett több mint ötezer családja.

Az árvízsújtotta lakosság tudja, hogy a munkából jelentős részt vállalt az Egészségügyi Minisztérium, amely szervezte, irányította a terület egészségügyi feladatait, az egészségügyi ellátást, és tetemes anyagi segítséggel is hozzájárult a pusztítás nyomainak eltüntetéséhez, a lelkekben okozott sebek begyógyításához.

Engedje meg, Szabó elvtárs, hogy ezért tolmácsoljuk Önnek, a minisztériumnak, az irányítása alá tartozó szerveknek, intézményeknek az árvízsújtotta lakosság hálás köszönetét.

Tóth Mátyás,
az MSZMP megyei titkára
Orosz Ferenc,
megyei tanácselnök.

Tanulmányutak és ösztöndíjak

Az Egészségügyi Minisztérium a szocialista országokkal kötött egyezmények alapján pályázatot hirdetett tanulmányutakra és ösztöndíjakra.

1972-ben 14 napos, illetve, 1—2 hónapos tanulmányutakra a Szovjetunióba, Bulgáriába, Csehszlovákiába, az NDK-ba, Jugoszláviába és Lengyelországba. A pályázati hirdetmény megnevezi azokat az orvosi kérdéseket, amelyek tanulmányozására a kiküldetés vonatkozik. A pályázatokat augusztus 14-ig kell eljuttatni az Egészségügyi Minisztériumba.

dolgozók tanulmányutakra mennek az NDK-ba, Romániába és Kubába. Lehetőség van még a szocialista országokba hathónapos vagy ennél hosszabb idejű ösztöndíjas tanulmányutakra, szabadon választott témakörben.

Az Egészségügyi Világszervezet ösztöndíjával a jövő évben 11 témakörben vehetnek részt tanulmányutakon magyar orvosok ötvenöt éves korig. A pályázóknak kérvényükben fel kell tüntetni azt az intézményt és országot, ahol ta-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 MÁJ 1-j

1021

Pengetők

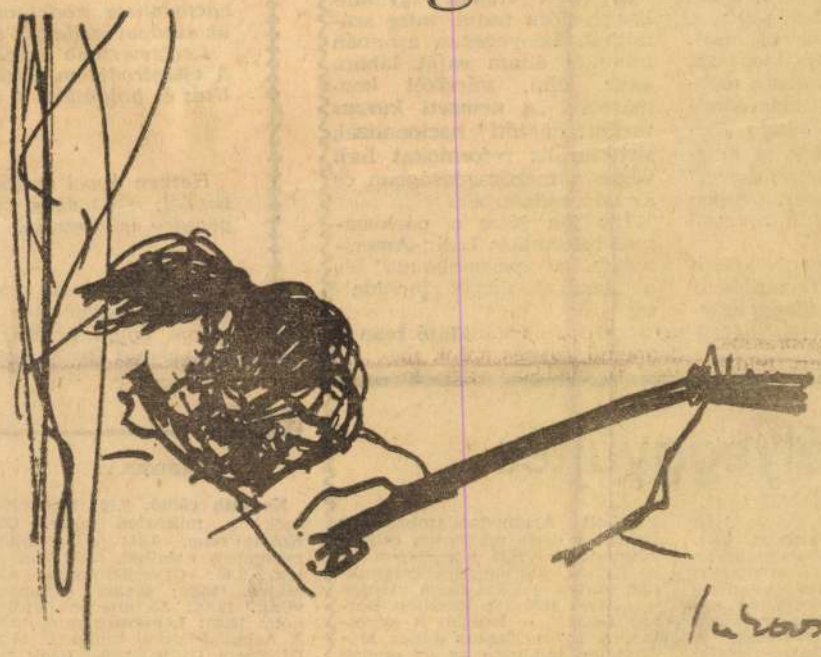

Lukovszky László munkája

Lukovszky László

gi lehetőségekről tett megállapítását, hogy *„spagetti chilei mártással”*. Most magában Chilében járt, és az International Herald Tribuneban közölt cikkeinek az alábbi összefogó címet adta: A *„szavazó urnák forradalma”*.

Allende, *„a gyors mozgású, kis termetű elnök olyan marxista társadalom megteremtésére törekszik, amely legalább egy évtizeden át megtartaná a többpártrendszert”* — írja Sulzberger, éppen ezért *„forradalma a szavazó urnák forradalma”*.

A cikkíró szerint külsőleg Allende nem forradalmár típus, *„aktív, tele ideges energiával és egyszerű bájjal.*

ber fel
újságban
intézkedé
bad tenni
lében vis
nyílt vitá
denki elő
míthat. L
mindkét
akar áll
mányzat
mellett d
strukturál
végre a
az adórendszerben.

Így jön létre a párhuzamos reformálás Latin-Amerikában, a „peruanizmus” és a „szavazó urnák forradalma”.

Máté Iván

Bredel, a 63 éves korá
gényíró és elbeszélő.

Nyolcvan évvel ezelő
alakuló közgyűlését a
galom egyik értékes h
kenykedett Budapesti M

Bélyeggyűjtés

A magyar bélyeg május 1-én ünnepli 100. születésnapját, 1871. május 1-én került forgalomba az első — kezdetleges, kónyomatos eljárással készült — sorunk, mely a budai Állami Nyomdában készült. Ezt néhány hónap múlva a réznyomatosúak követték. A hatértékű, 60 krajcár névértékű könyomatú sorunk ma már nagy kincs. Szeptember 4-én, a Budapest '71. nemzetközi bélyegkiállítás megnyitásának napján négycímletű sor és négy értéket magában foglaló blokk állít emléket a magyar bélyeg százéves történetének.

készített Achim-mellszobra, ez látható a carte maximum céljára készített művészi képeslapon is. A Bartók jubileumi bélyegünkhöz Ferenczy Béni rajza alapján — melyet 1936-ban készített Bartók Béláról — készült a képeslap. A győri Xantus János Múzeumban található az az eredeti Hufnágel-metszet, amely az 1594-es végvári harcok idejéből ábrázolja a török elleni küzdelem egyik fontos bástyáját, Győr várát. A bélyeg is, meg a carte maximumra alkalmas művészi kivitelű képeslap is az eredeti

Rádió

SZOMBAT

Kossuth rádió. 8.10: Népművészek a mikrofon előtt. 8.30: Könnyűzene. 8.54: A munkásmozgalom dalaiból. 9.09: Mesejáték. 9.45: Gyermekkórus. 9.55: Május. 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Jó ebédhez szól a nóta. 13.02: Lemezmúzeum. 13.58: A világirodalom humora. 14.25: Új Zenei Újság. 15.05: Csak fiataloknak. 15.50: Népszerű tenoráriák. 16.16: Egy ember élete. 17.05: Az új magyar zene hónapjának ünnepélyes megnyitója. 18.02: Páholyból. 18.45: Liszt—Gulyás: II. magyar rapszódia. 19.10: Ugyanaz, mással! 20.10: A Rádió Kabarészínháza. 21.20:

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 ÁPR 25

1021

Lukovszky László

Ház a tetőn

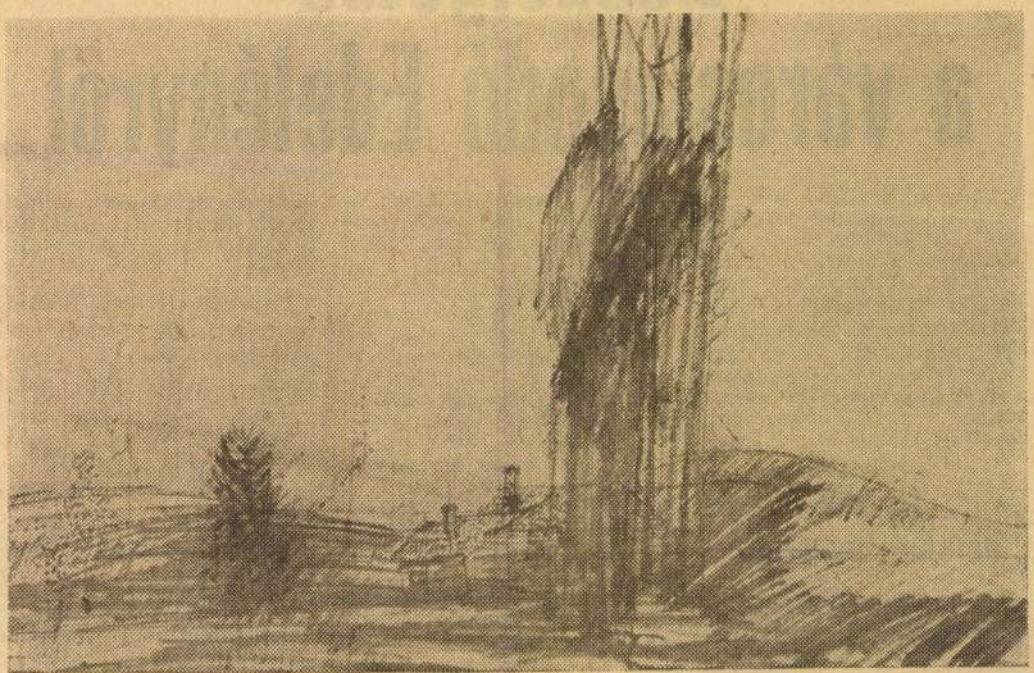

(Lukovszky László munkája)

ESZAK-MAGYARORSZAG

Beszélgetés a városiasodó Edelényről

Több mint 8 ezer szavazópolgárt számlálnak Edelényben. A jelölőgyűlések és a választási gyűlések hangulata ismét bebizonyította, hogy az edelényiek törődnek lakóhelyük sorsával. A fejlődéssel elégedettek. Nem egy helyen hangzott el: érdemes volt dolgozni az előző tanácsciklus, a III. ötéves terv idején.

További munkalehetőségek

Sokat javult a helyi foglalkoztatottság, de még mindig nem kielégítő. További munkahelyekre, főleg női munkahelyekre van szükség. A megoldást egyrészt a község fejlesztése, az új, vagy bővített szolgáltatóipari létesít-

épül. A központ új képének kialakulása nem sokáig várat magára. Már az idén megkezdi a helyi áfész a 4,8 millió forint értékű ABC-áruház építését. Nemsokára felépül a vas-műszaki bolt, az eszpresszó és a cukrászüzem is. Három és fél millió forint értékben szolgáltatóházat építenek. Utolsó ülésén a járási tanács vb jóváhagyta a nagyközség központi terének általános rendezési tervét.

A városiasodáshoz hozzátartozik az út-, a vízvezeték- és a csatornahálózat növelése is.

— Az elkövetkezendő években további 12 utcát látunk el jó ivóvízzel, 8 kilométer hosszú szennyvízcsatornát építünk, és újabb derítőrendszert is — mondta dr. Sándor Dezső.

környező települések fejlesztésére. Ebből szép összeg jut a tanácsi körzet többi községeinek is.

Érdekesen alakul Borsodnak, a megye névadó településének jövője. Az utóbbi években egyre több fiatal telepszik le az ősrégi helységben, az Ifjúság utcába. Két borsodi fiatalember, Smik Ferenc és Hegedűs Imre képviseli majd érdekeiket a nagyközségi tanácson.

A jelölőgyűléseken, választási gyűléseken a környező községek választói is foglalkoztak felszólalásaikban Edelény jövőjével. Elmondták,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 JÚN 1

A diósgyőri vár

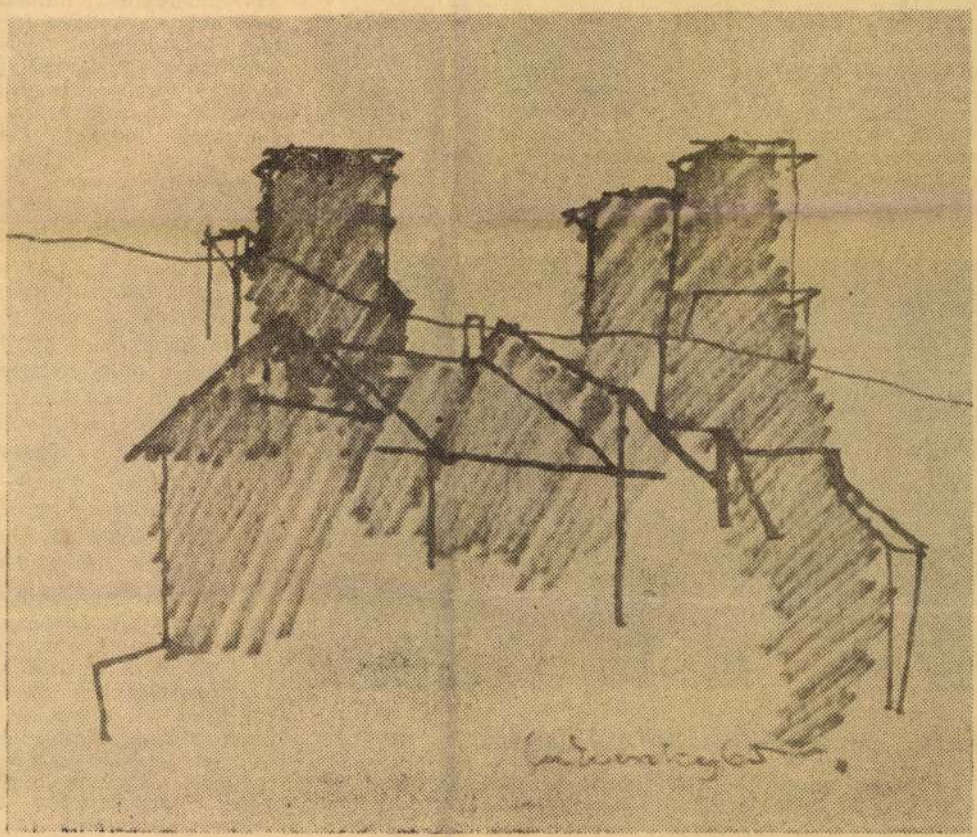

Lukovszky László rajza

urul

kis csörgő, a kis baba, a tornácon a pelenkák, és a fecskefészek, az öreg ház napsugarat visszaverő fehér fala, a csendes kis utca, a szomszéd kutyája, Lobó, mosolygott körülötte az egész világ, s a körülötte levő világban mi is.

Ballagtunk vissza
kezéshez. Jacsó
utca végéről vissz
kapun ekkor kanya
a felesége, előtte a
kocsiban Zsuzsiká
rolni mentek.

Mi lesz Zsuzs
gondolkoztam, n
őket. Hogyan alak
sorsa? Most a cs
dett koszorújában
ja kényeztető va
ben él. És begu
világba, amiről még nem tu
semmit, abba a világba,
amely ki tudja, mi mindent

Jacsóék, akik a gyermekkocsit megvásárolták

— Ha tud tanulni, — szólalt meg csendesen a fiatal kőműves —, végigjárhatja az összes iskolákat. Orvos lesz belőle talán, vagy eladó, mint az anyja. Nem is fontos. Az kell, hogy boldog legyen.

tartogat még számára; jót, rosszat egyaránt, éppúgy mint nekünk.

*

A gyermekkocsi aljára ra-

a kohásznak, aki az ércből
vasat kiolvasztja, annak a
lakatosnak, aki a csöveket, le-
mezeket leszabja, az asztalos-
nak, aki a fakeretet kifaragja, a csiszolónak, aki szikra-
esőben dolgozik, a kárpitos-
nak, aki a puha nyughelyet elkészíti, a szerelőnek, aki mindezt összerakja, a csomagolónak, aki a gyermekkocsit papírral burkolja: vajon eszükbe jut-e, hogy a kezük alól kikerülő munka hová jut el, ki ül majd benne, kit ringatnak benne?

És mi valamennyien gondolunk-e arra, hogy — mint ez a gyermekkocsi is, ismeretleneket, százakat köt össze —, munkánk, tevékenységünk, alkotásunk révén úgy fonódik össze ismeretlenül is sorsunk, mint az életet szimbolizáló anya homlokába kényszeritett haja?

Szöveg: **Oravec János**
Kép: **Szabados György**

(Vége)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 MÁJ 15

1021

Épülő ház

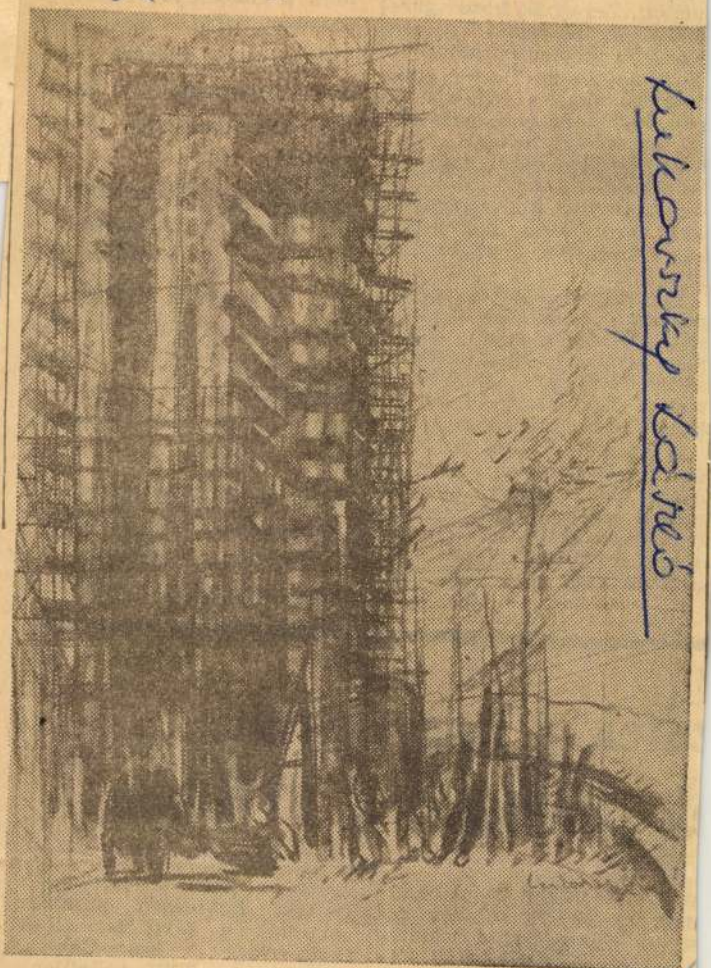

Lukovszky László szénrajza

Nem mehetü
kül a mezőkö
atban pillan
egyedülálló
mellett. Az eg
daság, a Ko
egerlövői út n
rab, négylaká
Tizenhat tag
ermelőszövetk
vel hamarosa
A gazdaságon
érdeklődés az akció iránt, hi-
szen aránylag kedvezményes
úton természetes, hogy több-
ben szeretnének új otthonhoz
jutni.

Figyelembe vévg a mező-
gazdasági munkások szoká-
sait, életkörülményeit, a ta-
nács olyan területet jelölt ki
a lakásépítéshez, ahol mód
van a ház körül kertsávok
létesítésére, kialakítására is.

A Kossuth Tsz példáját
eddig még egyetlen más gaz-
dasági szerv sem követte. A
tanács vezetői remélik azon-
ban, hogy előbb-utóbb folyta-
tatják e kezdeményezést más
üzemek vagy gazdaságok is.

Gy. K.

Az őszi vetések telelése, sajnos, nem a legjobban sikerült az ózdi járásban. Az őszi kalászosok mintegy 11 százaléka — több mint 600 katasztrális hold — teljesen kipusztult. A kár a nagybarcai, a sajópüspöki, a dövényi és az alsószuhai tsz-eket érinti a legérzékenyebben, de más tsz-ekben is gondoskodni kell most a kifagyott vetések pótlásáról.

zdték a nagyméretű
ek gyártását a TVK-ban

szervei mintegy 25 vállalat-
nak, az ország minden ré-
szébe, mintadarabot küldtek
a TVK új termékéből. Az
első megrendelő a Budapesti
Egyesült Vegyiművek volt,

port polietilén-porból készí-
tették. Rövidesen azonban
átállnak a saját termelésű
alapanyag használatára,
ugyanis a TVK polietilén-
gyárában a múlt héten he-

1964 — 2
1021

LUKOVSZKY LÁSZLÓ . *Vázlat*

bemutatását. Megállapításunkhoz hozzátartozik afeletti töprengésünk közreadása is: vajon ez a Cocteau-darab *ér-e annyit*, amennyit egy vidéki színházban az embernemesítésre szolgáló, a jó szórakozást kínáló daraboknak szánnak.

Úgy véljük: *Az írógép* itt Miskolcon, ahol a közönség saját színházában, a műsoröszeállítást tekintve, Budapest összes színházának produkcióját szeretné látni, nem érhet annyit, mint mondjuk egy budapesti studió-vállalkozásban, vagy egy nagyszínház kamaravállalkozásában. Nem a közönség szempontjából gondolunk erre, vagyis: nem azt állítjuk, hogy a színházlátogatók nem nőttek fel a darabig, hanem azt mondjuk — a mű nem haladta meg önmagát, illetve Cocteau „színvonaláig" nem jutott el.

Cocteau, aki a maga módján a művészetek mindegyikéből költészetet „csinált, végül is nagy összességben ekképpen summázta alkotásokkal bőven megáldott életútját: *kivetett hálómban nem az a hal akadt fel, amire vágytam.*

A mű eszmei fogyatékosságán túl egy maroknyi nézőközönségnek mégis jelentős élményt adott *Az írógép*. Elsősorban a cocteaui szellemesség, intellektualitás, gondolatébresztő dialógus-rendszer kötötte le a színházlátogató figyelmét.

●

A képzőművészek új szervezete

Képzőművészeti életünk szüntelenül keresi azokat az új szervezeti formákat, amelyek legalkalmasabbak a gondtalan alkotáshoz. A vidéken élő művészek külön felfigyelnek minden olyan jelenségre, vagy javaslatra, amely a Budapesten élő képzőművészetekkel szembeni *hátrányos voltukat* van hivatva csökkenteni. Ilyen elképzelésnek tekinthetjük a Magyar Képzőművészeti Szövetség javaslatát, amely a megyénkben szétaprózottan dolgozó képzőművész csoportok területi jellegű összevonását javasolja. Az a tanácskozás, mely Miskolcon négy megye képzőművészeinek, tanácsi vezetőinek részvételével lezajlott, már az új szervezeti forma megalakulásának jegyeit hordozta magában. Igaz, a tisztikart még nem választották meg, de elvként kimondatott, hogy a jövőben Szabolcs-, Borsod-, Heves-, Nógrád megye képzőművészei a Magyar Képzőművészeti Szövetség észak-magyarországi szervezetében folytatják munkásságukat. Az új szervezeti forma, a közigazgatási határok „lebontása" a képzőművészetben megsokszorozza a vidéken élő művészek erejét, tágítja kiállítási lehetőségeik skáláját és gazdagabb választékú vizuális élményt teremt a nagyközönség számára. — *p* — *l* —

Hispánia, Hispánia...

Ilyen címen az Országos Szolidarítási Bizottság és a Szakszervezetek Borsod megyei Tanácsa kiállítást rendezett Miskolcon, az SZMT székházban. Budapest után először itt állították ki azt a nagyon értékes anyagot, amely a spanyol szabadságmozgalmakat ábrázolja 1930-tól 1963-ig.

A Hispánia, Hispánia... című kiállítást Sebes Sándor az Országos Szolidaritási Bizottság tagja, a belkereskedelmi miniszter első helyettese nyitotta meg. Az előadó tagja volt annak a hősiesen harcoló magyar zászlóaljnak, amely Spanyolországban bátorságával, helytállásával vívta ki a spanyol nép elismerését.

Megnyitó beszédében a többi között ezeket mondotta:

— Március 6-án volt 25 éve, hogy háromféves polgárháború után Franco, Hitler és Mussolini hadseregeinek segítségével, a nyugati kormányok közreműködésével, vérbefojtotta a spanyol nép harcát és árulás révén elfoglalta Madridot. És most volt 25 éve annak is, hogy a nemzetközi brigádok egységei, köztük a magyar zászlóalj, becsületesen teljesítette a köztársasági kormány által rájuk bízott feladatot, több mint kéthetes szakadatlan utóvéd harcban késleltette a fasiszta hadsereg előrenyomulását, biztosítva ezzel Katalónia kiürítését és elcsigázva, de törhetetlen hittel utolsónak hagyta el Spanyolországot.

A kiállítás harminc tablóból áll, eredeti dokumentumok, fényképek, festmények, rajzok hirdetik a spanyol nép törhetetlen szabadságszeretetét. Négy vitrin tárta a látogatók elé az illegális kommunista párt sajtótermékeit.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BORSODI SZEMLE

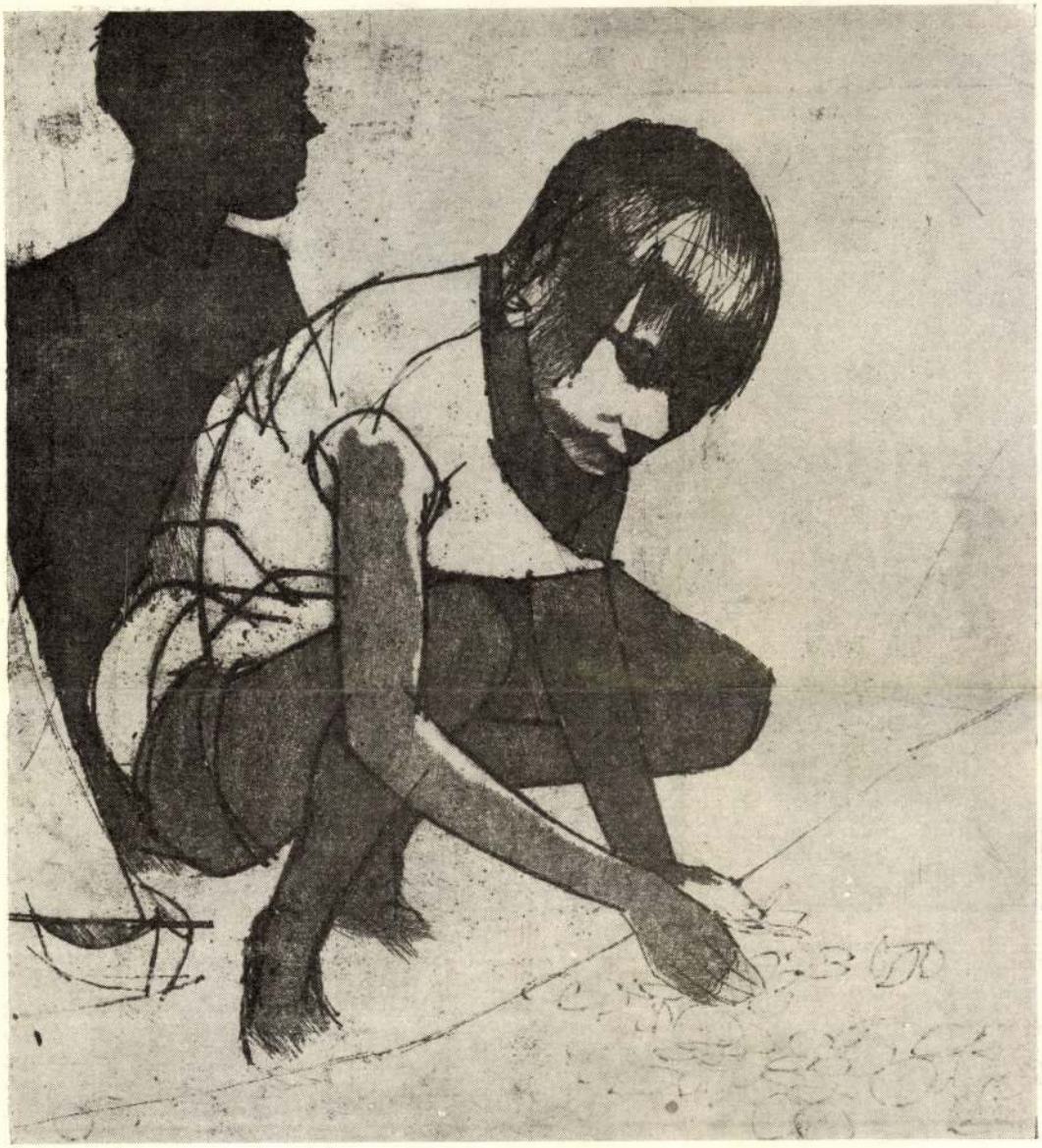

LUKOVSZKY LÁSZLÓ *Rajz*

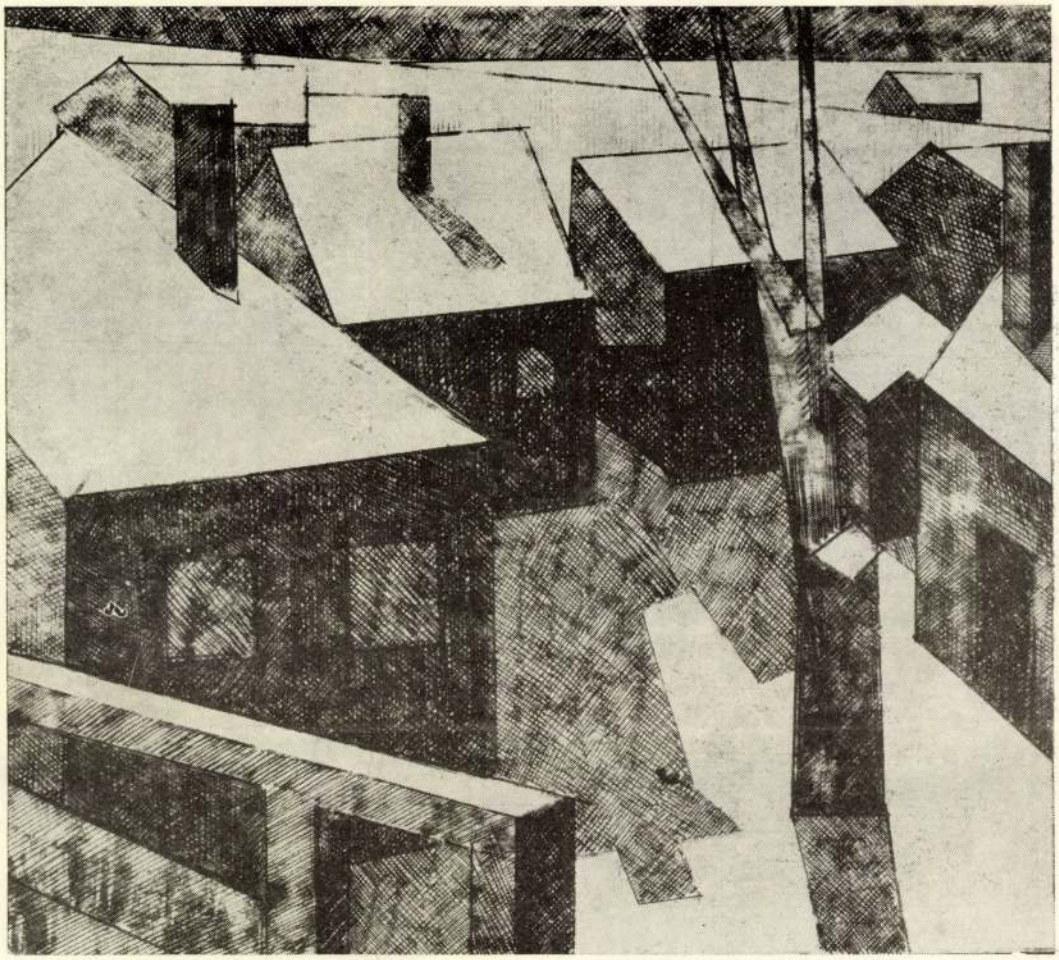

FICZERE LÁSZLÓ *Házak*

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1970 SEP 2 8.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ

1021

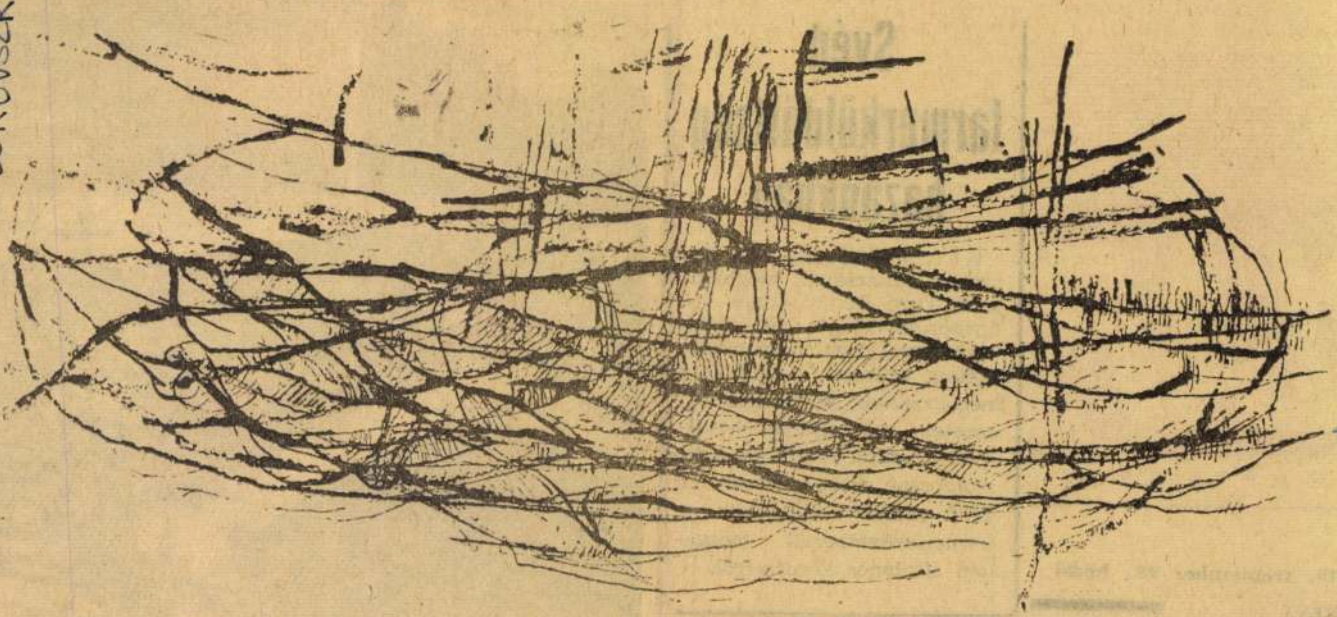

* Tanulmány.

Lukovszky László rajza.

RLAP

I NAPILAP ✳

1970. szeptember 28., hétfő

FORINT

Svéd farmerküldöttség hazánkban

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának meghívására Ture Bengtssonnak, a farmerszövetség elnökének vezetésével svéd farmerküldöttség érkezett hazánkba a mezőgazdasági termelőszövetkezetek munkájának tanulmányozására. A küldöttséget szombaton Szabó István, a TOT elnöke tájékoztatta a termelőszövetkezeti mozgalom általános kérdéseiről.

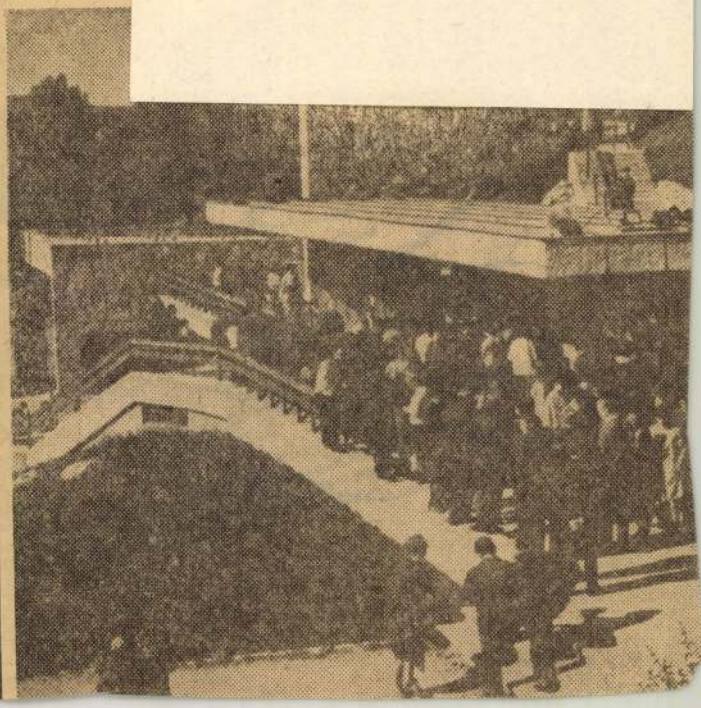

— a flottánál

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

1966 JUL - 1

Napjaink

Lukovszky László

1071

Lukovszky László rajza

tek, gyerekek, férfiak, r
tak. *1962-ben a városi t*
1963-ben a városi-üzem
ság mélyrehatóan elemez
lakosság helyzetét. Ekk
olyan határozatok, hog
családok részére — a gyorsabb fel-
emelkedés érdekében — *lehetővé
kell tenni a kedvezményes kislakás
építést és a szövetkezeti lakás vá-
sárlást, valamint részükre az addi-
giaknál nagyobb arányban kell ál-
lami főbérleti lakásokat kiutalni.*
Ennek eredményeként 1962—1965
között kislakást épített 23, szövetke-
zeti lakást vásárolt 37, *főbérleti la-
kásba költözött 65 cigánycsalád.*

A főbérleti arányra jellemző, hogy
amíg *az összlakossághoz viszonyítva
a cigánylakosság tíz százalékot tesz
ki,* addig az említett időszakban
összesen 585 főbérleti lakást utaltak
ki a városban. Könnyen kiszámít-
ható, hogy ehhez viszonyítva *a ki-*

Az elmúlt évben 324 fő jelentkezett munkára a tanács munkaerőgazdálkodási csoportjánál, ahol valamennyiüket ki tudták volna közvetíteni, de *nagyrészük húzódozik a nehezebb fizikai munkától.* Így csupán 154 fő foglalta el a megjelölt munkaköröket. Sajnos *az elhelyezkedés után is nagyrészüknél nagy a fluktuáció,* a vándorlás. Gyakori az olyan jelenség is, hogy — gyenge értelmi fejlettségüknél fogva — sokan „igazságtalanságnak" („faji megkülönböztetésnek") tartják közülük, hogy a „magyar" *szakmunkás* többet keres, mint a „cigány" — *segédmunkás.*

Ebben a tanévben Ózd kilenc általános iskolájába 789 cigánytanuló iratkozott be. Közülük a legtöbben nem jutnak tovább az alsó tagozatnál. (Bár a fejlődés ebben a vonatkozásban is kimutatható: 1963-ban az alsó tagozat cigánytanulóinak létszáma 528 fő, a felső tagozaté pedig 107 fő.) Ezzel szemben az idei tanévben alsó tagozatba 574, felsőbe pedig 215 tanuló iratkozott be. A felmérések szerint *kb. ötszázan rendelkeznek nyolc általános iskolai végzettséggel* (14 százalék!), kb. kétezren végezték el az első-negyedik osztályokat (52 százalék!) s *mintegy ezerre tehető a teljes analfabéták száma* (32 százalék!). Az okot a végrehajtó bizottság elé került jelentés így fogalmazza meg:

„... a cigánytanulók többsége megreked az alsó tagozatban, de egy részük részleges analfabétaként hagyja el az iskolát. Nem kevés az olyan család, ahol a gyermekek táplálkozása fogyatékos, ezért intenzív munkára (figyelés, tanulás) nem képesek. Ehhez járul még a hagyományos „cigánymorál", mely szerint a pubertás korában már házasságon kívül együttélnek. A cigánygyermek iskolába járásig nem ismer szoktatásos nevelést, tiltást, követelést, fegyelmet. A szülők többsége szabadjára engedi.

Erős kisebbségi érzés jellemzi őket az iskolában. Nehéz velük eredményt elérni, néhány vagánytól eltekintve a többiek magukba zárkóznak. Ennek feloldására speciális

Napjaink

**Észak-magyarországi
irodalmi és kulturális lap
A Borsod-Abaúj-Zemplén
Megyei Tanács lapja**

Főszerkesztő:
Gulyás Mihály

Szerkesztő bizottság

Baráth Lajos, Feledy Gyula,
B. Nagy Ernő, dr. Kabdebó Lóránt,
Oltyán Béla (szerkesztő),
Tóth Lajos, Zircz Péter.

Kiadja: a Borsod megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Bíró Péter**

Szerkesztőség:
Miskolc, Megyei Tanács,
Telefon: 15-051.

Terjeszti a Magyar Posta.

Előfizethető a Posta
Központi Hirlap Irodánál
(Budapest, V., József nádor tér 1.)
és bármely postahivatalnál.

Előfizetési díj egy évre 24,— Ft.

Csekkszámlaszám: egyéni: 61 280.
közületi 61 066 (vagy átutalás
az MNB 8. sz. folyószámlájára).

Megjelenik minden hónap elsején.

Kéziratokat nem őrzünk meg
és nem küldünk vissza.

Borsod megyei
Nyomdaipari Vállalat,
Felelős vezető: Méry György

Indexszám: 25913

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1964 DEC
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

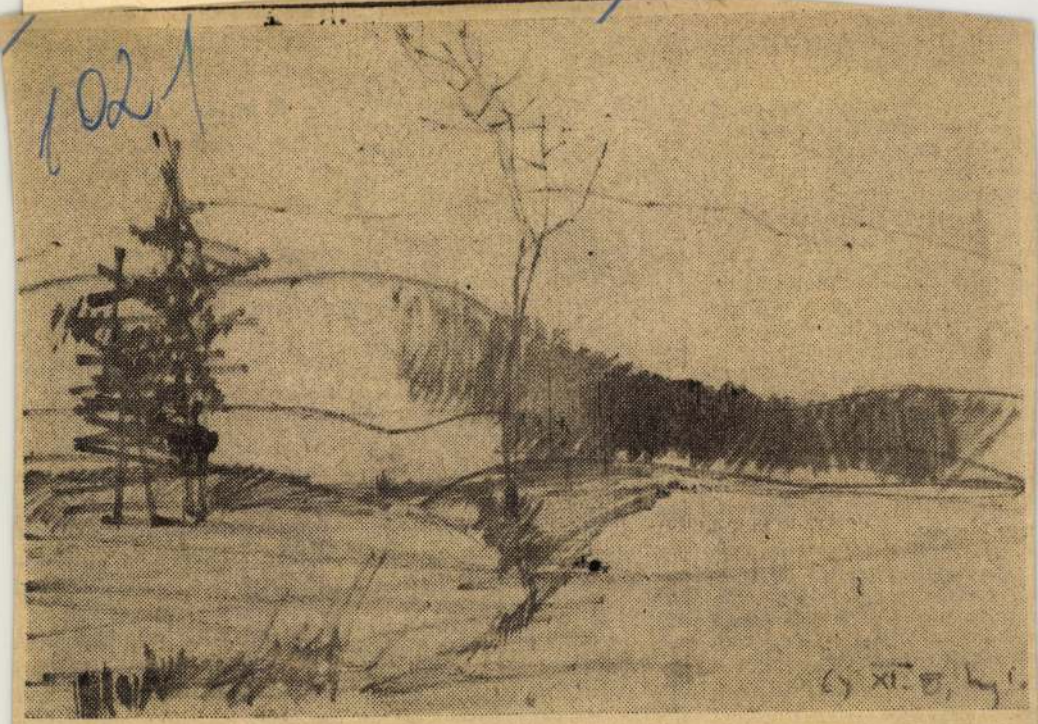

Lukovszky László rajza

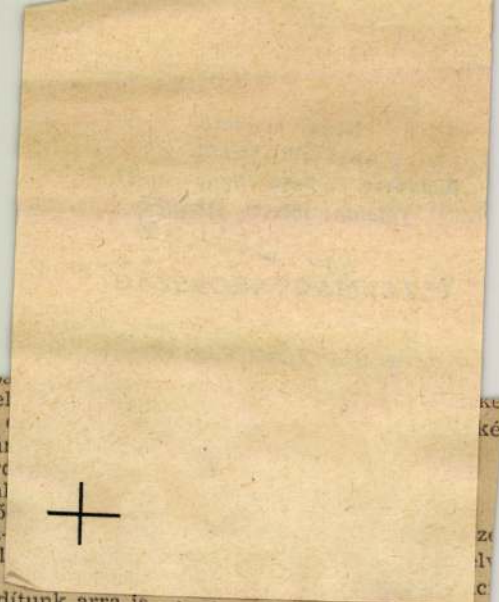

módszerek,
párt munkastílusa se örök,
hanem a megoldásra váró fel-
adatokhoz igazodik. *A mun-
kastílus, a munkamódszer
fontos szerepet tölt be az el-
méleti tételeknek és a párt po-
litikájának gyakorlati megva-
lósításában.* A pártmunka stí-
lusa magában foglalja pártunk
és a testvérpártok több évtize-
des harcának gazdag és sok-
rétű tapasztalatait. Tükrözi
továbbá azokat a főbb vezetési,
szervezési elveket, módsze-
reket és azt a kialakult gya-
korlatot, amellyel ezek a pár-
tok megértetik és biztosítják
politikájuk helyes végrehajtá-
sát. *A munkastílus — eszköz,
amelyet a konkrét történelmi
törvények és a párt előtt álló
közvetlen feladatok szabnak
meg.* Ebből az következik,
hogy a szervezeti formák, ve-
zetési módszerek mozgéko-
nyak, rugalmasak, az adott új
helyzetnek megfelelően ala-
kulnak, formálódnak és a párt
politikájával dialektikus kap-
csolatban állnak.

A helyes munkastílust csak
helyes politika alapján lehet
kialakítani, a párt vezetésé-
ben és tevékenységében eset-
leges, meglévő politikai hibák

végrehajtásán le
tevékenykednek
barátaink. Pá
nagy gondot for
határozataink a
szerűek, elemző
az érdekelt párt-
vezeti szervekkel
táció alapján
Nagy gondot fordítunk arra is,
hogy a felelősök és a végrehaj-
tást irányító szervező pártszer-
vek idejében megkapják a ha-
tározatot. Az utóbbi időben
mind többet törődünk a hatá-
rozatok ellenőrzésével is. Mi-
vel a határozatok végrehajtá-
sának mértéke a pártvezetés
érvényesülésének szerves ré-
sze, *még következetesebbé kell
tennünk a végrehajtást.*

Növelnünk kell a választott
testületek, a pártbizottságok
osztályainak és a tömegszer-
vezetekben dolgozó kommu-
nistáknak a szerepét a saját, a
helyi jellegű feladatok kiala-
kításában. A társadalmi szer-
vek pártirányításának javítá-
sa érdekében még gondosab-
ban ügyeljünk arra, hogy a
kötelező határozatokat csak az
ott dolgozó kommunistákra
hozzuk, az ő feladatuk bizto-
sítani a végrehajtást.

érvényesülése és a pártta
ság aktivizálása a pártvezet
javításának nélkülözhetetle
eszköze. Megyénk egészség
pártéletét tükrözik, többek kö
zött, az eddig megtartott ve
zetőségújjáválasztó taggyűlé
sek, amelyeken messzemenőe
és hatékonyan érvényesült
pártdemokrácia, az alapszer
vezetek önállósága, a párt
tagság aktivitása, kezdemé
nyező készsége és öntudato
fegyelme. Kedvezően alakul
megyénk pártszervezeteiben
pártépítés. A pártmegbízatá
sok rendszerének átfogóbb
kiépítése, a taggyűléseken el
hangzott kritikai megjegyzé
sekre való reagálás, a párttag-
ságra való rendszeres támasz-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1964 DEC 25.

1021

SZEBB, MINT PÁRIZS

Emberi gyengeség, hogy most úgy érzi: sikerült tökéletesebbé tennie mondanivalójának megjelenítési módját, vagy ami majdnem ugyanaz: többet tud megláttatni a világból. „Nyugodt vagyok". Hogy most, ennek az évnek a végén egyáltalán jogossá, véletlen. Hogy tudatos munka egyenes következménye. Súlyát jellemzi, hogy a festő, *Lukovszky László* ezt említette az év legszebb, legmaradandóbb élményeként. Egyébként ennek az évnek a társolyában egy párizsi út és több kiállítás is szerepel. Az említett nyugodtság Lukovszky megfogalmazásában körülbelül így hangzik:

— A hagyományos világ megváltozott, és nekünk ez a szimpatikusan változott új világ sugallja az ambiciót. Természetes, hogy a nem hagyományos világ kifejezésére nem használhatjuk a hagyományos eszközöket. Újakat kell találnunk. Úgy érzem, hogy az elmúlt évi munkám természetének jelentős részét nyugodtan vehetem elő és nézhetem meg. Az első év volt, amikor önmagam kedvére dolgozhattam, a szakmai becsvágy sarkalása és sajátos alapállásom kívánalma szerint. És talán sikerült, sikerült valamit elérnem. Nem arról van szó, hogy pontot tettem a mondat végére, éppen ellenkezőleg: elkezdtem a mondatot, leírtam a nagybetűt... És ez sokkal szebb, mint Párizs.

Az egyik nagy méretű képet elveszi a fal mellől és „arccal" kifelé fordítja. Rámutat. Egy, az elmúlt év terméséből. Kis ideig nézzük, majd visszaállítja eredeti helyére.

— A következő évek munkája sokkal nehezebb lesz. Elkezdtem valamit, amit jónak tartok.

Nyugodt vagyok. Ezt mondta az év legnagyobb élményének

(p. t.)

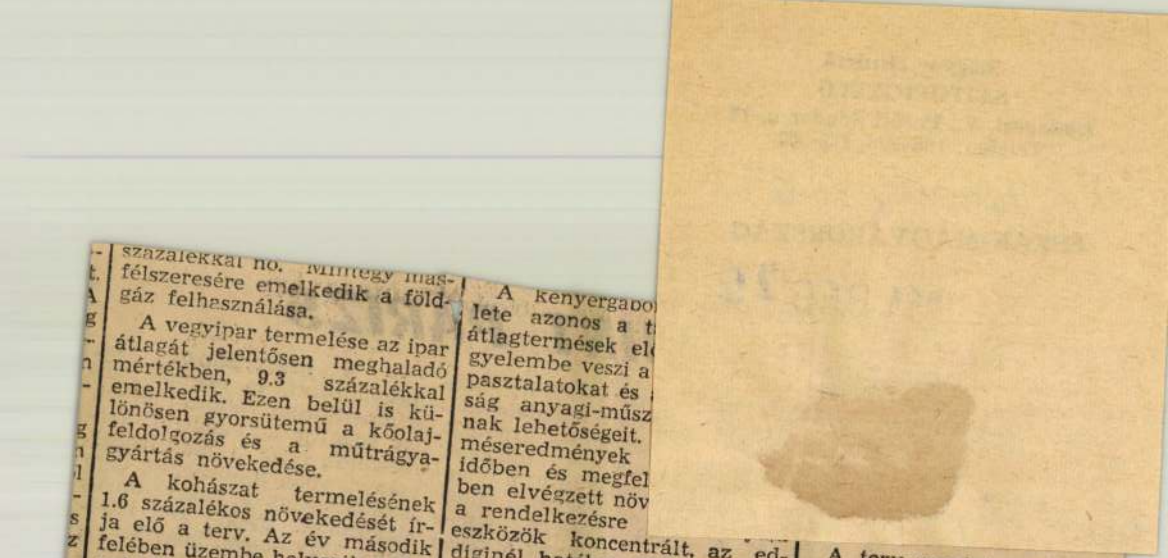

százalékkal no. Mintegy másfélszeresére emelkedik a földgáz felhasználása.

A vegyipar termelése az ipar átlagát jelentősen meghaladó mértékben, 9.3 százalékkal emelkedik. Ezen belül is különösen gyorsütemű a kőolajfeldolgozás és a műtrágyagyártás növekedése.

A kohászat termelésének 1.6 százalékos növekedését írja elő a terv. Az év második felében üzembe helyezik a Dunai Vasmű hideghengerművét. Ez jelentősen javítja majd a kohászati termékek összetételét.

A terv szerint a gépipar ter-

A kenyergabo
lete azonos a t
átlagtermések el
gyelembe veszi a
pasztalatokat és
ság anyagi-műsz
nak lehetőségeit.
méseredmények
időben és megfel
ben elvégzett növ
a rendelkezésre

eszközök koncentrált, az eddiginél hatékonyabb hasznosítása szükséges. A terv szerint bővül a mezőgazdasági gépállomány, 48 000 kh-al növekszik az öntözött terület, a gépalkatrész ellátás mintegy 40 százalékkal javul.

A terv szerint 1965. végé
a folyamatban lévő értékhat
feletti beruházások száma k
rülbelül egyharmaddal csök
ken. A kialakítandó job
koncentráció segíti a beruh
zások kivitelezésének gyors
tását. A terv 1965-ben többe

mellbevágja ez a helyeslés. A fogát csikorgatja.

Mit suszterezik ez? Vele akar kikezdeni? No, megállj, még számolunk — szisszegi.

De egyelőre csak topog a színpadon, hagyja, hogy az emberek zajongjanak. Nézi a tömeget, többször is szól, de bizony saját hangját nem igen érti. Végül is elönti a düh. Int Molnárnak, hogy teremtsenek rendet. Csakhogy az nem megy olyan könnyen. Molnár Anti sem tehet egyebet, igyekszik mindenkit túlordítani:

— Csendet, emberek! Halljuk tovább a szónokot!

— Tán felajánljuk a fődün-

foglalkozás számít, polgártársak? Vagy a ruha és a lábbeli? Az, hogy ki jár parasztosan, ki öltözködik iparos módra? Nem bizony. Polgártársak! Hát kinek jutott eszébe a Liesthein-birtok kisajátítása? Nekem. Ki

ácsorog két közbiztonság
Molnár magához szólítja ők
és kiadja a parancsot:

— Vigyétek a pincébe ezt a
alakot!

Veres úgy néz rájuk, mint

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1964 DEC 25
1021

Lukovszky László rajza

öröm forrásai

gondolatot közvetíteni. S ennek legfőbb feltétele: az *értelem és a cél*. Munkám értelmét át kell látnom, s a célra mindig felpillantanom az esztergapad, vagy betűk sokasága fölött. Néha úgy érzem, hogy paraméterek, vektorok, műszertábla és számítógépek között az ember csak gépkezelővé válik, csak közvetít egy folyamatot, vagy összevet két koordinátát, — mintha nem is az értelem irányítaná a nagy társadalmi munkát.

Ha a gép ritmusa s az emberi élet összhangban van, ha az értelem és cél vezeti munkánkat, s annak kis részét is látjuk az egész nagy cél távlatában, — akkor úgy irányítjuk azt, hogy *nem hajsza*, de teremtő tevékenység, alkotás lesz munkánkból. S egyben a megelégedettség, a boldogság forrása.

Hogy az alkotó munkának sok a buktatója, hogy a mindennap szükségleteiben nehézkes gépezeten kell átfúrni az utat a célig, hogy közben elvásik vész és kicsorbul a kalapács, de még az emberi idegrendszer is bele-belerezdül, sőt rendül? *Az már a munkának a sajátja, hogy még gépesítve sem fut gondtalan olajon, senkinek küzdés nélküli eredményeket*: S ha néha még Szizifusz is eszünkbe jut, hordó-játját szüntelen a csúcs felé görgön. Senki nem ígérhet dítve, — a legborúlátóbbak is kijelentették: Szizifuszt is el tudom képzelni boldognak. A folytonos és állandó erőfeszí-

Jack London írja le önéletrajzi regényében az amerikai mosodai munkás kimerültségét. Az ilyen hajsza után ez az ember már csak az italért tud nyúlni. Utolsó erejével emeli a tömény-szeszt szájához s a felfokozódás mámora, majd a tompa bódulat egyetlen menedéke. Az értelmetlen hajsza is termi *az alkoholizmust*. Míg ember hamar regenerálódik s friss kedvvel fordul az üdítő szórakozások felé.

Így születik meg a sokoldalú, munkában, hobbyban, alkotásban felüdülő *JÁTÉKOS EMBER*. S ha családos, a legjobban gyermekei körében játszik. Leguggol a kisvasút mellé s kipiruló izgalommal lesi, hogy áll meg a szemafor előtt a kisvonat, vagy hogy bukkan fel éppen az alagútból. Találékonyan farag kis kocsit, vagy sípot fiainak, s nagyokat nevetve üti meg alakuló pocakját ródlizás közben a domb alatt. Majd előkerülnek a kedves hobby-k is: a bélyegalbum s a cimkegyűjtemény, a festőecset, vagy a barkács-láda. S a legszebb forrás a pihenés oázisában az önmagát megtaláló, megvalósító ember, aki fiát is kézenfogva vezeti az öröm felé.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
NAPJAINK
1965 JUN 1
1021

Lukovszky László illusztrációja

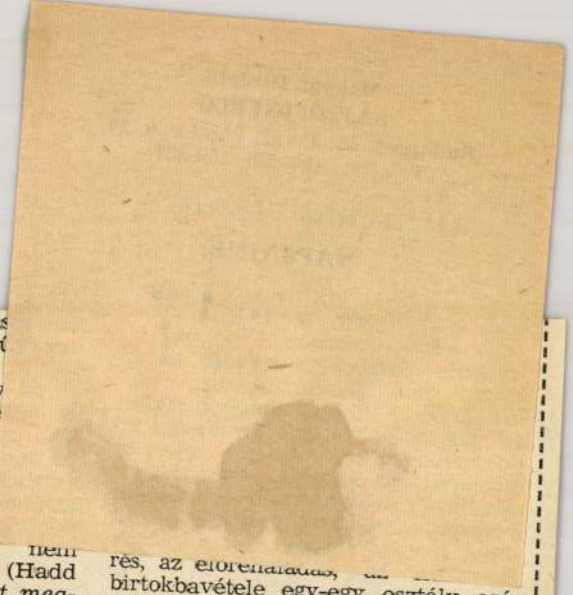

...ség, hogy az érettségi valóban ilyen célokat szolgáljon, számadás, számvetés és ne ítélőszék legyen. A jelöltek — tanúk és nem vádlottak.

Nézzük meg közelebbről, hogy a mostanában tartott vizsgák (gyanús ez a szó is, hiszen a vizsgálattal rokon, amelyet a jogi nyelv őriz, de hát már mindegy), szóval az 1965-ös érettségizők *miről, hogyan tanúskodtak.*

Tizennyolcéves fiatalok álltak a bizottságok elé. 1947-ben születtek. Első lépteik csaknem egybeestek szabad országunk első lépéseivel. Az ellenforradalom esztendejében kilenc évesek voltak. Egyéniségük kibontakozása, szemük és értelmük rácsodálkozása a világra *a mi rácsodálkozásunkhoz* kötődött, amikor a dogmatikus nyűgeitől, hibáitól és torzulásaitól megtisztult politika friss szele

...könyvekből nem sikerült kis... a közhelyeket, a leegyszerű...ket, a jelszavakat.

Ez igaz, de úgy tűnik, hogy ... mélyebben gyökerezik. Elvé... tankönyveket *valakik* írják, ...kat *valakik* tartják. Arról ... kább szó, hogy a személyi ... időszakában ránk rakódott, ...ivódott, egysíkú szempontsz... minden maradványától még ... sikerült megszabadulnunk. (Hadd álljon itt egyetlen példa. *A lét meghatározza a tudatot* – tanítjuk, és ezt a tételt sokféle vonatkozásban érvényesítjük. Pedig mennyivel gazdagabban és árnyaltabban bontakozna ki ez az igazság a tanulók előtt, ha az MSZMP Központi Bizottsága irányelveinek szellemében differenciáltan és a valóságot hívebben tükröző változatában illusztrálnánk: a lét meghatározza a tudatot, de *nem automatikusan.* Ha két évtizedes fejlődésünket a maga ellent-

...rés, az előrehaladás, ... birtokbavétele egy-egy osztály *egészére* jellemző. Nincs hiány, persze, kiemelkedő, emlékezetesen szép feleletekben, lebilincselő „opuszokban", de immár nem csupán az eminensek kápráztatják el a bizottságot, hanem *a többség* becsületes, hasznos, tartalmas munkája. (Számos gimnáziumi osztályról tudok, ahol tíznél is többen vizsgáztak jelesre az érettségin.) Tudásukban — ha még bőven is akad tennivaló — új mozzanatok figyelhetők meg: a lényeges összefüggések megvilágítása, jó szintézisek, a természeti és társadalmi folyamatok törvényszerűségeinek megragadása, az új jelenségek megfigyelése, az a szándék, hogy ne csak nézzék, hanem *lássák és értsék is a világot.* Nincs még minden rendjén, de összehasonlíthatatlanul biztatóbb és megnyugtatóbb a kép, mint évekkel ezelőtt.

A vizsgák jó légkörének köszönhető, hogy az önálló ítélet- és véleményalkotás, sőt a vitakészség is beszökött a vizsgatermekbe. A fesztelen kapcsolatok, a vizsgadrukk feloldása lehetőséget nyújt arra, hogy kitáruljon az egyéniség. A mai tizennyolc évesek őszinték, nyíltak; utálják a sé-

Hallama Erzsébet:

Nem panaszként

Nem panaszként mondom —
hűs eső mosta el régvolt panaszkodók
lábanyomát is
az ég lakóinak dühödt dörgése
poros papírzörgéssé halványult
s nem terem bennem gombaként annyi bolondság
hogy önmagamat istenné magasítsam

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László
NAPJAINK

1965 JUL 13

1021

Lukovszky László rajza

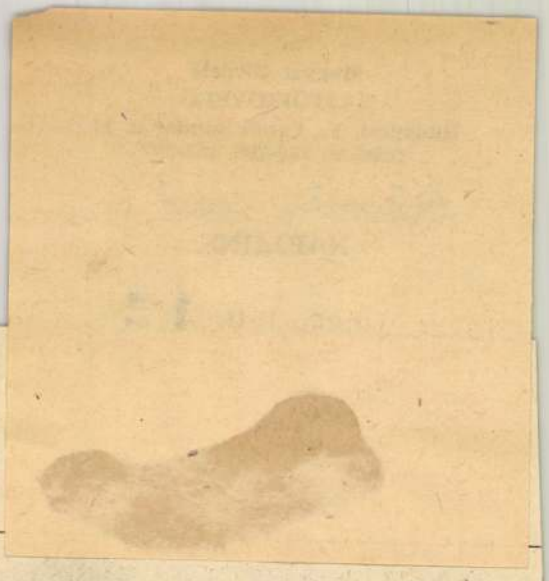

Bihari Sándor:

Lánc

Lánc ez, mely köt hozzád. Jöhetek eddig:
nyárfák sora közé, a zsizsegő
homokra lépve, ez bújik elő,
egy-egy láncszeme, (mint ötlet kitetszik

előbb, aztán felsüt az idegen táj) —:
patkót, betongyűrűt fűz egybe és
füst-kerengést s kész az érintkezés,
a Napra, légcsavar-körökre felszáll,

föld s ég között fel- és lefutva kapcsol
hozzád, míg beszervez mindent, ami
képes a két karom megtoldani,

mindent, hogy már szinte igazian
együtt vagyunk lánc-karikáiban.
S hozzád bújok, míg fáradtan elalszom.

Zámpory Vilma:

Fohász

Hallgasd meg a fohászom, mit az alkony küszöbén,
a rét végére rakott farönkök tetején írtam,

nincs csodálatosabb a fáradozóknál,
munkájuk nyomán este megrakott
szekerek tetején összekulcsolt kezekkel ülve
már a holnapi gondok mezején hajladoznak,

hallgasd meg a fohászom, mit a hold hideg villogása
mellett, az árnyakkal telehintett réten írtam,
a kutyák holdat üdvözlő vonítása volt egyedül a
csendet zavaró nesz, valahol emberek aludtak
cifrára pingált házaik fala mellett, ernyedt
izmokkal járva az álom terhes mezején,

hallgasd meg a fohászom, mellyel a napot köszöntöm,
hogy újra fényt ad a tájnak, és az emberek dalos
kedvvel járnak az illatos lucernában és jókedvük
nyomán újra teli szekerek indulnak a holnapi
gondok elé, hallgasd meg a fohászom, mi róluk szól,
itt írtam az alkony küszöbén a rét végére
rakott farönkök tetején.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

NAPJAINK

1965 JUL
1021

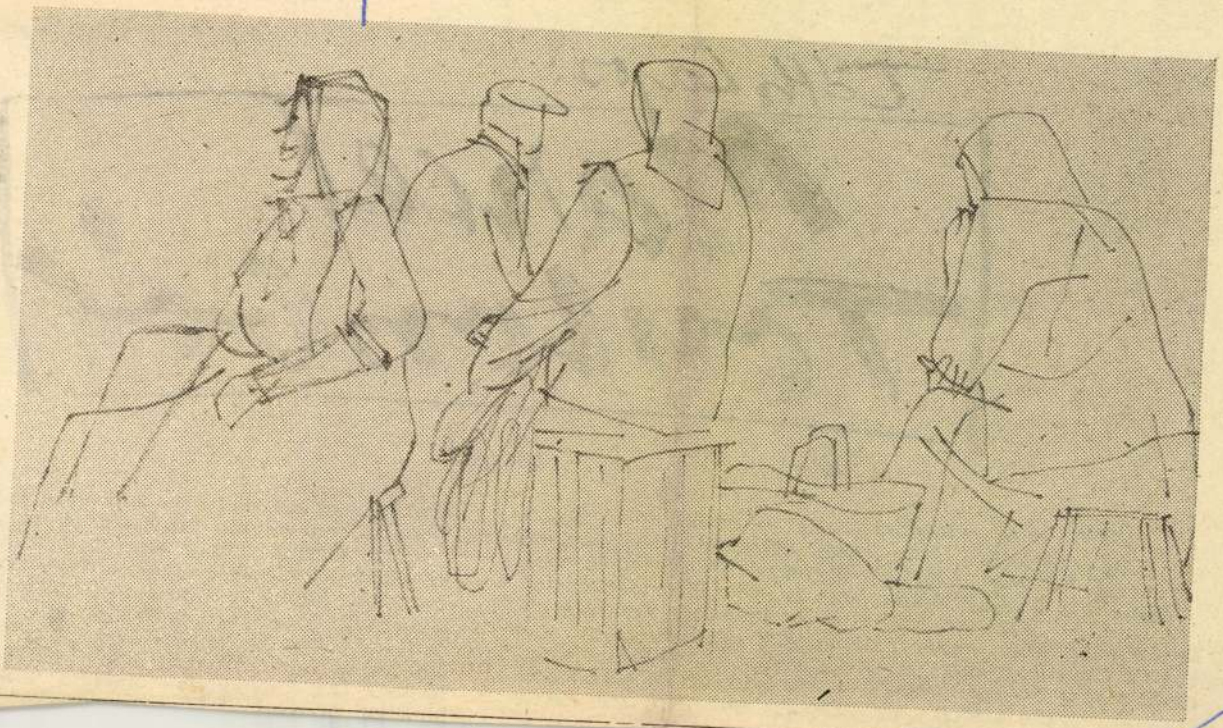

Lukovszky László rajza

Tóth Lajos:

Marcel Toulon-ja

(II. rész.)

Szavamra — mondta Marcel —, csokoládéval tömött egész úton, meg Proust dolgaival. Igaz, amolyan hadicsokoládé volt, de mégiscsak csokoládé, nem igaz? Úgy látszik, az a magyar olvasta Proustot.

— Maga ismeri? Igen? Én már csak azokra a részekre emlékszem, mikor a langyosak sétálnak benne. De közben figyelje a kezét — szólt társára. — A drótot kissé hajlítsa meg és úgy dugja át a két lyukon. — Ellenőrizte, hogy jól végzi-e a férfi a munkát, aki apró fém szerkezeten babrált.

benne, hogy könyvet visz a postára és indulni társaival ma délután megbeszéltek valamit, lán nek. De megállt mégis, mert volt valami rend kívüli komolyság apja arcán, ahogy szemébe néz volt, mint június 14-én szokott lenni és az ideger aki rémült a sötétben, meredten állt.

— Robban — mondta Marcel, az idősebb, szerűen és fiát nézte, aki nem ijedt meg a csor Robban, ha kinyitják — mondta. Ezért hivatt Mehetsz, Marcel!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1965 NOV 20.

xuyén versegoen.

ZENÉS tárlatvezetés lesz. vásárnap, november 21-én 11 órakor a Miskolci Országos Galériában. Belépőjegy nincs. Tárlatvezető Lukovszky László festőművész. Közreműködik a miskolci ifjúsági fúvósötös.

Lukovszky László Bartó
Éjszkmaparovszky 1958 szept. 30.-
5 oldal.-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1965 DEC - 3.

1021

Képzőművészeti kiállítás Miskolcon

Szombaton, december 4-én délután 5 órakor *képzőművészeti kiállítás* nyílik a Szakszervezetek megyei Tanácsa Művelődési Házának előcsarnokában, melyen a városi tanács Kiváló együttes címmel kitüntetett rajzszakköre ad számot munkásságáról városunk lakóinak.

A kiállítást, melyet két héten át délelőtt 10 órától este 6 óráig tartanak nyitva, *Kováts György*, az SZMT kulturális bizottságának vezetője nyitja meg.

A szakkör tagjai dolgozók és diákok, akik a kifejezés eszközeit fárasztó napi munka után önkéntesen, áldozatkészen a művészet megértéséért és megszerettetéséért veszik kezükbe. Munkájukat *Lukovszky László* kétszeres Munkácsy-díjas festőművész irányítja.

Reméljük, hogy a kiállítás, mellyel a várossá nyilvánításának hatszázadik évfordulóját ünneplő Miskolcot köszöntik, megnyeri a látogatók tetszését.

(flach)

part.

Értesítjük Misk
kó fogyasztóink
20-ig minden n

az áramszolgáltatást szakaszosan szüneteltetni fogjuk

ÉMÁSZ I. sz. kirend.

ÉRTESITÉS

Értesítjük az alábbi utcákban lakó fogyasztóinkat, hogy 1965. december 4-én 7 órától 13 óráig karbantartási munkák végzése miatt

az áramszolgáltatást

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
Lukovszky László
1967. JUL 9.
1021

Vasárnap, 1967. július 9.

Łukovszki László munkája

OTVEN ÉVE TORTÉNT:

Harc a békéé és a szabadságjogokért

Az 1917. februári orosz forradalom nyomán hazánk politikai élete kimozdult abból a tespedtségből, amelyre az előző években az imperialista világháború és az ezzel kapcsolatos reakciós önkényuralom kényszerítette. A munkásmozgalom és ennek nyomán más, demokratikus erők tevékenysége 1917 tavaszán megélénkült; ezt a május 1-i ünnep sikere országszerte demonstrálta. E nagy naptól kezdődően újabb, hatalmas lendületet vett hazánkban a tömegek harca a békéért és a szabadságjogokért. E küzdelem a reakciós Tisza-kormányzat bukásához és a hatalmon levők uralmának átmeneti válságához vezetett. 1917 májusa és júliusa között a politikai élet rendkívül megélénkült az akkor különálló Borsod, Abaúj és Zemplén megyében is.

Vasutasok sztrájkja

Alig néhány héttel a borsod-abaúj-zempléni munkásság harcos május 1-i ünnepségei után nagyméretű sztrájkmozgalom rázta meg a vidéket. Május 23-án a vasúti munkásság szüntette be egyöntetűen a munkát. A borsod-abaúj-zempléni vasutasok sztrájkja zettekhez, mert a katonai cenzúra éberen ügyelt a postára. Táviratukat elkobozták, és erről azonnal elküldték a bizalmas jelentést a Belügyminisztériumba. Ez a küzdelem — hétköznapi szóhasználattal — „döntetlenül" végződött. A diósgyőri vasasok (miután kiderült, hogy az ország más üzemelvel nem tudnak kapcsolatot teremteni) nem kezdeményeztek sztrájkot, a hatalmasok viszont jobbnak látták, ha e mozgalom miatt nem tesznek megtorló lépéseket...

Az összefogás kezdetei

Tisza megérdemelt bukásának híre a polgári demokratikus ellenzéket is lázba hozta Borsodban és Zemplénben. Sajtója élénken kommentálta e nagy eseményt. *„Jó, hogy véget ért Tisza önkénye"* — írta a Miskolczi Napló. — *„Népünk szabadabban lélegzik, mióta a szabadságjogok e nagy ellensége félreállt az útból"* — állapította meg a sátoraljaújhelyi Felsőmagyarországi Hírlap. Bizonyos illúziók uralkodtak ezekben a napokban az új, Eszterházy-féle kormánnyal kapcsolatban. Készpénznek vették az új miniszterelnök szépen hangzó

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Leskovszky László

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1967 JUL 16.

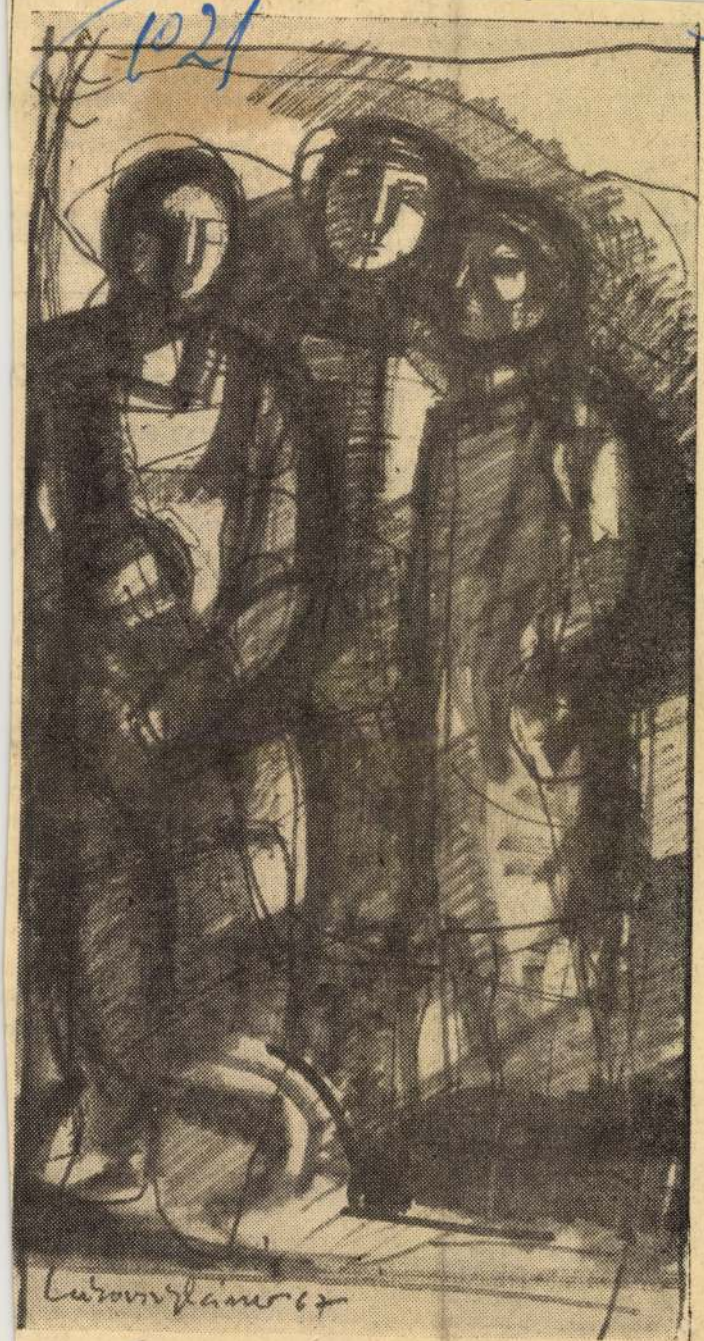

Lukovszky László munkája

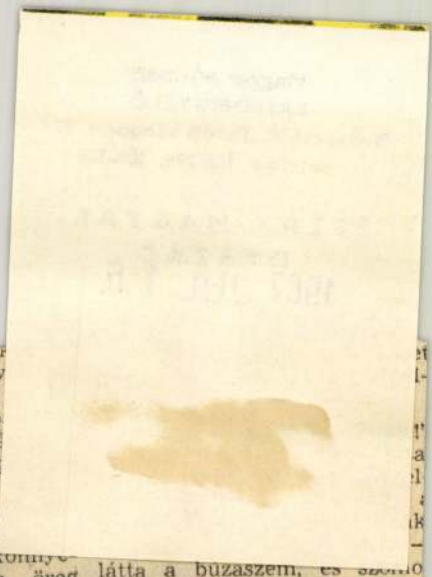

így megvédi kicsinyeit vércsék és a puskagoly len? Alig aludtak ezen szakán, s kora hajnalb búcsúzni kezdtek egymá jó szomszédaiktól, a pi tól és búzavirágoktól.

Ezek voltak a legszo bak, a piros pipacsok é búzavirágok. Harmatkönnye ket sírtak, amikor az öreg fürjek búcsúszavait hallották, s egy búzavirág így szólott:

— Ó, hogy irigyelünk benneteket! Bárcsak nekünk is szárnyunk lenne, és veletek mehetnénk!

Egy öreg fürj vigasztalni kezdte:

— Sose búsulj, bölcsen van ez így. A madarak repülni tudnak, ti meg itt nőttök és illatoztok a búzatábla közepén.

Alighogy felröppentek az útra kész madarak, már jöttek is az aratók, s nekifogtak a munkának. Estére már csak szúrós tarló maradt a búzaföld helyén, s hajdani búzakalászok kévébe rakva várták sorsukat: a cséplőgépet, a malmot, a liszteszsákot és a kenyérsütő kemencét.

Egyetlenegy búzaszemecske kivételével, amelyik aratás közben elgurult. Örült is a szabadságnak, mert hallotta hajnalban a fürjek és a virágok beszélgetését, és semmi kedve sem volt ahhoz, hogy liszttté és kenyérré változzék. Ha már ez a búzaszemek sorsa — gondolta —, akkor ő nem lesz búzaszem, inkább fürjjé változik.

látta a búzaszem, és szomo rúan mondogatta, hogy nek nincs ilyen tudománya.

Közös z

Arab mese

Az oroszlán, a róka és farkas együtt mentek vad szatra. Zsákmányul ejtette egy szamarat, egy nyulat egy rénszarvast.

— Osszuk el igazságosan. — javasolta az oroszlán.

— Nagyon egyszerű a d log... — mondta a farkas. A szamár a tied, a nyúl a r káé és a szarvas az enyém.

Az oroszlán dühbe gurul nem tetszett neki ez az os tozkodás. Rávetette magát farkasra, széttépte, majd rókához fordult.

— Most te folytasd!

— Hát igazán egyszerű dolog.. — kezdte most a r ka. — A szamarat megkapc

—

KRECSMÁRY LÁSZLÓ:

Altató

Cirr, cirr, este van.
Fűre, fára csend ül.
És a csendben álompuh
Tücsökzene csendül.

Mily szép a muzsika!
Suttogja a szellő,
S hogy a zenét meghallgass
Még a hold is feljő.

S a csillaggyerekek
Dúdolják az égen:
Cirr, cirr, este van,
Aludjatok szépen...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK

1963 MAJ

1021

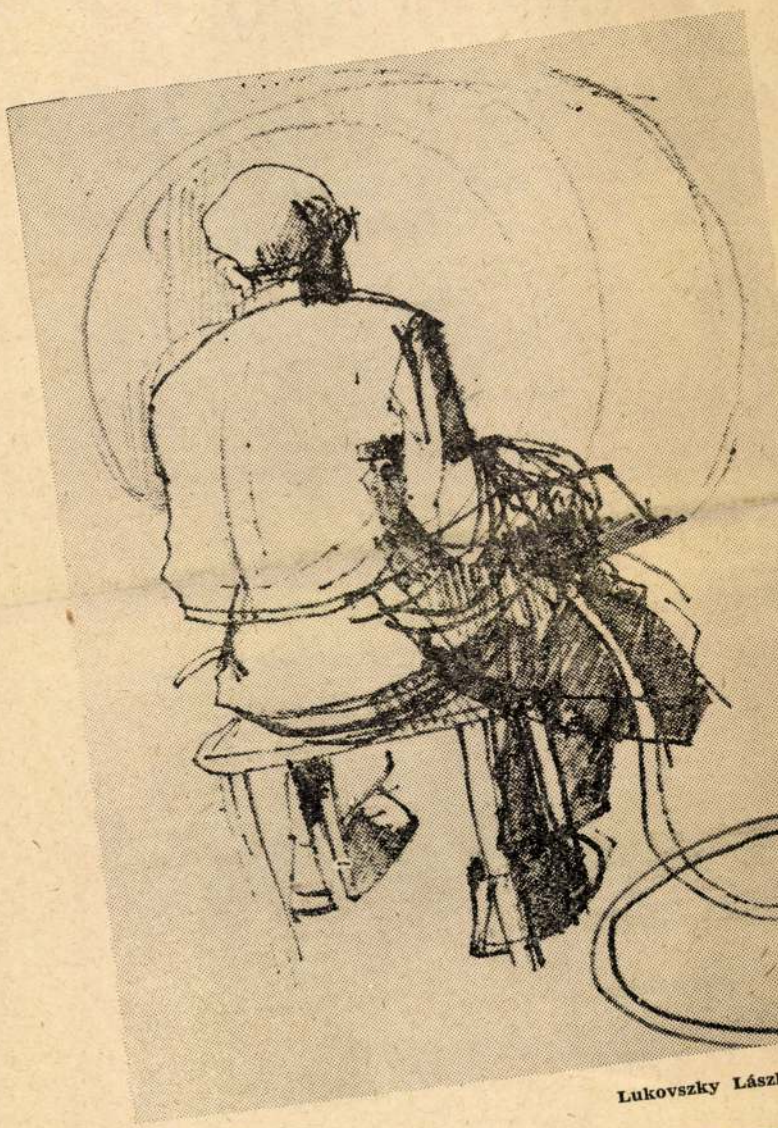

Tanulmány.

Lukovszky László raj

öszöntése

35 éves

5 kritikusegyéniségét köszöntjük
latos törekvései révén a század
i irodalom előkészítőinek.
llemi eszmélkedésével. Első írása
nt meg, majd sorra láttak nap-
maiban, a *Hétben*, a *Budapesti*
a *Népszavában*. Az új, polgári
zió harcosaként lépett fel, a kö-
an bevallott szándékával. Elveti
itésének gyakorlatát, a műveket
életet, mennyiben vannak szink-
, követelményeivel. Eszménye az
a társadalmi kérdések felveté-
át.

nagasló íróinak műveit kísérhette
Olyan kötetekről írhatott meg-
ve, a *Levelek Irisz koszorújából*,
A szegény kisgyermek panaszai,
szerenád-ja, Krúdy Gyula *A vö-*
első regénye, a *Viszontlátásra*,
srendű értékéről a XX. századi-
tikusként is jelentőset alkotott.
ere sem kerülte el figyelmét:
a közéleti szereplést, a bukás
után, az ötvenes évek közepén
llenforradalomtól szétzilált szel-
son. Mint a századelőn, most is
gatartásával tevékenyen hozzá-

T. A.

emlékére

ió miskolci festőművész. Életútja
ra: azokat a lehetőségeket járta
munkástársai vele párhuzamosan
volt esemény a Miskolci Galériá-
állítása, melynek megnyitóját, sze-
Tanácsának vb-elnökhelyettese

ogy „az új festői szemléletek
alkotják, melyek a világ új
maibb arculatát kívánták ki-
endezés helyett összefüggé-
nak."

észtelep lakói hosszú év-
ebbe a szellemi vérkerin-

SZÍNHÁZI ESTÉ

Hello, Dolly!

Bemutató a Miskolci Nemzeti Színházban

A Hello, Dolly! immár a második eredeti Broadway-musical Miskolcon, a My fair Lady emlékezetes bemutatója után.

A Broadway-musical a XX. századi színpad szórakoztató iparának terméke: az operett, a revü és a cirkusz keveréke, egy *írótól* származó épkézláb sztorira építve. (A látványosság, a színpadi artisztikum fokozódik, a szentimentalizmus „sértetlenül" kerül át az operettből.)

A miskolci Hello, Dolly! előadása élő példája a magyar színpad birkózásának ezzel az „új" műfajjal. Az első rész gyér tapsot, a második pedig szűnni nem akaró vastapsot váltott ki. Azaz az első rész rossz volt, a másodikra pedig „feljött" az előadás. Ez máskor és más műfajban is előfordul, azonban itt most többről és másról volt szó. Az első rész csikorgóan kettősre sikerült; ami jó volt: az Thornton Wilder vígjátékának jó technikájú jelenetei; ami zavaró; egy rendezőileg rosszul kiszámított Dolly-belépő, „bécsies" ízű énekszámok és egy fülsértően rossz és indokolatlanul túlhangsúlyozott epizód erőszakolása. (Ambrose és Ermengarde jelenetei).

Azaz: külön életet éltek a színpadi effektusok, s így végső soron egymás erősítése helyett egymás ellen működtek.

A második rész aztán kárpótlást nyújtott, s ez a kárpótlás a musical-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK
1965 MÁJ

1021

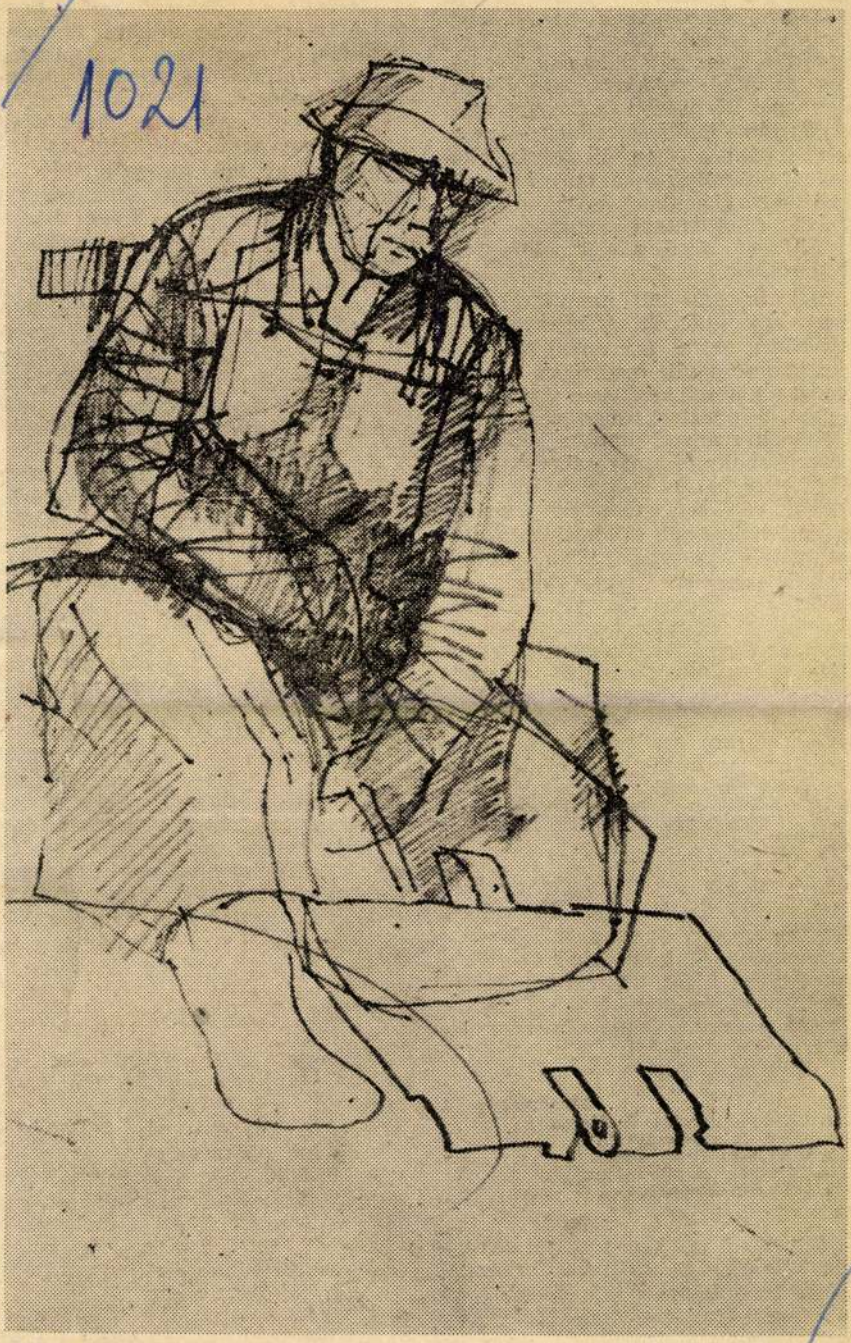

Tanulmány

Lukovszky László rajza

nek, ezt a feladatot azonban a maga nemében sikeresebben, mert meggyőzőbb erővel teljesítik, legalábbis egyelőre, mint sajátjukat azok a pálya- és évfolyamtársak, akik a mindennapos környezeti és érzelmi valóságon túlra is átleselkednek. A meglepő inkább az, hogy az igazán sikeres mikrorealitás-fogantatású versekben több „kozmikus" összefüggést sikerül fölvillantani, mint a nagy nyújtózású, de félsikerű nekirugaszkodásokban.)

Egy fa, egy telt hamutartó, egy száj, egy sötétzöld színárnyalat — *Verbőczy Antal* (az emlékezés mechanizmusán túl) meglepően jól jellemzi a kötetet, amelyben verse megjelent. Mindezt azonban nem értékítéletnek szánom, hanem ténymegállapításnak. A magyarázat itt egyben mentség is: induló költők műveiről van szó, akiknek egyelőre saját lehetőségeik határait kell kitapintaniuk. El kell azonban gondolkodni azon is, hogy vajon nem azért oly viszonylag nyugodt, kiegyenlített és bizonyos mértékig elvont az *Első ének* szolgáltatta világ-ábra, mert maguk a költők is hasonlatosak ehhez: okosan, már-már bölcsen recenzálják a környező világot, amely olyan, amilyen... Ez a recenzív magatartás persze nem jelenti egyben azt is, hogy képviselői minden további nélkül elfogadják a világot olyannak, amilyennek kapják. Mi itt a helyzet?

Nekem úgy tűnik, mintha az *Első ének* fiatal költői kissé koravének lennének. Viszonyuk a világhoz — nem tudok rá jobb jelzőt — több, mint okos: bölcs. Túlságosan tisztában vannak saját lehetőségeik határaival, s mintha kissé óvakodnának is a határsértésektől.

Magamat
a könnyű, kemény és fényes
világon is meghagytam
magamnak: füvet fűnek.
A birtokomon maradtam,
s vetéseim kinőnek.

Ennek az egyik aspektusát tekintve kétségkívül „kritikus hajlandóságú" lendületnek a helyét esetükben a világért érzett valamiféle *felelősség* vállalásának áláspontja foglalja el. Más kérdés, hogy ez a felelősség —

mesterségszerű tudás nem pótolja azt a szikrát, amely a költői képek együtteséből meggyőző és hatékony, élményt teremtő művet galvanizál. Nem árt ezt hangsúlyozni, mert a képgyártásnak „mindent megoldó panáceaként" való felfogása eléggé általános probléma, holott a képek összehalmozása, ha nem sikerül azokat valami magasabb rendező elv erőterébe állítani, önmaguk ellenében hatnak — blöffként.

Különösen csábít a gyeplők megeresztése a „szabad vers" (idézőjelbe tettem, mert ahány költő, annyiféle értelmezése van ennek a terminusnak: most nem bonyolódom bele: többé-kevésbé értjük egymást mire kell itt gondolni). A „kötött" formák kényszerítenek bizonyos kifejezésbeli gazdaságosságra, az önelégedettség kordában tartására, miközben bár külsődleges, de biztos hatásképző elemeikkel (ritmika, rím) hozzásegítenek ama bizonyos költői effektusok hatásosságához. Szabad verset írni föltétlenül nehezebb. Az *Első ének* szabadvers-áradatát úgy is felfoghatom, mint a nehezebb út vállalását. De nem tudom, hogy ténylegesen ennek kell-e fognom. Mindenesetre megjegyzem, hogy a kötet meggyőzőbb alkotásai nem a szabad versek közül kerülnek ki.

●

Versantológiáról kritikát írni — ez tulajdonképpen csak akkor tekinthető értelmes vállalkozásnak, ha a recenzens sorra veszi a költőket, s bátran nekivág a verselemzés és értékelés felelősségteljes és hálátlan munkájának. Szívem szerint én is ezt tenném. Ám a jelen esetben a költők és versek száma... Így aztán nem marad más lehetőség: néhány név és cím felsorolása.

A kötet legérettebb, legkialakultabb költőegyénisége *Gutai Magda* — az antológia legmaradandóbb

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

DIÓSGYŐRI
MUNKÁS
1968 IIII

Képzőművészeti kiállítás a gyárban

1021

A nagyolvasztó gyárrészleg szocialista brigádjai rendszeresen élnek azokkal a lehetőségekkel, amelyek az egyéb jellegű vállalások teljesítésére vonatkoznak. A gyárrészleg vezetősége most újabb lehetőséget biztosít részükre. Képzőművészeti kiállítást rendeznek az üzemben, melynek megnyitására július 22-én a gyárrészleg tanácstermében kerül sor. A kiállítást Hámori József országgyűlési képviselő nyitja meg.

Láthatják majd az érdeklődők Lukovszky László festőművész alkotásait, amely az ember és a gyár kapcsolatát mutatja be.

A két hétig tartó kiállítás megtekintésére szeretettel várják a többi gyárrészleg dolgozóit is, azokat, akik a szocialista brigádmozgalmon belül az igaz művészettel kívánnak megismerkedni.

...hogy azok ...
...essenek Miskolc ideg...
...almi nevezetességei.

Érdekes probléma, h...
belváros lélekszáma a r...
képest csökkenni vagy ...
kedni fog-e? Mint meg...
lényegesen több lesz e ...
rész lakóinak száma, hiszen a jelenlegi 25 ezer lakóval szemben 30—40 ezren kapnak itt otthont. Ebben természetesen benne foglaltatnak mindazok, akiknek lakásuk ma is e kerületben van. E kérdésen belül tudtuk meg azt, hogy ma már a tervezők nem az építendő lakások számát adják meg, hanem a beépíthető légköbméterét, amely Miskolc

közök választékát.

Összegezve: elért eredményeinkben a vezetés módszereinek megváltoztatása, új műszaki eljárások bevezetése és dolgozóink becsületes munkája tükröződik, amely úgy érezzük, garancia a jövőre vonatkozólag is.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

TÁRSADALMI SZEMLE

1963 APR

Lukovszky László

/1021

Lukovszky László rajza

nemzetközi tanácskozás gondolata mellett. Java
kel sok segítséget nyújtottak a találkozónak a
hézségek leküzdésében.

Mindezek mellett nem hunyhatunk szemet
lemző néhány olyan *negatív tény* fölött sem, am
denekelőtt arra gondolunk, hogy a meghívott s
zül öt nem küldte el képviselőit Budapestre, eg
vissza küldöttségét.

Az *ázsiai kontinens* kommunista mozgalma gyengén volt képviselve a tanácskozáson. Ennek okai nagyon sokrétűek. Kétségkívül jelentős szerepet játszott azonban ebben Mao Ce-tungnak és csoportjának helytelen, a proletár internacionalizmussal szembeszegülő politikája és ennek következményei. Mao és csoportja megakadályozta a Kínai Kommunista Párt részvételét a találkozón, s neki tulajdonítható, hogy nem küldte el Budapestre képviselőit a burmai, a thaiföldi, a malájföldi és az új-zélandi kommunista párt sem.

A budapesti találkozón a pártok képviselői által kifejtett nézetek és javaslatok arra is rávilágítanak, hogy a nemzetközi kommunista mozgalomban sok elméleti kérdés és gyakorlati probléma *még tisztázásra vár*. Érthető tehát, hogy a kommunista pártok küldöttségeinek jelentős része a kérdések mielőbbi tisztázását, a felmerült problémák megnyugtató megoldását kívánta. Úgy véljük, hogy a nemzetközi tanácskozás már jellegénél fogva és az előkészítésére rendelkezésre álló idő rövidsége miatt sem foglalkozhat majd ezekkel a problémákkal. Ez azonban természetesen nem azt jelenti, hogy ne vegyük nagyon komolyan egyes küldöttségeknek erre vonatkozóan tett javaslatait. Az elméleti kérdések tisztázása, az újonnan felmerült elvi problémák megoldása *sürgető feladat*, mert hovatovább a kommunista mozgalom előrehaladásának fontos feltételévé válik. El kell tehát kezdeni a munkát, meg kell találni ennek a megfelelő formáit és fel kell tárni a lehetőségeit.

A Magyar Szocialista Munkáspárt küldöttsége széles körű, sokoldalú tevékenységet fejtett ki a találkozón. A Központi Bizottság útmutatásainak megfelelően képviselte pártunk álláspontját, s tevékenységével *hozzájárult a találkozó sikeréhez.*

A találkozón részt vett küldöttségek elismeréssel adóztak annak a nagy és sikeres munkának, amelyet pártunk a találkozó előkészítése és lebonyolítása során elvégzett. E munkát és pártunk megbecsülését ékesszólóan bizonyítja a találkozónak az a döntése, amely *Budapestet* jelölte ki a nemzetközi tanácskozás elkészítésére alakult bizottság székhelyéül.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 APR 7

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

GYARORSZÁG

Lukovszky László munkája

FEJTÖR

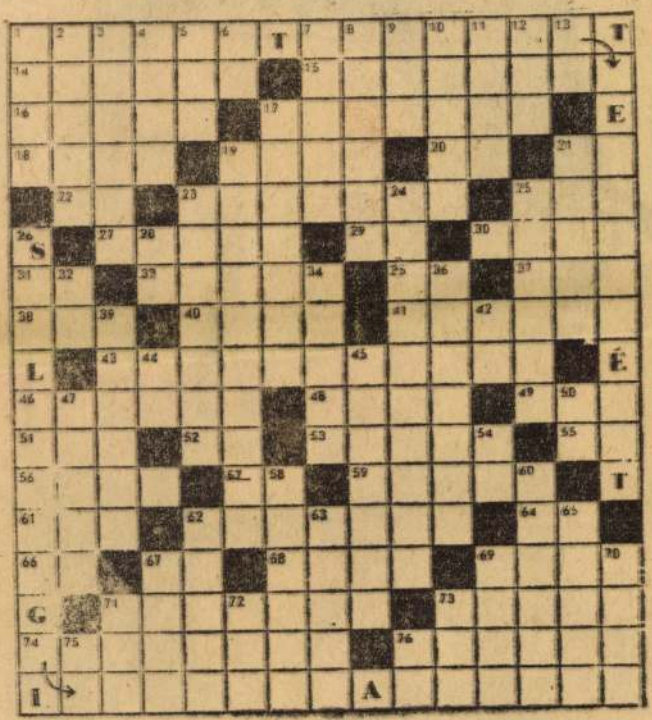

Függőleges: 1. Színültig. 2. Attila. 3. Olasz fürdőváros. 4. Oda jut. 5. Tolómércével dolgozik. 6. Helyrag. 7. Hamis. 8. Női név. 9. STO. 10. Férfinév. 11. Nagyon szeret. 12. Szilícium és kén. 13. Cirkónium. 17. Széles tornác. 19. Több sportágban küzdenek érte. 21. Újévi csemege. 23. A nyáriak szalmából készülnek. 24. Járandóságok kiadása. 25. Falusi dolgozók önkéntes csoportos munkája. 28. P. F. 32. Kis fo-

MEKEKNEK

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK

1021

Lukovszky László rajza

...ban művelt közösségi embereket neveljen, *akik igénylik a művelt, egészséges, tevékeny életmódot. Ennek érdekében a gimnázium alakítsa a kommunista ember személyiségét, fejlessze és tudatosítsa a tanulók szocialista világnézetét, erkölcsét, ízlését és magatartását, nyújtson a korszerű általános műveltség körébe tartozó ismereteket, tájékozottságot, alakítson ki jártasságokat és készségeket az alapvető tudományágakban és művészetekben, sokoldalúan fejlessze a tanulók képességét.*"

Mindezek elérését a művészetekben közelebbről az irodalom, az ének, a rajz és műalkotások oktatásával kívánja az óratervben biztosítani, amit kiegészít az oktatás és nevelés megszámlálhatatlan hatása (az iskola légköre, iskolai rendezvények és ünnepségek, kirándulások, tv, rádió).

Bonyolult folyamatok és hatások, egyéni ízlés és irányított alkalmak izgalmas szövedéke ez, amely méltán lehet tárgya hivatalos és egyéni vizsgálódásnak. A kérdés izgató volta egyre több helyen felmerül, különösen a művészetre vonatkoztatva. Cikkek, ankétok tárgya a közízlés, közelebbről az ifjúság ízlése. (Elég, ha megemlítem az MSZMP Kulturális és Elméleti Munkaközösségének állásfoglalását, az Alföldben folyó vitát, a Köznevelés cikkeit.)

A közelmúltban Debrecenben rendezték meg a II. Országos Népművelési Ankétot, eléggé sajnálatos visszhangtalansággal. Az ankét munkáját tézisek segítették, amelyek az ízlés és a művészeti nevelés kérdésével foglalkoztak. A tézisek 11. pontja a művészeti nevelés egyik legfontosabb akadályának azt jelöli meg, hogy nincsenek megbízható, a valóságos helyzetet tükröző információink a tömegkultúra állapotáról, a tömegek igényéről, ízléséről, annak állandó változásairól. Talán ez adta a kiindulást ahhoz a kísérlethez, amelyet végeztem.

Az elvégzett felmérés az ifjúságnak csak egy részére, a gimnáziumi ifjúságra vonatkozik, amely számban a tanulóifjúságnak jelentékeny és szervezetében áttekinthető rétege. Vizsgálódásaimban számba vettem a gimnáziumi tanterv által nyújtott lehetőségeket, továbbá, hogy ezek mellett vagy néha ezek ellenére milyen ízlésüket, művészi érdeklődésüket formáló hatások érik a tanulókat. Érdeklődésem elsősorban a zenei ízlésükre és tájékozottságukra irányult. Ennek keretében azt kerestem, vajon a komolyabb, művészi, vagy a könnyűzene köti le jobban érdeklődésüket. De kerestem művészi nevelésük általánosabb irányítottságát, a hangverseny-, színház- és tárlatlátogatás gyakoriságát. Választ kértem tőlük arra is, hogy napjaink írói, zeneszerzői, festői közül, sőt színészei közül kiket ismernek. A kérdések inkább az iskolán kívüli hatásokat látszanak kutatni, mégis úgy gondolom, szinte törvényszerűen tükrözik az iskolák céltudatos oktató-nevelő tevékenységét is, sőt egy kicsit egész...

...leme
...yon
...s k
...soks
...n a
...ánc
...renc
...odál
...nyi,
...ritha (aki szinte csaknem
dig az első), Bartók. Egyébként Ba
feltűnően ritkán fordul elő. A tá
kivétel nélkül ismerik, nemcsak

Negyedik osztályos korukra, min
derül, lehiggadnak, bár érdeklődés
teljesen. A válaszokban azonban r
demesnek a táncdalszerzők felsorc
egyik-másik esetben szélesre tárul,
zai nagyobb zenei eseményeket, pé
opera bemutatóját.

Zenei kulturáltságuk általában m
juk kultúráját is. Az első osztályo
zeneszerzőiről gyenge, szinte semmi
kozások nagyon gyérek, a tv-ben lá
rán kívül szinte semmit nem tudnal
hírű alkotóink és alkotásaink vann
— mondhatná valaki —, de vajon t
szerzők nevét, vagy a külföldi zenek
sokszor tizedrangú sztárok, színész
szerzők közül legtöbb esetben Petrov
lítik, amiben talán közrejátszik Pe
dalzsüri tagsága is.

A negyedik osztályosok ismerete
dagabb, bár náluk is ritkán fordul el
dály neve. Legfeljebb 50—60 esetben
kövesdről. Ezenkívül Farkas, Járdán
a külföldiek közül Hacsaturján, Sos
negger és Sztravinszki neve is szere

Hangverseny-látogatottságuk a szár
sok figyelmet és összehangolt tevéke
talában felismerésre vár még a zene
emberformáló tevékenységének, erejé

Az adatok szerint látszatra jobb
gimnáziumi tanulók vonatkozásában
rint azonban vannak iskolák, ahol 2
lyos tanuló közül 24 életében még sok
versenyen. Arra is találunk szép pé
láink hangversenyt szerveznek, illet
a Filharmónia által teremtett lehetős
sok gimnázium, ahol a színházlátog
tetlennek érzik, a kiállítás megtekinte
verseny-szervezés négy éven át elker

Úgy vélhetnénk, hogy a városi gi
azzal a lehetőséggel, amelyet számuk
Mégsem egészen így van. Egy — Mi

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1968 APR 16

1021

Vasárnap, 1968. április 14.

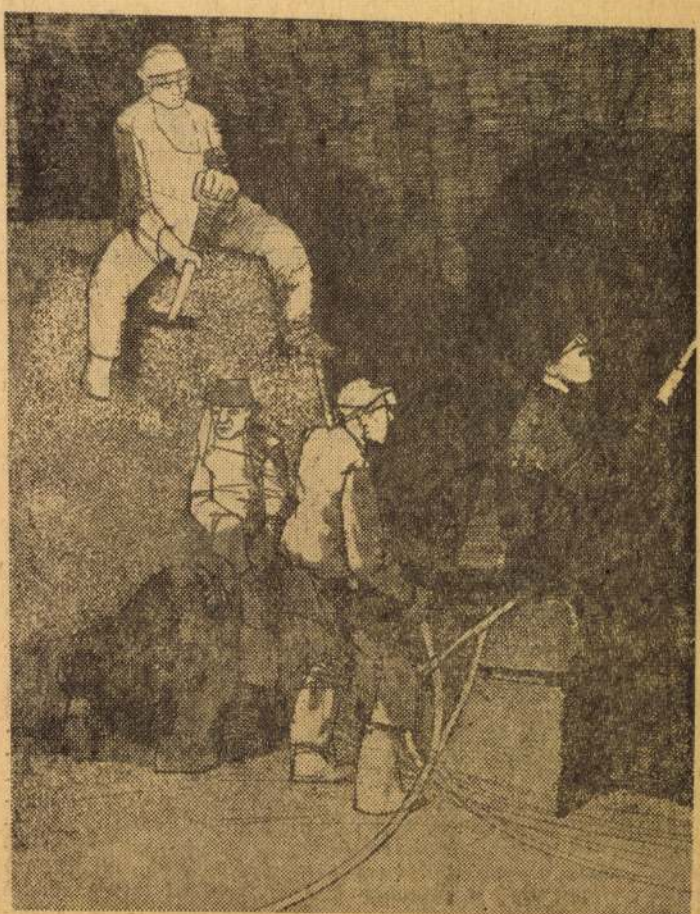

Lukovszky László munkája

Hírek

1968. április 14, vasárnap

A nap kelte 4.57, nyugta 18.32 órakor.
A hold kelte 20.43, nyugta 5.22 órakor.
Húsvét napja.

1968. április 15, hétfő

A nap kelte 4.56, nyugta 18.33 órakor.
A hold kelte 22.14, nyugta 5.48 órakor.
Húsvét napja.

1968. április 16. kedd

A nap kelte 4.54, nyugta 18.34 órakor.
A hold kelte 23.38, nyugta 6.23 órakor.
Névnap: Csongor.

140 éve, 1828. április 16-án halt meg Francisco de Goya y Lucientes, a legnagyobb realista festők egyike, nagy művész, humanista, forradalmár, hazafi. Alkotásainak többsége korának spanyol társadalmáról megfogalmazott mondanivalóját tükrözik. Népéletből vett vidám falkárpit-kartonjai, arcképei, más festményei pompás jellemzőkészségét [illegible] *telt rézkarcai és kőrajz-sorozatai. A Szeszélyek című sorozatának 152 lapja, jelképes figurái szenvedélyes erővel ostorozza társadalmának ostobaságait, visszásságait, romlottságát. Leghíresebb a Háború rémségei című megdöbbentő sorozata, merész kiállás a hódítók kegyetlenkedései és az uralkodó réteg aljas és bosz-* [illegible] *ellen,*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

1968 MÁR 15

1C21

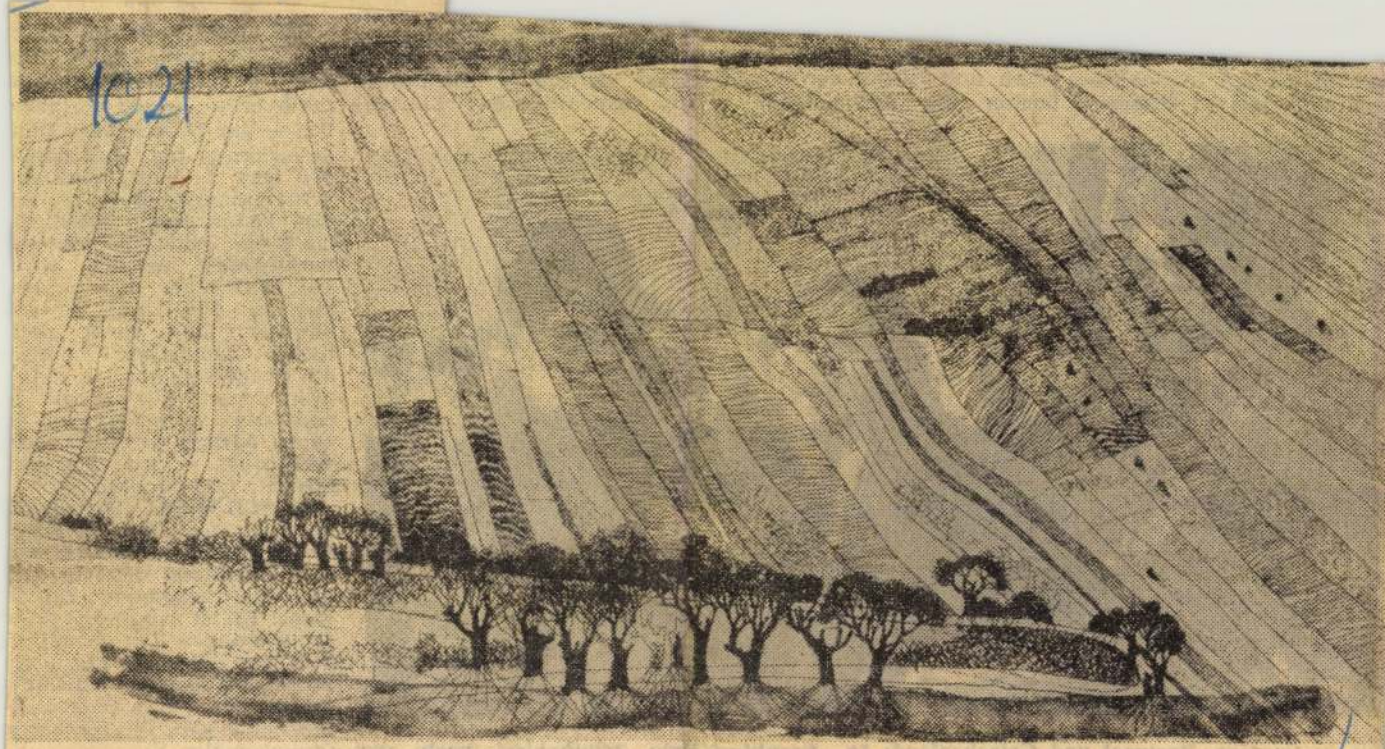

László Lukovszky: Landschaft

...gezwungenen Anschlusses ...gen läßt, daß in Österreich

...sten des Westens zu verändern und damit der Sowjetunion die Bedingungen zu

...halten an einem exp... Kurs sollen die der... schen Kräfte einges... die demokratischen ...

Wie in Spanien, Portugal und Griechenland: In Frankfurt/Main triumphiert noch die Grundtorheit des Jahrhunderts, der Antikommunismus

...zle... de... ...en... ...er... ...un... ...ni... ...an...

keine extremen Parteien dul... den könne. Heute haben wi... die Szene, daß eine extrem... Rechtspartei geduldet wird... Die KPD aber ist noch im... mer in die Illegalität ge... zwungen. Mit dieser „poli... tischen Landschaft" rangier... die Bundesrepublik in solc... „vornehmer" Gesellschaft - ... und das wird z.B. auch i... einem Artikel der ZEIT her... vorgehoben — wie Portugal... Spanien und Griechenland.

M. SCHÄFER: Die eigent... liche Ursache für das KPD-... Verbot vor zwölf Jahren wa... der Widerstand der KPD ge... gen die begonnene Aufrü... stung. Es ist bekannt, daß i... der damaligen Zeit die Mehr... heit der Bevölkerung die... Wiederaufrüstung ablehnte... daß es eine starke Ohnemich-... Bewegung gab. Die KPD wa... sozusagen der Kernpunkt, die... Partei, die als einzige eine...

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 DEC 10.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

Zenés tárlatvezetések a Miskolci Galériában

1021

A Miskolci Galériában, mint arról értesültünk, a jövőben rendszeresítik a kiállításokhoz kapcsolódó hangversenyeket és sűrítik az olyan tárlatvezetéseket, amelyeket kamarakoncertekkel kapcsolnak össze. A Miskolci Szimfonikus Zenekar vezetőivel történt megállapodás szerint már a most nyitva tartó IV. miskolci országos grafikai biennálén megkezdik ezt a vonzó rendezvénysorozatot. Az első zenés tárlatvezetés a következő vasárnap, december 17-én délelőtt lesz, amikor Mozart műveiből adnak kamarakoncertet, a tárlat anyagát pedig Lukovszky László festőművész mutatja be az érdeklődőknek.

A jövőben a szimfonikusok vagy kamarazenekarral, vagy vonósnégyessel, fúvósötössel, más kis együttessel szerepelnek a Galériában. A vasárnaponként jelentkező zenés tárlatvezetés új, vonzó színfolt lesz Miskolc kulturális életében.

GARÁZS
valamint
elhelyezés
GARÁZS
vagy zár

B.-A.-Z. megyei
Építőanyagipari Vállalat
Miskolc, Győri-kapu 23.

gazdag választék várja az

umban

zzon KÖNYVET!

hé u. 2.

osztály élete
kás, a hagyo
a, vagy az il
ancsolja, sok
mert a visz
csán gondo
jövőbe tekin
arázata első
sorban annak, hogy egyformá
boncolgatunk eredményekbe
gazdag és kevesebb sikert e
ért szakosztályokat. Azt sz
retnénk, ha az értékelés ka
csán felvetődött gondolat
valamifajta segítséget nyúj
nának a jövőt illetően.

Megyénket és Miskol
egyetlen csapat képviselte
labdarúgó NB I-ben: a DV
Egy esztendővel ezelőtt, ugy
csak a bajnokság mérleg
sekor, arról beszéltünk, h
a csapat teljesítette a célk

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1967 NOV

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Gulyás Pál

1021

ÖRÖM

(Lukovszky László munkája)

Az erdő szik[illegible]ércen sas. Büszkén erdő felett, ma csapásokkal út ebédet szerezz[illegible]. Az erdő lakói elmenekültek előle, s így történt, hogy nem akadt karmai közé más, mint egy figyelmetlen apró szürke veréb.

— No, ez a fél fogamra sem elég! — gondolta magában a sas.

— Csip, csip, kegyelmezz az életemnek! — könyörgött a veréb. Ha megeszel, ki fog a felhők fölé repülni?

A sas meglepődve nézett rá:

— Még jó, hogy azt nem mondod, hogy magasabbra tudsz repülni, mint én, a sas!

— Meglehet! — csipogta ravaszul a veréb. — Meg kellene próbálni.

Így történt, hogy a sas és a veréb versenyt repült. Egy nagy, magas szikla tetejéről indultak.

— Ha legyőzöl, megkegyelmezek, élhetsz ameddig akarsz — mondta a sas. — Ha azonban lemaradsz, jaj neked!

A sas előrelendült, a veréb pedig bebújt a hatalmas tollak közé.

— Hol vagy veréb? — kiáltott a sas, amikor már a felhők felé tartottak.

— Csip, csip, jövök utánad — csipogta a veréb.

— No, nézd, hogy bírja — gondolta a sas, s teljes erejéből szelte a levegőt.

— Bírod még? — kérdezte nemsokára, és meglepődve veréb biztatta:

— Repülj gyorsabban, mer mindjárt utolérlek!

A sas azonban már egy helyben lebegett, s nem bírt tovább a repülést.

A veréb ekkor kibújt a sa farktollai közül és felfelé re pült.

Ez a kislány útra kél, de r
úti alkalmatosságot, amivel ut
össze a számokat 1-től 65-ig, s
„útibatá

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1968 FEB 25

1021

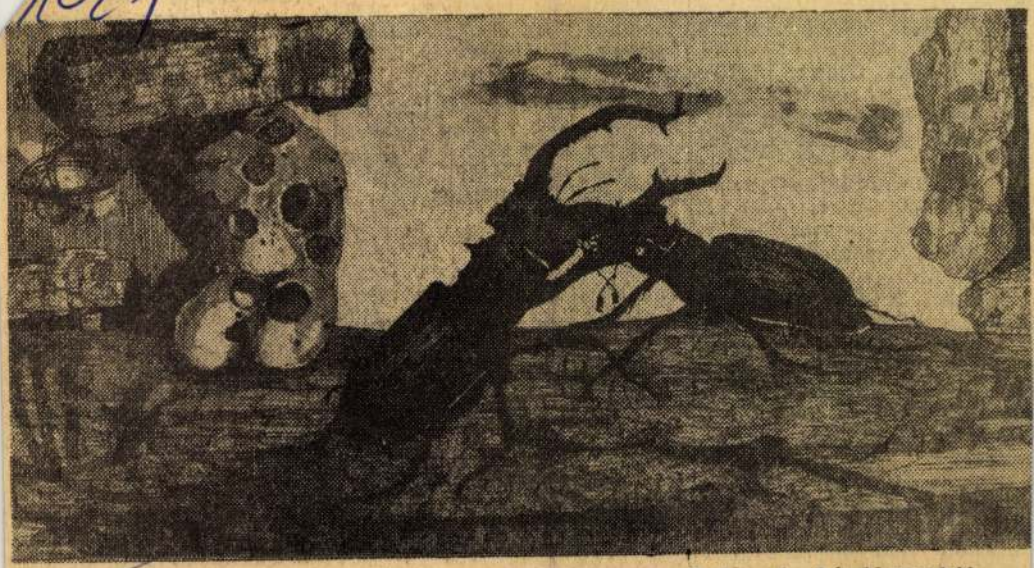

Lukovszky László munkája

...gyen fari, mert gyurmából van a hasam, kezem, lábam, fejem, nyakam.

Így szólt aztán hozzám Gyurka:

— Gyurma Gyurka, kell-e hurka?

— Miért kellene nekem hurka, hisz gyurmából vagyok gyúrva?!

— Ej, te finnyás Gyurma Gyurka, neked nem is jó a hurka? — pirított rám — Te ebadta! — és a hurkát hámm! — bekapta.

S amint lenyelte a hurkát, tüstént malackává gyúrt át, s szólt is rögtön:

— No, te malac, mondd csak, kell-e őszibarack?

— Mért kellene nekem barack? Tud enni egy gyurma malac?

— Ó, te válogatós malac, ha nem eszel éhen maradsz! — mondogatta fenyegetve, s a barackot mind megette.

És mire eljött az este, lett

...rántottával, majd s... posztával, s levesse... boskával, de mivel ... ehettem: mind ő ette... lyettem. S mikor du... pocak, így szólt Gyu...

— Lám, lám, noc... már gyurmából vag... legyél te csak Gyur... ka, így tetszel legjobban nekem, viseld mindig az én nevem...

Viselem is. Már egy éve hallgatok a Gyurka névre. Így szólítnak, így ismernek, „Gyurma Gyurka jó kisgyermek — mondogatják —, csak az a kár, hogy nem eszik az a szamár! Nem kell neki kolbász, hurka, de eszik helyette Gyurka!!"

...Valóban! Ő mindent befal helyettem is, no de sebaj! Látnátok csak milyen dundi! Úgy hívják, hogy POCAK GYURI...

K. L.

Egy kis számtan

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Ezekből számtani műveletekkel folytatólagosan emelkedő számokkal, törtszám nélkül hozzuk ki a pontos 100 eredményt! Annyit elárulunk, hogy a számokkal sorrendben visszafelé kell dolgoznunk. Tehát 9...

(Megoldás:

9x8=72, 72 plusz 7=79, 7... plusz 6=85, 85 plusz 5=90, 9... plusz 4=94, 94 plusz 3=97, 9... plusz 2=99, 99 plusz 1=100,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1970 ÁPR 19
1021

Kukovszky László

200 éves jubileumra készül az LKM

1100 szocialista brigád vetélkedője — Kétnapos központi ünnepség — 400 oldalas gyártörténeti könyv — Bronzplakett és jubileumi bélyeg

Hosszú uralkodása alatt Mária Terézia császárnő sok rendeletet írt alá. Nagy részük fölött régen eljárt az idő. Egy dekrétuma azonban megállta az idők próbáját. 1770. július 28-án kelt rendelete révén alapította meg Fazola Henrik a diósgyőri kohászatot, a mai Lenin Kohászati Művek ősét. A nagy múlt, s a magyar ipartörténetben ritka évforduló jelentőségére való tekintettel — az országos nagy évforduló végső akkordjaként — vállalati jubileumot tartunk az LKM-ben.

A jubileum előkészítésére még 1969 januárjában — társadalmi, gazdasági, műszaki és propaganda szakemberekből — 9 tagú operatív szervező bizottság alakult. Az eltelt több mint egy év alatt a sokféle javaslat, elgondolás közül kristályosodott ki az a program, amely megvalósíthatónak és kielégítőnek ígérkezik. Fontos szempontként szerepel az a cél, hogy a gyárnak lehetőleg minden dolgozója tevékenyen bekapcsolódjék az ünnepség egyes mozzanataiba, s így azt a sajátjának érezze.

A legszélesebb körű vállalati megmozdulás *az 1100 szocialista brigád szellemi vetélkedője lesz*, amelyre már javában készülnek a brigádok. Tematikája felöleli felszabadult hazánk 25 éves eredményeit, Lenin életét és a munkásmozgalom történetét, a 200 éves gyár történetét, a gyári és a szakmai ismereteket. Ezen túlmenően játékos fejtörők, ügyességi feladatok is szerepelnek a programban. A vetélkedő *döntője július 15-én lesz.* Az első 6 helyezett az erkölcsi sikeren túl anyagi elismerésben is részesül.

A gyár fejlődését teljes keresztmetszetben mutatja majd be a jubileumi évben megjelenő, gazdagon illusztrált gyártörténeti könyv, *„Diósgyőr vaskohászatának 200 éve"* címmel. Terjedelme körülbelül 400 oldal lesz. A könyv igen érdekes és tanulságos, szemléltető kiegészítését szolgálja majd a jubileumra átrendezett központi kohászati múzeum bemutatási anyaga Hámorban, a volt kancellária épületében.

A szaktudományok mellett a művészetek is jelentősen gazdagítják a programot. Művészi kivitelű *bronzplakett* készült, amelynek egyik oldalán hengersor látható, a másik oldalon hű másolatban az alapítólevél néhány sora olvasható „... *decrevimus in dominio Nostro camerali Dyosgyőr ... aliquod ferramenta erigere ...*", vagyis: „... *elhatároztuk, hogy diósgyőri kamarauradalmunkban ... vasolvasztó létesítések ...*" A plakettet Asszonyi Tamás készítette; kiosztására a központi ünnepségen kerül sor.

A két évszázados fejlődést szépen reprezentálják *Lukovszky László festőművész olajfestményei*, amelyek közül a legnagyobb méretű a gyár tavaly üzembe állított modern elektrokemencéjét mutatja be művészi felfogásban.

Az előadóművészetet a vasas fúvószenekar és énekkar képviseli a Bartók Béla Művelődési Központ szervezésével, irányításával. Szerepük főleg a jubileum központi ünnepségein lesz.

A központi ünnepség 2 napon át tart, s ez év július 27-én és 28-án zajlik le. Az első nap programjában vezérigazgatói fogadás, gyárlátogatás és kultúrműsorral egybekötött díszünnepség szerepel. Az utóbbi a Miskolci Nemzeti Színházban zajlik le. A második napot a múlt emlékeinek megtekintésére szenteljük. Ekkor kerül sor a jeles gyáralapító sírjának megkoszorúzására is.

A négy nyelven megjelenő, sok színes művészi fotóval illusztrált *gyártmánykatalógus* méltó névjegye lesz külföldön is a 200 éves diósgyőri kohászatnak. Propagandahatását tekintve igen sokat jelent a jubileumra megjelenő *külön bélyeg*, s az ünnep alatt a 10. számú postahivatalban alkalmazandó *napi bélyegző*.

A gyár vezetőségének külön örömére szolgál az, hogy mind az ünnepséget, mind a részt vevő dolgozókat áthatja az éppen 100 évvel ezelőtt született V. I. Lenin tanításának szelleme, amit sok nagyszerű tett bizonyít.

Nagy Gusztáv
LKM prop. oszt. vezetője

NE SZÓLJATOK BELE

Zenés játék a Miskolci Nemzeti Színházban

A cím kér, vagy utasít?... Nem tudom. Mindenesetre hatásos. Jó cím. A cím jó. A többi... Szóljak-e, vagy ne? A kedves szerzők ugyan állítják, hogy közös alkotásuk azért sikerült „remekműnek", mert munkájukba nem szólt bele senki, s a mű egyik hőse is így énekel: „Ne szóljatok bele, nem kérünk tanácsot..." de már csak megszokásból is, valamiféle kritikának lennie kell, nem igaz? Például ott vannak az ankétok: akármily lapos, ötlettelen és tartalmatlan is a referátum, a kijelölt hozzászólónak, a korreferensnek illik valamit mondania.

Nem várok ezért én sem holnapig, mint az aranyos, cuki kis Táncos Böbike — Táncos komikus és portás bácsi szemefénye — ott, annak az aranyos tudományos intézetnek az aranyos könyvtárában... Mert az aztán olyan eleven, tűzrőlpattant, a miniruhája széléig modern lány, hogy mire a szerzőknek, a közönségnek eszébe jutna gyanakodni — zutty ki az ablakon, zutty be az ablakon — már el is vette férjül ifjabb Simai Géza mérnököt, akiről apukája, a professzor, ki őt nagyon félti, joggal énekelheti e helyt: „ó, bár az eszemet is neki adhatnám!" A históriának a dolgok természetes logikája szerint ezzel vége is lenne, a színpadi cselekmény azonban ott veszi kezdetét, ahol a dolgok természetes logikája véget ér. Hogy miképp? Ennek is van receptje. Végy egy intrikust, aki intrikál, két özvegy apát, egy elvált s javasasított" poénnel, rázd össze jól tánccal, add még hozzá a műfajában valóban kitűnő, bár egy előző táncdalkorszak stílusában fogant dalait Majláth Júliának, s íme, készen áll az, amire mondani szokták: erre bejön a közönség. Az a bizonyos K-koktél (k = kasszasiker). Ezt régen is így csinálták, az operett klasszikus korában. Csupán a koktél alkatrészei voltak mások... Meg olykor a mixer esetleg jobban „keveri".

De ne legyünk kicsinyesek! Ne szóljunk bele. Próbáljunk inkább szórakozni... Milyen mulatságos például a két szeleburdinak, Böbének és Gézukának az az eszement elhatározása, hogy Pestről vidékre mennek, s dolgozni. Hogy hová? Természetesen Miskolcra, a Diósgyőri Gépgyárba (vidéken — a DIGÉP-ben, remek alkalom a rímelésre); a búcsúzkodó szülők —, akik Pesten maradnak —, mondják is, amikor ők ketten elindulnak énekelve a Keletiből: hadd menjenek, majd észhez térnek, és visszajönnek hamarosan. S aztán a tablónál Simai Géza professzor és ifjú, de tapasztalt neje, született Táncos Ilcsi, Táncos bácsi a csokornyakkendős és bambusz sétabotos portás, akinek vb-elnök a barátja, mert annak képességeiből „nem futotta annyira, hogy portás legyen", s újdonsült, de már kevéssé ifjú neje, Ottilia, egykor primadonna vidéken, most liftkezelő a fővárosi tudományos kutatóintézetben, valamint a névtelen levelek viaszszívű a babakocsi is. És aztán, függöny.

Színházunk jobb sorsra és értékesebb feladatokra érdemes művészei igazán megtettek minden tőlük telhetőt a siker érdekében. A díszletek színesek voltak, az előadás ritmusa pergő és dinamikus *Hegedűs László* jóvoltából, a táncok hatásosak és bőségesek — *Bartha Judit* koreográfus érdeme —, a jelmezek mutatósak és modernek *Letanovszky Klára* munkájának eredményeként. *Pákozdy János* imponálóan elegáns és férfiasan komoly jelenség volt Simai professzorként, *Varga Gyula* Gézukája — feladata szerint — igazi „Gézuka" volt, *Csapó János* ezúttal is megcsillogtatta kitűnő komikusi adottságait — a szereptől függetlenül is —, *Kopetty Lia* bájos és csinos Böbéje teljesítette mindazt, amit a szerzők rábíztak, *Egerváry Klára* Ilcsije énekelt, táncolt, s még arra is volt ideje, hogy megszerezze Simai professzor kezét, *Olgyay Magda Ottiliája* szelíden gunyoros karikatúrája volt minden idők kiöregedett primadonnáinak, *Kendeffy Gyula* pedig példás buzgalommal intrikált, s közben kiderült, hogy kellemesen énekel.

A szerzőhármas tagjai közül szóltunk már Majláth Júlia érzelmes, fülbemászó zenéjéről, slágerdalairól. *Abai Pál—ifj. Kalmár Tibor* szövege és versei a fentiek után olyanok, amilyenek; ne szóljunk bele. A produkció egészében azonban maradhatott volna inkább a fővárosban, mondjuk, a Kamara Varietében, lemondva a vidékre menés maga által is hálátlannak ítélt áldozatáról.

De hát ebbe már igazán nincs beleszólásunk.

Papp Lajos

galom

könyve

mon, a második kötetes, a *Nincsen nyugalom* búcsúszavaiban ... ...

Gyárfás Imre

Le

...A harmadik országos diakp
lament felhívással fordult Le
születésének 100. évfordulója
kalmából a magyar fiatal
hoz: Ismerjük meg Lenint,
embert!"

A LENINGRÁDI REPÜLŐ
rócsarnokában megkapjuk a
kártyát. Kint még sötét van
széllel fogad a tél eleji hajna
dőlt felsőtesttel igyekszünk
betonjat megremegtető hajtór
104-esek egyike, a moszkvai
Az utastér közepén helyezk
szomszédaim szovjet kiskato
bent álmosító dorombolássá s
gép robaja. Beszűrődnek a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DIÓSGYŐRI
MUNKÁS

1969 FEB 4

1021

4

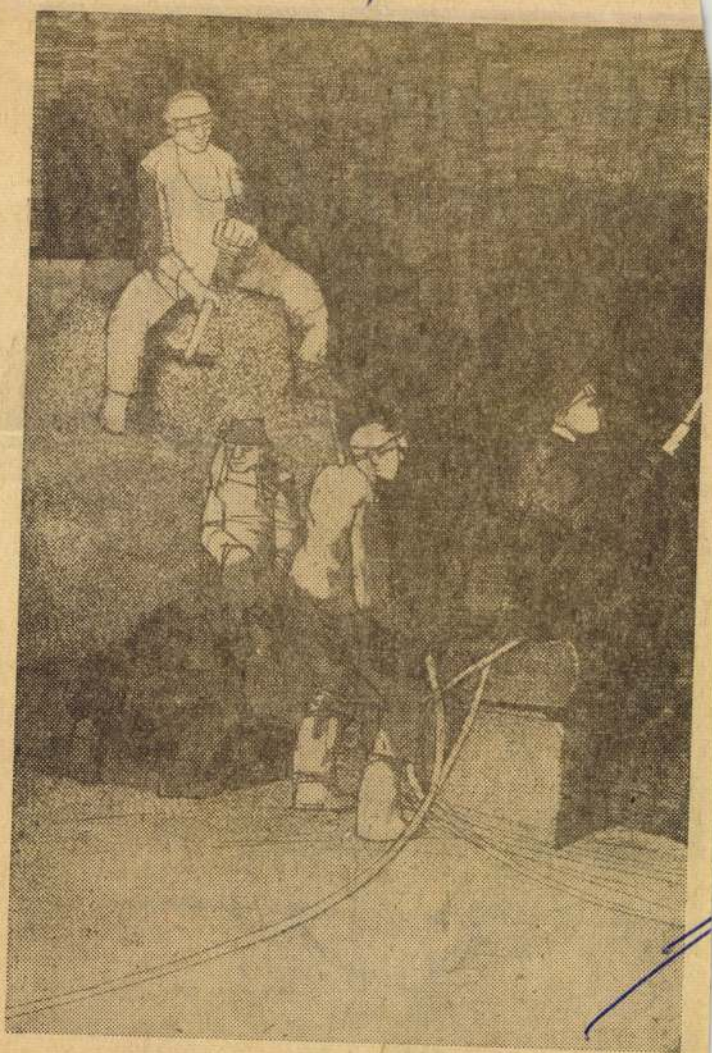

Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas festőművész rajza.

Lukovszky kollés

t tenni határidőnek

Az új elektroacélműről az építkezésen és a kerekasztalnál

átadása, ez itt a legnagyobb problema, ez az alapja az egész értekezletnek. Valahogy úgy néz ki az egész dolog, hogy az ÉAÉV a kezdeti nagyszerű munkaritmus után mintha vesztett volna lendületéből, s ez roppant hátrányosan hat ki a munka egészére. Végeredményben az ÉAÉV és a Ganz-MÁVAG híd-gyáregységén múlik minden, csakis ő munkás vállalat képviselője konkrét időt mond: amennyiben február 1-re megkapják a munkaterületet 14 nap alatt elvégzik a nyílászáró szerkezetek beépítését. A vállalat megbízottjának szavaiból kicsendül: nagyon komolyan veszik feladatukat.

A több mint két óra hosszat tartó kooperációs tanácskozás rengeteg problémát vetett fel.

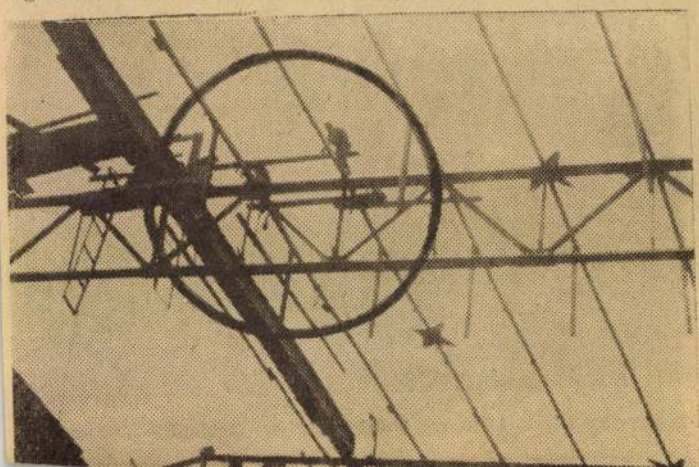

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

19[illegible] OKT
VILÁGOSSÁG

1021

EMBERI SZÓ

Vasvári István

REKVIEM

Ha csont-fákat törnek a szelek
s tudat nélkül porladok,
ólomnehéz éjszakák virító
holdja alatt perzselődnek
őszi füvek. Vonul a füst
sötét fák előtt. Vonul és
eloszlik. Úgy nem tudok
róla, mint Dzsingisz-
kánról, vagy a lány melléről,
mit először simítottam, vagy
a forró házról, hol beszívtam
a nyár lélegzetét s virágoztak
fényben porszemek . . . Ó, virágok,
virágok, virágaim, hervadni
induló illatos társak. Adassék
meg nekem a néma por büszkesége,
a tűzben felizzó, menekvő poré,
amely leszáll majd a fenyőfákra,
ahol gyermek voltam; valahol egy
udvarra, ahol bolti csengő
fekszik a homokban, a csengő,
amely tiszta hittel annyit mondta
hajnalomban: jó reggelt, emberek,
teljetek be reggellel s tisztasággal!

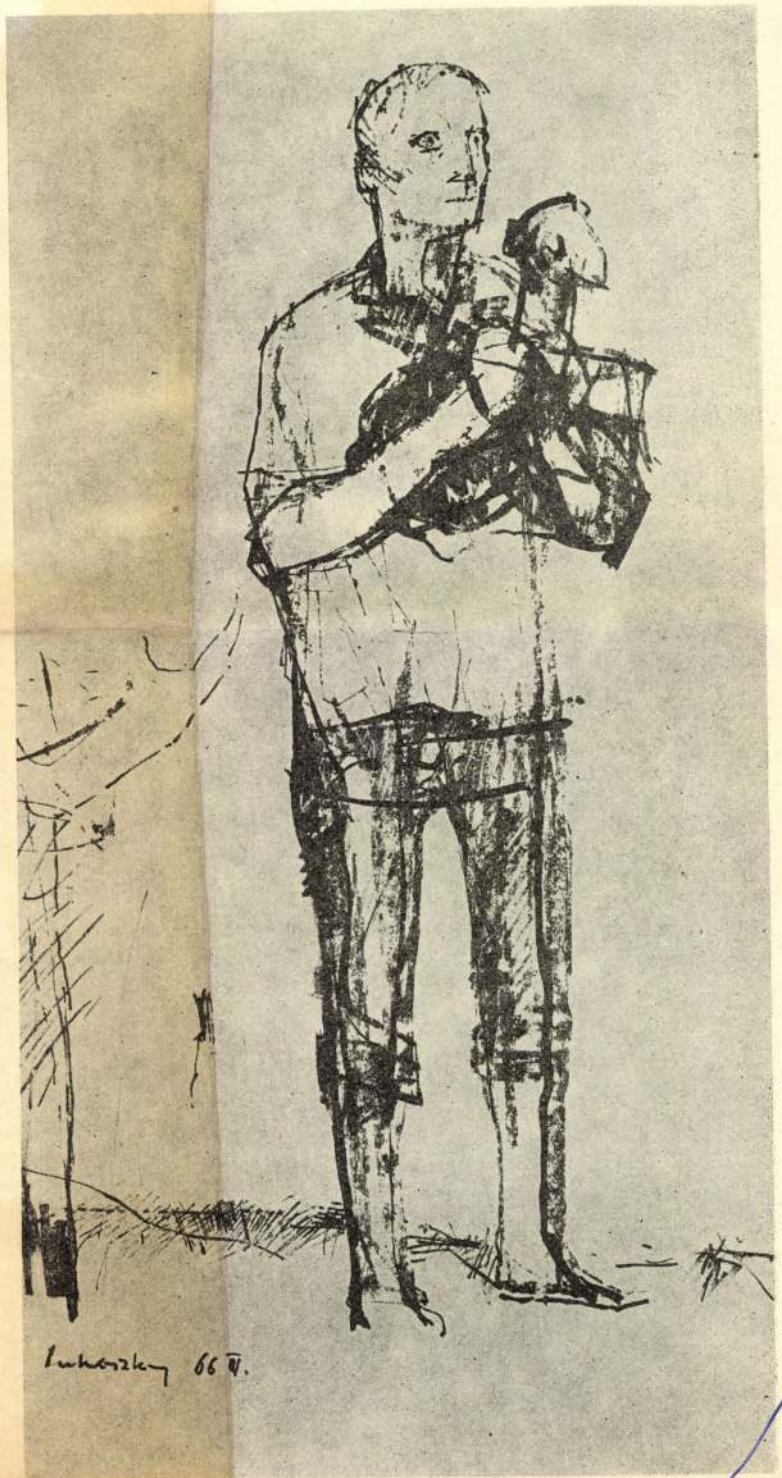

Lukovszky László: *Bárányos ember*

Alphonse Allais • A póruljárt apostol

A Postához címzett szállóban, ahol én meg kartársaim az Iktatásügyi Hivatalból, nap mint nap étkeztünk, egy átutazó vendég, foglalkozására nézve kereskedelmi utazó, állandóan azzal szórakoztatott bennünket, hogy olyan anekdotákat mesélt, amelyek — enyhén szólva — nem hoztak felettébb nagy dicsőséget a klérusra.

El nem tudom képzelni, mit vétettek a papok ennek a bőbeszédű, atléta termetű vigécnek, de tény, hogy az égvilágon semmi respektus nem volt benne az Egyház hű szolgái iránt. Legutóbb például az ebédnél megint egy vérfagyasztó históriát mesélt, mit sem törődve vele, hogy netalán akad köztünk néhány hívő lélek, akinek érzékenységét bizony alaposan felborzolja a borzasztóan borzalmas történet . . .

Egy napon — mesélte — fiatal papocska került egy Toulouse környéki kisközségbe. Az újdonsült plébánosnak roppant nagy apostolkodhatnékja támadt, s szentül meg volt róla győződve, hogy megjelenése forradalmi változást fog előidézni a falucska eleddig roppant egyhangú történetében.

— Az én plébániámban mindenki el fog járni a misére, ha belegebedek is — mondogatta igazi délfrancia lendülettel.

S a fickó, kinek lelkében ilyen fennen lobogott az apostoli küldetés lángja, valóban elérte, hogy nemsokára a kis templom minden vasárnap úgy megtelt, mint évszázadokkal korábban. Szinte új középkor bíborhajnala virradt ismét a nemrég még roppant istentelen községre. Egy szó, mint száz, plébános urunknak annyi híve lett, ahány lakosa a községnek. Ő persze elégedetten és kegyesen dörzsölte kenetes kezét.

Azt mondtam: „annyi"?

Nem egészen.

Egyetlen falusi maradt rebellis: a község cipésze.

Különben köztudott, hogy a vidéki suszter a világ legantiklerikálisabb teremtménye.

— Na, kedves barátom — agitálta a plébános —, ne makacskodjék! Jöjjön szépen el vasárnap az istentiszteletre.

— Mennék én tisztelendő uram, de nincs pénzem . . .

— Annál inkább! Isten szereti a szegényeket . . .

— Szeretni szereti, de eltartani nem tartja el őket . . .

— Isten még a kismadarakra is gondol, és megadja nekik a mindennapi eledelüket.

— Nem tagadom, tisztelendő úr, de a suszteroknak nem adja meg a mindennapi bifsztekjüket.

— Nemcsak húson él az ember . . .

— Hát igaz, főzelék is kell hozzá!

A csevegés így folytatódott tovább. A plébános apostoli meggyőződéssel igyekezett rábeszélni a rebellis csizmadiát: adja fel konok ellenállását.

Végül is:

— Az igazság az, kedves tisztelendő úr — vonta le a végső következtetést a cipész —, hogy minden vasárnap délelőtt nagyon el vagyok foglalva, s ha elmennék az istentiszteletre, ahogyan ön kér rá, nagy károm származnék belőle. Körülbelül húsz garasra taksálom a veszteséget.

— Húsz garas? Egy frank! Az is valami? A Jóisten százszorosan visszafizeti azt magának, fiam . . .

Százszorosan!

Hanem ez már szeget ütött a cipész . . . fejébe.

A plébános még néhány rábeszélő szóval meg is toldotta ezt a nyomós érvet, minek az lett az üdvös következménye, hogy a makacs varga a következő vasárnap megjelent a kis templomban, s így a fiatal pap nyája egy birkával szaporodott. Ami, nemdebár, nem csekélység! Le sem tudom festeni, minő boldog megelégedettség vert tanyát az ifjú apostol jámbor ábrázatán.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1968 DEC 7

Lukoviczky Endre

Bemutatás

Ma este fél nyolc órai kezdettel fiatal művészek bemutató estje lesz a Fészek Művészklubban. Lukoviczky Endre grafikust Kerékgyártó István, Bikfalvy Árpád zongoraművészt és Kovács Kolos operaénekest Klenjánszky Tamás zongoraművész, Marsall László költőt Pomogáts Béla, Bácskai Lauró István és Tóth János Igézet című filmjét pedig Fábián László mutatja be a közönségnek. A műsort O. Kiss Ferenc vezeti.

Háromszázezer embert lát majd el az új óbudai városközpont — jelentette be ma délelőtt a Városházán Heincz Mihály, a városrendezési és építészeti főosztály vezetője, amikor a fő-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU
Budapest

1021

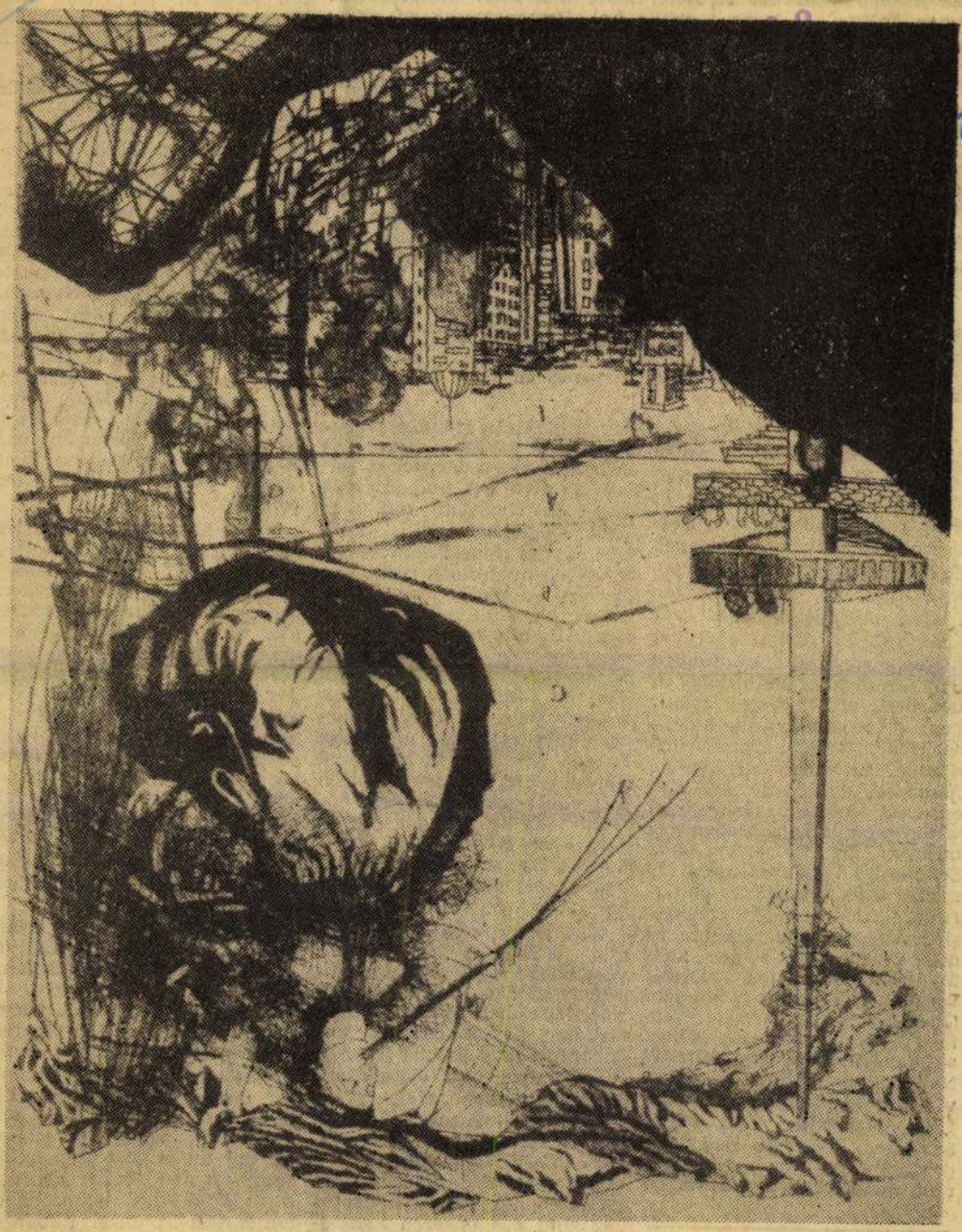

Graphik von László Lukovszky

Lukovszky László

aller antifaschisti-
entsprechend setzte
die Schaffung der

nach der Macht-
Vertreter der deut-
schisten überhaupt.
Thälmann. Er war
SS von Bautzen in
ermordete.

nst Thälmanns ge-
ten und Antifaschi-
Frieden der Völker
eintreten.

Wir brin[illegible]nachstehend einen Ausschnitt aus Ernst Thälmanns Brief aus de[illegible]fängnis an Carl Rudolph vom 26. Januar 1936, der dem A[illegible]santen übrigens nur im Zusatz zu einem weiteren Brief Ernst [illegible]manns vom 17. Mai 1936 ausgehändigt wurde. (Vgl. Ernst Thälm[illegible] Briefe aus dem Gefängnis an seine Angehörigen, Berlin 1965 S[illegible]—39.)

ICH K[illegible] Dir leider nicht alles schre[illegible]n, was ich sagen möchte. Wenn ich, weit weg von Dir, einsam und still in meiner Kerkerzelle sitze, fühle ich, wie schwer es ist, auch diese Last zu ertragen. Ich lege dies zu allen übrigen Lasten, die das Schicksal mir auferlegt. Ich habe es früher niemals so stark empfunden und wirklich geglaubt, was es bedeutet, als einzelner gefangen und isolert zu sein, welche seelischen Wirkungen sich daraus für einen denkenden Menschen im Laufe der Zeit ergeben, wenn er gezwungen wird, jahrelang so leben zu müssen. Es ist eine neue Schule des Lebenskampfes für mich, wobei manche Erfahrungen und Leiden meiner stürmischen Lebensbahn in der Vergangenheit gar kein Maßstab sind und hiermit verglichen werden können. Goethe schrieb einmal treffend: „Seele des Menschen, wie gleichst du dem Wind!" Nur wenige Worte, aber mit viel Sinn und Wahrheit... Es gibt Menschen, die vom Schicksal erdrückt und niedergeschlagen werden, während andere mit den Schlägen des Schicksals ständig wachsen. Und wenn dazu das Schicksal einen Menschen besonders lieb hat und ihn mit dem Herrlichsten auf der Welt beglücken will, dann gibt es ihm treue Freunde. Oft freue ich mich doch recht von Herzen, so treue, treue Menschen mir verbunden zu wissen. Unverbrüchliche Treue, besonders in den Zeiten, in denen sich ihr Wert in einem höheren Maße erweist. Denn wo der Weg des Lebens dornig und steinig und der Kampf des Lebens hart und schwer wird, da bewährt sich erst die wirkliche Freundschaft. Treue ist das Gebot der Freundschaft, das Köstliche, das einem Menschen überhaupt vermacht werden kann...

Was ist es, was uns so tief und brüderlich miteinander verbindet und zusammenschweißt? Das Kostbarste, die wechselreichen Erinnerungen aus der lieben Heimat, aus Hamburg, aus meiner bewegten Kinder- und Jugendzeit! Jahrzehntelange tiefe Verbundenheit mit meinen lieben Eltern, insbesondere mit meinem lieben Vater, und zuletzt unser zeitweise gemeinsames Arbeiten im Produktionsprozeß sind aus unseren Erinnerungen nimmer auszulöschen. Die engere Heimat, aus der ich herausgewachsen und in die ich immer wieder zurück-

[illegible] und erinnern mich um so mehr an Deine alte Freundschaft mit meinem so heißgeliebten, mir so plötzlich entrissenen Vater.

Schon als ganz kleinen Jungen hast Du mich im Elternhaus gekannt. Du erinnerst Dich vielleicht noch, als ich, kaum sechzehn Jahre alt, ohne alle Hilfe und ohne irgendwelche Mittel, vom Elternhaus fortging, allein auf mich angewiesen umherirrte und Arbeit suchte, da lernte ich schon die bittere Notwendigkeit kennen, selbst mein tägliches Brot zu verdienen, ohne dabei meinen Eltern und anderen Leuten zur Last zu fallen. Auch im Kampf mit der bitteren Macht, dem Hunger, habe ich gerungen und mich durchgesetzt und mich ehrlich durch die Welt geschlagen.

Mein hartes Geschick hat mich schon früh das Leben und Denken des deutschen Arbeiters fühlen und erkennen gelehrt. Wie so manches Mal haben wir der Not und dem Elent tapfer ins Auge gesehen! Wie gern wollten wir arbeiten, wenn das schwere Los der Erwerbslosigkeit uns getroffen hatte! Und doch haben wir alles standhaft ertragen, denn wir gehörten zu einer Klasse, die Lasten des Lebens gewöhnt, aber ihnen auch gewachsen war. Je größer die Not, desto mehr haben wir sie zu meistern versucht.

Ich wurzelte tief im arbeitenden Volk, das ich mit der Leidenschaft meines Herzens liebte... Die Hamburger Arbeiter und Angestellten waren und sind stets meine engsten Brüder, sie sind meine ersten Kampf- und Leidensgefährten in meiner stürmischen Lebensbahn. Das Schicksal und die Erfahrungen, die ich so oft mit ihnen zu teilen wußte, sind ein bleibendes Faktum; das Band der heimatlichen Solidarität ist unzerreißbar, es verbindet mich auch heute noch mit ihnen. Ich werde auch zeit meines Lebens diese ungeheuren Eindrücke und

Lukovszky László grafikus
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 SEP -7.
Napjaink
1021

ilő nő

Lukovszky László rajza

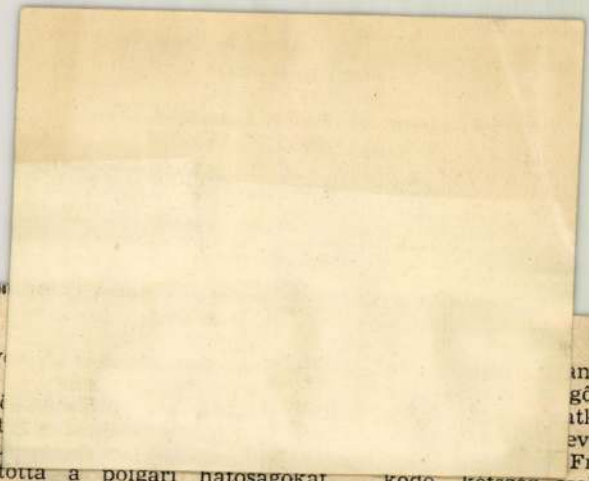

kedett. A gy
álcázták.

Előzetes k
amikor a hit
tározta a L
idejét, utasította a polgári hatóságokat, hogy Németország keleti vidékein legkésőbb augusztus 15-ig fejeztessék be a mezőgazdasági munkálatokat.

A katonai meglepés pedig számukra egyenlő volt a kalózkodással, vagyis a törvényellenességgel, szerződésszegéssel, a nemzetközi jog megsértésével, az adott szó és aláírás megszegésével, mindenféle diplomáciai figyelmeztetés nélküli erős csapással.

Már a Mein Kampf-ban:

„... mert különben jaj, ha a harc nem győzedelmes már az első napon."

És a Lebensraum után következett az Angriffskrieg — a támadó háború.

Michail Gawlicki:

— Ilyen borús, sötét volt az ég, mint most. Csak akkor nem esőre, hanem háborúra ébredtünk. Aznap, 1939. szeptember elsején, 4 óra 45 perckor eldördültek a német csatahajó ágyúi. A második világháború első gránátja minket, lengyel katonákat ölt meg, sebesített meg itt, a Westerplattén. Ezután hét napon át tartott az egyenlőtlen küzdelem. Mi 185-en voltunk egy kisöbű ágyúval, egy aknavetővel és nyolc géppuskával a kézi fegyvereken kívül. A fém tovább tart a fánál, de háborúban talán gyorsabban öregszik, mint a fa. Az alatt a hét nap alatt a mi fegyvereink nemcsak kiöregedtek, de elhallgattak, meghaltak, mint az igazán vén ember, végelgyengülésben. A több mint négyezer jól felfegyverzett német katonát csatahajók, tüzérség és repülőgépek támogatták. Egymást érték a szüntelenül ismétlődő rohamok. Az utasítás szerint legalább 12 órán át kellett volna kitartanunk, mert a felsőbb vezetés ekkor még remélte, hogy Franciaország és Anglia közbeavatkozik...

Elhallgatott. Nézte a hajó keltette hullámok pusztulását a csatorna kővel kirakott partján. Hátat fordított a szélnek és cigarettára gyújtott.

Nagy-Britannia és Franciaország, a korábban Lengyelországnak nyújtott garancia alapján, a német támadás megszüntetését követelte, majd ennek visszautasítása után, szeptember 3-án hadat üzent Németországnak.

Megkezdődött a második világháború.

Anglia és Franciaország tehát hadat üzent, de nem viselt — legalábbis kezdetben nem.

Winston Churchill:

„A népek a fasiszta militarizmus meg-

Gawlicki eldobta
vizes homokba tapos
— A hatodik nap
lyokból álló vasúti
begurítani a félszige
a céllal, hogy az
benzinben égjenek el
gunk is. A tűz ellen
védekeztünk. A hete
sikerült visszavernü
de aztán... Ezen a
körül — kevés lehet
védekezésre. Az e
romokban hevertek.
valójában nem az ál
nát, hanem a katon
lásokat. És akkor m
dátlan volt. Halottai
ma nőtt. Fegyverein
egy része megsemmi
volt,, összeköttetésün
séget sehonnan sem k
lünk pedig hatalmas
tartó szakadatlan ha
a Westerplattén a h

Hitler a Mein Ka
„Ami a humanitás
már Moltke megálla
esetén a hadviselés
sében rejlik a legna
hát, hogy a legkíme
mód felel meg a le
ség követelményének
A náci hadvezetős
fős hadsereget, mo
hatalmas légierőt vet
szerelt, rosszul vezet
reggel rendelkező L
rom heti hősies har
lenállás megtört.
A német hadigépe
rús győzelmét ünnep
A Lebensraumot
pedig az Erfölgmoral
ből következő erkö
Egyelőre.

Az idén ju

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

1968 OKT 10

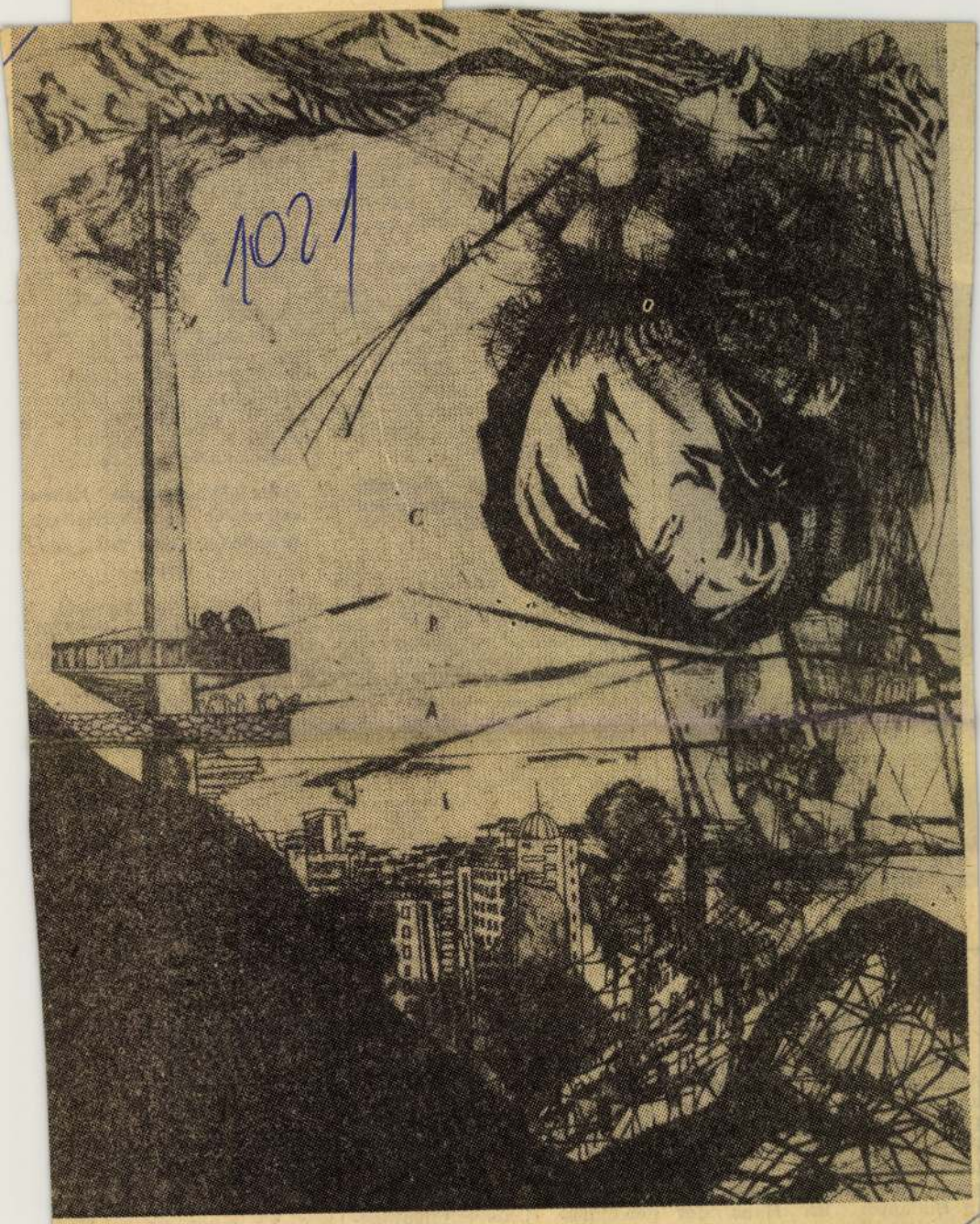

László Lukovszky: Kommunikation

Emigranten denken
die Stammgäste d
Cafés in der Jose
wenn sie auch ab
ihrer Erregung, o
Schrecken einige
kugeln in die De
ist ihnen der
eine schöne Schüss
huhn mit Nockerlr
Verdauung wichtig
Befreiungspläne.

So viel über die
schen, historischen
von Calavatra in der Tabi-
Komödie. Alles klar, nicht
wahr?

Auch der Ort der Handlung und die gesellschaftlichen Umstände dürften klar sein. Das Stück ‚Spanisch muß man können"

spielt in einem ebenfalls imaginären ungarischen Dorf,

in Bakonterebes, in der zur Pension umqualifizierten Villa einer Dame, die einst bessere Tage erlebt hatte. Die imaginären Emigranten finden an diesem ebenfalls imaginären Ort ein Versteck, Magenfreuden, ruhige Verdauung, Paprikahuhn und Liebe. Doch auch die Grenzen dieser Ortschaft stimmen wunderbarerweise mit denen eines anderen altbekannten Stadtviertels von Budapest überein. Die zwei Damen der Villa, eine ältere und eine junge Schöne, denken genau, wie die Stammgäste eines Espressos der Innenstadt und

Lust-
engang
ammer
haber
e da
Stad

, in
jede
Wit:
de

Haut brennt, wie ein Nesse
brand. Alle halbwegs gemüt
vollen Großstädte der We
haben einen so frischen, be
weglichen und beißende
Witz — kein Wunder, daß di
Lustspiele von Tabi im al
gemeinen exportfähig sind:

seine Wendungen haben etwas charakteristisch urbanes, sogar auf spanisch.

Aber auch etwas veraltet i
diese starrköpfige Urbanitä
dieses charakteristisch Buda
pesterische seiner Denkar
die von allem nur die Obe
fläche betrachtet, Mensche
Gesellschaft, die Welt, w
aus einem Kaffeehausfenst
oder von der Straßenbahn a
gesehen, die aber auch sogleic
ein berufungsloses Urteil üb
alles fällt. Ein endgültig
Urteil, von dem sich am a
deren Tag herausstellt, da
es eigentlich nur einen T
lang gültig war.

Ein französisches Spric
wort meint, daß man nic
schnell und gut zugleich ha
deln könne und

gewisse Zeichen der Übereilung merkt man auch den Komödien von Tab an.

Er kann es nicht verheim
chen, daß er den Einfall höl
schätzt, als den Gedanken
selbst einen alten Einfall
her, als einen neuen Ged
ken. Einem Einfall zuli

Französische Wissenschaftler in Ungarn

Als Gast der Ungarischen Akademie der Wissenschaften weilt Professor Jean-Pierre Desruisseaux, Direktor des Pariser Forschungsinstituts für landwirtschaftliche, wissenschaftliche Arbeitsorganisation in Budapest. Im Haus der Technik hielt er einen Vortrag mit dem Titel „Gegenwart und Zukunft der Arbeit". Professor André Lamaire, Internist an der Pariser Universitätsklinik, sprach an der Budapester medizinischen Universität über zeitgemäße Fragen des Universitätsunterrichts.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DIÓSGYŐRI
MUNKÁS

1969 NOV 19.
1021

Lukovszki László

1918 1968

Lukovszki László, kétszeres Munkácsy-díjas festőművész alkotása.

Kedvesen fogadtak jól érezzük mag

Ez év október 3-án fiatal-jaink újabb csoportja — köz-tük számos kohászati dolgozó — utazott az NDK-ba három-éves szakmai gyakorlatra. Az itthonmaradottak s az LKM vezetői türelmetlenül várták a híreket, hiszen az előző ki-utazások nem egy alkalom-mal kellemetlen meglepeté-seket okoztak a munkaválla-lóknak. A napokban levél ér-kezett Freitálból a Lenin Ko-hászati Művekbe, amelyet az alábbiakban szó szerint köz-lünk:

„Kedves LKM-ben dolgozó fiatalok! Október 3-án vegyes érzésekkel búcsúztunk vá-rosunktól, Miskolctól. Eluta-zásunk után gyorsan peregtek az események. Megérkeztünk Freitalba, ahol jövetelünk tiszteletére a Fretali Finom-

LEVEL AZ NDK-BÓ

acélmű reprezentatív klu-épületében egy fogadás vettünk részt. Itt bemutat-a gyár gazdasági és töme-szervezeti vezetőit, majd kaji furminttal koccint-tunk eredményes együttm-ködésünkre.

Ezek után szép napok l-vetkeztek. A festői szépsé-Altembergben az FDI kép-selőivel együtt, vidáman ü-nepeltük „új hazánk", NDK megalakulásának évfordulóját.

Azután elmúltak a gond-lan ünnepnapok és megkezd-dött a munka. Munkahelyü-kön meglepetések soroza-ért bennünket. Két munkar-

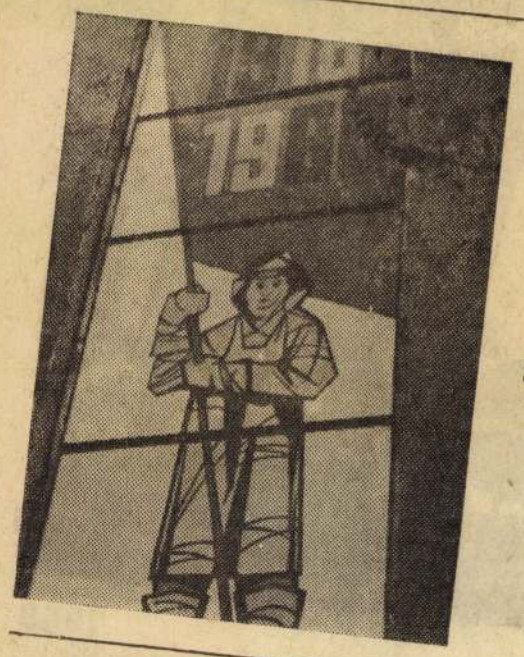

Elkészült
LKM II-es hiv-talházának hú-négyzetmétere-világító trans-parense. A mu-kát a vállal-címfestő és dek-rációs műhely-nek szocialis-brigádja a há-mas jubileun-évforduló tiszt-letére tervezte -készítette el.

Foto: Ripszki

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Lukovszky László

1021

A ház homloka mögött

Veri az ördög a feleségét, napsütésben permetez az eső. Salgótarján díszterén tócsákba áll össze az égi harmat, amelyek, mint szabálytalan alakú ezüstlapok, csillognak a fényben. A művelődési ház üveghomloka visszatükrözi a képet.

Ünnepre készülünk.

A ház homloka mögött a megyei művelődési központ üvegcsarnokában ugyancsak nagy a készülődés. Percenként szürke Karaván ok vonulnak a csarnok egyik sarkából a másikba, míg lassan végleges helyükre kerülnek. *Kovács Béla*, a Műcsarnok munkatársa az észak-magyarországi képzőművészek területi tárlatát rendezi.

— Beleőszülök — mondja tréfásan *Blaski János* hatalmas mozaikja alatt. Majd komolyra fordítja a szót. — Valóban, nehéz ebben a csarnokban a teret úgy formálni, hogy a képek kiszabaduljanak a mozaik hatása alól és megfelelő fény és tér álljon rendelkezésükre.

Régi, már-már akuttá váló salgótarjáni gondról van itt újra szó, amelyet *Iványi Ödön*, a területi szervezet Nógrád megyei csoportjának titkára is hangsúlyoz. Kiállítási helyiségre lenne mielőbb szükség. Hiszen, amint mondja, elérkeztünk e gond ötéves jubileumához. Öt éve nyomja rá bélyegét képzőművészeti életünkre az állandó kiállítási helyiség hiánya. E hiány pedig már csak azért is érzékenyen érint mindannyiunkat, mert a kiállítási program összeállítását is kedvezőtlenül befolyásolja esetenként a legjobb szándék ellenére.

Másik jubileumról is szólhatunk. Öt éve hozták létre a területi szervezeteket, amelyek egyesítették a vidék megyékbe szétszórt képzőművészeti életét. Egyúttal lehetőséget adtak a képzőművészeknek a szűk megyei keretek odahagyására, s a területi tárlatokon a szélesebb közönségnek való bemutatkozásra, illetve párbeszédre. Erősödtek a megyék képzőművészei közötti személyes és szakmai kapcsolatok is.

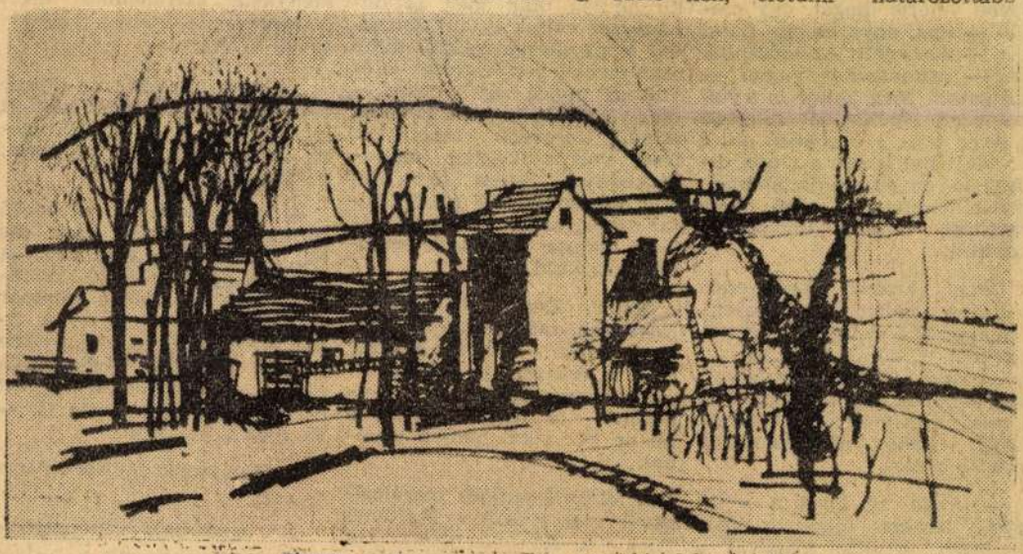

Lukovszky László: Táj

Az észak-magyarországi képzőművészek területi kiállítását öt éve rendezik meg Salgótarjánban. Ma délelőtt ötödik alkalommal nyílik meg a művelődési központ üvegcsarnokában e reprezentatív tárlat. Az elsőt az épülő művelődési házban, a másodikat és a harmadikat a régi művelődési otthonban, a negyediket a megyei tanács dísztermében rendezték. A területen — Borsodban, Hevesben és Nógrádban — élő képzőművészek rangos alkotásaikat küldik e kiállításra, amelyeken keresztül évről évre számot adnak a megtett útról.

Kovács Béla tájékoztatása szerint e tárlaton 40 grafika, 80 festmény, s néhány szobor, illetve kisplasztika vall a három megye képzőművészeinek tevékenységéről, munkásságáról.

— Idén az anyag egy része a tematikus alkotások közül került ki — tájékoztat *Iványi Ödön*. — A tárlat a Tanácsköztársaság kikiáltásának félévszázados jubileuma jegyében készült. A pályázat megadott témája újabb erőpróbát is jelentett képzőművészeinknek. A pályázatra beérkezett művek mely eszmeisége, színvonalas művészi megoldása a tárlat legemlékezetesebb élményének ígérkezik. A kiállítás egyébként is igen rangos. Az alkotások a képzőművészek dinamikus fejlődéséről beszélnek, életünk határozottabb szemléletű megfogalmazásával.

Sok fontos képzőművészeti program zajlott le azóta, hogy az észak-magyarországi képzőművészek felszabadulásunk huszadik évfordulójára — megrendezték Salgótarjánban első területi kiállításukat. A művészet és a közönség egymásratalálásának öröme és a kapcsolat folytonossága azóta is reális tényező Salgótarjánban, annak ellenére, hogy a kapcsolat elmélyülésének tárgyi akadályaival küszködünk.

A ma délelőtt megnyíló kiállítás szellemi életünk egyik jelentős eseménye is ezt bizonyítja. S még valamit, amelyről *Aradi Nóra* ezt írta: „Nem lenne tanulság és haszon nélkül való, ha a salgótarjáni észak-magyarországi területi képzőművészeti kiállítás vitáit, szakmai vagy nem szakmai megbeszéléseit az a szándék is vezetné, hogy hozzájáruljanak az elméleti problémák csiszolásához, vagy újabb problémák felismeréséhez, és közvetlen tapasztalataik alapján jutnának közelebb egy sor nagyobb távlatú probléma, vagy akár napi művészeti kérdés tisztábban látásához."

Tóth Elemér

Nádasdi Péter

Uszodába

Izzadt volt és nyűtt, s míg az utcai öltönyét fürdőruhára cserélte, előre örült — a hűvös víznek. A medence szélén, ahonnan gyors, erőteljes lendülettel a vízbe vetette magát, egy család — apa, anya és egy fiatal pár — ácsorgott. Az idősebbik nő — grimaszokat vágva — jujjgatott. Még akkor is a vízbe vezető lépcsőn dévánkozott, amikor már a később érkező Majtényi testén a szúró, didergető, az első pillanatokban elviselhetetlennek tűnő hideg szorítása hűvös simogatássá enyhült.

Úszás közben könnyedén tud az ember gondolkodni, emlékezni, s jó figyelni az embereket is. Mint most itt, ezt a családot. Olyan ismerős volt Majtényinek az idősebbik — kerek arcú, már őszülő, de jóízűen formás nő. Palócosan ejtette a szót.

— Anya, ne hisztizz. — A férfi derékon fogta a palóc asszonyt, s vitte magával a vízbe, s az érett, megszélesedett, ráncokkal befutott női arcon megjelent egy fiatalos sugárzás.

„Jakabné, Szeles Zsuzsi. Az a férje? S a gyerekei?" A nevetésével, s palócos beszédével fogta meg őt, Majtényit, egy húsz év előtti májusi napon. Ez a nő, igen ő volt az... Most éppen szembe találkoztak. Zsuzsi fejét kedves komikusan feltartva úszott. Kedve lett volna rászólni: feküdjön a vízre. Ne féltse a haját. De nem tudta elkapni pillantását.

Negyvenötben Debrecenben, az MKP Simonyi úti pártiskoláján találkoztak. Úgy hozta a véletlen, hogy az első május elsejei népgyűlésre együtt mentek egy távoli faluba a golyóvert karosszériájú, minden eresztékében zörgő, köhögő teherkocsival. Végigénekelték az utat. Egymás mellett ültek és a tankoktól kivert gödrös, makadámúton csörömpölő, imbolygó kocsiban gyakran kellett az asszonynak kapaszkodnia. Eleinte csak karját fogta meg a fekete hajú, piros arcú — alig volt huszonkét éves — asszonykának. Később egy-egy kátyúnál a derekára is le-lecsúsztatta a karját. Forró, kemény, hívogató volt a — három éve nem tudott már semmit a fronton eltűnt férjéről — fiatal test. De tudott magának parancsolni... Ezzel nemcsak tiszteletet ébresztett Majtényiben, de később, gyűlés közben már azzal a rajongó alázattal hallgatta kedves, palócosan zengő szónoklatát, ami azonos a gyorsan lobbant érzelemmel. A május elsejei kirándulás után még jó néhányszor voltak együtt Zsuzsival népgyűlésen és különböző összejöveteleken. Egyszer — ez volt az utolsó autós útjuk — meg is csókolta a kedvesen, mindig csevegő szájacskát. Nem volt szükségük magyarázkodásra. Zsuzsi sem volt már közömbös. De megmondta: addig, amíg a férjéről valami biztosat nem tud, senkivel nem kezd...

Mikor Zsuzsi hazautazott Nógrádba, megígérte: ír. Majtényi várta a levelét. Egyszer meg is érkezett a megyei újság szerkesztőségébe — itt dolgozott — a fehér boríték, s benne pár sor: menjen azonnal.

A feléledő remény feszültségével utazott akkor Majtényi Tarjánba. Könnyen megtalálta a verdett bányászházban Jakabék kis lakását, ahol Zsuzsi nyitott ajtót...

Nézte a medence oldalának támaszkodva — pihenés ürügyén állt le az úszásban — a feléje közeledő asszonyt. Megint nem szólíthatta meg, mert férje, s fia között, azok tanácsait hallgatva, megpróbálta a mellúszást.

— Zsuzsi, emlékszik rám? — végre alkalom nyílt az megszólítására: ott pihente ki az asszony az úszás fáradalmát, alig egy méterre tőle.

— Ó — tágra nyíltak a szemek, s megjelent bennük a felismerés. — Hogyvan Mihály? — Az asszony beszéddel leplezte zavarát, amelyben együtt volt valami a meghatott örömből, s a lelkiismeret okozta feszélyezettségből.

— Jól, köszönöm, látom, maga is. És az édesanyja él? — Majtényi a medence közepén úszó férjre sandított, aki szintén feléjük nézett.

— Él. Tudja-e, ha akkor nem jön el, nem kapja meg a nyugdíját. — Jakabné feszélyezettsége elmúlt. Erről az ügyről a férje is tud valamit. — Jöjjön, bemutatom az uramnak. — Arca elárulta: mindenre emlékszik...

Úszott egy kört, fejét ritkán emelte ki a vízből. Jólesett az izgalom utáni hűvösség. Gyorsan végiggondolta, mit is mondjon a férjnek arról a látogatásról. Csak az igazat, amit akkor ő tett a Zsuzsika anyjáért, abban már nem volt semmi része a reménykedő szerelemnek, mert belépése pillanatában megtudta: él a férj.

Amikor felnézett, a Jakab család már a büfé mellett gyülekezett. A feléje tekingető Zsuzsi szeméből kiolvasta: várják őt...

— Ez itt a férjem — bordó fürdőnadrág, cingár alak, ősz haj, borotvált, kerek arc. A soványságban életerő, a figyelmesen vizsgálódó szempár mögött értelmesség. — A fiam. — A nagyranőtt, apjához nagyon hasonlító legény szemében a figyelemmel együtt ott volt egyfajta irónia is. — Ez meg a menyem.

— Megiszunk egy sört. Anya hozzál.

— Valamikor gyűléseken együtt szónokoltunk a kedves feleségével. — Beszélnie kellett, mindnyájan őt vizsgálgatták.

— Hallottam, az anyósom is emlegette már magát... Túljutottak a zökkenőkön és most már felidézhette a jelenetet, amikor beállított Tarjánba, a kis házba, és a síró Zsuzsi bevezette őt a pár héttel előbb megözvegyült, s háborodottnak látszó édesanyjához. Majtényi ekkor már tudta, Zsuzsika ezt is elsuttogta belépésekor, hogy anyja két nap óta éhségsztrájkot kezdett, mert nem kapta meg az ura után járó baleseti segélyt és a nyugdíja is kérdéses. Levélben is bejelentette a bányavállalat igazgatóságának és a hatóságoknak az éhségsztrájkot.

— Még ma sem tudom pontosan, miben halt meg az apósom. — Már a nemtűnődő, feszes, parányit gyanakvó figyelemmel hallgatta őt Jakab.

— Pedig elmondtam néhányszor. — Zsuzsi már ott volt a sörökkel. Kedves házisággal, pillanatok alatt nemcsak széttöltötte az italt, de a hazulról hozott rántott húst is ötfelé osztotta.

— Nagymama és az éhségsztrájk! — a fiú nevetett...

— Pedig így volt: a bánya-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1969 JUN 21

1021

Családias kiállítás-megnyitó a Libresszóban

Június 20-án, pénteken délután nyílt meg *Lukovszky László* kétszeres Munkácsy-díjas grafikusművész kamarakiállítása, a képzőművészek kedvelt kis termében, a *Libresszóban*. Ezúttal *Kókai István* kohómérnök, a művész közeli barátja mondott megnyitót. A rendhagyó tárlatnyitásnak nemcsak azért örülhetünk, mert *magánember* állt a művész munkáira kíváncsi képzőművészet-pártolók elé, hanem azért is, mert a meleg hangú méltatás *igen közvetlen*, családias és a maga módján *szakavatott* volt. Az öröm hangján szólhatunk arról is, hogy a pályatársakon kívül *igen sok fiatal jött el* a megnyitóra. Kókai István bevezető szavaiban utalt is erre a hízelgő jelenségre.

Igen sokan vettek részt a kiállítás megnyitásán; az érdeklődők be sem fértek a parányi terembe, amelyről azt mondotta Kókai István, hogy a jelenlevők tekintsék most *műteremnek*, a művész olyan műhelyének, amelyben mindenki gondosan, vagy sietve — ahogy idejéből telik — végiglapozhatja Lukovszky László 16 lapból álló, az utóbbi időben fogant munkáit.

A foglalkozását tekintve műszaki érdeklődésű Kókai István még arra is figyelmes volt, hogy a jelenlevőknek némi *útbaigazítást* adjon a képek látásához, a művészi szándék kibontásához. Természetesen nem zárva ki azt, hogy a grafika kedvelői *saját ízlésviláguk*, belátásuk és hangulatuk szerint értékeljék a látottakat.

A hangulatos bevezető után Lukovszky László néhány mondattal megköszönte a jelenlevők érdeklődését és — tagadhatatlanul figyelmes gesztusként — *egy-egy képpel ajándékozta meg a tárlatlátogatókat*. Hadd jegyezzük mi is le, a Lukovszky-kép címe: *Küzdelem*, amely a kettészakadt világ egymásnak feszülését, a *háború és béke* gondolatát fejezi ki. Egyebekben a kiállított 16 lap Lukovszy László *problémaérzékenységét*, a világ dolgaira való figyelmességét, szűkebb pátriájának szerkezetét fejezi ki. Az élet, a munka, a fiatalság, a háború elleni tiltakozás — e nagy témák feszülnek képein, amelyeket hangulatával kiegészít, s a művész témagazdagságára utal az a néhány lap, amely szelíd tájakat jelenít meg.

(párkány)

dolgozni. Két éve kezdi érezni a szívét és gyengének a lábait. Felhúzza a nadrágszárát. Mindkét lábán hatalmas égési seb. Itt szerezte az LKM öntőcsarnokában. S lehet, ha nem szereti ennyire ezt a nehéz mesterséget, akkor hátat fordít az üzemnek. De maradt és maradni is akar. Két gyermeke van, havi 2400 forintot keres.

Dukát János 51-ben került ide. Korábban egy állami gazdaságban segédkezett a kovácsnak, ott szerette meg a tűzmunkát. S hogy érzi itt magát?

— Ha az ember becsületesen él, dolgozik, akkor nincs semmi baj. Nincs is szándékomban elmenni innen.

Mindkét ember szocialista brigádtag, s mindkettő jóleső érzéssel mondja el, hogy gyermeke nyaral, vagy nyaralni fog a gyár gyermeküdülőjében.

„Kényes" kérdések

A félreállított kokillák mellett nyúlánk, 40 év körüli ember áll, akit már láthatóan megszívott a sok munka, a meleg. Mellette 25 év körüli, keménykötésű fiatalember.

— Meleg van?

A magasabb ember, *Nagy Imre* ezt mondja:

— Ma kellemes az idő, de ha kinn 30—35 fok van, itt 60—65. Amikor bejön a nagy meleg, van aki veszi a kalapját és beteget jelent. Akik maradunk, arra több jut és van

meg is

— M
berként
nagyob
becsülé

E fes
rik az
egység
tő, hog
nulságot.
is.

Egyik-másik emberben apróbb-nagyobb tövisek vannak, egyes vezetők viselkedése, ki-

Exportra termel a Miskolci Szűcs Ktsz

Évente több százezer forint értékű devizát hoz az országnak a Miskolci Szűcs, Szőrmefestő és Tisztító Ktsz szűcs üzeme. Náluk a nyári hónapokban van a holtszezon, amikor a lakossági szolgáltatások szünetelnek, illetve igen kis mértékűek. Az első negyedévben négyszáz panofix bundát és ezerháromszáz szőrmesapkát készítettek exportra.

A második negyedévben megélénkült az exporttevékenységük. Az NSZK-nak gyártanak jelenleg ötszáz donkálit és százharminc gidabundát, valamint Hollandiának ezer donkálit. Emellett természetesen a belkereskedelem igényeit is kielégítik. A Pannónia Szőrmeárugyár

Nem.
gozó
apró
rno-
lgo-
égző
iket
ája,
gy-
van

Lukovszky László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1970 FEB 20
DÉLI HÍRLAP

/1021

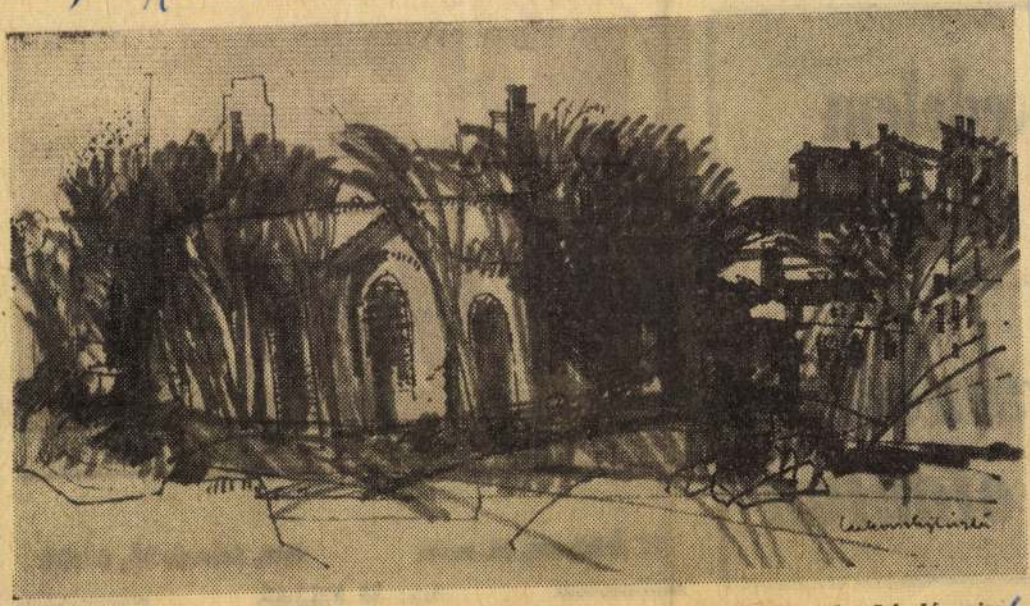

Lukovszky László rajza

kedelem
szemével
3. oldalon.)

zámok
oldalon

DÉLI HÍRLAP

* POLITIKAI NAPILAP *

II. évfolyam, 43. szám. 1970. február 20., péntek
Ara: 80 FILLÉR

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DIÓSGYŐRI
MUNKÁS

1021

Lukovszky László grafikái

A NAGYOLVASZTÓ GYÁRRÉSZLEGI KIÁLLÍTÁSRÓL

A Lenin Kohászati Művek különböző gyárrészlegeinek irodáiban több helyen találkozik az ember Lukovszky László grafikáival, festményeivel, nagyon sokan tudják: a fiatal festőművész 1953 óta szocialista szerződésben áll a kohászattal, évenként bizonyos mennyiségű grafikát, festményt bocsát a vállalat rendelkezésére.

A festőművészek szocialista szerződése a különböző gyárakkal, vállalatokkal már hagyományos, és ez sokat jelent mindkét fél részére. A vállalatok így válnak pártolóivá a képzőművészetnek, a művészek viszont bizonyos fix ponthoz jutnak, ami az anyagiakat illeti. Ám ezeken túlmenően is gyümölcsöző ez a kapcsolat, hiszen szebbé válnak az irodák, s a rajzok, képek, festmények rendszerint hűen ábrázolják a szóban forgó gyár életét, hétköznapjait.

Lukovszky Lászlót is sokan ismerik a kohászat dolgozói közül, hiszen Miskolcot és a gyárat 1949-től, mióta Borsodban tartózkodik, szűkebb hazájának tekinti. A szűkebb haza iránti szeretetét, ragaszkodását igyekszik rajzain, festményein és grafikáin is érzékeltetni.

Ahogy arról már beszámoltunk, július 22-én a nagyolvasztó gyárrészleg tanácstermében Lukovszky László kiállítást rendezett a gyár életét megelevenítő grafikáiból. Már maga az a tény, hogy gyáron belül, illetve gyárrészlegen belül állítja ki képeit, már ez is az újdonság erejével hat. A kiállításnak azonban van még egy érdekesebb momentuma: a kétszeres Munkácsy-díjas festőművész a kiállítás anyagából öt képet felajánlott azoknak az embereknek, akik a nagyolvasztó átépítésénél kiváló munkát végeztek. Természetesnek tartjuk, hogy az öt nagyszerűen dolgozó és a grafikákkal megjutalmazottak nevét közöljük: Varga Sándor, a nagyolvasztó gyárrészleg főmechanikusa, Papp István energetikus, Hudák László lakatos, Szlabi Miklós, a Kohászati Gyárépítő Vállalat vasszerkezeti gyárrészlegének helyettes vezetője és Lázár József léghevítős választhattak a grafikákból.

És most nézzük meg, mit szélnek, a gyár belső életét mutat maga a kiállítás.

Először is elismeréssel kell szólnunk a nagyolvasztó gyárrészleg vezetőségéről és különösen a pártszervezetről, akik Lukovszky Lászlóval együtt nagyon akarták ezt a kiállítást, és a megrendezéséhez minden támogatást megadtak. Eleinte voltak olyan hangok; az egyszerű embereket, az egyszerű dolgozókat nem nagyon fogja érdekelni. Most azonban, a kiállítás megnyitása után négy nappal, máris megdöbbentek ezek a hiedelmek, hiszen a vendégkönyvben több száz aláírás látható, jelentős részük éppen a fizikai munkások, a szocialista brigádvezetők és tagok. A nevaláírások mellett azonban találunk ilyenfajta bejegyzéseket is: „Köszönetünket fejezzük ki Lukovszky László festőművésznek, hogy gyárrészlegünknél egy ismeretlennel, egy újjal ismertetett meg. Nem volt még gyárrészlegünknél művészek kiállítása, s örülünk, hogy ezzel egy bizonyos folyamatot indított be. Reméljük, hogy példáját még több miskolci festőművész is követni fogja."

Igen, a kezdeményezés itt a legjelentősebb: műveinek egy részének felajánlása a kimagasló munkát végzők számára. A célja még messzebbre tekintő: megismertetni, megszerettetni az egyszerű emberekkel is a vonalak, az ábrázolásmód szépségét, technikáját, művészetét. Mert látnivaló akad bőven a kiállításon. Ezek a grafikák önmagukért beszélnek, a gyár belső életét tükrözik, és valóban szépek, magasló művészi tehetségről vallanak a „Változások", a „Salakhegy", a „Martinász", „Az acélöntödében" és a „Gépek munkában" című grafikái, hogy csak a legjelentősebbeket említsük.

Nem áll módunkban a kiállítás anyagát teljes művészi vonatkozásában részletezni, de ennek az írásnak nem is ez a célja. A művek végeredményben — ahogy már említettük — önmagukért beszélnek, s a látogatók, a szocialista brigádtagok, a munkások otthon érzik magukat a világos mondanivalójú grafikák között.

A kiállításról szólva célunk inkább az, hogy tudomást szerezzen mindenki erről a nagyszerű kezdeményezésről, és a gyárkapukon túlra is eljusson ennek a kiállításnak a híre. Nemcsak a kiállítást, hanem a nagyszerű gondolatot is üdvözöljük, őszintén kívánjuk; az elkövetkezendő egy hét meg, megéri a fáradtságot. Biztosak vagyunk abban; akik megnézik, módját fogják ejteni, hogy többször is elmenjenek hasonló rendezvényekre. A végső célja ennek a kiállításnak végeredményben ez.

(holdi)

AHOGYAN ÉN LÁTOM

Elmondja: Szakács Dezső, a Diósgyőri Gépgyár Sz-egység III. ciklus festőüzemének csoportvezetője

Sok múlik azon, hogy a munka végső fázisát a dolgozók milyen gyorsan és lelkiismeretesen végzik el. A megrendelők igénytelen, türelmetlen árut várnak. Az új mechanizmusban erre a vállalatok már fokozottabb gonddal ügyelnek, mert tudják, hogyha egy megrendelőt egyszer csalódás ér, akkor nehéz azt a jövőben visszahódítani. Az igényesség természetesen nemcsak a gyártmány minőségére, hanem azoknak tetszetős kivitelezésére is vonatkozik.

Szakács Dezső régi szakember, s ezért is lett csoportvezető. Munkaterületén belül jól ismeri az adottságokat, lehetőségeket. Az eltelt hat hónap alapján sok esetben már azt is látja, hogy mit kell tenni az új gazdasági rendszerben, hogy biztosan megállják a helyüket. Az eddigi tapasztalatok és a sok gondolkodás után a következőképpen ítéli meg, hogy miként tudnának ők is gazdaságosabban és termelékenyebben dolgozni.

— Hozzánk végső kikészítésre (csiszolás, alapozás, mosás, festés stb.) kerülnek a szivattyúk. A mi munkánk eredménye szorosan összefügg az üzem termelésével. Termelési eredményeinkről jelenleg még csak jót mondhatok, mert tervünket ebben az évben eddig még teljesítettük. Annál kevésbé jó a véleményem az anyagellátásról. Tudott dolog ugyanis, hogy a termelési eredmények nemcsak rajtunk múlanak, hanem azokon a vállalatokon is, amelyek a szivattyúkhoz szükséges anyagokat gyártják. A tapasztalat hónapról hónapra azt bizonyítja, hogy az anyagok a vállalt határidő utolsó napjaiban, vagy ennél is később érkeznek gyárunkba. Ez ahhoz vezet, hogy míg a hónapok első felében alig tudjuk kihasználni kapacitásunkat, addig a hónap végén viszont már hajráznunk kell, mert csak így tudjuk kiszállítási tervünket teljesíteni. Ha az anyagokat megfelelő ütemben szállítanák le a gyártó vállalattól, akkor nekünk is jobb lenne, mert megvalósíthatnánk az ütemes termelést.

Még egy hiányosságot kell megemlíteni. Esetenként előfordul, hogy egy-egy jontos festék kifogy. Ezért kényszermegoldással kell segíteni magunkon. A legutóbb például a szürke festékünk fogyott el, s ezért magunknak kellett fehérből és feketéből kikeverni a megfelelő színt.

Azon is gondolkoztam már, hogy mit tennék, ha rám volna bízva üzemünk átszervezése. Legelőször is a munkakörülményeket javítanám meg, vagyis por- és szennyeződésmentes munkahelyet biztosítanék. Mert a jelenlegi — sajnos — olyan, hogy minden oldalról nyitott, átfúj rajta a szél, magával hozza a port és a könnyen lebegő szemetet, melyek rátapadnak a frissen festett szivattyúkra. Mondanom sem kell, hogy ez minőségromlást okoz, és többször előfordult már, hogy a kész szivattyúkon új műveletet kellett elvégezni. Ez pedig roszszabb, mintha újból kellene festeni az egészet, mert jóval több munkát igényel. Ezen felül esős időben a víz is becsap, ráesik a nyers festékre, ami aztán megragyásodik. A jó és eredményes munka érdekében én a fent említett „zavaró" körülményeket mindenféleképpen megszüntetném.

Jubileumi konferencia

Tízéves a Tüzeléstechnikai Kutatóintézet

legítés volt. Ennek nagy a jelentősége napjainkban, mivel erőteljesen fejlesztjük járműiparunkat, s a MAN program hőkezelési feladatai nagy mértékben érintik a LKM-et is.

A „Radiblokk" alkalmazásáról tartott nagyon érdekes előadást *dr. Bíró Attila* kohómérnök, a TÜKI igazgatóhelyettese. A kemencetér felhevítésére sugárcsövek helyett sugárlapokat alkalmaz, melyek egyenletes melegítést biztosítanak. Nagy előnye, hogy könnyű, a helyszínen összeszerelhető, s „gáztömör", amit a külső hegesztett lemezborítás biztosít. Újszerű az is, hogy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-295, 188-307

Élet és Irodalom

1969 MÁR 29

Lukovszky László

1021

Lukovszky László: Szarvasbogarak

SEVŐK

— Mondta tegnap a hentes, hogy tőgyet vár. Akkor azt veszek. A kövérjét kisütöm zsírnak, a húsos részéből pedig gulyást vagy pörköltöt csinálok. Az unokáim élnekhalnak a jó pörköltért. Soká lesz még reggel?

Hétkor megérkezik a hentes, kilenc óra után a hússzállító autó. Az autó elporzik, s az öreg, mogorva hentes szortírozza az árut. A pultra kirakja a marhaszívet, alumínium tepsiben hagyja a vesét, pult alá dugja a kevéske májat, és háta mögé, a kampókra akasztja a nagydarab, gyenge-rózsaszínű lebenyeket, a kifordítva alaktalan ped-

FODOR ANDRÁS:

Kényszerképze.

Sötét vonat. Háborús éjszaka.
Vonul a halastó előtt
a fák őrjárata.
Ülések közt utasok összevisszasága.
Pad pereméről feszülő ujjam
belétapad egy lány térdhajlatába.
Nem mozdulok,
nem mozdul el,
pórus a pórusnak felel,
cserél didergést, forróságot,
sikamló bőr, harmatos árok —
a meztelenség íjja homorul,
és nem és nem szakad a húr,
és vér és elme gomolyain át
pendítené az égi kin nyilát . . .

Sohase láttam az arcát,
sohase látta az arcom,
Miért, hogy újra meg újra
titkomba kell fogadnom?
Mi történt igazából?
Madárcsőr-koccanását

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VILÁGOSSÁG
1969 ÁPR

sokemeletes, bamult-magasából,
mi már csak olvastuk a nép fiát, ki
„a népségből kis batyúval kilábol."

1021

Lukovszky László: Felszabadulás

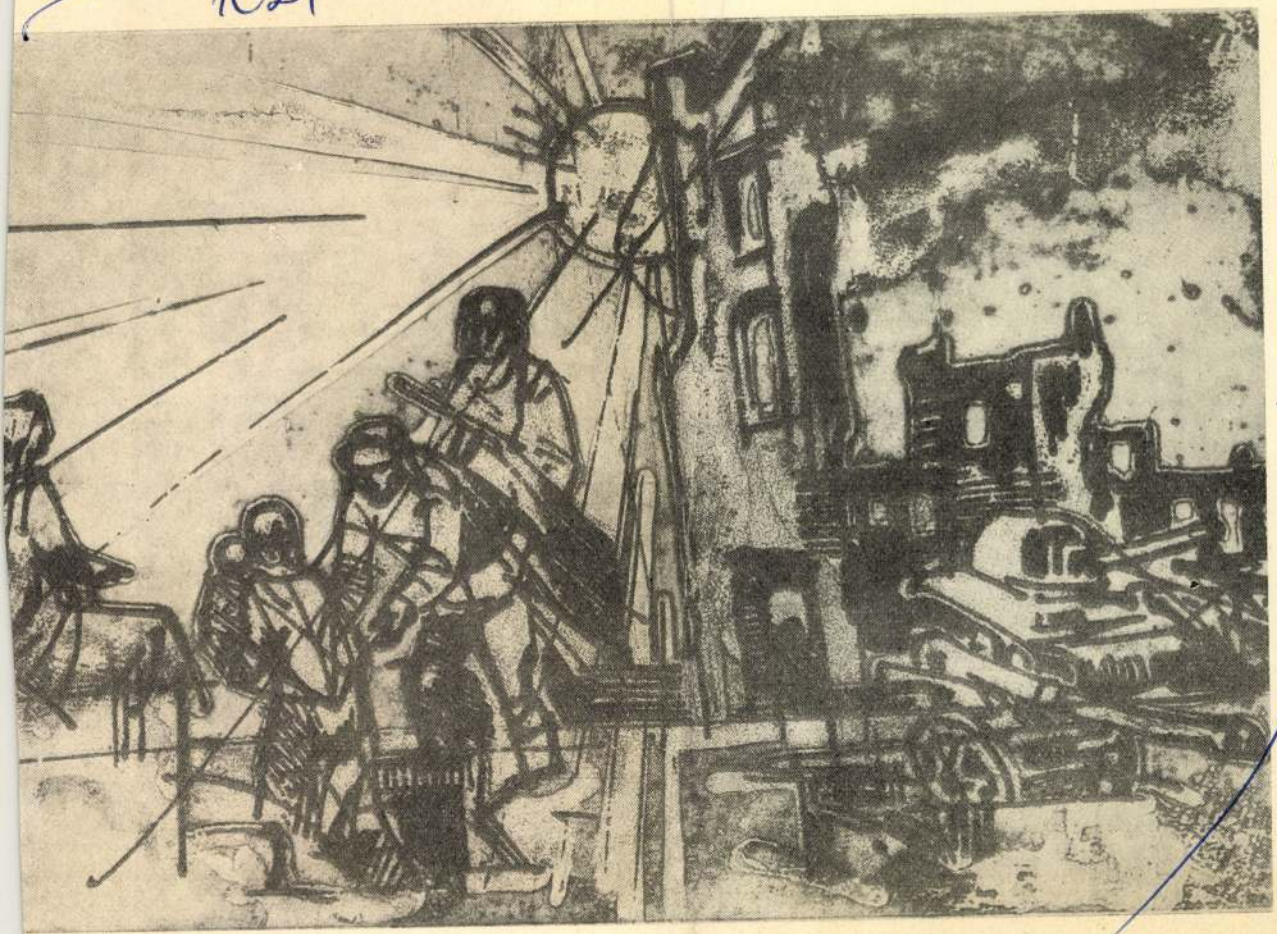

Lukovszky László

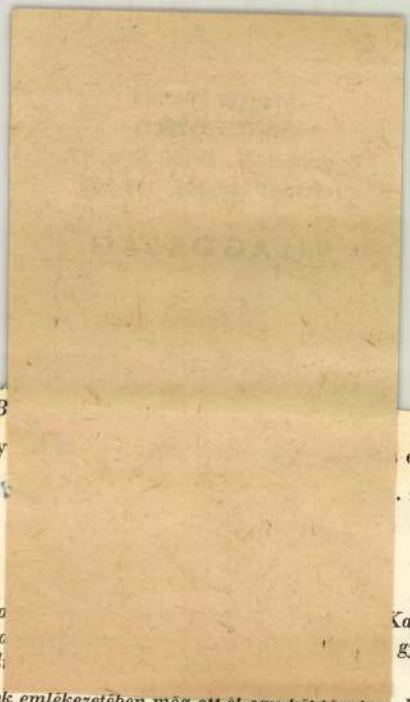

szebol. ...jezet — csekély ... esz- ... zs.)

Teljesen világos, hogy az Ön esete a pszichoanalízis körébe tartozik. Ezt egyébként Ön is tudja. Olvasta Freudot, de — éppúgy, mint Marxot — rosszul emésztette meg. Szentháromsága sem éppen rejtélyes; mióta megtudtam az eredetét, már egyáltalában nem izgat. „Az Én, az Ösztön-én és a Fölöttes-én nevében ámen." Világos, mint a nap.

Vajon mit rejt a sötétség, amely ott gomolygott a mélység színén, amikor Ön először nyitotta föl a szemét? Lazítson, merüljön vissza az őshomályba, és bízza reá magát! Miféle álom, miféle kép bukkan fel a mélységből? Egy anyai arcot lát, ugye?

Anyai arc; ez persze mond Önnek valamit. Egészen biztos. Mert nincs olyan vallás, amely Ön felé indulva ne találkozott volna útján egy szigorú vagy szelíd, egy meggyötört vagy derűs, de mindig szűzies anyai arccal. Miféle támadás ellen védi Önt e születés előtti tisztaságnak kétségbeesett igénye? Miféle be nem vallott rémképet rejt a Szűzanya megindító maszkja?

Ki volt az Ön anyja, Isten? Éjszakai szörny — mint Sir James Frazer állítja —, aki halálfélelemmel népesítette be az emberek álmát? Vagy duzzadó és vérbő istennőanya, aki falta a hímeket, és világra hozta a prehellenisztikus vár... Kali? Vagy buj... gyö- tört Afrod...

Az emberek emlékezetében még ott él egy-két távoli emlék, az egyisten hatalomra jutásával eltűnt matriarchális vallások néhány emléke. Az Ön vallásai mindig kivétel nélkül nőgyűlölők, még a kereszténység is. Hiába néhány hívének ősi nosztalgiája a Mária-kultusz kísértései iránt; nem vette be Máriát a maga szentháromságába. Ön férfi, és angyalainak a neme sem kétséges.

A Szűzanya vajmi keveset kapott az isteni hatalomból. Az ő dolga csak közbenjárni, védeni és megváltani az eredendő bűnt, amely asszonyi bűn. Mária kegyelme feltételezi a bűnös Évát, és sohasem engedi elfelejtenünk.

Asszony és bűn: íme az Ön tudatos gondolkodásának láncszemei. Vallja be, hogy emögött valami titok lappang. Az Ön szemében vallásosnak lenni azt jelenti, hogy elismerjük bűnösségünket. Az imádság a megtisztulással kezdődik, és Ön csakis azokat fogadja be Egyházába, akik a keresztelővel előbb lemosták magukról el nem követett bűnüket. Az igaz, hogy nap nap után elkövetünk olyan magatartásbeli hibákat, amelyekért felelősséget érezhetünk és kell is éreznünk, de miért kellene ember voltunkért

Lukovszky László

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1970 MÁR 5

1021

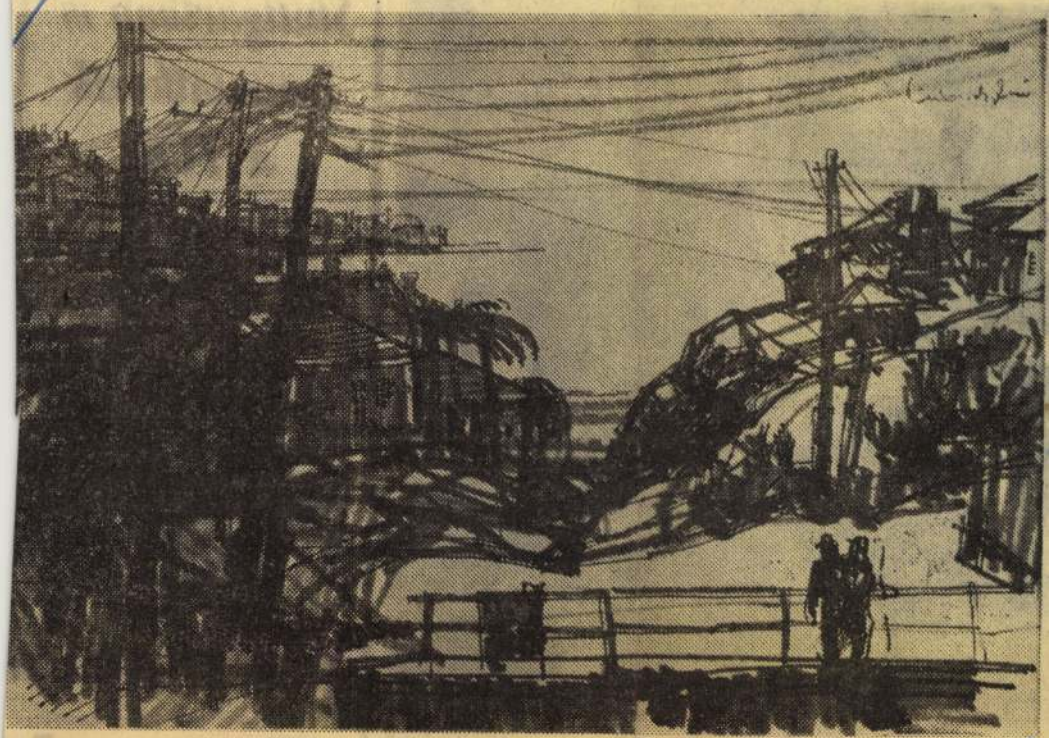

Lukovszky László rajza.

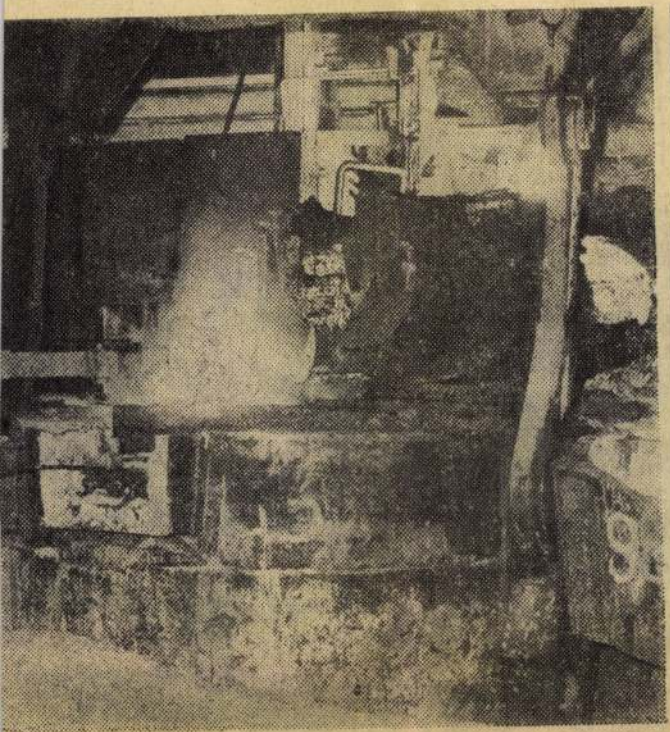

olyt az acél,
sba emeli a
enin. Kohá-

s két, egyenként 100 tonna teljesítményű, korszerű, oxigénbefúvatásos konverter-kemence helyettesíti majd őket. Ha a tervbe

Stuttgartban is bemutatkozik a TÜKI

A Tüzeléstechnikai Kutató Intézet Budapesten is kiállított szabadalmainak és gyártmányainak egy részét bemutatják az április 8-án Stuttgartban nyíló INTERM-kiállításon. A miskolci intézetben készített automatikus blokkrendszerű gázégők és gáztüzelésű generátorok iránt több nyugati cég is érdeklődött.

Húsvét előtt t

Brandt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 DEC

Napjaink

1021

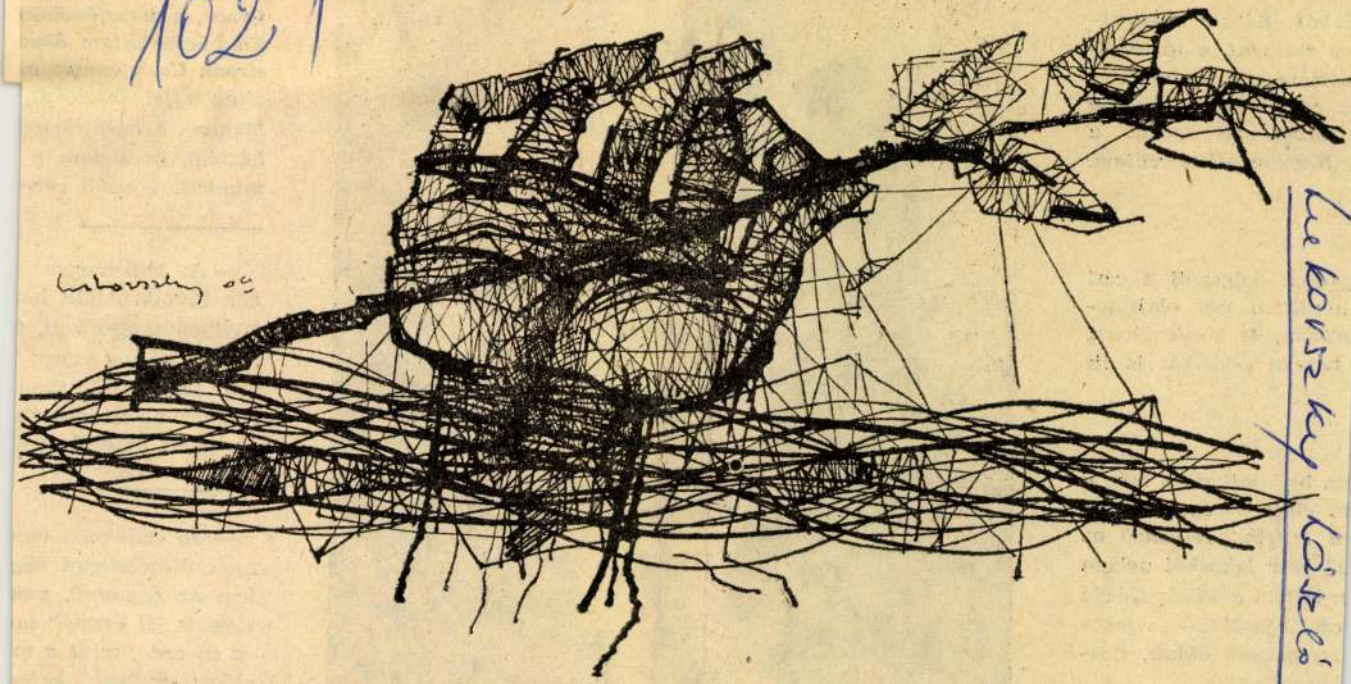

Lukovszky László rajza

olában. Kiváló bizonyít-
, a mértant, a történel-
koztam egy tanítói sze-
ez csak három hónapig
. Ennyi volt ugyanis a
t. Nagyon elkeseredtem.

gyerek dolgozott a cári
kerültem egy olajfino-
unkám, de hozzánőttem,
hanem politikát is itt

em be, amikor — még a
m előtt — egy területi
ra lettem. Jellemző az
17 ezer lakosból nekem
n lettem a Vörös Gárda
családja 1919-ben foga-
szolgáltam akkor, Csa-
harcoltunk.

nongol, román, magyar,
nek a kérésnek eleget

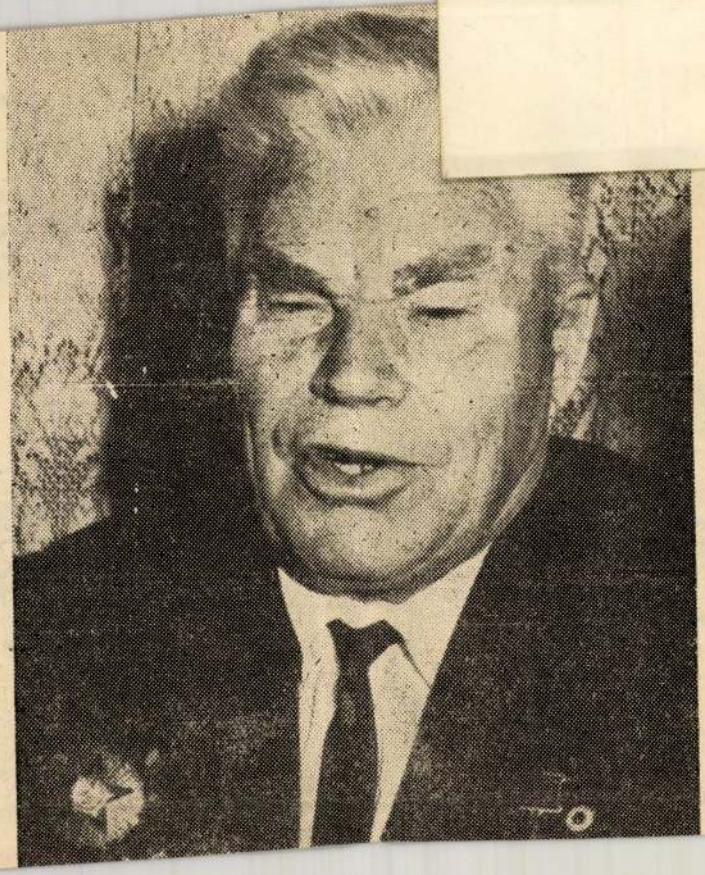

tetek a feladatotokat,
mentem a harcálláspo
házban, és sirtam a
munkát. Tovább veze

— Az első magyar
nak hívták. Átállt ho
civilben tanító volt, t
háború végéig velem
gyar szót is tőle tanu
legádázabb háborújáb
beriséget, az első mag

— Jó emlékeim van
tunk Mezőkövesd vag
tem az egyszerű, ven
seim is jól érezték m
ez az erdő, mint a m
akkor civilnek, kato
Nem volt fény, nem
ban két gyerek szólt

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 DEC 28

DÉLI HÍRLAP

1021

Lukovszky László

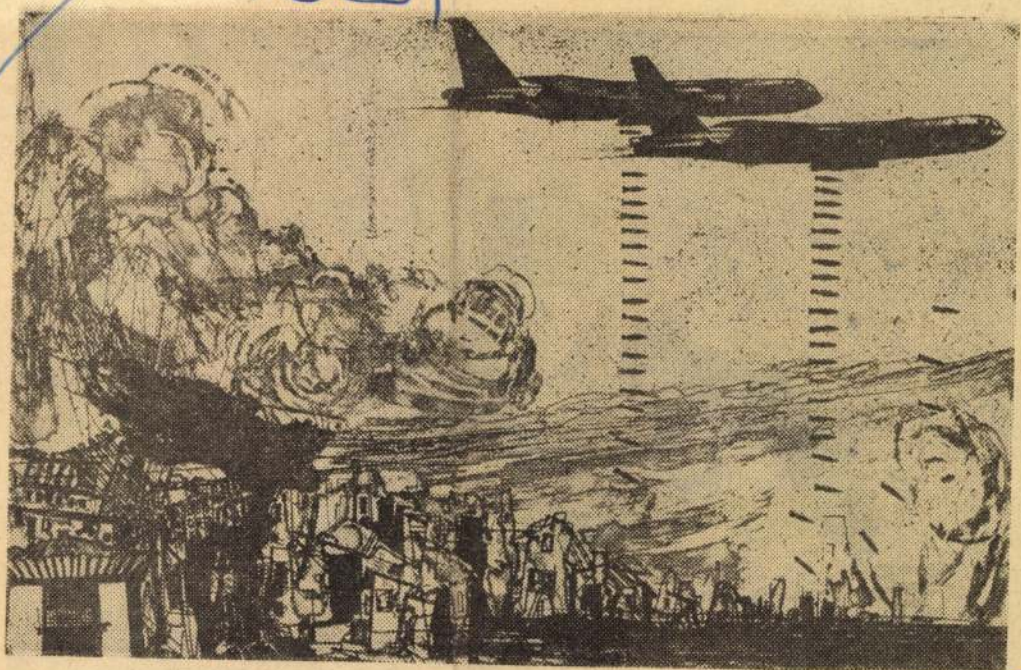

(Lukovszky László rézkarca)

MAGYAR
NÉPKÖZTÁRSASÁG
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1070 JAN 26
DÉLI HIRLAP

Lukovszky László

1021

(Lukovszky László rajza)

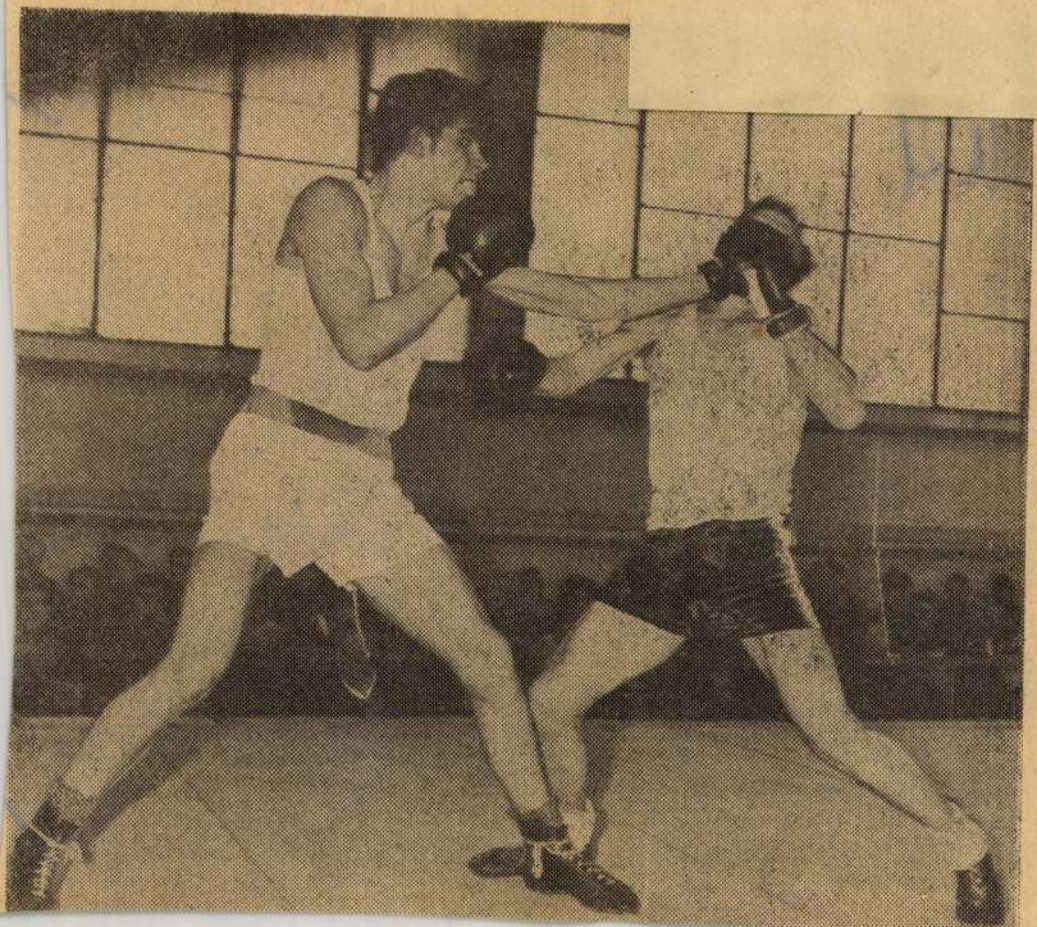

Ludovszky Lénárd

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796

17/17. FEB 71
DÉLI HÍRLAP

1021

Figurák

★ Figurák.

(Lukomszky László műve)

kolc lakossága

Hivatal közzé-datait. Hazánk-n. Budapesten árosok sorában A népszámlálás nuár 1-én 173 an. Ez egyelőre számát jelenti; hatóan egy-két

namikus növekedés különösen akkor érez-hető, ha figyelembe vesszük, hogy 1949-ben még 109 ezer lakosa volt az ország második legnagyobb városának. A legutóbbi népszám-lálás alkalmával közzétett 144 ezres lélek-számhoz képest pedig 29 ezer lakossal gya-rapodott a város, ami 20,2 százalékos növe-kedésnek felel meg. A természetes szaporu-lat Miskolcon 7 százalékos volt, a vándorlási

Johnson hazudott

William Fulbright, az ame rikai szenátus külügyi bi zottságának vezetője pénte este kijelentette, hogy John son volt elnök és kormányá nak tagjai hazudtak a kong resszusnak, amikor 1964-ben a Tonkin-öbölben történt in cidenst ürügyként használták fel arra, hogy több mint öt százezer amerikai katonát küldjenek Dél-Vietnamba. A szenátor így folytatta: ál momban sem jutott volna eszembe, hogy az Egyesült Államok elnöke a kongresz szus tagjai előtt letagadja a tényeket és hazudozik.

Érkeznek az

Arab ki

nyi

Tegnap egy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1967 JAN 22

1021

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László rézkarca

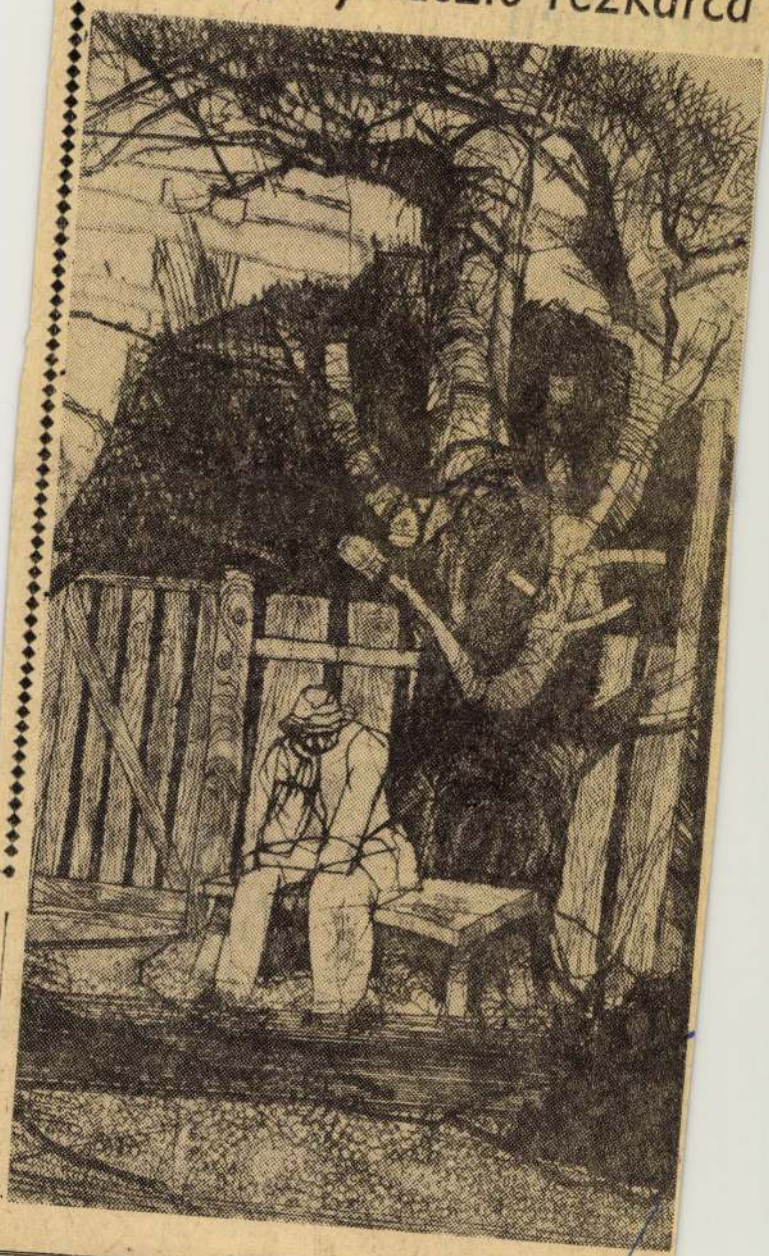

űteremben

déget *foglalkoztatják* megyénk, városunk képzőművészeti gondjai, eredményei, s nagy tapintattal néha tovább is hatol: egyéni stílusok, problémák iránt érdeklődik.

Lassan kialakul a *tárgyilagosan*, korrekt módon megformált kép, amelyből egy kicsit Csabai Kálmán hiányzik. Hiába, önmagáról beszél az ember legkörülményesebben. Bodnár elvtárs visszakanyarodik eredeti gondolatfelvetéséhez.

— Miért nem dolgozol gyakrabban? Tőled, mint művésztől is többet várunk.

Aztán a magyarázkodás során a vendég fülét megüti egy szó: *elbátortalanodás*.

Hát ez meg mi?

A közélet gondjaival gyürkőző művész, néha, bizony, megkapta művészete *aláértékelését*.

Az értékrend a leglelkiismeretesebb „műszerezés" folytán is kissé szubjektív termék. Ezt megállapítja Bodnár elvtárs is, és míg képeit nézegeti a tágas, kellemesen fűtött teremben, azzal búcsúzik:

— A sok funkcióból néhányat le kell adni, s helyébe minél több vásznat a festőállványra.

Az estébe hajló meghitt beszélgetés nyomán az öröm érzése maradt meg Csabai Kálmánban, ezt kifejezésre is juttatta, mert úgy érezte, törődnek vágyaival, terveivel, s közéleti és művészi tevékenysége figyelmet keltett.

(párkány)

Talajjavítás a dél-borsodi szikeseken

Az elmúlt években jelentős területen javították meszezéssel megyénk úgynevezett savanyú talajait. Az idén már a kötött, szikes határrészek javítását is megkezdik. Dél-Borsod három termelőszövetkezetében, mintegy 500 holdon lignitporos talajjavítást alkalmaznak a szikeseken. Hejőkürt határában például mintegy 200 holdon teszik termékenyebbé a szikes részeket.

Gépjavítás közös erővel

A mezőcsáti járás egymással szomszédos termelőszövetkezetei a járási tanács kezdeményezésére arra törekednek, hogy közös erővel oldjanak meg néhány problémát. Ezzel elsősorban azt akarják elérni, hogy beruházásaik kifizetődőbbek legyenek. Így például egy-egy termelőszövetkezet számára túl költséges lenne korszerűen felszerelt gépjavítót létesíteni. Közösen könnyebben valósítanak meg és gazdaságosabban is használhatnak ki ilyen létesítményeket.

A járás néhány szomszédos termelőszövetkezete máris elhatározta, hogy közös gépjavítót létesít. Ilyen együttműködésre kerül sor a három mezőcsáti és a két ároktői, valamint a tiszapalkonyai és az oszlári termelőszövetkezet között. Hasonló összefogással kíván több gazdaság legelőt javítani. Elsősorban az egymással szomszédos legelőterületeken oldják meg a nagyobb költségeket igénylő legelőtisztítást, vízlevezetést, esetleg gyepesítést.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DEC 17.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

— ZENÉS tárlatvezetés lesz ma délelőtt a Miskolci Galériában. A IV. miskolci országos grafikai biennálé felkereső közönségét Lukovszky László festőművész kalauzolja, a Miskolci Szimfonikusok pedig Mozart műveiből összeállított kamara-koncerttel teszik szebbé, élvezetesebbé a galériában töltendő időt.

1024

Katonai ismeretek

Pártunk honvédelmi politikájának végrehajtásáért, a honvédelmi nevelés

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1965 JUL 30

1021

Nagykalapács a kovácsműhelyben

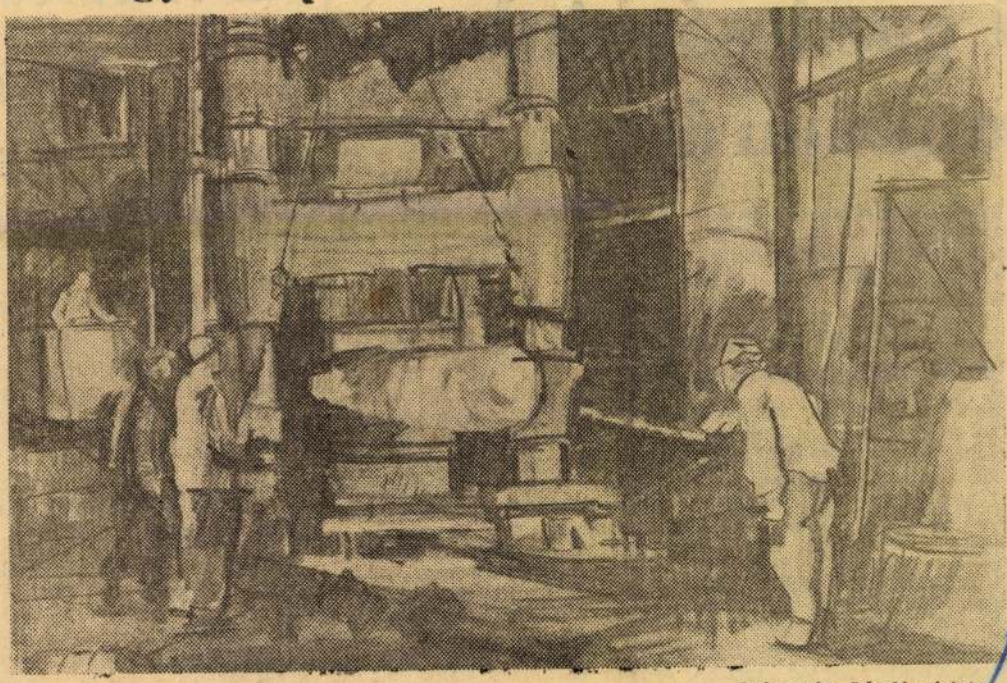

Lukovszky László vázlata

énye:

ni gazdaságaink nunkájáról?

rendelkező állami gazdaság, a hejőmenti és a mezőnagymihályi az elmúlt évben sem teljesítette tervét. S ez nincs rendjén.

Példát mutatni és segíteni a tsz-eket!

— Nincs rendjén már csak azért sem, hiszen állami gazdaságaink két igen fontos feladatot kaptak megalakulásukkor. Az egyik, hogy a nagyüzemi módszereket, a fejlett agro- és zootechnika, a tudományos termelési eljárások segítségével minél több élelmiszert termeljenek. A másik, hogy példamutatásukkal, de ezzel párhuzamosan tanácsokkal és minden lehető módon segítsék egész mezőgazdaságunk [illegible] törzsgárda, a gazdaságok szakembereinek segítségével úgy érezzük; e feladatokkal nem lesz baj.

— Van természetesen egy igen fontos dolog; nemcsak tőlünk tanulhatnak a termelőszövetkezetek, hanem nekünk is tanulnunk kell tőlük. Mindenki tudja, hogy lényeges különbség van az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek között a termelőeszközök tulajdonviszonya tekintetében. S ez meghatározó tényező a jövedelemelosztásban is. Nos, az utóbbi években már egyre inkább érezzük mi, állami gazdasági vezetők, hogy a vezetés demokratizmusa, az anyagi ösztönzés tekintetében a termelőszövetkezetek előnyö-

A kultu jó u

A kérdés felvetése, hogy út jaink állapotával rendszeresen és behatóan foglalkozzunk, valamint a közutak rendbehozatalára és az új utak építésére szánt összegből Borsod a jövőben nagyobb arányban részesüljön, *jogos és indokolt.* A fő közlekedési útvonalakat kivéve — de helyenként ezek is! — megyénk csaknem valamennyi útvonala mind az utóbbi évekig nagyon rossz, elhanyagolt állapotban volt. *Ma is rosszak útjaink!*

Az előrehaladás lassú ütemű

A minap érdekes, figyelmeztető statisztikát olvashattunk a lapokban. Országunkban ugrásszerűen emelkedik a forgalomban részt vevő gépkocsik száma. S bár a legtöbb magántulajdonban levő személygépkocsit [illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1965 JÚN 29

1021

TÁJ

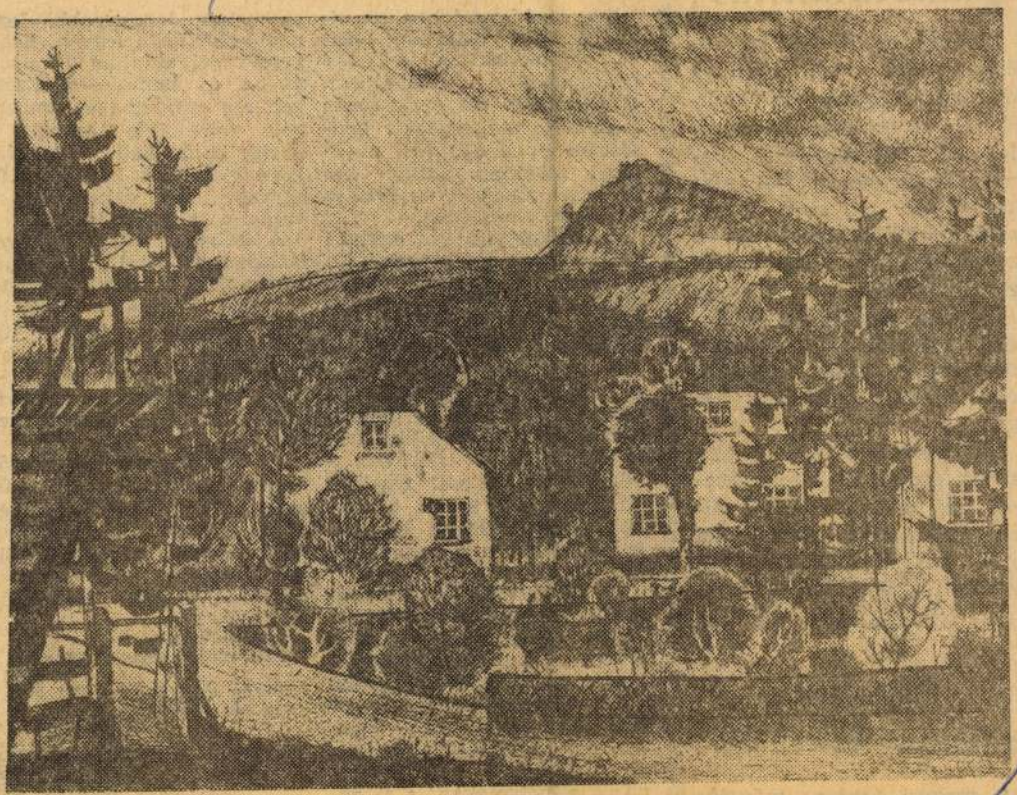

Lukovszky László metszete

Tűzrendészeti plakátkiállítás

Hasznos és tanulságos kiállítás nyílt nemrégiben a miskolci Kossuth Filmszínház előcsarnokában. A városi-járási tűzrendészeti parancsnokság nemzetközi plakátkiállítást rendezett. Nyolc tablón mutatják be a legjobb szovjet, lengyel, német, csehszlovák, román és magyar plakátokat, amelyek a különböző helyeken keletkezhető tűzesetekről, azok megelőzéséről adnak szemléletes képet.

Különösen sikerültek és agitatívak azok a plakátok, amelyek azt dokumentálják, milyen veszélyeket jelent, ha gyufa, vagy gyúlékony anyag gyerekek kezébe kerül.

Megjelent a Borsodi Művelődés

A megyei tanács művelődésügyi osztályának szerkesz-

Katonasír

Hernádszurdokon az elmúlt vasárnap megkoszorúzták a hős kerékpáros vörőskatonák emlékművét. Az évek során a község lakosságának bensőséges ünnepévé vált a júniusi vasárnap, amikor kegyelettel adóznak az 1919-es harcosok emlékének.

A Budapesten élő egykori harcostársak is újra és újra eljönnek —, sajnos, számuk egyre kevesebb, az idő könyörtelenül ritkítja soraikat — és emlékeznek. Emlékeznek, és gondolataikat megindítóan szép szavakba öntik. Az idén Rátkai Ferenc idézte fel a 46 év előtti harci eseményeket, hét életvidám, fiatal társuk tragikus halálát. Volt szava a mához is, volt szava hozzánk is. A sírnál a következőket mondta:

— Mi évről évre elzarándokolunk ide, drága bajtársaink, elvtársaink, s míg élünk, mindig ezt tesszük, hogy emléketeknek adózzunk. Ti nyugosztok a mélyben, mi pedig örökre megőrizzük emléketeket. Lehetne fordítva is; mi nyugodnánk a helyeteken, s ti zarándokolnátok a mi sírunkemberiség legnagyobb, legnemesebb ügye legyen, hogy megakadályozza az új sírok ásását és hantolását. Ezért kell ma minden igaz embernek felemelnie szavát, s karját is, ha kell. — Igy fejezte ki az idős harcos a 19-es veteránok véleményét, s velük a miénket is.

A helyiek közül Lengyel Kálmán, az encsi járás munkásőr-parancsnoka méltatta a hősök áldozatos példáját, kifejezve azt az őszinte vágyat, hogy minél hosszabb ideig találkozhassunk a még élő öreg harcosokkal, s hosszú, békés életet kívánt nekik.

A hernádszurdoki úttörőcsapat alkalomhoz illő műsora tette teljessé az ünnepi eseményt. Urbán Vilma VIII. osztályos tanuló Simon István versét mondta el magával ragadó, szép előadásban.

„De én tudom
amit elhallgatna a könnyen feledő
élő és elfeledne az idő is,
egy sír van itt —
katonatemető . . .”

Igen, a hernádszurdokiak tudják, hogy községük földjén hősök nyugszanak, igazi pro-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

NAPJAINK

1965 OKT 1.

1021

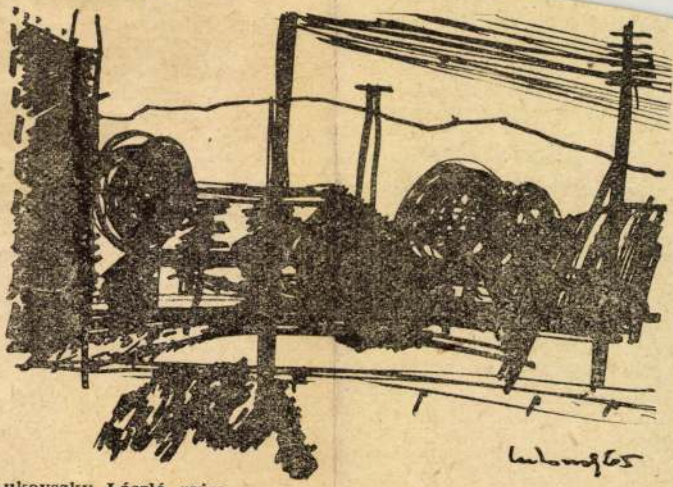

Lukovszky László rajza

...ban meg hétközben annyit jár-kel, seftel a köz javára, hogy vasárnap mezítláb üldögél a háza előtt. Ott ád tanácsot és igazságot is teszen az asszonyok gyűrűjében...

A papi palást és a kék overál

A hajnalok hajnalában halászni hívtak a maradék tiszai halászok. Ködölt a Tisza, s ponttyal teltek meg *Lukács* Albert varsái, mert valahol északon — Szlovákiában — egy ezerholdas halastó gátját szétszakította a vihar... A Tisza—Sajó vidéke másképpen szenvedett az ártól. *A víz a szénát a semmibe vitte*, pedig csak Szederkényben 30 kazal, vagyis 10 500 mázsa szénára számítottak. Most a széna mázsája Szederkényben 120, Miskolcon

titka
ségn
res f
Pál.
a sz
és n
egysé
nyán
odav
ta -
már
séget szerez a kapálásban. Nálunk — a menyem bent van a téeszben, de a gyári munkás fiam segítségével is csak évi 100—120 munkaegységet számolhat. Persze egy tényleges 64 forintos munkaegység is többet ér, mint a 600, ha azt csak kalapemeléssel fizetik ki a zárszámadáskor. Az se kutya, hogy *a fiamék jól kapáltak meg három hold kukoricát, s azért tíz mázsa morzsolt tengeri prémiu-*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1965 OKT 17 Lukovszky László
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

FESTŐ

1021

Lukovszky László rajza

cirr, cirr...
nem táncolna
Patakra se h
holdfényben s
elrepült a nyá

Öten kezdtek este játszani, s mikor reggel abbahagyták, mindegyiknek több pénze volt, mint este. Senki má nem játszott. Hogyan lehetsé ges ez?

(Lehetséges, öt cigány já- zott öt hangszeren.)

•

A pesti gyors és a bécsi sze mélyvonat Győrnél találkozik Melyik van a találkozás pil lanatában messzebb Pesttől?

(Egyformán távolságra van- ak Budapesttől.)

el a bűnös?

humorosabb tagjának arcába. 3. Mindenki előtt hajoljon meg, nézzen a szemébe nevetés nélkül. 4. Féllábon állva, felemelt térddel egy fejezetet olvasson el hangosan valamelyik könyvből. 5. Képzeletbeli személyt vezessen be, kalauzolja, mutassa be a társaságot. 6. Egy lépést előre, kettőt hátra lépjen, s így érje el a kijelölt célt. 7. Soroljon fel egymás után öt közmondást. 8. Féllábon állva fűzzön be cérnát tűbe. 9. Bekötött szemmel, tapogatva ismerje fel társait. 10. Valakinek gorombaságot, majd hízelgést mondjon, ellentétes arckifejezéssel. Nevetnie közben tilos.

Ezt játsszuk:

Babot az üvegb

Néhány szélesszájú üvege állítunk a földre. Mindegyik játékos tíz babszemet kap é egy-két lépésnyi távolságbar szembeáll a részére kijelöl üveggel. A játékos feladata hogy a babszemeket egymás után, kinyújtott kézzel az üvegbe dobja. Az nyer, aki a legtöbb babszemet dobta az előtte álló edénybe.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 OKT 31

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

DOMBOLDAL

Lukovszky László rajza.

nevesebb rákkutatóit gyűjti egybe. Az ideiglenes bizottságban az amsterdami Otto Muhlbock professzor elnöklete alatt 11 tudós vett részt: egy-egy szovjet, olasz, ausztráliai, angol, amerikai, nyugatnémet, svéd, lengyel, francia, kanadai és japán.

rag. 59. Pszichológ
intelligencia vizsg
tősek. 61. Dal. 62.
ság.

Függőleges: 1. K
kötő. 3. Étel. 4. N
5. R. I. K. 6. To
foglaltak. 8. Leje
N. L. 10. I. É. 16.

GYERMEKEKNEK

Pitypang és a bogáncs

A pitypang olyan szép sárga volt, mintha egy csepp játék Nap bújt volna el a fű közé. A hétpettyes katicabogarak szívesen időztek nála és örömmel hintáztak levelein. A pillangók is felkeresték és a méhek órákig zümmögtek körülötte. Szeretettel meg is kínálta őket mézzel.

Egy napon a bogáncs vert tanyát közvetlen közelében. Azontúl nem hallott mást a vidám pitypang, mint panaszt. Alig, hogy reggel kinyitottak a virágok, a bogáncs már rá is kezdte:

— Milyen rossz is az én sorsom. Nem tudom, miért van

ernyőcske lett a virító szirmokból. Később a szél is előkerült és a pitypang-magokat úgy széjjel repítette, hogy hírmondó sem maradt belőlük.

Pitypang csak integetett és így búcsúzkodott a fiaitól:

— Menjetek és virítsatok jövő tavasszal. Szerezzetek örömet, hogy a gyerekek tapsoljanak és énekeljék: „Kinyílott a pitypang".

A szél visszaszólt:

— Ne féltsd őket, szépek, büszke lehetsz rájuk.

A pitypang nézett utánuk, amíg el nem tűntek a szeme elől. Mire megfordult, már várta a katica és

mondta, hogy ilyen kedves nem volt még hozzá senki.

Mikor a szamár elkocogott, bogáncs hívta a hétpettyest:

— Repülj ide és nézz meg engem közelebbről. Lehetséges, hogy kevesebb a tüske rajtam?

Pettyeske oda röppent, körülnézegette a bogáncsot és nem győzött csodálkozni azon, hogy bogáncs kedvesen nézi őt és mosolyog rá. Kimondta, amit gondolt:

— Tudod bogáncs, aki megtanul mosolyogni, az a tüskékről is megfeledkezik.

Láng Etelka

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Lukovszky László
NAPJAINK
1965. SZEP 1

1021

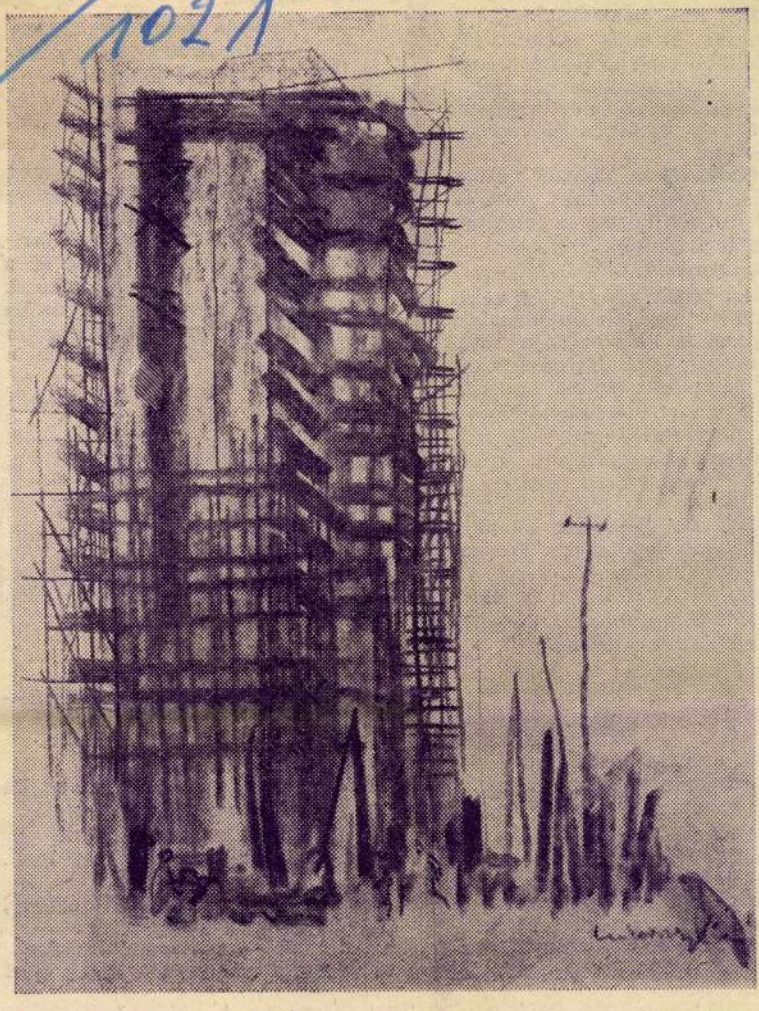

Toronyházépítés a Kilián-lakótelepen — Lukovszky László rajza

változtatjuk. Mert vanjuk be: a kirándulásokat kísérő előadások — bármilyen neves előadók is tartották őket — inkább csak ürügyként szolgáltak a társas szórakozáshoz. Másfélszáz fős és legalább négy nyelven beszélő tömeg esetében ez nem is lehet másként.

A szabadegyetem egykor olyan művelődési formákat pótolt, amelyek nálunk — többek között az intézményes oktatás kapuinak széttárásával szervezett formában oldódtak meg.

Hát akkor miféle művelődési célra használhatók a szabadegyetemek? A választ most is az élet adja meg. Még a Borsodi Nyári Egyetem szervezési előkészületei során érdeklődött a miskolci egyetem egyik jónevű oktatója: nincs-e mód arra, hogy külföldi matematikus-kollégáit, tízettizenkettőt idetoborozzon. Beszélgetni, együtt lenni szeretett volna velük, nem feszes ülésszakon, hanem kötetlenül, barátok módjára. Szó kerülhetett volna szakmai dolgokról is, magánügyekről is. Kit nem érdekel, hogy miként él hasonló munkakörű, érdeklődésű külföldi kollégája.

Oktatónk kívánsága az idén már nem volt teljesíthető. De miért ne lehetne ötletét a következő idényben megvalósítani? A résztvevők kívánságára már az idén is szakmai találkozókat rendeztek az egyik szabad napon. A szervező bizottság rugalmas módon teljesítette a résztvevők kérését. Nem lehetne-e hasonló rugalmassággal a jövő évi szabadegyetemet már olyan „tagozatokra" bontva rendezni, amelyek Északmagyarország kulturális és tudományos profiljához igazodnának? Nem képzel-

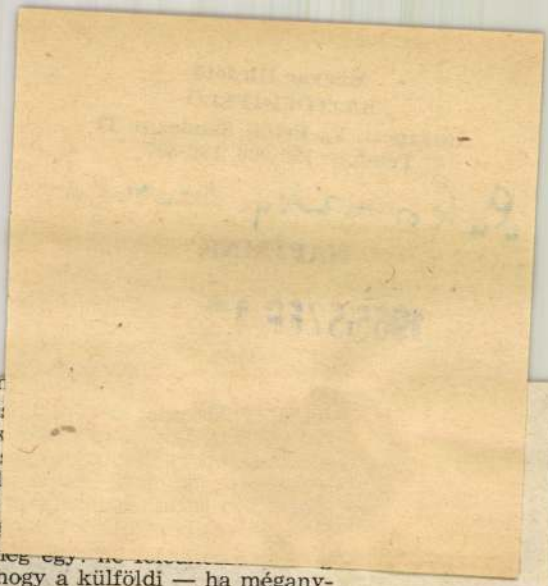

egyeter

Java
Többek
nyos I
Borsod
valódi
genfor

És meg egy: ne felcsa
arról, hogy a külföldi — ha méganynyira barátunk is — nem csupán a bükki táj szépsége, a halászlé csípőssége, boraink maligánfoka és a matyó népviselet nyomán ítélkezik rólunk, hanem általános kulturális és tudományos fejlettségünk alapján is. S bárhogy is nézzük, az utóbbi a maradandóbb.

(—z—r)

Bihari Sándor:

A mondatra dér csapódik

Mint aki lopja, ami övé
még harminc évig, vagyis örökre —
az ember egymástól külön él,
szíjakba, kötelességekbe kötve.

Csak egy nap, csak egy éjszaka, ha
terül nekünk az a közös asztal;
ha a testünk minden bánata
kiég, amíg fuldoklom a hajadban.

Aztán egymásnak küldött remény,
hatvan fillér alá tömörítve
az életünk — s a mondatra dér
csapódik, a magányunk hideg inge.

Lukovszky László gratulus
Eszdmuggurovszág 1958 aug. 20.–
1 oldal.–

2

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

VALÓSÁG

1967 APR

/1021

Lukoviczky Endre: Madarak

a demokratizmus tényleges bázisára támaszkodik,
a szocializmus nagy demokratikus lehetőségeiről
szocializmusban létezik, a monopoltőke világába
mértékben — a manipuláció, vagyis minden igazi
Éppen ezért hangsúlyozzuk ismét, hogy a szocia
dalom, amelyben az elidegenültség és a manipuláci
és így a további demokratikus fejlődés lehetősége
csak akkor él, csak akkor eleven, ha továbbfejlődik.
továbbfejlődés feltételeit nem szabad összetéveszteni a valósággal. A lehetőséget nem szabad gazdagabbnak tartani, mint a valóságot, mert a lehetőség alternatív jellegű. Ha pedig valamely társadalom a lehetőségeket nem használja ki, ha a mozgás iránya nem a demokratizmus elmélyítése felé mutat, akkor már elért eredményei is elbürokratizálódnak, elidegenednek, és nem válhatnak a fejlődés hathatós támaszaivá. Mindezt világosan példázta a dogmatizmus időszakának számos mozzanata.

Az alternatív jellegű lehetőség megoldása, illetve pozitív eldöntése magasabb síkra emeli a már elért eredményeket, s ezen az alapon magasabb rendű alternatívákhoz vezet. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a szocializmusban rejlő lehetőség realizálása éppen ezért, mert a demokratizmus sok mozzanata hitelét vesztette az emberek előtt, rendkívül hosszú, fájdalmas és nehéz folyamat lesz. Mégis az úgynevezett modernség, mely számos külső tényezőben fejeződik ki, számos külső mozzanatban jelenik meg, végeredményben ebben a problémában csúcsosodik ki. Akár a világtörténelmi tudatosság problémáját tekintjük, akár az emberi energiák új megosztásának és kifejlesztésének kérdésére gondolunk, akár pedig a manipuláció lekűzdését tartjuk szem előtt, a legfontosabb kérdéssé éppen ez a demokratizmus válik. Az ugyanis, hogy az emberek a munkában egy bizonyos fajta ideig koncentrációra kényszerülnek, és a munka elsősorban idegi energiák fogyasztása és másodsorban fizikai energiák fogyasztása, lehetővé teszi, hogy a szabad időnek legalább egy részét más irányban, társadalmilag közvetlenül is pozitív módon kössék le. Az, hogy az emberek fejében a világtörténelem egységének tudata él, szintén az emberi energiák nagy részének közösségi és demokratikus felhasználása felé mutat. A teoretikus problémák iránti érdeklődés, amely világszerte fellendülőben van, szintén ide vezethet. Végül pedig azok a változások, melyek korunkban társadalmilag szükségszerűen jönnek létre, szintén arról vallanak, hogy a *demokratizmus hitelének helyreállítása* kulcskérdése az úgynevezett modernségnek. A modern jelenségek legtöbbje közvetlenül vagy közvetve éppen erre a problémára vezethető vissza, s éppen ezért ki kell mondani, hogy a modern munkafolyamat, a modern történeti tudat, valamint a modern gazdaság ugrópontja a demokratizmushoz való viszony. Mint láttuk, ezt a viszonyt csakis a szocializmusban lehet pozitíven kialakítani. Ez azonban nem vá -

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

Napjaink

1957 APR 4

1021

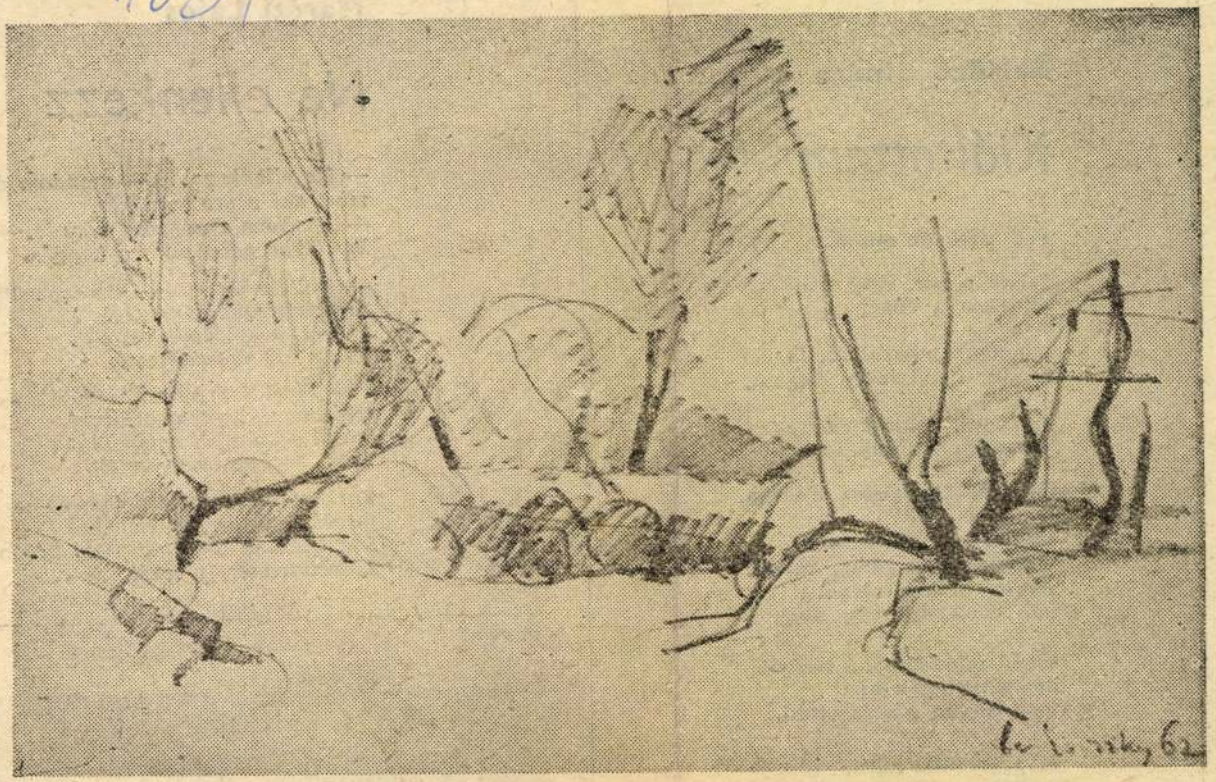

Táj.

Lukovszky László rajza.

Serfőző Simon

Kiáltottam

Eső esett, de minek,

folyik a sár, égig
csatakos a világ,

lekonyul, pusztul fű, fa,
fogom, támasztom magam,

elkóborol tekintetem,
visszajön nemsokára,

állok, belemélyedek a sárba,

igazodik, puhul bele a
mélybe növénymag, fűszál,
romlott kukoricalevél
hal szántásba, rög alá,

csend mindenütt, a házból
apám nem jön ki,
nem tudna visszamenni,

ül a gerenda alatt,
mellében összegubancolódtak
drótok, huzalok,

Maróti Lajos

Ne ellenkezz

— Ne ellenkezz... — mondom dadogva
mint aki végre enni kér.
— Éhségem éhségedre éhes... —
És földerengsz, mint a kenyér.

— Kellesz nekem. — Az ingerültség
türelmetlenül felketyeg,
akár a pokolgépbe rejtett
dühös kis óraszerkezet,

s — Feküdj le velem, hallod?! — mint
felrobbant bomba, ordítok,
ömlik a számból egybefolyva
átok, becézés, szép szitok.

Torkom kiszáradt. A sötétség
feszül, akár egy hosszú híd.
S a köztünk levő két vagy három
százkilométer felvonít.

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1977 DEC 2 5

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG 4

102

Lukovszky László munkája

tervszerűbb mu

a következő idő

ffel, a megyei tanács elnö

magunk mögött tudhatjuk a megyei párt- és társadalmi szervezetek támogatását, segítőkészségét. Céljainkat ismerik, azzal egyetértenek, és nehézségeink áthidalásában mindig is számíthatunk segítő együttműködésükre.

Biztosíték továbbá az is, hogy megyénkben a tanácsi beruházások tervezése, megvalósítása folyamatosan javuló tendenciát mutat. Lényeges előrelépést figyelhetünk meg a beruházások ütemességében, előkészítésében. A szakmai módszerek tökéletesednek, a beruházók, tervezők, építők együttműködése egyre szorosabb és eredményesebb. Az 1977. évi tervünk teljesítése például lényegesen jobb az 1976. évitől. Végezetül, de nem utolsósorban biztosíték számunkra a lakosság cselekvő támogatása is. Ez bizonyos fo-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 NOV 13

Lukovszky László

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG 7

1021

Lukovszky László munkája

ÉSZAK-

FEJTÖRŐ

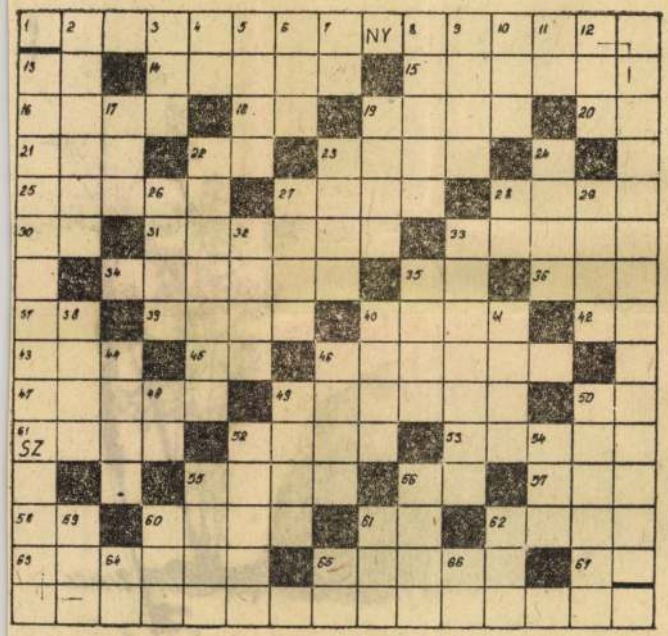

Őszi szántás

Mottó: Tóth Árpád: 19. A Nílus egyik forrástava

Műs

Rádió

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

7.23: Emlékeztető — gyógyfü vekre, kuruzslókra, orvosokra. – 8.10: Öt kontinens hét napja. – 8.26: Henryk Szeryng hegedül. – 9.02: Olvastam egy novellát – 9.27: A Magyar Rádió és Tele vízió énekkara énekel. — 9.45 Asszonyok. Fenyő László versei — 10.03: A rézorrú tündér. Me sejáték. — 11.10: Nagy mesterei — világhírű előadóművészek. – 12.10: Édes anyanyelvünk. – 12.15: A Nagy mesterek c. elő adás folytatása. — 13.00: Tiszte let az embernek. — 13.10: Cser mák Antal: Hat magyar tánc. – 13.29: Metronóm. — 13.49: Ma gyar operaénekesek. — 14.39 Pillantás a nagyvilágba. — 15.17 Bemutatjuk új lemezünket. – 16.07: Azt beszélik... — 16.38 Népdalkörök országszerte. – 17.10: Ady-est Varsóból. — 18.15 Lili bárónő. Operettrészletek. – 18.50: Jussi Björling énekel. – 19.20: Ferenc Éva népdalfelvéte leiből. — 19.42: A molnárleány Eötvös József elbeszélésének rá dióváltozata. — 20.26: A Bécs Szimfonikus Zenekar hangver senye. — 22.20: Bemutatjuk ú felvételünket. — 22.52: Suppé é Millöcker operettjeiből. — 23.1 Új lemezeinkből. — 0.10: Magya művek rézfúvókra.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1977 DEC 23

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László
1021

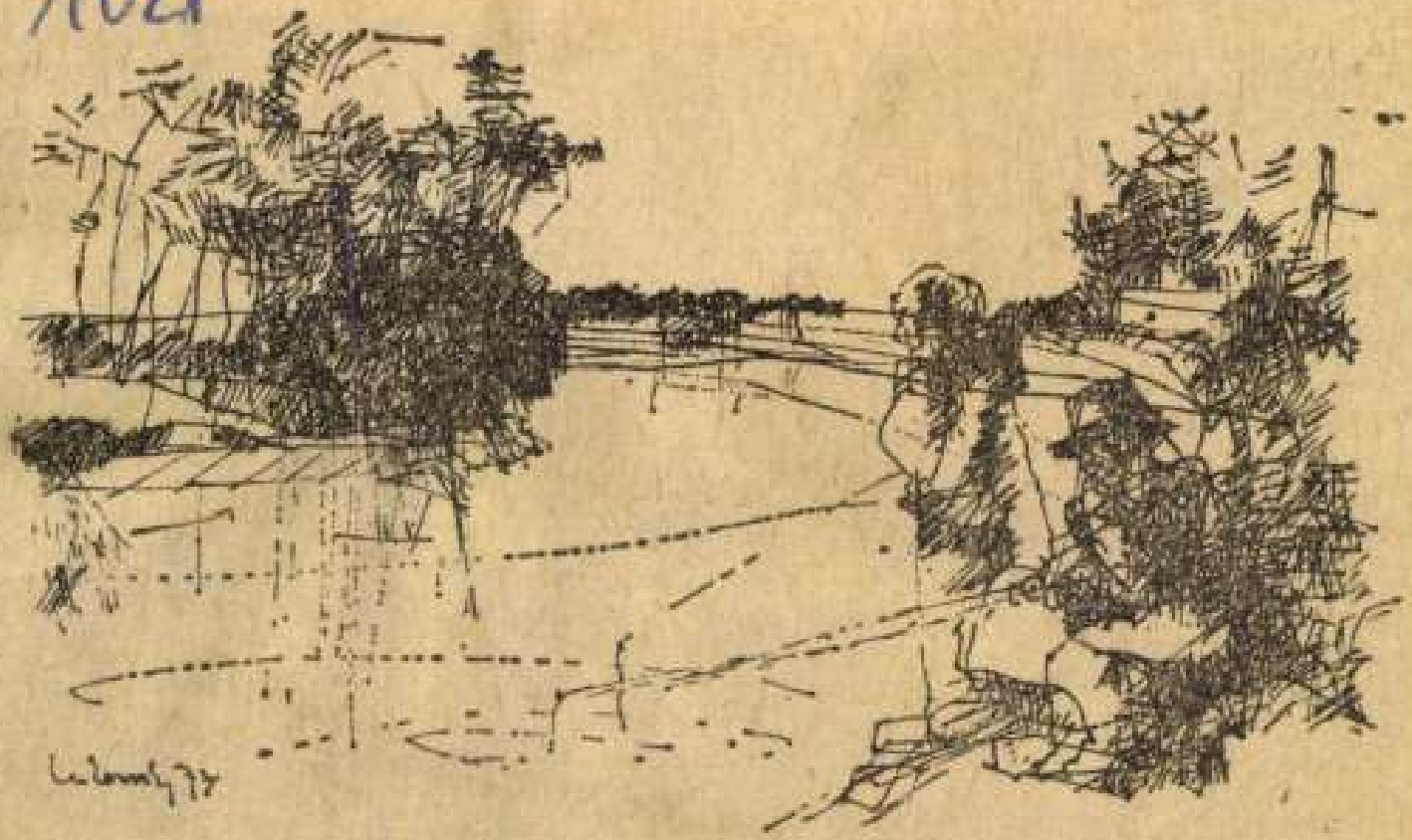

Lukovszky László munkája

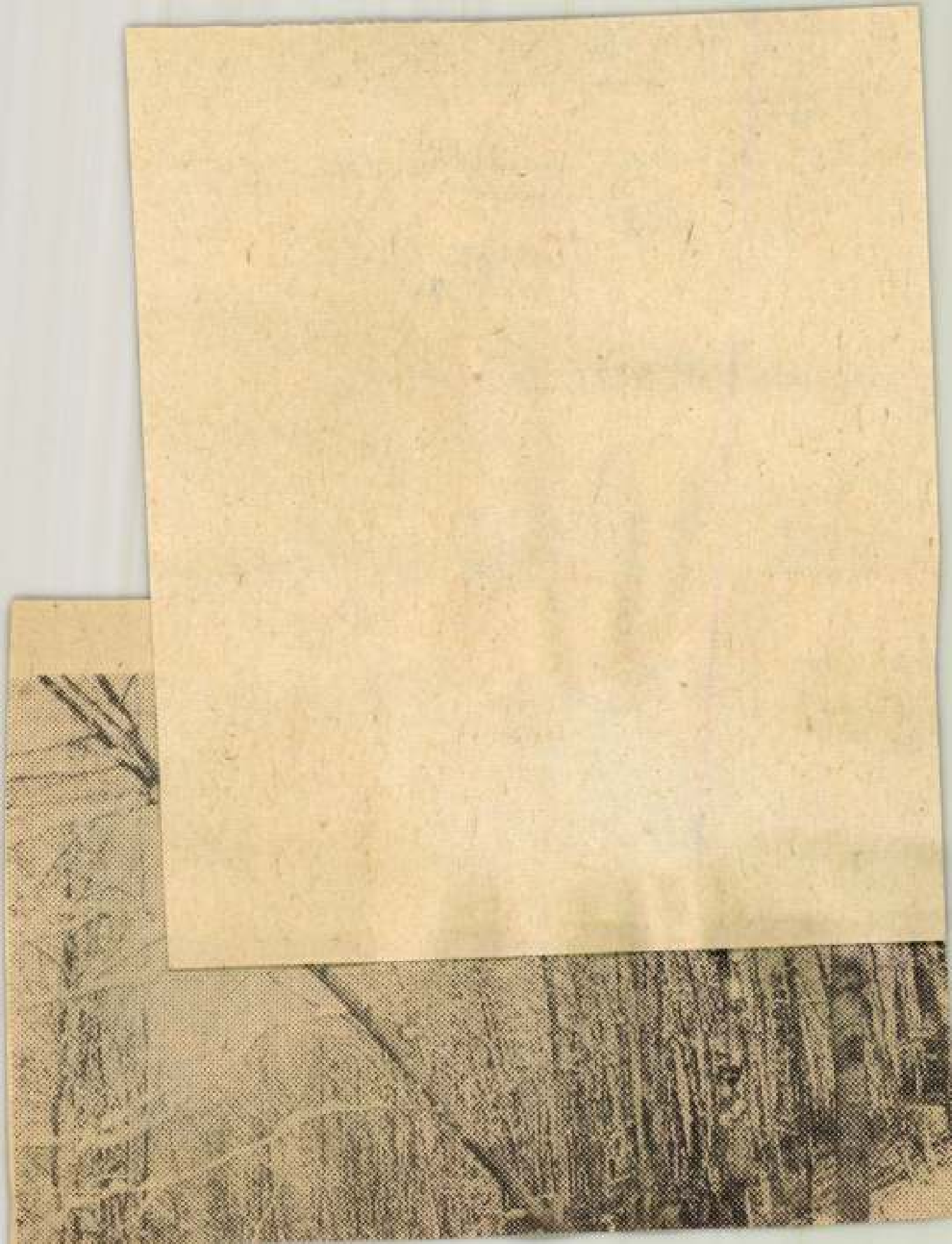

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 JUL 31

1021

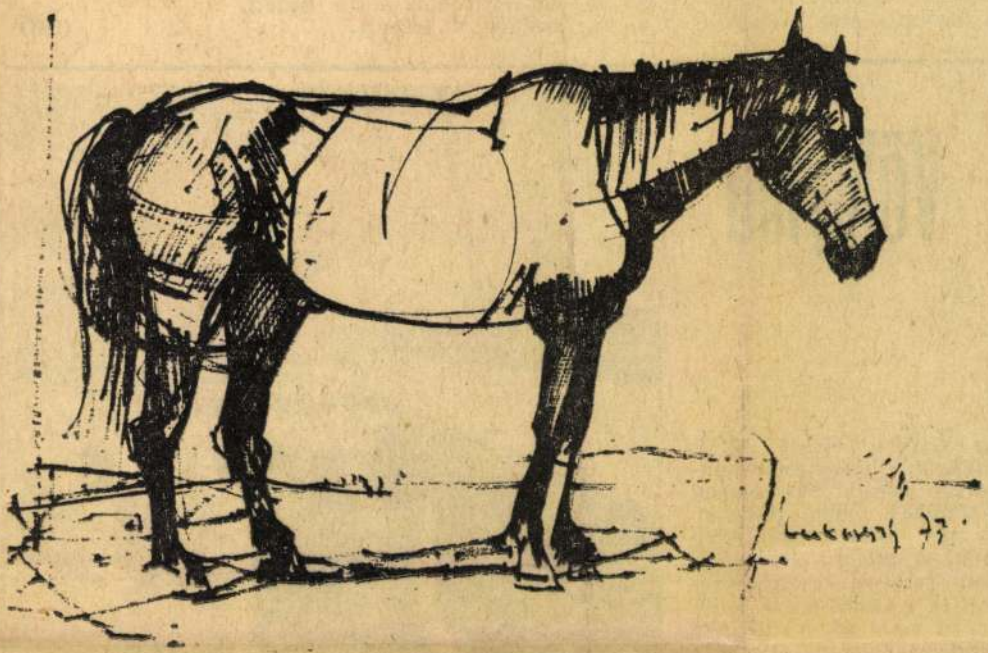

Lukovszky László munkája

ezer dolgozó bányásztechni-
kusi képesítést. A lengyel
bányászat összesen 217 vá-
járképző szakiskolával, nap-
pali tagozatos szakközépisko-

szerepe van a t
centrálásának.
időszakban jele
ként az üzemelő
ma, ugyanakko

Völgyhíd

A Győrbe vezető M1-es autópálya legnagyobb műtárgya lesz a Nagyigmánd határában épülő völgyhíd. A 100 méter hosszú, több mint 80 pilléren álló vasbeton szerkezet egy vasútvonal és a Conco patak felett halad majd át. A Hídépítő Vállalat dolgozói először a bal pályát készítették el, s innen építik majd a híd másik oldalát.

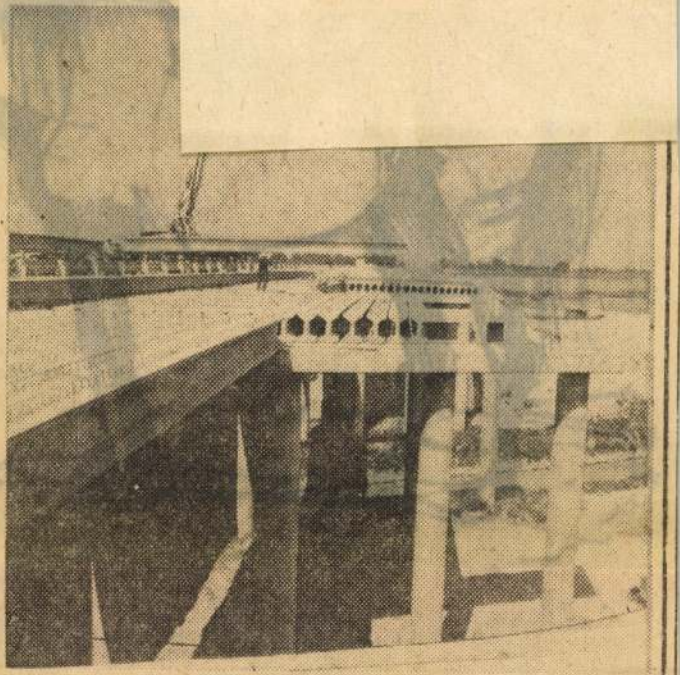

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Napjaink
Lukovszky László
1977 NOV 4

1021

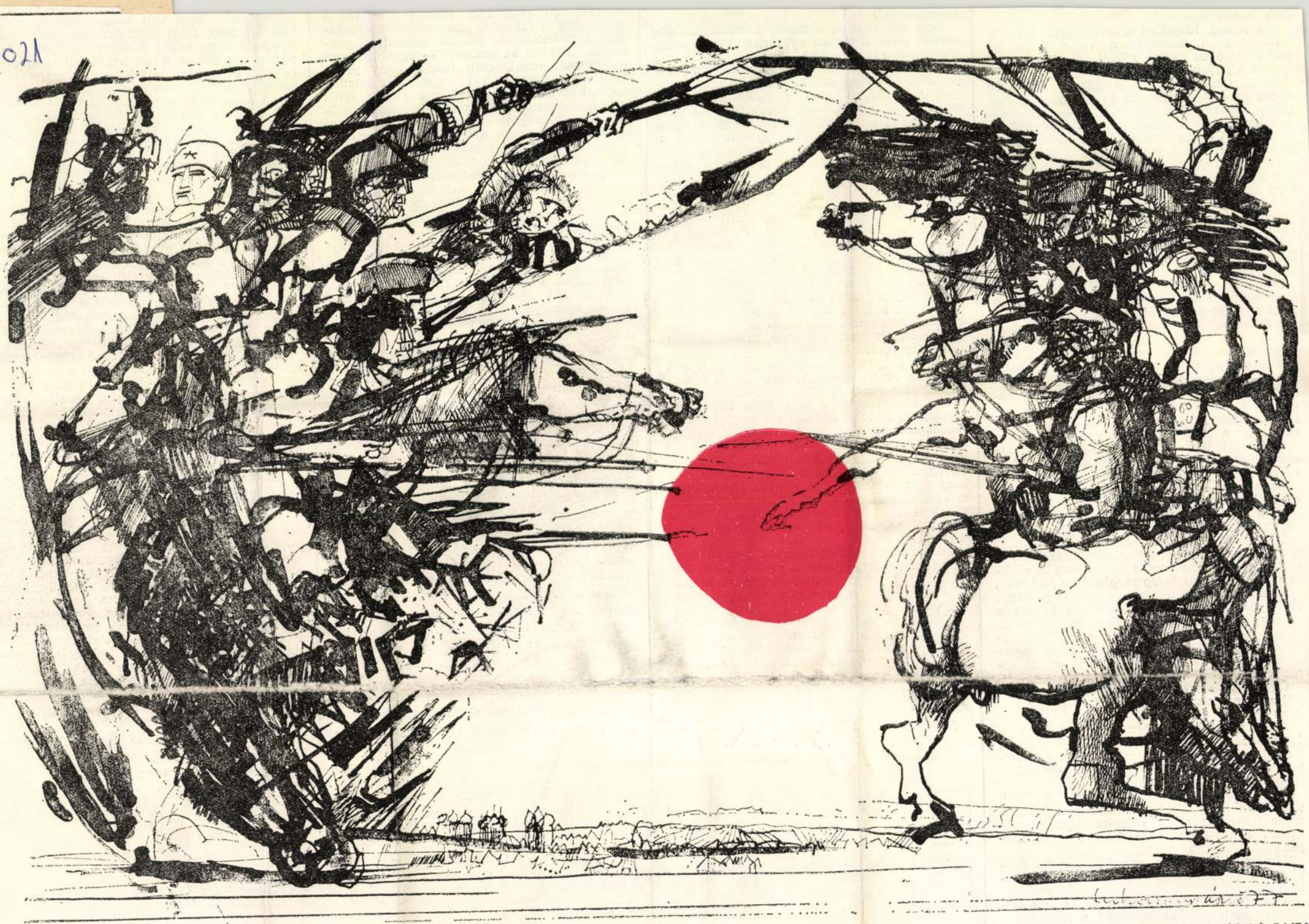

A FORRADALOM NAPJA

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

csak mellékesen"?)

Hiú hazug. Megölted a fivéremet, barátom. Hógyöngyök neszeztek a Vörös téren éjszaka kettő és három között. A szám dünnyögte a hajóvontatók dalát.

(Szép, mondhatom! A vodka meg a grúz borok az étteremben! És én békülten dülöngélek két szálloda között... Nem, ez nem szomorúság, nem bánat, nem fájdalom. Miért is. Nem új dolog meghalni a földön, és élni is, csak úgy, mellékesen...)

Ripacs! Hogy *ősz* meg *laboda* meg *rézszín nyírfaág* meg *holdselyem est,* meg hogy *a szemed kékjét homály itta fel?!* Hiszen sem ősz, sem laboda, sem nyírfácskák, sem holdselyem! Csak részeg vagy! A vodka meg a borok! És dülöngélsz dünnyögve: *eej uh nyem!*

Hó sirdogál a moszkvai áprilisban. Szeplőtlenül izzik a fal, és a sírok előtt rezzenetlen katonák.

(Most van merszed dülöngélni, van merszed dünnyögni — senki sem látja. Megszólítod a feléd hajló házóriások álmos tekintetét, és becsukogatod a nyitva hagyott telefonfülkék ajtaját. Most nevetsz — senki sem látja. Dől belőled az erő! Mit neked a szél, a hó, a gémberedett Mindenség?! Fölmelegíted! Fölizzítod! Fölgyújtod! Csak a szemeddel is, az égszínűvel! Rászikráztatod magad az éjszakára és tenyeredbe veszed a hólucskos világot! Lobogtok fenségesen és forrón, akár a zászló a Kreml tetején!)

A Gorkij utca sarkán a hirtelen-szél arcomra hártyázza a vigyort. Ócska ripacs. Hajnalra világnyi fájássá duzzad a mostani öröm.

És a nők. A nyírfácska-leánykák. Beléjük oltottuk magunkat, s már nem látjuk őket. Meg a vodka meg a grúz bor megcsillantja napsugaras kék szemünk az arcukon, hajuk *zabkéve* fátylán, hajuk kútmély omlásán... S végül magunkba részegszünk. Hiszen élni is csak úgy... mint *gyufát lobbantani a sötétben*... és *nem új dolog meghalni a földön*...

Nem voltál ott a téren éjszaka, barátom. Hó nyüszögött és sápadt sötétség hullott a sistergő falakra. Inaimra görcs rogyott — és csikók riantak elém perzselő szűkülésben és villanyt szállító póznák gágogó vadkacsa-őrsége és szűkölő nyírfácskák és hervadó virágok hajnal-könnyei...

Cirpelő mákonyos halál-illat, csöppnyi szédülés agyam vermében. (A vodka meg a borok.)

Aztán megérkeztem. Nem, ez nem az Angleterre-szálló. Hiszen ez nem is Pétervár. A Gorkij utcán Tolsztoj-homlokú csönd, Dosztojevszkij-tekintetű árnyak és Majakovszkij-hangú lángolás a Tér felől.

(Látod, barátom, konokká keményedtünk újra. Kék szemünk fényét homályra öntjük, szőke hajunkat hideg szél kaszálja, lobogásunkat titkos-kegyetlenül fogunk mögé zárjuk.)

Társammá lettél az egyedüllétben, s magányunk önzőn hallgat a hatalmas virrasztásban.

A mozdulatlanságban harmonikák hamvadnak, az emlékezésben üszkösül a búzakalász, s a paripák, akár darvak, messzire húznak a tenger-éjben. Csak a csókok maradtak itt: hópille alakban az aszfalton csatakká gúnyo-

szentettünk?)

Vagy ott van az a másik félnótás, a bérkocsis! Ázni a hóban és várni! Várni, hogy leköpjenek, hogy szidjanak, hogy három vig ifju urat kocsikáztassunk mindössze húsz kopekért?! S amikor mondanánk, végre elmondhatnánk, hogy meghalt a héten Kuzma, a fiunk, talán forrólázban, három nap alatt... amikor végre elimádkoznánk, hogy a halál csúnyán tévedett, jó ajtón nyitott be, de a házból nem bennünket, a megfáradt vént, hanem a fiút, Kuzmát vitte el... igen, akkor ismét csak vihognunk muszáj, kérem alázatosan: „jó kedvük van a fiatal uraknak!"

Hát csak azért írta ezt is, doktor Anton Pavlovics, hogy nevessünk, nem? Éppúgy, mint azon az esztergályoson, Petrovon, aki a hófergetegben viszi kórházba a feleségét és beszél hozzá az együgyű. Most beszél végre, emberi szóval, gyáván, szeretettel, hősiesen! Azt dadogja neki: lásd, Matrjona, én rossz ember vagyok, mert részeges vagyok és mindig megverlek, de most meggyogyulsz, mert én megcsókolom a nagyságos ur finom cipőjét is... csak azt ne áruld el, Matrjona, hogy valaha is vertelek, s hogy részeges vagyok... Ilyesmit gagyog az a barom Petrov a feleségének, Matrjonának, pedig az már nem hallja. Már nem olvadnak el a hópelyhek az arcán, már koppan a feje, akár kő, a szán saroglyájában... És akkor megijed ez a marha-ember, összevissza forog a lóval, s végül ráhagyja. Sírni már nemigen tud, hiszen a hófergetegben a könnyezés nehéz mesterség, a kórházba menni is minek már, a ló meg csak hazatalál... A ló okos jószág, Jonat is meghallgatta, hogy meghalt a héten Kuzma, a fiú... Hát elalszik a bakon Petrov, az esztergályos, Matrjona fagyott teste mellett a havazásban...

Tudja: azért sok furcsaságot hordott össze, nem is tagadhatja, galambocskám, Anton Pavlovics. Hogy a kis Varka megfojtja a bömbölő csecsemőt, mert aludni szeretne, aludni végre...

Elfeledtem megkérdezni, kedves Anton Pavlovics, nem zavarja a szemtelen grimasz, hogy ereklye-sírjától néhány lépésre egy urna mellett (látni az üveglap mögött) hímes tojás tündököl?! Vagy úgy gondolja Ön is: egyszer mégis föltámadunk?

TŰZBOKRÉTA A KÖDBEN

Mit akartál velem, Odessza? Azt sem tudtad, ki vagyok — nem tékozlás ilyen szívé-

hol-nem-volt pillanatot. Hevült arcunkat a nyirkosság nyaldosta, árnyékunk belebillegett a Góliát-hajók mólóra csúszott fénytócsáiba. „Bolond az ember!" — egyikünk sem merte kimondani, csak megigézetten pislákoltunk a ködben, a részegek kételhetetlen önbizalmával, hogy fároszok vagyunk! Igen: mi mindannyian világítunk a sötétségbe hálózottaknak! Ringatta pátoszunkat az elérzékenyülés. S hogy nem tévedtünk, jött a visszajelzés a ködből: egy oltári nagy tüsszentés, egy egészséges, bariton hapci — bólintván: lámpások vagyunk, csak fényünk kivájt tökben imbolyog. Akár a luftballon, úgy pukkant szét megistenült méltóságunk. „Egészségére!" — kiáltottuk a vén tengeri medvének — más nem tüsszenthetett ilyen emberségesen hatalmasat — a láthatatlan hajó sejthetetlen kabinja felé, s azon kuncogtunk, az öreg matróz nyilván álmában őrölt borsot szagolgatott. (Vagy Kozák Ljubka lett volna, s Babel küldte üdvözlésünkre, hogy tükröt tartson homályba virult szemünk elé?) Aztán futás vissza, föl a Patyomkin-lépcső száznegyvennyolc fokán! S másnap kezdtük elölről, didergésig bóklásztunk, a pinceétteremben elnyeltünk két adag sült kolbászt hagymával, paprikával! (A kolbász volt vagy fél méter!) És este újra a kaberné, a tánc, a Harlekin! (Egyikünk sem merte mondani: pedig bolondság. Hiszen köd áztatta a napfényes Odesszát, a fák, a házak sem értették, javában április volt. Aztán éjszaka a ház, ahol Gorkij inaséveiben ágyrajárt. Az esődohos udvarban az erjedt szagot szuszogó fák... Könyörtelen mindennapiság volt azon az éjszakán, nem egyszer-volt-hol-nem-volt... Tudtuk, Gorkij verítékezik. Hát nem volt vidám a város, kedves Vologya, Jurij, Válja. Vézna volt Gorkij, s még Peskovnak hívták.) Két önfeledt koccintás közt eltörött Puskin arca is a poharakon — miért lett volna vidámság Puskint tudni ide, Odessza utcakőveire... Csak azért, mert itt még nevethetett?! Csöppet elszomorodtunk. Vajúdott a tavasz, az utcákon koszolódott könnye, izzadtsága. (Ekkor már játszott velünk Babel, biztosan tudom. Gulliveri tenyerén voltunk, s az étteremből, a kaberné-ködös éjszakából odapottyantott bennünket a rendőrségi hirdetőtábla elé a város zegzugában. „Lássátok őket

szipogással. (Nem
gya tekintete, Juri
dioptriás szemüve
dös volt, a *plazse*
És este ugyanazol
hosszúra nőtt lányon ugyanaz a fekete Tuna,
arcán ugyanaz a szomorúság. Csak a macska
volt különös, ahogyan megjelent fehéren és
elhízottan az asztalok között, s undorral vegyes kéjjel grasszált. (Ekkor kezdtem gyanítani: a Harlekint éneklő szomorú lány nem
lehet más, mint Eichbaum Cilja, Benya Krik
felesége... s Benyával tragikus dolgok történhettek, de erről már *nem írhatott* Babel.)
Elfáradtunk. Az appartement hodállyá homályosult a nyirkos estében, girlandozott a
cigarettafüst. Belénk sajdult Odessza. S ekkor váratlanul — mint a füstszag, amit Benya Krik nővérének, Dvorjának a menyegzőjén éreztek meg hirtelen, mert lángolt a
rendőrség épülete — pedig a rendőrök a lakomán akarták nyakon csípni a Királyt! —
tűzijáték kezdődött! Tavaszvirágokat lőttek a
ködbe: pipacsot és margarétát, búzavirágot és
kiskamillát, szarkalábot és liliomot! Belerobbantották a fájdalomba ezt a tűzbokrétát!
Illatozott az eső. (Másnap láttuk a koszorúktól parázsló matrózsírokat, a kamasz fiúkat
és lányokat, ahogy régi puskát szorítva díszmenetet trappoltak a habzó tócsákban őrségváltáskor.) Ki volt az, ki tette? Mosolyt hunyorog Jurij, Vologya, Válja. Hát Benya Krik!
Előbújt valahonnét, megelégelte a szomorúságot, lángot vetett rá és nevetést hímezett
az esőre! (Pedig mondom: Iszaak Babelt sehol sem találtuk, sehol.) Hát a csavargókirály előbújhatott, mint Joszif Muginstein temetésén! És észre sem vettük: kezünkbe adta
a poharat újra, asztalunkra a sült csirkét! És
faltunk és ittunk és vicceket ragoztunk! És
ültünk az üstdob fölött a díszpáholyban, míg
kavargott a színpadon a poloveci tánc! (Pedig mondom: Babelt sehol sem leltük. Nem
volt ott a hippodromban sem, pedig imádta
a lovakat. És a Moldovankán sem láttuk, az
a testes asszony Iszaakról szót sem ejtett.) Azt
gondolom, valami közbejöhetett neki. Önmaga helyett küldte Jurijt, Vologyát és Váljáť, Eichbaum Cilját, hogy énekelje esténként a Harlekint, a tűzbokrétát, hogy tudhassuk: Benya Krik vigyáz ránk.

*

Kisütött a nap, amikor elhagytuk Odesszát.

TÁRLAT

Stúdió-tárlatok, stúdió-kérdőjelek

Stúdió-tárlat Székesfehérvárott, Miskolcon, Salgótarjánban, Győrött... Ha szem-

ugyanis megelégedtek a megdöbbentés látványos és látszólagos eredményeivel. S a tú-

nem fért volna el több a termekben, csakhát a miskolci kisplasztikai kiállítás — amely az

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 DEC 9

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1977. decem

1021

Lukovszky László rajza

9., péntek

ketten rigádból

rá én is szállítottam az eneket, emberek laknak, csádok élnek. A brigád? A ázgyár színe-java a Táncsicsban van. Az átlagéletkor 2 év, dolgozni mindegyik szeret, mindig munkára kész. Igaz, kocsijaink már eléggé elértek, elhasználtak, ez van, ezzel kell dolgozni.

A Táncsics nagy érdeme, hogy tagjai segítettek kiszállítani a győri házgyár elemeit is. Mindennap két fuvar várt rájuk, az egyik út Szombathelyre, a másik Székesfehérvárra vezetett. Előnye volt, hogy jó az út, s nagyobb volt a kereset, jól szervezett a fogadás, de a vezetők távol éltek a családtól, így aztán hetenként, kéthetenként, vagy havonta váltották egymást.

— Megváltozott az időjárás, a vezetés nagyobb figyelmet kíván. Az öntudat is, a pénz is hajt bennünket, de nagyobb a felelősség is, ez az országúton is. Mindig megállunk a bajba jutott gépkocsi mellett, segítünk. Nagyobb részben fiatalok vagyunk, szép teljesítményt érünk el, nemcsak a szállításban, hanem a társadalmi feladatok végzésében, megoldásában is.

Ő is arról beszél, hogy most egy kicsit nehéz az átállás. A köd, a jeges, havas sáros út nagy ellenségük. Különösen nehéz fel-, illetve az Avasról lefelé haladni teherrel, a 20—15 százaléko lejtőn gyakran megcsúszik nagy jármű, kipörög a kocsi kerék. Nemrégiben B. Gy úgy megcsúszott, hogy a dó zernek kellett kihúzni. Elő fordul, hogy a trélerrel egy két óráig állnak az Avasná míg az útról el nem tűnik jeges simaság. H. Gyula, neves, rutinos pilóta egy es napon meg sem tudta köz líteni az építkezés színhelyé

Most annak örvendezne

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1977 DEC 1

Lukovszky László

1021

ÖREGEK

Lukovszky László rajza

ettőse”

kat dolgoznak, mégis a forgalmi utazók az 1975. évitől 19 órával kevesebb, havi 206 órát dolgoznak átlagosan. A jó munka eredménye kihat a dolgozók jövedelmére is, hiszen ez évben 7 százalékkal kaptak, illetve kapnak többet a borítékban, mint a múlt év azonos időszakában. Az autóbuszvezetők átlagkeresete 3 813, a tehergépkocsi-vezetőké 3 318 forint.

3

A bevezető párbeszéd is jellemezte, hogy a vállalatnál központi téma a jövő évi tennivalók mérlegelése, a tervek készítése. Eszerint az autóbuszutasok száma az előző évitől 4,3 százalékkal több, összesen 116 millió lesz. Jelentősen nőtt az igény az áruszállításban, s ennek elősegítése végett fokozzák a gépesítést a rakodásnál, még jobban, hatékonyabban szervezik a munkát.

Az üzemi demokrácia erősítését tanúsítja, hogy a

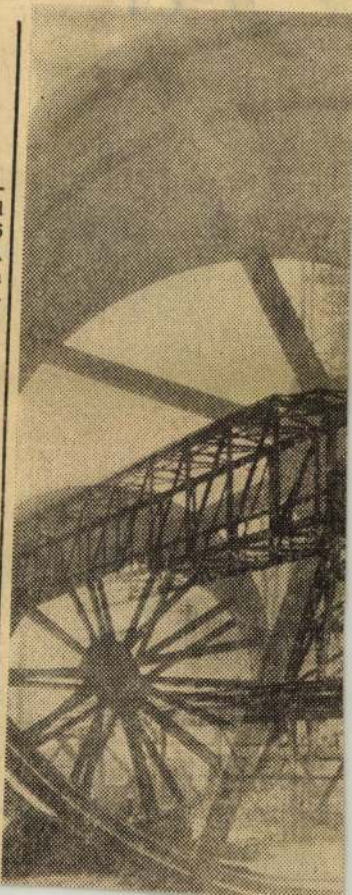

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 DEC 7

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1977. decem

1021

Lukovszky László rajza

g útján Emődön

it jelent r hektár?

csit megkopott szavunk: a belterjesség? A lehetőségek felmérését, hogy a tehenészet csak akkor lehet gazdaságos, ha az állat hat hónapon keresztül önmaga takarítja be a takarmányt. A gyakorlat nyelvére fordítva?

— Nem a tehenet „vittük" a legelőre, hanem a legelőt a tehénhez — válaszolt. — Ez annyit jelentett, hogy közvetlenül az istálló szomszédságában telepítettünk 200 hektáron gyepet, s így a továbbiakban már rendelkezésünkre állt még a legnagyobb aszályban is a legolcsóbb takarmány, a fű. Ráadásul a gyep biztosíthatja téli takarmányszükségletünk egy részét is, hiszen idén 56 mázsa szénát takarítottunk be hektáronként.

Viszont még ilyen méretű intenzív gyepterület sem oldhatja meg teljesen a takarmánnyal gondokat. Továbbhiszen másutt is ugyanezeket termelik, akkor miért jövedelmeznek ezek Emődön jobban? Az itt termett 390 vagon terményből ugyanis 1000 tonna a „szokásosnál" 20 százalékkal nagyobb árbevételt jelentett.

— A jobb jövedelmezőség „titka" a vetőmagtermesztés, amelynek itt Emődön mindig voltak hagyományai. Idén száz vagon vetőmagot termesztettünk úgy, hogy mi végeztük el még a nyáron a táblákban az idegenelést (eltávolítottuk az idegen fajtákat) és a fémzárolást. A nálunk termesztett vetőmag 3000 hektár vetéséhez elegendő.

És amikor a tsz pénzügyi helyzete megengedte, megkezdték technológiában is a felzárkózást megyénk legjobb gazdaságaihoz. Beléptek a gödöllői iparszerű termelé-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 DEC 4

Lukovszky László

1021

Lukovszky László rajza

znek, rnek?

regyetemen

tát tartották. A megnyitón ott volt az illető megye tanács-elnök-helyettese Békéscsaba válogatott labdarúgói, s aznap nyílt meg az egyik Békésen élő festőművész kiállítása is az egyetemen. S a megyei klubok tevékenysége nemcsak efféle látványos rendezvényekre terjed ki. A megyék kirándulásokat szerveznek, hazaviszik az onnan elkerült egyetemistákat, bemutatják nekik, milyen lehetőségek várják őket a diploma megszerzése után.

A közel hatvan borsodi egyetemistának nincs ilyen

A hegesztő, aki

V
va

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 OKT 15

Lukovszky László, kétszeres Munkácsy-díjas festő és grafikusművész

1021

PRÓFÉTA

Lukovszky László munkája

Lukovszky László kiállítása Edelényben

A bányász kulturális és sporthetek, valamint a képzőművészeti világhét alkalmából ma, szombaton délután 5 órakor nyitja meg az Edelényi Bányász Klub Lukovszky László, kétszeres Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész kiállítását az edelényi ifjúsági házban. A 10 színes, 22 fekete-fehér rézkarcból és tusrajzokból álló kiállítást Brandstätter György, a Borsod megyei Tanács művelődésügyi osztályának vezetője nyitja meg.

Lukovszky Lászlót, aki a Képzőművészeti Főiskolán Pór Bertalan és Bencze László tanítványa volt, nem szükséges különösebben bemutatni Borsodban, hiszen 1952-től Miskolcon él. S hogy a bányászélet sem idegen világ tőle, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy hosszú ideig élt bányászok között Sajószentpéteren. Onnan költözött Miskolcra.

Lukovszkyval kapcsolatban gyakran hallani és olvasni, hogy *elkötelezett művész*. Illik is rá. „Nem a szakmai siker, hanem a más emberekre, a nézőire gyakorolt hatás érdekli. Segít, súg és lelkesít, hogy mások is — mint ő — elérkezzenek az emberhez méltó érzelmi kiteljesedéshez" — írja róla dr. Végvári Lajos művészettörténész.

Kiállítása október 30-ig naponta 14—20 óráig tekinthető meg az edelényi ifjúsági házban.

(Pongrácz)

épünk) Uti Károly. A laboratóriumban (jobb oldali ké-
és Istók Sándor művezető salakgyapot olajszennyeződés

ózdi oxigéngyárat (1.)

ekordidő, rdkapacitás

Az utolsó s

A Gö

Az esztendő első hónapjaiban lapunk több alkalommal is foglalkozott a megyeszékhely egyik legnagyobb közlekedési beruházásával, a Gömöri-felüljáró építésével. Elmondták véleményüket annak idején a KEV—Metró Vállalat vezetői, az érintett kivitelező alvállalkozók — a Miskolci Mélyépítő, a Posta, a TIGÁZ, az ÉMÁSZ — irányítói, valamint a helyszínen dolgozó ácsok, betonozó és gépkezelő munkások is. Megírtuk: 1977. december 31-re várható a felüljáró hídszerkezetének az átadása, majd később azt is, hogy a lemaradások ellenére a kivitelezők csaknem két hónappal korábban, a NOSZF 60. évfordulója tiszteletére, vagyis november 7-re szeretnék átadni az új létesítményt a közúti forgalomnak.

Akkoriban — a munkálatok ütemét látva — igen sokan kétségbe vonták, hogy ez a kitűzött átadási határidő reális. Joggal, hiszen még a kivitelező vállalatok vezetői szerint is — néhány héttel korábban — kétséges volt az év végi átadás.

Ez alatt a pár hét alatt született meg a KÉV—Metró Vállalat és alvállalkozói részéről, velük egyetértésben a határidő lerövidítésére tett ígéret. Közrejátszott ennek megtételében az, hogy Miskolc közlekedési gondjainak enyhítésére igen sürgető mielőbb visszaterelni a gépjárműforgalmat az eredeti

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 OKT 14

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

1977. októb

Lukovszky László munkája

lkalmazható

agútzsaluval!

pozását *dr. Pusztai Béla*, a Borsod megyei Tanács általános elnökhelyettese, s a kedden tartott ankéton és bemutatón elhangzott: hamarosan négy házba költözhetnek be a lakók. Az új építési módszernek köszönhető, hogy a lakótelepen felépítendő 193 lakást már 1979 első fél évében átadják, vagyis az ötéves munkát három év alatt elvégzik.

Milyenek az alagútzsaluval épített házak? A másfél, két- és háromszobás lakások tetszetősek, ízlésesen berendezhetők. Egy csaknem 54 négyzetméter alapterületű lakás nettó építési költsége megközelítően 350 000 forint. Az említett lakótelepen felépülő házak ötemeletesek, illetve 19 és 28 lakásosak. A környezet szépen kialakítható, az épületek között megfelelő területeket hagytak, a nyomasztó zsúfoltságnak nyomát sem látni.

Az alagútzsaluval készülő házakhoz előre gyártják a homlokzati részt, a lépcsőket, a fürdőszoba térelemeket. Szombathelyről, a vá-

A munkaverseny t

Az LKM szocialist tanács

A Lenin Kohászati Művek 1154 szocialista brigádjának 361 képviselője vett részt tegnap délután a Vasas Művelődési Központban megtartott tanácskozáson.

Az írásos beszámoló elemzően értékelte azokat az eredményeket, amelyeket a szocialista kollektívák az év eddig eltelt részében elértek. Így például összegezte a népgazdaság szükségleteinek kielégítésében legtöbbet tevő nagyolvasztó és acélmű gyáregység dolgozóinak kimagasló munkáját.

A termelés szervezettségének értékelésekor — a pozitívumok mellett — kritikusan állapítja meg a beszámoló, hogy néhány vonatkozásban nem sikerült időarányosan teljesíteni az év elején meghatározott szintet. Akad még tennivaló a járműkihasználás javítása, a költségmegtakarítás terén egyaránt.

A szocialista brigádmozgalom eddigi eredményeit az alábbiakban összegezte a beszámoló. A mozgalom közel

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1977 OKT 15

Lukovszky László,
kétszeres Munkácsy-díjas
grafikusművész

1021

Lukovszky László kiállítása

A Bányász Kulturális és Sporthetek egyik jelentős rendezvényeként ma délután 3 órakor nyílik az Edelényi Ifjúsági Házban *Lukovszky László* kétszeres Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész kiállítása. A tárlaton, melyet *Brandstätter György*, a Borsod megyei Tanács művelődésügyi osztályának vezetője nyit meg, 38 művel (rézkarcokkal, színes rézkarcokkal és tusrajzokkal) mutatkozik be a művész. Lukovszky — ezúttal is a költői mondanivaló áhítatának megsejtése érdekében — a látható világ formáit, a festőileg értékesíthető optikai valóságot tanulmányozza.

Az Edelényi Bányász Klub rendezvényén közreműködik: *Röczey Ferenc* zongoraművész, valamint *Fónyi Zoltán* vezényletével az *Edelényi Pedagógus Énekkar.*

* *Bányászok*

(Lukovszky László rézkarca)

✸ *Ilyen modern vegytisztító gép hazánkban csak Békéscsabán található. A miskolci vállalat dolgozói is ott sajátították el kezelését.* *(Kerényi László felvétele)*

Komm

a

Annak érdekében, hogy a megnövekedett őszi szállítási feladatoknak eleget tudjanak tenni, ma és holnap kommunista műszakot tartanak a Volán 3. számú Vállalatánál.

Az e két napra szervezett fuvarfeladatok a vállalat üzemegységeinél — a MÁV-

Szakmunkástanulók között

Elutazott az NKP

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 JUN 12

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

1977. június 12., vasárnap

RAJZOK

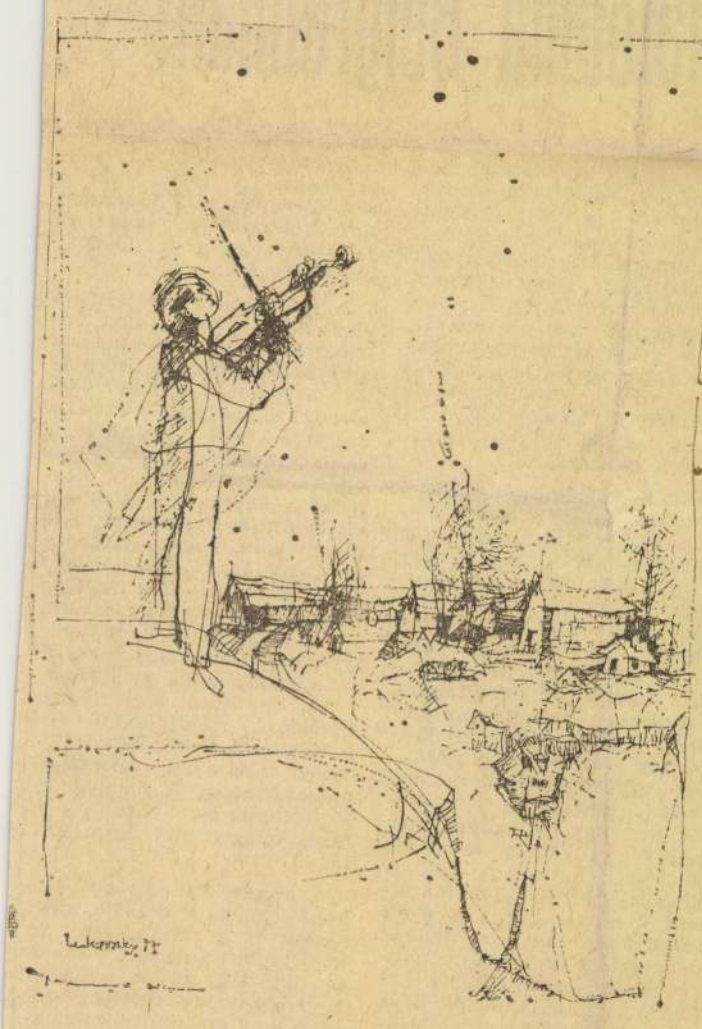

Lukovszky László munkája

Kilencedik alkalommal fogadja a képzőművészet barátait a Miskolci Galéria Rajzok kiállítása, így hát a jövő esztendőben sorra kerülő tizedik bemutatkozásra gondolva, talán nem árt már most meditálni azon, hogy illő lenne majd valamiféle számvetés készítése; felmérni a miskolci grafikai biennalé mellett második visszatérő országos kiállításunk történetét, fejlődését, — ha van ilyen. Ezúttal azonban még csak a jelenleg is látható kiállítási anyagra próbálunk szorítkozni, mely az adott körülmények között mennyiségileg szűkmarkúnak, szerénynek látszik, de amelynek meggyőződésünk tartalmi értékei annál lényegesen magasabbak. Persze óhatatlan, hogy ne vegyük észre — és ezt már sajnos az utóbbi években többször, habár más-más okok miatt el kellett mondanunk —, a mennyiségi szűkülést, s most nem is a távolmaradottakat hánytorgatnánk fel a jelenlevők rovására, hanem az adott kényszerű kereteket, az ideiglenes otthonban működő Miskolci Galéria szűkre szabott lehetőségeit. S a szűk lehetőségek most még tovább szűkültek, hiszen nem valami túl szerencsés párosításként a Mini Galériában és az előcsarnokban egy más intézmény más jellegű kiállításának is kellett a hely. Nem vitatván ennek a még meg nem nyílt kiállításnak az érdemeit és erényeit, azért el kell mondanunk, hogy az immáron kilencedik alkalommal megrendezett Rajzoknak ildomos lett volna előnyt biztosítani.

E bevezetőben tett kitérő után viszont őszinte örömmel kell elmondanunk azt, hogy érzésünk szerint a jelenlevő 33 művész, országhatárainkon túl is ismert, elismert alkotók, a képzőművészet alfája és omegájaként emlegetett rajzban olyan emberi mélységeket villantanak fel, s olyan, talán szokatlan, újszerű megközelítési módokat választottak, amelyek szinte kényszerítik, hogy a néző mélységeiben gondolja tovább a fehér lapok ceruzavonásait. Nehéz dolog kiemelni valakit is akkor, amikor mai magyar képzőművészetünk legjelesebbnek számító alkotóművészei „sorakoznak" egymás mellett a paravánokon. Hiszen óhatatlan a tiszteletteljes elfogultság Reich Károly lapjai előtt, melyből mindig kisüt a végtelen humánum, az ember és a természet harmóniájának bölcs összhangja, a szépre termett ember tisztelete. És hát nem kell külön magyarázat Csohány Kálmánnak sem, aki ezúttal — és e kiállításon nem egyedül, hiszen Barczi Pál nevét itt is kell említenünk —, Ady költői-emberi nagyságának adózik az ős Kajánhoz készítettt illusztrációival. S ha már említettük Barczi Pál nevét, akkor illendő bővebben is szólni róla; most mintha lágyabb, líraibb lenne, mint ahogy megszoktuk tőle, s ezúttal éppen ezért újabb művészi tartományaiba kalauzol bennünket. De mint mondottuk, erőn felüli vállalkozásnak érezzük, hogy egy napilap rövid terjedelműre fogott kiállítás ismertetőjében mind a harminchárom művész, mind a nyolcvannégy alkotásáról külön-külön szóljunk. Így hát ha valaki kimarad e felsorolásból, azt pusztán a terjedelemkorlátozottság teszi. Mert a sort folytathatnánk Feledy Gyula mélységeket megjáró, mindig fürkészően bölcs művészetének méltatásával, vagy Lenkey Zoltán új utakra, új kérdésekre talált művészetének bogozgatásával is. És méltánytalan lenne nem szólni azokról a fiatalokról, akik még csak most, vagy alig néhány éve jelentkeznek a kiállításon. Közülük is a nagyon tehetséges Püspöky Istvánról, aki teremtett világában csupa kérdés és kétkedés, nyitva hagyva a kaput a megválaszolásra.

A rajz, az önmagába visszatérő görbe, az alfa és az omega, amely a képzőművészet kiindulópontja és vége, az ősművészet egyike, éppen azért, mert annyira természetesen emberi. A rajz az egyszerűség és a bonyolultság, s ezt külön magyarázkodás nélkül is bizonyítja ez a mostani Rajzok kiállítás. Hiszen a lírai felemelkedettség, a hideg ráció diktálta logika, a groteszk fintor, a cinkos összemosolygás és a tárgyias szemlélet jól megfér egymás mellett, e világunkból való, s e világunkra derít fényt. A rajz az, amelyik legközvetlenebbül szólhat hozzánk, és szól is ezekről a lapokról. Csak egy icipicit oda kell figyelni rá.

A Rajzok sohasem tartozott a látványos kiállítások közé, mert hiszen a vonalakból összeálló kép a maga egyszerűségével, vagy összetettségével primér élményt, primér gondolatokat közöl, mentesül a képzőművészet jó értelemben vett „hókusz-pókuszaitól". A rajz felfedez és felfedeztet. A leghétköznapibb módon. De éppen ez az, amiért szívünkhöz nőtt ez a kiállítás, s amiért várjuk újból és újból. S ezért ajánljuk szívesen mindazok figyelmébe, akiktől nem idegen a szemlélődés, a feloldódás a művészet egyszerűségében.

Csutorás Annamária

Helsinki szellemének kell tovább folytatódnia Belgrádban!

A helsinki záróokmányt 1975. augusztus 1-én aláírt 35 állam előkészítő találkozója június 15-én kezdődik Belgrádban. Közel két év telt el az európai biztonsági és együttműködési értekezlet befejezése óta. Ez nem hosszú idő. Szükséges azonban mintegy közbenső mérleget vonni arról, hogyan befolyásolták és befolyásolják az európai helyzetet a Helsinkiben elért megállapodások, miként valósulnak meg a gyakorlatban a záróokmány elvei és tételei. A záróokmány aláírása óta történelmi léptekkel mérve nem hosszú idő telt el. Az idő múlásával egyre újabb tények bizonyítják, milyen hatalmas impulzust ad a helsinki béke-charta annak a küzdelemnek, amelyet a népek az enyhülésért, a leszerelésért, a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért folytatnak.

Az enyhülési politika a vele szemben álló erők aktivitása ellenére a nemzetközi élet fejlődésének fő iránya maradt Európában, és másutt is. Az enyhülést úgy kell felfogni, amely hosszan tart és sok, bonyolult ellentmondást hordoz. A nemzetközi helyzetben a meghatározó szerepet játszó erőviszonyok alakulásának pozitív iránya nem változott. A világ előre halad. A pozitív történelmet nem a reakció, nem az imperialista burzsoázia, nem a maoisták írják. Az ellentmondásokat, az ellenakciókat, az időleges megtorpanásokat is figyelembe véve, hosszú távon az enyhülést elősegítő tényezők vannak túlsúlyban. Figyelemre méltó az is, hogy bár a szovjet—amerikai kapcsolatokban Washington hibájából bekövetkezett megtorpanás az enyhülést még sem kérdőjelezte meg; sőt az amerikai lépések hozzájárultak egyes fejlett tőkés országok taktikai nézetkülönbségeinek kiéleződéséhez.

A helsinki megállapodások hosszú távú programot jelentenek az aláíró államoknak. Folyamatról van szó. Tételei gyakorlati megvalósulása még csak megkezdődött. Egyes irányokban több történt, másokban kevesebb. Maguk az aláírók sem gondoltak arra, hogy a záróokmány tételei azonnal, vagy mind egyszerre megvalósulnak. Még hosszú út áll előttünk, hogy megmásíthatatlanná és visszafordíthatatlanná tegyük az eddigi eredményeket, hogy a politikai enyhülést kiegészítsük katonai enyhüléssel.

A helsinki megállapodások az államok közti kölcsönös tőkés államnak konkrét ajánlást adtunk át, 140 ezer példányban adtuk ki a záróokmány szövegét. Míg 1971-ben felnőtt lakosságunk egytizede járt külföldön, 1975-ben már kétharmada. Több száz személynek bíráltuk el humánus szempontok alapján ki-, illetve beutazási kérelmét családegyesítésre és házasságkötésre vonatkozóan. Évente 2,5 millió forint támogatást nyújtunk külföldi művek fordítására és kiadására.

Amikor megállapítjuk, hogy a realizálásban a pozitív elemek vannak túlsúlyban, nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a megvalósulás üteme lelassult az utóbbi időben. Így például az államok egymás közötti kapcsolatának vezérelvei közül nyugati körökben önkényesen szelektálnak, válogatnak, kiemelve az emberi jogok és alapvető szabadságjogok elvét. A gazdasági együttműködést illetően feltűnő passzivitás mutatkozik nem egy nyugati partner részéről. Továbbra is alkalmazzák a hátrányos megkülönböztetést, a diszkriminációt. A humanitárius és egyéb területeken való együttműködést szelektíven kezelik, megpróbálják leszűkíteni az információ és az emberek úgynevezett „szabad áramlására".

A helsinki konferencia kezdete előtt bizonyos körökben a csúcstalálkozó kudarcát jósolták. Amikor nem sikerült megakadályozni a konferenciát, hallgattak dokumentumairól, később pedig azt hajtogatták, hogy a záróokmány csak az egyik félnek (nem nekik) előnyös és nem is realizálható. Most pedig már a helsinki megállapodás híveinek szerepében tetszelegnek, azt állítva, hogy ők védelmezik „Helsinki szellemét" valamiféle általuk kiagyalt szovjet fenyegetéssel szemben. A „szovjet fenyegetésről" folytatott propagandahadjárat ellentámadás a nemzetközi enyhülés —, elsősorban a fegyverkezési hajsza csökkentése és a leszerelés ellen, s arra hivatott, hogy megindokolja a katonai költségvetésük növelését. Ismeretes, hogy a szocialista közösség, a Szovjetunió nem kíméli erejét a fegyverkezési hajsza mennyiségi és minőségi korlátozásáért, sem pedig a kölcsönösen elfogadható, igazságos feltételek mellett végrehajtandó leszerelésért vívott harcban. Készek a részleges intézkedésekre is.

Az aggodalom a fegyverkezési hajsza miatt tovább fokozódott az új amerikai kormányzat e kérdésben képviselt irányvonala miatt. Az taktikázással és mutasson tényleges szándékot a megegyezésre. A SALT ma a szovjet—amerikai kapcsolatok kulcskérdése, amelytől jelentősen függ a további enyhülés üteme.

A burzsoázia szélsőséges elemei az emberi jogok védelmének hamis értelmezését állítják középpontba. Korántsem az emberi jogokkal való törődés ösztönzi e kampány szervezőit. Ellenkezőleg, az a céljuk, hogy elleplezzék az emberi jogok tényleges állapotát a kapitalista világban, és olyan meggyőződést alakítsanak ki, hogy a társadalom igazságos átalakításáért vívott harc céltalan, mert az ember mindenütt jogfosztott. De a végső, a ki nem mondott cél a szocialista rendszerek alapjainak gyengítése.

Az enyhülés szellemének támadása, rosszindulatú értelmezése a történelmi fejlődéssel szembeni ellenséges magatartás egyik megjelenési formája, amely tükrözi a tőkés világ eredeti természetét.

A szocialista országok békediplomáciája realista, nem kissebbíti a nehézségeket és nem táplál illúziókat, de nem is nagyítja fel a veszélyt. Nemcsak saját erejében, szövetségesei erejében bízik, hanem számbaveszi azt is, hogy a legfontosabb nyugati országokban az uralkodó osztály érdekeit képviselő vezető csoportok többsége is megértette, hogy az enyhülés az egyetlen lehetséges politikai vonal.

A küszöbön álló belgrádi találkozótól azt reméljük és várjuk, hogy a további enyhülést, a különböző társadalmi rendszerű államok közötti együttműködés fokozását szolgáló találkozó legyen, hogy szervesen beilleszkedjék az eddigi pozitív folyamatokba. A szocialista országok síkraszállnak azért, hogy a találkozó pozitív eredményekkel végződjék, hogy a találkozón és körülötte megfelelő légkör uralkodjék — az enyhülés és az együttműködés légköre.

Azon lesznek, hogy ez a találkozó az előzetes elképzeléseknek megfelelően, a helsinki szellem folytatása és továbbfejlesztése legyen, újabb láncszem az enyhülési folyamat fejlődésében. Ez elérhető, ha egyes körök a találkozót nem a viszályok fórumának tekintik, hanem az együttműködésnek. A találkozó arra hivatott, hogy a megtett út eredményeire támaszkodva a jövőbe tekintsen. Konstruktív véleménycserét kel folytatni a helsinki megállapodások következetes teljesítése szempontjából.

dr. Uray Miklós

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1977 DEC 3 01

1021

G 4

Lukovszky László munkája

A KGYV sikerei

A Kohászati Gyárépítő Vállalat dolgozói 1977-ben is jó munkát végeztek. Harmincegy acélműi martinkemencét építettek át az év folyamán. A szerződésben vállalt határidőkhöz viszonyítva 415 órát takarítottak meg az átépítések során. Ez kemencénként mintegy 17—18 tonna/óra acél, összesen 7000 tonna többletacél termelését jelenti.

Az oxigénes acélgyártással kapcsolatos kemenceátépítési munkákat jó munkaszervezéssel, eredményesen végezték (részben a salakkamra-bővítést, s a boltozat átalakítását végezték el a KGYV dolgozói).

Vállalták, hogy a II. számú, 800 tonnás körkeverő kemence falazását december 15-re befejezik. A vállalást

Új technológ

Megh a kés

Nyolc évvel ezelőtt azzal a céllal hozták létre a Kismotor- és Gépgyár Mezőkövesdi Gyáregységét, hogy különböző fajtájú és rendeltetésű alkatrészeket gyártsanak a vállalat üzemei közötti belső kooperáció keretében. A gyáregység nagysága, felkészültsége alkalmasnak bizonyult több ezer alkatrésztípus előállítására.

Mind nagyobb feladatokkal bízták meg az üzemet; ma már a közúti járművek légfékszerelvényeihez szükséges alkatrészek, illetve a robbanómotorok alkatrészeinek gyártása a gyáregység fő profilja. Ezenkívül vasúti szerelvényeket is készítenek, közepes és nagy szériában. Az üzem dolgozói évről évre sikerrel oldották meg a feladatokat; mind nagyobb szakmai felkészültségről tettek bizonyságot. Fokozatosan megteremtették a készáru-termeléshez szükséges felté-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1978 JAN 8

Lukovszky László

1978. jan

1021

Lukovszky László rajza

r sapkája..."

y gondolat a felejtésről

„Mindenki aki erről a kor-akról beszél, csak rosszat ond, nem tudom, hogy nem loznak-e, mindenfélét me-ltek nekem, nem nagyon yeltem oda, mert én nem mertem ezeket a dolgokat, jobbnak láttam elfelejteni et. (Vincent, tizennégy-es.)"

Fiatal korban merészen, ondhatnám, szinte vakme-en leplezetlen még az az nberi tulajdonság, hogy azt iszem el, amit látok, s fő-g amit tapasztalok. Ebből dódik a vélemény: *„... nem udom, hogy nem túloz-ak-e?"* Minden tizenéves — ezt a legmagabiztosabb zülők is higgyék el nekem —, kipróbálja legalább egy-zer titokban a cigarettát, agy a pipát, s az alkoholt, zért, hogy meggyőződjék ró-a; mi felnőttek nem túl-unk-e, amikor ezeket a dol-okat tiltjuk. Ezeket az ap-óságokat — amelyek a fia-alok békés életében nagy-ak tűnnek —, tudom, kép-túlszárnyaló fejlődést, de a politikai életben is részese volt a lehető legszélsőségesebb él-ményeknek. Sajnálatra méltó generáció, amelynek józanul, megfontoltan, s mondjuk azt is, hogy politikusan kell sze-lektálnia még az élményeit is ahhoz, hogy mindenképpen megakadályozza a rossz múlt visszatérésének még a lehetőségét is, hogy élettapasztalatát megbízhatóan, mindenféle szubjektív túlzások nélkül, hitelesen adhassa át a felnövekvő ifjú nemzedéknek.

A középkorúak körében megdöbbentő hatást keltett az *„Ismeri ön Kapplert?"* című tv-dokumentumfilm. A film megrázó hatása alatt ez is szóba hoztam fiatalok körében. Látták-e, s mit szól nak hozzá? Igen látták, na gyon érdekes volt. Érdekes Csupán érdekes? De mi vo ebben az „érdekes?". Hát a ugyan hogy szökhetett meg Milyen krimibe illő körül mények között, kik és h gyan segítették, s milyen sz

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 DEC 1 1

Lukovszky László
1021

ÉSZ

Lukovszky László rajza

Műsorok —

Rádió

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

7.23: Emlékeztető — a lovakról. — 7.54: Öt kontinens hét napja. — 8.26: Régi magyar dalok és táncok. — 8.43: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa énekel. — 9.00: Olvastam egy novellát. — 9.25: Jörg Demus és Paul Badura-Skoda zongorázik. — 9.45: A Szerető hatalma. Finn költők versei. — 10.03: Varázslatos szénaillat. Mesejáték. — 10.37: Részletek: Mascagni: Parasztbecsület című operájából. — 11.05: Pécsi Zenei Hét. Hangverseny. Közben: 11.45: Színes kavicsok. Albert Zsuzsa versei. — 11.50: Édes anyanyelvünk. — 12.05: A hangversenyközvetítés folytatása. — 12.40: Könnyűzene — hangszerszólók. — 13.00: Tisztelet az embernek. — 13.10: Jó ebédhez szól a nóta. — 13.50: Metronóm. — 14.10: René Kollo énekel. — 14.39: Pillantás a szocialista világba. — 15.17: Szimfonikus zene. — 16.08: Azt beszélik. — 16.38: Népdalkörök országszerte. — 17.10: Üdvözlet az olvasónak... Irodalmi rejtvényműsor. — 18.05: Operettfelvételekből. — 18.45: Közvetítés a Tokaj Express nemzetközi párbajtőrversenyről. — 18.55: Színes népi muzsika. — 19.30: Művészlemezek. — 20.31: Ábel és Eszter. Gárdonyi Géza regényének rádióváltozata. — 21.25: Beethoven: A-dúr szonáta. — 22.20: Szimfonikus zene. — 0.10: Régi kórusmuzsika.

PETŐFI RÁDIÓ

7.00: Az unitárius egyház félórája. — 7.30: Lionel Rogg orgonál. — 8.05: Mit hallunk? — mutatója. — 18.28: Világhírű előadóművészek Prokofjev felvételeiből. — 19.15: Iskolarádió. — 1 35: Kapcsoljuk az Erkel Színházat. Mozart-hangverseny. Közben: kb. 20.30: Medveünnep. — kb. 21.25: Operaáriák. — 21.41: Bemutatjuk a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új lemezét. — 22.30: A hét zeneműve.

A MAGYAR RÁDIÓ
Miskolc-körzeti stúdiójának műsora
(a 189 m-es középhullámon 17.00—18.30 óráig)

VASÁRNAP

17.00: Vasárnapi krónika. — Riporternapló. (Akik mindennap átlépik a határt... Magyar munkások szlovákiai üzemekben. Szerkesztő: Nagy István.) — 18.10—18.30: Verseny közben, mérkőzésen! Zenés sporthíradó. Műsorelőzetes...

HÉTFŐ

17.00: Hírek, időjárás. — Képek községeinkből: Edelény. (A Koburg-kastély szomszédságában levő bányászközség sokat fejlődött az utóbbi években. Ezt a sokarcú változást, a mai Edelényt mutatjuk be. Riporter: Dobog Béla.) A Sebő együttes felvételeiből. — Napjaink kérdései. (Wirth Lajos jegyzete.) — Sport. — Slágerkoktél. — 18.00—18.30: Észak-magyarországi krónika (A mezőcsáti Augusztus 20. Tsz-ben a szántás befejezése előtt. — A sütőipar és a szeszipar karácsonyi felkészüléséről). — Feliz Slovacek játszik szaxofonon. — Hírösszefoglaló. — Szemle az Észak-Magyarország és a Heves megyei Népújság következő napi számából. — Műsorelőzetes...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 NOV 1

Lukovszky László

1021

Lukovszky László munkája

erseny

ikeres évet
zárni

tervüket. Több mint három-negyed részét teljesítette éves feladatainak szeptember 30-ig a táblázósor is, a desszertsor dolgozói pedig éves kilós csokoládédesszert-tervüket már most csaknem megduplázták! Ám ugyanígy kimagaslóan dolgoztak a kiszerelt csokoládé drazsét, a kiszerelt töltetlen és töltött cukorkát, vagy például Diósgyőrben a csokoládéfigurát előállító dolgozók is.

— A szocialista brigádok közül — mondja ismét Csetneki Ilona — hadd említsem meg név szerint is a csokoládéüzem táblázósorán dolgozó, Liselott Herman nevét

Megyénkben az elsők között létesített számítóközpon-

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Lukovszky László, Munkácsy-díjas festő-grafikusművész
PEST MEGYEI HÍRLAP
1982 MÁJ 22

1021

Álomlesők

Lukovszky László grafikája

Ahogyan melegszik az idő, előkerülnek a nyári ruhák a szekrényből. A télieket kitisztítva, gondosan kell eltenni. Annál is fontosabb ez, mert megjelentek a finom szövetek ellenségei, a molyok. Ezek a kellemetlen lepkék sok bosszúságot okozhatnak. Ám az elcsomagolt, molyzsákba tett ruhákat nem tudják megtámadni. A férfiak divatja nem változik olyan gyorsan, mint a nőké, de azért minden évszak ígér valamilyen újdonságot. A ruhatárat sohasem szükséges kicserélni — egy új inggel, nyakkendővel, dzsekivel — csak kiegészíteni. Rovatunkban a férfiaknak adunk divattanácsokat. Szólunk életünk egyik fontos funkciójáról, az alvásról. Receptgyűjtő körútunk során ezúttal a dömsödi Dózsa Termelőszövetkezet pincecsárdáját kerestük fel. A vasárnapi ebédhez innen hoztunk finom falatokat.

Öltönyök, blu

Bár a férfidivat lassabban
mint a női, időről időre mégis
keznek olyan változások, amel
öltözködéssel törődők nem hag
figyelmen kívül. A divattervező
jelzése szerint a tavaszi, nyári
mértéktartóak. Az öltönyök *kar*
tak, vagy lazán csípőre simulók
lak enyhén *szélesítettek*, a gal
fazon *közepes szélességű*. A n
szárbősége is kényelmes, de ki
kített.

Csakúgy, mint a női divatban,
nak, férfiaknak is a *variálható*,
nálható öltözékeket ajánlják.
minta, szín és stílus keveredhet
összeállításban. Nyárra fontos
hez jut a *béleletlen, könnyű*
ballonból, vásznon, vékony

Pulóv
variá

A hűvös
pokon k
viselet a
vagy póló
vett pulóv
sorban a
öltözék, a
dulások n
hetetlen ke
természete
anyagok
a pulóvere
sősorban
fonalból

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Lukovszky László, Munkácsy-díjas festő-grafikusművész

DÉLI HÍRLAP
(1922–1981)
1982 JUN 4

1021

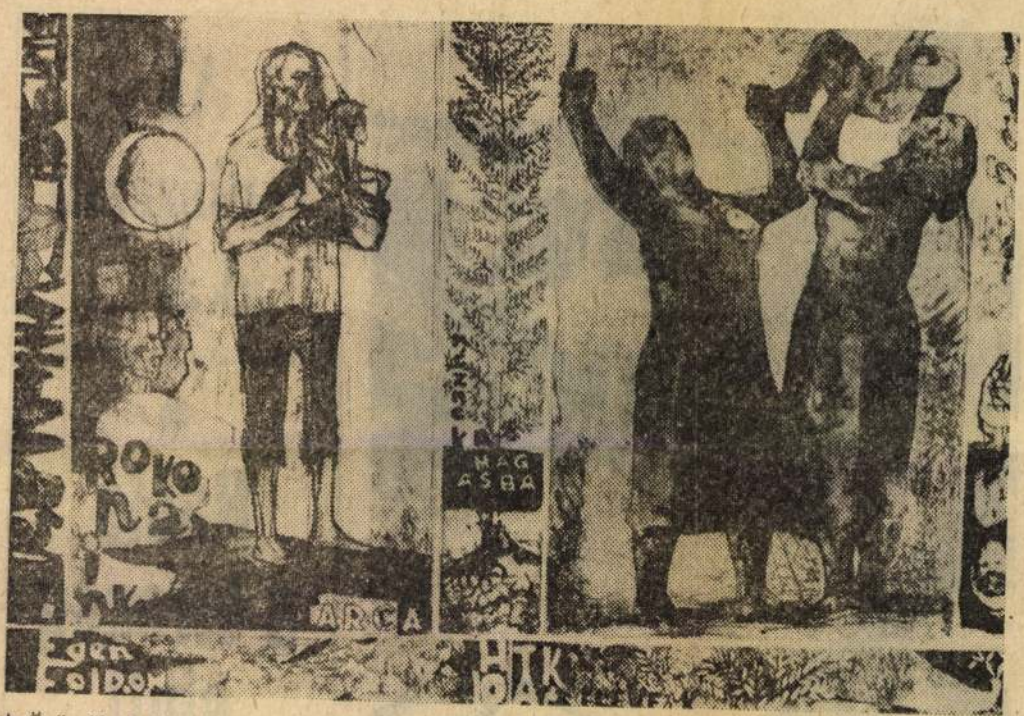

* Örömök. Lukovszky László litográfiája.

Hét végi kalauz

Lukovszky László emlékkiállítása • Opera, ~~operett, rock~~ ~~38 kilométeres túra~~

◆ „Alapvető célunk az volt, hogy Lukovszky László művészetének általunk legszebbnek ítélt munkáin keresztül emlékezzünk az élethez forduló őszinteségére, emberségére, tisztelegve ránk hagyott munkássága előtt" — írja a kiállítás rendezője, Dobrik István. Nagy Zoltán, a megyei pártbizottság titkára nyitja meg ma délután 5 órakor a Miskolci Galéria Lukovszky László-emlékkiállítását. A művész súlyos betegség után, tavaly hunyt el. 1922-ben született. 1948-ban felvételizett a Képzőművészeti Főiskolára. Mesterei Poór Bertalan és Bencze László voltak. 1952-ben Miskolcra költözött, egy évvel azelőtt nyílt meg — Sajószentpéteren — első kiállítása. A miskolci országos kiállításokon négy, a grafikai biennálén két esetben díjazták munkáit. Önállóan utoljára 1979-ben mutatkozott be, a miskolci Vasas Galériában. 1980-ban még grafikát küldött a miskolci művészek vologdai kiállítására. Emlékkiállítása a Miskolci Galériában július 11-ig tekinthető meg, hétfő kivételével, naponta 10-től 6 óráig.

✶ *A városiak jobb ellátásának érdekében kispiacok létesítését határozta el a városi tanács Miskolc néhány pontján: elsősorban a lakótelepek tószomszédságában. A kispiacok építését a tanácsi dolgozók társadalmi munkában segítik. Képünk akkor készült, amikor az avas-déli kispiac burkolatát fektették; erre kerültek azután az asztalok.*

Aki teniszezni akar...

(CIKK A 3. OLDALON)

Rabló a bíróság előtt

(TUDÓSÍTÁS A 6. OLDALON)

A szovjet miniszterelnök-

A tájékoztatót követően a vendégek a számítástechnikai gyár nagycsarnokát keresték fel. Erich Honecker nemcsak a bonyolult berendezésekkel, hanem a velük dolgozó emberekkel is ismerkedett.

Ezt követően a megye mezőgazdaságával ismerkedett a magas szintű NDK-delegáció. A székesfehérvári Szabad egyik tsz-tag — *Váci István* villanyszerelő — portájára.

Az NDK párt- és kormányküldöttségének tagjai délután Budapesten a magyar tárgyalócsoport résztvevőivel folytattak megbeszéléseket.

A delegáció este a KISZ Központi Művészegyüttesének műsorát tekintette meg a Magyar Néphadsereg Művelődési Házában.

...ják ki

Nyelvünk kertjében munkálkodók

A csehszlovákiai magyar nyelvtudomány, nyelvművelés és nyelvhasználat harminc évéről

Az 1948-as fordulat meghozta Csehszlovákiában a magyar nyelv rehabilitálását is. Míg a második világháború végén ott — Fábry Zoltán tanúsága szerint — „... *nyelvünk egyszerűen tagadásba vétetett, kihágási objektum lett...*", addig a szocializmus építésének kezdetén — dokumentálni lehet — a jószomszédi viszony helyreállítására törekvő párt- és állami vezetők mindent elkövettek, hogy a nyelvünket ért sérelmeket orvosolják. (A kassai Batsányi-kör évkönyve, Madách Könyvkiadó, Bratislava, 1969.)

A magyar nyelv célszerű és méltányos használatához fokozatosan megteremtették a törvényes lehetőséget. 1948 decemberében napvilágot látott anyanyelvünkön az első újság, az *Új Szó* című lap. (A rendszeresen megjelenő magyar nyelvű sajtótermékek száma azóta kb. 20-ra nőtt!). 1949 januárjában elhangzott a Csehszlovák Rádió első magyar nyelvű adása. (Az eredetileg heti 8 órát kitevő magyar műsoridő az azóta eltelt 30 év alatt csaknem megnégyszereződött!). 1949 szeptemberében 154 osztályban anyanyelvén kezdte meg tanulmányait az első 5100 magyar nemzetiségű diák. (Azóta teljesen kiépült a magyar tannyelvű oktatási-nevelési intézmények hálózata: tavaly — Ján Gregor, az SZSZK kormányának alelnöke szerint — 337 ilyen óvoda, 376 általános iskola, 11 gimnázium, 6 szakközépiskola működött; ráadásul 10 szlovák gimnáziumban és 10 szakközépiskolában foglalkoztak magyar osztályokkal is. Az 1977/78-as tanévben ezekbe a különböző szintű pedagógiai létesítményekbe körülbelül 80 000 magyar anyanyelvű gyermek járt; közben másutt 2700 speciális érdeklődésű magyar diák szlovák tannyelvű képzésben részesült. Ugyanakkor a szlovákiai és a csehországi egyetemek, főiskolák nappali és levelező tagozatainak hozzávetőlegesen 3400 — túlnyomórészt nem anyanyelvén tanuló — magyar nemzetiségű hallgatója volt. *(Új Szó*, 1978. II. 3.)

A magyar nyelvű újságok, rádióadások és oktatási-nevelési intézmények — rendeltetésüknek megfelelően — magyarul szolgálták a politikai és szakmai ismeretterjesztés, a közművelődés és a szórakoztatás nagy ügyét; magyarul látták el a szocialista hazafiságra és a proletár internacionalizmusra való nevelés bonyolult feladatát. Magyarul, de — különösen eleinte — nem elég magyarán. A magyar nyelv írott és beszélt formája ugyanis a gazdasági és társadalmi átalakulás folyamán — Csehszlovákiában lényegileg két okból — az elfogadhatónál jóval idegenszerűbbé vált:

1. A többség nyelvéből — kölcsönzés vagy tükörfordítás révén — az ottani magyarság rengeteg „új" szót, kifejezést vett át (pl. a *társalgási stílusban* a szerkesztőség helyett a redakcia, a terv helyett a plán, a termelékenység helyett a produktivita, az érv helyett az argument, az elnök helyett a predseda, a szövetkezet helyett a družstvo elnevezés „jött divatba"; a *köznapi érintkezésben* pl. a nálunk ismert szerszámgépből — az obrábací stroj nyomán — megmunkálógép, a kévekötő aratógépből — a samoviazač bűvöletében — önkötözőgép lett).

2. A kisebbség nyelvében — szlovák hatásra — sok kifogásolható rag- és vonzathasználat jelent meg (pl. a pedagógusok zömükben ma is bizonyos *iskolán tanítanak;* a meghívott előadók erre vagy arra a *témára adnak elő;* viták alkalmával *szétszedik a problémákat;* ha valahol kifutnak az időből, *a gyűlést elteszik).*

Az ilyen — vagy hozzájuk hasonló — nyelvi idegenszerűségek visszaszorítására (pl. a szlovakizmusok, szakadár terminológiák lekűzdésére) csak hosszú távon lehetett gondolni. Rövid távon nagy nyereségnek számított már az is, hogy 3—4 év leforgása alatt a magyar szó terjesztésének egész sor intézményes fóruma teremtődött meg.

1949 márciusában életre hívták a Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kultúregyesületét (ma: Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kulturális Szövetsége, népszerű nevén: CSEMADOK), melynek — Pávlik akkori tájékoztatásügyi és népművelési megbízott nyilatkozata szerint — „... *biztosítania kell, hogy a magyar dolgozók saját anyanyelvükön emelhessék kulturális színvonalukat, ugyanúgy, mint ahogy a Matica slovenská és a különböző szlovák egyesületek gondoskodnak a műveltség terjesztéséről a szlovák lakosság körében.*" (A CSEMADOK 25 éve, Madách Könyvkiadó, Bratislava, 1974.)

A CSEMADOK 1953-ban — az 1949-től kiadói tevékenységet folytató Magyar Könyvtár örökébe lépve — hozzáfogott egy Csehszlovákiai Magyar Könyvkiadó felállításához. Ez a könyvkiadó 1956-ban egyesült a Szlovákiai Szépirodalmi Kiadóval, de 1969-ben — Madách Könyv- és Lapkiadóként — ismét önálló életet kezdett. A kulturális szövetség tagjai eljártak a magyar színjátszás megindítása érdekében is: 1953-ban működési engedélyt kapott a komáromi Magyar Területi Színház, a MATESZ. A 25 évvel ezelőtti hőskorban Thália magyar „papnövendékei" korántsem hibátlan anyanyelvi szövegmondással, de lelkesen álltak az új világ „igehirdetőinek" sorába. A magyar nyelv helyzete az 1950-es évek elején — mivel az ismertetett tényállás mellett a kisebbségi könyvkiadás biztosítása, a magyarországi könyvexport növekedése, a csehszlovák—magyar közös könyvkiadási egyezmény megkötése is sokat nyomott a latban — fokozatosan normalizálódott. De a magyar nyelv írott — sőt írói — változata ekkor még számos esetben a nyelvi tudat zavaraival küszködött. (Gondoljunk a fogalmi kötöttségek fellazulására, a nyelvtani és mondatszerkesztési alapelvek gyakori megsértésére!) A magyar nyelv beszélt változata pedig magán viselte a provinciális — sőt vulgáris — nyelvhasználat árulkodó jegyeit. (Gondoljunk a nyelvjárási kiejtés elburjánzására, vagy a mondatfonetikai eszközök — a hangsúly, a hanglejtés, a szünet, a beszédtempó — funkciójának lebecsülésére!) Ezért a magyar nyelv helyzetének fokozatos normalizálódása után a nyelvművelés került előtérbe. Csakhogy sok probléma vetődött fel, nem álltak rendelkezésre csodatevő receptek, kevés volt a szakember. A nyelvművelés mégis megindult. A cikkírók ott fogták meg a munka végét, ahol tudták: egy-egy idegenszerűséget, szórendi vétséget, képzavart stb. tűztek tollhegyre. Az előadók egyeztetési hibákat, helyesírási baklövéseket, lejterjakabokat stb. pellengéreztek ki. Nyelvünknek ezek a „mindenesei" alig győzték a munkát: főleg a szervezettség, az összehangoltság hiányát érezték, de lankadatlanul dolgoztak.

Az induláskor a pozsonyi Pedagógiai Főiskola, illetve a Komensky Egyetem két jeles, tudományos érdemekben bővelkedő tanára: Orbán Gábor (1883—1958) és Mayer Imre (1884—1961) állt a nyelvművelés bölcsőjénél. Tőlük vette át a nyelvművelés „stafétabotját" dr. Jakab István, a nyelvtudományok kandidátusa, a pozsonyi Komensky Egyetem magyar nyelv és irodalom tanszékének jelenlegi adjunktusa. Neki köszönhető, hogy a csehszlovákiai magyar nyelvművelés megszűnt magányos vállalkozók ellenőrizetlen, sőt ellenőrizhetetlen vadászterülete lenni. Az ő javára írandó, hogy az ottani magyar lapok megfelelő rovatában — legtöbbször a kellő időben — feltűnt egy-egy utánpótlásnak számító képzett nyelvművelő neve.

„*Ma* — mutatott rá az 1973-as Kazinczy-napokon Jakab István — *a régi nevek mellett vagy helyén újakat is találunk, például a Morvay Gáborét, Kapás Ferencét, Zsilka Tiborét, a magyarországi, de a mi nyelvhasználati problémáinkról írogató Dobay Béláét — hogy csak a leggyakrabban előfordulókat említsük. Persze ehhez mindjárt hozzá is kell tennünk, hogy még mindig kevesen vagyunk, a szükséglet jóval nagyobb, mint hogy azt ennyien fedezni tudnánk.*" (Irodalmi Szemle, 1975/5.)

A csehszlovákiai magyar nyelvművelés — noha olykor támadtak nehézségei — az 1960-as évektől minőségi átalakuláson ment keresztül. A passzív nyelvféltés átcsapott aktív nyelvvédelembe. Az ösztönös nyelvőri tevékenységet a tudatos nyelvszolgálat váltotta fel. Az alkalmi nyelvápolás helyébe az állandó nyelvgondozás lépett.

A csehszlovákiai magyar nyelvművelés minőségi átalakulásában akkor három körülmény játszott fontos szerepet:

1. csökkent a dilettantizmus veszélye;
2. nőtt az alkalmazott nyelvtudomány iránti „kereslet";
3. javultak az érdemi munka személyi és tárgyi feltételei.

Ezeknek a körülményeknek a létrejöttéhez, fenntartásához és kihasználásához — másokkal együtt — nagymértékben hozzájárult dr. Deme László is, aki 1964 és 1969 között vendégprofesszor volt a pozsonyi Komensky Egyetemen.

A kedvező fejlemények hatására 1967-ben — a CSEMADOK Központi Bizottsága mellett — nyelvi szakbizottság létesült; ennek feladatává tették a nyelvművelő és nyelvjáráskutató mozgalom összefogását és fellendítését. A szóban forgó szerv nagy buzgalommal látott munkához; csak egy kissé feszélyezőleg hatott rá, hogy törekvéseihez — főleg értelmiségi berkekben — több reményt fűztek, mint amennyi teljesülhetett... Így a bizottság tagjai — környezeti hatásra — túl hamar az illúziók és a realitások ütközőpontjába kerültek. A maguk posztján ők mégis — sine ira et studio — betöltötték a

BETLEHEMESEK

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

LUKOVSZKY LÁSZLÓ

A TELKEN

Napjaink 1978. dec.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

Az a személyes véleményem, hogy ez Európa egyik legérdekesebb, új utakat kereső irodalma. Kevés olyan érdekes új mű van a magyar irodalomban, amelyet le ne fordítottak volna lengyelre. Az utóbbi években Déry Tibor, Németh László, Illyés Gyula, Sánta Ferenc több könyve megjelent, azonkívül néhány elbeszélésgyűjtemény. Nagyon reprezentatív például az a tizenegy magyar elbeszélést tartalmazó kötet, amelyben többek között Moldova, Sánta, Csoóri, Csurka, Galgóczi művei szerepelnek. A magyar kultúra lengyelországi jelenlétéről elmondhatjuk, hogy „divatban vannak a testvérek". A harmincadik évforduló során több száz cikk jelent meg különböző lapokban. Jelentős esemény volt a magyar költészet antológiájának kiadása, amelybe olyan kiváló költők fordítottak, mint Tadeusz Nowak, Rózewicz, Bialoszewski.

— Sok „fehér foltot" tüntet el ez a kötet...

— Igen, komoly hiányosságok voltak. Nyolctíz évvel ezelőtt írtam egyik napilapunkban ezekről, hangsúlyozva, hogy a magyar költészet területén van legtöbb tennivalónk. Az utóbbi években jelentek meg egy-egy költőt bemutató kötetek is. Két különböző Petőfi-válogatás, József Attila-kötet, Illyés, Weöres, Kassák egy-egy kis kötete. Ady születésének századik évfordulójára 1977 novemberében készítettem elő a Krakkói Irodalmi Kiadónak az első nagyobb Ady-válogatást Lengyelországban. A kötet 112 verset tartalmaz több, mint 200 oldalon, igen szép művészi kiadásban jelent meg.

— Az Ady-kötet szerkesztésével, előkészítésével nem könnyű feladatra vállalkozott. Hogy értékeli a vállalkozás sikerét?

— Rendkívül nehéz feladat volt. Ady ... táncával. Nekünk lengyeleknek, mint minden kelet-európai népnek, különösen közeli az „Elhanyagolt véres szívünk" mondanivalója, amikor Ady azt írja:

Támadtak a magyar sebeknél
Mindig tüzesebb kelevények
S mi árván, porban üszkösödtünk.
Hamupipőke a magyar kín...

A legfontosabb feladatunk az volt, hogy a legkiválóbb költőink segítségével átültessük Ady oly nehéz, de sokoldalú, polifonikus, igen gazdag skálán mozgó költészetét, keresésének sokoldalúságát. Olyan költő-műfordítókat igyekeztünk megnyerni, akiknek ars poeticája megegyezett Ady költészetének különböző irányzataival. Például Waczków kiválóan fordította Ady forradalmi és magyarság-verseit, Zadura a szerelmes verseit, Tadeusz Nowak pedig az istenes verseket. Meglepően nagy volt a visszhangja ennek a kötetnek. Írt róla többek között Jaroslaw Iwaszkiewicz, a híres költő és regényíró, a Lengyel Írószövetség elnöke legnépszerűbb napilapunkban a kötetet bemutatták mint a hét „sikerkönyvét" a Lengyel Rádió népszerű sorozatában, elismerő cikkek jelentek meg róla a „Literatura na swiecie", „Nowe Ksiazki", „Trybuna Ludu" című lapokban. Meglepő volt az a nagy érdeklődés, amelyet a három lengyel női lap tanúsított — főleg Ady szerelmi lírája iránt.

— Új költészetünk mennyire ismert Lengyelországban?

— Szükség lenne egy kötetre, amely a háború utáni magyar költészetet mutatja be. Nagy László verseiből Tadeusz Nowak kiváló fordításokat készített. Eléggé esetlegesek az eddig megjelent versek. Egy jelentős kiadványt említenék itt meg — igaz, ebben

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 OKT 3 01

Lukovszky László

/1021

1977. október 3

Lukovszky László munkája

osok, katonák...

K(b)P magyar csoportja

„Ennek a tudománynak, a proletariátus osztályharca tudományos kifejezésének népszerű formában való terjesztése — úgy, hogy mindenki megértse — egyik fő célja az ujságnak."

A „Szociális Forradalom" hasábjain meghirdetett elméleti és módszerbeli forradalmi állásfoglalást a magyar kommunisták csoportja az OK(b)P Központi Bizottságához munkaprogramként juttatta el. A munkaprogram kidolgozásakor J. M. Szverdlovval tanácskoztak.

Az OK(b)P Magyar Csoportja a magyar megszálló csapatok körében.

A szervezett, átgondolt és széles körü felvilágosító munka eredményeként a magyar hadifoglyok mind jobban megértették az oroszországi szocialista forradalom eseményeit, jelentőségét, tanulságait.

1918 áprilisában és májusában megalapították az OK(b)P más külföldi — német, román, jugoszláv, csehszlovák stb. — csoportjait is. E csoportok tevékenységének az összehangolása és irányítása végett 1918 má-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 NOV 29

Lukovszky László

1021

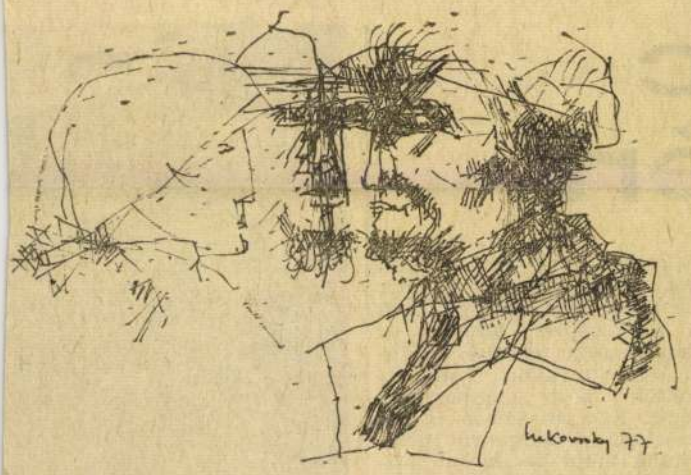

Lukovszky László rajza

c
ért

hús utáni legfontosabb mezőgazdasági termékre, már idén ennyit ültettünk. Épül a 300 vagonos tárolónk is, amelyben a termést biztonságosan tavaszig „átmenthetjük". És ez a termés nem kicsi. Közepes évben is 900 ezer mázsa burgonyát takarítunk majd be. A baromfitelepünkről két évvel ezelőtt 18 millió tojás származott, jövőre, változatlan férőhely mellett, 40 millió darabot

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 NOV 19

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1977. novemb

1021

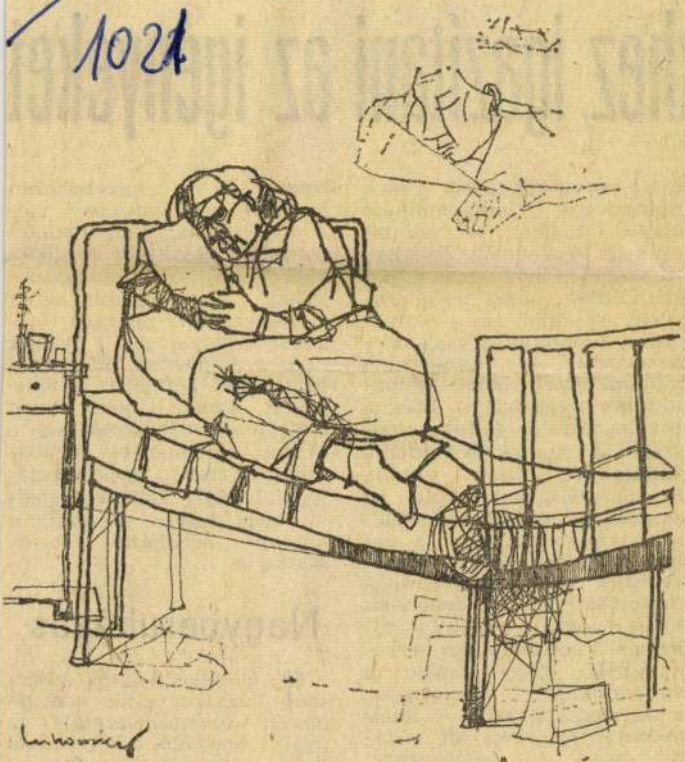

Lukovszky László rajza

19., szo

khez igazítani az igényeket

ezért rendkívül kicsik azok a fejlesztésre felhasználható alapok, melyek a vállalatunknál képezhetők. Az Ózdi Kohászati Üzemekben a közelmúltban nagy beruházásokat fejeztünk be — folyamatos öntőmű, rúd-drótkengermű — mindezeket költségkereten belül és határidőre teljesítettük. Ezek a beruházások a felfutás időszakában vannak és terhelt a vállalatnak kell viselni. Részberuházásunk volt az oxigéngyár befejezése. Véleményem szerint ezen a nehéz helyzeten az exportnöveléshez vezető út jelenti a megoldást. Mi azt tartanánk jónak, hogy a szelektív fejlesztési politika úgy érvényesüljön, hogy azokat a vállalatokat támogassák, amelyeknek sikerült — a hatékonyságon keresztül tartani azokat az előírásokat, amelyek egyébként népgazdasági érdeket is szolgálnak.

tozzák és a nagynehezen idehívott mélyépítőipari vállalatok feladat hiányában elmennek és akkor kezdődik elölről ez az ellentmondásosság; hogy egyszer nincs a beruházási pénzhez elegendő kapacitás, máskor meg a kapacitás hiányában nem lehet befejezni az építkezést. Tehát a jövő évben életbelépő szabályozásnak a tanácsi célcsoportos beruházások, illetve pénzek vizsgálatánál odáig kellene terjedni, hogy legyen összhang a konkrét beruházási folyamattal is.

Nagyberuházás

Dr. Gombos László, a Borsodi Vegyikombinát közgazdasági főosztályvezetője a gyár speciális helyzetéről szólt, hiszen a vegyiművekben jövőre egy 11 milliárdos nagyberuházás fejeződik be.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1977 OKT 25

Lukovszky László

G/4 1021

Lukovszky László munkája

djén

sának
kelése

lőirányzottnak. Jelentős az lmaradás azonban a keres- edelmi létesítmények átadá- a terén. Hasonló problémák nutatkoznak a szennyvíz- sztító létesítmények tekinte- ében is.

A beruházások teljesítése zorosan összefügg az építő- par helyzetével. Az építő- pari vállalatok nehéz fel- datokat oldanak meg a ki- melt nagy-, és más fontos beruházások kivitelezésében. A megyeszékhelyű szocialista építőipar 1977. első félévi épitési, szerelési munkáinak értéke meghaladja az 1,7 milliárd forintot, ami 10,3 százalékkal nagyobb az egy évvel korábbinál. Így az ez évre előirányzott és tervezett 3,8 milliárd forint értékű tel- jesítésnek 45 százaléka rea- lizálódott. Tehát az 1977. évi feladatok teljesítése további gen komoly erőfeszítéseket kíván a kivitelező vállalatok- ...jelentős feladat hárul a

A párthatáro

Teljesítette ez

Az 1977. évi népgazdasági terv minden vállalat számára előírta a termelés hatékonyságának és szerkezetének olyan ütemű fejlesztését, amely a belföldi kereslet kielégítése mellett lehetővé teszi a kivitel, ezen belül a tőkés export erőteljes bővítését. A Központi Bizottság ez évi áprilisi és legutóbbi, október 20-án megtartott ülése ismételten ráirányította a figyelmet azokra a főbb tennivalókra, amelyek a magyar népgazdaság előtt állnak. Így mindenekelőtt jóváhagyta hazánk hosszú távú külgazdasági politikájának és a termelési szerkezet fejlesztésének irányelveit.

Most, hogy közeleg az esztendő vége, időszerű áttekinteni, hogyan teljesítettük feladatainkat. Mivel Borsod iparának a legdinamikusabban fejlődő ágazata a vegyipar — ahol a termelés, a tőkés export és a vállalati nyereség a tervezettnél is kedvezőbben alakul —, a Tiszai Vegyikombinát gazdálkodását ragadtuk ki példaként.

A kombinát 6 ezer fős kol-

Lukovszky László

gíted! Fölizzítod! Fölgyújtod! Csak a szemeddel is, az égszínűvel! Rászikráztatod magad az éjszakára és tenyeredbe veszed a hólucskos világot! Lobogtok fenségesen és forrón, akár a zászló a Kreml tetején!)

A Gorkij utca sarkán a hirtelen-szél arcomra hártyázza a vigyort. Ócska ripacs. Hajnalra világnyi fájássá duzzad a mostani öröm.

És a nők. A nyírfácska-leánykák. Beléjük oltottuk magunkat, s már nem látjuk őket. Meg a vodka meg a grúz bor megcsillantja napsugaras kék szemünk az arcukon, hajuk *zabkéve* fátylán, hajuk kútmély omlásán... S végül magunkba részegszünk. Hiszen élni is csak úgy... mint *gyufát lobbantani a sötétben*... és *nem új dolog meghalni a földön*...

Nem voltál ott a téren éjszaka, barátom. Hó nyüszögött és sápadt sötétség hullott a sistergő falakra. Inaimra görcs rogyott — és csikók riantak elém perzselő szűkülésben és villanyt szállító póznák gágogó vadkacsa-őrsége és szűkölő nyírfácskák és hervadó virágok hajnal-könnyei...

Cirpelő mákonyos halál-illat, csöppnyi szédülés agyam vermében. (A vodka meg a borok.)

Aztán megérkeztem. Nem, ez nem az Angleterre-szálló. Hiszen ez nem is Pétervár. A Gorkij utcán Tolsztoj-homlokú csönd, Dosztojevszkij-tekintetű árnyak és Majakovszkij-

ás, a bér-
árni, hogy
három víg
húsz ko-
e elmond-
Kuzma, a
p alatt...
y a halál
be, de a
adt vént,
gen, akkor
em aláza-
aknak!"
tor Anton
? Éppúgy,
rovon, aki
eleségét és
szél végre,
, hősiesen!
, én rossz
ok és min-
ulsz, mert
inom cipő-
rjona, hogy
vagyok...
ov a fele-
már nem

hallja. Már nem olvadnak el a hópelyhek az arcán, már koppan a feje, akár kő, a szán saroglyájában... És akkor megijed ez a marha-ember, összevissza forog a lóval, s végül ráhagyja. Sírni már nemigen tud, hiszen a hóförgetegben a könnyezés nehéz mesterség, a kórházba menni is minek már, a ló meg csak hazatalál... A ló okos jószág, Jonat is meghallgatta, hogy meghalt a héten Kuzma, a fiú... Hát elalszik a bakon Petrov, az esztergályos, Matrjona fagyott teste mellett a havazásban...

Tudja: azért sok furcsaságot hordott össze, nem is tagadhatja, galambocskám, Anton Pavlovics. Hogy a kis Varka megfojtja a bömbölő csecsemőt, mert aludni szeretne, aludni végre...

Elfeledtem megkérdezni, kedves Anton Pavlovics, nem zavarja a szemtelen grimasz, hogy ereklye-sírjától néhány lépésre egy urna mellett (látni az üveglap mögött) hímes tojás tündököl?! Vagy úgy gondolja Ön is: egyszer mégis föltámadunk?

TŰZBOKRÉTA A KÖDBEN

Mit akartál velem, Odessza? Azt sem tudtad, ki vagyok — nem tékozlás ilyen szívé-

hol-nem-volt pillanatot. Hevült arcunkat a nyirkosság nyaldosta, árnyékunk belebillegett a Góliát-hajók mólóra csúszott fénytócsáiba. „Bolond az ember!" — egyikünk sem merte kimondani, csak megigézetten pislákoltunk a ködben, a részegek kételhetetlen önbizalmával, hogy fároszok vagyunk! Igen: mi mindannyian világítunk a sötétségbe hálózottaknak! Ringatta pátoszunkat az elérzékenyülés. S hogy nem tévedtünk, jött a visszajelzés a ködből: egy oltári nagy tüsszentés, egy egészséges, bariton hapci — bólintván: lámpások vagyunk, csak fényünk kivájt tökben imbolyog. Akár a luftballon, úgy pukkant szét megistenült méltóságunk. „Egészségére!" — kiáltottuk a vén tengeri medvének — más nem tüsszenthetett ilyen emberségesen hatalmasat — a láthatatlan hajó sejthetetlen kabinja felé, s azon kuncogtunk, az öreg matróz nyilván álmában őrölt borsot szagolgatott. (Vagy Kozák Ljubka lett volna, s Babel küldte üdvözlésünkre, hogy tükröt tartson homályba virult szemünk elé?) Aztán futás vissza, föl a Patyomkin-lépcső százegynyolc fokán! S másnap kezdtük elölről, didergésig böklásztunk, a pinceétteremben elnyeltünk két adag sült kolbászt hagymával, paprikával! (A kolbász volt vagy fél méter!) És este újra a kaberné, a tánc, a Harlekin! (Egyikünk sem merte mondani: pedig bolondság. Hiszen köd áztatta a napfényes Odesszát, a fák, a házak sem értették, javában április volt. Aztán éjszaka a ház, ahol Gorkij inaséveiben ágyrajárt. Az esődohos udvarban az erjedt szagot szuszogó fák... Könyörtelen mindennapiság volt azon az éjszakán, nem egyszer-volt-hol-nem-volt... Tudtuk, Gorkij verítékezik. Hát nem volt vidám a város, kedves Vologya, Jurij, Válja. Vézna volt Gorkij, s még Peskovnak hívták.) Két önfeledt koccintás közt eltörött Puskin arca is a poharakon — miért lett volna vidámság Puskint tudni ide, Odessza utcaköveire... Csak azért, mert itt még nevethetett?! Csöppet elszomorodtunk. Vajúdott a tavasz, az utcákon koszolódott könnye, izzadtsága. (Ekkor már játszott velünk Babel, biztosan tudom. Gulliveri tenyerén voltunk, s az étteremből, a kaberné-ködös éjszakából odapottyantott bennünket a rendőrségi hirdetőtábla elé a város zegzugában. „Lássátok őket

szipogással. (Nem volt vidám semmi. Vologya tekintete, Jurij homlokráncai, Válja sokdioptriás szemüvege.) A tenger nappal is ködös volt, a *plazse* törött kagylóval mezítelen. És este ugyanazok a dalok az étteremben, a hosszúra nőtt lányon ugyanaz a fekete ruha, arcán ugyanaz a szomorúság. Csak a macska volt különös, ahogyan megjelent fehéren és elhízottan az asztalok között, s undorral vegyes kéjjel grasszált. (Ekkor kezdtem gyanítani: a Harlekint éneklő szomorú lány nem lehet más, mint Eichbaum Cilja, Benya Krik felesége... s Benyával tragikus dolgok történhettek, de erről már *nem írhatott* Babel.) Elfáradtunk. Az appartement hodállyá homályosult a nyirkos estében, girlandozott a cigarettafüst. Belénk sajdult Odessza. S ekkor váratlanul — mint a füstszag, amit Benya Krik nővérének, Dvorjának a menyegzőjén éreztek meg hirtelen, mert lángolt a rendőrség épülete — pedig a rendőrök a lakomán akarták nyakon csípni a Királyt! — tűzijáték kezdődött! Tavaszvirágokat lőttek a ködbe: pipacsot és margarétát, búzavirágot és kiskamillát, szarkalábot és liliomot! Belerobbantották a fájdalomba ezt a tűzbokrétát! Illatozott az eső. (Másnap láttuk a koszorúktól parázsló matrózsírokat, a kamasz fiúkat és lányokat, ahogy régi puskát szorítva díszmenetet trappoltak a habzó tócsákban őrségváltáskor.) Ki volt az, ki tette? Mosolyt hunyorog Jurij, Vologya, Válja. Hát Benya Krik! Előbújt valahonnét, megelégelte a szomorúságot, lángot vetett rá és nevetést hímezett az esőre! (Pedig mondom: Iszaak Babelt sehol sem találtuk, sehol.) Hát a csavargókirály előbújhatott, mint Joszif Muginstein temetésén! És észre sem vettük: kezünkbe adta a poharat újra, asztalunkra a sült csirkét! És faltunk és ittunk és vicceket ragoztunk! És ültünk az üstdob fölött a díszpáholyban, míg kavargott a színpadon a poloveci tánc! (Pedig mondom: Babelt sehol sem leltük. Nem volt ott a hippodromban sem, pedig imádta a lovakat. És a Moldovankán sem láttuk, az a testes asszony Iszaakról szót sem ejtett.) Azt gondolom, valami közbejöhetett neki. Önmaga helyett küldte Jurijt, Vologyát és Váljá,, Eichbaum Cilját, hogy énekelje esténként a Harlekint, a tűzbokrétát, hogy tudhassuk: Benya Krik vigyáz ránk.

*

Kisütött a nap, amikor elhagytuk Odesszát.

Lukovszky László

*

Balassagyarmaton rendeztek kamarakiállítást Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas grafikusművész munkáiból. A 38 alkotást bemutató tárlaton Czinke Ferenc Munkácsy-díjas grafikusművész mondott megnyitót.

Napjaink 1978-1-37

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 ÁPR 2 3

Lukovszky László

1977. ápri

1021

Lukovszky László munkája

tettek ki Budapesten és Miskolcon

mre beszéde

Központi Bizottság által újonnan alapított Lenin-emlékplaketteket adott át.

A Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesült *dr. Kamódy Miklós*, a Miskolci Postaigazgatóság osztályvezetője, *Pollák Andor*, a TOLNASZÖV igazgatója, *dr. Siklós Aladár* nyugdíjas kórházi főorvos, *Szabó József*, a barcsi MÁV-állomás főnöke, *Varga Pál* határőr ezredes és *Vass Ernőné* rendőr alezredes. Tizenegyen kapták a Munka Érdemrend ezüst, heten pedig a bronz fokozatát. A Központi Bizottság 125 propagandistát részesített a Lenin-emlékplakett kitüntetésben.

Lázár Györ

(Folytatás az 1. oldalról.)

diagnosztikai" műszert gyárt. A profilt a következő években tovább bővítik hasonló értékű és precizitású műszerek gyártásával.

A kormány elnöke elsősorban arról érdeklődött, hogy milyen az együttműködés a MEDICOR Művek és a műszereket alkalmazó egészségügyi intézmények között. Milyen a belföldi igény, és a külföldi kereslet a műszerek iránt, hogyan szervezték meg a szerviztevékenységüket? A vezérigazgató-helyettes elmondta, hogy mind belföldön, mind külföldön nagy az érdeklődés a gyár terméke iránt. A tőkés országok részéről elsősorban

Lukovszky László

Cigarettaszünet
– Lukovszky László rajza

Magyar Hírlap, 1944. ápr. 3.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 ÁPR 17
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

Lukovszky László munkája

Kádár János e
ista brigádvezető

A jó tervek, a megfelelő vezetés, a színvonalas üzemszervezés és a szaktudás mellett rendszerünk egyik nagy erőforrása a szocialista öntudat erősítése.

Nagyon fontos szerepet töltenek be a szocialista brigádok a nevelésben, általános műveltségük emelésében. Fontos, hogy az egyes brigádtagok önkéntes erőfeszítéssel is képezzék magukat. Még fontosabb az a szerep, amit a munkába bekerülő fiatalok nevelésében vállalnak és betöltenek.

E mozgalom már nem csupán tömegeket fog át, hanem — ki merem jelenteni — valóságos népmozgalommá vált. Ahogy itt is szó esett róla, a dolgozóknak mintegy fele ma már szocialista brigádtag.

Jelenleg szinte minden állami és szövetkezeti munkaterületen dolgoznak szocialista brigádok: összesen több mint 1 millió 800 000-en részesei a szocialista brigádversenymozgalomnak. A szocialista címet egyszer vagy többször elnyert brigádok száma 111 000. A szocialista címért összesen 157 000 munkabrigád verseng. Mindez nagyszerű, nagyon jó, hogy így van. Nőjön ez az arány minél tovább! Nem

gű győzelme ez a vietnam nép sok évtizedes szabadság küzdelmének. A nemzetköz helyzet kedvező irányú val tozását példázza az is, hog az angolai nép — a halad erők nemzetközi szolidaritá sától is támogatva — siker re vitte szabdságharcát; hog az imperialisták nem tudtá elvenni a nép szabadságá amely több, mint négy év százados portugál gyarma igát rázott le magáról, é megindult a saját útján.

A világhelyzet kedvező alakulása

A nemzetközi kommunis mozgalom sikeres küzdelm is hozzájárultak a világhel zet kedvező alakulásáh Portugáliában összeomlott több évtizedes fasiszta ren szer, Görögországban megb kott a katonai junta, Sp nyolországban a fasizmus f számolásával a Spany Kommunista Párt — 38 után — visszanyerte lege tását és szabadságát. Tová sikereket kívánunk ezekne testvérpártoknak, Portug

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1971 MÁR

Lukovszky László

1021

* Táj

(Lukovszky László rajza)

atát!"

télkedő

rtékelik az üzemek közöt-
csapatversenyt is. A je-
tkezőknek egy, maximum
ldal terjedelmű javaslatot,
tást kell beküldeniük,
ely munkájukkal vagy
nkahelyükkel kapcsolatos.
pályamunkákat a vetélké-
n szóban kell majd meg-
deniük a jelentkezőknek.
yanakkor az 1977. március
gén megrendezésre kerülő
télkedőn a résztvevőknek
akmai, politikai és bizton-
gtechnikai tájékozottságuk-
l is számot kell adniuk.
A győzteseket és helyezet-
ket, valamint a csapatver-
ny 1—3. helyezettjét érté-
s jutalmakban részesítik.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 ÁPR 19

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

G4

1021

Lukovszky László munkája

e

atalok

Mert akad még néhány megoldásra váró gond, amivel küszködnek, amit mielőbb szeretnének leírni a mérlegből. A gyár vezetői ezekről sem hallgatnak. Nem árulnak zsákbamacskát, távol áll tőlük a felelőtlen ígérgetés.

Többen arra kértek választ: mi az oka annak, hogy két, ugyanolyan végzettségű és felkészültségű fiatal mérnök, akik közül az egyik a fejlesztési osztályon, a másik lenn az üzemben dolgozik, miért nem esik azonos elbírálás alá a bérezésben? Az egyiknek gyakran ezer forinttal is több a pénze, mint a másiknak, a fejlesztési mérnök hátrányára. E probléma valóban megoldásra vár — ismerték el többen is a jelenlevő vezetők közül —, s már készül a tervezet is, hogyan, miként szüntessék meg ezt az ellentmondást. Mások az idegen nyelv ismerete utáni nyelvpótlék jogosságát feszegették, többen a majdani vállalati szervezeti felépítésre voltak kíváncsiak.

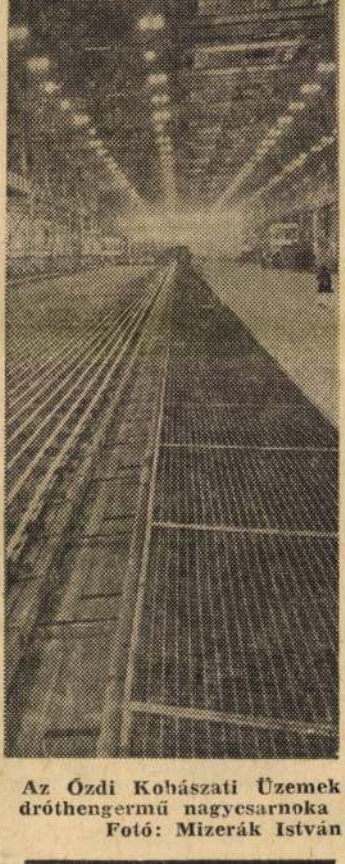

Az Ózdi Kohászati Üzemek dróthengermű nagycsarnoka
Fotó: Mizerák István

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 MÁR 3
Napjaink

Lukovszky László
1021

CIGARETTASZÜNET

LUKOVSZ

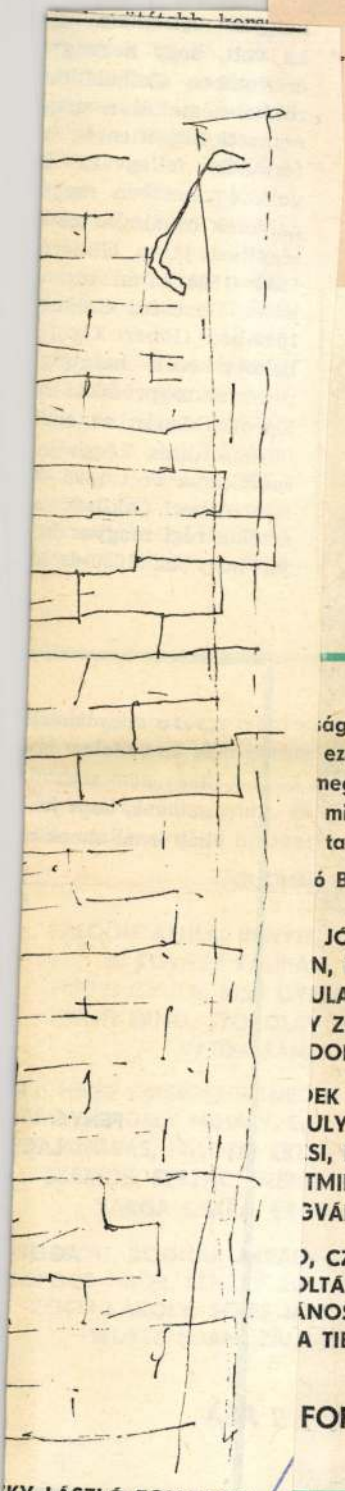

KY LÁSZLÓ TOLLRAJZA

dalmi cselekvésre mozgósító erőről
amely nemzeti hagyományaink tiszt
és ápolásából, a nemzeti önismeretből
tudatból táplálkozva áthatja hazafisá

A könyvecskét pedig szívesen ajánlo
denekelőtt középiskoláink történelem
dalom szakos tanárai figyelmébe. N
a tudás forrásaként; lelkiismeretet
tanulságként is.

ságot is minden esetben tudnunk kell vállalni
ezzel az ember. Pontosabban, annak tudatá
negállni, egy pillanatig sem szabad azt gon
mindig azt szeretném, ha hasznos tagja tud
tagja szűkebb közösségemnek is."

ó Beszélgetés Csontos Vilmossal című írásábó

JÓZSEF, BODA ISTVÁN,
N, FUTÓ GYÖRGY,
ULA, KÖRMENDI LAJOS,
Y ZOLTÁN, TÓTH LAJOS,
DOR VERSEI

EK MIKLÓS, FEKETE GYULA,
ULYÁS MIHÁLY, KAMARÁS ISTVÁN,
SI, PAPP LAJOS, PINTÉR LAJOS,
TMIHÁLYI SZABÓ PÉTER,
GVÁRI LAJOS ÍRÁSA

), CZINKE FERENC, GACS GÁBOR,
OLTÁN, LUKOVSZKY LÁSZLÓ,
ÁNOS, TELLINGER ISTVÁN,
A TIBOR GRAFIKÁJA

FORINT

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 MÁJ 8
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1024

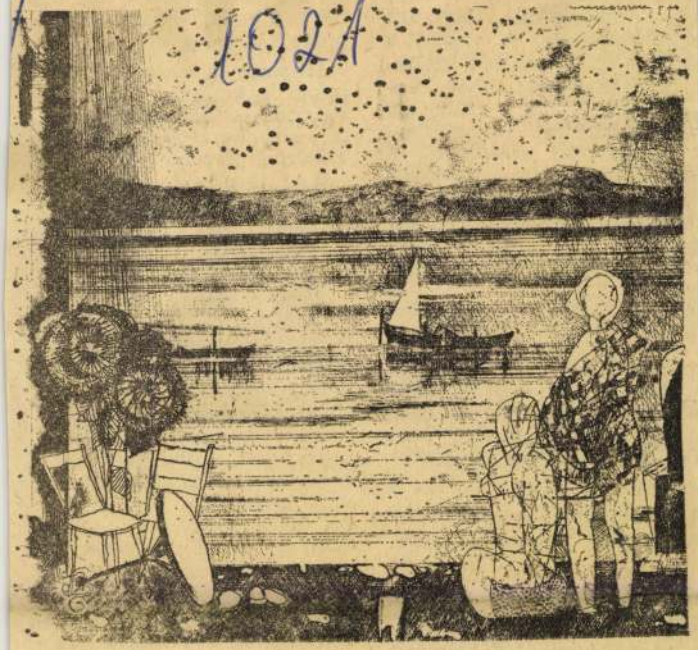

Lukovszky László munkája

Kölcsönöse
áti országo
együttműköd
KGST tagáll
nyire a Szov
a a termelé
nyersanyagok
a vasérc 88,
okszolható s
s a fűtőolaj
yiségét a Szovjetunió nyújt-
a. Szoros a kapcsolat a szov-
et Zaporozsszt-tal, az NDK
eli Hermann Mattern Vas-
ű és a Kelet-szlovákiai Vas-
ű között.

Csak kevesen tudják, hogy
a vasmű területéről órán-
ként átlag több mint egy-
nillió korona értékű árut
zállítanak el, és a gigantikus
kohómű naponta közel 6
nillió korona hasznot hoz a
sehszlovák népgazdaságnak.
Mindenesetre nagy megtisz-
eltetést, de egyben fele-
ősségteljes feladatot jelent
a vasmű dolgozói számára
az a tudat, hogy a CSKP

hatása már régebben foglal-
koztatja az illetékeseket,
akik keresik a megoldásokat.
Az autóforgalmat mindenek-
előtt a gyógyintézetek és a
szanatóriumok térségéből sze-
retnék kirekeszteni. Vannak
olyan elképzelések is, hogy
idővel az autóforgalmat tel-
jesen kizárják a Magas-Tát-
rából. Úgy tervezik, hogy a
Tatranská Lomnica alatti
Eurocamp FICC példájára to-
vábbi hatalmas autokempin-
get létesítenek Dolný Smo-
kovecen és Podbanskén, és
ezekből majd a turisták ha-
da tömegközlekedési eszkö-
zökkel jutna fel a lehető
legrövidebb idő alatt a Tátra
egyes kerületei és bércei alá.
Mivel a Magas-Tátra mar

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1977 MÁR 5

Északmagyarország

Lukovszky L.

1977. márc

1021

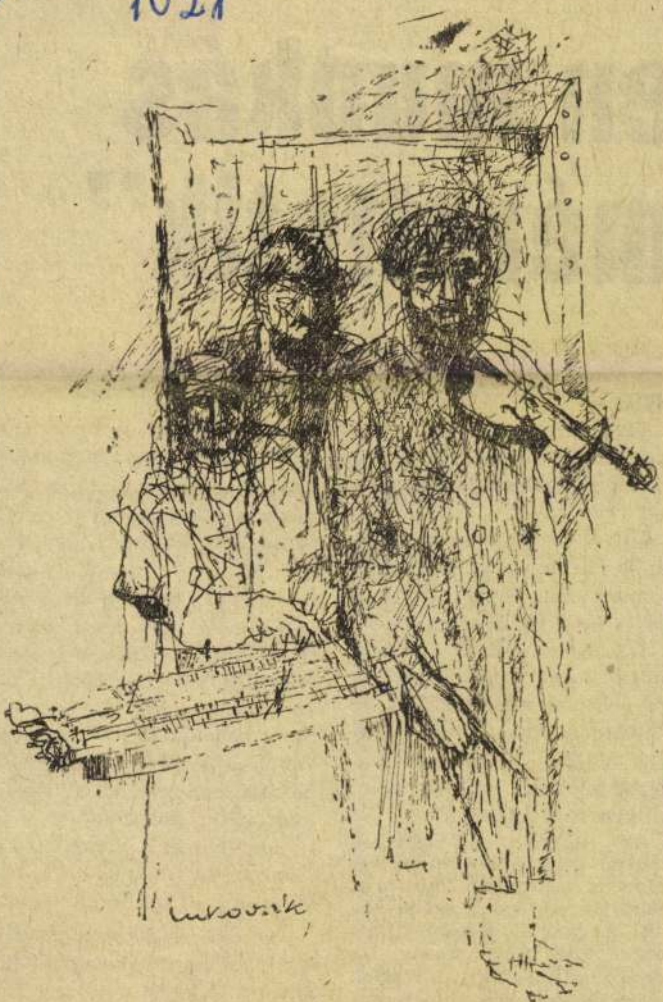

Lukovszky L. rajza

en munkás mérettetik"

Mióta dolgozik a munkás a gyárban, hol dolgozott azelőtt?

Tagja-e a pártnak, vagy valamelyik tömegszervezetnek, milyen társadalmi munkát végez?

Milyenek a dolgozó szociális körülményei, milyen az emberi magatartása, hogyan tartja be a munkafegyelmet?

Szakmai tudása, emberi magatartása, fejlődőképessége, politikai meggyőződése és munkatársaihoz való viszonya alapján alkalmas-e kádertartaléknak és ha igen, milyen szakterületen?

Az egyes beszélgetések alapját ezek a „szempontok" képezik, de ezeken kívül számos más kérdés is szóba kerül. A gyár dolgozóinak létszáma 1600 körül mozog. Ha meggondoljuk, hogy minden egyes beszélgetés után a művezetőnek egy gépelt oldalnyi írásos anyagot kell készítenie a dolgozóról, akkor érzékelni lehet, milyen hatalbeszélgetés végén azt kérte, hogy egy év múlva térjenek vissza erre a témára és mégegyszer üljenek le vele. Addig változtat magatartásán.

A dolgoknak azonban általában két oldala van. Volt példa arra is, hogy úgy ültek le egy szintén fiatal munkással, hogy most kissé „megmossák a fejét", amiért tiszteletlen az idősebb szakmunkásokkal. Egy óra múlva azonban kitűnt, hogy a rossz magatartásnak okai is vannak. Azok a „panaszkodó" idősebbek sem viselkedtek éppen példamutatóan a fiatalemberrel szemben, s sokszor az ő magatartásuk váltotta ki a tiszteletlenséget.

Csendes, zárkózott természetű emberrel beszélgettek, aki a munkáját mindig kifogástalanul végezte, de azonkívül egyáltalán nem vett részt az üzem közösségi éle-

SAJTOFIGYELO
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 APR 2 4

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

Lukovszky László munkája

Jugoszláviai
lencvenöt ró
Részvénytárs
anyag (—').
Sok . . . drág
Nyersselyem.
67. Osztrák,
gépkocsik jel
kozást fejez

Beküldendő a vízszintes 1., függőleges 14. és 16-os számú sorok megfejtése április 28-ig. Kérjük olvasóinkat, hogy megfejtéseiket levelezőlapon juttassák el szerkesztőségünkhöz. A hibátlanul megfejtők között könyveket sorsolunk ki. A rejtvényben az o, ó, ö, ő, illetőleg az u, ú között nem teszünk különbséget. Az elmúlt vasárnapi számban

tása. — 23.25: Dzsesszfelvételek
ből.

3. MŰSOR

8.08: A századforduló operáiból. — 9.00: Csak fiataloknak! — 10.00: Új Zenei Újság. — 10.35: Szimfonikus zene. — 13.00: Dietrich Fischer-Dieskau összes Wolf-felvételei VIII. (befejező) rész. — 13.57: Kis magyar néprajz. — 14.02: Szél György Wagner-felvételeiből. — 14.46: Rózsavölgyi Márk: Serkentő — Nógrádi emlék. — Hallják! — 15.08: Vészkijárat-bejárat. II. rész. Asperján György regénye, rádióra alkalmazva. — 15.56: A rivalda túlsó oldaláról. — 16.26: Zenekari muzsika. — 17.45: Hangulat. — 18.03: Kapcsoljuk a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 ÁPR 22

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

G 4

Lukovszky László munkája

Vadvízország

Átvágó

Ha a Taktaköz 25 ezer hektárjára 10 milliméter eső hull, az 2,5 milliárd liter vizet jelent. De december 8. óta 270 milliméter esett.

Játék a számokkal? Annak is tűnhet, bár *Semsey András*, a prügyi Tiszamente Termelőszövetkezet elnöke, aligha annak szánta. A magánszámítás végeredménye, csalogatás egy határszemlére.

A Zserc-tó környéke

A terepjáró két tó között „úszik". Legalábbis úgy tűnik innen a magas hátsóülésről, amikor a kocsi orra az útnak nevezett kátyúban, tócsákban csúszkál. A tavak is nemrégiben keletkeztek, víztükrüket csak a száraz kukorica félbetört sorai törik meg. Ameddig szem ellát, víz és víz mindenütt.

— Ötszáz hektárunk van

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 ÁPR 24

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

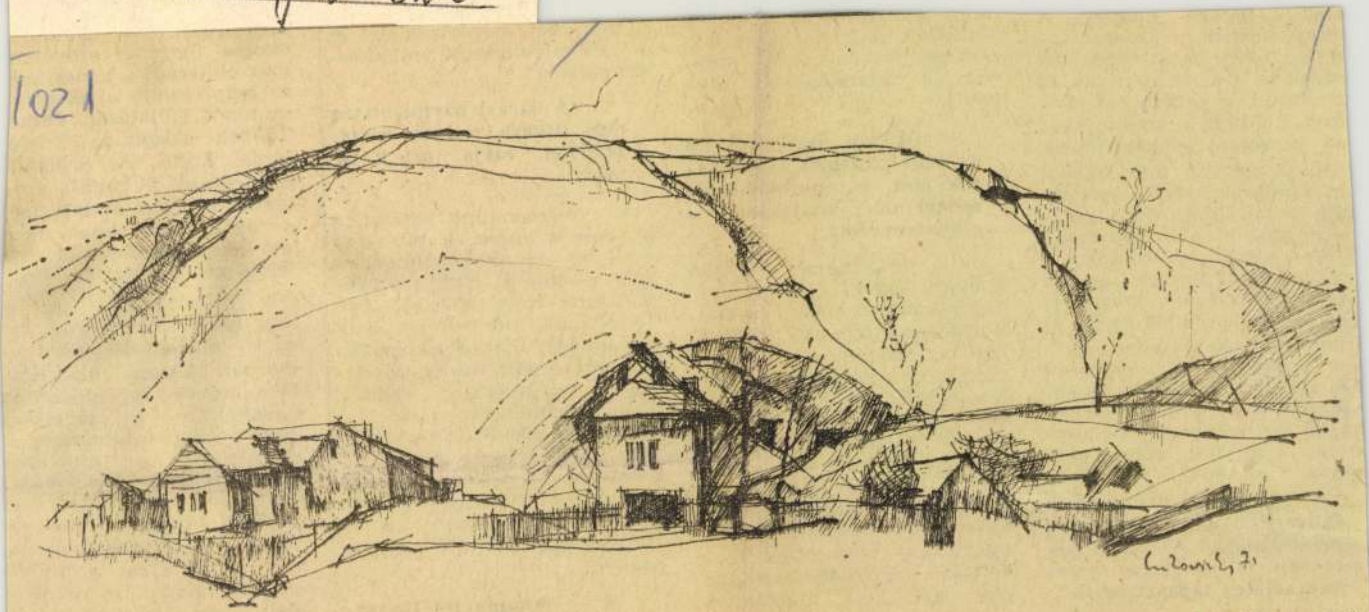

Lukovszky László munkája

alekuk bejáró dolgozó. A Borsodnádasdi Lemezgyárban a középiskolát végzők 60 százaléka fizikai munkás és az elmúlt években hat dolgozót küldtek a szakmunkások egyetemi előkészítőjére, közülük négyen már főiskolán tanulnak. Jogi egyetemen is tanulnak olyan tanársi dolgozók, akik korábban fizikai munkások voltak. A területi pártszervek és az üzemi pártszervek között jó együttműködés alakult ki az üzemek pártépítésében. Egy-egy tagfelvételnél véleményt kérnek a lakóterületi pártszervektől is. Az igazsághoz hozzá tartozik azonban, hogy ez a gyakorlat még nem elégségé általános.

— Az üzemi demokrácia fejlesztése napjaink fontos pártfeladata. Az ózdi járásban milyenek az ezzel kapcsolatos tapasztalatok?

— A járásban élő munkások 60—80 százaléka saját házban lakik, ezeknek a lakásoknak többsége a felszabadulás után épült.

— Milyen segítséget ad az ózdi járásban a munkások élet- és munkakörülményeinek javításához a szakszervezet?

— A járásunkban működő szakszervezeti bizottságok egyre hatásosabban foglalkoznak a témával, elsősorban az üzemekben. Megkövetelik a vállalatoktól, hogy létrehozzák az alapvető szociális létesítményeket, és azokat megfelelően üzemeltessék is. A kollektív szerződések készítése során sok észrevételt, javaslatot gyűjtöttek, ezek közül a legfontosabbakat rögzítették is a kollektív szerződésben. Megint azt kell mondanom,

..Ozdvidék
a „Borso
életrajzok"

**— A
első titk
gezéssel
mát?**

— Vélem
gondok ell
élet- és m
javításában az elmúlt ötéves tervben igen sok történt, több, mint amiről itt szót ejthettünk. Ezt a járásunkban élő munkások is jól látják. Ugyanakkor tudjuk, hogy a munkásosztály társadalmi szerepének fejlesztésére, helyzetének további javítására vonatkozó irányelvek végrehajtása még tovább hosszú, tervszerű, következetes, igen sokrétű munkát igényel.

Adamovics Ilona

felelő gépi kapacitás.

A másik gond: az e
munkásra jutó kereset a t
nácsi iparban 39, az állar
iparban 38 százalékkal nőtt
IV. ötéves tervidőszakba
ugyanakkor a szövetkeze
építőiparban mindössze
százalékos az emelkedé
Ebből következően ma
állami iparban dolgozó évei
te 5000 forinttal keres tö
bet, mint a szövetkezeti ipa
ban, és ez kihat a munk
erő-mozgásra. Van példa r
hogy azért „csúszik" a lak

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 ÁPR 26

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

64

1021

Lukovszky László munkája

lalmi eszméje, a marxiz

A Minisztertanács és a SZ
az üzemi demokrác

A Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöksége együttes határozatot hozott az üzemi demokrácia egyes kérdéseiről. A határozat rámutat, hogy az üzemi demokrácia széles körű érvényesülése társadalmi-gazdasági előrehaladásunknak fontos feltétele. Fokozottan kifejezésre juttatja az állami vállalatok dolgozóinak részvételét a vállalat irányításában. Ugyanakkor a dogozók körében is kellőképpen tudatosítani kell, hogy az üzemi demokrácia nemcsak jogokat jelent, hanem egyben feladatokat, kötelezettséget és aktív közreműködést is a döntések és határozatok megvalósításában. A határozat egyebek között kimondja, hogy a vállalatok gazdasági vezetésének a feladatok megoldásában támaszkodnia kell a dolgozók közösségére, mindenekelőtt az üzemi demokrácia fórumainak segítségével képviseleti úton, a vállalati szakszervezeti tanács, illetve az szb és a szakszervezeti bizalmiak (bizalmi küldöttek, főbizalmiak) együttes testületi ülésén és a szocialista brigádvezetők tanácskozásain fejthetik ki észrevételeiket, javaslataikat a dolgozók. Kis üzemekben, ahol a dolgozók létszáma lehetővé teszi a közvetlen érdemi részvételt, a képviseleti fórumok helyett a dolgozók gyülését, munkásgyűlést helyes összehívni. A nők, fiatalok, művezetők, újítók és a dolgozók egyéb csoportjai sajátos kérdéseinek megtárgyalására — szükség szerint — rétegtanácskozásokat kell szervezni. Esetenként, különösen, amikor alapvetően a dolgozók tájékoztatásáról van szó, az említettektől eltérő keretek között, például a vállalat összes vagy több műhelye dolgozóit magában foglaló gyülésen kerüljön er-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 MÁR 21

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László
1021

1976. március 21., vasárnap

Lukovszky László munkája

...rok — programok

16.03: Zsebrádiószínház. — 16.24: Britten: Ünnepi Te Deum. — 16.31: Magyar zeneszerzők. — 18.50: 25 perc beat. — 19.15: Iskolarádió. — 19.33: Kapcsoljuk a Kecskeméti Megyei Művelődési Ház nagytermét. — 20.35: Virrad. Móricz Zsigmond elbeszélése. — 20.55: A hangverseny-közvetítés folytatása. — 21.40: Operakettősök. — 22.30: A hét zenemüve.

Televízió

VASARNAP

BUDAPEST, 1. MUSOR

7.58: Tévétorna (ism.). — 8.05: Felsőfokú matematika. — 8.45: Sprechen Sie deutsch? Német nyelvtanfolyam. — 9.10: People You Meet. Angol nyelvtanfolyam. — 9.25: Játsszunk bábszínházat! — 10.05: Mikrobi. Rajzfilmsorozat — gyerekeknek. XII. rész. — 10.15: A Tenkes kapitánya. Ifjúsági tévéfilm-sorozat 12. rész. — 10.40: Hírek. — 10.45: Az ember öröksége. Svájci kultúrtörténeti sorozat. III. rész. — 11.10: Csapatjáték és taktika a labdarúgásban. Angol filmsorozat. — 11.30: KSI—MTK VM. Baj-

Matiné:
Lányszöktetés, apai áldással
Színes szovjet film
Kezdés: 10 órakor

TAPOLCA, ADY:
Helga és Michael
Mb. színes NSZK-film
16 éven felülieknek!
Kezdés: 7 órakor

PERECES:
Robinson lány
Mb. csehszlovák film
Kezdés: 6 órakor

HÁMOR:
Vörös rekviem
Magyar film
Kezdés: 6 órakor

HÉTFŐ

BÉKE:
Gawein és a zöld lovag
Színes angol film
Kezdés: f4 és hn6 órakor

A Charlot-k bejárják Spanyolországot
Színes francia film
Kezdés: 8 órakor

KOSSUTH, DE.:
Gyémánt Lady
Színes amerikai film
Felemelt helyár!
Kezdés: 9 és 11 órakor

Fotókiállítás a vegyészdolgozók életéről a sajóbábonyi művelődési házban. Megtekinthető egész nap.

Mazsaroff Miklós festőművész kiállítása a borsodsziráki művelődési házban. Megtekinthető egész nap.

Rendezvény

VASÁRNAP

Eneklő rajok városi verseny a miskolci úttöröházban délután 3 órakor.

Koktél-klub a Gárdonyi Géza Művelődési Házban délután 5 órakor.

EDDA-hangverseny a diósgyőri Vasas Művelődési Központban délután 5 órakor

Reflex-beatklub a miskolci ifjúsági házban délután 4 órakor.

HÉTFŐ

Lehotka Gábor orgonaművész hangversenye a miskolci Bartók-teremben este fél 8-kor.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 APR 27

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

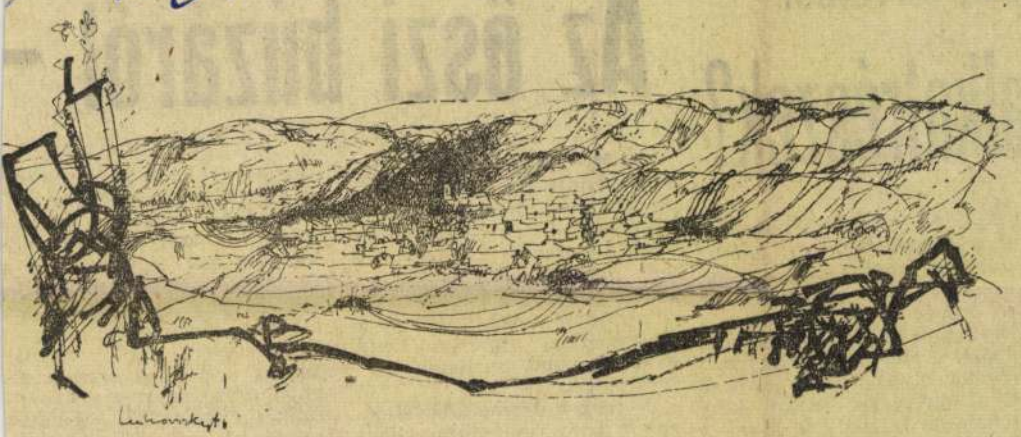

Lukovszky László munkája

alat terveiből

alkatrészek?

vissza. Az AGROKER-en belül, a kishatármenti forgalom keretében most más utakat keresünk, hogy az igényeknek mégis eleget tehessünk. Nem kevésbé jelentős gondot okoz az acélöntvények hiánya. Vannak olyan tételek, amelyek legyártása immár két esztendeje húzódik a hiányzó acélöntvények miatt. Idén a szükséges acélöntvényeket a Csepel Vas- és Fémművek-

Az őszi búzáról –

NEM TUDOM, annak idején mennyire volt tudatos a nevadás, mindenesetre a mezőkeresztesi Aranykalász Termelőszövetkezet a nevével is jelképezi az aranyló kalászú, életet adó kenyérgabonát. Azt a növényt, amelyet ebben a gazdaságban mind ez ideig a legnagyobb területen termesztenek.

A megye termelőszövetkezeteit járva, ha szóba kerül a kenyérgabona, s ezen belül a mezőkeresztesiek magas őszi búza vetésterül-

vetéstervét. A mezőkeresztes Aranykalász Tsz-ben az ősszel 1548 hektáron került földbe a kenyérgabona. És most tessék figyelni! Ez a területmennyiség a közös szántó 44,2 százaléka! Azt hiszem, kevés gazdaság van az országban, ahol ilyen magas az őszi búza aránya. És ezzel még korántsem mondtunk el mindent. Mezőkeresztesen ugyanis a termelési ágazatokon belül kimagaslóan az állatt-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
976 ÁPR 10

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

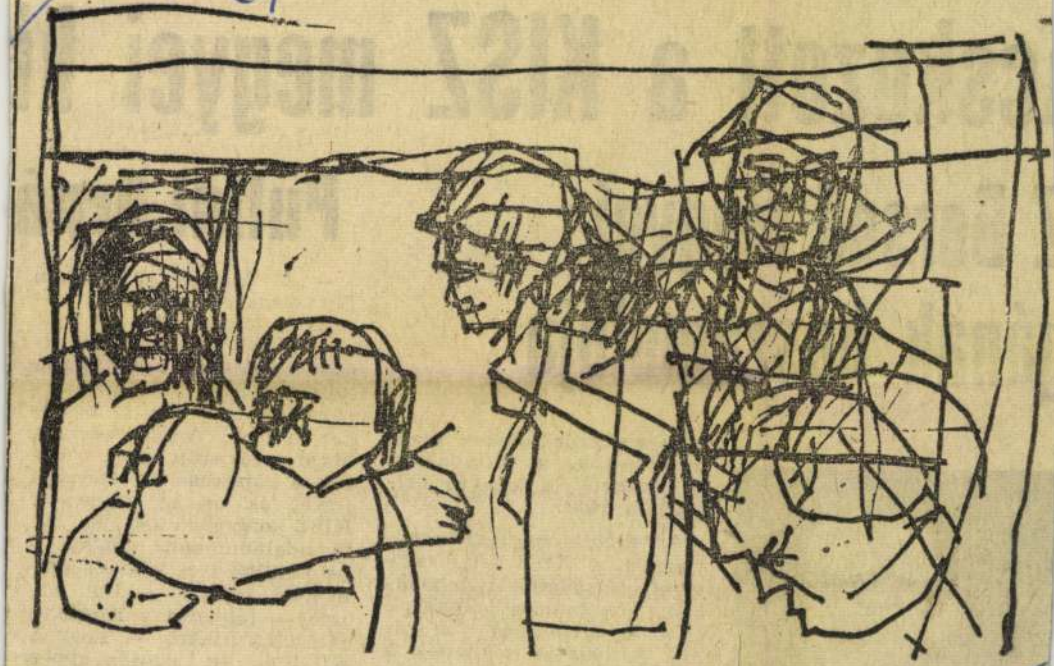

Lukovszky László rajza

szombat

cskozott a KISZ megyei ki

Z Borsod megyei gának beszámolója

életében, érdeklődik a szaktudományok, a társadalomtudományok, a kül- és belpolitika iránt.

Az elmúlt négy évben növekedett a KISZ által szervezett társadalmi munkaakciók, kommunista műszakok és az azokban részvevők száma. A fiatalok segítettek a betakarításban és az árvédekezésnél: 1974-ben 97 ezer

Pullai Árpá

— A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a megyei pártbizottság és a KISZ Központi Bizottsága nevében üdvözlöm a küldöttgyűlés valamennyi részvevőjét — kezdte beszédét Pullai Árpád elvtárs. Majd arról szólt, hogy ezekben a napokban az ifjúságra figyel az ország, hiszen a KISZ-kongresszusok a mi társadalmunkban mindig a belpolitikai élet jelentős eseményei voltak. — Úgy érzem — folytatta a Központi Bizottság titkára —, hogy a KISZ és az ifjúság éppen tettei, nagyszerű cselekedetei alapján érdemes arra, hogy

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 MÁR 30
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

AG 4

1021

Lukovszky László rajza

Kubai acélgyártók az LkM-ben

A napokban messzi földről rkezett szakmabelieket kauzoltak végig a Lenin Kohászati Művek üzemeiben. *Enrico Hamet* beruházási gazgató, *Vidal Bauza* főtechnológus és *A. Gonzales Chavez* gyáregységvezető a bráti Kubából jöttek Diósgyőrbe, hogy tanulmányozzák a több mint 200 éves hagyományokkal rendelkező kohászatot.

Ebben az ötéves tervben felépítenek egy olyan kohászati kombinátot, amely 1,3 millió tonna acél gyártására esz képes. Ennek folytatásaként a következő ötéves tervben ugyanilyen teljesítményű acélgyártó berendezésekkel kombinát, az acéltermelés növelését olyan módszerekkel szeretnék elérni, ahogyan azt a Lenin Kohászati Művekben már több mint tíz éve megvalósították. A martinacélműben dolgozták ki és vezették be — hazánkban elsőként — a háromüstös csapolás új módszerét. Ennek a találmánynak a segítségével lehetővé vált, hogy a kemencék 90 tonnás betétsúlyát 135 tonnára növeljék. Így az egy szerre három üstbe történő csapolás nemcsak időmegtakarítást eredményezett, hanem jelentős mértékben megnövekedett a gyártott acél mennyisége is. Az eljárás jelentőségét az is kiemeli, hog

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1916 APR 4

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

Lukovszky László munkája

szagnak, A
merés illet
mindazokat,
laltak e f
megvalósítá
sok, mérnö
katonák, i
százainak
záértésére,
feláldozó
szükség ah
napon a j
tudatában

Gyárlátogatáson

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-725

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1976 MÁJ 2 3.

Lukovszki László

lumbia University kereté- ...

1021

Lukovszki László rajza

Bozó László:
Nagy mester
adóművészek
a Kaukázus
dallamok. —
népdalokat é
gyar zenemű
Kaplinski sz
sei. — 23.27;
0.10: Magyar
ból.

PETŐFI RÁDIÓ

7.30: Jiri Reinberger orgonál. — 8.05: Mit hallunk? — 8.33: Miska bácsi lemezesládája. — 9.00: Zsebrádiószínház. — 9.23: Benjamino Gigli énekel. — 9.58: Kerekes János szerzeményeiből. — 10.33: Irányító. — 11.32: Hogy tetszik lenni? — 12.33: Népdalok. — 12.54: Dr. Dolittle kalandjai. Hugh Lofting regénye rádióra alkalmazva. — 14.00: Táskarádió. — 15.00: Én láttam, neked hogy tetszett? — 15.33: Dinu Lipatti zongorázik. — 15.55: Zenés játékokból. — 17.00: Ötórai tea. — 18.00: Mit üzen a Rádió? — 18.35: Nótakedvelőknek. — 19.38: Kritikusok fóruma. — 19.48: A Rádió Dalszínháza. Egy éj Velencében. — 21.22: Mikrofon előtt az irodalmi szerkesztő. — 21.32: Paganini műveiből. — 21.50: Boldizsár Iván írása. — 22.00: Dzsesszfelvételekből. — 22.33: A Moszkvai Rádió és Televízió asztrádzenekara játszik. — 23.10: Ruszalka. Operarészletek.

3. MŰSOR

6.05: Csak fiataloknak! — 9.00: Orosz szerzők zongoraműveiből. — 10.00: Új Zenei Újság. — 10.35: Ziehrer műveiből. — 11.05: A Liszt Ferenc Kamarazenekar hangversenye. — 12.10: Váci Mihály versei. — 12.15: A hangverseny-közvetítés folytatása. — 12.55: Zenekari operarészletek. — 13.15: Kis magyar néprajz. — 13.20: Művészlemezek. — 14.12: Bartók-művek. — 15.08: Csillag az egyetem tornyán. Eseményjárás Kopernikusz életéről. — 16.00:

VASÁRNAP

17.00:
Műsorismertetés — hírek

17.05:
Riporternapló — a miskolci stúdió vasárnapi zenés magazinja

18.22:
A sportrovat jelenti...

HÉTFŐ

17.00:
Műsorismertetés — hírek

17.05:
Emberek, utak, járművek — közlekedési magazin: Járművezető és gyalogos túristák a közúton...

17.15:
Kórusmuzsika

17.25:
Napjaink kérdései — jegyzet

17.32:
Megyei sporteredmények

17.40:
Slágerkoktél

18.00:
Borsodi tükör — a stúdió krónikaműsora

18.15:
Új lemezeinkből

18.25:
Hírösszefoglaló, időjárásjelentés — műsorismertetés

Televízió

VASÁRNAP

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 APR 3
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László
1021

Lukovszky László munkája

Az eredményesebb gazdálkodásért

A közelmúltban kibővített ülést tartott a Lenin Kohászati Művek gazdaságpolitikai munkabizottsága. A pártalapszervezetek gazdaságpolitikai felelőseinek bevonásával az új gazdasági szabályozórendszerről Sötét Károly, a nagyüzem gazdasági igazgatója, az ötödik ötéves terv legfontosabb városi feladatairól Vincze Gyula, a munkabizottság elnöke tartott előadást. Ezt követően értékelte Szarka Tibor, a munkabizottság titkára az elmúlt évi gazdaságpolitikai munkát, majd szólt az 1976. évi feladatokról.

A kibővített ülésre negyedévenként kerül sor, s mint ilyen, hatékonyan szolgálja a párt gazdasági tevékenységet segítő, szervező és ellenőrző munkáját. Az értekezlet eredményességéhez az alapszervezetek gazdaságpolitikai felelősei több hasznos, a tervfeladatok megvalósítását célzó javaslattal járultak hozzá.

Nevük van a sz

Tizenhá

Ritka pillanat — a felvétel k hennek" a munkahelyen.

Az Ormos VII-es akna kettes körletének Gagarin elővájó szocialista brigádjáról csak elismeréssel lehet szólni. Ok, tizenhárman, az iparág legjobbjainak számítanak, nevük van a szakmában. Másodszor nyerték meg a szénbányászati tröszt ...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 APR 2
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

G 4
1021

Lukovszky László munkája

Versenyben 127 brigád

A napokban termelési tanácskozáson értékelték a Borsodi Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat dolgozói és vezetői az 1975-ben, illetve a IV. ötéves terv időszakában végzett munkát. Mint arról Patakai László igazgató beszámolójában beszélt, a vállalat az elmúlt tervidőszakban az országos átlagot meghaladó mértékben növelte az áruforgalmat. Borsod lakosságának jobb áruellátását a tervidőszak utolsó évében már 1 milliárd 580 millió forint értékű áru forgalmazásával segítették. Ebben jelentős szerepe volt a szocialista brigádoknak, a kiváló boltoknak, a kiváló dolgozóknak.

Sok szó esett a termelési tanácskozáson az 1976. évi és V. ötéves tervi feladatokról is. Az elképzelések, vállalati tervek megvalósításához sok segítséget adott az 1976. évi munkaverseny-felhívás, amelynek alapján az idén már 127 brigád nevezett be a szocialista cím valamilyen fokozatáért.

A BIK-nél úgy vélik, hogy az V. ötéves tervidőszak eredményeit az idén kell megalapozni. Ezért kísérik fokozott figyelemmel az 1976. évi tervcélkitűzések megvalósulását. Mint már utaltunk rá, a IV. ötéves tervben a BIK elérte az évi 1,5 milliárdos forgalmat. A jelenlegi tervidőszak utolsó esztendejére, 1980-ra viszont több mint 2,3 milliárdos forgalom a célkitűzés! Ehhez az szükséges, hogy már az idén, azaz 1976-ban jól induljanak el, teljesüljön az 1,7 milliárdos forgalmi terv. Erre minden remény megvan, hiszen a vállalat 1976. évi munkaverseny felhívásához csatlakozott brigádok felajánlása garanciát jelent rá.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1976 MAJUS 13

Lukovszky László

Lukovszky László rajza

A társadalmi t

A tervszerű és jó gazdálkodás fontos részét képezi a társadalmi tulajdon védelme. a tulajdon megfelelő kezelése. A belső tartalékok feltárása, az álló- és forgóeszközök óvása mind-mind hozzájárul a gazdaságos termeléshez. Milyen feladatok adódnak e területen a *Lenin Kohászati Művekben?* — kérdeztük *Bánvölgyi Ferencet*, az iparszervezési főosztály vezetőjét.

— A csak statisztikai módszerek, számítások alapján irreális képet kaphatunk a vagyonvédelmi munkáról. Évente ugyanis — az adatok szerint — csak 30—60, a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett bűncselekmény jut tudomásunkra. S ez — feltehetőleg — kevesebb, mint amennyi történik. Üzemrendészeti dolgozóink mindent megtesznek az esetek felderítésére, de érthető okok miatt nem lehetnek ott mindenütt. Eppen ezért célunkat sem a lelepleződés, a büntetés képezi, hanem a megelőzés.

Nehéz elgondolni, hogy 10 ezer forint értékű védőkesztyűt egy ember vigyen ki a gyárból. A vízvezetékszerelvények, villanymotorok, asztali számológép eltulajdonítása is csak „kollektív" módon történhet. Elgondolkoztató még, hogy a felelősségre vontak között olyanok is vannak, akik beosztásukkal visszaélve követték el a társadalmi tulajdon elleni bűncselekményt.

— Sajnos, a tapasztalat azt

járás során egyes munkahelyi vezetők ritkán élnek a Munka Törvénykönyve által biztosított jogaikkal, a kiszabott büntetések nincsenek arányban az elkövetett vétségek súlyával. Nem alkalmazzák a kártérítési eljárást, így elsikkad a figyelmeztető, visszatartó szándék is.

— Sokszor nem is az eltulajdonított tárgy, alkatrész értéke jelenti a cselekmény súlyosságát, hanem ami szorosan összefügg vele: a termelés bizonyos idejű kiesése, a kiszállítás csúszása miatt „elveszett" munkaidő, forintok. Ha változás lesz a szemléletmódban, ha nemcsak a rendészet dolgozói, hanem mindenki — lelkiismeretére hallgatva — idejében észre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Északmagyarország

1976 AUG 6

Lukovszky László

1024

Gyl.

Lukovszky László munkáj

képzés biztosítja az egyenletes munkavégzést. Háromfajta továbbképzési lehetőséget adtak meg. Az egyik a szakmunkásképzés, a másik az érettségizettek képzése, valamint az úgynevezett általános tanfolyamok, amelyeken az új dolgozók közül mindenki részt vehet. Az elmúlt évben több mint száz dolgozó vett részt ezeken az oktatásokon.

A gyár 1967-ben alig három és fél száz dolgozót foglalkoztatott. Tavaly ez a létszám már több mint 1100 volt. A Hollóházi Porcelángyár elmúlt évi termelése elérte a 105,5 millió forintot. Ennek hozzávetőlegesen mintegy 20 százalékát exportra, a többit — figyelembe véve a belföldi fogyasztók anyagi helyzetét — hazai forgalomra gyártották. Termékeiket szívesen vásárolják. Éppen ezért, a vásárlók érdekében továbbra is szükség van Hollóházi Porcelángyárra.

Jelenlegi ötéves tervünkben is nagy feladatokat kell megoldania a gyárnak: biztosítani a hazai vásárlók igényének kielégítését és — ha anyagilag lehetséges — tovább bővíteni exporttevékenységüket.

Pusztafalvi Tivadar

zék be az építkezést. S oda mondóan megkérdezte: „Milyen ütemben dolgozhatot vajon idegen munkahelye ez a brigád, ha a saját szö vetkezetének építkezésein i ilyen támadási felületet ha gyott maga mögött?"

A közgyűlésen megszületett a döntés: fél évet kap a brigád a bizonyításra, annak eldöntésére: szüksége van-e a szövetkezetnek a 15 kőműves és a tíz építőipari segédmunkás munkájára.

Eltelt a fél év, vajon mi változott?

Az első hónapokban szinte semmi. Azaz valami mégis: a szövetkezet vezetősége felismerte, hogy elsősorban nem a brigád tagjaiban, hanem a vezetőkben van a hiba. A részlegvezetőben és a brigádvezetőben. Olyan volt itt a munkaszervezés, hogy tanítani lehetett volna az ilyen jellegű tanfolyamokon. „ez az, amit sehol nem szabad megengedni". A brigád napokig állt, mert nem volt anyag, az emberek — néha a főnökkel együtt — kocsmába jártak. A munka mindenütt lassan haladt, és nem sok gondot fordítottak a minőségre sem. Ez bizonyos fokig érthető, hiszen tudták, nem bennünk van a hiba. A vezetőnk meg pihent a babérjain, azt gondolta, hogy az isten se tudja kimozdítani az állásából. Most nyugodt a légkör.

— Furcsa talán, amit mondok, de öröm a munka. Azelőtt nem ismertük ezt — folytatta az új brigádvezető, Nagy Albert. — Többet kell dolgoznunk, de nem fáradunk el úgy, mint azelőtt. A semmittevés sokkal fárasztóbb volt. A keresetek is jobbak. 400—500 forinttal is többet kaphat az ember.

A brigád idei termelési tervét 4 millió 300 ezer forintban határozták meg. Pillanatnyilag — az első fél év után — 100 ezer forint „miuszuk" van, de emiatt nem aggódnak, könnyedén bepótolják a jövő hónapokban. A munka sok, szép, nagy feladatokkal bízták meg a szövetkezet építőbrigádját. Lesz alkalom a bizonyításra.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-743, 340-726
1976 AUG 8
ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Lukovszky László
1021

G 4

Lukovszky László rajza

panyag

Z ÉMV-ben

ó szerek
portlehetőségek
artás sikere

Az ÉMV növényvédőszergyártása évek óta dinamikusan fejlődik. Mennyiségben, választékban egyaránt. E kettő bővítését szolgálja majd az a nagyarányú beruházás is, amelynek megvalósításával új típusú szereket hozhatnak forgalomba a hazai és külföldi piacokon. Már megkezdődtek, sőt nagy lendülettel folynak a közel félmilliárd forint értékű növényvédőszer-előállító létesítmény előkészületei, tervezési munkái, amelynek elkészültével — a kivitelezés befejezése, az üzemszerű termelés megkezdése 1980-ra

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 AUG 8

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

ÉSZ

Lukovszky László rajza

Műsor

Rádió

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

6.10: Kellemes vasárnapot! — 7.23: Faluról mindenkinek — 8.10: Öt kontinens hét napja. — 8.25: Hallgatóink figyelmébe — 8.26: Magyar szerzők kórusművei. — 8.33: Tűzön-vízen. Részletek Cowl operettjéből. — 8.55: Kulturális Magazin. — 10.03: „Nem játék a világ". Látni, teremteni kell! — 11.17: Zenés reklámturmix. — 11.27: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. — 12.10: Édes anyanyelvünk. — 13.01: Tiszta szívvel. — 13.11: Jó ebédhez szól a nóta. — 13.50: Kozmosz. — 14.10: Arturo Toscanini operafelvételeiből. — 15.08: Útközben. — 15.13: Művészlemezek. — 16.13: Pillantás a szocialista világba. — 16.38: Bemutatjuk új felvételeinket. — 16.58: Hallgatóink figyelmébe! — 17.10: A régi magyar irodalom hetei. — 18.13: Romantikus kórusmuzsika. — 18.45: Talaber Erzsébet és Kovács Lajos nótákat énekel. — 19.15: Mi a titka? — 20.20: Ella Fitzgerald és Yves Montand énekel. — 20.40: Vallomások. — 22.10: Sporthírek. — Totó. — 22.20: Németh Marika énekel. — 22.40: Jordan Radics-kov szatírái. — 23.10: Tánczene Varsóból, Prágából, Moszkvából és Berlinből. — 0.10: Éji zene.

PETŐFI RÁDIÓ

7.00: A református egyház félórája. — 7.30: Magyar orgonaművészek felvételeiből. — 8.05: Mit hallunk? — 8.33: A „Nyitnikék" postája. — 9.00: Szívesen hallgattuk (ism.). — 10.33: Szi-

21.30: Töltsön egy órát kedvenceivel. — 22.33: Derüre is derü — 23.00: Népdalok, néptáncok.

3. MŰSOR

14.05: Szimfonikus zene. — 15.12: Matróz Jack. Rádiójáték Jack Londonról. — 1. rész — 16.03: Dzsesszfelvételekből — 16.24: Orff: Antigoné. Jelenet. — 17.30: Láttuk, hallottuk — a színházban és a moziban (ism.). — 17.35: Huszonöt perc beat. — 18.03: Zsebrádiószínház. — 18.27: Kamaramuzsika. — 19.33: Zenekari zene. — 21.33: Mirella Freni és Gottlob Frick énekel. — 22.00: A hét zeneműve (ism.). — 22.30: A rock mesterei (ism.).

A Magyar Rádió miskolci stúdiójának műsorából
(A 189 m-es középhullámon, 17.00—18.30 óráig)

VASÁRNAP

17.00:
Műsorismertetés, — hírek

17.05:
Riporternapló:
Hetvenöt perc a zene nagy mestereivel és tolmácsoló művészeivel — Élmények, emlékek és lemez-bemutató

18.22:
A sportrovat jelenti . . .

HÉTFŐ

17.00—18.30 óráig

17.00:
Műsorismertetés, — hírek

17.05:
Bemutatjuk megyénk művészeti együtteseit:
Pódiumon:
a Borsodi Néptánc Együttes

17.45:

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 AUG 20

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

1976. aug. 20., péntek

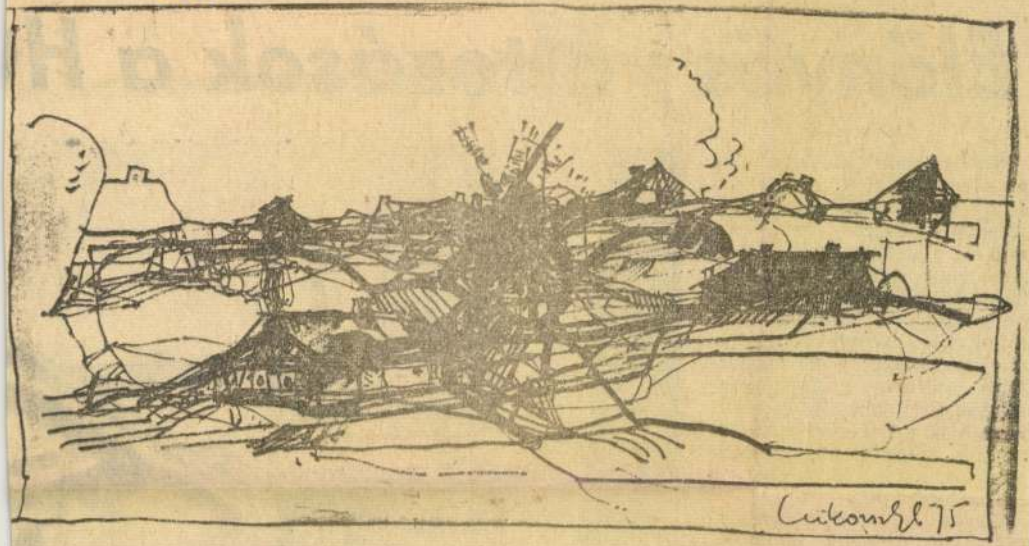

Lukovszky László munkája

1976. aug. 20., péntek

Előnyös változások a ...

Néhány hónapja, hogy ünnepélyes keretek között átadták rendeltetésének a Hejőcsabai Cement- és Mészművek új, korszerű gyárát. Az azóta szerzett tapasztalatok tükrében a gyár tevékenységét, a megváltozott munkakörülményeket más és más szemszögből, de egyformán ítéli meg a gyár igazgatója, üzemvezetője és a kemence diszpécsere. Önként adódik mindig az összehasonlítás, a régi és az új — a tegnap és a ma között.

A régi cementgyárban alacsony szilárdságú cementet állítottak elő. Ezt azután elsősorban zsákoltan, az or-

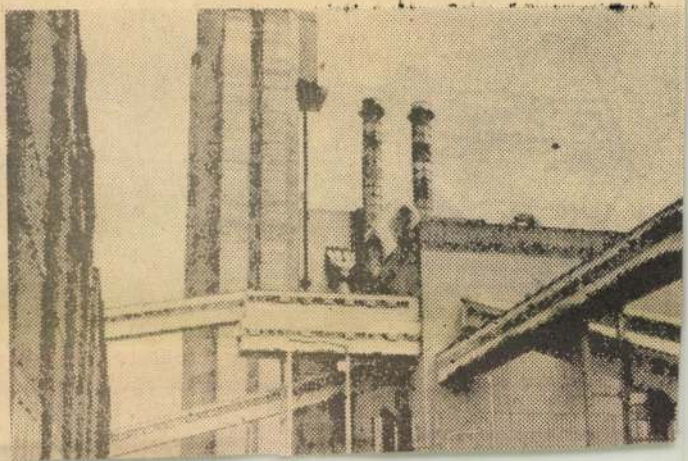

LUKOVSZKY LÁSZLÓ festő, grafikus, Munkácsy-dijas
Budapest, 1922

A KépzőmUvészeti Főiskolát 1949-ben végezte Pór Bertalan és Bencze László növendékeként. 1952 óta a miskolci mUvésztelepen dolgozik. A jelentősebb hazai tárlatok mellett kiállitott a Luganoi Biennálén, szerepelt a magyar grafika számos kelet- és nyugateurópai bemutatóján. Önálló kiállitása 1951-ben Sajószentpéteren, 1961-ben a miskolci Szőnyi István Teremben volt, gyUjteményes tárlatát 1973-ban rendezte meg a Miskolci Galéria. 1952-ben és 1962-ben Munkácsy-dijat kapott; a Miskolci Országos Kiállitáson négyszer, a Miskolci Grafikai Biennálén két alkalommal dijazták munkáit. - Olajképeiben, metszeteiben és rajzaiban egyforma hitellel és biztonsággal szól szUkebb pátriájának gondjairól és az emberiség egyetemes sorskérdéseiről. A vonalak rendjére épitő stilusát áttekinthetőség, a jelképek közérthetősége jellemzi, sokat foglalkoztatja az ipari táj látványa és a munkában megtestesUlő humánum képzőmUvészeti felfedése.

MŰvészéletrajzok 197

Lukovszky László

RÁKÓCZI OSTROMOL

LUKOVSZKY LÁSZLÓ TUSRAJZA

Napjainkig, 1976. évf.

gatók írásbeli átlaga 3,08; szóbeli átlaga 3,58. A gimnáziumban végzetteknél 3,16—4,02 az arány. (A történelemből elért osztályzat természetesen nem azonos a felvételi vizsga sikerével. A javaslat a két tárgy eredményéből, a jelölttel folytatott beszélgetésből kerekedik ki.)

A másik általános tapasztalat: hogy a középiskolai osztályzat és a felvételin bizonyított tudás között alig van összefüggés. A kijelentés meglepőnek tűnhet. Minket is meglep a minden vizsganap utáni összesítés: a középiskolai átlagosztályzattól (az utolsó két év átlaga) legalább egy, de inkább két jeggyel marad el a felvételi eredménye. És a felvettek, a jobbak esetében?

Egy, az első évet most befejező tankör hallgatóinak anyagát böngészem, névsor szerint. Középiskolai átlag jeles, írásbeli elégséges, szóbeli jeles. Aztán: A következő: középiskola jeles, írásbeli jó, szóbeli jeles, a középiskolai jelessel szemben írásbeli elégséges, szóbeli jó. A negyedik hallgató négyest kapott történelemből III-ban is, IV-ben is. Mindkét felvételi vizsgájának eredményes kettes. Folytassam? Unalmas lenne. De árulkodik a középiskolai átlageredményekről készített statisztika: a szakközépiskolásoké 3,88; a gimnazistáké 3,58. Egyedül a gimnáziumban végzettek *szóbeli* eredménye haladja meg a középiskolai történelemosztályzatok átlagát.

Nézzük, hogyan oldották meg két tankör hallgatói az 1975-ös írásbeli vizsga okosan összeállított kérdéseinek egyik legkönnyebbikét: Mik voltak az 1948-as törvényhozás legfon-

megismerem, egyre biztosabban érzem: feltétlenül hiszek a költészet kivételes szerepében. Van a költészetnek üzenete napjainkhoz, s jó tudni, hogy társadalmunk igényli a költészetet.

Statika

Monolit vasbetonfödémnek nevezik a szerkezetet
amely alatt, amely fölött
ironikusabban: amelynek ketrecében
naponta érintés nélkül közlekedsz mellettem

Lichthof

Függőfolyosónak is nevezhetjük a gangot,
amelyen, ahová naponta hazatérsz;
és a fényudvar nevű lichthofon keresztül
nem utazhatsz el sehová

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 MÁR

Napjaink

Lukovszky László

1021

Lukovszky László rézkarca.

GONDOLATOK A PÁNCÉLVONAT KÖRÜL

nokban érezhető, milyen tetemrehívóak, valahogyan többek, em-ak a hadiemlékek. A miskolci Deszkatemetőben időnként felkeresem kat. Itt mintha rokonaimról volna szó, furcsa szenvedéllyel, nem is minden eltemetetthez, széjjelhajtom a nyíratlan, vad füvet a sír-

élők és harcban elesettek mások, mint akiket a vírusok terítenek le nkább a forradalmi harcban elesettek csodálatos képessége, hogy k, s a halálon túl meg tudják pillantani, hogyan él tovább mégis atta magáról, hogy forradalmárnak érezte s tudta magát.
em a kivégző puskákkal nem szembe néző, hanem azon túlra emelt lmárok fényképei. És hogy miről is van szó tulajdonképpen, amikor mat emlegetjük, azt voltaképpen súlyos lecke gyanánt, azt hiszem, is tanulni kell, legalább olyan vagy még nagyobb alázattal, mint hallgatjuk, hallgatjuk és ihletésében élünk.
rt be gondolataimba a miskolci páncélvonat, sorban a tizenkettedik vörös páncélvonatok között. Mozgalmi munkánk egyik érdekessége és , hogy összekapcsoljuk a forradalmi múltat a jelenben a jövőt képvi-kkal. A 12. páncélvonatot ifjúmunkások rekonstruálták s majd úttö-mozgó műszaki emléket s tartalmas múzeumot. Dolgunk vele az igazi ndjunk töviről hegyire mindent, míg beszédesen hallgat a páncél, né-ni lecke eme súlyos illusztrációi.

l" úgy vagyok, mint , akit sosem láttam, róla mesélni. Furcsa majd később, fiatal-t az, ha az „öregek" rci élményeikről. A „mese", a sztoriszé-tól tartanának, hogy szeműen is, a kíván-jam tudományosabb, ké volt fiatalságunk-n precízebb igényű majd a páncélvo-z egyik régi harcos

szakiak" a képzett, okos és emelkedett emberek, akiknek szellemi habitusa valójában a népi hősök habitusa. Jómagam például fontos forradalmi tettnek érzem azt is, amit kevesen tudnak, hogy a Tanácsköztársaságot támogató vörös szakemberek találták fel a sínautóbuszt, amikor teherautókra vasúti kereket szereltek.

Az ilyen találmányok, műszaki ötletek mindig valami nagy feladat, a történelem szekerét mozdító eszmék ihletésére vagy éppen a valódi népi élet-halálharc óráiban születnek meg. Volt az első világháború

fölénye a német gépekkel szemben a motorokon múlott. A repülőgépgyárak már biztonsággal termeltek Szibériában, de a motorok gyengék voltak. Ekkor Sztálin elrendelte a motorkérdés megoldását. S kapta is a javaslatokat: egy egészen új, már megtervezett, nagyobb teljesítményű motor gyártásának bevezetésére. Ez azonban nyilván időveszteséggel s azzal is járt volna, hogy az új motorgyártásnak be kell „rázódnia", mert ugyanaz a — jobbára nőkből álló — betanított munkásgárda, amely rutinosan és nagy készséggel készítette a JAK motorokat, nyilván döcögősebb munkát produkált volna az új gyártmánynál.. Jakovlev ezért azt javasolta, vizsgálják felül a meglévő, gyártott motort, növeljék annak teljesítményét, s megmondta azt is, hogyan lehetséges ez.

Talán Jakovlev ötlete volt ez? Nem valószínű, hiszen ő a repülőgépsárkányok tervezője volt, nem pedig a motoroké. A motorgyártók közül figyeltek fel a forradalmi szellemű szakemberek a motorban rejlő tartalékokra, s Jakovlev érdeme, hogy mint vezető a repülőgép hatékonyságának minden tényezőjét kellő érzékenységgel tartotta kézben, és figyelt fel ezekre az emberekre.

Sztálin a döntő csaták küszöbén, amikor úgy kellett a repülőgép, hogy az kimondhatatlanul telefonon. Klimov

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László

MAGYAR NEMZET

1969 MÁR. 91

1021

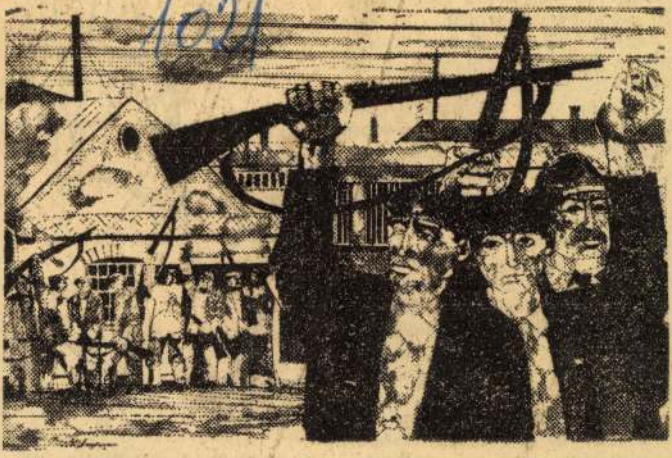

A FORRADALOMRÓL FORRADALOMRA KIÁLLÍTÁSRÓL

Lukovszky László rézkarca:
A Fegyver és Gépgyár munkásai felfegyverkeznek

nyokra támaszkodva lehetett

cióra: az öss
nekíti az em
ló egyetlen s

Álhős főhő
neves író. A
kedvelt, szín
feltételei köz
tűnően elre
egy külföldi
emelve — ke
zugságaiba,
pótló önmen
Csere és cs
második fel
és lánya —
ság és irreal
média és drama, groteszk és szimbolikus eszközök játéka. jelmezekkel is, cirkuszi trombitával is.

Ami ebből a színpadon következik, az egy látszat-család széthullása. Ami a néző számára kiderül, az a hazugság és a nyíltság szembesítése után az, hogy nem lehet látszatéletet élni, látszatnagyság jelmezében. Vagy legalábbis veszélyes, és mindenképpen

Groteszk eszközök játéka: cilinder és admirális egyenruha

(Szlovák György rajza)

akkor az a főhős élethazugságában rejlik, azt demonstrálja Vészi. Írója magabiztosan lép a színre, a luxus láttán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Lukovszky László,
MAGYAR NEMZET
Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész

1969 FEB 13

Művészek és munkások találkozása a gyárban

A művészet mindennapi létünk vásárnapjai. Bárhol jelennek is meg a belőlük áradó sugárzástól egyszeriben felfényesül a befogadó környezet, a velük találkozó emberek világa, mert a műalkotások — ha igazán azok — teljesebbé, élményszerűbbé, maradandóbbá, azaz valódibbá teszik magát az életet is. S nem csupán gyakorlott-tájékozott műértők kiváltsága ez az ünnep, de műalkotásokkal talán először találkozó embereké is, talán az ő kicsiny sugárral megvont életkörükbe még ragyogóbb fénnyel képes belobbanni egy kép vagy szobor, egy vers szépségének megérzése-felfedezése. Keresni kell hát az alkalmat az ilyen találkozásokra is, kivinni a Műcsarnokból, képcsarnoki galériákból a műveket azokhoz, akik még nem jutottak el egyszer sem a Műcsarnokba, kiállító termekbe, noha itt élnek Budapesten és nagyobb városainkban. Meg kell kóstoltatni mindenkivel az élet még nem ismert ízeit-szépségeit, mert általuk gazdagabbak lesznek az emberek.

Körülbelül ezeket a sorokat jegyeztem be a napokban a XIII. kerületi Révész utcában a Vaskohászati Kemenceépítő Vállalat *„Kiállítási vendégkönyv"*-ébe. Három és fél évvel ezelőtt egy-két ember kezdeményezésére született meg ez a nálunk még szokatlan, ritka forma; *művészek és munkások, műszakiak találkozása a gyár kapuin belül.* S 1965. augusztus 19-e, az első megnyitó óta ez az ötödik kiállításuk. A mostanit megelőző alkalommal a Miskolcon élő Munkácsy-díjas Lukovszky László festő- és grafikusművész munkáit állították ki, s az itthon és külföldön régóta sűrűn szereplő művész grafikáival heteken át naponta találkozhattak az itteni emberek, ízlelgethették, tanulmányozhatták egy művész látásmódját, ábrázolási eszközeit, hogy miként jelenik meg a grafikai lapokon a nagy iparváros, Miskolc-Diósgyőr, miként képesek művészi mondanivalóvá átizzani, s hogyan hatnak azok rájuk, az országot járó kohóépítőkre a sokszor látott gyárak, óriás kéménysorok, hatalmas gépek, s a velük birkózó munkások.

Három és fél éve egy-két emberben született meg az ötlet, s a mostani kiállítást már a gyárigazgató nyitotta meg, Semsey Jenő művészettörténész mutatta be a kiállító Szabó Sándor festőművészt és Brantner Kálmán kerámikus művészt. A tágas gyári étkező percek alatt változott át kiállítási teremmé, kohókőművesek, lakatosok, hegesztők, mérnökök, technikusok hallgatták az előadót, aztán elkezdődött az első tárlatvezetés. Az évtizerek óta Ózdon élő festő-rajztanár Szabó Sándort az ózdi II-es nagykohót átépítő „Fazola Henrik"-brigád hívta meg erre a szereplésre, s a falakon most egymás mellett láthatók a sokat utazó művész idegen tájakat, városokat megörökítő munkái mellett az ózdi gyár képei is. Egyik falon Rovinj kikötő, Amalfi Atrani, plovdivi török negyed, Tirnovo, a másikon Duna-kanyar Zebegénynél, Soproni utca, s közöttük ilyen címeket viselő képek: *Kéményerdő, Csapolás, II-s kohó.* S mindezt jól egészítik ki a másik két falmezőn sorakozó kisplasztikai munkák, Brantner Kálmán terrakottái. Markáns *Kunsági parasztférfi, Öreg parasztasszony, Táncoló pár, Énekl*ők, és számtalan életkép. Nem nehéz felfedezni ezeken a hangulatos munkákon, amit a művész pályájáról szólva maga is elmond, hogy „Izsó Miklós művészeti irányzata nagy hatással volt rá".

S ami még kiegészítője ennek a dicséretes, követendő kezdeményezésnek, sajátos terjesztője a művészeteknek: a kiállítás megnyitása után a gyárigazgató nyújtotta át az ózdi II-es kohó építésében kiváló kőműveseknek, szerelőknek Brantner Kálmán öt kerámiáját és Szabó Sándor négy vízfestményét. Ennek a kilenc embernek az otthonába tehát ezzel a kiállítással úgy költözik be mai művészetünk, ha egyelőre csupán egyetlen alkotásával is, hogy a családi otthonoknak ma még többségét elárasztó bazári termékek, giccsek között megjelenik egy festmény, egy falra függeszthető terrakotta, hogy erjesztője, megízesítője legyen kilenc család, s baráti körük életének, kiszélesítője eddigi érdeklődési körüknek.

A „Kiállítási vendégkönyv" lapjain az üzemben megforduló írók, költők, művészettörténészek állapították meg, milyen figyelmet érdemlőek, példát mutatóak a Vaskohászati gyárban megrendezett képzőművészeti kiállítások. Magam ezzel a jegyzettel csatlakozom hozzájuk. Talán sikerül közös felfedezésünket, óhajunkat illetékesekhez is eljuttatni: *szervezetten, rendszeresen segítsék művészek és munkások találkozásának ezt a formáját* az ország minél több gyárában, vállalatánál.

Gergely Mihály

tagjai is. V
elkerülhetetl
érintené sok
folyásukat,
Foggal-körön
nak tehát az
fenntartásáh
natnyilag mé
vannak. A
szonyok pedi
ványos vásárl
ben a lond
York-i tőzsd
ismeretlen és szokatlan akció),
a jelenlegi

gazdaságirányítási struktúra

(amely az összefonódásokkal a régi dinasztiákat részesíti előnyben), de a Közös Piac jogi rendelkezései is inkább őket támogatják.

Bár a nyilvános vásárlási ajánlat határideje lejárt, a luxemburgi törvényszék határozatáig (és ez valószínűleg jó ideig várat magára) nem tudni létrejön-e végül az „üvegháború" eredményeképpen a fúzió; „visszaél-e uralkodó helyzetével" a BSN a tőzsdeakció folytatásával. Az azonban bizonyos, hogy a francia üvegipari munkásoknak — és erre a CGT nyilatkozata hívta fel a figyelmet — édesmindegy, megeszi-e a kis hal a nagyobbat vagy sem; a részvényesek várható profitnövekedése aligha tükröződik majd fizetési borítékaikban.

Magyar Péter

ge
ír-
sú
ek
á-
e-
ti
ét
ó-
r-
g.
a-

provokatív szépségű és természetű félvér barátnőjét a limai társaság „perricholi"-nak bélyegezte és tüntetően mellőzte. Ő, elégtételként, az alkirállyal megépíttette a korzó mását, melyen azonban kizárólag csak ő sétálhatott. A sétány ma is, hivatalosan, őrzi a „perricholi" nevet, miként azonos maradt a hasonló foglalkozású félvér hölgyek elnevezése is.

A könnyed bevezető után váratlan, mondhatnám drámai fordulattal barátom a mai perui társadalom keresztmetszetét mutatta be, rövid 1 óra leforgása alatt. A tengerparti „Mira Flores" (talán „Álomkert"-nek fordíthatnánk) a világ legpazarabb villanegyedének rangjával hivalkodik. Barátom elegendőnek talál egyetlen adatot: a lakosság számához viszonyítottan Peruban több milliomos él, mint az Egyesült Államokban, s azoknak villái itt vannak... S ezután jött a másik véglet. Gépkocsink percek alatt elérte a város túlsó végében elterülő „El Monton" (azaz „A Szemét") elnevezésű negyedet,

A világgazdaság hírei

⊙ *A szovjet—angol kereskedelem fejlesztéséről tárgyalt Moszkvában Patolicsev szovjet külkereskedelmi miniszter és Alexander Ross, brit gazdasági szakember. Az elmúlt években növekedett a két ország kereskedelmi forgalma, de a lehetőségek még részben kihasználatlanok. Erre mutat, hogy Nagy-Britannia áruexportjának 1,25 százalékát adja el a Szovjetunióban, s hasonló nagyságrendű a szovjet áruk részesedése a brit behozatalban.*

⊙ Kedvezőre fordult az Egyesült Államok idegenforgalmi mérlege. Washingtonban jelentős sikerként könyvelték el, hogy 1968-ban 5,6 százalékkal több turista látogatott az Egyesült Államokba, mint az azt megelőző évben. A tengeren túlról jött látogatók száma elérte az 1,6 milliót.

⊙ *Egyhetes tartózkodásra a japán fővárosba érkezett a Szovjetunió repülésügyi minisztere. Tárgyalásainak középpontjában új légijárat megindítása áll. Az új járat gépei Moszkva és Tokió között közlekednek majd.*

⊙ Megkétszereződött 1952 óta a MONTÁNUNIÓ acéltermelése. Az Európai Szén- és Acélközösséghez tartozó hat állam 1952-ben 42 millió tonna acélt állított elő, az elmúlt évben pedig csaknem százmillió tonnát.

⊙ *Közzétették Bonnban az idei gazdasági prognózist. Az előrejelzések szerint 1969-ben a bruttó nemzeti termék 4,5, az árszínvonal két százalékkal emelkedik. Döntöttek arról, hogy mely gazdasági ágazatokat részesítenek dotációban. Nagyobb összegű támogatást kap a szén- és vasércbányászat, a hajó- és repülőgépipar, valamint a tengeri halászat.*

⊙ Négyszer devalválták az elmúlt évben a brazil cruzeirót. A valuta értéke 18,1 százalékkal csökkent. Február elején ismét leértékelték a cruzeirót, ezúttal 2,6 százalékkal.

⊙ *Három hónap óta először emelkedtek a brit aranytartalékok, januárban ötmillió font értékben. A tőzsdéken valamelyest megszilárdult a font helyzete.*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1969 FEB 21

TANÁCSOK LAPJA

Lukovszky László
Munkácsy-díjas festő-
1021 művész

MISKOLC, 1969

Piros-fekete borítólapú nyomtatott füzetet kaptunk Miskolcról. A városi tanács művelődésügyi osztályának szép kiállítású, pompásan megszerkesztett kiadványát, amely *Miskolc, 1969* címmel összefoglalja az év kulturális programját, tartalmazza Miskolc turisztikai szempontból is érdekes nevezetességeit, a műemlékeket, barlangokat, felsorolja a művelődési házakat és klubokat, könyvtárakat, sőt a szállodákat és éttermeket is.

A füzet olvasmánynak is lebilincselő. 1969 programját nemcsak egyszerűen ismerteti, hanem hazánk nagyjainak, költőinek, íróinak egy-egy Miskolccal összefüggő művéből ad idézetet. *Petőfi* Úti leveleiből a Szinva völgyének szép leírását, *Ady Endrének Móricz Zsigmondhoz* írott levelét is közli, ezenkívül egy-egy program ismertetésekor képet ad a rendezvény történetéről. Például *Dayka Gábor*, a felvilágosodás jeles költője születésének 200. évfordulója alkalmából színvonalas, rövid ismertetést nyújt a füzet a kiváló miskolci költő életútjáról. A lillafüredi írótalálkozóról szólva megtudjuk, hogy az első írótalálkozó klasszikus emléke *József Attila* nagyszerű Ódája. Olyan gazdag az idei miskolci kulturális esztendő, hogy felsorolni is hosszú lenne eseményeit.

A füzet színvonalára jellemző a szép nyomdai megoldáson kívül, hogy az egyes programokat illusztrációk is kiegészítik; a füzet közli például *Lukovszky László* Munkácsy-díjas festőművész *Miskolc és ember* című alkotását, *Bárczi Pál* grafikusművész *Tavasz és távozók* című rézkarcát és sok más, a kulturális program színvonalára és időszerűségére jellemző művet.

A szép füzet egyaránt dicséri a szerkesztők, a borsodi nyomda dolgozóinak és a kiadónak igényes munkáját.

a közös

község

ődszerré válik nálunk a kerekasztal-ak mondják el véleményüket, ta-szűkebb körben, kötetlen, őszinte, ezetőknek és szerkesztőségünknek. özségek szakigazgatási szerveinek községi vb-titkárral. Az asztal kö-lahely), Fábián István (Vasvár), Király János (Csepreg), Kovács Ká-vendéglátó házigazdánk: Horváth vb-titkára.

letünk alá tartozó területen, de egyikünknek sem volt teljes áttekintése a munka egésze felett és az értekezlet sem adott teljes képet. Most a szakigazgatási szerv vezetője, ha megfelelően látja el feladatát, teljes áttekintést szerezhet" — mondja Fábián István.

Ez természetesen összefügg az előbb elmondottakkal is. Akadtak, akik a testületet, annak gyakorlatban megvalósuló hatáskörét féltették az egységes szakigazgatási szerv létrehozásától. Ha tárgyilagosan és a való tények számbavételével mérlegeljük a helyzetet, meg kell állapítanunk: semmivel sem rosszabbodott a helyzet, sőt, most már van olyan személy a „közelben", a szakigazgatási szerv vezetője aki teljes áttekintéssel bír a munka felett. Így legalábbis megvan a lehetősége, hogy a végrehajtó bizottság is teljesen áttekinthesse a helyzetet és valóban irányító testületté váljon. Más kérdés persze, hogy ez a lehetőség a gyakorlatban és a szóban forgó községben hogyan válik valósággá.

AZ APPARÁTUS ÉPÍTÉSE

Celldömölkre, a közös tanácsba vonással két volt titkár került. Bár gyakorlatuk a tanácsi munkában nem kevés, mégis időre van szükségük, míg a kisközségekben ismeretlen munkaterülettel, a talán soha elő nem forduló ügyfajták intézésének módjával megismerkednek. Az egyikükre egyebek mellett most a házkezelési panaszok, a kisajátítás, a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 OKT 21

Északmagyarország

Lukovszky László

1021

MEZŐN

Lukovszky László rajza

lasz. Postánk között válogatva ezek közül adunk most közre néhányat.

Szabálysértési eljárás

Egyik, miskolci olvasónk (Margit utca 14. szám alatti lakos) Napi postánkból című rovatunkban elpanaszolta, hogy feleségét az Akácfa utca 46. számú ház előtt egy fekete korcs kutya megharapta. A sérülés orvosi, majd kórházi ellátást igényelt.

Ezzel kapcsolatosan a városi tanács illetékes osztályvezetője közölte velünk: utasítást adott ki, amelynek értelmében megállapítják, ki a kutya tulajdonosa, majd a tulajdonos ellen szabálysértési eljárást indítanak.

Intézkedés

A „Hallgatni arany?" című cikkünkben — egyebek között ugyancsak szóltunk a Miskolcon elszaporodó kó-

„Miskolcon, a két á
egészségügyi dolgozóva
legnagyobb erőfeszítések
sem oldható meg teljes
szében a kóbor kutyák r
adódó gondok sokasága.
hez szükséges az ebtartó
lampolgárok fegyelme, a
lattartási tanácsrendelet
gorú betartása is. A k
kutyák számának csökke
sére azonban különböző
tézkedéseket foganatos
tunk. Például:

A Miskolci Beruházási Vállalattól megkapjuk a szanálásra kerülő lakóházak jegyzékét, utasítottuk az állategészségügyi telep dolgozóit, hogy keressék fel az ingatlantulajdonosokat, tudják meg tőlük, kiköltözésük után hol kívánják elhelyezni a kutyát. Ha nem viszik magukkal az állatot, úgy azt a telep dolgozói elszállítják.

Az állattartási tanácsrendelet állandó ebzárlatot rendelt el Miskolc területére. Írásban kértük a rendőrkapitányságot, rendeljen el fokozott ellenőrzést a város terü-

védőoltásig megőrizni és az ellenőrzésre jogosult közegnek felmutatni.

Reméljük, hogy mindezek az intézkedések hozzájárulnak majd a kóbor kutyák számának csökkentéséhez. Ma már nem alkalmazzuk a régi sintér-módszereket, de állategészségőreink minden bejelentett, befogott kóbor kutyáért azonnal elmennek. Telefonjuk: 35-351, mellék: 163.

Lakat alatt a motorcsónak

A „Rendet a Rakaca-tavon!" című cikkünk

1021

Világ proletárjai egyesüljetek!

DIÓSGYŐRI MUNKÁS

A DIÓSGYŐRI NAGYÜZEMEK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

XXIV. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM ARA 50 FILLER 1969. MÁRCIUS 18.

A Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának ötvenedik évfordulóján

Írta: Nemeskéri János,
az LKM pártbizottságának titkára

Dicső napokra, az 1919. március 21-én kikiáltott és győztes Tanácsköztársaság dicső napjaira emlékezünk. Ötven évvel ezelőtt a világ proletariátusa és valamennyi kizsákmányolt dolgozója örömmel és lelkesedéssel vette tudomásul, hogy *a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmének lelkesítő példája nyomán* a magyar dolgozó nép is kezébe vette a hatalmat, megteremtette a proletárdiktatúrát.

A Magyar Tanácsköztársaság nem egészen öt hónappal az Osztrák—Magyar Monarchia katonai és politikai összeomlása, Magyarország állami különválása után jött létre. A monarchia megdöntése után hatalomra került liberális—szociáldemokrata koalíciós kormány mind a belpolitikájában, mind a külpolitikájában csaknem csődbe jutott. Pedig mindent elkövettek, hogy az ország további fejlődését reakciós-burzsoá irányba tereljék. Kiegyeztek a monarchista erőkkel, *büntető különítményeket küldtek a gyáralzat elfoglaló munkások, s a földet foglaló parasztok ellen.* Vad, kommunistaellenes terrort szerveztek, mégsem tudták megakadályozni és meggátolni a vállalatok és a föld elfoglalásáért meginduló mozgalom erősödését, a kommunisták befolyásának növekedését a hadseregben és a nép között.

A súlyos nemzeti válság viszonyai között igen hamar lelepleződött, hogy a polgári demokrácia nem más, mint a tőke diktatúrája. A szociáldemokrata munkások és a kispolgárság egyre szélesebb köre ábrándult ki a liberális—szociáldemokrata kormányzatból. Ezek a körök mindinkább elfordultak a burzsoáziától, s egyre erősebben támogatták a forradalmi proletariátust, az egyetlen osztályt, amely kivezethette a nemzetet a válság örvényéből.

Lenin előre látta a magyar forradalom közeledtét. Erről beszélt 1919. március 19-én az OKP VIII. kongresszusán: *„Tudjuk, hogy mind a lengyel, mind a magyar forradalom érlelődik, mégpedig nagyon gyorsan. E forradalmak proletár tartalékokat adnak majd nekünk, megkönnyítik helyzetünket. Ez a legközelebbi hónapokban bekövetkezhet."*

Lenin e megállapításának elhangzása után két nappal a Magyar Tanácsköztársaság valósággá vált. Történelmünk folyamán első ízben került a hatalom a proletariátus által vezetett dolgozó és kizsákmányolt nép kezébe, Marx szavai szerint a *„rengeteg többség"* kezébe. Ezzel a magyar proletariátus Közép-Európában magasra emelte a világforradalom vörös lobogóját. Harci szövetségre lépett az első munkás-paraszt állammal, Szovjet-Oroszországgal, az imperialista reakció ellen, s ebben a küzdelemben a nemzetközi proletariátus segítségére számított.

Azt a hírt, hogy Európában még egy proletárállam született, mindenütt, de főképpen Szovjet-Oroszországban általános lelkesedéssel fogadták. *„A lelkesedés óriási"* szögezte le Lenin március 22-én a Magyar Tanácsköztársaság kormányához intézett szikratáviratában.

Így kezdte hősi történetét a Magyar Tanácsköztársaság, amely keletkezése pillanatában — összes vívmányaival, hibáival és tanulságaival együtt — nemcsak a magyar munkásmozgalom, hanem az egész nemzetközi proletariátus ügyévé és közkincsévé vált.

Ötven esztendő távlatából ezekre a hősi napokra és harcokra emlékezünk. Arra a 133 napra, amely az imperialista túlerő, intervenció és blokád, ellenforradalmi mesterkedések és szabotázs ellenére is *megmutatta a magyar munkásosztály erejét, kormányzó és vezető képességét, lángoló hazaszeretetét.* A Tanácsköztársaság felszabadulás előtti történelmünk legdicsőségesebb és leghaladóbb hagyománya. Nem véletlen, hogy a reakciós ellenforradalmi propaganda hosszú időn keresztül a legvadabb gyűlölettel éppen a Tanácshatalom ellen fordult. A munkáshatalom emlékét azonban a legsötétebb ellenforradalmi terrorral sem lehetett dolgozóink szívéből kitépni. Példája erőt adott további harcunkhoz, formálta gondolkozásunkat.

Ötven éve lobog a párt vörös zászlaja, melyre mártírjaink vére írta a szocializmus, a nemzeti függetlenség, a béke, számunkra szent szavait. *E zászló alatt mutatta meg először bátor, alkotó népünk, hogy tud élni és államot vezetni urak nélkül.*

Kevés volt a 133 nap, de ezalatt is bebizonyosodott: évtizedes, sőt évszázados mulasztásokat lehet behozni, ha a nép maga irányítja sorsát és maga határozza meg a jövőjét. A feladatok nagyok, sürgősek voltak, és a viharban edződött párt nem félt ezektől. *Ott volt mindenütt, ahol a régit kellett felszámolni, ott volt, ahol újat kellett lérehozni, alkotni.* A párt vállalta e nehéz, de forradalmi pártra jellemző munkát. A proletárdiktatúra kikiáltása után alig két héttel hozzákezdenek a munkáshatalom alkotmányjogi megszervezéséhez. Választásokat írnak ki, a jelölőlistákra munkások, parasztok, katonák neve kerül a hajdani cselédnyúzó grófok, tőkések, bankárok helyébe. A jelöltek között ott találjuk a munkásosztály legjobbjait, a kommunistákat.

A proletárhatalom megszervezésének lázas üteme látható volt megyénkben, városunkban is. Miskolcon már 1919. március 9-én megtartották a *„Munkás-, katona- és parasztszegények"* tanácsának választását.

A tanácshatalom, amely egyszersmind a nép óriási többségének akaratára támaszkodó *első alkotmányos hatalom volt,* maga mögött érezve az ország lakossága döntő támogatását, határozottan hozzákezdett gazdasági, szociális és kulturális politikájának végrehajtásához. Attól függetlenül, hogy a magyar munkásosztály súlyos háborús pusztulás viszonyai között vette kezébe a kormányzás gyeplőit, az új Magyarország dolgos, boldog élete kezdődött. *Még elgondolni is szívet melengető, hol tartanánk,* ha a 25 éves vérzivataros ellenforradalom, a fasizmus minden árnyalata egészen a háborúig nem söpört volna, pusztítva végig ezen az országon. A legnagyobb nehézségek ellenére csodálatos tetteket vitt végre a Magyar Tanácsköztársaság.

A Magyar Tanácsköztársaságot a külső és belső reakció kezdettől fogva minden eszközzel igyekezett megdönteni és a békés alkotómunka kibontakozását megakadályozni. A proletárállam fegyveres erőinek szervezése és ennek során megmutatkozó őszinte lelkesedés és önfeláldozás, valamint a Tanácsköztársaság fennállása alatt lezajlott hősi harcok, a magyar munkások és parasztok hazaszeretetének, a tanácshatalom iránti hűségüknek olyan példáját adják, mely *a magyar proletariátus örök érdemét és dicsőségét hirdeti* a magyar történelemben — benne természetesen a diósgyőri vasas zászlóalj harcokban elesett hőseit és a köztünk élő veteránokat.

Az első magyar munkáshatalom 133 napos hősies küzdelme igen jelentős tapasztalatokkal és tanulságokkal szolgált mind a magyar, mind a nemzetközi munkásmozgalom számára. Drága áron tanultuk meg 1919-ben és az 1956-os ellenforradalmi napokban is, hogy a munkásosztály hatalmának legelső biz[illegible] az elvekben és a gyakorlatban is megmutatkozó töretlen pártegység, a kommunista párt vezető szerepének határozott egyöntetű érvényesülése. Pártunk — a Magyar Szocialista Munkáspárt — 1919 örököse és megkezdett művének folytatója, mely levonta a történelmi tapasztalatokat forradalmi múltunkból, s a gyakorlatban hasznosította azokat.

A felszabadulásunk óta eltelt 24 esztendő nagy politikai, gazdasági és kulturális eredményei bizonyították, hogy élni tudtunk a történelmi lecke tanulságaival. S bár a megtett út nem volt sima és hibáktól mentes, ma mégis büszkén elmondhatjuk, hogy utunk hibáival együtt is dicsőséges forradalmi tettekben gazdag út volt.

Az előttünk álló feladatok is nagyok. Népünk jólétének, kulturális ellátottságának további gyors ütemű fejlődése azt a feladatot tűzte [illegible], hogy *iparunk fejlesztésében érjük utol a fejlett kapitalista országokat, teremtsük meg a fejlett szocialista társadalom anyagi-technikai bázisát.* A korszerű, világszínvonalon álló ipari termelés megszervezése népünk alapvető érdeke. További nagy történelmi feladatunk az elkövetkezendő években a szocialista nemzeti egység megteremtése.

(Lukovszky László, kétszeres Munkácsy-díjas festőművész rajza.)

Aki egyszer a napba nézett, az nem tud hozzászokni a bűzös petróleumlámpához. Aki egyszer összetörte rabbilincseit, nem lesz olyan ostoba, hogy megint összekovácsolja azokat, aki megásta a kapitalizmus sírját, nem fogja megásni a proletariátus sírját, és aki egyszer összetörte a kapitalizmust, nem fog soha vállalkozni arra, hogy újra felépítse.

(Landler Jenő, 1919.)

A kohászati és a gépgyári dolgozók közösen vesznek részt a rendezvényeken

Március 21-én 11 órakor munkásmozgalmi emlékmű-avatás

A nagy ünnep előtt városunk és ezen nagyüzemeink illetékes párt-, társadalmi szervei mindent elkövetnek, hogy méltó módon emlékezzünk meg a Tanácsköztársaság 50. évfordulójáról A két gyárnak lesznek közös rendezvényei is, amelyen a Lenin Kohászati Művek és a Diósgyőri Gépgyár dolgozói együttesen vesznek részt.

A kohászat különböző üzemeiben egy vándorkiállítást láthatunk: „Kommunisták Borsodban" címmel, amelyet a Bartók Béla Művelődési Központ rendez, a Herman Ottó Múzeum által rendelkezésre bocsátott anyagból. Március 17-e és 22-e között a párt- és KISZ-alapszervezetek ünnepi megemlékezéseket tartanak.

Március 20-án este 6 órakor a Bartók Béla Művelődési Központban kerül sor egy központi ünnepségre, amelynek előadója Árvai Béla, az LKM pártbizottságának osztályvezetője.

Utána a Diósgyőri Vasas Irodalmi Színpad előadásában kerül bemutatásra az „Új kor nyitánya" című irodalmi összeállítás. Ezt megelőzően, március 19-én, délelőtt 5 órakor — szintén a művelődési központ rendezésében — megemlékezés lesz a munkásszálláson.

Március 21-én, délben fél 12 órakor nagygyűléssel egybekötve kerül sor a Népkertben a munkásmozgalmi emlékmű felavatására. Az avatóbeszédet Havasi Béla, az MSZMP városi bizottságának első titkára mondja. A városi lakosság nevében az emlékművet dr. Fekete László, a városi tanács vb-elnöke veszi át. Az ünnepség programjában szerepel a Diósgyőri Vasas Művészegyüttes énekkara, valamint fúvószenekara.

Március 21-e és 31-e között a Bartók Béla Művelődési Központban kiállításon láthatjuk a Tanácsköztársaság plakátjait.

A Diósgyőri Gépgyár és az LKM dolgozói március 21-én közösen vonulnak a megyei pártbizottság elé, hogy megkoszorúzzák az új munkásmozgalmi emlékművet.

A páncélvonat avatására 22-én, délelőtt 9 órakor kerül sor a miskolci járműjavítóban,

ahol országos úttörőtalálkozó is tartanak. Az avatóbeszédet dr. Csanádi György, közlekedési és postaügyi miniszter tartja.

Az ünnepi műsorhoz tartozik, hogy március 21-én este 7 órakor díszbemutató lesz Miskolcon. „Az életre-halálra" c. mű zenés balladát mutatja be a Miskolci Nemzeti Színház.

Kiváló dolgozók jutalmazása

A közelmúltban megtartott termelési tanácskozásokon — 17 gyáregységben és 29 kisebb-nagyobb szervezeti egységben — [illegible]szavaztak azokat, akik érdemesek a kiváló dolgozó címre. Az elmúlt hónapban megtartott igazgatói értekezleten *dr. Énekes Sándor*, a gyár vezérigazgatója szimbolikusan több mint húsz dolgozónak, üzemi vezetőnek adta át az oklevelet, majd ezt követően több mint 1200 dolgozó vette át az őt megillető oklevelet és pénzjutalmat.

A gyárban összesen másfél millió forintot fizettek ki a munka legjobbjainak. A szétosztás arányát az elért fizetés nagysága szabta meg, mivel ilyen esetben a havi munkabér 50 százalékát kapják meg az arra érdemesek. A vállalat legjobb dolgozói között 157 ifjúmunkás van, amely ebben az évben igen szép arány. A női dolgozók közül 118-an váltak érdemessé a kiváló dolgozó címre.

1919 óta ötven év telt el. Ez alatt az ötven év alatt nagyot fordult a történelem kereke, alapvető változások álltak be az erőviszonyokat illetően is. Ennek a változásnak jellemzője az imperializmus erőinek gyengülése, a szocializmus erőinek mérhetetlen növekedése.

A nemzetközi küzdőtéren az erőviszonyok a szocializmus javára tolódtak el. A szocializmus erőinek nagyarányú növekedése, a szocialista világrendszer — benne népünk nagy gazdasági és politikai eredményei — biztosítéka annak, hogy eredményeink véglegesek.

Ma, amikor ötven év után a dicső Magyar Tanácsköztársaságra emlékezünk, s *megújítjuk az emlékezés zászlaját dicső elődeink, az akkor még fiatalnak tekinthető pártunk, dicső Tanácsköztársaság mártírjai és életben levő veteránjai előtt.* Az az áldozat, amit elődeink hoztak és harcuk nem volt hiábavaló. Az el[illegible] hintett mag hatalmas fává terebélyesedett, [illegible] nincs olyan vihar, amely képes lenne kitépni. A szocializmus, a kommunizmus ügye feltartóztathatatlanul halad előre, a világméretű győzelem felé.

Amikor a Tanácsköztársaságot leverték, Lenin azt mondotta: *„Győzni fog a második".* S győzött, mert ez a történelem parancsa. Ez a győzelem *a szocialista világrendszer országává tette hazánkat,* és ismét a nemzetközi haladás élvonalába emelte. Népünk büszke arra, hogy most is, mint ötven évvel ezelőtt, az első sorokban küzd az emberiség békés, boldog, szocialista kommunista jövőjéért!

Üdvözlet a magyar munkásoknak!

(RÉSZLETEK)

Elvtársak! Lelkesedéssel és örömmel töltenek el bennünket a hírek, amelyeket a Magyar Tanácsköztársaság politikusaitól kapunk. Alig több mint két hónapja áll fenn Magyarországon a Tanácshatalom, de szervezettség tekintetében a magyar proletariátus, úgy látszik, már túl tett rajtunk. Ez érthető, mert Magyarországon a lakosság általános kulturális színvonala magasabb, azonkívül az ipari munkások aránya az egész lakossághoz képest (a mai Magyarországnak 8 millió lakosa van, ebből Budapestnek 1 millió) hasonlíthatatlanul nagyobb, végül a szovjet rendszerre, a proletárdiktatúrára való átmenet is hasonlíthatatlanul könnyebb és békésebb volt Magyarországon ...

Magyar munkások! Elvtársak! Ti még jobb példát adtatok a világnak, mint a Szovjet-Oroszország, azzal, hogy az igazi proletárdiktatúra alapján egycsapásra egyesíteni tudtatok valamennyi szocialistát. Most az a hálás és igen nehéz feladat áll előttetek, hogy megálljátok a sarat az antant elleni súlyos háborúban. Legyetek szilárdak ...

Az a háború, amelyet ti viseltek, az egyetlen jogos, igazságos, igazán forradalmi háború, az elnyomottak háborúja az elnyomók ellen, dolgozók háborúja a kizsákmányolók ellen, háború a szocializmus győzelméért. Az egész világon a munkásosztály minden becsületes tagja a ti pártotokon áll. Minden hónap közelebb hozza a proletár világforradalmat.

Legyetek szilárdak! A győzelem a tietek lesz!

LENIN

1919. május 27.

Korabeli jelszavak

A lelkes tömegek nagyra értékelték azokat a jelszavakat, amelyeket a párt és a tanácskormány adott ki különböző falragaszokon és röplapokon. A „proletár vörös tízparancsolat" (ez volt a jelszó-gyűjtemény címe) a következő bátor és határozott gondolatokat tartalmazta:

1. Védd meg a proletárok hatalmát!
2. Légy az előharcosa a világ összes elnyomottai felszabadításának!
3. Tiszteld a tanácshatalmat és mindenben teljesítsd parancsait!
4. Ne csüggedj!
5. Ne bonts rendet!
6. Tarts fegyelmet!
7. Ne feledd el, hogy körül vagy véve ellenséggel!
8. Ne tűrd a bújtogatót soraidban!
9. Ne vedd el magad a gazdagnak házát, ökrét, földjét, ékszerét: elveszi azt a dolgozók tanácshatalma és a tiéd lesz minden!
10. Állj be a Vörös Hadseregbe! – Még ma!

Szívünkben él a Magyar Tanácsköztársaság

Dolgozóink nagy érdeklődéssel készülnek a Tanácsköztársaság 50. évfordulójának megünneplésére. Figyelemmel kísérik a jubileum eseményeit. E nap jelentőségét növeli az is, hogy kormányunk 1969. március 21-ét munkaszüneti nappá nyilvánította.

Összeállításunkban a két nagyüzem különböző foglalkozású dolgozói — idősebbek és fiatalok — vallanak arról, milyen élmény kapcsán, hogyan ismerkedtek meg a Tanácsköztársaság életével, miként él bennük a 133 nap felemelő, hősies története, eszméje.

POTORNAI ZSIGMOND,
a DIGÉP köszörűse:

— Öröm hallani a Magyar Tanácsköztársaságról, az elnyomatás alóli felszabadult 133 napról. Azok a napok megmutatták a munkásmozgalom erejét, képességét, a ragyogó eszmét, amely meghatározója célunknak és törekvésünknek. Mi, fiatalok is azon a megkezdett úton haladunk tovább, amelyért feláldozták vérüket és szabadságukat példaképeink. Igérjük, hogy az eszméhez hűek maradunk és megőrizzük az 1919-es vöröskatonák emlékét.

NAGY ANNA,
az LKM csavargyárának kartonkezelője:

— Iskolai tanulmányaim során ismerkedtem meg a Tanácsköztársaság eseményeivel, feledhetetlen 133 napjával. A játék- és dokumentumfilmek, könyvek, újságok segítségével pedig tisztább, szélesebb képet alkothattam a proletárhatalomról. Itt, a csavargyárban mi is készülünk a nevezetes évforduló méltó megünneplésére. Párt- és KISZ-szervezetünk ünnepi taggyűlésen emlékezik meg az eseményről, a faliújságunkon cikkekben, fényképekkel színesítve elevenítünk fel egy-egy epizódot a Tanácsköztársaság rövid, de tartalmas életéből.

VERTIG GYULA,
a DIGÉP lakatosa:

— Jó érzés ismerni, amit 50 évvel ezelőtt példaképeink elkezdtek. Mi, KISZ-fiatalok ezt örömmel folytatjuk. Ha nem is fegyverrel, de odaadó, jó munkánkkal, szakmai, politikai ismeretünk gyarapításával fáradozunk azért, hogy megvalósuljon az az eszme, ami 50 évvel ezelőtt elkezdődött a Szovjetunióban és hazánkban.

Amit apáink örökül hagytak és hagynak ránk, tovább visszük, befejezzük, mert csak így van értelme életünknek, munkánknak...

BOLYKÓ ISTVÁNNÉ,
az LKM titkárságának adminisztrátora:

— Az elmúlt hét egyik estéjén a Miskolci Nemzeti Színház kényelmes székében ülve, az Éjféli randevú esti előadásán a sok szépen öltözött nő és férfi láttán Móricz Zsigmondra gondoltam. Arra, hogyan írt 1919-ben az akkori új közönségről, és milyen is lehetett az a közönség. Mert azt is a Tanácsköztársaság adta a dolgozóknak, amikor köztulajdonná nyilvánította a színházakat, iskolákat, a múzeumokat és még nagyon sok, addig a „csőcselék" elől elzárt szépet és jót. „A kultúra a népért" — ez volt egyik programjuk. Ennek megvalósításáért olyan emberek küzdöttek, mint Balázs Béla, Komját Aladás és Móricz Zsigmond.

Akkor, ott a színházban, ahogy végignéztem az embereken — akarva, nem akarva, arra gondoltam, köszönjük nektek is, 1919-es harcosok.

NAGY JÓZSEF,
a DIGÉP C-egységének szerszámlakatosa:

— Mindenek előtt a szépirodalmi könyvek kapcsán ismerkedtem meg tüzetesebben a Magyar Tanácsköztársasággal. Öröm volt olvasni a proletárgyerekek balatoni nyaralásáról, a Margit-sziget birtokbavételéről.

Az ország életében döntő fordulatot hozó esemény évfordulóján mi is felzárkózunk az ünneplők mellé. A napokban munkaszerződést kötöttünk a Győri Vagon- és Gépgyár KISZ-szervezetével, amelyben vállaltuk, hogy 208 kerékpár helyett 248-at gyártunk a hónap végéig társadalmi munkában. Ezzel a szerződéssel tíz vasútikocsival többet tudnak átadni a külföldi megrendelőknek.

HIDASI MIKLÓS,
a DIGÉP E-gyáregységének vezetője:

— Gyermekkorom óta kísérnek a Tanácsköztársaság emlékei. Édesapám vöröskatona volt, fegyverrel harcolt a proletárhatalom védelméért. A leverés utáni évben, — amikor én születtem — feketelistára került a gyárban. Családunk nagyon megérezte, hogy nem dolgozhatott.

Hárman vagyunk testvérek, apánk sokszor mesélt nekünk. Mindig mondta: nehéz időket élünk, de nem lehet sokáig, hogy az egyik ember fényűző palotában lakjon, a másik cipőt se húzhasson, mert nincs. A Népszavát dugva olvasta, mert csak ez a lap tudott kellő mértékben választ adni a helyzetre.

A Tanácsköztársaságot a magyar történelem legjelentősebb fordulatának tartom. A szülői nevelés, és saját tapasztalataim, meggyőződéseim alapján 1945-ben az új rendszert építők közé álltam: tagja lettem a pártnak.

Az acélműi fiatalok ünnepi versenye

Az acélmű-gyárrészleg KISZ-fiataljai munkaversenyt indítottak a Magyar Tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére. A március 15-e és 25-e között tartandó munkaverseny szerves része az 1969. évi versenymozgalomnak, melyben az üzemek előtt álló gazdasági feladatok teljesítését tűzték ki célul.

A fiatalok vállalják, hogy az operatív termelési tervben meghatározott feszített feladataikat az éves 950 ezer tonnás acélműi tervvel azonos szinten teljesítik, a selejtszintet az elektroacélműben 2,66-ról 2,6 százalékra, a Siemens-martinban 2,02-ről 1,8 százalékra csökkentik. A programszerűséget is fokozzák: az elektroacélműben 98,5 százalékra, a Siemens-martinban 96,5 százalékra kívánják növelni. Ezen kívül segítséget adnak a gazdaságvezetéssel együtt az új elektroacélmű beindításához, az ifjú szakmunkások és középvezetők felkészítéséhez.

A kezdeményezést örömmel támogatta az acélmű üzemi négyszöge. Apatóczky István gyárrészlegvezető, Somody Péter MSZMP csúcstitkár, Homoki László szb-titkár, és Kiss Sándor KISZ-csúcstitkár bízik abban, hogy e verseny — céljának megfelelően — elősegíti az első negyedéves terv teljesítését.

*

Ehhez a kezdeményezéshez — mint azt lapzártakor jelentették —, a gyár minden KISZ-szervezete csatlakozott. A gyár munkásifjúsága, a fiatal műszakiak az ünnepi műszak alatt elért magasabb eredményekkel járulnak hozzá az 1969. év első negyedévi tervének teljesítéséhez.

JUHÁSZ SÁNDOR VERSEI:

1919. március 21.

Meztelen porcelán
szikláidról
felröppenő gondolatok
tüzében
megvalósítottad önmagad.

Véredben zúgnak
érzéseid
s betapadtál a nyomorúságba
öntudat
formáló
emberségeddel.

Bordáink közé ültél,
bölcsesség
formája
ivadékaink. —

Mert boldogabb holnapot
nyújtol mint a nap,
gyorsuló idő
s az emberi lét
korlátain. —

Ötven éve

Érted született
maréknyi csillag
tengernyi égen
s fényben
idegek
csontok
izmok
tüzesednek
izzanak
égnek
hegyek
dombok
völgyek
fekete homlokán.
S a végtelenbe nyúlik
mezítlen
melledre száll
— hogy rózsaszínre szaggasd arcát —
— mert érted született —
Te megszenvedt világ, —

Miskolc, 1969. március 1.

Művelődési otthonunk történelmi pályázatára Balogh Sándor ipari tanuló, — az egyik pályázó — szép fotokat is készített. Ezek között van a városi tanács épülete, amelyhez fontos történelmi esemény fűződik. Itt kiáltották ki a polgári demokratikus forradalom győzelmének hírét, amit most már emléktábla is jelez.

Szemtanúk között

Kedves vendégeket fogadtak pénteken délután a vasasklubban a gépgyári fiatalok. Az iparitanuló tanács meghívására hét veterán látogatott el hozzájuk, hogy nagyszerű, — ma már történelmi könyvek lapjaira kívánkozó — élményeikről beszámoljanak. A terembe lépő harcosokat a Kossuth gimnázium meghívott leánytanulói vörös szegfűvel köszöntötték, figyelmességükkel mélyen meghatották a jelenlevőket.

Riczu András, az iparitanuló tanács vezetője bevezetőjében méltatta a három tavasz — 1848, 1919 és 1945 — történelmi jelentőségét, külön értékelve a Tanácsköztársaság nagy eseményeit.

A szemtanúk, az egykori harcosok, gépgyári dolgozók közül Szakács István, volt vöröskatona a dicső harcokról beszélt. Mazuch József, a miskolci eseményeket, a diósgyőri munkások helytállását ismertette.

A nagy sikerű élménybeszámoló után Ruzsnovszky Károly, Matula József, Pavlánszky János, Szlama János, Karkosják Gyula, Szakács István és Mazuch József nagy szeretettel hallgatták meg a Bartók Béla Művelődési Központ irodalmi színpadának és népi zenekarának ajándékműsorát.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1973 OKT 2 3

Északmagyarország

Lukovszky László

ÁG 4

1021

Kohászportré

Lukovszky László rajza

tóföldeken

tőségek

Kossuth és a karcsai Dózsa Termelőszövetkezet — valamint a Szerencsi Állami Gazdasággal társulva a bekecsi Hegyalja és a megyaszói Aranykalász Tsz is. A már működő teljes gépsorok 3160 hektár területen növelték tetemesen a kukorica terméshozamát, a két járás egész kukorica vetésterületének harmadán. Kedvezőek a feltételek a zárt rendszer bevezetésére még további tíz körzetben — a területi szövetség felmérése szerint.

Biztató kezdeményezés a cukorrépa iparszerű termesztésének a megvalósítására a Szerencsi Cukorgyár, s a körzetében gazdálkodó termelőszövetkezetek együttműködési megállapodása. Ennek alapján a jelenleg bevezethető legmodernebb technológiával, a gyár szakmai útmutatásával kialakítható a teljesen gépesített termelés.

Figyelemre méltó egy másik „válságosnak" ítélt ágazatban, a burgonyatermesztésben is a zárt rendszerrel való próbálkozás. Az alkalmas talajú kenézlői Dózsa

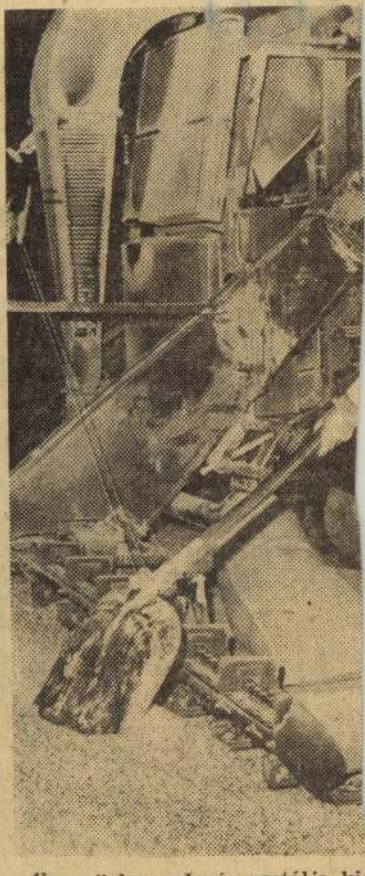

„Ügyes" berendezés rostálja ki a putnoki Egyetértés Tsz-ben. és Bitkó Barna dolgozik.

Egy számvetés tül

Mi kerül

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728
1973 NOV -
Napjaink

Lukovszky László
1021

KALÁSZ LÁSZLÓ

Kóválygognak

miként vak varjak
ész- s erővel telt emberek
borzaszt rájuk barmos hatalmat
világ az elidegenedett

és vágyuk sincs már nemzeni
sokmarkú jövőnk helyett
csak estvétől reggelig venni
tablettát vagy majd küretet

s a nép mely századokon át
bitang héjáktól vérezett
elveszejtené önmagát
önként az elöregedett

ifja ha van: furább mint vénje
emlőt növesztnek a fiak
— kifejlik tán mindnyájuk méhe
s önmagukban csíráz a mag?

Ajánlás:

Csokonai
mégis:
lefénylett
sorsunkban ez még nem esett:
igazsága sejlik a létnek
s rációnk
istenek felett

CSOKONAI-ILLUSZTRÁCIÓ LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

Fenyő István

Csokonai megítéltetésének történetéhez

Csokonainak nem volt szerencséje kora legnagyobb hazai kritikusaival. Köztudott, hogy Kazinczy és Kölcsey elfogult ítéletei nyomán több évtizeden át milyen egyoldalú, műve jelentését és jelentőségét félreértő kép alakult ki róla XIX. század eleji irodalmunk irányadó köreiben. Kazinczy klasszicista „fentebb styl"-eszményébe, nyelvet, stílust, ízlést s főleg érzelmeket polgárosító törekvéseibe Csokonai műve nem illett bele: a nyelvújítás időszerű programjával ellentétesnek érezte *A reményhez* költőjének alkotásait. Riasztotta őt eredetiségével, népiességével, „ösztönösségé"-vel: valami „tisztátalan"-t, „alpári"-t és „ki nem érlelt"-et látott verseiben. Kölcsey viszont — bármennyire is mestere, a széphalmi vezér után indult 1817-ben megjelent, emlékezetes Csokonai-kritikájában —, már a klasszicizmusból a romantikába való átfejlődés követelményeit szólaltatta meg egyúttal. Ő épp az eredetiséget, a teremtő invenciót, az érzések elemiségét stb. kérte számon költőtársától (*„... legtöbb darabokat idegenek után készített"; „... Csokonai a maga expresszióinak s szavainak ritkán tudta megadni az újság ingerét"; „... Csokonai az érzéseknek hangját csak tanulta"* stb.) — tudvalevőleg igazságtalanul.

A Kölcsey-bírálat megjelenésének évében egy másik írás, az első életrajz is megjelent költőnkről: *Domby Márton* ügyvédé, aki munkájában nem győzte védeni és dicsőíteni őt! Igen —, de sok találó megfigyelése, lényeglátó észrevétele mellett Domby szinte hőssszá növeli, vagyis túlfokozza Csokonai alakját: a *Sturm und Drang* esztétikai ideálja jegyében emberi mértékkel nem mérhetőnek, valósággal félistennek rajzolja személyiségét. Számára Csokonai *minden* mértéken túlhágó, *minden* szabályt felrúgó poéta, önmaga törvényét *egyedül* megszabó zseni: ez a kép pedig — megjelenése idején — csak arra volt alkalmas, hogy elriassza a költőtől a

és karakterét, hatóköre addig páratlan szélességét emeli ki fejtegetéseiben, felfedezve benne a születő polgári nemzet költőjét: *„... Csokonainak több jelességei mellett tagadhatatlan érdeme van abban is, hogy a hazában minden rendtől és nemtől olvastatott. Jól tudom én, hogy ezen divatosság (ha úgy szabad neveznem) nem mindég biztos mértéke az írói érdemnek: de azt is merem állítani, hogy soha sincs minden érdem nélkül: egy fejleni kezdő s vesző-félben állt nyelv literatúrájában pedig, s egy nemzetnél, melynek tekintetesebb része Nagy Fridrikként káros előítéletekkel, nem mondom, megvetéssel viseltetett nyelve iránt, s melynek szépneme a német szentimentális poéták s románok olvasására omlott — nincs nagy érdem nélkül. A nyelv, ha formáltatásában nem nyerne is, bizonyosan nyer terjesztetésében; s ez nem csekély nyereség nálunk, még korunkban is."*

Ahány mondat, annyi fontos új elvi kitétel. Csokonai itt a *nemzeti író* — melynek eszményét épp Kölcsey oltotta be irodalomkritikai gondolkodásunkba! — mintája lesz: oly íróeszmény, kinek művében a *születő polgári nemzet minden osztálya*, rétege, csoportja stb. megtalálja önnön irodalmi igényeinek kielégítését; költészetének értékelése ugyanakkor jelzi már a létező-mozgó-ható irodalmi élet kisugárzását is, s főképp a korfordulót: a Herder jósolta pusztulásból főnixként megéledő nemzet irodalmának — pontosabban: a *nemzeti irodalom*nak — létrejöttét. Jelzi továbbá, hogy már nemcsak írók vannak, de van *közönség* is, mely a maga igényeivel, vágyaival és törekvéseivel formálja az írót — vagyis jelzi azt, hogy kialakult és megszilárdult hazánkban az irodalom polgárosult organizmusa.

Cikkének legfontosabb része pedig ezután következik: az tudniillik, hogy mit, *milyen irodal-*

[illegible] Fáy mit vél

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

19/3 NOV 13

Északmagyarország

Lukovszky László

1021

ALVÓ EMBER

Lukovszky László rajza

erkezett, és ettő
most is. Aggoda
rencsére alaptala
megyei AGROKE
re rendelt 250 va
gya egy részét
folyamatosan szá
ven vagonnyi má
zett, időben k
Raktáron van a
Mindez azt jelent
vasszal rendkívül előnyös helyzetből indulhatunk.

— A gépek, az anyagok tehát biztosítottak a jövő évi kukoricatermesztéshez. De hogyan oldják meg a szárítást?

szövetkezet tavalyi bruttó jövedelme 18 millió forint volt, tagjainak egy 10 órás munkanapra jutó bére egyetlen év alatt 21 forinttal növekedett.

L. Gy.

Így is lehet „kereskedni”!

Mindenki ked
válogatha

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Északmagyarország

Lukovszky László

1973 AUG 17

1021

BORSODI TÁJ

Lukovszky László rajza

...ben

rossz vetőmag és a súlyos burgonyabogár-veszedelem miatt nem fizetődik ki a gazdaságoknak a burgonyatermesztés. *A vetőgumó vírusossá vált*, s az évek óta elmaradt kicserélés miatt elfajzott, így nagyon alacsonyak a termelési eredmények. Régóta szükség lenne tehát a vetőgumó felfrissítésére, jobb fajtákkal való kicserélésére, mert csakis ezáltal lehetne gazdaságossá tenni a burgonya termesztését. Ez országos gondja ma a mezőgazdaságnak, s minélőbbi megoldásától függ a burgonyatermesztés kívánatos fellendülése.

(h. j.)

A gabonabetakarítás be
karítást és a tarlóhántást,
kákat és az istállótrágyáz
gezni. Ezek gyors befejez
rendelkezésre, így az őszi
Ez alapozza meg a jövő é

A gabonabetakarítás so
a küszöbön álló őszi mu
tésére is. Ebben a munkában indokolt továbbfejleszteni azt a szervezettséget, amely a termelő, a feldolgozó, a felvásárló, a szolgáltató vállalatok és az állami irányító szervek között kialakult. Az erő- és munkagépek, a szárítóberendezések üzemképessé tétele, az üzemanyag, az alkatrész, a vetőmag és egyéb anyagi eszközök időbeni biztosítása, az emberek felkészítése és a róluk való gondoskodás feltételeinek megteremtése az eddiginél is szervezettebb együttműködést, összehangolt munkát igényel az őszi mezőgazdasági munkákban érdekelt termelőszövetkezetektől, állami gazdaságoktól, vállalatoktól és állami szervektől.

MEGGYŐZŐDÉSEM, hogy a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok, a felvásárló, a feldolgozó, az ellátó és a szolgáltató vállalatok, az állami irányítás és az érdekképviseleti szervek dolgozói a gabonabetakarítás sikereire alapozva előrelátóan, szervezetten készülnek fel a mezőgazdaságnak nagyobb feladatot jelentő őszi munkákra. Az őszi feladatok maradéktalan elvégzésével is biztosítják az élelmiszergazdaság idei tervének teljesítését.

Budapest, 1973. augusztus 12.

DR. DIMÉNY IMRE
mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 JUL

NAPJAINK

Lukovszky László

1021

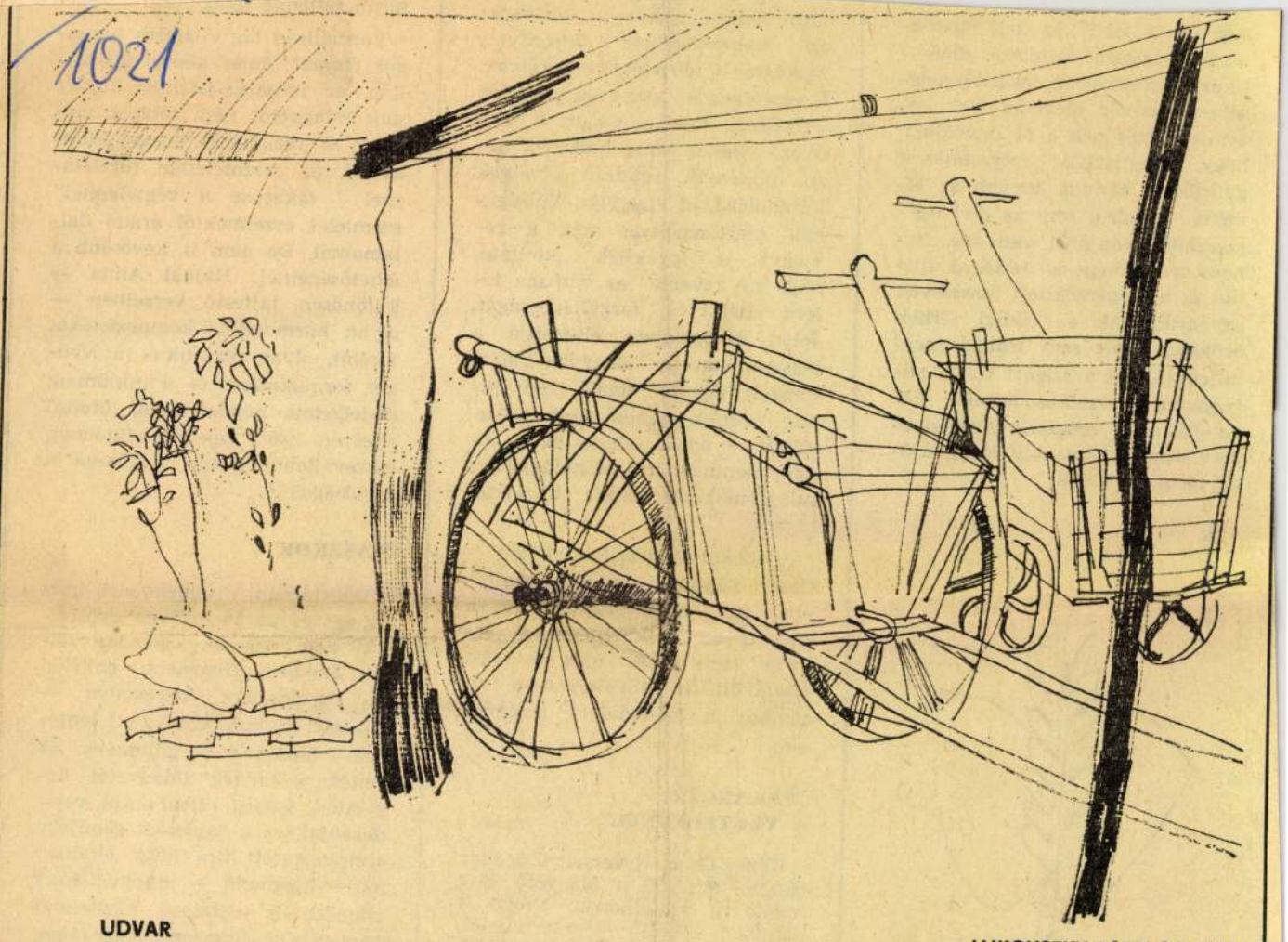

UDVAR

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

sem fölött száll", ki kell mondani, de az igazság és létezés dialektikus kettősségének megszenvedésében hús-vér elevenig kell vezetnie a költőnek a rá figyelőket, hogy megtisztító folytatásként gyűrűzzön bennük tovább az élmény. Távolról sem az elvi egyszerűsítés vádjáról van szó, hanem arról, hogy az összegző attitűd és a megérzékített összetevők egyensúlyának az eddigi terhek öröksége alatt sem szabad megbillennie. Ezt a szigort Garai pályájának klasszikus arányai követelik meg, amelyek A szenvedély évszakai-ban oly meggyőzően tárulnak elénk.

tája van és lesz is a költőne
az anarchisztikus kifordul
nyegleségei tehertételei lírájáné
E veszélyek következnek abból
attitűdből, mellyel Csoóri a ki
nyező világot eddig kudarcot l
zó, önkényes rendező elveir
félredobásával vizsgálja. Válsá
nak szélsőségeiben még a
ményt is igyekszik „kiolt
hogy ne zavarja" az önmaga
letti ítélkezés tárgyilagosság
Jelen helyzetében elutasítja a
példázatokat is. „Könyvbe valók.
Csiszolt lépcsők, amik nem föl-
felé visznek, hanem csak föl-le,
föl-le" — írja a kötetet záró, könyörtelenül őszinte monológjában, tulajdonképpen hamis illúzióktól tartva.

„Kilakoltatottság"-érzetében Csoóri Sándor maga is kilakoltatóvá vált. Kiköltöztette hitét a környezetéből, kiürítette a remény zsebeit. Az újra és újra visszaköltözés művelete nem közömbös a társadalom számára sem.

„TAKARÓZZ A VÉGTELENNEL"

Képes Géza új verseit *Csigaház* címmel adta ki a Magvető. Sok mindenre vállalkozott ebben a kötetben a költő — sikertelenül. Ha a középszerű bökversektől és

olyan harmonikus kompozíciókat teremt, olyan plasztikus, a Nyugat formakincsét és a mindmáig dédelgetett népdalvilágot ötvöző nyelven szól, amellyel finoman, észrevétlenül elrejti valahová a távolságokat...

MASZKOK

Úgy látszik, a világháború borzalmai és az 50-es évek gyötrelmei nem engedik szabadon *Rákos Sándort*. Történelmi emlékei — egyoldalúvá merevedve — mindent eldöntő élményt jelentenek a költőnek. Új kötetének, *Az emlék jelenének* (Magvető) kegyetlen, súlyos dinamikájú versdarabjai, ez a fájdalom rendjébe szétszaggatott líra négy tételben az — úgymond — hiábavalósága ellenére is kötelező küzdelmet ábrázolja a megsemmisülés ellen.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 4

NAPJAINK

Lukovszky László
1021

ÖREG

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
NAPJAINK

Asszonyi Egyesület Borsodban

Adalék a megye reformkori társadalmi törekvéseihez

A magyar reformkor gondolkodásmódját nagymértékben befolyásolták a nyugat-európai kapitalista fejlődés szellemi áramlatai, mindenekelőtt a liberalizmus gondolatvilága. A magyar fejlődésre (a Nyugat-Európához viszonyított fáziskésés miatt) már azok a szellemi-társadalmi erők is hatottak, amelyek a gazdasági individualizmus, a korlátlan szabadverseny ellenhatásaként jöttek létre. E mozgalmak között legjelentősebb a kollektív gondolkodásmód térhódítása, amely a különféle „szocialista" rendszerekben öltött testet. Társadalmi téren jelentőssé vált a szabadverseny szeszélyeivel szemben védtelen kisember pártfogása, a filantrópia, az emberbarát mozgalmak kibontakozása. E mozgalmak bölcsője — — nem véletlenül — a liberalizmust is szülő Angliában ringott.

Reformkorunk liberalizmusa és kollektivizmusa (gondoljunk Petőfire, vagy a liberalizmus csődjét bámulatos pontossággal rögzítő Madáchra is), természetesen a magyar társadalmi viszonyokhoz alkalmazkodva — szellemi téren e kettősségből táplálkozott. Ezért alakulhatott ki

lenek... a Haza hasznos polgáraivá" váljanak. E célkitűzést — jellegzetes reformkori nyelvezettel — az alapszabálytervezet csak a megye „Nemes keblű Hölgyeinek... a női gyengéded érzetekhez illő buzgó részvételük által" véli elérhetőnek. E vonás ugyancsak nem szokatlan, hiszen reformmozgalmunk vezetői, romantikus megfontolásokból is, a „hölgyeknek" komoly társasági szerepet szántak.

E szép tervek megvalósításához azonban mindenekelőtt pénz kellett. A szükséges összeget szintén jellemző módon kívánták előteremteni: 1836-ban *„sorsjátékot"* szerveztek, ennek jövedelméből 4365 forint gyűlt össze, s ez az összeg 1839 végére valamivel több mint 5418 forintra gyarapodott. A későbbiekben is elsősorban önkéntes adományokra, sorsjátékok és táncmulatságok jövedelmére számítottak. (Összehasonlításként: Hajdúböszörményben az óvoda létrehozására szükséges összeget jótékony célú bálok, színielőadások rendezésével próbálták előteremteni.) 1839 novemberében elérkezettnek látták az időt, hogy a bontakozó mozgalom szervezett formát

ILLUSZTRÁCIÓ

FURJES PÉTER VERSEI

Feltámadás h

Iszonyú volt ez az ősz! Töb
véres vonatok járnak. Pecs
várótermekben, kocsmákb
a falon, asztalomon. Üveg
Hideg hernyó a radiátor. K

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPJAINK

1972 APR

Lukovszky László

1021

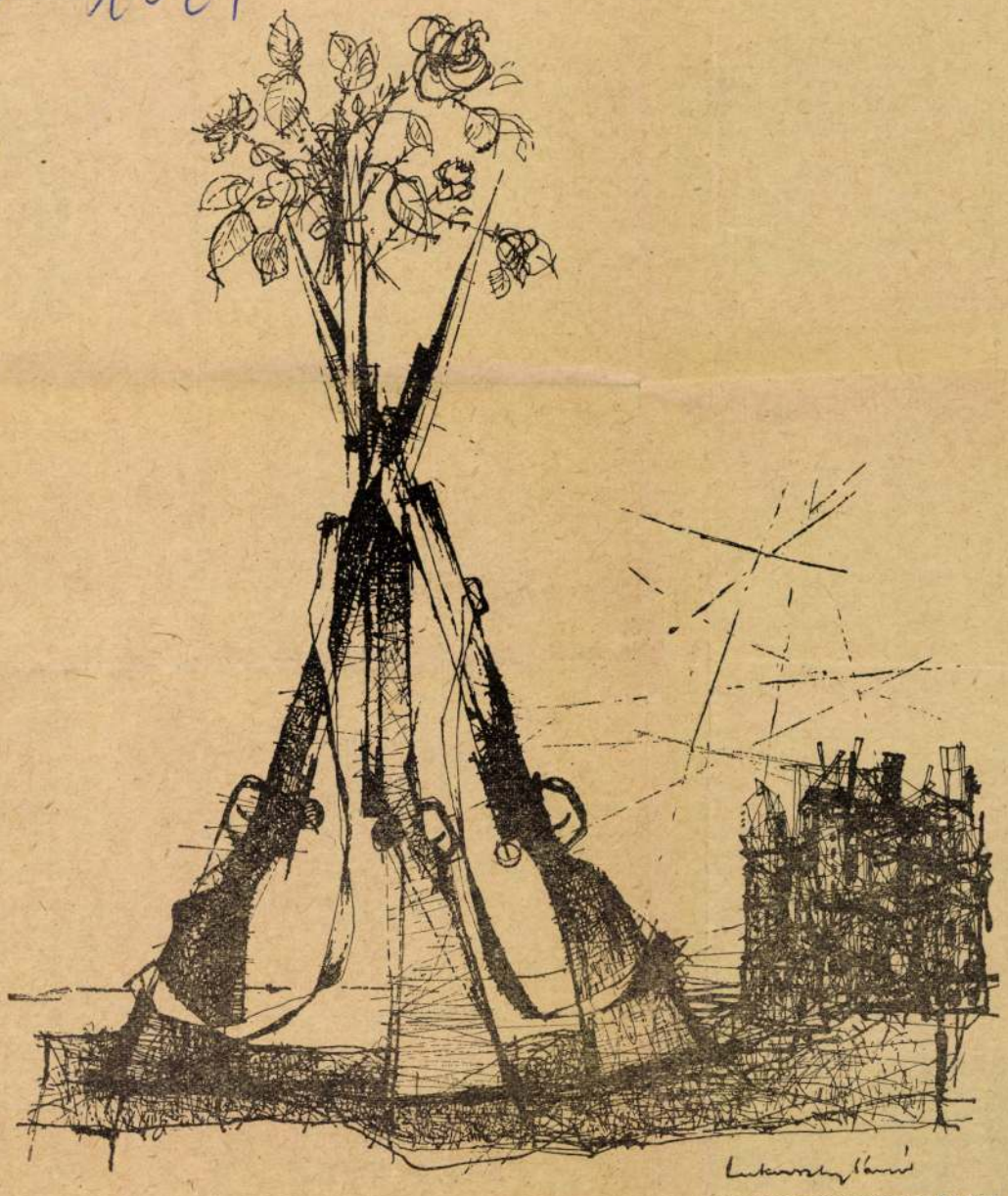

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

HÍREK

Egy rovat jubileumi számát igen nehéz összeállítani. Különösen azét, amely leginkább megsínylette, hogy a Napjaink olyan városban jelenik meg, amelynek sem humán-jellegű főiskolája, sem összefüggő irodalmi hagyománya nem volt. Írók mindenütt teremnek, a kritikai rovat munkatársait ki kellett nevelnünk, részben pedig a lap köré vonnunk a velünk egyetértő, elképzeléseinket szolgáló kritikusok gyűrűjét. Mindkét munkával jól haladtunk ebben az első évtizedben: valahányszor valamilyen nagyobb igényű irodalomszervező, szépirodalmi, publicisztikai vagy szociográfiai vállalkozásba kezdett lapunk, a kritikai rovat képes vol tudatosítani és támogatni ezeket a törekvéseket. Reprezentatív mintát állítottunk össze tehát ez ünnep alkalmából: megszólaltatjuk rovatunk munkatársainak egy-egy típusát. A hagyomány és újat-teremtés lapunkban egymást támogató-kiegészítő munkálkodása vonta körünkbe a szülőhelyileg is közénk kötődő Bata Imrét, őt kértük meg, írná meg — a kívülálló szemével, de a közös ügyön munkáló barát szívével — a rovat vezércikkét, és egyben a lappal való kapcsolatának történetét. A lap mindig is feladatának vallotta a fiatal írók felfedezését, indítását, támogatását. Rovatunk szigorú szeretettel figyelte a fiatalok jelentkezését, szárnybontását, esetenként külön sorozatot szervezett az elsőkötetesek értékelésére. E sorozat jellegéről, problémáiról, eredményeiről számol be Stenczer Ferenc. Az utóbbi években az új prózaírókkal igyekeztünk kapcsolatot teremteni, vitákkal tisztázni útjukat. A prózai rovat vezetője Zimonyi Zoltán egyúttal az elemző vitáknak-elemzéseknek is egyik főszereplője volt. Szinte elsők között figyelt fel a Hetek költői értékeire és tagjai sajátos közös költői vonásaira Kabdebó Lóránt, otthont teremtett számukra a Napjainkban, és azóta is figyelmesen követi az újabb tehetségek jelentkezését. A kritikusok vallomását végül két kritika is kiegészíti: a legöregebb és a legfiatalabb munkatársunké. Kordos László a Napjaink alapító tagjai közé tartozott, a város kulturális életének hosszú éveken át jelentős tényezőjeként. Ifjúkora jellegzetes polgári humanizmusát és az ezzel társult stiluseszményt képviselte. Humanizmusát szeretettel fogadtuk, szakértelmét becsültük, bárha eszményeivel nemegyszer vitatkoztunk is. Ördögh Szilveszter a legfiatalabbak közül való: generációja eredményeit vallatja az írótárs tanulnivágyásával és a kritikus kemény számonkérésével.

KÖNYVEK KÖZÖTT

Pohárköszöntő

A Napjaink tízéves jubileumára

Miskolcnak nincsen összefüggő irodalmi tradíciója. Akik Miskolcon irodalmi életet és lapot csinálnak, nem hivatkozhatnak folytonos irodalmi múltra. Ami nem azt jelenti, mintha Miskolcnak és Borsodnak nem volna irodalmi hagyománya. Hát még ha a mostani régiót,

Igriciben még nem jártam, noha illenék a szülőföld e szent darabját megismerni valójában is. Igricek ősi telephelye, e falu adta Tompát, aki sokkal jobb költő, mint gondolni szoktuk a triumvirátus e szerény harmadikát. Lévay József pedig ismét a boldog gyermekidőt hozza emlé-

a korszellem va
is beleszólt. Min
dalmi hagyomá
— Debrecennek,
nek —, Miskolcn
dalmi folyóirata.
is hassa át a b
Nemes és mélt
dék. A vállalko
becsülni. Ám
olyan megalapoz
szetes ritmusú a
dalmi élet Misk
azt a Napjaink
alakítja és táplá

Nem valószín
Mihályéké puszt
periódus annyi
tatni sem szaba
miskolci iroda
megteremtésében

Őket nem erő
gyomány, de nen
vállalkozásukat
tradíció. Kezdett
ságra hagyatkozt
vetettek számot,
embícióval, misz
vezetése akarta a
tonosságának me
kolcon. Szerencsé
lista indíttatású
pedig fölkészült i
ketten a tárgyra
iratban nem enge
lettantizmusnak
mert az illetőség
lettánsok föllépés
kat szerkesztői
támasztónak, öni

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPJAINK

1972 MAR -

Lukovszky László

1021

HÁZAK

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

KÖNYVEK KÖZÖTT

Örkény István átváltozásai

Portré egy novelláskönyv lapszélére*

(NOVELLISTA BOHÓCSAPKÁBAN)

Örkény a megtévesztések embere. Eddigi pályája során örökös kísérletezéseivel megtévesztette a szakmabelieket, újabb és újabb átváltozásaival az olvasót. S ezenkívül mindenkit, aki úgy akart közelíteni ehhez a „furcsa" novellákból álló életműhöz, hogy kikapcsolódásnak szánva egy-egy Örkény-írást, elkezdett lapozgatni. Felüdülést keresett, borús kedvét, napjainak fájdalmait próbálta elűzni, hiszen nemcsak a propaganda, hanem az író nem egy nyilatkozata is azt ismételte, hogy az „egypercesek" minden különösebb „előképzettség" nélkül, villamoson, két telefon közben, fél lábon állva stb. olvashatók. Az olvasó hitt is a reklámnak, és minél többet olvasott Örkénytől, annál jobban kezdett elszállni az illúziója. Könnyű kikapcsolódás helyett „bekapcsolódott".

ban leli meg biztonságát. (Kár, hogy a *Tóthék* és a *Macskajáték* című kisregény nem került be a gyűjteménybe, mindkét művet megformálásuk és terjedelmük ellenére is idetartozónak érezzük.) Groteszk látásmódja már a Szép Szó-beli megjelenéskor kiütközött, s a sokféle hatás — Szerb Antalon, Franz Kafkán és Paul Morandon kívül Cs. Szabót és Márait is említi! — ellenére is, a *Tengertánc* című novella és az alig későbbi *Fagyosszentek* apokaliptikus látomássorozata már egy sajátságosan egyéni, fanyar hangon kérdező és ítélkező magatartást hordoz. Amely az expresszionisztikus és szürrealisztikus beütésekkel sokkoló kezdő írónál elég szokatlan. Az abszurd kiemelésével eltorzított mese csak annyira időntúli és annyiban emlékeztető, vagy akár visszafelelő a cselekvést teljesen elvető abszurdokra, amennyiben szükséges a parabolisztikus helyzet felvillantása

az utórezgés, ann
esik ki az időnel
tekintve a *Szédü*
a háborús évek t
tehető, míg az „egyszervolt szerelmet" elsirató novella, *Az utolsó vonat*, vagy *A szürke asszony* című, már a hatvanas évek novellakoszorújában honos. Külön is érdemes megemlíteni a most már mindjobban az abszurd felé tendáló pályakép meglepő mozaikkockáit: a lírai „betéteket". Sokan az átváltozás időszakát kizárólagosan a *Hódolat Kafkának* (1957—58) ciklus novelláitól eredeztetik, holott az abszurditásban is legabszurdabb *Niagara Nagykávéház* után nem egy olyan írás született, amely a korábbi ábrázolásmódot követi. (*Levelek a kollégiumba, Te édes-édes* stb.) Ezek közül is kirínak a ritkán ellágyuló író — fentiekben már említett — lírai hangvételű írásai (*Az utolsó vonat, A szürke asszony*) és tovább bonyolítják a nem éppen az egyhangúságával tüntető pályaképet.

A mindenen felülemelkedő komikum rajzolja a kis Bovaryné és szellemileg visszamaradott orvos férje kátyúba jutott házasságát (*A Hunnia Csöködön*), és rendíthetetlenül fricskázza az öt-

szöveget, s ez az örkény
szet legfontosabb alape
számító „kancsalítás" m
megmarad. A helyzetkon
a gyilkos szatíra, az irón
vülállás és az önmaga
irányát is megkérdőjele
teszk váltogatja egymást.

A köztes pályaszakasz
dolat Kafkának ciklus
időkben született, de
sőbb publikált novellái
rékba. Igaz, hogy a rova
tozott Gregor Samsa él
változása csak úgy
végbe, hogy Örkény t
is magára öltötte az ihl
ter köpönyegét (*A vis
zás*), de a *Niagara Nag*
kapcsán felvillantott f
sen abszurd helyzet má
sőbbiekben ugyanilyen
ítélkező írót előlegezi. A
vívódás, az eddigi pálya
gorú önelemzéssel tört
mérése hozta magával
átváltozást, amely tula
pen visszatérés a fiatal
vellák groteszk világáho
ban bármennyi hasonló
a kezdő írások és a
évektől elhatalmasodni
műfaj, az „egypercesek"

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., VÁLÓ ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

Lukovszky László

1972 MÁR 7 9

1021

TAVASZ

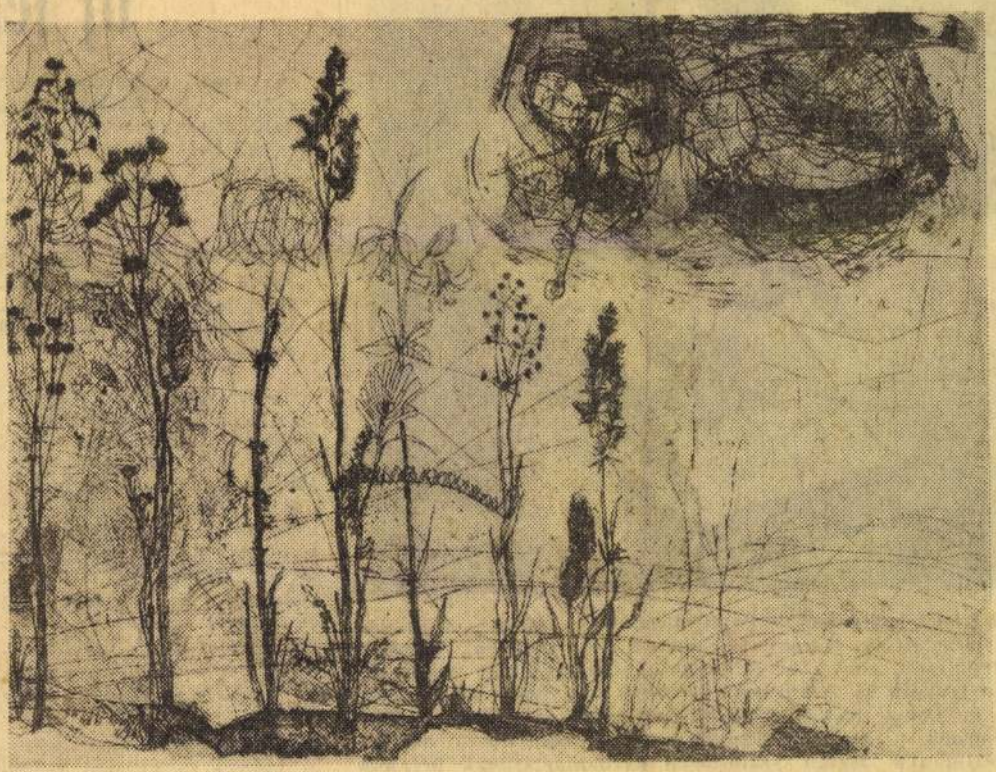

(Lukovszky László rézkarca)

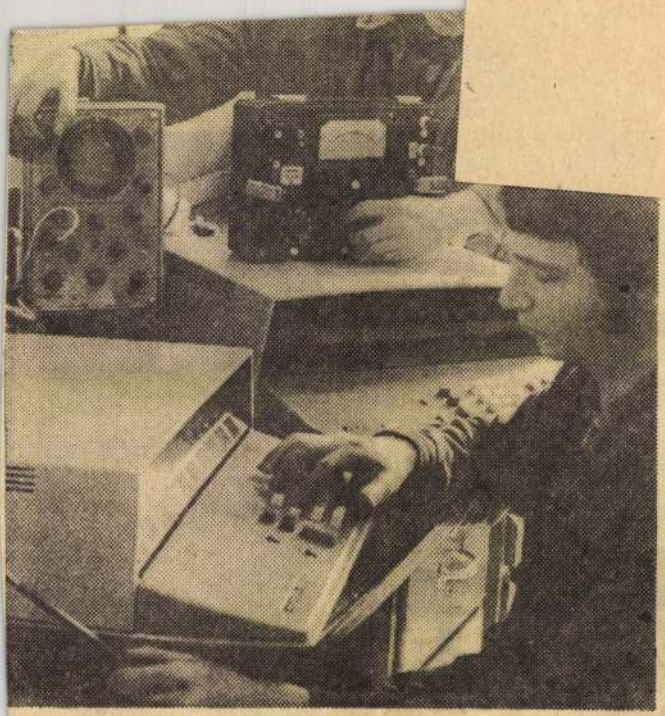

Az Irodagéptechnika Vállalat miskolci kirendeltségén állandó az elfoglaltság. Három szervizkocsi járja megyénk városait, településeit, ahol a meghibásodott pénztárgépeket a helyszínen javítják ki. A központi üzemben irodagépek sorakoznak. Ez év január elsején új helyiséget kapott a vállalat a Kiss Ádám utcában. Képünkön: egy Hunor 131-es magyar gyártmányú asztali számítógép karbantartásának befejező mozzanatai láthatók.

Foto: Sz. Gy.

mekben évi 325 ezer tonna kapacitású folyamatos acélöntőmű épül. Az ott dolgozó különböző vállalatok brigádjai arra törekednek, hogy az új üzemrészben

a tervezettnél 6 hónappal előbb — 1973 júniusa helyett már 1972 végén megkezdhessék a termelési próbákat.

A felajánláshoz most csatlakozott a kohászati üzemek központi karbantartó gyárrészlegének 1200 dolgozója is. Vállalták, hogy a gyárban sorra kerülő karbantartási feladatok maradéktalan teljesítésén kívül elvégzik az új mű technológiai vasszerkezetének és a gyártással összefüggő berendezések gépészeti szerelését. Ezzel csökkentik a kivitelezési költségeket és hozzájárulnak a határidő lerövidítéséhez.

A mintegy 8 hónapot igénylő munkákra az őszi hónapokban kerül sor, de a felkészülést máris megkezdték.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

NAPJAINK

1973 MÁJ

Lukovszky László

1021

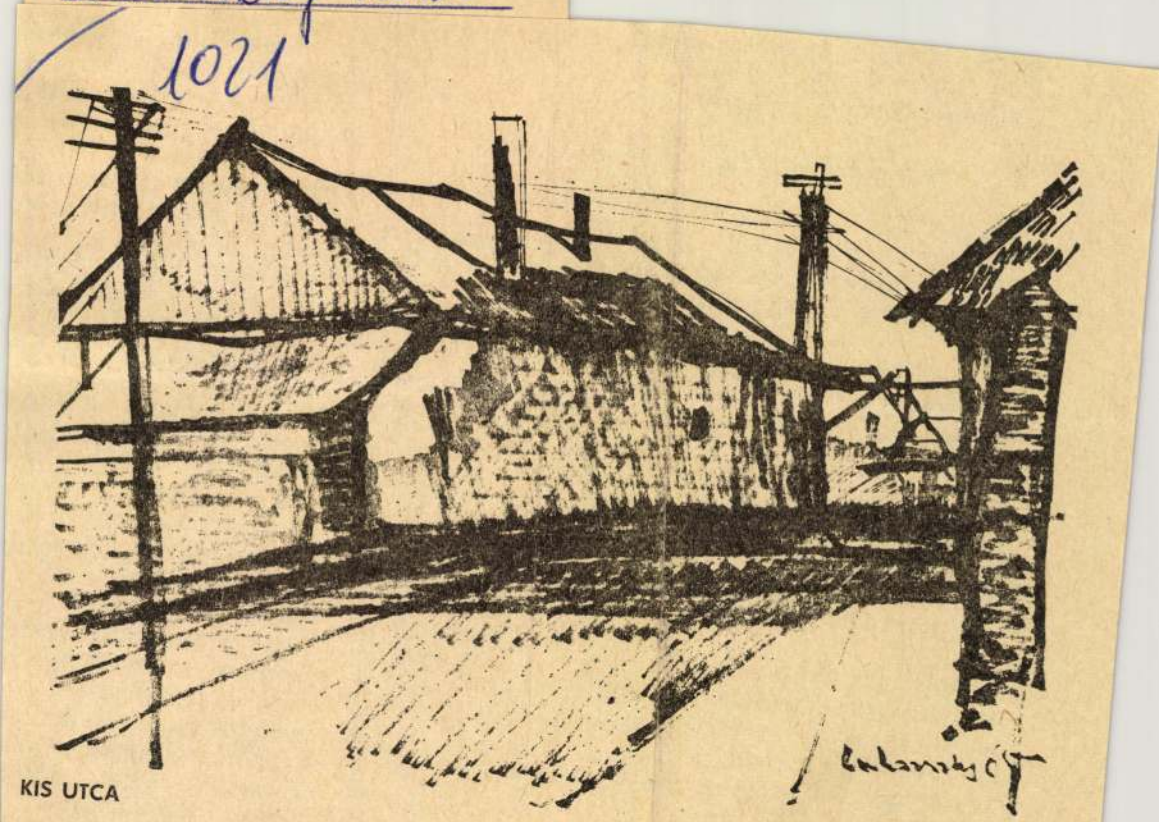

KIS UTCA

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

Titkos cellákban ájulnak a szavak
Ez a sorsom. Hamar veszendő
Villámokat firkálok az égre!

Itt állunk a végső virradat ablakánál.

Zuhog a vész
Ellenségeim: a harangok
Jönnek irdatlan csordában ellenem
Szájkosarukat a tenger őrzi

Zsoltár

F. M.-nek

Tán rínak a bokrok
hogy új viganód vetted fel,
s tékozolsz megint
vagy a nap eszi marokkal még
a rügy szagát?

Néma kő a szád,
alvó szárnyak ébrednek átkozódva,
áttörsz az örökké szomjas legelők folyosóin.
Ez az ösvény a csendhez vezet,
ez a magas falú dóm az elfutó szél felé
integet,
egek és tollfehér percek nyúlnak utánad.

A kék vaskő tüzet virágzott
mikor apám a szögre vágo

— Ki hűséges, mért jut árv

Ím, egész életemmel fájom
arcát a tenyerébe hajtja
az érdes nyelű, öreg balta
S hó a feje-alja.

Szegény, örökké kint-felejt
betyár létedért könnyet ej

A hámló falba kapaszkod
a kamra — s riadt ifjúság
valaki a végtelenbe
csillagos csóvát dobott. —
S így néztük, miként vonu
— sorsuk zománc-edénye
a néhai napszámosok . .

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Déli Hírlap

1972 NOV 14

Lukovszky László
1021

* Erdő

Lukovszky László rajza

a bocsi sört

A megyei tanács vb-ülése

Ma délelőtt ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága, és megvitatta a megye 1973. évi fejlesztési és költségvetési tervét majd azt a jelentést, amelyet a szö etkezetek állami felügyeletének tapasztalatairól készítettek.

* Utolsó szakaszába jutott a

Brezsnyev

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

Pestmegyei Hírlap

Lukovszky László

Hírlap 1021

Virágok

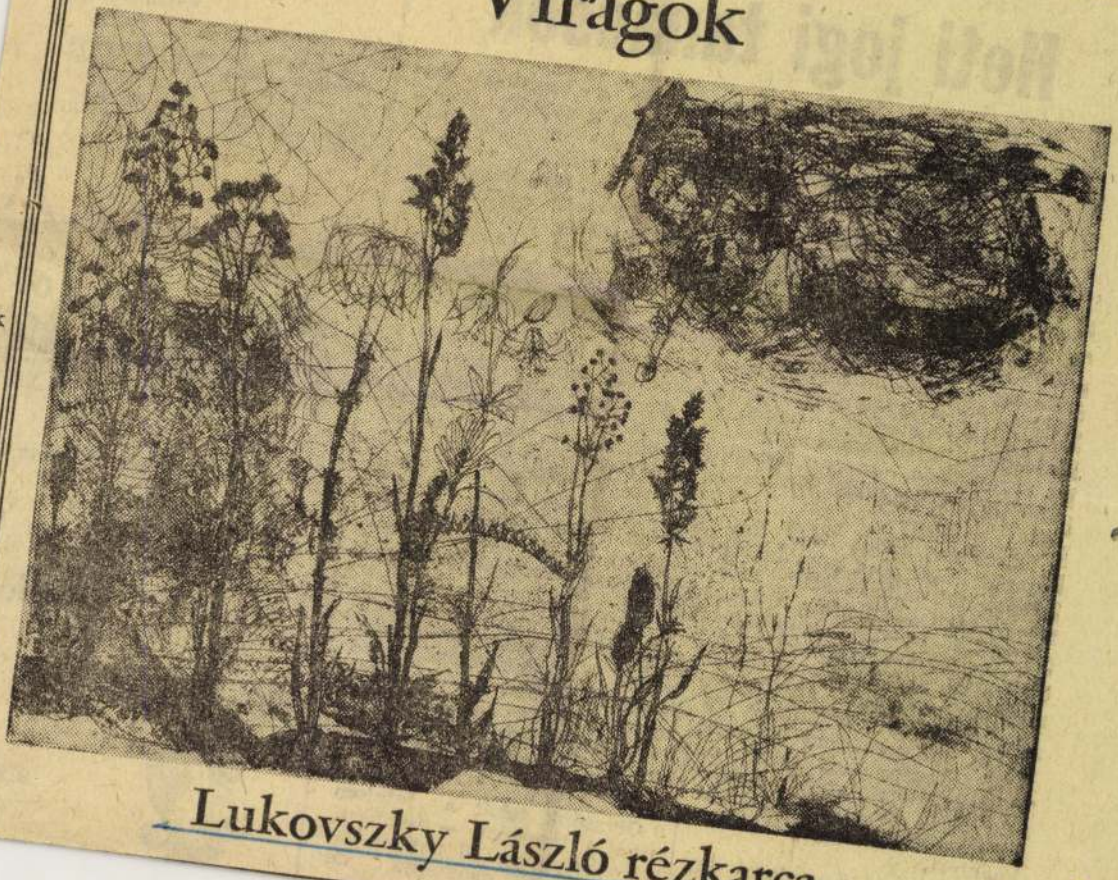

Lukovszky László rézkarca

Heti jogi tanácsok

Megszűnik-e a munkaviszony, ha a felmondás ideje alatt a dolgozó megbetegszik?

H. K., Ráckeve. Olvasónk amikor a felmondást kézhez kapta, még nem volt beteg, ezért a felmondás szabályos, és annak érvényességét később bekövetkezett betegsége nem befolyásolja. Más lenne a helyzet, ha a felmondás közlésekor már beteg lett volna. Ez esetben a felmondás ugyanis érvénytelen, mert beteg embernek felmondani nem lehet.

Egyébként abból, hogy betegsége miatt csak pár héttel később tud elhelyezkedni, hátránya nem származik. A szabadság és az egyéb munkajogi vonatkozású kedvezmények elbírálása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a munkaviszony megszűnése és az új munkaviszony kezdete között mennyi idő telik el. Hátrány csupán abból származik, ha a dolgozó „kilépett" bejegyzéssel változtat munkahelyet.

Táppénzzel kapcsolatos egy másik olvasónk kérdése, amelyre viszont kedvező vá-

után is jár a táppénz, ezt azonban csak a naptári év eltelte után egy összegben folyósítják. A kifizetés általában az év végi részesedés után járó táppénzzel történhet. Olyan munkáltatónál, ahol év végi részesedés nincs, a jutalom utáni táppénzt a naptári év befejezését követően folyósítják.

A jutalom utáni táppénzt a következőképpen számolják ki: Az egész évben kifizetett jutalom összegét elosztják 313-mal, illetve, ha a dolgozó a heti munkaidőt öt nap alatt dolgozza le, 261-gyel. A jutalomnak az egy napra eső átlaga után járó táppénzt, vagyis ennek 65—75 százalékát folyósítják a keresőképtelenség idejére.

A jutalom után csakis az a dolgozó jogosult táppénzre, akinek keresőképtelensége megszakítás nélkül 30 napnál hosszabb ideig tart. Ilyenkor a jutalom után a táppénz a keresőképtelenség első napjától jár.

Olvasónk tehát a jutalom után a táppénzt — tekintve, hogy betegsége 30 napnál tovább tartott, megkapja, de

Kevesebb a

Tavaly a lakosság egészségi állapota összességében javult — állapították meg az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának csütörtöki ülésén.

— *Mindegyiken átestem, nin*

★

Ápolón

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Lukovszky László
kétszeres Munkácsy díjas
festőművész

Északmagyarország

1021 1972 NOV 26

1972. nov. 26., vasárnap

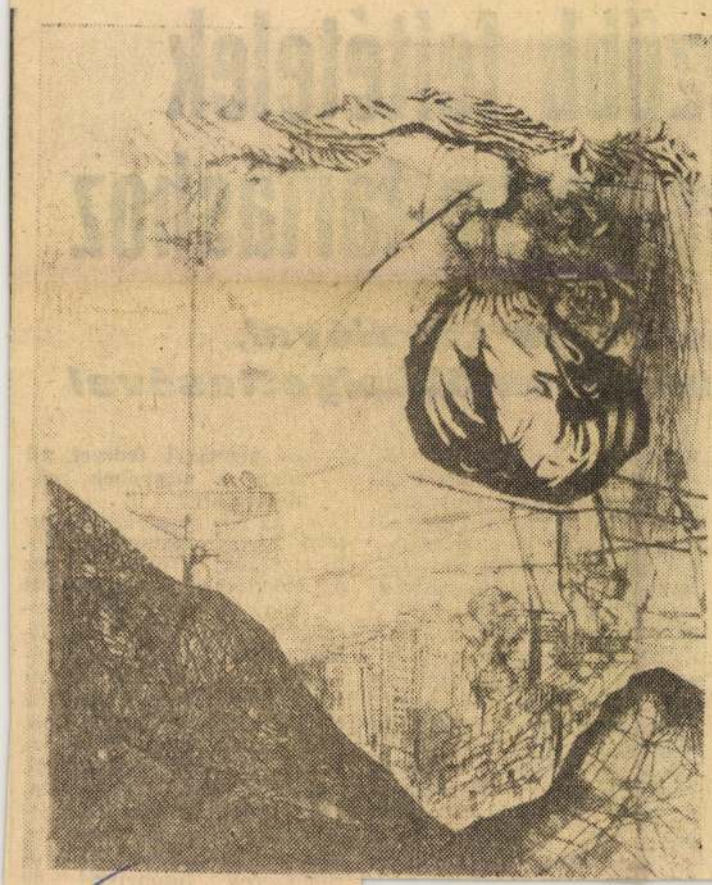

Ma zárul a kiállítás

Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas festőművész tárlata, amelyet a Miskolci Galéria termeiben november 4-e óta igen sokan kerestek fel, ma tekinthető meg utoljára. Ma este a Galéria zárásával bezárul a művész eddigi életművének mérlegét kínáló tárlat is, amelyet még az utolsó napon az érdeklődők figyelmébe ajánlunk. Képünk: a tárlaton látható rézkarcgyűjtemény egyik darabja, amely egyben a plakáton is szerepelt.

1972. nov. 26., vasárnap

Kedvezőbb feltételek a szarvasmarha-tartáshoz

Interjú Fejes Lászlóval, a megyei tanács elnökhelyettesével

A héten a MTESZ-székházban a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztálya több más mezőgazdasági szervvel együtt, nagy érdeklődéssel kísért szarvasmarhatartási tanácskozást rendezett. A szakemberek érdeklődése a tanácskozás iránt érthető, hiszen a szarvasmarhatartást ösztönző kormányintézkedések a megye mezőgazdasági üzemeinek is sok új lehetőséget ígérnek. Az előadások a tartástechnológiával és a különféle irányzatokkal foglalkoztak. Részt vett a munkában Fejes László, a megyei tanács eltejhozam a 3—3500 litert eléri. Jelenleg megyénkben az átlag nagyon alacsony, mindössze 1700 liter. A meglevő magyartarka állományunk tehát ennek a célnak nem felel meg. Ezért a jó alapanyag biztosítására külföldi fajták behozatalára szorulunk, amelyeket a magyartarka alapanyaggal kell keresztezni, és egy új típusú, jól tejelő törzsállományt kialakítani. A külföldről behozandó egyedek tenyésztésére az Ongai Állami Gazdaságot szemeltük ki, ahol megfelelő öntözött legelő van. A második, még e témához kapcsolódó gondo-

és pénzügyi fedezet áll majd a megyében rendelkezésre?

— Az egyik: az érvényben levő kormányhatározat adta lehetőségek. A másik: — ez az előadásban is elhangzott —, hogy az észak-magyarországi részen eddig az állattenyésztési telepek csak bizonyos telepnagyság fölött részesültek támogatásban. Ez a rendszer most megváltozik, és a kisebb telepeket is dotálják, ha azok nem egyedi, hanem állami tervezésűek. Hasonlóan támogatásban részesülnek azok az üzemek is, amelyek a meglevő istállórendszerek férőhelyeit 60

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975

Lukovszky László

Napjaink

1021

EMLÉK

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

ügyi probléma volt, hanem
dés. Az üzem indulásakor az
százai várakoznak arra, ho
nem oldódott meg egy ilyen
foglalkoztató üzem telepítésé

Amikor futótűzként járta
községeit, hogy Kurityánban
koztató üzem indul, olyan tö
vételüket kérni, hogy arra a legoptimistább munka-
ügyi szakemberek, tanácsi vezetők sem számítottak. A
fővárosi Habselyem és Kötöttárugyár a megyei tanács
több millió forintos támogatása, és a bánya elhagyott
irodahelyiségei és egy munkásszállója — valójában
inkább felvonulási épületekhez hasonló barakkok csu-
pán — révén olyan lehetőséget kapott, amiről nem is
állmodott; csupán a berendezéseket, gépeket kellett le-
szállítani és beszerelni a már kész épületekbe. Indu-
lás után azonban nyomban bővíteni kellett az üze-
met, mert az eredetileg csupán 300 főre tervezett mű-
helyekben, néhány hónap elmúltával már több mint
hatszáz asszony és lány dolgozott. A munkát kereső,
elhelyezkedni akaró nők száma oly nagy volt, a nyo-
más olyan erőteljesnek bizonyult és úgy tűnik, hogy
ez a körülmény a Habselyemnek is „jól jött", hogy
manapság ebben az üzemben, amely ma nem sokkal
nagyobb, mint amilyennek eredetileg megépítették,
1400—1500 nő dolgozik.

Az itt dolgozó nők kor szerinti összetétele a követ-
kező: 18 éven aluliak száma: 403 fő, 18 és 30 évesek
száma: 389; a 30-on felüliek száma: 370 fő, és gyer-
mekgondozási segélyen van állandóan 266 fő, azaz az
összes foglalkoztatottaknak mintegy 22 százaléka. Az

A helyi tele
jár „be", vagy
gunk részéről
lyem pl. menn
járulást fizet,
roppant egysz
pedig a 4. sz.

E körzetek t
ben a birkózás
kereskedelmi v
latok egyaránt
tébb hiányos v
alábbi okok m
gyobb, az óvod
denekelőtt ami
azután is rend
elment otthon
meglenni jó, ki
ban nem lehet
egyetlen üzemét
odahaza tud. Az
sárolni kell, m
ugyanis nincs k

KARCA

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BORSODI SZEMLE
Miskolc

1972 3
1021

Lukovszky László

Lukovszky László grafikája

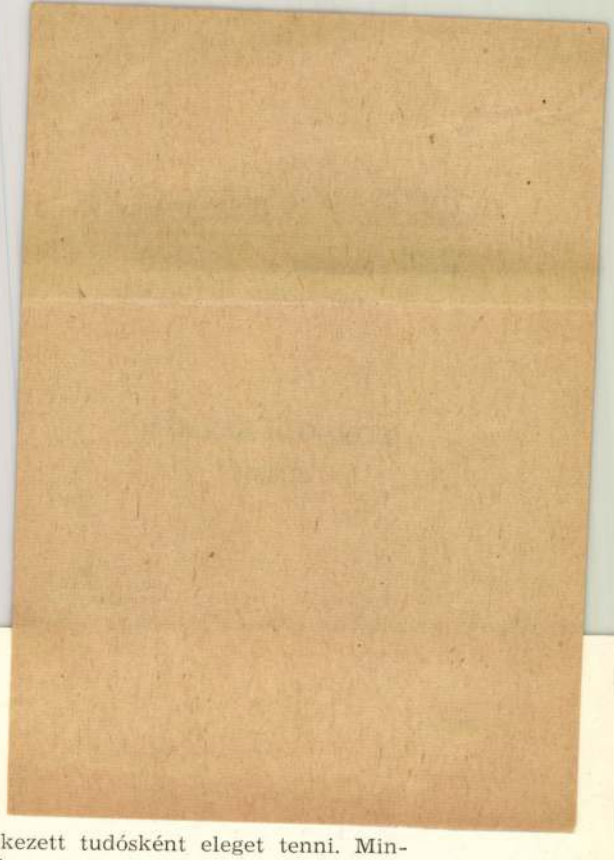

személyek, minden kérésre becsületesen igyekezett tudósként eleget tenni. Minden érdekelte, pl. amikor divat volt Borsodban az ipartörténet, főleg az itteni országos hírű vaskohászat múltjának kutatása, ő képes volt még a középkorba is visszanyúlva az Árpád-kori és azt követő vasművesség történeti emlékeit előhámozni a múltból, ilyen írása az: „Egy borsodi vashámor 1399-ben". Borsodi Szemle, 1958. II. évf. 1. sz.

V. *Földrajzírói tevékenysége* is kiemelkedő értékű volt, hiszen: „A földrajzi nevek írásához" c. tanulmányát még abrudbányai tartózkodása idején írta és az a Néptanítók Lapja 1917. 22. számában jelent meg. De e témakörbe vágó szakcikkein kívül különösen figyelemre méltóak voltak a polgári iskolák számára írt tankönyvei, szám szerint 4 kötet:

I. rész: Magyarország. Bp. 1926.
II. rész: Európa és Ázsia. Bp. 1926.
III. rész: Idegen földrészek és tengerek. Bp. 1927.
IV. rész: Fizikai-földrajzi és térképészeti tudnivalók mellett hazánk természeti, gazdasági és néprajzi viszonyai. Bp. 1928., melyeket egykori bírálói, dr. Fodor Ferenc és dr. Kéz Andor „A legjobb magyar tankönyvek egyikének" minősített, nem ok nélkül, hiszen később azokat több mint két évtizedig használták iskoláinkban.

V. *Néprajzi munkássága* is figyelemre méltó, bár első e témába vágó munkája csak kis példányszámban, kőnyomatosként jelent meg 1913-ban Erdélyben: Magyar név. A névmagyarosítás szabályai és harmadfél ezer névből álló névjegyzék. 32. l.

A magyar nyelvhatár c. írása 1915-ben jelent meg a Földrajzi Közleményekben és utána hosszú időn keresztül bármennyire is megbecsült tagja volt a Néprajzi Társaságnak és barátja a nagy triónak: Győrffy Istvánnak, Visky Károlynak, Bátky Zsigmondnak, a magyar néprajztudomány óriásainak, mégiscsak vérbeli történész volt elsősorban, ez kötötte le. Így következő néprajzi vonatkozású írását: A Sajó népi halászata, Népélet — Értesítő, 1931. évi 3. számából ismerjük csak. A napilapokban is e témakörből jelent meg a legkevesebb írása: Adatok Hejőkeresztúr és vidéke néprajzához. Északmagyarország, 1958. január 18., és Amikor még nagy hal akadt a horogra — Vizafogó Tiszaszederkényben a XVI. században. Északmagyarország, 1958. július 27.

VI. *Szóbeli ismeretterjesztésünknek is nagy alakja volt*, elsősorban az ún. Múzeumi hétfők keretében, másrészt a tudományos ismeretterjesztés legkülönbözőbb formáin — szabadegyetem, akadémiák —, de ő volt egyik szervezője jóval a televízió megszületése előtt az Ismerd meg városod és Ismerd meg megyédet c nagy nyilvános vetélkedőknek. Nem ok nélkül kapta meg a Szocialista kultúráért érdemérmet és a TIT legnagyobb megbecsülését jelentő Bugát Pál-emlékérmet.

Életútja hiába az Alföldről indult nagy kerülővel Erdélyen át, mégis minden ide kötötte, ehhez a tájhoz és városhoz. Van valami jelképes abban, hogy Zalatna és Abrudbánya pusztulása 1848—49-ben c., még Erdélyben, Bölöni Mikó Samu szemtanú egykorú kéziratából írt első igazán nagy munkája városunkban kapott nyomdafestéket 1928-ban. De előtte bölcsen és okosan feldolgozta A miskolci mészáros céh négyszáz éves múltja c. anyagát és azt már 1925-ben itt Miskolcon jelentette meg mintegy bemutatkozásként. Ez a városhoz való kötődése végérvényesen itt bekövetkezett halálával pecsételődött meg, és azzal, hogy ezt a népet és tájat olyannyira szerető tudós kutató és nagy ember hamvai itt porladhatnak végérvényesen abban az avasi református temetőben, melynek műemlékeit félévezredre, sírhantjait ezer évre visszanyúlóan igyekezett feltárni, megismerni és főleg megismertetni másokkal. Sírja ezért lesz az itt járóknak és az itt élőknek jövőbe mutató fáklya.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-058, 337-748, 340-726

BORSODI SZEMLE
Miskolc

1972 3

1021

Lukovszky László

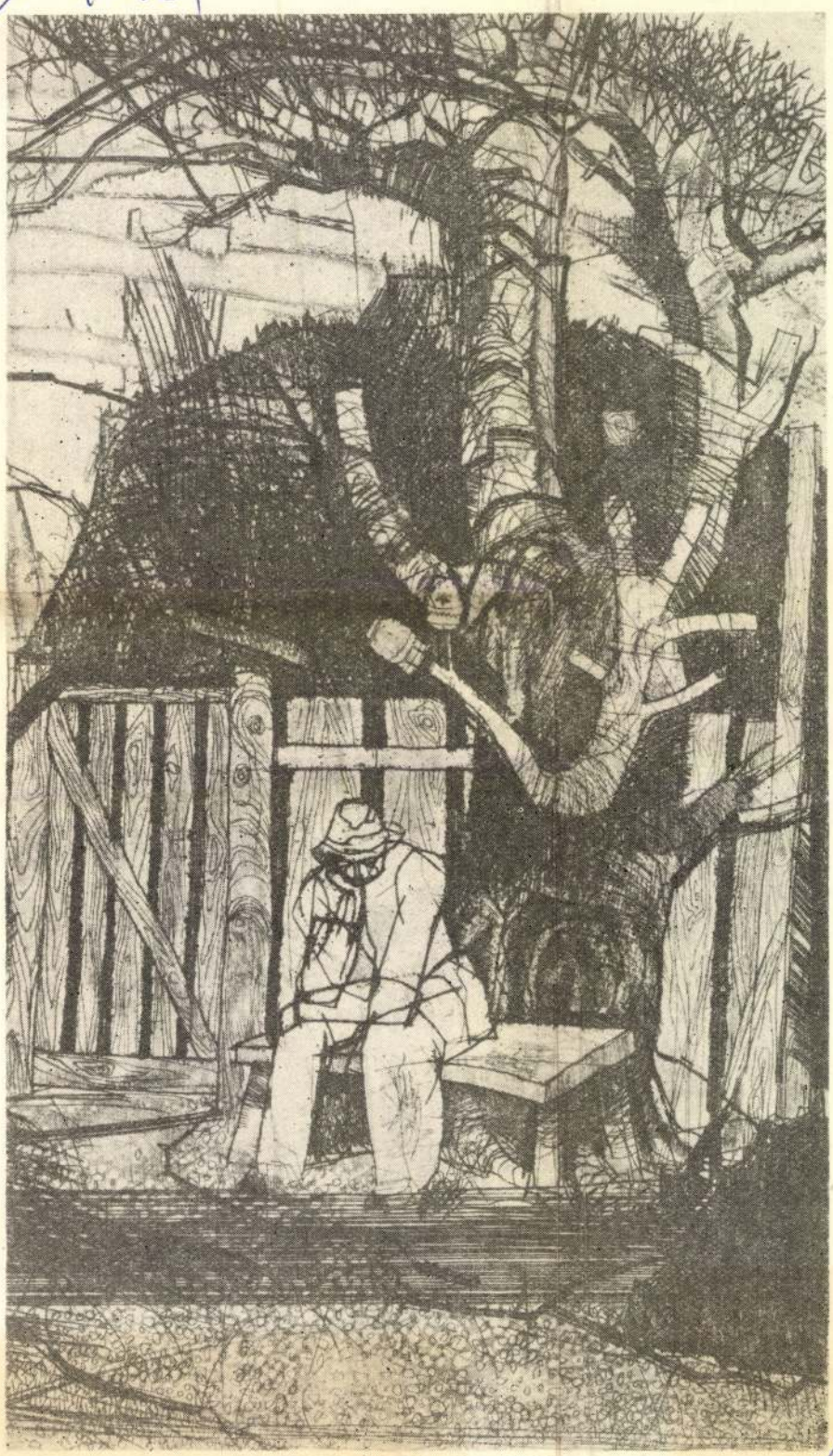

Lukovszky László grafikája

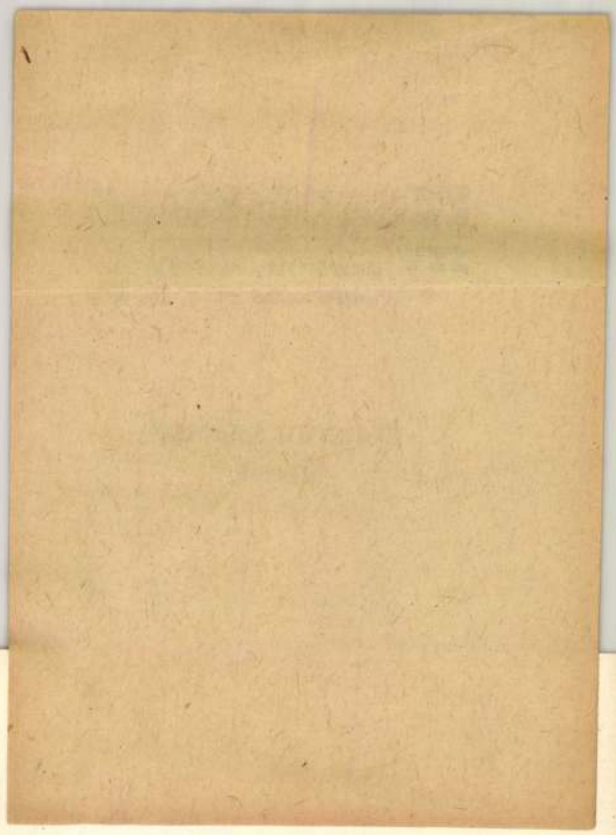

Juhász József:

Megindult tájak

Vannak igazságok, amiket újra ki kell mondani. A közvélemény ezeket sokszor közhelyeknek érzi és mondja — a költő azonban új színbe, új formába öntheti azt. Sokszor nem is tesz mást, csak a szórendet cseréli fel, szándékosan döccenti a gondolat ritmusát, s megtörténik a varázslat: a valóság egy szeglete: egy felhő, a tavaszi rét, egy érzés, egy gesztus megvilágosodik előttünk, megmutatja arcát. Eddig is tudtuk, láttuk, de elmentünk mellette, szürkévé fakította a megszokás. Juhász József költeményei nem robbannak a szenzáció erejével tudatunkba. Nem a felfedező típus, aki a lélek ismeretlen tájaira kalauzol, mint egy Baudelaire vagy Rimbaud. Előde talán inkább szűkebb pátriánk halkabb szavú dalnokai: Dayka Gábor, Tompa Mihály, Lévai József. Rokonítja velük még alkata is, amely hajlamos a visszahúzódásra, a befeléfordulásra, az önmagában való kételkedésre. Egy ember, aki önmagával és sorsával tusakodik, aki el- ízlelgeti, megforgatja szájában a szót, mielőtt kimondaná. Tünődve ballag SORSA ösvényein, néha meg-megáll, hogy megtörölje izzadó homlokát, megcsodáljon egy felhőt, virágot, szép nőt vagy elsuhanó autót. Nem tág ez a világ, Juhász József költészetének világa — gyalogszerrel bejárható —, ezzel szemben minden szeglete ismerős, alaposan szemügyre vehető. Mikrokozmoszt mondanánk, ha nem lenne a szó elcsépelt és csalóka. Mert hiszen minden emberben benne van a végtelen is, a végtelen elérésének görcsös vágya is. Hogyne lenne benne a költőben, aki az időtlen formába, a műalkotásba próbálja örökíteni az elillanó PILLANATOT? A lehulló percek, az elmorzsálódó IDŐ, a porladó ÉLET minden gondolkodó embert szívenragad élete egy-egy szakaszában. Juhász Józsefnek állandó életérzése ez. Halk, szemérmes férfibánat ez, amely nem lázad sorsa ellen, mert tudatosan vállalja azt.

Kötetét négy ciklusra osztotta — a tematika szerint. Ez megkönnyíti a kritikus dolgát is. Megindult tájak — Látvány és érzet — Egymás között — Magamban. Ha jól értettük a költő szándékát, egy tágabb, nagyobb körből: a világból halad befelé, egy központi mag: önmaga felé. Az első ciklusban vannak az erőteljesebb, többdimenziójú költői képek. A távolság miatt? Az idő feloldó, csak kontúrokat meghagyó játéka miatt? Az apa alakját idézi, a halott nagymamáét (Csendes voltam már, Halódó napszámos, Dicsértessél édesapám, Sírvers apámnak vagy nekem). A táj mozdulása: az emberé, aki dolgozik, aki ingázik a munka és a család között, aki a madarakkal várja az évszakok változásait. A látvány és érzet (eléggé ügyetlen cím!): a jelen. Egyetlen verset emelnénk ki a ciklusból: az Elvételt pillanat címűt, amely egyszerre jellemző a költő humánumára, témaválasztására, szemléletmódjára. Az elszundikáló sofőr gyereket gázol. A katasztrófa előtti sűrű feszültséget az autóablakra akasztott játék majomfigura mozgása érzékelteti, aztán

„felcsikordult a fékek foga
és e hang a jajt felkapva
toronyházak ablakain verődött
magasan, hogy kímélje még
az elnyúlt kisfiú véres dobhártyáját"

De idézhetnénk a Könyörület-et, a Borzalommal letakarták-ot, az Initus-t, Az öreg fuvaros temetését, a Látvány és érzet-et is. Elesett, megrokkant emberek, halálba menők. Pihentetőnek közben ott a Téli ablak

„A tekintetek üvegkifutója
zárt áramkör a végtelenben
Sisak nyílása háza homlokán"

vagy a Vasárnap reggel idillje. Mert az idillt, a megpihenést, a jótékony kínt és a feloldozást is csak a szerelem jelenthetné, a család és a gyerek. (Sörényes szép tarkódra, Játék és irgalom, Magamé nem vagyok, Hogyan halnak meg az ősek?, Már csak az érzést). Ám valahogy a szerelem is megkeseredik. Miért?

„Vádaskodtam és perlekedtem
a világgal.
Vádaskodásom veled volt legnagyobb.
Ilyen voltam, vagyok és leszek:
Tudni akarom, hogy szeretsz, bár nem
hiszem el
Sosem." (Vallomás)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BORSODI SZEMLE
Miskolc

1972 3

Lukovszky László
1021

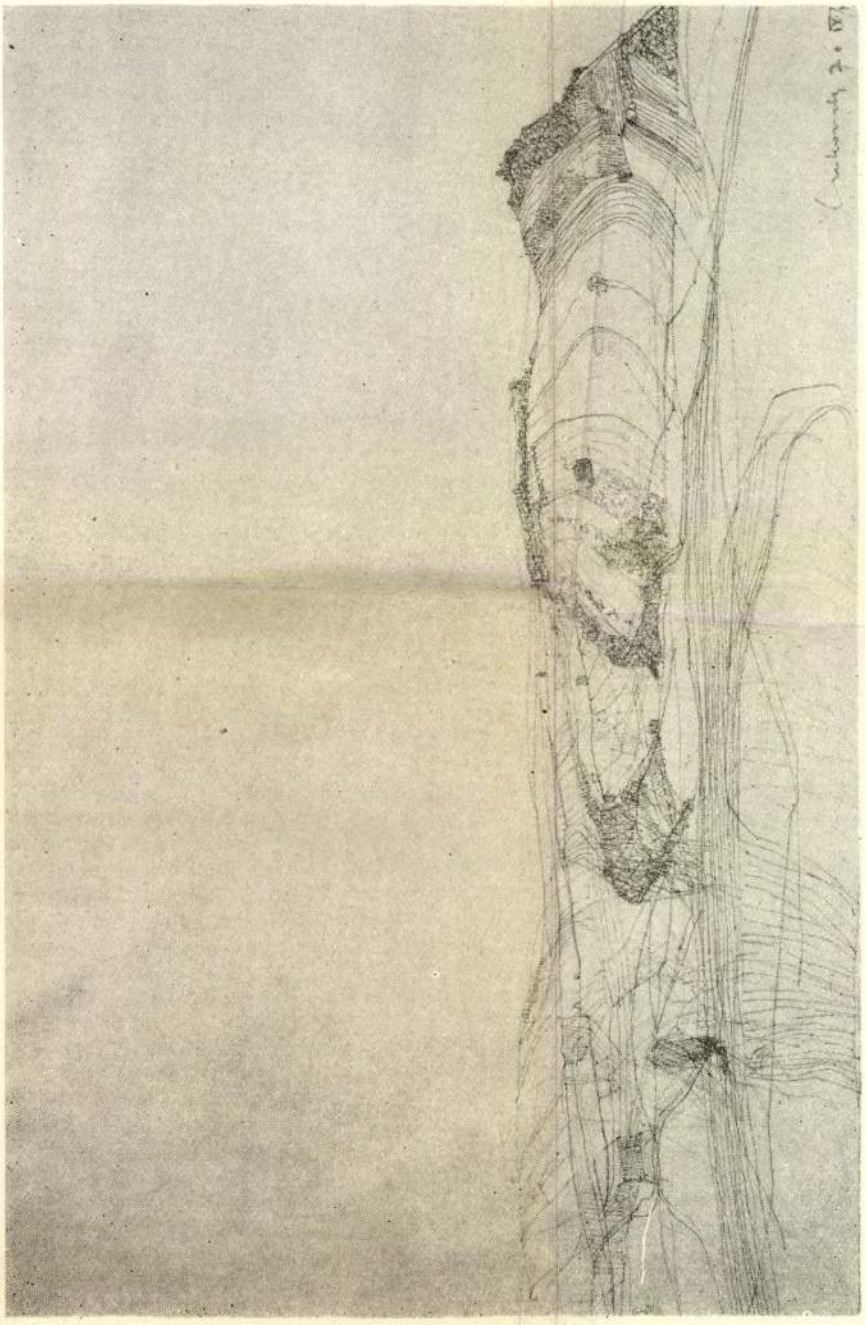

Lukovszky László grafikája

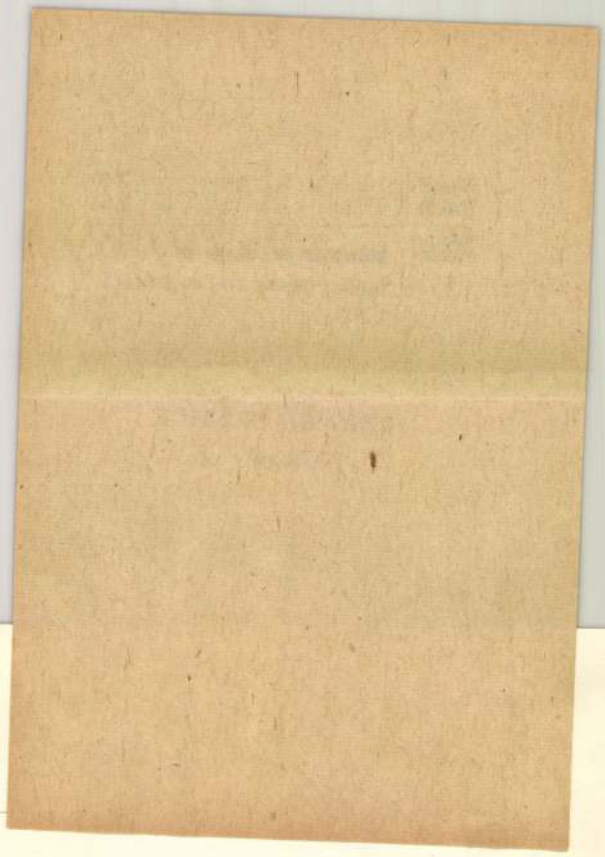

H. Szabó Béla

Marjalaki Kiss Lajos életműve

1972. május 1-én 15.50 perckor hunyt el, hosszas betegség, de rövid szenvedés után itt, Miskolcon az országos hírű történész és neves földrajztudósunk. Élete 85 évéből 53-at itt élt le mindnyájunk „Lajos bácsija"! Nem kis idő ez a több mint fél évszázad, a történelem sodrása, viharai is nagyok voltak, de őt mindenki szerette, tisztelte és becsülte, nemcsak barátai, személyes ismerősei, de még azok is, akik csak látásból ismerték, vagy csak írásait olvasva tudtak róla. Mindezt az váltotta ki, hogy egész életét csendes szerénységben, megfontolt bölcsességben élte le, halkan járva.

Szikár kun alakja, ősz feje úgy hozzá tartozott Miskolchoz, mint azok a házak és utcák, ahol elhaladt évtizedeken keresztül — amelyeket ő ismert a legjobban —, lakása, iskolája, a levéltár és a múzeum között naponként szinte percnyi pontossággal közlekedve.

Életútját pár éve saját maga így foglalta össze tömör, de mégis beszédes formában: „Születtem 1887. december 18-án Kisújszálláson. Édesapám földmíves volt, 9 gyermeke közül csak én, az elsőszülött tanultam ki. Elemibe abba az épületbe jártam, amelyikben 1833—34-ben Arany János tanított. A helyi gimnáziumban Móricz Zsigmond tanulótársa voltam. Majd a Debreceni Öreg Kollégiumban tanultam 4 évig. 1906-ban Aggtelek mellett, Szinpetriben voltam tanító egy évig, utána 3 évig Kisújszálláson. 1910-ben Budapestre főiskolára mentem. 1913—1918 között Abrudbányán polgári iskolai tanárként működtem. Onnan 1919. január 30-án Miskolcra kerültem a II. sz. Polgári Fiúiskolába. 1950. január 1-től nyugdíjban vagyok."

Ezt az önéletrajzot azzal szükséges folytatni, hogy 1950-től szinte még többet dolgozott, mint élete korábbi évtizedeiben és csak 1965-től kezdődő súlyos betegsége kötötte a lakásához, de még ez az időszak sem jelentette számára a tétlenséget. Csak azt, hogy írásai és nagy sikerű ismeretterjesztő előadásai ekkor szakadnak meg, de a lakásán személyesen vagy telefonon őt megkereső érdeklődőknek, barátoknak és ismerősöknek mindig rendelkezésére állt, műveihez kapcsolódó jegyzeteit és ismereteit közkézre adva. A halálától eltelt néhány hónap kevés ahhoz, hogy életútjáról és életművéről a teljességre törekedve adjunk számot, hiszen több százra menő írását, előadásait, az életmű teljes bibliográfiáját és az életút apró mozzanatait számba venni és értékelni hosszabb időre van szükség, csupán ennek leglényegesebb és kiemelkedő alkotásairól beszélhetünk ma. Mint történész alkotta a legjelentősebbet.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 JUN 24

1021

Lukovszky László

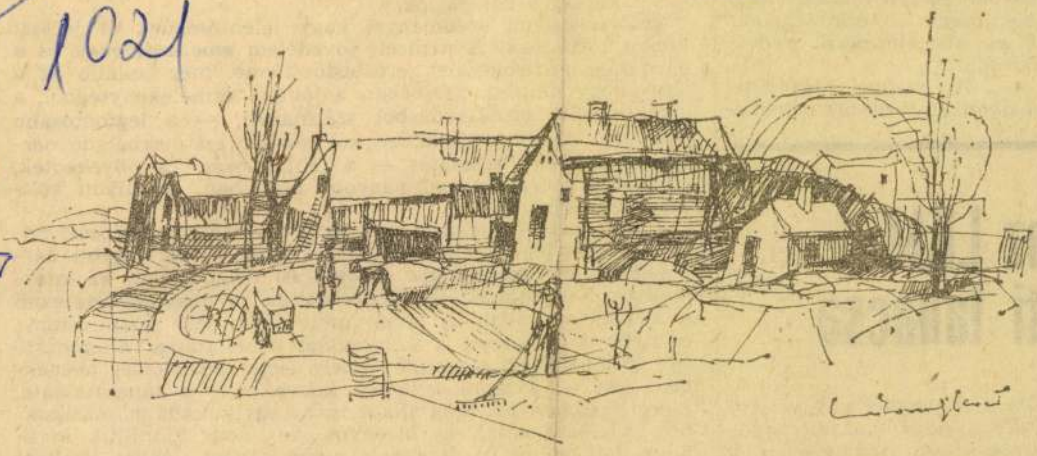

Lukovszky László munkája

tés utemeről, mérőleg iparban szegény járás e nagy jelentőségű beruházásának teljes kivitelezéséről érdeklődtünk.

— *A megyei tanáccsal megkötött szerződés értelmé-*

az LKM
eti tanácsa

rözi a munkaverseny, a szocialista brigádmozgalom kibontakozása. Az utóbbira a számszerű növekedés helyett a tartalmi színvonal növekedése a jellemző. Nőtt az

A az országgyűlé
koztak a képvi

Erőfeszítéseink ere
kézzel foghatóak. A
gazdasági növekedés
tény, hogy mindez el
hatékonyabb gazdálk
tényezők. Ennek meg
tékben nőtt a fogya
mégpedig a tervezett
ségvetés terhei.

A lakosság jövedel
vekedése, a foglalkoz
emelések az egészség
mények hálózatának és színvonalának javítása ugyanezeken a területeken, több új lakás, mint amennyire számítottunk, és nem utolsósorban a színvonalas áruellátással alátámasztott kereskedelmi forgalom, amely ismét tekintélyes mértékben nőtt — a lépten-nyomon közvetlenül is tapasztalható, jóleső eredmények. Még akkor is, ha egyikükhöz is, másikukhoz is kapcsolódhat egy bizonyos „de", hogy tudniillik, kívánatos lett volna itt is, ott is netán többet, jobbat, szebbet elérni.

Csakhogy már az is, ami történt, amivel tagadhatatlanul

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Lukovszky László
1972 MÁJ 20

Déli Hírlap

1021

* *Piacon*

Lukovszky László rajza

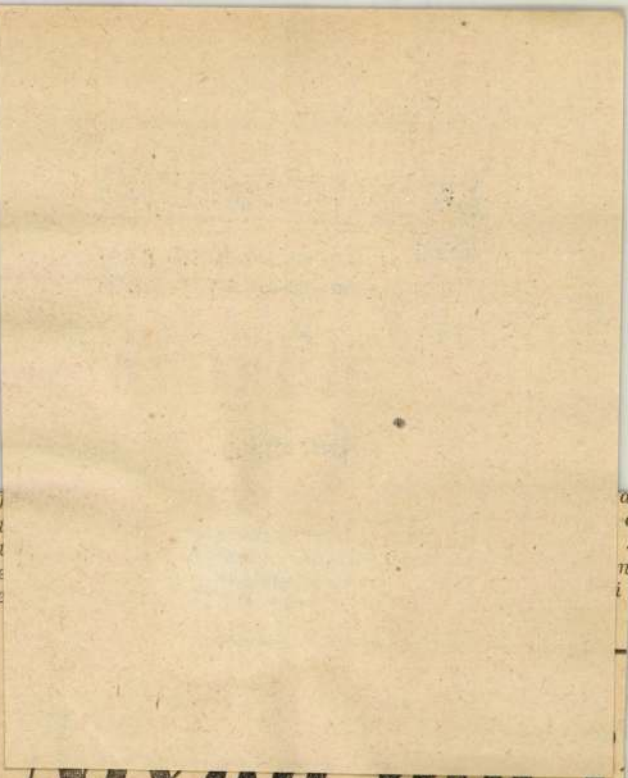

Nixon ma

a Szovjetun

A Szovjetunió nem egyezkedik más

Európai időszámítás szerint

sét" fejezte ki a keleti ...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-060, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

Lukovszky László

1972 JUL 6

1021

Falusi táj

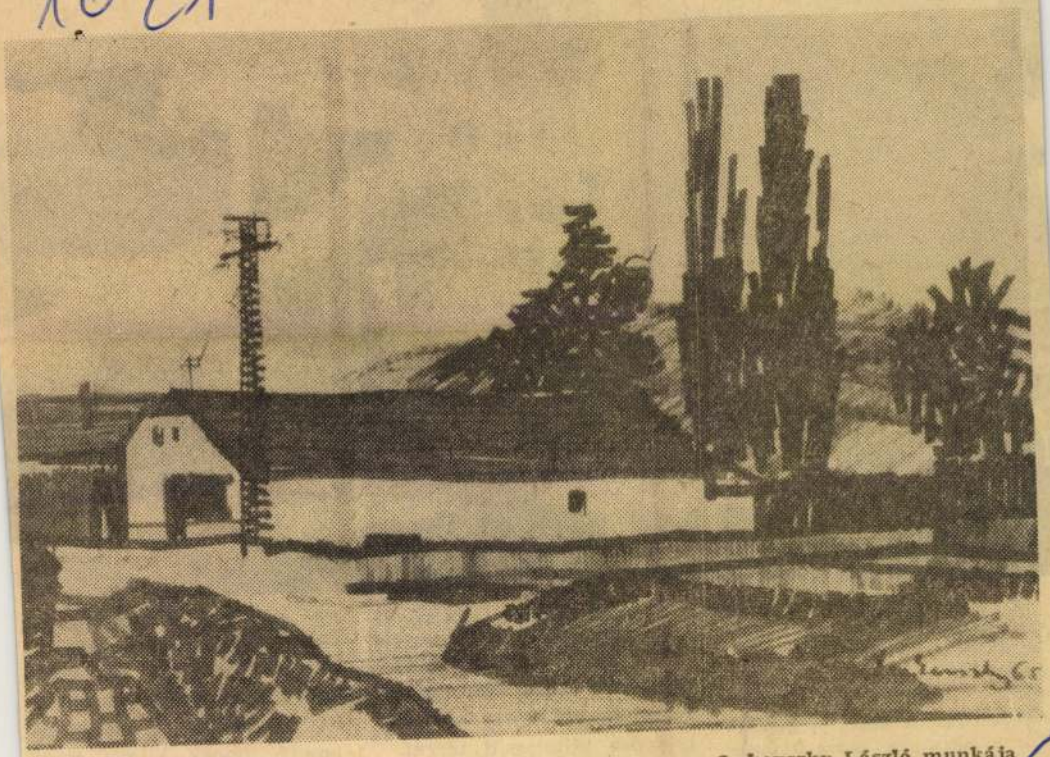

Lukovszky László munkája

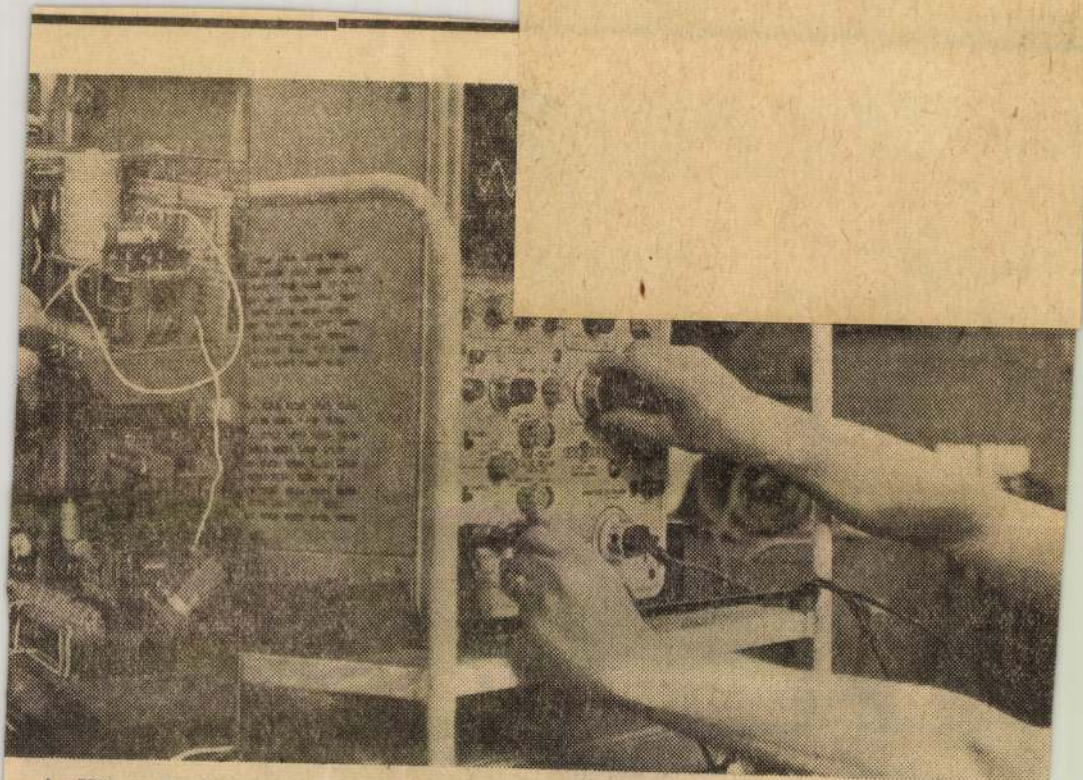

A Központi Bányagépjavító üzemben sok a fiatal. Munkájukkal nagyban hozzájárulnak, hogy az üzem eddigi eredményei alapján negyedszer is eséllyel pályázik a kitüntető élüzem címre.

Kiemelkedik a „mezőnyből" az Ortó György vezette 25 tagú Kandó Kálmán műszerész aranykoszorús ifjúsági brigád, mely hónapról hónapra túlteljesíti tervét.

A többnyire technikusokból álló brigád mindig tud szakmájában újat alkotni. Ott jártunkkor is egy olyan komplex automatikus egység összeszerelésén dolgoztak, amely többek között erősítőként szolgál hírközlő és

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 III 15 -

1021

ILONKA

Lukovszky László rajza

A Központi Szénosztályozómű kötélpálya-műhelyének csillejavító kollektívája, a három kötélpályán — Edelény, Lyukó, Tervtáró — üzemelő csillék javítása, karbantartása mellett a Cement- és Mészművek váci gyárának 100 új futómű összeszerelését végzi el, amiket folyamatosan szállítanak majd.

Foto: Laczó József

pedig pénzben kifejezve. Nagy tömegű és sokféle áru esetén ugyanis aligha lehetne kikalkulálni, hány hímzett keszkenő dukál egy villamos mozdonyért, a cipők és a repülőgépek egymáshoz viszonyított értékéről már nem is beszélve.

Erős leegyszerűsítéssel: az áru pénzre, a pénz újabb árura „cserélődik". Persze úgy, hogy közben mindenki haszonra is szert tegyen. Szocialista viszonyok között ez annyit jelent, hogy a termelői árnak biztosítania kell: az igénybevett eszközök arányában termelődjék a társadalmi tiszta jövedelem. Elvben. A gyakorlatban koránt-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 MÁJ 7.

1021

Udvar esőben

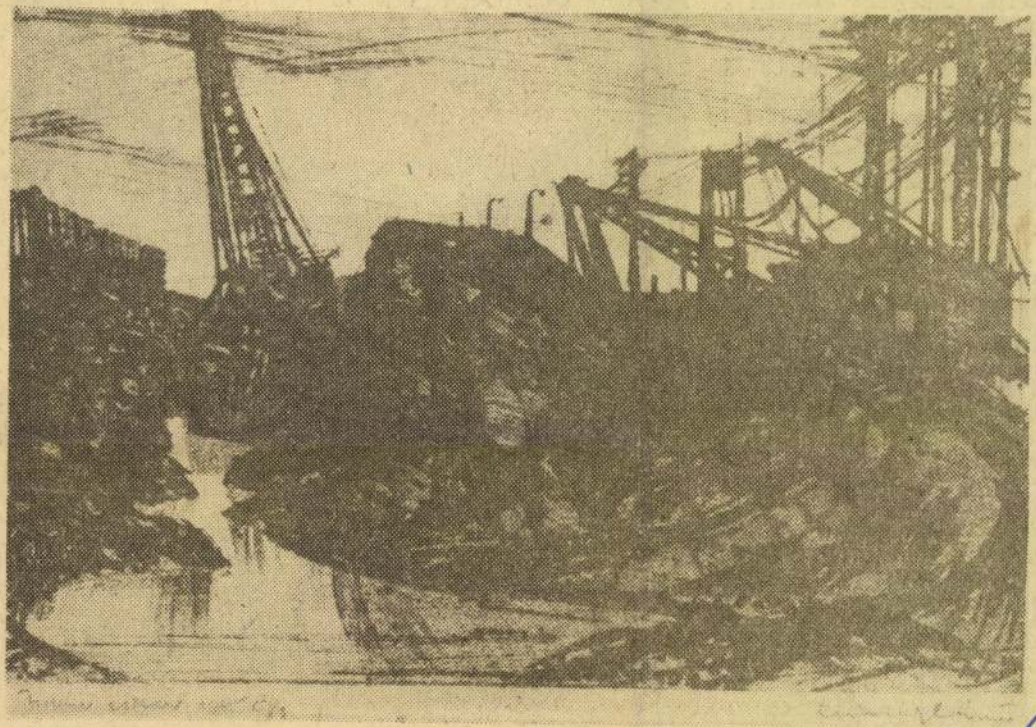

(Lukovszky László rézkarca)

utáni nap [illegible]
rai vidámságot kölcsönöznek a dolgozószobának. Összekoccannak a köszöntésre emelt poharak, s egy ember hangja elcsuklik. Szavakat keres, amelyek ezekben a pillanatokban nehezen formálódnak.

— Önök velem voltak a legnehezebb óráimban... gondoskodásukat huszonhárom hónapon át éreztem... a kórházi ágyon is. Jólesik, hogy mellettem állnak..., köszönöm ezt a megtiszteltetést.

Tófalvi Mihály gépkocsivezetőt a Munkaérdemrend bronz fokozatával tüntették ki közelgő nyugdíjba vonulása alkalmából. Húszéves munka a pártapparátusban, s ötven év áll mögötte. A közeli napokban ünnepli 50. születésnapját.

— Korán kezdtem a munkát, mert családom érdekei úgy kívánták. Bányában, uradalomban, gépek mellett dolgoztam, s a katonaságnál szereztem gépjárművezetői jogosítványt. Azóta róttam a megye útjait, s rónám még ma is, ha nem történik velem, ami történt. Egy pillanat volt, egy másik ember percnyi figyelmetlensége, és én nem dolgozhatom tovább.

— Kívánjuk, hogy nyugdíjas évei boldogok legyenek.

— Ez a ház mindig nyitva, szívesen látjuk.

— Megtalálod a módját, hogy ne unatkozz ezután sem.

A kis ünnepség részvevői — Dojcsák János, a megyei pártbizottság titkára, Kovács Mihály osztályvezető és Szarvas Zoltán garázsvezető — igyekeznek jókedvre deríteni a meghatott embert, s a feszültség lassan oldódni kezd.

— Hát igen, most, hogy elköltöztem Komlóstetőre, s van egy kis kertem, lesz benne munka. A kerti munka az egyik legkedvesebb időtöltésem. Kint vagyok a friss levegőn, a napon. És a hobbymnak is jut majd idő.

— Befejezte Janus Pannonius arcképét?

— Igen. Azt hiszem, sikerült is. Most egy misztikus alakot faragok. Ha elkészül, elhozom megmutatni.

1972

1972. XI.18. /Petőfi/ 21.32. Ka.

Láttuk, hallottuk /11/

- Lukovszky László grafikus művész kiállitása a miskolci Galériában nyilt meg.

- Magyari Erzsébet olvassa fel kritikáját.

- Az 50 esztendős Lukovszky László gyüjteményes kiállitását rendezték meg a miksolci Galériában. Az utóbbi évek termésé ből válogatták a tárlat anyagát, kis-rajzokat, rézkarcokat, olajfestményeket és kisérletképpen készitett montázsokat. A művész munkássága a miskolci Művésztelephez kötődött és ez nem elsősorban a helyhez ragaszkodását jelenti, hanem azt az intenziv müfaju elkötelezettséget, elhivatottságot, amely igy együttesen a grafika önálló müfajában, Miskolcot országosan, de külföld viszonylatában is rangra emeli, ismert té teszi.

Lukovszky művészetét grafikáiban és festészetében is, a való sághoz ragaszkodás jellemzi anélkül, hogy akár a natura má solására, akár az üres álrealizmus útjára kényszerülne. A tárgyias témák mellett, ott ahol érzelmek és vágyak, gondo latok és igazságok kifejezésére törekszik, szürrealista, for mai megoldásokat is felhasznál, de ezekből az alkotásokból

1972. XI.18. /Petőfi/ 21.32. Ka.

Láttuk, hallottuk /11/

- Lukovszky László grafikus művész kiállítása a miskolci Galériában nyilt meg.

- Magyari Erzsébet olvassa fel kritikáját.

- Az 50 esztendős Lukovszky László gyűjteményes kiállítását rendezték meg a miskolci Galériában. Az utóbbi évek termésé ből válogatták a tárlat anyagát, kis-rajzokat, rézkarcokat, olajfestményeket és kiséletképpen készített montázsokat. A művész munkássága a miskolci Művésztelephez kötődött és ez nem elsősorban a helyhez ragaszkodását jelenti, hanem azt az intenzív műfaju elkötelezettséget, elhivatottságot, amely így együttesen a grafika önálló műfajában, Miskolcot országosan, de külföld viszonylatában is rangra emeli, ismert té teszi.

Lukovszky művészetét grafikáiban és festészetében is, a való sághoz ragaszkodás jellemzi anélkül, hogy akár a natura má solására, akár az üres álrealizmus útjára kényszerülne. A tárgyias témák mellett, ott ahol érzelmek és vágyak, gondolatok és igazságok kifejezésére törekszik, szürrealista, formai megoldásokat is felhasznál, de ezekből az alkotásokból

sem hiányzik a valóságtartalom.Ez ad végül is hitelességet, belső erőt, esztétikai rendet mmunkáinak.

Kiállitott munkái alapján elsősorban grafikáiról szólnék. Ugy érzem ezeknen változatos, kort és életérzést jól kifejező,te mmatikailag, tec hnikailag sokoldalú és maradandó művészetet produkál. A szándék és az igány, az elképzelés és a megvaló sulás összhangja is zavartalan, egyértelmü, összetettségében is világos. Ezt kiváló rajztudása mellett, technikai felkészült ségének magas foka is indokolja. A könnyed vonal, kifejező foltok, gyakran a kettő együttese uralkodik lapjain, mely egyben a tárgyi valóság és az érzelmmi világ, a kötött téma és a szabad asszociációk egyensúlya ötvöződik igényes, mives megvalósitással.

Kis rajzai közül kiemelkedőek Az emlékezés és az Öregember lapjai. Ezek jelképrendszere összetett, de egyértelmü, közért hető, gondolati gazdagságot és mély humánumot tükröz. A rajzo ló kezek lapját, a vonal klasszikus elegánciájával, biztos rajztudással készitette. Kevés vonallal, tisztán, mozgalmasan rajzolta a Dombok lapjait.

Bartók emlékére cimet viselő, több osztásos komppziciója, a központi, hangulati mag köré épül és mintegy a bartóki alko tás termékenyitő hatása mmellett tesz hitet a grafika eszkö- zeivel.

A kiállitáson Lukovszky 18 olajképet is kiállitott. Festészete nemm sokat őriz meg grafikusi alkatából. Amennyire izgalmms problémák foglalkoztatják, grafikáiban, festményeiből csehdes

kevés mondanivalóju szemlélődöt ismerünk meg. Festői élményei egyenetlen, kiegyensúlyozatlan formában jelennek meg. Talán csendéleteiben ismerünk csak rá erős egyéniségére. Szereti a monumentálissá fokozott, rálátásos formákat, az egymásba metszett részleteket, a gondosan elrendezett tárgyak, tiszta kompozicióját. Ellentétes kontrasztok, ellentétes szinek, egyensúlyos kompoziciójából tünik ki újra a grafikából ismert eredendő szenvedélyessége. Montázsai esetlegesek és erőtlenek. Megmaradnak csupán kisérletnek, amelynek a művész amugy is szánta őket.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁR 10

Északmagyarország

Lukovszky László

1021

...kovszky László rézkarca

Tanuló vasutasok

A MÁV Miskolci Igazgatósága nagy gondot fordít a dolgozók továbbtanulására, művelődésére, a magasabb iskolai végzettség megszerzésére. A napokban már második alkalommal került sor ünnepélyes bizonyítványkiosztásra. Ezúttal 161 dolgozó fejezte be az általános iskolai tanulmányait, s tett sikeres vizsgát. Az igazgatóság gazdasági, párt- és tömegszervezeti vezetői a jövőben is lehetővé teszik a magasabb iskolai képzettség megszerzését, amellyel elősegítik a korszerűsödő vasút által igényelt magasabb szakmai ismeretek megszerzését is.

Mezőkövesd új gyárában

Hazánk felszabadulásának tiszteletére adják át rendeltetésének a Kismotor- és Gépgyár 3. számú gyáregységét. Ami elsőként feltűnik a gyárkapun belépve: a sok fiatal. A dolgozók átlag életkora 28 év. Ez év szeptemberétől újabb fiatalítás történik, 82 ipari tanulóval növekszik a gyár létszáma. Készítményeiket főként a járműipar használja fel. Itt munkálják meg a közúti járművek légfék-szerelvényeinek főbb és fontosabb alkatrészeit. Például: tengely, hajtókar, dugattyúcsapszeg, forgattyúsház, valamint csaknem kétezerféle, a robbanómotorokhoz és vasúti veretek alkatrészeihez szükséges forgácsolások. A más gyáregységektől átvett profillal egyidőben az ottani megmunkáló gépeket is ide szállították. Ezenfelül hazai, szocialista országoktól és nyugati gyáraktól nagyon korszerű gépek segítik munkájukat.

A gyár vezetői nagy gondot fordítanak a szociális problémák megoldására. Ez évben nyolc fiatal házaspárt segítenek szövetkezeti lakáshoz, 14-en kamatmentes kölcsönt is kapnak lakásépítéshez. A 406-os összlétszámból az 50 tagú pártalapszervezet, valamint a 4 alapszervezettel rendelkező, 140 főnyi KISZ-csúcsszervezet valóban motorjai a Kismotor- és Gépgyárnak.

A növekvő forgalom sürgeti

Autószerviz terve

Forrón

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 JAN 20

Déli Hírlap

Lukovszky László

1021

* Madách-illusztráció

Lukovszk

a vízzel?

ni támogatás
ésekhez

zményt
nak

Az ötvenéves Lukovszky László festőművész gazdag művészi útja során igen sokat foglalkozott gyárunk, kohászatunk életével, dolgozóival. A munkásábrázolás kitűnő mestere ő. (Cikkünk a 4. oldalon.)

Fotó: Irmai István

...ársadalmi haladás meggyor-
...ításában.

E. I.

Konaszátunk nagyüzemi Vöröskereszt titkára Szászfai Lajosné ismét arról értesített

...nali vératomfesztésre vo... szükség, méghozzá az „O" negatív vércsoportból. A nagyüzemi Vöröskereszt szervezet felhívására *Brindza Sándor Balogh Istvánné, Rőthy László, Tamás János, Gergely József, Tamás József, Ferencz László, Kovács István, dr. Kóródi János* és *Gyurán László* jelentkezett.

Szintén a napokban történt egy idős embert készítettek elő műtétre, akinek előrelát hatólag tíz liter „B" negatív vérre volt szüksége. Ennél az esetnél is megkapta a kórhá... a segítséget. *Hubai Jenő, Németh István, Nagy István Ricz Imre, Lengyel Lajos Majoros Béláné, Jászai Gyula, Prókai István, Zsignár János, Hornyák Mihály, Lukác Imre, Kiss Imre, Gergely Béla, Tóth József, Csirmaz Márton* és *Tihi Lászlóné* jelentkeztek önként véradónak.

Külön köszönetet mondun... azoknak az üzemi adminiszt... rátoroknak és üzemvezetők... nek akik azonnal felkeresté... és értesítették a véradóka...

Az LKM nagyüzemi Vörös... kereszt híreihez tartozik: ok... tóber 23-án kis házi ünnep... ség keretében vendégelté... meg a kovácsoló gyáregyse... többszörös önkéntes véradó... A meghitt, bensőséges ün... nepségen — melyen rés... vett B. Nagy Sándor, a pár... bizottság munkatársa is — Szászfai Lajosné Kiváló vé... adó oklevelet és tárgyjuta... mat adott át Heiszmann Gé... za, Majoros Béláné, Lipcsá... István, Diósgyőri Gyula é... Kövesdi Lajos elvtársaknak

...ént

...er, akarva aka... ...k, hiszen milli... ...oznia, s a meg... ...tosan rögzíteni. ...áron kívüli élet... ...bántó, ha valami

... nem, mert ha ...tt eredményben, ...yvizsgálatot. ...aknak? ...tos munkát. Sze... ...dni. Talán egy... ...vesebb vagy több ...be. Szóval...

Befejezetlen marad a mondat, de talán ez nem is lényeges. A lényeg: a 45 évi hűséges munka, s a szakmaszeretet, amit Rudas Ferenc magában hord. Pedig nem volt könnyű megmaradni a gyárban. Valamikor a harmincas-negyvenes években kevésbé volt olyan atyai ez a gyár, mint ma. Kemény, küzdelmes évek sorjáztak, nemegyszer megtörtént, hogy hazaküldték, mondván, ma nincs szükség a munkájukra. Akadt olyan hónap is, amikor csupán nyolc napot dolgozhatott, s közben negyedmagáról kellett gondoskodnia. Két lányából asszony lett, mindketten, s a két vő is itt dolgoznak a gyárban.

Halkan, minden pátosz nélkül beszél a gyárról, arról, hogy hozzánőtt. Szinte hitvallásként mondja: a munkahelyen ki kell tartani, még bizonyos áldozatok árán sem szabad helyet változtatni. Különösen ma, amikor az ember becsülése merőben más, mint volt a múltban.

Rudas Ferenc, *ez a nagyon szimpatikus ember ebben az esztendőben, illetve 1973. január elsejével nyugdíjba vonul. Két miniszteri kitüntetés és két Kiváló Dolgozó oklevél bizonyítja: jól dolgozott, feladatát elvégezte. Kiegyensúlyozott, egész emberként hagyja itt munkahelyét, s bár a nyugdíj egyik legszomorúbb epizódja, mégis a megnyugvás érzésével lép ki a gyár kapuján.*

— Ha visszagondolok az elmúlt évekre, nem panaszkodom. Amit akartam, elértem. Többre nem is vágytam. Majd folytatják a fiatalok.

Ezt mondja. Nem rezignáltan és az ilyenkor szokásos nosztalgia nem rejtőzik a szavakban, egy becsületes munkásélet csendes summázása ez.

Jacsó József, a vegyészeti osztály vezetője mondja:

— Az áldozatvállalás, a lelkiismeretesség, a felelősségérzet és a precíz, pontos munka példaképe Rudas Ferenc. Így ismerjük, és ez az igazság.

Holdi János

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DIÓSGYŐRI MUNKÁS

1972 NOV 8

Lukovszky László festő

A mi festőművészünk

Kohászatunk dolgozói méltán nevezhetnék Lukovszky Lászlót a „mi festőművészünknek". Ő ugyanis, bár Budapesten született 1922-ben, alkotó éveinek legnagyobb részét Diósgyőrben töltötte. Ezen belül pedig szocialista szerződés fűzi szorosabbra a művész és a gyár kapcsolatát, melynek értelmében Lukovszky László évente rendszeresen a kohászat rendelkezésére bocsátja alkotásainak a diósgyőri munkásság életét, munkáját megörökítő darabjait.

A Képzőművészeti Főiskolát 1949-ben végezte el, Pór Bertalannál és Bencze Lászlónál tanult. 1952 óta — éppen 20 éve — Miskolcon él, s már ebben az évben kapcsolatba lép gyárunkkal. A két évtized műalkotásai közül számtalannak a témáját merítette a kohászok mindennapi életéből, munkájából. Ennek egyik legcsattanósabb bizonyítéka volt az a kiállítás, amelyet a nagyolvasztó gyáregység tanácstermében rendezett 1968-ban, Hámori József országgyűlési képviselőnk kezdeményezésére.

Amint érdeklődésünkre Hámori elvtárs elmondotta, a dolgozók körében azért aratott különös sikert a művész mintegy 30 darabból álló kiállítása, mert ezek mindegyike a gyár dolgozóinak mindennapi munkáját, annak egy-egy mozzanatát jelenítette meg. Annyira híven tükrözte ez mindennapi helytállásukat, hogy szinte személy szerint ismerték magukra a dolgozók, szinte a munkahely forró légkörében érezték magukat, amikor megálltak egy-egy kép előtt.

— Mi a vonzerő, kérdeztük Lukovszky Lászlót, ami újra és újra elhozza őt a kohászok közé, mi az, ami itt inspirálja?

— Vonzódom az egyszerű emberekhez, munkásokhoz, mert őszinte magatartásuk, mesterkéletlen megnyilatkozásuk lelkesítőleg hat rám, s munkámban fokozott alázatot kölcsönöznek tőlük, hiszen ez nélkülözhetetlen az alkotómunka folyamatában. Velük együttlenni számomra olyan művészi közeg, amelyben élni jó.

Talán ennek a kölcsönös őszinteségnek volt a megnyilvánulása a művész részéről az is, hogy kiállított alkotásainak néhány darabját odaajándékozta a nagyolvasztó átépítésében különösen kitűnt dolgozóknak.

Lukovszky László az idén töltötte be 50. évét. Ez alkalomból nyílt meg november 4-én a Miskolci Galériában az a kiállítása, amelynek 66 alkotása feltárja előttünk az érett művész benső énjét, látásmódját. Amikor megkérdeztük, hogy eddigi pályafutását mi jellemezte leginkább, így fogalmazta egybe a legfontosabbat:

— Ma is úgy nézem a világot, mint ha most látnám először. Igyekszem kifejezni a jelenségek legszélesebb skáláját, azok változatosságát. S a változatosság kifejezésére való törekvésem mellett változatlanul törekszem az egyszerűségre és világosságra. Alkotok, el nem feledve azt, hogy művészet csak ott keletkezhet, ahol az éber szellem megadja a műfajnak a kellő tiszteletet.

E világos és igaz művészi állásfoglalásának tulajdonítható, hogy nemcsak a miskolci és budapesti kiállításokon ismerték meg és tüntették ki, de Amszterdamtól Moszkváig, Varsótól Bolognáig Európa olyan fővárosaiban is, mint Prága, Bécs, Bukarest, Szófia, Hága és Berlin. E sikereket fűzi egybe a kétszeres Munkácsy-díj, melynek II. fokozatával 1962-ben tüntették ki.

Örömmel ragadjuk meg a jubileumi kiállítás alkalmát arra, hogy eddigi sikereihez szívből gratuláljunk, s kívánjuk, hogy a diósgyőri munkásság festője továbbra is töretlenül ápolja gyárunkhoz fűződő bensőséges kapcsolatait, s vigye el művével is a világba kohászaink hírnevét. **Királyhegyi József**

Orbán György

manipulátor
nőhelye a

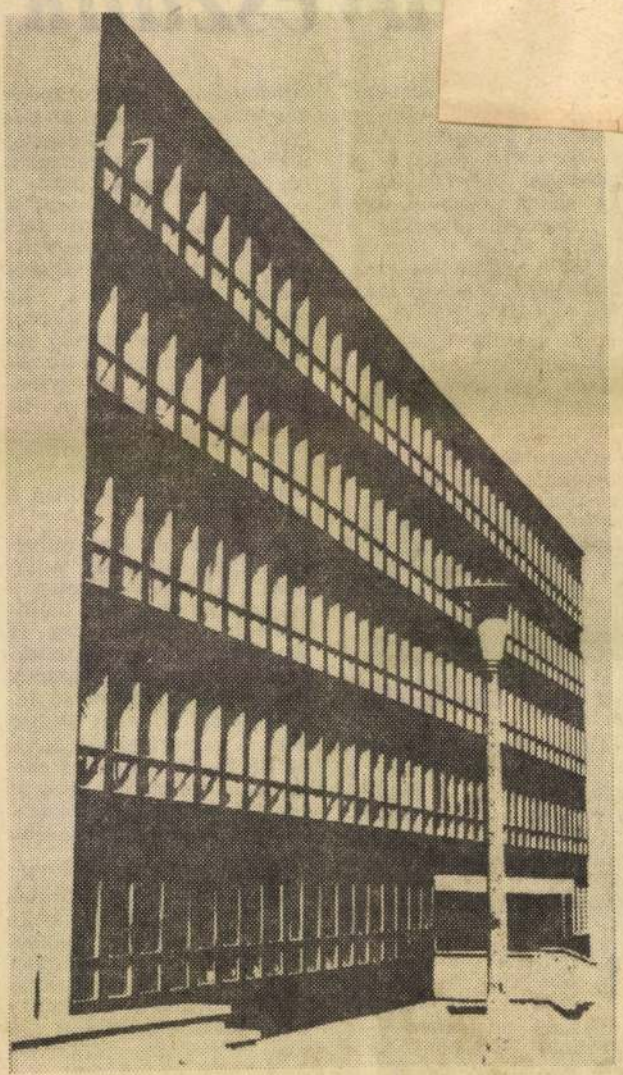

Fojtán László fotografikája az LKM-tervezőirodájáról

munkabrigádjai készítik el. És mindezt gyorsított ütemben, mert a 14 nap roppant kevés egy ilyen komplikált gép szétszedésére és ismételt összeállítására. Annyira kevés, hogy külső cég csupán egy hónapra vállal ilyen munkát és természetesen nem kétszázezer forintért — hanem legalább 30 százalékkal drágábban.

Akik újjáteremtik

A szétszedés és összeszerelés mestermunkát igényel.

A munkaverseny s

A legtöbbe

Ennek az esztendőnek a második negyedéve nem hozott sok termelési sikert a durvahengerdében. A blokksor például több mint hétezer tonnás lemaradásával zárta az első fél évet. Azt is meg kell mondanunk, hogy nem az itt dolgozó hengerészeken múlott a terv nem teljesítése, valóban objektív okokra hivatkozhatunk.

A harmadik negyedévben már jobban mentek a dolgok, így október elsejéig bezáróan, esedékes éves tervük teljesítésében több szocialista brigád jó eredményt mondhat magáénak. Szabó Benjá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

DEC 17

Északmagyarország

Lukovszky László

1071

1972. de

Öregember

Lukovszky László rézkarca

sárnap

rogkeresztúri
cerámiák

tnak Tokajban, Miskolcon és Tapolcán
numfóliás csomagolásban a dísztárgyak
rek a külföldi kiállításokon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1972 DEC 10

1021

MADÁCH-ILLUSZTRÁCIÓ – Lukovszky László rézkarca

nek. Kéziratomat
sorok kíséretében –
az írást —, nem
szaküldték: „*Főt*
Uram! Ön oly bo
mi napjainkban s
tudóst foglalkozta
vett elő, amit a m
don a simplifikálá
nélkül nem lehet
irt cikkét kös
jezve visszaküldöm
ás.

Bevallom, engem a lel-
ieret, a jó szándék veze-
, amikor az igazságot
girtam, Most is, amikor
nek elmondtam, így
simplifikáltam" — de őszin-
en, ahogyan velem megtör-
tént, s ahogyan a valóságban
ez ott Putnokon nap, mint
nap történik. Úgy gondolom,
hogy az emberek a mai vi-
lágban elvárhatják, hogy aki
tud, az segít a középkorból
itt maradt tudatlanság, a ba-
bonás hiedelmek, a misz-
tikus ködök eloszlatásában

tenyésztők figyelmébe!

A Minisztertanács 1025/1972. (VII. 30.) számú határozatában intézkedik a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztésének programjáról, és az ezzel kapcsolatos feladatokról. A határozat értelmében 1973. január 1-től megváltozik a háztáji és a kise-

Lukovszky László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1964 SZEP 20.

1021

Megnyílt a miskolci libresszó

Hosszú átalakítási munkák után az egykori selyemréti Mosoly cukrászda helyén libresszó nyílt.

A libresszó a könyvnek, illetve az olvasásnak és a kávézó időtöltésnek együttes formája, s mint ilyen, elsősorban közművelődési intézmény: könyvtár. Ez új libresszó a korszerű, vonzó kiállítású intézményt felkeresik.

A libresszó két fő helyiségből áll. Először a könyvtárterembe lépünk, amelynek falait könyvekkel rakott polcok fedik. A könyvtármunka itt szabadpolcos rendszerű. A belső helyiségben van a tulajdonképpeni presszó, az olvasóhelyiség, azonban ennek falait

A libresszó ünnepélyes megnyitása szombaton, szeptember 19-én, déli 12 órakor volt. Sok érdeklődő jött el, továbbá jelen voltak a város állami és társadalmi életének reprezentáns képviselői. A kis megnyitó ünnepségen Ruszinkó Mária előadóművész Pablo Neruda A könyvhöz című költeményét mondta el, majd Tók Miklós, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője mondott rövid megnyitó beszédet. Végül a Diósgyőri Vonósnégyes előadásában Haydn Szerenád-ja zárta a megnyitást. Gyakorlatilag ezzel megnyílt a miskolci libresszó a nagyközönség előtt is.

A könyvtárterem.

A libresszó belső helyisége.

miskolci városi könyvtár 26. számú fiókja. Induláskor 3000 kötettel rendelkezik és 56 féle folyóiratot, napilapot (amelyeket zömmel a Nehézipari Műszaki Egyetem könyvtárának segítségével juttatnak a látogatók elé) olvashatnak, akik a kamara-kiállítások céljaira is felhasználják. A megnyitáskor első kiállítási anyagként Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas 15 grafikai alkotását láthattuk, köztük a legújabb, Az ember tragédiájához készített illusztrációkat.

Felvételre keresünk!

Segédmunkásokat

18—50 éves korig budapesti és vidéki munkahelyeinkre.

Vidéki munkahelyeinken **ingyen munkásszállást és napi 15 forint külszolgálati díjat fizetünk.**

Dolgozóink részére munkaruhát és étkezési lehetőséget biztosítunk.

Kéthetenként szabadszombat van.

Havi egyszeri hazautazást térítünk.

Felvétel esetén útiköltséget megfizetjük.

Jelentkezés:

ÉM. Gép- és Felvonószerelő Vállalat munkaügyi osztályán.
Budapest, VI., Rippl Rónai u. 28. szám.

Stenciles sokszorosítást

rövid határidőre vállalunk.

Universal Ktsz, Szeged,
Lenin-krt. 58.

Felvételre keresünk színesfém elemzésben gyakorlattal rendelkező

vegyészmérnököt
vagy vegyésztechnikust

Jelentkezés: a B-A-Z. megyei Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat munkaügyi csoportjánál, Miskolc, Besenyői u. 10.

Miskolci Járási Tanács VB Építési Közlekedési Csoportja az üresen lévő

építészmérnöki

állás betöltésére pályázatot hirdet. Jelentkezhetnek építész, általános mérnök, felső-építőipari, vagy magas- és mélyépítőipari technikusok. Fizetés megegyezés szerint. Két éven belül lakást biztosítunk. Jelentkezés írásban, vagy személyesen minden hét szombaton a JTVB Építési Közlekedési Csoportján. Miskolc, Fazekas u. 2. III. 78. sz. Utiköltséget, csak felvétel esetén térítünk.

$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} =$ egyegész

MOSÓGÉ

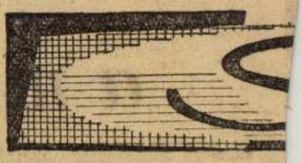

Magyar Népköztársas

A g

Ferencvá

Népkerti sportpálya, 12 eze
nező. Vezette: Bircsák.

Ferencváros: Géczi — No
vák, Mátrai, Páncsics — Pere
csi, Orosz — Kökény, Vilezsá
Albert, Fenyvesi II., Fenyve
dr. Edző: Mészáros József.

M. Honvéd: Halász — Sza
kács, Hajas, Szitka — Kóny
Fazekas — Harangi, Kmett
Albrecht, Komlósi, Bihari. Ed
ző: Tuhrinszky Ferenc.

Az első percekben nag
lámpalázzal játszott a haz
csapat, és ezt a Ferencváro
kihasználva, a 4. percben

*Fenyvesi II. révén megsze
rezte a vezetést. 1:0.*

A gól után azonban elmúlt a
izgalom, egyik szép támadás
a másik után vezette a Hon
véd és

*a 14. percben Harangi egyen
lített. 1:1.*

Hosszú perceken át mezőnyjá
ték volt és a 20. percben újbó
a Ferencváros lőtt gólt. A
előretörő Novák a lesen áll
dr. Fenyvesihez játszott, aki
nek lövészerű beadását Ha
lász kiejtette és a berohanó

*Fenyvesi II. két lépésről
bevágta. 2:1.*

*A 31. percben Harangi ug
rott ki a védők közül. Géczi
kicselezte, lövése Páncsics
ról elé pattant, majd máso
szor nem hibázott. 2:2.*

A 46. percben Bihari hibá
zott 2 lépésről (üres volt a ka
pu), majd negyedórán át
Honvéd volt a kezdeményez
A 63. percben Kökény csa
szabálytalanul tudta szerel
Fazekast.

*Alberthez játszott és a k
zépcsatár a leálló védele
mellett a kapu baloldalá
lőtt. 3:2.*

Kilián jelvény
a MÁV Épít

Az arcok ismerősek, hiszé
egy évvel ezelőtt találkozta
velük, akik ezúttal is eljötte
hogy átvegyék a „Kilián-mo
galomban szerzett pont
alapján a magasabb fokoza
jelvényt. 1963 őszén Tiba Sán
dor sportfelelős, amikor a va
jelvényt átvette, valamennyiü
nevében megfogadta; folyta
ják a Kilián versenyeket
azon lesznek, hogy magasab
szintet megkövetelő jelvény
is szerezzenek.

Lukovszky László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1964 NOV 22

1021

Lukovszky László rajza

BÁNYAIP
TECHNIK

keresünk
munkahely
„Szerződése
jelentkezés
kérjük bek

Építőanyagipari, vagy építőanyagiparban gyakorlott
ÉPÍTŐIPARI TECHNIKUST
keresünk. „Szerződéses" jeligére jelentkezést a Hirdetőbe kérjük megküldeni.

Az 1. sz. Belkereskedelmi Szállítási Vállalat (Miskolc, Szeles u. 75.), azonnali belépéssel alkalmaz
autószerelő szakmunkásokat, bognárt és — meghatározott időre — segédmunkásokat.

állami
folytán 1964. évb
c) amelyeknél a tula
1964. évben válto
d) amelyeknél a bér
ben bármilyen mé
e) amelyeknél az 19
ellenőrzés során a
lapítottak meg, s a
leti tanácsok határ

Adóbevallási kötelezettség
épületre vonatko

A bevallás beadásának ha
Azzal a házbirtokossal sze
alapján bevallás beadásár
határidőig nem nyújtja b
kell
Bevallási fvek az illetékes
tályánál sz

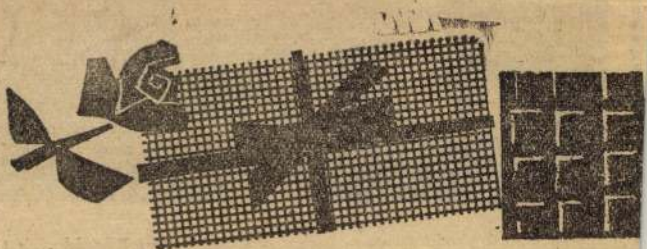

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 NOV 30

Déli Hírlap

Lukovszky László

1021

* Illusztráció

(Lukovszky László rajza)

Ma: nagygyűlés Csepelen

Kádár János és Leonyid Brezsnyev mond beszédet

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPJAINK

1972 NOV

Lukovszky László
1021

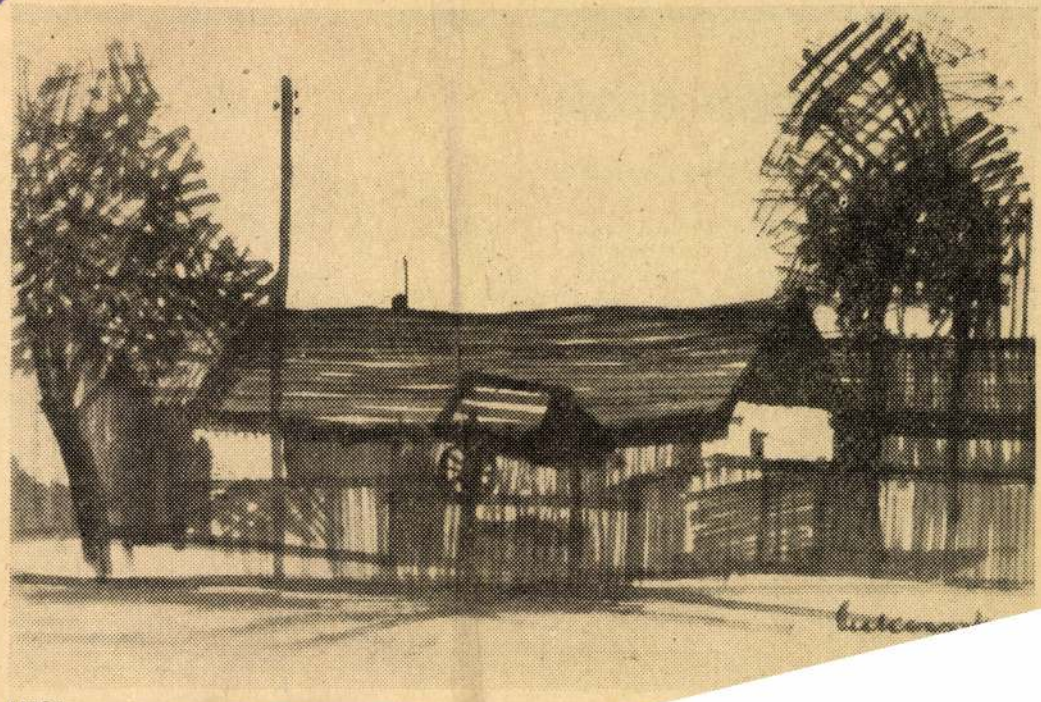

UTCA

l-elborongott az
másrészt hatva-
épes volt kiküz-
yt élet és elmú-
án a halál evi-
ámára, s akkor
, midőn szembe
ot vetni kényszer-
ő halállal vívó
életének élmé-
az élmények a
ség jeladásai, s
az evidencia —
átvilágítja őket.
talán a legtisz-
sa ennek a lírai
életen átsugár-
alál megmutatja
készülődését a

el kísérte Illyés
nemigen tudott
gondolni,
így

Testvérek

(A drámaíró Illyés Gyuláról)

Illyés Gyula munkáinak összkiadását 1969-ben a drámák két kötetével kezdte meg a Szépirodalmi Kiadó. A kényelmesebb természetű könyvbarát talán azt gondolhatta: a *drámaíró* Illyésnek most már egyszer és mindenkorra valamennyi művét polcán tudhatja. Ám — szerencsére — Illyés maga egyáltalán nem kényelmes hajlamú, az egyszeri eredménnyel megelégedő. Korábbi tíz színpadi munkája huszonkét esztendő termése: 1944-ből való *A tű foka*, melyet a szerzői szigor csupán kísérletként tart számon; 1966-ban íródott a *Bolhabál* című zenés kópéjáték. Két évtized alatt ennyi színda- és ilyenek — *Fáklyaláng*, *Különc* — csöppet sem gazdagabb leg-

Így Dózsa tüzes megkoronáztatása sem csupán iszonyat — megdicsőülés is, élete pedig példa a jövőre.

Az Illyés-drámák egy tekintélyes csoportjában a — legtöbbször kiemelkedő tehetségű, nagyralátó — *egyén egy osztállyal*, érdekcsoporttal, sőt magával a történelemmel kerül ellentétbe. A *Kegyenc* Maximusa a császár iránti teljes engedelmesség elvét vallja; így kerül fokozatosan szembe a néppel, a szenátussal, aztán az abszolút monarchiával, s végül magával a császárral is. A *Különc:* Teleki László a tenni képtelen arisztokratákkal ütközik meg, de a későn átértett történelmi mozgások söprik el. A *Tisztákban* Perella várkapitány egyházi és világi érdekszövetségekkel néz farkasszemet. Új az ellentéttípus — másfajta, taragikusabb, visszafordíthatatlan kudarcú a bukás is. Maximus filozófiájának csődjét a római birodalom közelgő összeomlása teszi

1972 NOV -21

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Déli Hírlap

Lukovszky László

/ 1021

★ *Ember* (Lukovszky László rézkarca)

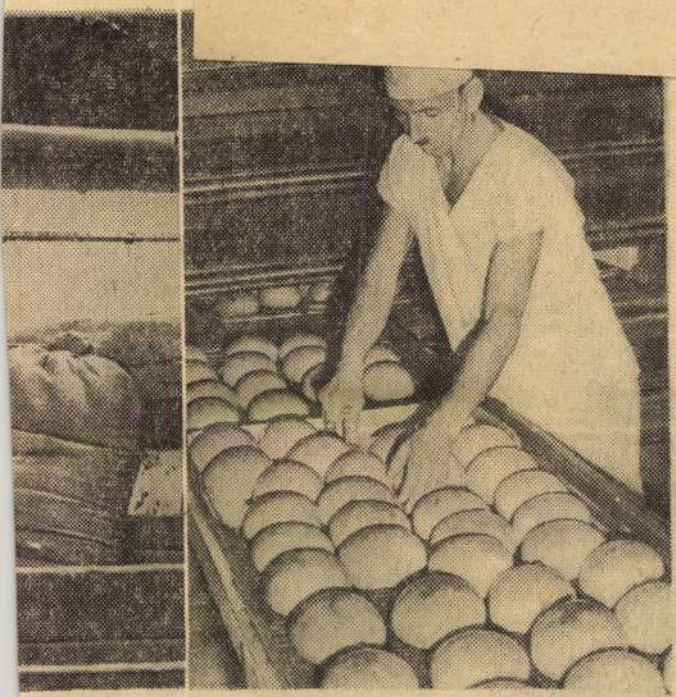

ntó téri, illetve Hunyadi utcai pékségében már az ünnepi ıér és péksütemény. A kemencék naponta több gépkocsi-
(Agotha Tibor felvételei)

iss áru

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1974 JAN 6

Északmagyarország

Lukovszky László

1021

HÁRMAN

Lukovszky László rajza

alkatrészek is v
ború után újjáé
ben még nem
az ilyen jellegű
ma bizony, a
hiányát, s a tecl
zök hiányát fi
kell pótolni.

— Ennek e
sincs gondunk
— mondta a
Igaz, a körülményekhez képest arra törekszünk, hogy dolgozóink jól érezzék magukat a munkahelyeken. Igen sok gondot fordítunk a szociális ellátásra, amely az étkeztetéstől a megfelelő védőruhákig mindenre kiterjed. Természetesen nem elégszünk meg ennyivel, a további javítás érdekében például még ez évben megkezdünk egy, mintegy 11—12 millió forintos költséggel épülő, 500 személyes fekete-fehér öltöző kivitelezését. A beruházás várhatóan a jövő évben készül el. Ezenkívül mintegy 10 millió forintos költséggel műszaki fejlesztésre kerül várhatóan mintegy 150 millió forintos költséggel a miskolci üzemben nagyarányú rekonstrukció kezdődik. Ezzel a több tengelyes kocsik javítása csaknem háromszorosára növekszik majd.

■ ■

— Addig is megfelelőbb munkakörülményeket szeretnénk teremteni dolgozóinknak. Az üzemi demokrácia kiszélesítésére törekszünk. Ezzel kapcsolatban már több intézkedés történt, amely a jobb munkafeltételeket és a jobb kedvvel végzett munkát segíti majd.

Hajdu Gábor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728
1973 DEC 29
Déli Hírlap Miskolc

Lukovszky László

1021

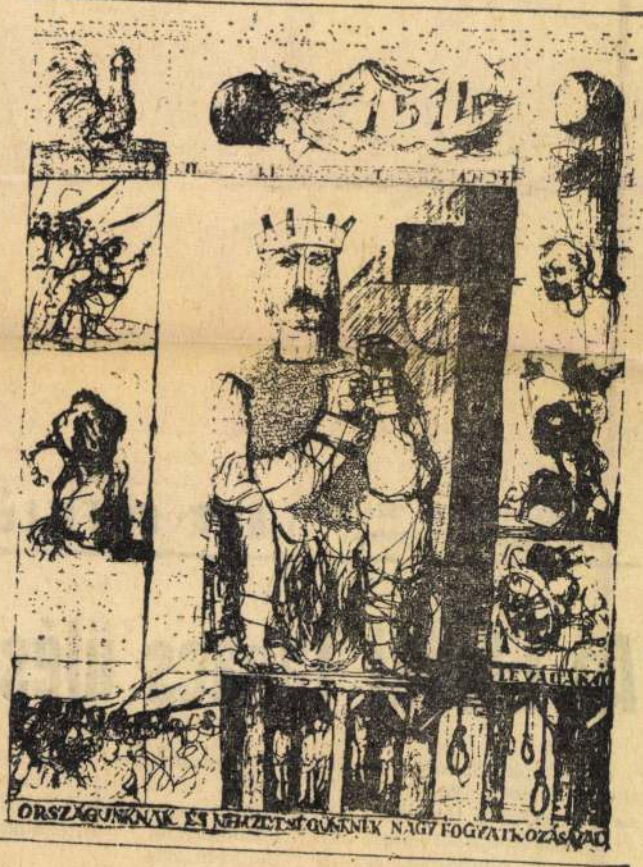

* Lukovszky László: Dózsa megpróbáltatása (tollrajz).

DÉLI HÍRLAP
POLITIKAI NAPILAP
V. ÉVFOLYAM, 304. SZÁM
1973. DEC. 29. SZOMBAT
ÁRA: 80 FILLÉR

Az Elnöki Tanács ülése

Az Elnöki Tanács tegnap ülést tartott. Megtárgyalta és elfogadta a tervszerű devizagazdálkodásról szóló törvényerejű rendeletet. Az új jogi szabályozás figyelembe veszi gazdasági életünk, nemzetközi gazdasági kapcsolataink és a turizmus jelentős fejlődését, valamint a

és tudományos kutatásban betölt, az Elnöki Tanács az intézetet egyetemi jellegű felsőoktatási intézménnyé nyilvánította.

Meghallgatta és tudomásul vette az Elnöki Tanács az országos választási elnökség jelentését a tanácstagi idő-

közi választásokról

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Északmagyarország

1973 DEC 19

Lukovszky László
1021

A VII. grafikai biennále anyagából

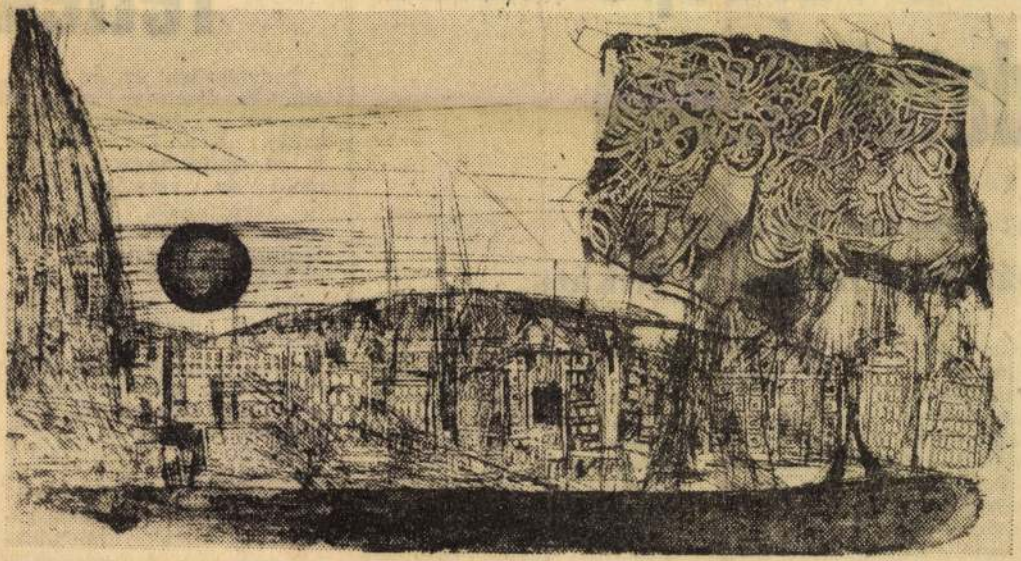

ESTE

Lukovszky László rézkarca

len a várospolitikai adatok Ózdon

ta: Juhász György, pártbizottság első titkára

számolása várhatóan még a következő tervidőszakban sem fejeződik be. A városias életünk árnyoldalai is nagyrészt a múltban gyökereznek, az urbanizáció következtében jöttek, s jönnek felszínre. Ilyenek például a lélekszám 10 százalékát meghaladó cigánylakosság munka-, lakás-, s nem utolsósorban beilleszkedésük okozta napi gondjai, a peremkerületek fejlesztése, a magas a művelődési intézmények közös üzemi és lakótelepi felhasználását és ehhez hasonlóan az orvosi rendelők együttes üzemi és lakótelepi hasznosítását. Az ilyen törekvéseknek már tradíciói vannak Ózdon és továbbfejlesztésükkel még sok problémát lehet megoldani. Itt kell megemlíteni, hogy szükség van a dolgozók általános iskolájának továbbfejlesztésére, amelyből —

Mérlegen a KIS

Tettek

Tudvalevően ez év tavaszán és őszén — két szakaszban — lezajlottak megyénk KISZ-szervezeteiben is az alapszervezeti beszámoló és vezetőségválasztó taggyűlések, illetve a csúcsvezetőségeket és KISZ-bizottságokat választó küldöttértekezletek.

Az ifjúsági szervezet életében e nagy jelentőségű eseményeken a két kongresszus közötti időszakban végzett munkát értékelték és a további feladatokat jelölték meg a fiatalok. A taggyűlések és küldöttértekezletek szerény keretek, de ünnepélyes külsőségek között egyben munkaértekezletek is voltak. Elmondható: ezeknek a fórumoknak a munkája színvonalas és előremutató volt. Nem egyszerűen csak leltárszerű felso-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 DEC 24

Északmagyarország

Lukovszky László

1021

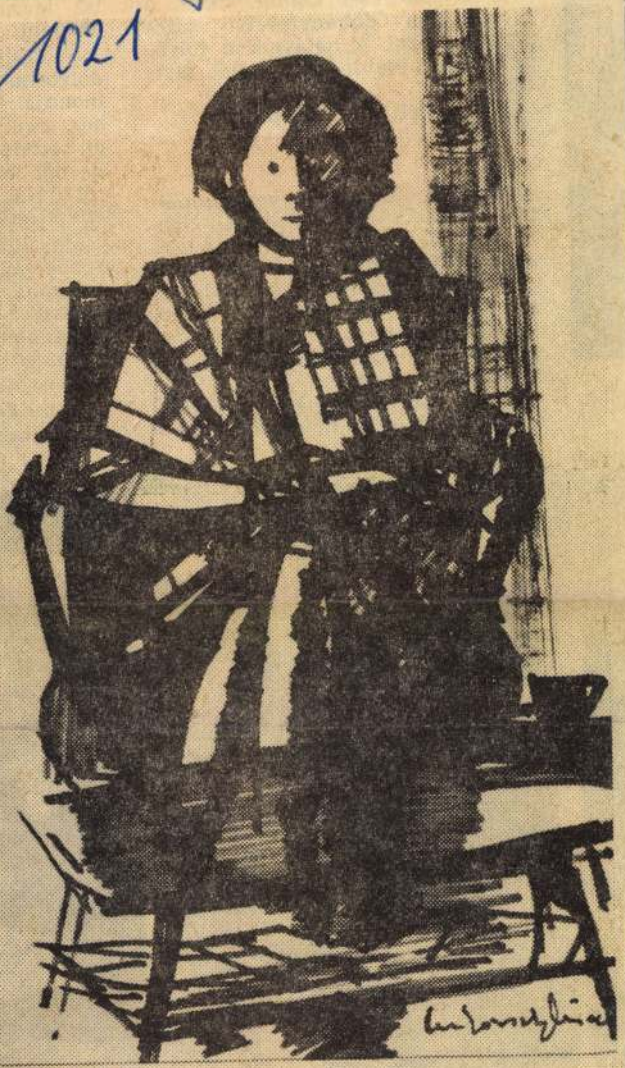

EGYEDÜL

Lukovszky László rajza

vágók az
doskodni.
gyárba f
csomóház
gatni-bat
hoz vars
tani...
A nap

A vol
tállóból átalakított gépjavító műhelyben a vezetőt, s egyben a brigádvezetőt, Papp Gyulát, aki nemrég részt vett a mezőgazdasági szocialista brigádvezetők országos tanácskozásán, az adagoló bemérő próbapad mellett, Törő Gyula társaságában találjuk.

— Jól megy a munka — mondja. — Ezért jólesik majd az ünnepi

szülődésről...

Ma mintha jobb
nének az emberek
a munka is. Fizetés
szövetkezetben. A
egységben Potyka
is fölvette már eg
nek nyolcvan szá

— Jó év volt az
— Termény volt

Potyka János
magtáros

Csorba
a szeszfőzde

Lukovszky László: Dózsa megpróbáltatása
tollrajz

1021, Művészet, Budapest, 1973. dec.

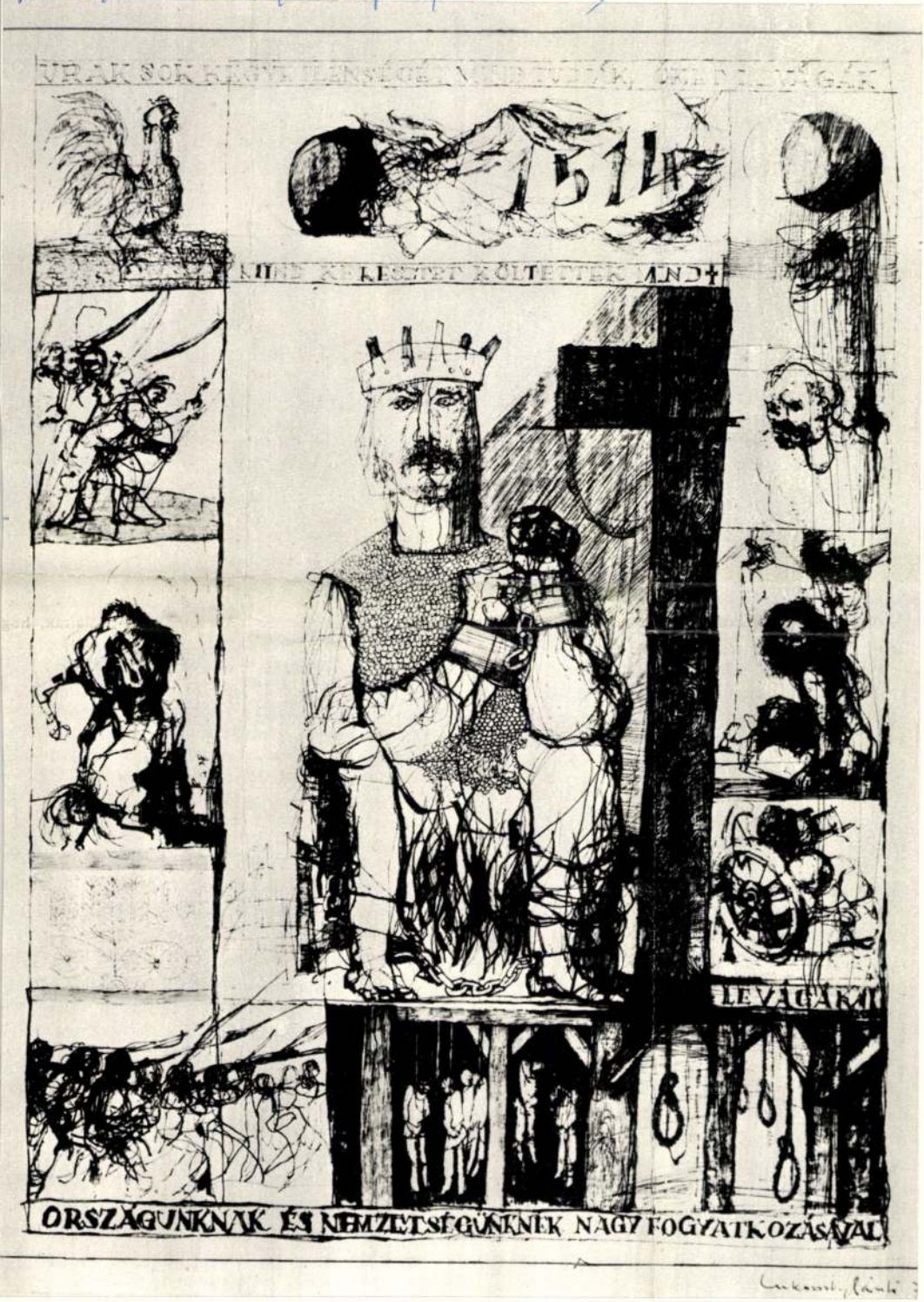

1 Kunt Ernő: Leány virággal, szitanyomat
2 Kunt Ernő: Szamáron, színes fametszet
3 Barczi Pál: Dózsa, rézkarc
4 Barczi Pál: Múló idő, rézkarc
5 Lukovszky László: Dózsa megpróbáltatása, tollrajz

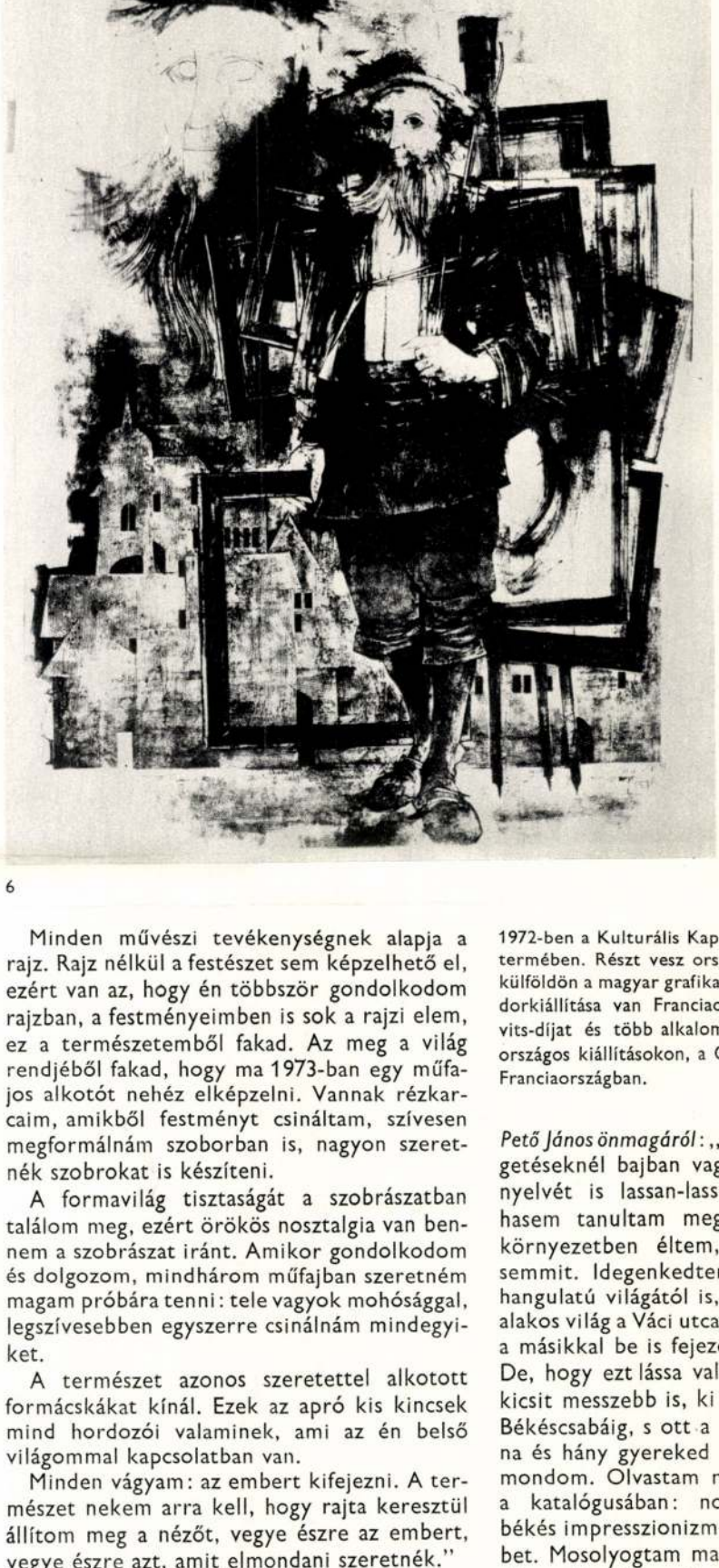

6

7

Minden művészi tevékenységnek alapja a rajz. Rajz nélkül a festészet sem képzelhető el, ezért van az, hogy én többször gondolkodom rajzban, a festményeimben is sok a rajzi elem, ez a természetemből fakad. Az meg a világ rendjéből fakad, hogy ma 1973-ban egy műfajos alkotót nehéz elképzelni. Vannak rézkarcaim, amikből festményt csináltam, szívesen megformálnám szoborban is, nagyon szeretnék szobrokat is készíteni.

A formavilág tisztaságát a szobrászatban találom meg, ezért örökös nosztalgia van bennem a szobrászat iránt. Amikor gondolkodom és dolgozom, mindhárom műfajban szeretném magam próbára tenni: tele vagyok mohósággal, legszívesebben egyszerre csinálnám mindegyiket.

A természet azonos szeretettel alkotott formácskákat kínál. Ezek az apró kis kincsek mind hordozói valaminek, ami az én belső világommal kapcsolatban van.

Minden vágyam: az embert kifejezni. A természet nekem arra kell, hogy rajta keresztül állítom meg a nézőt, vegye észre az embert, vegye észre azt, amit elmondani szeretnék."

Pető János Mezőkövesden született 1940-ben. A Képzőművészeti Főiskolát 1959-ben kezdte el. Mesterei Fónyi Géza és Ék Sándor voltak. A Főiskolát mint grafikus végezte el 1964-ben, közben rajztanári diplomát szerzett. Évekig tanított Mezőkövesden. 1969-től Miskolcon él a művésztelepen. Első önálló kiállítása Mezőkövesden volt, 1966-ban Debrecenben, 1970-ben Budapesten, a Dürer teremben, 1971-ben a Miskolci Galériában, Jászberényben, Leninvárosban, Tokajban. 1972-ben a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállít termében. Részt vesz országos hazai kiállításokon, é külföldön a magyar grafikai bemutatókon, jelenleg vár dorkiállítása van Franciaországban. 1967-ben Derko vits-díjat és több alkalommal kapott díjat munkáj országos kiállításokon, a Grafikai Biennálén, 1972-be Franciaországban.

Pető János önmagáról: „Szakmacentrikus beszé getéseknél bajban vagyok. Szakmám konyha nyelvét is lassan-lassan elfelejtem. Tán so hasem tanultam meg igazán, mindig olya környezetben éltem, ahol nem kérdezte semmit. Idegenkedtem már a főiskola ilye hangulatú világától is, a dekadens, tudálékos alakos világ a Váci utca egyik végével kezdődik a másikkal be is fejeződik, tehát nem valóság De, hogy ezt lássa valaki, az menjen, sétáljo kicsit messzebb is, ki az országútra, mondju Békéscsabáig, s ott a második kérdés már az na és hány gyereked van? Bocsánat, hogy íg mondom. Olvastam néhány sorát Czóbelne a katalógusában: nosztalgiával emlegeti békés impresszionizmust, az életformát, egye bet. Mosolyogtam magamban. Ne haragudjo rám ezért. Ha neheztelnék rá valamiért is nem vallottam volna ezt be.

Bár találkozhatnék vele.

Miskolc szélén lakom, hegyek között, a ter mészet zúg, dől befelé az ablakomon (ner benzingőz) ha tavasz van, kivirágzik még galériám faburkolata is.

Szépek a hegyek, s ha látom, csóválom fejem szakmám miatt, mert otthon ceruzáv

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 JAN

NAPJAINK

1021

Lukovszky László

PETŐFI-ILLUSZTRÁCIÓ

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

Mit mondjak még? Az öltözéke fin
hasonlítgassam a magaméhoz? Fá
Önnek, uram, több joga van az él
mint nekem. (Szerénysége tiltja ez
de legalább egyikünk legyen köve
Lemondok az Ön javára mindenei
Vegye nyakába rossz esélyeim,
melyek egytől egyig rámtaláltak.
Ne felejtse el — nagy felelősség e
az örökösöm!
. . .
Nem merem végiggondolni ezt a s
ami az életem.
Jobb a nemtudás. A részletek fél-világossága.
De az egész maradjon csak homályban.
Így vagyok. Így gyújtom föl a villanyt,
vallok szerelmet, kötöm cipőfűzőmet.
Így bólintok fél-igazságokra,
fél-emberekre.
Szinte kedélyes ez az alaktalanság.
Nem kötelez semmire.
Csak ne akarja az ember összerakni,
csak ne próbálja darabjaiból megérteni üzenetét.
Részeimmel vonatkozom e rész-világra.
Ez minden; nem több s nem kevesebb.

bukszájaért ny
— Annyit ér
lyen régen ker
meg hiába imá
már nem olyar
a gyár, meg a
a vénember. A
— Nem lehe
Mondtam már
egy újabb köte
Kanyok Dáv
szát lassan vis
— Azt hitte
támogattalak
Nem hittem v
De hát te tudo

1972 JUN 18

Lukovszky László

/1021

1972. június 18., vasárnap

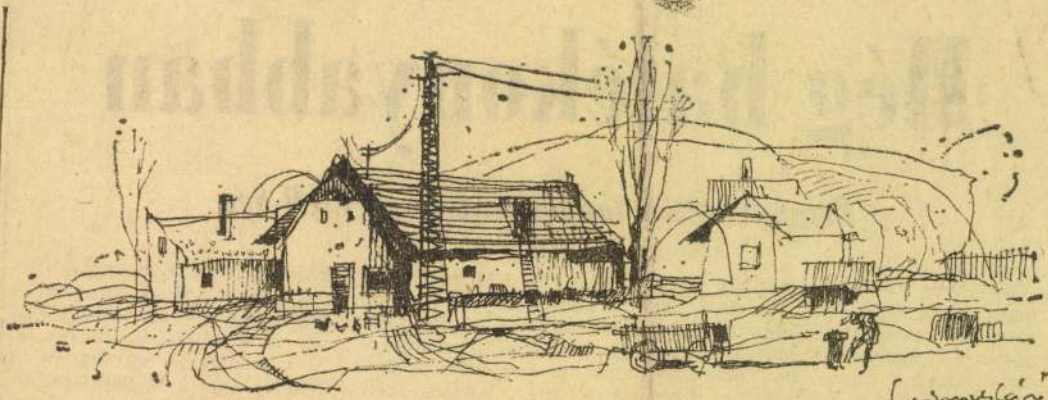

FALUSI UDVAR

Lukovszky László munkája

SZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-046, 337-748, 340-176

1972. június 18., vasárnap

Még hatékonyabban

Brigádvezetők tanácskozásai az LKM-ben

— *Nem azért tartottuk, hogy csak letudjuk, hanem azért tanácskoztunk, hogy tegyük még hatékonyabbá, tartalmasabbá a szocialista versenymozgalmat.* — Így fogalmazta meg *Pásti Lajos*, az szb termelésfelelőse a diósgyőri kohászat különböző egységeiben tartott brigádve-

Az új követelményeket igen jól példázza az acélmű esete. A minőség, a program szerinti termelés érdekében korábban új ösztönzőket honosítottak meg, amely igen előnyösen hatott a termelés minőségére.

E mostani tanácskozáson a

kötelességük. Ezek az emberek joggal várják munkájuk értékelését, s az anyagiakon túl az erkölcsi elismerést is. A csavargyári egységben a vezetés épít a brigádokra, támogatja a mozgalmat, biztosítja a feltételeket. A dolgozók itt egyet sérelmeznek,

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1972 AUG 1

1021

PRÓFÉTA

Lukovszky László munkája

ona. A kombájnokat és más
épeket az elmúlt napokban
bbe a két járásba koncent-
álták, hogy az idei —
gyébként később beérő —
abonaféléket az északi terü-
etekről is gyorsan és veszte-
ég nélkül takaríthassák be.
A gépek zöme tehát már a
két északi járásban dolgozik,
hol ezen a héten szintén
nindenütt befejeződik az
ratás. Az AGROKER Vál-
alat vezetői azonban, alkal-
nazkodva a konkrét helyzet-
ez, elhatározták, hogy meg-
osszabbítják nyári ügyeleti
zolgálatukat és továbbra is
yorsan biztosítják a gépek
setleges javításához szüksé-
es hiányzó alkatrészeket
indaddig, amíg az összes
rményt be nem takarítják.

hogy sok-sok er
ni az üzemi bal
balesetek száma
számára fontos
pülésfejlesztési
szakszervezeti sz
szültek és hallat
sekben fogalmaz
a helyi munkal
gyermekintézmér
a dolgozók mű
kal, a szakszerv
szervezésével, a szocialista brigádok művelődési centrumai-
nak támogatásával, a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek továbbtanulását elősegítő kezdeményezésekkel.

A SZAKSZERVEZETEK sok területen és sok eredményt mondhatnak magukénak. De — természetesen — az említett tanácskozást mégsem az eredmények elégedett számbavétele jellemezte. Hiszen még igen sok probléma vár megoldásra ebben a megyében. És valamennyi — így, vagy úgy — a szakszervezetek „asztala" is. Ezért fogalmazták meg a tanácskozás résztvevői ,hogy tovább kell emelni a munka színvonalát, hogy az eddiginél is következetesebben kell „végig vinni" a helyes kezdeményezéseket és tovább kell szélesíteni a szakszervezeti munka társadalmi bázisát. Ez a feltétele, hogy eredményesen tevékenykedhessenek — a dolgozók képv seletében.

Flanek Tibor

Mindig a munkatársakra

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPJAINK

Lukovszky László

1972 JUL

1021

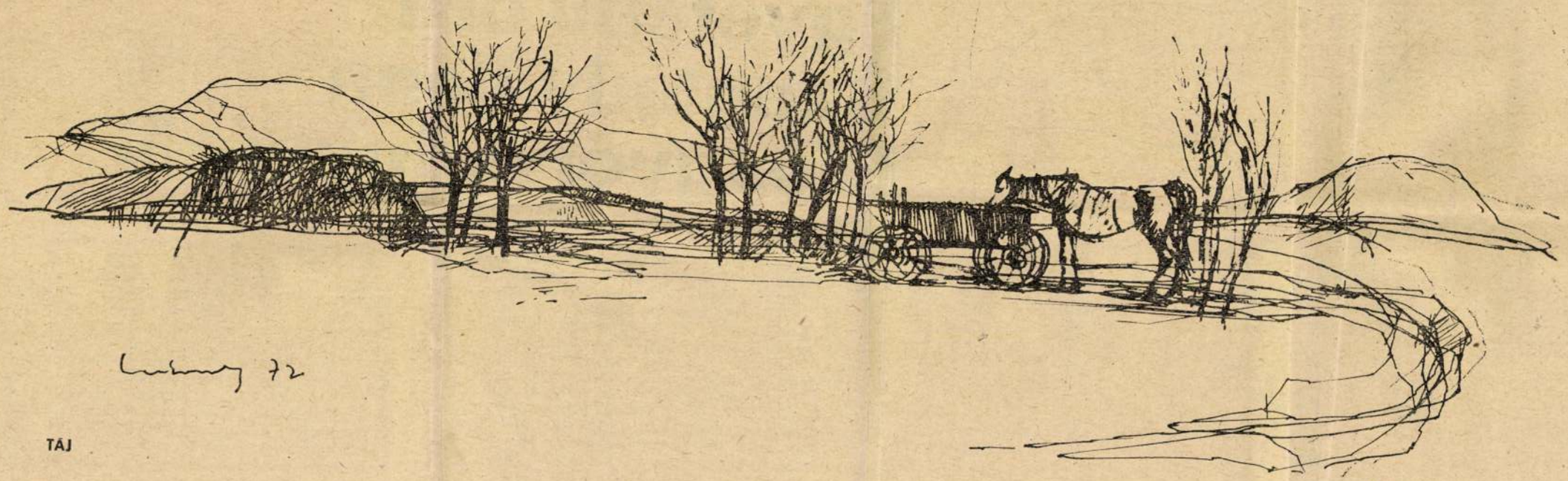

Lukovszky 72

TÁJ

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

A férfiak s asszonyok közelebb szerepétől

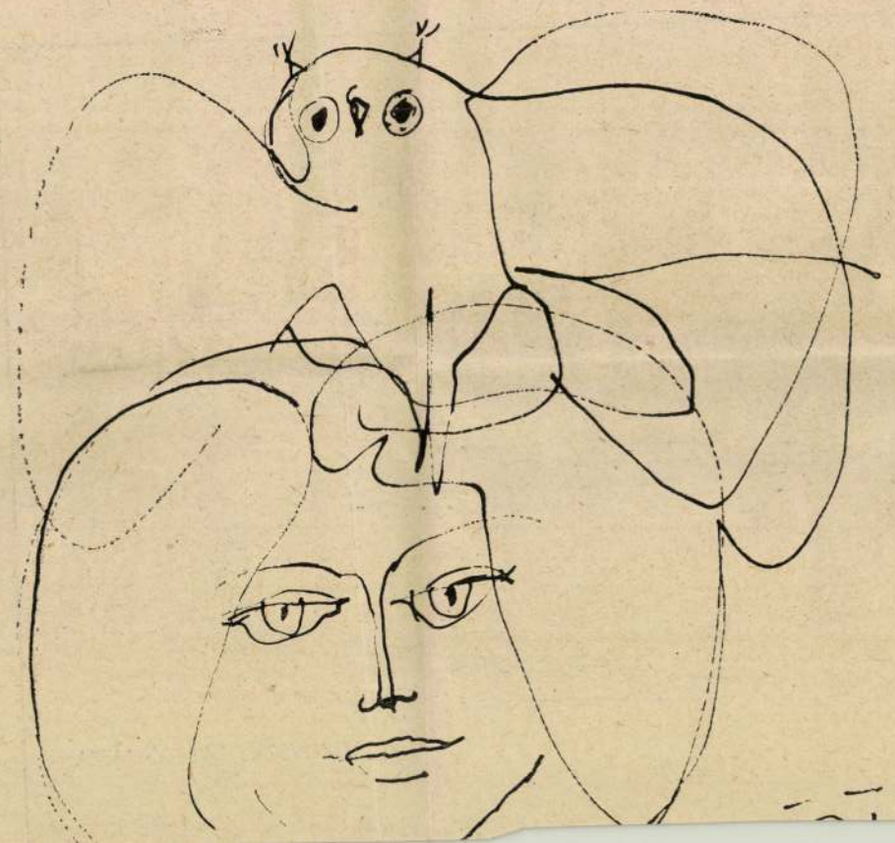

László Gyula

Egyetemi óra Czeglédy Ilona Diósgyőr-könyvéről

Gondolom, általános szokás az egyetemeken, hogy a tanár előadáson vagy gyakorlaton alkalmat teremt arra, hogy az éppen felvetődő kérdésekkel kapcsolatos újonnan megjelent műveket bemutassa, megvitassa, megoldott vagy csak felvetett kutatnivalóit értelmezze. Ami engemet illet, ezt a legszélesebb alapokon művelem, s így került sor legutóbb a középkori régészeti órán például Horváth István barátom, az erdélyi költő *Magyarózdi toronyalján* című néprajzi kötetének (Dacia Kiadó, Kolozsvár, 1971.) és dr. Kós Károly *Népélet és néphagyomány* című könyvének (Kriterion Kiadó, Bukarest, 1972.) bemutatására. Mindkét könyvben — talán-talán *A honfoglaló magyar nép élete* indítására — megtaláljuk ugyanis az élő falu településrendjének és a temetők telepítésének kapcsolatát: a temető hű mása az életnek. Mivel pedig ez „a magyar régészeti

téren történt, arról csak a legnagyobb megbecsüléssel emlékezhetünk meg, bár itt-ott még nagyon „friss" a helyreállítás. Elbeszélgettem a hallgatókkal arról is, hogy a friss beton színén s felületén nemcsak az idő segíthet — hozzámarván felületét a régi kövekhez —, hanem moha vagy más növényzet ültetésével a beton is beleilleszthető az együttes képébe. Hogy az olvasó érzékelje, miről is van szó: a régi falfelületek betonnal való kiegészítése hasonlatos ahhoz, mintha egy ógörög váza töréseit gipsszel egészítenők ki. Diósgyőrött ugyan a tervező — nagyon helyesen — a beton színének ízléses szürkéjével enyhítette az elütő színt és anyagot, de ő sem segíthetett azon, hogy a beton nem kő. Említettem a hallgatóknak Visegrádot, amelyet régen téglával egészítettek ki, s messziről úgy hatott, mint egy téglagyár lerakata. Beszéltem arról is hallgatóinknak, hogy a helyreállítások során új szerephez is jut az egykori vár, vagy kastély.

1972 JUN 27
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725
Lukovszky László
Déli Hírlap

IN MEMORIAM BARTÓK

Művészeink a debreceni tárlaton

(Tudósítónk írja)

Az idén harmadszor ad otthont a magyar képzőművészetnek Debrecen. Az országos nyári tárlat része az alföldi nagyváros gazdag kulturális rendezvénysorozatának. A képzőművészet pártolását nemcsak e tárlat jelzi; egész évben színvonalas kiállításokat rendeznek a Déri Múzeumban, a Kossuth Lajos Tudományegyetem díszudvarán és a Medgyessy-teremben is.

Az országos nyári tárlatot az idén rendhagyó módon rendezték meg Debrecenben. Miután július első hetében lesz a VIII. Bartók nemzetközi kórusfesztivál, a képzőművészektől a bartóki zenevilág képi ábrázolását várták. Az „*In memoriam Bartók*"-pályázat kiírása mellett azonban a két utolsó esztendő legszebb képeiből, grafikáiból, szobraiból és kisplasztikáiból is válogatott a zsüri. A kettősség miatt az idén két helyen rendezték meg a kiállítást is. A Bartók emlékezetével, zenevilágával kapcsolatos pályamunkákat a Déri Múzeumban, a *Táblakép '72* című kiállítást pedig a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában nyitották meg. A két tárlatra összesen 500 alkotást küldtek be a művészek, ezekből kétszázötvenet talált kiállításra alkalmasnak a zsüri. Sok színvonalas, köztük több, egészen kiváló pályamű érkezett be; ezekben a művészek újraértelmezték, -formálták, a személyesség élményével telítették Bartók szellemiségét, zenéjének egy-egy jellemző vonását. A Táblaképek '72 című kiállítás jól példázza képzőművészeti életünk sokszínűségét, a hagyományos, realisztikus ábrázolástól az expresszív megoldásokig, a jelszerű, elvont ábrázolásig.

A Bartók-pályázaton a képzőművészek szövetsége észak-magyarországi szervezetének tagjai közül is részt vettek néhányan. Így a kiállításon látható *Lukovszky László* Vox humana című tusrajza. Dicséröleg szóltak a vasárnapi megnyitón *Czinke Ferenc* munkáiról, aki két linómetszettel pályázott. A KLTE aulájában állították ki *Lóránt János* festőművész olajfestményét, a Bazaltokat.

A pályadíjak átadására az ünnepi megnyitót követően került sor. A zsüri a nyári tárlat nagydíját — mint tegnap közöltük — *Vecsési Sándor* festőművésznek ítélte oda, a két fődíjat *Topor András* debreceni és *Bálint Endre* szentendrei művészek kapták. Különdíjban részesült *Óvári László* festő és *Vigh Tamás* szobrászművész. Nyolcan — köztük *Czinke Ferenc* grafikus, *Józsa János* és *Tenk László* festők — Medgyessy-emlékplakettet és nívódíjat kaptak.

(pallai)

százalékk

megnyitják
ni valutapiacot

nyilatkozott: Anglia minél hamarabb igyekszik visszatérni a márciusi valutamegállapodáshoz. A luxemburgi értekezleten azt is elhatározták: támogatják a dollárt és a lírát az esetleges spekulációs veszély ellen.

Hírmagyarázat

Noha a legújabb jelentések szerint a frissiben kibővült Közös Piac régebbi hatos magva tudomásul vette az angol döntést, mégis az első sokk tünetei arra utalnak, hogy a font sterling „lebegtetése" szinte vízválasztóként állította szembe az atlanti és az atlanti-ellenes államokat. Tegnap az Egyesült Államok helyeselt Londonnak, hiszen az angol elhatározás kedvez az amerikai exportnak. Franciaország ugyanekkor nem nagyon örvendezett, amint ezt illetékes párizsi személyek nem is titkolták. A „lebegtetés" ugyanis — Párizs szemében — kihívás Pompidou terve ellen, hogy a kibővített Közös Piacnak Párizs legyen a központja. Egyben az USA-val szemben — de Gaulle hagyományaihoz híven — merevebb Franciaország atlanti-ellenes politikájával került szembe Washington és London, sőt bizonyos fokig Bonn atlanti-barát gazdaságpolitikája. Legújabb jelentések szerint mintha elsimulóban lenne — legalább is a felszínen — az ellentét, a pénzügyi válság azonban mindenesetre rányomja bélyegét az újonnan kibővült Közös Piacra és általában a most összekovácsolt nyugat-európai gazdasági tömb egységére. Az egység mindenesetre már induláskor — kétséges.

MÁTÉ IVÁN

NATO-HADGYAKORLAT

Öt napig tartó NATO-hadgyakorlat kezdődött a Né-

LÁNGOL A KÓRHÁZ MANILÁBAN

Éjféltájban kigyulladt és percek alatt lángba borult Manilában egy kilencemeletes kórház. Legfrissebb jelentések szerint a tűz következtében tizenkilenc ember vesztette életét. A tűzoltóságnak csak háromórás megfeszített munkával sikerült a tüzet eloltania. A gyulladás okának kiderítésére megindult a vizsgálat.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 JUN 9

Lukovszky László

1021

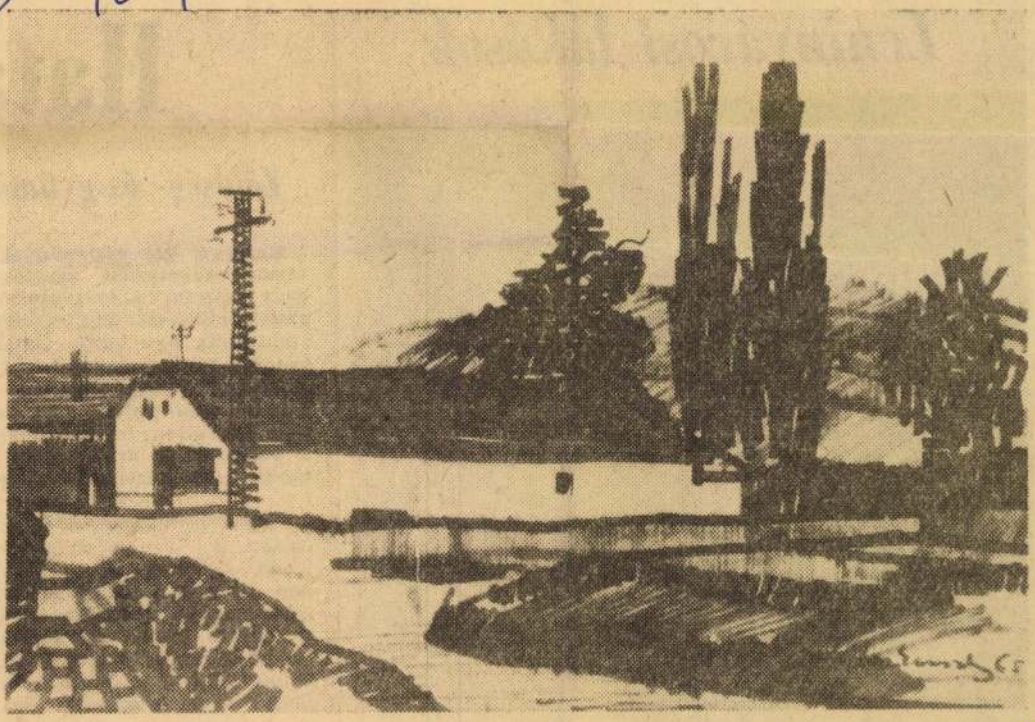

TÁJKÉP Lukovszky László munkája

Leninvárosi lakások

Hata

Zöldség- és gyümöl

Kereken két esztendővel e termelőszövetkezet vezetőség hogy összefogva, szervezetten gának ellátását zöldségfélékk alakítottak egy közös vállalk kezetek Kereskedelmi Irodájá működését. Viszonylag laza v keretei sem voltak jók és sem készültek fel megfelelőe a változtatást már tavaly ős tsz-ek és a kereskedelmi irod

Mégis, a hiányosságok ellenére is, a kereskedelmi iroda keretein belül 1971-ben 10 millió forint értékű zöldséget és gyümölcsöt forgalmazott Miskolcon a hat tsz közös vállalkozása. A körülményekhez viszonyítva nem volt ez rossz eredmény. Azt azonban hamar felismerték a tsz-ek vezetői, hogy a kereskedelmi iroda

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 JUL 27.

1021

Vasaló nő

Lukovszky László munkája

mázsa felett
séges, hogy
zsát. Ilyenr
sem mertün
és a hozzá
tardosi hat

A hama
kerülő célp
az áratás
zójára mé
lom is vár
Tsz-ben. M
autóbusszal jutalomkirándulásra utaznak valamelyik szomszédos megyébe. Nem is egy, hanem két napra. Az egyik napon tapasztalatcsere-látogatást tesznek valamelyik nagy gazdaságban, a másik nap a szórakozásé lesz.

(p. s.)

iltetésre

bővítjük a külföldi csereüdültetést. Ezenkívül tárgyalunk arról is, hogy az elkövetkező években — de lehetséges, hogy már jövőre — a gyermekek számára is lehetővé tesszük a külföldi utat, illetve üdülést.

— Jelentős eseményeket értünk el a gyermeküdültetésben is. Tavaly még csak 60 gyermeknek tudtunk lehetőséget biztosítani, ezzel szemben az idén 250 gyermek üdül az ország legszebb részein.

(—s)

idülőtelep

alapként garantálja, végzett munka arányában rendszeresen, meghatározott időszakonként fizetik ki a tagoknak.

Az új munkadíjazási és jövedelemelosztási forma egyrészt gondosabb, reálisabb, a tagság munkájára jobban számító tervek készítésére ösztönzi a termelőszövetkezetek vezetőit. Másrészt, jelentős előrelépés a régi munkadíjazási formával szemben, mert a tagság előre tudja, milyen munkáért mennyi jár, milyen összegre számíthat, ha becsületesen, rendszeresen kiveszi részét a munkából. Nagy ösztönző erő rejlik ebben, biztonságérzetet ad minden tsz-tag számára. Következésképpen: javul a tagság munkakedve, nő a bizalma a közös gazdaság iránt. Ez pedig azt jelenti, hogy a termelőszövetkezetek vezetői, s a szakemberek nagyobb biztonsággal tervezhetnek a tagság munkájára, szorgalmára.

Végül még egy megjegyzés. Azok a termelőszövetkezetek cselekednek helyesen, amelyek arra törekednek, hogy a munkadíjban a végzett munka mennyisége, s mi-

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DIÓSGYŐRI MUNKÁS

1972 JAN 4

Lukovszky László

1021

1972. január 4.

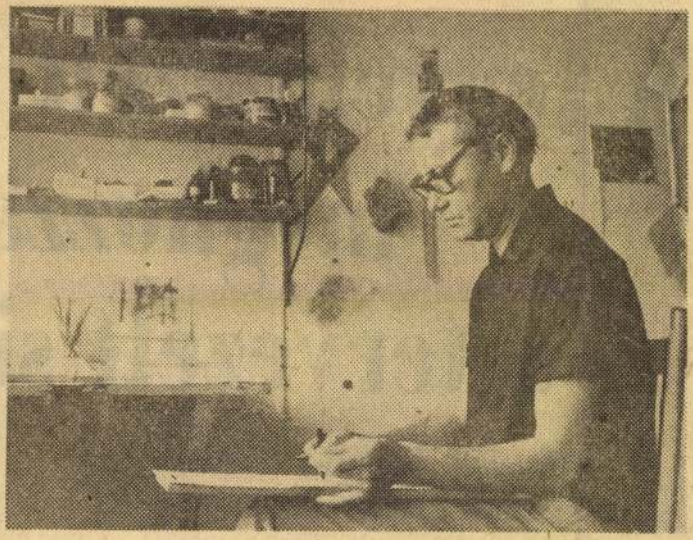

Lukovszky László grafikái között számos olyan alkotást találunk, amelynek ihletője gyáraink élete volt. Így hírnevünket is növeli képeivel. *Irmai István felvétele*

1972. január 1.

A fegyelmezett
meghozza
a tervezett si

Interjú, Farkas Istvánnal, az acélmű gyáregység vezetőjével

Kohászatunk egyik legfontosabb anyagbázisa az acélmű gyáregység. Jó vagy

feladataink teljesítésébe. Hogy melyek ezek a feladatok? Az SM acélműben a termelési terv teljesítése ér-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

JUL 29

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László
1021

ZAG 4 1972. jú

BORSODI TÁJ

Lukovszky László munkája

z egységek a királdi gépesített frontfejtésen. A biztosító
gedelmeskednek az ember akaratának.

hőerőműnél

(Tudósítónktól.)

Visonta nevét az utóbbi időben sűrűn olvashatjuk a különböző napilapokban, az itteni munka gyakran szerepel a tv műsorában is. Itt épül az ország egyik legnagyobb hőerőműve. A hatalmas méretű gépek, és a járművek sokaságának látványa fogadja az ide utazót. Az utakat végeláthatatlan szállítószalagok szelik át.

Az erőmű közvetlen szomszédságában épül egy zagytér. A miskolci 3. sz. ÉPFU hat, nagy raksúlyú KRAZ billenős gépkocsija szállítja a földet a gátrendszer kialakításához. Az ideiglenes földutakon csak lassan, megmegbillenve közlekedhetnek a járművek. A hatalmas rakomány alatt időnként felfelbőg a jármű motorja

ért

RÓZSÁK

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 NOV 2 3
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

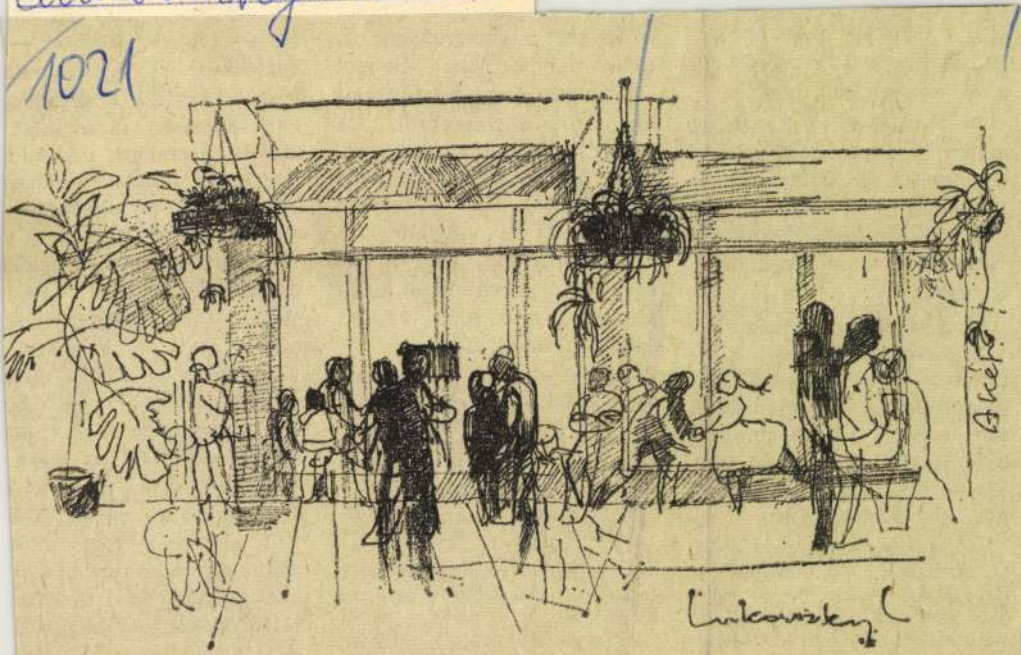

Lukovszky László munkája

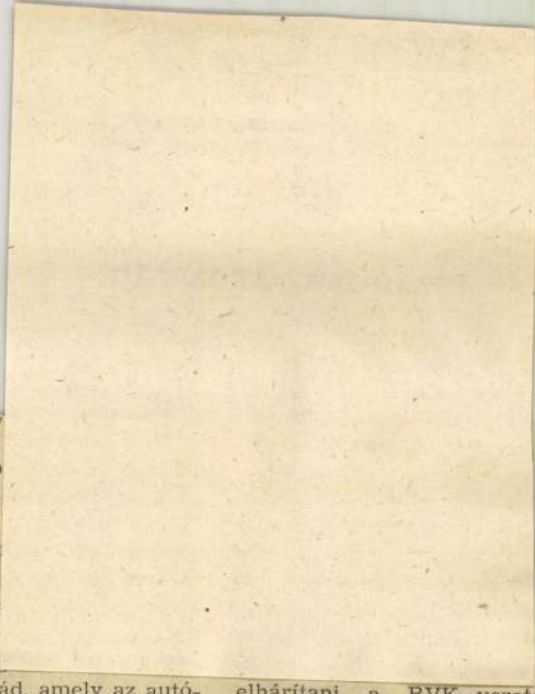

ba kerülő beruházás terüle-
tén, a PVC III. munkahelye-
in található. Tájékozódik és
ahol, amiben tud, segít.

— Ha ígérek valamit, az
emberek bevasalják rajtam.
— mondja. — Számon tart-
ják, akár csak egy röpke
megbeszélés mondandóját is.
Ha elérkezik az ideje, rám-
kérdeznek...

Még a beruházás kezdeti
szakaszában az egyik kivi-
telező vállalat dolgozói pa-
naszolták: az öltöző túlságo-
san messze van a munka-
helytől. Emiatt sok idő vész
kárba, hiszen a távolság mi-
att nagy az üresjárat.

— Mérgelődtek, morogtak
az emberek — mondja a
párttitkár. — S tegyük hoz-
zá: jogosan. Így érveltek:
vállalták, hogy szigorúan
tartják a határidőket, de ké-
rik, hogy ehhez tegyünk meg
mi is mindent. Ha sétálgat-
S részt,
a kiemelt
ahol nap
mindenről.
úgy, mint
legfőképpe
akik szor
helytállássa
áldozatoka
szik a dol
rőcsik-brigád, amely az autó-
klávok szerelésénél végzett
kiváló munkát.

— Gratulálok! — nyújtot-
ta a kezét a brigádvezetőnek
a párttitkár, aki az örömteli
hírről személyesen is meg
akart győződni. S tisztelet-
tel, elismeréssel szólni a tel-
jesítményről. A Törőcsik-
brigád jelenlétében.

E körutak nem ötletszerű,
hanem megtervezett progra-
mot jelentenek, persze anél-
kül, hogy bármiféle protokoll,
vagy különösebb előkészítés
előzné meg. S miután az
igazgatónak s a gyár többi

elhárítani a BVK vezet
amikor sűrűn veszik a kab
tot, s irány: ki a gyárba.

Legutóbb az ÉÁÉV dolg
zóinak volt e hivatalos kö
úton a vendége a párttitk
Az év első felében ugyan
kisebb-nagyobb döccenőkl
dolgoztak az építők. N
volt elegendő gép, akad
zott a tervellátottság, s m
sok egyéb gond nyomta
kivitelezőket. Az akkor m
tett intézkedések hatására
nehéz helyzetekből kiáb
tak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JAN 18

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1976. januá

1021

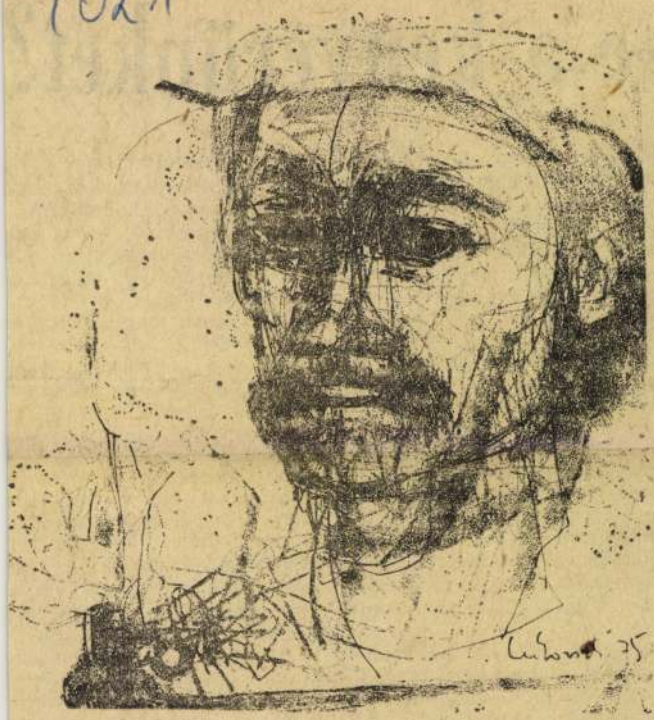

Lukovszky László munkája

3., vasárn

k-e a kenyerünket?

törekedni, hogy javuljon a kenyér minősége, mind nagyobb teret kapjanak a modern kenyérgyári technológiák, bővüljön a jelenleg egyhangúnak mondható választék. Nem utolsósorban arra is felhívták a figyelmet, hogy az eddigieknél több egykilós kenyeret süssön az ipar.

A tervek szerint ebben az évben negyven-ötven százalékkal csökkenteni kell a szárazkenyér arányát a boltokban. Ez persze nem jelentheti azt, hogy a régit mindenáron el kell adni, azt sem, hogy az óvatosabb megrendelések miatt záróra előtt már üresen álljanak a polcok.

Foglalkozott a kenyérfogyasztás alakulásával a Belkereskedelmi, valamint a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium is. Rendszeresen figyelemmel kísérik kenyeret rendszeresen mele gen fogyasztó vásárlók okulá sára. A legmegfelelőbbnek 24 órás „pihent", kicsit szik kadt kenyeret tartják a szak emberek. De ez még ne száraz kenyér.

Különösen nagy szárazke nyér-készletek gyűlnek fel többnapos ünnepek után boltokban. Ezért ezután megyei tanács kereskedeln osztálya adja meg az iparna a tartalék kenyér mennyisé gének mértékét. Természete hogy ezt a feladatot a tanác kereskedelmi osztálya is csa akkor láthatja el jól, ha por tosan informálódik az igé nyek felől, illetve ha jó koor dinációt alakít ki a keres kedelmi vállalatok között.

Ha mégis, a takarékosság ra való törekvések mellett marad szárazkenyér, hiszen vásárlói igényeket pontosa nem lehet előre felmérni. megszáradt, emberi fogyas

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 JAN 4
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

Lukovszky László munkája

A Miskolci Építőipari Vállalatnál

Nagyobb felad szigorúbb követe

A Miskolci Építőipari Vállalat jó esztendőt zárt az elmúlt évben. Az árbevételi tervét teljesítette, és a szerződésekben szereplő épületek túlnyomó többségét — a művészlakások kivételével — átadta. A tervezett 146 millió forintos árbevétel helyett 150 millió forintos árbevételt értek el. Az elért eredményekről és a jövő év terveiről beszélgettünk *Slezák Lászlóval*, a vállalat főmérnökével.

— Vállalatunk 36 millió forint értékben végzett felújítási munkálatokat a Miskolci Ingatlankezelő Vállalat számára. Az elmúlt évben 352 lakást újítottunk fel, amelybe bele tartozott: a belső szerelvények szükségszerinti cseréjétől, a festéstől kezdve a külső vakolásig sok minden. Ezeknél a lakásfelújítási munkáknál még mindig nem tudtuk kiküszöbölni teljesen a meglévő építésszervezési gondokat, de a január elsejétől esedékessé váló fúziónk a Vegyesipari Vállalattal — a szak és szerelőipari kapacitás bővítésén keresztül — ezen a problémán reméthetőleg sokat segít és növeli a vállalat felkészültségét egyéb munkák esetén is.

A nagyobb egyedi létesítmények építése mint a Re- majd át. Miután a lakások építését a városi tanács is szorgalmazta, így a vállalat számára 22,6 millió forint támogatást biztosított a technológiaváltásra, illetve gépesítésre. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy a vállalat 1975. évi terveit az ipari háttér megerősítésével teljesíteni tudta. Kedvező változást hozott a termelés irányításában a vállalatnál megvalósított átszervezés is.

Az év során a termelési feladatok teljesítése mellett, nagy gondot fordítottak a segédüzemek fejlesztésére. Az anyagtelepet a feladatoknak megfelelően rendezték át és a műszaki fejlesztési alapbó a segédipari üzemek rekonstrukciójára is sor került. Központi betonkeverő telepe hoztak létre, aminek megfelelő gazdasági számítások esetén számos előnye lehe És mivel a vállalat jószerin csak Miskolc területén dol gozik, a város bármely pont ján levő építkezést el tudjá látni megfelelő minőségű é mennyiségű betonnal. Meg felelő gépesítéssel az is el érhető, hogy egy ilyen beton telepen a kezelő személy zet csak 3—4 fő legyen.

Ebben az évben számo nagy feladat vár a vállalat ra. Az máris kedvezőne mondható, hogy a vállal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-668, 387-748, 340-726

1976 JAN 4

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

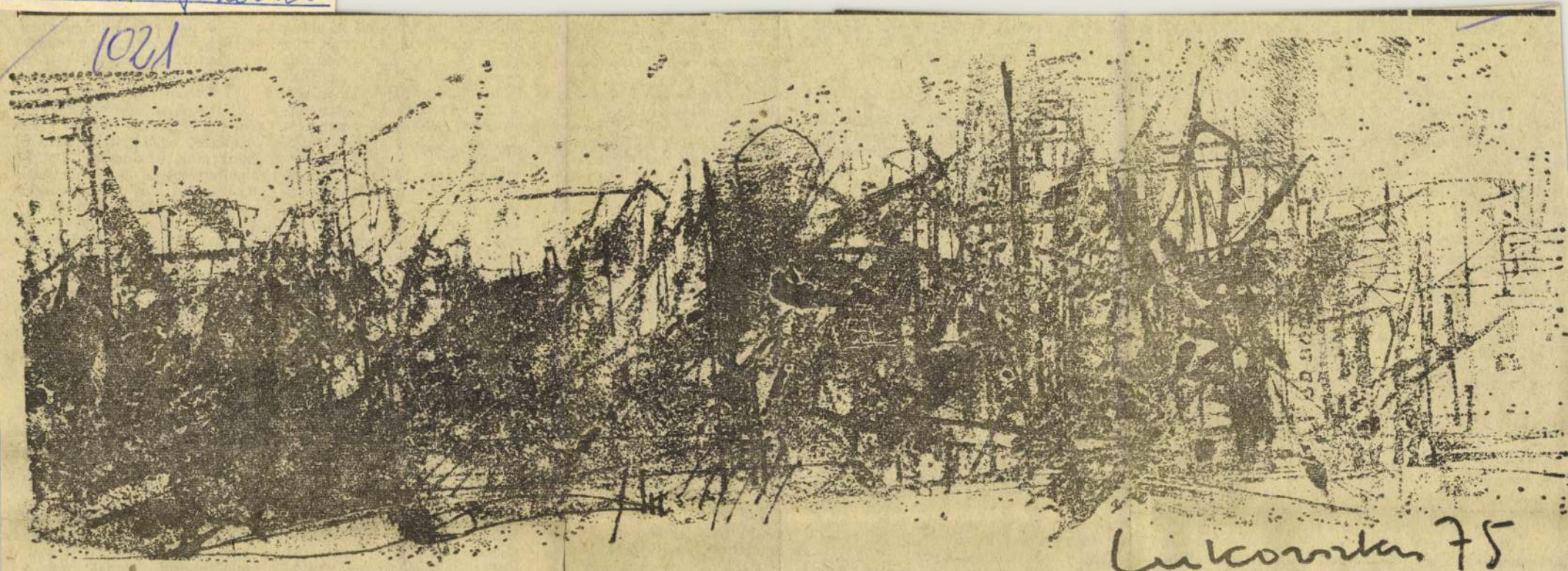

Lukovszky 75

Lukovszky László rézkarca

„A Szerencsi Cukorgyár első munkanapja az új esztendőben: 1976. január 2." Szerettem volna valahogy így kezdeni, de itt ez sehogy sem „illik", mert ebben a 86 éves, öreg gyárban egy egészen más „időszámításhoz" igazodnak.

A „helyi" időszámítás szerint a 86. kampány 122. napján jártam a gyárat *Balázs Józseffel*, a gyári pártbizottság titkárával.

Sistergő, s nehezen túlkiabálható gőzfelhőforrások mellett elhaladva tudtam meg tőle, hogy itt, majd január vége felé ér véget az év, azaz a kampány, amikorra teljesen elfogynak a feldolgozásra váró cukorrépahegyek.

★

Szeptember eleje óta *„forog"*, váltja egymást a három műszak, 122 napja nincs szabad szombat, nincs vasárnap és nincs ünnepnap, de gyakori a túlóra is, hiszen télen a betegségek miatt néha bizony alaposan megcsappan a műszakok létszáma, sok munkás a saját ján kívül más munkakört is ellát. Mert leállni, de még lassítani sem lehet. Kell, nagyon kell a hazai cukor. És mivel a nyersanyagból, a cukorrépából a vártnál kevesebb termett, s minősége, cukortartalma minden eddigi „mélypontnál" gyengébb, itt kell mindent elkövetni, hogy sok édes cukor legyen ebből a *„keserű"* répából.

Egy leállás azonban mégis csak volt. Igaz, nem az egész, hatalmas gépezetben, hanem csak a nyersgyárban. De nem az emberek, hanem csak a *„megfáradt"* gépek pihentek.

A századik napon volt ez a betervezett, sőt, szinte percnyi pontossággal megtervezett, négyórás tervszerű, megelőző karbantartás.

— Igen, a gépeken, néhány a gyárral egyidős, de zömében legalább 4—5 évtizedes berendezéseken jelentkeztek egyre erősebben az „elfáradás" jelei — magyarázzák. — A karbantartás során, évente több tízmillió forintot fordítunk a gyár „fiatalítására", de ezek a berendezések eredetileg 100 napos kampányokra készültek. És most csaknem felével tovább kell bírniok, pedig a nyersanyag is rosszabb, a sok *„idegen"* anyag is koptatja a gépeket.

★

Az a négyórás leállás csodákat művelt. Azaz inkább az ebben a rohammunkában részt vevő munkások. A tmk-sok, a három műszakból összevont legjobb szakmunkások, a műszakiak által jól előkészített és szervezett, percnyi pontosságra *„betérképezett"*, négyórás nagyjavítás ideje alatt 40 különböző berendezést újítottak fel, cseréltek ki.

— *És mennyire fáradtak az emberek?*

Krajnyák Miklós, a „kétszakmás" munkás, karbantartás idején esztergályos, most kampánykor a répavágó állomás vezetője, aki 14 éves kora óta, most már a 32. évét szolgálja itt a gyárban, mosolyog:

— *Mi még bírjuk... Az embert rugalmasabb anyagból faragták...*

— *Biztosan a jó kereset is közrejátszik?*

Krajnyák rákacsint *Jurek Sándorra*, a répavágó kések *„orvosára"*, aki 15 éves korparttagga, ebben a cukor gyári nagy családban. És azért anyagiakban is mind jobban érezzük a megbecsülést. Most év vége előtt például 1500 forintot kaptunk a törzsgárdatagságért, s egyhavi fizetésnek megfelelő nyereségelőleg volt a ráadás.

Erdélyi János, bepárló főzőmester, aki 47 esztendejéből 31-et töltött a gyárban ugyanezt mondja, más szavakkal.

★

Az egyhavi fizetésnek megfelelő nyereségelőleget kapott 975 állandó dolgozóból csaknem hatszázan vannak törzsgárdatagok, cukorgyári *„családtagok"*.

És ez a nagy család a IV. ötéves tervben pontosan 156 235 vagon répából 16 898 vagon cukrot gyártott. A most kezdődött, V. ötéves terv mintegy 225 ezer vagon cukorrépa feldolgozását várja tőlük.

Biztos, hogy cukor lesz a répahegyekből.

Pozsonyi Sándor

alapokra épül amikor
nagy mértékű fejleszté
célul. A vegyipar az
tervidőszakban is a le
mikusabban fejlődő ip
közé tartozott, — gyá
nyaival, korszerű tern
vel nagy részt vállalt
ötéves terv sikeres telj
séből. Exportárui jól
tették a népgazdasági e
súly javítását. Úgy é
hogy az említett eredmények, az elmúlt években befejezett és megkezdett, illetőleg az V. ötéves tervben megvalósuló vegyipari beruházások kellő alapot adnak ahhoz, hogy az iparág eleget tegyen kötelezettségeinek.

— Ami a terv borsodi vonatkozásait illeti, elsősorban a választókörzetemhez tartozó Borsodi Vegyikombinát eredményeiről és az itt épülő PVC—III. nagyberuházásról szólhatok. Vállalatunk már ez évben is több mint 500 ezer tonna nitrogénműtrágyát állított elő. Ennek figyelembevételével, azt hiszem nem lehet különösebb akadálya annak, hogy az 1980-ra kitűzött — hatóanyagban számolva — 710—720 ezer tonna nitrogénmű-

eredetileg csak tonnában határozta meg az 1980-ban gyártandó nitrogénműtrágya mennyiségét. Bizottságunk azt javasolta, hogy — miután a vegyipar közöttük a BVK is különböző hatásfokú műtrágyákat állít elő — az ötéves terv a vegyipar valamennyi vállalatára érvényes adattal, a gyártandó mennyiséget hatóanyagban számolva írja elő. Az országgyűlés helyénvalónak tartotta az általunk tett javaslatot és ennek megfelelően módosította az V. ötéves tervben a vegyiparra háruló feladatokat.

— Meggyőződésem, hogy a Borsodi Vegyikombinát az elmúlt öt évinél lényegesen nagyobb feladatoknak is maradéktalanul eleget tesz a tervidőszak végére.

N. I.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 JAN 11
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
Lukovszky László
1021

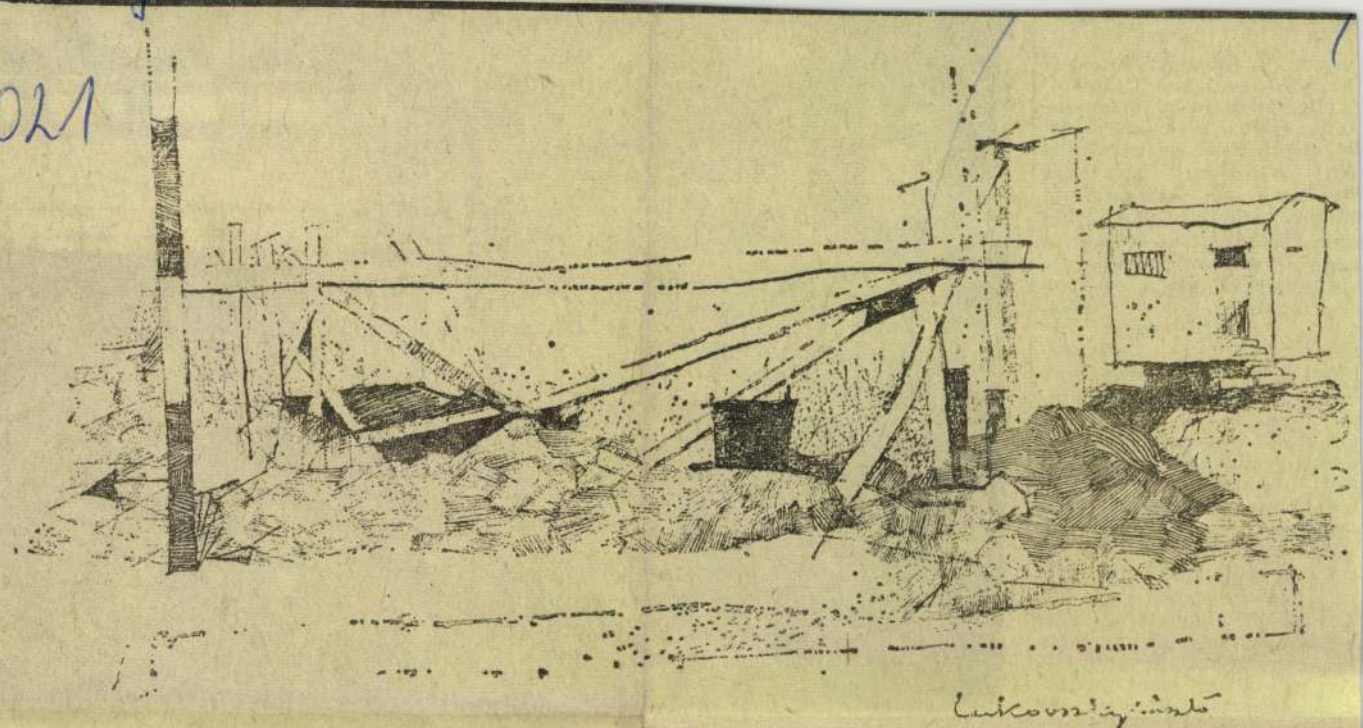

Lukovszky László munkája

ben, napokban? — kérdeztem.

— A kongresszusi felkészülés első szakasza lezárult. Egyik legfontosabb feladatunk, éppen a kongresszusi jelszó tükrében az volt: *minden KISZ-tag becsületes munkával és tanulással, a kongresszusi akcióprogram végrehajtásával készüljön a nagy eseményre.* Erről a tevékenységről éppen ezekben a napokban adnak számot, szinte személy szerint az alapszervezetekben. Megválasztják az új vezetőségeket, ezeknek legfontosabb feladata az idei akcióprogram elkészítése, mely tulajdonképpen magába foglalja a KISZ előtt álló feladatokat, konkrétabban a kongresszusi felkészülés további tennivalóit. Részt vállalunk az ötödik ötéves tervből, ezen belül is az idei népgazdasági tervek teljesítéséből. Feladataink megoldásában, úgy érzem, nem leszünk egyedül, továbbra is élvezzük a párt iránymutatását, egész társadalmunk segítőkészségét — válaszolta Török László.

Paulovits Ágoston

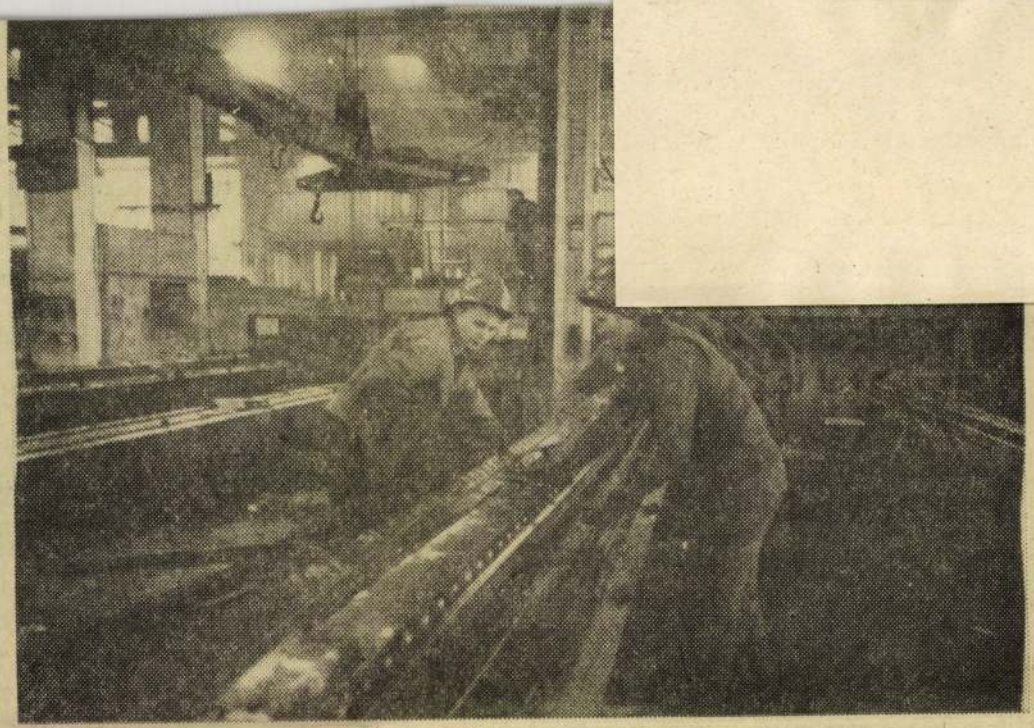

Miskolc mellett, Felsőzsolcán, a Borsod megyei Állami Építőipari Vállalat házgyárában 1976 elejétől kizárólag új típusú paneleket gyártanak, amelyből változatosabb épületek, lakótelepek építhetők fel.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 SEP

Napjaink

Lukovszky László

1021

BESZÉLGETŐK

LUKOVSZKY LÁSZLÓ TUSRAJZA

ogy mi történt a szlovén
an az egyes évtizedekben,
am el, mi történt körül-
or a magyar irodalomban.
nény meglepő (meglepő?
n az!) volt. Sokszor ugyan-
öbbször hasonló. A szlové-
egész XIX. században ke-
osemvolt, vagy elveszett
— „naiv" — eposzukat, s
em lelték föl, az írók kísé-
eg annak létrehozását. A
t is a nemzet ébresztői, ve-

ja, ez az! Az összehasonlí-
ly mind jobban tért hódít
alomtudományban. Nálunk
rmetikusan szemlélik a szlo-
almat. Nem gondolnak arra,
zomszédban ugyanaz történt.
ar irodalomtudomány ebben
kozásban előbbre tart. Erről
tnék írni. Sziklay Lászlótól
am „Szomszédainkról" című
nykötetét. Olyan kérdéseket
melyek minket is foglalkoz-
Még az ősszel elkészítem az
ésemet. amelyben figyelmez-
rodalomtörténészeinket, hogy
b kört vonjanak be kutatá-
Nem elég, ha csak azt tud-

soroljak föl költőket,
hány versét a legjobb
feljebb megfelelő fordí
néhány megszállott ke
pai érdeklődésű olvasó
dalomtörténészek még
is alig hiszik el, hogy a nemrég nálunk kiadott Preseren Vörösmartyval és Puskinnal egyenértékű nagyság; hogy a szlovén „modernek" nem kisebbek Rilkénél...

— Hiba, ha improvizálunk. Tervszerű és szívós munka segíthet. Előbb az egyetemi oktatásban kell eredményt elérnünk, s vele párhuzamosan minél több művet adnunk az olvasók kezébe, aztán könyvcserékkel és avval, hogy a tudományos sajtó is kicserélje a tanulmányokat. Nem panaszkodhatom. Többször megjelentem már magyarul. A Helikon közölte soproni előadásomat, az újvidéki Hungarológiai Intézet Tudományos Közleményeiben is publikáltam már. Egyik Petőfi-tanulmányom a kétnyelvű Apostol-kiadásban jelent meg. Igaz, a fordítás nem a legtökéletesebb, de a szakemberek így

ményesen lehet művelni
magyar viszonylatban is
közvetítést, ha hittel és
gal csináljuk.

A szlovén Matica szo
gyarul folyik a szó. A r
túra szlovén népszerűsíté
tőségeit latolgatjuk. Me
fekete város televíziós v
szlovén sikeréről beszélü
milyen jó lett volna mos
tetni Mikszáth regényét
„Elbeszélés jó emberek
szlovén filmre térünk át
Mura vidéki Misko Kran
filmesítettek meg. Az 1
történet Reymontot és M
mondot juttatja eszünkb

Ljubljana helyén már
ideje alatt állt egy telepü
S a rómaiak elmúltával
jöttek, aztán nagyon sok
volt, rövid időre a Napó

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács irodalmi és kulturális lapja. Főszerkesztő: Papp Lajos. Szerkesztő
központ: 16-672; 35-380; 36-132; 36-579. — Kiadja a Borsod megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Veres
linszky utca 15. Postacím: 3501 Miskolc, Pf.: 178. Telefon: 36-131. — Terjeszti a Magyar Posta. — Előfizet
a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI, Budapest V., József nádor tér 1. Postacím: 1900 Budapest) közve
215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy évre: 24 Ft. — Megjelenik minden hónap elsejé
küldünk vissza. — Készült a Borsod megyei Nyomdaipari Vállalatnál, Miskolcon. — Felelős

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Lukovszky László

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1976 OKT 24

1021

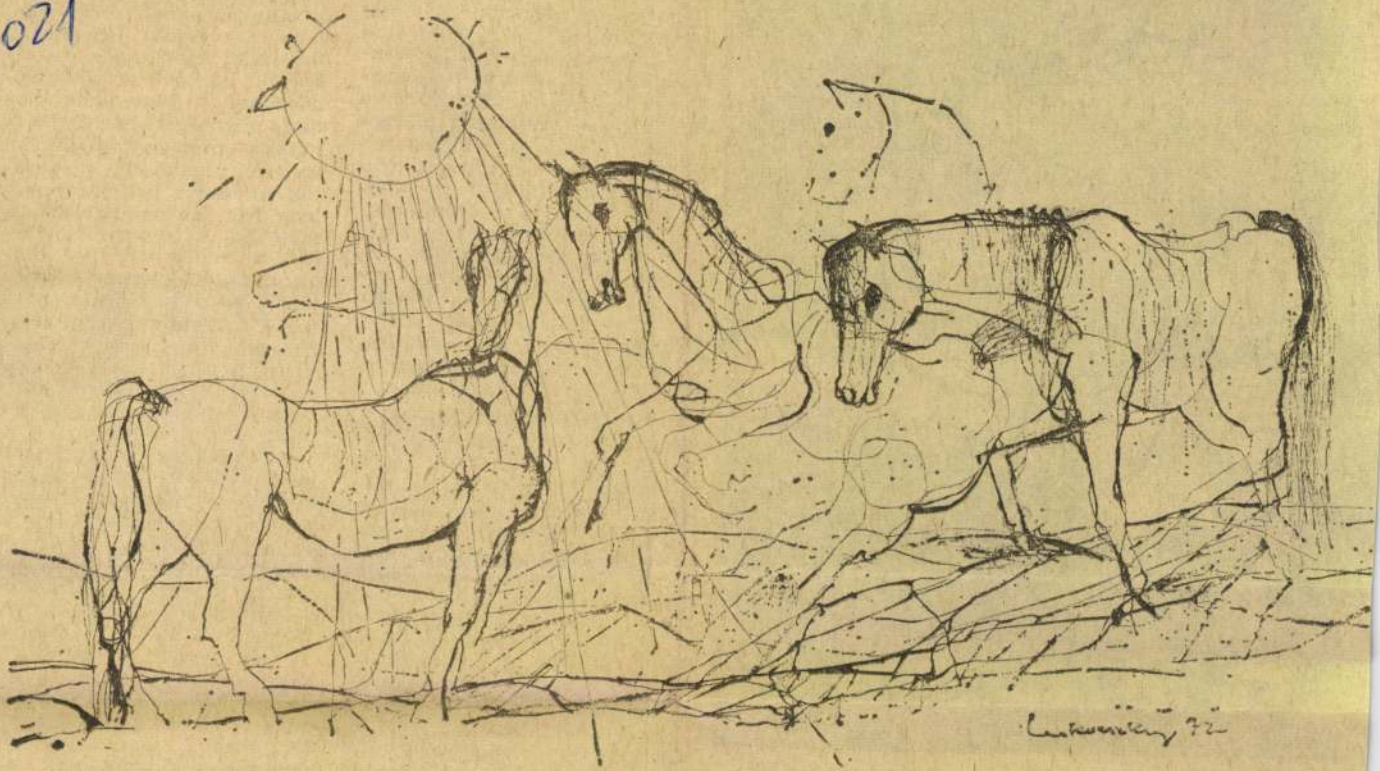

Lukovszky László munkája

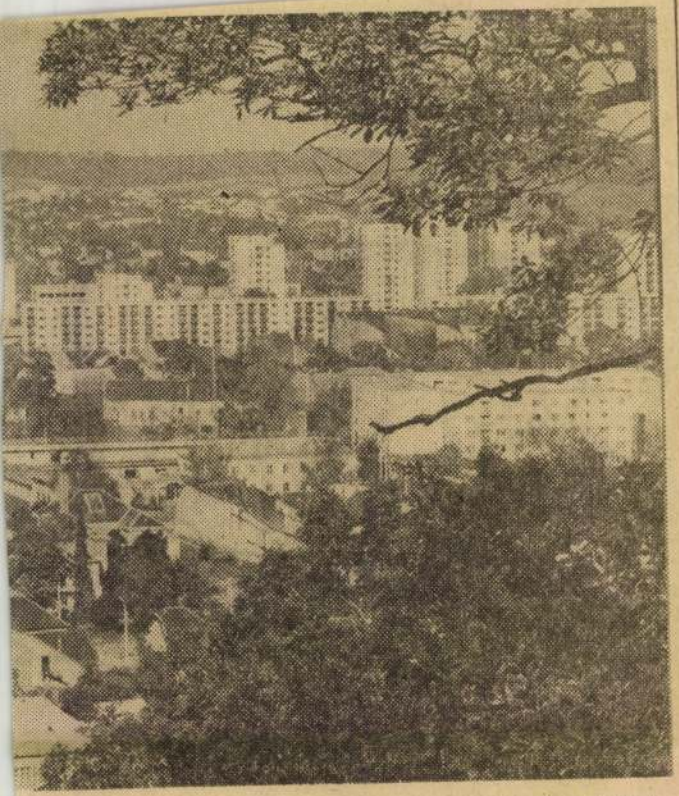

Laczó József felvétele

a munkaerőhelyzet kedlen alakulásával párhusan tovább növekedtel dasági feladataink. Kü ges erőfeszítéseket igé megyében folyó nag házások és tanácsi ber sok ütemes elvégzésé szükséges munkaerő b tása. Népgazdasági kö mény, hogy a növekv melési feladatokat a latok azonos létszá szinte kizárólag a te kenység növelése útjá jesítsék. Olyan köve nyek ezek, amelyek sürgető módon vetik fel, hogy a gyakorlati munkaerő-gazdálkodásban határozottabban és gyorsabban lépjünk előre.

LE TUDJUK-E küzdeni a nehézségeket, vagy tehetetlenek vagyunk-e velük szemben? E kérdés nemcsak megyei szinten, hanem egy-egy vállalat esetében is megfogalmazható. A válasz csak egy lehet: a nehézségek azon részét — amely rajtunk, akaratunkon, erőfeszítéseinken múlik — le lehet, és le is kell küzdeni. Ennek érdekében valamennyi területen alapvető feladat a kieső munkaidő csökkentése, a megfelelő mennyiségű és minőségű munka megköveteznak a hasznosítására, a munkások ötleteinek felszínre hozására, a kevésbé látványos, aprólékos, de nagy céltudatossággal végzett szervezési munkára kell fordítani.

NÖVEKVŐ feladataink megoldásának egyik kulcskérdése a munkerővel való helyes gazdálkodás. Ennek valóra váltásához nyújtott nagy segítséget és útmutatást a megyei pártbizottság kibővített ülése, ahol a vitában felszólalók is hasonló módon vélekedve tettek ígéretet arra, hogy a munkaerő-gazdálkodással összefüggő feladatoknak minden tekintetben maradéktalanul igyekeznek eleget tenni.

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 MÁR 13
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

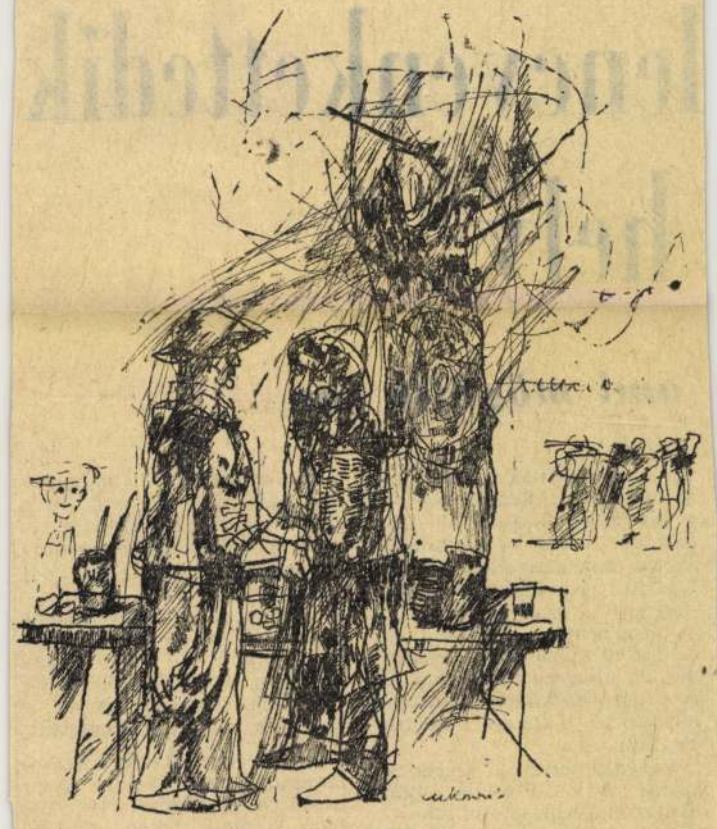

Lukovszky László rajza

lencvenkettedik hely...

ami mögötte van

így a betakarítás is. Mire eljött az ideje, megjött az eső, a sár. A betakarítást 30 százalékon felüli víztartalomnál voltunk kénytelenek megkezdeni. Következik ebből: megnőtt a szárítás költsége. A betakarítási veszteség elérte a 40 százalékot. A kombájnok naponta robbantak le. A Claas Dominator 80-asban háromszor kellett motort cserélni...

Végeredmény: A szerencsi Lenin Tsz 1976-ban 1227 hektáron termesztett kukoricát. A statisztika szerint 980 hektáron takarítottak be termést. A betakarított termés egy hektárra vetítve 20,5 mázsa. A terv 607 vagonjával

Szalai László: Olyan jelentős kézi munkaerővel nem rendelkezünk. Máskülönben is ezek a kukoricák fuzáriumfertőzést kaptak, az állattal megetetni felelőtlenség, ni-szen élettani károsodásokat okozhat. Csak besilózva lehet felhasználni. De mivel gépeink nem tudtak ezekre a területekre rámenni így ez a termés betakarítatlan maradt.

(Azóta beszéltünk az Állategészségügyi Intézet igazgatójával, a Megyei Növényvédő Állomás szakembereivel. Egyik helyre sem jelezték a szerencsiek a fuzáriumfertőzést. Megjegyezzük: ilyen kötelezettségük nincs, de azt, hogy milyen mértékben fer-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Északmagyarország

Lukovszky László

1977 JAN 9

1027 - 1

Lukovszky László munkája

18.50: Tévétorna. Hét... — 20.00: Hírek. — 20.05: Tíz kicsi indián. Magyarul beszélő angol film. — 21.30: Sporthírek. — 21.40: Vilt Tibor. Portréfilm. — 22.55: Hírek.

HÉTFŐ

POZSONY

15.20: Beszélgetés a CSKP XV. kongresszusának határozatairól. — 15.50: Orosz nyelvklub. — 16.15: Tv-híradó. — 16.35: Tudományos és műszaki magazin. — 17.05: Középiskolások műsora. — 18.00: Haladó tapasztalatok iskolája. — 18.40: Esti mese. — 19.00: Tv-híradó. — 19.40: A hős portréja. Tv-játék. 2. rész. — 21.30: Tv-híradó. — 22.00: Mocedades. A Spanyol Televízió zenés műsora.

Kiállítás

Miskolci Galéria: Korniss Péter fotóművész kiállítása. Nyitva délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Miskolci Képtár: A XX. század magyar festészete. — Kondor Béla-emlékkiállítás. Nyitva délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Szertartások és társadalom — néprajzi kiállítás a Herman Ottó Múzeumban. Nyitva délelőtt 10 órától este 6 óráig.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 JAN 2 2

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

4

Lukovszky László rajza

gyei ki

zínvonal

..

gazgatójával

veléséről is. A borsodi kirendeltségnél több mint száz tanulót foglalkoztatnak, akik magas szintű képzés alapján készülnek hivatásukra. Ezt a fajta törekvést megkövetelik a távlatok is, hiszen az V. ötéves terv során — többek

az Athenaeum Nyomdában

Az Athenaeum Nyomda színes mélynyomóüzemét pé teken avatták fel a X. k rületi Kozma utcában. avatóünnepségen részt v Győri Imre, az MSZMP titkára, Havasi Ferenc, a M nisztertanács elnökhelyette Keserű Jánosné könnyűip

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 JAN 19

Északmagyarország

Lukovszky László

1021

Lukovszky László rajza

ények

itelezése?

i tanács sürgeti. Az elmúlt
v második felében halomra
orlódott a lakásépítéssel
apcsolatos munka, ezt tet-
ék a sor elejére. Családok
zázai bánták volna, ha nem
udnak beköltözni. Ezzel
árhuzamosan nyilván ma-
adt a felüljáró...

Mindent összevetve, a vál-
alat által kitűzött március
1-i határidő irreális —, bi-
onyos késedelem máris biz-
osra vehető. A főmérnök
zerint ebben az is közre-

Két kép Ongáról

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1976 OKT 17

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

., vasárnap ÉS

1021

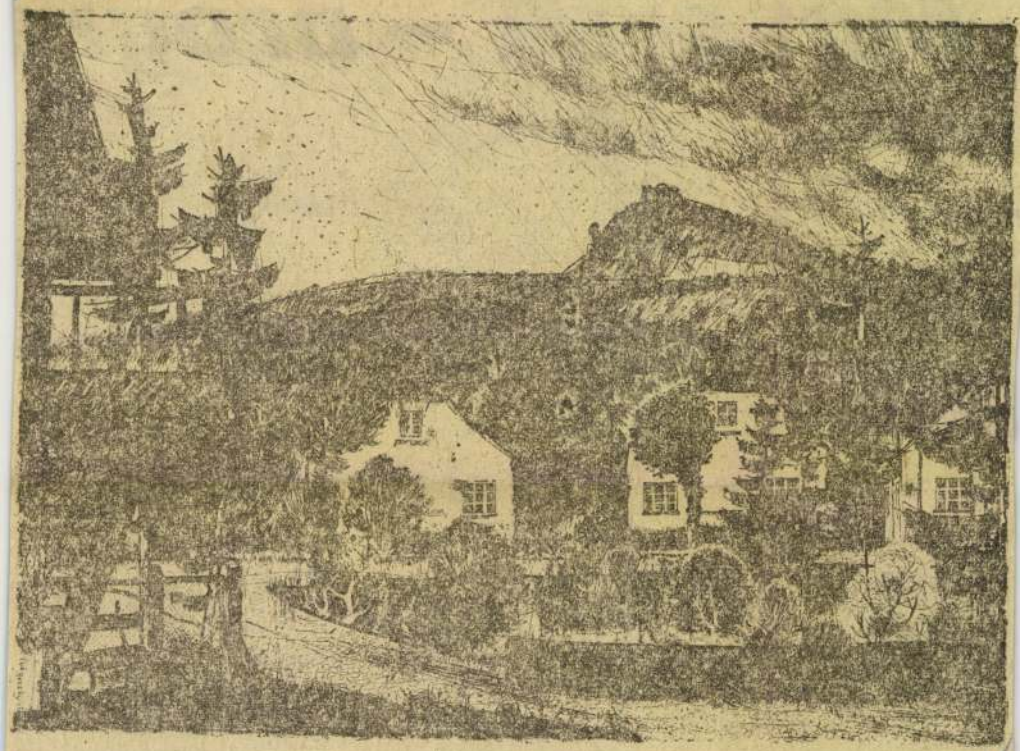

Lukovszky László munkája

Műsorok

ádió

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

7.23: Testvériátogatóban a Győ- Vagon- és Gépgyárban. — 0: Öt kontinens hét napja. — 6: Népdalok. — 9.00: Az ol- sás gyönyörűsége. — 9.25: En- o Caruso énekel. — 9.45: Bal- la a Körös mentén... — 03: Budapesti művészeti he- . — 10.46: Tamkó-Sirató Ká- y versei. — 11.14: A Magyar dió és Televízió gyermekkó- a énekel. — 12.10: Édes anya- elvünk. — 12.46: Tisztelet az bernek. — 12.56: Részletek fenbach daljátékából. — 13.52: tronom. — 14.12: A magyar odal hete — 14.24: Lemez- izeum. — 15.13: Magyar ope- nekesek. — 16.03: Dzsesszfel- elekből. — 16.18: Pillantás a cialista világba. — 16.38: A gyar népdal hete. — 17.10: ndenki iskolája. — 18.10: vdn: D-dúr vonósnégyes. — 0: Örökzöld dallamok. — 4: Azt beszélik... — 20.14: sabeth Schwarzkopf és Ce- o Siepi énekel. — 21.00: Rá- színház. — 22.20: Zenekari zsika. — 0.10: Régi magyar cmuzsika.

PETŐFI RÁDIÓ

Romantikus kórusok. — 16.37: Világhírű orgonaművészek Bach-felvételeiből. — 17.45: Láttuk, hallottuk — a színházban és a moziban (ism.). — 18.03: Zsebrádiószínház. — 18.25: Húszonöt perc beat. — 18.50: Holnap közvetítjük... — 19.15: Iskolarádió. — 19.33: Kapcsoljuk az Erkel Színházat. A Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának hangversenye. — Közben: kb. 20.20: Wladyslaw Broniewski versei. — kb. 20.40: A hangverseny-közvetítés folytatása. — kb. 21.40: Operakettősök. — 22.30: A hét zeneműve.

A MAGYAR RÁDIÓ

miskolci stúdiójának műsorából
(A 189 m-es középhullámon, 17.00—18.30 óráig)

VASÁRNAP

17.00:
Műsorismertetés, hírek

17.05:
Riporternapló — a miskolci stúdió vasárnapi zenés magazinja

18.22:
A sportrovat jelenti...

HÉTFŐ
(17.00—18.30 óráig)

17.00:
Műsorismertetés, hírek

Matiné:
A FELROBBANTOTT POKOL
Mb. szovjet film
Kezdés: 10 órakor

SZIKRA
AZ UTOLSÓ TALÁLKOZÁS
Mb. szí. szovjet film
Kezdés: 5 és 7 órakor

Matiné:
A BÉKE ELSŐ NAPJA
Mb. szovjet film
Kezdés: 9 és 11 órakor

TÁNCSICS
DE HOVÁ TŰNT A 7. SZABAD?
Mb. szí. francia film
Kezdés: f. 3, f. 5 és f. 7 órakor

Matiné:
BOTRÁNY A NYARALÓBAN
Mb. szí. szovjet film
Kezdés: 10 órakor

TAPOLCA-ADY
ÁRVÁCSKA
Szí. magyar film
Kezdés: 7 órakor

PERECES
FEHÉR FARKASOK
Mb. NDK—jugoszláv film
Kezdés: 6 órakor

HÁMOR
ILLÜNK EGYMÁSHOZ, DRÁGÁM?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 NOV 30

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

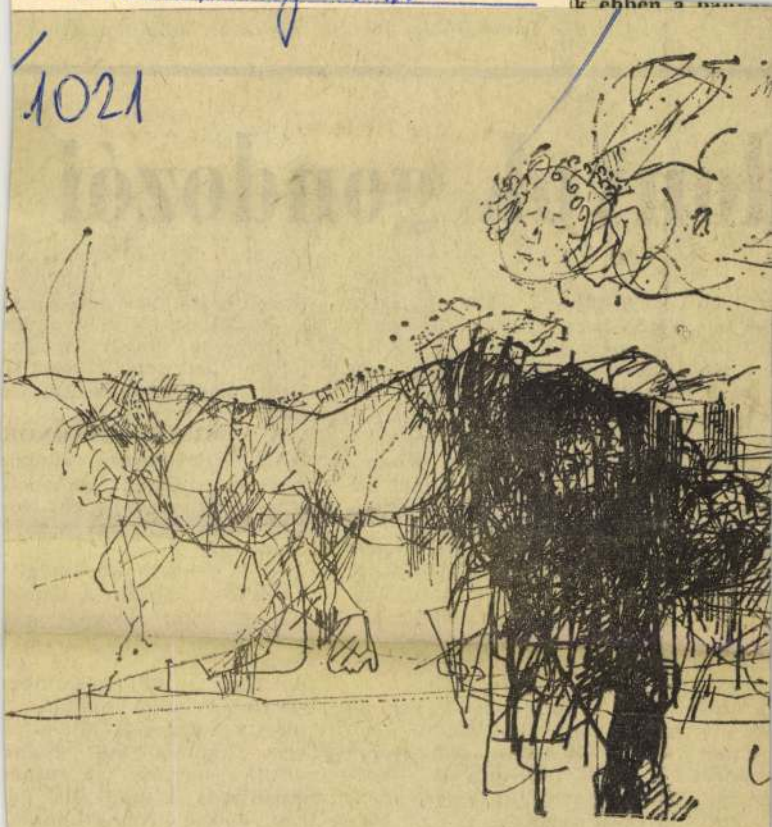

Luk

...k gondozói

...a, kékre festett ...védőruhába bújt ... gondozzák. Ke... ...sszú nyelű kefe, ...ruha.

...őszemüveget is ... mert vegyszer... ...unk — mondja ...nné, a kilenc ta... ...brigád vezetője ...lorgalom, harminc ...kell tisztára mos... ...mozdonyt. Kifé... ...az ablakokat. ...k a műszerasz...

...ykéznek nem ne... ...unka?

...ervezzük egymás ...ibb nagyfokú kö... ...e, óvatosságra ...ükség. A vörös ... figyelmeztet: vi... ...épen ember van! ...ony oldalát, az ...isztítjuk, védő-

övvel erősítjük derekunka a korláthoz. Vigyázva ke nyúlni a műszerasztalho is; a legkisebb hiba sú lyos következményekkel já hat.

A MŰHELYCSARNOK BAN éjjel-nappal dolgoz nak az emberek. Ünnepna sincs, hiszen a vasúti fo galomhoz kell igazítani munkát.

— A brigádunkból négye karácsony éjjelén, a többie szilveszterkor lesznek mú szakban — mondja Dávi Lajosné, aki már tíz év dolgozik a villamosszínbe — De ilyenkor nálunk más a hangulat. Mi kile cen, valamennyien csalá anyák vagyunk, az otthoi életünk is a munkánk sze rint alakul. A házimunká ban segítenek a férjek és gyerekek is.

...ovszky László rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 JAN 1
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
Lukovszky László
1021

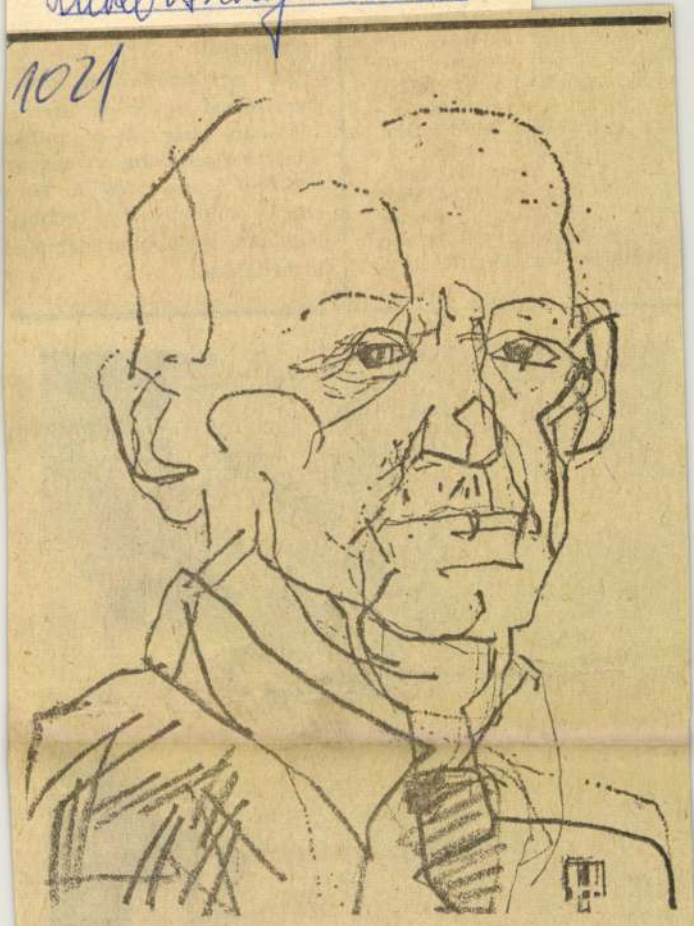

Lukovszky László munkája

pályozorendsz
indenütt hely
vlata. olyan
napi munka
s. a vezetés
ell érdembe
hely összegezi
talatait, kez
Hogy milliók
lekvésével k
agy és lelkes
ta társadalom

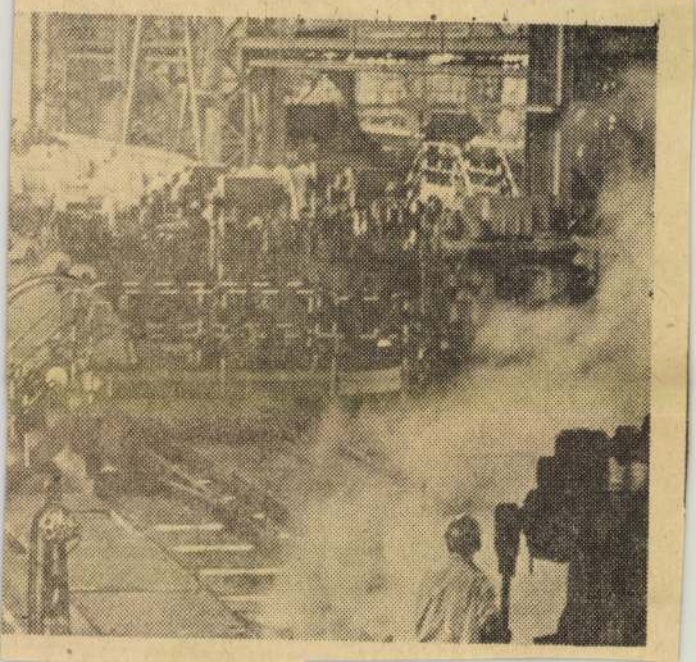

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1976 07 26

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

Lukovszky László rajza

A bányam
szok, az álta
megfojtották
Két gát, a 1(
úgynevezett
érintetlenül
nem fogják kibontani. Kell ez a biztonság ahhoz, hogy a bányászok nyugodtan dolgozhassanak. Lyukóbánya már kiheverte majdnem végzetessé váló sebesülését. Él, termel, dolgozik. Adja, teljesíti amit várnak tőle. A lyukói bányászok soha nem fogják feledni ezt a bányatüzet. De egyre kevesebbet beszélnek róla. Többet gondolnak, többet szólnak a máról, a holnapról, a jövőről. Mint, ahogy többet tesznek, mint beszélni szoktak. Éppen úgy, mint a bányászok általában.

(Vége)

és meg sok egyéb igény kielégítése. Vállalati szinten jelentősen hozzájárulnak a jövedelemszintek kiegyenlí-

Mit kell tud

Diákok

Körben a polcok áruval telve. A piros, arany üvegcsék, színes dobozok, kis és nagy tubusok között első lá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1976 JAN 8

Lukovszky László
1021

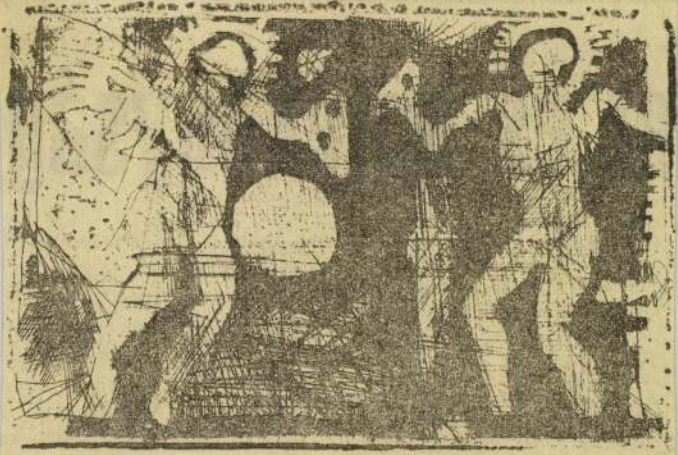

Lukovszky László rézkarca

et és natekonysag

zetek többségében már kialakult az optimálisnak tekinthető üzemnagyság. Ezért előtérben álló feladat az ebben rejlő termelési lehetőségek teljesebb kihasználása. A termelőerők jobb hasznosítására —, ahol szükséges — folytatódjék a mezőgazdasági termelőszövetkezetek ésszerű egyesülése." Az említett októberi intézkedések ebben a

utóbbi években végrehajto tsz-egyesülések egy rés nem hozta meg a remé eredményeket. *Természetese országosan, s megyénkben voltak bevált, sikeresne minősíthető egyesülések, s jövőben csak ilyenekre ke rülhet sor.*

Ezért írták elő, hogy mi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1075 DEC
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
Lukovszky László
1021

Lukovszky László munkája

lános isko
tanfolyam
üzemekbe
sokan ne
tankönyve
kás-bizony
képesítést
nőttképzés
szakmásít
csak nép
kások kör
Kazincb
koztatotta
érettségi
vagy még
séggel rendelkezik.

A szemináriumi foglalkozásokon túl a dolgozók 65—70 százaléka vesz részt a politikai képzésben, és az igény évről évre emelkedik.

Szóba került a városi tanács végrehajtó bizottsági ülésén az is, hogy a közművelődési intézményhálózat munkájában érezhető bizonyos változás a korábbi időszakhoz képest, de a művelődési központ és a könyvtár nem használ ki minden lehetőséget a munkásművelődési célok érdekében.

Örvendetesen bővült viszont az üzemorvosi órák száma, rendszeresek az úgynevezett komplex szűrések, a munkaalkalmasságot vizsgáló ellenőrzések.

A MUNKÁSSÁG életszínvonalának, életkörülményeinek kedvező változásai döntően annak az erőfeszítésnek az eredményei, amit a fiatal város vezetői az üzemek vezetőivel, a szocialista közösségekkel együtt tettek az elmúlt évek során.

Nagy József

Nagy figyelmet, gondos mun kát igényel a flotáló cellaso kezelése a rudabányai érc dúsítóban.

Kitüntetés

A Magyar Népköztársasá Elnöki Tanácsa dr. Gerva Bélának, a KIOSZ elnökéne eredményes munkássága elis meréséül nyugállományba vo nulása alkalmából a Magya Népköztársaság Zászlórendj II. fokozata kitüntetést ado mányozta.

A kitüntetést Losonczi Pál az Elnöki Tanács elnöke ad ta át. Jelen volt a kitünteté átadásánál Cseterki Lajos, a Elnöki Tanács titkára és Ke serű Jánosné könnyűipar miniszter.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 APR 23

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László
1021

Lukovszky László munkája.

Az Ikarus dolgo
munkaverseny-vállalása az ötödik ötéves tervidőszakra

Az Ikarus Karosszéria- és Járműgyár dolgozóinak a szocialista munkaversenyben elért eredményeiről sok magas kitüntetés tanúskodik, s a legutóbbi versenyszakaszban, valamint a IV. ötéves tervidőszakban végzett munkájukért kiérdemelték a Minisztertanács és a SZOT-elnökség Vörös Zászlaját. E nemes hagyományok alapján a párt XI. kongresszusa és az MSZMP KB az egy autóbuszra jutó tőkés importanyag-költség 26 százalékos csökkentését vállalták. Emellett évente 1,5 százalékkal csökkentik az anyag- és energiaköltségeket.

A munka termelékenységének növelésével bővítik a termelést a székesfehérvári és a pusztavámi gyáregységekben, a budapesti gyártelepen pedig a munkaerő csökkentése mellett teljesítik termelési feladataikat.

A tervidőszakra vállalt gyártásfejlesztési és üzem-

Az időjárás továbbra is m
tési munkákra. A gondot m
szükség van a vetések kelé
vényesülését elősegítő csap
Dél-Borsod Tsz tábláin is g
munkák. Sajnos a vetőgépek
raz, rögös táblákon sok neh
magágyának előkészítése.

1976 MÁR -

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1976 MÁR 2

Napjaink

Lukovszky László

1021

KURUCOK

LUKOVSZKY LASZLO RAJZA

mindkét ágával érintkezik. Nagy zeneszerző, alkotó egyéniség művét interpretálja, azaz újraalkotja önmagának, s amennyiben nyilvános előadásra kerül sor, a hallgatóságnak is. Az együttes tevékenysége kulturális tevékenység; velük, általuk lesz életünk szebb, teljesebb.

Kimondva, vagy kimondatlanul: örülünk minden kórus létének. Azok az emberek, akik szabad idejük egy részét közösségi, művészeti tevékenységgel kötik le, a holnap társadalmának is élnek. Úgy szeretnénk, ha a munkaidő csökkenésével felszabaduló órákat hasznosan, értékesen töltené el korunk embere.

Énekkarok persze régen is voltak, sőt egyes időszakokban több, mint ma. Ám, a harmincas vagy ötvenes évek kulturálódási lehetőségei is messze eltértek a maitól. A civilizáció, a tömegkommunikációs eszközök elterjedése részben passzivitást szült; az emberek nehezebben mozdulnak ki otthonaikból, nehezebben aktivizálhatók. Ha mégis feladják a kényelmüket, azért teszik, mert feltétlenül jól érzik magukat ott, ahol szabad estéjüket eltöltik. Ezért igen nagy jelentősége van az alkotó légkörben dolgozó együtteseknek: énekkaroknak, zenekaroknak, tánckaroknak — a jól működő kluboknak, művelődési otthonoknak.

Ha a művészet egyik fajtája, a zene szempontjából vizsgáljuk városunk helyzetét, első helyre kívánkozik a Miskolci Szimfonikus Zenekar működése. Egy függetlenített zenekar, mely nemcsak a város és Borsod megye szimfónikus zenei igényét elégíti ki, de országosan is elismert együttes — meghatározza a zenei fejlődés irányát. Részben tevékenységük emelkedő színvonala hívta létre a félfüggetlenített Bartók Kórust. Mert ki tagadná, hogy a legszebb szimfonikus zenekari koncertet is felülmúlja az olyan előadás, melyben zenekar, kórus, szólisták működnek

az
ké
Kó
dál
N
a
Kö
Mi
ról
nos
bet

Az énekkarnak ez az anyanyelve. Nem letlen, hogy a legnagyobb sikereket is a dern művek megszólaltatásával aratták.

Az 50 tagú énekkar magját zenetan alkotják. Hozzájuk csatlakoznak azok a iskolások, akik tanulmányaik befejezt ugyancsak állandó tagjai lehetnek — és méljük sokan lesznek is — a kórusnak. 25 százalékot tesz ki azoknak a száma, nem muzsikosok, de szeretik, értik, tudjá zenét. A kisegítőkkel egy-egy nagyobb dukcióra nyolcvanas létszámra fejleszt fel az énekkar, de milyen jó lenne, ha kellene kisegítőket alkalmazni. A tagtol zás nem járt kellő eredménnyel, mert a szakmabelieknek általában magas a kó színvonala.

Sokat javíthatott volna a helyzeten, nem szüntetik meg évekkel ezelőtt a Ze művészeti Szakközépiskolában a karve szakot, illetve a Zeneiskolai Tanárképző a magánének tanszakot. Bármelyik vissza lítása viszonylagos utánpótlást jelenthet hiszen sokan vannak, akik hangszeren vésbé tudják kifejezni magukat, sokkal kább ének- vagy elméleti vonalon. Tová pedagógusokat is köthetnénk a kórushoz. Pedagógus énekkar felbomlott — ismerjük tanítók, tanárok terhelését. Talán néhá óra kedvezménnyel csatlakoznának a vár énekkarhoz. Mert kevés felnőttkórus

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1916 MÁR 17

DÉLI HÍRLAP
(MISKOLC)

Lukovszky László

1021

* Rákóczi katonái.

(Lukovszky László rajza)

az Avasi
etkezetben

FÓRUMA A 3. OLDALON)

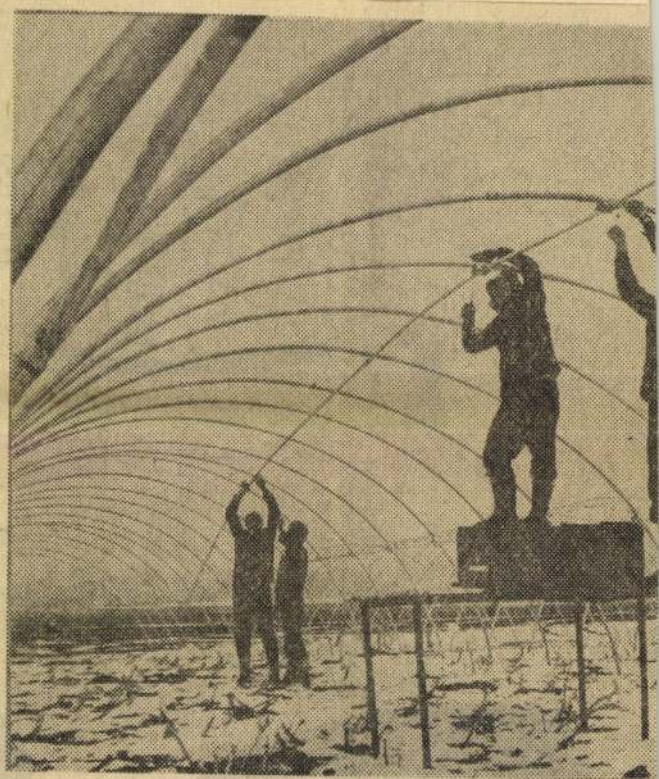

RLAP

I NAPILAP *

I ÁRA: 80 FILLÉR

Fóliatelep

Holnap összeü

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 APR 1 8

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

Lukovszky László munkája

(17.00—18.30)

17.00:
Műsorismertetés, hírek

17.05:
Fiatalok zenés találkozója

17.45:
A mikrofonnál: a Herman Ottó Múzeum munkatársai. Megyénk tájegységei: A Matyóföld — Fügedi Márta előadása. A mezőkövesdi menyecskekórus énekel

18.00:
Borsodi Tükör — a stúdió krónikaműsora

18.15:
Zenekari muzsika

18.25—18.30:
Hírösszefoglaló, időjárásjelentés, műsorismertetés

Televízió

VASÁRNAP

BUDAPEST, 1. MŰSOR

8.28: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (ism.). — 8.35: Iskolatévé. Német nyelvtanfolyam. — 9.00: Francia nyelvtanfolyam. — 9.15: Tévé-ovi — 9.30: A pápaszemes (színes). — Szovjet já-

A denevér
Bérletszünet
Este 7 órako

21. szerda
Hókirálynő
Bérletszünet
Délután 3 óra
A denevér
Bérletszünet
Este 7 órako

A JÁTÉKSZÍN
1976. április 2
28-án este 7
Ruzante:
Csapodár mad

Mozi

VASÁRNAP

BEKE
A SZERELMES BLUME
Szí. amerikai film
Kezdés: f. 4, hn. 6 és 8 órakor

Matiné:
GEJZÍR-VÖLGY TITKA
Szí. szovjet film
Kezdés: n. 10 és n. 12 órakor

KOSSUTH DE.
A SZERELMES BLUME
Szí. amerikai film
Kezdés: 9 és 11 órakor

Kezdés: 7 órakor

IFJÚSÁGI ÉS UTTÖRŐMOZI
DOLLÁRPAPA
Magyar film
Kezdés: 4 órakor

ÉDES ANNA
Magyar film
16 éven felülieknek!
Kezdés: 6 órakor

SZIRMA
HUGÓ, A VÍZILÓ
Szí. magyar—amerikai film
Kezdés: f. 7 órakor

SÁGVÁRI
Ifj. különelőadás
AZ ARANYEMBER
Magyar film

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 APR. 6

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László

G 4

1021

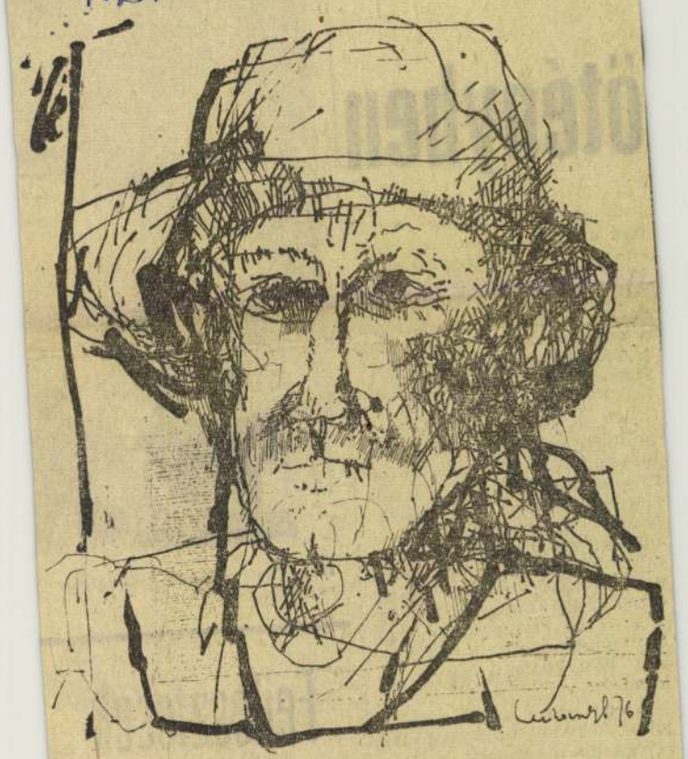

Portré.

Lukovszky László munkája

öténybe

— A hétköznapok sodrában a munka során a dolgozók könnyen összezördülhetnek, még a főnökükkel is. Az évek óta, 10—20 éve együtt dolgozó kollektívában a viták olyanok, mint vízen a buborék, mondta az egészségesen pirosarcú Szegedi László.

— Otthon sem vagyunk mindig csendben — szól Haluska János, a hatalmas csarnokban dolgozó gépek zajában éppen hallhatóan. Nálunk a brigádban egy a fontos: ma többet és jobban, mint tegnap. Azt kérjük az ózdi brigádoktól is, hogy minél jobb anyagot küldjenek az új hengersorról, úgy lesz jobb nekik is és úgy lesz könnyebb a mi munkánk is.

Azért, hogy a munkájuk jobb legyen valamennyien elvégezték három év alatt a szakmásító dróthúzó és fémbevonó tanfolyamot. Akad közülük, aki 50 kilométerről jár be, mint például Szegedi

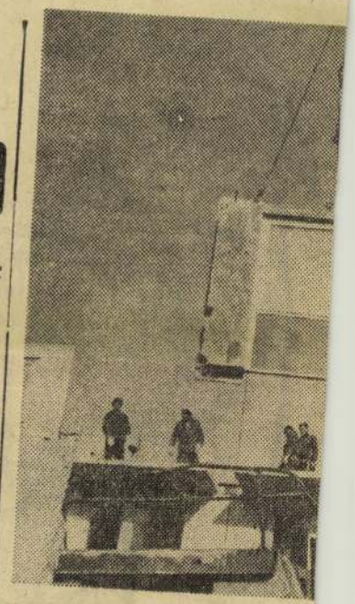

Házgyári elemek szerelése [illegible] **részben.**

Fejlesztések az ÉMÁSZ-nál

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-968, 337-748, 340-726
1974 DEC 8.
NÉPSZABADSÁG
Budapest
Lunczer Anikó
1021

távozó tevékeny

Aztán a hitves tollal a kezében,
hogy verset gyújtson érte.

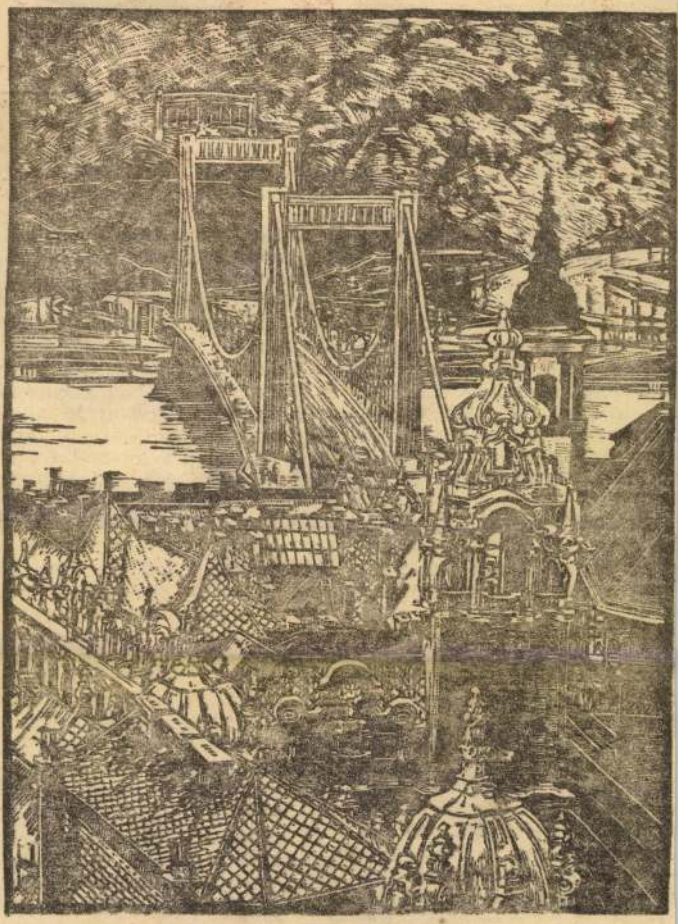

LUNCZER ANIKÓ LINÓLEUMMETSZETE

z egyik els
lyet később
ott, megunc
ságától és b
a művész

űvészi minő
igazsága mi
ngoványon, a
irodalom eg
máig érvér
Egy elkötelez
vedélyes, őszi
na is felzaklat

anúságtétele ...-kor-
huszonöt esztendejéről. Tör-
lmi vizsgálódását — heves
léjét, mondhatnám inkább —
Horthyval, hanem a Habs-
okkal kezdi: 1867-tel amelyet
sszúszomjas reakció húszéves
nye előzött meg. Megbocsát-
tlan- vétségnek tartja a ki-
zést, amely nem volt más,
a hazai feudalizmus restau-
sa, s még ennek a „konszoli-
gyarmati" helyzetnek létre-
sába is csak königgraetzi se-
niatt egyezett bele Bécs. Az
-ban elbukott demokratikus
dalom tragédiájának a meg-
ését látja Darvas a kiegye-
en. *„A feudális vezető szerep
lme, a feudalizmus összeszö-
se a háborút pénzelő kapita-
ussal, s a „Magyar Biroda-
hamis illúziója: ezek voltak
az okok, amelyek vastör-
szerűséggel kényszeritették
yarországot, hogy a Habsburg
archia részeként s a vad po-
imperializmust, a Nagy Fri-
-i örökséget képviselő Német-
g oldalán belépjen a magyar
érdekeitől teljesen idegen há-
ba. Szóval mindaz, amin fel-
t az 1867-es Magyarország"*

...bunok egyik leg
nagyobbikáról, a revízios propa
gandáról:

*„Ahelyett, hogy okos és reál
külpolitikával az utódállamokba
élő magyar kisebbségek érdeke
védte volna, csak rontott a hely
zetükön. Magyarkodó középosz
tályunk olcsó irredentája napont
megszaggatta ruháját, s hamu
szórt fejére, úgy gyászolta a tria
noni magyarságot. Azt hirdette,
utóbb már hitte is, hogy a trianon
határokon túl börtön jár a ma
gyar szóért, a magyarnak ott »a
itala könny, a kenyere sár«. Nem
volt hajlandó tudomásul venn
hagy a tagadhatatlanul saját faj
tájának kedvező csehszlovák vag
román földreform is arányla
több földet juttatott a magya
parasztságnak, mint az itthoni,
hogy a nem kicsit soviniszta cseh
szlovák demokrácia több jogo
több szabadságot, nagyobb kenye
ret biztosított a magyar munkás
nak, mint a »szegedi gondolat«.*

A háborúban való részvétel köz
vetlen okát Darvas itt látja, a
ellenforradalom szegedi bölcsőjé
nél — aminthogy azóta dokumen
tumok (amelyeket a könyv írá
sakor természetesen még nem is

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1976 OKT 23

Lukovszky László
1021

1976. októb

Lukovszky László munkája

23., szombat

mzetközi piacon

kapcsolatok igények

parban. A BVK és a TVK tő-
ett. Az is jónak minősíthető,
edvező irányban módosult az
színvonalon álló, minőségben
s exporttermékek aránya, így
tt piacokat sikerült megtarta-
s lehetőség nyílt... (Az 1976.
i gazdasági aktíva beszámoló-

Angliával, Svájccal, Iránnal, Görögországgal, Nyugat-Németországgal — vagyunk üzleti kapcsolatban. S hozzátehetem: eddig reklamációk nélkül. Ezt a színvonalat minden körülmények között tartani akarjuk, hiszen a megszerzett hírnevet egyetlen, a megrendelők részéről érkező kifogással tönkretehet-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 SEP [illegible] 9

DÉLI HÍRLAP

Lukovszky László

1021

* Tanulmány

(Lukovszky László rajza)

ság

dagógusoknak

beadni a munkahelyi, intézményi elbírálásra. A közoktatásban tevékenykedő alkotók műszaki-technikai és művészeti pályamunkáit első fokon megyei szinten bírálják el.

A legjobb pályamunkákból az iskolákban és intézményekben évente a forradalmi ifjúsági napok, illetve az országos diáknapok részeként rendeznek kiállításokat. A legsikerültebb alkotások részt vesznek a megyei, illetve fővárosi kiállításokon, együtt a közoktatásban dolgozó fiatalok díjazott alkotásaival. Az Oktatási Minisztérium a jövőben háromévenként rendez ágazati kiállítást.

Szénről

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 OKT 10

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Lukovszky László

1021

1976. ok

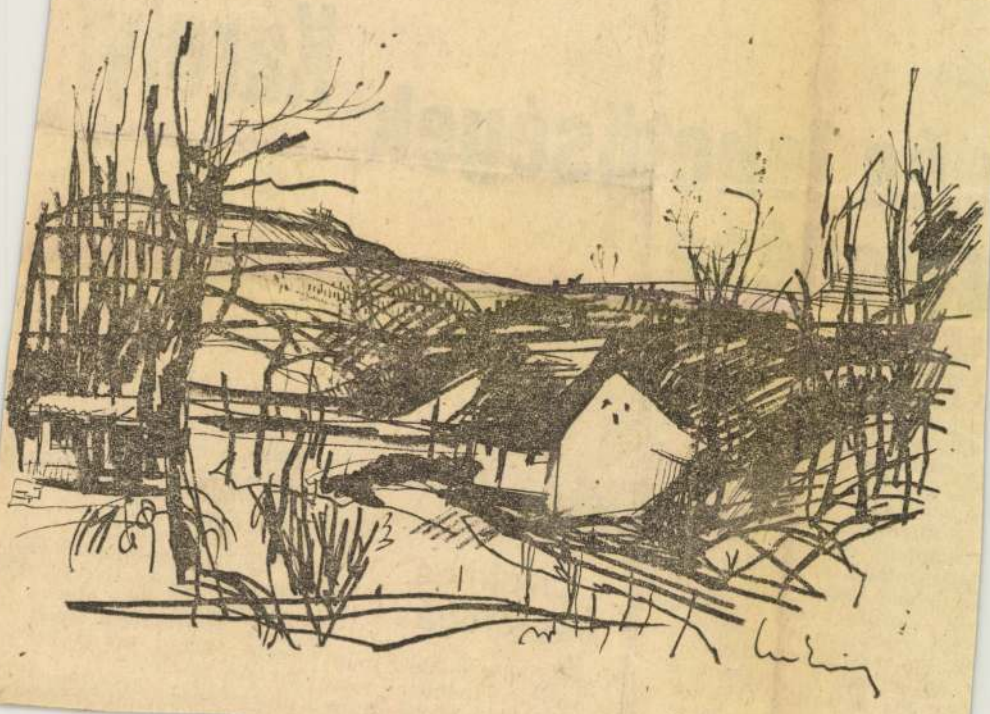

Lukovszky László munkája

asárnap

gás

k és lehetőségek zeledése

hanem *politikai feladat*- is. Az új profillal, a nkáslakás-építéssel kap- latban *alapvető igény* volt; lakások építése, a lehető olcsóbban. *Ők ezt megér- ték.*

Kilencvenhat lakás építé- kezdték meg Hejőcsabán, Templom utcában, de a jes területet, az ígért már- s helyett, csak július kö- én kapták meg. Ez sok ndot okozott a folyamatos, rvszerű munkában. Ráadá- időközben a hagyomá- os fűtés helyett át kellett ni a gázfűtésre, s ez már *csak tervmódosításokkal* *körülményeinek javítását*, a szociális juttatások rend- jét és a továbbképzés fon- tosságát. Ezek azután ma- gukba foglalják a munkás- szállók korszerűsítését, a te- lepített üzemek bővítését szolgáló feladatokat, az anyagmozgatás gépesítését és így tovább.

Értelmes összefogás

A sokasodó gondok miatt ezekben a napokban kissé borúlátóak a Miskolci Építő-

Károlyi

Apró, nehézkes léptek lép ki a bányakasból. Mely szippant a friss levegőből.

— Elfáradt?

Hátrább tolja fején a f hér műanyag „kobakot".

— Kicsit. Nehéz műsz- kunk volt. Meg aztán a év föld alatt...

*

Hazafelé egymás melle üljünk a buszon. A haja me nedves az iménti fürdéstő

— Jólesett?...

— Nagyon. A meleg víz e- űzi a fáradtságot.

Valóban, az arcán kisimu tak a ráncok. Éveket fiata lodott a tíz perc alatt.

— Harminchét éves v gyok. Kicsit korán kezdte a bányászéletet.

— Miért választotta?

Elgondolkodik.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Északmagyarország

1975 FEB 15

Lukovszki László

AG 4

1021

Miskolc, Egyetemváros

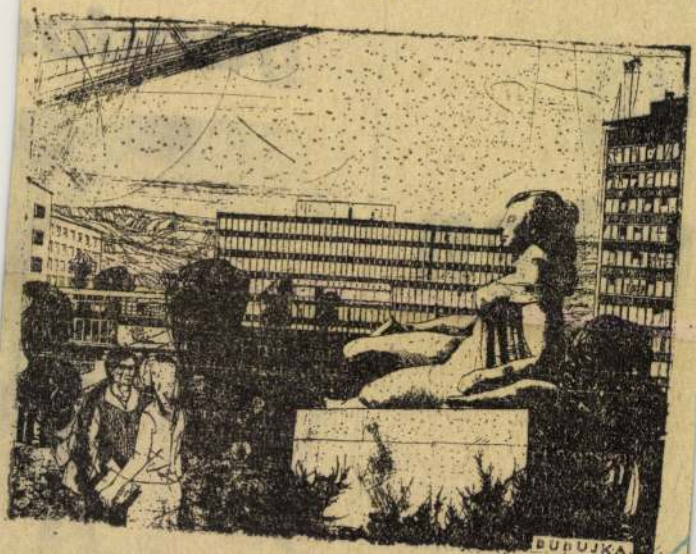

vő
nűben

kell jegyezni, hogy a növekedés gyors üteme mellett az ÓKÜ-ben évről évre javulnak a minőségi mutatószámok is.

— A múlt év őszén anyagtakarékossági komplex intézkedési tervet készítettünk — gyárrészlegve-

Nehéz
gondos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1985 FEB 16

Északmagyarország

Lukovszki László

1021

Borsodi táj

Lukovszki László rajza

18.10: Halhatatlan árnyak. — 19.00: Tv-híradó. — 19.40: Televízióval a nagyvilágban. — 20.10: Emberek a „csatornanegyedből". Tv-játék. — 21.25: Tv-híradó. — 21.50: Pártművelődés.

Kiállítás

Fiatal művészek Csokonaiért — kiállítás a tokaji művelődési otthonban. Nyitva délután 2 órától este 9 óráig.

A technika fejlődése Borsodban az őskortól napjainkig. Kiállítás a Herman Ottó Múzeumban. Nyitva délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Telkibányai Ipartörténeti Múzeum. Nyitva délelőtt 9 órától délután 4 óráig.

Sárospataki Képtár. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Várostörténeti kiállítás a kazincbarcikai művelődési központban. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Központi Kohászati Múzeum Hámorban. Nyitva délelőtt 10 órától délután 5 óráig.

Lillafüredi Emlékház: Herman Ottó munkássága. Megtekinthető

Mb. színes szovjet film
Kezdés: f. 4, f. 6 és f. 8 órakor

Matiné:

JAJ, EZ A KISLÁNY!
Mb. szovjet film
Kezdés: f. 10 és f. 12 órakor

PETŐFI

ANNA ÉS A FARKASOK
16 éven felülieknek!
Színes francia—spanyol film
Kezdés: f. 5 és f. 7 órakor

Matiné:

ZÖLD RAKÉTÁK
Mb. szovjet film
Kezdés: 10 órakor

SZIKRA

VITYA ISKOLÁBA MEGY!
Mb. színes szovjet film
Kezdés: 5 és 7 órakor

Matiné:

HIDEG PULYKA
Mb. színes amerikai film
Kezdés: de. 9 és 11 órakor

TÁNCSICS

A DUNAI HAJÓS
Színes magyar film
Kezdés: 3, 5 és 7 órakor

Matiné:

JOG AZ UGRÁSRA
Színes szovjet film

Huszka és Egyetemi bérlet
Este 7 órakor

21, péntek
Képzelt riport egy amerikai pop-fesztiválról
Vörösmarty bérlet
Este 7 órakor

22. szombat
Képzelt riport egy amerikai pop-fesztiválról
Petőfi ifjúsági bérlet
Délután 3 órakor
Képzelt riport egy amerikai pop-fesztiválról
Bérletszünet
Este 7 órakor

Állatorvosi ügyelet

Ügyeletes állatorvos Miskolc m. város területén 1975. február 15-én (szombaton) 12 órától február 17-én (hétfőn) reggel 6 óráig: dr. Nagy Pál. Miskolc II., Vörös Hadsereg útja 17. szám. Telefon: 16-605.
Bejelentés: 8—9 és 13—14 óra

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 SEP 21
Északmagyarország

Lukovszki László

AG 4
1021

Kohászok

Lukovszki László munkája

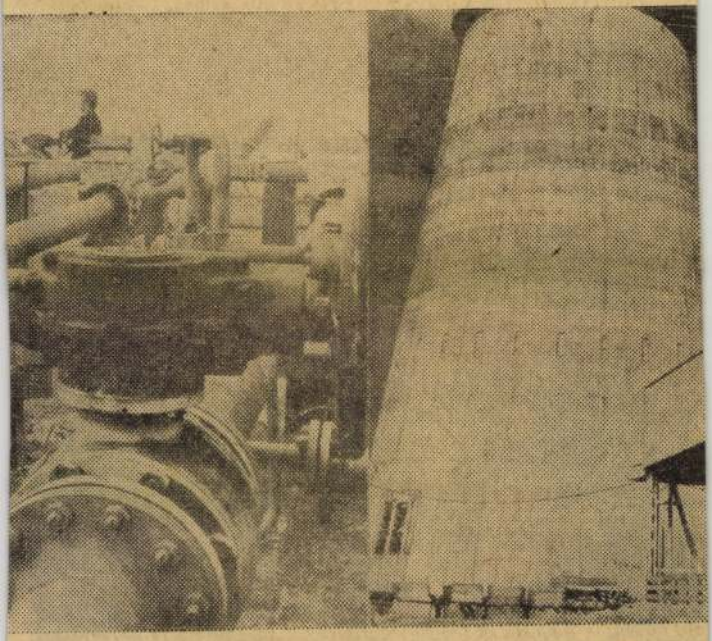

inkön az új üzemek és az egyik új lakótelep láthatók.

Négy esztendő Borsodban

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1973 FEB 23

Északmagyarország

Lukovszki László

1021

RSZAG 8

Lukovszki László munkája

nkáját
rtekezlet

temben — minden tőle telhetőt megtesz majd a pártértekezlet és a XI. pártkongresszus határozatainak végrehajtásáért. Ehhez — a pártértekezlet küldöttein keresztül is — kérte megyénk valamennyi pártszervezetének, pártunk minden tagjának és megyénk egész lakosságának cselekvő támogatását.

A Borsod megyei pártszervezetek küldötteinek két napig tartó tanácskozása Miskolcon tegnap délután, az elnöklő *Újhelyi Tibor* zárszavával, majd az Internacionálé hangjaival ért véget.

A Borsodnádasdi L

A bizto

Előtérbe kerül a

Még nincs egészen tíz éve, hogy a Borsodnádasdi Lemezgyár sorsáról döntöttek az illetékes szakemberek. A tét a lemezgyár léte, vagy bezárása volt. A centenáriumára készülő gyár a 60-as évek közepére elavult, ráfizetésessé vált, sok érv szólt a megszüntetése mellett. Perdöntőnek azonban az emberekről való gondoskodás, a felelősségérzet bizonyult, nevezetesen az, hogy a közel két és félezres munkáskollektívának kenyeret, megél-

1021
FELSZABADULÁS
LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

szonyok miatt is. Előzetes cenzúra 1939-től, a háború
résétől kezdve működött, de már a 38-as sajtótörvé
szüntetett minden lapkiadási lehetőséget. Így mi
gondolhattunk, hogy a meglevő lapokban, foly
való publikálás mellett kitalálunk valamit, amiv
pótolhatunk is egy saját lapot, legalább időről i
lomról alkalomra, együttesen, mint szocialista cs
jelentkezhetünk. Először egy kevés embert bemut
vel kezdtük: a *Tollal és szerszámmal* című költői
val. Ezt mi annak idején nagyoobbra terveztük, legalább tíz-
tizenkét költőt szerettünk volna belevenni, élükön Kassák-
kal, de ebből valahogy nem lett semmi. Már nem tudom,
türelmetlenek voltunk-e és nem győztük kivárni, hogy min-
denkit végigjárva mindenkivel megállapodjunk, mindenkitől
válogassunk, különleges kívánságokat teljesítsünk, vagy
egyéb okból, elég az hozzá, hogy végül is négyen marad-
tunk ebben az antológiában, illetve Darvassal együtt, aki
az előszót írta, öten. (Meg kell itt említenem, hogy eredeti-
leg, a kezdet kezdetén, mi nem is a munkásírókat, hanem
a szocialista írók tágabb csoportját akartuk megszervezni,
néhány kísérlet, néhány sikertelen összejövetel után azonban
ezt a tervet föl kellett adnunk; látszólag formai, ténylegesen
mélyebb okai voltak a sikertelenségnek; az akkori irodalmi
életet megosztó népi-urbánus ellentét a szocialistákra is ha-
tott, két táborra bontotta a szocialista írókat is.)

Miután a *Tollal és szerszámmal* megjelent, továbbra sem
adtuk fel a tágabb csoportosulás lehetőségét és így került
arra sor, hogy időről időre antológiákat adjunk ki. Szeret-
tünk volna sűrűbben, legalább félévenként kiadni ilyen
könyveket, de sem szervezésben, sem anyagiakban nem tud-
tuk ezt megoldani. Így összesen négy antológiánk jelent meg,
1941 végén az első, 1944 elején az utolsó: *Mértek, Március, Magatartás, Mérleg.* Hozzájuk kell még számítanunk a *Tollal és szerszámmalt* és a *Munkások* című prózai antológiát,
amit már Püski adott ki 1944-ben. Ezek voltak tulajdonképpen a munkásírók csoportjának kiadványai. Minden más,
hasonló jellegű könyvet egyéb csoportok csináltak (kivéve
persze a *Népszava* kiadásában megjelent antológiánkat). Mert
voltak természetesen más szocialista írói csoportok is, ame-
lyekkel mi félig baráti együttműködésben, félig vitákban, s
néha kíméletlen harcokban álltunk. Csömöri körül volt pél-
dául egy társaság, akik velünk ellentétes esztétikai nézetek-
kel és irodalompolitikai elképzelésekkel szervezkedtek; ha
mi a realizmust, ők az avantgarde-ot képviselték, mi a né-

KUBA

MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
131 DALER L 29 H

Lukovszky László

1021

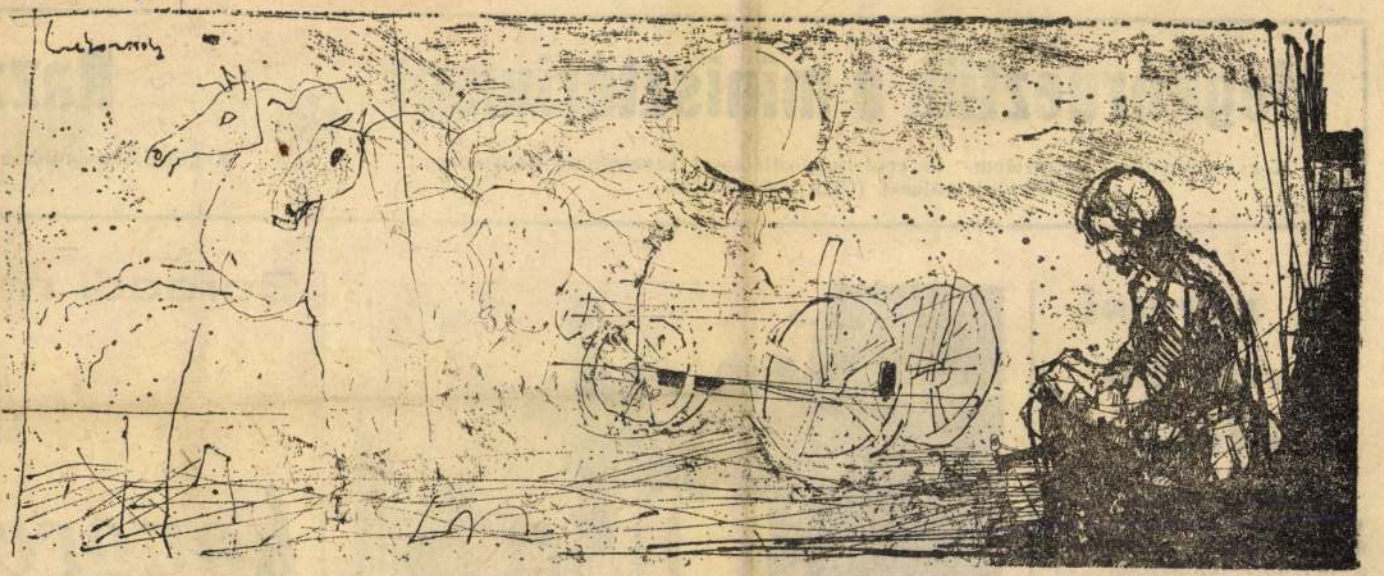

* *Petőfi-illusztráció*

(Lukovszky László ***rajza)***

Megkérdeztük a minisztériumot

A gyermekruha-, szárazelem- és centrifuga-ellátással kapcsolatos panaszokra kértünk választ. (Cikk a 6. oldalon)

*

Kaz

A közbiztonságunkat v

A városi párt-vb ülése

Az MSZMP Miskolc városi Végrehajtó Bizottsága ma délelőtti ülésén tájékozódott a helyiipar fejlesztésére hozott 1974. április 16-i saját határozatának végrehajtásáról, a további teendőkről

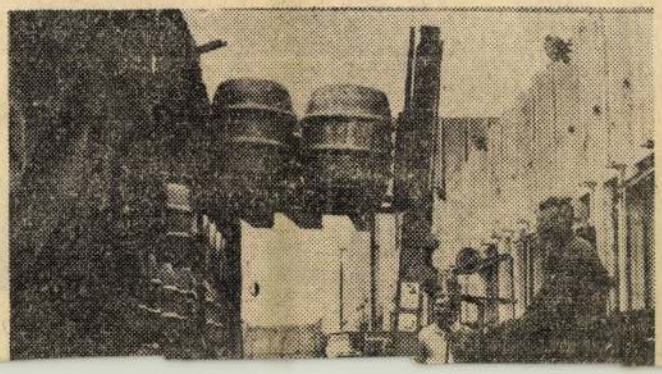

Borsodi mu

M

kongres

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Északmagyarország

1975 MÁR 2

Lukovszki László

G4

1021

VÁZLAT

Lukovszki László munkája

ttei

atalin kötő

a keze alól, magán viselve készítője gondos munkáját, ezernyi apró töprengését ho-

Március 3-án, hétfőn:

Gyáravatás a TVK-ban

Jelentős esemény színhelye lesz hétfőn a Tiszai Vegyikombinát, ahol ünnepélyes külsőségek közepette felavatják a február 10-én üzembe helyezett olefingyárat. Az ünnepségen részt vesznek az MSZMP Központi Bizottsága, a kormány, a SZOT, több minisztérium képviselői, Borsod megye párt- és állami vezetői, s ott lesznek a beruházásban közreműködő vállalatok, szervek vezetői is. A gyáravatásra magas rangú személyiségek érkeznek a Szovjetunióból, s eljönnek Leninvárosba a kalusi testvérüzem párt-, gazdasági és tömegszervezeti vezetői is. A gyáravatás napján munkásgyűlést tartanak a Derkovits Gyula Művelődési Központ színháztermében, ahol

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 MÁR 2

Északmagyarország

Lukovszki László

1021

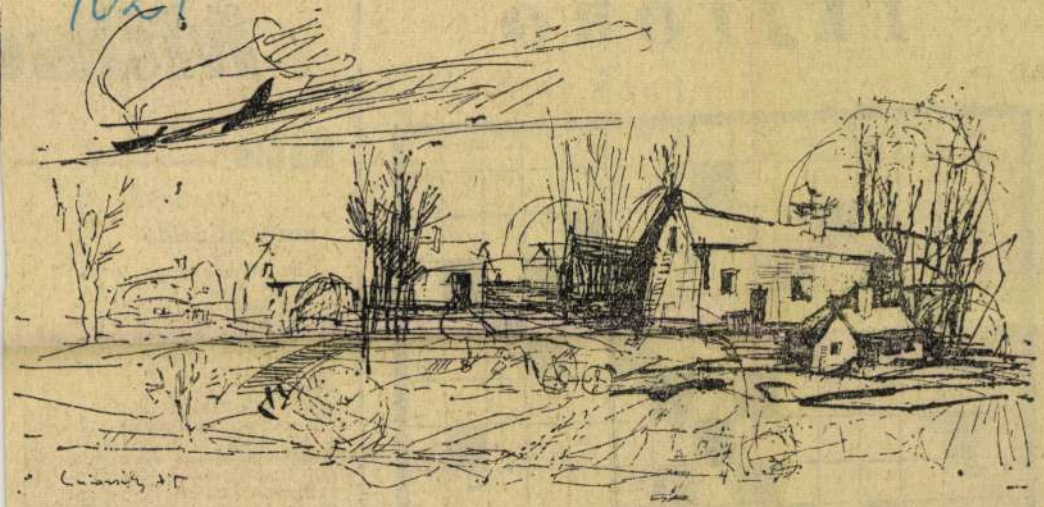

Lukovszki László munkája

FEJTÖRŐ

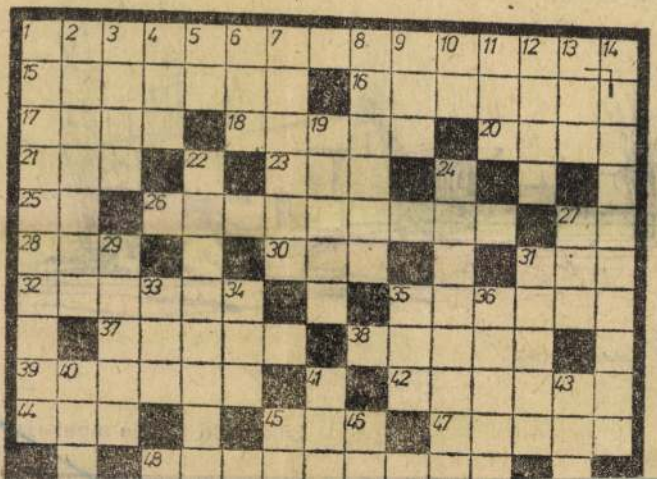

Műsc

Rádió

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

7.26: Hétköznapok formálói. — 8.05: Ot kontinens hét napja. Külpolitikai negyedóra. — 8.20: Hallgatóink figyelmébe! — 8.21: Jó reggelt, vasárnap! — 10.03: Trombita harsog, dob pereg V. rész. — 11.08: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. A Magyar Televízió Szimfonikus Zenekarának Beethoven matinéja. — Kb. 12.10: Edes anyanyelvünk. — Kb. 12.15: Két évtized. Benjámin László verse. (Ism.) — Kb. 12.20: A hangversenyközvetítés folytatása. — Kb. 13.00: Egy korty tenger. — Kb. 13.10: Népdalok, néptáncok. — 13.50: Rádiólexikon. — 14.20: Barokk ze-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB 20

Északmagyarország

Lukovszki László

1021

Lukovszki László munkája

nek a lakóterüle
szervezeteknek.

Az ifjúsági a

tivisták körei és
képzés összehangol
tossága jó lehetős
sít arra, hogy a
lönböző szintjein
ladva a résztvev
tikai ismeretek egyre
sebb körét sajátítsák el.

Petra József

etkezet,
nyek

érték — további pusztulása
jelentette. Köztudott, hogy
bányászvidéken gazdálkodni
hatványozott tehertételt je-
lent, de búzából még így is

mérleg

Szerdán a Magyar Kereskedelmi Kamara székházában tartotta taggyűlését az Állami Gazdaságok Kereskedelmi Kft. Dr. Könczöl Kálmán, az ÁGKER ügyvezető igazgatójának első helyettese beszámolójában elmondotta, hogy forgalmuk az elmúlt évben megközelítette a 9 milliárd forintot, s az egy évvel korábbihoz képest mintegy 10 százalékkal nagyobb értékesítést bonyolítottak le. Kedvezően alakult egyebek között a sertéseladás, ebből 2,7 milliárd

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1975 MÁR

Napjaink

Lukovszky László

1021

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

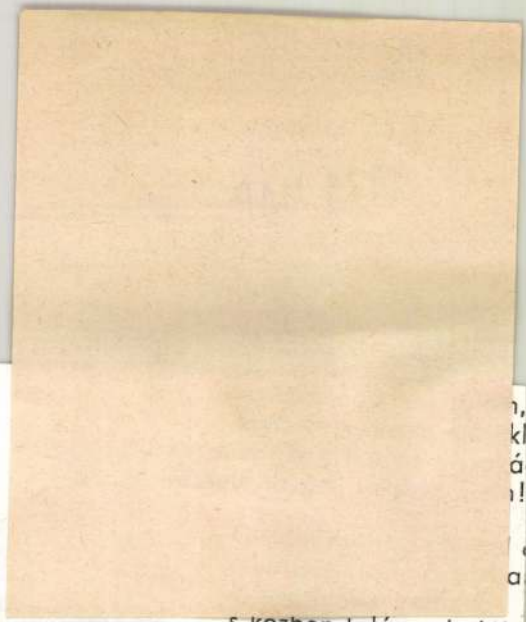

—Adamis Anna—Presser Gábor Képzelt riport egy amerikai pop-fesztiválról című, s a színlap meghatározása szerint tragikus musical-jének miskolci előadása. Mondhatnánk persze: könnyebb, s hálásabb feladat jutott itt rendezőnek, színészeknek, mint a Haramiák ensemble-jának. Mai, szinte velük egyidős figurákat kell megjeleníténiük, a kísérőzene ma már slágersiker, a dalok rendkívül szuggesztívek, a tánc voltaképpen alig koreografált szabad mozgása a szereplőknek, s mindezek mögött ott van az eredeti mű elronthatatlan szépsége, költői gazdagsága. Valóban, ahogy a Haramiák előadásán bosszantóan szembetűnő volt a szereplők zöménél az amatőr színvonal, úgy itt szinte követelmény minden, a hivatásos színészre jellemző gesztus, mozgás és játékötlet elkerülése. De hogy mindezt hatásosan, stílusos együttes-produkciót nyújtva, s megőrizve a Déry-mű gondolati és érzelmi gazdagságát, teljesíteni nem kisebb feladat, mint jól — a miskolcinál mindenesetre sokkal jobban — eljátszani a Haramiákat, azt pontosan tudja, érzi mindenki, aki rendszeresen jár színházba. *Bor József* rendezésének legfőbb érdeme, hogy úgy készítette az előadás egész együttesét jó tempójú, összehangolt és egységes játékra, hogy színészeinek szinte mindegyike felülmúlja játékában s éneklésében egyaránt a tőle megszokott átlagos szintet. *Komáromy Éva* — aki nagyoperettek főszerepeiben aligha volt

s közben talán a halál
Bölcsen bukom? Bután? Azt s
Mint egy őrült agya, józan s

Utolsó nap: félni sem
tudok már az esti lejtőn.
Nyílj most, kéjes Szédüle
Nyílj ki, óriási ernyőm!
Nyílj, s ha bírsz, tarts még sely
s szállj ki lassan a világból eg

* *Szabó Lőrinc kö*
Pesti Napló 1931. n
közlésével emléke
járól.

Lukovszky László

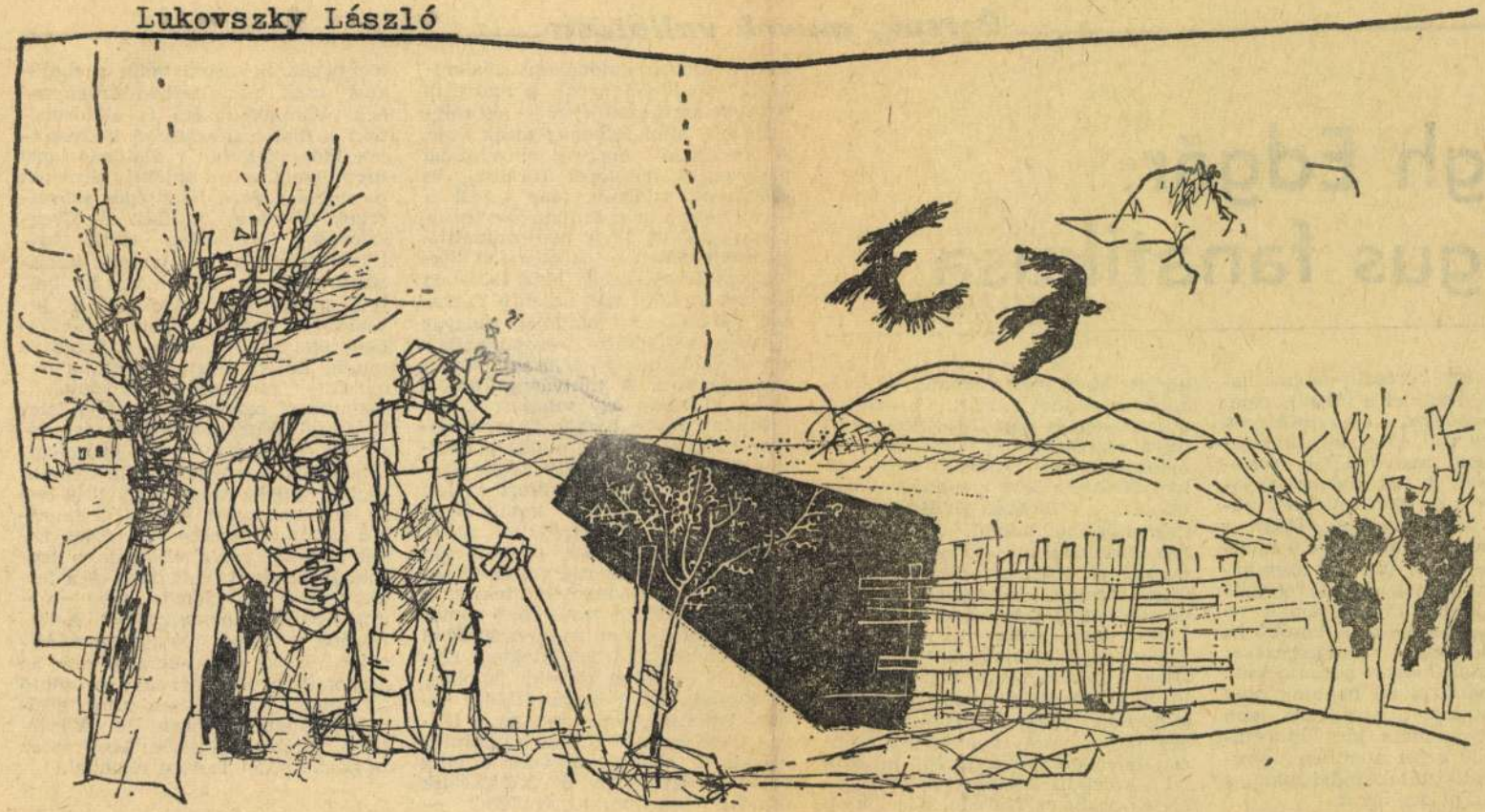

Lukovszky László: Tavaszvárás

Élet és Irodalom, Bp. 1975. juni. 14.
XIX. évf. 24. sz. 3. lap.

BOLDIZSÁR IVÁN:

logh Edgár, lógus fanatikusa

iga csak így keresett és találha-tt célt és értelmet a túlsó parton: *rsat, kézfogást, egyszintűséget.* s mindegy volt, hogy ez a köztár-sági elnök audienciáján történ-ik-e, a cseh tudós dolgozószobá-ban vagy a szlovák munkanélkü-vel való beszélgetésben. Hogy a seh és szlovák diáksághoz ő talál-meg az utat, a hídverő szerepé-ől már önmagától adódott." (1966.) Balogh Edgár dialógusainak az olt az értelme ekkor is, később is, ogy *a lehetséges szövetségeseket em taszítani, hanem vonzani kell.* z elvhű vitában mi magunk csak zdagodhatunk, a partnerre nem kintő, egyoldalúan kinyilatkozta-tt monológ ezzel szemben veszé-ezteti reális tájékozódásunkat, s áltál saját pozícióinkat.

Akárcsak Fábry Zoltán, Balogh dgár is el tudta kerülni a kisebb-gi helyzet buktatóit: magyar jo-kért harcolva nem vált a Horthy-ndszer csehszlovákiai érdekkép-selőjévé; cseh és szlovák dolgo-kkal barátkozva sem mondott le között. Magyarok vagyunk születésünk, nyelvünk szerint, s a magyar munkásság és parasztság érdekeiért folyó osztályharcba állottunk be a nemzetiségi és osztályelnyomás ellen. Nemzeti önrendelkezést követelünk... Nemzetköziségünk is helyzetünkből adódik. A mi érdekeinkért küzd a cseh munkásság is ugyanazok ellen az erők ellen, amelyek minket, kisebbségi magyar dolgozókat is szorítanak." (A Sarló nyilatkozata, 1932.)

De a Sarló vitába szállt a nemzetiségi küzdelmeket lenéző és ócsárló doktrinérekkel is. Balogh Edgár gúnyosan idézi nézeteiket: „aki egy bajba jutott nemzetrész nemzeti önvédelmén keresztül fejlődik fel a szociális haladás világfrontjába, az reakciós fasiszta. Kisebbségi kérdés? Nem fontos. A csehszlovákiai magyarság szociális és kulturális védelme? Sérelmesdi és bogrács-szocializmus" (1930). Még a forradalmi munkásmozgalomhoz csatlakozva is sokszor ütköztek egy bizonyos, levegőben lebegő inter-

kaszra érkező katonaként „jelentkezik" *Gaál Gábornál*, a marxista *Korunk* szerkesztőjénél — és folytatja ott, ahol félbehagyatták vele. A romániai magyar kisebbségi progresszió hatóterét fürkészi, és szűkösnek találván, már keresi is — az ekkor már Európa-szerte kibontakozóban levő népfrontpolitika szellemében — az *esedékes dialógusok* lehetőségeit. Már 1935-ben körlevelet küld szét az *Ady Társaság* nevében a romániai magyar ifjúság különböző csoportjaihoz egy demokratikus ifjúsági ankét létrehozására. A kihívásra *Tamási Áron* 1936-ban egy vitatkozós, helyenként csípős hangú cikksorozatban reagált — de a dialógus megkezdődött. Csak Balogh Edgár szakadt ki egy darabig. Most kellett letöltenie romániai katonaéveit. Szerkesztőségektől, irodalmi kávéházaktól távol lenni — mindenki számkivetésnek érezte volna. Ő valóságos népi egyetemnek tekinti a bakaéletet. Most tanul meg románul és ismeri meg az ország többi nemzetiségét. Közben titokban cikkezik is — főleg külföldi lapokba. A Szudétáktól a Havasalföldre sodortatva újra végiggondolja a Duna-völgyi sorsot: „Cárok, szultánok, császárok martaléka volt mindig Kelet-Európa. Az ő bábjátékuk minden kis honi történelem" — idézi a múltat a jelen új nagyhatalmi fenyegetésére figyelmeztetve (1936).

1937 őszén ült össze Tamási Áron elnökletével Marosvásárhelyen száznyolcvanhét, javarészt harminc

torítottak. Sohasem vélte a dialógust csak napsütésben érvényesnek. Vannak (azóta is előfordultak) a dialógus számára kedvezőtlen időszakok is. A dialógus igazi híve ilyenkor az objektív érdekek parancsára és a lehetséges szövetségek távlataira apellál. A Csehszlovákia lerohanása előtti kritikus időkben az onnan kiutasított Balogh Edgárnak ki kellett mondania: „Akikkel a kisebbségi követelésekért ellenfélként állottam szemben, fogadják innen, Erdély hegyei közül, a demokrata tanítvány üdvözletét... magunkért aggódunk, erdélyi felelősséggel Magyarországért és Romániáért, amikor német győzelemtől féltjük a csehszlovákiai demokráciát." (1938.) Mint ahogy 1940-ben „a visszacsatolást követő restauráció lázában", amikor az „Édes Erdély, itt vagyunk" illúziója a legjobban hódított, volt bátorsága feleleveníteni a „közös szláv—magyar—román sorsmegoldást Kelet-Európa s benne jómagunk védelmére." Ez az elvhűség adta meg az alapot, hogy 1943 nyarán, sorsdöntő történelmi pillanatban újra elsőnek kezdeményezhesse a Vásárhelyi Találkozó újjáélesztését és az új párbeszédet Tamási Áronnal.

*

A mű és a sors ma is tovább íródó számos fejezete közül (melyek közé sajnos beékelődött a személyi kultusz éveinek börtönidőszaka is) ez a cikk csak kettőt ragadott ki: a Sarlót és a Vásárhelyi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1975 JUN 14
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Lukovszky László
1021

TÁNCZOS GÁBOR:

Balogh Edgár, — a dialógus fanatikusa

Nem voltam ott 1944. március 18-án szombat este a *Györffy István kollégium* előadásán. De annyit beszélgettünk néhány évvel idősebb társaimmal erről a kollégiumi estről, annyit kerestük, böngésztük a róla szóló dokumentumokat, hogy szinte része lett életemnek. Kezemben a megmaradt, megőrzött harmincegy éves jelenléti ív. Előadó: *Balogh Edgár*. Az előadás címe: *A politikus Ady*. Jelen vannak: negyven aláírás.

Miközben bontakozik a vita, mely az emeletes vaságyakon kuporogva is folytatódik a kollégiumban szívesen tanyázó erdélyi vendég-előadóval — már mozgásban vannak az országot elözönlő tankok, páncélautók, teherautók; az egész megszálló mechanizmus. (Az előadó néhány hónap múlva a német megszállók elleni harc kolozsvári vezérkarában vezet sikeres

sága csak így keresett és találhatott célt és értelmet a túlsó parton: *társat, kézfogást, egyszintűséget.* És mindegy volt, hogy ez a köztársasági elnök audienciáján történik-e, a cseh tudós dolgozószobájában vagy a szlovák munkanélkülivel való beszélgetésben. Hogy a cseh és szlovák diáksághoz ő találta meg az utat, a hídverő szerepéből már önmagától adódott." (1966.)

Balogh Edgár dialógusainak az volt az értelme ekkor is, később is, hogy *a lehetséges szövetségeseket nem taszítani, hanem vonzani kell.* Az elvhű vitában mi magunk csak gazdagodhatunk, a partnerre nem tekintő, egyoldalúan kinyilatkoztatott monológ ezzel szemben veszélyezteti reális tájékozódásunkat, s ezáltal saját pozícióinkat.

Akárcsak Fábry Zoltán, Balogh Edgár is el tudta kerülni a kisebbségi helyzet buktatóit: magyar jo-

között. Magyarok vagyunk születésünk, nyelvünk szerint, s a magyar munkásság és parasztság érdekeiért folyó osztályharcba állottunk be a nemzetiségi és osztályelnyomás ellen. Nemzeti önrendelkezést követelünk... Nemzetköziségünk is helyzetünkből adódik. A mi érdekeinkért küzd a cseh munkásság is ugyanazok ellen az erők ellen, amelyek minket, kisebbségi magyar dolgozókat is szorítanak." (A Sarló nyilatkozata, 1932.)

De a Sarló vitába szállt a nemzetiségi küzdelmeket lenéző és ócsárló doktrinérekkel is. Balogh Edgár gúnyosan idézi nézeteiket: „aki egy bajba jutott nemzetrész nemzeti önvédelmén keresztül fejlődik fel a szociális haladás világfrontjába, az reakciós fasiszta. Kisebbségi kérdés? Nem fontos. A csehszlovákiai magyarság szociális és kulturális védelme? Sérelmesdi és bog-

kaszra érkező katonaként „jelentkezik" *Gaál Gábornál*, a marxista *Korunk* szerkesztőjénél — és folytatja ott, ahol félbehagyatták vele. A romániai magyar kisebbségi progresszió hatóterét fürkészi, és szűkösnek találván, már keresi is — az ekkor már Európa-szerte kibontakozóban levő népfrontpolitika szellemében — az *esedékes dialógusok* lehetőségeit. Már 1935-ben körlevelet küld szét az *Ady Társaság* nevében a romániai magyar ifjúság különböző csoportjaihoz egy demokratikus ifjúsági ankét létrehozására. A kihívásra *Tamási Áron* 1936-ban egy vitatkozós, helyenként csípős hangú cikksorozatban reagált — de a dialógus megkezdődött. Csak Balogh Edgár szakadt ki egy darabig. Most kellett letöltenie romániai katonaéveit. Szerkesztőségektől, irodalmi kávéházaktól távol lenni — mindenki számkivetésnek érezte volna. Ő valóságos népi egyetemnek tekinti a bakaéletet. Most tanul meg románul és ismeri meg az ország többi nemzetiségét. Közben titokban cikkezik is — főleg külföldi lapokba. A Szudétáktól a Havasalföldre sodortatva újra végiggondolja a Duna-völgyi sorsot: „Cárok, szultánok, császárok martaléka volt mindig Kelet-Európa. Az ő bábjátékuk minden kis honi történelem" — idézi a múltat a jelen új nagyhatalmi fenyegetésére figyelmeztetve (1936).

torították. Sohasem vélte a dialógust csak napsütésben érvényesnek. Vannak (azóta is előfordultak) a dialógus számára kedvezőtlen időszakok is. A dialógus igazi híve ilyenkor az objektív érdekek parancsára és a lehetséges szövetségek távlataira apellál. A Csehszlovákia lerohanása előtti kritikus időkben az onnan kiutasított Balogh Edgárnak ki kellett mondania: „Akikkel a kisebbségi követelésekért ellenfélként állottam szemben, fogadják innen, Erdély hegyei közül, a demokrata tanítvány üdvözletét... magunkért aggódunk, erdélyi felelősséggel Magyarországért és Romániáért, amikor német győzelemtől féltjük a csehszlovákiai demokráciát." (1938.) Mint ahogy 1940-ben „a visszacsatolást követő restauráció lázában", amikor az „Édes Erdély, itt vagyunk" illúziója a legjobban hódított, volt bátorsága feleleveníteni a „közös szláv—magyar—román sorsmegoldást Kelet-Európa s benne jómagunk védelmére." Ez az elvhűség adta meg az alapot, hogy 1943 nyarán, sorsdöntő történelmi pillanatban újra elsőnek kezdeményezhesse a Vásárhelyi Találkozó újjáélesztését és az új párbeszédet Tamási Áronnal.

*

A mű és a sors ma is tovább íródó számos fejezete közül (me-

Lukovszky László

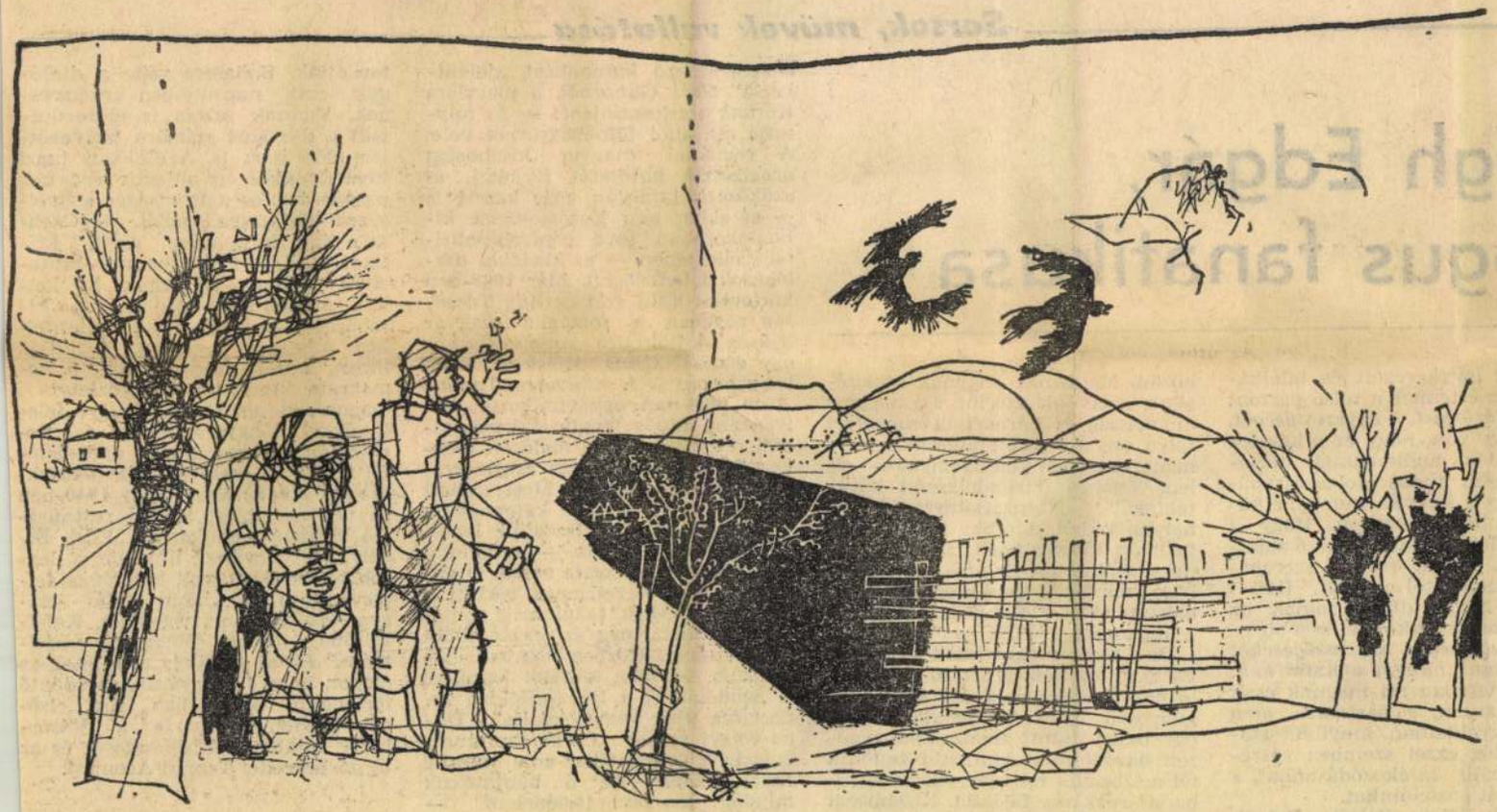

Lukovszky László: Tavaszvárás

Tizedes törtek

„Na, mit gondolsz, győzünk?" Minden választás előtt elsüti valaki a régi viccet. Nevet, aki kérdi, az is, aki hallja. A kérdés magábafoglalja a választ is, hiszen a szavazáskor legfeljebb a tizedes törtek különböznek majd a legutóbbi választás eredményétől. Az állampolgár vasárnap (ha szép idő van, korán; ha esik, később) él jogával-kötelességével, elballag a szavazóhelyiségbe, átveszi a cédulát és a borítékot, (ha siet, be se megy a fülkébe), összehajtja az előbbit, leragasztja amazt, és bedobja az urnába. Aztán elköszön, megy sétálni a gyerekkel, randevúzni a lánnyal, ebédet főzni vagy ki a kiskertbe, kapálni, gyomot irtani, megszedni a cseresznyefát. Úgy, mint négy évvel ezelőtt, nyolc évvel ezelőtt, mint öt év múlva. Nem változott semmi.

Csakugyan nem változott?

Ami a bizalomteli, de olykor csak kényelmes igeneket illeti — szinte minden ugyanolyan, mint korábban. Ami a közhangulatot illeti — az is szinte ugyanolyan, mint volt az elmúlt évtized képviselő- és tanácstagválasztásain.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Lukovszky László festőművész

1975. június 22., vasárnap

1021

Homokba rajzolt gyümölcsök

Vázlat Lukovszky Lászlóról

MÁR JÓ ÓRÁJA beszélgetünk, s még csak most érkeztünk a „gyökerekhez". Úgy van ez, mint a fákkal. Messziről láthatja vándor, ismerős és idegen a fa koronáját, csodálhatja virágait, ám a gyökerek láthatatlanok, a mélyben húzódnak, ezernyi szállal onnan táplálkoznak.

— Nagyapám könyvkötő volt, édesapám meg elefántcsont-esztergályos.

— Ez adta hát az indíttatást...

— Az indíttatás gyerekkortól kezdve egyfolytában tartott — mondja a mester. — Mindig érdeklődtem. Szinte a szemtelenségig kíváncsi gyerek voltam. Hogy lettem voltaképp művész? Nem tudom. Az biztos, hogy mindig erre készültem, persze csak álmomban, csak gondolatban. A felszabadulás után kerülhetett sor arra, hogy csak ezzel foglalkozzam.

A műterem hangulatos sarkában hol belelendül a vallomásba, hol nagyokat, beszédeseket hallgat. Huszonöt éve él és dolgozik Miskolcon *Lukovszky László* festőművész. A nagyváros zaja lecsillapodik a magas bérházfalakon, nem hatol idáig nappal, nyugodtan beszélgethetünk a csöndes diósgyőri művésztelep műteremlakásában.

— Amikor először kezd az ember rajzolni, azt nem lehet elfelejteni. Akár falra, akár homokba „ír", örökös nyomot hagy. Én annak idején gyümölcsöket rajzoltam a homokba. Az ösztönös rajzkészség valamennyi gyerekben benne van — gondolkozik hangosan. — Ha táplálják ezt a jó tulajdonságát, lesz belőle valami. Ha nem, akkor olyan ember lesz, aki örökké bámulni fog. Hát én, így, most alkonyatfelé, bámulok is, és még nem felejtettem el ezeket a gyermekkori emlékeket.

A műteremben most amolyan „művészi" rendetlenség van. Nem, nem a mester okozta. Én pakoltam széjjel, százfelé a festményeket, a grafikákat, a kollázsokat. Jutott belőlük falak aljához, a falépcső fokaira, csak úgy a padlóra, meg a szőnyegre és még a heverőre is.

— Rendetlenséget csináltam...

— Ez semmiképpen sem zavarja azt a rendet, amit magam körül teremtek. Helyükön vannak a festékek, a kiakasztott képek.

— Érdekesek ezek a kollázsok — jegyzem meg. A mester pedig tiltakozik a franciás kifejezés ellen. Később kifejti, mi a véleménye róluk.

— Amikor ezeket a ragasztásokat felteszem egy papírra, már javában kukorékol a kakas, hogy abba kéne hagyni. Úgy szokott lenni, hogy valamit gondolok, valamit ki akarok fejezni és nagyon örülnék, ha el tudnám érni. De nincs annyi vászon, nincs annyi festék és olyan hosszú idő sincsen, hogy örökké magán a műfajon belül gondolkozzam. Erre jó ez, a rongyok odaragasztása, meg a tussal való belerajzolás. Szóval nem azért csinálom, hogy ezt a műfajt ápoljam. Amikorra tényleg megvirrad, az ember érzi, hogy a gondolatot meg tudja-e valósítani vagy sem.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ gyakran jár Párizsba. Faggatom, milyen ott?

— A francia főváros ma már nem központja a képzőművészetnek. De még mindig sokkal többet lehet tanulni és látni ott, mint amennyit az ember el tud képzelni. És rengeteg az olyan kép, amelyet itthon nem lehet látni. Márpedig a viszonyításnak nagyon-nagy a jelentősége. Aki nem tudja, hogy mekkora egy macska, az nem tudja, hogy mekkora egy tehén. Ha a kettő egymás mellett áll, akkor válik világossá.

Az újságíró zavarban van, amikor Lukovszky mestert be akarja mutatni. Tulajdonképpen festőnek vagy grafikusnak titulálja-e? De csak a tudatlanság eltitkolása végett, hát megkérdezem.

— Olyan embernek érzem magam, aki tele van gondolattal, amit ki akar fejezni. Ehhez mindenképpen valamilyen eszközre van szükség. Lényegesnek nem azt tartom, hogy grafikus vagy festő, lényegesnek azt tartom, hogy a bennem levő gondolatvilágot meg tudjam mutatni azoknak, akiknek erre igényük van.

A művész úgy láttatja meg magát, hogy a munkáit mutatja. Miskolcon gyakran találkozunk műveivel. Kiállításokon, tárlatokon éppenúgy, mint hivatalokban járva.

— Gondolom, kiállít idegenben is?...

— Igen. Az ember csak akkor tudja meg, hogy milyen festő vagy grafikus, ha mások mellett látja műveit. Idén volt munkám Budapesten, Salgótarjánban, Tokióban, Kanadában, Svédországban...

— A képzőművészet nyelve nemzetközi. Hol értik-érzik jobban a munkáit, itthon vagy külföldön? — csusszan ki az önkéntelen kérdés.

— Van, amikor külföldön gyorsabban reagálnak egy-egy munkámra, mint idehaza. Én emiatt nem vagyok szomorú, de ez a tény. A lugánói biennálén sokkal jelentősebb szerepem volt ugyanazokkal a művekkel, mint Budapesten.

(A mester elhallgatta, de tény, hogy Chagallal egy falra kerültek munkái.)

— **SZÓVAL** tényleg nem panaszként mondtam... Az ember nem azért guggol itt a fal mellett a földön, hogy túl nagy sikerei legyenek, hanem van egy belső fűtése, talán szerencsésebb, ha becsvágynak nevezzük. Nem mondom, hogy a sikerélménynek nincs szerepe az ember életében, de az az ambíció, am az emberben hosszú életű, a sokkal fontosabb.

Tesz-vesz a mester. Kiönti csikktől tornyos hamutartómat. Aztán azt mondja . — Mindig szomorú vagyok amikor olyan filmet látok hogy a sivatagban mennel a tevék és a szél befújj nyomukat. Hát én nagyo szeretnék úgy eltávozni, ami kor el kell, hogy kezem nyo mát ne fújja be a szél...

Nyitray Péter

1975. június 22., vasárnap

Magatart
és szemé
példamuta

Azt szoktuk mondani: nálunk a magatartás, a hanghordozás *nem stílus és nem modor dolga*, hanem mások megbecsülésének, emberi méltóságának egyfajta mércéje. Nem véletlen, hogy a nemrégen véget ért pártvezetőségi választásokon is oly sok szó esett erről, nemcsak a demokratizmus, hanem a *kommunista magatartás és a személyes példamutatás* kapcsán is.

Tulajdonképpen része ez annak a politikának, amely immáron csaknem két évtizede áthatja cselekedeteinket, fémjelzi fejlődésünket, erkölcsi alapuj szolgálván a *szókimondás becsületéhez*, a jogos és megalapozott bírálathoz, a fonákságok őszinte feltárásához, egész életünk demokratikus formálásához. *A magatartás*, a személyes példamutatás ugyanakkor része *káderpolitikánknak* is.

Emlékszem, a miskolci városi pártértekezleten *Kolláth Sándor*, a városi pártbizottság titkára e témánál menynyire egyértelműen kifejtette, hogy csak azok a vezetők bizonyultak alkalmasnak tisztük ellátására, akik a politikai és szakmai képzést mindig szem előtt tartották, s *bátran támaszkodtak a kollektívákban rejlő nagy erőkre* és akiknek munkája, magatartása megfelel a vezetőkkel szemben támasztott hármas követelménynek.

S miután a magatartás egyik gyakori *„kifejezési eszköze"* a hangnem, a vezetők és beosztottak közötti hangvétel, erről is sok szó esett a kommunisták tanácskozásain. Különösen olyan esetben válik kényes témává, és nem egyszerűen modorrá a hanghordozás, amikor *vezetők és beosztottak* között tapasztalható hangnemről van szó. Gyakran hallani, hogy egy vállalat élén szakmáját szerető és értő ember áll, de nem bír az idegeivel. Minősíthetetlen hangon beszél beosztottaival, emberi méltóságukban sértő kifejezéseket használ azokkal szemben, akiknek más a véleménye, mint az övé, *nem tűr ellentmondást*, lekezeli munkatársait és így tovább.

Ez már valóban nem *„stílus"* témája, hanem *politikai, társadalmi kérdés*. Az, hogy egy vezető, vagy hivatali ügyintéző milyen hangot használ, milyen személyes magatartást tanúsít beosztottaival, ügyfeleivel, egyszóval azokkal szemben, akik felnéznek rá — az egy cseppet sem mellékes dolog. A hanghordozás — szoktuk mondani — árulkodik. Egy kicsit benne van, hogy a *vezető*, vagy a *„hivatal"* a kisebb, vagy nagyobb közösség szolgálatát tartja-e szem előtt, vagy azok fölött állónak, magasabb rangúnak érzi és vallja magát. Ez utóbbiból fakad, hogy úgy érzi, ő több, mint a beosztottja, tehát jogában áll sértegetni, kioktatni, bántó, lekezelő hangot használni. Az, hogy egy vállalatnál, hivatalban, vagy intézménynél milyen a *légkör*, milyen a *hangvétel* és a *stílus*, abban nagymértékben közrejátszik az egész kollektíva politikai érettsége, gondolkodásmódja és magatartása. De erősen befolyásoló tényező a *vezetők szerepe és felelőssége* is.

Számos eset bizonyítja, ahol a vezetők megadják a tiszteletet a dolgozóknak, ott a személyes jó példa hatással van. Kulturált hangon beszélnek egymással még akkor is, amikor *véleményeltérésekről van szó*. Ritkán fordul elő mások megbántása, jogos, vagy vélt sérelmek keletkezése. Az ilyen munkahelyen jó a *„pszichológiai klíma"*, jelene és biztos jövője van az üzemi demokratizmusnak. Nem keresnek maguknak kiváltságokat a vezetők, nincsenek *örökölt, vagy hozott előjogok*, megbecsülik a *„kisembereket"* és a *főnököket* egyaránt.

Szerencsére az imént említett munkahelyi légkör a jellemző Borsod legtöbb üzemére, intézményére és vállalatára. Igaz előfordul a fordítottja is. Sajnos megesik, hogy korábban szerény és valóban jól irányító vezető ember megfeledkezik *az „aranyszabályról"*, a kommunista vezetővel szemben támasztott hármas követelményről és rosszul értelmezett magabiztosság pózát felvéve, mások véleményét nem fogadja el, vagy meg sem hallgatja. Azt képzeli, hogy előző érdemei, amelyeket valóban derekas, hozzáértő, becsületes, szerény munkával megszolgált, *kivételes helyzetet teremtettek számára*. Sajátosan értelmezi az előírásokat, nagyvonalúan kezeli beosztottjainak, vagy éppen az irányítása alatt álló kollektívának, munkatársainak igényeit, gondjait, úgy érzi, neki vélt, vagy valós érdemei miatt *„többet szabad" hangnemben, magatartásban, életvitelben*, mint az *„egyszerű"* embereknek. S ezen az úton bizony néha nehéz megállni. A nagyképűség, mások értékeinek lebecsülése, a fölényeskedés idegen a szocialista embertől, akár vezető, akár beosztott — s törvényszerűen az önkényeskedéshez, az írott és íratlan szabályok megszegéséhez, a bizalom megvonásához vezet.

Ismét a városi pártértekezleten elhangzottakra utalva: Miskolcon 1970-től *51 esetben került sor első számú vezetők cseréjére*. 1971 és 74 között *32 gazdasági és intézményi vezető*, valamint *12 párt-, vagy tömegszervezetben dolgozó vezető* kapott fegyelmi büntetést. Ez utóbbi az összes fegyelmi büntetéseknek csupán 6 százalékát teszi ki, de az ügyek *nagy kollektívákat érintenek*, kihatnak egész üzemek, vagy intézmények munkájára. S az igazság az, hogy a legtöbb esetben *túlérett állapotban kerülnek* magasabb párt-, vagy állami fórumok elé. A vezetők helytelen magatartása, a megromlott kapcsolat, a kommunistától idegen erkölcsi felfogás, a hatalmaskodás, vagy a tehetetlenség egyes megnyilvánulása már korábban is előfordult, s a kollektíva határozott fellépése, a pártszerű bírálat, a demokratikus légkör elejét vehette volna az ügyek ilyen végső megoldásának. De sajnos, amikor a dolgok jól mennek, *a kis ügyekre nem figyelünk fel*, a munka sikerei pedig kitermelhetik az elbizakodottságot, s ettől már csak egy lépés a hatalmaskodás, a gőg, vagy az úrhatnámkodás.

Ilyenkor természetesen adottak a kérdések, hogyan juthatnak korábban nagyszerűen dolgozó vezetők zsákutcába, kinek a kötelessége időben figyelmeztetni őket hibáikra, milyen módon előzhetjük meg a hasonló esetek megismétlődését, s így tovább. Kétségtelen, a *hibák elkövetése ellen nincs abszolút és örök védettség*. Önmagában sem az ideológiai képzettség, sem a felszabadulás előtti, vagy az 1945-ös párttagság, sem a pártfunk-

Három kiállításról

Furcsa rítusai vannak a műalkotásokkal való nyilvános találkozásoknak, annak, hogy miként adhatjuk át magunkat hatásuknak, s mit kezdjünk e hatás nyomában sarjadó érzelmeinkkel. A színházi közönség elragadtatásában tapsol, a mozi sötét széksorai között nem egy néző akadt, aki könnyekig meghatódott, a koncerttermek átszellemült hallgatója pedig áhitatosan behunyja a szemét. De mit tehet az a látogató, aki egy olyan tárlatra lép be, mint amilyen a Miskolci Galéria júniusi kiállítása, vajon mit kezdhetett a termeket átjáró, nyomasztó szomorúsággal? Mert vitathatatlan, hogy az akkor egy esztendeje eltávozott Lukovszky László emlékkiállítását aligha szemlélhette szenvtelenül bárki is, akinek képzőművészeti életünk fontos, lelkiismereti ügy.

Szótlanul, el-ellépve a rajzok és festmények előtt, rá kellett döbbennünk, hogy kortársból utókorrá szegényedtünk. Nem mintha Lukovszky László adósa maradt volna a városnak, amelyben élt, s amelyhez három évtizedes hűséggel elkötelezte magát. Adóssága, ha volt, önmagának volt, hiszen sorsának tragédiája, hogy nem élhette végig az életét. Elment, mielőtt győztes nyugalmat szerezhetett volna kutató nyugtalansága helyébe, szintézist és összefoglalást életének és művészetének. Egy percig sem a múltat beleltározó megelégedett leülepedés hiányát éreztük — ő egyébként is alkalmatlan volt az efféle önámításra — hanem valami mást, valami fontosabbat. Talán a felszaporodó évek jussaként elkönyvelt bölcsességet, amiből művészetének figyelője — úgy véli — erőt meríthet. Elment ötvenkilenc évesen, s kicsit magára hagyta a nézőt, aki a lezárt, kerek dolgokat kedveli, a bizonyosságot — mankóul önmagának —, mert a néző szeretete önző, gyermeki szeretet, s szívesen hárítja rá saját felelősségét is a művészre. A kadenciákat viszont — egy más, a túlélők bölcsességével — most neki kellett hozzátenni ehhez az oeuvrehöz, átszőve a kiállítás látványát a feltételes mód sóhajaival. És az immár végérvényesen múlt idejű életművet megpróbálta életre kelteni, magyarázni, érteni és aktualizálni — ez a dolgok természetes rendje.

Lukovszky őszinte — már-már naiv — csodálattal fordult minduntalan az ember felé. Képein az ember nem pusztán modell, egy remek arc, jellegzetes gesztusok összessége, hanem állandó szimbólum, magasztos célok örököse és megvalósítója. Figurái ennek ellenére — és éppen ezért — póztalanok, egyszerűségük avatja őket jelképpé, az az egyszerűség, amelynek egyetlen ékessége az alkotói elfogódottság nemes indulata. Pártoló vonásokkal, rendkívül szemérmesen nyúlt a kiválasztott témákhoz, nem dúlta fel tolakodó, divatos megoldásokkal az ábrázolt világot, szimbólumai tiszta, azonnal felismerhető jelképek, magukban hordozva bizonyos poétikus átlényegítést, a kompozíciós elemek lírai ötvözését. Motívumaiban igyekezett meghagyni mindent olyannak, amilyenné belső lényegük szerint váltak, s e belső tartalomhoz igazította a formát. Pedig, ami a formát illeti, vészélyekkel terhes időben indult: (kezemben az egyik legelső nyilvános szereplésének dokumentuma, katalógus a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításról, Kurucz D. István és Mattioni Eszter között bukkanok rá a nevére). Az időpont 1951 — ideák és művészpályák futnak vakvágányra. Szocialista képzőművészetünk ellentmondásos—legendás korszaka ez, sokan elvéreztek abban a sziszifuszi küzdelemben, hogy a napi politika — nemegyszer kaméleon testéhez — igazítsák hitvallásukat. Mások megerősödve kerültek ki ezekből az évekből, sikerrel menekítve át a mélyről fakadó elkötelezettségüket az új társadalom iránt. Lukovszky közéjük tartozott, és az önmegvalósítás fázisaiban bizonyára nagy segítséget nyújthatott az akkoriban nyíladozó miskolci grafikai műhely, a sokszorosított grafika műfaji frissesége, az itt dolgozó művészek valamifajta egymásra találása, a tradícióteremtés lázas izgalma. A helyszín annál is alkalmasabbnak bizonyult, mivel az iparosodás látványos korszakát élte a vidék, Lukovszkyt pedig vonzotta a gyár, a nagyüzem mindennapi heroizmusa, a szocializmust építő ember, s a megnyilatkozásaiban rejlő artisztikum, nemzedékek, vágyak és álmok egymásmellettisége. Hitt e történelmi léptékű újszerűségben, stílusa megizmosodott, művészetének legerőteljesebb korszakát élte át az ötvenes évek végétől a hetvenes évek elejéig tartó másfél évtizedben. Gyár és galamb, Emlékezés, Etüdök áprilisra, ... — egy kiteljesedés felé ívelő pálya legtartalmasabb periódusát idézik ezek a munkák. Állandó motívumává cseperedett az emberarcú táj, a vidáman termő dombok, fölöttük — a kép keskeny, felső sávján rendre visszatérő elemként — a feszült, nyugtalan ég szelvénye.

Volt idő, mikor képei elnehezültek, mintha valami belső megtorpanás, tanácstalanság fogta volna le kezét. „Mindenkinek lehetnek álmai, de ha ezeknek nincs realitásuk, akkor csak álmok maradnak." — nyilatkozta egyszer. Vajon hányszor érezhetett kétséget az önmaga számára igényelt realitások iránt? Hányszor vélhette úgy, hogy minden megfogalmazással elveszít valamit, mindazt a kimondatlan és megfogalmazhatatlan varázst, amely az ábrázolás előtt még hozzátapadt a kiválasztott témákhoz? A tárlaton felsorakoztatott művek ezekről a válságairól is vallottak, hol a motivikus tétovaság, hol a stiláris zaklatottság árulkodott vívódásainak mélységéről. Vívódása és valamennyi eredménye generációs értékű, sorsában, művészi attitüdjében kicsit illusztrálta azt a nemzedéket, amelyhez tartozott. Személyes jelenléte hosszú évekig hiányozni fog, s ha megpróbáljuk felidézni alakját, az emlékezés friss fájdalmat karcol tudatunk őrző vitrinjén. Itt maradt örökül grafikáinak, festményeinek sora, egy helyét kereső életmű, amely majd az utókor őszinteségén mérettetik meg.

*

Már évek óta felvállalt egyféle múzeumi szerepkört is a Miskolci Galéria, amiről — elméleti síkon — talán érdemes vitatkozni, hogy jó, vagy rossz, profilszélesítésnek, vagy éppenséggel profilrontásnak fogjuk-e fel, az viszont vitán felüli, hogy — a gyakorlat síkján — ezek a rendezvények a legtöbbet látogatottabbak közé tartoznak. Az Iparművészeti Múzeum különféle szőnyegkollekciói, a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum egzotikumai ezreket vonzanak a Galéria termeibe, oda, ahol nemegyszer a holt szezonok csendje övezi — az egyébként rangos és fontos — tárlatokat. Legutóbb ismét a Kelet-Ázsiai Múzeum anyagából láthattunk impozáns válogatást, a nyár végi bemutató Tibet és Nepál művészetét reprezentálta.

Idegenek voltak ezek a képek és plasztikák, nem is az úgynevezett autonóm képzőművészet esztétikai erejével hatottak elsősorban, hanem a csodálatra méltó, különleges tárgyak távoli misztikumával. Ebben a közegben, az európai vizuális kultúrán nevelkedett elme, az avatott, vagy épp rafinált tárlatlátogató csendes bámészkodóvá szelídült, rutinja, amellyel máskor oly biztosan képes navigálni a mi kontinensünk képzőművészeti hagyományai között, és ébersége, amivel esetleg a kortárs törekvések szándékát igyekszik kifürkészni — itt mit sem segített. Tapasztalatlanságunknál legfeljebb csak kíváncsiságunk lehett nagyobb. Megmaradt minden a sejtések és feltételezések szférájában, mintha egy vonzó és titokzatos személyt mutattak volna be nekünk, akit addig csak hallomásból ismertünk, s akinek ezek után is mindössze a nevét tudjuk. De azt legalább már tudjuk. Ereklyék, képek és kegytárgyak ... nehéz hozzáférkőzni a lényegükhöz, a látvány izgalmas és díszes páncéljáról egyelőre még sorra lepattant képzettársításaink fegyvere. Bár azt hiszem, mindig szívesen vállaljuk ezt a „küzdelmet", ha cserébe közelebb kerülhetünk egy távoli kultúra attributumaihoz.

*

Néhány évvel ezelőtt már láthattuk a fiatal, miskolci grafikus, Drozsnyik István munkáit a Mini Galériában — az akkori kiállítása jobb volt, mint az idei. Akkor ugyanis tudni véltük — épp a grafikái alapján —, hogy mit akar képeivel közölni, milyen kifejezésbeli problémákkal vívódik. És céljából sok mindent meg is tudott valósítani, hiszen megtalálta hozzá az eszközt, a technikát: a tus és az ofszet fekete-fehér szuggesztivitása, a figurális kompozíciók feszessége, a különféle táj-élmények képi visszatükrözései bizonyos alkotói fegyelemről, a tartalom és forma konszonanciájáról árulkodtak. Mostani tárlatáról már nem mondható el ugyanez. Nyomtatásban használatos filmlapokat montírozott egymásra, a képek kompozíciós rendjében többnyire a napilapok tipográfiáját követve: telexképek, szalagcímek, a hasábok negatívjai-pozitívjai. Egy újsághír asszociációi — ahogy ezt az egyik sorozata címéül választotta. Csak épp az asszociációk tűnnek szegényesnek, közhelyszerűnek. A paszpartuba illesztett filmek nem mondanak többet egy tegnapi, tegnapelőtti újság híreinél. Az sem tette meggyőzőbbé a dolgot, hogy bizonyos információk rendre ismétlődnek (hogy a mai lapok is ezeket a híreket továbbítják felénk), mivel az erőszak drámája — sajnos — a lehető leghétköznapibb módon, kikerülhetetlenül jelen van szinte minden percünkben. Ezt — színtelen kijelentőmondatokkal — demonstrálni, üres frázis. Drozsnyik István tárlata nyilvánvaló kísérletként, próbálkozásként értékelhető, de az útkeresésnek olyan epizódja volt, amibe — véleményem szerint — a nézőt felesleges volt beavatni.

D. SZABÓ EDE

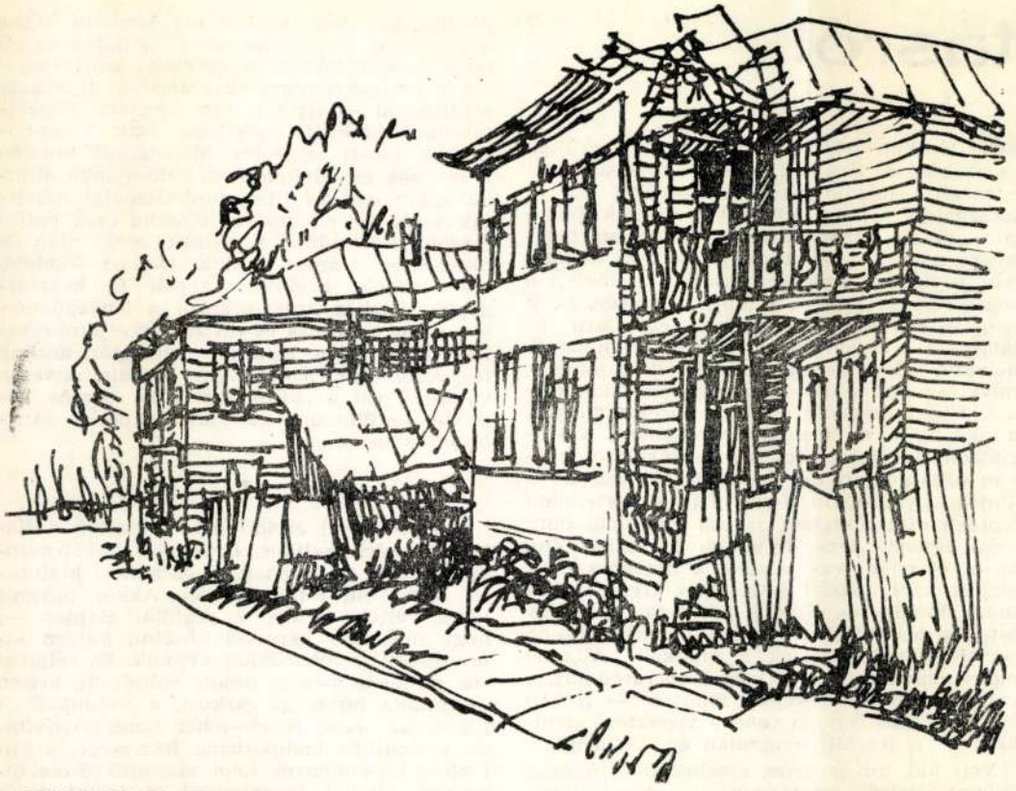

VOLOGDAI HÁZAK **LENKEY ZOLTÁN RAJZA**

kívánatosabb, sőt „érdekesebb" is lett a vidéki élet a pestinél. Rég kihűlt rokonai kapcsolatokat igyekeztek fölhevíteni a fővárosi bérházlakók falusi atyafiaikkal, előbb egy fél disznó erejéig, de már ekkor jelezve, hogy bombázás idején is lejönnének — legalább a gyerekek. A tehetősebbek falvakban, üdülőhelyeken — már akkor előszeretettel a Balaton környékén — házakat, villákat vásároltak, vagy béreltek ki tartós használatra. Farkasszemet nézve a jövővel az urbánus-népies ellentét így oldódott, s mosódott el a hétköznapok zűrzavarában — tehetnénk hozzá némi iróniával.

Ezalatt a szellemi életben, az irodalomban mindenképp végbement a szükséghelyzet-diktálta összpontosítás. Amin korántsem — az akkor oly divatos — diktatúrát kellett érteni. A szellemi erők védelmét inkább, világnézeti pártállásra tekintet nélkül. A leselkedő veszedelmek láttán az urbánusok és népiesek ádáz harca is szelidült, ha meg nem is szünt. (A szellemi párviadalt nem lehet egyetlen sípszóval lefújni, mint a futballmérkőzést.)

A Magyar Csillag főszerkesztője távolról sem ezt akarta, amikor épp az irodalom védelmében egy közös „szekértáborba" igyekezett összevonni a pártoskodókat. Urbánust és népiest, szocialistát és liberálist. A közös munka kedves kényszerével igyekezett az egymáshoz közeledés gondolatát szolgálni, tisztázni legalább is az erővonalakat.

Nem pusztán csak ötletszerűség e kínzó emlékű évektől a magyar irodalom új fejezetével számolnunk. A halál könyörtelen aratása a Nyugat első nemzedékét ekkorra már megnyírbálta. Babits, majd Móricz halála már csaknem zárókőnek számított. Krúdy még 1933-ban meghalt. 36-ban Kosztolányi, 37-ben Juhász Gyula, József Attila, Somlyó Zoltán, 38-ban Karinthy Frigyes; József Attilát nem számítva, valamennyien közelébb az ötven, mint hatvanadik életévükhöz. Ahogy némi túlzással ma fogalmaznánk: fiatalon. A gyérült erdőt a mélyen rejtőző tölgyekkel, s az előnyomuló, valóban fiatal széllel birkózó fenyőket meg kellett menteni különb időkre. A választás nem véletlenül esett Illyés Gyulára. Föltétlen tekintély volt a jobb és bal oldalon, s a középmezőnyben elhelyezkedő írótársadalomban. Óriás tehetségével, alkatával, életmódjával, szép emberi tulajdonságaival, etikai és esztétikai értékítéletei igazságaival, európai műveltségével, mesterségbeli tudásával valóban támadhatatlan volt.

Hogyan találtam utat Illyéshez? Mint anynyiunknak, nekem is előbb prózájával volt találkozásom. 1934-ben megjelent *Oroszországa* ma is féltett kincse kis könyvtáramnak. Majd a *Petőfi* és a *Puszták népe* boldog tulajdonosa lehettem. Három könyv, három új világ. Ifjú joghallgatóként enyhe malíciával ejtegettem a szót: Íme, Werbőczy Hármaskönyve után...

Voltam annyira vájtfülű, s nyitott szemű, hogy — jóllehet, érdemtelenül, mert hisz' csak beleszülettem a matyóságba — olvasóként az egész népközösség nevében nyugtázzam a *Puszták népe* idevágó sorait arról, hogy „a kövesdiek mind jó munkások voltak, szorgalmasak, ügyesek, igénytelenek." Majd hogy „a kövesdiek tiszták voltak. De nemcsak tisztaság és munka tekintetében múltak fölül a pusztaiakat. Szívélyesek voltak, udvariasak. Hálásak a cselédek segítségéért, s azt ki is tudták fejezni..." Fölfelé néztem rájuk, kerestem barátságukat... „Tudták, ki vagyok, megérezték rokonszenvemet, mely közibük vitt, s ahelyett, hogy ők beszéltek volna, engem beszéltettek." De tett is értük, erről pár éve írtam.

A Magyar Csillagnak szinte megindulásától előfizetője voltam, később a Nemzeti Bank közgazdasági osztályán, ahol Illyés dolgozott, személyesen is megismerkedtünk. Budai lakásán, írógyűléseken, s kivált Tihanyban hatnyolcszor találkozhattunk később. Húsz levelét is őrzöm. Illyés emberi varázsáról legalább félkötetnyit írtak, bizarr, s céltalan szándék lenne ezek ismétlése. Szép s érdemtelen ajándéka életemnek, hogy második verseskötetem az ő meleghangú előszavával jelenhetett meg.

Az újabb kapcsolat, közvetítésemmel, már a költő és szülővárosom között keletkezhetett. Illyés ugyanis kiadványunk, a Matyóföld részére a későbbi *Bolhabál* című darab első, az író szavaival, számára „kedvesebb" változatának nyitó felvonását, a „Summások"-at az eredeti kézirat megküldésével átengedte. (1965-ben jelent meg.)

Ezt követően, s ebből mindenképp következően kérencsélésemre egy varázslatos személyes találkozója is született Illyésnek a hajdani kövesdi summások ivadékaival 1966. november 13-án. A művelődési központ hatszáz fős színházterme színültig megtelt.

A hangszalag megőrizte Illyés szavait, a visszaemlékezését az egykori találkozásokra; rögtönözve is azonmód nyomdába adhatóan kész fogalmazásban, a Puszták népe klaszszikus mondatai mellé helyezhetően stílustisztaságban csak úgy, mint kérlelhetetlen igazságszomjban. Mintegy e nagy mű zárómondataiként:

„Messziről jöttem, a Tolna megyei pusztákról, ahol a számomra legendás föld fiaival találkoztam. Ahol nevelkedtem, a pusztán évenként megjelentek a matyók. Hírnevük volt, más dalt, nyelvet, viseletet hoztak magukkal. Olyanok voltak ők, akik már láttak mozdonyt... Mert a puszta messze volt, orvos is ritkán jött ide a nyomorban, szolgaságban élő nép közé. Magasabb emberfajta volt számomra a matyó summás, azzá tette munkafegyelme, életmódja, melyet megismerhettem rokonaim segítségével. Bejutottam közéjük, aludtam velük a templomszerű, négy-ötszáz ökörnek épült urasági istállóban. Embertelen volt ez az élet, de mégis a pusztaiakhoz képest valami szintet jelentett. Ők gazdáknak számítottak, akiknek valahol mégis csak van egy otthonuk. Örömmel jöttem ide közéjük újra, mert egész életemre bátorítólag hatottak abban a meggyőződésemben, hogy a nép az országos ügyek intézésére is képes..."

S most visszapillantva e kis írás bevezetőjére: ama vers záró strófája felelet nélkül hagyott egy kérdést, amire a dússzavú válasz az évek számával egyre nő, csak nő. Igen, most harminc év múltán, s „annyi után" is. Milyen jó, hogy mindünk közös örömére ma is kérdezhetjük, s hadd kérdezzük az emberi életkor legvégső határáig:

Föl, jólvédett hegyedre kiáltom
üdvözlő szóm s már halkul is hangom,
Tihanynak lágy visszhangja talán majd felel:
a múló idő följebb még hová emel?

KISS GYULA

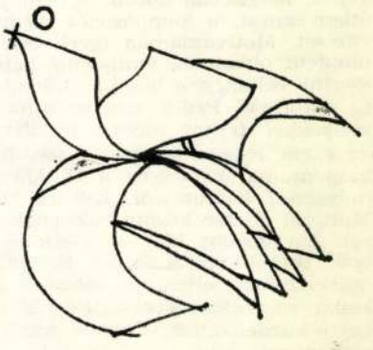

Lukovszky László, festő

LUKOVSZKY LÁSZLÓ kétszeres Munkácsy-díjas festőművész hamvait hétfőn Miskolcon a Diósgyőri temetőben nagy részvét mellett helyezték végső nyugalomra. A pályatársak, a barátok és a tisztelők nevében Gyarmati Béla, a miskolci Nemzeti Színház igazgatója búcsúzott az elhunyttól.

– Kú

8.

Népszabadság, Bp. 1981. jún. 23.

Lukovszky László, festő

LUKOVSZKY LÁSZLÓ kétszeres Munkácsy-díjas festőművész 59 éves korában elhunyt. Temetése június 22-én, hétfő délelőtt 11 órakor lesz a Diósgyőri temetőben. — A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége; a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja.

– Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1981. jún. 19.

Lukovszky László grafikus

13.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

ának egy-egy szuperufós produkció
áttán (amilyen ez a mai is volt) nem
ajlandók lelkesedni.

Én: Szóval az, hogy ön előadás
özben távozott, úgyszólván vakme-
ő cselekedetnek tekinthető?

Ő: Ne nevessen ki, ez így igaz. Nem
vette észre, hogy a nézők egy része
em mert véleményt nyilvánítani?
Csak összenéztek, hümmögtek. Vagy
esütött szemmel, zavartan dünnyög-
ék: „Roppant modern."

Én: De hát mi az öregistentől fél-
ek?

Ő: Hogy rájuk sütik a bélyeget,
ejlődésképtelenek, mert nem alkal-
asak az ufészet befogadására.

Én: Árulja el végre, mért olyan
ontos az izé... hogy is mondjam,
rmanóknak, hogy az általuk pártolt
űvészeti irányzat mindenütt elter-
edjen? Van az ufészetnek valami
ülönös célja, mondanivalója — el-
épelt kifejezéssel —, üzenete a kö-
önség számára?

Ő: Persze hogy van. Mégpedig nem
ás, mint az ufók meteortáblára vé-

[illegible] beszéd, elviselhető
zajok, tetszetős díszletek-jelmezek,
szemnek tűrhető világítás) szóba se
kerülhetnek. Az ufódrámákat szinte
kötelező töksötétben játszani. Mind-
össze annyi fény villanjon időnként,
hogy látható legyen: a szereplőkre
rakódott piszok *igazi* kosz, nem
sminK. Ami a művek értelmezését il-
leti . . ., hallott a legújabb Trisztán és
Izolda-előadásról?

Én: Az operák nemigen érdekel-
nek.

Ő: De hiszen ez prózai színházban
kerül színre! Zene nélkül, mert ugyan
minek az. Az egyik legmarkánsabb
ufológegyéniség rendezte. Az ő ol-
vasata szerint Trisztán és Izolda két
eszkimó, aki végül is felfalja egy-
mást, mert kevés a fóka. A bemu-
tató után egy ufológ bíráló felrótta
ugyan az alkotó művésznek, hogy a
fókamotívumot a Tragédiából vette,
de ugyanakkor elismerte: a nézőté-
ren szétpermetezett halszag originá-
lis hatást kelt, és az idomított roz-
már, amely a darab végén anyaszült

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1980 6

Lukovszky László

Napjaink

festő- és grafikusművész

1021

nedves fogalom.

Ütközöm

Kikerülve a muska[illegible]
betértem, hol az időfejsze
nyúlfülhavas tájban
hangindákat vagdos
a borbélyüzlet ajtajáról

mellkasban jobbra balra
bordaív árkádsorok egy
ember törmeléke égett tol-
lazat marsvízben kisgyerek
a hold arcomon letörölhe-
tetlen árnyfogyatkozás
éjpiros vagy értem legbelül
ness-könnyek olvadt sztalak-
titszóda bundás barackcsepp
mészpilla szúr forgó üveg-

* Van akinél minden koalamaciság.

* Az más. Ha van.
Rendes Állatvilág.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Lukovszky László
festő- és grafikusművész
Egészségügyi Dolgozó

1980 JUN 2

1021

Lukovszky László rézkarca

Az EVSZ hírei

A SZEM SZARUHÁRTYÁJÁNAK ÉGÉSI SÉRÜLÉSE ÉS A C-VITAMIN. 14 WHO-tagország országos szemészeti intézetében három éven keresztül kísérletezték helyileg és szájon át adagolt C-vitaminnal a szem szaruhártyájának súlyos égési sérülésében. Az ipari és közlekedési balesetek kapcsán viszonylag gyakori a szaruhártyasérülés, s a gyógyhajlam rendkívül kedvezőtlen. Az égés után három-négy héttel fekély, áthatoló sérülés lép fel a szaruhártyán, ezt heges, átlátszatlan, vérerekkel átszőtt hám igyekszik regenerálni. Az ilyen szaruhártya vakságot okoz, szaruhártya-átültetéssel és szaruhártya-protézissel javítható. A szemcseppel és szájon át bevitt C-vitamin előnyösen befolyásolja a gyógyulást, csökkenti a fekélyképződést, hegesedést. A 24—28 órán belül megkezdett C-vitaminos kezelés után sokkal hamarabb kerülhet sor műtétre is.

SÚLYOS GOND A BRUCELLÓZIS. Az utóbbi évben a Szovjetunióból 6894, az Egyesült Államokból 247, Franciaországból 883 emberi brucellózis megbetegedést jelentettek. A fejlődő országokban is komoly gondot jelentenek az állati és emberi megbetegedések. Csak dollármilliókban lehet kifejezni az anyagi veszteséget. A vadon élő és a házi állatok egyaránt megbetegedhetnek

SZA
— A

A nyugdíjkorhatár
ren Budapesten élnek
ápolja?", a megkérdez
ben 11 és fél ezer idős
len, egészségügyi pana
násmódot igénylőkkel
Még akkor is, ha olyk
megfelelően, változó
ruló –, teljesen egyedi
osztályain. Olyanokkal
visszatérhetnének otth
kegyeltjeinek tartják m
melegségen túl szaksz

Hogy kik választják élet-

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-743, 340-725

1979 ÁPR 20

Lukovszky László

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Gépi másolat

1021

AG 4

Lukovszky László rajza

par helyzete

kozatosan megteremtődjön a szerkezeti egyensúly az építési igények és a rendelkezésre álló kapacitások között. Az utóbbi időszakban, különösképpen a IV. ötéves terv időszakától kezdve Borsodban ez a feszültség az országosnál is erőteljesebben jelentkezik. Az egyik oldalról — különösen a nagyberuházások vonatkozásában — a feladatok jelentősen megnö-

Kemenc

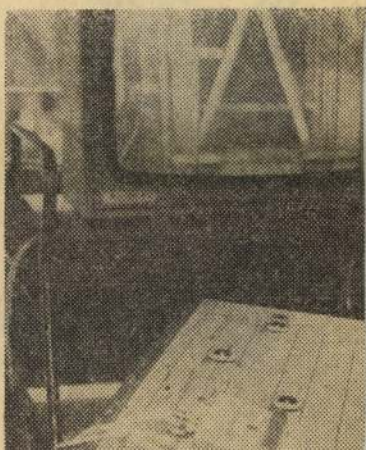

SAJTOFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 5

Statisztikai Szemle

Lukovszky László
grafikusművész

1021

Lukovszky László: Mindenki a frontra!

Osztálya volt, a budapesti mélyépítések, út-, híd-, közmű-, vízrendezési építkezések és felújítások lebonyolítását kapta feladatául.

Ez a sokrétű, bonyolult tevékenység igen nagy felelősséggel jár. A vállalat által kifizetett építési számlák évi összege 600—1100 millió forint között volt. A MÉLYBER bonyolította le az E5-ös út és a 11. sz. főközlekedési út budapesti szakaszának építését, a Lánchíd és az Alagút felújítását, a BAH csomópont és az Alkotás utca építését, az Erzsébet-híd felújítását, a Római-part átépítését, a Rákos-patak korszerűsítését, a Jászberényi úti és az Árpád úti felüljáró elkészítését és még sok nagy és még több kis munkát.

A beruházó, illetve lebonyolító dolga a megbízó által kijelölt tervfeladat alapján a tervező vállalattal tervezési szerződést kötni, az elkészült terveket felülvizsgálni és az építési és egyéb szakhatóságokkal engedélyeztetni; feladata továbbá a munka műszaki elő-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1978 DEC 2 4

Lukovszky László

/ 1021

1978. decemb

Karácsony

Lukovszky László rajza

ics
energia

évről évre növekedett, ezenkívül fokozódtak az energetikai beruházások terhei is. Mindezekre való tekintettel, alapvető érdekeink fűződnek az energiaigények növekedési ütemének csökkentéséhez, amit a népgazdaság — ezen belül az ipar — szerkezetének további átalakítása, integrációs kapcsolataink ezzel összefüggő céltudatos irányítása, az energia racionalizálási és takarékossági lehetőségeink maximális kihasználása révén tudunk biztosítani.

Bár az V. ötéves népgazdasági terv energiatakarékossági célkitűzéseit az eredeti tervnek megfelelően teljesítjük, az energiafelhasználás növekedési üteme nem csökkent a kívánt mértékben. Ezért a nehézipari tárca az energiagazdálkodás

Megyénk d
országun

Beszélgetés d

1978-ban az ötödik ötéves terv harmadik esztendejét zárjuk. Ha a megye területi tervét tekintjük, abban központi helyet foglalnak el a gazdasági építéssel összefüggő feladatok. A termelőberendezések több tízmilliárdos bővítése, a meglevők korszerűsítése szerepel az előirányzatok között. Ez szükségszerű következménye annak a kiemelkedően fontos szerepnek, amelyet Borsod a népgazdaság életében betölt. A megye ötéves tervében is kifejezésre jut az a gondoskodás, ami a párt és a kormány politikájában megfogalmazódott. A feladatok, a helyi tervek gondos megvalósításával hatékonyabb munkával nagymér-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 AUG 13
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
Lukovszky László
festő- és grafikus-
művész
1021

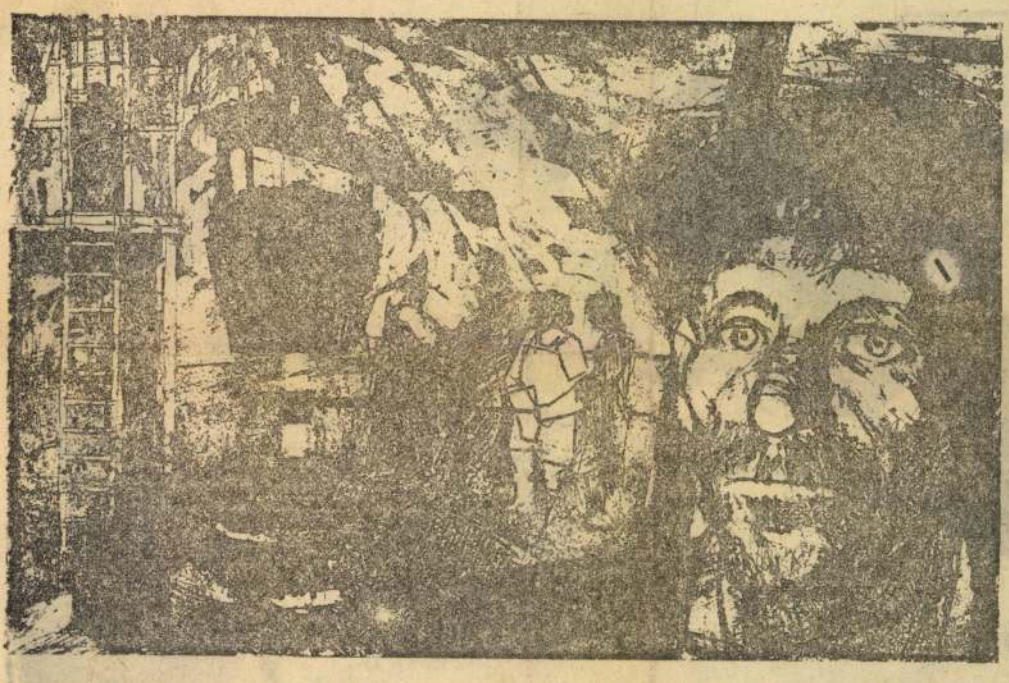

Lukovszky László rajza

Műteremsarokban

A forrás közelében

LUKOVSZKY LÁSZLÓ vagy négy esztendeje szerepelt utoljára önálló kiállítással a Miskolci Galériában. Utána volt kisebb tárlata Tokajban és Szerencsen, majd hosszabb szünet következett. Valami három esztendőnyi. Ez a három év persze csak a felületes szemlélődőnek tűnhet üresnek. A művész ugyanis közben ott volt minden csoportos kiállításon, a grafikai biennálén, a miskolci téli tárlaton, minden évben a Rajzok című kollektív bemutatáson, sőt az ideit ő is rendezte, ott volt a salgótarjáni és egri éves tárlatokon. Közben dolgozott, készült az újabb bemutatkozásokra, kiállításokra, valami nagyobb számadásra. Így került sor a múlt év őszén az edelényi kiállításra, ahol harmincöt, különböző technikával készült grafikai lapját mutatta be, majd ez év januárjában Balassagyarmaton láthatták az érdeklődők negyvenöt grafikai lapját. Most a baráti Lengyelországban, Katowicében látható harminc grafikája, ahol a Miskolc és Katowice közti testvérvárosi kapcsolat, illetve a két művészeti szövetség egyezménye alapján Feledy Gyulával és Pető Jánossal közösen rendezett kiállítást, a lengyel művészek tavalyi miskolci bemutatkozását viszonozva.

★

Talán a fenti felsorolásból furcsának tűnhet, hogy Lukovszky László az említett kiállításokon grafikákkal szerepelt, kivéve a korábbi szerencsi és tokaji tárlatot, ahol olajképeket állított ki. Lukovszky pedig elsősorban festő és nem grafikus, bár ebben a műfajban is az élvonalba tartozik. Műtermében békésen megfér egymás mellett a festőállvány és a grafikai nyomógép, a vakrámára feszített festővászon és a rézlemez, az ecset és a rézkarchoz szükséges éles acél. Festő- és grafikusművész. Mindig abban a műfajban alkot, amelyet mondandójához alkalmasabbnak ítél, amelyben mind érthetőbben ki tudja magát fejezni. Most mintha a festés került volna előtérbe. Legalábbis a látogató erre gondolhat az állványokon látható, megkezdett festmények nyomán.

Három állványon három megkezdett vászon. Az egyiken alvó pásztor lovakkal, ez már a téli tárlatra készül, s készül oda még más is, de az még nem látható. A másik két állványon a Lenin Kohászati Művek épülő új acélművének a körvonalai láthatók. E két kép a kohóüzem megbízásából készül. Lukovszkynak ugyanis húsz éve van igen szoros és korrekt kapcsolata a Lenin Kohászati Művekkel. A gyáron belül is rendezett már három kiállítást. Élményei szerzésének, akkumulálódásának, emberi kapcsolatainak a gyár az egyik forrása. Itt él a forrás közelében. Földrajzilag is közel, de még inkább átvitt értelemben.

★

— A gyárnak rendszeresen van igénye és érdeklődése olyan művek iránt, amelyek az ott élő és dolgozó emberek életével és a gyár összképével foglalkoznak — mondja erről. *— Ezeknél a feladatoknál sohasem éreztem, hogy bármit is erőszakosan akarnának megörökíttetni. A munkák megindulása előtt mindig megbeszéltünk közösen mindent, és így a megbízások, illetve a képek festése számomra semmi terhes feladatot már nem jelentett. Ez a kölcsönösség volt, ami szeppé tette számomra ezt a húsz esztendőt. Olyannyira, hogy ma már el sem tudom képzelni idő- és munkabeosztásomat a gyár nélkül.*

Nemcsak Lukovszky jár be a gyárba, a gyári emberek is otthonosak a műtermében. Érdemes erre a kapcsolatra felfigyelni, hiszen Borsodban a képzőművészek és az üzemek szocialista szerződésen alapuló kapcsolata nagyon hiányos és Lukovszky, meg a Lenin Kohászati Művek kapcsolata szinte fehér hollónak tekinthető. De példának is! Mit jelent az alkotó művésznek egy ilyen üzemi kapcsolat, mit jelent az üzemi közeg, mit adnak számára az ottani emberek?

Egy képre mutat a műterem falán:

— Ez a diósgyőri munkásportré volt a berlini kiállításom plakátján hajdan. Ami megragad a gyárban, amit megfestek, vagy grafikában feldolgozok, az messzire is eljut. Diósgyőri ihletésű anyagaim voltak Moszkvában, Tokióban, Luganóban, Bulgáriában és igen sokfelé. A mostani katowicei tárlaton is az anyagaim nagy része a diósgyőri kohászati életet mutatja be, s mert a baráti lengyel városban is vannak kohóüzemek, bízom benne, hogy kedvező fogadtatásra, tetszésre talál.

Néhány rézkarcot nézegetünk. Részben a kohászati munka egyes mozzanatait tükrözik, részben pedig a kohászat és a kohászok élete, annak a munkán túli vonatkozásai, ünnepi oldalai és a környezethez kapcsolódásai fogalmazódnak meg bennük. A lapok pergése közben mondja:

— Érdekel a kohász, de az is, hogy ő hol kohász. Érdekel a gyár udvara hajnali esőben, de az is, hogy bent, a csarnokokban mi történik, hogyan csapolnak, milyen munkakörülmények között dolgoznak ott az emberek. A hétköznapok és az ünnepnapok egyaránt érdekelnek, az ünnepélyesség is, nemcsak a verejték, mert így látom az ő életüket az enyémmel kereknek. Így hat rám a gyár, az emberek közelsége. Ezért festek képeket, készítek grafikákat a gyárról, ezért egyik legfőbb forrásom a kohászat. A gyáról vallok ugyan munkáimban, de hiszem, hogy nemcsak a gyárnak, hanem az egyetemes művészetnek is.

★

Nézegetem a megkezdett képeket az állványokon. Az ég kékje a háttér, s a még nagyon változatos képen is már impozáns az oda felrajzolódó sziluett-sor. Az előtérben még csak a színhatások sejtetik, milyen nagy súlyú és jelentőségű mozzanat örökítődik majd oda. Amikor terveiről kérdezem, a készülő vásznakra mutat:

— Készülök gyári munkáimmal, készülök a téli tárlatra, festek. Ez a dolgom. És készülök még valamire. Kaptam egy olyan lehetőséget, hogy hosszabb utazást tehessek a Szovjetunióban, felkereshessem annak közép-keleti köztársaságait. Talán hamarosan sor kerül erre is.

Benedek Miklós

TAKÁTS GYULA:

Csak azt látom

Ki jár a nádas folyosóján?
Ki fürdik csendes öblibe?
Csak azt látom, remeg a nád
és csattog hinaras vize...

Csak jár a nád... Remeg... Lesem,
reszket a folyosó s a varsák,
mint eltűnt vén halászok
arcuk lent is iszapra hajtják.

Hallgatják, mérik, hol lakik?
Ki jár a nádas folyosóján
s hiába vár fölöttük a ladik
s tornyok titkán a néma gólyák...

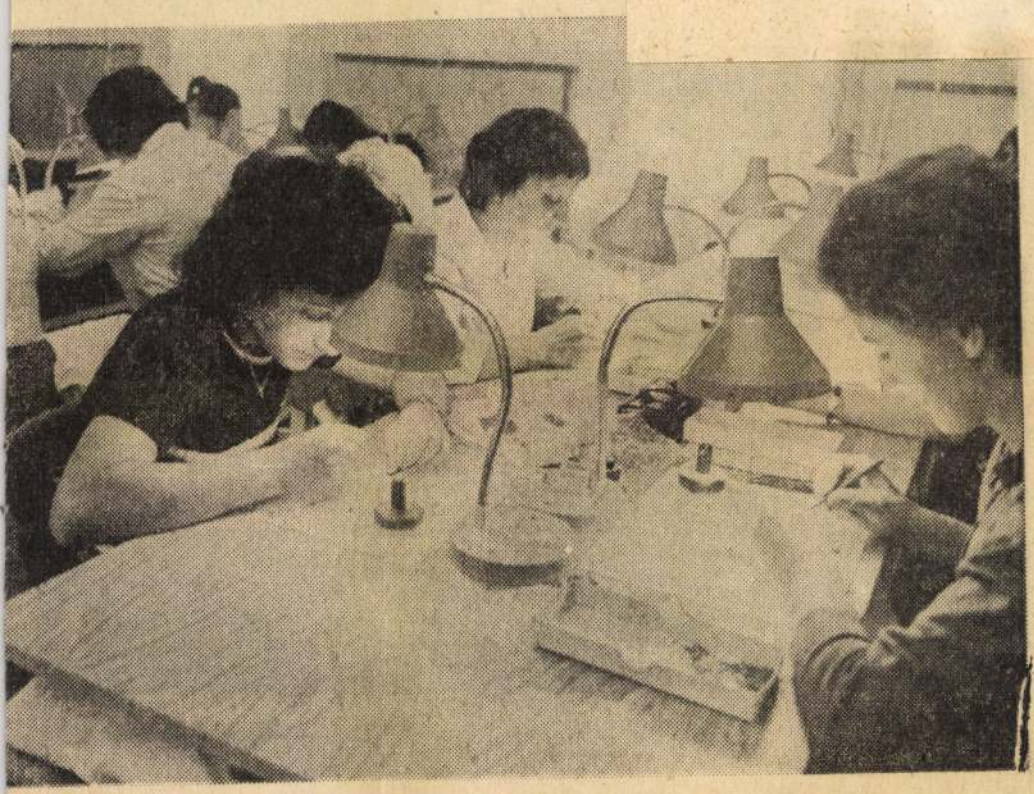

Az alsóvadászi Szabadság Termelőszövetkezetben június elején kezdték meg a Trabant és Zsiguli gépkocsik égőihez szükséges spirálok gyártását. Az Egyesült Izzó hajdúböszörményi gyáregységével fennálló szerződés alapján jelenleg 20 asszony és lány t'l munkalehetőséget a kis üzemben. A dolgozói létszámot a közeljövőben kívánják 70 főre emelni.

Fotó: Kozák Péter

t szakít

Működik az automata

ból eredő selejt négy százalék volt. Gyakran hibázott a méretpontosság is — a megrendelők nem kis bosszúságára.

Az új automata üvegvágó és drótszakító berendezés három hete működik — kifogástalanul. A vágónő egyelőre még ott áll a berendezés mellett, figyeli, pontosan, hibátlanul dolgozik-e a gép. *Bobkó Benjámin*, a gyár főmérnöke elmondotta: a színes drótháló és ornament típusú síküveg vágását egy műszaki fejlesztés keretében automatizálták. A feldolgozó rész korszerűsítését az elmúlt évben kezdték meg; első lépésként a gyártósor végén kialakították a cserépszállító pályát. Korábban ezt a munkafolyamatot is, amely igen sok üzemi baleset forrása volt, kézzel végezték. A nehéz fizikai munkát könnyíti, s a balesetek lehetőségét csökkenti a most üzembe helyezett üvegvágó és drótszakító automata gép is. A fejlesztés hatására az elmúlt hét hónapban jelentősen csökkent az üzemi balesetek száma és súlyossága. Az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva mintegy 50 százalékkal kevesebb a baleset. Tavaly július végéig 15 baleset történt az üzemben, amelyek miatt 265 munkanap esett ki a termelésből. Ezzel szemben az idei esztendő eddig eltelt időszakában nyolc baleset fordult elő, 122 kiesett munkanappal.

A főmérnöktől azt is megtudtuk, hogy a tavaly megkezdett műszaki fejlesztés keretében további két fontos feladatot oldanak meg. Automatizálni akarják az üveg szélezését is, amelyet eddig ugyancsak manuális módszerrel végeztek. Korszerűsítik a rakodást is: egy pneumatikus csomagológép üzembe helyezését tervezik. Mindkét munkafolyamat korszerűsítését saját tervezésben és kivitelezésben kívánják megvalósítani. A műszaki fejlesztés sikeréért egyaránt tevékenykednek a műszaki osztály dolgozói, a termelésirányító szakemberek, valamint az üzemfenntartó csoport tagjai. A gyárban felhasználják az Orosházi Üveggyár tapasztalatait is, ahol már hosszabb idő óta eredményesen alkalmazzák az új berendezéseket.

Az üzemben arra törekednek, hogy mindkét gépet — az üvegszélező automatát és a pneumatikus csomagológépet — még ebben az évben üzembe helyezzék. Ennek érdekében a gyár szocialista brigádjai társadalmi munkában is dolgoznak. A műszaki fejlesztési program valamennyi célkitűzésének megvalósulása a nehéz fizikai munka megkönnyítésével egyidejűleg jelentős létszámcsökkentést is lehetővé tesz. Így az év végén sor kerülhet a dolgozók megfelelő átcsoportosítására, s ez jelentősen enyhíti majd az üveggyár munkaerőgondjait.

D. H.

Mit ígér a putnoki határ?

velte... És ez csak a víz volt, bár kétségtelenül ez okozta a legnagyobb károkat...

A fejetetejére állt időjárás kézjegyeit most az aratásnál mérik leginkább. Tavaly július 12-én kezdtek hozzá errefelé a betakarításhoz, idén viszont csak július 28-án ért be a termés. Az augusztus elsején megkezdett búzaaratás bizony még ezen a tájon is késeinek számít. Az viszont megnyugtató minden késés ellenére, hogy az aratnivaló nem különösebben gyomos, dűlt, s a termésátlagok kedvezőbbnek tűnnek a tervezettnél. A tavaszi árpánál ez már tény, hiszen a 413 hektárt levágták. Itt az átlagtermés 34 mázsa hektáronként, két mázsával több a tervezettnél. A búza 40—41 mázsa körüli átlagot ígér, a tavalyi 36 mázsával szemben.

— Jelenleg 12 saját kombájnunk arat, ehhez jön még két E—512-es csehszlovák vendégkombájn, s a sajópüspöki tsz-től is kaptunk segítséget...

A műszaki bázis ezek szerint biztosíték rá, hogy amennyiben az időjárás nem romlik el hosszabb időre, a putnoki gazdaság is jóval augusztus 20-a előtt betakarítja az 1086 hektárnyi kenyérgabonáját.

Az ősszel érő kultúrák jelen pillanatban ellentmondásos képet mutatnak. Az összességében háromhetes vegetációs késés rányomja bélyegét minden növény fejlődésére. Az utóbbi két és fél hét kedvezőbb időjárása szerencsére valamit csökkentett ebből a fejlődési lemaradásból, s néhány növény úgy ahogy utolérte önmagát. A napraforgó 181 hektáron nem rossz, sőt fogalmazhatunk úgy is — nem kiabálva el ezzel semmit —, hogy: szép. A terv 12 mázsa hektáronként, de a szakvezetők nem tartják lehetetlennek a 16—18 mázsát sem.

A burgonya viszont tényleg ellentmondásos. A 142 hektárból huszonnégyet kivitt a víz. A többi július 19-ig nagyon szép volt, a hűvös, esős idő talán egyedül ennek a növénynek kedvezett. Az utóbbi hetekben fellépő, jobbára, száraz, meleg idő hatására azonban jelentkezett a levélsodró vírus, s ma már korántsem olyan biztatóak a kilátások, mint voltak 3 héttel korábban.

— A tervünk hektáronként 220 mázsa — mondta a főmezőgazdász —, ha viszont még két hét száraz idő következik, nem tudom, meg lesz-e ez a termés...

Az idén Putnokon még júliusban is vetettek kukoricát. Igaz, csak silónak, mégis — vagy éppen ezért — elmondhatjuk, az idei év klímája talán legtöbbet a kukoricának ártott. A belvizek miatt az elvetett kukorica fele kipusztult, s a későbbi vetésekkel sem tudták pótolni az eredetileg tervezett területet. Igaz, silókukoricát 130 hektárral többet vetettek, s ha ebből a fele bejön szemnek, részben sikerül pótolni a kiesést. Ez viszont teljes egészében az őszi időjárás függvénye. A tavalyihoz hasonló szeptemberi fagy minden ilyen reményt szertefoszlathat. Nem csoda hát, hogy a száraz meleg ősz, kimondva vagy kimondatlanul, de vágya a szövetkezet vezetőinek, dolgozóinak.

Másfél órát beszélgettünk a gazdaság központjában. Amikor elköszöntünk, már nyoma sem volt az ideérkezésünkkor bennünket fogadó ködpárának. Eloszlott a légben, s derült, tiszta, meleg volt az augusztusi délelőtt. A mezőgazdász számára nyugalmas munkavégzést biztosító idő. Ilyen kellene hosszú távra. Mondjuk november végéig. Azt hiszem, senki sem bánná. Legkevésbé ezek a északi részen gazdálkodó termelőszövetkezetek nem.

(ha)

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1978 DEC 24

Lukovszky László

1021

Betlehemesek Lukovszky László munkája.

vagyunk el
sits Géza.
kormánybi
lon jelent
mondja a
munizmust
kívánják.
vár jöved
ban teszik, ha ezt nem kí-
ránják. A gyűlésen határo-
zatot fogadtak el, melyben
egyrészt támogatták a mun-
kástanács földbirtokreform-
ról elfogadott határozatát,
másrészt állást foglaltak a jö-
vő politikáját illetően: „min-
denben hozzájárulnak a szo-
ciáldemokrata párt többségé-
nek a mérsékelt haladást kö-
vetelő határozataihoz". Le-
szögezte a gyűlés, hogy az
azonnali és tiszta kommu-
nizálást... nem teszi egyelőre
magáévá".

A gyűlés és határozat fon-
tos lépés a politikai erők
differenciálódásában: először
merült fel a megyében, hogy
a szociáldemokrata párton
belül vannak következete-
sebb politikát akaró erők is.
Ugyanakkor ez az erő Mis-
kolcon még gyenge volt.

Ez a gyengeség akkor is
igaz, ha a diósgyőrin kívül
más csoportok is létrejöttek
Miskolcon. A fiatal értelmi-
ség következetesebb elemei
Krausz György fiatal tanár
körül tömörültek.

Egy jelentősebb csoport
alakul ki az ifjúmunkások

birtokbavételét, a munkások
és parasztok tanácshatalmá-
nak kiépítését, a Vörös Had-
sereg megszervezését.

A közgyűlés forró üdvöz-
letét küldi a hősiesen harcoló
orosz proletariátusnak, és a
világ proletariátusa legna-
gyobb vezérének, Lenin elv-
társnak. Egyek vagyunk az
orosz proletársággal, a né-
met Spartacus-csoporttal és
mindazokkal, akik a prole-
tariátus fegyveres felkelé-
séért, a proletárdiktatúráért
a munkások, parasztok és
vöröskatonák tanácshatal-
máért küzdenek.

Éljen a nemzetközi szociá-
lis forradalom!

Éljen a nemzetközi prole-
tárdiktatúra!

Éljen a kommunizmus!"

A zempléni tanácskozás
nagyban hozzájárult a kom-
munisták országos térnyeré-
séhez, a létrejött párt meg-
erősödéséhez. Természetesen
az elfogadott elvek gyakor-
lati keresztülvitele a város-
ban és a községekben csak a
szembenálló erőkkel küzdve
lehetett, illetve a különböző
munkás- és parasztcsoportok

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1979 — 3

Lukovszky László

Napjaink

grafikusművészet

1021

SZÜRETKOR — LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

viszonylag sík környezetb
a magasba, s az egy
nézve, valóban tekintélyes
nyomását kelti. A hátán
cék és lakóházak, a köz
harangláb, valamint a 2
lődését és építészetét
egyaránt kedves emlékei
tóknak. Az egykori miskolci polgárok a me-
redek északi oldal nagyszerű látványa mi-
att joggal állították párhuzamba az Avast
a Gellértheggyel. Napjainkban pedig a Szin-
va völgyébe mélyen benyúló hegy az 1962-
ben televíziós toronnyal egybeépített kilátó-
val és a monumentális gótikus templommal
méltán jelképe a városnak. Nemcsak a múlt
és a jelen egybeforrását fejezi ki ez a terü-
let a város szívében, hanem arra is utal,
hogy az Avas és az azt övező település a
történelem során jóban-rosszban, építésben,
pusztulásban, derűben és hitben összefor-
rott.

A várost bemutató első leírások az Avas-
ról kiindulva sorolták fel a nagy történetű
objektumokat. 1853-ban a Vasárnapi Újság
tudósítója a következőket látta az Avasról:
„Itt a legjobb pontról igyekeztem a várost
vázlatkönyvembe felvenni, hogy azt a lapok
közönségének bemutassam, a város déli ol-
dalán emelkedő „Avas" nevű hegyről, hon-
nan a legszebb kilátás mellett nemcsak a
házak nagy tömkelegét, de egyes utcáit, sőt
kiválóbb házait is jól ki lehet venni. Alat-
tunk balra, a hegy lejtőjén látjuk az avasi
nagy és igen régi református templomot,

megye házát udvarép
vül még három nag
szemünkbe, úgy mint
lostora, mely kéttorn
valódi dísze a városn
gymnasium is; ettől
egyesültek csinos torn
a reformátusok máso
rony nélküli templom
tás is azt bizonyítja,
hetett látni az egész
merni különböző épí
ben alig-alig találunk
város különböző rész
tót az Avas önmagáb
Az Avas és a települ
a különböző városkép
dig mint együttes kép
zett. Ez tapasztalható
terlevelein, a híres
készült metszeten, va
közismertté vált Roc
készült illusztrációján
tató leírások mellett
sok a hegy és Miskol
vészi értékű kifejező
különböző időszakok

Lukovszky László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Gyafi Tanácsvár

1979 APR

Napjaink

1021

Rajzok a

A Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának 60. évfordulója tiszteletére a Magyar Képzőművészek Szövetsége és a Rónai Sándor Megyei Művelődési Központ, a megyei és miskolci párt-, és tanácsi szervek támogatásával a a megyében és Miskolcon élő képzőművészek számára meghívásos rajzpályázatot hirdetett. A pályázatra beküldött anyagból 12 művész 36 lapját állították ki a művelődési központban. A kiállítást március 20-án nyitották meg.

FRONTVONAT LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

CSA
za
ba
nag
egy kupányit inni... Ezért gurítottam ennen kezemmel a legnagyobbik hordót.

IMRE A sistergő istennyila k ö z e p é b ő l a fejed tetejére! Meghibbant az elméd? Vagy mentségedre holmi meséket eszelsz ki, hogy tetézd gaztetteidet? Honnan szeded ezt a sose-volt „parancsolatot"? Ami nem egyéb zagyvaságnál.

CSAPOS Innen hozták a palotából, belső szobalány lehet, amúgy igen takaros, szemrevaló kis fehércseléd...

IMRE (a fájdalomtól és a dühtől összecsuklik, de mert ezt röstelli, igyekszik talpraállni, ami azonban sehogyan sem sikerül. Közben hajtogatja) És estére jön a vendégsereg. Milyen szégyen! Nem jöhet, eh, nem jönnek a vendégek. Lefújni mindent! A kancellárom majd kieszel valamit, valami okosat. Azért tartom, hogy legyen esze, ha szükség van rá. (Inkább csak önmagának mondja) Megvan! Államérdek! Idegen had szándékozik határainkra törni. Most jelentették a kémek. S össze kell hívni a királyi tanácsot. Ez igen, ez jó lesz! Ezt a vendégsereg is sértődés nélkül megértheti.

CSAPOS, KERTÉSZ (fölnyalábolják, s a palotába cipelik a királyt)

FŐSZAKÁCS (mögöttük fontoskodva, fejfedőjét, kötényét igazgatva halad; szinte vidoran, félre) Hej, nemcsak az én sütemenyemben, — a rózsában-almában, hordóközeiben is annak a kisboszorkánynak a keze volt... (hangtalan, cinkos nevetéssel) ... a kis Térdszéli Katicáé.

Függöny

Miskolcon

je..." S ha az első számban (egyébként a lapnak ezt az egyetlen példányát őrzi a múzeum) közölt versek és tárcák irodalmi értéke mai szemmel nézvést talán vitatható, a szerkesztői program mindenképp rokonszenves. Még akkor is, ha a bőséges hirdetésközlés kétségeket támaszthat az anyagi önzetlenség iránt.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP
1979 MAR 14

Lukovszky László grafikusművész

1021

* Lányka és hold (Lukovszky László rajza)

n

'sod újítói

nak tavalyi feladatterve ismét előrelépést eredményezett megyénk újítómozgalmában. Az újítók száma 14 százalékkal nőtt, s elérte a 26 780-at. Nyolcvankét százalékuk szocialista brigádtag. Az újítók 63 százaléka fizikai munkás. Az újítások nagy részét az a 46 borsodi vállalat nyújtotta be, amelyek részt vettek a megyei újítási versenyben.

Elmondotta *dr. Balogh András*, hogy az V. ötéves terv eddig eltelt 3 évében a benyújtott újítások száma 13, az elfogadott és hasznosított újítások száma pedig 22—23 százalékkal nőtt. Utóbbiak mintegy 1 milliárd forint gazdasági eredményt hoztak. Sokat jelentett, hogy kiteljesedett az „Egy brigád—egy újítás" mozgalom, amely sok helyütt már átcsapott az „Egy brigád — egy hasznosított újítás" mozgalomba. A Borsodi Szénbányák Vállalatnál például egy brigádra már 4 benyújtott és 3 hasznosított újítás jut, ám jó az arány (3, illetve 1,3) a DIGÉP-ben is. Megyei szinten az átlag azonban még csak 0,7 hasznosított újítás, ami mindjárt megjelöli a holnap egyik fontos feladatát is: még jobban el kell terjeszteni ezt a nagy népgazdasági, vállalati hasznot hozó mozgalmat.

(Folytatás az 5. oldalon)

A MAGYAR KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE,
A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI ALAPJA
ÉS A GYÁSZOLÓ CSALÁD FÁJDALOMMAL TUDATJA, HOGY

LUKOVSZKY LÁSZLÓ

KÉTSZERES MUNKÁCSY-DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ

1981. MÁJUS 28-ÁN, 59 ÉVES KORÁBAN ELHUNYT.

AZ ELHUNYTAT A MAGYAR KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
ÉS A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI ALAPJA
SAJÁT HALOTTJÁNAK TEKINTI.

TEMETÉSE 1981. JÚNIUS 22-ÉN, HÉTFŐN DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR LESZ
A DIÓSGYŐRI TEMETŐBEN (KONDOR BÉLA UTCA)

BMI 81

LUKOVSZKY LÁSZLÓ

Napjaink 1981/7

Búcsú Lukovszky Lászlótól

Ötvenkilenc éves volt. Alkotóerejéből értékes alkotások sorára futotta volna még. Meghalt Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész. Azok közé tartozott, akik tevékeny részt vállaltak Miskolc képzőművészetének utóbbi két évtizedes fellendülésében, a miskolci művésztelep és grafikai iskola országos tekintélyének kivívásában.

Ifjúsági éveit a háború szörnyű élménye határozta meg. Front, majd hadifogság... Ott ismerkedett meg Örkény Istvánnal, s baráti kapcsolatuk az író haláláig megmaradt. Hadifogságból hazatérve Sajószentpéteren telepedett le, majd Miskolcra költözött. Művészetében központi szerepet kapott a munka ábrázolása, a dolgozó ember. Így került kapcsolatba a diósgyőri kohászokkal, így lett a „gyáristák" művésze, akiket festményeken, magas kvalitású rézkarcok során örökített meg miskolci három évtizedes művészi munkássága alatt.

Szenvedélyes érdeklődéssel, szinte újságírói kíváncsisággal reagált az élet minden újdonságára. Aktuális témájú festményei és grafikai lapjai szenvedélyes elkötelezettséggel szólnak az emberi humánumról. Kommunista volt, akit elvi meggyőződés kapcsolt szocialista társadalmunkhoz, s aki szolgálatot teljesített rangos művészetével.

Emlékét maradandó alkotások őrzik. Alakját megőrizzük emlékezetünkben.

TAVASZ — LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

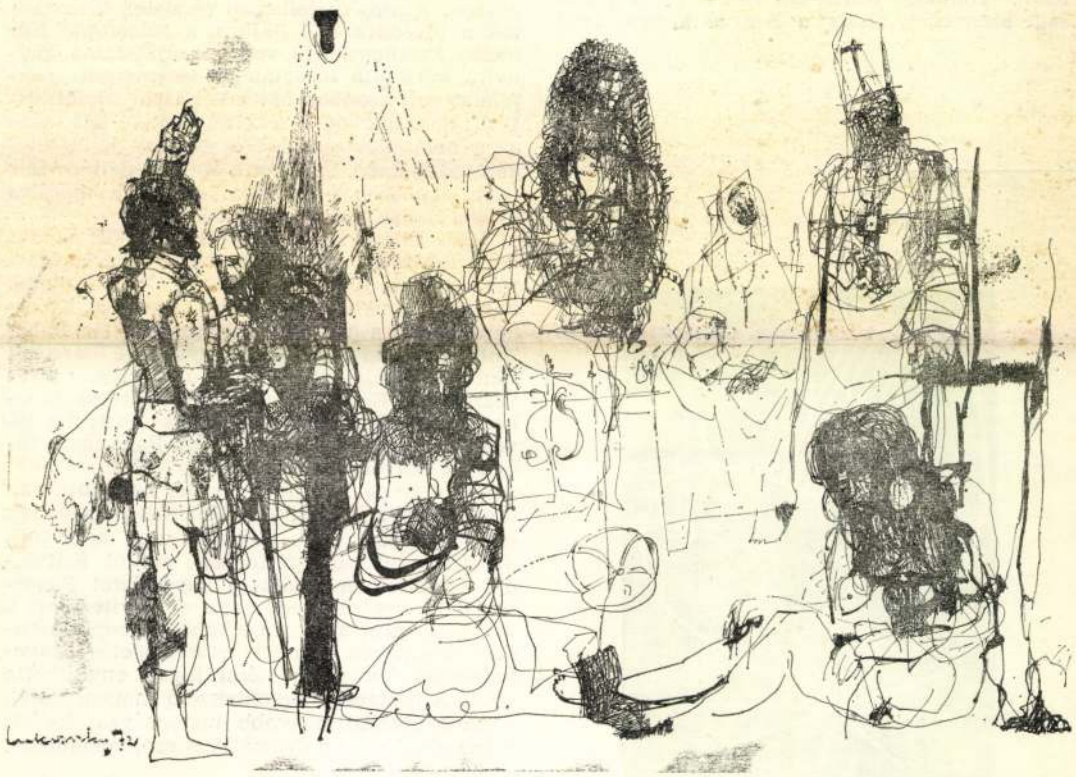

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

van az invenció, meg egyébként is! Gyűjteni a régi-új szavakat, fordulatokat, ezek versbe helyezhető dallamait! Követendő példa!

A tiszta és áttekinthető műsorszerkezet hasonlóképp tiszta és áttekinthető stúdióképben nyilvánult meg, s ez a rendező, dr. Jósfay György, valamint Pálfy István vezető operatőr érdeme is. Itt említendő a rokonszenves, megjelenésével és modorával szintén ezt a tiszta struktúrát erősítő műsorvezető: Füzes János. Az már kevésbé tetszett, hogy a műsor utolsó perceiben afféle „irodalmi színpad" keletkezett a stúdióban; a versmondók instruált színészekké alakultak át, Koszta Gabriella valódi galyllyat hajlított félre, miközben verset mondva haladt előre, Vitai András és Vallai Péter kénytelen volt „dialógus-szituáció"-ba helyezni egymáshoz nem illő költeményeket, Vajek Róbert intésre fordult be a kamera felé stb. Mindez azonban nem szegte kedvünket, és — más, ezeken a hasábokon is méltatott irodalmi műsorokkal együtt — ismét ráterelte figyelmünket a pécsi stúdió irodalomszerető, sőt: -értő műsorpolitikájára.

A televíziós „szabad rablás" nemes lehetőségeit kínálták Horváth Péter forgatókönyvíró, Marosi Gyula dramaturg és Horváth Tibor rendező számára Bíró Lajos — Ady kortársának, barátjának — novellái. Eléggé ismeretlenek ahhoz (a szép kiállítású, 1975-ben megjelent kis kötet, az Arabella ellenére), hogy öntörvényű munka születhessék a képernyőn, s elég rangosak ahhoz, hogy a vállalkozás ne hasson fölöslegesnek.

Persze nem könnyű a feladat! „Lénárt, a gazdag és szürke ifjú, óvatosan fölvette a kabátját, és a ropogósan friss, új kabátban a tükör elé lépett." Nos: tessék például ebből tévéjátékot csinálni! Egy mondatban egy egész jellem, egy egész kor. Televíziós alkotóink jó nyomvonalon haladtak, amikor az Orvosok alaphelyzetét választották kiindulásul. Bíró orvosai is csehovi jellegűek: egy társadalom kórképét vehetjük szemügyre az ő segítségükkel. „Fiatal és szegény orvos volt, de gőgös proletár — ír le egy ilyen orvosfigurát Bíró a Szolgák országában, a proletár szó régebbi, Csiky Gergelynél is ekként használatos értelmében —, aki nem bánta, ha a főherceg hálára van iránta kötelezve, de aki semmiképpen sem engedte volna magát megfizettetni vagy lekötelezni." Tomanek Gáborban volt is kellő tisztasági szenvedély, hogy a Bencze Ferenc által megformált idősebb kolléga humanizmusát töretlenül vigye tovább.

Elénk tárult a kor dzsentroid világának számos részlete (érdekházasság, prostitúció egy nyomorult kis állás elnyeréséért stb.). Csakhogy Bíró novelláinak dramatikus kiélezettsége letompult itt, a tragédiák groteszk anekdotákká csillapodtak. Például a Játék kegyetlen és cinikus (egyes szám első személyben előadott) férjgyilkossága, például a Matt — szintén gyilkossággal végződő — házastársi sakkjátszmája. De legalább az utóbbi epizódban Tóth Judit és Darvas Iván jutalomjátékszerű remeklését élvezhettük, és Darvas Máté vezető operatőr is, mert helyzetfestő közelképeket adni tárgyakról, emberekről. Néhány bántóan gyönge — fiatal színésznői — teljesítményt fedje most jótékony homály, s érjük be annyival: Horváth Tibor kísérlete figyelmet érdemel. Egy kevéssé aktív írói örökség iránt is bizonnyal fölkeltette a nézők érdeklődését.

Bárány Tamás író kalauzolt bennünket a Kortársunk: Mesterházi Lajos című adásban, s ugyanő készítette el az Ossa sepia című elbeszélés forgatókönyvét, Csőrfenő alcímmel. Szerencsés választásnak ígérkezett épp ezt az írást vinni képernyőre. Ez a tudóskodó című elbeszélés (1973 végén jelent meg folyóiratban) kétségkívül — mint Bárány mondta is róla — sűrített kivonata Mesterházi novellaművészetének. „Filosz" pontoskodás, irónia, kedvvel teli meseszövés, elbeszélői buzgalom jellemzi; szellemes csevegés, sziporkázás — ám az író sohasem fecseg, sohasem bőbeszédű. Nos: a a képernyőre ültetetett írás — a műfaji átváltozásból adódóan is — kissé fecsegővé vált, s a sok beszédhez a rendező, Lengyel György, nem tudott sok játékot kitalálni. Kár volt a novella idős hölgyét (Pártos Erzsi) narrátorszerepbe kényszeríteni, míg a kezdés „dokumentarizmusa" szellemes volt: hősünk, Kovács Szilárd életrajzát Bárány Tamás fotók segítségével illusztrálta. Itt csak az zavart, hogy Némethy Ferencet, Kovács Szilárd alakítóját nem a legnagyobb szakértelemmel retusálták a múlt rendszer nyomorfotóira, a spanyol polgárháború miliőjébe stb.

Egyedi „szólókra" bomlott a tévédarab színészgárdájának teljesítménye. Cseke Péter túljátszotta szerepét az Állategészségügyi Állomáson zajló — amúgy is elnyújtott — jelenetben. Fontos és jellemző részletek kimaradtak a tévédarabból. Sajnos, a főszereplő Némethy Ferencnek alig volt mit eljátszania, annyira *körülötte* forogtak az események. Telitalálat volt azonban Márkus László körzeti orvosa: nagyszerűen érzékeltette, mivé lett mára az a nemzedék (legalábbis néhány jellegzetes képviselőjében), amelyet a Kovács Szilárd-féle tiszta emberek próbáltak szocialista morálra és életvitelre okítani annak idején.

Vészi Endre írása, A messziről jött ember nagy feladatot rótt a színházban sikeres Marton Lászlóra. Költői lebegésű ez a mű; groteszk hangvételé sokban emlékeztet Örkényre. Kulcskérdés itt is a játékstílus, a szereposztás. Páger Antal fölényes biztonsággal gyűjtötte össze hasonló szerepélményeit, hogy új egységbe szervezze őket. Ez némileg Tolnay Klárinak is sikerült (micsoda partnerek ők ketten!); ám tévedés volt Csomós Marira bízni Pankának, ennek az elnyomorított, kiszolgáltatott asszonynak a szerepét: ez nem lázadó, nem fojtottan izzó figura, s így Csomós Marinak nem voltak eszközei hozzá. Öze Lajos is csak acsargott, mindennemű művészi fogódzó nélkül. Kútvölgyi Erzsébet megtalálta a kapcsolatot Págerral, de a rendező nem tudta elmélyíteni ezt a viszonyt, mint ahogyan a többi szereplő kötődési rendszerét is meglehetősen sietős odavetettséggel ábrázolta. Némi húzás enyhíthette volna a helyzetek agyonbeszélő magyarázatát, a hangsúlyokat nagyobb biztonsággal kellett volna elhelyezni a dramatikus csomópontokon.

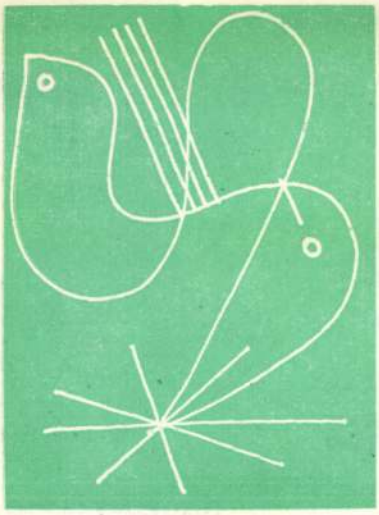

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPJAINK

1979 ÁPR

Lukovszky László
grafikusművész

1021

MUNKÁSPORTRÉ LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

vagy zenélni az apósék nyári konyhájában.

Élete eredményeit ez az ember se úgy méri, hogy ő személy szerint, mit szeretett és mit tudott volna elérni saját képességei és erőfeszítései árán. Úgy beszél erről, ahogy az életszínvonal- és jövedelememelkedési tervek beszámolójában szokás. Mint egy kategóriáról, amelybe beleszületett, az alacsony jövedelmű és nagycsaládos munkások kategóriájáról, amelyben nevelkedett és amelyben az ilyen és ilyen tervmutatók szerint ennyi és ennyi százalékos életszínvonal-emelkedésre van lehetőség. És akkor nem álmodozni kell, hanem ettől az átlagtól való eltérést kell nézni. Az pedig pozitív. És a plusz abból van, hogy ő személy szerint magasabb bérkategóriába verekedte magát, mert jobb lakatos volt, mint az átlag, mert többet hajtott, mert mindig órázott, ha megkövetelték, mert át lehet irányítani más munkára is és azt is meg tudja csinálni és megcsinálja határidőre. Mert nem ment el a téeszbe, amikor pedig sokan elmentek, hanem nyugton maradt. Vagyis úgy viselkedett, mint egy olyan munkás, akiről bátran el lehet mon-

Déli Hírlap,
1979. nov. 23.

Lukovszky László,
festőművész

* Olajfestmények tusrajzok, akvarellek és zömében rézkarcok szerepelnek Lukovszky László festőművésznek a Vasas Galériában december 3-ig nyitva tartó kiállításán. A tárlat délután 2-től este 7 óráig látogatható. Képünkön: az Arena című rézkarc.

valyhoz képest. A további ejlődést számos akadály nehezíti. Kevés a rakodóterület, kicsi az elhordó kapacitás, kevés a konténer, a vállalatok egy nagy része délután és éjszaka, vagy szombaton és vasárnap nem hajlandó fogadni a konténert... A gondokról a tegnapi tanácskozás öt előadója részletesebben is beszélt, mind a MÁV, mind a Volán, mind a tudományos kutatók szemszögéből megvilágítva a kérdést.

A tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy a most következő VI. ötéves terv időszakában, s azután is, továbbra is rohamos léptekkel kell előrehaladni a konténerizációban. A tervidőszak kezdetén a MÁV még „csak" 460 000 tonna árut szállított konténerben, az idén már több mint 1 milliót, s az igények tovább nőnek! Ma még azonban nem ismerik pontosan a szakemberek a pénzügyi lehetőségeket. Kérdés, milyen összegeket tud a népgazdaság a nehéz pénzügyi viszonyok közepette a konténerizációra fordítani. Mert igaz például, hogy a Volán az V. ötéves terv éveire 652 millió forintot irányzott elő a rakodás gépesítésére, s már most 820 millió forintnál tartanak, de holnap a pénz talán már kevesebb lesz, s csökken a rakodólétszám is, ami viszont további gépesítést indokolna.

A KTE, az ACSI és a GTE közös tanácskozása jó alkalom volt arra, hogy felmérjék a konténerizáció jelenle-

mutszövő- és Műbőrgyárban. Az új termékcsaládot a gyár fejlesztői a SZOT Munkavédelmi Kutatóintézettel közösen dolgozták ki. Az új műbőrfajta előállításával jelentős mennyiségű tőkés import válik fölöslegessé. Három változatban gyártják: az olajiparban, az élelmiszeriparban, illetve a közutakon dolgozók részére. Az olajálló műbőrből varrt védőruha megakadályozza, hogy a bőrt roncsoló vegyi anyag érintkezzen az emberi testtel. A másik típusból védőkötények készíthetők a tejipari és a húsipari dolgozók részére. A floureszkáló pigmenteket tartalmazó műbőr pedig a közutakon dolgozók biztonságát szavatolja, ugyanis a belőle készített öltözék messziről is jól látható. A közlekedésbiztonsági tanács javaslatára a gyerek sportdzsekik vállára és karjára is varrnak díszcsíkokat ebből a fluoreszkáló anyagból. A gyerekek biztonságos közlekedését segítő öltözékek rövidesen megjelennek a Graboplast mintaboltjaiban.

Fagypont fölött

Napközben néhány fokkal fagypont fölé emelkedik a hőmérséklet, ám estére, éjszakára ismét 0 fok alá süly-

Lukovszky László, festő- és grafikus-
művész

A művész visszaemlékezik a kezdő évekre, amikor a grafika otthonra talált Miskolcon, amikor a Miskolcra kerülő Feledy Gyulára figyelve a művésztelepen a festőtársak is megtanulták a rézkarcolás mesterségét. „Hónapokon át mindenki rézkarcot akart csinálni a Meilinger által itthagyott csillagprésen".

Dobrik István: Képek és kérdések a 10. miskolci országos grafikai biennále után.
Napjaink, 1980. 2. 28. old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Lukovszky László, Munkácsy-díjas
1981 JUL
Napjaink
festő- és grafikusművész

1021

Búcsú Lukovszky Lászlótól

Ötvenkilenc éves volt. Alkotóerejéből értékes alkotások sorára futotta volna még. Meghalt Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész. Azok közé tartozott, akik tevékeny részt vállaltak Miskolc képzőművészetének utóbbi két évtizedes fellendülésében, a miskolci művésztelep és grafikai iskola országos tekintélyének kivívásában.

Ifjúsági éveit a háború szörnyű élménye határozta meg. Front, majd hadifogság... Ott ismerkedett meg Örkény Istvánnal, s baráti kapcsolatuk az író haláláig megmaradt. Hadifogságból hazatérve Sajószentpéteren telepedett le, majd Miskolcra költözött. Művészetében központi szerepet kapott a munka ábrázolása, a dolgozó ember. Így került kapcsolatba a diósgyőri kohászokkal, így lett a „gyáristák" művésze, akiket festményeken, magas kvalitású rézkarcok során örökített meg miskolci három évtizedes művészi munkássága alatt.

Szenvedélyes érdeklődéssel, szinte újságírói kíváncsisággal reagált az élet minden újdonságára. Aktuális témájú festményei és grafikai lapjai szenvedélyes elkötelezettséggel szólnak az emberi humánumról. Kommunista volt, akit elvi meggyőződés kapcsolt szocialista társadalmunkhoz, s aki szolgálatot teljesített rangos művészetével.

Emlékét maradandó alkotások őrzik. Alakját megőrizzük emlékezetünkben.

TAVASZ

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

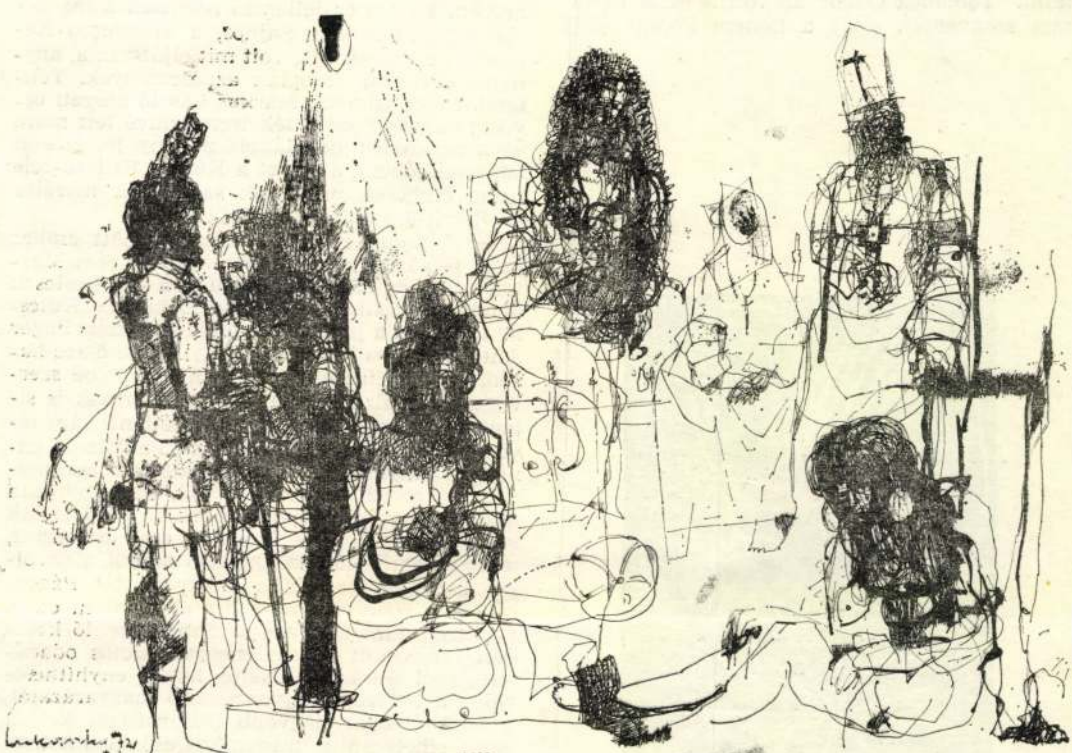

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

van az invenció, meg egyébként is! Gyűjteni a régi-új szavakat, fordulatokat, ezek versbe helyezhető dallamait! Követendő példa!

A tiszta és áttekinthető műsorszerkezet hasonlóképp tiszta és áttekinthető stúdióképben nyilvánult meg, s ez a rendező, dr. Jósfay György, valamint Pálfy István vezető operatőr érdeme is. Itt említendő a rokonszenves, megjelenésével és modorával szintén ezt a tiszta struktúrát erősítő műsorvezető: Füzes János. Az már kevésbé tetszett, hogy a műsor utolsó perceiben afféle „irodalmi színpad" keletkezett a stúdióban; a versmondók instruált színészekké alakultak át, Koszta Gabriella valódi galylyat hajlított félre, miközben verset mondva haladt előre, Vitai András és Vallai Péter kénytelen volt „dialógus-szituáció"-ba helyezni egymáshoz nem illő költeményeket, Vajek Róbert intésre fordult be a kamera felé stb. Mindez azonban nem szegte kedvünket, és — más, ezeken a hasábokon is méltatott irodalmi műsorokkal együtt — ismét ráterelte figyelmünket a pécsi stúdió irodalomszerető, sőt: -értő műsorpolitikájára.

A televíziós „szabad rablás" nemes lehetőségeit kínálták Horváth Péter forgatókönyvíró, Marosi Gyula dramaturg és Horváth Tibor rendező számára Bíró Lajos — Ady kortársának, barátjának — novellái. Eléggé ismeretlenek ahhoz (a szép kiállítású, 1975-ben megjelent kis kötet, az Arabella ellenére), hogy öntörvényű munka születhessék a képernyőn, s elég rangosak ahhoz, hogy a vállalkozás ne hasson fölöslegesnek.

Persze nem könnyű a feladat! „Lénárt, a gazdag és szürke ifjú, óvatosan fölvette a kabátját, és a ropogósan friss, új kabátban a tükör elé lépett." Nos: tessék például ebből tévéjátékot csinálni! Egy mondatban egy egész jellem, egy egész kor. Televíziós alkotóink jó nyomvonalon haladtak, amikor az Orvosok alaphelyzetét választották kiindulásul. Bíró orvosai is csehovi jellegűek: egy társadalom kórképét vehetjük szemügyre az ő segítségükkel. „Fiatal és szegény orvos volt, de gőgös proletár — ír le egy ilyen orvosfigurát Bíró a Szolgák országában, a proletár szó régebbi, Csiky Gergelynél is ekként használatos értelmében —, aki nem bánta, ha a főherceg hálára van iránta kötelezve, de aki semmiképpen sem engedte volna magát megfizettetni vagy lekötelezni." Tomanek Gáborban volt is kellő tisztasági szenvedély, hogy a Bencze Ferenc által megforr
retlenül
Elénk
mos ré
nyomor
hogy Bí
letompult itt, a tragédiák groteszk anekdotákká csillapodtak. Például a Játék kegyetlen és cinikus (egyes szám első személyben előadott) férjgyilkossága, például a Matt — szintén gyilkossággal végződő — házastársi sakkjátszmája. De legalább az utóbbi epizódban Tóth Judit és Darvas Iván jutalomjátékszerű remeklését élvezhettük, és Darvas Máté vezető operatőr is, mert helyzetfestő közelképeket adni tárgyakról, emberekről. Néhány bántóan gyönge — fiatal színésznői — teljesítményt fedje most jótékony homály, s érjük be annyival: Horváth Tibor kísérlete figyelmet érdemel. Egy kevéssé aktív írói örökség iránt is bizonnyal fölkeltette a nézők érdeklődését.

Bárány Tamás író kalauzolt bennünket a Kortársunk: Mesterházi Lajos című adásban, s ugyanő készítette el az Ossa sepia című elbeszélés forgatókönyvét, Csőrfenő alcímmel. Szerencsés választásnak ígérkezett épp ezt az írást vinni képernyőre. Ez a tudóskodó című elbeszélés (1973 végén jelent meg folyóiratban) kétségkívül — mint Bárány mondta is róla — sűrített kivonata Mesterházi novellaművészetének. „Filosz" pontoskodás, irónia, kedvvel teli meseszövés, elbeszélői buzgalom jellemzi; szellemes csevegés, sziporkázás — ám az író sohasem fecseg, sohasem bőbeszédű. Nos: a a képernyőre ültetetett írás — a műfaji átváltozásból adódóan is — kissé fecsegővé vált, s a sok beszédhez a rendező, Lengyel György, nem tudott sok játékot kitalálni. Kár volt a novella idős hölgyét (Pártos Erzsi) narrátorszerepbe kényszeríteni, míg a kezdés „dokumentarizmusa" szellemes volt: hősünk, Kovács Szilárd életrajzát Bárány Tamás fotók segítségével illusztrálta. Itt csak az zavart, hogy Némethy Ferencet, Kovács Szilárd alakítóját nem a legnagyobb szakértelemmel retusálták a múlt rendszer nyomorfotóira, a spanyol polgárháború miliőjébe stb.

Egyedi „szólókra" bomlott a tévédarab színészgárdájának teljesítménye. Cseke Péter túljátszotta szerepét az Állategészségügyi Állomáson zajló — amúgy is elnyújtott — jelenetben. Fontos és jellemző részletek kimaradtak a tévédarabból. Sajnos, a főszereplő Némethy Ferencnek alig volt mit eljátszania, annyira *körülötte* forogtak az események. Telitalálat volt azonban Márkus László körzeti orvosa: nagyszerűen érzékeltette, mivé lett mára az a nemzedék (legalábbis néhány jellegzetes képviselőjében), amelyet a Kovács Szilárd-féle tiszta emberek próbáltak szocialista morálra és életvitelre okítani annak idején.

Vészi Endre írása, A messziről jött ember nagy feladatot rótt a színházban sikeres Marton Lászlóra. Költői lebegésű ez a mű; groteszk hangvétele sokban emlékeztet Örkényre. Kulcskérdés itt is a játékstílus, a szereposztás. Páger Antal fölényes biztonsággal gyűjtötte össze hasonló szerepélményeit, hogy új egységbe szervezze őket. Ez némileg Tolnay Klárinak is sikerült (micsoda partnerek ők ketten!); ám tévedés volt Csomós Marira bízni Pankának, ennek az elnyomorított, kiszolgáltatott asszonynak a szerepét: ez nem lázadó, nem fojtottan izzó figura, s így Csomós Marinak nem voltak eszközei hozzá. Őze Lajos is csak acsargott, mindennemű művészi fogódzó nélkül. Kútvölgyi Erzsébet megtalálta a kapcsolatot Págerral, de a rendező nem tudta elmélyíteni ezt a viszonyt, mint ahogyan a többi szereplő kötődési rendszerét is meglehetősen sietős odavetettséggel ábrázolta. Némi húzás enyhíthette volna a helyzetek agyonbeszélő magyarázatát, a hangsúlyokat nagyobb biztonsággal kellett volna elhelyezni a dramatikus csomópontokon.

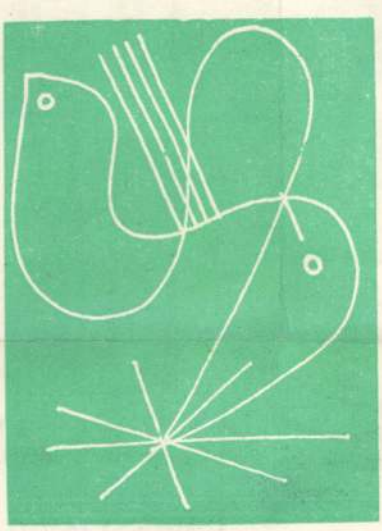

MK SAJTOFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Lukovszky László, festő-
és grafikus művész

NÉPSZABADSÁG

1981 JUN 7.

1021

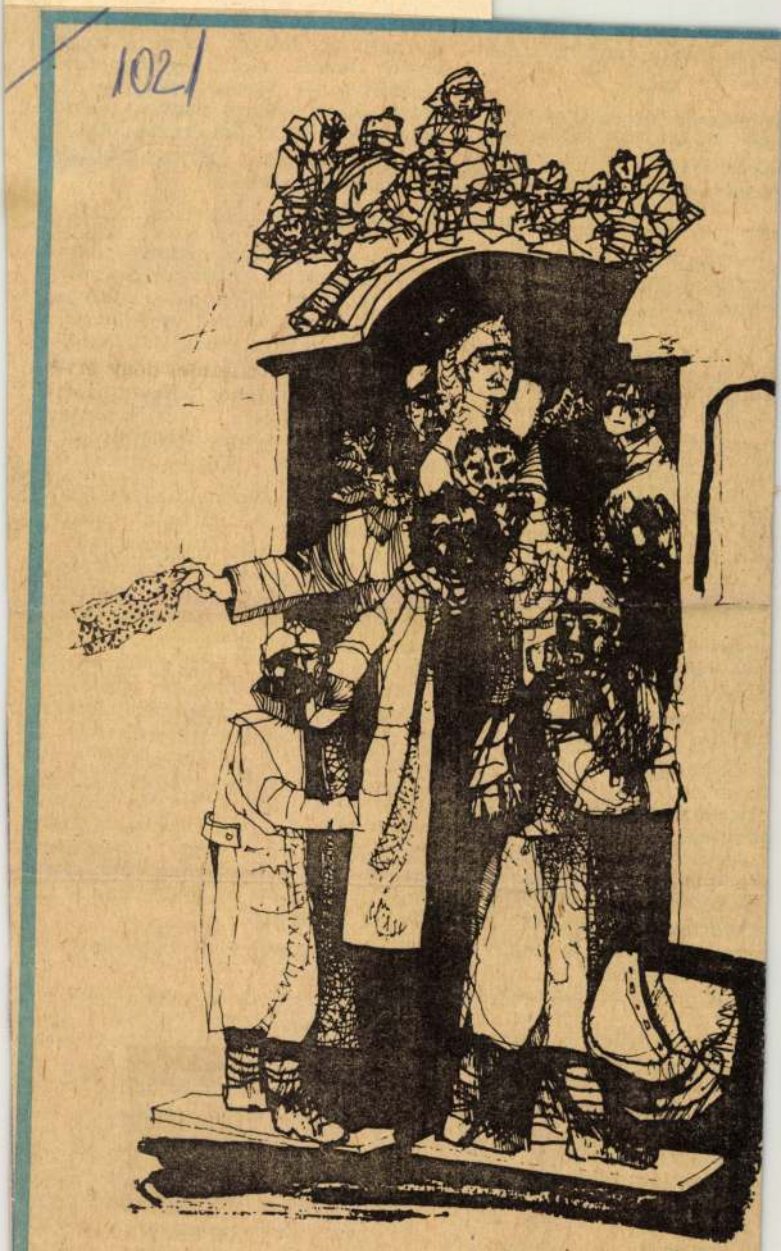

LUKOVSZKY LÁSZLÓ RAJZA

pultra, a század
:ka majdnem sz

✱

· látogattam meg
oly körúti kórh
eztem: épp infúz
őrre lefogyva, alig

a világon. Egy vers.

---

yelveken. Sőt úgy
eren túli egyetemen
et is készülnek lé-

dolguk, de sehogy-
özük az ufóknak a

világszerte az ufók
tett meg az *ufészet.*
iguk közt így emle-
'észi irányzatukat.
ıkarja azt mondani,
'annak ufológusok?
bizony, elég szép
ıint említettem, az
gen eredetű, és hoz-
'űrűzött. Mégis egy-
ufológus figyeli szi-
zönségünket, és pel-
ban-írásban azokat,
uperufós produkció
z a mai is volt) nem
edni.
, hogy ön előadás
úgyszólván vakme-
tekinthető?
ı ki, ez így igaz. Nem
y a nézők egy része
nényt nyilvánítani?
k, hümmögtek. Vagy
, zavartan dünnyög-
nodern."
i az öregistentől fél-

ık sütik a bélyeget,
ek, mert nem alkal-
et befogadására.
l végre, mért olyan
. hogy is mondjam,
gy az általuk pártolt
zat mindenütt elter-
: ufészetnek valami
nondanivalója — el-
sel —, üzenete a kö-
?
y van. Mégpedig nem
ók meteortáblára vé-

sett egyparancsolata, amely így szól: „Ember, ugorj a világűr óriás csészéjébe, és húzd magadra a világtengert." Az ufók szerint ugyanis ez az egyetlen értelmes dolog, amit az emberiség művelhet, hiszen más jövője nincs. Az ufészetnek tehát az a legsürgősebb feladata, hogy megavasodott, megszuvasodott bolygónk lakóival tökéletesen megutáltassa az életet, és így könnyítse a róla való önkéntes lemondást. Minthogy manapság (bármilyen furcsán hangzik) még mindig sokan ragaszkodnak az átlagéletkor eléréséhez, nem könnyű az ufészet dolga. Érthető, hogy csak különleges módszerekkel gyakorolhat kellő hatást. Ez az oka, hogy színházban például a hagyományos eszközök (érthető beszéd, elviselhető zajok, tetszetős díszletek-jelmezek, szemnek tűrhető világítás) szóba se kerülhetnek. Az ufódrámákat szinte kötelező töksötétben játszani. Mindössze annyi fény villanjon időnként, hogy látható legyen: a szereplőkre rakódott piszok *igazi* kosz, nem smink. Ami a művek értelmezését illeti . . ., hallott a legújabb Trisztán és Izolda-előadásról?

Én: Az operák nemigen érdekelnek.

Ő: De hiszen ez prózai színházban kerül színre! Zene nélkül, mert ugyan minek az. Az egyik legmarkánsabb ufológegyéniség rendezte. Az ő olvasata szerint Trisztán és Izolda két eszkimó, aki végül is felfalja egymást, mert kevés a fóka. A bemutató után egy ufológ bíráló felrótta ugyan az alkotó művésznek, hogy a fókamotívumot a Tragédiából vette, de ugyanakkor elismerte: a nézőtéren szétpermetezett halszag originális hatást kelt, és az idomított rozmár, amely a darab végén anyaszült

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Lukovszky László
Munkácsy-díjas festő-grafikus –
DÉLMAGYARORSZÁG
művész (1922-1981).

1983 DEC 3

1021

LUKOVSZKY LÁSZLÓ: FEKVŐ NŐ

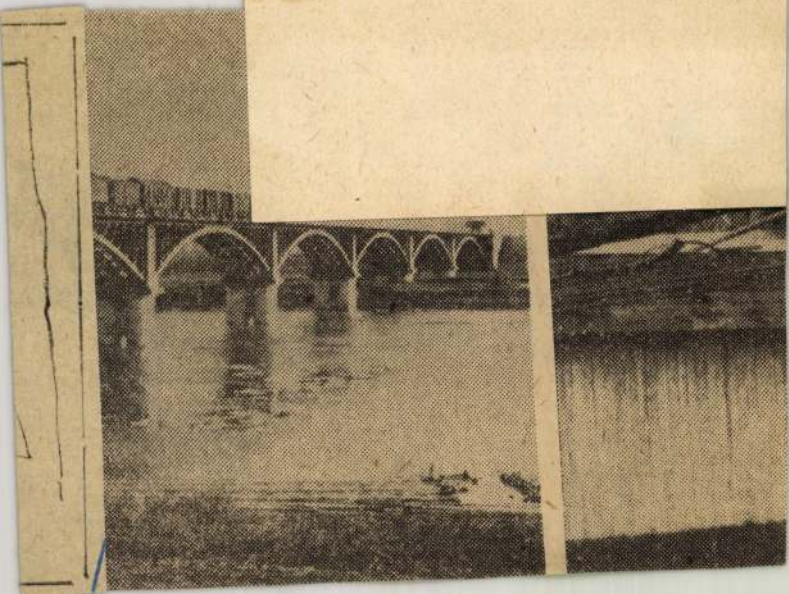

Lukovszky László, Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész [1922 - 1981]

Pető János grafikusművész Pesten végezte a Képzőművészeti Gimnáziumot, egyből felvették a Főiskolára, ahol Ék Sándor mesternél tanult. – Miskolcon él a művész. Az utóbbi időben nem nagyon jönnek ide fiatalok és akiknek élni kellene, végleg elmentek – Lukovszky László, Lenkey Zoltán – Pető Jánosnak sokkal több, mint a magyar grafika vezetése, – de erről nemigen tud beszélni.

M-: Egy óra Pető Jánossal.
Déli Hírlap, 1983. dec. 28.

MAHIR SAJTOFIGYELO
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1983 DEC 17

Lukovszky László,

DÉL-MAGYARORSZÁG

Munkácsy-díjas festő-grafikus-muvész

1922-1981

1021

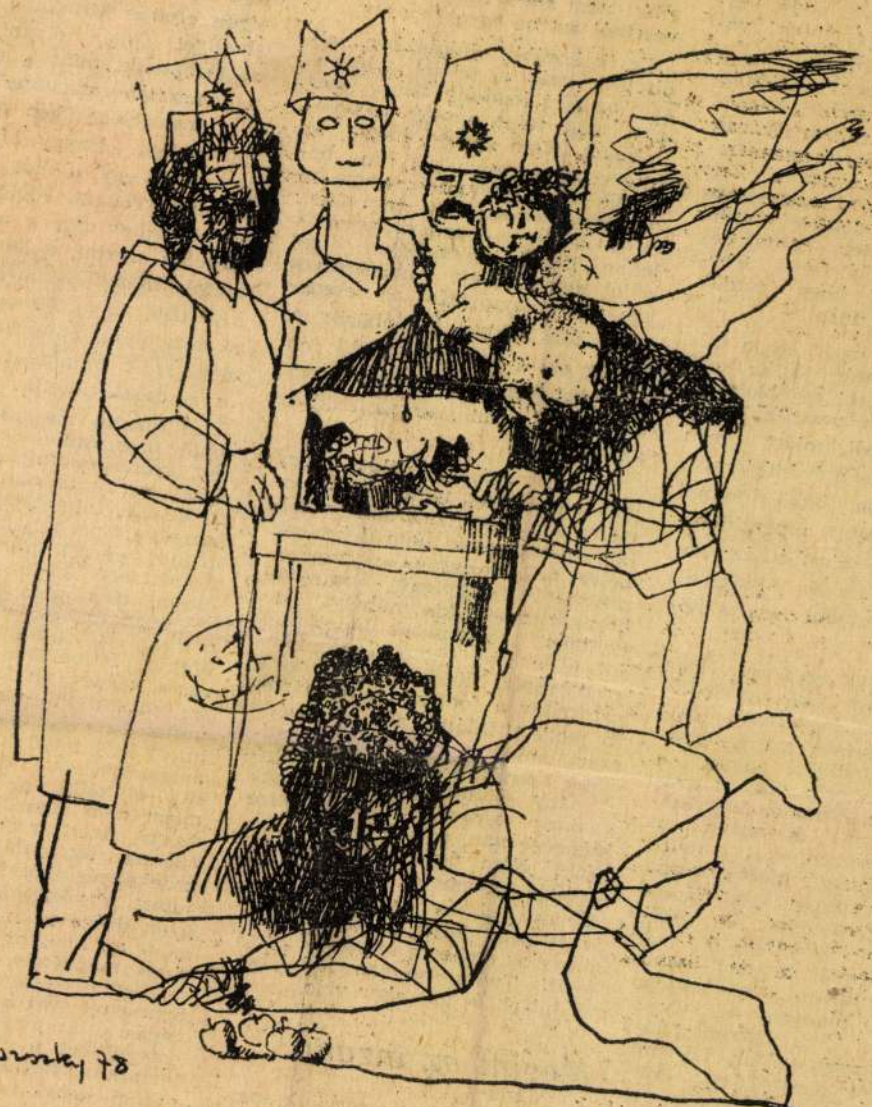

LUKOVSZKY LÁSZLÓ: BETLEHEMESEK

szánva a bejelentést, hogy sikerült előállítani az emberi vazopresszin hormon génjét.

Igaz, a világ nagy kutatóközpontjaiban már előrébb jártak akkor. Az amerikaiak megcsinálták az inzulint kódoló gén szintézisét, és ismerős volt már az interferont kódoló mesterséges gén is. A szegedi kísérlet azért jelentős mégis, mert nálunk ez volt az iskolapélda. Ezen lehetett bebizonyítani, hogy tudják a módszert alkalmazni.

Kérdések sora ugrik elő a laikus fejéből is. Miért jó, ha elő tudjuk állítani, ami egyébként is van? Miért nem vesszük ki az állati szervezetből, miért nem azt ültetjük bele a baktériumba, ha mindenáron baktériummal akarjuk termeltetni a peptidhormont? Másfajta kíváncsiság: hogyan készül a műgén? Időzzünk egy kicsit az utóbbi kérdés körül.

Elmondva igen egyszerű. Négy alapegység, négyfajta nukleotid váltózó sorrendben történő összerakása más-más gént eredményez, a kiindulási anyag, a négyfajta nukleozid viszont gyártermékként kapható. Megveszünk, összerakjuk, és készen van a mesterséges gén. Na, ennyire azért nem egyszerű, mert az alapegységek egyáltalán nem akarnak összekapcsolódni. Át kell őket alakítani. Szemléltető hasonlatként vegyük a vasúti kocsikat. Akármilyen tökéletesek. A legerősebb mozdony se tudja húzni őket, ha összeakasztókészülékük nincsen rajtuk. Ha van, akkor viszont kocsirendező dolgozik csupán, melyik kocsi van a szerelvény elején, melyik a végén. A „kapcsokkal" fölszerelt, már védett nukleotidszármazékok nevezett négy alapegység munkájával műgént előállítani, miért nem szerezzük be élő szervezetből azt az egyet?

Egyik korábbi cikkünkben elmondtuk már a felelet lényegét: az élet logikája néha egészen más, mint ahogy gondolhatnánk. Nem biztos, hogy az ember génje működik, ha beültetik a baktériumba, vagy ha működik is, ott mást termelhet, mint amire éppen szükségünk lenne. Ebből következik, hogy a jól megtervezett mesterséges gén nem lekoppintása az eredetinek, tőle sokban különbözik. A lényeg ez: a más szerkezetű gén ugyanazt termelteti a baktériummal, amit a mi szervezetünkben az eredeti.

Vegyük azt a példát, hogy megbetegedtünk, nem tudjuk termelni azt a hormont, amely nélkül egészségesek nem lehetünk. Létre kell hoznunk egy szervezetünktől függetlenül működő hormontermelő kis műhelyt, de ez más folyamatok láncolatán jut el a nélkülözhetetlen végeredményig. Mivel nekünk a végeredmény a fontos, mindenáron ki kellett találni azt a módszert, amely a baktériumot kedvünk szerint programozza. A tudomány eljutott már oda, hogy gyakran tervezni tudja, amire szüksége van, és elő is tudja állítani. Nem úgy, hogy elindít ezerféle folyamatot, majd lesz belőle valami, és kiválogatjuk, ha jó is lesz közte, hanem úgy, ahogy az ember a mondatot szerkeszti. Tudja, honnan indul, hová jut el, és mit akar vele.

Megint az inzulin

Ha cukorgyárat tervezünk, semmiképpen nem lehet belőle szeszgyár, még akkor se, ha netán

matok határt szabnak az igyekezetnek, de dolgoznak olyan módozatokon, amelyek a kémiai előkészítés munkáját akár felére is csökkenthetik.

Az inzulin mesterséges génjét tehát már itthon is megtervezték, szintézise folyamatban van. Ezzel párhuzamosan az SZBK Biokémiai Intézetében más módszerekkel próbálják az emberi inzulin génjét munkába fogni. Tehát szép kilátásaink vannak itthoni előállítású, baktériumokkal termeltetett, emberi gyógyászatban használható inzulinra. Megint fölmerül azonban egy rázós kérdés, ne felejtsük ki ezt se. Ha külföldi nagy laboratóriumok ismerik már az eljárást, miért kell nekünk külön utakon megtanulnunk? Miért nem lessük el tőlük az egészet, vagy miért nem vesszük meg a módszert? Azért, mert a tudomány azonnal összetalálkozott a pénz érdekeltségi köreivel, amikor eljutott a végeredményhez. Nagyon drága az inzulin, még drágább az inzulint termelő baktérium megvétele. Mindenki tudja, úgy összegabalyodott a világ, benne mi sem a rohamos gazdagodás útját járjuk. Ahhoz, hogy betegeinket a jövőben emberi inzulinnal tudjuk kezelni, a gazdasági kényszer is azt kívánja, hogy használjuk hazai eszünket.

HORVÁTH DEZSŐ

Lukovszky László. Munkácsy-díjas fotló-grafikusmüvész (1922-1981)

A miskolci grafikusok gárdája Lukovszky László és Lenkey Zoltán elhalálozását gyászolja.

Végvári Lajos: Miskolci Művészet.
Új Tükör, 1984. 12. 2., 24-old.

Lukovszky László, Munkácsy-díjas festő-grafikusművész (1922-1981).

Ma bezár a Miskolci Galériában a dec. eleje óta látogatható a XII. orsz. grafikai biennálé. A Galéria igazgatója elmondja a múlt év és az ezévi tervezett kiállítások rendjét. – Az elmúlt évben a Galéria négy helyen rendezett kihelyezett kiállításokat:

A 101. sz. Szakmunkásképző Intézetben dec. 4.-én Seres János és Lukovszky László műveiből

(benedek): Évváltáskor a Miskolci Galériában.

Észak-Magyarország, 1984. jan. 8. 4.-old:

Lukovszky László

kiállítása lúskolcon a Kép-
csarnok könyv István termében

Népszabadság, 1986. IX. 9

Luhovszky László

Kiállítás Miskolcon
a Szőnyi Istvan teremben

Magyar Nemzet 1986. IX. 12

Lukovszki László

Grafikák

Tavaszi Tárlat, kiállítás a Műcsarnokban

Magyar Nemzet, 1952 máj. 24

Lukovszky László

Táj.

Rajz, reprodukció.

Új Írás, 1964 10. sz. 1258. l.

MDK

Lukóvszky László

az Ozdi Kohászati Müvek
5000 forintos diját nyerte el

--: Megnyilt a II. Miskolci Országos Képzőmüvészeti Kiállitás.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG, Miskolc. 1956. szept. 4. 2. l.

Lukovszky László MDK

képei is szinesitik a szoborkiállitást.

-ó: Kisplasztikai kiállitás Sopronban.

Kisalföld 1962. nov. 7 17.

Lukovszky László

Acél.

rézkarc, reprodukció.

Napjaink, 1964 11-8. 1. lap.

Lukovszky László

Építkezés.

Rézkarc, reprodukció.

Napjaink, 1964 8. szám / II. lap.

Lukovszky László

Munkások.

Rézkarc, reprodukció.

Napjaink, 1964 9. szám, 1. kép.

Unknown Artist

Mountain Scene

Relief, reproduction

Negative, 1951 3. Sept., 1 Bog.

Lukovszky László

Férfialak.

Rajz, reprodukció.

Napjaink, 1964 7. szám, 10. lap.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ

Villamositás. loox4lo.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat. Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

Lukovszky László MDK

Hajnal a gyárban I-II.

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László MDK

Szerelik a magasvilágitást, rézkarc

Az épitők, rézkarc

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Lukovszky László

Nemzedékek, lit.

Acél, lit.

Balatoni nyári tárlat 1964
Keszthely, Tihany, Veszprém

M.D.K

Luhovszky László
grafikus

Resit vett a tárlaton.

Horváth Gyula: Eszak - magyarországi képrőművészet
Művészet, 1967. október - 46 kép

MDK

Lukovszky László

Nemzedékek, lit.

Acél, lit.

Balatoni nyári tárlat 1964.
Keszthely, Tihany, Veszprém

MLM

MNK

Lukovszky László

Nemzedékek, rk.

Szegedi Ö. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

Lukovszky László

A martinban, rézkarc

Férfi, rézkarc

Béke, szines rézkarc

Műcsarnok 1962. IX. Nagy. Képsőm. Kiáll.

Lukovszky László MDK

Béke, repr.

Miccsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László

Rajz (szpró)

Napjaink, 1964, jun., 7a.

Lukovszky László

MDK

részt vett a Nyíregyházán /Jósa András Muzeum/ rendezett kiállításon.

Berecz András: Mai témák, stilustörekvés. A borsodi képzőművészek kiállítása.

Keletmagyarország. 1962. nov. 14.

Lukovszky László.

Festőművész. Kiállítási anyagát Sajóbábonyban mutatják be.

említve.

Napjaink. 1963, 5. szám, 12. lap.

Lukovszky László

Résztvesz a II. Miskolci Országos Grafikai Biennálén.

Népművelés, 1963 12. szám, 36. lap.

Lukaszky László

Munkácsy-díjas miskolci művész.
3 festményével és 2 grafikával szerepelt
a Tényes Adolf terében rendezett borsodi
művészek tárlatán 1952 okt. 11 – nov. 1.

Lukovszky László
/Sajószentpéter/

1952. borsodi képzőművészek tárlatán kiállítva Borsodi táj c festménye és 2 grafikája: Szovjet kombájn szerelése, Réselőgép üzembehelyzése.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek megyei kiállítása az MSZT miskolci székházában

Északmagyarország 1952. aug. 29.

Lukovszky László

1952-es megyei képzőművészeti kiállításon a szocialista átalakulás egy mozzanatát ábrázoló képe szerepelt.

Északmagyarország 1952. szept. 6.

Lukaszky László

Munkácsy-díjas festő

Borsodi képzőművészek árrizhórasultakért rendezett kiállításán 1956. ápr.-ban részt vett 4000 Ft-nál nagyobb értékű képekkel.

Északmagyarország 1956 ápr. 24

Lukaszkey László

Reggel c. tempera csendélete és néhány grafikája kiállítva a borsodi 5. megyei tárlaton

Hajdu Béla: Az ötödik megyei képzőművészeti kiállitás
Északmagyarország 1955 okt. 23.

MDK

Lukovszky László

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1968 jan.31.

Lukovszky László

hadách illustrációkkal
(kézmetnet, említve)

szerepel a Balatoni Nyári
Tárlaton

Kostárs 1966 IX u. 150 fold.

Lukovszky László

Cikket ír a művészek rossz helyzetéről, mivel nincs vásárlóközönségük.

Lukovszky László: Az ötödik megyei kiállítás margójára
Északmagyarország 1955. okt. 20.

Lukaszky László

Sajószentpéteren lakott, 1953-ban lakást kapott a miskolci művésztelepen. Készül nagyméretű képe: a diósgyőri munkások ellenállása a fasizmus idején. Krétavázlatokat készít hozzá.

Látogatás Lukaszky László műtermében
Északmagyarország 1954. jan. 14.

Lukovszky László

A diósgyőri gyár munkásainak harcát ábrázolta részletesen /pl. Kórodi nyilas városparancsnak éppen eltép a gyárból/.

A borsodi képzőművészek negyedik megyei kiállítása
Északmagyarország 1954. okt. 24.

Lukovszky László

A Miskolci Herman Ottó muzeumban 1954 jun-ban 4 müvés Csabai Kálmán, Feledy Gyula, Lukovszky László és Seres János grafikáiból kollektiv kiállitást rendeztek.

Északmagyarország 1954 jun. 12.

Lukovszky László

Diósgyőri munkások c. képe szerepelt 1955-ben a Miskolcon rendezett kiállításon.

Péter Imre: Gondolatok az első vidéki országos képzőművészeti kiállításon

Északmagyarország 1955 jul. 27.

Lukovszky László

Felajánlás c. szén és krétarajza szerepelt 1953-ban a megyei kiállításon.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek harmadik megyei kiállitása
Észa kmagyarország 1953. okt.29.

Lukaszky László

Munkácsy-díjas.
Falnábrázolásokkal és „Úttörők a sziklán" c. képei kiállítva."

A Borsodi képzőművészek harmadik megyei kiállitása
Északmagyarország 1953. okt. 25.

MDK

Lukovszky László

a zsűribizottság tagja

3. Miskolci O. Grafikai Biennale

Nemz. Szinház 1965.

MDK

Lukovszky László

Béke őrzi a várost, rk.

Békét!, rk.

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal. 1965.

Lukovszky László MDK

Változó táj /a városi tanács megbizása, szines rézkarc

Kilátó /a várositanács megbizása, szines rézkarc

Vakáció /a városi tanács megbizása/ szines rézkarc

VIII. Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

Lukovszky László MDK

Ének a gyár tövében /a városi tanács megbizása/
szines rézkarc

Városszélen /a városi tanács megbizása/
szines rézkarc

VIII.Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

Lukovszky László MDK

Változó táj, repr.

VIII. Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

Lukovszky László

MDK

"A Bükk" : Magaslat, filctoll 21x28

A Bükk:III:Csapás filctoll 28x25

A Bükk: V: A tetőn, filctoll 3ox46

I. Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll.1965.
Salgótarján stb.

Lukovszki László

Sajószentpéteri müvész.
Szerepelt a Képző és Iparmüvészek Szövetsége borsodmegyei csoportjának kiállitásán, amely 1951 okt 14-én zárult.

Északmagyarország 1951. okt. 3

Lukowszky László

Festő. A Bükkaljai Szénbányák dolgozója a sajószentpéteri bányatelep kultumházában szénrajzaiból, tűzkarcaiból és olajképeiből rendezett kiállítást
Leninről, Sztálinról vajzok.
Sztahanovista vájár; Tapasztás; Tavasz a szőlőhegyen; Hazatérés; Eső után.

Északmagyarország 1951. szept. 9.

Lukovszky László

A Műcsarnokban a IX. Magyar Képzőművészeti Kiállításon grafikái.

említve.

Napjaink, 1962 3. szám, 12. lap

Lukovszky László festő

MTA

Háromhónapos tanulmányútra
Párizsba utazott. Hazatérte után
Miskolcon állítja ki párizsi
alkotásait.

— : Kis híradó 2

ESTI HIRLAP, bp. 1963. márc. 27

Lukovszky László

Rajz (2 repró)

Nagyatak 1962. 1 m. 3 o. – 4. o

Lukovszky Lóló

Nemzedékek: Szczepela

II. Graf. Biennálén (emlitve)

Kocsogh: Grafika, illusztráció

Nagyjaink, 1963, 11 n. 12 old.

Lukovszky László festő

Néhány művét a szikszói grafikai képtárnak ajándékozta

Nagyjaink, 1964, 1m. 12o.

Lukovszky László

Művei Salzburgban kiállítva.

említve.

Napjaink 1961 10. sz. 21.

Lukovszky László

Madách - illusztrációi.
(Az ember tragédiája IX. színéhez).

Rézkarc, reprodukció.

Napjaink, 1964 10. sz. 5. l.

Lukovszky László

Madách-illusztráció.
(Az ember tragédiája, XV. szín).

Rézkarc, reprodukció

Napjaink, 1964 10. sz. 1. l.

Lukovszky tájló

több ~~[illegible]~~ sokszorosztató grafikát ajánlott fel a képtárnak

- Az ország első állandó jellegű grafikai képtárát rendezik be Szikszón.

• Észak-magyar ország 1963 okt 16

Le Mercredi soir 6

Mon ~~Chéri~~ Petit Pierrot
Pourtant cependant je
t'aime encore mal

Il m'arrive d'être "Chaud Patate"
Quelquefois Dépêche-toi pour ce
Petit Pierrot

Mais comme cette fois-ci

Lukovszky László

Illusztráció Sipkay Barna:
„A láng" c. írásához.

Rajz, reprodukció.

Napjainkért, 1964 7. szám, 3. lap.

MOL

Lukovszky László, grafikus

díjjal jutalmazták.

— : Megnyitották Miskolcon az I. országos grafikai biennálét 14.1

SZABADSÁG, Bp. 1961. okt. 24.

Lukovszky László grafikus

rézkarcaiért a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalatának és a Müszaki Könyvkiadónak 25 kötet könyvből álló díját kapta

Megnyitották

Megnyílt Miskolcon az első országos grafikai biennálé

Magyar Nemzet 196. október 24 4.l.

Lukovszky László
festő

M.D.K.

Köszörűs"-e, „Mese" c. képei.
Tusrajzairól.

Lancz Sándor: Képzőművészetünk miskolci seregszemlője.
Élet és Irodalom, 1961. január 6. – 2 lap.

MDK.

Lukovszky László festo

"A reggel" /tempera

VI. Magyar Képzomuvészeti Kiállitás

Mücsarnok, 1955. 18.1.

MDK

Likovszky László, festö

Hazatérés. Tollrajz.

Bp.Mücs.-II.Magy.Képzöm.Kiáll. 1951.nov.4.-dec.2.
Kat.11.1

MDK.

Lukovszky László grafikus, Miskolc,

"Viharos délután" /tus/
"Tanulmány" /ceruza/
"Kazincbarcikai erőmü" /tus/

Vidéken élő Képzőművészek Kiállítása
Nemzeti Szalon, 1959. 19.l.

MDK.

Lukovszky László festő, Miskolc,

"A reggel" /tempera/

Vidéken élő képzőművészek kiállitása
Nemzeti Szalon, 1955. 15.1.

MDK.

Lukovszky László grafikus

"Petőfi képe" /tusrajz/
"Diósgyőri nengerészek" / tusrajz/
Mindkettő a Népművelési Minisztérium megbizása

"Kazincbarcikai erőmű" /tusrajz/
"Viharos délután" /tusrajz/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Műcsarnok, 1955. 33. l.

MDK.

Lukovszky László grafikus

"Reselógép üzembeállitas" /szénrajz/

III.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
1954.dec.-1955.márc. 14.1.

MDK

Lukovszky László festő
Képzömüv. Föisk.

118. Partizánnö.

Nagy. Ifj. Képzöm. Kiáll. /VII/
Vöv.Képtár. 1949 aug.16.-szept.10. Kat.

MDK

Lukovszky László

grafikai müvei

Hajdu Béla: Néhány gondolat a III. Miskolci Ország Képzőművészeti Kiállitásról. III.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG.1957. nov. 16.

MDK

Lukovszky László

Miskolci telepen dolgozó művész

Esti Hirlap 31 szám 1958. febr 6. 2 old.

MDK

Lukovszky László, festö

Tagositás. Olf.

Bp.Hücs.-II.Magy. Képzöm.Kiáll. 1951. nov.4.-dec.2.
Kat. 7.1.

MDK

Lukovszky László

Hazatérés, tollr.

II. képcsa. Kiáll. 1951. nov. 11 l.

MDK

Lukovszky László

Gyuszika, szén

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 9 l.

M.D.K.

LUKOVSZKY László festőművész
müveit az idén kiállitják a miskolci Szőnyi István
Galériában.

Magyar Nemzet, 1962 julius 15. 9,1.

MDK

L

Lukovszky László

„Tagosítás" c. képe szerepel a II. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

Hoznáth Márton: Megjegyzések a képzőművészeti vitához. Bp. 1952. 47. o.

Lukovszky László, grafikus

Kiállított a Csepeli Munkásotthonban a Művész a gyárban c. tárlaton.

Péter Imre: Képzőművének az üzemben 8.1.

Népszabadság, Bp. 1962. jún. 5.

Lukovszky László
festő

M.D.K.

Béke (rajz)

Élet és Irodalom, 1962. június 16 — 8 lap

Luhovszky László
grafikus

M.D.K.

A Munkácsy Mihály díj II. fokozatát nyerte a felszabadulásunk 17. évfordulója alkalmából

—— : ——

Művészet, 1962. május — 29 l.

M.D.K.

Lukovszky László
grafikus

Férfifej-ét is kiállította
a kiállításon.

Kontha Sándor
~~Konfár Gyula~~: A IX. kiállítás grafikai anyágáról
Művészet, 1962. május – 20.l

Lukovszky László, grafikus MDk

Martinban c. rézkarcával, férfi, Béke c. színes rézkarcaival szerepel a luganói Kiállításon.

–: Magyar Képzőművészek alkotásai a luganói VII. nemzetközi grafikai Kiállításon 9.l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. jan. 5.

Lukovszky László

grafikus

MDK

A Munkácsy Mihály díj II. fokozatát nyerte el 1962-ben.

— : Az 1962. évi irodalmi és művészeti díjak
Élet és Irodalom, 1962. április 7 — 2 l.

M.D.K.

Lukovszky László
festő

Férfi arcmásá" - val vesz
"részt a kiállitáson.

Láncz Sándor: Képzőművészeti Krónika
Élet és Irodalom, 1961. nov. 18 – 10 l

Lukovszky Károly
festő

M.D.K.

A miskolci kiállításon részt vett.

Láner Sándor: Képzőművészeti krónika
Élet és Irodalom, 1961. nov. 18 - 10 l

Lukovszky László, festő MDk.

Miskolcon, a Kőnyi István Galériában rende=
zik meg kiállítását, még ebben az évben.

-: Megnyílt Miskolcon a Kőnyi István Galéria
8. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. júl. 14 [Vidéki]

MDK

Lukovszky László

Cifka Pt Grafikánk a VI. M. Képzm.Kiáll.tükrében.
MN. 1956. jan. 11.

MDK

Lukovszky László

Aradi N: Illusztrációk a VI. M.Képzm.Kiállitáson. Szabad Művészet, 1956. 1-2. sz.

42 l.

Lukovszky László

MDK

Miskolci V. Országos Képzőművészeti kiállításon alkotása szerepel.

Esti Hirlap 259. 1958. nov. 4 2 old.

MDK

Munkácsy dijat kaptak III.

Lükovszky László festőm.

Szabad Nép 1952. ápr. 4.

MDK

Lukovszky László graf.

Cikk: Közelebb a mai élethez. Magy.Nemz. 1955. dec. 2. 5.l.

MDK

Lukovszki László, grafikus

Táj. Tus.

„Csarnok. -Teraszi Tárlat. 1957. Kat. 15.1.

MDK

Lukovszky László, festö

Villamositás.

/Műcsarnok?/-III.Képzőműv.kiáll. 1952.dec.-1953. márc

Kat. 8.1.

MDb

Lukovszky László, grafikus

A Munkácsy Mihály-díj II.
fokozatát kapta.

-: Kiosztották az idei művészeti díjakat
12.1

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. ápr. 4.

M.D.K.

Lukovszky László

Rozsdatelep III.

Dombos táj c.
grafikáját megvásárolta a Művelödési Minisztérium

1967.

Művelödési Minisztérium vásárlásai 1967. 8.1.

M.D.K.

Lukovszky László

Domb c.

grafikáját megvásárolta a Művelődési Minisztérium

1967.

Művelődési Minisztérium vásárlásai 1967. 8.1.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ

Az épülő borsodi hőerőmű tus

Fiatal képzőművészek ifjúsági vándorkiállítása 1955

Lukovszki László

kiállított grafikáját:

Táj, fametsz. 22 x 24 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Árén. Bp. 1957. 19 l.

15 l.

M. D. K.

LUKOVSZKY László grafikus

Munkácsy-díjjal kitüntetve II. fok.

Új művészeti díjasaink

Magyar Nemzet 1962. április 4. 3.l.

M.D.Y.

Lukovszky László
grafikus

Fészekrakó galamb" – ja és más
"téniaji művei is részt vettek a
kiállitáson „+Béke" (repro)

Kontha Sándor: A IV. kiállitás grafikai anyagáról
Művészet, 1962. május – 20 l.

Lukovszky László MDK

készül a IV. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitásra.

(hb): Nem lesz könnyő a zsüri dolga.
ESZAKMAGYARORSZÁG, 1958. ~~dec.~~ szept. 30.

MDK

Lukovszky László, festö-grafikus.

Sajóparti táj.	Szén.
Tavasz.	"
Tavaszi domb.	"
Szentpéteri üveggyár.	Tus.

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll.1954.dec.-1955.jan.Kat.22.l.

MDK

Lukovszki László

Dutka M.:Tavaszi Tárlat. Magyar Nemzet 1952. máj. 24.

MDK

Lukovszky László, festö

Bányászfej. Olf.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 8.1.

MDK

Lukovszky László, gra-f.

A bányatelep szélén. Toll.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kjáll.1954.jan.-febr. Kat.16.1.

MDK

Lukovszky László

Dutka M: III. m. képzőmüv. kiáll. grafikája.
Magyar Nemzet, 1953. jan. 9. 2.l.

K. D. K

LUKOVSZKY László

Alkotásai a lugánói nemzetközi grafikai kiállitáson.
/VII; káll. 6

Napló
Magyar Nemzet 1962. január 5.4.1.

Lukovszky László MDK

festményei , grafikái

Hajdu Béla: A. II. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG, Miskolc, 1956. szept. 9.

MDK

Lukovszky László

Ernst Muz. M.Plasztikai és graf.kiáll.
1954. szept.
12. 1.

LUKOVSZKY László M.D.K.

Művei a Borsod megyei képzőművészek grafikai tárlatán a Szőnyi Istvánkiállitási teremben Miskolcon

Napló

Magyar Nemzet 1962. szeptember 23. 8.l.

MDK

Lukovszki László, grafikus

II. díjjal lett kitüntetve.

Ernst Mus. - „A M. - Szovj. Baráts." - M. Sz. T. pályár. kiáll. -
Sz. N. 1952 III. 28. - Végvári L. - 6 l.

MDK

Lukovszky László grafikus

1. Kombájnszerelés a kázincbarakai bányában I. szénr.
2. Kombájnszereles a kázincbarcikai bányában II. szénr.

„Magy. Szovj. Barátság" – 1952 – Képzőm. kiáll. – 6. l. Kat.

MDK

Lukovszky László, festő

33, 35. l

Ernst Mur. – Vidéki mű. kiáll. – Sz. M. 1955. Artur S.

MDK

Lukovszki László

Tagositás, festm.

2.M.Képzőmüv.Kiáll. Szab. Nép, 1951, nov.4. 9 l.

MDK

Lukovszky László

Gyuszika, szén

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 9 l.

MDK

Lukovszky László

Négyesi bácsi, szén

A diósgyőri munkások ellenállása, gouache

Bükki táj, tus

Miskolci O. Képzőm. kiáll. Herman Ottó Muz. 1955. 2o l.

Lukovszky László MDK

A Villamosgép- és Kábelgyár kultúrtermében 1958 febr. 15-én megnyílt kiállításon több festményével részt vett.

Műterem 1958 I. évf. 4. sz. 45. o.

MDK

Lukovszky László

a néphez beszélő Kossuthot ábrázoló grafikája szerepelt a III. miskolci országos kiállításon.

Artner Tivadar: A miskolci tárlatom.
Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 52. sz. [4. l.]

MOL

Lukovszky László

Bányásztiú c. grafikája repr.

(Forrás.)

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 7. sz. [6. l.]

Lukovszky László
Munkásfej Diósgyőrből, kréta
Tavaszi szél, szén

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954. jul. 8 l.

Lukovszky László
Tagositás, olaj

II. Magy. képzőmüv. kiáll. Műcs. 1951. nov.
7 l.

LUKOVSZKY László

Kamicbacikai erőmű (repr.)

NN: 2 kép a vidéki művészet kiállításáról

Művelt Nép 1955 VI évf. 47 n. nov. 20. 6 l.

LUKOVSZKY László

Négyen bácsi, szinrajz, (repr.)

Hajdu B: Országos képzőm. kiáll. Miskolcon

Művelt Nép 1955 II évf. 29. s. julius 17, 5 l.

Lukovszky László fotó-grafikus

Munkásfej, rajz, (repr.)

n. gy: Om. képzőm. kiáll. Miskolcon

Népszava 1955. jul. 27, 83 i A. 175 n.

4. l.

Lukovszky László grafikus

n. gr. om. bér. röm. kiáll. Miskolcon

Nyíszava 1955 jul. 27. 83 évf. 175 n.
4 l.

Lukovszki László festőművész
Tagositás
Végvári: A II.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Szabad Nép, 1951, november 4. 9 l.

12858. szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának tudomása végett kiadom.-

Budapest, 1908. február hó 6-án.

A miniszter meghagyásából:

Dr. Majovszky Pál

MDK

Lukovszky László

(a miskolci művésztelepen él.)
(más adat nincs.)

Artner Tivadar: Kiállításra készülnek a Derkovits-ösztöndíjasok.
Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 39. sz. [4.l.]

MDK

Lukovszky László

A diósgyőri munkások hősies ellenállása 1944-ben.

Cifka P: A vidéki képzőművészek kiállitásáról.
SzN. 1954. dec. 9.

MDK

Lukovszky László

Bolgár K: Borsodmegyei Képzm. kiáll. SzM. 1953.
302 l.

Lukovszky László
Az épülő borsodi hőerőmü, tus
Fiatal Képzőművészek és Iparmüvészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. junius, 24 l.

MARKÓ KÁROLY (1791—1860)

Menekülés Egyptomba

Fára húzott papír, olaj, 29×43 cm.
Esztergom III., 1876., 18. szám. — Maszlaghy II., 365. szám. — Esztergom vármegye .... Bp. é. n. 176. l. — Lepold—Lippay 57. l.

Tájkép (62. kép)

Vászon, olaj, 21×29 cm.
Jelezve lent balra: C. Markó Flor. 1847.
A bécsi Kunsthalleban tartott árverésen vásárolva.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. — Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 111. l. — Földváry: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — Rényi 23. l. — Kőrösy: Esztergom. Esztergom, 1887., 238—239. l. — z: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 772—773. l. — Maszlaghy II., 174. szám. — Esztergom vármegye .... Bp. é. n. 176. l. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 4. l. — Gerevich: Régi és újabb magyar festők a prímási képtárban. Vasárnapi Újság, 1916., 553—554. l. (Képe 554. l.) — Lepold—Homor 98. l. — Gerevich PA, 251. l. — Lepold—Lippay 57. l.

MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ BÁRÓ (1852—1919)

Nagyvári kert

Lukovszky László Munkácsy-dijas festő
Borsodi Vegyikomb. 3ooo frt-os dij
Munkásfej, grafika

Megnyilt az 1. Miskolci o. képzm. kiáll. Magyar nemzet
1955. jul. lo. 4 l.

MDK

Lukovszky László

A Sajó völgye, festm.
Szinvázlat a Sajó völgye - Békeváros épitkeéshez

Festik a távvezetéket

Miskolci festőművészek kiáll. Nőv.Képt. 1952. okt.

KDK

Lukovszky László

Réselőgép üzembeállitása, grafika

A Kazinczbarcikai bányában Donbasz-kombájnt szerelnek, grafika

Miskolci festőművészek kiáll. Tőv.Képt. 1952.okt.

Lukovszky László.

Rajz, vegyes.

Illusztráció, vegyes,

Illusztráció, vegyes

Rajz, vegyes

Napsugár, 1965: 4. sz. 4. old. – 5. old. – 4 old. 10. old.

Lukovszky László

Rajz, repro.

Napjaink, 1965. 6. sz. 11. old.

Lukovszky László

Toronyházépítés a Kilián-lakótelepen.

Rajz, repro.

Napjainkban, 1965. 9. sz. 1. old.

Lukovszky László.

Rajz, repro.

Napjaink, 1965. 9. sz. 9. old.

MDK.

Lukovszky László

Kiállitási hiradás

Északmagyarország 1966 nov.11.

Lukovszky László

Féltés c. metszetéről lép.

Szocialista kultúránkért 1964. dec.

MDK.

Lukovszky László

Kiállitási hir

Északmagyarország 1966 dec.18.

Lukovszky László MDK

Hazatéres, lino

Mücsarnok 1951. II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László MDK

Tagositás, olf.

Műcsarnok 1951.II. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Luhovszky László
Grafikus

Madách-illusztrációinak
három lapját mutatta be.

Keltler László: III. Balatoni Tárlat, 1966
Művészet, 1967. február - 46 kép.

Lukovszky László
grafikus

MDK

Illusztrációit mutatták
be a tárlaton.

Bodnár Éva: Balatoni Tárlat. 1966,
Művészet, 1967. február - 45 lap.

Lukovszky László MDK

A reggel, temp.

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László MDK

Petőfi népe, repr.

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László

MDK

Petőfi népe, tusrajz

Diósgyőri hengerészek, tusrajz

Kazincbarcikai erőmű, tusrajz

Viharos délután, tusrajz

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László

MDK

Tavasz, 1954. szén

Műcsarnok 1955 Képzőművészetünk tíz éve

Lukovszky László MDK

Tavasz, 1947, szén

Mücsarnok 1955. Képzőművészetünk tiz éve

Lukovszky László MDK

Fej, 1953, szén

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Lukovszky László MDK

Sajóparti táj, szén

Tavas , szén

Tavaszi domb, szén

Szentpéteri üveggyár, tus

Műcsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Lukovszky László

Nemzedék, rk.

Kohónyitás, rk.

Ünnepi szerenád, rk.

II. Miskolci orsz. grafikai beinnale

Herman O. Muz. 1963.

MDK

Lukovszky László

Gépek, rk.

Acél, rk.

A kelő nappal, rk.

II. Miskolci orsz. grafikai biennale

Herman O. Muz. 1963.

MDK

Lukovszky László

repr.:

Nemzedékek

II.Miskolci orsz. grafikai biennale,

Herman O. Muz. 1963.

Lukovszky László

MDK

Bányászfej, olf.

Mücsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László MDK

Repelőgép üzembeállitása, szénrajz

Mücsarnok 1952!53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László MDK

Villamositás

Műcsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Lukovszky László MDK

Bodrog, vízf.

Szovjet gép beemelése a bányába, szén

Műcsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Lukovszky László MDK

Havastáj, olf.

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Lukovszky László

MDK

A bányatelep szélén, toll

Műcsarnok 1953-54 IV. Magyar Képzőm. Kiáll.

Zuhovszky Zásyló MDK

részt vesz a kiállításon.

— Miskolci képzőművészek grafikai kiállítása Salzburg-ban.

Esztergomvaros 1964 szept 11.

MDK.

Lukovszky László

Salzburgi szerepléséről

Napjaink 1964.okt.1.lap -

Grafika.

" Szovjet gép beszerelése a bányán"

rajzolta Lukovszki László.

Uj Világ.1952.12.sz.márc.20. 7.l.

Kiriani

Tagositás.
(Lukovszky László festm.)

Środ. Ujsag, 1952. apr. 10. 8. red.

Lukovszki László festö.

Szab.Nép.1951.259.sz.nov.4. 9.l.

Lukovszky László festö.

Munkácsy-dij 1952.III.

Szab.Nép.1952.80.sz.ápr.4. 10.l.

Lukovszki László rajzoló.

Uj Világ.1952.12.sz.márc.20.7.l.

Kirimi

Lukovszky László

Irod. Nyág, 1952. apr. 10. 8. old.

Kiszinski

Lukovszky László festőmüvész

Müvelt Nép, 1954. aug. 8. 1. old.

Lukovszky László

grafikus

lásd

Szabad Művészet

1955. 8. n. borítók
401. l.
(Hírek)

Lukovszky László f
Martsa István szobr
Vati József
Vedres Márk

(díjakat nyertek)

Sz N. 1956 szept. 3

(megnyi tották a mis-
kolci orsz. képzm.-i ki-
állítást)

Lukovszky László

Lásd

Szabad Művészet
1952. 9. sz. 448. l.

51793/909. szám.

Értesitem Méltós
vetsége a Rákoczi-emlékmüre
ságába a maga részéről rend
Tanárt /IV. Vácsi-utca 9./-,
tagul Pogány Móricz épitőmü
totta meg.

Budapest, 1909.

A miniszter

Lukovszky László

László

Szabad Művészet
1952. 10 sz. 508. l.
509. l.

Börzsöny, 1909 ja

SIGILLVM ECCL. KÖRZSÖNY AD S. NICOLAVM

Lukovszky Károly

Lásd:

Szabad Művészet
1952. 11. sz. 559. l.

III

686 (1606)
807 (13).

I Londonban 1855 julius 8-an.

ul an és ~~kissé fölfelé tekint és~~ csaknem
Kontyba fogott haja oldalt fürtö-
s felső metsző fogai látpanak.
ndőt és ~~hord, melyen~~ ruh ~~ás~~ fehér fodrú

as ~~s~~ ága 42, a papiros méretei 59.3: 44 cm.

55291 sz. rendelet alapján.
-án (80-97)
t 1897: III. 25-én a 13050 sz. leirattal.

ové fölfelé tekint.

54

Lukovszky László

festő

Szabad Művészet

1951. 469. l.

(Képpel)

470. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
11 /1922 szám
Érk.: 922 év januárhó 10 n.

Lukovszky László (Munkácsy díjas)
Borsodi szénbányászati Trösz
5000 frt díja

Martsa István szobrási
lenin kohászati Művek 5000 frt
felét (Vedres Márkkal megosztva)

Vati József („Földosztás")
DIMÁVAG gépnár 5000 frt

Vedres Márk (Lenin kohá-
szati Művek 5000 frt felét

MN. 1956. szept 4.
(Megnyílt a II. Miskolci
orsz. képzm. kiállítás)

Lukovszky László

Horváth Megjegyz.

47. l.

19 36/01/18.

Nagyméltó.
Vallás- és közokt. Minisztérium-nak.
Budapest.

A nagytétényi Maulbertsch-kép restaurálásának anyag-költségére felterjesztésemre 1935. évi június hó 12-én 11. 436/1935 III. szám alatt 300 P-t méltóztatott utalványozni.

A restaurálási munka most befejeztetvén, tisztelet-teljesen kérem hogy a Mü-emlékek Orsz. Bizottságának 1935/36. évi költségvetésében az előre nem látható kia-

Lukovszky László

Szabad Művészet

1952. 4 sz. 175. l.

Pékár Gyula

Ferrara, Ravenna, Firenze.

Budapest, 1907. Lampel R.

8-r, 152 l, 86 képpel és 14 mellék-
lettel, eredeti egész vk.

Művészeti Könyvtár.

I. 5. p. e.

2.50

Lukovszky László

Szabad Művészet

1952. 4. sz. 194. l.

Szendrei János dr

Adalatok a magyar viselet történetéhez.

Budapest, 1908.

Különnyomat az Arch. Ért 1907-8. évfolyamából.

Magy 8.r, 32 l, 29 tábla.

I. l. p. h.

6.-8

Lukovszky László

Szabad Művészet
1952. 6. sz. 277. l.

Évkönyv

Budapesti Építőmesterek Ipartestülete.
Szerkesztik Bloch Leo és Fridrich F. Géza.

VI. H. n. 1936. Kiadja az Ipartestület.
8-r, 253 l. Képekkel és ábrákkal.
Eredeti félvászon kötés.

I. 1. n. c.

1.—P

Lukovszky László

Szabad Művészet

1952. 6 sz. 279. l.

Grünwald Mihály

Zsidó biedermeier.

Minerva-Könyvtár 112.

Budapest, 1937. 8-r, 166 l.

Fűzve.

I. 2. p. h.

1.-P

Lukovszky László

Festményei, grafikái kiállítva a II. Orsz. kiállításon Miskolcon.

Hajdu Béla: A II. Miskolci országos képzőművészeti kiállitás

Északmagyarország 1956. szept. 9.

Lukaszky László

1956. Műtermében a diósgyőri durvahengerdében folyó megbeszélést ábrázoló képén dolgozik. Novák brigádot ábrázolja.

Hajdu Béla: Látogatás a miskolci művésztelepen
Északmagyarország 1956. jul. 25.

Luhovszky László

Kohász /wjz./

- repr -

Eszakmagyarország 1957. marc. 15.

Lukovszky László, festő

M Dh

A Miskolcon megtelepedett fiatal művész jelentős fejlődést mutat. Miskolc város ~~[illegible]~~ kiépülését ábrázoló lavirozott tusfestményei mély átélésről tanuskodnak.

Péter Imre: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás

8. l

Népszabadság, bp. 1961. jan. 7.

Lukovszky László

MDK

Szerepelt a kiállitáson

"Aratóünnap"

Ez év elején Munkácsy dijat kapott.

"Tél tokajban"

K.J.:Megyei képzőművészeti kiállitás Sátoraljaujhelyen.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG. 1962. szept. 7.

Lukovszky MDK

Résztvett a magyar művészeti kiállitás"on Berlinben/ Die 9. Republikausstellung Ungarns./

"Mann" /Férfi/

kht: Weiter geistiger Radius

Der Morgen, 11. Sept. 1962.

MDK

Lukovszky László kétszeres Munkácsy-díjas
Szerepelt a kiállításon.

—: Megyei képzőművészeti kiállítás
Sátoraljaújhelyen.

NAPJAINK. 1962. szept. 1.

MDK

Lukovszky László

Résztvett a kiállitáson.

"Béke"

I. I. : A IX. magyar képzőművészeti kiállitás.

KISALFÖLD 1962. máj. 6.

Lukovszky László MDK

Szerepelt a Kiállitáson.

"Aratóünnep"

Komáromi József: Néhány szó a sátoraljaujhelyi képzőművészeti kiállitásról.

NAPJAINK 1962. okt. 1.

Lukovszky László

festő

M.D.K.

A miskolci Szőnyi István Galériában, valamint a Hermann Otto Murmuré tárlatán résztvett.

Abituer Tivadar: Miskolci képek

Élet és Irodalom, 1962. dec. 1 – 6 lap.

MDK

Lukovszki László

Kombájnszerelés a kazincbarcikai bányában cimű kép repr.

"Magyar-Szovjet Baratsag" Képzőművészeti kiállitás katalogusa.1952.

MDK

Lukovszki László

Kombájnszerelés a kazincbarcikai bányában I. Szénrajz.

Kombájnszerelés a kazincbarcikai bányában II. "

"Magyar-Szovjet Barátság" Képzőművészeti kiállítás katalogusa. 1952. 6.l.

Luhovszky László
festő

M.D.K.

Miskolcon tartott tárlatot

— : Hírek
Művészet, 1963. február — 4 Glap

mdk

Lukovszky László festőm.

Letelepedett Miskolcon. A munkacsoport fiatal művészekkel erősödött meg, közejük tartozik L.

Seres S. Képzőművészet Borsodban
Vejmuvelis 1963, 1 sz 17. l

LUKOVSZKY László festő M.D.K.

kétszeres Munkácsy-dijas

Kiállitása Miskolcon a Szőnyi István-te remben

Magyar Nemzet 1962. november .8 9.1.

MDK

Lukovszky László

Tavasz 1954 szén Művész t.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 17.1.

MDK

Lukovszky László, Miskolc, Borsod m.

Tanulmány olaj
Vázlat "
Délután "
A diósgyőri munkások hősies
ellenállása 1944-ben olaj

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20- dec.4-ig.Ernst Múzeum. 10.1.

MDK

Lukovszky László, Miskolc, Borsod m.

Fej	grafika
Sajóparti táj	"
Tavasz	"
Tanulmány	gouache
Mari néni	grafika

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20. - dec.4-ig.Ernst Múzeum. 13.1.

MDK

Lukovszky László, Miskolc, Borsod m.

Fej	grafika
Tapasztalatcsere	"
Miskolc	"
Tavaszi domb	"

A vidéken élő képzőművészek kiallitasa.
1954.nov.20. - dec.4-ig.Ernst Múzeum. 13.1.

MDK

Lukovszky László

"Fej" c.portré repr.

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20. - dec.4-ig.Ernst Múzeum.

MDK

Lukovszky László

Fej 1953 szén Művész tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 16.1.

MDK

Lukovszky László

Tavasz 1947 szén Művész tul.

Képzőművészetünk tiz éve. Műcsarnok.
Kiállitott művek jegyzéke. 16.l.

MDK

Lukovszky László, [ ]

A miskolci Kékcsarnok megnyerte Lukovszky László egyéni kiállítását.

R. R.: Miskolci művészet 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. dec. 15.

MDK

Lukovszky László

Lovas elvtárs arcképe, szén

Tavasz, szén

Ernst Muz. M.Kisplaszt. és Graf. kiáll. 1954.szept.

3o. 1.

MDK

Lukovszky László, Miskolc

Viharos délután, tus

Tanulmány, cer.

Kazincbarcikai erőmü, tus

Vidéken élő képzőmüvészek kiáll. II. N.Szal.

1955. 19. 1.

Lukovszky László

Munkásfej, kép, repr.

Herman O. Múz.

Miskolci Kiáll. I. 1955. 13.1.

Lukovszky László

Négeyesi bécsi, szén

A diósgyőri munkások ellenállása, gouache

Bükki táj, tus

Nicholai Mus.I. Herman O.Muz. 1955.

2o. 1.

MDK

Lukovszky Sándor László, Miskolc

A reggel, temp.

Vidéken élő képzőművészek kiáll.II. N.Szal.

1955. 15. 1.

MNK

Lukovszky László

Petőfi népe	tusrajz	50x70	N.M.
Diósgyőri hengerészek	"	50x70	N.M.
Kazincbarcikai erőmű	"	30x62	
Viharos délután	"	23x32	

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás.Műcsarnok.
1955.Kat. 33.l.

MDK

Lukovszky László

"Petőfi népe" c.kép repr.

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Mücsarnok.
1955.Kat.

Lukovszky László

Az ének-magyarországi Népszőnűvének Salgótarjánban rendezett első területi kiállításán szerepel.

Ének-Magyarország 1966. ápr. 8.

MDK.

Lukovszky László

Kiállitási kritika

Népszabadság 1961.I.7.lap 8.

MDK

Lukovszky László

A köszörüs, repr.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz.
1960.

MDK.

Lukovszky László

Kiállitási kritika

Kisalföld 1966 febr.18.

Lukovszky László grafikus

Szöveg említi Madách-illusztrációit.

Bodnár Éva:
„A Balaton a képző-
műrészetben"

Jelenkor, 1966-8

MDK

Lukovszky László

A reggel. Tempera. 60x 89.5

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás.Műcsarnok.
1955.kat. 18.1.

Lukovszky László

M.D.K

Méltatás.

Magyar Nemzet, 1959 nov. 3.

4l

Hajdú Béla: Mozaikkép az V. miskolci országos.

MDK

Lukoszky László, festő.

Bodrog. Vízjelenség.

Szovjet gép beemelése a bányába. Színrajz.

Műcs. - Tan. Károl. a Műcs.-ban. Hősök tere.
1952 máj. 10-jún. 4. Vegyes. 12. l.

MDK

Lukovszky László, festő.

Havastáj. Of.-

Mücs. - Tav. tárl. 1952 máj. 10. - jun. 4 - Jegyz. 9. l.

MDK

Lukovszky László

Munkásfej, repr.

Miskolci O. Képzőm. kiáll. Herman Ottó Muz. 1955.

13 l.

Lukovszky László

Hengeres '87

Rajz, reprodukció.

Valóság, 1959 5. sz. 85. l.

Lukovszky László

Rézkarc-kompozíció sorozata a VIII. Orsz. Képzőműv. Tárlaton, Miskolc.

említve.

Napjaink, 1964 12. sz. 8. l.

Lukovszky
Grafikus

M.D.K.

Méltatás

D. Fehér Ilonka: Hién év után
Művészet, 1965. április – 3 lap,

Lukovszky László M.D.K.

Müve a kiállitáson

S.M.: Madách a mai képzőművészetben
Kiállitás a Dürer-teremben
Magyar Nemzet 1964. október 9. 4.l.

M.U.K.

Fénykép

Magyar Fotó: ZÖ 31222/6 Hegedüsné

Lukovszki László: Bányászfej

Olaj

1953. XII. 22.

Meg. van

Lukovszky László grafikus MDK

Színes karcaiban főként
Miskolcot ábrázolja.

Rózsa Gyula: Országos képzőművészeti
Kiállítás Miskolcon 9.

NÉPSZABADSÁG

Sp. 1964. dec. 31.

Lukovszky László

NDK

Szerepelt a német művészszövetség berlini pavillonjában /Unter den Linden/ rendezett magyar művészeti kiállitáson.

Egy rendkivül kifejező feje.

Uhlitzsch Joachim: Entwicklungsprobleme ungarischer Kunst.

NEUES DEUTSCHLAND. 1962. szept. 14.

MDK

Lukovszky László grafikus

Északmagyarország 1958. aug. 2o. 1 l.

Lukovszky László M.D.K.

Művei a kiállitáson

Ritly Valéria: A VIII. országos miskolci képzőművészeti kiállitás

Magyar Nemzet 1964. december 12. 4.l.

Lukovszky László
grafikus

M.D.K

A Tragedia különböző jelenetét
örökítette meg.

Vayené Libolen Ágnes: Madách évforduló a kép-
zőművészetben.

Művészet, 1965. januári – 39 lap.

Lukovszky László

Változó tér.

Rajz, reprodukció.

Napjaink, 1965 1. szám, 10. l.

Fénykép

Palli

Képzőművészek Szövetsége

Lukovszky László: Villamosítás / III. Magyar Kép. Vidll. /

Olajf.

Fotó: Petrás J.

Neg. van

Negativ

Petrás: 346 Kerényiné

Lukovszky László: A diósgyőri munkások ellenállása 1944-ben.
festmény.1955.

Felvétel

Magyar Folo: G K 1102/14

Hegedüsné

Lukovszky László: Tagosítás

Cluj

1957. XI.

Meg. van

Fénykép

Magar Foto: KJ 51112/913 Hegedűsné

Lukovszky László: Rasincbarcikai Erőmű

Olaj

Jelz. b.o.: „Lukovszky 1955"

1955. XI. 12.

Neg. van

MDK.

Lukovszky László

Említés Madách illusztrációiról

Magyar Nemzet 1964.X.9. lap -

MDK

Lukovszky László, grafikus

A Munkácsy Mihály-díj II. fokozatát kapta.

—: Ma adják át a művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, 1962. márc. 3.

MDK

Lukovszky László

1963 évi kiállitása

Tiszakeszin

-ó: Ez évi képzőművészeti kiállitásaink.
'AINK , 1963. szept. 1.

Negativ

Petrás Kerényiné

218 Lukovszky László: Partizánnő.

Lukovszky László

Sátoraljaújhelyi képzőművészeti kiállításon művei. „Arotóünnep"; munkafolyamatot ábrázoló grafikai sorozata.

cuvlitve.

Napjaink, 1962. 7. szám, 4. lap.

Lukovszky László

A szőnyi István teremben, a borsodi művészek sokszorosító grafikai kiállításán műrei.

említve.

Napjaink, 1962. 6. szám, 6. lap.

Burlesley Castle

Lukovszky László

Több képét felajánlotta Borsod megye első, állandó jellegű falusi képtárának, amit dec. 22-én nyílt meg Erdőbényén.

(említve)

Napjaink, 1963, # 1. szám, 12. lap.

Negativ9

Petrás: 477 Kerényiné

Lukovszky László: /Munkaközben?/
grafika.

Lukowszky Lázló

rézkarc (rapró)

Magyarok, 1963, 9, n. 1.o.

Lukovszky László

Kialitása volt Tiszakaszim.

Napjaink, 1963, 9 n. 10.o.

Lukovszky Lóránd

Rózkaże (szepró)

Nagy Jaivk. 1962. II. 9 red.

MDK.

Lukovszky László
grafikus

A miskolci kiállításon vett részt több művével az „Ünnepi serenád" c. a legsikerültebb.

D. Fehér Zsuzsa: Jegyzetek a miskolci Országos Grafikai Biennáléról.

Művészet, 1964. február – 38 kép.

Lukovszky László

rajz (vegyes)

Napjaink, 1962. II. 1.o.

Lukovszky László grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

a Szépirodalmi Kiadó 1 000 forintos dijat kapta

Megnyilt Miskolcon a II. Grafikai Biennálé

Magyar Nemzet 1963. október 29. 4.l.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ

Réselőgép üzembeállitása. Szénr. 5ox3o.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

Lukovszky László MDK

néhány képét grafikai művet ajándékozott az ország első falusi grafikai képtárának, amely Szikszón nyilt meg a Borsod megyei Tanács kezdeményezésére.

Napjaink. 1964. jan . 1.

Lukovszky László

Szerepel az alábbi Tárlatom

b. l: Szelső Miskolci Téli Tárlat

Déli ~~Tárlat~~ Hirlap 1970 XII. 7

Lukovszky László

grafikáival szerepel a

Mintegy Téli Tárlaton

Magyar Nemzet 1970 december 16

4. old.

Lukovszki László

Négy lapja

szerepel a Miskolci Téli Táslatok

Láttuk, Lamottuk...

Petőfi Rádió.

1970 XII. 11

Lukovszky László

Grafikáskal
szerepel az alábbi tárlaton

Borbély László: Az első miskolci
Téli Tárlat

Nagyjaink 1971 I.

Lukovszky László

„Táj", repr

Napjaink, Miskolc, 1971. április
X. évf. 4. sz. 2. l.

Lukaszky László

Kiállítása lesz Miskolcon

(bm): Tanácskozás Miskolc
Képzőművészeti életéről

Északmagyarország 1971 IX. 16

Lukovszky László

Táj, filctoll

Sófia

Rajzok
Miskolci Galéria

Lukovszky László

Vasaló, fik
Gőndes délután, fik

Rajzok
Miskolci Galéria

Lukovszky László

Szőlőszüret.

Rajzok
Miskolci Galéria

Lukovszky László
festő

M.D.Y.

Öt szines reikarcát mutat-
ta be a tárlaton.

Lancz Sándor: A VIII. országos[2] miskolci[1] kiállításról
Művészet, 1965. március – 40 lap

Lukovszky László
grafikus

M.D.K.

Tanulmány

Élet és Irodalom, 1964. augusz 9 - 1 lap

Lukovszky László grafikus M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

.tly Valéria: A II. miskolci grafikai biennálé.

gyar Nemzet 1963. november 3. 9.1.

Lukovszky László

Grafikákkal szerepel az alábbi táslaton

Fekete Judit: Téli Táslat
Miskolcon

Magyar Mendel 1970 XII. 16

Lukovszky László
grafikus

Részt vett a tárlaton.

Borbély László: Az I.miskolci téli tárlat.
Művészet, 1971.április - 36.oldal.

Lukovszky

Emlékbe

Gyarmati: Miskolci Téli Tárlat '70.
Téli Hirlap, 1970. nov. 25. 2. l.

Lukovszky László

1. Domb I.	rézkarc	60×35
2. Örök	—"—	25×35
3. Emlék sepr.	—"—	20×35

V. Észak-Magyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás Salgótarján 1969

Lukovszky László

1. Domb II.	rézkarc	34 x 49
2. Domb III.	—"—	25 x 43

V. Észak-Magyarországi Területi Képző-művészeti Kiállítás Salgótarján 1969

Lukovszky László

Szerepel az alábbi Tanulatom Hajdúszoboszlón

N.N: Országos vázlatkiállítás

Hajdu Bihari Napló 1970 VI.26

Lukovszky László

grafikáin felbukkant Picasso béke-galambja mint képi jel.

Aradi Nóra: A socialista képzőmű-vészet története, Budapest, 1970.

2357

Lukovszky László

Metszetekkel Szerepél az
I. Dal pótartjám. tavasz. távlatok

Varga Imre: Az első tavaszi
távlat

Nógrád 1971 IV. 11

Lukovszky László

Szerepel a salpótarjáni tava-szi tárlatsu

T. E.: A tava-szi tárlat előtt

Nógrád 1971 III. 12

Lukorszky László

Réczkarcokkal

szerepel az alábbi tárlaton

Kontra Sándor: Miskolci Téli Tárlat

Társadalmi Szemle 1971 I. 79 old

Lukovszky László

„Szerelők", repr.

Napjaink, Miskolc
1971. május.

2 l.

MDK

Lukovszky László, festő

Kompozíció:

Repr.

Lukovszky László: Domb

M. 8.

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 5.

Lukovszky László

Munkája Repd

Északmagyarország 1968. ápr. 19. 7.

Leakey Wilton
grafkus

Lukovszky László

„Örom" repr.

Ének magyarország 1967 nov. 26-7 stb.

Lukovszky László

Rajza Repr.

Ernakulamovornáj ~~1967~~ 1967. júl. 2. 6. vlak.

Lukovszky László

Szerepel az alábbi táslaton

N. N: Várlatzi áhítás vejét
Hajduszoboszlón

Hajdu Bihari Napló 1970 VII. 5

Lukovszky László

Rajza Repr.

Északmagyarország 1968 ápr. 7-7.

Lukoszko László

Munkája repr.

Énekmesyörvonág 1967 jál. 9. 6. rkl.

Lukovicky Lánló

Munkája Repr.

— " — " —

— " — — " —

[illegible] 1967. jál. 23. 7. obl.
67. jál 30 – 6. obl; aug. 6. 7

Lakoszky László

Máte Rezd

[illegible] 1967. jül. 16. 7-ig

Lukovszky László

Nemzedékek*	rézkarc	31,5 × 25,5
Kohómunkás	"	30 × 38,5
Ünnepi nevenád	"	28 × 45
Gépek	"	27 × 41
Acél	"	25 × 38
A kelő nappal	"	29 × 27

(ezt a művet* repr.)

II. Miskolci Orsz. Grafikai Biennale. Miskolc 1963.
Herman Ottó Múzeum. Kiáll. kat. Bev.: Kocsis A. [illegible]

Lukovszky László

bemutatott műve: „Táj", fekete-fehér reprodukció.

D. Fehér Zsuzsa: A miskolci grafikai Biennalé. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz. 15 l.

Lukovszky László

„Egyszerű vágyakozás" c. műve elitve.

V. Miskolci Orsz. Grafika Biennale. Miskolci Galéria 1969. Kiáll. Zat. Bev.: B. Supka Magdolna

Lukovszky László

153. Emlékezés (1944 – 1966). rézkarc 33,5 x 50
154. Egy szerű vágyakozás " 40 x 30
155. Ég földközelben " 38 x 49
(repr.)

5. Miskolci Diss. Grafikai Biennale. Miskolci Galéria 1970. Kiáll. Zat. Bev.: B. Supka Magdolna

Lukovszky László

nevét említi a kiállítással kapcsolatosan.

Solymár István: A mai magyar grafika kiállítása a M. Nemzeti Galériában. „Művészet" folyóirat, 1968. febr. 2. p. 5 l.

Lukovszky László

Rézlarcának reprodukciója

— „A Fegyver és Gépgyár munkásai felfegyverzetnek" — a 12. oldalon.

Magyar Nemzet
1969 március 9.

Lukovszky László

1. Férfi, 1960. rk. 27,5 x 19,5 cm
2. Hold és pipecs, 1961. mtyp. 39 x 29,5 cm
3. Gyár és város, 1963. rk. 30 x 46.

Magyar Művészet 1945–1969.
Műcsarnok, 1969. sep–okt.

Lukovszky László
Grafikus

Kitszeres Munkássy-díjas.

Párhány: Baládias kiállítás - megnyitó...
Érsekmogyorosnog 1969. VI. 21.

Lukovszky László

Rézkarcai Repr.

Esztergom 1967 ~~febr~~ márc. 27.

Lukovszky László

Kiállít Hajdúszoboszlón

Dr. Tóth Ervin: Egy most induló biennále

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen
1970. jul. 17.

Lukovszky László

Résztvesz a kiállítása

Farkas András: A másodikorszá-
gos akvarell-biennále
Népújság, Eger 1970. jún. 14. 4. l.

Lukovszky László

Munkája Mpr.

Északmagyarország 1968 ápr. 28. 6.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1970 JUL 5

1021

LUKOVSZKY LÁSZLÓ: DOMB

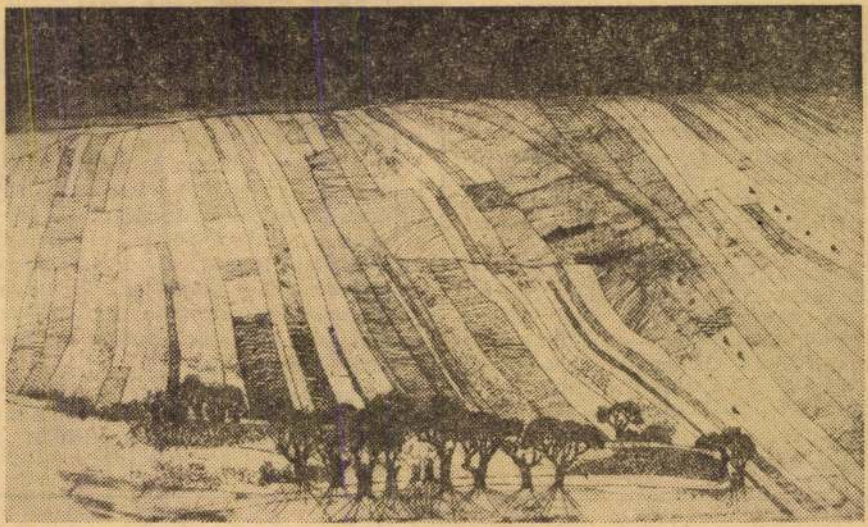

szabadulás előtti irodalmi szocio
egyoldalúságán — a faluközpontú
— (a teljes valóságot mérlegelő
már akkor sem a faluval való tör
sokallták, hanem az iparról meg
kezést hibáztatták); igazolja a ma
gyarország „felfedezésének" idősze
gét.

Mocsár a magyar olaj feltárásának, az olajipar nagykorúsodásának útját követi és ez nem választható el az ország gazdasági, társadalmi struktúrájának korszerű szocialista átalakításától.

Alapos vizsgálódás, „nyomozás" eredményeképpen állt össze a kötet. Írói fegyelmezettséget követelt, mert gazdag és rendkívül bőséges anyaggal kellett megküzdenie. Otthonos biztonsággal mozog a szerző a magyar olajipar nagysugarú problémakörében. Írói ökonovolna Petőfi Alföldjénél.

A műfaj is, a téma is megköveteli, hogy az író-szociográfus szakmai, sőt tudományos-geológiai kérdéseket is tárgyaljon, tényeket közöljön, helyenként történeteket írjon. Mocsár érdeme, hogy nem téveszti el az arányokat. Tisztában van azzal, hogy nem tudományt művel, hanem irodalmi szociográfiát ír, ahol mindkettő hangsúlyos.

A közvélemény talán arról tud legtöbbet, hogy az olajipar munkásai az ország különböző részeiről, főként a mezőgazdaságból kerültek ide. A könyv

---

Mocsár Gábor: Égő arany.

Sikere van a *Rozsdatemetőnek* Ame-

Lukovszky László

+ Dűrer teremben nézült kiállítani
műre fő

/ bevezetek / Miskolc népszámlálónak tartott terre-
É nakmagyarország 1967. okt. 6. 4. old. 1 ből

Lukovszky László
grafikus

Munkája Repr.

Érzakarcsonyi 1968 febr. 25-7

Lukoszky Lóránd

Munkája Nepr

Énekmagyarország 1967. aug. 13. 7. old.

Lakoszky Bíró

[illegible]

Énakmagasság 1967. szept. 10. 6. oldal.

Lukovszky László
festő

Kétszeres Munkácsy-díjas. A művészetek-
ről nyilatkozott az

Északmagyarország 1967 dec. 24. i számában.
(7. sól.)

Lukovszky László festő M.D.K.

Munkácsy-díjas

Az 50-es évek elején jött pestről Miskolcra.

Rákospalotán született, aztán Sajószentpéteren telepedett le.

Illusztráció Az ember tragédiájához, repr.

Kristóf Attila: Művészek vidéken

Miskolci festők

Magyar Nemzet 1964. október 7. 5.l.

M.D.K.

Lukovszky László

Rajz / női fej / repr.

A Magyar N emzet galériáaj

Magyar Nemzet 1966. szeptember 18. 9.1.

M.S.S.

Lukovszky László

Rajz \ női fej \ terp.

A Magyar N emzet galériája

Budapest 1961. szeptember 18. p.I.

M.D.K.

Lukovszky László
Grafikus

Grafikával szerepelt a tárlaton.

Tasnádi Attila: Az észak magyarországi képzőművészek...
Művészet, 1967. január - 98. kep

MDK.

Lukovszky László

Kiállitási hiradás

Északmagyarország 1966 szept.13.

MTDK.

Lukovszky László

Kiállítási hirdetés

Barakmegyarország 1956 szept. 13.

MDK

Lukovszky László

Férfifej, repr.

1. Miskolci O. Grafikai Biennale. 1961.

MDK

Lukovszky László

Béke, sz.rk.
Férfi, ""

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

MDK

MDK

Lukovszky László

A martinban, rézk.

Férfi, sz. rézk.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Mücs. 1962. 22.l.

MDK

Lukovszky László

Béke, sz. rézk. repr.

Szerelik a magasvilágitást, rézk.

Az épitők, rézk.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Mücs. 1962. 23. l.

M.D.Y.

Lukovszky László

Művei a kiállításon

Fejek / litográfia /

Permeczky Géza: Észak-magyarországi képző-művészek Salgótarjánban

Magyar Nemzet 1966. ápr. 28. 4.l.

Lukovský Hašnád

Řeřek \ Litografie \

Lukovszky László

Bulgáriába készül.

Észak-Magyarország 1965. júl. 14.

Lukovszky László

Egy rajza megjelent

Napjaink 1965 10n. 9. l.

MDK.

Lukovszky László

Kiállitási kritika

Északmagyarország 1965 ápr.18.lap -

MDK.

Lukovszky László

Grafikáinak értékelése

Magyar Nemzet 1965 ápr.17.lap 4.

Lukovszky László,

a herbolyai bányában dolgozó Dombász-szénkombájn munkáját rögzíti grafikájában. (mulítve)

Északmagyarország, Miskolc. 1952. Jan. 26.

Lukovszki László.

grafikus.

„A Magyar–Szovjet Barátság" és MSZT pályázati kiállításon a II. díjjal kitüntetett művével szerepelt.

Szabad Nép. 1952. Márc. 28.

Lukovszki László

grafikus

a Magyar-Szovjet Baráti Kör Képzőművészeti Kiállításán „Szovjet gép bemutatása a bányában" c. rajza szerepelt, mely a Magyar-Szovjet Társaság grafikai pályázatának II. díját kapta. (említve.)

Új Világ, 1952. März. 20

Lukovszky László

Kettős portré — cenzorajz

/repr./

Északmagyarország 1965. jan. 14. 4. l.

Lukovszky László

A bulpár tengerpartra készül.

- benedek - Nyár a müvésztelepen
És za kmagyarország 1965. jul. 14. 4.1.

Lukovszky László

Filctoll rajzai „Bükk-sorozat" az észak-magyarországi területi kiállításon.

Párkány László: Jegyzetek a salgótarjáni képzőművészeti kiállításról

Északmagyarország 1965. ápr. 18. 4.l.

M.D.K

Lichorszky László
Grafikus

Részt vett a tárlaton.

Pogány Ö. Gábor: A Sárospataki Galéria
Műrészet, 1968. július - 22 lap.

Lukovszky László MDK

Felszabadulásunk 15.évfordulója c.sorozatból

Hengerész, rézkarc

Műcsarnok 1960. VIII.Magy. Képzőmű Kiáll.

Lukovszky László

„Festő" - rajz

/sept.

Északmagyarország
1965. okt. 17. 7. l.

Lukovszky László

Rajza /tepert.

Északmagyarország 1965. máj. 1. 6. l.

Lulovnky László (1927 –)

Táj. „Lulovnky 57".

lav. tus 252 x 362 mm. Ltr: F. 57. 174

Magyar kajz és akvarell a XIX. és a XX. század.
A lat. bevezette Oelmacher Anna.

Bp. 1959

41.

Lukovszky László

„Tanulmány" - férfi portré

Északmagyarország 1965. jún. 13. 5. l.

Lukovszky László

kiállitott grafikái:

Grőzter műnak után. Tusrajz, 34x50 cm.

Őszi alkony. Szénrajz, 20x23 cm.

Póco-baranyai Grezágos képsőn vé seti kiállitás 1956. Kat. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 20 t.

27.1.

MDK

Lukovszky László

repr.:

Domb

4. miskolci o. graf. biennale 1967. miskolci Gal.

Lukovszky László

98. „A Bükk" II. Magaslat, filctoll, 21 x 28 cm.

99. „A Bükk" III. Csapás, filctoll, 28 x 25 cm.

100. „A Bükk" V. A telön, filct. 30 x 46 cm

Észak Magyarországi Területi képzőművészeti Kiállítás 1965. Bp.
Kat. bev. Aradi Nóra

Huszai

MDK

Lukovszky László

rézk:

Domb

Jóska

Köszöntő

In memoriam 1919

4. miskolci o. graf. biennale 1967. Miskolci Gal.

MDK

Lukovszky László

Alkonyat, sz.rk.

Acélöntődében, rk.

Epitkezés, rk.

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

Ernst Muz. 1968. jan.

Lukovszky László

110. Tejek. vegyes techn. 33.5x54,5

Ének Mo-i képzmův. kiáll 1966.
kat. bev. Aradi Nóra 1966 Bp.

Lóráut János

107. Illusztráció Faulkner: „Szigetlény" c. művéhez II – V. linó, 14,7 × 10,5

108. Illusztr. Móricz „Boldog ember" c. művé

Lukovszky László

Önarckép papírból

Esztergom, 1967. XII. 24.

MDK.

Lukovszky László

Kiállitási kritika

Nógrád 1967 máj.7.p.7.

Lukovszky László

Kislány, tus

Alkonyat, "

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaújhely

Lukovszky László

Miskolc város területi képzőművészeti szakkörét vezette, ez idő alatt 9-en kerültek az Iparművészeti ill. Képzőművészeti Főiskolára. A 23 tag munkáiból 1962 febr. 17-én nyílt kiállítás diósgyőrvasgyári filmszínházban. A területi képzőműv. szakkör rajzkiállítása. Északmagyarország 1962. febr. 23. 4.l.

Lukovszky László

1.

„Béke 1961" c. lapján a galamb mögött a gyár, a szocialista építés lája látható, szerepelt ez előreterv az I. Miskolci Országos Grafikai Biennálén.
Másik lapja „A diósgyőri gyárban".

Benedek Miklós: Miskolci művészek alkotásai Luganoban
Északmagyarország 1962. jan. 18. 4.l.

Lukovszky László

2.

Mintegy másfél éve kezdett grafikával foglalkozni: rézkarc, monotypia. Napokban készítette első kőrajzát, ami a diósgyőri gyártelepet ábrázolja. Csabai kapni művésztelepéd a Kilián-telepire jött át, hogy az üzemhez közel legyen.

Benedek Miklós: Miskolci müvészek alkotásai Luganoban
Északmagyarország 1962. jan. 18. 4.l.

Lukovszky László

3.

Középkori drezzo eljárással kizérletezik: több rétegű gipsz alapra fest temperával.

Benedek Miklós: Miskolci müvészek alkotásai Luganoban
Északmagyarország 1962. jan. 18. 4.1.

Lukovszky László

Téli fej

– repr. /

Képek a Borsod megyei képzőművészek grafikai kiállításának anyagából.

Északmagyarország 1967. szept. 28. 6.

Lukovszky László

1962. luganói nemzetközi grafikai kiállításon Martinban c. tézkarcával, Férfi, Béke c. színes tézkarcaival vett részt.

Borsodi képzőművészek alkotásai a luganói VII. nemzetközi grafikai kiállitáson.

Északmagyarország 1962. jan. 6. 4.l.

Lukaszkey László

Társadalmi munkában készült grafikai müveiből és festményeiből, amelyek a dolgozók életét és a borsod tájat ábrázolták bemutatták a bors odi képzőművészek vándorkiállitásán.

Három városban és 11 járási székhelyen mutatták be a borsodi képzőművészek vándorkiállitását.

Északmagyarország 1961. márc. 3. 1.1.

Lukovszky László

Szovjet katonát ábrázoló rajza

– kept. –

Északmagyarország 1961. ápr. 2. 7. l.

MDK

Lukovszky László

Csendélet, o.

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

Lukovszky László

Rozsdatelep I., kev.techn.

" II. "

9. miskolci o. népműv. kiáll. 1966.

Lukovszky László

Felvonuló az gyermekével - kajz.
/kept./

Északmagyarország 1961. ápr. 30. 5. l.

Lukovszky László

A Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalata és a Műszaki Könyvkiadó 25 kötetből álló jutalmát nyerte el.

Megnyilt az I. Miskolci Országos Grafikai Bbennale

Északmagyarország 1961. okt. 24. 6.l.

Lukovszky László

Tóth - portré /repr./
az I. grafikai biennálé anyagából

Északmagyarország 1961. nov. 17. 6. l.

Lukovszky László, grafikus

MDK

Kompozíció:

Lepr.

Lukovszky László: Csamok

17.7.

Népszabadság, Bp. 1970. május 31.

Lukovszky László
graphus

„Tavaszvárás II."
(repro)

Borbély László: Az V. Miskolci Országos
Művészet, 1970. március - 19 lap.

Lukovszky László grafikus
A mistelni libre szóban
Ki áhítása nyílt

Szocialista Művészetért 1969 VIII. sz.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Lukovszky László

Anya - vaj 2

/tept./

Északmagyarország 1964. nov. 1. 7. l.

Lukovszki László

A Salgótarjáni Síküveggyár díját kapta az alábbi távlatok.

N.N.: Megnyílt az északmagyarországi képzőművészek tavaszi távlata

Nógrád 1969 IV. 9

LUKOVSZKY LÁSZLÓ / rigykolci festő
és grafikus

1.) A reggel tempera, 60 x 89.5
2.) Viharos délután tus
3.) Tanulmány ceruza
4.) Karinthiai erőmű tus

Vidéken élő képzőművészek kiállitása. 2. Bp., 1955.
/Kat./

15

M.D.K.

Lukovszky László

"Szarvasbogarak" c. képének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. márc. 29.
XIII. évf. 13. sz. 5. lap

Lukovszky László

„Hengerdei munkás" c. képe az V. miskolci országos kiállításon.

Hajdu Béla: Az V. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás
Északmagyarország 1959. okt. 31. 5.l.

Lukovszky László

„Tanulmány" c. műve a III. miskolci országos kiállításon.

Hajdu Béla: Néhány gondolat a III. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitásról

Északmagyarország 1957. nov. 15. 5.1

Lukovszky László

„Tibor új élete"
idős paraszt ember cenzaportréja

Szabad Magyarország 1958. máj. 18., 7. l.

Lukovszky László

„Vöröskatonák búcsúztatása 1919." c. vázlata; Szülői gond; Üzemi ebédlőben.
it Tanácsköztársaság és Miskolc felszabadulásának megörökítésére kiírt pályázaton díjat nyert.

Hajdu Béla: A IV. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás

Északmagyarország 1958. nov. 16. 6.l.

Lukovszky László

grafikával szerepel a IX. Magy. Kép. Műv. Kiállításon a Műcsarnokban

Magyar Hírlap 1962 V. 5

Lukovszky László

Épül a televiziós erősítő; Szerelik a magasvilágitást c. tusrajz sorozata Könönös c. festménye a VI. miskolci országos kiállitáson.

Hajdu Béla: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás

Északmagyarország 1960. dec. 18. 4.l.

Lukovszki László

„Felszabadulásunk 15. évfordulója" c. sorozata 1 darabja kiállítva a VIII.

Északmagyarország 1960. ápr. 29. 5.1

Lukovszky László

Körzönösök c. képét a Borsod-megyei tanács megvásárolta.

Északmagyarország 1960. dec. 15. 4.1.

Lukovszky László

1962. megkapta a második Munkácsy-díjat, 10 évvel ezelőtt az elsőt.
A manipulátornál; Nagyolvasztó.
Szerelők; Építkezés c. művei ismertek.
Térfifej /-repr./
Totó a művészről.

Prisha Tibor: Kitüntetett művészeink
Északmagyarország 1962. ápr. 8. 7.l.

Lukovszky László

Műteremlátogatás nála első önálló miskolci kiállítása előtt
Tájképek, műteremrészletek festményein.

Adamovics Ilona: A művészet budoárjában
Északmagyarország 1962. nov. 15. 4. l.

Lukovszky László

Férfiportré

– cenzurajz

/repr./

Északmagyarország 1963. szept. 1. 4. l.

Lukovszky László

Hazafias Népfront megyei elnökségének ezer forintos díját kapta.

Megnyilt a II. Miskolci Országos Grafikai Biennal

Északmagyarország 1963. okt. 29. 1.1.

Lukovszky László

Lovak - vaj 2

/tepr./

Északmagyarország 1964. márc. 22. 7. l.

Lukovszky László

Piacon – cenzorájz

/repr./

Északmagyarország 1964. ápr. 12. 6. l.

Lukovszky László

Olvasó Férfi – rajz

/repr./

Északmagyarország 1964. jun. 7. 6. l.

Lukovszky László

Békegalamb – rajz

/repr./

Északmagyarország 1964. márc. 22. 1. l

Lukovszky László

Táj fákkal - rajz -

/kept./

Északmagyarország 1964. dec. 25. 6. l.

Lukovszki László

Grafikákkal
szerepel az alábbi tárlaton

Farkas András: A észak magyarországi
Képzőművészek ötödik kiállításáról

Heves megyei Négyiság 1969 IV. 20.

Lukovszky László

Sajónentpéteren élő

kezepel az alábbi táklatok

(bm): 11 borsodi művész 31
munkája Sajónentpéteren

Észak magyarország 1969 VIII. 2

MDK

Lukovszky László

rézk.:

Tavaszvárás

Szarvasbogarak

Udvar vizben

Öröm 67

4. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll.

Salgótarján 1968.

MDK

Lukovszky László

repr.:

Tavaszvárás

4.Észak-magyarországi területi képzőm.kiáll.
Salgótarján 1968.

Lukovszky László

Béke - szines rézkarc Bp.1962.
300x390 mm 113.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 241.l.

Lukovszky László

Hold és Pipacs - szines rézkarc Bp.1962.
390x295 mm. 113.-Ft.

Margaréták - szines rézkarc Bp. 1962.
388x298 mm. 98.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 235.1.

Lukovszky László

Férfifej - szines rézkarc Bp.1962.
275x195 mm. 98.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 19 6 1.

Lukovszky László 1.

Csapolás - rézkarc Bp.1962.
295x390.mm. 110.-Ft.

Épitkezés - rézkarc 1962.Bp.
390x267 mm. 110.-Ft.

Réselőgépszerelés - rézkarc Bp. 1962.
272x390 mm. 110.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 220-221.l. **O.Sz.K. kiadványai Bp.1965.**

Lukovszky László 2.

Salgóbánya -rézkarc Bp.1961.
250x330 mm. 87.-Ft.

Szerelik a magasvilágitást -rézkarc Bp.1962.
380x250 mm. 110.-Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ 221.l.
O.Sz.K. Kiadványai Bp.1965.

Lulovnky László

Táj, tus, 22 x 24 cm

Budapest hűcsarnok kiállítása.
1957. kat. szerk. kisdégíné,
kisimi Ireá.

15

Lukovszky László

Rézkarc /kpt./

Északmagyarország 1967. jan. 15. 6. l.

Lukovszky László

Rizskarca

/ kézir. /

Északmagyarország 1967. jan. 22. 6. l.

Lukovszky László

Koffán Károly fotóportrét készitett róla. Ez kiállitásra került a miskolci müvészportrék tárlatán.

Benedek Miklós: Koffán Károly képei között
Északmagyarország 1967. máj. 4 6.l.

MDK

Lukovszky László

Kohónyitás, rk.

Gyár és város, rk.

Gépek munkában, rk.

Acél, rk.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz. 1964.máj.

Millaeseit Texikon

-- + Ecole de Dentre jeferentes elektr. assez-
ertrase, 1943. eng. 9.\: Ittavan assez-
ssts exprecessionisms jeschnavlyp
ef nbesdeuth tsmuft. 1913-pan Bertrise-
ufjeauvsf, Opeesstlef, Jeleuz-vef pe-
llrtrdrdg Brunete-pun eft. Beteld
-kemeeyf nyomomeqbos Eyemeeb
-Ilen mef jeave eeeeffeeeleqbem, nefj
ysee, exfdgrmse eton emperetron \A asse-
— Ixog. 4. Jeeesfgme: s. Berfa.
a, 1959.

Kgmmet Ilve

Lukovszky László grafikus

Miskolcon él

Fekete József: Képzőművészet a borsodi falvakban

Napjaink 1969 VIII. sz.

Lukovszky László
grafikus

„Emlékezés" című művét
„mutatta be a tárlaton.

Borbély László: Az V. Miskolci Országos...
Művészet, 1970. március – 19 lap

LUKOUSZKY LÁSZLÓ/

1.) Béke, 1961. nines sérkatc 29.5 x 38.5

2.) Férfi[x], 1961. -"- -"- 27.5 x 19.5

[x] reprodukció a katalógusban

I. Miskolci Országos grafikai biennálé. Kat. bev.: D. Fehér Zsuzsa Miskolc. 1961.

LUKOUSZKY LÁSZLÓ /

1.) Nemredék x rézkarc 31.5 x 25.5
2.) Kohómyitás -"- 30 x 39.5
3.) Ünnepi szerenád -"- 28 x 45
4.) Gépek -"- 27 x 41
5.) Acél -"- 25 x 39
6.) A kelő nappal -"- 29 x 27

x reprodukció a katalógusban

II. Miskolci orszá gos grafikai biennálé Kat. bev. Koczogh Ákos Miskolc, 1963.

Lukovszky László

rézkarcai szeregelnek az Ernst Kinzemi-
ban a Dalgozó emberek közötti c.
kiállításon.

Oelmacher Anna, Dalgozó emberek közötti
Magyar Nemzet 1968. jan. 30. 4. o.

Lukovszky László

Rajza /kept.

Északmagyarország 1967. febr. 3. 6. l.

Lukovszky László

Rézhaziokkal és Hadbavonulók c. olajképével (eml.)
szerepel az alábbi tárlaton

Varga Imre: Az V. területi tárlat végén

Nógrád 1969 V. 11

Lukovszky László

Rajza - téli táj

/tepl./

Északmagyarország 1967. jan. 8. 6.l.

Lukovszky László

Rizsharc /kepr./

Északmagyarország 1967. jan. 29. 7.l.

Lukovszky László

Szerepel az alábbi tárlatok

Borbély László: A V. miskolci grafikai bienálé

Nagyjaink 1970 I. sz. 4old.

MDK

Lukovszky László

Közös uton, tus

A miskolci egyetem, tus

Kilián lakótelep, tus

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz.
1960.

INDEX

Lukovszky László, Miskolc

Épül a televiziós erősitő, tus

Szerelik a magasvilágitást, "

Gyár belső, tus

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz. 1960.

MDK

Lukovszky László, Miskolc

A köszörüs, of.

Mese, of.

6. Miskolci Orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz.

1960.

Sukorszky László
festő

M.D.K.

Diósgyőri üzemi grafikáit
állította ki a tárlaton.

Péter Imre: Dolgozó emberek között
Művészet, 1964. augusztus - 40 lap.

M.D.K.

Lukovszky
grafikus

Részt vett a tárlaton.

Vehmacher Anna: Dolgozó emberek között
Művészet, 1964. augusztus – 42 kg

Lukovszky László MIK

A biennálén a Hazafias Népfront megyei elnökségének ezr forintos dijat nyerte el.

--:Megnyilta II. Miskolci Országos Grafikai Biennálé.
Északmagyarország 1963. okt. 29.
vö.Magyar Nemzet és Né pszabadság 1963. okt. 29.

MDK

Lukovszky László

szerepelt a biennálén.

munkaképei

Ritly Valéria: AII. miskolci grafikai biennálé.
Magyar Nemzet 1963. nov. 3.

Luhovszky Károly
festő

H.D.K.

A VI. Miskolci Országos képzőművészeti kiállításon a Dimávag 4000 formás díjat nyerte el.

Országos képzőművészeti kiállítás Miskolcon – 11 l
Élet és Irodalom, 1960. dec. 9.

M. D. K.

LUKOVSZKY László

Borsodi munkástémán dolgozik a M.Sz.B.T. a Képzőművészek Szövetségi-nek miskolci csoportja és a Képző-csarnok Vall. megbízásából

Magyar Nemzet 1960 (XVI.) 258. sz. 9. l.
okt. 30.

Lukovszky László festő

D Dh

A DIMÁVAG gépgyár 4000 Ft-s díjat kapta a miskolci festő.

– : Megnyílt a VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás 13. l

Népszabadság, 1960. okt. 6. [Violéki]

M.D.K.

Lukovszky László
festő

Mezőkövesden tartott kiállítást.

Művészeti életünk. — 40 lap.
Művészet, 1960 november.

Lukovszky László

Fej, of. repr.

Vidéken élő képzőművv. kiáll. Ernst Muz.

1954. nov. 27 l.

MDK

Lukovszky László, Miskolc

Fej, graf.

Sajóparti táj, "

Tavasz, "

Vidéken élő képzőmüv. kiáll. Ernst Muz. 1954. nov. 13. 1.

MDK

Lukovszky László, Miskolc

Tanulmány, gouache

Mari néni, graf.

Fej, "

Vidéken élő képzőmüv. kiáll. Ernst Muz. 1954.

nov. 13. 1.

MDK

Lukovszky László, Miskolc

Tapasztalatcsere, graf.

Miskolc, graf.

Tavaszi domb. "

Vidéken élő képzőmüv. kiáll. Ernst Muz. 1954.
nov. 13. 1.

MDK

Lukovszky László, Miskolc

Tanulmány, of.

Vázlat, of.

Vidéken élő képzőműv.kiáll. Ernst Múz. 1954.nov.

9. 1.

MDK

Lukovszky László, Miskolc

Délután, of.

A diósgyőri munkások hős.ellenállása 1944,of.

Vidéken élő képzőmüv.kiáll. Ernst Muz.1954.nov.

lo l.

Lukovszky László, festő Dok

Miskolc város képet vásárolt a művésztől.

—: Fejlődik Miskolc képzőművészeti élete — 12 l

Népszabadság, bp. 1961. jan. 1.

MDK

Lukovszky László

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.9.

MDK

Łukovszky László

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr. pp.5.

Lukovszky László.

Munkácsy-díjas sajószentpéteri művész.

Miskolcon, a Borsodi Képzőművészek megyei kiállításán szerepelt „Borsodi táj" c. festménye és ezen kívül a Békeváros építkezéset szemléltető képe. (említve.)

A kiállításon két grafikája is szerepelt.

Északmagyarország, Miskolc, 1952. Aug. 29.

Lukovszky László
grafikus

M.D.K

„Baingászok"

Élet és Irodalom, 1966. jan. 8 – 3 lap

MEK

Lukovszky László

Táj, lav.tus

Alkony, tus

Képzőművészetünk a felszabadulás után. MNG
1960. 28 l.

Lukovszki László.

a II. Magyar képzőművészeti kiállításon szereplő „Tagosítás" c. festménye.
(emlitve)

Szabad Nép, 1951. Nov. 4.

Lukovszky László MDK

Hengerész, rk.

VIII. M. Képzőműv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

Luhovszky László
grafikus

M.D.K.

„Hajnal a gyárban"
(repro)

Művészet, 1965. december - 43 kep

Lukovszki László MDK

Táj, tus

Mücsarnok 1957 Tavaszi tárlat

MDK.

Lukovszky László

Kiállitási hir

Uj szó 1967 jan.17.

Lukovszki László,

Munkácsy-díjas festő.

Sajószentpéteren él. A Sajó völgyéről fest tájképet.

Északmagyarország, Miskolc, 1952. jún. 15.

Mit herzlichen Grüßen
Ihr Hans Leip

Hamburg, Mittelweg 142, Tel. 45 25 15

Lukovszki László.

Az Ernst-múzeumban, a Magyar Szovjet Barátság-képzőművészeti kiállítás szénrajzaival szerepelt.

Kis Újság, 1952. Ápr. 6

Lukovszky László.

Az U Sz T. képzőművészeti pályázat II. díját kapta a „Szovjet gép bezerelése a bányába." c. ~~képcért~~ rajzáért.

Népszava, 1952. márc. 15.

M.D.K

Lukovszky László
festő

Munkáit bemutatta a tárlaton.

Aradi Nóra: A salgótarjáni kiállítás.
Művészet, 1966. Október – 40 kap.

Lukovszky László

Grafikája szerepel a Miskolci Téli Tárlaton, Miskolci Galéria, 1978.

-katalógus a könyvtárban -

Lukovszky László

Művei szerepelnek a felszabadulásunk 30. évfordulójára meghirdetett pályázat anyagában a Balatoni Kisgrafikai Biennálé kiállításának keretében a keszthelyi Balatoni Múzeumban - 1975-

- katalógus a könyvtárban -

Lukovszky László, grafikusművész a Miskolci Galéria immáron tizedik alkalommal rendezi meg a Rajzok c. kiállítást, – melyen a művész művei szerepelnek.

Csutorás Annamária: Rajzok.
Észak-Magyarország, 1978. máj. 7.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ
festőművész.

Miskolc

Képtalp

TKM 484

20. old.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ
festőművész.

Miskolc

Képtár

TKM 484

LEVÁRDY LÁSZLÓ

Pécs

Kálvária

TKM 509

14. old.

LEVÁRDY FERENC
Művészettörténész

Pécs

Katedra

TKM 509

Lukovszky, László, festő

L.: Csabai kálmán

—: Miskolci kistükör
Napjaink,
Miskolc, [1978], jánius

36.
XVII/6.

Lukovszky László

A kilencedik alkalommal rendezték meg az idén a Miskolci Képtárban az Országos Grafikai Biennálét. "Vonalhálóban" címmel Vadas József számol be a tárlaton szereplő művekről.
A résztvevő művészek: Barabás Márton, Decsi Ilona, Drózdik Orsolya, Kovács Tamás, Lacza Márta, Lukovszky László, Mezey István, Muzsnai Ákos, Orosz János. Rékassy Csaba, Sáros András Miklós, Somogyi Győző, Szabados Árpád, Szemethy Imre, Sziráki Endre.
Almásy Aladár, Csohány Kálmán, Pásztor Gábor és Valkó László nevét külön említi meg zárójelben, mindegyikük művészetének fejlődésével kapcsolatos megjegyzéssel.
Fenti című részletes kritikát lásd: Rékassy Csaba nevénél. Élet és Irodalom, Bp. 1977. dec. 17. XXI. évf. 51. sz. 12. lap.

Lukovszky László, grafikus

a Magyar Nemzeti Galéria kiállítása.

A művész folthatásokra épülő rézkarcai szérepelnek a tárlaton.

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika.

Jelenkor, 1977. 1. 70. old.

Lukovszky László, grafikusművész

A gyermeknap alkalmából hetedik alkalommal rendezik meg Kazincbarcikán a gyermekrajzok kiállítását. Több mint 1500 gyermekrajzból választotta ki Feledy Gyula és Lukovszky László azt a 160-t, melyet mától láthatnak a miskolciak a Rónai Sándor Műv. Központ színház előcsarnokában.

Jó reggelt!

1978. V. 27. 4.25. N.

Lukovszky László

A vándorkiállítás alkalmából két évig vándorolnak a festmények, grafikák a falvak városok között. A művész művei is szerepelnek a kiállításban.

(László): Vándorkiállítás Borsodban. Képes Újság, Budapest, 1946. jún. 12.

Lukovszky László

A József Attila Klubkönyvtárban rendezett tárlaton szerepel a művész munkája.

Csutorás Annamária: Rajzok.
Észak-Magyarország, 1946. máj. 9.

Lukovszky László

a Miskolci városi Tanács műv. oszt. szervezésében a Kossuth Művelődési Házban tevékenykedő s 25 éve fennálló városi képzőművészeti kört vezeti a művész.

Napjaink, 1976. máj.

Lukovszky László grafikus

a Miskolci Galériában rendezett VIII. Országos Grafikai Biennálén ~~nem~~ szerepelnek a művész linómetszetei.

Láttuk, hallottuk.

1996. jún. 11. Fotó: 21.10 M.

Lukovszky László

grafikus

Dózsa megpróbáltatása"

" (kollázs) (repró)

Dusza Éva: Miskolc grafikusai.

Művészet, 1973. december - 12 oldal.

Luhovszky László
grafikus

- Luhovszky László Rákospalotán
született 1922-ben. A Főiskolán
Pór Bertalan és Bencze László nö-
vendéke volt.

Dusza Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december - 12 oldal

Lukovszky László
grafikus

Lukovszky László nak ő nálló
kiállítása volt 1972-ben a
Miskolci Galériában és 1973-
ban Tokajban

Dusza Éva: Miskolci grafikusai
Művészet, 1973. december - 12 oldal.

Lukovszky László
grafikus

Lukovszky László 1950-ben Sajó-
szentpéterre, majd 1952-ben
Miskolcra költözik

Dessa Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december 12 oldal

Lukovszky László
grafikus

A Miskolci Országos Képzőművészeti kiállításokon és a Miskolci Grafikai Biennalekon-lölbszőr díjartak munkáit.

Dusza Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december - 12 oktál

Lehoczky László
grafikus

Lehoczky László szerepelt 1962-ben
a Luganoi Grafikai Biennalén, több
munkáját kiállították Amszterdamban,
Hágában, Berlinben stb. helyen.

Dusa Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december - 12 oldal

Lehoczky László

grafikus

Lehoczky első önálló kiállítása Sajószentpéteren volt. Mint kiállító 1952-óta rendszeresen szerepel a tárlatokon.

Dusza Éva: Miskolc grafikusai

Művészet, 1973. december - 12 oldal

Lukovszky László
grafikus

Lukovszky László 1952-ben és
1962-ben elnyerte a Munká-
csy díjat.

Dusza Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december - 12 oldal.

Szekossy Károly
festő

Művei vannak a Miskolci Kép-
tárban.

Végvári Lajos: A Miskolci Képtár.
Művészet, 1973. december - 28 oldal.

Luhovszky László
grafikus

A Szinyei Merse Pál utcai művész-
holónia egyik műtermes lakásában
lakmak Luhovszkyék.

Pap Lajos: Szobrok, gobelinek s 13 év
Művészet, 1973. december - 26 oldal

Lukovszky László grafikus a X. miskolci országos tárlaton szereplő művei.

Kovács A. Béla: Képzőművészetünk X. miskolci országos tárlata. Napjaink, 1964. dec.

Lukovszky László
grafikus

Lukovszkynak önálló kiállítása volt 1951-ben Sajószentpéteren, 1962-ben Miskolcon és Sátoraljaújhelyben.

Dusza Éva: Miskolci grafikusok
Művészet, 1973. december - 12 oldal.

Lukovszky László
grafikus

Lukovszky László több munkáját kiállították Moszkvában, Szófiában, Prágában, Bukarestben, Varsóban, Freibergben, Bécsben, Bolognában.

Duna Éva: Miskolc grafikusai
Művészet, 1973. december - 12 oldal.

Ludovyky László

Zapta a 9. oldalon

Napjaink 1972 ~~március~~ április

Lukovszky László

„Házak" c. rajza a

9. oldalon

Napjaink 1972 március

Lukovszky László.

Rajzai szerepeltek az Észak-Magyarországi festő és grafikusművészek kiállításán.

Papp Lajos: Rajzok Észak-Magyarországi művészek kiállítása a miskolci galériában.

Észak-Magyarország, 1971. máj. 12.

Lukovszky László.

„Hajnali halászat" c. monotipiája szerepel a miskolci Képtár kiállításán. (említve.)

Borbély László: A Miskolci Képtár képz. gyűjt. kiállításáról.

Napjaink, 1971. máj. (?)

Lukovszky László

Domb II. rézk., 34×49

Domb III. –"–, 34×49

V. Északmagyarországi tárulati képző-
művészeti kiállítás, Salgótarján
1969.

Lukovszky László

Pomb I., vért. 60×35
Örömi, —"— 25×35

V. Eszakmagyarországi tárulati képző-
művészeti kiállítás, Salgótarján
1969.

Lukovszky László

Hadbavonuló I, o. 60×97.

V. Észak-magyarországi területi Képző-
művészeti Kiállítás, Salgótarján, 1969.

Lukovszky László

Vox humana – sorozat: tus 54,5×40,5
Dombok
Vox Humana
Dózsa beszéde

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Ludovsky László

Ember, repr.

V. Északmagyarországi területi képző-
művészeti kiállítás, Salgótarján
1969.

Lukovszky László

A Múzeumi Hónap alkalmából ismét megnyitották a Miskolci Képtárban a magyar festészet a XX. században cimü kiállitást. A miskolci művészek közül többek közt. Lukovszky László – a képtár tulajdonában levő munkait is láthatja a közönség.

A magyar festészet a XX. században.

Észak-Magyarország 1973/235 Vold.

Lukovszky László
rajza.

a Mai magyar rajzművészet rinni
albumból.

Magyar Hirlap 1972/145 II. old.

Lukovszky

A magyar művészetben Kerényi béke-szobra/1956/, Hincz, Feledy, Kass, Lukovszky stb grafikái, Blaski üvegablaka/1965/, faliszőnyegek bizonyítják a galamb motivum műfajilag is sokféle előfordulását.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 93.o.

Lukovszky László

Vasaló, filc, 24x37
Csönöles délután, filc, 25x38

Rajzok. É-magyarországi festő és grafikus
művészek rajzkiállítása a Miskolci
Galériában

Lukovszky László
A miskolci téli tárlatou többek
között Lukovszky László festőmüvész-
től is vásárolt a megyei tanács.

Képeket vásárol a borsodi tanács.

Magyar Hírlap 1973/17 Sold.

Lukovszky László

1. Este 1973/I. rézkarc 27x49,5
2. Műtőben —"— 30x40

VII. Országos Grafikai Biennálé
Miskolc 1973.

Lukovszky László

Kölfő 1972/I. rézkarc 24x35,5

VII. Országos Grafikai Biennálé
Miskolc 1973.

Lukovszky László

A tárlaton bemutatott művei: „Tavasz" rézkarc, 29 x 35 cm (reprodukció); „Ébredés" rézkarc, 25 x 29 cm; „Emlékezés 1945-70. I". rézkarc, 45 x 50 cm; „Emlékezés 45-re", papír metszet 35 x 60 cm.

Kovács Béla: Miskolci téli tárlat '70.

Miskolc, 1970

Lukovszky László

cikke a 7. oldalon

Napjaink 1968 május

Lukovszky László

Bemutatott művei:

„Ember," rézkarc, 35.5 x 35 cm.

„Emlékezés," litográfia, 59 x 42.5 cm

Katona László: VI. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1971.

Lukovszky László

Bemutatott müvei:

153. sz. Emlékezés / 1944 - 1966/ rézkarc
33,5 x 50 cm

154.sz. Egyszerü vágyakozás rézkarc 40 x 30 cm

155. sz. Ég földközelben 1969, 38 x 49 cm

Ketona László : V. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc , 1969

Lukovszky László

"Egyszerü vágyakozás " cimü müvének témáját intim, nosztalgikus érzülettel adja elő.

Katona László: V. Miskolci országos grafikai bienalé, Miskolc, 1969

Lehoczky László

Csokonai illusztrációja

a 4. oldalon

Nappaint 1973 november

LUKOVSZKY LÁSZLÓ, festo

A Miskolci Herman Ottó Múzeum 1954 jún 12 és júl 4 között időszaki kiállitáson mutatta be müveit. Borsodi művész.

A múzeum időszaki kiállitásai 37.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1855. szept. Miskolc

LUKOVSZKY LÁSZLÓ,festő

Miskolc uj és helyreállitott létesitményei,1945-1970
1.-Szobrok,kutak,emléktáblák
52.-LKM.-2.-Kohászati Muzeumban, Festmények
Lukovszky László:Brigádgyülés, 202.old. 4.jegyz

ifj.HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.old

Herman Ottó Muz.Évkönyve. XI. Miskolc, 1972.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ, festő

Miskolc uj és helyreállitott létesitményei, 1945-1970
1.-Szobrok, kutak, emléktáblák
52.-LKM.-2.-Kohászati Muzeumban, Festmények
Lukovszky László: Kohászat, 202.old. 4.jegyz

ifj. HORVÁTH BÉLA: A miskolci városkép változása 189.old

Herman Ottó Muz. Évkönyve. XI. Miskolc, 1972

Lukovszky László

Táj, filc, 32×47
Szófia, -"-, 22×31

Rajzok. É-magyarországi festő és grafikus
művészek rajzkiállítása a miskolci
galériában

Lukovszky László

Szófia, repr.

Rajzok. É-magyarországi festő és grafikus műrészek rajzkiállítása a Leiskolai galériában

Lukovszky László

A miskolci grafikai biennálén munkái szerepeltek.

Chikán Bálint: VI. miskolci országos grafikai biennálé.

Népújság, Eger, 1971. dec. 19.

Lukovszky László

TV. szerelők

p. tes 27x42 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, 1971.

Lukovszky László

Lólét 1972 - I. rész.

VII. Országos Grafikai Biennálé
Miskolc 1973.

Lukovszky László
rajza

Rohászportré.

Észak-Magyarország 1973/248 4 old.

Lukovszky László grafikusművész.

A salgótarjáni művészek egri kiállításán „Kepler" c. műve szerepel.
(említve)

(farkas): Egri nyár '72
Népújság, Heves, 1972. júl. 9.

Lukovszky László

rajza

Egyedül.

Iszak-Magyarország 1973/30 1 Pald.

Lukovszky László
nagza

Hariman

Észak-Magyarország 1974/4 4 old.

Lukovszky László
rézkarca

Este

A VII. grafikai biennále anyagcibol

Északk. Magyarország 1973/296 4 old.

Lukovszky László
rajza

Alvó puber.

Észak-Magyarország 1973/265 4old.

Lukovszky László

1. Miskolci egyetem p. tus
28 x 45 cm

2. Régi tárgyak v. Jarosth.
110 x 80 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, 1971.

Lukovszky László

1. Hajnali halászat
p. monotypia 16 x 26 cm
2. Kohászok o.v. 100 x 130 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, 1971.

Lukovszky László

1. Ember rézkarc 35x35
2. Emlékezés lito 59x42

6. Miskolci Országos Grafikai
Biennálé 171.

Lukovszky László

Született Rákospalotán 1922-ben. A Képzőművészeti Főiskolát 1949-ben fejezte be. Mesterei Bencze László, Varga Nándor Lajos és Pór Bertalan volt.

Dobbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

40 p

Lukovszky László

1952 óta Miskolcon él. Olajfestményei-
vel és grafikáival rendszeresen szerepel or-
szágos és miskolci kiállításokon és biennálé-
kon.

Borbéry László: Városi gyűjtemény, Mis-
kolci képtár, Miskolc, 1971

401

Lukovszky László

Munkái bemutatásra kerültek Lugonoban, Berlinben, Szófiában is. Egyéni kiállítása 1951-ben Sajószentpéteren, 1954-ben a bp-i Fényes Adolf teremben.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci héptár, Miskolc, 1971

40 D

Lukovszky László

Bemutatta műveit Miskolcon, 1958-ban Tipakepin, 1959-ben, 1970 ismét Miskolcon. A Miskolci Biennaléhon, országos tárlatokon több izben díjazták.

Borbély László: Városi gyűjtemény Miskolci képtár, Miskolc, 1971.

4 cl

Lukovszky László

1954-ben és 1962-ben Munkácsy díjjal tüntették ki. A képtári anyag: „Hajnali halászat," 1958, papír, mantypia, 160 x 260 mm. „Kolászok," 1959, olaj-vászon, 100 x 130 cm.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

Lukovszky László

„Miskolci Egyetem," 1960, papír, tus, 285 x 450 mm; „Régi tárgyak," 1963, olaj, forvstlemez, 110 x 80 cm; „Tv szerelők," papír, tus, 270 x 420 mm.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

40 l

Lukovszky László

Zapta a 12. oldalon

Napjaink 1966 április 1

Lukovszky László

Zapta a 9. oldalon

Napjaink 1966 március 1

Lukovszky László

Zajta a S. oldalon

Napjaink 1966 január 1

Lukovszky László grafikus

A Sárospataki Galéria új szerzeményanyagából rendezett kiállításon szerepelnek grafikai lapjai.

Északmagyarország, 1974. jún. 26.

Lukovszky László

munkája

Borsodi táj

Észak-Magyarország 1972/177 4old.

Lukovszky László munkája

Vasaló nő

Észak-Magyarország 1972/175 4old.

Lukovszky László 1.

1922-ben Budapesten született. A Képzőművészeti Főiskolát 1949-ben végzi Pór Bertalannál és Bencze Lászlónál. 1952 óta él Miskolcon. Ez évben nyer második dijat egy országos MSZBT pályázaton.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 109

. Lukovszky László

1962-ben a Luganói Biennálén szerepelt. Részt vett külföldön rendezett magyar grafikai kiállitáson / Amszterdam, Hága, Berlin. Moszkva, Szófia, Prága, Bukareszt, Freiburg, Varsó. Bécs, Bologna. /

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 109

Lukovszky László

1968-ban a Nemzeti Galéria grafikai kiállitásán ugyancsak részt vett, Dijat nyert a Miskolci Grafikai kiállitásokon / 1955,56, 58, 60, 61, 63.

1952-ben a Munkácsy dij III., 1962-ben a II. fokozatát kapja.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Lelkovszky László

Tavasz repr.

Miskolci Téli Tárlat 1970

Lukovszky László

1. Emlékezés 1945 x 70 I. vénkarc
2. — " — 1945-re papírmetszet
35 x 60

Miskolci Téli Tárlat 1970

Lukovszky László

1. Tavasz rézkarc 29x35
2. Ébredés " 25x29

Miskolci Téli Tárlat 1970

Lukovszky László

Reprodukciók:

109sz. Változások, 1967 /részlet/ rézkarc 400 x 603

110. Próféta, 1966. toll. 285 x 397 mm.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972.

Lukovszky László

zapza „Kirándulól"

az 5. oldalon

Nagyváznak 1973 augusztus

Lukovszky László

„Öreg" c. rajza a

3. oldalon

Napjaink 1973 september

Lukovszky László

Építkezés vérkor 29x27

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968

Lukovszky László

Alkonyat színes rézkarc

39 × 26.5

Acélöntödében rézkarc,

26.5 × 40

Dolgozó emberek között kiáll.

Orosz múzeum 1964. jan-

Lukovszky László

Épitkezés rézkarc 29 × 27

Dolgozó emberek között kiáll.
Arust muzeum 1908. jan

Lukovszky László

Alkonyat vízkarc 39x26,5

Acélöntöde —"— 26x40

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968

Lukovszky László

Emlékezés az alkalomra III.

vörösréz 29x45

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Lukovszky László

1. Emlékezés az alkalomra I.

2. — " — — " — II.

rézkarc 23×30

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Lukovszky László

1. Ég földkörülben rézkarc 36×29

2. Emlékezés az alkalomra

rézkarc 36×29

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Lukovszky László

Emlékezés az alkalomra IV.
rajz.

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Lukovitzky László

„Emlékezés" c. sorozata

emlékeve

Érsekmagyarovicsy 1970 december 13
4. old.

Lukovszky László

Művei szerepelnek az

I. Miskolci Téli Tárlaton

Északmagyarország 1970 december 13
4. old.

Lukovszky László festőművész

"Tagositás" c. tájképéért a Munkácsy-dij III. fokozatát kapta, -közli a lap: "Müvészeti dijak kiosztása" cimmel.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. ~~márc.-27.~~ ápr. lo. III. évf. 8. sz.

Lukovszky László
grafikus

Hódolat Dürernek III

(repro)

Solymár István: A magyar grafika tisztelgése Dürer előtt.
Művészet, 1971. augusztus 10. oldal.

Lukovszky László

Rajz a „Mai magyar művészet" című albumból. (repr.)

Bajár Jenő: Képzőművészeti kalandozás.
Magyar Hírlap, 1942. máj. 24.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ, grafikus

1955. júl 9-én nyilt meg Miskolcon az első vidéki orsz. képzőmüv. kiállitás a Herman Ottó Múz-ban a bpesti Műcsarnok rendezésében. Ezen Lukovszky is szerepelt müvei vel. 59.old.

HAJDU BÉLA: Két országos képzőművészeti kiállitás Miskolcon 58.old

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956. dec. MISKOLC

LUKOVSZKY LÁSZLÓ, grafikus

1855-ben a miskolcon rendezett első vidéki orsz, képzőmüv. kiállitason a Kazincbarcikai Vegyikombinát 3000 forintos diját Lukovszky "Munkásfej" c. grafikai munkájával nyerte el. 60.old.

HAJDU BÉLA: két országos képzőmüvészeti kiállitás Miskolcon 58.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956. dec. MISKOLC

LUKOVSZKY LÁSZLÓ,festő

1956.IX.2-án nyilt meg a III.Miskolci Orsz,Képzőmüv. Kiállitás.Lukovszky,miskolci müvész nyerte el az Ózdi Kohászati Üzemek 5000 forintos díját. 61.old.

HAJDU BÉLA: Két országos képzőművészeti kiállitás Miskolcon 58.old

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI,1956.dec. MISKOLC

Lukovszky László

„Madách", Raja.
(repr).

Napjaink, 1973. febr.

Lukovszky László

grafikája

Épitkezés

Észak-Magyarország 1972/285 bold.

Sukovszky László
grafikus

„Emlékerés" ét eruntatba be
a tárlaton.

Borbély László: A VI. miskolci országos ~~[illegible]~~ grafikai...
Művészet, 1972. junius - 45 oldal

Lukovszky László
grafikus

November 4-én Lukovszky László grafikus legújabb alkotásaiból nyitottak kiállítást a varsói Galériában.

— : Hírek
Művészet, 1972. december — 45 oldal.

Lukovszky László

„A diószgyőri vár" c. zajta

a 4. oldalon

Napjaink 1972 szeptember

Lukovszky László

„Táj" c. rajza a 7. oldalon

Nappanak 1972 július

Lukovszky László

„Madách" c. zajta a 2. oldalon

Napjaink 1973 február

Lukovszky László

Petőfi illusztrációja a
4. oldalon

Napjaink 1973 január

Lukovszky László

kétszeres Munkácsy-díjas festőművész tárlata, amelyet a Miskolci Galéria termeiben november 4-óta igen sokan kerestek fel, ma tekinthető meg utolyára. Képünk: a tárlaton látható rézkarc-gyűjtemény egyik darabja, amely egyben a plakáton is szerepelt.

Ma záruk a kiállítás

Észak-Magyarország 1972/279 4 old.

Lukovszky László

rézkarca

Madách - illusztráció

Ésszak-Magyarország 1972/291 6 old.

Lukovszky László
rézkarca

Öregember

Észak-Magyarország 1972/297 4 old.

Lukovszky László 1

November 4-én volt az idén 50. születésnapját ünneplő művész Lukovszky László kiállításának megnyitása. A kiállítás katalogusának előszavát Örkény István írta és Zoltán Sára, a Miskolci Nemzeti Színház művésznője olvasta fel: Ezek a képek már nem olyan szépek, mint az előttünk járó mesterek remekei.

Csutorás Annamaria: Lukovszky László kiállítása.

Észak-Magyarország 1972/262 4 old.

Lukovszky László 2

Hiányzik belőlük minden ringató, von
zó, dallamos és tiszta harmonia, de a kor
művésze, a modern festő a létezés igazságát
keresi, amely nem mindig szép, szőt, igen
gyakran nem szép, hanem zaváros, kusza,
egymásra dobált, néha valósággal ijesztő.
de mi, e századnak sokat próbált gyerme-
kei a magunk bőrén tanultuk meg, hogy
a szépségnél csak egy van, ami többet ér:
az igazság.

Csutorás Annamária: Lukovszky László
kiállítása.

Észak-Magyarország 1972/262 4 old.

Lukovszky László 3

Lukovszky László, e kor igazságának gyötrődő kutatója. Ezt hangsúlyozta a kiállítás megnyitójában Bárczi Béla miskolc város Tanácsának elnöke is. Ezen a mai gyűjteményes kiállításán kitánilkozik nemcsak Lukovszky László, a művész, hanem az ember is. A látható világ formáit, a festőileg értékesíthető optikai valóságot tanúlmányozza.

Csutorás Annamária: Lukovszky László kiállítása.

Észak-Magyarország 1972/262 4 old.

Lukovszky László 4

Samit megmutat nekünk, arról elhisz-
szük, hogy a valóság látványainak leg-
bensőbb lényege. Elkötelezett művész, a-
kit nem a hatás érdekel. Segít, sug. és lel-
kesít, hogy mások is – mint ő – elérkezze-
nek az emberhez méltó érzelmi kiteljese-
déshez. Összegzésnek is tekinthető ez a ki-
állítás.

Csutorás Annamária: Lukovszky László
kiállítása

Észak-Magyarország 1972/262 4 old.

Lukovszky László 5

Mindannak a munkának az összegzésének, amit egy társadalmi lelkiismereti töltésű művész csinált, hogy hozzátegye a magáét világunk gazdagodásához. Szeuvedélyes. Szeuvedélyes, a szónak abban az értelmében, hogy soha egyetlen pillanatig sem. Hagyja megnyugodni sem a saját, sem a mi lelkiismeretünket: éberen figyeljük mindazt, ami körülöttünk történik.

Csutorás Annamaria: Lukovszky László kiállítása

Észak-Magyarország 1972/262 4 old.

Lukovszky László 6

Erről beszél a Sebzett madár vérvörösé, s a befeketülő akropolis, de erről vallanák grafikái is. Közvetlenül ható művészete teljesedik be ezzel a kiállítással olyan elementáris erővel, hogy az embert szinte oda szegzi alkotásai elé. Képes felidézni, a „nekem szól, hozzám szól" érzetét, s hisszük, hogy művész számára ennél szebb „eredmény" nem is létezik.

Gutovás Annamaria: Lukovszky László kiállítása

Észak-Magyarország 1972/262 4 old.

Lukovszky László 1

November 4-én, a Miskolci Galeriában nyitják meg Lukovszky László festőmű-vész kiállítását. A kiállítás képei – festmények, rajzok, rézkarcok – már ott sorakoznak egymás mellett a műteremben. Országos tárlatokon, biennálékon idehaza és külföldön is szerepeltem. Önálló kiállításam hat esztendővel ezelőtt volt Miskolcon, a Szönyi-teremben.

(cs.a.) Kiállítás előtt Lukovszky Lászlónál.

Észak-Magyarország 1972/257 4 old.

Lukovszky László 2

A festményeket erre a kiállitásra készi-
tettem már, csak rézkarcaim ölelnek át
hosszabb időszakot. Azok kiválasztási-
nál arra törekedtem, hogy összefoglalyam
mindazt, ami e műfajban indulásom
pillanatától foglalkoztatott. Hatvanhat
alkotást visz el műtermében a Miskolci
Galeriába.

(cs. a.) Kiállitás előtt Lukovszky Lászlónál

Észak-Magyarország 1972/257 4 old.

Lukovszky László 1

Kétszeres Munkácsy-díjas festőművész öt-
ven esztendős. A Miskolci Galériában a
napokban megnyitott tárlata számadás,
az utóbbi jó néhány, sok munkában, kísér-
letezésben eltelt értékes alkotásokat termő
esztendők munkájáról. Csaknem negyed szá-
zada él és munkálkodik szűkebb pátriánk-
ban, elválaszthatatlan részese Borsod és Miskolc
képzőművészeti életének.
Benedek Miklós: Lukovszky László számadása

Észak-Magyarország 1972/266 4 old

Lukovszky László 2

A művészeti közéletben aktív résztvevő. Szerinte nem az a művészeti közélet, ha valaki mindenütt ott van, mulogatja magát, hanem ha dolgozik, véleményét, a világról alkotott képét művekben mondja ki sazt leteszi a köz asztalára. Lukovszky nem magába zárkozott mégsem, szoros kapcsolatban áll a város minden rétegével, a diósgyőri vasgyárak dolgozóival. Diósgyőr, a Kilián-lakótelep környékével.

Benedek Miklos: Lukovszky László számadása.

Észak - Magyarország 1972/266 4 old.

Lukovszky László 3

Sokoldalu képzőművész. A képzőművészetnek több ágát műveli, keresi mindenkor a mondandójának megfelelő kifejezési formát és műfajt. E tárlatán is olajképek, rézkarcok, egyéb metszetek, tusrajzok, montázsok sorakoznak, mintegy bizonyítva, hányféle (nyelven) formában kíváuja megjeleníteni, emberhársaival láttatni, amit ő meglátott a világból.

Benedek Miklos: Lukovszky László számadása.

Észak-Magyarország 1972/266 4 old

Lukovszky László 4

Miskolci Galeriában érdemes ujra meg ujra körbejarni a falakat, a paravánokat. Ha nincs is minden képen rajta figuralisan az ember, de itt érezhető valamennyin. Részben az alkotásokban, amelyet az ember hozott létre, részben a természetben, amelyet ez az ember ural. Alakjai nem mind hősök, bár azokat is meghalályuk a vásznakon

Benedek Miklos: Lukovszky László számadása

Észak-Magyarország 1972/266 4 old.

Lukovszky László 5.

De igen sok szeretettel és féltő gonddal festi rajzolja meg az elesetteket, a megfaradtakat a gyámolításra szorulókat is. Például Öregember, vagy Emlékezés cimü rajza, Magánycimü nagyméretü olajképe ezeknek az embereknek meleg szivü bemutatásai. A festmények közül méreteinél és gondolatiságánál fogva is domináns szerepet kapa Sebzett madár amely a szürün lakott városok fölött átrepülő lékegalambot ábrázolja, amelyet ártó kezek megsebeztek.

Benedek Miklos: Lukovszky László számadása

Észak-Magyarország 1972/266 4old.

Lukovszky László 5/a

Külön figyelmet érdemel az Öreg fa cimü olajképe, a derüs égbolt előtti kopár ágak kusza szövevénye, a Hajnal a köveknél cimü tájkép, a melyek égen felbukó vörös napkorong és izzó fehér sziklák megkapó szinkombinációja, a Fölosztás optimista derüje, a kétalakos Müterem ben és Két ember, a Vizpart és több csendélet.

Benedek Miklós: Lukovszky László számadása.

Észak-Magyarország 1972/266 4 old.

Lukovszky László 6

Nagyon szeret rajzolni. Szerinte a rajzolás a festőművésznek elengedhetetlen, az egyszeri, soha vissza nem térő élmény rögzítője s nemcsak eszköz, vázlat egy lovább fejlesztendő alkotáshoz, hanem önálló kifejezés is. Érdemes felhívni külön is a figyelmet a Dózsa- és Bartók emlékeket idézőkre, a Rajzoló kezek és a Szinpad mögött című munkára.

Benedek Miklós: Lukovszky László számadása.

Észak-Magyarország 1972/266 4 old.

Lukovszky László 7

Rézkarcai hosszabb idő munkájából nyújtanak válogatást. Közülük több már szerepelt kiállításokon Miskolcon is, de örömmel láttuk ugyanis a Madách-illusztrációkat, a Gyár és galamb, a Küzdelem, a Két virág és más alkotásokat.

Benedek Miklós: Lukovszky László számadása.

Észak-Magyarország 1972/266 4 old.

Lukovszky László 8

Szines metszeteiből elsősorban emlitjük meg az életörömet sugárzó Emberek, a háborus rontás tovatünését ábrázoló az első nap, valamint a csillagos tavasz cimüeket. Végül szeretnénk felhívni a figyelmet az Eszközök cimü montázs-sorozatra, mint a művész kiséletező műhelymunkáinak eidekes jelzőre.

Benedek Miklós: Lukovszky László számadása.

Észak-Magyarország 1972/266 4 old

Lukovszky László

Emlék, nepv.

V. Erdélymagyarországi területi
képzőművészeti találkozás
Salgótarján 1969.

Lukovszky László

Domb II. vézk. 34×49
Domb III. –"–. 34×49

V. Északmagyarországi területi
Képzőművészeti Kiállítás
Salgótarján 1969.

Lukovszky László

Domb I. vézt., 60×35
Öröm, -"-, 25×35
Ember, -"-, 20×35

V. Északmagyarországi területi
Képzőművészeti kiállítás
Salgótarján 1969.

Lukovszky László

„Forradalomról forradalomra - képek a Magyar Tanácsköztársaság életéből" c. kiállítás megnyílt a Csók Galériában, melyen szerepel műve: „Budapest felszabadulása" c. (említve.)

Horváth György: Forradalmi grafika. Magyar Nemzet, 1969. már. 5.

Lukovszky László

„Kiránduló" (rajz)

(repr.)

Napjaink, 1973. 8.

Lukovszky László

Hadbavonulók, olaj 60×97

V. Északmagyarországi területi
képzőművészeti kiállítás
Salgótarján 1969.

Lukovszky László

Vétyemen Munkácsy díjas festő-
művész kiállítása november 5-én nyílt
meg a miskolci galériában

Magyar Nemzet 1972 november 6
12. old.

Lukovszky László

„Utca" c. rajza a
9. oldalon

Nagyatád 1972 november

Lukovszky László 1

Kétszeres Munkácsy-díjas festőművészkét évtizede él közöttünk, kiemelkedően számottevő egyénisége Miskolc képzőművészeti életének. Mint festő és mint grafikus egyaránt ismert, elismert. Most rajzokat készít elő a tárlatra. Festő, vagy grafikus? Nem lehet a két munkát így különválasztani, nem lehet még a kérdést sem így feltenni – mondja –.

Benedek Miklós: Művészet és művészeti közélet.

Észak-Magyarország 1972/67 4 old.

Lukovszky László 2

Korunkban elválasztható úgyan a kettő egymástól, legalábbis elvileg, de a környezetére, a világra figyelő művész a kutatás olyan stádiumában él, amely szükségessé teszi, hogy mást is csináljon, mint csak fessen, vagy rajzoljon.

Benedek Miklos: Művészet és művészeti közélet.

Észak-Magyarország 1972/67 4 old.

Lukovszky László

A rajzolás, a grafika nemcsak azért kell mert az élet jelenségeire gyorsabban reagáló kifejezésű formna, s mert a festő művészének elengedhetetlen is a rajz, hanem mert sok tekintetben segít a művésznek önmaga kifejezésében. Benyomásai a világról, észleletei környezetéről egyszeri, soha meg nem ismétlődő élmények.

Benedek Miklós: Művészet és művészeti közélet

Szabolcs-Magyarország 1972/67 4 old.

Lukovszky László 4

A grafika minden ágát műveli. Rajz, rézkarc, linómetszet, litográfia egyaránt közel áll hozzá. És persze a festés. A műtermében többek között nagyméretű olajkép látható. A kép alján óriási metropolist idező háztömbök, felhőkarcolók. Fölöttük, az egész fölött elüralkodóan, nagy galamb röpül.

Benedek Miklos: Művészet és művészeti közélet.

Észak-Magyarország 1972/67 4old.

Lukovszky László 5

A galamb-sebzett, vére zúrú patakokban hull alá, s a városrészek, ahol a békét jelképező galambot megsebezték, sötétbe borúlnak, eltűnik belőlük a fény, a derű az élet Fehre érthetetlen jelkép. A kép technikai megoldásai iskülön figyelmet keltő. Az érdesen vastagon felrakott, erősen vonalrajzos formákat adó festés minden szemlélőt megállásra, gondolkodásra késztet.

Benedek Miklós: Művészet és művészeti közélet.

Észak-Magyarország 1972/67 4 old.

Lukovszky ~~Miklós~~ László 6

Húsz esztendő alatt Lukovszky László törzsökös miskolci lett. A Hazafias Népfrontban társadalmi aktíva, nagyon jó a kapcsolata a diósgyőri nagyüzemekkel, azok dolgozóival, lelkes lokálpatrióta, minden tárlaton szerepel. Mégis, az utóbbi években mintha visszahúzódna a közélettől kevesebbszer találkozunk vele. Ez a feltételezés alapvetően téves.

Benedek Miklós: Művészet és művészeti közélet.

Észak-Magyarország 1972/67 Vold.

Lukovszky László 7

Nem huzodom vissza a közélettől. Válasszuk külön a művészeti közéletet és Miskolc közéletét. Szerintem nem jelenti a művészeti közélettől való visszahuzodást, ha ritkán látnak. A művészeti közéletet nem a nyüzsgés jelenti. Munkái, alkotásai legyenek mindenütt ott, azokkal szerepeljen. Az utobbi évek minden jelentős tárlatán szerepeltem az országban.

Benedek Miklos: Művészet és művészeti közélet

Észak-Magyarország 1972/67 4 old.

Lukovszky László 8

Több külföldi, igen jelentős kiállításon is részt vettem. Bulgáriában, Finnországban, Lengyelországban, Svédország több nagyvárosában ott voltak a munkáimmondja, majd a rajzok keretezését abba hagyva ujságkivágásokat keres elő és tesz elém, amelyek a híres svéd egyetemi város, Uppsala és más helyek visszhangját érzékeltetik a mellejük csatolt magyar fordítással.

Benedek Miklos: Művészet és művészeti közélet

Eszak-Magyarország 1972/67 4old.

Lukovszky László 9

Nem a presszó, az asztaltársaság, a feltűnös-
ködés a közélet, hanem a tevékény, alkotó
munka. Ezért nem érzem úgy, ha dolgozom,
ha kiállításokon szerepelek, nem vonulok
vissza a művészeti közélettől. Lukovszky László
az idén ötvenéves. Ősszel a miskolci Galé-
riában nagyszabású gyűjteményes kiállítása
lesz. Mint mondja, számba veszi, mire
lett, hova jutott. A számadás nyilvános lesz.
Közéleti esemény.
Benedek Miklós: Művészet és művészeti közélet.

Észak - Magyarország 1972/67 4 old.

Lukovszky László rézkarca

„Tavasz"

Szovjet-Magyarország 1972/67 4 old.

Ludovszky László

Szobaverület

IV. Országos Akvarell Biennálé

Eger, 1974.

Lukovszky László

zajza a 6. oldalon

„Ház a tetőn"

Érzekmagyarország 1971 április 25

Lukovszky László

Zajta a 7. oldalon

Érzakmapparovszáj 1971 május 1.

Lukovszky László

rajza a 7. oldalon

Északmagyarország 1971 május 9

Lukovszky László

Rajzai szerepelnek az
Észak-magyarországi Művészek Kiállításán
a miskolci Galériában

Észak-magyarország 1971 május 12
4. old.

Lukovszky László

Szemeyza a 4. oldalon

Erzsébetmagyarország 1971 május 15

Lukovszky László

Zajta „Clonka"

a 4. oldalon

—

Érzékmagyarország 1971 jaunius 8

Lukovszky László

Zajta a 6. oldalon

„Diósgyőri vár"

Érzekmagyarország 1971 június 13

Lukovszky László

Illusztrációk a 7. oldalon

Napjaink 1968 december

Lechovsky László

Grafikái szerepelnek a X.
Miskolci Országos Képzőművészeti
Kiállitáson

Napjaink 1968 december
4.old.

Lukovszky László

illusztrációja a 17. oldalon

november

Napjaink 1968 ~~szeptember~~

Lukovszky László

Rajza a 12. oldalon

„Tanulmány"

Napjaink 1968 május

Lukovitzky László

Zejzá az Koldalon

Napjaink 1968 április 1

Napjaink 1967 november 1

B Lukovszky László

rajza „Babits-illusztráció"

a 9. oldalon

Napjaink 1967 ~~augusztus~~ 1
september

Lukovszky László

„Öreg fa" c. rézkarca a
4. oldalon

Napjaink 1967 ~~augusztus~~ 1
szeptember

Lukonyky László

rajza a 17. oldalon

Napjaink 1967 julius 1

Lukovszky László

„Hernád-szurdok 1919" c.

Zajza a 12. oldalon

Napjaink 1967 junius 1

Lukovszky László

„Táj" c. rajza a 8. oldalon

Nagykanizsa 1967 április 4

Lukovszky László

„Bulgáriai táj" c. zajta

a 10. oldalon

Napjaink 1967 március 1

Lukovszky László

Grafikái szerepelnek a

IX. Miskolci Országos Képzőművészeti

Kiállításon

Napjaink 1967 február 1

5. old

Lukovszky László

Vajta az 1. oldalon

Napjaink 1966 december 1

Lukovszky László

Zajta a 11. oldalon

Napjaink 1966 julius 1

LUKOVSZKY LÁSZLÓ.

A Borsod megyei Tanács vásárolt műveiből a VI. miskolci ofset-grafikai biennálén.

Északmagyarország, 1971. dec. 11.

Lukovszky László

a miskolci Galéria „Rajzok" című kiállításán grafikái szerepeltek.

Batta László: Fémek – kiállításak.

Déli Hírlap, 1941. máj. 26.

Lukovszky László

a VI. miskolci országos grafikai biennálén
„Emlékezés" c. műve szerepel. (emlétve.)

Papp Lajos: Gazdagság gazdagodás nélkül?

Északmagyarország, 1971. dec. 12.

Lukovszky László.

Az I. salgótarjáni tavaszi tárlaton „Emlékezés-sorozat" lapjai szerepelnek. (említve.)

Papp Lajos: Egy új, tavaszi szeregszemléről.

Erdakmagyarország, 1941. ápr. 28.

Lukovszky László

Művei szerepelnek a Miskolci
Galéria Rajzkiállitásán

Napjaink 1971 junius 4.old.

Lukovszky László.

Grafikája szerepel a Miskolci Képtár gyűjteményének kiállításán

Napjaink 1971 május

S. old.

Lukovszky László

„Hajnali halászat" c. monotipiája emlékve – szerepel a Miskolci Képtár gyűjteményének kiállításán

Napjaink 1971 május

S. old.

Lukovszky László

Szerelő a rajta a 2. oldalon

Napjaink 1971 május

Lukovszky László

„Táj" c. rajza a 2. oldalon

Napjaink 1971 április

Lukovszky László

„Francia Zsivajos" c. lapja

a 17. oldalon.

Napjaink 1971 február

Lukovszky László

„Francia Tiszvirág" c. rajza

a 9. oldalon

Napjaink 1971 szeptember

Lukovszky László

rézkarca a 4. oldalon

Nappali 1969 március

Lukovszky László

neve említve

Napjaink 1969 július

4.old.

Lukovszky László

„Ülő nő" c. rajza az 5.

oldalon

Napjaink 1969 szeptember

Lukovszky László

szerepelt az "Északmagyarországi
müvészek rajzai "c.kiállitáson a
Miskolci Galériában

Napjaink 1969 szeptember
12.old.

Lukovszky László

Lapja a 4. oldalon

Napjaink 1969 december

Napjaink 1969 december

Ludovszky Lajos

Művei szerepeltek az

V.Miskolci Grafikai Biennálén

Napjaink 197o január

4.old.

Lukovszky László

„Emlékezés" c. részlaca

a 12. oldalon

Napjaink 197o január

Lukovitsky László

„Házak" c. rajza a

B. oldalon

Napjaink 197o március

Lukovszky László

Lapja a 12. oldalon

Napjaink 197o április

Lukovszky László

„Ház a tengerparton"
c. rajza a 2. oldalon

Napjaink 1970 augusztus

Lukovszky László

Illusztrációja a 3. oldalon

Napjaink 1971 január

Lukovszky László

műve szerepel az I.Miskolci
Téli Tárlaton - emlitve

Napjaink 1971 január
5,old.

Lukovszky László

műve szerepel az I.Miskolci
Téli Tárlaton

Napjaink 1971 január
5.old.

Lukovszki László, grafikus

L.: Martyn Ferenc

Rózsa Gyula: Politikai 14-15

Népszabadság, Bp. 1976. nov. 7.

LUKOVSZKY LÁSZLÓ, festő

Kmetty János harminc művét ajándékozta a miskolci múzeumnak.-Példáját több művész követte és köztük Lukovszky László is ajándékozott képeket a múzeumnak.
52.old

ZSADÁNYI GUIDÓ: A miskolci képtár múzeum Képtára
49.old.

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei, 1966.
7.szám, Miskolc, 1966.

LUKOVSZKY LASZLÓ, festő

1963 januárjában a miskolci múzeum bemutatta a két le legnagyobb termében és a folyosókon a képtár legszebb darabjait./35 festmény,31 grafika/.-A magyar festészet reprezentánsai mellett bemutattak a miskolci művészek jelentősebb alkotásait is.-Így Lukovszky László műveit 52.old

ZSADÁNYI GUIDÓ: A miskolci múzeum képtára 49.old

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei, 1966. 7.szám, Miskolc, 1966.

Lukovszky László (Miskolc)

Észak-Magyarországi művészek ebben az évben – Tenkács Tibor és Lukovszky László – Katowicében tölt pár hetet a nyár végén.

Nógrád, 1975. júl. 16.

Lukovszky László, fest.

L. Kő Pál

Láncz Sándor: Képzőművészeti krónika 68-73. o.

1977. jan. 1/xx.

Jelenkor, Pécs

Lukovszky László

A szentendrei országos rajzkiállításon szerepelnek a művész műnei.

Losonci Miklós: Képzőművészeti világhét.

Pest Megyei Hírlap, 1976. szept. 21.

Lukovszky László

Művei szerepelnek a Rajzok c.
Vállalaton a Művészeti Galériában

Napjaink 1974 junius

Lukovszky László

A Miskolci Képtár tárlatán szerepel

Feledy Gyula, Lukovszky László, Tóth Imre,

Vathy József, Mazsaroff Miklós alkotása.

Magyar Hirlap 1975/221/4

Lukovszky László Sestő

Aprilisban nyílt meg a Salgótarjáni Tavaszi tárlat, melyen szerepel műve.

„Férfi és nő" c. műve (említve)

Tóth Elemér: Salgótarjáni Tavaszi Tárlat.

Nógrád, 1975. máj. 3.

Lukovszky Zoltán

a miskolci gárda tagja, főleg a rézkarcot müveli. Legsikeresebb kompoziciója az 1967 évi Bükki táj volt.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972. 22 l. 18 l.